

Ετήσια Οικονομική Έκθεση 2021

Bank of Cyprus Holdings

Περιεχόμενα	Σελίδα
Διοικητικό Συμβούλιο και Εκτελεστική Διεύθυνση	1
Προβλέψεις και Αναφορές για το Μέλλον και Σημειώσεις	2
Έκθεση Συμβούλων της Bank of Cyprus Holdings Public Limited Company	4
Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις Συγκροτήματος Bank of Cyprus Holdings	62
Έκθεση Ανεξάρτητου Ελεγκτή προς τα Μέλη της Bank of Cyprus Holdings Public Limited Company επί του Ελέγχου των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων και των Οικονομικών Καταστάσεων της Εταιρίας	280
Οικονομικές Καταστάσεις της Bank of Cyprus Holdings Public Limited Company	294
Ετήσια Έκθεση περί Εταιρικής Διακυβέρνησης	313
Επιπρόσθετες Γνωστοποιήσεις Διαχείρισης Κινδύνων και Κεφαλαίου	380
Όροι και επεξηγήσεις στις Γνωστοποιήσεις Εναλλακτικών Μέτρων Απόδοσης	411

Διοικητικό Συμβούλιο της Bank of Cyprus Holdings Public Limited Company	Ευστράτιος-Γεώργιος Αράπογλου ΠΡΟΕΔΡΟΣ Lyn Grobler ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ Arne Berggren Dr. Michael Heger Πανίκος Νικολάου Ιωάννης Ζωγραφάκης Μαρία Φιλίππου Maksim Goldman Νίκος Σοφινός (διορίστηκε στις 14 Μαΐου 2020 - εγκρίθηκε από την ΕΚΤ στις 26 Φεβρουαρίου 2021) Πόλα Χατζησωτηρίου Κωνσταντίνος Ιορδάνου (διορίστηκε στις 28 Σεπτεμβρίου 2020 - εγκρίθηκε από την ΕΚΤ στις 29 Νοεμβρίου 2021) Ελίζα Λειβαδιώτου (διορίστηκε στις 28 Σεπτεμβρίου 2020 - εγκρίθηκε από την ΕΚΤ στις 6 Οκτωβρίου 2021)
Εκτελεστική Επιτροπή	Πανίκος Νικολάου ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ Δρ. Χάρης Πουαγκαρέ ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ & ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ Ελίζα Λειβαδιώτου ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ & ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΑΠΟΜΟΧΛΕΥΣΗΣ Δημήτρης Θ. Δημητρίου ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΙΝΔΥΝΩΝ Ειρήνη Γρηγορίου ΕΚΤΕΛΩΝ ΧΡΕΗ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ & ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΥ Γιώργος Κουσής ΕΚΤΕΛΩΝ ΧΡΕΗ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟΥ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ & ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ
Γραμματέας	Κάτια Σάντη
Νομικοί Σύμβουλοι όσον αφορά θέματα Ιρλανδικής νομοθεσίας	Arthur Cox
Νομικοί Σύμβουλοι όσον αφορά θέματα Αγγλικής και Αμερικάνικης νομοθεσίας	Sidley Austin LLP
Νομικοί Σύμβουλοι όσον αφορά θέματα Κυπριακής νομοθεσίας	Χρυσάφινης & Πολυβίου Δ.Ε.Π.Ε.
Ανεξάρτητοι Ελεγκτές	PricewaterhouseCoopers One Spencer Dock North Wall Quay Δουβλίνο 1 D01 X9R7 Ιρλανδία
Εγγεγραμμένο Γραφείο	Earlsfort Terrace 10 Δουβλίνο 2 D02 T380 Ιρλανδία

Το παρόν έγγραφο περιέχει ορισμένες αναφορές για το μέλλον, οι οποίες συνήθως προσδιορίζονται με τη χρήση όρων όπως 'προσδοκά', 'θα πρέπει να είναι', 'θα είναι' και παρόμοιες εκφράσεις ή παραλλαγές τους ή την αρνητική μεταβολή τους, αλλά η απουσία τους δεν σημαίνει ότι η αναφορά δεν αναφέρεται στο μέλλον. Παραδείγματα αναφορών για το μέλλον περιλαμβάνουν, αλλά δεν περιορίζονται μόνο σε δηλώσεις σχετικά με τις μελλοντικές βραχυπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες κεφαλαιακές απαιτήσεις και δείκτες του Συγκροτήματος της Bank of Cyprus Holdings (το Συγκρότημα), προθέσεις, πεποιθήσεις ή τρέχουσες εκτιμήσεις και προβλέψεις αναφορικά με τα μελλοντικά λειτουργικά αποτελέσματα, τη χρηματοοικονομική κατάσταση, τις αναμενόμενες χρεώσεις απομείωσης, τα επίπεδα των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων του Συγκροτήματος, τη ρευστότητα, την επίδοση, τις προοπτικές, την αναμενόμενη ανάπτυξη, τις προβλέψεις, τις απομειώσεις, τις επιχειρηματικές στρατηγικές και τις ευκαιρίες του Συγκροτήματος. Από τη φύση τους, οι προβλέψεις και αναφορές για το μέλλον εμπεριέχουν κινδύνους και αβεβαιότητα επειδή σχετίζονται με γεγονότα και εξαρτώνται από περιστάσεις που θα συμβούν ή πιθανόν να συμβούν στο μέλλον. Παράγοντες οι οποίοι θα μπορούσαν να επιφέρουν ουσιαστική διαφορά μεταξύ των πραγματικών εργασιών, της στρατηγικής ή/και των αποτελεσμάτων του Συγκροτήματος και των σχεδίων, των στόχων, των προσδοκιών, των εκτιμήσεων και των προθέσεων του Συγκροτήματος, οι οποίες εκφράστηκαν σε παρόμοιες δηλώσεις προβλέψεων και αναφορών για το μέλλον από το Συγκρότημα, περιλαμβάνουν, αλλά δεν περιορίζονται σε: γενικές οικονομικές και πολιτικές συνθήκες στην Κύπρο και σε άλλα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ), διακυμάνσεις των επιτοκίων και των συναλλαγματικών ισοτιμιών, νομοθετικές, δημοσιονομικές και κανονιστικές εξελίξεις και κινδύνους σε σχέση με την τεχνολογία και πληροφορική, επιδικίες και άλλους λειτουργικούς κινδύνους, δυσμενείς συνθήκες αγοράς, επιδράσεις εξάρσεων, επιδημιών ή πανδημιών, όπως η πανδημία COVID-19 και οι συνεχιζόμενες προκλήσεις και αβεβαιότητες που δημιουργεί η πανδημία COVID-19 για επιχειρήσεις και κυβερνήσεις σε όλο τον κόσμο. Η εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία έχει οδηγήσει σε αυξημένη μεταβλητότητα στις διεθνείς αγορές και στη συγχρονισμένη επιβολή κυρώσεων στη Ρωσία, σε Ρωσικές εταιρίες και Ρώσους υπηκόους. Η εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία έχει ήδη προκαλέσει σημαντική μετατόπιση πληθυσμού, και όσο συνεχίζονται οι συγκρούσεις, το πιθανότερο είναι η διαταραχή να αυξηθεί. Η κλίμακα των συγκρούσεων και η ταχύτητα και το εύρος των κυρώσεων, καθώς και αβεβαιότητα ως προς το πώς θα εξελιχθεί η κατάσταση, πιθανόν να έχουν σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις, ίσως και μη αναμενόμενες, στις αγορές και τις μακροοικονομικές συνθήκες. Αυτό δημιουργεί σημαντικά αυξημένη αβεβαιότητα σε σχέση με τις προβλέψεις και αναφορές για το μέλλον. Σε περίπτωση που συμβεί κάποιος ή περισσότεροι από αυτούς ή άλλους παράγοντες, ή εάν οι υποκείμενες υποθέσεις αποδειχθούν λανθασμένες, τα πραγματικά αποτελέσματα ή τα γεγονότα ενδέχεται να διαφέρουν σημαντικά από εκείνα που αναμένονται όπως αντικατοπτρίζονται σε τέτοιες δηλώσεις προβλέψεων και αναφορών για το μέλλον. Οι δηλώσεις αναφορών για το μέλλον που αναφέρονται στο παρόν έγγραφο ισχύουν μόνο κατά την ημερομηνία δημοσίευσης του παρόντος εγγράφου. Εκτός εάν απαιτείται από οποιονδήποτε εφαρμοστέο νόμο ή κανονισμό, το Συγκρότημα αποποιείται ρητά οποιαδήποτε υποχρέωση ή δέσμευση να δημοσιοποιήσει τυχόν επικαιροποιήσεις ή αναθεωρήσεις αναφορικά με οποιεσδήποτε αναφορές για το μέλλον που συμπεριλαμβάνονται στο παρόν έγγραφο, ώστε να αντικατοπτρίζει οποιαδήποτε αλλαγή στις προσδοκίες του Συγκροτήματος ή οποιαδήποτε αλλαγή γεγονότων ή συνθηκών ή περιστάσεων στις οποίες βασίζεται οποιαδήποτε δήλωση.

Μέτρα απόδοσης εκτός των μέτρων με βάση τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ)

Η διοίκηση της Bank of Cyprus Holdings Public Limited Company (η 'Εταιρία') πιστεύει ότι τα μέτρα απόδοσης εκτός των μέτρων με βάση τα ΔΠΧΑ που περιλαμβάνονται στο παρόν έγγραφο παρέχουν πολύτιμες πληροφορίες στους αναγνώστες της Ετήσιας Οικονομικής Έκθεσης καθώς επιτρέπουν στους αναγνώστες να προσδιορίσουν μια πιο σταθερή βάση για τη σύγκριση των αποδόσεων του Συγκροτήματος μεταξύ οικονομικών περιόδων και παρέχουν περισσότερες λεπτομέρειες σε σχέση με τα στοιχεία της απόδοσης τα οποία η διοίκηση είναι άμεσα σε θέση να επηρεάσει ή έχουν σημασία για την αξιολόγηση του Συγκροτήματος. Επίσης, αντικατοπτρίζουν μια σημαντική πτυχή του τρόπου με τον οποίο ορίζονται οι επιχειρησιακοί στόχοι και παρακολουθείται η απόδοση από τη διοίκηση του Συγκροτήματος. Ωστόσο, οποιαδήποτε τέτοια μέτρα απόδοσης στο παρόν έγγραφο δεν αντικαθιστούν τα μέτρα με βάση τα ΔΠΧΑ και οι αναγνώστες πρέπει να θεωρούν τα μέτρα με βάση τα ΔΠΧΑ ως τα βασικά μέτρα για τη θέση στις 31 Δεκεμβρίου. Περαιτέρω πληροφορίες, συμφιλιώσεις με τις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις και υπολογισμοί των μέτρων απόδοσης εκτός των μέτρων με βάση τα ΔΠΧΑ που περιλαμβάνονται στο παρόν έγγραφο και τα άμεσα συγκρίσιμα μέτρα με βάση τα ΔΠΧΑ, περιλαμβάνονται στο μέρος 'Όροι και επεξηγήσεις στις Γνωστοποιήσεις Εναλλακτικών Μέτρων Απόδοσης' της Ετήσιας Οικονομικής Έκθεσης για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021 στις σελίδες 411 μέχρι 425.

Η Ετήσια Οικονομική Έκθεση για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021 είναι διαθέσιμη στην ιστοσελίδα του Συγκροτήματος www.bankofcyprus.com (Group/Σχέσεις Επενδυτών/Οικονομικά Αποτελέσματα).

Η Ετήσια Οικονομική Έκθεση εκδίδεται στα Αγγλικά και είναι διαθέσιμη στο εγγεγραμμένο γραφείο της Bank of Cyprus Holdings Public Limited Company και στην ιστοσελίδα του Συγκροτήματος. www.bankofcyprus.com (Group/Σχέσεις Επενδυτών/Οικονομικά Αποτελέσματα). Αυτή η ελληνική έκδοση είναι η μετάφραση της Αγγλικής έκδοσης. Σε περίπτωση διαφοράς ή ασυνέπειας της μετάφρασης στην Ελληνική έκδοση από την Αγγλική έκδοση, υπερτερεί η Αγγλική έκδοση.

Το Διοικητικό Συμβούλιο υποβάλλει στους μετόχους της Bank of Cyprus Holdings Public Limited Company (η Εταιρία) την Έκθεση Συμβούλων και τις ελεγμένες Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις (Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις) και Οικονομικές Καταστάσεις της Εταιρίας για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021.

Η Ετήσια Οικονομική Έκθεση αφορά την Εταιρία και μαζί με τις θυγατρικές της, το Συγκρότημα, η οποία στις 31 Δεκεμβρίου 2021 ήταν εισηγμένη στο Χρηματιστήριο Αξιών του Λονδίνου (LSE) και στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου (ΧΑΚ).

Δραστηριότητες

Η Εταιρία είναι η μητρική εταιρία του Συγκροτήματος και ο μοναδικός μέτοχος της Τράπεζας Κύπρου Δημόσια Εταιρία Λτδ (BOC PCL). Οι κύριες δραστηριότητες της BOC PCL και των θυγατρικών της εταιριών περιλαμβάνουν την παροχή τραπεζικών, χρηματοοικονομικών, ασφαλιστικών υπηρεσιών και τη διαχείριση και πώληση ακινήτων που αποκτήθηκαν κυρίως ως ανταλλαγή χρεών.

Όλες οι εταιρίες και τα υποκαταστήματα του Συγκροτήματος παρατίθενται στη Σημείωση 51 των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων. Το Συγκρότημα έχει ιδρύσει υποκαταστήματα στην Ελλάδα. Οι εξαγορές και πωλήσεις που έγιναν κατά τη διάρκεια του έτους 2021 παρουσιάζονται στη Σημείωση 51 των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων.

Οικονομικά αποτελέσματα Συγκροτήματος στην υποκείμενη βάση

Σχολιασμός για την υποκείμενη βάση

Η χρηματοοικονομική πληροφόρηση που παρουσιάζεται πιο κάτω παρέχει μια ανασκόπηση των οικονομικών αποτελεσμάτων του Συγκροτήματος για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021 στην 'υποκείμενη βάση', για την οποία η διοίκηση πιστεύει ότι παρουσιάζει καλύτερα την επιμέτρηση της απόδοσης και της θέσης του Συγκροτήματος, καθώς παρουσιάζονται ξεχωριστά τα μη επαναλαμβανόμενα και ασυνήθη στοιχεία. Οι συμφιλιώσεις μεταξύ της απαιτούμενης από τη νομοθεσία βάσης και της υποκείμενης βάσης περιλαμβάνονται στο μέρος 'Συμφιλίωση της Ενοποιημένης Κατάστασης Λογαριασμού Αποτελεσμάτων για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021 μεταξύ της απαιτούμενης από τη νομοθεσία βάσης και της υποκείμενης βάσης' που παρατίθεται πιο κάτω και στο μέρος 'Όροι και επεξηγήσεις στις Γνωστοποιήσεις Εναλλακτικών Μέτρων Απόδοσης' αυτής της Ετήσιας Οικονομικής Έκθεσης για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021 για τη διευκόλυνση στην συγκρισιμότητα της υποκείμενης βάσης με την απαιτούμενη από τη νομοθεσία πληροφόρηση.

Αναφορές σε αναπροσαρμοσμένα στοιχεία και δείκτες τις 31 Δεκεμβρίου 2021 αναφέρονται στο Project Helix 3 και το Project Sinope (όπως επεξηγείται πιο κάτω). Όλες οι αναφορές δίνονται βάσει τις 31 Δεκεμβρίου 2021, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά. Τα αναπροσαρμοσμένα στοιχεία είναι βάσει της υποκείμενης βάσης κατά τις 31 Δεκεμβρίου 2021 προσαρμοσμένα για το Project Helix 3 και το Project Sinope, και προϋποθέτουν την ολοκλήρωση τους η οποία τελεί υπό τη λήψη συνήθων εποπτικών και άλλων εγκρίσεων. Κατά τις 31 Δεκεμβρίου 2021, τα χαρτοφυλάκια των δανείων καθώς και τα ακίνητα που περιλαμβάνονται στο Project Helix 3 και το Project Sinope, ταξινομήθηκαν ως ομάδες εκποίησης που κατέχονται προς πώληση. Αναφορές σε αναπροσαρμοσμένα στοιχεία και δείκτες κατά τις 31 Δεκεμβρίου 2020, αναφέρονται στο Project Helix 2 (όπως επεξηγείται πιο κάτω). Κατά τις 31 Δεκεμβρίου 2020, τα χαρτοφυλάκια των δανείων που περιλαμβάνονταν στο Project Helix 2 ταξινομήθηκαν ως ομάδες εκποίησης που κατέχονται προς πώληση.

Όπου οι αριθμοί παρατίθενται σε αναπροσαρμοσμένη βάση, γίνεται συγκεκριμένη αναφορά και αναφέρονται ως 'Αναπροσαρμοσμένα για χαρτοφυλάκια που κατέχονται προς πώληση'.

Οι πιο κάτω ορισμοί χρησιμοποιούνται στο σχολιασμό της παρουσίασης της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης στην υποκείμενη βάση:

Πωλήσεις ΜΕΔ: Πωλήσεις ΜΕΔ αναφέρονται σε πωλήσεις χαρτοφυλακίων που έχουν ολοκληρωθεί, καθώς και σε υπό εξέταση συναλλαγές πωλήσεων, ανεξαρτήτως του κατά πόσον πληρούν ή όχι τα κριτήρια για κατηγοριοποίηση ως κατεχόμενα προς πώληση στις ημερομηνίες αναφοράς.

Project Helix 3: Το Project Helix 3 αναφέρεται στη συμφωνία στην οποία κατέληξε το Συγκρότημα τον Νοέμβριο 2021 με επενδυτικά ταμεία συνδεδεμένα με την Pacific Investment Management Company LLC ('PIMCO'), για την πώληση χαρτοφυλακίου ΜΕΔ με μεικτή λογιστική αξία ύψους €568 εκατ., καθώς και ακινήτων με λογιστική αξία ύψους περίπου €120 εκατ. στις 30 Σεπτεμβρίου 2021, την ημερομηνία αναφοράς.

Project Sinope: Το Project Sinope αναφέρεται σε συμφωνία στην οποία κατέληξε το Συγκρότημα τον Δεκέμβριο 2021, για την πώληση χαρτοφυλακίου ΜΕΔ με μεικτή λογιστική αξία ύψους €12 εκατ., καθώς και ακίνητα στη Ρουμανία με λογιστική αξία ύψους €0.6 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2021.

Οικονομικά αποτελέσματα Συγκροτήματος στην υποκείμενη βάση (συνέχεια)

Project Helix 2: Το Project Helix 2 αναφέρεται στη συμφωνία πώλησης που επιτεύχθηκε τον Αύγουστο του 2020 με επενδυτικά ταμεία συνδεδεμένα με την PIMCO, για την πώληση ενός χαρτοφυλακίου δανείων μεικτής λογιστικής αξίας ύψους €0.9 δις (Helix 2 Χαρτοφυλάκιο Α), καθώς και στη συμφωνία στην οποία το Συγκρότημα κατέληξε με την PIMCO, τον Ιανουάριο του 2021, για την πώληση ενός επιπλέον χαρτοφυλακίου δανείων με μεικτή λογιστική αξία ύψους €0.5 δις (Helix 2 Χαρτοφυλάκιο Β). Η πώληση του Project Helix 2 ολοκληρώθηκε τον Ιούνιο 2021.

Περαιτέρω πληροφορίες για τις συναλλαγές περιλαμβάνονται στην 'Ποιότητα δανειακού χαρτοφυλακίου' στο μέρος 'Ανάλυση Ισολογισμού' πιο κάτω.

Τα κύρια οικονομικά στοιχεία για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021 παρουσιάζονται πιο κάτω:

Μη ελεγμένη Ενοποιημένη Κατάσταση Λογαριασμού Αποτελεσμάτων στην υποκείμενη βάση

€ εκατ.	2021 ¹	2020 ^{1,2}
Καθαρά έσοδα από τόκους	296	330
Καθαρά έσοδα από αμοιβές και προμήθειες	172	144
Καθαρά κέρδη από διαπραγμάτευση συναλλάγματος και καθαρά κέρδη από συναλλαγές με χρηματοοικονομικά μέσα και πώληση/διάλυση θυγατρικών και συγγενών εταιριών	24	15
Έσοδα από ασφαλιστικές εργασίες μείον απαιτήσεις και προμήθειες	61	56
Καθαρά κέρδη από επανεκτίμηση και πώληση επενδύσεων σε ακίνητα και από πώληση αποθεμάτων ακινήτων	13	7
Λοιπά έσοδα	15	15
Σύνολο εσόδων	581	567
Κόστος προσωπικού	(202)	(195)
Άλλα λειτουργικά έξοδα	(145)	(145)
Ειδικός φόρος επί των καταθέσεων και άλλα τέλη/εισφορές	(36)	(33)
Σύνολο εξόδων	(383)	(373)
Λειτουργικά κέρδη	198	194
Πιστωτικές ζημιές δανείων	(66)	(149)
Απομειώσεις άλλων χρηματοοικονομικών και μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	(36)	(42)
Καθαρές αναστροφές / (προβλέψεις) για επιδικίες, υπό διαιτησία διαφορές, κανονιστικά και άλλα θέματα	2	(7)
Σύνολο πιστωτικών ζημιών δανείων, απομειώσεων και προβλέψεων	(100)	(198)
Κέρδη/(ζημιές) πριν τη φορολογία και μη-επαναλαμβανόμενα στοιχεία	98	(4)
Φορολογία	(5)	(8)
(Κέρδη)/ζημιές που αναλογούν σε δικαιώματα μειοψηφίας	(2)	3
Κέρδη/(ζημιές) μετά τη φορολογία και πριν τα μη-επαναλαμβανόμενα στοιχεία (αναλογούνται στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας)	91	(9)
Έξοδα συμβούλων και άλλα έξοδα αναδιάρθρωσης – οργανικά	(22)	(10)
Κέρδη/(ζημιές) μετά τη φορολογία – οργανικά (αναλογούνται στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας)	69	(19)
Προβλέψεις/καθαρή ζημιά σχετικά με πωλήσεις ΜΕΔ ³	(7)	(120)
Έξοδα αναδιάρθρωσης και άλλα έξοδα σχετικά με πωλήσεις ΜΕΔ ³	(16)	(26)
Έξοδα αναδιάρθρωσης – Σχέδιο Εθελούσιας Αποχώρησης Προσωπικού (ΣΕΑ)	(16)	(6)
Κέρδη/(ζημιές) μετά τη φορολογία (αναλογούνται στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας)	30	(171)

Οικονομικά αποτελέσματα Συγκροτήματος στην υποκείμενη βάση (συνέχεια)

Μη ελεγμένη Ενοποιημένη Κατάσταση Λογαριασμού Αποτελεσμάτων στην υποκείμενη βάση (συνέχεια)

Κύριοι Δείκτες Απόδοσης⁴		
Καθαρό επιτοκιακό περιθώριο	1.45%	1.84%
Δείκτης κόστος προς έσοδα	66%	66%
Δείκτης κόστος προς έσοδα αναπροσαρμοσμένος για τον ειδικό φόρο επί των καταθέσεων και άλλα τέλη/εισφορές	60%	60%
Λειτουργικά κέρδη επί του μέσου όρου των περιουσιακών στοιχείων	0.8%	0.9%
Βασικά κέρδη/(ζημιές) ανά μετοχή που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας (€ σεντ)	6.66	(38.45)
Βασικά κέρδη/(ζημιές) μετά τη φορολογία και πριν τα μη-επαναλαμβανόμενα στοιχεία ανά μετοχή που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας (€ σεντ) ⁵	20.50	(2.12)
Απόδοση Ενσώματων Ιδίων Κεφαλαίων (ROTE) μετά τη φορολογία και πριν τα μη-επαναλαμβανόμενα στοιχεία ⁶	5.5%	(0.5)%

¹Η χρηματοοικονομική πληροφόρηση εξάγεται από και πρέπει να διαβάζεται σε συνάρτηση με τις συνημμένες Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις.

²Επαναπαρουσίαση για το τέλος ΑΦΠ ύψους €3 εκατ. για το έτος 2020 το οποίο πιο πάνω περιλαμβάνεται στον 'Ειδικό φόρο επί των καταθέσεων και άλλα τέλη/εισφορές' σύμφωνα με την παρουσίαση του τρέχοντος έτους.

³Οι 'Προβλέψεις/καθαρή ζημιά σχετικά με πωλήσεις ΜΕΔ', αναφέρονται στην καθαρή ζημιά από συναλλαγές που ολοκληρώθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους και στις καθαρές πιστωτικές ζημιές δανείων σε υπό εξέταση συναλλαγές, ενώ τα 'Έξοδα αναδιάρθρωσης και άλλα έξοδα σχετικά με πωλήσεις ΜΕΔ' αναφέρονται κυρίως στα έξοδα που σχετίζονται με αυτές τις συναλλαγές.

⁴Περιλαμβανομένων των χαρτοφυλακίων ΜΕΔ τα οποία ταξινομήθηκαν ως 'Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία και ομάδες εκποίησης που κατέχονται προς πώληση'.

⁵Από τις 30 Ιουνίου 2021, η διοίκηση παρακολουθεί τα 'Βασικά κέρδη/(ζημιές) ανά μετοχή που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας' τα οποία υπολογίζονται βάσει τα 'Κέρδη/(ζημιές) μετά τη φορολογία και πριν τα μη-επαναλαμβανόμενα στοιχεία (αναλογούνται στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας)', παρά τα 'Κέρδη/(ζημιές) μετά τη φορολογία-οργανικά (αναλογούνται στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας)', όπως ίσχυε προηγουμένως, καθώς η διοίκηση πιστεύει ότι είναι ένα πιο κατάλληλο μέτρο παρακολούθησης των επαναλαμβανόμενων επιδόσεων, λόγω του ότι εξαιρεί τα 'Έξοδα συμβούλων και άλλα έξοδα αναδιάρθρωσης-οργανικά', τα οποία δεν σχετίζονται με τις υποκείμενες ή επαναλαμβανόμενες δραστηριότητες του Συγκροτήματος ως τραπεζικού και χρηματοοικονομικού οργανισμού, αλλά κυρίως με το κόστος της προσφοράς για το ομόλογο δευτεροβάθμιου κεφαλαίου μειωμένης εξασφάλισης ύψους περίπου €12.5 εκατ., καθώς και με συγκεκριμένα κόστη που αφορούν δραστηριότητες αναδιάρθρωσης, τις οποίες η BOC PCL έχει συνδέσει με την οργανική μείωση ΜΕΔ, τα οποία μειώνονται καθώς το επίπεδο των ΜΕΔ μειώνεται.

⁶Η 'Απόδοση Ενσώματων Ιδίων Κεφαλαίων (ROTE) μετά τη φορολογία και πριν τα μη-επαναλαμβανόμενα στοιχεία (ετησιοποιημένα)' υπολογίζεται ως τα κέρδη μετά τη φορολογία και πριν τα μη-επαναλαμβανόμενα στοιχεία (ετησιοποιημένα) ως προς τα ίδια κεφάλαια που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας μείον άυλα περιουσιακά στοιχεία.

Οικονομικά αποτελέσματα Συγκροτήματος στην υποκείμενη βάση (συνέχεια)

Μη ελεγμένος Ενοποιημένος Ισολογισμός στην υποκείμενη βάση

€ εκατ.	2021 ¹	2020 ¹
Μετρητά και καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες	9,231	5,653
Δάνεια και απαιτήσεις από τράπεζες	292	403
Ομόλογα, κρατικά αξιόγραφα και μετοχές	2,139	1,913
Καθαρά δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	9,836	9,886
Αποθέματα ακινήτων	1,112	1,350
Επενδύσεις σε ακίνητα	118	128
Λοιπά περιουσιακά στοιχεία	1,876	1,550
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία και ομάδες εκποίησης που κατέχονται προς πώληση	359	631
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	24,963	21,514
Καταθέσεις από τράπεζες	457	392
Χρηματοδότηση από κεντρικές τράπεζες	2,970	995
Καταθέσεις πελατών	17,531	16,533
Δανειακό κεφάλαιο	643	272
Λοιπές υποχρεώσεις	1,281	1,247
Σύνολο υποχρεώσεων	22,882	19,439
Ίδια κεφάλαια που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας	1,839	1,831
Λοιποί συμμετοχικοί τίτλοι	220	220
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων εξαιρουμένων των δικαιωμάτων μειοψηφίας	2,059	2,051
Δικαιώματα μειοψηφίας	22	24
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	2,081	2,075
Σύνολο υποχρεώσεων και ιδίων κεφαλαίων	24,963	21,514

Κύρια Στοιχεία και Δείκτες Ισολογισμού ²	2021 (Αναπρο- σαρμοσμένα)	2021	2020
Μεικτά δάνεια (€ εκατ.)	10,282	10,856	12,261
Αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές (€ εκατ.)	467	792	1,902
Καταθέσεις πελατών (€ εκατ.)	17,531	17,531	16,533
Δείκτης δανείων μετά τις προβλέψεις προς καταθέσεις	56%	57%	63%
Ποσοστό ΜΕΔ προς δάνεια	7.5%	12.4%	25.2%
Δείκτης κάλυψης ΜΕΔ	61%	59%	62%
Δείκτης μόχλευσης	7.6%	7.6%	8.8%
Δείκτες Κεφαλαίου και σταθμισμένα περιουσιακά στοιχεία²			
Δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1)(με μεταβατικές διατάξεις για το ΔΠΧΑ 9) ³	15.76%	15.14%	14.80%
Συνολικός δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας	20.78%	20.01%	18.35%
Σταθμισμένα περιουσιακά στοιχεία (€ εκατ.)	10,344	10,694	11,636

¹Η χρηματοοικονομική πληροφόρηση εξάγεται από και πρέπει να διαβάζεται σε συνάρτηση με τις συνημμένες Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις.

²Περιλαμβανομένων των χαρτοφυλακίων ΜΕΔ τα οποία ταξινομήθηκαν ως 'Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία και ομάδες εκποίησης που κατέχονται προς πώληση'

³Ο Δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) χωρίς μεταβατικές διατάξεις στις 31 Δεκεμβρίου 2021, ανήλθε σε 13.75% και 14.32% αναπροσαρμοσμένος για τα χαρτοφυλάκια που κατέχονται προς πώληση σε σχέση με 12.94% όπως αναφέρονται και 13.26% αναπροσαρμοσμένος για Helix 2 (Χαρτοφυλάκια Α και Β) στις 31 Δεκεμβρίου 2020.

Οικονομικά αποτελέσματα Συγκροτήματος στην υποκείμενη βάση (συνέχεια)

Μη ελεγμένη συμφιλίωση της Ενοποιημένης Κατάστασης Λογαριασμού Αποτελεσμάτων για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021 μεταξύ της απαιτούμενης από τη νομοθεσία βάσης και της υποκείμενης βάσης

€ εκατ.	Υποκείμενη Βάση	Πωλήσεις ΜΕΔ	Άλλα	Βάση όπως απαιτείται από τη νομοθεσία
Καθαρά έσοδα από τόκους	296	-	-	296
Καθαρά έσοδα από αμοιβές και προμήθειες	172	-	-	172
Καθαρά κέρδη από διαπραγμάτευση συναλλάγματος και καθαρά κέρδη από συναλλαγές με χρηματοοικονομικά μέσα και πώληση/διάλυση θυγατρικών και συγγενών εταιριών	24	-	(30)	(6)
Έσοδα από ασφαλιστικές εργασίες μείον απαιτήσεις και προμήθειες	61	-	-	61
Καθαρά κέρδη από επανεκτίμηση και πώληση επενδύσεων σε ακίνητα και από πώληση αποθεμάτων ακινήτων	13	(1)	-	12
Λοιπά έσοδα	15	-	-	15
Σύνολο εσόδων	581	(1)	(30)	550
Σύνολο εξόδων	(383)	(16)	(23)	(422)
Λειτουργικά κέρδη	198	(17)	(53)	128
Πιστωτικές ζημιές δανείων	(66)	13	17	(36)
Απομειώσεις άλλων χρηματοοικονομικών και μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	(36)	(19)	-	(55)
Καθαρές αναστροφές/προβλέψεις για επιδικίες, κανονιστικά και άλλα θέματα	2	-	(2)	-
Κέρδη/(ζημιές) πριν τη φορολογία και τα μη-επαναλαμβανόμενα στοιχεία	98	(23)	(38)	37
Φορολογία	(5)	-	-	(5)
Κέρδη που αναλογούν σε δικαιώματα μειοψηφίας	(2)	-	-	(2)
Κέρδη/(ζημιές) μετά τη φορολογία και πριν τα μη-επαναλαμβανόμενα στοιχεία (αναλογούνται στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας)	91	(23)	(38)	30
Έξοδα συμβούλων και άλλα έξοδα αναδιάρθρωσης-οργανικά	(22)	-	22	-
Κέρδη/(ζημιές) μετά τη φορολογία – οργανικά* (αναλογούνται στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας)	69	(23)	(16)	30
Προβλέψεις/καθαρή ζημιά σχετικά με πωλήσεις ΜΕΔ	(7)	7	-	-
Έξοδα αναδιάρθρωσης και άλλα έξοδα σχετικά με την πώληση ΜΕΔ	(16)	16	-	-
Έξοδα αναδιάρθρωσης – Σχέδιο Εθελούσιας Αποχώρησης Προσωπικού (ΣΕΑ)	(16)	-	16	-
Κέρδη μετά τη φορολογία (αναλογούνται στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας)	30	-	-	30

*Αφορά κέρδη μετά τη φορολογία (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας), πριν από τις προβλέψεις/καθαρή ζημιά σχετικά με πωλήσεις ΜΕΔ, τα σχετικά έξοδα αναδιάρθρωσης και άλλα έξοδα, και έξοδα αναδιάρθρωσης σχετικά με το Σχέδιο Εθελούσιας Αποχώρησης Προσωπικού (ΣΕΑ).

Οι διαφορές επαναταξινόμησης μεταξύ της απαιτούμενης από τη νομοθεσία βάσης και της υποκείμενης βάσης αφορούν κυρίως την επίδραση από τα 'μη-επαναλαμβανόμενα στοιχεία' και επεξηγούνται πιο κάτω:

Πωλήσεις ΜΕΔ

- Τα συνολικά έξοδα περιλαμβάνουν έξοδα αναδιάρθρωσης ύψους €14 εκατ. και άλλα έξοδα ύψους €2 εκατ. που αφορούν τις συμφωνίες για πώληση χαρτοφυλακίων ΜΕΔ και παρουσιάζονται στα 'Έξοδα αναδιάρθρωσης και άλλα έξοδα σχετικά με πωλήσεις ΜΕΔ' στην υποκείμενη βάση.
- Οι πιστωτικές ζημιές δανείων στην απαιτούμενη από τη νομοθεσία βάση περιλαμβάνουν πιστωτικές ζημιές δανείων που σχετίζονται με το Project Helix 2 ύψους περίπου €1.5 εκατ., αναστροφή πιστωτικών ζημιών δανείων που σχετίζονται με το Project Helix 3 ύψους €28 εκατ. και ποσό ύψους €14 εκατ. που αντιπροσωπεύει την επίδραση της προεξόφλησης του αναβαλλόμενου εισπρακτέου τιμήματος πώλησης από το Project Helix 2, και παρουσιάζονται στα μη επαναλαμβανόμενα στοιχεία στις 'Προβλέψεις/καθαρή ζημιά σχετικά με πωλήσεις ΜΕΔ' στην υποκείμενη βάση.
- Τα 'Καθαρά κέρδη από επανεκτίμηση και πώληση επενδύσεων σε ακίνητα και πώληση αποθεμάτων ακινήτων' περιλαμβάνουν ζημιά επανεκτίμησης ύψους €1 εκατ. που σχετίζεται με επενδύσεις σε ακίνητα του Project Helix 3 και παρουσιάζονται στις 'Προβλέψεις/καθαρή ζημιά σχετικά με πωλήσεις ΜΕΔ' στην υποκείμενη βάση.
- Οι 'Απομειώσεις λοιπών χρηματοοικονομικών και μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων' στην απαιτούμενη από τη νομοθεσία βάση περιλαμβάνουν ζημιά απομείωσης ύψους €19 εκατ. που σχετίζεται με αποθέματα ακινήτων του Project Helix 3 και παρουσιάζεται στις 'Προβλέψεις/καθαρή ζημιά σχετικά με πωλήσεις ΜΕΔ' στην υποκείμενη βάση.

Οικονομικά αποτελέσματα Συγκροτήματος στην υποκείμενη βάση (συνέχεια)

Μη ελεγμένη συμφιλίωση της Ενοποιημένης Κατάστασης Λογαριασμού Αποτελεσμάτων για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021 μεταξύ της απαιτούμενης από τη νομοθεσία βάσης και της υποκείμενης βάσης (συνέχεια)

Άλλες επαναταξινομήσεις

- Καθαρές ζημιές από δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων ύψους περίπου €17.5 εκατ. περιλαμβάνονται στις 'Πιστωτικές ζημιές δανείων' στην υποκείμενη βάση, ενώ στην απαιτούμενη από τη νομοθεσία βάση περιλαμβάνονται στις 'Καθαρές ζημιές από συναλλαγές με χρηματοοικονομικά μέσα και πώληση/διάλυση θυγατρικών και συγγενών εταιρειών'. Η ταξινόμησή τους στην υποκείμενη βάση έχει πραγματοποιηθεί ώστε να συνάδει με τις πιστωτικές ζημιές των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες που επιμετρούνται σε αποσβεσμένο κόστος.
- Καθαρή ζημιά από την πρόωρη εξόφληση του δανειακού κεφαλαίου μειωμένης εξασφάλισης ύψους περίπου €12.5 εκατ. που περιλαμβάνεται στις 'Καθαρές ζημιές από συναλλαγές με χρηματοοικονομικά μέσα και πώληση/διάλυση θυγατρικών και συγγενών εταιρειών' στην απαιτούμενη από τη νομοθεσία βάση περιλαμβάνεται στα 'Έξοδα συμβούλων και άλλα έξοδα αναδιάρθρωσης - οργανικά' στην υποκείμενη βάση, καθώς αποτελεί μη-επαναλαμβανόμενο στοιχείο.
- Έξοδα συμβούλων και άλλα έξοδα αναδιάρθρωσης ύψους περίπου €9 εκατ. τα οποία περιλαμβάνονται στα 'Άλλα λειτουργικά έξοδα' στην απαιτούμενη από τη νομοθεσία βάση παρουσιάζονται ξεχωριστά στην υποκείμενη βάση, καθώς αποτελούνται κυρίως από το κόστος εξωτερικών συμβούλων που αφορά δραστηριότητες αναδιάρθρωσης δανείων πελατών.
- Καθαρή αναστροφή μετά από προβλέψεις για επιδικίες, υπό διαιτησία διαφορές, κανονιστικά και άλλα θέματα που ανέρχεται σε περίπου €2 εκατ. και περιλαμβάνεται στα 'Άλλα λειτουργικά έξοδα' στην απαιτούμενη από τη νομοθεσία βάση, παρουσιάζεται ξεχωριστά στην υποκείμενη βάση, ως προβλέψεις για επιδικίες, υπό διαιτησία διαφορές, κανονιστικά και άλλα θέματα (και σχετικές αναστροφές) μαζί με τις απομειώσεις χρηματοοικονομικών και μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων, μετά τα λειτουργικά κέρδη.
- Τα συνολικά έξοδα στην απαιτούμενη από τη νομοθεσία βάση περιλαμβάνουν έξοδα αναδιάρθρωσης που αφορούν το Σχέδιο Εθελούσιας Αποχώρησης Προσωπικού (ΣΕΑ) ύψους περίπου €16 εκατ. και παρουσιάζονται ξεχωριστά στην υποκείμενη βάση, καθώς αποτελούν μη επαναλαμβανόμενα έξοδα.

Ανάλυση Ισολογισμού

Κεφαλαιακή Βάση

Το σύνολο κεφαλαίων εξαιρουμένων των δικαιωμάτων μειοψηφίας ανήλθε σε €2,059 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2021, σε σύγκριση με €2,051 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2020. Τα ίδια κεφάλαια που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας διαμορφώθηκαν σε €1,839 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2021, σε σύγκριση με €1,831 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2020.

Ο δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) με μεταβατικές διατάξεις ανήλθε σε 15.14% στις 31 Δεκεμβρίου 2021 και 15.76% αναπροσαρμοσμένος για χαρτοφυλάκια που κατέχονται προς πώληση, σε σύγκριση με 14.80% στις 31 Δεκεμβρίου 2020 (και 15.16% αναπροσαρμοσμένος για χαρτοφυλάκια που κατέχονται προς πώληση).

Κατά το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021, ο δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) επηρεάστηκε θετικά κυρίως από τα έσοδα πριν τις προβλέψεις και τη μείωση των σταθμισμένων ως προς τον κίνδυνο περιουσιακών στοιχείων, και επηρεάστηκε αρνητικά κυρίως από προβλέψεις και απομειώσεις, από την αναπροσαρμογή την 1 Ιανουαρίου 2021 από τη σταδιακή εφαρμογή των μεταβατικών διατάξεων για το ΔΠΧΑ 9, την εποπτική επιβάρυνση που αφορούσε την αξία των περιουσιακών στοιχείων που περιέχονται στην κυριότητα του Συγκροτήματος μέσω εκποιήσεων, το κόστος που αφορά την προσφορά για το υφιστάμενο Ομόλογο Δευτεροβάθμιου Κεφαλαίου μειωμένης εξασφάλισης και το κόστος που αφορά το Σχέδιο Εθελούσιας Αποχώρησης Προσωπικού. Οι κεφαλαιακοί δείκτες (και οι αναπροσαρμοσμένοι κεφαλαιακοί δείκτες) στις 31 Δεκεμβρίου 2021 σε αυτή την Ετήσια Οικονομική Έκθεση 2021, περιλαμβάνουν τα κέρδη για το έτος 2021, εκτός και αν δηλώνεται διαφορετικά.

Οικονομικά αποτελέσματα Συγκροτήματος στην υποκείμενη βάση (συνέχεια)

Ανάλυση Ισολογισμού (συνέχεια)

Κεφαλαιακή Βάση (συνέχεια)

Το Συγκρότημα επέλεξε να εφαρμόσει τις μεταβατικές ρυθμίσεις της ΕΕ για σκοπούς των εποπτικών κεφαλαιακών απαιτήσεων (Κανονισμός ΕΕ 2017/2395), όπου η επίδραση της απομείωσης από την αρχική εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 στους δείκτες κεφαλαίου θα απορροφηθεί σταδιακά. Το ποσό που θα προστίθεται στον δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) κάθε έτος μειώνεται με βάση έναν συντελεστή στάθμισης μέχρι να επέλθει η πλήρης απορρόφηση της επίπτωσης από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 στο τέλος της πενταετίας. Η επίδραση στα κεφάλαια για το έτος 2018 ήταν 5% της επίδρασης της απομείωσης από την αρχική εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9, η οποία αυξήθηκε σε 15% (συσσωρευτικά) για το έτος 2019, σε 30% (συσσωρευτικά) για το έτος 2020, σε 50% (συσσωρευτικά) για το έτος 2021 και σε 75% (συσσωρευτικά) για το έτος 2022. Θα ενσωματωθεί πλήρως (100%) την 1 Ιανουαρίου 2023. Η σταδιακή εισαγωγή του ποσού απομείωσης από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 είχε αρνητική επίδραση ύψους περίπου 62 μ.β. στον δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) την 1 Ιανουαρίου 2022.

Ο δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) χωρίς μεταβατικές διατάξεις ανήλθε σε 13.75% στις 31 Δεκεμβρίου 2021 και 14.32% αναπροσαρμοσμένος για χαρτοφυλάκια που κατέχονται προς πώληση, σε σύγκριση με 12.94% στις 31 Δεκεμβρίου 2020 (και 13.26% αναπροσαρμοσμένος για χαρτοφυλάκια που κατέχονται προς πώληση). Με μεταβατικές διατάξεις και με βάση τις διατάξεις μετά την ολοκλήρωση της μεταβατικής περιόδου, η επίδραση του ΔΠΧΑ 9 αναμένεται να είναι διαχειρίσιμη και εντός των κεφαλαιακών σχεδιασμών του Συγκροτήματος.

Ο Συνολικός Δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειας ανήλθε σε 20.01% στις 31 Δεκεμβρίου 2021 και 20.78% αναπροσαρμοσμένος για χαρτοφυλάκια που κατέχονται προς πώληση, σε σύγκριση με 18.35% στις 31 Δεκεμβρίου 2020 (και 18.74% αναπροσαρμοσμένος για χαρτοφυλάκια που κατέχονται προς πώληση).

Οι κεφαλαιακοί δείκτες του Συγκροτήματος παραμένουν πάνω από τις απαιτήσεις που απορρέουν από τη Διαδικασία Εποπτικής Εξέτασης και Αξιολόγησης (ΔΕΕΑ).

Η ελάχιστη απαίτηση Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) με μεταβατικές διατάξεις του Συγκροτήματος ανήλθε σε 9.69% στις 31 Δεκεμβρίου 2021 (ο οποίος αποτελείται από απαιτήσεις του Πυλώνα Ι ύψους 4.50%, απαιτήσεις του Πυλώνα ΙΙ ύψους 1.69%, Απόθεμα Ασφαλείας Διατήρησης Κεφαλαίου (CCB) ύψους 2.50% και Απόθεμα Ασφαλείας των Άλλων Συστημικά Σημαντικών Ιδρυμάτων (O-SII) ύψους 1.00%).

Η απαίτηση της ΔΕΕΑ για τον Συνολικό Δείκτη Κεφαλαιακής Επάρκειας ανήλθε στο 14.50% στις 31 Δεκεμβρίου 2021 και αποτελείται από τις απαιτήσεις του Πυλώνα Ι ύψους 8.00% (από το οποίο μέχρι 1.50% μπορεί να καλυφθεί με Πρόσθετα Κεφάλαια Κατηγορίας 1 και μέχρι 2.00% με Κεφάλαια Κατηγορίας 2), τις απαιτήσεις του Πυλώνα ΙΙ ύψους 3.0%, Απόθεμα Ασφαλείας Διατήρησης Κεφαλαίου (CCB) ύψους 2.50% και Απόθεμα Ασφαλείας των Άλλων Συστημικά Σημαντικών Ιδρυμάτων (O-SII) ύψους 1.00%. Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) έχει παράσχει επίσης μη δημόσια καθοδήγηση για πρόσθετα αποθέματα του δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) με βάση τις κεφαλαιακές απαιτήσεις του Πυλώνα ΙΙ. Οι συμπληρωματικές κεφαλαιακές απαιτήσεις για τον Πυλώνα ΙΙ απορρέουν από τη ΔΕΕΑ, η οποία γίνεται σε συγκεκριμένη χρονική στιγμή και κατ' επέκταση υπόκειται σε αλλαγές με την πάροδο του χρόνου.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Μακροπροληπτικής Εποπτείας των Ιδρυμάτων Νόμου του 2015, η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου (ΚΤΚ) είναι η αρμόδια αρχή για τον προσδιορισμό των πιστωτικών ιδρυμάτων ως Άλλων Συστημικά Σημαντικών Ιδρυμάτων (O-SIIs) και για τον καθορισμό της ελάχιστης απαίτησης για το κεφαλαιακό απόθεμα ασφαλείας O-SII γι' αυτές τις συστημικά σημαντικές τράπεζες. Η BOC PCL έχει προσδιοριστεί ως O-SII και η ΚΤΚ είχε καθορίσει αρχικά το κεφαλαιακό απόθεμα ασφαλείας O-SII στο 2.00%. Το απόθεμα αυτό έχει τεθεί σε εφαρμογή σταδιακά από την 1 Ιανουαρίου 2019 στο 0.50% και θα αυξάνεται σταδιακά κατά 0.50% κάθε χρόνο μέχρι την πλήρη εφαρμογή του (2.00%). Τον Απρίλιο 2020, η ΚΤΚ αποφάσισε την καθυστέρηση της σταδιακής εφαρμογής (0.50%) του επιπρόσθετου κεφαλαιακού αποθέματος ασφαλείας (O-SII) την 1 Ιανουαρίου 2021 και 1 Ιανουαρίου 2022 κατά 12 μήνες. Κατά συνέπεια, το κεφαλαιακό απόθεμα ασφαλείας O-SII θα τεθεί πλήρως σε εφαρμογή την 1 Ιανουαρίου 2023, αντί την 1 Ιανουαρίου 2022 όπως είχε αρχικά καθοριστεί. Τον Νοέμβριο 2021, η BOC PLC έλαβε ειδοποίηση από την ΚΤΚ ότι η απαίτηση για το συνολικό κεφαλαιακό απόθεμα ασφαλείας O-SII μειώθηκε κατά 50 μ.β. στο 1.50%, και ως εκ τούτου η σταδιακή εφαρμογή του κεφαλαιακού αποθέματος ασφαλείας O-SII την 1 Ιανουαρίου 2022 και 1 Ιανουαρίου 2023 έχει αναθεωρηθεί σε 0.25% για την κάθε περίοδο.

Οικονομικά αποτελέσματα Συγκροτήματος στην υποκείμενη βάση (συνέχεια)

Ανάλυση Ισολογισμού (συνέχεια)

Κεφαλαιακή Βάση (συνέχεια)

Στα πλαίσια της ετήσιας ΔΕΕΑ που πραγματοποιήθηκε από την ΕΚΤ το 2021, και με βάση την τελική απόφαση ΔΕΕΑ για το 2021 που λήφθηκε τον Φεβρουάριο 2022, οι απαιτήσεις του Πυλώνα ΙΙ έχουν καθοριστεί σε 3.26%, σε σύγκριση με το προηγούμενο επίπεδο του 3.00%. Η επιπρόσθετη απαίτηση του Πυλώνα ΙΙ ύψους 0.26% εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των προσδοκιών της ΕΚΤ για προληπτικές προβλέψεις σύμφωνα με το Τροποποιητικό Παράρτημα της ΕΚΤ 2018 και τις μετέπειτα ανακοινώσεις και το δελτίο τύπου της ΕΚΤ τον Ιούλιο 2018 και τον Αύγουστο 2019. Η επιπρόσθετη απαίτηση του Πυλώνα ΙΙ λαμβάνει υπόψη το Project Helix 3. Η επιπρόσθετη απαίτηση είναι δυναμική και μπορεί να μειωθεί κατά το 2022 με βάση επικαιροποιημένα στοιχεία για τα ΜΕΔ και το επίπεδο προβλέψεων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής.

Ως αποτέλεσμα, ο ελάχιστος δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) με μεταβατικές διατάξεις του Συγκροτήματος καθορίστηκε σε 10.08% σε σύγκριση με το προηγούμενο επίπεδο ύψους 9.69% (ο οποίος αποτελείται από απαιτήσεις του Πυλώνα Ι ύψους 4.50%, απαιτήσεις του Πυλώνα ΙΙ ύψους 1.83%, Απόθεμα Ασφαλείας Διατήρησης Κεφαλαίου (CCB) ύψους 2.50% και Απόθεμα Ασφαλείας των Άλλων Συστημικά Σημαντικών Ιδρυμάτων (O-SII) ύψους 1.25%) και η απαίτηση για τον Συνολικό Δείκτη Κεφαλαιακής Επάρκειας του Συγκροτήματος καθορίστηκε σε 15.01% σε σύγκριση με το προηγούμενο επίπεδο ύψους 14.50% (η οποία αποτελείται από απαιτήσεις του Πυλώνα Ι ύψους 8.00%, εκ των οποίων 1.50% μπορεί να είναι υπό μορφή Πρόσθετων Κεφαλαίων Κατηγορίας 1 (AT1) και μέχρι 2.00% υπό μορφή Κεφαλαίου Κατηγορίας 2 (T2), απαιτήσεις του Πυλώνα ΙΙ ύψους 3.26%, Απόθεμα Ασφαλείας Διατήρησης Κεφαλαίου (CCB) ύψους 2.50% και Απόθεμα Ασφαλείας των Άλλων Συστημικά Σημαντικών Ιδρυμάτων (O-SII) ύψους 1.25%). Η ΕΚΤ έχει παράσχει επίσης αναθεωρημένη χαμηλότερη μη δημόσια καθοδήγηση για πρόσθετα αποθέματα του δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) με βάση τις κεφαλαιακές απαιτήσεις του Πυλώνα ΙΙ. Οι νέες απαιτήσεις βάσει της ΔΕΕΑ είναι σε ισχύ από την 1 Μαρτίου 2022. Ο δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) και ο Συνολικός Δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειας του Συγκροτήματος παραμένουν πάνω από τις νέες απαιτήσεις.

Τα ίδια κεφάλαια που κατέχονται για σκοπούς Καθοδήγησης του Πυλώνα ΙΙ δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την ικανοποίηση οποιωνδήποτε άλλων κεφαλαιακών απαιτήσεων (απαιτήσεις του Πυλώνα Ι, απαιτήσεις του Πυλώνα ΙΙ ή την απαίτηση του συνδυασμένου αποθέματος ασφαλείας), κι ως εκ τούτου δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν δύο φορές.

Βάσει των αποφάσεων ΔΕΕΑ των προηγούμενων ετών, η Εταιρία και η BOC PCL υπόκεινται σε απαγόρευση διανομής μερίσματος στους μετόχους, από τις εποπτικές αρχές, και ως εκ τούτου κατά τη διάρκεια του 2021 και 2020 δεν προτάθηκε και δεν πληρώθηκε μερίσμα. Με βάση την τελική απόφαση της ΔΕΕΑ για το 2021 που λήφθηκε τον Φεβρουάριο 2022, η Εταιρία και η BOC PCL εξακολουθούν να υπόκεινται σε απαγόρευση διανομής μερίσματος στους μετόχους κατά το 2022. Αυτή η απαγόρευση δεν ισχύει εάν η διανομή γίνει μέσω της έκδοσης νέων συνήθων μετοχών προς τους μετόχους, οι οποίες είναι αποδεκτές ως Κεφάλαιο Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1. Η απαγόρευση δεν ισχύει για την πληρωμή κουπονιών για οποιαδήποτε Χρεόγραφα Πρόσθετου Κεφαλαίου Κατηγορίας 1 που εκδόθηκαν από την Εταιρία ή την BOC PCL. Βάσει των αποφάσεων της ΔΕΕΑ 2021, η προηγούμενη απαγόρευση για μεταβλητές αποδοχές έχει αρθεί.

Η ΕΚΤ, ως μέρος του εποπτικού της ρόλου, έχει ολοκληρώσει την επιτόπια επιθεώρηση και επανεξέταση που αφορούσε την αξία των περιουσιακών στοιχείων που περιέρχονται στην κυριότητα του Συγκροτήματος μέσω εκποιήσεων με ημερομηνία αναφοράς την 30 Ιουνίου 2019. Τα ευρήματα αφορούν εποπτική επιβάρυνση η οποία θα μειωθεί, ανάλογα με την πρόοδο που θα σημειώσει η BOC PCL στην πώληση των εν λόγω ακινήτων. Το ποσό αφαιρέθηκε απευθείας από τα ίδια κεφάλαια στις 30 Ιουνίου 2021 και είχε ως αποτέλεσμα τη μείωση στον δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) του Συγκροτήματος κατά περίπου 44 μ.β. στις 30 Ιουνίου 2021, που μειώθηκε σε 32 μ.β. στις 31 Δεκεμβρίου 2021, κυρίως μετά από απομειώσεις.

Το Συγκρότημα συμμετείχε στην Άσκηση Προσομοίωσης Ακραίων Καταστάσεων του 2021 της ΔΕΕΑ της ΕΚΤ, τα αποτελέσματα της οποίας δημοσιεύθηκαν από την ΕΚΤ στις 30 Ιουλίου 2021. Για περαιτέρω πληροφορίες, βλέπε 'Επιπρόσθετες Γνωστοποιήσεις Διαχείρισης Κινδύνων και Κεφαλαίου' που αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτής της Ετήσιας Οικονομικής Έκθεσης.

Project Helix 3

Τον Νοέμβριο 2021, το Συγκρότημα κατέληξε σε συμφωνία για την πώληση χαρτοφυλακίου ΜΕΔ με μεικτή λογιστική αξία ύψους €568 εκατ. στις 30 Σεπτεμβρίου 2021, καθώς και ακινήτων με λογιστική αξία ύψους περίπου €120 εκατ. στις 30 Σεπτεμβρίου 2021, γνωστή ως Project Helix 3. Περαιτέρω πληροφορίες περιλαμβάνονται στο Μέρος 'Ποιότητα δανειακού χαρτοφυλακίου' πιο κάτω.

Οικονομικά αποτελέσματα Συγκροτήματος στην υποκείμενη βάση (συνέχεια)

Ανάλυση Ισολογισμού (συνέχεια)

Κεφαλαιακή Βάση (συνέχεια)

Το Project Helix 3 είχε θετική επίδραση στον δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 του Συγκροτήματος ύψους 8 μ.β. στις 30 Σεπτεμβρίου 2021. Συνολικά, μέχρι την ολοκλήρωση (η οποία αναμένεται εντός του πρώτου εξαμήνου 2022), και περιλαμβανομένης της θετικής επίδρασης η οποία ήδη καταγράφηκε στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων το τρίτο τρίμηνο 2021, η συναλλαγή αναμένεται να έχει συνολική θετική επίδραση ύψους περίπου 70 μ.β. στον δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 του Συγκροτήματος, με βάση τους δείκτες του Συγκροτήματος στις 31 Δεκεμβρίου 2021.

Project Helix 2

Τον Ιούνιο 2021, η Εταιρία ολοκλήρωσε το Project Helix 2 (Χαρτοφυλάκια Α και Β), το οποίο αναφέρεται στην πώληση δανειακών χαρτοφυλακίων με συνολική μεικτή λογιστική αξία ύψους €1,331 εκατ. κατά την ολοκλήρωση (εκ των οποίων €1,305 εκατ. αφορούν μη εξυπηρετούμενα δάνεια), τα οποία είναι εξασφαλισμένα με ακίνητα, οι συμφωνίες των οποίων είχαν ανακοινωθεί στις 3 Αυγούστου 2020 και 18 Ιανουαρίου 2021. Περαιτέρω πληροφορίες περιλαμβάνονται στο Μέρος 'Ποιότητα δανειακού χαρτοφυλακίου' πιο κάτω.

Κατά το δεύτερο τρίμηνο 2021, το Project Helix 2 είχε θετική επίδραση στον δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) του Συγκροτήματος κατά περίπου 20 μ.β., από τις οποίες περίπου 10 μ.β. προέκυψαν με την ολοκλήρωση. Μετά την ολοκλήρωση, η συναλλαγή αναμενόταν να έχει επιπρόσθετη θετική επίδραση στον δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) του Συγκροτήματος ύψους περίπου 64 μ.β. με βάση τους δείκτες του Συγκροτήματος στις 30 Ιουνίου 2021, με την πλήρη καταβολή του αναβαλλόμενου τιμήματος πώλησης και χωρίς να ληφθεί υπόψη οποιαδήποτε θετική επίδραση από τον μηχανισμό μεταβλητού τιμήματος (earnout), με αποτέλεσμα η συναλλαγή να έχει συνολικά θετική επίδραση στους κεφαλαιακούς δείκτες.

Ομόλογο Δευτεροβάθμιου Κεφαλαίου

Τον Απρίλιο 2021, η Εταιρία προχώρησε με έκδοση Ομολόγου Δευτεροβάθμιου Κεφαλαίου μειωμένης εξασφάλισης ύψους €300 εκατ. (το 'Νέο Ομόλογο Δευτεροβάθμιου Κεφαλαίου').

Αμέσως μετά, η Εταιρία και η BOC PCL υπέγραψαν συμφωνία, σύμφωνα με την οποία η Εταιρία δάνεισε στην BOC PCL το σύνολο των εισπράξεων της έκδοσης του Νέου Ομολόγου Δευτεροβάθμιου Κεφαλαίου ύψους €300 εκατ. (το 'Ομολογιακό Δάνειο Δευτεροβάθμιου Κεφαλαίου'), με ουσιαστικά τους ίδιους όρους με τους όρους και τις προϋποθέσεις του Νέου Ομολόγου Δευτεροβάθμιου Κεφαλαίου. Το Ομολογιακό Δάνειο Δευτεροβάθμιου Κεφαλαίου αποτελεί υποχρέωση μειωμένης εξασφάλισης της BOC PCL.

Το Νέο Ομόλογο Δευτεροβάθμιου Κεφαλαίου εκδόθηκε στην ονομαστική αξία και φέρει σταθερό ετήσιο επιτόκιο ύψους 6.625%. Ο τόκος επί του Νέου Ομολόγου Δευτεροβάθμιου Κεφαλαίου θα καταβάλλεται ετησίως αναδρομικά και θα επανακαθορισθεί στις 23 Οκτωβρίου 2026. Το Νέο Ομόλογο Δευτεροβάθμιου Κεφαλαίου λήγει στις 23 Οκτωβρίου 2031. Η Εταιρία θα έχει το δικαίωμα πρόωρης εξόφλησης του Νέου Ομολόγου Δευτεροβάθμιου Κεφαλαίου οποιαδήποτε μέρα κατά τη διάρκεια της περιόδου των έξι μηνών από τις 23 Απριλίου 2026 μέχρι τις 23 Οκτωβρίου 2026, υπό την αίρεση λήψης όλων των απαραίτητων εγκρίσεων.

Ταυτόχρονα, η BOC PCL κάλεσε τους κατόχους του Ομολόγου Δευτεροβάθμιου Κεφαλαίου Σταθερού Επανακαθοριζόμενου Επιτοκίου ονομαστικής αξίας ύψους €250 εκατ. το οποίο λήγει τον Ιανουάριο 2027 ('Παλιό Ομόλογο Δευτεροβάθμιου Κεφαλαίου'), να προσφέρουν τα Παλαιά Ομόλογα Δευτεροβάθμιου Κεφαλαίου τους για αγορά από την BOC PCL σε τιμή ύψους 105.50%. Ως αποτέλεσμα, παρέμειναν σε ισχύ Παλαιά Ομόλογα Δευτεροβάθμιου Κεφαλαίου ύψους €43 εκατ.

Σε συνεδρίαση που πραγματοποιήθηκε στις 30 Νοεμβρίου 2021, το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε να ασκήσει το δικαίωμα της BOC PCL να εξοφλήσει το υπόλοιπο ποσό των Παλαιών Ομολόγων Δευτεροβάθμιου Κεφαλαίου που παρέμειναν σε ισχύ ονομαστικής αξίας ύψους περίπου €43 εκατ. Τα Παλαιά Ομόλογα Δευτεροβάθμιου Κεφαλαίου που παρέμειναν σε ισχύ εξοφλήθηκαν στις 19 Ιανουαρίου 2022.

Μετά την επιτυχή αναχρηματοδότηση του ομολόγου δευτεροβάθμιου κεφαλαίου μειωμένης εξασφάλισης (Tier 2) το 2021, το Συγκρότημα συνεχίζει να εξετάζει ευκαιρίες βελτιστοποίησης της κεφαλαιακής του θέσης, περιλαμβανομένων των Πρόσθετων Κεφαλαίων Κατηγορίας 1.

Οικονομικά αποτελέσματα Συγκροτήματος στην υποκείμενη βάση (συνέχεια)

Ανάλυση Ισολογισμού (συνέχεια)

Κεφαλαιακή Βάση (συνέχεια)

Νομοθετικές μεταρρυθμίσεις για τη μετατροπή των ΑΦΑ σε ΑΦΠ

Νομοθετικές μεταρρυθμίσεις που επιτρέπουν τη μετατροπή ορισμένων αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων (ΑΦΑ) σε αναβαλλόμενες φορολογικές πιστώσεις (ΑΦΠ) τέθηκαν σε εφαρμογή τον Μάρτιο 2019. Οι νομοθετικές μεταρρυθμίσεις αφορούν τη χρήση φορολογικών ζημιών που μεταφέρθηκαν από τη Λαϊκή Τράπεζα στην BOC PCL τον Μάρτιο 2013. Η εισαγωγή του CRD IV τον Ιανουάριο 2014 και η σταδιακή εφαρμογή του οδήγησαν σε πιο υψηλές απαιτήσεις κεφαλαίου από την BOC PCL για αυτές τις ΑΦΑ. Ο νόμος επιτρέπει στα πιστωτικά ιδρύματα να χειρίζονται τις συγκεκριμένες ΑΦΑ ως 'μη βασιζόμενες σε μελλοντική κερδοφορία' σύμφωνα με τις διατάξεις του CRD IV, με αποτέλεσμα να μην αφαιρούνται από τον δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1), και συνεπώς να βελτιώνεται η κεφαλαιακή τους θέση.

Το Συγκρότημα κατανοεί ότι, η Κυπριακή Κυβέρνηση, ως απάντηση στις ανησυχίες που ηγέρθηκαν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σχετικά με παροχή κρατικής ενίσχυσης η οποία προέκυψε από τον τρόπο χειρισμού αυτών των φορολογικών ζημιών, εξετάζει το ενδεχόμενο υιοθέτησης τροποποιήσεων στον Νόμο, ενδεχομένως περιλαμβανομένων απαιτήσεων για πρόσθετο ετήσιο τέλος πέραν του 1.5% ετήσιου τέλους εγγύησης που έχει ήδη αναγνωριστεί, για να διατηρηθεί η μετατροπή αυτών των ΑΦΑ σε φορολογικές πιστώσεις.

Το Συγκρότημα, εν αναμονή των τροποποιήσεων του Νόμου, αναγνωρίζει ότι ενδέχεται να απαιτείται αυτό το αυξημένο ετήσιο τέλος και να αναγνωρίζεται σε ετήσια βάση μέχρι τη λήξη των εν λόγω ζημιών το 2028. Ο προσδιορισμός και οι προϋποθέσεις του εν λόγω ποσού θα ορίζονται στον Νόμο που θα τροποποιηθεί και το ποσό θα καθορίζεται από την Κυβέρνηση σε ετήσια βάση. Το Συγκρότημα, ωστόσο, κατανοεί ότι οι προβλεπόμενες τροποποιήσεις του Νόμου μπορεί να προβλέπουν ότι το ελάχιστο τέλος που θα χρεωθεί θα είναι στο 1.5% της ετήσιας δόσης και μπορεί να κυμαίνεται έως ένα μέγιστο ποσό ύψους €10 εκατ. ετησίως. Το Συγκρότημα εκτιμά ότι τα αυξημένα τέλη θα μπορούσαν να κυμαίνονται έως και περίπου €5 εκατ. ετησίως (για κάθε φορολογικό έτος εφαρμογής, δηλαδή από το 2018) παρόλο που το Συγκρότημα κατανοεί ότι τέτοια τέλη μπορεί να κυμαίνονται σε ετήσια βάση, όπως καθορίζεται από το Υπουργείο Οικονομικών. Ως εκ τούτου, ποσό ύψους περίπου €5 εκατ. καταχωρήθηκε το τέταρτο τρίμηνο 2021 ώστε το μέγιστο αναμενόμενο επιπρόσθετο ποσό για τα έτη 2018-2021 να ανέρχεται σε €21 εκατ. Κατά το 2020, ποσό ύψους €3 εκατ. καταχωρήθηκε το τέταρτο τρίμηνο 2020, ώστε το μέγιστο αναμενόμενο επιπρόσθετο ποσό για τα έτη 2018-2020 να ανέρχεται σε €16 εκατ.

Κανονισμοί και Οδηγίες

Αναθεωρημένοι κανόνες για κεφαλαιακή επάρκεια και ρευστότητα (CRR II and CRD V)

Στις 27 Ιουνίου 2019, τέθηκαν σε εφαρμογή οι αναθεωρημένοι κανόνες για την κεφαλαιακή επάρκεια και τη ρευστότητα (ο Κανονισμός Κεφαλαιακών Απαιτήσεων II (CRR II) και η Οδηγία Κεφαλαιακών Απαιτήσεων V (CRD V)). Βάσει τροποποιητικού κανονισμού, ισχύουν οι υφιστάμενες διατάξεις του Κανονισμού Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR), εκτός εάν έχουν τροποποιηθεί από τον Κανονισμό Κεφαλαιακών Απαιτήσεων II (CRR II). Ως κανονισμός, ο Κανονισμός Κεφαλαιακών Απαιτήσεων II (CRR II) εφαρμόζεται άμεσα σε κάθε κράτος μέλος. Τα κράτη μέλη κλήθηκαν να ενσωματώσουν την Οδηγία Κεφαλαιακών Απαιτήσεων V (CRD V) στην εθνική τους νομοθεσία. Η Οδηγία Κεφαλαιακών Απαιτήσεων V (CRD V) ενσωματώθηκε στην Κυπριακή νομοθεσία και τέθηκε σε εφαρμογή στις αρχές Μαΐου 2021. Συγκεκριμένες διατάξεις τέθηκαν αμέσως σε εφαρμογή (κυρίως σε σχέση με την Ελάχιστη Απαίτηση Ιδίων Κεφαλαίων και Επιλέξιμων Υποχρεώσεων (MREL)), και οι περισσότερες αλλαγές τέθηκαν σε εφαρμογή από τον Ιούνιο 2021. Οι βασικές αλλαγές που εισήχθηκαν περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, αλλαγές στα κριτήρια καταλληλότητας για τα Κεφάλαια Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1), τα Πρόσθετα Κεφάλαια Κατηγορίας 1 (AT1) και τα Κεφάλαια Κατηγορίας 2 (Tier 2), εισαγωγή της ελάχιστης απαίτησης για ίδια κεφάλαια και επιλέξιμες υποχρεώσεις (MREL) και τη δεσμευτική απαίτηση για τον Δείκτη Μόχλευσης (όπως καθορίζεται στον Κανονισμό Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR)), καθώς και τις απαιτήσεις για τον Δείκτη Καθαρής Σταθερής Χρηματοδότησης (ΔΚΣΧ).

Οικονομικά αποτελέσματα Συγκροτήματος στην υποκείμενη βάση (συνέχεια)

Ανάλυση Ισολογισμού (συνέχεια)

Κανονισμοί και Οδηγίες (συνέχεια)

Ορισμένες αναπροσαρμογές τέθηκαν σε ισχύ τον Ιούνιο του 2020 ως μέρος του 'CRR quick-fix' το οποίο επίσπευσε την εφαρμογή ορισμένων αλλαγών του Κανονισμού Κεφαλαιακών Απαιτήσεων II (CRR II) υπό το φως των προκλήσεων στον τραπεζικό τομέα λόγω της πανδημίας COVID-19. Τα βασικότερα μέτρα του 'CRR quick-fix' περιλαμβάνουν επέκταση των μεταβατικών ρυθμίσεων του ΔΠΧΑ 9 αναφορικά με το δυναμικό στοιχείο για περίοδο δύο ετών, την εισαγωγή προληπτικής εποπτείας σε σχέση με τα ανοίγματα σε κεντρικές και τοπικές κυβερνήσεις ή σε τοπικές αρχές που επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων, την επιτάχυνση των τροποποιήσεων του Κανονισμού Κεφαλαιακών Απαιτήσεων II (CRR II) για εξαίρεση ορισμένων περιουσιακών στοιχείων λογισμικού από την υποχρέωση αφαίρεσης από το κεφάλαιο και την αναθεώρηση του συντελεστή έκπτωσης για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

Το Τραπεζικό Πακέτο 2021 (CRR III, CRD VI και BRRD)

Τον Οκτώβριο 2021, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υιοθέτησε νομοθετικές προτάσεις για περαιτέρω τροποποιήσεις στον Κανονισμό Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR), στην Οδηγία Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRD IV) και στην Οδηγία για Ανάκαμψη και Εξυγίανση Πιστωτικών Ιδρυμάτων και Επιχειρήσεων Επενδύσεων (BRRD) (το 'Τραπεζικό Πακέτο 2021'). Μεταξύ άλλων, το Τραπεζικό Πακέτο 2021 θα εφαρμόσει ορισμένα μέρη της Βασιλείας III που δεν έχουν ακόμη ενσωματωθεί στο δίκαιο της ΕΕ. Το Τραπεζικό Πακέτο 2021 υπόκειται σε τροποποίηση κατά τη διάρκεια των νομοθετικών διαδικασιών της ΕΕ, και το πεδίο εφαρμογής του καθώς και οι όροι του ενδέχεται να αλλάξουν πριν από την εφαρμογή του. Επιπλέον, στην περίπτωση των προτεινόμενων τροποποιήσεων του CRD IV και του BRRD, οι όροι και η ισχύς τους θα εξαρτηθούν, εν μέρει, από τον τρόπο ενσωμάτωσής τους στη νομοθεσία κάθε κράτους μέλους. Γενικά, είναι πιθανό να περάσουν αρκετά χρόνια μέχρι να αρχίσει να εφαρμόζεται το Τραπεζικό Πακέτο 2021 (επί του παρόντος αναμένεται το 2025) και ορισμένα μέτρα αναμένεται να υπόκεινται σε μεταβατικές ρυθμίσεις ή να εφαρμοστούν σταδιακά.

Οδηγία για Ανάκαμψη και Εξυγίανση Πιστωτικών Ιδρυμάτων και Επιχειρήσεων Επενδύσεων (BRRD)

Από τον Ιανουάριο 2016, τα κράτη μέλη της ΕΕ έχουν την υποχρέωση να εφαρμόζουν τις διατάξεις της Οδηγίας για Ανάκαμψη και Εξυγίανση Πιστωτικών Ιδρυμάτων και Επιχειρήσεων Επενδύσεων (BRRD), η οποία απαιτεί από τα πιστωτικά ιδρύματα της ΕΕ και ορισμένες επιχειρήσεις επενδύσεων να τηρούν την ελάχιστη απαίτηση ιδίων κεφαλαίων και επιλέξιμων υποχρεώσεων (MREL), με την επιφύλαξη των διατάξεων του Κατ' Εξουσιοδότηση Κανονισμού (ΕΕ) 2016/1450. Στις 27 Ιουνίου 2019, ως μέρος του πακέτου μεταρρύθμισης για την ενδυνάμωση της ανθεκτικότητας και εξυγίανσης των Ευρωπαϊκών τραπεζών, τέθηκε σε εφαρμογή η Οδηγία για Ανάκαμψη και Εξυγίανση Πιστωτικών Ιδρυμάτων και Επιχειρήσεων Επενδύσεων II (BRRD II), η οποία έπρεπε να ενσωματωθεί στην εθνική νομοθεσία. Η Οδηγία για Ανάκαμψη και Εξυγίανση Πιστωτικών Ιδρυμάτων και Επιχειρήσεων Επενδύσεων II (BRRD II) ενσωματώθηκε στην Κυπριακή νομοθεσία και τέθηκε σε εφαρμογή στις αρχές Μαΐου 2021. Επιπρόσθετα, ορισμένες από τις πρόνοιες της ελάχιστης απαίτησης ιδίων κεφαλαίων και επιλέξιμων υποχρεώσεων (MREL) έχουν εισαχθεί στον Κανονισμό Κεφαλαιακών Απαιτήσεων II (CRR II), ο οποίος τέθηκε επίσης σε εφαρμογή στις 27 Ιουνίου 2019 ως μέρος του πακέτου μεταρρύθμισης και τέθηκαν άμεσα σε ισχύ.

Ελάχιστη Απαίτηση για Ίδια Κεφάλαια και Επιλέξιμες Υποχρεώσεις (MREL)

Τον Δεκέμβριο 2021, η BOC PCL έλαβε ειδοποίηση από το Ενιαίο Συμβούλιο Εξυγίανσης (ΕΣΕ) για την τελική απόφαση για την επιβολή δεσμευτικής υποχρέωσης για τήρηση ελάχιστης απαίτησης για ίδια κεφάλαια και επιλέξιμες υποχρεώσεις (MREL) για την BOC PCL, η οποία καθορίστηκε ως το προτιμητέο σημείο εφαρμογής της εξυγίανσης.

Σύμφωνα με την απόφαση, η τελική ελάχιστη απαίτηση για ίδια κεφάλαια και επιλέξιμες υποχρεώσεις (MREL) αντιστοιχεί στο 23.74% των σταθμισμένων περιουσιακών στοιχείων και στο 5.91% του δείκτη μόχλευσης μέτρου συνολικού ανοίγματος (leverage ratio exposure, LRE) (όπως καθορίζεται στον Κανονισμό Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR)) και η συμμόρφωση πρέπει να επιτευχθεί μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2025. Επιπρόσθετα, η ενδιάμεση απαίτηση για την 1 Ιανουαρίου 2022 καθορίστηκε στο 14.94% των σταθμισμένων περιουσιακών στοιχείων και 5.91% του δείκτη μόχλευσης μέτρου συνολικού ανοίγματος (leverage ratio exposure, LRE). Τα ίδια κεφάλαια που χρησιμοποιούνται από την BOC PCL για συμμόρφωση με το Αποθεματικό Διατήρησης Ασφαλείας δεν θα είναι επιλέξιμα για συμμόρφωση με την ελάχιστη απαίτηση για ίδια κεφάλαια και επιλέξιμες υποχρεώσεις (MREL) ως ποσοστό των σταθμισμένων περιουσιακών στοιχείων. Η BOC PCL πρέπει να συμμορφώνεται με την ελάχιστη απαίτηση για ίδια κεφάλαια και επιλέξιμες υποχρεώσεις (MREL) σε ενοποιημένο επίπεδο, το οποίο αποτελείται από την BOC PCL και τις θυγατρικές της.

Οικονομικά αποτελέσματα Συγκροτήματος στην υποκείμενη βάση (συνέχεια)

Ανάλυση Ισολογισμού (συνέχεια)

Κανονισμοί και Οδηγίες (συνέχεια)

Τον Ιούνιο 2021, η BOC PCL προχώρησε στην πρώτη της συναλλαγή για σκοπούς ελάχιστης απαίτησης ιδίων κεφαλαίων και επιλέξιμων υποχρεώσεων (MREL) μέσω έκδοσης ομολόγου υψηλής εξοφλητικής προτεραιότητας ύψους €300 εκατ. (το Όμολογο Υψηλής Εξοφλητικής Προτεραιότητας'). Το Όμολογο Υψηλής Εξοφλητικής Προτεραιότητας εκδόθηκε στην ονομαστική αξία και φέρει ετήσιο επιτόκιο ύψους 2.50%. Ο τόκος επί του Ομολόγου θα καταβάλλεται ετησίως αναδρομικά και θα επανακαθορισθεί στις 24 Ιουνίου 2026. Το Όμολογο Υψηλής Εξοφλητικής Προτεραιότητας λήγει στις 24 Ιουνίου 2027. Η BOC PCL έχει το δικαίωμα πρόωρης εξόφλησης στις 24 Ιουνίου 2026, νοουμένου ότι πληρούνται συγκεκριμένες προϋποθέσεις όπως ορίζονται στους Όρους και Προϋποθέσεις, περιλαμβανομένης της λήψης των απαραίτητων εποπτικών εγκρίσεων. Το Όμολογο Υψηλής Εξοφλητικής Προτεραιότητας πληροί τα σχετικά κριτήρια και συνεισφέρει στην ελάχιστη απαίτηση ιδίων κεφαλαίων και επιλέξιμων υποχρεώσεων (MREL) για την BOC PCL.

Ο δείκτης Ελάχιστης Απαίτησης Ιδίων Κεφαλαίων και Επιλέξιμων Υποχρεώσεων (MREL ratio) της BOC PCL στις 31 Δεκεμβρίου 2021, υπολογιζόμενος σύμφωνα με τα ισχύοντα κριτήρια επιλεξιμότητας του ΕΣΕ, και βασιζόμενος σε εσωτερικές εκτιμήσεις της BOC PCL, ανήλθε στο 19.31% των σταθμισμένων περιουσιακών στοιχείων (RWA) και στο 9.87% του δείκτη μόχλευσης μέτρου συνολικού ανοίγματος (LRE). Αναπροσαρμοσμένος για χαρτοφυλάκια που κατέχονται προς πώληση, ο δείκτης Ελάχιστης Απαίτησης Ιδίων Κεφαλαίων και Επιλέξιμων Υποχρεώσεων (MREL ratio) στις 31 Δεκεμβρίου 2021, υπολογισμένος στην ίδια βάση, ανήλθε στο 20.18% των σταθμισμένων περιουσιακών στοιχείων (RWA). Ο δείκτης Ελάχιστης Απαίτησης Ιδίων Κεφαλαίων και Επιλέξιμων Υποχρεώσεων (MREL ratio) την 1 Ιανουαρίου 2022 ανήλθε στο 18.44% των σταθμισμένων περιουσιακών στοιχείων (RWA) και στο 9.56% του δείκτη μόχλευσης μέτρου συνολικού ανοίγματος (LRE), υπολογισμένα στην ίδια βάση. Ο δείκτης Ελάχιστης Απαίτησης Ιδίων Κεφαλαίων και Επιλέξιμων Υποχρεώσεων (MREL ratio) αναπροσαρμοσμένος για χαρτοφυλάκια που κατέχονται προς πώληση, την 1 Ιανουαρίου 2022, ανήλθε στο 19.30% των σταθμισμένων περιουσιακών στοιχείων (RWA). Ο δείκτης Ελάχιστης Απαίτησης Ιδίων Κεφαλαίων και Επιλέξιμων Υποχρεώσεων (MREL ratio) ως ποσοστό των σταθμισμένων περιουσιακών στοιχείων δεν περιλαμβάνει κεφάλαια που χρησιμοποιούνται για συμμόρφωση με το Αποθεματικό Διατήρησης Ασφαλείας, το οποίο ανήλθε σε 3.5% μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2021, αυξημένο σε 3.75% την 1 Ιανουαρίου 2022 και αναμένεται να αυξηθεί σε 4.0% την 1 Ιανουαρίου 2023. Οι δείκτες Ελάχιστης Απαίτησης Ιδίων Κεφαλαίων και Επιλέξιμων Υποχρεώσεων (MREL ratios) όπως γνωστοποιούνται περιλαμβάνουν τα κέρδη του έτους 2021, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά.

Η επιτυχής αναχρηματοδότηση του ομολόγου δευτεροβάθμιου κεφαλαίου μειωμένης εξασφάλισης (Tier 2) τον Απρίλιο 2021 και η πρώτη έκδοση ομολόγου υψηλής εξοφλητικής προτεραιότητας επιλέξιμο για MREL τον Ιούνιο 2021 σηματοδοτούν τα θεμέλια για το σχέδιο της BOC PCL για ικανοποίηση των ελάχιστων απαιτήσεων που ισχύουν για Ίδια Κεφάλαια και Επιλέξιμες Υποχρεώσεις (MREL). Η ενδιάμεση απαίτηση για Ίδια Κεφάλαια και Επιλέξιμες Υποχρεώσεις (MREL) για την 1 Ιανουαρίου 2022 έχει επιτευχθεί, και η BOC PCL θα συνεχίσει να αξιολογεί ευκαιρίες ώστε να αυξήσει τις υποχρεώσεις που πληρούν τα κριτήρια ως ελάχιστες απαιτήσεις για Ίδια Κεφάλαια και Επιλέξιμες Υποχρεώσεις (MREL).

Χρηματοδότηση και Ρευστότητα

Χρηματοδότηση

Χρηματοδότηση από Κεντρικές Τράπεζες

Στις 31 Δεκεμβρίου 2021, η BOC PCL είχε χρηματοδότηση από κεντρικές τράπεζες ύψους €2,970 εκατ., η οποία αποτελείται από χρηματοδότηση από την ΕΚΤ και αφορούσε αποκλειστικά χρηματοδότηση από Στοχευμένες Πράξεις Πιο Μακροπρόθεσμης Αναχρηματοδότησης (ΣΠΠΜΑ) III, σε σύγκριση με €995 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2020.

Τον Ιούνιο 2021 η BOC PCL δανείστηκε ποσό ύψους €300 εκατ. από την όγδοη πράξη ΣΠΠΜΑ III, αυξάνοντας τον δανεισμό από ΣΠΠΜΑ III (TLTRO III) σε €3,000 εκατ., καθώς η BOC PCL είχε ήδη δανειστεί ποσό ύψους €1,700 εκατ. από την έβδομη πράξη ΣΠΠΜΑ III τον Μάρτιο 2021 και ποσό ύψους €1,000 εκατ. από την τέταρτη πράξη ΣΠΠΜΑ III τον Ιούνιο 2020, παρά τη σημαντική πλεονάζουσα ρευστότητα, λόγω των εννοϊκών όρων δανεισμού, σε συνδυασμό με τη χαλάρωση στις απαιτήσεις εξασφαλίσεων.

Οικονομικά αποτελέσματα Συγκροτήματος στην υποκείμενη βάση (συνέχεια)

Ανάλυση Ισολογισμού (συνέχεια)

Χρηματοδότηση και ρευστότητα (συνέχεια)

Η BOC PCL ξεπέρασε τον στόχο επίδοσης για τη χορήγηση καθαρού νέου δανεισμού για την περίοδο 1 Μαρτίου 2020 - 31 Μαρτίου 2021 και πληροί τις προϋποθέσεις για εξασφάλιση ευνοϊκού δανειστικού επιτοκίου ύψους -1% για την περίοδο από τον Ιούνιο 2020 μέχρι τον Ιούνιο 2021. Η θετική επίδραση στα καθαρά έσοδα από τόκους από τον δανεισμό από ΣΠΠΜΑ ΙΙΙ, για την περίοδο από τον Ιούνιο 2020 μέχρι τον Ιούνιο 2021 ανήλθε σε περίπου €7 εκατ. και αναγνωρίστηκε κατά την αντίστοιχη περίοδο στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων.

Με βάση εσωτερικές εκτιμήσεις (με την επιφύλαξη έγκρισης από την ΚΤΚ), η BOC PCL έχει επίσης ξεπεράσει τον στόχο επίδοσης για τη χορήγηση καθαρού νέου δανεισμού για την περίοδο 1 Οκτωβρίου 2020 - 31 Δεκεμβρίου 2021, και ως εκ τούτου αναμένεται να εξασφαλίσει ευνοϊκό δανειστικό επιτόκιο για την περίοδο από τον Ιούνιο 2021 μέχρι τον Ιούνιο 2022. Η BOC PCL εκτιμά ότι θα έχει θετική επίδραση στα καθαρά έσοδα από τόκους από τον δανεισμό από ΣΠΠΜΑ ΙΙΙ για την περίοδο από τον Ιούνιο 2021 μέχρι τον Ιούνιο 2022 ύψους περίπου €15 εκατ., τα οποία αναγνωρίζονται κατά την αντίστοιχη περίοδο στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων.

Αναμένεται ότι οι ευνοϊκοί όροι δανεισμού ΣΠΠΜΑ δεν θα παραταθούν μετά τον Ιούνιο 2022.

Καταθέσεις

Οι συνολικές καταθέσεις πελατών του Συγκροτήματος ανήλθαν σε €17,531 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2021 (σε σύγκριση με €16,533 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2020) και αυξήθηκαν κατά 6% από την αρχή του έτους.

Το μερίδιο αγοράς της BOC PCL στις καταθέσεις στην Κύπρο ανήλθε σε 34.8% στις 31 Δεκεμβρίου 2021, σε σύγκριση με 35.0% στις 31 Δεκεμβρίου 2020. Οι καταθέσεις πελατών αποτελούσαν το 70% του συνόλου των περιουσιακών στοιχείων και το 77% του συνόλου των υποχρεώσεων στις 31 Δεκεμβρίου 2021 (σε σύγκριση με 77% του συνόλου των περιουσιακών στοιχείων και 85% του συνόλου των υποχρεώσεων στις 31 Δεκεμβρίου 2020).

Ο δείκτης Δανείων προς Καταθέσεις (μετά τις προβλέψεις) (Δ/Κ) ανήλθε σε 57% στις 31 Δεκεμβρίου 2021 (σε σύγκριση με 63% στις 31 Δεκεμβρίου 2020 στην ίδια βάση). Η μείωση κατά 6 ε.μ. κατά το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021 οφείλεται κυρίως στην ολοκλήρωση του Project Helix 2 τον Ιούνιο 2021 και στην αύξηση των καταθέσεων κατά το έτος 2021. Αναπροσαρμοσμένος για χαρτοφυλάκια που κατέχονται προς πώληση, ο δείκτης Δανείων προς Καταθέσεις (μετά τις προβλέψεις) (Δ/Κ) στις 31 Δεκεμβρίου 2021 ανήλθε σε 56%.

Δανειακό κεφάλαιο

Στις 31 Δεκεμβρίου 2021, το δανειακό κεφάλαιο του Συγκροτήματος (περιλαμβανομένων των δεδουλευμένων τόκων) ανήλθε σε €643 εκατ. (σε σύγκριση με €272 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2020) και αφορά ομόλογο δευτεροβάθμιου κεφαλαίου μειωμένης εξασφάλισης και ομόλογο υψηλής εξοφλητικής προτεραιότητας.

Για περαιτέρω πληροφορίες βλέπε το Μέρος 'Κεφαλαιακή Βάση' και Μέρος 'Οδηγία για Ανάκαμψη και Εξυγίανση Πιστωτικών Ιδρυμάτων και Επιχειρήσεων Επενδύσεων (BRRD) / Ελάχιστη Απαιτήση για Ίδια Κεφάλαια και Επιλέξιμες Υποχρεώσεις (MREL)', αντίστοιχα, πιο πάνω.

Ρευστότητα

Στις 31 Δεκεμβρίου 2021, ο Δείκτης Κάλυψης Ρευστότητας του Συγκροτήματος (ΔΚΡ) ανήλθε σε 298% (σε σύγκριση με 254% στις 31 Δεκεμβρίου 2020) και είναι πάνω από τις ελάχιστες κανονιστικές απαιτήσεις ύψους 100%. Το πλεόνασμα ρευστότητας στον ΔΚΡ στις 31 Δεκεμβρίου 2021 ανήλθε σε €6.3 δις (σε σύγκριση με €4.2 δις στις 31 Δεκεμβρίου 2020). Η αύξηση κατά το 2021 οφείλεται κυρίως στην αύξηση του δανεισμού από ΣΠΠΜΑ ΙΙΙ και των καταθέσεων πελατών.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2021, ο Δείκτης Καθαρής Σταθερής Χρηματοδότησης (ΔΚΣΧ) του Συγκροτήματος ανήλθε στο 147% (σε σύγκριση με 139% στις 31 Δεκεμβρίου 2020), και είναι πάνω από τις ελάχιστες κανονιστικές απαιτήσεις ύψους 100%, οι οποίες τέθηκαν σε εφαρμογή τον Ιούνιο 2021, σύμφωνα με το CRR II.

Οικονομικά αποτελέσματα Συγκροτήματος στην υποκείμενη βάση (συνέχεια)

Ανάλυση Ισολογισμού (συνέχεια)

Δάνεια

Τα δάνεια του Συγκροτήματος (περιλαμβανομένων των δανείων που κατέχονται προς πώληση) ανήλθαν σε €10,856 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2021, σε σύγκριση με €12,261 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2020, μειωμένα κατά 11% από την αρχή του έτους κυρίως λόγω της ολοκλήρωσης του Project Helix 2.

Ο νέος δανεισμός που δόθηκε στην Κύπρο ανήλθε σε €1,792 εκατ. συνολικά κατά το έτος 2021 (αυξημένος κατά 33% σε ετήσια βάση και πλησιάζοντας τα επίπεδα του έτους 2019 πριν την πανδημία). Ο νέος δανεισμός που δόθηκε κατά το 2021 αποτελείτο από δάνεια σε μεγάλες επιχειρήσεις ύψους €798 εκατ., δάνεια ιδιωτών (λιανικής τραπεζικής) ύψους €655 εκατ. (εκ των οποίων στεγαστικά δάνεια ύψους €475 εκατ.), δάνεια σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις ύψους €189 εκατ. και δάνεια στον τομέα της ναυτιλίας και διεθνή εργασιών ύψους €150 εκατ. Τα νέα δάνεια σε μεγάλες επιχειρήσεις κατά το 2021 αυξήθηκαν κατά περίπου 34% σε ετήσια βάση, καθώς η οικονομική δραστηριότητα συνέχισε να βελτιώνεται. Ταυτόχρονα, η ζήτηση για νέα στεγαστικά δάνεια παρέμεινε σημαντική, υποβοηθούμενη από το σχέδιο επιδότησης επιτοκίου της Κυβέρνησης (το οποίο έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021).

Στις 31 Δεκεμβρίου 2021, τα καθαρά δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες του Συγκροτήματος (μη περιλαμβανομένων των δανείων που κατέχονται προς πώληση) ανήλθαν σε €9,836 εκατ. (σε σύγκριση με €9,886 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2020).

Επιπρόσθετα, στις 31 Δεκεμβρίου 2021, καθαρά δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες ύψους €250 εκατ. ταξινομήθηκαν ως κατεχόμενα προς πώληση σύμφωνα με το ΔΧΠΑ 5 από τα οποία €243 εκατ. αφορούσαν το Project Helix 3 και €7 εκατ. το Project Sinope (βλέπε πιο κάτω), σε σύγκριση με €493 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2020 από τα οποία €485 εκατ. αφορούσαν το Project Helix 2 και €8 εκατ. αφορούσαν το Helix Tail.

Η BOC PCL είναι ο μεγαλύτερος παροχέας δανείων στην Κύπρο με το μερίδιο αγοράς να ανέρχεται σε 38.8% στις 31 Δεκεμβρίου 2021, σε σύγκριση με 41.9% στις 31 Δεκεμβρίου 2020. Η μείωση, κατά το έτος οφείλεται κυρίως στην ολοκλήρωση του Project Helix 2.

Ποιότητα δανειακού χαρτοφυλακίου

Το Συγκρότημα συνέχισε να σημειώνει σταθερή πρόοδο σε όλες τις παραμέτρους επιμέτρησης της ποιότητας του δανειακού του χαρτοφυλακίου. Καθώς η μείωση του κινδύνου στον ισολογισμό έχει ολοκληρωθεί σε μεγάλο βαθμό, οι προτεραιότητες του Συγκροτήματος περιλαμβάνουν τη διατήρηση ποιοτικού νέου δανεισμού και επαναφορά της χρέωσης πιστωτικών ζημιών δανείων (cost of risk) και άλλων απομειώσεων σε κανονικά επίπεδα, με την ταυτόχρονη διαχείριση των νέων εισροών ΜΕΔ μετά την πανδημία.

Οι πιστωτικές ζημιές δανείων για το 2021 ανήλθαν σε €66 εκατ. (εξαιρουμένων των 'Προβλέψεων/καθαρής (ζημιάς)/κέρδους σχετικά με πωλήσεις ΜΕΔ', σε σύγκριση με €149 εκατ. για το έτος 2020. Περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με τις πιστωτικές ζημιές δανείων παρέχονται στο Μέρος 'Κέρδη/(ζημιές) πριν τη φορολογία και μη-επαναλαμβανόμενα στοιχεία' πιο κάτω.

Ενώ οι αθετήσεις πελατειακών υποχρεώσεων έχουν περιοριστεί, η επιπρόσθετη παρακολούθηση και οι προβλέψεις στους τομείς που είναι ευάλωτοι στον COVID-19 παραμένουν, για να διασφαλιστεί ότι πιθανές δυσκολίες αποπληρωμής εντοπίζονται νωρίς, και προσφέρονται κατάλληλες λύσεις στους βιώσιμους πελάτες. Επιπρόσθετα, στις αρχές του 2022, το Συγκρότημα ενίσχυσε την παρακολούθηση τομέων, όπως ο τουριστικός τομέας, οι οποίοι επηρεάζονται από τις επιπτώσεις της Ουκρανικής κρίσης (όπως αναλύεται περαιτέρω στην ενότητα 'Λειτουργικό Περιβάλλον' και στην ενότητα 'Επισκόπηση Επιχειρηματικής Δραστηριότητας' πιο κάτω).

Το Συγκρότημα θα συνεχίσει να παρακολουθεί την κατάσταση, ούτως ώστε να λαμβάνονται έγκαιρα υπόψη, οποιεσδήποτε αλλαγές προκύπτουν από την αβεβαιότητα στις μακροοικονομικές προοπτικές και γεωπολιτικές εξελίξεις, που επηρεάζονται από τις συνέπειες της εισβολής της Ρωσίας στην Ουκρανία, καθώς και ο βαθμός επανάληψης της έξαρσης του COVID-19 λόγω παραλλαγών, και η συνέχιση της θετικής επίδρασης από τη δημοσιονομική πολιτική.

Οικονομικά αποτελέσματα Συγκροτήματος στην υποκείμενη βάση (συνέχεια)

Ανάλυση Ισολογισμού (συνέχεια)

Ποιότητα δανειακού χαρτοφυλακίου (συνέχεια)

Δάνεια υπό αναστολή καταβολής πληρωμών κεφαλαίου και τόκων (Μορατόριουμ)

Στο πλαίσιο των μέτρων για στήριξη των δανειοληπτών που επηρεάζονται από τον ιό COVID-19 και της ευρύτερης Κυπριακής οικονομίας, η Κυπριακή Βουλή ψήφισε την αναστολή της καταβολής πληρωμών κεφαλαίου και τόκων (μορατόριουμ) για την περίοδο μέχρι το τέλος του έτους 2020, για όλους τους επιλέξιμους δανειολήπτες οι οποίοι δεν παρουσίαζαν καθυστερήσεις πέραν των 30 ημερών κατά το τέλος Φεβρουαρίου 2020. Η αναστολή καταβολής πληρωμών κεφαλαίου και τόκων (μορατόριουμ) για το σύνολο των δανείων αυτών έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2020.

Τα εξυπηρετούμενα δάνεια στις 31 Δεκεμβρίου 2021 υπό καθεστώς αναστολής καταβολής πληρωμών κεφαλαίου και τόκων που έληξε ανήλθαν σε €4.60 δις (σε σύγκριση με €5.3 δις στις 31 Δεκεμβρίου 2020), από τα οποία €4.58 δις είχαν δόση μέχρι τις 15 Μαρτίου 2022 και η απόδοση τους είναι καλή. Το 96% αυτών δεν παρουσίασε καθυστερήσεις (εκ των οποίων €0.73 δις έχουν τύχει αναδιάρθρωσης) και μόνο 4% (€196 εκατ.) παρουσίασε καθυστερήσεις (εκ των οποίων €192 εκατ. παρουσιάζουν λιγότερο από 30 μέρες καθυστερήσεις). 65% των αναδιρθρώσεων πραγματοποιήθηκαν κατά το πρώτο εξάμηνο του 2021.

Τα εξυπηρετούμενα δάνεια σε ιδιώτες στις 31 Δεκεμβρίου 2021 υπό καθεστώς αναστολής καταβολής πληρωμών κεφαλαίου και τόκων που έληξε ανήλθαν σε €1.7 δις, από τα οποία σχεδόν όλα είχαν δόση μέχρι τις 15 Μαρτίου 2022. Το 91% αυτών δεν παρουσίασε καθυστερήσεις (εκ των οποίων περίπου €34 εκατ. έχουν τύχει αναδιάρθρωσης) και μόνο 9% (περίπου €151 εκατ.) παρουσίασε καθυστερήσεις (εκ των οποίων €148 εκατ. παρουσιάζουν λιγότερο από 30 μέρες καθυστερήσεις).

Αντίστοιχα, τα εξυπηρετούμενα δάνεια σε επιχειρήσεις στις 31 Δεκεμβρίου 2021 υπό καθεστώς αναστολής καταβολής πληρωμών κεφαλαίου και τόκων που έληξε ανήλθαν σε €2.9 δις, από τα οποία το 99% είχε δόση μέχρι τις 15 Μαρτίου 2022. Το 98% αυτών δεν παρουσίασε καθυστερήσεις (εκ των οποίων περίπου €0,69 δις έχουν τύχει αναδιάρθρωσης μέχρι τις 15 Μαρτίου 2022, κυρίως στον τομέα του τουρισμού) και μόνο 2% (€45 εκατ.) παρουσίασε καθυστερήσεις.

Κατά το 2021 έγινε καθαρή επαναταξινόμηση δανείων υπό καθεστώς αναστολής καταβολής πληρωμών κεφαλαίου και τόκων που έληξε, ύψους €43 εκατ. από το Στάδιο 2 στο Στάδιο 1, κυρίως λόγω βελτιωμένων μακροοικονομικών παραδοχών και επικαιροποιημένης χρηματοοικονομικής πληροφόρησης. Επιπρόσθετα, σε δάνεια υπό καθεστώς αναστολής καταβολής πληρωμών κεφαλαίου και τόκων που έληξε, ύψους περίπου €37 εκατ. έγινε καθαρή επαναταξινόμηση από το Στάδιο 2 στο Στάδιο 3. Οι αναφορές σε 'δάνεια υπό καθεστώς αναστολής καταβολής πληρωμών κεφαλαίου και τόκων που έληξε' σε αυτή την παράγραφο περιλαμβάνουν τρεχούμενους λογαριασμούς και παρατραβήγματα.

Η κάλυψη με προβλέψεις των δανείων στο Στάδιο 3 υπό καθεστώς αναστολής καταβολής πληρωμών κεφαλαίου και τόκων που έληξε, ύψους περίπου 32% στις 31 Δεκεμβρίου 2021 θεωρείται ικανοποιητική, καθώς είναι υψηλότερη από την κάλυψη με προβλέψεις των επανα-εξυπηρετούμενων ΜΕΔ (ΜΕΔ που βρίσκονται στη διαδικασία εξόδου από την κατηγορία αυτή, με προϋπόθεση να πληρούνται όλα τα κριτήρια εξόδου) ύψους 28%.

Οι πιστωτικές ζημιές δανείων για το έτος 2021 ανήλθαν σε €66 εκατ., αντικατοπτρίζοντας ετησιοποιημένη χρέωση προβλέψεων (cost of risk) ύψους 0.57% και περιλαμβάνουν καθαρή αναστροφή απομειώσεων που αφορούν την πανδημία (συμπεριλαμβανομένης της σχετικής επίδρασης στις μακροοικονομικές παραδοχές) ύψους περίπου €5 εκατ. (4 μ.β.). Ως αποτέλεσμα της συνεχιζόμενης ανάκαμψης, η πλειοψηφία των προσαρμογών της διοίκησης σε σχέση με το COVID-19 που εφαρμόστηκαν το 2020 και κατά το πρώτο εξάμηνο του 2021 αντιστράφηκαν κατά το τρίτο τρίμηνο του 2021, ως αποτέλεσμα ισχυρότερης από την αναμενόμενη επίδοση της οικονομίας. Για το έτος 2020, η επίδραση της μελλοντικής πληροφόρησης σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9 (IFRS 9 Forward Looking Information (FLI)) λόγω της ενημέρωσης των μακροοικονομικών παραδοχών είχε ως αποτέλεσμα χρέωση ύψους €54 εκατ. (43 μ.β.) που περιλαμβάνονται στις πιστωτικές ζημιές δανείων ύψους €149 εκατ. (χρέωση πιστωτικών ζημιών δανείων (cost of risk) ύψους 1.18%). Περαιτέρω πληροφορίες αναφορικά με τη χρέωση πιστωτικών ζημιών δανείων παρέχονται στο Μέρος 'Κέρδη/(ζημιές) πριν τη φορολογία και μη επαναλαμβανόμενα στοιχεία'.

Οικονομικά αποτελέσματα Συγκροτήματος στην υποκείμενη βάση (συνέχεια)

Ανάλυση Ισολογισμού (συνέχεια)

Ποιότητα δανειακού χαρτοφυλακίου (συνέχεια)

Η στενή παρακολούθηση της ποιότητας των δανείων αυτών συνεχίζεται και προσφέρονται λύσεις σε πελάτες που τα δάνεια τους άρχισαν να παρουσιάζουν καθυστερήσεις. Η BOC PCL έχει καλό ιστορικό αναφορικά με τις αναδιρθρώσεις. Στοχευμένες λύσεις αναδιάρθρωσης δανείων προσφέρονται με στόχο την αντιμετώπιση βραχυπρόθεσμων προβλημάτων ρευστότητας λόγω της πανδημίας, μετά από προσεκτική αξιολόγηση της δυνατότητας αποπληρωμής. Μέχρι στιγμής, οι περισσότερες αναδιρθρώσεις αφορούν τον τομέα του τουρισμού.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2021, τα δάνεια του Συγκροτήματος (εξαιρουμένων των χαρτοφυλακίων της Διεύθυνσης Αναδιάρθρωσης Δανείων και Διαχείρισης Χρεών, της Διεύθυνσης Διαχείρισης Ακινήτων και των εκθέσεων σε μη κύριες δραστηριότητες του εξωτερικού) στον τομέα του τουρισμού περιορίζονταν σε €1.15 δις (από σύνολο δανείων, εξαιρουμένων των χαρτοφυλακίων της Διεύθυνσης Αναδιάρθρωσης Δανείων και Διαχείρισης Χρεών, της Διεύθυνσης Διαχείρισης Ακινήτων και των εκθέσεων σε μη κύριες δραστηριότητες του εξωτερικού, ύψους €9.5 δις), από τα οποία εξυπηρετούμενα δάνεια ύψους περίπου €0.87 δις στις 31 Δεκεμβρίου 2021 ήταν υπό καθεστώς αναστολής καταβολής πληρωμών κεφαλαίου και τόκων το οποίο έληξε. Το 99% αυτών των δανείων είχε καταβολή δόσης μέχρι τις 15 Μαρτίου 2022, εκ των οποίων σχεδόν κανένα δεν παρουσίασε καθυστερήσεις (από τα οποία περίπου €350 εκατ. έτυχαν αναδιάρθρωσης και πέραν των 80% αυτών των αναδιρθρώσεων πραγματοποιήθηκαν κατά το πρώτο εξάμηνο 2021).

Ο τουρισμός το 2021 παρουσίασε καλύτερη ανάκαμψη από την αναμενόμενη. Σημειώθηκε σταθερή μηνιαία ανάκαμψη στις αφίξεις τουριστών, καθώς η τουριστική περίοδος επεκτάθηκε μέχρι και τον Οκτώβριο. Οι αφίξεις τουριστών τον Οκτώβριο 2021 ανήλθαν στο 90% των αντίστοιχων αφίξεων το 2019, ενώ οι αφίξεις τουριστών κατά το δεύτερο εξάμηνο 2021 ανήλθαν σε περίπου 70% της αντίστοιχης περιόδου το 2019. Είναι σημαντικό να σημειωθεί, ότι η πλειοψηφία των πελατών στον κλάδο 'διαμονής', εισήλθαν στην κρίση με σημαντική ρευστότητα, λόγω των ισχυρών αποδόσεων των τελευταίων ετών και ότι το 98% του δανειακού χαρτοφυλακίου του τουριστικού τομέα είναι εξασφαλισμένο με ακίνητα.

Η κρίση στην Ουκρανία δύναται να επιφέρει αρνητικές επιπτώσεις στην Κυπριακή οικονομία, εν μέρει λόγω αρνητικής επίδρασης στον τομέα του τουρισμού. Η επίπτωση θα εξαρτηθεί από τη διάρκεια και την ένταση της κρίσης και τον αντίκτυπο της στην Κυπριακή οικονομία, που παραμένουν αβέβαια στο παρόν στάδιο. Ως ανταπόκριση στην εξέλιξη αυτή, η Κυπριακή Κυβέρνηση εργάζεται για να αντικαταστήσει τις αφίξεις τουριστών από Ρωσία και Ουκρανία (οι οποίες ανήλθαν σε περίπου 20% των αφίξεων το 2019) μέσω της προώθησης του εγχώριου τουρισμού και αφίξεις από άλλες αγορές, όπως η Γερμανία, Ισραήλ, Πολωνία, Αυστρία, Ελβετία, Ιταλία, Γαλλία, Σουηδία και Ουγγαρία. Το Συγκρότημα ενίσχυσε την παρακολούθηση των ανοιγμάτων στον τομέα του τουρισμού και παραμένει σε στενή επαφή με τους πελάτες για να προσφέρει κατάλληλες λύσεις όπου χρειάζεται. Για περαιτέρω πληροφορίες για την κρίση στην Ουκρανία, βλέπε στο μέρος 'Επισκόπηση Επιχειρηματικής Δραστηριότητας' πιο κάτω.

Αντίστοιχα, τα δάνεια του Συγκροτήματος (εξαιρουμένων των χαρτοφυλακίων της Διεύθυνσης Αναδιάρθρωσης Δανείων και Διαχείρισης Χρεών, της Διεύθυνσης Διαχείρισης Ακινήτων και των εκθέσεων σε μη κύριες δραστηριότητες του εξωτερικού) στον τομέα του εμπορίου στις 31 Δεκεμβρίου 2021 ανήλθαν σε €0.94 δις, από τα οποία εξυπηρετούμενα δάνεια ύψους €0.29 δις στις 31 Δεκεμβρίου 2021 ήταν υπό καθεστώς αναστολής καταβολής πληρωμών κεφαλαίου και τόκων που έληξε. Σχεδόν όλα είχαν καταβολή δόσης μέχρι τις 15 Μαρτίου 2022, και το 98% αυτών δεν παρουσίασε καθυστερήσεις (από τα οποία €18 εκατ. έτυχαν αναδιάρθρωσης) και μόνο το 2% παρουσίασε καθυστερήσεις.

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τα δάνεια υπό καθεστώς αναστολής καταβολής πληρωμών κεφαλαίου και τόκων που έληξε, ως προς τα στάδια βάσει ΔΠΧΑ 9.

Στάδιο βάσει ΔΠΧΑ 9 για τα δάνεια υπό καθεστώς αναστολής καταβολής πληρωμών κεφαλαίου και τόκων το οποίο έληξε (€ δις)	2021	2020
Στάδιο 1	3.51	3.96
Στάδιο 2	1.37	1.58
Στάδιο 3	0.22	0.33
Σύνολο (περιλαμβάνει παρατραβήγματα και τρεχούμενους λογαριασμούς)	5.10	5.87

Οικονομικά αποτελέσματα Συγκροτήματος στην υποκείμενη βάση (συνέχεια)

Ανάλυση Ισολογισμού (συνέχεια)

Ποιότητα δανειακού χαρτοφυλακίου (συνέχεια)

Ένα δεύτερο σχέδιο για αναστολή καταβολής πληρωμών κεφαλαίου και τόκων (μορατώριουμ) ανακοινώθηκε τον Ιανουάριο του 2021 για πελάτες που επηρεάστηκαν από τη δεύτερη επιβολή περιοριστικών μέτρων. Η αναστολή της καταβολής πληρωμών κεφαλαίου και τόκων είχε προσφερθεί μέχρι το τέλος Ιουνίου 2021, ωστόσο το σύνολο της περιόδου υπό καθεστώς αναστολής καταβολής πληρωμών κεφαλαίου και τόκων, περιλαμβανομένης και της περιόδου αναστολής καταβολής πληρωμών κεφαλαίου και τόκων που δόθηκε το 2020, δεν πρέπει να υπερβαίνει τους εννέα μήνες. Η περίοδος καταβολής αιτήσεων έληξε στις 31 Ιανουαρίου 2021 και εγκρίθηκαν δάνεια ύψους περίπου €20 εκατ. για το δεύτερο σχέδιο.

Μείωση Μη Εξυηρητούμενων Δανείων (ΜΕΔ)

Τα μη εξυηρητούμενα δάνεια με βάση την Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (ΕΑΤ) μειώθηκαν κατά €1,743 εκατ. κατά το 2021, αποτελούμενα από πωλήσεις ΜΕΔ ύψους €1,305 εκατ., καθαρή μείωση ΜΕΔ ύψους περίπου €438 εκατ. (από τα οποία περίπου €400 εκατ. από οργανική μείωση και €38 εκατ. που αφορούν τα δάνεια του Project Helix 3), σε €1,343 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2021 (σε σύγκριση με €3,086 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2020). Αναπροσαρμοσμένα για χαρτοφυλάκια που κατέχονται προς πώληση, τα ΜΕΔ μειώνονται περαιτέρω κατά €572 εκατ. σε €771 εκατ. με βάση τα στοιχεία στις 31 Δεκεμβρίου 2021. Συνολικά, κατά το 2021, τα ΜΕΔ μειώθηκαν κατά 75% σε αναπροσαρμοσμένη βάση.

Τα ΜΕΔ αντιπροσωπεύουν το 12.4% του συνόλου των δανείων στις 31 Δεκεμβρίου 2021, σε σύγκριση με 25.2% στις 31 Δεκεμβρίου 2020, στην ίδια βάση, δηλ. περιλαμβανομένων των χαρτοφυλακίων ΜΕΔ που κατηγοριοποιούνται ως 'Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία και ομάδες εκποίησης που κατέχονται προς πώληση'. Η μείωση στο ποσοστό ΜΕΔ προς δάνεια κατά περίπου 13 ε.μ. κατά το έτος 2021, οφείλεται κυρίως στην ολοκλήρωση του Project Helix 2. Αναπροσαρμοσμένο για χαρτοφυλάκια που κατέχονται προς πώληση, το ποσοστό ΜΕΔ προς δάνεια μειώνεται σε 7.5% με βάση τα στοιχεία στις 31 Δεκεμβρίου 2021.

Το ποσοστό κάλυψης των ΜΕΔ ανέρχεται σε 59% στις 31 Δεκεμβρίου 2021, σε σύγκριση με 62% στις 31 Δεκεμβρίου 2020 στην ίδια βάση δηλ. περιλαμβανομένων χαρτοφυλακίων ΜΕΔ που κατηγοριοποιούνται ως 'Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία και ομάδες εκποίησης που κατέχονται προς πώληση'. Λαμβάνοντας υπόψη τις εμπράγματα εξασφαλίσεις σε εύλογη αξία, τα ΜΕΔ καλύπτονται πλήρως. Αναπροσαρμοσμένο για χαρτοφυλάκια που κατέχονται προς πώληση, το ποσοστό κάλυψης των ΜΕΔ ανέρχεται σε 61% με βάση τα στοιχεία στις 31 Δεκεμβρίου 2021.

Ο νέος κανονισμός για τον Ορισμό Αθέτησης (Definition of Default) μπήκε σε εφαρμογή από την 1 Ιανουαρίου 2021, και αφορά τα ανοίγματα σε ΜΕΔ και τον υπολογισμό των ημερών σε καθυστέρηση (Days-Past-Due) (βλέπε Σημείωση 2.19.2 των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων για τις αλλαγές στον ορισμό).

	2021 Αναπροσαρμοσμένα για δάνεια προς πώληση		2021		2020 Αναπροσαρμοσμένα για δάνεια προς πώληση		2020	
	€ εκατ.	% του συνόλου των δανείων	€ εκατ.	% του συνόλου των δανείων	€ εκατ.	% του συνόλου των δανείων	€ εκατ.	% του συνόλου των δανείων
ΜΕΔ (βάσει ΕΑΤ)	771	7.5%	1,343	12.4%	1,760	16.1%	3,086	25.2%
Εκ των οποίων, στη διαδικασία εξόδου από ΜΕΔ (βάσει ΕΑΤ): - ΜΕΔ (βάσει ΕΑΤ) ρυθμισμένα, χωρίς καθυστέρηση*	142	1.4%	152	1.4%	245	2.2%	303	2.5%

* Η ανάλυση γίνεται ανά πελάτη.

Project Helix 3

Τον Νοέμβριο 2021, το Συγκρότημα κατέληξε σε συμφωνία για την πώληση χαρτοφυλακίου ΜΕΔ με μεικτή λογιστική αξία ύψους €568 εκατ. στις 30 Σεπτεμβρίου 2021, καθώς και ακινήτων με λογιστική αξία ύψους περίπου €120 εκατ. στις 30 Σεπτεμβρίου 2021, σε επενδυτικά ταμεία συνδεδεμένα με την Pacific Investment Management Company LLC (PIMCO), γνωστό ως Project Helix 3. Το δανειακό χαρτοφυλάκιο έχει συμβατικό υπόλοιπο ύψους €993 εκατ. κατά την ημερομηνία αναφοράς στις 31 Μαΐου 2021 και αποτελείται από περίπου 20,000 δάνεια, κυρίως σε ιδιώτες. Στις 31 Δεκεμβρίου 2021, το δανειακό χαρτοφυλάκιο, καθώς και τα ακίνητα που περιλαμβάνονται στο Project Helix 3, κατηγοριοποιήθηκαν ως ομάδα εκποίησης που κατέχεται προς πώληση. Κατά την ολοκλήρωση της συναλλαγής, η οποία αναμένεται το πρώτο εξάμηνο του 2022, η BOC PCL θα λάβει το μεικτό τίμημα πώλησης ύψους περίπου €385 εκατ. το οποίο θα καταβληθεί σε μετρητά.

Οικονομικά αποτελέσματα Συγκροτήματος στην υποκείμενη βάση (συνέχεια)

Ανάλυση Ισολογισμού (συνέχεια)

Ποιότητα δανειακού χαρτοφυλακίου (συνέχεια)

Το δανειακό χαρτοφυλάκιο (καθώς και τα ακίνητα που περιλαμβάνονται στο Project Helix 3) θα μεταφερθούν από την BOC PCL σε μια εγκεκριμένη Κυπριακή Εταιρεία Εξαγοράς Πιστώσεων (η 'ΚΕΕΠ'). Στη συνέχεια, οι μετοχές της ΚΕΕΠ θα αγοραστούν από συγκεκριμένα επενδυτικά ταμεία συνδεδεμένα με την Pacific Investment Management Company LLC (PIMCO), τον αγοραστή του χαρτοφυλακίου.

Μετά από μεταβατική περίοδο κατά την οποία η διαχείριση του χαρτοφυλακίου και των ακινήτων που περιλαμβάνονται στη συναλλαγή θα παραμείνει στην BOC PCL, η πρόθεση είναι όπως η διαχείριση μεταφερθεί σε ανεξάρτητο οργανισμό διαχείρισης δανείων (servicer), ο οποίος θα επιλεγεί και θα διοριστεί από τον αγοραστή.

Το Project Helix 3 αποτελεί ορόσημο στην επίτευξη ενός από τους κύριους στρατηγικούς στόχους του Συγκροτήματος για βελτίωση της ποιότητας του δανειακού χαρτοφυλακίου μέσω της μείωσης των ΜΕΔ. Αναπροσαρμοσμένο για χαρτοφυλάκια που κατέχονται προς πώληση, το ποσοστό ΜΕΔ προς δάνεια του Συγκροτήματος μειώνεται σε μονοψήφιο ποσοστό. Το Helix 3 μειώνει τα ΜΕΔ κατά περίπου 42% σε €771 εκατ., αναπροσαρμοσμένα με βάση τα στοιχεία στις 31 Δεκεμβρίου 2021, και το ποσοστό ΜΕΔ προς δάνεια κατά περίπου 5 ε.μ. σε 7.5%, αναπροσαρμοσμένο με βάση τα στοιχεία στις 31 Δεκεμβρίου 2021. Συνολικά, από το ανώτατο τους επίπεδο το 2014 και αναπροσαρμοσμένα για χαρτοφυλάκια που κατέχονται προς πώληση, τα ΜΕΔ έχουν μειωθεί κατά €14.2 δις ή 95% σε €0.8 δις και το ποσοστό ΜΕΔ προς δάνεια κατά 55 εκατοστιαίες μονάδες, από 63% σε χαμηλότερο από 8%.

Το Συγκρότημα έχει επιτύχει νωρίτερα από ότι αρχικά αναμενόταν τον προηγούμενο στόχο του για μονοψήφιο ποσοστό ΜΕΔ προς δάνεια για το 2022 και βρίσκεται σε σωστή πορεία ώστε να επιτύχει τον στόχο του για ποσοστό ΜΕΔ προς δάνεια ύψους περίπου 5% μέχρι το τέλος του 2022 και λιγότερο από 3% μέχρι το τέλος του 2025.

Project Helix 2

Τον Ιούνιο 2021, το Συγκρότημα ολοκλήρωσε το Project Helix 2 (Χαρτοφυλάκια Α και Β), το οποίο αναφέρεται στην πώληση δανειακών χαρτοφυλακίων με συνολική μεικτή λογιστική αξία ύψους €1,331 εκατ. κατά την ολοκλήρωση (εκ των οποίων €1,305 εκατ. αφορούν μη εξυπηρετούμενα δάνεια) τα οποία είναι εξασφαλισμένα με ακίνητα, και αποθέματα ακινήτων με λογιστική αξία ύψους €73 εκατ., σε επενδυτικά ταμεία συνδεδεμένα με την Pacific Investment Management Company LLC (PIMCO), οι συμφωνίες των οποίων είχαν ανακοινωθεί στις 3 Αυγούστου 2020 και στις 18 Ιανουαρίου 2021. Η BOC PCL διατήρησε τη διαχείριση αυτών των Χαρτοφυλακίων για μία μεταβατική περίοδο μέχρι το τέλος του τρίτου τριμήνου 2021, έναντι αμοιβής διαχείρισης (βλέπε Μέρος 'Συνολικά Έσοδα' πιο κάτω).

Το τίμημα πώλησης ανέρχεται σε περίπου €560 εκατ., από το οποίο ποσό ύψους περίπου €165 εκατ. εισπράχθηκε σε μετρητά μέχρι και την ολοκλήρωση. Το υπόλοιπο ποσό είναι πληρωτέο σε τέσσερις δόσεις μέχρι και τον Δεκέμβριο 2025 χωρίς οποιουδήποτε όρους, εκ των οποίων περίπου €85 εκατ. εισπράχθηκαν τον Δεκέμβριο 2021. Το τίμημα δύναται να αυξηθεί περαιτέρω μέσω ενός μηχανισμού μεταβλητού τιμήματος (earnout), ο οποίος εξαρτάται από την απόδοση του κάθε Χαρτοφυλακίου.

Το Project Helix 2 αποτελεί ένα ακόμα ορόσημο στην επίτευξη ενός από τους στρατηγικούς στόχους του Συγκροτήματος για βελτίωση της ποιότητας του δανειακού χαρτοφυλακίου μέσω της μείωσης των ΜΕΔ. Το Project Helix 2 (Χαρτοφυλάκια Α και Β) μείωσε το ποσοστό ΜΕΔ (βάσει EAT) προς δάνεια κατά περίπου 9 εκατοστιαίες μονάδες, με βάση τα στοιχεία στις 30 Ιουνίου 2021.

Project Sinope

Τον Δεκέμβριο 2021, η BOC PCL κατέληξε σε συμφωνία για την πώληση χαρτοφυλακίου ΜΕΔ, με συμβατικό υπόλοιπο ύψους €146 εκατ. και μεικτή λογιστική αξία ύψους €12 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2021, καθώς και ακίνητα στη Ρουμανία με λογιστική αξία ύψους €0.6 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2021 (γνωστή ως 'Project Sinope'). Η πώληση τελεί υπό τη λήψη των απαραίτητων εγκρίσεων και αναμένεται να ολοκληρωθεί μέσα στο πρώτο εξάμηνο του 2022. Το χαρτοφυλάκιο ταξινομήθηκε ως κατεχόμενο προς πώληση στις 31 Δεκεμβρίου 2021.

Οικονομικά αποτελέσματα Συγκροτήματος στην υποκείμενη βάση (συνέχεια)

Ανάλυση Ισολογισμού (συνέχεια)

Μονάδα Διαχείρισης Ακινήτων (Real Estate Management Unit, REMU)

Η Διεύθυνση Διαχείρισης Ακινήτων (ΔΔΑ) επικεντρώνει την προσοχή της στην πώληση των ακινήτων που προκύπτουν από τις συμφωνίες ανταλλαγής χρέους με ακίνητα. Συνολικά, οι πωλήσεις από την αρχή του 2017 ανέρχονται σε €1.37 δις και υπερβαίνουν τα ακίνητα που ανέλαβε για την ίδια περίοδο ύψους €1.32 δις.

Το Συγκρότημα ολοκλήρωσε πωλήσεις ακινήτων ύψους €140 εκατ. κατά το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021, περιλαμβανομένων πωλήσεων ακινήτων ύψους περίπου €6 εκατ. που σχετίζονται με πωλήσεις ΜΕΔ οι οποίες ολοκληρώθηκαν (σε σύγκριση με €80 εκατ. κατά το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2020), με κέρδη από πωλήσεις ακινήτων ύψους €14 εκατ. για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021 (σε σύγκριση με €9 εκατ. για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2020), μετά τη χαλάρωση των περιοριστικών μέτρων. Οι πωλήσεις περιουσιακών στοιχείων αφορούν όλες τις κατηγορίες ακινήτων, με περίπου το μισό των πωλήσεων σε αξία για το έτος 2021 να αφορούν γη.

Κατά το 2021, ακίνητα που διαχειρίζεται η ΔΔΑ με λογιστική αξία ύψους €102 εκατ. μεταφέρθηκαν στα 'Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία και ομάδες εκποίησης που κατέχονται προς πώληση', καθώς είχαν συμπεριληφθεί στο Project Helix 3 και στο Project Sinope. Στις 31 Δεκεμβρίου 2021, η λογιστική αξία αυτών των ακινήτων ανήλθε σε €98 εκατ. (τα οποία αποτελούνται από αποθέματα ακινήτων ύψους €93 εκατ. και επενδύσεις σε ακίνητα ύψους €5 εκατ.). Αναπροσαρμοσμένα για χαρτοφυλάκια που κατέχονται προς πώληση, τα ακίνητα που διαχειρίζεται η ΔΔΑ μειώθηκαν κατά 17% το έτος 2021.

Κατά το 2021, το Συγκρότημα προχώρησε σε εκτέλεση αγοραπωλητήριων συμφωνιών για 703 ακίνητα (με τιμή συμβολαίου ύψους €149 εκατ.), σε σύγκριση με αγοραπωλητήριες συμφωνίες για 492 ακίνητα (με τιμή συμβολαίου ύψους €91 εκατ.) κατά το 2020. Αναπροσαρμοσμένα για χαρτοφυλάκια που κατέχονται προς πώληση, το Συγκρότημα προχώρησε σε εκτέλεση αγοραπωλητήριων συμφωνιών για 1.130 ακίνητα με τιμή συμβολαίου ύψους περίπου €250 εκατ. κατά το έτος 2021, αντιπροσωπεύοντας αύξηση (με βάση την τιμή συμβολαίου) ύψους πάνω από 170% σε σύγκριση με το 2020.

Επιπρόσθετα, το Συγκρότημα βρισκόταν σε προχωρημένες διαδικασίες για πωλήσεις ακινήτων ύψους €109 εκατ. (τιμή συμβολαίου) στις 31 Δεκεμβρίου 2021, εκ των οποίων τα €47 εκατ. αφορούσαν υπογεγραμμένες αγοραπωλητήριες συμφωνίες (σε σύγκριση με €81 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2020, εκ των οποίων τα €53 εκατ. αφορούσαν υπογεγραμμένες αγοραπωλητήριες συμφωνίες).

Η ΔΔΑ ανέλαβε ακίνητα ύψους €34 εκατ. κατά το έτος 2021 (σε σύγκριση με προσθήκες ύψους €146 εκατ. κατά το έτος 2020, συμπεριλαμβανομένων και €22 εκατ. που μεταφέρθηκαν από τα ιδιόκτητα ακίνητα), μέσω συμφωνιών ανταλλαγής χρέους με ακίνητα και ανακτηθέντων ακινήτων.

Πληροφορίες αναφορικά με την εποπτική επιβάρυνση σε σχέση με τα ευρήματα της επιτόπιας επιθεώρησης παρέχονται στο Μέρος 'Κεφαλαιακή Βάση' πιο πάνω.

Ακίνητα που διαχειρίζεται η ΔΔΑ

Στις 31 Δεκεμβρίου 2021 η ΔΔΑ διαχειριζόταν ακίνητα (εξαιρουμένων των ακινήτων που κατέχονται προς πώληση) λογιστικής αξίας ύψους €1,215 εκατ. (αποτελούμενα από ακίνητα ύψους €1,112 εκατ. τα οποία κατηγοριοποιήθηκαν ως 'Αποθέματα ακινήτων' και €103 εκατ. ως 'Επενδύσεις σε Ακίνητα'), σε σύγκριση με €1,473 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2020 (αποτελούμενα από ακίνητα ύψους €1,350 εκατ. τα οποία κατηγοριοποιήθηκαν ως 'Αποθέματα ακινήτων' και €123 εκατ. ως 'Επενδύσεις σε Ακίνητα').

Επιπρόσθετα από τα ακίνητα τα οποία διαχειρίζεται η ΔΔΑ, ακίνητα τα οποία κατηγοριοποιήθηκαν ως 'Επενδύσεις σε Ακίνητα' με λογιστική αξία ύψους €15 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2021, σε σύγκριση με €5 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2020 δεν διαχειρίζεται η ΔΔΑ. Αυτά αφορούν κυρίως ακίνητα που κατείχε το Συγκρότημα πριν τη σύσταση της ΔΔΑ τον Ιανουάριο του 2016 και σε ακίνητα τα οποία κατηγοριοποιήθηκαν ως 'Επενδύσεις σε Ακίνητα', μετά από αλλαγή χρήσης.

Ανάλυση κατάστασης Λογαριασμού Αποτελεσμάτων

Συνολικά Έσοδα

Τα καθαρά έσοδα από τόκους για το έτος 2021 ανήλθαν σε €296 εκατ., σε σύγκριση με €330 εκατ. το έτος 2020, μειωμένα κατά 10% σε ετήσια βάση, κυρίως λόγω της συνεχιζόμενης πίεσης από το περιβάλλον χαμηλών επιτοκίων και την ολοκλήρωση του Helix 2. Η μείωση αντισταθμίστηκε μερικώς από την αύξηση της χρηματοδότησης από ΣΠΠΜΑ ΙΙΙ το έτος 2021 και τη μείωση του κόστους των καταθέσεων.

Οικονομικά αποτελέσματα Συγκροτήματος στην υποκείμενη βάση (συνέχεια)

Ανάλυση κατάστασης Λογαριασμού Αποτελεσμάτων (συνέχεια)

Συνολικά Έσοδα (συνέχεια)

Τα καθαρά έσοδα από τόκους για το έτος 2021 περιλαμβάνουν ποσό ύψους περίπου €15 εκατ., το οποίο αφορά τα καθαρά έσοδα από τόκους δανείων τα οποία συμπεριλήφθηκαν στο Project Helix 2 (Χαρτοφυλάκια A & B) και αναγνωρίστηκαν μέχρι τις 30 Ιουνίου 2021 που ολοκληρώθηκε η πώληση. Η μείωση στα καθαρά έσοδα από τόκους ως αποτέλεσμα της ολοκλήρωσης του Project Helix 2, έχει εν μέρει αντισταθμιστεί από ποσό ύψους €5 εκατ., το δεύτερο εξάμηνο 2021, το οποίο αφορά την αναστροφή της καθαρής παρούσας αξίας και τα έσοδα από τόκους από το αναβαλλόμενο τμήμα πώλησης και αναμένεται να συνεχίσει μέχρι το 2023, βάσει των αποπληρωμών και με την προϋπόθεση ότι δεν θα υπάρξει πρόωρη εξόφληση το 2023.

Ο μέσος όρος των τοκοφόρων περιουσιακών στοιχείων για το έτος 2021 ανήλθε σε €20,436 εκατ., αυξημένος κατά 14% σε ετήσια βάση, λόγω της αύξησης των ρευστών διαθεσίμων μετά την αύξηση της χρηματοδότησης από ΣΠΠΜΑ ΙΙΙ (TLTRO ΙΙΙ) κατά €2.0 δις, καθώς και της αύξησης στις καταθέσεις κατά €1 δις σε σύγκριση με το 2020.

Το καθαρό επιτοκιακό περιθώριο για το έτος 2021 ανήλθε σε 1.45%, σε σύγκριση με 1.84% για το έτος 2020, και επηρεάστηκε αρνητικά από τη μείωση των καθαρών εσόδων από τόκους και την αύξηση του μέσου όρου των τοκοφόρων περιουσιακών στοιχείων.

Τα μη επιτοκιακά έσοδα για το έτος 2021 ανήλθαν σε €285 εκατ., σε σύγκριση με €237 εκατ. για το έτος 2020, αυξημένα κατά 20% σε ετήσια βάση, και αποτελούνται από καθαρά έσοδα από αμοιβές και προμήθειες ύψους €172 εκατ., καθαρά κέρδη από διαπραγμάτευση συναλλάγματος και καθαρά κέρδη/(ζημιές) από συναλλαγές με χρηματοοικονομικά μέσα και πώληση/διάλυση θυγατρικών και συγγενών εταιρειών ύψους €24 εκατ., καθαρά έσοδα από ασφαλιστικές εργασίες ύψους €61 εκατ., καθαρά κέρδη/(ζημιές) από επανεκτίμηση και πώληση επενδύσεων σε ακίνητα και πώληση αποθεμάτων ακινήτων ύψους €13 εκατ. και λοιπά έσοδα ύψους €15 εκατ. Η αύξηση σε ετήσια βάση οφείλεται στα αυξημένα καθαρά έσοδα από αμοιβές και προμήθειες, στα αυξημένα καθαρά κέρδη από διαπραγμάτευση συναλλάγματος και καθαρά κέρδη/(ζημιές) από συναλλαγές με χρηματοοικονομικά μέσα και πώληση/διάλυση θυγατρικών και συγγενών εταιριών, στα αυξημένα καθαρά έσοδα από ασφαλιστικές εργασίες, καθώς και στα αυξημένα κέρδη από πωλήσεις ακινήτων από τη ΔΔΑ και στις μειωμένες ζημιές επανεκτίμησης των επενδύσεων σε ακίνητα.

Τα καθαρά έσοδα από αμοιβές και προμήθειες για το έτος 2021 ανήλθαν σε €172 εκατ., σε σύγκριση με €144 εκατ. για το έτος 2020, αυξημένα κατά 19% σε ετήσια βάση, και πάνω από τα επίπεδα πριν την πανδημία, αντικατοπτρίζοντας υψηλότερο όγκο συναλλαγών, καθώς και την επέκταση της χρέωσης των προμηθειών ρευστότητας σε ευρύτερη κατηγορία εταιρικών πελατών και την εισαγωγή αναθεωρημένου καταλόγου χρεώσεων και προμηθειών από την 1 Φεβρουαρίου 2021. Τα καθαρά έσοδα από δικαιώματα και προμήθειες για το έτος 2021 περιλαμβάνουν ποσό ύψους περίπου €7 εκατ. που αφορά αμοιβή διαχείρισης σχετικά με πωλήσεις ΜΕΔ, για μεταβατική περίοδο η οποία έληξε στο τέλος του τρίτου τριμήνου του 2021.

Τα καθαρά κέρδη από διαπραγμάτευση συναλλάγματος και καθαρά κέρδη/(ζημιές) από συναλλαγές με χρηματοοικονομικά μέσα και πώληση/διάλυση θυγατρικών και συγγενών εταιρειών για το έτος 2021 ανήλθαν σε €24 εκατ. (αποτελούμενα από καθαρά κέρδη από διαπραγμάτευση συναλλάγματος ύψους €16 εκατ. και καθαρά κέρδη από συναλλαγές με χρηματοοικονομικά μέσα ύψους €8 εκατ.), σε σύγκριση με €15 εκατ. για το έτος 2020, αυξημένα κατά 65% σε ετήσια βάση, κυρίως λόγω αυξημένων καθαρών κερδών από χρηματοοικονομικά μέσα.

Καθαρά έσοδα από ασφαλιστικές εργασίες ύψους €61 εκατ. για το έτος 2021, σε σύγκριση με €56 εκατ. για το έτος 2020, αυξημένα κατά 9% σε ετήσια βάση κυρίως λόγω υψηλότερων μεικτών ασφαλιστρών (gross written premiums), τα οποία αντισταθμίστηκαν εν μέρει από την καθαρή μεταβολή στο προεξοφλητικό επιτόκιο (discount rate) στον κλάδο ασφάλισης ζωής και από το υψηλότερο κόστος και απαιτήσεις στον κλάδο γενικών ασφαλειών (καθώς οι απαιτήσεις κατά το έτος του 2020 είχαν επηρεαστεί θετικά από τα περιοριστικά μέτρα).

Τα καθαρά κέρδη/(ζημιές) από επανεκτίμηση και πώληση επενδύσεων σε ακίνητα και από πώληση αποθεμάτων ακινήτων για το έτος 2021 ανήλθαν σε €13 εκατ. (αποτελούμενα από καθαρά κέρδη από πώληση αποθεμάτων ακινήτων ύψους €13 εκατ., καθαρά κέρδη από πώληση επενδύσεων σε ακίνητα ύψους €1 εκατ. και καθαρή ζημιά από επανεκτίμηση επενδύσεων σε ακίνητα ύψους €1 εκατ.), σε σύγκριση με κέρδη €7 εκατ. για το έτος 2020 τα οποία είχαν επηρεαστεί από τα περιοριστικά μέτρα.

Τα συνολικά έσοδα για το έτος 2021 ανήλθαν σε €581 εκατ., σε σύγκριση με €567 εκατ. για το έτος 2020, αυξημένα κατά 2% σε ετήσια βάση.

Οικονομικά αποτελέσματα Συγκροτήματος στην υποκείμενη βάση (συνέχεια)

Ανάλυση κατάστασης Λογαριασμού Αποτελεσμάτων (συνέχεια)

Συνολικά έξοδα

Τα συνολικά έξοδα για το έτος 2021 ανήλθαν σε €383 εκατ., σε σύγκριση με €373 εκατ. για το έτος 2020, αυξημένα κατά 2% σε ετήσια βάση, εκ των οποίων 53% αφορούν το κόστος προσωπικού (€202 εκατ.), 38% αφορούν άλλα λειτουργικά έξοδα (€145 εκατ.) και 9% (€36 εκατ.) αφορούν ειδικό φόρο επί των καταθέσεων και άλλα τέλη/εισφορές. Η ετήσια αύξηση ύψους 2% οφείλεται κυρίως στην ετήσια αύξηση ύψους 4% στο κόστος προσωπικού. Περαιτέρω πληροφορίες παρατίθενται πιο κάτω.

Το σύνολο λειτουργικών εξόδων για το έτος 2021 ανήλθε σε €347 εκατ., σε σύγκριση με €340 εκατ. για το έτος 2020, αυξημένο κατά 2% σε ετήσια βάση.

Το κόστος προσωπικού ανήλθε σε €202 εκατ. για το έτος 2021, σε σύγκριση με €195 εκατ. για το έτος 2020, αυξημένο κατά 4% σε ετήσια βάση, που αντικατοπτρίζει την ανανέωση της συλλογικής σύμβασης για το έτος 2021.

Τον Ιούλιο 2021, η BOC PCL κατέληξε σε συμφωνία με την Ένωση Τραπεζικών Υπαλλήλων Κύπρου (ΕΤΥΚ) για την ανανέωση της συλλογικής σύμβασης για τα έτη 2021 και 2022. Η συμφωνία αφορούσε ορισμένες αλλαγές που περιλαμβάνουν αναθεωρημένο σύστημα βαθμίδων και αμοιβών το οποίο συνδέεται με την αξία της θέσης εργασίας, καθώς και την εισαγωγή αμοιβής στη βάση της απόδοσης του κάθε μέλους του προσωπικού, που θα αποτελεί μέρος της ετήσιας αύξησης μισθού του προσωπικού. Οι δύο αυτές αλλαγές αποτελούν μακροχρόνιους στόχους της BOC PCL και συνάδουν με τη βέλτιστη πρακτική της αγοράς. Η αναμενόμενη επίδραση της ανανέωσης της συλλογικής σύμβασης είναι η αύξηση στο κόστος προσωπικού για τα έτη 2021 και 2022 κατά 3-4% ετησίως και συνάδει με την επίδραση αντίστοιχων ανανεώσεων τα προηγούμενα έτη.

Το Συγκρότημα εργοδοτούσε 3,438 άτομα στις 31 Δεκεμβρίου 2021, σε σύγκριση με 3,573 στις 31 Δεκεμβρίου 2020. Κατά το δεύτερο εξάμηνο 2021, 96 άτομα που σχετίζονται με το Helix 2, μεταφέρθηκαν στον αγοραστή με την ολοκλήρωση της μεταφοράς. Τον Δεκέμβριο 2021, το Συγκρότημα ολοκλήρωσε μικρής κλίμακας στοχευμένο σχέδιο εθελούσιας αποχώρησης προσωπικού (ΣΕΑ), μέσω του οποίου περίπου 100 υπάλληλοι του Συγκροτήματος είχαν εγκριθεί προς αποχώρηση, με το συνολικό κόστος ύψους €16 εκατ. να αναγνωρίζεται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων το τέταρτο τρίμηνο 2021, ως μη επαναλαμβανόμενο στοιχείο στην υποκείμενη βάση (σε σύγκριση με συνολικό κόστους ύψους €6 εκατ. με την ολοκλήρωση του στοχευμένου σχεδίου εθελούσιας αποχώρησης τον Δεκέμβριο 2020). Μετά την ολοκλήρωση του ΣΕΑ τον Δεκέμβριο 2021, η καθαρή ετήσια εξοικονόμηση εκτιμάται σε περίπου 3% του κόστους προσωπικού.

Τα άλλα λειτουργικά έξοδα για το έτος 2021 ανήλθαν σε €145 εκατ., μειωμένα κατά 1% σε ετήσια βάση.

Ο ειδικός φόρος επί των καταθέσεων και άλλα τέλη/εισφορές για το έτος 2021 ανήλθαν σε €36 εκατ., σε σύγκριση με €33 εκατ. για το έτος 2020, αυξημένα κατά 8% σε ετήσια βάση. Ο ειδικός φόρος επί των καταθέσεων και άλλα τέλη/εισφορές για το 2021 περιλαμβάνουν ειδικό φόρο υπό μορφή ετήσιου τέλους εγγύησης, σε σχέση με την αναμενόμενη αναθεωρημένη Νομοθεσία Φορολογίας Εισοδήματος ύψους περίπου €5 εκατ. η οποία αναγνωρίστηκε το τέταρτο τρίμηνο 2021 (βλέπε Μέρος 'Κεφαλαιακή Βάση' πιο πάνω). Ο ειδικός φόρος επί των καταθέσεων και άλλα τέλη/εισφορές για το έτος 2020 αναπροσαρμόστηκε για να περιλαμβάνει τον ειδικό φόρο υπό μορφή ετήσιου τέλους εγγύησης ύψους περίπου €3 εκατ.

Από την 1 Ιανουαρίου 2020 και μέχρι τις 3 Ιουλίου 2024, η BOC PCL υπόκειται σε εισφορά στο Ταμείο Εγγύησης Καταθέσεων σε εξαμηνιαία βάση. Οι εισφορές υπολογίζονται με βάση τη Μεθοδολογία, η οποία λαμβάνει υπόψη τον σταθμισμένο αναλαμβανόμενο κίνδυνο κάθε πιστωτικού ιδρύματος, όπως εγκρίθηκε από τη διαχειριστική επιτροπή του Συστήματος Εγγύησης των Καταθέσεων και Εξυγίανσης Πιστωτικών και Άλλων Ιδρυμάτων (ΣΕΚ) και είναι δημόσια διαθέσιμη στην ιστοσελίδα της ΚΤΚ. Σύμφωνα με τη Μεθοδολογία, οι εισφορές σε γενικές γραμμές υπολογίζονται στις εγγυημένες καταθέσεις όλων των εγκεκριμένων ιδρυμάτων και στόχος είναι να φθάσουν στο επίπεδο 0.8% αυτών των καταθέσεων έως τις 3 Ιουλίου 2024.

Ο δείκτης κόστος προς έσοδα αναπροσαρμοσμένος για τον ειδικό φόρο επί των καταθέσεων και άλλα τέλη/εισφορές για το έτος 2021 ανήλθε σε 60%, στα ίδια επίπεδα σε ετήσια βάση.

Κέρδη/(ζημιές) πριν τη φορολογία και μη επαναλαμβανόμενα στοιχεία

Τα λειτουργικά κέρδη για το έτος 2021 ανήλθαν σε €198 εκατ., σε σύγκριση με €194 εκατ. για το έτος 2020, αυξημένα κατά 2% σε ετήσια βάση.

Οικονομικά αποτελέσματα Συγκροτήματος στην υποκείμενη βάση (συνέχεια)

Ανάλυση κατάστασης Λογαριασμού Αποτελεσμάτων (συνέχεια)

Κέρδη/(ζημιές) πριν τη φορολογία και μη επαναλαμβανόμενα στοιχεία (συνέχεια)

Οι πιστωτικές ζημιές δανείων για το έτος 2021 ανήλθαν σε €66 εκατ., σε σύγκριση με €149 εκατ. για το έτος 2020, μειωμένες κατά 55% σε ετήσια βάση.

Η ετησιοποιημένη χρέωση πιστωτικών ζημιών δανείων (cost of risk) για το έτος 2021 ανήλθε σε 0.57% επί του συνόλου των δανείων και περιλαμβάνει καθαρή αναστροφή απομείωσης δανείων που σχετίζεται με την πανδημία (συμπεριλαμβανομένης της σχετικής επίδρασης στις μακροοικονομικές παραδοχές) ύψους 4 μ.β. (σε σύγκριση με ετησιοποιημένη χρέωση πιστωτικών ζημιών δανείων ύψους 1.18% για το έτος 2020, εκ των οποίων 43 μ.β. αντικατοπτρίζουν την απομείωση δανείων που σχετίζονται με την πανδημία). Περαιτέρω πληροφορίες παρέχονται στο Μέρος 'Ποιότητα δανειακού χαρτοφυλακίου' πιο πάνω.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2021, οι συσσωρευμένες αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές δανείων, περιλαμβανομένης της αναπροσαρμογής στην εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση και των πιστωτικών ζημιών για εκθέσεις εκτός ισολογισμού, ανήλθαν σε €792 εκατ. (σε σύγκριση με €1,902 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2020) και αναλογούν σε 7.3% επί του συνόλου των δανείων, περιλαμβανομένων και των χαρτοφυλακίων που κατέχονται προς πώληση (σε σύγκριση με 15.5% επί του συνόλου των δανείων, περιλαμβανομένων χαρτοφυλακίων που κατέχονταν προς πώληση στις 31 Δεκεμβρίου 2020 αντίστοιχα).

Οι απομειώσεις άλλων χρηματοοικονομικών και μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων για το έτος 2021 ανήλθαν σε €36 εκατ., σε σύγκριση με €42 εκατ. για το έτος 2020, μειωμένες κατά 15% σε ετήσια βάση, λόγω μειωμένων ζημιών από επανεκτίμηση ακινήτων.

Αναστροφή μετά τις προβλέψεις για επιδικίες, απαιτήσεις, κανονιστικά και άλλα θέματα για το έτος 2021 ανήλθε σε €2 εκατ., σε σύγκριση με προβλέψεις ύψους €7 εκατ. για το έτος 2020.

Τα κέρδη πριν τη φορολογία και μη-επαναλαμβανόμενα στοιχεία για το έτος 2021 ανήλθαν σε €98 εκατ., σε σύγκριση με ζημιά ύψους €4 εκατ. για το έτος 2020.

Κέρδη/(ζημιές) μετά τη φορολογία (αναλογούνται στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας)

Η χρέωση φορολογίας για το έτος 2021 ανήλθε σε €5 εκατ., σε σύγκριση με €8 εκατ. για το έτος 2020.

Τα κέρδη μετά τη φορολογία και πριν τα μη-επαναλαμβανόμενα στοιχεία (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας) για το έτος 2021 ανήλθαν σε €91 εκατ., σε σύγκριση με ζημιά ύψους €9 εκατ. για το έτος 2020. Η Απόδοση Ενσώματων Ιδίων Κεφαλαίων (ROTE) πριν τα μη-επαναλαμβανόμενα στοιχεία η οποία υπολογίζεται με βάση τα 'κέρδη μετά τη φορολογία και πριν τα μη-επαναλαμβανόμενα στοιχεία (που αναλογούν της ιδιοκτήτες της Εταιρίας)' ανέρχεται σε 5.5% για το έτος 2021, σε σύγκριση με αρνητική απόδοση -0.5% για το έτος 2020.

Τα έξοδα συμβούλων και άλλα έξοδα αναδιάρθρωσης - οργανικά για το έτος 2021 ανήλθαν σε €22 εκατ. (σε σύγκριση με €10 εκατ. για το έτος 2020), και οφείλονται κυρίως σε ποσό ύψους περίπου €12.5 εκατ. το οποίο αφορούσε το κόστος σχετικά με την προσφορά για το 'Παλιό Ομόλογο Δευτεροβάθμιου Κεφαλαίου', με αποτέλεσμα συγχρόνως να τερματιστεί η σχετική υποχρέωση για πληρωμή των μελλοντικών κουπονιών για το αντίστοιχο ομόλογο.

Τα κέρδη μετά τη φορολογία από οργανικές δραστηριότητες (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας) για το έτος 2021 ανήλθαν σε €69 εκατ., σε σύγκριση με ζημιά ύψους €19 εκατ. για το έτος 2020.

Οι προβλέψεις/καθαρή ζημιά σχετικά με πωλήσεις ΜΕΔ για το έτος 2021 ανήλθαν σε €7 εκατ. σε σύγκριση με €120 εκατ. για το έτος 2020.

Τα έξοδα αναδιάρθρωσης και άλλα έξοδα σχετικά με πωλήσεις ΜΕΔ για το έτος 2021 ανήλθαν σε €16 εκατ. σε σύγκριση με €26 εκατ. για το έτος 2020.

Τα έξοδα αναδιάρθρωσης τα οποία αφορούν το Σχέδιο Εθελούσιας Αποχώρησης Προσωπικού (ΣΕΑ) ανήλθαν σε €16 εκατ. για το έτος 2021 (σε σύγκριση με €6 εκατ. για το έτος 2020). Για περαιτέρω πληροφορίες, βλέπε Μέρος 'Συνολικά Έξοδα'.

Τα κέρδη μετά τη φορολογία που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας για το έτος 2021 ανήλθαν σε €30 εκατ. (σε σύγκριση με ζημιά ύψους €171 εκατ. για το έτος 2020).

Λειτουργικό περιβάλλον

Η οικονομική δραστηριότητα ανέκαμψε σημαντικά το 2021, ωθούμενη από την εγχώρια ζήτηση το πρώτο εξάμηνο 2021 και την εξωτερική ζήτηση το δεύτερο εξάμηνο 2021, αντανakλώντας την έντονη ανάκαμψη της τουριστικής δραστηριότητας αυτή την περίοδο. Η κρατική στήριξη προς τις επιχειρήσεις και τα νοικοκυριά παρέμεινε σημαντική κατά τη διάρκεια του έτους, αλλά το έλλειμμα του προϋπολογισμού μειώθηκε σημαντικά λόγω σημαντικής αύξησης των εσόδων. Ο πληθωρισμός επιταχύνθηκε το δεύτερο εξάμηνο 2021 και το ποσοστό ανεργίας παρέμεινε σε μεγάλο βαθμό αμετάβλητο, σε σχέση με το προηγούμενο έτος. Μεσοπρόθεσμα, οι προοπτικές παραμένουν θετικές, με την αναμενόμενη θετική συμβολή του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας στα πλαίσια του προγράμματος 'ΕΕ Επόμενης Γενιάς', αλλά η κρίση στην Ουκρανία έχει αυξήσει τον κίνδυνο για αρνητικές προοπτικές.

Η εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία και οι κυρώσεις στη Ρωσία αναμένεται να έχουν σημαντικό αντίκτυπο στη Ρωσική οικονομία, και σημαντικές μακροοικονομικές συνέπειες στην οικονομία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και την παγκόσμια οικονομία. Η εισβολή και οι κυρώσεις αποτελούν σημαντικό σοκ τόσο στις εφοδιαστικές αλυσίδες όσο και στις τιμές ενέργειας. Οι εφοδιαστικές αλυσίδες έχουν διαταραχθεί προκαλώντας ελλείψεις σε αγροτικές προμήθειες και μέταλλα. Οι τιμές ενέργειας αυξήθηκαν και αναμένεται να παραμείνουν σε αυξημένα επίπεδα για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα. Οι πληθωριστικές τάσεις που αυξάνονταν πριν την κρίση έχουν ενταθεί και οι κεντρικές τράπεζες έχουν ξεκινήσει την αυστηροποίηση της νομισματικής πολιτικής. Η Τράπεζα της Αγγλίας αύξησε τα επιτόκια τρεις φορές κατά το πρώτο τρίμηνο, στο 0.75% και ο πληθωρισμός αυξήθηκε στο 5.5% τον Φεβρουάριο 2022. Στις ΗΠΑ, η ομοσπονδιακή τράπεζα των ΗΠΑ αύξησε το επιτόκιο βάσης κατά 25 μ.β. στα μέσα Μαρτίου 2022 και έδωσε ενδείξεις ότι θα προχωρήσει σε ακόμη έξι αυξήσεις το 2022 και τρεις το 2023 πριν τα επιτόκια σταθεροποιηθούν. Το Μάρτιο 2022, η ΕΚΤ διατήρησε το βασικό επιτόκιο αναχρηματοδότησης σταθερό στο 0%, αλλά ανέφερε ότι σχεδιάζει να σταματήσει την ποσοτική χαλάρωση (το πρόγραμμα της αγοράς ομολόγων (APP)) νωρίτερα από το αρχικό χρονοδιάγραμμα. Η αύξηση στα επιτόκια για να περιοριστεί ο πληθωρισμός θα συνέβαλλε στην αβεβαιότητα και θα επηρέαζε την προοπτική ανάπτυξη της οικονομίας.

Η κρίση στην Ουκρανία δύναται να επιφέρει αρνητικές επιπτώσεις στην Κυπριακή οικονομία, κυρίως λόγω αρνητικής επίδρασης στους τομείς του τουρισμού και των υπηρεσιών, πληθωριστικές πιέσεις λόγω αυξήσεων στις τιμές ενέργειας, καθώς και διαταραχές στην παγκόσμια εφοδιαστική αλυσίδα. Η επίπτωση στην Κυπριακή οικονομία παραμένει αβέβαιη στο παρόν στάδιο και θα εξαρτηθεί από τη διάρκεια και την ένταση της κρίσης.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση αναμένεται να απορροφήσει το κόστος από την εισροή προσφύγων που αναμένεται να ανέλθουν σε εκατομμύρια και να λάβει βραχυπρόθεσμα μέτρα για να μειώσει τις επιπτώσεις από τον υψηλότερο πληθωρισμό στους πιο ευάλωτους τομείς του πληθυσμού. Βραχυπρόθεσμα η δημοσιονομική ανάπτυξη αναμένεται να είναι χρηματοδοτημένη από χρέος αλλά μακροπρόθεσμα θα χρειαστεί να γίνουν διαρθρωτικές αλλαγές.

Το πρόγραμμα 'ΕΕ Επόμενης Γενιάς', είναι μια πολύ σημαντική πρωτοβουλία που αφορά το μέλλον της ένωσης και οι χώρες δύναται να χρειαστούν επιπρόσθετους πόρους που είναι ακόμη διαθέσιμοι σε μορφή δανείων, δεδομένου της αβεβαιότητας που προκύπτει με την κρίση στην Ουκρανία. Σκοπός του προγράμματος 'ΕΕ Επόμενης Γενιάς' είναι να στηρίξει με χρηματοδότηση, τις βασικές επενδύσεις που θα απαιτηθούν για την μετάβαση στην πράσινη και ψηφιακή οικονομία, και να ενισχύσει έτσι τις δυνατότητες και την οικονομική ανθεκτικότητα των κρατών μελών. Οι διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτής της διαδικασίας και, εν τέλει, τον κρίσιμο παράγοντα που θα καθορίσει την αποτελεσματικότητα των επενδύσεων.

Η Κύπρος έλαβε €157 εκατ. σε προχρηματοδότηση από το ταμείο ανάκαμψης της ΕΕ, τον Σεπτέμβριο του 2021 (13% του συνολικού ποσού που παραχωρήθηκε), μετά την έγκριση του εθνικού σχεδίου ανάκαμψης τον Ιούλιο του 2021. Το μεγαλύτερο μέρος των συναφών κεφαλαίων αναμένεται να αποδεσμευτεί το 2022-2024 αυστηρά σε συνάρτηση με την εφαρμογή των μεταρρυθμιστικών προτεραιοτήτων που έχουν συμφωνηθεί με την Ε.Ε. Αυτές περιλαμβάνουν, την αύξηση της αποτελεσματικότητας των δημόσιων και τοπικών διοικήσεων, τη βελτίωση της διακυβέρνησης των κρατικών επιχειρήσεων, την περαιτέρω μείωση των μη εξυπηρετούμενων δανείων στον τραπεζικό τομέα, τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας του δικαστικού συστήματος και επιτάχυνση των μεταρρυθμίσεων κατά της διαφθοράς.

Λειτουργικό περιβάλλον (συνέχεια)

Η πανδημία COVID-19 είχε σημαντική επίδραση στην οικονομία και το πραγματικό ΑΕΠ μειώθηκε κατά 5.0% το 2020 σε σύγκριση με το μέσο όρο μείωσης 6.4% στην Ευρωζώνη. Η ανάκαμψη το 2021 ήταν σχετικά έντονη και το πραγματικό ΑΕΠ αυξήθηκε κατά 5.5% σύμφωνα με την Κυπριακή Στατιστική Υπηρεσία, ανακτώντας πλήρως τη χαμένη παραγωγή του προηγούμενου έτους. Οι αφίξεις τουριστών ανέκαμψαν έντονα, ιδιαίτερα το δεύτερο εξάμηνο. Κατά μέσο όρο για το 2021 οι αφίξεις τουριστών έφτασαν σε περίπου 50% των επιπέδων του 2019, ενώ έφτασαν σε περίπου 70% των επιπέδων του 2019 κατά το δεύτερο εξάμηνο του έτους. Η κρίση στην Ουκρανία δύνатаι να επιφέρει αρνητικές επιπτώσεις στην Κυπριακή οικονομία, εν μέρει λόγω αρνητικής επίδρασης στον τομέα του τουρισμού. Η επίπτωση θα εξαρτηθεί από τη διάρκεια και την ένταση της κρίσης και τον αντίκτυπο της στην Κυπριακή οικονομία, που παραμένουν αβέβαια στο παρόν στάδιο. Ως ανταπόκριση στην εξέλιξη αυτή, η Κυπριακή Κυβέρνηση εργάζεται για να αντικαταστήσει τις αφίξεις τουριστών από Ρωσία και Ουκρανία (οι οποίες ανήλθαν σε περίπου 20% των αφίξεων το 2019) μέσω της προώθησης του εγχώριου τουρισμού και αφίξεις από άλλες αγορές, όπως η Γερμανία, Ισραήλ, Πολωνία, Αυστρία, Ελβετία, Ιταλία, Γαλλία, Σουηδία και Ουγγαρία. Το Συγκρότημα ενίσχυσε την παρακολούθηση των ανοιγμάτων στον τομέα του τουρισμού και παραμένει σε στενή επαφή με τους πελάτες για να προσφέρει κατάλληλες λύσεις όπου χρειάζεται. Για περαιτέρω πληροφορίες για την κρίση στην Ουκρανία βλέπε το Μέρος Δ 'Επισκόπηση επιχειρηματικής δραστηριότητας'.

Το ποσοστό ανεργίας μειώνεται από την κορύφωσή του το 2014, στο 7.7% το 2020 και στο 7.8% τα τρία πρώτα τρίμηνα του 2021. Η αγορά εργασίας σταδιακά περιορίζεται επειδή οι όγκοι απασχόλησης αυξάνονται ταχύτερα από τις αυξήσεις στο εργατικό δυναμικό. Από την πλευρά της προσφοράς η συμμετοχή στο εργατικό δυναμικό περιορίζεται από την επιβράδυνση της αύξησης του πληθυσμού, τις αναντιστοιχίες δεξιοτήτων ειδικά μετά την κρίση της πανδημίας, και τα χαμηλά ποσοστά συμμετοχής από τμήματα του πληθυσμού.

Οι τιμές καταναλωτή αυξάνονται με ψηλούς ρυθμούς από το δεύτερο τρίμηνο 2021 και μετά, περισσότερο μέσα στο δεύτερο εξάμηνο του έτους. Συνολικά το 2021, οι τιμές καταναλωτή αυξήθηκαν κατά 2.4% και κατά 4.4% το δεύτερο εξάμηνο. Ο πληθωρισμός των τιμών καταναλωτή στην Κύπρο ακολούθησε παρόμοια τάση με αυτή στη ζώνη του ευρώ και η επιτάχυνση του αντανακλά σε μεγάλο βαθμό τις υψηλότερες τιμές της ενέργειας στις παγκόσμιες αγορές, και των μεταφορών. Οι τάσεις αυτές οφείλονται κυρίως στην ανάκαμψη της συνολικής ζήτησης εν μέσω διακοπών των εφοδιαστικών αλυσίδων και τον περιορισμό στην προσφορά που αυτό συνεπάγεται. Υπήρχαν επίσης δομικοί παράγοντες που επηρέασαν. Το τέλος της προσωρινής μείωσης του ΦΠΑ τον Ιανουάριο του 2021, είχε ως αποτέλεσμα μεγαλύτερη αύξηση των τιμών πάνω σε ετήσια βάση, από τον Ιούλιο του 2021.

Το έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών επιδεινώθηκε το 2020-2021 λόγω της απώλειας εσόδων από εξαγωγικές υπηρεσίες, κυρίως από τον τουρισμό. Το έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών ανήλθε στο 10.1% του ΑΕΠ το 2020 και εκτιμάται στο 9.1% του ΑΕΠ το 2021 (Ευρωπαϊκή Επιτροπή). Το μέγεθος του ελλείμματος του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών της Κύπρου αντανακλά επίσης εταιρείες ειδικού σκοπού που εδρεύουν στην Κύπρο, μέσω των οποίων ξένες επιχειρήσεις εγγράφουν πλοία στο κυπριακό νηολόγιο, γεγονός που προσθέτει στις πάγιες επενδύσεις και τις εισαγωγές.

Η Κύπρος είναι μια εξαγωγική οικονομία βασισμένη στις υπηρεσίες, κυρίως τον τουρισμό, τη ναυτιλία και τις επαγγελματικές και χρηματοοικονομικές υπηρεσίες. Οι συνολικές υπηρεσίες αντιπροσωπεύουν περισσότερο από το 80% της συνολικής ακαθάριστης προστιθέμενης αξίας στην οικονομία. Ο πρωτογενής και ο δευτερογενής τομέας είναι σχετικά μικροί. Αυτό σημαίνει ότι σε σχέση με το μέγεθος της οικονομίας, η Κύπρος είναι επίσης μεγάλος εισαγωγέας αγαθών. Τείνει έτσι να έχει μεγάλα εμπορικά ελλείμματα τα οποία αντισταθμίζονται από μεγάλα πλεονάσματα υπηρεσιών στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών.

Στον τραπεζικό τομέα σημειώθηκε σημαντική πρόοδος από την οικονομική κρίση του 2013 και μετά. Οι τράπεζες έχουν μειώσει την έκθεσή τους στο εξωτερικό. Το ρυθμιστικό πλαίσιο και η προληπτική εποπτεία έχουν ενισχυθεί σημαντικά. Έχει εφαρμοστεί νέο νομικό πλαίσιο για την αφερεγγυότητα και τις εκποιήσεις. Τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια έχουν μειωθεί σημαντικά από €28.4 δις το 2014 σε €4.3 δις στο τέλος Οκτωβρίου 2021. Το ποσοστό των μη εξυπηρετούμενων δανείων προς δάνεια μειώθηκε από 47.8% σε 15.2% την ίδια περίοδο και ο δείκτης κάλυψης, δηλαδή το σύνολο των προβλέψεων ως προς τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια, αυξήθηκε ελαφρώς στο 50.6%.

Όμως, το ποσοστό μη εξυπηρετούμενων δανείων εξακολουθεί να είναι ψηλό σε σύγκριση με τον μέσο όρο στην ΕΕ που είναι λίγο περισσότερο από 2%. Τα συνολικά δάνεια προς τον ιδιωτικό τομέα μειώθηκαν επίσης απότομα την ίδια περίοδο. Τα δάνεια προς κατοίκους εξαιρουμένης της κυβέρνησης, μειώθηκαν στα €23.3 δις στο τέλος Δεκεμβρίου 2021, περιλαμβανομένων των μη εξυπηρετούμενων δανείων. Συνολικά αντιστοιχούν περίπου στο 100% του ΑΕΠ το 2021.

Λειτουργικό περιβάλλον (συνέχεια)

Τα δημόσια οικονομικά της Κύπρου επιδεινώθηκαν απότομα το 2020 ως αποτέλεσμα της ύφεσης και των δημοσιονομικών μέτρων που εφαρμόστηκαν για τη στήριξη της οικονομίας έναντι των επιπτώσεων της πανδημίας COVID-19. Ο προϋπολογισμός επιδεινώθηκε το 2020 σε έλλειμμα 5.6% του ΑΕΠ από πλεόνασμα 1.3% του ΑΕΠ το 2019. Τα δημόσια οικονομικά βελτιώθηκαν το 2021 παρά τα συνεχιζόμενα μέτρα στήριξης της οικονομίας και το έλλειμμα μειώθηκε στο 1.8% του ΑΕΠ. Αυτό ήταν αποτέλεσμα σημαντικών αυξήσεων των φορολογικών εσόδων και των εισφορών κοινωνικών ασφαλίσεων το δεύτερο και τρίτο τρίμηνο του έτους. Την ίδια περίοδο, οι δαπάνες αυξήθηκαν με πολύ βραδύτερο ρυθμό, μετά τις απότομες αυξήσεις του προηγούμενου έτους. Το χρέος της γενικής κυβέρνησης παρέμεινε σχεδόν αμετάβλητο το 2021, ενώ το χρέος σε σχέση με το ΑΕΠ μειώθηκε από 115% στα τέλη του 2020 σε 103.9% στα τέλη του 2021.

Πιστοληπτική αξιολόγηση

Η πιστοληπτική αξιολόγηση της Κυπριακής Κυβέρνησης βελτιώθηκε σημαντικά τα τελευταία χρόνια αντικατοπτρίζοντας τη μείωση του τραπεζικού κινδύνου και τη βελτίωση της ανθεκτικότητας της οικονομίας και των δημοσιονομικών επιδόσεων. Η Κύπρος επέδειξε πολιτική βούληση για τη διόρθωση των δημοσιονομικών ανισορροπιών μέσω μεταρρυθμίσεων και της αναδιάρθρωσης του τραπεζικού της συστήματος. Το δημόσιο χρέος παραμένει υψηλό σε σχέση με το ΑΕΠ, αλλά οι αγορές περιουσιακών στοιχείων από την ΕΚΤ διασφαλίζουν ευνοϊκό κόστος χρηματοδότησης για την Κύπρο και άφθονη ρευστότητα στην αγορά κρατικών ομολόγων.

Πρόσφατα, το Μάρτιο 2022, η Fitch Ratings επιβεβαίωσε την μακροπρόθεσμη πιστοληπτική της αξιολόγηση στην επενδυτική βαθμίδα (BBB-) που κατέχει από τον Νοέμβριο του 2018 και την σταθερή προοπτική. Η σταθερή προοπτική αντανακλά την άποψη ότι ενώ η κυπριακή οικονομία είναι εκτεθειμένη στη Ρωσία μέσω των δεσμών του τουρισμού και των επενδύσεων, οι βραχυπρόθεσμοι κίνδυνοι μετριάζονται με την ενισχυμένη δημοσιονομική θέση και τη συνεχιζόμενη ενοποίηση στις δαπάνες μετά την πανδημία. Στο μεταξύ, μεσοπρόθεσμα, η προοπτική για ανάπτυξη παραμένει θετική με την αναμενόμενη συμβολή του κυβερνητικού Σχεδίου για Ανάκαμψη και την Ανθεκτικότητα.

Επίσης το Μάρτιο 2022, η S&P Global Ratings επιβεβαίωσε την πιστοληπτική αξιολόγηση της Κύπρου στην επενδυτική βαθμίδα BBB- και την θετική προοπτική. Η θετική προοπτική αντικατοπτρίζει την άποψη ότι η αξιολόγηση του δημόσιου χρέους της Κύπρου θα μπορούσε να αναβαθμιστεί εντός των επόμενων 24 μηνών, εάν οι οικονομικές και δημοσιονομικές επιδόσεις της χώρας συνεχίσουν να ενισχύονται, υποστηριζόμενες από την εφαρμογή διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων από την κυβέρνηση. Το Μάρτιο 2022, η S&P Global Ratings επιβεβαίωσε τη πιστοληπτική αξιολόγηση και θετική προοπτική τονίζοντας ότι, παρά την Ουκρανική κρίση και τα οικονομικά περιοριστικά μέτρα εναντίον της Ρωσίας, η μεσοπρόθεσμη προοπτική της Κυπριακής οικονομίας παραμένει δυνατή.

Τον Ιούλιο 2021, ο οίκος πιστοληπτικής αξιολόγησης Moody's Investors Service, αναβάθμισε τη μακροπρόθεσμη πιστοληπτική αξιολόγηση της κυπριακής κυβέρνησης σε Ba1 από Ba2 (που ίσχυε από τον Ιούλιο του 2018) και άλλαξε την προοπτική από θετική σε σταθερή. Ο κύριος παράγοντας για την αναβάθμιση ήταν η ουσιαστική βελτίωση της υποκείμενης πιστωτικής ισχύος του εγχώριου τραπεζικού συστήματος και ο μειωμένος κίνδυνος μιας συστημικής τραπεζικής κρίσης.

Τον Οκτώβριο του 2021, ο οίκος DBRS Morningstar επιβεβαίωσε τις μακροπρόθεσμες αξιολογήσεις του για την Κύπρο στο BBB (χαμηλό) και αναβάθμισε την προοπτική από σταθερή σε θετική. Αυτό αντανακλά την προσδοκία ότι ο δείκτης δημόσιου χρέους ως προς το ΑΕΠ της Κύπρου πιθανότατα θα επιστρέψει στην πτωτική του πορεία πριν την πανδημία, ξεκινώντας από το 2021, στη βάση σταθερής οικονομικής ανάπτυξης και της δημοσιονομικής διόρθωσης. Σε ένα σχόλιο του Μαρτίου 2022, η DBRS Morningstar σημειώνει ότι η εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία επιφέρει αυξημένο κίνδυνο στις κατά τα άλλα ισχυρές μεσοπρόθεσμες προοπτικές.

Επισκόπηση Επιχειρηματικής Δραστηριότητας

Πιστωτικές αξιολογήσεις

Η χρηματοοικονομική επίδοση του Συγκροτήματος είναι άμεσα συνδεδεμένη με το οικονομικό και λειτουργικό περιβάλλον στην Κύπρο. Τον Φεβρουάριο 2022, ο οίκος Standard and Poor's επιβεβαίωσε τη μακροπρόθεσμη πιστοληπτική αξιολόγηση της BOC PCL σε B+ διατηρώντας θετική προοπτική. Τον Δεκέμβριο 2021, ο οίκος Moody's Investors Service αναβάθμισε τη μακροπρόθεσμη πιστοληπτική αξιολόγηση της BOC PCL σε Ba3 από B1, διατηρώντας θετική προοπτική. Η αναβάθμιση αντικατοπτρίζει την σημαντική συνεχιζόμενη βελτίωση της ποιότητας του δανειακού χαρτοφυλακίου της BOC PCL, μετά τη συμφωνία του Project Helix 3 στην οποία κατέληξε τον Νοέμβριο 2021. Τον Δεκέμβριο 2021, ο οίκος Fitch Ratings επιβεβαίωσε τη μακροπρόθεσμη αξιολόγηση της BOC PCL στο B- και αναθεώρησε την προοπτική από αρνητική σε θετική. Η αναθεώρηση της προοπτικής αντικατοπτρίζει τη σημαντική βελτίωση της ποιότητας του δανειακού χαρτοφυλακίου μετά τη συμφωνία για το Project Helix 3, καθώς και την οργανική μείωση προβληματικών περιουσιακών στοιχείων από το τέλος του 2019, παρά το δυσχερές λειτουργικό περιβάλλον στην Κύπρο, με την προσδοκία ότι αυτή η τάση θα συνεχίσει και στο εγγύς μέλλον.

Στρατηγικές προτεραιότητες στο μεσοπρόθεσμο διάστημα

Το Συγκρότημα αποτελεί τον μεγαλύτερο χρηματοοικονομικό και τεχνολογικό οργανισμό στην Κύπρο με ευρύ φάσμα δραστηριοτήτων. Το Συγκρότημα έχει καταφέρει να επιτύχει σημαντική πρόοδο έναντι των στρατηγικών του στόχων που ανακοίνωσε τον Νοέμβριο 2020 και αυτό, μαζί με τη σταθερή προοπτική ανάπτυξης της Κυπριακής οικονομίας, έχουν επιτρέψει στο Συγκρότημα να αναθεωρήσει τους μεσοπρόθεσμους στρατηγικούς του στόχους, δίνοντας σημαντική έμφαση στη δημιουργία αξίας για τους μετόχους. Το Φεβρουάριο του 2022, το Συγκρότημα αύξησε τον μεσοπρόθεσμο στόχο του για απόδοση ενσώματων ιδίων κεφαλαίων (ROTE) σε πάνω από 10%, θέτοντας τις βάσεις για διανομή μερίσματος, αναλόγως επίδοσης και αφού παρθούν οι απαραίτητες εγκρίσεις.

Οι μεσοπρόθεσμες στρατηγικές προτεραιότητες του Συγκροτήματος είναι ξεκάθαρες. Το Συγκρότημα επικεντρώνεται εκ νέου στην ενίσχυση εσόδων με βέλτιστη διαχείριση κεφαλαίων, μέσω ενός ορθολογιστικού μοντέλου λειτουργίας. Επιπρόσθετα, συνεχίζει να επικεντρώνεται στην περαιτέρω ενδυνάμωση της ποιότητας του δανειακού χαρτοφυλακίου, διατηρώντας παράλληλα καλή κεφαλαιακή βάση, ώστε να συνεχίσει να διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στη στήριξη της Κυπριακής οικονομίας. Περαιτέρω, το Συγκρότημα έχει θέσει τις βάσεις για ενίσχυση της οργανωτικής ανθεκτικότητας και πολιτικής για Περιβαλλοντικά, Κοινωνικά και σχετικά με τη Διακυβέρνηση (ΠΚΔ) θέματα (Environmental, Social and Governance, ESG) και συνεχίζει να εργάζεται για τη δημιουργία ενός οργανισμού με όραμα για το μέλλον με ξεκάθαρη στρατηγική υποστηριζόμενη από αποτελεσματική εταιρική διακυβέρνηση ευθυγραμμισμένη με προτεραιότητες αναφορικά με ΠΚΔ θέματα. Το πρόγραμμα μετασχηματισμού του Συγκροτήματος θα συμβάλει στην επίτευξη των στρατηγικών προτεραιοτήτων του Συγκροτήματος στο μεσοπρόθεσμο διάστημα.

Παρά τις αβεβαιότητες που σχετίζονται με την Ουκρανική κρίση (περισσότερες λεπτομέρειες παρατίθενται πιο κάτω), το Συγκρότημα σκοπεύει να συνεχίσει να εκτελεί τη στρατηγική του με πειθαρχία κατά το 2022 και μετέπειτα, δίνοντας έμφαση στη βελτίωση της βιώσιμης κερδοφορίας με αύξηση των εσόδων, παραμένοντας πειθαρχημένο όσον αφορά τα έξοδα και τα κεφάλαια.

Ενίσχυση εσόδων με βέλτιστη διαχείριση κεφαλαίων

Το Συγκρότημα επικεντρώνεται εκ νέου στην ενίσχυση εσόδων με βέλτιστη διαχείριση κεφαλαίων. Στοχεύει την αύξηση του ποιοτικού νέου δανεισμού και την ανάπτυξη σε εξειδικευμένους τομείς της αγοράς για διαφοροποίηση των εσόδων μέσω μη τραπεζικών υπηρεσιών, όπως ασφαλιστικά και ψηφιακά προϊόντα.

Βραχυπρόθεσμα τα καθαρά έσοδα από τόκους θα παραμείνουν υπό πίεση λόγω της περαιτέρω μείωσης του κινδύνου στον ισολογισμό και της προσδοκίας ότι οι ευνοϊκοί όροι δανεισμού ΣΠΠΜΑ δεν θα παραταθούν μετά τον Ιούνιο 2022. Τα καθαρά έσοδα από τόκους αναμένεται να βελτιωθούν σταδιακά από το 2023 και μετέπειτα, καθώς η αύξηση του δανειακού χαρτοφυλακίου και η σταθεροποίηση των επιτοκιακών περιθωρίων αναμένεται να αντισταθμίσουν τη βραχυπρόθεσμη μείωση στα καθαρά έσοδα από τόκους.

Το Συγκρότημα επίσης στοχεύει στην αύξηση των εσόδων μέσω διαφόρων πρωτοβουλιών με χαμηλότερες κεφαλαιακές απαιτήσεις, με έμφαση στα έσοδα από προμήθειες, στις ασφαλιστικές και στις άλλες μη τραπεζικές υπηρεσίες, αξιοποιώντας τις ψηφιακές δυνατότητες του Συγκροτήματος.

Επισκόπηση Επιχειρηματικής Δραστηριότητας (συνέχεια)

Στρατηγικές προτεραιότητες στο μεσοπρόθεσμο διάστημα (συνέχεια)

Σταδιακή ανάκαμψη των Καθαρών Εσόδων από Τόκους

Στο μεσοπρόθεσμο διάστημα, το Συγκρότημα στοχεύει στη βελτίωση των καθαρών εσόδων από τόκους μέσω της αύξησης του χαρτοφυλακίου καθαρών εξυπηρετούμενων δανείων κατά περίπου 6% ετησίως και της σταθεροποίησης των επιτοκιακών περιθωρίων. Τα καθαρά έσοδα από τόκους αναμένεται να συνεισφέρουν αύξηση ύψους περίπου 1% στην απόδοση ενσώματων ιδίων κεφαλαίων (ROTE) για το έτος 2025.

Το Συγκρότημα συνέχισε να παρέχει ποιοτικό νέο δανεισμό μέσω συνετών πρακτικών. Ο νέος δανεισμός επικεντρώνεται σε επιλεγμένους κλάδους της οικονομίας οι οποίοι είναι συμβατοί με το προφίλ κινδύνου της BOC PCL. Κατά το έτος 2021, ο νέος δανεισμός ανήλθε σε €1.8 δις, αυξημένος κατά 33% σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος, ανακάμπτοντας σε επίπεδα προ-πανδημίας (περίπου 90% των επιπέδων του έτους 2019). Η ζήτηση για νέο δανεισμό αυξάνεται, κυρίως λόγω της αύξησης δανεισμού σε μεγάλες επιχειρήσεις (αυξημένος κατά 34% σε ετήσια βάση), καθώς η οικονομική δραστηριότητα συνεχίζει να βελτιώνεται. Ταυτόχρονα, η ζήτηση για νέα στεγαστικά δάνεια παρέμεινε ισχυρή, υποβοηθούμενη από το σχέδιο της Κυβέρνησης για επιδότηση επιτοκίου (το οποίο έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021). Νέα στεγαστικά δάνεια ύψους περίπου €355 εκατ. είχαν εγκριθεί από την Τράπεζα μέσω του σχεδίου. Με στόχο να υποστηρίξει τις επενδύσεις από μικρομεσαίες επιχειρήσεις και επιχειρήσεις μεσαίας κεφαλαιοποίησης, η BOC PCL συνεχίζει τη συνεργασία της με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (European Investment Bank (EIB)), το Ευρωπαϊκό Επενδυτικό Ταμείο (European Investment Fund (EIF)) και την Κυπριακή Κυβέρνηση.

Στο μεσοπρόθεσμο διάστημα, ο ποιοτικός νέος δανεισμός αναμένεται να ανέλθει σε περίπου €9 δις καθώς η οικονομική ανάπτυξη αναμένεται να συνεχίσει την περίοδο 2022-2025. Η σημαντική συρρίκνωση της Κυπριακής οικονομίας κατά τα τελευταία επτά χρόνια πλησιάζει προς το τέλος. Το Συγκρότημα αναμένει με βάση την ισχυρή του θέση στην αγορά να συμβάλει στη διάθεση των κονδυλίων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας της Κύπρου. Επίσης το Συγκρότημα αναμένει να αυξήσει προσεκτικά τον νέο δανεισμό στον κλάδο της ναυτιλίας και του διεθνούς εταιρικού δανεισμού (international corporate lending) και να διερευνήσει ευκαιρίες που δύνανται να παρουσιαστούν από συναλλαγές εξυπηρετούμενων δανείων στην Κύπρο. Ταυτόχρονα, έχει ως στόχο να υποστηρίξει τους πελάτες του στη μετάβαση σε ένα βιώσιμο μέλλον μέσω της παροχής προϊόντων φιλικών προς το περιβάλλον.

Η αύξηση των καθαρών εσόδων από τόκους μεσοπρόθεσμα αναμένεται να υποστηριχθεί περαιτέρω από τη σταθεροποίηση των επιτοκιακών περιθωρίων. Το επιχειρηματικό πλάνο του Συγκροτήματος βασίζεται σε συντηρητικές παραδοχές επιτοκίων, και το Συγκρότημα βρίσκεται σε καλή θέση για να επωφεληθεί από ταχύτερη αύξηση των επιτοκίων, λόγω της υψηλής ρευστότητας του. Επίσης, το επιχειρηματικό πλάνο περιλαμβάνει συντηρητικές παραδοχές για επενδύσεις σταθερού εισοδήματος. Το αυξημένο κόστος χρηματοδότησης που προκύπτει από περαιτέρω εκδόσεις MREL και η εκτίμηση ότι οι ευνοϊκοί όροι δανεισμού ΣΠΠΜΑ δεν θα παραταθούν μετά τον Ιούνιο του 2022 έχουν επίσης ληφθεί υπόψη.

Μη επιτοκιακά έσοδα: ενίσχυση με βέλτιστη διαχείριση κεφαλαίων

Μεσοπρόθεσμα, το Συγκρότημα στοχεύει στην αύξηση των μη επιτοκιακών εσόδων, μέσω πολλαπλών πρωτοβουλιών με χαμηλότερες κεφαλαιακές απαιτήσεις, με έμφαση στα έσοδα από προμήθειες, στις ασφαλιστικές και στις άλλες μη τραπεζικές υπηρεσίες, αξιοποιώντας τις ψηφιακές δυνατότητες του Συγκροτήματος με αναμενόμενη συνεισφορά αύξησης ύψους περίπου 1.5%-2.0% στην απόδοση ενσώματων ιδίων κεφαλαίων (ROTE) για το έτος 2025.

Τα καθαρά έσοδα από αμοιβές και προμήθειες για το έτος 2021 ανήλθαν σε €172 εκατ., αυξημένα κατά 19% σε ετήσια βάση και πάνω από τα επίπεδα προ-πανδημίας το 2019. Η αύξηση αντικατοπτρίζει τον υψηλότερο όγκο συναλλαγών, την επέκταση της χρέωσης των προμηθειών ρευστότητας σε ευρύτερη κατηγορία εταιρικών πελατών και την εισαγωγή αναθεωρημένου καταλόγου χρεώσεων και προμηθειών από την 1 Φεβρουαρίου 2021.

Μεσοπρόθεσμα, τα καθαρά έσοδα από προμήθειες και αμοιβές από τραπεζικές δραστηριότητες αναμένεται να αυξηθούν με ρυθμό 4% ετησίως, υποστηριζόμενα από την αναθεώρηση του καταλόγου χρεώσεων και την αυξημένη δραστηριότητα καθώς η οικονομία ανακάμπτει. Η χρέωση προμηθειών ρευστότητας αναμένεται να επεκταθεί σε αναθεωρημένη βάση καταθέσεων, ενώ η BOC PCL θα επιδιώξει τη μετατροπή καταθέσεων σε προϊόντα με υψηλότερη απόδοση για τους πελάτες, κυρίως μέσω των υπηρεσιών Wealth management.

Επισκόπηση Επιχειρηματικής Δραστηριότητας (συνέχεια)

Στρατηγικές προτεραιότητες στο μεσοπρόθεσμο διάστημα (συνέχεια)

Επιπρόσθετα, το Συγκρότημα στοχεύει στην αύξηση μεσοπρόθεσμα, μέσω διασταυρωμένων πωλήσεων, του μέσου αριθμού προϊόντων όπως κάρτες, ψηφιακά δάνεια, ασφαλιστικά και προϊόντα wealth, ανά πελάτη της λιανικής τραπεζικής με στόχο τους πελάτες με τους οποίους υπάρχει δυνατότητα ανάπτυξης και ενίσχυσης της επαγγελματικής σχέσης (under-penetrated customer base). Αυτό αναμένεται να καταστεί δυνατό μέσω του επανασχεδιασμού του λειτουργικού μοντέλου, την κατηγοριοποίηση των πελατών και την παροχή προϊόντων ανάλογα με τις συγκεκριμένες ανάγκες των πελατών.

Η Διεύθυνση επικεντρώνεται στη διαφοροποίηση των εσόδων μέσω της αύξησης των προμηθειών και αμοιβών από την υπηρεσία διεθνών συναλλαγών, τη διαχείριση περιουσιακών στοιχείων μέσω υπηρεσιών wealth management και τις ασφαλιστικές εργασίες. Οι ασφαλιστικές εταιρίες του Συγκροτήματος, EuroLife Ltd και Γενικές Ασφάλειες Κύπρου Λτδ, οι οποίες δραστηριοποιούνται στον κλάδο ζωής και γενικό κλάδο αντίστοιχα, κατέχουν ηγετική θέση στον ασφαλιστικό κλάδο στην Κύπρο, και παρέχουν σταθερά επαναλαμβανόμενα έσοδα διαφοροποιώντας περαιτέρω τις ροές εισοδημάτων του Συγκροτήματος. Τα καθαρά έσοδα από ασφαλιστικές εργασίες μείον απαιτήσεις και προμήθειες για το έτος 2021 αποτελούν το 21% των μη επιτοκιακών εσόδων και ανέρχονται σε €61 εκατ., αυξημένα κατά 9% σε ετήσια βάση, κυρίως λόγω υψηλότερων μεικτών ασφαλιστρών (gross written premiums), τα οποία αντισταθμίστηκαν εν μέρει από την καθαρή μεταβολή στο προεξοφλητικό επιτόκιο (discount rate) στον κλάδο ασφάλισης ζωής και από το υψηλότερο κόστος και τις απαιτήσεις στον κλάδο γενικών ασφαλειών (καθώς οι απαιτήσεις κατά το έτος του 2020 είχαν επηρεαστεί θετικά από τα περιοριστικά μέτρα). Συγκεκριμένα, η EuroLife Ltd αύξησε τα συνολικά εισοδήματα (total regular income) κατά 8% σε ετήσια βάση, ενώ η εταιρία Γενικές Ασφάλειες Κύπρου Λτδ αύξησε τα μεικτά ασφαλιστρα (gross written premiums) κατά 8% σε ετήσια βάση.

Υπάρχουν πολλές πρωτοβουλίες σε εξέλιξη για την ενίσχυση των εσόδων από τον ασφαλιστικό κλάδο στο μεσοπρόθεσμο διάστημα. Οι ασφαλιστικές εταιρίες του Συγκροτήματος διατηρούν υγιή κερδοφορία και το Συγκρότημα στοχεύει στην περαιτέρω αύξηση της αξιοποιώντας το ισχυρό μερίδιο αγοράς της BOC PCL. Η επίδραση από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 17 την 1 Ιανουαρίου 2023 παραμένει αβέβαιη, αλλά δεν αναμένεται να επηρεάσει σημαντικά την απόδοση ενσώματων ιδίων κεφαλαίων μεσοπρόθεσμα.

Στον ασφαλιστικό κλάδο ζωής, η περαιτέρω ανάπτυξη αναμένεται να επιτευχθεί μέσω της ανάπτυξης των εργασιών σε λιγότερο ανεπτυγμένους τομείς της ασφαλιστικής αγοράς με μεγαλύτερα περιθώρια κερδοφορίας (όπως ασφάλειες επιχειρήσεων και προστασίας εισοδήματος), περαιτέρω ανάπτυξης των εργασιών στον κλάδο επαγγελματικών ταμείων συντάξεων και της εισαγωγής νέων προϊόντων και επενδυτικών ταμείων. Ταυτόχρονα, η EuroLife Ltd αναμένεται να διευρύνει την αγορά-στόχο της, αξιοποιώντας το ανανεωμένο μοντέλο προώθησης προϊόντων μέσω του δικτύου της Τράπεζας. Έχει επίσης ως στόχο να ενισχύσει οργανικά το δίκτυο των ασφαλιστικών αντιπροσώπων της και να βελτιώσει την παραγωγικότητα της μέσω της ψηφιοποίησης και των εκστρατειών πωλήσεων. Μέσω της αξιοποίησης των ψηφιακών δυνατοτήτων του Συγκροτήματος, η εμπειρία των πελατών αναμένεται να αναβαθμιστεί μέσω διευρυσμένων δυνατοτήτων αυτοεξυπηρέτησης, όπως η διαδικτυακή πύλη myeurolife.

Στον κλάδο των γενικών ασφαλειών, η περαιτέρω ανάπτυξη αναμένεται να επιτευχθεί μέσω διεύρυνσης της αγοράς στόχου αξιοποιώντας το ανανεωμένο μοντέλο προώθησης προϊόντων, εκμετάλλευσης των συνεργειών μαζί με το δίκτυο αντιπροσώπων του ασφαλιστικού κλάδου ζωής και επικέντρωσης σε επικερδείς τομείς (όπως πυρός και ευθύνης). Οι Γενικές Ασφάλειες Κύπρου στοχεύουν επίσης στη περαιτέρω ανάπτυξη των κερδοφόρων εργασιών τους στον τομέα ασφάλισης οχημάτων. Η περαιτέρω ψηφιοποίηση αναμένεται να βοηθήσει στην αυτοματοποίηση και την κεντρική διαχείριση των αιτημάτων και στην περαιτέρω ανάπτυξη των εργασιών μέσω των ψηφιακών καναλιών.

Τέλος, το Συγκρότημα στοχεύει να εισαγάγει την Πλατφόρμα Ψηφιακής Οικονομίας ώστε να δημιουργήσει νέες πηγές εισοδημάτων μεσοπρόθεσμα, αξιοποιώντας το ισχυρό μερίδιο αγοράς της BOC PCL, την τεχνογνωσία και την ψηφιακή της υποδομή. Η πλατφόρμα έχει ως στόχο να φέρει κοντά όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη για να δημιουργήσει ευκαιρίες τόσο στον τραπεζικό όσο και στον ευρύτερο τομέα υπηρεσιών.

Η πλατφόρμα αυτή αναμένεται να επιτρέψει στην BOC PCL να ενισχύσει τη σχέση της με τους υφιστάμενους πελάτες της, να προσελκύσει νέους πελάτες και να βελτιστοποιήσει τα λειτουργικά της έξοδα και να θέσει την BOC PCL στο πλευρό του πελάτη στο σημείο και τη στιγμή που την χρειάζεται.

Επισκόπηση Επιχειρηματικής Δραστηριότητας (συνέχεια)

Στρατηγικές προτεραιότητες στο μεσοπρόθεσμο διάστημα (συνέχεια)

Ορθολογιστικό μοντέλο λειτουργίας

Η προσπάθεια για ένα πιο αποδοτικό λειτουργικό μοντέλο αποτελεί βασικό στρατηγικό πυλώνα για το Συγκρότημα προκειμένου να προσφέρει μεσοπρόθεσμη αξία για τους μετόχους. Η Διεύθυνση αναμένει επίσης σημαντική μείωση των εξόδων αναδιάρθρωσης, καθώς η μείωση του κινδύνου στον ισολογισμό έχει σε μεγάλο βαθμό ολοκληρωθεί. Οι ενέργειες αυτές αναμένεται να συνεισφέρουν αύξηση ύψους περίπου 2.5%-3.0% στην απόδοση ενσώματων ιδίων κεφαλαίων (ROTE) για το έτος 2025. Το Συγκρότημα, συνεχίζει να είναι επικεντρωμένο στην υλοποίηση του στόχου μείωσης εξόδων, καθώς και στη βελτίωση της λειτουργικής αποδοτικότητας, ενώ παράλληλα χρηματοδοτεί το ψηφιακό του μετασχηματισμό και επενδύει στις εργασίες του.

Ο ψηφιακός μετασχηματισμός που ξεκίνησε το 2017 έχει αρχίσει να προσφέρει μια εμφανώς βελτιωμένη εμπειρία στους πελάτες, ενώ η μέχρι σήμερα μείωση του αριθμού των καταστημάτων, έχει περαιτέρω βελτιώσει το λειτουργικό μοντέλο της BOC PCL. Ο αριθμός των καταστημάτων έχει μειωθεί στο μισό σε σχέση με το 2013.

Η Διεύθυνση παραμένει επικεντρωμένη στην περαιτέρω βελτίωση της αποδοτικότητας στο μεσοπρόθεσμο διάστημα, μέσω ενεργειών που περιλαμβάνουν την περαιτέρω βελτιστοποίηση του αριθμού των καταστημάτων και των περαιτέρω επιλογών για την αποχώρηση εργαζομένων πλήρους απασχόλησης.

Τα συνολικά λειτουργικά έξοδα αναμένεται να παραμείνουν κάτω από €350 εκατ. για το έτος 2025, παρά τις πληθωριστικές πιέσεις, ενώ ταυτόχρονα το Συγκρότημα θα συνεχίσει να επενδύει στον ψηφιακό μετασχηματισμό και στις εργασίες του. Ο δείκτης κόστος προς έσοδα αναμένεται να αυξηθεί το 2022, καθώς τα έσοδα παραμένουν υπό πίεση και τα λειτουργικά έξοδα αυξάνονται λόγω επενδύσεων στις αυτοματοποιήσεις και στο πρόγραμμα ψηφιακού μετασχηματισμού, προτού βελτιωθεί στο 50%-55% μέχρι το 2025.

Πρόγραμμα Μετασχηματισμού

Το Συγκρότημα συνεχίζει να εργάζεται για να καταστεί ένας πιο πελατοκεντρικός οργανισμός. Το πρόγραμμα μετασχηματισμού είναι σε εξέλιξη ώστε να επιτρέψει ένα πιο σύγχρονο τρόπο διεξαγωγής τραπεζικών εργασιών, ενισχύοντας την ψηφιοποίηση της εξυπηρέτησης των πελατών, καθώς και των εσωτερικών λειτουργιών. Το πρόγραμμα μετασχηματισμού θα καταστήσει δυνατή την υλοποίηση των στρατηγικών στόχων του Συγκροτήματος, με βασικές αλλαγές που εστιάζουν στην υιοθέτηση ενός πιο αποδοτικού λειτουργικού μοντέλου, στη βελτίωση της κερδοφορίας και στη βελτιστοποίηση της εξυπηρέτησης των πελατών και του μοντέλου παροχής υπηρεσιών και προϊόντων με έμφαση στον πελάτη. Για περισσότερες λεπτομέρειες, βλέπε διαφάνεια 35 στην παρουσίαση των Αποτελεσμάτων Συγκροτήματος για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021.

Ψηφιακός Μετασχηματισμός

Ο ψηφιακός μετασχηματισμός της BOC PCL εστιάζει στην ανάπτυξη ψηφιακών υπηρεσιών και προϊόντων που βελτιώνουν την εμπειρία των πελατών, τον εξορθολογισμό των εσωτερικών διαδικασιών και την εισαγωγή νέων τρόπων εργασίας για τη βελτίωση του περιβάλλοντος εργασίας.

Το 2021, η BOC PCL συνέχισε να επενδύει στα ψηφιακά της προϊόντα, ενισχύοντας περαιτέρω το ανταγωνιστικό της πλεονέκτημα. Μεταξύ των νέων ψηφιακών δυνατοτήτων, προστέθηκε μια νέα υπηρεσία στο ψηφιακό χαρτοφυλάκιο της BOC PCL, η οποία επιτρέπει την ηλεκτρονική επαλήθευση ταυτότητας σε φυσικά πρόσωπα που σχετίζονται με νομικές οντότητες, ώστε να απλοποιηθεί η διαδικασία ενσωμάτωσης αυτών των οντοτήτων στην BOC PCL. Η όλη δραστηριότητα μπορεί πλέον να ολοκληρωθεί πιο αποτελεσματικά από τους πελάτες και το προσωπικό των Διεθνών Τραπεζικών Εργασιών (International Banking Services (IBS)). Επιπλέον, η BOC PCL επένδυσε στη βελτίωση της χρήσης και της ασφάλειας των συναλλαγών μέσω της εισαγωγής ενός νέου μηχανισμού επαλήθευσης χρήστη και παρακολούθησης συναλλαγών στις εφαρμογές για το mobile app και το internet banking.

Επισκόπηση Επιχειρηματικής Δραστηριότητας (συνέχεια)

Στρατηγικές προτεραιότητες στο μεσοπρόθεσμο διάστημα (συνέχεια)

Η υιοθέτηση των ψηφιακών προϊόντων και υπηρεσιών από τους πελάτες συνέχισε να αυξάνεται και να κερδίζει δυναμική το 2021 και τον Ιανουάριο 2022. Στα τέλη Ιανουαρίου 2022, το 89.4% του αριθμού των συναλλαγών που αφορούν καταθέσεις, αναλήψεις μετρητών και μεταφορές εντός και εκτός Τράπεζας, πραγματοποιήθηκαν μέσω των ψηφιακών καναλιών (αύξηση κατά περίπου 23.0 ε.μ. από 66.4% τον Σεπτέμβριο 2017, όταν ξεκίνησε το πρόγραμμα ψηφιακού μετασχηματισμού). Επιπλέον, το 78.8% των ιδιωτών πελατών επιλέγουν ψηφιακά κανάλια για την εκτέλεση των συναλλαγών τους (αύξηση κατά 18.6 ε.μ. από 60.2% τον Σεπτέμβριο 2017). Στα τέλη Ιανουαρίου 2022, οι ενεργοί χρήστες της τραπεζικής εφαρμογής για κινητά και οι ενεργοί χρήστες QuickPay αυξήθηκαν κατά 20% και 43% αντίστοιχα κατά τους τελευταίους 12 μήνες. Ο υψηλότερος αριθμός χρηστών QuickPay μέχρι στιγμής καταγράφηκε τον Ιανουάριο 2022 με 131 χιλιάδες ενεργούς χρήστες. Αντίστοιχα, ο υψηλότερος αριθμός πληρωμών QuickPay μέχρι στιγμής καταγράφηκε τον Δεκέμβριο του 2021 με 395 χιλιάδες συναλλαγές. Η μετάβαση στη νέα ανανεωμένη πλατφόρμα Internet Banking, εγκαινιάστηκε το Μάρτιο 2022 προσφέροντας στους πελάτες μια νέα τραπεζική εμπειρία. Νέα εργαλεία όπως ο καθορισμός και η διαχείριση προϋπολογισμών καθώς και η δυνατότητα στους πελάτες να έχουν μια συνολική εικόνα των οικονομικών τους και το άνοιγμα νέων δανειοδοτικών προϊόντων εξ ολοκλήρου μέσω των ψηφιακών καναλιών του Συγκροτήματος θα είναι σύντομα διαθέσιμα στους πελάτες.

Επιπρόσθετα, υλοποιούνται σημαντικές αλλαγές για να καταστεί ένας πιο σύγχρονος και αποτελεσματικός χώρος εργασίας. Έχουν εισαχθεί νέες τεχνολογίες και εργαλεία που θα βελτιώσουν σημαντικά τη συνεργασία των εργαζομένων και την ανταλλαγή γνώσεων σε ολόκληρο τον οργανισμό.

Ενδυνάμωση της ποιότητας δανειακού χαρτοφυλακίου

Η διασφάλιση της καλής ποιότητας του δανειακού χαρτοφυλακίου της BOC PCL, αποτελεί προτεραιότητα για το Συγκρότημα. Η BOC PCL στοχεύει σε ποιοτικό νέο δανεισμό, στην ολοκλήρωση της μείωσης του κινδύνου στον ισολογισμό, στην μείωση της χρέωσης πιστωτικών ζημιών δανείων (cost of risk) σε κανονικά επίπεδα και στη μείωση των (άλλων) απομειώσεων, με την ταυτόχρονη διαχείριση νέων εισροών ΜΕΔ μετά την πανδημία. Συνολικά οι ενέργειες μείωσης κινδύνου στον ισολογισμό αναμένεται να συνεισφέρουν αύξηση ύψους περίπου 2.5%-3.0% στην απόδοση ενσώματων ιδίων κεφαλαίων (ROTE) για το έτος 2025.

Κατά το 2021, το Συγκρότημα ολοκλήρωσε το Project Helix 2 και κατέληξε σε συμφωνία για το Project Helix 3. Συνολικά, το 2021 και περιλαμβανομένης της οργανικής μείωσης ΜΕΔ ύψους περίπου €400 εκατ., το Συγκρότημα μείωσε τα ΜΕΔ του κατά 75% και το ποσοστό ΜΕΔ προς δάνεια σε 7.5% σε αναπροσαρμοσμένη βάση. Για περαιτέρω πληροφορίες, βλέπε Μέρος 'Ποιότητα δανειακού χαρτοφυλακίου' πιο πάνω.

Το Συγκρότημα έχει επιτύχει νωρίτερα από ότι αρχικά αναμενόταν τον προηγούμενο στόχο του για μονοψήφιο ποσοστό ΜΕΔ προς δάνεια μέχρι το τέλος του 2022 και έχει αναθεωρήσει τον στόχο για μείωση του ποσοστού ΜΕΔ προς δάνεια σε περίπου 5% μέχρι το τέλος του 2022 και σε λιγότερο από 3% μέχρι το τέλος του 2025. Ταυτόχρονα, το Συγκρότημα συνεχίζει να παρακολουθεί στενά την απόδοση των δανείων στα οποία χορηγήθηκε αναστολή καταβολής πληρωμών κεφαλαίου και τόκων, και ένα χρόνο μετά τη λήξη, η απόδοση είναι καλύτερη από ότι αρχικά αναμενόταν.

Ενίσχυση οργανωτικής ανθεκτικότητας και πολιτικής για Περιβαλλοντικά, Κοινωνικά και σχετικά με τη Διακυβέρνηση (ΠΚΔ) θέματα (Environmental, Social and Governance, ESG)

Η μετάβαση στη βιώσιμη οικονομία αποτελεί τη μεγαλύτερη πρόκληση της εποχής. Ως αναπόσπαστο μέρος του οράματος της να έχει ηγετική θέση στον χρηματοοικονομικό τομέα στην Κύπρο, η BOC PCL είναι αποφασισμένη να ηγηθεί της μετάβασης της Κύπρου σε ένα βιώσιμο μέλλον.

Το Συγκρότημα έχει θέση τα θεμέλια για την ενίσχυση της οργανωτικής ανθεκτικότητας και πολιτικής για Περιβαλλοντικά, Κοινωνικά και σχετικά με τη Διακυβέρνηση (ΠΚΔ) θέματα (Environmental, Social and Governance, ESG) και συνεχίζει να εργάζεται για τη δημιουργία ενός οργανισμού με όραμα για το μέλλον και ξεκάθαρη στρατηγική υποστηριζόμενη από αποτελεσματική εταιρική διακυβέρνηση ευθυγραμμισμένη με προτεραιότητες αναφορικά με ΠΚΔ θέματα.

Η Εταιρία διατηρεί αξιολόγηση στην βαθμίδα AA (σε κλίμακα από AAA μέχρι CCC) από την MSCI ESG Ratings, το 2022. Το 2020 η BOC PCL είχε λάβει αξιολόγηση στη βαθμίδα A, από την MSCI ESG Ratings.

Το 2021, έχει καταρτιστεί η πρώτη στρατηγική ΠΚΔ του Συγκροτήματος, όπου πέρα από τη διατήρηση του ηγετικού ρόλου στον πυλώνα της κοινωνικής προσφοράς και διακυβέρνησης, η BOC PCL θα εστιάσει στην ενίσχυση της επίδρασής της στο περιβάλλον, επαναπροσδιορίζοντας όχι μόνο τον δικό της τρόπο λειτουργίας αλλά και αυτό των πελατών της.

Επισκόπηση Επιχειρηματικής Δραστηριότητας (συνέχεια)

Στρατηγικές προτεραιότητες στο μεσοπρόθεσμο διάστημα (συνέχεια)

Η BOC PCL έχει δεσμευτεί στους πιο κάτω πρωταρχικούς ΠΚΔ στόχους που καταδεικνύουν τον κομβικό ρόλο των ΠΚΔ στη στρατηγική της BOC PCL:

- Επίτευξη Ουδετερότητας Άνθρακα (Carbon Neutral) μέχρι το 2030
- Επίτευξη Καθαρού Μηδενικού Ισοζυγίου (Net Zero) μέχρι το 2050
- Σταδιακή αύξηση του Δείκτη Πράσινων Περιουσιακών Στοιχείων (Green Asset Ratio)
- Σταδιακή αύξηση του Δείκτη Πράσινων Ενυπόθηκων Δανειών (Green Mortgage Ratio)
- Τουλάχιστον 30% παρουσία γυναικών στις Ανώτερες Διευθυντικές θέσεις (Εκτελεστική Επιτροπή (EXCO) και Διευρυμένη Εκτελεστική Επιτροπή (Extended EXCO)) μέχρι το 2030.

Περιβάλλον

Έχει καταρτιστεί οδικός χάρτης για θέματα ΠΚΔ, που θα οδηγήσει στην αξιοποίηση νέων ευκαιριών, τη μείωση του κινδύνου και τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με το κανονιστικό πλαίσιο και τις προσδοκίες της αγοράς.

Προκειμένου να διασφαλίσει την επίτευξη των στόχων της, η BOC PCL καταρτίζει ένα μακροπρόθεσμο σχέδιο δράσης που καλύπτει τομείς όπως η απαλλαγή από τις εκπομπές άνθρακα από τις δικές της δραστηριότητες και του χαρτοφυλακίου της, εντοπισμό των κινδύνων και αξιολόγηση της επίδρασης τους, και ευθυγράμμιση των πολιτικών της BOC PCL με τη στρατηγική ΠΚΔ. Πιο συγκεκριμένα, το έργο μείωσης του ανθρακικού αποτυπώματος της BOC PCL έχει ξεκινήσει το 2022. Ως πρώτο βήμα, η BOC PCL θα υπολογίσει το δικό της αποτύπωμα άνθρακα και θα διαμορφώσει ένα σχέδιο απαλλαγής από τον άνθρακα με στόχο να καταστεί ουδέτερη ως προς τον άνθρακα έως το 2030. Θα καταρτιστεί οδικός χάρτης με συγκεκριμένους στόχους μείωσης των εκπομπών άνθρακα και Δείκτες Μέτρησης Απόδοσης που θα επιτρέψουν στην BOC PCL να επιτύχει τους στόχους της για μείωση των εκπομπών άνθρακα.

Βρίσκονται ήδη σε εξέλιξη έργα που αφορούν στον εντοπισμό, δεδομένων και την ενημέρωση των πολιτικών της BOC PCL. Η BOC PCL βρίσκεται στη διαδικασία ελέγχου διαθεσιμότητας και προσδιορισμού των αναγκών της σε δεδομένα ΠΚΔ, βάσει των επικείμενων κανονιστικών απαιτήσεων καθώς και των στρατηγικών της στόχων, αποσκοπώντας στην έγκαιρη ικανοποίηση των αναγκών αυτών. Βρίσκεται επίσης σε εξέλιξη και θα συνεχίσει το 2022 έργο εντοπισμού των κλιματικών και περιβαλλοντικών κινδύνων στους οποίους είναι εκτεθειμένη η BOC PCL, με στόχο να ενσωματωθούν στην υφιστάμενη πολιτική παρακολούθησης και αρχείο κινδύνων της BOC PCL και να διαμορφωθούν οι ανάλογες διαδικασίες για αντιμετώπισή τους. Τέλος, αρκετές πολιτικές έχουν ενημερωθεί και η προσπάθεια αυτή θα συνεχιστεί και στα επόμενα χρόνια, αφού θα συμβάλει στην ευθυγράμμιση των λειτουργιών και της κουλτούρας της BOC PCL με τους ΠΚΔ στόχους.

Ταυτόχρονα, η BOC PCL θα εντείνει την υποστήριξή της προς τους πελάτες και την κοινωνία ώστε να γίνουν ολοένα και πιο βιώσιμοι και θα ανταποκριθεί στην αυξημένη σημασία που αποδίδουν οι επενδυτές και οι μέτοχοι της σε θέματα ΠΚΔ. Η BOC PCL διαθέτει τη δέσμευση, το μέγεθος και την εμπέλεια για να επιφέρει την επιθυμητή αλλαγή σε ολόκληρη την Κύπρο τα επόμενα χρόνια. Παρέχει ήδη προϊόντα φιλικά προς το περιβάλλον και θα συνεχίσει να εμπλουτίζει τα προϊόντα και τις υπηρεσίες της σύμφωνα με τη Στρατηγική ΠΚΔ και το Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας για την Κύπρο.

Κοινωνία

Στο επίκεντρο του ηγετικού κοινωνικού ρόλου της BOC PCL βρίσκονται οι επενδύσεις της στο Ογκολογικό Κέντρο Τράπεζας Κύπρου (με συνολική επένδυση περίπου €70 εκατ. από το 1998, και 60% των διαγνωσμένων περιπτώσεων καρκίνου στην Κύπρο να νοσηλεύεται στο Κέντρο), το έργο του Δικτύου SupportCY που αναπτύχθηκε το 2020 και επεκτάθηκε το 2021, η συμβολή του Πολιτιστικού Ιδρύματος Τράπεζας Κύπρου στην προώθηση της πολιτιστικής κληρονομιάς του νησιού και η εκπαίδευση πέραν των 30 νέων επιχειρηματιών και παροχή οικονομικής βοήθειας ύψους €60.000 που παρείχε το Κέντρο Καινοτομίας IDEA το 2021. Μέλη του προσωπικού συνέχισαν να συμμετέχουν σε εθελοντικές δράσεις για υποστήριξη φιλανθρωπικών ιδρυμάτων και ανθρώπων που έχουν ανάγκη.

Το προσωπικό της BOC PCL παραμένει βασικός παράγοντας για την επίτευξη των στόχων της. Προκειμένου να διατηρήσει κουλτούρα υψηλών επιδόσεων, η BOC PCL συνέχισε να αναβαθμίζει τις δεξιότητες του προσωπικού της παρέχοντας ευκαιρίες εκπαίδευσης και ανάπτυξης σε όλο το προσωπικό και αξιοποιώντας σύγχρονες μεθόδους εκπαίδευσης. Το 2021, η BOC PCL συνέχισε να δίνει ιδιαίτερη έμφαση στην ευεξία του προσωπικού προσφέροντας σεμινάρια για την Υγιεινή Διατροφή, την Ψυχική Υγεία στο χώρο εργασίας και τον Οικονομικό Προγραμματισμό σε 630 εργαζομένους που επέλεξαν να συμμετάσχουν στο πρόγραμμα 'Well at Work'.

Επισκόπηση Επιχειρηματικής Δραστηριότητας (συνέχεια)

Στρατηγικές προτεραιότητες στο μεσοπρόθεσμο διάστημα (συνέχεια)

Η δέσμευση του Συγκροτήματος για την ισότητα των φύλων στο χώρο εργασίας έχει μεταφραστεί διαχρονικά σε σχετικές πολιτικές και πρακτικές. Το 2021 το Συγκρότημα παρέλαβε Πιστοποιητικό από το Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για την εφαρμογή καλών πρακτικών σε θέματα ισότητας των φύλων στο χώρο εργασίας.

Διακυβέρνηση

Το Συγκρότημα συνεχίζει να λειτουργεί με επιτυχία μέσα σε ένα περίπλοκο ρυθμιστικό πλαίσιο όπου η μητρική εταιρεία είναι εγγεγραμμένη στην Ιρλανδία και εισηγμένη σε δύο διαφορετικά Χρηματιστήρια με διαφορετικούς κανόνες και κανονισμούς. Οι δομές διακυβέρνησης και διοίκησης της επιτρέπουν την επίτευξη τρέχουσας και μελλοντικής οικονομικής ανάπτυξης, περιβαλλοντικής ακεραιότητας και κοινωνικής ισότητας σε όλο το εύρος των δραστηριοτήτων της. Το Συγκρότημα λειτουργεί σε ένα πλαίσιο συνετών και αποτελεσματικών ελεγκτικών μηχανισμών που επιτρέπουν την αξιολόγηση και τη διαχείριση κινδύνων στη βάση των σχετικών πολιτικών που καθορίζει η ηγεσία του Διοικητικού Συμβουλίου.

Το Συγκρότημα έχει δημιουργήσει μια ισχυρή Δομή Διακυβέρνησης για την παρακολούθηση της ΠΚΔ ατζέντας του.

Η πρόοδος στην εφαρμογή και εξέλιξη της στρατηγικής ΠΚΔ του Συγκροτήματος παρακολουθείται από την Επιτροπή Βιωσιμότητας και το Διοικητικό Συμβούλιο. Η Επιτροπή Βιωσιμότητας είναι μια ειδική εκτελεστική επιτροπή που συστάθηκε στις αρχές του 2021 για να επιβλέπει την εφαρμογή της στρατηγικής ΠΚΔ του Συγκροτήματος, να παρακολουθεί την ανάπτυξη και την εφαρμογή των στόχων ΠΚΔ και την ενσωμάτωση των προτεραιοτήτων ΠΚΔ στους επιχειρηματικούς στόχους του Συγκροτήματος. Η κανονιστική συμμόρφωση της BOC PCL εξακολουθεί να αποτελεί αδιαμφισβήτητη προτεραιότητα.

Η σύνθεση του διοικητικού συμβουλίου της Εταιρείας και της BOC PCL είναι πολυσυλλεκτική, με το ένα τρίτο των μελών του διοικητικού συμβουλίου να είναι γυναίκες στις 31 Δεκεμβρίου 2021. Το Διοικητικό Συμβούλιο επιδεικνύει ισχυρές δεξιότητες που απορρέουν από ευρεία διεθνή εμπειρία. Επιπλέον, η BOC PCL φιλοδοξεί να επιτύχει τουλάχιστον 30% παρουσία γυναικών στις Ανώτερες Διευθυντικές θέσεις (Εκτελεστική Επιτροπή (EXCO) και Διευρυμένη Εκτελεστική Επιτροπή (Extended EXCO)). Στις 31 Δεκεμβρίου 2021, υπάρχει 24% παρουσία γυναικών στην Εκτελεστική Επιτροπή (EXCO) και στη Διευρυμένη Εκτελεστική Επιτροπή (Extended EXCO) και 38% σε υψηλόβαθμες θέσεις κάτω από τη Διευρυμένη Εκτελεστική Επιτροπή (δηλαδή με αξία θέσης εργασίας από Βοηθό Διευθυντή μέχρι Διευθυντή Α).

Επιπτώσεις από τον ιό COVID-19

Το Συγκρότημα συνεχίζει να παρακολουθεί στενά τις εξελίξεις και τις επιπτώσεις του ιού COVID-19 στην παγκόσμια και την Κυπριακή οικονομία. Η ισχυρή ανάκαμψη της οικονομικής δραστηριότητας σηματοδότησε το δεύτερο εξάμηνο του έτους, υποβοηθούμενη από την αύξηση της εμβολιαστικής κάλυψης σε ολόκληρη την Κύπρο και τη χαλάρωση των περιοριστικών μέτρων. Παράλληλα, το Συγκρότημα συνεχίζει να επικεντρώνεται στην παροχή στήριξης προς τους πελάτες, συναδέλφους και την κοινότητα. Το Συγκρότημα θα συνεχίσει να παρακολουθεί στενά τις εξελίξεις για οποιεσδήποτε αλλαγές δύναται να προκύψουν από την αβεβαιότητα στις μακροοικονομικές προοπτικές που επηρεάζονται από την αύξηση στους εμβολιασμούς, την πρόοδο στην ιατρική αντιμετώπιση της πανδημίας, τον βαθμό υποτροπής της νόσου λόγω μεταλλάξεων του ιού και τη θετική επίδραση της δημοσιονομικής και νομισματικής πολιτικής.

Με την έξαρση του ιού COVID-19 τον Μάρτιο 2020, το Συγκρότημα εφάρμοσε το Σχέδιο Διαχείρισης Περιστατικών Πανδημίας και προχώρησε στη σύσταση μιας εξειδικευμένης ομάδας (Pandemic Incident Management Team) για την παρακολούθηση των εξελίξεων σε εγχώριο και παγκόσμιο επίπεδο και την παροχή καθοδήγησης για μέτρα υγείας και ασφάλειας, ταξιδιωτικές συμβουλές και τη συνέχιση των εργασιών του Συγκροτήματος. Το Συγκρότημα εφαρμόζει τις οδηγίες και τα μέτρα που ανακοινώθηκαν από την κυβέρνηση για την αντιμετώπιση της κατάστασης.

Επισκόπηση Επιχειρηματικής Δραστηριότητας (συνέχεια)

Επιπτώσεις από τον ιό COVID-19 (συνέχεια)

Σύμφωνα με το Σχέδιο Αντιμετώπισης Πανδημίας, το Συγκρότημα υιοθέτησε πακέτο μέτρων τα οποία παραμένουν ακόμη σε ισχύ βάσει της παρούσας κατάστασης της πανδημίας, για να ελαχιστοποιήσει την πιθανότητα διακοπής των λειτουργιών του. Η εξειδικευμένη ομάδα (Pandemic Incident Management Team) και η Επιτροπή Διαχείρισης Κρίσιμων Καταστάσεων συνεχίζουν να παρακολουθούν στενά τις εξελίξεις αναφορικά με την πανδημία. Το Συγκρότημα προχώρησε με την αντικατάσταση των προσωπικών συναντήσεων, περιλαμβανομένων και των συναντήσεων με πελάτες, με τηλεπικοινωνίες, αναπροσαρμόζοντας τη συνήθη πρακτική για προσωπική επαφή. Το Συγκρότημα έχει προχωρήσει στον διαχωρισμό των μονάδων με κύριες δραστηριότητες σε ξεχωριστές εγκαταστάσεις. Επιπλέον, για να διασφαλιστεί η επιχειρησιακή συνέχεια, αριθμός του προσωπικού εργάζεται εξ αποστάσεως και η δυνατότητα πρόσβασης εξ αποστάσεως έχει ενισχυθεί σημαντικά, διατηρώντας ταυτόχρονα τις σχετικές διαδικασίες ελέγχου για να διασφαλιστεί η εξουσιοδότηση σύμφωνα με τη δομή διακυβέρνησης του Συγκροτήματος. Επιπλέον, το Συγκρότημα ακολουθεί αυστηρούς κανόνες υγιεινής, έχει αυξήσει τη συχνότητα καθαρισμού και απολύμανσης χώρων, και εφαρμόζει και άλλα μέτρα για την προστασία της υγείας και της ασφάλειας του προσωπικού και των πελατών.

Οι πιθανές οικονομικές επιπτώσεις της πανδημίας στους τομείς στους οποίους δραστηριοποιείται το Συγκρότημα έχουν αξιολογηθεί, και έχουν προσδιοριστεί πιθανές ενέργειες μετριασμού των επιπτώσεων για στήριξη της οικονομίας, όπως η στήριξη των βιώσιμων επηρεαζόμενων επιχειρήσεων και νοικοκυριών μέσω νέου δανεισμού για κάλυψη της ρευστότητας, κεφαλαίου κίνησης (working capital), κεφαλαιουχικών δαπανών και επενδύσεων που σχετίζονται με τις δραστηριότητες των δανειοληπτών.

Το πακέτο μέτρων το οποίο ανακοίνωσε η ΕΚΤ και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, καθώς και τα πρωτοφανή δημοσιονομικά και άλλα μέτρα της Κυπριακής Κυβέρνησης, έχουν βοηθήσει και αναμένεται ότι θα συνεχίσουν να βοηθούν στη μείωση της αρνητικής επίδρασης και να στηρίζουν την ανάκαμψη της Κυπριακής οικονομίας.

Ουκρανική κρίση

Υπό το φώς των πρόσφατων εξελίξεων αναφορικά με την εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία στα τέλη Φεβρουαρίου 2022, το Συγκρότημα παρακολουθεί στενά τις εξελίξεις και αξιοποιεί ειδικές δομές διακυβέρνησης, συμπεριλαμβανομένης της Διεύθυνσης Κρίσεων, όπου χρειάζεται. Από το Φεβρουάριο 2022, η ΕΕ, το Ηνωμένο Βασίλειο και οι Ηνωμένες Πολιτείες σε μία εναρμονισμένη προσπάθεια μαζί με διάφορες άλλες χώρες, επέβαλαν διάφορα περιοριστικά μέτρα στη Ρωσία, Λευκορωσία και συγκεκριμένες περιοχές της Ουκρανίας, και σε διάφορες Ρωσικές οντότητες και πρόσωπα, ως αποτέλεσμα της εισβολής της Ρωσίας στην Ουκρανία. Σύμφωνα με τη πολιτική του, το Συγκρότημα συμμορφώνεται με την ισχύουσα νομοθεσία, συμπεριλαμβανομένων των περιοριστικών μέτρων και ελέγχων εξαγωγών. Επί του παρόντος, αναπτύσσονται διάφορα πολύπλοκα καθεστώτα για αντιμετώπιση της στρατιωτικής σύγκρουσης και το Συγκρότημα εργάζεται προσεκτικά και επιμελώς για να συμμορφωθεί με όλες τις σχετικές απαιτήσεις και για να αντιμετωπίσει τις πιθανές τους συνέπειες.

Παρόλο που η άμεση έκθεση του Συγκροτήματος σε Ρωσία, Ουκρανία και Λευκορωσία είναι περιορισμένη, η κρίση στην Ουκρανία δύναται να επιφέρει αρνητικές επιπτώσεις στην Κυπριακή οικονομία, κυρίως λόγω αρνητικής επίδρασης στους τομείς του τουρισμού και των υπηρεσιών, πληθωριστικές πιέσεις λόγω αυξήσεων στις τιμές ενέργειας, καθώς και διαταραχές στην παγκόσμια εφοδιαστική αλυσίδα. Σε περίπτωση σημαντικής μείωσης στον αριθμό και όγκο συναλλαγών ως αποτέλεσμα της κρίσης, αυτό δύναται να επηρεάσει αρνητικά τα καθαρά έσοδα από αμοιβές και προμήθειες του Συγκροτήματος ιδιαίτερα από τον τομέα Διεθνών Τραπεζικών Εργασιών.

Συνολικά, το Συγκρότημα αναμένει περιορισμένο αντίκτυπο από την άμεση έκθεσή του, ενώ οποιαδήποτε έμμεση επίπτωση θα εξαρτηθεί από τη διάρκεια και την ένταση της κρίσης και τον αντίκτυπο της στην Κυπριακή οικονομία, που παραμένουν αβέβαια στο παρόν στάδιο. Το Συγκρότημα θα συνεχίσει να παρακολουθεί στενά τη κατάσταση, παίρνοντας όλα τα απαραίτητα και κατάλληλα μέτρα για ελαχιστοποίηση της επίδρασης στις λειτουργίες και την οικονομική του απόδοση, καθώς και για τη διαχείριση όλων των σχετικών κινδύνων και θα συμμορφώνεται με τα περιοριστικά μέτρα που είναι σε ισχύ.

Στρατηγική και Προοπτικές

Οι στρατηγικοί στόχοι του Συγκροτήματος είναι να καταστεί ένα πιο ισχυρό, πιο ασφαλές και πιο αποδοτικό πιστωτικό ίδρυμα, ικανό να στηρίξει την ανάκαμψη της Κυπριακής οικονομίας και να δημιουργήσει αξία για τους μετόχους του στο μεσοπρόθεσμο διάστημα.

Οι βασικοί πυλώνες της στρατηγικής του Συγκροτήματος είναι:

- Ενίσχυση εσόδων με βέλτιστη διαχείριση κεφαλαίων, μέσω δημιουργίας εσόδων από αύξηση εξυπηρετούμενων δανείων και από τραπεζικές και χρηματοοικονομικές δραστηριότητες με χαμηλότερες απαιτήσεις κεφαλαίου (όπως Ασφαλιστικού κλάδου και Ψηφιακής Οικονομίας)
- Βελτίωση λειτουργικής αποδοτικότητας, μέσω ορθολογιστικού μοντέλου λειτουργίας, που στηρίζεται στον ψηφιακό μετασχηματισμό και τις αυτοματοποιήσεις
- Ενδυνάμωση της ποιότητας δανειακού χαρτοφυλακίου, μέσω διατήρησης ποιοτικού νέου δανεισμού, της ολοκλήρωσης της μείωσης του κινδύνου στον ισολογισμό, της ομαλοποίησης της χρέωσης πιστωτικών ζημιών δανείων (cost of risk), και της μείωσης των (άλλων) απομειώσεων, με την ταυτόχρονη διαχείριση νέων εισροών ΜΕΔ μετά τη πανδημία
- Ενίσχυση οργανωτικής ανθεκτικότητας και πολιτικής για Περιβαλλοντικά, Κοινωνικά και σχετικά με τη Διακυβέρνηση (ΠΚΔ) θέματα (Environmental, Social and Governance, ESG), μέσω της συνέχισης της εργασίας για τη δημιουργία ενός οργανισμού με όραμα για το μέλλον και ξεκάθαρη στρατηγική υποστηριζόμενη από αποτελεσματική εταιρική διακυβέρνηση ευθυγραμμισμένη με προτεραιότητες αναφορικά με ΠΚΔ θέματα

ΚΥΡΙΟΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΙ ΠΥΛΩΝΕΣ	ΔΡΑΣΗ ΚΑΤΑ ΤΟ 2021 ΚΑΙ ΜΕΧΡΙ ΣΗΜΕΡΑ	ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ
<p>Ενίσχυση εσόδων με βέλτιστη διαχείριση κεφαλαίων, μέσω δημιουργίας εσόδων από αύξηση εξυπηρετούμενων δανείων και από τραπεζικές και χρηματοοικονομικές δραστηριότητες με χαμηλότερες απαιτήσεις κεφαλαίου (όπως Ασφαλιστικού κλάδου και Ψηφιακής Οικονομίας)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Εισαγωγή προμηθειών ρευστότητας σε ευρύτερη κατηγορία εταιρικών πελατών, από την 1 Φεβρουαρίου 2021 • Εισαγωγή νέου καταλόγου χρεώσεων και προμηθειών από την 1 Φεβρουαρίου 2021 • <i>Για περαιτέρω πληροφορίες, βλέπε Μέρος 'Επισκόπηση Επιχειρηματικής Δραστηριότητας'</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Αύξηση χαρτοφυλακίου καθαρών εξυπηρετούμενων δανείων κατά περίπου 6% ετησίως και αύξηση του νέου δανεισμού κατά περίπου €9 εκατ. στο μεσοπρόθεσμο διάστημα • Ενίσχυση εσόδων από αμοιβές και προμήθειες, μέσω π.χ. συνεχούς αναθεώρησης του καταλόγου χρεώσεων και προμηθειών, αύξησης του μέσου αριθμού προϊόντων ανά πελάτη από διασταυρούμενες πωλήσεις (cross selling), νέων πηγών εσόδων μέσω της εισαγωγής της Πλατφόρμας Ψηφιακής Οικονομίας • Επικέντρωση στις κερδοφόρες ασφαλιστικές δραστηριότητες με ευκαιρίες για περαιτέρω ανάπτυξη, π.χ. μέσω προώθησης προϊόντων υψηλού περιθωρίου αξιοποιώντας την ισχυρή θέση της BOC PCL στην αγορά και την πελατειακή βάση για πιο στοχευμένες πωλήσεις με τη βοήθεια του ψηφιακού μετασχηματισμού

Στρατηγική και Προοπτικές (συνέχεια)

ΚΥΡΙΟΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΙ ΠΥΛΩΝΕΣ	ΔΡΑΣΗ ΚΑΤΑ ΤΟ 2021 ΚΑΙ ΜΕΧΡΙ ΣΗΜΕΡΑ	ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ
<p>Βελτίωση λειτουργικής αποδοτικότητας, μέσω ορθολογιστικού μοντέλου λειτουργίας, που στηρίζεται στον ψηφιακό μετασχηματισμό και τις αυτοματοποιήσεις</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ολοκλήρωση μικρού στοχευμένου σχεδίου εθελούσιας αποχώρησης προσωπικού (ΣΕΑ) τον Δεκέμβριο 2021, μέσω του οποίου περίπου 100 υπάλληλοι πλήρους απασχόλησης του Συγκροτήματος εγκρίθηκαν προς αποχώρηση με συνολικό κόστος ύψους €16 εκατ. Η καθαρή ετήσια εξοικονόμηση εκτιμάται σε περίπου 3% του κόστους προσωπικού • Ανανέωση της συλλογικής σύμβασης για τα έτη 2021-2022 με αναμενόμενη αύξηση στο κόστος προσωπικού για τα έτη 2021 και 2022 κατά 3%-4% ετησίως που συνάδει με την επίδραση αντίστοιχων ανανεώσεων σε προηγούμενα έτη • Περαιτέρω πρόοδος στο Πρόγραμμα Μετασχηματισμού και ψηφιακής μεταμόρφωσης της BOC PCL • <i>Για περαιτέρω πληροφορίες βλέπε Μέρος 'Επισκόπηση Επιχειρηματικής Δραστηριότητας'</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Διάθεση λύσεων εξόδου για αποδέσμευση προσωπικού πλήρους απασχόλησης • Εξορθολογισμός αριθμού καταστημάτων • Σημαντική μείωση των εξόδων αναδιάρθρωσης, καθώς η μείωση του κινδύνου στον ισολογισμό έχει σε μεγάλο βαθμό ολοκληρωθεί • Ενίσχυση ελέγχου αγορών (procurement) • Περιορισμός συνόλου λειτουργικών εξόδων κάτω από €350 εκατ. για το έτος 2025, παρά τις πληθωριστικές πιέσεις, και συνέχιση της επένδυσης στον ψηφιακό μετασχηματισμό και τις εργασίες
<p>Ενδυνάμωση της ποιότητας δανειακού χαρτοφυλακίου</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ολοκλήρωση του Project Helix 2 (πώληση χαρτοφυλακίου ΜΕΔ με μεικτή λογιστική αξία ύψους €1.3 δις) τον Ιούνιο 2021 • Συμφωνία για πώληση χαρτοφυλακίου ΜΕΔ με μεικτή λογιστική αξία ύψους €0.6 δις (Project Helix 3) • Σε αναπροσαρμοσμένη βάση, τα ΜΕΔ και το ποσοστό ΜΕΔ προς δάνεια μειώθηκαν κατά €2.3 δις σε €0.8 δις, και σε 7.5% αντίστοιχα, περιλαμβανομένων των Helix 3, Helix 2 και οργανικών μειώσεων • Επίτευξη μονοψήφιου ποσοστού ΜΕΔ προς δάνεια (αναπροσαρμοσμένο για χαρτοφυλάκια που κατέχονται προς πώληση), νωρίτερα από ότι αρχικά αναμενόταν • <i>Για περαιτέρω πληροφορίες βλέπε Μέρος 'Ποιότητα δανειακού χαρτοφυλακίου' και Μέρος 'Επισκόπηση Επιχειρηματικής Δραστηριότητας'</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Το Συγκρότημα παραμένει σε ορθή πορεία για να επιτύχει τον αναθεωρημένο μεσοπρόθεσμο του στόχο για μείωση του ποσοστού ΜΕΔ προς δάνεια σε περίπου 5% μέχρι το τέλος του 2022 και κάτω από 3% μέχρι το τέλος του 2025

Στρατηγική και Προοπτικές (συνέχεια)

ΚΥΡΙΟΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΙ ΠΥΛΩΝΕΣ	ΔΡΑΣΗ ΚΑΤΑ ΤΟ 2021 ΚΑΙ ΜΕΧΡΙ ΣΗΜΕΡΑ	ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ
<p>Ενίσχυση οργανωτικής ανθεκτικότητας και πολιτικής για Περιβαλλοντικά, Κοινωνικά και σχετικά με τη Διακυβέρνηση (ΠΚΔ) θέματα (Environmental, Social and Governance, ESG)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Η BOC PCL κατέληξε σε συμφωνία με την Ένωση Τραπεζικών Υπαλλήλων Κύπρου (ΕΤΥΚ) για την ανανέωση της συλλογικής σύμβασης για τα έτη 2021 και 2022. Η συμφωνία αφορά ορισμένες αλλαγές που περιλαμβάνουν αναθεωρημένο σύστημα βαθμίδων και αμοιβών το οποίο συνδέεται με την αξία της θέσης εργασίας, καθώς και την εισαγωγή αμοιβής στη βάση της απόδοσης του κάθε μέλους του προσωπικού, που θα αποτελεί μέρος της ετήσιας αύξησης μισθού του προσωπικού. Οι δύο αυτές αλλαγές αποτελούν μακροχρόνιους στόχους της BOC PCL και συνάδουν με τη βέλτιστη πρακτική. • Η πρώτη στρατηγική για θέματα ΠΚΔ έχει εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο • Για περαιτέρω πληροφορίες, βλέπε Μέρος 'Επισκόπηση Επιχειρηματικής Δραστηριότητας' • Βλέπε διαφάνεια 28 στην παρουσίαση των Οικονομικών Αποτελεσμάτων του Συγκροτήματος για το έτος 2021 	<ul style="list-style-type: none"> • Ενσωμάτωση στρατηγικής για θέματα ΠΚΔ με εστίαση στο περιβάλλον • Ενσωμάτωση ΠΚΔ θέματα στην κουλτούρα της BOC PCL • Περαιτέρω βελτίωση δομής και εταιρικής διακυβέρνησης • Επένδυση στο ανθρώπινο δυναμικό και προώθηση του ταλέντου

Το Συγκρότημα έχει επιτύχει σημαντική πρόοδο έναντι της στρατηγικής που ανακοινώθηκε τον Νοέμβριο 2020, καθορίζοντας την πορεία για ομαλοποίηση του ισολογισμού και επίτευξη βιώσιμης κερδοφορίας. Το Συγκρότημα πέτυχε μονοψήφιο ποσοστό ΜΕΔ προς δάνεια ένα χρόνο νωρίτερα από ότι αρχικά αναμενόταν, ενισχύοντας παράλληλα την κεφαλαιακή βάση σημαντικά πιο πάνω από τις εποπτικές απαιτήσεις. Η απόδοση των δανείων που ήταν υπό καθεστώς αναστολής καταβολής πληρωμών κεφαλαίου και τόκων που έληξε, ξεπέρασε τις προσδοκίες, επιτρέποντας την ταχύτερη ομαλοποίηση της χρέωσης πιστωτικού κινδύνου (cost of risk).

Τα πιο πάνω επιτεύγματα, έχουν επιτρέψει στο Συγκρότημα να αναθεωρήσει τους μεσοπρόθεσμους στρατηγικούς του στόχους, δίνοντας έμφαση στη δημιουργία αξίας για τους μετόχους. Οι μακροοικονομικές παραδοχές που εφαρμόστηκαν για την επικαιροποίηση του επιχειρηματικού πλάνου, δεν προνοούν μη αναμενόμενες σημαντικά αρνητικές εξελίξεις, όπως η κρίση στην Ουκρανία, την οποία το Συγκρότημα παρακολουθεί στενά.

Το Συγκρότημα επικεντρώνεται εκ νέου στην ενίσχυση εσόδων με βέλτιστη διαχείριση κεφαλαίων. Στοχεύει στην ανάπτυξη ποιοτικού νέου δανεισμού και στην ανάπτυξη σε εξειδικευμένους τομείς της αγοράς για περαιτέρω διεύδυση στην αγορά και διαφοροποίηση των εσόδων μέσω μη τραπεζικών υπηρεσιών, όπως ασφάλειες και ψηφιακά προϊόντα.

Το Συγκρότημα συνεχίζει να είναι επικεντρωμένο στην υλοποίηση του στόχου μείωσης εξόδων, καθώς και στη βελτίωση της λειτουργικής αποδοτικότητας, ενώ παράλληλα χρηματοδοτεί τον ψηφιακό μετασχηματισμό του και επενδύει στις εργασίες του. Ο δείκτης κόστος προς έσοδα αναμένεται να αυξηθεί το 2022, καθώς τα έσοδα παραμένουν υπό πίεση και τα λειτουργικά έξοδα αυξάνονται λόγω επενδύσεων στη τεχνολογία και στο πρόγραμμα ψηφιακού μετασχηματισμού, προτού βελτιωθεί στο 50%-55% μέχρι το 2025.

Καθώς η μείωση του κινδύνου στον ισολογισμό έχει ολοκληρωθεί σε μεγάλο βαθμό, οι προτεραιότητες του Συγκροτήματος περιλαμβάνουν τη διατήρηση υψηλής ποιότητας στον νέο δανεισμό και την ομαλοποίηση της χρέωσης πιστωτικών ζημιών δανείων (cost of risk) και τη μείωση των (άλλων) απομειώσεων, με την ταυτόχρονη διαχείριση νέων εισροών ΜΕΔ μετά την πανδημία.

Στρατηγική και Προοπτικές (συνέχεια)

Η βιώσιμη ανάπτυξη θα συνεχίσει να ενσωματώνεται στην κουλτούρα του Συγκροτήματος, καθώς η BOC PCL έχει ως στόχο να ηγηθεί της μετάβασης σε ένα βιώσιμο μέλλον. Η BOC PCL έχει τη δέσμευση, το μέγεθος και την εμπέλεια να ηγηθεί της αλλαγής στην Κύπρο μέσα στα επόμενα χρόνια.

Το Συγκρότημα έχει ξεκάθαρη στρατηγική, αξιοποιώντας την ισχυρή πελατειακή του βάση, την ανανεωμένη εμπιστοσύνη των πελατών του, την ηγετική του θέση στην αγορά, και την περαιτέρω ανάπτυξη ψηφιακών γνώσεων και υποδομών, με ξεκάθαρη έμφαση στη δημιουργία αξίας για τους μετόχους. Το Συγκρότημα αυξάνει τον μεσοπρόθεσμο στόχο του για απόδοση ενσώματων ιδίων κεφαλαίων (ROTE) σε πάνω από 10%, θέτοντας τις βάσεις για διανομή μερίσματος, αναλόγως επίδοσης και αφού παρθούν οι απαραίτητες εγκρίσεις.

Οι αναθεωρημένοι μεσοπρόθεσμοι στρατηγικοί στόχοι του Συγκροτήματος παρουσιάζονται πιο κάτω:

		2021	2023	Αναθεωρημένοι Μεσοπρόθεσμοι Στρατηγικοί Στόχοι 2025
Κύριοι Δείκτες				
Κερδοφορία	Απόδοση ενσώματων ιδίων κεφαλαίων (Return on Tangible Equity, ROTE)	1.8%	Μεσαίο μονοψήφιο ποσοστό (mid-single digit), σε θέση να ξεπεράσει το ενδεχόμενο διανομής μερίσματος ²	>10%
	Δείκτης κόστος προς έσοδα ¹	60%		50%-55%
Ποιότητα δανειακού χαρτοφυλακίου	Ποσοστό ΜΕΔ (βάσει EAT) προς δάνεια	7.5% ³	<5%	<3%
	Χρέωση πιστωτικών ζημιών δανείων (cost of risk)	57 bps		40-50 bps
Κεφάλαια	Δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1)	15.8% ³ (χωρίς μεταβατικές διατάξεις 14.3% ³)	Υποστηριζόμενο από Δείκτη CET1 13.5%-14.5%	

1. Δεν περιλαμβάνεται ο 'ειδικός φόρος επί των καταθέσεων και άλλα τέλη/εισφορές'.
2. Αναλόγως επίδοσης και αφού παρθούν οι απαραίτητες εγκρίσεις.
3. Αναπροσαρμοσμένο για χαρτοφυλάκια που κατέχονται προς πώληση.

Η διατήρηση μιας ισχυρής κεφαλαιακής βάσης έχει αποτελέσει βασική προτεραιότητα για τη Διεύθυνση τα τελευταία χρόνια και παραμένει εξίσου σημαντική για το Συγκρότημα. Το Συγκρότημα διατηρεί ισχυρή κεφαλαιακή θέση. Στις 31 Δεκεμβρίου 2021 ο δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) αναπροσαρμοσμένος για χαρτοφυλάκια που κατέχονται προς πώληση ανήλθε σε 15.8% (με μεταβατικές διατάξεις), και σε 14.3% χωρίς μεταβατικές διατάξεις. Το Συγκρότημα θεωρεί ότι δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) ύψους 13.5%-14.5% θα ήταν κατάλληλος για το Συγκρότημα στο μεσοπρόθεσμο διάστημα. Η οργανική αύξηση των κεφαλαίων θα υποβοηθηθεί από τον βελτιωμένο μεσοπρόθεσμο στόχο για απόδοση ενσώματων ιδίων κεφαλαίων (ROTE). Τα κεφάλαια αναμένεται να χρησιμοποιηθούν για οργανική ανάπτυξη του δανειακού χαρτοφυλακίου, επένδυση στις εργασίες του Συγκροτήματος και για την αντιμετώπιση εποπτικών επιπτώσεων και μη επαναλαμβανόμενων χρεώσεων για βελτιστοποίηση της βάσης εξόδων.

Παρόλο που οι προκλήσεις που σχετίζονται με την πανδημία του COVID-19 παραμένουν και παρά τις αβεβαιότητες που σχετίζονται με την κρίση στην Ουκρανία, το Συγκρότημα σκοπεύει να συνεχίσει να εκτελεί τη στρατηγική του με πειθαρχία κατά το 2022 και μετέπειτα, δίνοντας έμφαση στη βελτίωση της βιώσιμης κερδοφορίας με αύξηση των εσόδων, παραμένοντας πειθαρχημένο όσον αφορά τα έξοδα και τα κεφάλαια. Το Συγκρότημα συνεχίζει να εργάζεται για την επίτευξη των οικονομικών του στόχων για το 2025 υποστηριζόμενο από τη συνεχιζόμενη εκτέλεση της στρατηγικής του.

Συνεχιζόμενη δραστηριότητα

Οι Σύμβουλοι έχουν προβεί σε εκτίμηση της ικανότητας του Συγκροτήματος να συνεχίσει ως δρώσα οικονομική μονάδα για περίοδο 12 μηνών από την ημερομηνία έγκρισης των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων.

Συνεχιζόμενη δραστηριότητα (συνέχεια)

Οι Σύμβουλοι έχουν καταλήξει στο συμπέρασμα ότι δεν υπάρχουν σημαντικές αβεβαιότητες που μπορεί να δημιουργήσουν σοβαρή αμφιβολία σχετικά με τη δυνατότητα του Συγκροτήματος, της Εταιρίας και της BOC PCL να συνεχίσουν να λειτουργούν ως δρώσες οικονομικές μονάδες για περίοδο 12 μηνών από την ημερομηνία έγκρισης των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων.

Κατά τη αξιολόγησή τους, οι Σύμβουλοι έλαβαν υπόψη ένα ευρύ φάσμα πληροφοριών σε σχέση με παρούσες και μελλοντικές συνθήκες, που περιλαμβάνουν προβλέψεις κερδοφορίας, ταμειακές ροές, κεφαλαιακές απαιτήσεις και κεφαλαιακούς πόρους, καθώς και το Χρηματοοικονομικό Πλάνο του Συγκροτήματος που εγκρίθηκε από το Συμβούλιο το Φεβρουάριο 2022 (το 'Πλάνο') και το λειτουργικό περιβάλλον (όπως παρατίθεται στο μέρος 'Λειτουργικό Περιβάλλον' στην Έκθεση Συμβούλων). Το Συγκρότημα έχει προσαρμόσει στις προβλέψεις του την κάλυψη δυσμενούς σεναρίου και έχει χρησιμοποιήσει συντηρητικά οικονομικά δεδομένα για να διαμορφώσει τη μεσοπρόθεσμη στρατηγική του. Το Συγκρότημα εργάζεται προς την υλοποίηση του Πλάνου.

Κεφάλαια

Οι Σύμβουλοι και η Διοίκηση εξέτασαν την προβλεπόμενη κεφαλαιακή θέση του Συγκροτήματος, συμπεριλαμβανομένων των πιθανών επιπτώσεων μιας επιδείνωσης των οικονομικών συνθηκών. Η κεφαλαιακή θέση του Συγκροτήματος στις 31 Δεκεμβρίου 2021 είναι ψηλότερη σε σχέση με τις 31 Δεκεμβρίου 2020, τόσο όπως παρουσιάζεται όσο και αναπροσαρμοσμένη, θέτοντας το Συγκρότημα σε καλύτερη θέση για να αντεπεξέλθει σε δυσμενή σεναρία. Το Συγκρότημα ανέπτυξε κεφαλαιακές προβλέψεις βάσει βασικού και αρνητικού σεναρίου και οι Σύμβουλοι πιστεύουν ότι το Συγκρότημα διαθέτει επαρκή κεφάλαια για να ανταποκριθεί στις κανονιστικές κεφαλαιακές απαιτήσεις του καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου αξιολόγησης.

Χρηματοδότηση και ρευστότητα

Οι Σύμβουλοι και η Διοίκηση εξέτασαν τη θέση χρηματοδότησης και ρευστότητας του Συγκροτήματος και είναι ικανοποιημένοι ότι το Συγκρότημα διαθέτει επαρκή χρηματοδότηση και ρευστότητα καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου αξιολόγησης. Το Συγκρότημα συνεχίζει να κατέχει ένα σημαντικό απόθεμα ρευστότητας στις 31 Δεκεμβρίου 2021, σημαντικά ψηλότερη σε σχέση με τις 31 Δεκεμβρίου 2020, το οποίο μπορεί εύκολα και άμεσα να ρευστοποιηθεί σε περίοδο πίεσης.

Δήλωση βιωσιμότητας

Σύμφωνα με τις απαιτήσεις της Πρόνοιας 31 του Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης Ηνωμένου Βασιλείου 2018 (Κωδικός HB), οι Σύμβουλοι αξιολόγησαν τη βιωσιμότητα του Συγκροτήματος, λαμβάνοντας υπόψη την τρέχουσα θέση και τις πιθανές επιπτώσεις των κύριων κινδύνων που αντιμετωπίζει το Συγκρότημα.

Χρονικός ορίζοντας

Οι Σύμβουλοι έχουν επιλέξει μια περίοδο τριών ετών για την αξιολόγηση της βιωσιμότητας του Συγκροτήματος. Η περίοδος αυτή επιλέγεται αφού βρίσκεται εντός της περιόδου που καλύπτεται από το επίσημο χρηματοοικονομικό πλάνο που έχει εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο, το οποίο περιέχει προβλέψεις κερδοφορίας, κεφαλαιακών απαιτήσεων και ρευστότητας και κεφαλαιακούς πόρους, καθώς και εντός της περιόδου που καλύπτεται από τα προγράμματα προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων του Συγκροτήματος. Αυτή η περίοδος είναι αντιπροσωπευτική του χρονικού ορίζοντα για εξέταση της επίδρασης από τις συνεχιζόμενες κανονιστικές αλλαγές στο χρηματοοικονομικό τομέα. Το επικαιροποιημένο χρηματοοικονομικό πλάνο του Συγκροτήματος καλύπτει την περίοδο 2022-2025.

Διαδικασία πλάνου και αξιολόγηση

Οι Σύμβουλοι αξιολόγησαν τις προοπτικές του Συγκροτήματος μέσω διαφόρων πηγών, που περιλαμβάνουν το τελευταίο τριετές πλάνο του Συγκροτήματος, το Πλάνο Στρατηγικής για τα ΜΕΔ, την Εσωτερική Διαδικασία Αξιολόγησης Κεφαλαιακής Επάρκειας (ΕΔΑΚΕ) και την Εσωτερική Διαδικασία Αξιολόγησης Ρευστοτικής Επάρκειας (ΕΔΑΡΕ).

Το χρηματοοικονομικό πλάνο του Συγκροτήματος λαμβάνει υπόψη τη στρατηγική, τη διάθεση ανάληψης κινδύνων και τους στόχους του Συγκροτήματος στο πλαίσιο του λειτουργικού του περιβάλλοντος, συμπεριλαμβανομένων των πραγματικών και ευλόγως αναμενόμενων αλλαγών στο μακροοικονομικό περιβάλλον της Κύπρου, του ανταγωνιστικού τοπίου, των πιέσεων στα περιθώρια και των κεφαλαιακών απαιτήσεων. Η εγκεκριμένη από το Διοικητικό Συμβούλιο δήλωση διάθεσης ανάληψης κινδύνων αποτελεί βασικό στοιχείο του χρηματοοικονομικού πλάνου του Συγκροτήματος. Οι κίνδυνοι για την επίτευξη του Χρηματοοικονομικού Πλάνου προσδιορίζονται και αξιολογούνται μέσω εκτίμησης κινδύνου του χρηματοοικονομικού πλάνου. Οι επιδόσεις έναντι της διάθεσης ανάληψης κινδύνων για κάθε έναν από τους κύριους κινδύνους αναφέρονται στο Διοικητικό Συμβούλιο σε τακτική βάση.

Δήλωση βιωσιμότητας (συνέχεια)

Το Συγκρότημα ετοίμασε ένα λεπτομερές Πλάνο Στρατηγικής για τα ΜΕΔ για την τριετία 2021-2023 όπως ζητήθηκε από τον Ενιαίο Εποπτικό Μηχανισμό (ΕΕΜ). Το πλάνο εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρίας και υποβλήθηκε στον ΕΕΜ τον Μάρτιο 2021. Η αναθεωρημένη στρατηγική για τα έτη 2022- 2024 προγραμματίζεται να υποβληθεί στην ΕΚΤ στις 31 Μαρτίου 2022. Το Πλάνο Στρατηγικής για τα ΜΕΔ συνάδει σε γενικές γραμμές με τις δράσεις που ενσωματώνονται στο Χρηματοοικονομικό Πλάνο.

Η ΕΔΑΚΕ είναι μια ετήσια διαδικασία της οποίας ο κύριος ρόλος είναι να αξιολογεί την κεφαλαιακή επάρκεια του Συγκροτήματος σε σχέση με το επίπεδο των υποκείμενων κινδύνων στους οποίους είναι ή ενδέχεται να εκτεθεί (δηλαδή κινδύνους που μπορεί να προκύψουν από την επιδίωξη της στρατηγικής του Συγκροτήματος ή από αλλαγές στο λειτουργικό του περιβάλλον). Πιο συγκεκριμένα, η διαδικασία της ΕΔΑΚΕ αναλύει, αξιολογεί και ποσοτικοποιεί τους κινδύνους του Συγκροτήματος, καθορίζει τις τρέχουσες και μελλοντικές κεφαλαιακές ανάγκες για τους κινδύνους που εντοπίζονται και δοκιμάζει την ικανότητα απορρόφησης του Συγκροτήματος τόσο στο βασικό σενάριο όσο και σε συνθήκες προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων με στόχο να καταδείξει ότι το Συγκρότημα διαθέτει επαρκές κεφάλαιο, τόσο βάσει του βασικού όσο και βάσει σεναρίων προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων, για τη στήριξη των δραστηριοτήτων του και την επίτευξη των στρατηγικών στόχων του, λαμβάνοντας υπόψη τη Στρατηγική του και τη Διάθεση Ανάληψης Κινδύνων, όπως έχουν εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο.

Η ανάλυση του Συγκροτήματος για την ΕΔΑΡΕ καταδεικνύει ότι το μέγεθος και η διαθεσιμότητα των πόρων ρευστότητας είναι ικανοποιητικά για την υποστήριξη του λειτουργικού του μοντέλου, την επίτευξη των στρατηγικών του στόχων, τόσο κάτω από συνήθεις επιχειρηματικές συνθήκες όσο και κάτω από σενάρια προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων, και για την τήρηση των κανονιστικών απαιτήσεων συμπεριλαμβανομένων του Δείκτη Κάλυψης Ρευστότητας (ΔΚΡ) και του Δείκτη Καθαρής Σταθερής Χρηματοδότησης (ΔΚΣΧ).

Το Συγκρότημα προβαίνει επίσης σε δύο τριμηνιαίες αναθεωρήσεις των αποτελεσμάτων της ΕΔΑΚΕ λαμβάνοντας υπόψη τις τελευταίες πραγματικές και προβλεπόμενες πληροφορίες. Κατά τη διάρκεια της τριμηνιαίας ανασκόπησης, αναθεωρούνται οι πολιτικές και οι διαδικασίες διαχείρισης κινδύνων του Συγκροτήματος και λαμβάνονται υπόψη τυχόν αλλαγές από την ετήσια άσκηση ΕΔΑΚΕ. Το Συγκρότημα αναθεώρησε την ΕΔΑΚΕ κατά τις ημερομηνίες αναφοράς 30 Ιουνίου 2021 και 30 Σεπτεμβρίου 2021. Η αναθεώρηση έδειξε ότι το Συγκρότημα έχει επαρκή κεφάλαια και διαθέτει διορθωτικές ενέργειες για να υποστηρίξει το προφίλ κινδύνου του, τις δραστηριότητές του και την ικανότητά του να πληροί τις κανονιστικές του απαιτήσεις, τόσο στο βασικό όσο και στο δυσμενές σενάριο.

Οι εκθέσεις ΕΔΑΚΕ και ΕΔΑΡΕ για το τρέχον έτος βρίσκονται σε προχωρημένο στάδιο ολοκλήρωσης και θα υποβληθούν για έγκριση στο Διοικητικό Συμβούλιο μέσω της Επιτροπής Περιουσιακών Στοιχείων και Υποχρεώσεων (ALCO) και στον ΕΕΜ μέχρι το τέλος Απριλίου 2022. Η βάση της έκθεσης ΕΔΑΚΕ είναι το τελευταίο Χρηματοοικονομικό Πλάνο του Συγκροτήματος που εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο το Φεβρουάριο 2022.

Διαχείριση κινδύνων

Το Συγκρότημα προσδιορίζει, αξιολογεί, διαχειρίζεται και παρακολουθεί το προφίλ κινδύνου του βάσει των αρχών που περιγράφονται στο Πλαίσιο Διαχείρισης Κινδύνων. Το Συγκρότημα είναι εκτεθειμένο σε διάφορους κινδύνους από τους οποίους οι πιο σημαντικοί είναι ο πιστωτικός κίνδυνος, ο κίνδυνος ρευστότητας και χρηματοδότησης, ο κίνδυνος αγοράς (ο οποίος προκύπτει από τις αρνητικές μεταβολές στις τιμές συναλλάγματος, επιτοκίων και από τις αρνητικές μεταβολές στις τιμές ακινήτων), ο λειτουργικός κίνδυνος (κυρίως ο νομικός κίνδυνος, τεχνολογίας και πληροφορικής και οι κίνδυνοι δεδομένων), ο κίνδυνος κεφαλαίου και ο στρατηγικός κίνδυνος. Αυτοί οι κίνδυνοι παρακολουθούνται, διαχειρίζονται και μετριάζονται με διάφορους μηχανισμούς και διαδικασίες ελέγχου όπως παρουσιάζεται στο μέρος 'Κυριότεροι κίνδυνοι και αβεβαιότητες-διαχείριση και μετριασμός κινδύνων' πιο κάτω.

Επιπλέον, οι ασκήσεις προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων είναι μια αναπόσπαστη αρχή διαχείρισης κινδύνων που χρησιμοποιείται για την αξιολόγηση της οικονομικής και λειτουργικής ανθεκτικότητας του Συγκροτήματος. Οι ασκήσεις προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων εφαρμόζονται για αξιολόγηση της επάρκειας κεφαλαίων, ρευστότητας και μορφών χρηματοδότησης. Τα εσωτερικά σενάρια που χρησιμοποιούνται για την ΕΔΑΚΕ είναι ακραία αλλά εύλογα και λαμβάνουν υπόψη πιθανές δράσεις για διαχείριση των κινδύνων. Χρησιμοποιείται επίσης αντίστροφη άσκηση προσομοίωση ακραίων καταστάσεων για την αξιολόγηση σεναρίων και συνθηκών που θα μπορούσαν να καταστήσουν το λειτουργικό μοντέλο του Συγκροτήματος μη βιώσιμο. Αυτές οι ασκήσεις ξεκινούν με τον ορισμό της αποτυχίας του λειτουργικού μοντέλου – π.χ. όρια κεφαλαιακών αποθεμάτων – και μετά αναλύουν τα γεγονότα που θα μπορούσαν να προκαλέσουν την αποτυχία. Τα αποτελέσματα αναφέρονται στην Επιτροπή Κινδύνων του Διοικητικού Συμβουλίου και το Διοικητικό Συμβούλιο.

Δήλωση βιωσιμότητας (συνέχεια)

Το Συγκρότημα έχει εντοπίσει μια σειρά από δράσεις διαχείρισης που μπορούν να εφαρμοστούν για τη διαχείριση και τον μετριασμό των επιπτώσεων των σεναρίων ακραίων καταστάσεων. Αξιολογούνται οι επιδράσεις των δράσεων διαχείρισης στο Κεφάλαιο, τη ρευστότητα και σχεδιασμό ανάκαμψης υπό συνθήκες ακραίων καταστάσεων. Αυτό επιτρέπει στο Συγκρότημα να κατανοεί να παρακολουθεί και να ελέγχει τους κινδύνους που εντοπίστηκαν.

Η Διοίκηση πιστεύει ότι η διαδικασία προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων λαμβάνει υπόψη μια σειρά δυσμενών αλλά εύλογων σεναρίων. Ωστόσο, οι προσομοιώσεις ακραίων καταστάσεων δεν θα πρέπει να θεωρούνται ως εξαντλητική αξιολόγηση όλων των πιθανών υποθετικών ακραίων ή απομακρυσμένων σεναρίων.

Κατά την αξιολόγηση βιωσιμότητας, οι Σύμβουλοι έχουν λάβει υπόψη ένα ευρύ φάσμα λεπτομερών πληροφοριών σε σχέση με παρούσες και πιθανές συνθήκες που περιλαμβάνουν προβλέψεις για κερδοφορία, ταμειακές ροές, κεφαλαιακές απαιτήσεις και κεφαλαιακούς πόρους.

Η επίδραση του COVID-19 και τα σχετικά κυβερνητικά μέτρα, παρέμειναν ένας σημαντικός παράγοντας ειδικά σε σχέση με τις επιπτώσεις στους πελάτες – συμπεριλαμβανομένης της λήξης των κυβερνητικών σχεδίων στήριξης και τη πιθανή τροχιά προς τη συνολική ανάκαμψη. Η επίδραση της πανδημίας, συμπεριλαμβανομένης της εμφάνισης της παραλλαγής Όμικρον και των πιθανών μεταπτώσεων βρίσκονται υπό στενή παρακολούθηση.

Το Συγκρότημα έχει προσαρμόσει στις προβλέψεις του την κάλυψη δυσμενών σεναρίων και έχει χρησιμοποιήσει συντηρητικά οικονομικά δεδομένα. Το δυσμενές σενάριο του Χρηματοοικονομικού Πλάνου εξετάζει την προβλεπόμενη κεφαλαιακή θέση του Συγκροτήματος, και την αντοχή του σε δυσμενή σενάρια όπως είναι η επιδείνωση του οικονομικού περιβάλλοντος στην Κύπρο.

Επιπρόσθετα από τη πληροφόρηση πιο πάνω, οι Σύμβουλοι έχουν επίσης εξετάσει ένα ευρύ φάσμα πληροφοριών και αριθμό παραγόντων που περιλαμβάνουν, αλλά δεν περιορίζονται σε:

- Λεπτομέρειες των εργασιών και λειτουργικών μοντέλων του Συγκροτήματος, και της στρατηγικής.
- Λεπτομέρειες της προσέγγισης του Συγκροτήματος όσον αφορά τη διαχείριση κινδύνων και την κατανομή κεφαλαίου.
- Την χρηματοοικονομική θέση του Συγκροτήματος εξετάζοντας την απόδοση, την ικανότητα για διατήρηση των ελάχιστων εποπτικών κεφαλαιακών απαιτήσεων, τη ρευστότητα και τη χρηματοδότηση και την ελάχιστη απαίτηση ιδίων κεφαλαίων και επιλέξιμων υποχρεώσεων, κατά τη διάρκεια της περιόδου αξιολόγησης. Σημειώνονται οι κίνδυνοι που οι Σύμβουλοι πιστεύουν ότι θα μπορούσαν να επηρεάσουν αρνητικά τα αποτελέσματα και τις εργασίες του Συγκροτήματος και κατά συνέπεια, τα πιο πάνω.
- Τη κεφαλαιακή θέση του Συγκροτήματος – CET1 και TCR στις 31 Δεκεμβρίου 2021 στο 15.14% και 20.01% αντίστοιχα.
- Την ισχυρή ρευστοτική θέση του Συγκροτήματος – LCR στις 31 Δεκεμβρίου 2021 στο 298%.

Οι Σύμβουλοι επιβεβαιώνουν ότι, βάσει της αξιολόγησής τους αναφορικά με τους κυριότερους κινδύνους και την αξιολόγηση της τρέχουσας θέσης και των προοπτικών του Συγκροτήματος, οι Σύμβουλοι εύλογα αναμένουν ότι το Συγκρότημα θα είναι σε θέση να συνεχίσει να λειτουργεί και να τηρεί τις υποχρεώσεις του, όπως αυτές προκύπτουν, κατά τη περίοδο μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2024.

Κεφαλαιακή βάση

Τα ίδια κεφάλαια του Συγκροτήματος ανήλθαν σε €2,059 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2021, σε σύγκριση με €2,051 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2020. Ο δείκτης CET1 (με μεταβατικές διατάξεις) ανήλθε σε 15.14% στις 31 Δεκεμβρίου 2021 και σε 14.80% στις 31 Δεκεμβρίου 2020. Κατά τη διάρκεια του έτους που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021, δείκτης CET1 επηρεάστηκε θετικά από τα έσοδα πριν τις προβλέψεις και τη μείωση των σταθμισμένων ως προς τον κίνδυνο περιουσιακών στοιχείων (RWA), και επηρεάστηκε αρνητικά κυρίως από τις προβλέψεις και απομειώσεις, την αναπροσαρμογή την 1 Ιανουαρίου 2021 της σταδιακής εφαρμογής των μεταβατικών διατάξεων για το ΔΠΧΑ 9, την εποπτική επιβάρυνση που αφορούσε την αξία των περιουσιακών στοιχείων που περιέρχονται στην κυριότητα του Συγκροτήματος μέσω εκποιήσεων, το κόστος που αφορά την προσφορά για το Παλιό Ομόλογο Δευτεροβάθμιου Κεφαλαίου μειωμένης εξασφάλισης και το κόστος για το Σχέδιο Εθελούσιας Εξόδου του προσωπικού. Ο Συνολικός Δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειας (με μεταβατικές διατάξεις) στις 31 Δεκεμβρίου 2021 ανήλθε σε 20.01% (2020: 18.35%).

Επιπρόσθετες πληροφορίες για τα εποπτικά κεφάλαια παρουσιάζονται στις 'Επιπρόσθετες Γνωστοποιήσεις Διαχείρισης Κινδύνων και Κεφαλαίου', οι οποίες αποτελούν μέρος αυτής της Ετήσιας Έκθεσης και στην Έκθεση Γνωστοποιήσεων του Πυλώνα III, που δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα του Συγκροτήματος.

Μετοχικό κεφάλαιο

Στις 31 Δεκεμβρίου 2021, υπήρχαν εκδομένες 446,199,933 συνήθεις μετοχές ονομαστικής αξίας €0.10 η κάθε μία. Πληροφορίες για το εγκεκριμένο και εκδοθέν μετοχικό κεφάλαιο κατά τη διάρκεια του 2021 και 2020 παρουσιάζονται στη Σημείωση 35 των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων.

Δικαιώματα Προαίρεσης Αγοράς Μετοχών

Σε συνέχεια της σύστασης της Εταιρίας και τον καθορισμό της ως της νέας μητρικής εταιρίας του Συγκροτήματος τον Ιανουάριο 2017, το Μακροπρόθεσμο Σχέδιο Παροχής Κινήτρων αντικαταστήθηκε από το Σχέδιο Δικαιωμάτων Προαίρεσης Αγοράς Μετοχών το οποίο λειτουργεί στο επίπεδο της Εταιρίας. Το Σχέδιο Δικαιωμάτων Προαίρεσης Αγοράς Μετοχών είναι πανομοιότυπο με το Μακροπρόθεσμο Σχέδιο Παροχής Κινήτρων, εκτός από το γεγονός ότι ο αριθμός μετοχών που θα εκδοθούν μετά από την εξάσκηση των δικαιωμάτων του Σχεδίου Δικαιωμάτων Προαίρεσης Αγοράς Μετοχών δεν θα υπερβαίνει τις 8,922,945 συνήθεις μετοχές ονομαστικής αξίας €0.10 η κάθε μία και η τιμή εξάσκησης έχει καθοριστεί σε €5.00 ανά μετοχή. Η ημερομηνία εξάσκησης των δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών επεκτάθηκε για περίοδο μεταξύ 4-10 ετών μετά από την ημερομηνία παραχώρησής τους.

Από την ημερομηνία αντικατάστασης του Μακροπρόθεσμου Σχεδίου Παροχής Κινήτρων από το Σχέδιο Δικαιωμάτων Προαίρεσης Αγοράς Μετοχών στο επίπεδο της Εταιρίας, δεν παραχωρήθηκαν οποιαδήποτε δικαιώματα προαίρεσης αγοράς μετοχών και το Σχέδιο Δικαιωμάτων Προαίρεσης αγοράς μετοχών παραμένει παγιοποιημένο. Οι μετοχές που αφορούν το Σχέδιο Δικαιωμάτων Προαίρεσης Αγοράς Μετοχών παρέχουν δικαιώματα ελέγχου της Εταιρίας τα οποία μπορούν να εξασκηθούν μόνο απευθείας από τον υπάλληλο.

Ίδιες μετοχές της Εταιρίας

Το τίμημα αγοράς, συμπεριλαμβανομένων των άμεσα αποδοτέων επιπρόσθετων εξόδων (μετά τη φορολογία), για μετοχές της Εταιρίας που κατέχονται από οντότητες που ελέγχονται από το Συγκρότημα αφαιρούνται από τα ίδια κεφάλαια ως ίδιες μετοχές μέχρι την ακύρωσή τους ή την επανέκδοσή τους. Δεν αναγνωρίζεται οποιοδήποτε κέρδος ή ζημιά στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων κατά την αγορά, πώληση, έκδοση ή ακύρωση αυτών των μετοχών.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2021, η θυγατρική εταιρία του Συγκροτήματος που διεξάγει ασφαλιστικές εργασίες κλάδου ζωής είχε στην κατοχή της 142 χιλ. συνήθεις μετοχές της Εταιρίας ονομαστικής αξίας €0.10 η κάθε μία (2020: 142 χιλ. συνήθεις μετοχές ονομαστικής αξίας €0.10 η κάθε μία), ως μέρος των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που επενδύονται προς όφελος των ασφαλιζομένων (Σημ. 24 των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων). Η αξία κτήσεως των μετοχών αυτών ήταν €21,463 χιλ. (2020: €21,463 χιλ.).

Αλλαγή στον έλεγχο της Εταιρίας

Δεν υπάρχουν σημαντικές συμφωνίες στις οποίες η Εταιρία είναι συμβαλλόμενο μέρος και οι οποίες αρχίζουν να ισχύουν μετά από αλλαγή στον έλεγχο της Εταιρίας, αλλά υπάρχουν συμφωνίες οι οποίες επιτρέπουν στους αντισυμβαλλόμενους να τις τροποποιήσουν ή να τις τερματίσουν μετά από αλλαγή στον έλεγχο της Εταιρίας. Οι συμφωνίες αυτές δεν θεωρούνται να έχουν σημαντική επίδραση στο Συγκρότημα ως σύνολο.

Το Συγκρότημα έχει επίσης συμφωνίες οι οποίες προνοούν τον τερματισμό τους, σε περίπτωση που επιδεινωθεί σημαντικά η πιστοληπτική ικανότητα της Εταιρίας λόγω αλλαγής στον έλεγχο της Εταιρίας.

Άλλες πληροφορίες

Κατά το 2021 και 2020 δεν υπήρχαν περιορισμοί στη μεταβίβαση των συνήθων μετοχών ή τίτλων της Εταιρίας και δεν υπήρχαν περιορισμοί στα δικαιώματα ψήφου εκτός από τις πρόνοιες του περί Τραπεζικών Εργασιών Νόμου της Κύπρου, σύμφωνα με τις οποίες απαιτείται η έγκριση της ΚΤΚ πριν την απόκτηση ποσοστού, του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρίας πάνω από συγκεκριμένο ανώτατο επίπεδο, ως επίσης και τις γενικώς εφαρμοστέες διατάξεις συμπεριλαμβανομένων του Κανονισμού για Κατάχρηση της Αγοράς και της ισχύουσας νομοθεσίας για τις δημόσιες προσφορές εξαγοράς. Ενίοτε, τα δικαιώματα συγκεκριμένων μετόχων είναι περιορισμένα λόγω κυρώσεων για την καταπολέμηση της διαφθοράς, την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή/και την καταπολέμηση της τρομοκρατίας, συμπεριλαμβανομένων των κυρώσεων που σχετίζονται με τα γεγονότα στην Ουκρανία, όπου εφαρμόζεται. Η πολιτική του Συγκροτήματος είναι να συμμορφώνεται με όλους τους νόμους σε ισχύ, συμπεριλαμβανομένων των κυρώσεων και άλλων περιοριστικών μέτρων, ανά πάσα στιγμή. Το Συγκρότημα μπορεί από καιρού εις καιρόν, να καλέσει μεμονωμένους μετόχους να απέχουν από την εξάσκηση ορισμένων δικαιωμάτων για να διευκολύνει τη συμμόρφωση με περιοριστικά μέτρα και σχετικά θέματα συμμόρφωσης.

Η θυγατρική του Συγκροτήματος που διεξάγει ασφαλιστικές εργασίες κλάδου ζωής και κατέχει μετοχές της Εταιρίας ως μέρος των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που επενδύονται προς όφελος των ασφαλιζομένων, σύμφωνα με τις πρόνοιες του περί ασφαλιστικών εταιριών νόμου, δεν έχει δικαίωμα ψήφου. Δεν υπάρχουν μετοχές της Εταιρίας που παρέχουν ειδικά δικαιώματα ελέγχου.

Δεν υπάρχουν συμφωνίες μεταξύ των μετόχων, που να είναι γνωστές στην Εταιρία, οι οποίες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα περιορισμό στη μεταβίβαση τίτλων ή στα δικαιώματα ψήφου.

Δικαιώματα και υποχρεώσεις συνήθων μετοχών

Σύμφωνα με το καταστατικό της Εταιρίας, τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των συνήθων μετοχών είναι ως ακολούθως:

- υπό την επιφύλαξη του δικαιώματος της Εταιρίας να καθορίζει τις ημερομηνίες καταγραφής για τον προσδιορισμό της ταυτότητας των μελών που δικαιούνται να ειδοποιούνται και/ή να ψηφίζουν σε μία γενική συνέλευση, το δικαίωμα να παρευρίσκονται και να μιλάνε σε οποιαδήποτε γενική συνέλευση της Εταιρίας και να ασκήσουν μία ψήφο ανά συνήθη μετοχή σε οποιαδήποτε γενική συνέλευση της Εταιρίας,
- δικαίωμα να συμμετέχουν σε όλα τα μερίσματα που διανέμει η Εταιρία ανάλογα με το ποσοστό κεφαλαίου που αντιπροσωπεύουν οι μετοχές τους, και
- δικαίωμα, σε περίπτωση διάλυσης της Εταιρίας, να συμμετέχουν στα συνολικά περιουσιακά στοιχεία της Εταιρίας ανάλογα με το ποσοστό κεφαλαίου που αντιπροσωπεύουν οι μετοχές τους.

Κύριοι κάτοχοι μετοχών και χρηματοπιστωτικών μέσων

Στις 31 Δεκεμβρίου 2021 και στις 15 Μαρτίου 2022, η Εταιρία έχει ενημερωθεί για τα ακόλουθα προς κοινοποίηση συμφέροντα στο μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρίας.

	31 Δεκεμβρίου 2021			
	Αριθμός συνήθων μετοχών ή παραστατικά δικαιώματα που αντιπροσωπεύουν συνήθεις μετοχές της Εταιρίας	% που κατέχεται	Χρηματοπιστωτικά μέσα με παρόμοια οικονομική επίδραση (Κανονισμός 17 (1) (β) των Κανονισμών 2007 της Ιρλανδίας όπως τροποποιήθηκε) (Οδηγία 2004/109/ΕΚ)	% που κατέχεται
Lamesa Investments Ltd	41,383,699	9.27	-	-
CarVal Investors	38,789,810	8.69	-	-
Caius Capital LLP	9,595,550	2.15	25,941,471	5.81
Senvest Management LLC	25,137,132	5.63	-	-
European Bank for Reconstruction and Development (EBRD)	22,401,744	5.02	-	-
Cyprus Popular Bank Public Co Ltd	21,467,719	4.81	-	-
Eaton Vance Management	16,463,879	3.69	-	-

	15 Μαρτίου 2022			
	Αριθμός συνήθων μετοχών ή παραστατικά δικαιώματα που αντιπροσωπεύουν συνήθεις μετοχές της Εταιρίας	% που κατέχεται	Χρηματοπιστωτικά μέσα με παρόμοια οικονομική επίδραση (Κανονισμός 17 (1) (β) των Κανονισμών 2007 της Ιρλανδίας όπως τροποποιήθηκε) (Οδηγία 2004/109/ΕΚ)	% που κατέχεται
Lamesa Investments Ltd	41,383,699	9.27	-	-
CarVal Investors	39,055,322	8.75	-	-
Caius Capital LLP	9,498,602	2.13	25,941,471	5.81
Senvest Management LLC	28,373,268	6.36	-	-
European Bank for Reconstruction and Development (EBRD)	22,401,744	5.02	-	-
Cyprus Popular Bank Public Co Ltd	21,467,719	4.81	-	-
Eaton Vance Management	16,956,257	3.80	-	-

Μερίσματα

Βάσει των αποφάσεων της ΔΕΕΑ των προηγούμενων χρόνων, η Εταιρία και η BOC PCL υπόκεινται σε απαγόρευση διανομής μερισμάτων από τις εποπτικές αρχές και ως εκ τούτου κατά τη διάρκεια των ετών 2021 και 2020 δεν προτάθηκε και δεν πληρώθηκε μέρισμα.

Σε συνέχεια της απόφασης της ΔΕΕΑ του 2021, η Εταιρία και η BOC PCL εξακολουθούν να υπόκεινται σε απαγόρευση διανομής μερισμάτων στους μετόχους. Αυτή η απαγόρευση δεν ισχύει αν η διανομή γίνει μέσω έκδοσης νέων συνήθων μετοχών προς τους μετόχους, οι οποίες είναι αποδεκτές ως Κεφάλαιο Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1.

Η απαγόρευση δεν ισχύει για την πληρωμή κουπονιών για τα Χρεόγραφα Πρόσθετου Κεφαλαίου κατηγορίας 1 που εκδόθηκαν από την Εταιρία και την BOC PCL.

Κυριότεροι κίνδυνοι και αβεβαιότητες - διαχείριση και μετριασμός κινδύνων

Ως μέρος των εργασιών του, το Συγκρότημα εκτίθεται σε διάφορους κινδύνους. Το Συγκρότημα παρακολουθεί, διαχειρίζεται και μετριάξει αυτούς τους κινδύνους με διάφορους μηχανισμούς ελέγχου. Ο πιστωτικός κίνδυνος, ο κίνδυνος ρευστότητας και χρηματοδότησης ο κίνδυνος αγοράς (που προκύπτει από δυσμενείς μεταβολές στις τιμές συναλλάγματος, τα επιτόκια, τις τιμές μετοχών και τις τιμές ακινήτων) και ο ασφαλιστικός κίνδυνος και κίνδυνος αντασφάλισης, είναι κάποιοι από τους κύριους κινδύνους που αντιμετωπίζει το Συγκρότημα. Οι κύριοι κίνδυνοι που αντιμετωπίζει το Συγκρότημα περιλαμβάνουν επίσης το λειτουργικό κίνδυνο ο οποίος περιλαμβάνει το κίνδυνο συμμόρφωσης, το νομικό κίνδυνο και κίνδυνο φήμης, τον κανονιστικό κίνδυνο, τον κίνδυνο ασφάλειας πληροφοριών και κυβερνοχώρου, τον κίνδυνο ψηφιακού μετασχηματισμού και τεχνολογίας καθώς και τον κίνδυνο λειτουργικού μοντέλου και στρατηγικής.

Κυριότεροι κίνδυνοι και αβεβαιότητες - διαχείριση και μετριασμός κινδύνων (συνέχεια)

Πληροφορίες σχετικά με τους κυριότερους κινδύνους που αντιμετωπίζει το Συγκρότημα και τη διαχείριση τους παρατίθενται στις Σημειώσεις 45 έως 48 των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων και στις 'Επιπρόσθετες Γνωστοποιήσεις Κινδύνων και Διαχείρισης Κεφαλαίου', που είναι μέρος της Ετήσιας Οικονομικής Έκθεσης για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021 και στις Γνωστοποιήσεις για Πυλώνα III (Pillar III) για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021. Επιπρόσθετα, σε σχέση με το νομικό κίνδυνο που προκύπτει από επιδικίες, έρευνες, απαιτήσεις και άλλα θέματα, περαιτέρω πληροφορίες γνωστοποιούνται στη Σημείωση 39 των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων.

Επιπρόσθετα, το Συγκρότημα εκτίθεται στον κίνδυνο μεταβολής της αξίας είτε των ιδιοκτητών ακινήτων ή των αποθεμάτων ακινήτων ή των επενδύσεων σε ακίνητα. Τα αποθέματα ακινήτων αποκτούνται κυρίως από πελάτες στα πλαίσια διευθέτησης των υποχρεώσεων τους με σκοπό να πωληθούν σύμφωνα με τη στρατηγική του Συγκροτήματος. Περισσότερες πληροφορίες αναφέρονται στη Σημείωση 27 των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων.

Οι δραστηριότητες του Συγκροτήματος είναι κυρίως στην Κύπρο και ως εκ τούτου, η απόδοση του Συγκροτήματος επηρεάζεται από αλλαγές στο λειτουργικό περιβάλλον της Κύπρου όπως περιγράφεται στην ενότητα 'Λειτουργικό περιβάλλον' αυτής της Έκθεσης Συμβούλων, και τις αλλαγές στις μακροοικονομικές συνθήκες και τις γεωπολιτικές εξελίξεις, όπως περιγράφεται στις 'Επιπρόσθετες Γνωστοποιήσεις Διαχείρισης Κινδύνων και Κεφαλαίου', που είναι μέρος της Ετήσιας Οικονομικής Έκθεσης για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021.

Επίσης, λεπτομέρειες για τις σημαντικές κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές οι οποίες μπορούν να έχουν ουσιαστικές επιπτώσεις στη χρηματοοικονομική επίδοση και θέση του Συγκροτήματος παρουσιάζονται στη Σημείωση 5 αυτών των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων.

Λεπτομέρειες για τα χρηματοοικονομικά μέσα και τις δραστηριότητες αντιστάθμισης του Συγκροτήματος παρουσιάζονται στη Σημείωση 21 των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων.

Ο ιός COVID-19 και η μακροπρόθεσμη επίδραση του στην οικονομία και χρηματοοικονομική επίδοση του Συγκροτήματος παραμένουν αβέβαια. Οι επιπτώσεις του ιού COVID-19 περιγράφονται στην ενότητα 'Επισκόπηση επιχειρηματικής δραστηριότητας' αυτής της Έκθεσης Συμβούλων. Οι επιπτώσεις της στρατιωτικής σύγκρουσης μεταξύ της Ρωσίας και της Ουκρανίας επίσης παραμένουν αβέβαιες και είναι δύσκολο να προβλεφθούν. Η άμεση έκθεση του Συγκροτήματος είναι περιορισμένη αλλά οι έμμεσες επιπτώσεις θα εξαρτηθούν από τη διάρκεια και την ένταση της κρίσης και τις επιπτώσεις στην Κυπριακή οικονομία και παραμένουν αβέβαιες σε αυτό το στάδιο. Περισσότερες γνωστοποιήσεις παρατίθενται στην ενότητα 'Επισκόπηση επιχειρηματικής δραστηριότητας', στην ενότητα 'Λειτουργικό Περιβάλλον' και στην ενότητα 'Γεγονότα μετά την ημερομηνία αναφοράς' αυτής της Έκθεσης Συμβούλων.

Οι παράγοντες κινδύνου που παρατίθενται πιο πάνω και στις αναφορές που προσδιορίζονται πιο πάνω, δεν πρέπει να θεωρούνται ως μια πλήρης και συνολική αναφορά για όλους τους πιθανούς κινδύνους και αβεβαιότητες. Μπορεί να υπάρχουν κίνδυνοι και αβεβαιότητες για τα οποία το Συγκρότημα δεν είναι ενήμερο ή τα οποία το Συγκρότημα δεν θεωρεί σημαντικά, αλλά τα οποία μπορεί να καταστούν σημαντικά. Ως αποτέλεσμα των δύσκολων συνθηκών λόγω του COVID-19, της αβεβαιότητας που δημιουργήθηκε από την κρίση στην Ουκρανία της αυξανόμενης απειλής από κυβερνοεπιθέσεις και των άγνωστων κινδύνων, η ακριβής φύση όλων των κινδύνων και αβεβαιοτήτων που το Συγκρότημα αντιμετωπίζει δεν μπορούν να προβλεφθούν αφού πολλοί από αυτούς τους κινδύνους είναι εκτός του ελέγχου του Συγκροτήματος.

Γεγονότα μετά την ημερομηνία αναφοράς

Ουκρανική κρίση

Η εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία στις 24 Φεβρουαρίου 2022 προκάλεσε διαταραχές και αβεβαιότητες στις αγορές και την παγκόσμια οικονομία, καθώς και τη συντονισμένη εφαρμογή κυρώσεων από την Ευρωπαϊκή Ένωση, το Ηνωμένο Βασίλειο και τις Ηνωμένες Πολιτείες καθώς και άλλους φορείς κατά της Ρωσίας, της Λευκορωσίας και ορισμένων περιοχών της Ουκρανίας και ορισμένων Ρωσικών οντοτήτων και Ρώσων υπηκόων. Η πολιτική του Συγκροτήματος είναι να συμμορφώνεται με όλους τους ισχύοντες νόμους, συμπεριλαμβανομένων των κυρώσεων και ελέγχων στις εξαγωγές. Επί του παρόντος, αναπτύσσονται με ταχείς ρυθμούς πολυάριθμα σύνθετα καθεστώτα, ως απάντηση στη στρατιωτική σύγκρουση και το Συγκρότημα εργάζεται προσεκτικά και επιμελώς για να συμμορφωθεί με όλες τις σχετικές απαιτήσεις και να αντιμετωπίσει τις πιθανές συνέπειές τους.

Γεγονότα μετά την ημερομηνία αναφοράς (συνέχεια)

Η άμεση έκθεση του Συγκροτήματος σε μεικτά δανειακά ανοίγματα (συμπεριλαμβανομένων των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες που κατηγοριοποιούνται ως να κατέχονται προς πώληση) στη Ρωσία, την Ουκρανία και τη Λευκορωσία ήταν περίπου €119 εκατ. (καθαρή λογιστική αξία €110 εκατ.) σε όλους τους πελατειακούς τομείς στις 31 Δεκεμβρίου 2021, εκ των οποίων €95 εκατ. είναι εξυπηρετούμενα (η βάση της έκθεσης είναι διευρυμένη σε σύγκριση με τη συγκέντρωση πιστωτικού κινδύνου ανά γεωγραφική περιοχή όπως περιλαμβάνεται στη Σημείωση 45.2 των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων η οποία γνωστοποιείται με αναφορά στη χώρα διαμονής/χώρα εγγραφής, ώστε να περιλαμβάνει επίσης ανοίγματα για δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες με διαβατήριο προέλευσης από τις εν λόγω χώρες ή/και επιχειρηματικές δραστηριότητες εντός των εν λόγω χωρών ή/και όταν ο τελικός δικαιούχος έχει διαβατήριο προέλευσης από τις ή διαμένει στις εν λόγω χώρες). Οι καταθέσεις πελατών που σχετίζονται με Ρώσους/Ουκρανούς πελάτες γνωστοποιούνται στη Σημείωση 31 των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων.

Επιπρόσθετα, το Συγκρότημα είχε δάνεια και απαιτήσεις από τράπεζες σε ρούβλια περίπου €1 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2021 και περίπου €9 εκατ. στις 21 Μαρτίου 2022. Οι επενδύσεις του Συγκροτήματος σε αποσβεσμένο κόστος περιλάμβαναν ομόλογα σε νόμισμα ευρώ λογιστικής αξίας €21.7 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2021, που αφορούσαν ομόλογα που εκδόθηκαν από εκδότη σε χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης με σημαντική έκθεση στη Ρωσία και την Ουκρανία, η οποία μειώθηκε κατά €10 εκατ. τον Μάρτιο του 2022. Όσον αφορά τα παράγωγα, σημειώνεται ότι το Συγκρότημα μείωσε την έκθεσή του σε παράγωγα σε ρούβλια σε μηδέν τον Μάρτιο του 2022. Δεν υπήρχαν άλλες επενδύσεις που να αφορούν εκδότες με σημαντική έκθεση στη Ρωσία ή/και την Ουκρανία. Ο ισολογισμός του Συγκροτήματος στις 31 Δεκεμβρίου 2021 περιλάμβανε επίσης καθαρά περιουσιακά στοιχεία ύψους περίπου €10 εκατ. που κατείχε η Ρωσική θυγατρική του Συγκροτήματος - που αποτελούν μέρος των δραστηριοτήτων απομόχλευσης του Συγκροτήματος στο εξωτερικό, οι οποίες μειώνονται σταδιακά.

Παρόλο που η άμεση έκθεση του Συγκροτήματος στην περιοχή είναι περιορισμένη, η εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία θα μπορούσε να έχει ως αποτέλεσμα μακροχρόνια/αυξημένη γεωπολιτική αστάθεια, περιορισμούς στο εμπόριο, διαταραχές στις εφοδιαστικές αλυσίδες διεθνώς, αυξήσεις στις τιμές ενέργειας με αποτέλεσμα πληθωριστικές επιδράσεις, και πιθανές αρνητικές επιπτώσεις στην εγχώρια, περιφερειακή και διεθνή οικονομία. Οι πιθανές επιδράσεις από την εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία παραμένουν ασαφείς και περιλαμβάνουν, αλλά δεν περιορίζονται, στις οικονομικές συνθήκες, τις αξίες των περιουσιακών στοιχείων, τις προσδοκίες για τα επιτόκια και τις τιμές συναλλάγματος. Σε περίπτωση σημαντικής μείωσης στον αριθμό και όγκο των συναλλαγών ως αποτέλεσμα της κρίσης, αυτό ενδέχεται να επηρεάσει αρνητικά τα καθαρά έσοδα από προμήθειες του Συγκροτήματος από τις συναλλαγές, ειδικά στο τομέα Διεθνών Τραπεζικών Εργασιών (IBS).

Το Συγκρότημα θα συνεχίσει να παρακολουθεί στενά τις σχετικές επιπτώσεις στην χρηματοοικονομική του θέση συμπεριλαμβανομένων των εκτιμωμένων άμεσων και έμμεσων επιπτώσεων στους υπολογισμούς των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών και στην αποτίμηση στην εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων, των υποχρεώσεων και της έκθεσης εκτός ισολογισμού, καθώς και των επιπτώσεων στα λειτουργικά κέρδη.

Σχέδιο εθελούσιας αποχώρησης από την JCC Payment Systems

Τον Ιανουάριο 2022 η θυγατρική εταιρεία του Συγκροτήματος JCC Payment Systems Ltd προχώρησε σε σχέδιο εθελούσιας αποχώρησης για τους υπαλλήλους της, με κόστος €2,901 χιλ. Συνολικά, 14 υπάλληλοι αποδέχθηκαν το σχέδιο εθελούσιας αποχώρησης και αναμένεται να αποχωρήσουν από το Συγκρότημα μέχρι το τέλος του πρώτου εξαμήνου του 2022.

Πρόωρη εξόφληση Ομολόγου Δευτεροβάθμιου Κεφαλαίου - Ιανουάριος 2017

Στις 19 Ιανουαρίου 2022 η BOC PCL προχώρησε στην εξόφληση του υπόλοιπου ποσού των Ομολόγων Δευτεροβάθμιου Κεφαλαίου - Ιανουάριος 2017 που παρέμενε σε ισχύ, συνολικής ονομαστικής αξίας ύψους €43 εκατ., όπως γνωστοποιείται στη Σημείωση 33.

Αρχεία και σημαντικά αρχεία

Τα μέτρα που έλαβαν οι Σύμβουλοι για να εξασφαλίσουν τη συμμόρφωση των απαιτήσεων των άρθρων 281 μέχρι 285 της Νομοθεσίας για Εταιρίες 2014 της Ιρλανδίας (Νομοθεσία για Εταιρίες 2014), όσον αφορά τα λογιστικά αρχεία, περιλαμβάνουν την παροχή κατάλληλων μέσων για τη διατήρηση επαρκών λογιστικών αρχείων σε όλη την Εταιρία και το Συγκρότημα, συμπεριλαμβανομένου του διορισμού προσωπικού με κατάλληλα προσόντα, εμπειρία και εμπειρογνωμοσύνη.

Τα λογιστικά αρχεία κρατούνται στο εγγεγραμμένο γραφείο της Εταιρίας στην Earlsfort Terrace 10, Δουβλίνο 2, D02 T380, Ιρλανδία και στην οδό Στασίνου 51, 2002, Στρόβολος, Λευκωσία, Κύπρος.

Έρευνα και ανάπτυξη

Κατά τη συνήθη πορεία των εργασιών του, το Συγκρότημα αναπτύσσει νέα προϊόντα και υπηρεσίες που βελτιώνουν την εμπειρία των πελατών. Πρόσθετες πληροφορίες γνωστοποιούνται στην ενότητα 'Επισκόπηση επιχειρηματικής δραστηριότητας' αυτής της Έκθεσης Συμβούλων.

Σχετικές πληροφορίες ελέγχου

Στην περίπτωση προσώπων που είναι Σύμβουλοι τη στιγμή που εγκρίνεται αυτή η έκθεση σύμφωνα με το άρθρο 330 της Νομοθεσίας για Εταιρίες 2014:

- οι Σύμβουλοι αναγνωρίζουν μεμονωμένα και συλλογικά ότι, εφόσον γνωρίζει ο κάθε Σύμβουλος, δεν υπάρχουν σχετικές πληροφορίες ελέγχου τις οποίες δεν γνωρίζουν οι ελεγκτές της Εταιρίας και
- ότι έχει λάβει όλα τα μέτρα που έπρεπε να λάβει ως Σύμβουλος προκειμένου να γνωρίζει σχετικές πληροφορίες ελέγχου και να αποδείξει ότι οι ελεγκτές της Εταιρίας γνωρίζουν αυτές τις πληροφορίες.

Ετοιμασία περιοδικών εκθέσεων

Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει την ευθύνη να διασφαλίζει ότι η διοίκηση διατηρεί ένα κατάλληλο σύστημα εσωτερικού ελέγχου που παρέχει διασφάλιση για την αποτελεσματική λειτουργία, τους εσωτερικούς ελέγχους για την οικονομική πληροφόρηση και τη συμμόρφωση με κανόνες και κανονισμούς. Έχει τη συνολική ευθύνη για το Συγκρότημα και εγκρίνει και επιβλέπει την υλοποίηση των στρατηγικών του στόχων, τη στρατηγική κινδύνου και την εσωτερική διακυβέρνηση.

Το Συγκρότημα έχει κατάλληλους μηχανισμούς εσωτερικού ελέγχου, περιλαμβανομένων υγειών διοικητικών και λογιστικών διαδικασιών, συστημάτων πληροφορικής και ελέγχων. Το πλαίσιο διακυβέρνησης υπόκειται σε αναθεώρηση τουλάχιστον μια φορά το χρόνο.

Οι πολιτικές και οι διαδικασίες έχουν σχεδιαστεί βάσει της φύσης, έκτασης και πολυπλοκότητας των εργασιών του Συγκροτήματος για να παρέχουν εύλογη, αλλά όχι απόλυτη, διαβεβαίωση έναντι ουσιωδών ανακρίβειών, λαθών, ζημιών, απατών ή παραβιάσεων νομοθεσιών και κανονισμών.

Το Διοικητικό Συμβούλιο, μέσω της Επιτροπής Ελέγχου, και της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων προβαίνει σε αναθεωρήσεις σε τακτική βάση σε σχέση με την αποτελεσματικότητα των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου και πληροφορικής του Συγκροτήματος και των διαδικασιών επαλήθευσης της ορθότητας, πληρότητας και εγκυρότητας της πληροφόρησης που παρέχεται στους επενδυτές. Οι αναθεωρήσεις καλύπτουν όλα τα συστήματα εσωτερικών ελέγχων, συμπεριλαμβανομένων των οικονομικών και λειτουργικών μηχανισμών ελέγχου και μηχανισμού ελέγχου συμμόρφωσης, καθώς και των συστημάτων διαχείρισης κινδύνων. Ο ρόλος της Επιτροπής Ελέγχου, μεταξύ άλλων, είναι να διασφαλίζει την οικονομική ακεραιότητα και ακρίβεια της οικονομικής πληροφόρησης της Εταιρίας.

Η διαδικασία της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης του Συγκροτήματος ελέγχεται χρησιμοποιώντας καταγεγραμμένες λογιστικές πολιτικές και διαδικασίες, που υποστηρίζονται από οδηγίες και καθοδήγηση στις απαιτήσεις αναφοράς, για τις οποίες ενημερώνονται όλες οι αναφέρουσες εταιρίες του Συγκροτήματος πριν την περίοδο αναφοράς. Η υποβολή των χρηματοοικονομικών πληροφοριών για κάθε αναφέρουσα εταιρία υπόκειται σε υπογραφή από τον κάθε υπεύθυνο λειτουργό για την παροχή των πληροφοριών.

Πραγματοποιούνται επιπρόσθετοι έλεγχοι για την επικύρωση της ακεραιότητας των δεδομένων στο επίπεδο του Συγκροτήματος. Το σύστημα εσωτερικού ελέγχου διασφαλίζει επίσης ότι η ακεραιότητα των λογιστικών και χρηματοοικονομικών συστημάτων, περιλαμβανομένων των χρηματοοικονομικών και λειτουργικών ελέγχων και η συμμόρφωση με τις νομικές και εποπτικές απαιτήσεις και τα σχετικά πρότυπα, είναι επαρκής.

Όπου από καιρό σε καιρό εντοπίζονται τομείς βελτίωσης, αυτοί γίνονται το επίκεντρο της προσοχής της διοίκησης για την επίλυσή τους και, ως εκ τούτου, ενισχύουν τις ισχύουσες διαδικασίες. Οι τομείς βελτίωσης μπορεί να περιλαμβάνουν την τυποποίηση των υφιστάμενων ελέγχων και την εισαγωγή νέων ελέγχων τεχνολογίας πληροφοριών, καθώς η εξάρτηση από την τεχνολογία πληροφοριών αυξάνεται συνεχώς.

Η Ετήσια Οικονομική Έκθεση πριν την υποβολή της στο Διοικητικό Συμβούλιο εξετάζεται και εγκρίνεται από την Εκτελεστική Επιτροπή. Το Συμβούλιο, μέσω της Επιτροπής Ελέγχου εξετάζει και εγκρίνει τις οικονομικές καταστάσεις, τις ανακοινώσεις αποτελεσμάτων και την Ετήσια Έκθεση και διασφαλίζει ότι οι κατάλληλες γνωστοποιήσεις έχουν συμπεριληφθεί. Αυτή η διαδικασία διακυβέρνησης εξασφαλίζει ότι τόσο η διοίκηση όσο και το Συμβούλιο έχουν επαρκή ευκαιρία να αμφισβητήσουν τις οικονομικές καταστάσεις του Συγκροτήματος και άλλες σημαντικές γνωστοποιήσεις πριν από τη δημοσίευσή τους.

Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης

Τον Ιανουάριο 2019 το ΧΑΚ έκδωσε την 5η Έκδοση (Αναθεωρημένη) του Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης (ο Κώδικας ΧΑΚ). Οι εισηγμένες εταιρίες έχουν την υποχρέωση να συμπεριλαμβάνουν στην Ετήσια Οικονομική Έκθεσή τους, Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου για την Εταιρική Διακυβέρνηση. Στο πρώτο μέρος της Έκθεσης, οι εταιρίες θα πρέπει να δηλώνουν κατά πόσο συμμορφώνονται με τον Κώδικα ΧΑΚ καθώς και το βαθμό στον οποίο εφαρμόζουν τις αρχές του. Στο δεύτερο μέρος της Έκθεσης, οι εταιρίες θα πρέπει να επιβεβαιώνουν ότι έχουν συμμορφωθεί με τις διατάξεις του Κώδικα ΧΑΚ και σε περίπτωση που δεν έχουν συμμορφωθεί, να δίνουν επαρκή εξήγηση.

Η Εταιρία επέλεξε επίσης να συμμορφωθεί με τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης Ηνωμένου Βασιλείου 2018 που εκδόθηκε από το Συμβούλιο Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (FRC) στο Ηνωμένο Βασίλειο (Κώδικας ΗΒ) μετά την απόφασή της να προχωρήσει με την Εισαγωγή στο Χρηματιστήριο Αξιών του Λονδίνου. Οι Σύμβουλοι θεωρούν επίσης ότι η Εταιρία έχει συμμορφωθεί με τις διατάξεις του Κώδικα ΗΒ, εκτός όπως ορίζεται στην Εισαγωγή Μέρος Β της Έκθεσης Εταιρικής Διακυβέρνησης.

Αναφορικά με το πρώτο μέρος της Έκθεσης, η Εταιρία ως εισηγμένη στο ΧΑΚ, έχει υιοθετήσει τον Κώδικα ΧΑΚ και εφαρμόζει τις αρχές του.

Αναφορικά με το δεύτερο μέρος της Έκθεσης, η Εταιρία συμμορφώνεται με τις διατάξεις του Κώδικα ΧΑΚ. Στην Έκθεση περί Εταιρικής Διακυβέρνησης του 2021 περιγράφεται ο τρόπος εφαρμογής των αρχών του Κώδικα ΧΑΚ.

Η περιγραφή καλύπτει επίσης τις αρχές του Κώδικα ΗΒ και πως αυτές έχουν εφαρμοστεί κατά τη διάρκεια του έτους.

Οι κανονισμοί που διέπουν τη σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου και το διορισμό και αντικατάσταση των μελών του παρουσιάζονται στην Ενότητα 1 της Έκθεσης περί Εταιρικής Διακυβέρνησης για το 2021. Οι εξουσίες του Διοικητικού Συμβουλίου και των επιτροπών του για διοικητικές, διαχειριστικές και εποπτικές υπηρεσίες που περιλαμβάνουν τις εξουσίες του Διοικητικού Συμβουλίου σχετικά με την έκδοση ή εξαγορά από την Εταιρία των μετοχών της, επίσης παρουσιάζονται στην Έκθεση περί Εταιρικής Διακυβέρνησης.

Οποιαδήποτε τροποποίηση ή προσθήκη στο Καταστατικό της Εταιρίας είναι έγκυρη μόνο εάν εγκριθεί με ειδικό ψήφισμα σε συνέλευση των μετόχων.

Περιγραφή για τις δραστηριότητες της συνέλευσης των μετόχων, τις κύριες εξουσίες της συνέλευσης των μετόχων, τα δικαιώματα των μετόχων και την εξάσκηση αυτών των δικαιωμάτων παρουσιάζονται στην Ενότητα 7 της Έκθεσης περί Εταιρικής Διακυβέρνησης.

Λεπτομέρειες για περιορισμούς στα δικαιώματα ψήφου και για ειδικά δικαιώματα ελέγχου σε σχέση με τις μετοχές της Εταιρίας αναφέρονται στην ενότητα 'Άλλες πληροφορίες' πιο πάνω. Άλλες πληροφορίες που απαιτούνται να γνωστοποιηθούν βάσει της Οδηγίας της Ευρωπαϊκής Κοινότητας (Δημόσιες Προσφορές Εξαγοράς (Οδηγία 2004/25/ΕΚ)) Κανονισμοί 2006 περιλαμβάνονται στη σελίδα 45.

Σύμφωνα με το άρθρο 167 της Νομοθεσίας για Εταιρίες 2014, οι Σύμβουλοι επιβεβαιώνουν την ύπαρξη Επιτροπής Ελέγχου του Συμβουλίου. Λεπτομέρειες για τη σύνθεση και τις δραστηριότητες της Επιτροπής Ελέγχου του Διοικητικού Συμβουλίου περιλαμβάνονται στην Έκθεση Εταιρικής Διακυβέρνησης για το 2021.

Η Ετήσια Έκθεση περί Εταιρικής Διακυβέρνησης για το 2021 συμπεριλαμβάνεται σε αυτή την Ετήσια Οικονομική Έκθεση στις σελίδες 313 μέχρι 379 και παρέχει την πληροφόρηση που απαιτείται από το άρθρο 1373 της Νομοθεσίας για Εταιρίες 2014.

Οι δηλώσεις και οι πληροφορίες που αναφέρονται στη Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης θεωρούνται ότι συμπεριλαμβάνονται σε αυτή τη έκθεση.

Δήλωση Συμμόρφωσης των Συμβούλων

Όπως απαιτείται από το άρθρο 225 της Νομοθεσίας για Εταιρίες 2014, οι Διοικητικοί Σύμβουλοι αναγνωρίζουν ότι είναι υπεύθυνοι για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης της Εταιρίας με τις σχετικές υποχρεώσεις της (όπως ορίζεται στο άρθρο 225(1)). Οι Σύμβουλοι επιπλέον επιβεβαιώνουν ότι έχει συνταχθεί μία δήλωση συμμόρφωσης που καθορίζει τις πολιτικές της Εταιρίας και ότι έχουν τεθεί σε εφαρμογή κατάλληλες ρυθμίσεις και δομές οι οποίες, κατά τη γνώμη του Διοικητικού Συμβουλίου, αποσκοπούν στην εξασφάλιση ουσιαστικής συμμόρφωσης με τις σχετικές υποχρεώσεις. Κατά το οικονομικό έτος στο οποίο αναφέρεται η έκθεση, πραγματοποιήθηκε επανεξέταση αυτών των ρυθμίσεων και δομών.

Τερματισμός συμφωνιών υπηρεσίας

Το συμβόλαιο εργοδότησης ενός από τους Εκτελεστικούς Συμβούλους στις 31 Δεκεμβρίου 2021 περιλαμβάνει πρόνοια για μονομερές δικαίωμα μη αιτιολογημένου τερματισμού του συμβολαίου εκ μέρους Εκτελεστικού Συμβούλου ή της BOC PCL, με ειδοποίηση έξι μηνών. Σε τέτοια περίπτωση, η BOC PCL έχει την υποχρέωση να καταβάλει στον Εκτελεστικό Σύμβουλο μισθό για περίοδο 6 μηνών έναντι ειδοποίησης για άμεσο τερματισμό του συμβολαίου. Υπάρχει μια αρχική περίοδος τριών ετών, δηλαδή έως τις 31 Αυγούστου 2022, κατά τη διάρκεια της οποίας δεν μπορεί να επιδοθεί τέτοια ειδοποίηση είτε από την BOC PCL είτε από τον Εκτελεστικό Σύμβουλο, εκτός εάν υπάρξει αλλαγή ελέγχου της BOC PCL, όπως αυτό ορίζεται στη σύμβαση παροχών υπηρεσιών όπου ο Εκτελεστικός Σύμβουλος μπορεί να επιδόσει την ειδοποίηση και δικαιούται περαιτέρω αποζημίωση, όπως αυτό ορίζεται στη σύμβαση παροχής υπηρεσιών. Οι όροι εργοδότησης του άλλου Εκτελεστικού Συμβούλου βασίζονται στις πρόνοιες της ισχύουσας συλλογικής σύμβασης, οι οποίες προβλέπουν ειδοποίηση ή αποζημίωση εκ μέρους της BOC PCL με βάση τα χρόνια υπηρεσίας και γραπτή προειδοποίηση τεσσάρων μηνών από τον Εκτελεστικό Σύμβουλο σε περίπτωση εθελούσιας αποχώρησης.

Διοικητικό Συμβούλιο

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρίας κατά την ημερομηνία αυτής της Έκθεσης Συμβούλων αναφέρονται στη σελίδα 1. Όλοι οι Σύμβουλοι ήταν μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου κατά τη διάρκεια του έτους και μέχρι την ημερομηνία της παρούσας Έκθεσης Συμβούλων με εξαίρεση όπως περιγράφεται πιο κάτω.

Στις 26 Φεβρουαρίου 2021 και στις 29 Νοεμβρίου 2021 η EKT έγκρινε τον διορισμό του κ. Νίκου Σοφιανού και κ. Κωνσταντίνου Ιορδάνου ως μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου αντίστοιχα. Στις 6 Οκτωβρίου 2021 η EKT ενέκρινε το διορισμό της κα. Ελίζας Λειβαδιώτου ως Εκτελεστικό Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου.

Σύμφωνα με το Καταστατικό της Εταιρίας σε κάθε ετήσια γενική συνέλευση της Εταιρίας, κάθε Διοικητικός Σύμβουλος ο οποίος ασκεί τα καθήκοντά του κατά την ολοκλήρωση της τελευταίας ετήσιας γενικής συνέλευσης από τον τελευταίο διορισμό ή την επανεκλογή του, θα πρέπει να αποχωρεί και να προσφέρεται για επανεκλογή εάν το επιθυμεί.

Η αμοιβή του Διοικητικού Συμβουλίου παρουσιάζεται στη Σημείωση 50 των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων.

Συμφέροντα Διοικητικών Συμβούλων και Γραμματέα

Το συμφέρον στο μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρίας που κατείχε κάθε μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου και η Γραμματέας της Εταιρίας συμπεριλαμβανομένων των μελών της οικογένειάς τους, στις 31 Δεκεμβρίου 2021, παρουσιάζεται στον πιο κάτω πίνακα:

	Συνήθεις μετοχές ή Παραστατικά Δικαιώματα που αντιπροσωπεύουν συνήθεις μετοχές της Εταιρίας €0.10 η κάθε μία στις 31 Δεκεμβρίου 2021	Συνήθεις μετοχές ή Παραστατικά Δικαιώματα που αντιπροσωπεύουν συνήθεις μετοχές της Εταιρίας €0.10 η κάθε μία στην 1 Ιανουαρίου 2021 ή κατά την ημερομηνία του διορισμού τους
<i>Μη εκτελεστικοί σύμβουλοι</i>		
Ευστράτιος-Γεώργιος Αράπογλου	46,500	46,500
Maksim Goldman	7,192	7,192
Arne Berggren	25,000	25,000
Ιωάννης Ζωγραφάκης	3,014	3,014
Πόλα Χατζησωτηρίου	7	7
Κωνσταντίνος (Ντίνος) Ιορδάνου (διορίστηκε στις 29/11/2021)	246,773	246,773
Μαρία Φιλίππου	1	1
<i>Εκτελεστικοί σύμβουλοι</i>		
Πανίκος Νικολάου	5,027	5,027
Ελίζα Λειβαδιώτου (διορίστηκε στις 06/10/2021)	35	35
<i>Γραμματέας της Εταιρίας</i>		
Κάτια Σάντη	5	6
	333,554	333,555

Συμφέροντα Διοικητικών Συμβούλων και Γραμματέα (συνέχεια)

Εκτός από τα πιο πάνω συμφέροντα οι Διοικητικοί Σύμβουλοι και η Γραμματέας της Εταιρίας δεν κατείχαν οποιοδήποτε άλλο συμφέρον στις μετοχές της Εταιρίας ή των θυγατρικών της στις 31 Δεκεμβρίου 2021.

Ελεγκτές

Οι Ελεγκτές διορίστηκαν εκ νέου ως Ελεγκτές κατά την τελευταία Ετήσια Γενική Συνέλευση που πραγματοποιήθηκε στις 25 Μαΐου 2021 σύμφωνα με το άρθρο 383(2) του νόμου περί εταιριών του 2014.

Δήλωση μη-χρηματοοικονομικής πληροφόρησης

Ευρωπαϊκοί κανονισμοί σχετικά με τη μη χρηματοοικονομική πληροφόρηση, οι οποίοι ενσωματώθηκαν στην Ιρλανδική νομοθεσία (Δημοσιοποίηση Μη Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών και Πληροφοριών για την Πολυμορφία από Ορισμένες Μεγάλες Επιχειρήσεις και Ομίλους, Κανονισμοί του 2017 (όπως έχουν τροποποιηθεί)), απαιτούν την υποβολή έκθεσης για συγκεκριμένα θέματα όπως περιβαλλοντικά θέματα, κοινωνικά και εργασιακά θέματα, τον σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, τη δωροδοκία και την καταπολέμηση της διαφθοράς.

Οι αναφερόμενες πληροφορίες περιλαμβάνουν τις πολιτικές, τις διαδικασίες δέουσας επιμέλειας για την εφαρμογή αυτών των πολιτικών και τα αποτελέσματα αυτών των ενεργειών, τους κυριότερους κινδύνους και διαχείριση αυτών των κινδύνων και τους βασικούς δείκτες απόδοσης (KPIs). Το Συγκρότημα ακολουθεί μια πολιτική η οποία έχει ως στόχο να εφαρμόζει τέτοιες απαιτήσεις απόδοσης οι οποίες να υπερβαίνουν με συνέπεια τις ελάχιστες απαιτήσεις των εν λόγω κανονισμών ('Regulation plus' policy).

Το Συγκρότημα, διαδραματίζει βασικό ρόλο και συμβάλλει στην ανάπτυξη της Κυπριακής οικονομίας με τη μακρά παρουσία και τη δεσπόζουσα θέση του στην αγορά. Οι κύριοι στόχοι του Συγκροτήματος για το 2021 και τα επόμενα χρόνια είναι η βιώσιμη ανάπτυξη, η κοινωνική πρόοδος και η βιώσιμη οικονομία.

Το Συγκρότημα δημοσιεύει τα Ετήσια Μη-Χρηματοοικονομικά Αποτελέσματα σύμφωνα με τα Πρότυπα της Παγκόσμιας Πρωτοβουλίας Αναφοράς (Global Reporting Initiative GRI) και σύμφωνα με τα πρότυπα και την καθοδήγηση του Συμβουλίου Προτύπων Λογιστικής Αειφορίας (SASB), τα οποία προσδιορίζουν και περιλαμβάνουν όλες τις πιο πάνω πληροφορίες. Η Εταιρική Έκθεση Βιώσιμης Ανάπτυξης του 2021 θα είναι διαθέσιμη στην ιστοσελίδα του Συγκροτήματος <http://www.bankofcyprus.com> (Συγκρότημα/Βιώσιμη Αναπτυξη/Εκθέσεις Βιώσιμης Ανάπτυξης).

Δέσμευση για Βιωσιμότητα

Η στρατηγική προσέγγιση του Συγκροτήματος όσον αφορά τη βιώσιμη ανάπτυξη είναι ο ρόλος του να συνεχίσει να επεκτείνεται πέραν από τον Τραπεζικό Τομέα ('Beyond Banking'). Η προσέγγισή αυτή βασίζεται στα θεμέλια της Ορθής Διακυβέρνησης και Ηθικής, εστιάζοντας σε τέσσερις βασικούς πυλώνες:

- Υπεύθυνες Υπηρεσίες,
- Ανθρώπινο δυναμικό,
- Κοινωνία, και
- Περιβάλλον,

όπως περιγράφεται λεπτομερώς στην Εταιρική Έκθεση Βιώσιμης Ανάπτυξης. Το Συγκρότημα λαμβάνει υπόψη τα Πρότυπα Βιωσιμότητας σε σχέση με εγχώρια, παγκόσμια και τομεακά πλαίσια, νομοθεσίες και πρωτοβουλίες, συμπεριλαμβανομένων των 17 Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης και τα Περιβαλλοντικά, Κοινωνικά και σχετικά με τη Διακυβέρνηση κριτήρια (ΠΚΔ / 'ESG'). Το Συγκρότημα ενεργεί με διαφάνεια και υπευθυνότητα, σύμφωνα με τον κώδικα δεοντολογίας του, και φιλοδοξεί να ηγηθεί σε μια εποχή που χαρακτηρίζεται από γεωμετρική πρόοδο, διαταραχή και ψηφιοποίηση, μέσω της καινοτόμου προσέγγισής του. Το Συγκρότημα παραμένει συνεπές και δεσμευμένο έναντι όλων των ενδιαφερόμενων μερών του: επενδυτές, πελάτες, μετόχους, υπαλλήλους και την κυπριακή κοινωνία γενικότερα.

Το 2021 δημιουργήθηκε η πρώτη Στρατηγική ΠΚΔ του Συγκροτήματος. Μέσω της Στρατηγικής ΠΚΔ, το Συγκρότημα στοχεύει να επικοινωνήσει αποτελεσματικά το νέο του όραμα στο προσωπικό του, τους εξωτερικούς συνεργάτες, τους πελάτες και τους μετόχους του, και ευρύτερα στην κοινωνία.

Εργαζόμενοι

Το Συγκρότημα αναγνωρίζει τη σημασία της επένδυσης στην ενδυνάμωση και την ανάπτυξη του προσωπικού.

Δήλωση μη-χρηματοοικονομικής πληροφόρησης (συνέχεια)

Δέσμευση εργαζομένων

Ο αριθμός προσωπικού του Συγκροτήματος στις 31 Δεκεμβρίου 2021 ανήλθε σε 3,438 (περιλαμβανομένων 49 ατόμων που αποδέχτηκαν το σχέδιο εθελούσιας αποχώρησης και αποχώρησαν από το Συγκρότημα στις αρχές του 2022). Ανάλυση ανά γεωγραφική περιοχή του μέσου όρου του αριθμού των υπαλλήλων (πλήρους απασχόλησης) του Συγκροτήματος και ανάλυση του μέσου όρου του αριθμού υπαλλήλων στην Κύπρο για το 2021 ανά πελατειακό τομέα υφιστάμενης διαχείρισης του πελάτη παρουσιάζεται στη Σημείωση 14 των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων. Η BOC PCL έχει αναπτύξει πολιτικές για την διασφάλιση της ισότητας των φύλων, της διαφορετικότητας και της ενσωμάτωσης. Οι πολιτικές, οι διαδικασίες, η εκπαίδευση και μία σειρά εργαλείων είναι διαθέσιμα για να διασφαλίσουν ότι το Συγκρότημα υιοθετεί μια κουλτούρα αξιοκρατίας και δικαίου. Ως αποτέλεσμα της συμφωνίας με την Ένωση Τραπεζικών Υπαλλήλων Κύπρου για την ανανέωση της συλλογικής σύμβασης έχει εισαχθεί η πρακτική αμοιβής στη βάση της απόδοσης με στόχο μεγαλύτερη ευθυγράμμιση με τη στρατηγική και το όραμα του Συγκροτήματος.

Η δέσμευση του Συγκροτήματος για την διασφάλιση της ισότητας των φύλων στον εργασιακό χώρο έχει μεταφραστεί σε πολιτικές και πρακτικές κατά τη διάρκεια των ετών. Το 2021, το Συγκρότημα πιστοποιήθηκε από το Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων αναφορικά με την εφαρμογή καλών πρακτικών αναφορικά με την ισότητα των φύλων στο εργασιακό περιβάλλον.

Διεξάγεται Έρευνα Απόψεων Προσωπικού κάθε χρόνο και στόχο έχει την αξιολόγηση του επιπέδου δέσμευσης και αφοσίωσης των υπαλλήλων καθώς και να εντοπίσει τις περιοχές όπου χρειάζεται να δοθεί προσοχή και να επιτευχθεί βελτίωση στο μέλλον.

Εκμάθηση και Ανάπτυξη

Στο πλαίσιο της Πολιτικής Εκμάθησης και Ανάπτυξης του Συγκροτήματος, το 2021 τα προγράμματα κατάρτισης που υλοποιήθηκαν βασίστηκαν στους ακόλουθους πυλώνες κατάρτισης:

- Συστήματα,
- Επαγγελματική Αποτελεσματικότητα (Κανονισμοί, Συμμόρφωση, Χορηγήσεις), και
- Προσωπική Ανάπτυξη (Διοικητικές Δεξιότητες, Εξυπηρέτηση Πελατών).

Λόγω των περιορισμών που επέφερε η πανδημία, η στροφή προς την ψηφιακή εκπαίδευση (ηλεκτρονική μάθηση και διαδικτυακά μαθήματα), η οποία ξεκίνησε το 2020, συνεχίστηκε και επεκτάθηκε καθ' όλη τη διάρκεια του 2021. Το 2021 το 100% των υπαλλήλων έλαβε κατάρτιση, με συνολικά 50,012 ώρες κατάρτισης.

Υγεία και Ασφάλεια

Το Συγκρότημα έχει ως πρωταρχικό του μέλημα την Υγεία και Ασφάλεια του προσωπικού του. Το 2021, επιπρόσθετα από όλες τις προφυλάξεις και τα μέτρα για τον COVID-19, το Συγκρότημα οργάνωσε και πρόσφερε δωρεάν εβδομαδιαία rapid tests στο προσωπικό του σε ιδιόκτητες τοποθεσίες. Συνολικά, το Συγκρότημα δαπάνησε πέραν των €40 χιλιάδων για τεστ COVID-19 για το προσωπικό του. Το Συγκρότημα δαπάνησε πέραν των €114 χιλιάδων σε απολυμάνσεις, ατομικό προστατευτικό εξοπλισμό, θερμομέτρα, διαχωριστικά πλεξιγκλάς, προστατευτικές ασπίδες και σήμανση δαπέδου, προκειμένου να προστατεύσει το προσωπικό, τους πελάτες και τους συνεργάτες του και να αποτρέψει την εξάπλωση του ιού στις εγκαταστάσεις του. Το 2021, η BOC PCL συνέχισε να δίνει ιδιαίτερη έμφαση στην ευεξία του προσωπικού προσφέροντας σεμινάρια για Υγιεινή Διατροφή, Πνευματική Υγεία στο χώρο εργασίας και Οικονομικό Προγραμματισμό σε 630 υπαλλήλους, μέσω του προγράμματος 'Well at Work'.

Το προσωπικό του Συγκροτήματος διατηρεί μια διαχρονική ιστορία εθελοντισμού στην κοινότητα και ενθαρρύνεται να συμμετέχει ενεργά και να λαμβάνει μέρος στις διάφορες δράσεις και πρωτοβουλίες του Συγκροτήματος. Κατά τη διάρκεια του 2021, λόγω της πανδημίας, δεν διοργανώθηκαν σημαντικές φιλανθρωπικές εκδηλώσεις από το Συγκρότημα και ως εκ τούτου η συμμετοχή εθελοντών προσωπικού περιορίστηκε σε μικρότερες δράσεις εθελοντισμού.

Κοινωνία

Η Πολιτική Δωρεών, Χορηγιών και Συνεργασιών του Συγκροτήματος καλύπτει τη συνεργασία του Συγκροτήματος με βασικούς συνεργάτες, πελάτες και άλλους ενδιαφερόμενους φορείς που στοχεύουν στη δημιουργία βιώσιμης κοινωνικής επίδρασης και ουσιαστικής αλλαγής στην κοινότητα. Με βάση τη Στρατηγική Κοινωνικής Υπευθυνότητας του Συγκροτήματος, όλες οι πρωτοβουλίες είναι συμβατές με τις βασικές δραστηριότητές και παράγοντες ενίσχυσης της συνολικής στρατηγικής και οράματος του Συγκροτήματος. Η Στρατηγική υποδεικνύει ξεκάθαρα τη μετάβαση από την έκδοση επιταγής και την αίτηση τοποθέτησης λογότυπου στην εξέταση, τη συμβολή, τη συμμετοχή, και τέλος τη δέσμευση στο σκοπό που υποστηρίζεται. Επιπλέον, σε ευθυγράμμιση με τη Στρατηγική ΠΚΔ του Συγκροτήματος, μέσα από πρωτοβουλίες υποστηρίζονται οι επιλεγμένοι Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΣΒΑ) των Ηνωμένων Εθνών στους οποίους βασίζεται η Στρατηγική ΠΚΔ.

Δήλωση μη-χρηματοοικονομικής πληροφόρησης (συνέχεια)

Το Πρόγραμμα Κοινωνικής Υπευθυνότητας του Συγκροτήματος ανταποκρίνεται όταν:

- Υπάρχει μια επιτακτική κοινωνική ανάγκη.
- Η εν λόγω ανάγκη δεν εξυπηρετείται πλήρως από τον δημόσιο τομέα.
- Οι προτεινόμενες ενέργειες/στρατηγικές εξυπηρετούν καλύτερα όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη της BOC PCL (επενδυτές, πελάτες, εργαζόμενους, μετόχους, ρυθμιστικές αρχές κ.λ.π.)

Κατά τη διάρκεια του 2021, το Συγκρότημα συνέχισε με επιτυχία και επέκτεινε τη λειτουργία του βραβευμένου δικτύου εταιριών και μη-κερδοσκοπικών οργανώσεων (ΜΚΟ) SupportCY. Παρά το γεγονός ότι το SupportCY δημιουργήθηκε τον Μάρτιο του 2020 για την υποστήριξη του κρατικού μηχανισμού και εκτελούσε καθήκοντα πρώτης γραμμής στη μάχη ενάντια στην πανδημία, οι δράσεις του δικτύου, με επικεφαλής την BOC PCL, επεκτάθηκαν στην υποστήριξη διαφόρων κοινωνικών αναγκών. Ταυτόχρονα, συνέχισε να δημιουργεί Κοινωνικό Κεφάλαιο το οποίο είναι βιώσιμο και αποτελεσματικότερο, φέρνοντας επιχειρήσεις και οργανισμούς σε συνεργασία για να προσφέρουν στην κοινωνία όπου ο κάθε ένας υπερτερεί για συγκεκριμένες ανάγκες. Μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2021, τα μέλη του SupportCY ξεπερνούσαν τα 130, ενώ δημιουργήθηκε το Κέντρο Αντιμετώπισης Κρίσεων και Καταστροφών του SupportCY, το Σώμα Εθελοντών του SupportCY και το SupportCY House για να ικανοποιήσουν και να καλύψουν ακόμη περισσότερες ανάγκες της Κυπριακής κοινωνίας και όχι μόνο. Το 2021, η πρωτοβουλία SupportCY συνεισέφερε στην κοινωνία κεφάλαια, υπηρεσίες και προϊόντα αξίας άνω των €780 χιλιάδων, από τα οποία η BOC PCL είχε συνεισφέρει το μεγαλύτερο μέρος της χρηματικής στήριξης.

Περαιτέρω, το 2021 το Συγκρότημα συνέχισε να αναλαμβάνει δράσεις βιώσιμης στήριξης και επέδειξε ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τις ευάλωτες κοινωνικές ομάδες. Ως εκ τούτου, συμμετείχε και ενθάρρυνε προσπάθειες ενίσχυσης δράσεων που σχετίζονται με την υγεία, την εκπαίδευση και την κοινωνική μέριμνα, με βάση τη σχετική πολιτική και στρατηγική του. Επιπλέον, το Συγκρότημα ανέπτυξε πρωτοβουλίες που στόχευαν στη διατήρηση του πολιτισμού και της ιστορίας και στη στήριξη της καινοτομίας.

Για την υποστήριξη αυτών των δράσεων, η BOC PCL προσέφερε περίπου €458 χιλιάδες για την υποστήριξη και ενίσχυση πέραν των 85 ΜΚΟ, οργανώσεων, φιλανθρωπικών οργανώσεων, δήμων, σχολείων, αθλητικών ομοσπονδιών και αθλητικών ακαδημιών, προσφέροντας παράλληλα μεταχειρισμένους υπολογιστές και άλλο εξοπλισμό γραφείου σε σχολεία, οργανώσεις και ΜΚΟ από απόθεμα της BOC PCL.

Οι κύριες δράσεις βιώσιμης στήριξης στο πλαίσιο των δύο πυλώνων της Υγείας και της Εκπαίδευσης, αναφέρονται παρακάτω.

Κύριες ενέργειες στον πυλώνα Υγεία:

- Πάνω από 45.000 ασθενείς έχουν υποβληθεί σε θεραπεία στο Ογκολογικό Κέντρο Τράπεζας Κύπρου από την ίδρυση του το 1998 από τη BOC PCL και τη Κυπριακή Κυβέρνηση, ενώ το Συγκρότημα συνέχισε να παρέχει ισχυρή στήριξη, οικονομική και άλλη, προς το Κέντρο. Η συσσωρευτική συνεισφορά του Συγκροτήματος στο Ογκολογικό Κέντρο της Τράπεζας Κύπρου είναι περίπου €70 εκατ.
- Το Συγκρότημα συντόνισε για ακόμη ένα χρόνο την εκστρατεία 'Μάχη ενάντια στον Καρκίνο' σε συνεργασία με τον Αντικαρκινικό Σύνδεσμο Κύπρου, προσαρμοσμένη ώστε να ανταποκρίνεται στην κοινωνική αποστασιοποίηση και τα άλλα μέτρα που σχετίζονται με την πανδημία. Η εκστρατεία είχε ως αποτέλεσμα τη συγκέντρωση €328 χιλ., σημειώνοντας αύξηση περίπου 14,7% σε σχέση με το προηγούμενο έτος.
- Το 2021, το Συγκρότημα επανέλαβε την παροχή οικονομικής και άλλης ιατρικής υποστήριξης σε οικογένειες που έχουν ανάγκη μέσω βασικών ΜΚΟ, με βάση την Πολιτική Δωρεών, Χορηγιών και Συνεργασιών, καθώς και εντός του δικτύου SupportCY. Επιπλέον, το Συγκρότημα συνεργάστηκε και υποστήριξε αρκετούς Συνδέσμους Ασθενών.

Κύριες ενέργειες στον πυλώνα Εκπαίδευση:

- Το Πολιτιστικό Ίδρυμα της Τράπεζας Κύπρου είναι ένας μη κερδοσκοπικός οργανισμός ο οποίος ιδρύθηκε το 1984, προστατεύει την πολιτιστική κληρονομιά και υποστηρίζει τη νεολαία. Διατηρεί δύο μουσεία και πέντε σπάνιες συλλογές. Διαθέτει περισσότερες από 250 Κυπρολογικές εκδόσεις, έχει οργανώσει και συμμετάσχει σε περισσότερες από 60 εκθέσεις στην Κύπρο και στο εξωτερικό, 100 συνέδρια και περισσότερα από 10.000 παιδιά έχουν συμμετάσχει στα εκπαιδευτικά του προγράμματα από την ίδρυσή του. Εκτελεί πέντε ερευνητικά προγράμματα και έχει εξασφαλίσει χρηματοδότηση €3.5 εκατ. από την Ε.Ε.

Δήλωση μη-χρηματοοικονομικής πληροφόρησης (συνέχεια)

- Το βραβευμένο από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Κέντρο Καινοτομίας IDEA, έχει στηρίξει από την ίδρυσή του το 2016, πέραν των 74 νεοφυών επιχειρήσεων και οδήγησε στο άνοιγμα 90 νέων θέσεων εργασίας από τις 620 αιτήσεις που έχει λάβει στα πλαίσια του Προγράμματος του, με 40 από αυτές τις επιχειρήσεις να εξακολουθούν να είναι ενεργείς. Σήμερα αποτελεί τον κορυφαίο οργανισμό στην Κύπρο στον κλάδο του. Το 2021, η BOC PCL συνέχισε να παρέχει υποστήριξη σε 12 νεοφυείς επιχειρήσεις που έγιναν δεκτές στο Πρόγραμμα Εκκολαπτήριο-Επιταχυντής IDEA, 13 επιχειρηματίες ολοκλήρωσαν με επιτυχία το Πρόγραμμα και δημιουργήθηκαν 5 νέες εταιρείες. Προσφέρθηκε οικονομική ενίσχυση €60 χιλ., καθώς και €576 χιλ. σε δωρεάν υπηρεσίες μέσω του τεράστιου δικτύου συνεργατών.
- Το 2021, το IDEA πέτυχε επίσης δύο σημαντικές αναγνωρίσεις στην Κύπρο – μία από τις νεοφυείς επιχειρήσεις έχει γίνει αποδεκτή στο Y Combinator και έχει ήδη εξασφαλίσει σημαντικές επενδύσεις από αμερικανικό κεφάλαιο επενδύσεων, ενώ μία άλλη νεοφυής επιχείρηση συγκέντρωσε €600 χιλ. μέσω μιας πλατφόρμας συμμετοχικής χρηματοδότησης (crowdfunding), η μεγαλύτερη επιτυχία μέχρι σήμερα για μια Κυπριακή νεοφυή επιχείρηση. Ταυτόχρονα, πολλές άλλες νεοφυείς επιχειρήσεις έχουν προσελκύσει επενδυτικά κεφάλαια και επιχειρηματικές συνεργασίες από την Κύπρο και το εξωτερικό, έχουν ιδρύσει τα δικά τους γραφεία και έχουν εργοδοτήσει το δικό τους προσωπικό.
- Το 2021, το Συγκρότημα επανέλαβε τις συνεργασίες με διάφορους οργανισμούς σε μια προσπάθεια να συμβάλει στην ενίσχυση της εκπαίδευσης, της καινοτομίας και της εφευρετικότητας. Επιπλέον, το Συγκρότημα στηρίζει την αριστεία, τη δημιουργικότητα και την κοινωνική κουλτούρα μεταξύ των μαθητών, καθώς επίσης αναγνωρίζει αυτούς που ξεχωρίζουν σε διεθνείς και τοπικούς διαγωνισμούς βραβεύοντάς τους. Τα βραβεία προσφέρονται μέσω των συνεργασιών με εκπαιδευτικούς και άλλους επαγγελματικούς συλλόγους. Το Συγκρότημα βράβευσε επίσης ταλαντούχους νέους στον αθλητισμό, μέσω αθλητικών ομοσπονδιών και ακαδημιών.
- Η Οδική Ασφάλεια είναι ένας ακόμη επιμέρους πυλώνας Εκπαίδευσης στον οποίο συμμετέχει ενεργά το Συγκρότημα μέσω της οργάνωσης και της υποστήριξης εκστρατειών, όπως φιλικό έλεγχοι ελαστικών και μηχανικών οχημάτων και προγραμμάτων σε σχολεία για την εκπαίδευση στην οδική ασφάλεια, σε συνεργασία με ΜΚΟ που ειδικεύονται στο θέμα, την Αστυνομία και το Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων.

Πολιτικές δωρεές

Οι πολιτικές δωρεές πρέπει να γνωστοποιούνται βάσει του Εκλογικού Νόμου του 1997 της Ιρλανδίας (όπως τροποποιήθηκε). Με βάση την Πολιτική Δωρεών, Χορηγιών και Εταιρικών Σχέσεων του Συγκροτήματος, το Συγκρότημα δεν χρηματοδοτεί πολιτικά κόμματα, ή οποιεσδήποτε ενώσεις/οργανισμούς που σχετίζονται άμεσα, ή έμμεσα, με αυτά. Οι Σύμβουλοι, κατόπιν έρευνας, έχουν βεβαιωθεί ότι δεν έγιναν πολιτικές δωρεές κατά τη διάρκεια του έτους που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021.

Περιβάλλον

Ως ο κορυφαίος χρηματοοικονομικός πάροχος υπηρεσιών στην Κύπρο, το Συγκρότημα διαδραματίζει πολύ σημαντικό ρόλο στην αντιμετώπιση της κλιματικής κρίσης. Πέραν των πρωτοβουλιών που επικεντρώνονται στη χρηματοδότηση βιώσιμων προϊόντων και υπηρεσιών και τον σχεδιασμό και την εμπέδωση διαδικασιών για τη χορήγηση δανείων που είναι φιλικές προς το περιβάλλον, η BOC PCL παρακολουθεί στενά την αξιοποίηση των εσωτερικών πόρων, ούτως ώστε να χειριστεί θέματα σχετικά με τη χρήση υλικών και τη κατανάλωση ενέργειας όπου είναι δυνατόν και κατά συνέπεια να μειώσει τα απόβλητα και τις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα (CO₂). Το Συγκρότημα είναι αποφασισμένο να ηγηθεί διά του παραδείγματός του για τη μείωση του περιβαλλοντικού του αποτυπώματος και την προώθηση της πράσινης οικονομίας. Συγκεκριμένα, η BOC PCL, βρίσκεται σε διαδικασία υπολογισμού του περιβαλλοντικού της αποτυπώματος περιλαμβανομένων των σημαντικών μη-χρηματοδοτικών εκπομπών Scope 3, με στόχο τη δημιουργία ενός σχεδίου δράσης πλάνου για τη μείωση των εκπομπών άνθρακα και των Κύριων Δεικτών Απόδοσης, για την υλοποίηση του στόχου για απαλλαγή από τις εκπομπές άνθρακα.

Η BOC PCL έχει δεσμευτεί για τους πιο κάτω πρωταρχικούς ΠΚΔ στόχους που καταδεικνύουν τον κομβικό ρόλο των ΠΚΔ στη στρατηγική της BOC PCL. Συγκεκριμένα το Συγκρότημα έχει δεσμευτεί για τους πιο κάτω στρατηγικούς περιβαλλοντικούς στόχους:

- Επίτευξη Ουδετερότητας Άνθρακα (Carbon Neutral) μέχρι το 2030
- Επίτευξη Καθαρού Μηδενικού Ισοζυγίου (Net Zero) μέχρι το 2050
- Σταδιακή αύξηση του Δείκτη Πράσινων Περιουσιακών Στοιχείων (Green Asset Ratio)
- Σταδιακή αύξηση του Δείκτη Πράσινων Ενυπόθηκων Δανείων (Green Mortgage Ratio)

Έχει καταρτιστεί οδικός χάρτης για θέματα ΠΚΔ, που θα οδηγήσει στην αξιοποίηση νέων ευκαιριών, τη μείωση του κινδύνου και τη συμμόρφωση με το κανονιστικό πλαίσιο και τις προσδοκίες της αγοράς.

Δήλωση μη-χρηματοοικονομικής πληροφόρησης (συνέχεια)

Επιπλέον πληροφορίες για τις δράσεις που αναλήφθηκαν και σχεδιάστηκαν από το Συγκρότημα για να εκπληρώσει τις φιλοδοξίες του γνωστοποιούνται στις 'Στρατηγικές προτεραιότητες στο μεσοπρόθεσμο διάστημα' εντός της ενότητας 'Επισκόπηση Επιχειρηματικής Δραστηριότητας' σε αυτή την Έκθεση Συμβούλων.

Το Συγκρότημα επικεντρώνει την προσοχή του στην εκπαίδευση του Διοικητικού Συμβουλίου, της Διοίκησης και των υπαλλήλων του για την διαχείριση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος του Συγκροτήματος και την υποστήριξη των πελατών του στη μετάβαση στην πράσινη οικονομία. Έχει οργανωθεί αριθμός σεμιναρίων που αποσκοπούν στην αύξηση της γνώσης και της ενημέρωσης για τα περιβαλλοντικά θέματα.

Το Συγκρότημα είναι συνειδητοποιημένο για την επίδραση της κλιματικής αλλαγής στο Συγκρότημα και διαφαίνεται να εκδηλώνεται με δύο τρόπους, πρώτον, μέσω των λειτουργιών των εργασιών του Συγκροτήματος και κατά δεύτερον, σε σχέση με τον οικονομικό κίνδυνο που επιφέρει στην οικονομία μακροπρόθεσμα. Η BOC PCL είναι δεσμευμένη να εφαρμόσει συγκεκριμένες περιβαλλοντικές και κοινωνικές πολιτικές και διαδικασίες σε σχέση με τις χρηματοδοτικές και τις ασφαλιστικές της δραστηριότητες στη βάση συγκεκριμένων κριτηρίων. Σε αυτή την κατεύθυνση, το Συγκρότημα έχει θεσπίσει Περιβαλλοντική και Κοινωνική Πολιτική που του επιτρέπει να εντοπίζει και να διαχειρίζεται πιθανές αρνητικές επιδράσεις αναφορικά με το περιβάλλον και τα κοινωνικά θέματα, καθώς και τους κινδύνους που σχετίζονται με αυτά και επηρεάζουν τόσο τους πελάτες όσο και το Συγκρότημα. Το 2021, το Συγκρότημα έχει καταρτίσει Πλάνο σε σχέση με το περιβάλλον και τους Περιβαλλοντικούς Κινδύνους, το οποίο επικαιροποίησε στις αρχές του 2022, όπου καλύπτονται κάθε μία από τις προτεραιότητες της καθοδήγησης της ΕΚΤ ως προς το πώς πρέπει οι τράπεζες να διαχειρίζονται τους κινδύνους που σχετίζονται με την κλιματική και περιβαλλοντική αλλαγή, συμπεριλαμβανομένων των δράσεων για το χειρισμό, των κενών που διαφάνηκαν στην άσκηση αυτόξιολόγησης το οποίο εκτίνεται σ' ένα ορίζοντα ετών. Αυτό το πλάνο ετοιμάστηκε με τη συνεργασία των κύριων ενδιαφερομένων μερών από το Συγκρότημα. Αριθμός δράσεων έχουν τροχοδρομηθεί για εφαρμογή το 2022 ως μέρος της εφαρμογής του Πλάνου. Η κλιματική αλλαγή επιφέρει τόσο κινδύνους όσο και ευκαιρίες για το Συγκρότημα σε σχέση με την ικανοποίηση νέων αναγκών των πελατών και προετοιμαζόμαστε και για τα δύο μέσω ενός ειδικού προγράμματος εργασιών για το 2022.

Το Συγκρότημα προωθεί ενεργά την περιβαλλοντική βιωσιμότητα μέσω του συνεχιζόμενου εντοπισμού, διαχείρισης και βελτιωμένης αποτελεσματικότητας των περιβαλλοντικών επιδράσεων που σχετίζονται με τις δραστηριότητες του, συμπεριλαμβανομένων: διαχείριση ενέργειας, αποτύπωμα άνθρακα και μετάβαση σε οικονομία χαμηλού άνθρακα, χρήση φυσικών πόρων και ανακύκλωση και διαχείριση αποβλήτων.

Ανθρώπινα Δικαιώματα και Ίσες Ευκαιρίες

Ο Κώδικας Ηθικής Συμπεριφοράς και Δεοντολογίας του Συγκροτήματος θέτει με σαφήνεια τις ηθικές αρχές και αξίες που υιοθετούνται από το Συγκρότημα και προνοεί ένα πλαίσιο για αναμενόμενες συμπεριφορές και καθοδηγεί το εργατικό δυναμικό του στο να κάνει το σωστό. Το Συγκρότημα αναγνωρίζει την ευθύνη του για σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων όπως παρατίθενται στο Διεθνές Νομοσχέδιο για τα ανθρώπινα δικαιώματα και ακολουθεί διεθνώς αποδεκτές οδηγίες, αρχές και πρωτοβουλίες, όπως τις Βασικές Συμβάσεις Εργασίας της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας (ILO) και την Οικουμενική Διακήρυξη των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (UDHR).

Το Συγκρότημα εφαρμόζει πολιτικές που διασφαλίζουν την ισότητα των φύλων, τη διαφορετικότητα και την ένταξη και λειτουργεί με βάση αντικειμενικά κριτήρια που σχετίζονται με την ικανότητα, την ηθική και την εμπειρία, ανεξαρτήτως χρώματος, φυλής, εθνικότητας/εθνικής καταγωγής, αναπηρίας, ηλικίας, φύλου, θρησκείας, σεξουαλικού προσανατολισμού ή πολιτικών πεποιθήσεων. Πολιτικές και διαδικασίες, καθώς επίσης εκπαίδευση και μια σειρά εργαλείων είναι διαθέσιμα για να διασφαλιστεί ότι το Συγκρότημα προωθεί μια κουλτούρα ισότητας. Η πολιτική μηδενικής ανοχής στις διακρίσεις, την παρενόχληση και τον εκφοβισμό έχει σχεδιαστεί για να διαχειρίζεται αποτελεσματικά και τελικά να εξαλείφει κάθε μορφή παρενόχλησης, διάκρισης ή άδικης μεταχείρισης.

Για το μετριασμό του κινδύνου για τα ανθρώπινα δικαιώματα, ή τυχόν παραβιάσεις που μπορεί να συμβούν, η BOC PCL έχει θεσπίσει ολοκληρωμένες διαδικασίες δέουσας επιμέλειας, οι οποίες περιλαμβάνουν: την εφαρμογή του Κώδικα Συμπεριφοράς ο οποίος καθορίζει συγκεκριμένες συμπεριφορές, πρακτικές, υπευθυνότητες και κανονισμούς για να ακολουθεί και να στηρίζει το προσωπικό του Συγκροτήματος ως εργαζόμενοι του Συγκροτήματος της Τράπεζας Κύπρου και μία δέσμη μηχανισμών για την έγκαιρη αναφορά των θεμάτων που προκύπτουν.

Καταπολέμηση της δωροδοκίας και θέματα σχετικά με τη διαφθορά

Οι βασικές αξίες και αρχές του Συγκροτήματος που κατευθύνουν τις επιχειρηματικές δραστηριότητες δίνουν έμφαση στη συνεχή διασφάλιση ηθικής συμπεριφοράς. Προστασία της ακεραιότητας του χρηματοπιστωτικού συστήματος από κινδύνους οικονομικού εγκλήματος συμπεριλαμβανομένου των περιστατικών νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, χρηματοδότηση της τρομοκρατίας και δωροδοκίας και διαφθοράς είναι εγγενούς σημασίας για το Συγκρότημα.

Δήλωση μη-χρηματοοικονομικής πληροφόρησης (συνέχεια)

Το Συγκρότημα διατηρεί πολιτική μηδενικής ανοχής για περιστατικά νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, φοροδιαφυγή, χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, δωροδοκία, διαφθορά, δόλο και κατάχρηση της αγοράς. Μια ισχυρή πολιτική κατά της δωροδοκίας, κατάρτιση μητρώου δώρων, κατάρτιση μητρώου σύγκρουσης συμφερόντων και συχνές υπενθυμίσεις συμβάλλουν στην επίτευξη συμμόρφωσης υψηλού επιπέδου. Η προστασία χρημάτων, απορρήτου και δεδομένων των πελατών του Συγκροτήματος είναι το κλειδί της πολιτικής κατά της δωροδοκίας και της διαφθοράς. Βασικοί κώδικες και πολιτικές στη διαχείριση τέτοιων θεμάτων είναι ο Κώδικας Ηθικής του Συγκροτήματος, ο Κώδικας Συμπεριφοράς του Συγκροτήματος, η Πολιτική του Συγκροτήματος κατά της Δωροδοκίας και Διαφθοράς, η Πολιτική του Συγκροτήματος για Σύγκρουση Συμφερόντων, η Πολιτική Αναφοράς Δυσλειτουργιών και η Πολιτική του Συγκροτήματος σχετικά με την Καταπολέμηση της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και την Χρηματοδότηση της Τρομοκρατίας.

Διεξάγονται προγράμματα σε ετήσια βάση για τις πολιτικές και διαδικασίες για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και την καταπολέμηση της διαφθοράς από τους εργαζομένους.

Το Συγκρότημα διατηρεί Πλαίσιο Αντι-Οικονομικού Εγκλήματος. Ακολουθείται μια προσέγγιση που λαμβάνει υπόψη τους κινδύνους για την αξιολόγηση των πελατών η οποία αντικατοπτρίζεται στην Πολιτική Αποδοχής Πελατών της BOC PCL. Οι πελάτες αξιολογούνται με βάση το κίνδυνο για σκοπούς της καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, σύμφωνα με ένα σύνολο παραμέτρων που λαμβάνουν υπόψη γεωγραφικούς παράγοντες, τα προϊόντα που αγοράζονται, τα κανάλια διανομής, τη συναλλακτική συμπεριφορά και άλλους παράγοντες που αφορούν το κίνδυνο. Οι πελάτες υποβάλλονται σε διαδικασία δέουσας επιμέλειας, η οποία βασίζεται στην αξιολόγηση του πελάτη ως προς τον κίνδυνο, στην αρχή και κατά τη διάρκεια της συνεργασίας. Κάποιοι πελάτες και τελικοί πραγματικοί δικαιούχοι παρουσιάζουν υψηλότερο κίνδυνο (π.χ. πολιτικά εκτεθειμένα πρόσωπα (ΠΕΠ) και/ή πελάτες που έχουν έδρα/διαμένουν σε τρίτες χώρες 'υψηλού κινδύνου'). Για αυτούς τους πελάτες διενεργούνται ενισχυμένες διαδικασίες δέουσας επιμέλειας. Το Συγκρότημα δεσμεύεται για τη διαφύλαξη των προσωπικών δεδομένων των πελατών, προμηθευτών και συνεργατών του. Οι πελάτες διατηρούν τον έλεγχο των προσωπικών τους δεδομένων και ασκούν τα δικαιώματα που τους παρέχει η Ευρωπαϊκή νομοθεσία (EU GDPR) σε σχέση με τον τρόπο που συλλέγονται, επεξεργάζονται και διασφαλίζονται τα προσωπικά τους δεδομένα. Το Συγκρότημα εφαρμόζει την πολιτική Εκτίμησης Αντίκτυπου Προστασίας Δεδομένων (Data Protection Impact Assessments - DPIA), για τον έγκαιρο εντοπισμό και μετριασμό των κινδύνων ως προς τη διαφύλαξη της ιδιωτικότητας.

Όλοι οι εργαζόμενοι και οι Σύμβουλοι ενημερώνονται για τις πολιτικές και τα πρότυπα για Κανονιστική Συμμόρφωση.

Έκθεση ποικιλομορφίας

Η έκθεση ποικιλομορφίας του Συγκροτήματος περιλαμβάνεται στην ενότητα 'Ποικιλομορφία' της Έκθεσης Εταιρικής Διακυβέρνησης.

Επιχειρηματικό Μοντέλο

Το επιχειρηματικό μοντέλο του Συγκροτήματος περιγράφεται στις ενότητες 'Επισκόπηση Επιχειρηματικής Δραστηριότητας' και 'Στρατηγική και Προοπτικές' αυτής της Έκθεσης Συμβούλων.

Διαχείριση Κινδύνων

Περιγραφή των κυριότερων κινδύνων, της επίδρασής τους στην επιχειρηματική δραστηριότητα και του τρόπου με τον οποίο τυγχάνουν διαχείρισης, γνωστοποιούνται στην ενότητα 'Κυριότεροι κίνδυνοι και αβεβαιότητες - διαχείριση και μετριασμός κινδύνων' αυτής της Έκθεσης Συμβούλων.

Το Συγκρότημα συνεχίζει με το Πρόγραμμα Ψηφιακού Μετασχηματισμού όπως περιγράφεται στην ενότητα 'Ψηφιακός Μετασχηματισμός' αυτής της Έκθεσης Συμβούλων, η οποία επικεντρώνεται σε τρεις στρατηγικούς πυλώνες: ανάπτυξη ψηφιακών υπηρεσιών και προϊόντων που βελτιώνουν την εμπειρία των πελατών, βελτιστοποίηση των εσωτερικών διαδικασιών και εισαγωγή νέων τρόπων εργασίας για τη βελτίωση του περιβάλλοντος στο χώρο εργασίας.

Οι κίνδυνοι που σχετίζονται με τις δράσεις εταιρικής ευθύνης του Συγκροτήματος και οι δράσεις που ανέλαβε το Συγκρότημα προκειμένου να τις αντιμετωπίσει, καλύπτονται από κάθε πυλώνα ευθύνης.

Δήλωση μη-χρηματοοικονομικής πληροφόρησης (συνέχεια)

Κύριοι Δείκτες Απόδοσης

Ανάλυση των κύριων δεικτών απόδοσης που αφορούν το Συγκρότημα γνωστοποιείται στα 'Οικονομικά Αποτελέσματα' αυτής της Έκθεσης Συμβούλων.

Ταξινόμια ΕΕ - Γνωστοποιήσεις σύμφωνα με το Άρθρο 8 του Κανονισμού Ταξινόμιας

Η βιωσιμότητα αποτελεί ένα σημαντικό πυλώνα της στρατηγικής του Συγκροτήματος. Για την υποστήριξη αυτού του στόχου, το Συγκρότημα εργάζεται για την ανάπτυξη ενός Πλαισίου Πράσινου Δανεισμού, όπου αναμένεται να ληφθεί υπόψη η Ταξινόμια της ΕΕ στη θέσπιση κριτηρίων για πράσινα δανειακά προϊόντα ή δάνεια για δραστηριότητες που στηρίζουν τη μετάβαση σε μια κλιματικά ουδέτερη οικονομία. Το Πλαίσιο αυτό αναμένεται να αξιολογείται σε ετήσια βάση και να εξελίσσεται καθώς η Ταξινόμια επεκτείνεται.

Η BOC PCL έχει καταρτίσει Πολιτική για Πράσινες Χρηματοδοτήσεις που βασίζεται τις Αρχές των Πράσινων Δανείων ('GLPs') και ο σκοπός της είναι η δημιουργία ενός πλαισίου για τις διαδικασίες και τις υποχρεώσεις που η BOC PCL θα εφαρμόσει για τη δημιουργία 'πράσινων' δανειακών προϊόντων και τελικά για τη δημιουργία ενός πράσινου δανειακού χαρτοφυλακίου. Η Πολιτική για Πράσινες Χρηματοδοτήσεις παρέχει οδηγίες σχετικά με πληροφόρηση που η BOC PCL θα πρέπει να απαιτεί από τους δανειολήπτες για να διαπιστωθεί εάν μια αίτηση για πράσινο δάνειο μπορεί να εξεταστεί για έγκριση, και υιοθετεί μια λίστα από επιλέξιμες κατηγορίες για χρηματοδότηση πράσινων έργων.

Η BOC PCL στα πλαίσια της υφιστάμενης Περιβαλλοντικής και Κοινωνικής Πολιτικής απαγορεύει την δανειοδότηση σε συγκεκριμένους τομείς που περιλαμβάνονται στη λίστα 'Τομείς Αποκλεισμού και Αναφοράς', που αφορά τομείς που έχουν αρνητική επίδραση στο περιβάλλον.

Η BOC PCL προσφέρει ένα φάσμα φιλικά προς το περιβάλλον προϊόντα που βοηθούν τους πελάτες της να γίνουν πιο βιώσιμοι. Για παράδειγμα, αριθμός δανειακών προϊόντων προσφέρεται κάτω από το Σχέδιο Προϊόντων Fil-eco. Η BOC PCL προσφέρει ενοικιαγορά περιβαλλοντικού αυτοκινήτου, για όσους θέλουν να αγοράσουν καινούργιο υβριδικό ή ηλεκτρικό αυτοκίνητο, προσφέροντας την ευκαιρία στους πελάτες της να μειώσουν την εξάρτηση σε μέσα μεταφοράς που βασίζονται σε ορυκτά καύσιμα. Επιπρόσθετα, παρέχεται σε πελάτες δάνειο φιλικό στο περιβάλλον για ανακαίνιση και ενεργειακή αναβάθμιση της ιδιόκτητης κατοικίας ή του εξοχικού τους, με δυνατότητα να εξασφαλίσουν υψηλότερη διαβάθμιση ενεργειακής απόδοσης. Επιπρόσθετα, οι πελάτες μπορούν να επωφεληθούν από δάνειο για ενεργειακή αναβάθμιση που αφορά την εγκατάσταση συστημάτων οικιακής χρήσης για εξοικονόμηση ενέργειας. Το προϊόν αυτό απευθύνεται σε πελάτες που θέλουν χρηματοδότηση για εγκατάσταση φωτοβολταϊκών συστημάτων και άλλων συστημάτων οικιακής χρήσης για εξοικονόμηση ενέργειας.

Για το 2022, το Συγκρότημα θα συνεχίσει να εξελίσσει το φάσμα πράσινων προϊόντων που προσφέρει. Το Συγκρότημα αναμένει να συζητά θέματα ΠΚΔ με τους πελάτες του στα πλαίσια της αίτησης ενός δανείου. Επιπρόσθετα, το Συγκρότημα θα ξεκινήσει την συλλογή δεδομένων από τους πελάτες του, για να καταστεί δυνατή η ταξινόμηση δανείων σε πράσινα δάνεια ή σε δάνεια για μετάβαση σε μια κλιματικά ουδέτερη οικονομία.

Συναφείς πληροφορίες, συμπεριλαμβανομένου του εύρους των περιουσιακών στοιχείων και δραστηριοτήτων που καλύπτονται από τους Κύριους Δείκτες Απόδοσης (KPIs), πληροφόρηση σχετικά με τις πηγές δεδομένων και περιορισμοί

Σύμφωνα με το Άρθρο 8 του Κανονισμού Ταξινόμιας και της σχετικής Κατ' Εξουσιοδότηση Πράξης Γνωστοποιήσεων για Κλίμα, από το έτος 2021, οι χρηματοοικονομικές επιχειρήσεις πρέπει να παρέχουν γνωστοποιήσεις, για το ποσοστό ανοιγμάτων επί του συνόλου των περιουσιακών τους στοιχείων σε επιλέξιμες και μη-επιλέξιμες για την ταξινόμια, οικονομικές δραστηριότητες καθώς και διάφορους κύριους δείκτες απόδοσης σχετικά με το ποσοστό επί του συνόλου των περιουσιακών τους στοιχείων συγκεκριμένων ανοιγμάτων. Ο κυριότερος δείκτης ευθυγράμμισης είναι ο δείκτης πράσινων περιουσιακών στοιχείων (GAR), τον οποίο οι εταιρίες πρέπει να δημοσιεύουν από το 2024 και έπειτα.

Οι γνωστοποιήσεις των χρηματοοικονομικών οργανισμών για ανοίγματα που χρηματοδοτούν επιλέξιμες δραστηριότητες και αφορούν ανοίγματα σε χρηματοοικονομικούς και μη-χρηματοοικονομικούς οργανισμούς που εμπίπτουν στο Άρθρο 8 του Κανονισμού Ταξινόμιας πρέπει να είναι βασισμένες σε πληροφόρηση που παρέχεται από αυτούς τους οργανισμούς. Δεδομένου ότι σχετική πληροφόρηση θα γνωστοποιηθεί για πρώτη φορά το 2022, η αξιολόγηση των οικονομικών τους δραστηριοτήτων σε επιλέξιμες σύμφωνα με την Κατ' Εξουσιοδότηση Πράξης Γνωστοποιήσεων για Κλίμα δεν είναι δυνατή επί του παρόντος.

Δήλωση μη-χρηματοοικονομικής πληροφόρησης (συνέχεια)**Ταξινόμια ΕΕ - Γνωστοποιήσεις σύμφωνα με το Άρθρο 8 του Κανονισμού Ταξινόμιας (συνέχεια)**

Ως εκ τούτου, το Συγκρότημα ταξινομεί μόνο ανοίγματα σε νοικοκυριά ως επιλέξιμες για την Ταξινόμια οικονομικές δραστηριότητες για το έτος 2021. Στον παρονομαστή, το Συγκρότημα συμπεριλαμβάνει δανειοδότηση σε τοπικές διοικητικές αρχές, χρηματοοικονομικούς και μη-χρηματοοικονομικούς οργανισμούς, παράγωγα, διατραπεζικά δάνεια σε πρώτη ζήτηση, μετρητά και αντίστοιχα μετρητών και άλλα περιουσιακά στοιχεία. Το εύρος των δραστηριοτήτων καλύπτουν μόνο τις επιλέξιμες δραστηριότητες για μετριασμό της κλιματικής αλλαγής (CCM)¹ και για προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή (CCA)². Για άλλα περιουσιακά στοιχεία, που δεν καλύπτονται ούτε στον αριθμητή ούτε στον παρονομαστή, παρέχεται πληροφόρηση για τα συνολικά ανοίγματα σε κεντρικές κυβερνήσεις, κεντρικές τράπεζες, υπερεθνικούς εκδότες και για το χαρτοφυλάκιο προς εμπορία.

Ο πιο κάτω πίνακας παραθέτει την ανάλυση των επιλέξιμων για την Ταξινόμια περιουσιακών στοιχείων του ισολογισμού, στη βάση των υποχρεωτικών γνωστοποιήσεων για το 2021. Το Συγκρότημα θα συνεχίσει να εξελίσει τις γνωστοποιήσεις τα επόμενα έτη, καθώς οι απαιτήσεις γνωστοποιήσεων και η διάθεση δεδομένων θα αυξάνονται. Ο πίνακας έχει ετοιμαστεί σε ενοποιημένο επίπεδο στη βάση της προληπτικής αναφοράς (FINREP). Οι πιο κάτω μετρήσεις είναι μη-ελεγμένες και έχουν ετοιμαστεί λαμβάνοντας υπόψη τις διαθέσιμες οδηγίες και καταβάλλοντας τη μέγιστη δυνατή προσπάθεια.

¹Μετριασμός της κλιματικής αλλαγής (CCM): η διαδικασία συγκράτησης της αύξησης της μέσης θερμοκρασίας του πλανήτη πολύ κάτω από τους 2 C και καταβολής προσπαθειών για τον περιορισμό της σε 1,5 C πάνω από τα προβιομηχανικά επίπεδα, κατά τα προβλεπόμενα στη συμφωνία του Παρισιού.

²Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή (CCA): η διαδικασία προσαρμογής στην πραγματική και αναμενόμενη κλιματική αλλαγή και τις επιπτώσεις της.

31 Δεκεμβρίου 2021	€000	% Περιουσιακών στοιχείων
Περιουσιακά στοιχεία που περιλαμβάνονται στον αριθμητή και στον παρονομαστή		
Ανοίγματα σε νοικοκυριά	3,752	16%
Ανοίγματα έναντι επιλέξιμων για την ταξινόμια οικονομικών δραστηριοτήτων	3,752	16%
Περιουσιακά στοιχεία που εξαιρούνται από τον αριθμητή (καλύπτονται μόνο στον παρονομαστή)		
Ανοίγματα και επενδύσεις σε μη χρηματοοικονομικούς οργανισμούς που δεν υπόκεινται σε υποχρέωση δημοσίευσης μη χρηματοοικονομικής κατάστασης	4,904	20%
Ανοίγματα και επενδύσεις σε χρηματοοικονομικούς οργανισμούς που δεν υπόκεινται σε υποχρέωση δημοσίευσης μη χρηματοοικονομικής κατάστασης	261	1%
Διατραπεζικά δάνεια σε πρώτη ζήτηση	177	1%
Παράγωγα - όχι προς εμπορία	2	0%
Ακίνητα (αποθέματα ακινήτων και επενδύσεις σε ακίνητα)	1,165	5%
Ανοίγματα και επενδύσεις σε χρηματοοικονομικούς οργανισμούς που υπόκεινται σε υποχρέωση δημοσίευσης μη χρηματοοικονομικής κατάστασης	676	3%
Ανοίγματα και επενδύσεις σε μη χρηματοοικονομικούς οργανισμούς που υπόκεινται σε υποχρέωση δημοσίευσης μη χρηματοοικονομικής κατάστασης	180	1%
Ανοίγματα σε λιανική τραπεζική που δεν περιλαμβάνονται στον αριθμητή	850	3%
Άλλα περιουσιακά στοιχεία (περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται προς πώληση/ιδιόκτητα ακίνητα κ.τ.λ.)	1,620	7%
Ανοίγματα έναντι μη-επιλέξιμων για την ταξινόμια οικονομικών δραστηριοτήτων	9,835	41%
Σύνολο καλυπτόμενων περιουσιακών στοιχείων	13,587	57%
Περιουσιακά στοιχεία που δεν περιλαμβάνονται είτε στον παρονομαστή είτε στον αριθμητή		
Ανοίγματα έναντι κεντρικών κυβερνήσεων	1,089	4%
Ανοίγματα έναντι κεντρικών τραπεζών	9,088	38%
Ανοίγματα έναντι υπερεθνικών εκδοτών	209	1%
Χαρτοφυλάκιο εμπορίας	5	0%
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων που δεν περιλαμβάνονται είτε στον αριθμητή είτε στον παρονομαστή	10,391	43%
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	23,978	100%

Δήλωση μη-χρηματοοικονομικής πληροφόρησης (συνέχεια)

Ταξινόμια ΕΕ - Γνωστοποιήσεις σύμφωνα με το Άρθρο 8 του Κανονισμού Ταξινόμιας (συνέχεια)

Το ποσοστό, επί του συνόλου των περιουσιακών στοιχείων των επιλέξιμων για την ταξινόμια οικονομικών δραστηριοτήτων ανέρχεται σε 16%, ενώ το ποσοστό, επί του συνόλου των περιουσιακών στοιχείων των μη-επιλέξιμων για την ταξινόμια οικονομικών δραστηριοτήτων ανέρχεται σε 41%.

Το σύνολο ανοιγμάτων σε παράγωγα ως ποσοστό επί του συνόλου των περιουσιακών στοιχείων ανέρχεται σε λιγότερο από 1%.

Δήλωση ευθύνης του Διοικητικού Συμβουλίου

Οι Σύμβουλοι είναι υπεύθυνοι για την ετοιμασία της Ετήσιας Οικονομικής Έκθεσης και των οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) όπως αυτά υιοθετήθηκαν από την ΕΕ και τις πρόνοιες της Νομοθεσίας για Εταιρίες 2014 που ισχύουν για εταιρίες που υποβάλλουν εκθέσεις σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ, τους ΕΕ (Πιστωτικά Ιδρύματα: Οικονομικές Καταστάσεις) Κανονισμούς 2015 και, για τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, σύμφωνα με το Άρθρο 4 του Κανονισμού για τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα (ΔΛΠ). Σύμφωνα με τη νομοθεσία για εταιρίες, οι Σύμβουλοι έχουν ευθύνη για την ετοιμασία οικονομικών καταστάσεων για το Συγκρότημα και την Εταιρία για κάθε οικονομικό έτος.

Σύμφωνα με το Ιρλανδικό δίκαιο, οι Σύμβουλοι δεν θα πρέπει να εγκρίνουν τις οικονομικές καταστάσεις, εκτός εάν είναι βέβαιοι ότι παρέχουν αληθινή και δίκαιη εικόνα των περιουσιακών στοιχείων, των υποχρεώσεων και της οικονομικής θέσης του Συγκροτήματος και της Εταιρίας στο τέλος του οικονομικού έτους και του κέρδους ή της ζημιάς του Συγκροτήματος και της Εταιρίας για το οικονομικό έτος και ότι συμμορφώνονται με τις πρόνοιες της Νομοθεσίας για Εταιρίες 2014.

Κατά την ετοιμασία αυτών των οικονομικών καταστάσεων, οι Σύμβουλοι οφείλουν:

- να επιλέγουν κατάλληλες λογιστικές πολιτικές και να τις εφαρμόζουν με συνέπεια,
- να προβαίνουν σε κρίσεις και εκτιμήσεις οι οποίες να είναι εύλογες και συνετές,
- να δηλώνουν εάν οι οικονομικές καταστάσεις έχουν ετοιμαστεί σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ όπως έχουν υιοθετηθεί από την ΕΕ και να διασφαλίζουν ότι περιέχουν τις πρόσθετες πληροφορίες που απαιτούνται από την Νομοθεσία για Εταιρίες 2014, και
- να ετοιμάζουν τις οικονομικές καταστάσεις με βάση την αρχή της συνεχιζόμενης δραστηριότητας, εκτός και αν δεν είναι κατάλληλη η παραδοχή ότι το Συγκρότημα και η Εταιρία θα συνεχίσει τις δραστηριότητές της.

Οι Σύμβουλοι είναι υπεύθυνοι για τη διατήρηση επαρκών λογιστικών αρχείων τα οποία είναι επαρκή για να αποδείξουν και να εξηγήσουν τις συναλλαγές της Εταιρίας, να γνωστοποιήσουν με εύλογη ακρίβεια ανά πάσα στιγμή τα περιουσιακά στοιχεία, τις υποχρεώσεις και την οικονομική θέση της Εταιρίας και να τους επιτρέψουν να διασφαλίσουν ότι οι οικονομικές καταστάσεις συμμορφώνονται με τις πρόνοιες της Νομοθεσίας για Εταιρίες 2014 και του άρθρου 4 του Κανονισμού για τα ΔΛΠ. Οι Σύμβουλοι, με τη χρήση κατάλληλων διαδικασιών και συστημάτων, εξασφάλισαν επίσης την ύπαρξη μέτρων που διασφαλίζουν τη συμμόρφωση της Εταιρίας και του Συγκροτήματος με τις υποχρεώσεις τους για τήρηση επαρκών λογιστικών αρχείων. Αυτά τα λογιστικά αρχεία κρατούνται στο εγγεγραμμένο γραφείο της Εταιρίας στην οδό Earlsfort Terrace 10, Δουβλίνο 2, D02 T380, Ιρλανδία και στην οδό Στασίνου 51, 2002, Στρόβολος, Λευκωσία, Κύπρος.

Σε συμμόρφωση με το άρθρο 283 της Νομοθεσίας για Εταιρίες 2014, οι πληροφορίες και οι δηλώσεις που αφορούν τις εργασίες που περιλαμβάνονται στα λογιστικά αρχεία για το 2021, έχουν σταλεί στο εγγεγραμμένο γραφείο της Εταιρίας. Οι Σύμβουλοι είναι επίσης υπεύθυνοι για τη διαφύλαξη των περιουσιακών στοιχείων του Συγκροτήματος και της Εταιρίας και ως εκ τούτου για τη λήψη εύλογων μέτρων για την πρόληψη και την ανίχνευση απάτης και άλλων παρατυπιών.

Σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία και τις ισχύουσες διατάξεις των κανονισμών Εισαγωγής που εκδίδονται από το Χρηματιστήριο Αξιών του Λονδίνου, οι Σύμβουλοι είναι επίσης υπεύθυνοι για την ετοιμασία Έκθεσης Συμβούλων και εκθέσεις που σχετίζονται με την αμοιβή των Συμβούλων και την εταιρική διακυβέρνηση. Οι Σύμβουλοι υποχρεούνται επίσης από τους Κανονισμούς Διαφάνειας (Οδηγία 2004/109/ΕΚ) του 2007, όπως έχουν τροποποιηθεί, το Μέρος 2 (Κανόνες Διαφάνειας) των Κανονισμών της Κεντρικής Τράπεζας (Investment Market Conduct) του 2019 και τον Οδηγό Γνωστοποίησης και Κανόνες Διαφάνειας της Αρχής Χρηματοοικονομικής Αγωγής του Ηνωμένου Βασιλείου, να περιλαμβάνουν επίσης Έκθεση Συμβούλων που να περιλαμβάνει δίκαιη επισκόπηση της εξέλιξης και της απόδοσης των εργασιών και της θέσης του Συγκροτήματος και περιγραφή των κύριων κινδύνων και των αβεβαιοτήτων που αντιμετωπίζει το Συγκρότημα.

Δήλωση ευθύνης του Διοικητικού Συμβουλίου (συνέχεια)

Οι Σύμβουλοι είναι υπεύθυνοι για τη διατήρηση και την ακεραιότητα των εταιρικών και οικονομικών πληροφοριών που περιλαμβάνονται στην ιστοσελίδα της Εταιρίας. Η νομοθεσία στην Ιρλανδία που διέπει την ετοιμασία και τη διάδοση των οικονομικών καταστάσεων ενδέχεται να διαφέρει από τη νομοθεσία σε άλλες δικαιοδοσίες.

Οι Σύμβουλοι επιβεβαιώνουν ότι, με βάση τις γνώσεις και τις πεποιθήσεις του κάθε Συμβούλου:

- έχουν συμμορφωθεί με τις πιο πάνω απαιτήσεις κατά την ετοιμασία των οικονομικών καταστάσεων,
- οι οικονομικές καταστάσεις που ετοιμάστηκαν σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ, όπως έχουν υιοθετηθεί από την ΕΕ, δίνουν αληθινή και δίκαιη εικόνα των περιουσιακών στοιχείων, των υποχρεώσεων και της οικονομικής θέσης του Συγκροτήματος και της Εταιρίας, καθώς και του κέρδους ή της ζημιάς του Συγκροτήματος και της Εταιρίας
- η Έκθεση Συμβούλων που περιλαμβάνεται στην Ετήσια Οικονομική Έκθεση 2021, περιλαμβάνει μια δίκαιη ανασκόπηση των εξελίξεων και της απόδοσης των εργασιών και της θέσης του Συγκροτήματος και της Εταιρίας, καθώς και μια περιγραφή των κύριων κινδύνων και αβεβαιοτήτων που αντιμετωπίζουν, και
- η Ετήσια Οικονομική Έκθεση 2021 και οι οικονομικές καταστάσεις, στο σύνολο τους, είναι δίκαιες, ισορροπημένες και κατανοητές και παρέχουν τις απαραίτητες πληροφορίες για τους μετόχους ούτως ώστε να αξιολογήσουν τη θέση και τις επιδόσεις του Συγκροτήματος, το επιχειρηματικό του μοντέλο και τη στρατηγική του.

Ευστράτιος-Γεώργιος Αράπογλου

Πρόεδρος

Πανίκος Νικολάου

Διευθύνων Σύμβουλος

29 Μαρτίου 2022

Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις **2021**

ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ BANK OF CYPRUS HOLDINGS
 Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις - Περιεχόμενα
 για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021

Περιεχόμενα	Σελίδα	Σελίδα
Ενοποιημένη Κατάσταση Λογαριασμού Αποτελεσμάτων	64	160
Ενοποιημένη Κατάσταση Συνολικών Εισοδημάτων	65	172
Ενοποιημένος Ισολογισμός	66	172
Ενοποιημένη Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων	67	173
Ενοποιημένη Κατάσταση Ταμειακών Ροών	69	175
Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις		176
1. Πληροφορίες για την Εταιρία	70	177
2. Περιλήψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών	70	179
2.1 Βάση ετοιμασίας	70	181
2.2 Λογιστικές πολιτικές και αλλαγές στις λογιστικές πολιτικές και στις γνωστοποιήσεις	71	183
2.3 Πρότυπα και Διερμηνείες που έχουν εκδοθεί αλλά δεν έχουν τεθεί σε ισχύ	73	184
2.4 Βάση ενοποίησης	76	185
2.5 Συνενώσεις επιχειρήσεων	77	186
2.6 Επενδύσεις σε συγγενείς εταιρίες και κοινοπραξίες	77	187
2.7 Μετατροπή ξένου συναλλάγματος	78	188
2.8 Οικονομικές πληροφορίες κατά τομέα	79	189
2.9 Κύκλος εργασιών	79	189
2.10 Έσοδα από συμβάσεις πελατών	79	189
2.11 Αναγνώριση εσόδων/εξόδων από τόκους και έσοδα/έξοδα παρόμοια με τόκους	81	196
2.12 Ωφελήματα αφυπρέτησης προσωπικού	82	198
2.13 Φορολογία	83	199
2.14 Χρηματοοικονομικά μέσα - Αρχική αναγνώριση	84	200
2.15 Ταξινόμηση και επιμέτρηση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων	84	202
2.16 Επαναταξινομηση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων	89	203
2.17 Αποαναγνώριση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων	89	242
2.18 Ρυθμιζόμενα και τροποποιημένα δάνεια	89	253
2.19 Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	90	262
2.20 Διαγραφές	99	264
2.21 Χρηματοοικονομικές εγγυητικές, πιστωτικές επιστολές και όρια δανείων που δεν έχουν ακόμη χρησιμοποιηθεί	99	265
2.22 Συμψηφισμός χρηματοοικονομικών μέσων	100	273
2.23 Λογιστική αντιστάθμισης	100	276
2.24 Μετρητά και αντίστοιχα μετρητών	101	277
2.25 Ασφαλιστικές εργασίες	102	276
2.26 Συμφωνίες επαναγοράς και επαναπώλησης	103	277
2.27 Μισθώσεις - Το Συγκρότημα ως μισθωτής	103	277
2.28 Ακίνητα και εξοπλισμός	104	276
2.29 Επενδύσεις σε ακίνητα	105	277
2.30 Αποθέματα ακινήτων	106	278
2.31 Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται προς πώληση και μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες	106	278
2.32 Άυλα περιουσιακά στοιχεία	107	278
2.33 Μετοχικό κεφάλαιο	107	278
2.34 Λοιποί συμμετοχικοί τίτλοι	108	278
2.35 Ίδιες μετοχές	108	278
2.36 Προβλέψεις για επιδικίες, υπό διαιτησία διαφορές, κανονιστικά και άλλα θέματα	108	278
2.37 Συγκριτικές πληροφορίες	108	278
3. Συνεχιζόμενη δραστηριότητα	108	278
4. Οικονομικό και γεωπολιτικό περιβάλλον	109	278
5. Σημαντικές και άλλες κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές	109	278
6. Οικονομική πληροφόρηση κατά τομέα	123	278
7. Έσοδα από τόκους και έσοδα παρόμοια με έσοδα από τόκους	129	278
8. Έξοδα από τόκους και έξοδα παρόμοια με έξοδα από τόκους	130	278
9. Έσοδα και έξοδα από αμοιβές και προμήθειες	130	278
10. Καθαρά κέρδη από διαπραγμάτευση συναλλάγματος	131	278
11. Καθαρές (ζημιές)/κέρδη από συναλλαγές με χρηματοοικονομικά μέσα και πώληση/διάλυση θυγατρικών και συγγενών εταιριών	131	278
12. Έσοδα από ασφαλιστικές εργασίες μείον απαιτήσεις και προμήθειες	132	278
13. Λοιπά έσοδα	133	278
14. Δαπάνες προσωπικού	134	278
15. Άλλα λειτουργικά έξοδα	140	278
16. Πιστωτικές ζημιές χρηματοοικονομικών μέσων και απομείωση μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	142	278
17. Φορολογία	142	278
18. Κέρδη κατά μετοχή	146	278
19. Μετρητά, καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες και δάνεια και απαιτήσεις σε τράπεζες	147	278
20. Επενδύσεις	148	278
21. Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	153	278
22. Επιμέτρηση της εύλογης αξίας	160	278
23. Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	172	278
24. Περιουσιακά στοιχεία ασφαλιστικών κλάδων ζωής που αναλογούν στους ασφαλιζόμενους	172	278
25. Ακίνητα και εξοπλισμός	173	278
26. Άυλα περιουσιακά στοιχεία	175	278
27. Αποθέματα ακινήτων	176	278
28. Προπληρωμές, δεδουλευμένα έσοδα και λοιπά περιουσιακά στοιχεία	177	278
29. Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία και ομάδες εκποίησης που κατέχονται προς πώληση	179	278
30. Χρηματοδότηση από κεντρικές τράπεζες	181	278
31. Καταθέσεις πελατών	183	278
32. Υποχρεώσεις ασφαλιστηρίων συμβολαίων	184	278
33. Δανειακό κεφάλαιο	185	278
34. Δεδουλευμένα, αναβαλλόμενα έσοδα, λοιπές υποχρεώσεις και λοιπές προβλέψεις	186	278
35. Μετοχικό κεφάλαιο	187	278
36. Μερίσματα	188	278
37. Αδιανέμητα κέρδη	189	278
38. Συναλλαγές για λογαριασμό πελατών	189	278
39. Επιδικίες, υπό διαιτησία διαφορές, κανονιστικά και άλλα θέματα	189	278
40. Ενδεχόμενες και ανειλημμένες υποχρεώσεις	196	278
41. Καθαρή ταμειακή ροή από εργασίες	198	278
42. Μετρητά και αντίστοιχα μετρητών	199	278
43. Μισθώσεις	200	278
44. Ανάλυση περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων με βάση την αναμενόμενη ημερομηνία λήξης	202	278
45. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος	203	278
46. Διαχείριση κινδύνων - Κίνδυνος αγοράς	242	278
47. Διαχείριση κινδύνων - Κίνδυνος ρευστότητας και χρηματοδότησης	253	278
48. Διαχείριση κινδύνων - Ασφαλιστικός κίνδυνος	262	278
49. Διαχείριση κεφαλαίου	264	278
50. Συναλλαγές με συνδεδεμένα πρόσωπα	265	278
51. Εταιρίες του Συγκροτήματος	273	278
52. Επενδύσεις σε συγγενείς εταιρίες και κοινοπραξία	276	278
53. Αναφορά ανά χώρα	277	278
54. Γεγονότα μετά την ημερομηνία αναφοράς	278	278

ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ BANK OF CYPRUS HOLDINGS
 Ενοποιημένη Κατάσταση Λογαριασμού Αποτελεσμάτων
 για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021

Ετήσια Οικονομική Έκθεση 2021

	Σημ.	2021 €000	2020 €000
Κύκλος εργασιών	6	755,220	765,095
Έσοδα από τόκους	7	360,928	389,179
Έσοδα παρόμοια με έσοδα από τόκους	7	27,621	47,530
Έξοδα από τόκους	8	(67,057)	(61,991)
Έξοδα παρόμοια με έξοδα από τόκους	8	(25,192)	(44,720)
Καθαρά έσοδα από τόκους		296,300	329,998
Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες	9	180,212	151,091
Έξοδα από αμοιβές και προμήθειες	9	(8,416)	(6,417)
Καθαρά κέρδη από διαπραγμάτευση συναλλάγματος	10	16,503	16,535
Καθαρές (ζημιές)/κέρδη από συναλλαγές με χρηματοοικονομικά μέσα και πώληση/διάλυση θυγατρικών και συγγενών εταιριών	11	(22,047)	1,721
Έσοδα από ασφαλιστικές εργασίες μείον απαιτήσεις και προμήθειες	12	61,044	56,063
Καθαρές ζημιές από επανεκτίμηση και πώληση επενδύσεων σε ακίνητα		(1,828)	(1,499)
Καθαρά κέρδη από πώληση αποθεμάτων ακινήτων	27	13,296	8,189
Λοιπά έσοδα	13	14,831	14,957
		549,895	570,638
Δαπάνες προσωπικού	14	(218,633)	(201,052)
Ειδικός φόρος επί των καταθέσεων και άλλα τέλη/εισφορές	15	(36,350)	(33,656)
Άλλα λειτουργικά έξοδα	15	(167,188)	(188,560)
		127,724	147,370
Καθαρά κέρδη από αποαγνώριση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που επιμετρούνται σε αποσβεσμένο κόστος		3,859	2,949
Πιστωτικές ζημιές για κάλυψη πιστωτικού κινδύνου για δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	16	(40,341)	(275,080)
Πιστωτικές ζημιές άλλων χρηματοοικονομικών μέσων	16	(5,803)	(4,585)
Απομείωση μετά την αναστροφή μη-χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	16	(49,456)	(37,586)
Κέρδη/(ζημιές) πριν το μερίδιο στα κέρδη συγγενών εταιριών		35,983	(166,932)
Μερίδιο στα κέρδη συγγενών εταιριών	52	137	69
Κέρδη/(ζημιές) πριν τη φορολογία		36,120	(166,863)
Φορολογία	17	(4,243)	(7,920)
Κέρδη/(ζημιές) μετά τη φορολογία για το έτος		31,877	(174,783)
Αναλογούντα σε:			
Ιδιοκτήτες της Εταιρίας		29,709	(171,532)
Δικαιώματα μειοψηφίας		2,168	(3,251)
Κέρδη/(ζημιές) για το έτος		31,877	(174,783)
Βασικά και προσαρμοσμένα κέρδη/(ζημιές) κατά μετοχή αναλογούντα στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας (€ σεντ)	18	6.7	(38.5)

		2021	2020
	Σημ.	€000	€000
Κέρδη/(ζημιές) για το έτος		31,877	(174,783)
Λοιπά συνολικά εισοδήματα			
Λοιπά συνολικά εισοδήματα που μπορεί να επανακατηγοριοποιηθούν στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων σε μεταγενέστερες περιόδους			
Αποθεματικό εύλογης αξίας (ομόλογα)			
Καθαρές ζημιές επενδύσεων σε ομόλογα που επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων		(398)	(6,984)
Μεταφορά στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων λόγω πώλησης		-	(3,653)
		(398)	(10,637)
Αποθεματικό μετατροπής ξένου συναλλάγματος			
(Ζημιές)/κέρδη από τη μετατροπή των καθαρών επενδύσεων σε υποκαταστήματα του εξωτερικού και θυγατρικές		(7,881)	24,551
Κέρδη/(ζημιές) από αντισταθμίσεις των καθαρών επενδύσεων σε υποκαταστήματα του εξωτερικού και θυγατρικές	21	7,797	(23,756)
Μεταφορά στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων λόγω διάλυσης/πώλησης υποκαταστημάτων του εξωτερικού και θυγατρικών		(68)	84
		(152)	879
Σύνολο λοιπών συνολικών εισοδημάτων που μπορεί να επανακατηγοριοποιηθούν στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων σε μεταγενέστερες περιόδους		(550)	(9,758)
Λοιπά συνολικά εισοδήματα που δεν πρόκειται να επανακατηγοριοποιηθούν στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων σε μεταγενέστερες περιόδους			
Αποθεματικό εύλογης αξίας (μετοχές)			
Καθαρά κέρδη/(ζημιές) από επενδύσεις σε μετοχές που ταξινομούνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων		789	(367)
		789	(367)
Αποθεματικό επανεκτίμησης ακινήτων			
Κέρδη από τη μεταβολή στην εύλογη αξία πριν τη φορολογία	25	408	1,550
Αναβαλλόμενη φορολογία	17	127	1,787
		535	3,337
Αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές) των προγραμμάτων καθορισμένων παροχών			
Κέρδη/(ζημιές) κατά την επαναμέτρηση των προγραμμάτων καθορισμένων παροχών	14	5,151	(3,415)
Σύνολο λοιπών συνολικών εισοδημάτων που δεν πρόκειται να επανακατηγοριοποιηθούν στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων σε μεταγενέστερες περιόδους		6,475	(445)
Λοιπά συνολικά εισοδήματα/(ζημιές) για το έτος μετά τη φορολογία		5,925	(10,203)
Συνολικά εισοδήματα/(ζημιές) για το έτος		37,802	(184,986)
Αναλογούντα σε:			
Ίδιοκτήτες της Εταιρίας		35,649	(181,824)
Δικαιώματα μειοψηφίας		2,153	(3,162)
Συνολικά εισοδήματα/(ζημιές) για το έτος		37,802	(184,986)

		2021	2020
	Σημ.	€000	€000
Περιουσιακά στοιχεία			
Μετρητά και καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες	19	9,230,883	5,653,315
Δάνεια και απαιτήσεις από τράπεζες	19	291,632	402,784
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	21	6,653	24,627
Επενδύσεις	20	879,005	1,876,009
Επενδύσεις που εκχωρήθηκαν ως εξασφάλιση	20	1,260,158	37,105
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	23	9,836,405	9,886,047
Περιουσιακά στοιχεία ασφαλιστικών κλάδων ζωής που αναλογούν στους ασφαλιζόμενους	24	551,797	474,187
Προπληρωμές, δεδουλευμένα έσοδα και λοιπά περιουσιακά στοιχεία	28	616,219	249,877
Αποθέματα ακινήτων	27	1,111,604	1,349,609
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	17	265,481	341,360
Επενδύσεις σε ακίνητα	22	117,745	128,088
Ακίνητα και εξοπλισμός	25	252,130	272,474
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	26	184,034	185,256
Επενδύσεις σε συγγενείς εταιρίες και κοινοπραξία	52	-	2,462
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία και ομάδες εκποίησης που κατέχονται προς πώληση	29	358,951	630,931
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων		24,962,697	21,514,131
Υποχρεώσεις			
Καταθέσεις από τράπεζες		457,039	391,949
Χρηματοδότηση από κεντρικές τράπεζες	30	2,969,600	994,694
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	21	32,452	45,978
Καταθέσεις πελατών	31	17,530,883	16,533,212
Υποχρεώσεις ασφαλιστηρίων συμβολαίων	32	736,201	671,603
Δεδουλευμένα, αναβαλλόμενα έσοδα, λοιπές υποχρεώσεις και λοιπές προβλέψεις	34	361,977	359,892
Επιδικίες, υπό διαιτησία διαφορές, κανονιστικά και άλλα θέματα	39	104,108	123,615
Δανειακό κεφάλαιο	33	642,775	272,152
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	17	46,435	45,982
Σύνολο υποχρεώσεων		22,881,470	19,439,077
Ίδια κεφάλαια			
Μετοχικό κεφάλαιο	35	44,620	44,620
Αποθεματικό από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	35	594,358	594,358
Αποθεματικά επανεκτίμησης και άλλα αποθεματικά		213,192	209,153
Αδιανέμητα κέρδη	37	986,623	982,513
Ίδια κεφάλαια που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας		1,838,793	1,830,644
Λοιποί συμμετοχικοί τίτλοι	35	220,000	220,000
Σύνολο κεφαλαίων εξαιρουμένων των δικαιωμάτων μειοψηφίας		2,058,793	2,050,644
Δικαιώματα μειοψηφίας		22,434	24,410
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων		2,081,227	2,075,054
Σύνολο υποχρεώσεων και ιδίων κεφαλαίων		24,962,697	21,514,131

κ. Ε. Γ. Αράπογλου

Πρόεδρος

κ. Π. Νικολάου

Διευθύνων Σύμβουλος

κ. Ν. Σοφιανός

Σύμβουλος

κα. Ε. Λειβαδιώτου

Εκτελεστική Διευθύντρια
 Διεύθυνσης Οικονομικής
 Διαχείρισης &
 Δραστηριοτήτων
 Απομόχλευσης

ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ BANK OF CYPRUS HOLDINGS
 Ενοποιημένη Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων
 για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021

Ετήσια Οικονομική Έκθεση 2021

	Αναλογούνται στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας									Λοιποί συμμετοχικοί τίτλοι (Σημ. 35)	Δικαιώματα μειοψηφίας	Σύνολο ιδίων κεφαλαίων
	Μετοχικό κεφάλαιο (Σημ. 35)	Αποθεματικό από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο (Σημ. 35)	Ίδιες μετοχές (Σημ. 35)	Αδιανέμητα κέρδη (Σημ. 37)	Αποθεματικό επανεκτίμησης ακινήτων	Αποθεματικό χρηματοοικονομικών μέσων σε εύλογη αξία	Αποθεματικό ασφαλιστηρίων συμβολαίων ζωής σε ισχύ	Αποθεματικό μετατροπής ξένου συναλλάγματος	Σύνολο			
	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000			
1 Ιανουαρίου 2021	44,620	594,358	(21,463)	982,513	79,515	22,894	110,401	17,806	1,830,644	220,000	24,410	2,075,054
Κέρδος για το έτος	-	-	-	29,709	-	-	-	-	29,709	-	2,168	31,877
Λοιπά συνολικά εισοδήματα/(ζημιές) μετά τη φορολογία για το έτος	-	-	-	5,151	545	391	-	(147)	5,940	-	(15)	5,925
Συνολικά εισοδήματα/(ζημιές) μετά τη φορολογία για το έτος	-	-	-	34,860	545	391	-	(147)	35,649	-	2,153	37,802
Αύξηση στην αξία ασφαλιστηρίων συμβολαίων ζωής σε ισχύ	-	-	-	(3,714)	-	-	3,714	-	-	-	-	-
Φορολογία για αύξηση στην αξία ασφαλιστηρίων συμβολαίων ζωής σε ισχύ	-	-	-	464	-	-	(464)	-	-	-	-	-
Πληρωμή κουπονιού στους κατόχους Χρεογράφων Κατηγορίας 1 (Σημ. 35)	-	-	-	(27,500)	-	-	-	-	(27,500)	-	-	(27,500)
Μερίσματα που πληρώθηκαν στα δικαιώματα μειοψηφίας	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(2,110)	(2,110)
Επίδραση στα δικαιώματα μειοψηφίας λόγω πώλησης θυγατρικής (Σημ. 51)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(2,019)	(2,019)
31 Δεκεμβρίου 2021	44,620	594,358	(21,463)	986,623	80,060	23,285	113,651	17,659	1,838,793	220,000	22,434	2,081,227

ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ BANK OF CYPRUS HOLDINGS
 Ενοποιημένη Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων
 για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021

Ετήσια Οικονομική Έκθεση 2021

	Αναλογούνται στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας									Λοιποί συμμετοχικοί τίτλοι (Σημ. 35)	Δικαιώματα μειοψηφίας	Σύνολο ιδίων κεφαλαίων
	Μετοχικό κεφάλαιο (Σημ. 35)	Αποθεματικό από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο (Σημ. 35)	Ίδιες μετοχές (Σημ. 35)	Αδιανέμητα κέρδη (Σημ. 37)	Αποθεματικό επανεκτίμησης ακινήτων	Αποθεματικό χρηματοοικονομικών μέσων σε εύλογη αξία	Αποθεματικό ασφαλιστηρίων συμβολαίων ζωής σε ισχύ	Αποθεματικό μετατροπής ξένου συναλλάγματος	Σύνολο			
	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000			
1 Ιανουαρίου 2020	44,620	1,294,358	(21,463)	490,286	79,286	33,900	102,051	16,927	2,039,965	220,000	28,662	2,288,627
Ζημιά για το έτος	-	-	-	(171,532)	-	-	-	-	(171,532)	-	(3,251)	(174,783)
Λοιπές συνολικές (ζημιές)/εισοδήματα μετά τη φορολογία για το έτος	-	-	-	(3,415)	3,250	(11,006)	-	879	(10,292)	-	89	(10,203)
Συνολικές (ζημιές)/εισοδήματα μετά τη φορολογία για το έτος	-	-	-	(174,947)	3,250	(11,006)	-	879	(181,824)	-	(3,162)	(184,986)
Αύξηση στην αξία ασφαλιστηρίων συμβολαίων ζωής σε ισχύ	-	-	-	(9,543)	-	-	9,543	-	-	-	-	-
Φορολογία για αύξηση στην αξία ασφαλιστηρίων συμβολαίων ζωής σε ισχύ	-	-	-	1,193	-	-	(1,193)	-	-	-	-	-
Μεταφορά πραγματοποιηθέντων κερδών από πωλήσεις ακινήτων	-	-	-	3,021	(3,021)	-	-	-	-	-	-	-
Μείωση αποθεματικού από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο (Σημ. 35)	-	(700,000)	-	700,000	-	-	-	-	-	-	-	-
Αλλαγή στη συμμετοχή σε Ταμείο Μετοχικών Οργανισμών Συλλογικών Επενδύσεων σε Κινητές Αξίες (ΟΣΕΚΑ)	-	-	-	3	-	-	-	-	3	-	-	3
Πληρωμή κουπονιού στους κατόχους Χρεογράφων Κατηγορίας 1 (Σημ. 35)	-	-	-	(27,500)	-	-	-	-	(27,500)	-	-	(27,500)
Μερίσματα που πληρώθηκαν στα δικαιώματα μειοψηφίας	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(1,090)	(1,090)
31 Δεκεμβρίου 2020	44,620	594,358	(21,463)	982,513	79,515	22,894	110,401	17,806	1,830,644	220,000	24,410	2,075,054

		2021	2020
	Σημ.	€000	€000
Καθαρή ταμειακή ροή από/(σε) εργασίες	41	1,170,505	(273,503)
Ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες			
Αγορές ομολόγων και μετοχών		(619,379)	(575,638)
Εισπράξεις από πωλήσεις/αποπληρωμές επενδύσεων σε ομόλογα και μετοχές		382,888	557,303
Τόκοι που εισπράχθηκαν από επενδύσεις σε ομόλογα		27,324	33,514
Μέρισμα από επενδύσεις σε μετοχές		1,774	294
Εισπράξεις από πώληση θυγατρικών εταιριών και συγγενών εταιριών		9,535	53,354
Εισπράξεις από πώληση χαρτοφυλακίων	29	145,030	13,409
Καταθέσεις στα χαρτοφυλάκια που κατέχονται προς πώληση	29	19,225	21,100
Αγορές ακινήτων και εξοπλισμού	25	(6,287)	(10,121)
Αγορές άυλων περιουσιακών στοιχείων	26	(16,055)	(15,129)
Εισπράξεις από πωλήσεις ακινήτων και εξοπλισμού και άυλων περιουσιακών στοιχείων		158	360
Εισπράξεις από πωλήσεις επενδύσεων σε ακίνητα και επενδύσεων σε ακίνητα που κατέχονται προς πώληση		11,126	7,230
Καθαρή ταμειακή ροή μετρητών (σε)/από επενδυτικές δραστηριότητες		(44,661)	85,676
Ροή μετρητών από χρηματοδοτικές δραστηριότητες			
Πληρωμή κουπονιού στους κατόχους Χρεογράφων Κατηγορίας 1	35	(27,500)	(27,500)
Καθαρές εισπράξεις χρηματοδότησης από κεντρικές τράπεζες	30	2,000,000	1,000,000
Καθαρές εισπράξεις από έκδοση δανειακού χαρτοφυλακίου (μετά τα έξοδα)		596,056	-
Αποπληρωμή δανειακού κεφαλαίου		(231,596)	-
Πληρωμές μισθωμάτων	43	(7,637)	(8,626)
Τόκοι δανειακού κεφαλαίου		(33,570)	(23,329)
Τόκοι χρηματοδότησης από κεντρικές τράπεζες	8	(31,919)	(18,782)
Μέρισμα που πληρώθηκε από θυγατρικές στα δικαιώματα μειοψηφίας		(2,110)	(1,090)
Καθαρή ταμειακή ροή μετρητών από χρηματοδοτικές δραστηριότητες		2,261,724	920,673
Καθαρή αύξηση μετρητών και αντίστοιχων μετρητών		3,387,568	732,846
Μετρητά και αντίστοιχα μετρητών			
1 Ιανουαρίου		5,890,135	5,130,863
Συναλλαγματικές διαφορές		(22,493)	26,426
Καθαρή αύξηση μετρητών και αντίστοιχων μετρητών		3,387,568	732,846
31 Δεκεμβρίου	42	9,255,210	5,890,135

Πληροφορίες για τις μη ταμειακές συναλλαγές παρουσιάζονται στη Σημείωση 41.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

1. Πληροφορίες για την Εταιρία

H Bank of Cyprus Holdings Public Limited Company (η Εταιρία) συστάθηκε στην Ιρλανδία στις 11 Ιουλίου 2016 ως δημόσια εταιρία, με αριθμό εγγραφής 585903 σύμφωνα με την Νομοθεσία για Εταιρίες 2014 της Ιρλανδίας (Νομοθεσία για Εταιρίες 2014). Το εγγεγραμμένο γραφείο της Εταιρίας είναι στο Earlsfort Terrace 10, Δουβλίνο 2, D02 T380, Ιρλανδία. Η Εταιρία εδρεύει στην Ιρλανδία και έχει τη φορολογική της έδρα στην Κύπρο.

H Bank of Cyprus Holdings Public Limited Company είναι η ιθύνουσα εταιρία της Τράπεζας Κύπρου Δημόσια Εταιρία Λτδ (BOC PCL) με κύρια τοποθεσία εργασιών στην Κύπρο. Το Συγκρότημα της Bank of Cyprus Holdings (το Συγκρότημα) περιλαμβάνει την Εταιρία, τη θυγατρική της BOC PCL και τις θυγατρικές της BOC PCL με τη Bank of Cyprus Holdings Public Limited Company να είναι η τελική ιθύνουσα εταιρία.

Οι κύριες δραστηριότητες της BOC PCL και των θυγατρικών της εταιριών (το Συγκρότημα BOC) περιλαμβάνουν την παροχή τραπεζικών εργασιών, χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, ασφαλιστικών υπηρεσιών και τη διαχείριση και πώληση ακινήτων που αποκτήθηκαν κυρίως από ανταλλαγή χρεών.

H BOC PCL αποτελεί σημαντικό πιστωτικό ίδρυμα στα πλαίσια του Ενιαίου Εποπτικού Κανονισμού της ΕΚΤ και έχει προσδιοριστεί από την ΚΤΚ ως 'Άλλο Συστημικά Σημαντικό Ίδρυμα' (O-SII). Το Συγκρότημα υπόκειται σε κοινή εποπτεία από την ΕΚΤ και την ΚΤΚ για τις απαιτήσεις προληπτικής εποπτείας του.

Οι μετοχές της Εταιρίας είναι εισηγμένες και διαπραγματεύονται στο Χρηματιστήριο Αξιών του Λονδίνου (LSE) και στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου (ΧΑΚ).

Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Οι Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις της Εταιρίας για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021 (οι Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις) εγκρίθηκαν για έκδοση με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου στις 29 Μαρτίου 2022.

Οι απαιτούμενες από τη νομοθεσία οικονομικές καταστάσεις που ετοιμάζονται σύμφωνα με το ESEF δημοσιεύονται στην ιστοσελίδα του Συγκροτήματος www.bankofcyprus.com (Group/Σχέσεις Επενδυτών/Οικονομικά Αποτελέσματα).

2. Περίληψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών**2.1 Βάση ετοιμασίας**

Οι Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις ετοιμάστηκαν με βάση την αρχή του ιστορικού κόστους, εκτός από τα ακίνητα που κρατούνται για ίδια χρήση και τις επενδύσεις σε ακίνητα, τις επενδύσεις σε εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων, τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία (περιλαμβανομένων δανείων και απαιτήσεων από πελάτες και επενδύσεων) σε εύλογη αξία μέσω του λογαριασμού αποτελεσμάτων και τα παράγωγα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και παράγωγα χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων τα οποία επιμετρούνται στην εύλογη αξία, τα μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται προς πώληση που επιμετρούνται σε εύλογη αξία μείον το κόστος πώλησης και τα αποθέματα ακινήτων που επιμετρούνται στην καθαρή ανακτήσιμη αξία όταν αυτή είναι χαμηλότερη από το κόστος. Οι λογιστικές αξίες των αναγνωρισμένων περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων που είναι αντισταθμισμένα μέσα σε αντισταθμίσεις εύλογης αξίας και θα είχαν επιμετρηθεί στο κόστος, αναπροσαρμόζονται με τις μεταβολές στην εύλογη αξία που προκύπτουν από τους κινδύνους που αντισταθμίζονται.

Παρουσίαση των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων

Οι Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις παρουσιάζονται σε Ευρώ (€) και όλα τα ποσά στρογγυλοποιούνται στην πλησιέστερη χιλιάδα, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά. Το κόμμα χρησιμοποιείται για να διαχωρίζει τις χιλιάδες και η τελεία χρησιμοποιείται για να διαχωρίζει τα δεκαδικά σημεία.

Το Συγκρότημα παρουσιάζει τον ισολογισμό του γενικά κατά σειρά ρευστότητας. Ανάλυση σχετικά με την αναμενόμενη είσπραξη ή διακανονισμό των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων σε περίοδο μικρότερη και μεγαλύτερη των δώδεκα μηνών από την ημερομηνία του ισολογισμού παρουσιάζεται στη Σημείωση 44.

Δήλωση συμμόρφωσης

Οι Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις έχουν ετοιμαστεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) όπως αυτά υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) και τις πρόνοιες της Νομοθεσίας για Εταιρίες 2014 που ισχύουν για εταιρίες που υποβάλλουν εκθέσεις σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ.

2. Περίληψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών (συνέχεια)

2.2 Λογιστικές πολιτικές και αλλαγές στις λογιστικές πολιτικές και στις γνωστοποιήσεις

Οι Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις περιέχουν περίληψη των λογιστικών πολιτικών που εφαρμόστηκαν στην ετοιμασία των Ετήσιων Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων.

Οι λογιστικές πολιτικές που εφαρμόστηκαν συνάδουν με αυτές που εφαρμόστηκαν στην ετοιμασία των ετήσιων ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων για το προηγούμενο έτος εκτός από την αλλαγή στην υιοθέτηση νέων και τροποποιημένων προτύπων και διερμηνειών τα οποία περιγράφονται στη Σημείωση 2.2.1.

2.2.1 Νέα και τροποποιημένα πρότυπα και διερμηνείες

Το Συγκρότημα εφάρμοσε για πρώτη φορά ορισμένα πρότυπα και τροποποιήσεις, τα οποία εφαρμόζονται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2021. Το Συγκρότημα δεν έχει εφαρμόσει νωρίτερα οποιοδήποτε άλλο πρότυπο, διερμηνεία ή τροποποίηση που έχει εκδοθεί αλλά δεν έχει τεθεί σε ισχύ.

Μεταρρύθμιση Επιτοκίου Αναφοράς - Φάση 2 (Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 9, ΔΛΠ 39, ΔΠΧΑ 7, ΔΠΧΑ 4 και ΔΠΧΑ 16)

Οι τροποποιήσεις του Αυγούστου 2020 στα ΔΠΧΑ 9, ΔΛΠ 39, ΔΠΧΑ 7, ΔΠΧΑ 4 και ΔΠΧΑ 16 ισχύουν για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά 1 Ιανουαρίου 2021, ενώ επιτρέπεται η νωρίτερη εφαρμογή. Οι τροποποιήσεις στη Μεταρρύθμιση Επιτοκίου Αναφοράς – Φάση 2 αφορούν θέματα που επηρεάζουν την οικονομική αναφορά που προκύπτουν ως αποτέλεσμα της μεταρρύθμισης των επιτοκίων αναφοράς. Ο στόχος των τροποποιήσεων είναι να παρέχουν ορισμένες ελαφρύνσεις στις εταιρείες όταν γίνονται αλλαγές στις συμβατικές ταμειακές ροές ή στις αντισταθμιστικές σχέσεις που προκύπτουν από μεταρρύθμιση του επιτοκίου αναφοράς. Οι τροποποιήσεις παρέχουν επίσης πρόσθετες προσωρινές εξαιρέσεις από την εφαρμογή συγκεκριμένων απαιτήσεων λογιστικής αντιστάθμισης του ΔΛΠ 39 και του ΔΠΧΑ 9 για αντιστάθμιση λογιστικών σχέσεων, οι οποίες θα επιτρέψουν τη συνέχιση των λογιστικών σχέσεων αντιστάθμισης που επηρεάζονται άμεσα από τη μεταρρύθμιση του επιτοκίου αναφοράς.

Αλλαγές στη βάση καθορισμού των συμβατικών ταμειακών ροών

Αλλαγές στη βάση καθορισμού των συμβατικών ταμειακών ροών ενός χρηματοοικονομικού μέσου, που απαιτούνται από την μεταρρύθμιση υπολογίζονται με την επικαιροποίηση του πραγματικού επιτοκίου, χωρίς την άμεση αναγνώριση κέρδους ή ζημιάς. Αυτή η πρακτική λύση, εφαρμόζεται μόνο όταν η αλλαγή των συμβατικών ταμειακών ροών προήλθε από τη μεταρρύθμιση των επιτοκίων αναφοράς και η νέα βάση καθορισμού των συμβατικών ταμειακών ροών είναι οικονομικά ισοδύναμη με την προηγούμενη βάση.

Για συμπληρωματικές αλλαγές στη βάση καθορισμού των συμβατικών ταμειακών ροών ενός χρηματοοικονομικού μέσου από τις αλλαγές που απαιτούνται από τη μεταρρύθμιση των επιτοκίων αναφοράς, πρώτα εφαρμόζεται η πρακτική λύση, και μετά εφαρμόζονται οι ισχύουσες απαιτήσεις του προτύπου ΔΠΧΑ 9 για τις τροποποιήσεις χρηματοοικονομικού μέσου.

Αντισταθμιστική λογιστική

Οι απαιτήσεις του ΔΛΠ 39 σχετικά με τη λογιστική αντιστάθμισης έχουν τροποποιηθεί σε δύο φάσεις. Οι τροποποιήσεις της Φάσης 1, που εφαρμόστηκαν από το Συγκρότημα το 2019, παρέχουν ελαφρύνσεις στις απαιτήσεις λογιστικής αντιστάθμισης πριν από την αλλαγή σχέσης αντιστάθμισης λόγω της μεταρρύθμισης επιτοκίου αναφοράς. Οι τροποποιήσεις της Φάσης 2 παρέχουν ελαφρύνσεις στις περιπτώσεις που υπάρχουν αλλαγές στις αντισταθμιστικές σχέσεις ως αποτέλεσμα της μεταρρύθμισης επιτοκίου αναφοράς. Το Συγκρότημα μπορεί να εφαρμόσει τις ακόλουθες ελαφρύνσεις όταν γίνονται αλλαγές στις σχέσεις αντιστάθμισης ως αποτέλεσμα της μεταρρύθμισης επιτοκίου αναφοράς:

- Υπό προσωρινή εξαίρεση, αλλαγές στον προσδιορισμό της αντιστάθμισης και στην τεκμηρίωση της αντιστάθμισης που απορρέουν από τη μεταρρύθμιση επιτοκίου αναφοράς δεν θα έχουν ως αποτέλεσμα τη διακοπή της σχέσης αντιστάθμισης ή την έναρξη νέας σχέσης αντιστάθμισης.
- Για τον σκοπό της αξιολόγησης της αναδρομικής αποτελεσματικότητας μιας σχέσης αντιστάθμισης, το Συγκρότημα μπορεί να επιλέξει για κάθε αντισταθμισμένο στοιχείο να μηδενίσει τις συσσωρευμένες μεταβολές της εύλογης αξίας του όταν η εξαίρεση για την αξιολόγηση της αναδρομικής αποτελεσματικότητας μιας σχέσης αντιστάθμισης παύσει να εφαρμόζεται (ελαφρύνσεις Φάσης 1). Οποιαδήποτε αναποτελεσματικότητα της σχέσης αντιστάθμισης θα συνεχίσει να υπολογίζεται και να αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα.

2. Περιλήψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών (συνέχεια)

2.2 Λογιστικές πολιτικές και αλλαγές στις λογιστικές πολιτικές και στις γνωστοποιήσεις (συνέχεια)

2.2.1 Νέα και τροποποιημένα πρότυπα και διερμηνείες (συνέχεια)

- Ποσά που έχουν συσσωρευτεί στο αποθεματικό αντισταθμιστικής λογιστικής ταμειακών ρών θεωρείται ότι βασίζονται στο εναλλακτικό επιτόκιο αναφοράς (βάσει του οποίου προσδιορίζονται οι αντισταθμισμένες μελλοντικές ταμειακές ροές), όταν υπάρχουν αλλαγές στη βάση καθορισμού των συμβατικών ταμειακών ρών.
- Για αντισταθμίσεις ομαδοποιημένων στοιχείων (όπως αυτές που αποτελούν μέρος μιας μακροοικονομικής στρατηγικής αντιστάθμισης ταμειακών ρών) οι τροποποιήσεις παρέχουν ελαφρύνσεις για τα στοιχεία εντός μιας καθορισμένης ομάδας στοιχείων που τροποποιούνται για τις αλλαγές που απαιτούνται άμεσα από τη μεταρρύθμιση.
- Εάν το στοιχείο κινδύνου ενός αντισταθμισμένου στοιχείου είναι διακριτά αναγνωρίσιμο, οι τροποποιήσεις παρέχουν προσωρινή ελάφρυνση στις οντότητες για να ικανοποιήσουν τις απαιτήσεις όταν ένα χρηματοοικονομικό μέσο με εναλλακτικό χωρίς κίνδυνο επιτόκιο έχει οριστεί ως στοιχείο κινδύνου. Αυτές οι τροποποιήσεις επιτρέπουν στις οντότητες κατά τον προσδιορισμό της αντιστάθμισης να θεωρήσουν ότι πληρούνται τα κριτήρια σχετικά με την απαίτηση του διακριτά αναγνωρίσιμου αν η οντότητα αναμένει ευλόγως ότι το εναλλακτικό χωρίς κίνδυνο επιτόκιο θα καταστεί διακριτά αναγνωρίσιμο εντός των επόμενων 24 μηνών. Η ελάφρυνση αυτή ισχύει σε κάθε εναλλακτικό χωρίς κίνδυνο επιτόκιο χωριστά και αρχίζει την ημερομηνία που η οντότητα προσδιορίζει το εναλλακτικό χωρίς κίνδυνο επιτόκιο ως μη συμβατικά καθορισμένο συστατικό στοιχείο κινδύνου για πρώτη φορά.

Οι τροποποιήσεις αυτές δεν είχαν οποιαδήποτε σημαντική επίπτωση στα αποτελέσματα και τη χρηματοοικονομική θέση του Συγκροτήματος του έτους που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021. Περισσότερες πληροφορίες παρατίθενται στη Σημείωση 46.

ΔΠΧΑ 4: Ασφαλιστήρια Συμβόλαια – Παράταση της Προσωρινής Εξαίρεσης από την Εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 (τροποποιήσεις)

Το ΣΔΛΠ δημοσίευσε τις τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 4 'Παράταση της Προσωρινής Εξαίρεσης από την Εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9' για αναβολή της καθορισμένης προθεσμίας της τροποποίησης σε ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2023. Οι τροποποιήσεις δεν είχαν σημαντική επίδραση στα αποτελέσματα και τη χρηματοοικονομική θέση του Συγκροτήματος.

ΔΠΧΑ 16: Μειώσεις μισθωμάτων λόγω COVID-19 (Τροποποίηση)

Το ΣΔΛΠ δημοσίευσε 'τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 16 που καλύπτουν τις μειώσεις μισθωμάτων λόγω COVID-19'. Αυτά παρέχουν στους μισθωτές εξαίρεση από την εκτίμηση του κατά πόσον μία μείωση μισθώματος που σχετίζεται με το COVID-19 είναι μια τροποποίηση μίσθωσης. Η τροποποίηση ήταν σε ισχύ για ετήσιες περιόδους αναφοράς που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιουνίου 2020. Η τροποποίηση δεν είχε σημαντική επίδραση στα αποτελέσματα και τη χρηματοοικονομική θέση του Συγκροτήματος.

2. Περίληψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών (συνέχεια)

2.3 Πρότυπα και Διερμηνείες που έχουν εκδοθεί αλλά δεν έχουν τεθεί σε ισχύ

2.3.1 Πρότυπα και Διερμηνείες που έχουν εκδοθεί από το ΣΔΛΠ και υιοθετήθηκαν από την ΕΕ

ΔΠΧΑ 17: Ασφαλιστήρια Συμβόλαια (περιλαμβανομένου των τροποποιήσεων του ΔΠΧΑ 17 που εκδόθηκαν στις 25 Ιουνίου 2020)

Το πρότυπο εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2023 και επιτρέπεται νωρίτερη εφαρμογή. Το ΔΠΧΑ 17 αντικαθιστά το ΔΠΧΑ 4 και καθορίζει τις αρχές για την αναγνώριση, επιμέτρηση, παρουσίαση και γνωστοποίηση των ασφαλιστήριων συμβολαίων. Απαιτεί επίσης να εφαρμόζονται παρόμοιες αρχές σε συμβόλαια αντασφάλισης που κατέχονται και σε συμβόλαια επένδυσης που εκδίδονται με χαρακτηριστικά προαιρετικής συμμετοχής. Στόχος είναι, η διασφάλιση της παρεχόμενης πληροφόρησης, από τις οικονομικές οντότητες, να αντιπροσωπεύει αξιόπιστα αυτά τα συμβόλαια. Η παρεχόμενη πληροφόρηση επιτρέπει στους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων να προβούν σε αξιολόγηση της επίδρασης των συμβολαίων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ΔΠΧΑ 17 στη χρηματοοικονομική θέση, στη χρηματοοικονομική απόδοση και στις ταμειακές ροές μιας οικονομικής οντότητας. Το ΔΠΧΑ 17 χωρίζει τα ασφαλιστήρια συμβόλαια σε ομάδες και θα αναγνωρίσει και θα επιμετρήσει με την παρούσα αξία των μελλοντικών ταμιακών ρών προσαρμοσμένη σε κίνδυνο συν ένα ποσό που αντιπροσωπεύει το μη δεδουλευμένο κέρδος στην ομάδα συμβολαίων (συμβατικό περιθώριο παροχής υπηρεσιών). Αναγνωρίζει επίσης το κέρδος από μια ομάδα ασφαλιστικών συμβάσεων κατά την περίοδο που η οικονομική οντότητα παρέχει ασφαλιστική κάλυψη και καθώς η οικονομική οντότητα αποδεδουλευθεί από τον κίνδυνο. Εάν μια ομάδα συμβάσεων αναμένεται να είναι επαχθή κατά τη διάρκεια της υπόλοιπης περιόδου κάλυψης, η οικονομική οντότητα αναγνωρίζει αμέσως την ζημιά. Το πρότυπο περιλαμβάνει μια βασική προσέγγιση μέτρησης, το 'γενικό μοντέλο', καθώς και μια προσαρμογή του γενικού μοντέλου, της 'προσέγγισης μεταβλητών αμοιβών' που πρέπει να εφαρμόζεται σε ορισμένους τύπους συμβάσεων με χαρακτηριστικά άμεσης συμμετοχής. Εάν πληρούνται ορισμένα κριτήρια, η οντότητα μπορεί να εφαρμόσει μια προσέγγιση απλουστευμένης μέτρησης, την 'προσέγγιση κατανομής των ασφαλιστρωτών', η οποία επιτρέπει σε μια οικονομική οντότητα να μετρήσει το ποσό της υπόλοιπης κάλυψης με την κατανομή του ασφαλιστρωτή κατά την περίοδο κάλυψης (εφαρμόζεται κυρίως σε συμβάσεις μη ζωής με κάλυψη ενός έτους).

Το Συγκρότημα βρίσκεται στη διαδικασία εφαρμογής του ΔΠΧΑ 17 και εκτιμά την επίδραση του πρότυπου στα αποτελέσματα και στη χρηματοοικονομική του θέση. Η πρακτική του κλάδου και η ερμηνεία του προτύπου βρίσκονται ακόμη σε εξέλιξη και ως εκ τούτου, η πιθανή οικονομική επίπτωση της εφαρμογής του παραμένει αβέβαιη. Ωστόσο, το Συγκρότημα έχει τις ακόλουθες προσδοκίες ως προς την επίδραση του προτύπου σε σύγκριση με την τρέχουσα λογιστική πολιτική για τα ασφαλιστήρια συμβόλαια:

- Σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 17, δεν θα αναγνωρίζεται η παρούσα αξία ασφαλιστήριων συμβολαίων ζωής σε ισχύ (PVIF). Αντίθετα, τα αναμενόμενα μελλοντικά κέρδη θα συμπεριληφθούν στην επιμέτρηση της υποχρέωσης της ασφαλιστικής σύμβασης ως συμβατικό περιθώριο υπηρεσιών (CSM), που αντιπροσωπεύει μη δεδουλευμένο κέρδος, και αυτό θα αναγνωρίζεται σταδιακά στα έσοδα καθώς παρέχονται υπηρεσίες κατά τη διάρκεια της ασφαλιστικής σύμβασης. Ενώ το κέρδος κατά τη διάρκεια ζωής ενός ατομικού συμβολαίου θα παραμείνει αμετάβλητο, η ανάδειξή του θα γίνει αργότερα σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 17. Το περιουσιακό στοιχείο PVIF απαλείφεται στα ίδια κεφάλαια κατά τη μετάβαση, μαζί με άλλες προσαρμογές σε περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις για να αντικατοπτρίζουν τις απαιτήσεις επιμέτρησης του ΔΠΧΑ 17 και τυχόν επακόλουθες τροποποιήσεις σε χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στο πεδίο εφαρμογής του ΔΠΧΑ 9.
- Το ΔΠΧΑ 17 απαιτεί αυξημένη χρήση των τρέχουσων αγοραίων αξιών για την επιμέτρηση των ασφαλιστικών υποχρεώσεων. Οι αλλαγές στις συνθήκες της αγοράς για ορισμένα προϊόντα που επιμετρούνται με τη γενική προσέγγιση μέτρησης αναγνωρίζονται αμέσως στα αποτελέσματα, ενώ οι αλλαγές στις συνθήκες της αγοράς για άλλα προϊόντα που επιμετρούνται με την προσέγγιση της μεταβλητής αμοιβής περιλαμβάνονται στην επιμέτρηση του CSM.
- Σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 17, τα έξοδα που αποδίδονται άμεσα θα ενσωματωθούν στο CSM και θα αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα των ασφαλιστικών υπηρεσιών ως μείωση των γνωστοποιημένων εσόδων, καθώς το κέρδος αναγνωρίζεται κατά τη διάρκεια των ασφαλιστικών συμβολαίων. Τα έξοδα που δεν αποδίδονται άμεσα θα παραμείνουν στα λειτουργικά έξοδα. Αυτό θα οδηγήσει σε μείωση των γνωστοποιημένων λειτουργικών εξόδων σε σύγκριση με την τρέχουσα λογιστική πολιτική.
- Για ασφαλιστικές υπηρεσίες γενικού κλάδου, όπου η αποδοχή κινδύνων καλύπτει συνήθως περίοδο 12 μηνών, το Συγκρότημα ως επί το πλείστον αναμένει ότι θα μπορεί να εφαρμόσει την απλουστευμένη προσέγγιση επιμέτρησης, την 'προσέγγιση κατανομής των ασφαλιστρωτών', η οποία επιτρέπει την επιμέτρηση της εναπομένουσας κάλυψης με την κατανομή των ασφαλιστρωτών κατά την περίοδο κάλυψης.

2. Περιλήψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών (συνέχεια)

2.3 Πρότυπα και Διερμηνείες που έχουν εκδοθεί αλλά δεν έχουν τεθεί σε ισχύ (συνέχεια)

2.3.1 Πρότυπα και Διερμηνείες που έχουν εκδοθεί από το ΣΔΛΠ και υιοθετήθηκαν από την ΕΕ (συνέχεια)

ΔΠΧΑ 16: Μειώσεις μισθωμάτων λόγω COVID-19 μετά τις 30 Ιουνίου 2021 (τροποποίηση)

Η τροποποίηση αυξάνει το εύρος των μειώσεων μισθωμάτων λόγω COVID-19 (τροποποίηση του ΔΠΧΑ 16 που εκδόθηκε τον Μάιο 2020), η οποία παρέχει στους μισθωτές εξαίρεση από την εκτίμηση του κατά πόσο μία μείωση μισθώματος που είναι άμεση συνέπεια της πανδημίας COVID-19 αποτελεί τροποποίηση μίσθωσης και πληρούν τις προϋποθέσεις θεωρούνται τροποποίηση μίσθωσης και, αντ' αυτού, αυτές οι μισθώσεις ενοικίων να ληφθούν υπόψη σαν να μην ήταν τροποποιήσεις μίσθωσης. Η τροποποίηση αυξάνει την περίοδο επιλεξιμότητας για την εφαρμογή της εξαίρεσης κατά 12 μήνες από τις 30 Ιουνίου 2021 έως τις 30 Ιουνίου 2022. Η τροποποίηση ισχύει για ετήσιες περιόδους αναφοράς που ξεκινούν την ή μετά την 1 Απριλίου 2021, με νωρίτερη εφαρμογή να επιτρέπεται. Το Συγκρότημα δεν αναμένει αυτή η τροποποίηση να έχει σημαντική επίδραση στα αποτελέσματα και στη χρηματοοικονομική του θέση.

ΔΠΧΑ 3: Συνενώσεις Επιχειρήσεων (τροποποιήσεις)

Το ΣΔΛΠ εξέδωσε τροποποιήσεις σχετικά με το ΔΠΧΑ 3 Συνενώσεις Επιχειρήσεων στο Εννοιολογικό Πλαίσιο Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 3) για επικαιροποίηση μίας αναφοράς χωρίς να αλλάζει σημαντικά τις λογιστικές απαιτήσεις για συνενώσεις επιχειρήσεων. Οι τροποποιήσεις ισχύουν για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2022, ενώ επιτρέπεται προηγούμενη εφαρμογή εάν η οντότητα εφαρμόσει όλες τις άλλες επικαιροποιημένες αναφορές που εκδόθηκαν μαζί με το επικαιροποιημένο Εννοιολογικό Πλαίσιο ταυτόχρονα ή νωρίτερα. Το Συγκρότημα δεν αναμένει ότι αυτές οι τροποποιήσεις θα έχουν σημαντική επίδραση στα αποτελέσματα και στη χρηματοοικονομική του θέση.

ΔΛΠ 16: Ακίνητα, εγκαταστάσεις και εξοπλισμός - Έσοδα πριν από την προβλεπόμενη χρήση (τροποποιήσεις)

Οι τροποποιήσεις του προτύπου απαγορεύουν από μια οντότητα να αφαιρεί από το κόστος ενός στοιχείου ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού τυχόν έσοδα από την πώληση αντικειμένων που παράγονται ενώ η οντότητα προετοιμάζει αυτό το περιουσιακό στοιχείο να έρθει στην τοποθεσία και την κατάσταση που απαιτείται για να είναι σε θέση να λειτουργεί με τον τρόπο που προορίζεται από τη διοίκηση. Αντιθέτως, μία οντότητα θα πρέπει να αναγνωρίζει τα έσοδα από την πώληση τέτοιων αντικειμένων και το κόστος παραγωγής αυτών των αντικειμένων, στα αποτελέσματα. Οι τροποποιήσεις ισχύουν για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2022, με νωρίτερη εφαρμογή να επιτρέπεται. Η οντότητα θα εφαρμόσει τις τροποποιήσεις αναδρομικά μόνο για στοιχεία ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού που μεταφέρθηκαν στην τοποθεσία και την κατάσταση που είναι απαραίτητη για να είναι σε θέση να λειτουργούν με τον τρόπο που επιδιώκει η διοίκηση κατά ή μετά την έναρξη της προηγούμενης περιόδου που παρουσιάζεται στις οικονομικές καταστάσεις στις οποίες η οντότητα εφαρμόζει για πρώτη φορά τις τροποποιήσεις. Το Συγκρότημα δεν αναμένει ότι αυτές οι τροποποιήσεις θα έχουν σημαντική επίδραση στα αποτελέσματα και στη χρηματοοικονομική του θέση.

ΔΛΠ 37: Προβλέψεις, Ενδεχόμενες υποχρεώσεις και Ενδεχόμενα περιουσιακά στοιχεία - Επαχθείς συμβάσεις - Κόστος εκπλήρωσης των υποχρεώσεων μίας σύμβασης (Τροποποιήσεις)

Οι αλλαγές στις επαχθείς συμβάσεις - Κόστος εκπλήρωσης των υποχρεώσεων μίας σύμβασης ορίζει ότι το κόστος εκπλήρωσης των υποχρεώσεων μίας σύμβασης περιλαμβάνει τα έξοδα που σχετίζονται άμεσα με τη σύμβαση. Αυτά τα έξοδα μπορούν είτε να είναι επιπρόσθετα έξοδα εκπλήρωσης αυτής της σύμβασης, όπως για παράδειγμα η άμεση εργασία και τα υλικά, είτε αναλογία άλλων εξόδων που σχετίζονται άμεσα με την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που απορρέουν από μία σύμβαση (ένα παράδειγμα θα ήταν η αναλογία της χρέωσης απόσβεσης για ένα στοιχείο των ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού που χρησιμοποιήθηκε για την εκπλήρωση της σύμβασης). Οι τροποποιήσεις ισχύουν για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2022, με νωρίτερη εφαρμογή να επιτρέπεται. Το Συγκρότημα δεν αναμένει ότι αυτές οι τροποποιήσεις θα έχουν σημαντική επίδραση στα αποτελέσματα και στη χρηματοοικονομική του θέση.

Ετήσιες βελτιώσεις στα πρότυπα του κύκλου ΔΠΧΑ 2018-2020

Οι ετήσιες βελτιώσεις στα πρότυπα του ΔΠΧΑ 2018-2020 τροποποιούν τα ακόλουθα πρότυπα:

- ΔΠΧΑ 1 Πρώτη υιοθέτηση διεθνών προτύπων χρηματοοικονομικής πληροφόρησης: η τροποποίηση επιτρέπει σε μια θυγατρική που εφαρμόζει το ΔΠΧΑ 1 να μετρά τις συσσωρευμένες συναλλαγματικές διαφορές χρησιμοποιώντας τα ποσά που αναφέρει η μητρική της εταιρία, με βάση την ημερομηνία μετάβασης της μητρικής εταιρίας στα ΔΠΧΑ.

2. Περιλήψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών (συνέχεια)

2.3 Πρότυπα και Διερμηνείες που έχουν εκδοθεί αλλά δεν έχουν τεθεί σε ισχύ (συνέχεια)

2.3.1 Πρότυπα και Διερμηνείες που έχουν εκδοθεί από το ΣΔΛΠ και υιοθετήθηκαν από την ΕΕ (συνέχεια)

- ΔΠΧΑ 9 Χρηματοοικονομικά μέσα: η τροποποίηση διευκρινίζει ποια έξοδα περιλαμβάνει μια οντότητα όταν εφαρμόζει το τεστ '10 τοις εκατό' του ΔΠΧΑ 9 κατά την αξιολόγησή της για αποαναγνώριση μιας χρηματοοικονομικής υποχρέωσης. Μια οντότητα περιλαμβάνει μόνο τα έξοδα που καταβάλλονται ή λαμβάνονται μεταξύ της οντότητας (ο δανειολήπτης) και του δανειστή, συμπεριλαμβανομένων των εξόδων που καταβάλλονται ή λαμβάνονται είτε από την οντότητα είτε από τον δανειστή για λογαριασμό του άλλου.
- ΔΠΧΑ 16 Μισθώσεις: η τροποποίηση του στο επεξηγηματικό παράδειγμα 13 που συνοδεύει το ΔΠΧΑ 16 αφαιρεί από το παράδειγμα την απεικόνιση της αποζημίωσης των βελτιώσεων εκμισθωμένων ακινήτων από τον εκμισθωτή προκειμένου να επιλυθεί οποιαδήποτε πιθανή σύγχυση σχετικά με τον χειρισμό των κινήτρων εκμίσθωσης που ενδέχεται να προκύψουν λόγω του τρόπου με τον οποίο τα κίνητρα εκμίσθωσης απεικονίζονται σε αυτό το παράδειγμα.
- ΔΛΠ 41 Γεωργία: η τροποποίηση καταργεί την απαίτηση του ΔΛΠ 41 για τις οντότητες να αποκλείουν φορολογικές ταμειακές ροές κατά τη μέτρηση της εύλογης αξίας ενός βιολογικού περιουσιακού στοιχείου χρησιμοποιώντας μια τεχνική παρούσας αξίας, η οποία εξασφαλίζει τη συνέπεια με τις απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 13.

Οι τροποποιήσεις στα ΔΠΧΑ 1, ΔΠΧΑ 9 και ΔΛΠ 41 ισχύουν για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2022, με νωρίτερη εφαρμογή να επιτρέπεται, ενώ η τροποποίηση στο ΔΠΧΑ 16 αφορά μόνο ένα επεξηγηματικό παράδειγμα. Το Συγκρότημα δεν αναμένει ότι αυτές οι τροποποιήσεις θα έχουν σημαντική επίδραση στα αποτελέσματα και στη χρηματοοικονομική του θέση.

2.3.2 Πρότυπα και Διερμηνείες που έχουν εκδοθεί από το ΣΔΛΠ και δεν υιοθετήθηκαν ακόμη από την ΕΕ

ΔΛΠ 1 Παρουσίαση Οικονομικών Καταστάσεων: ταξινόμηση των Υποχρεώσεων ως Τρέχουσες ή Μη-τρέχουσες (τροποποιήσεις)

Το ΣΔΛΠ εξέδωσε τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 1 Παρουσίαση Οικονομικών Καταστάσεων (οι τροποποιήσεις) για να καθορίσει τις απαιτήσεις για την ταξινόμηση των υποχρεώσεων ως τρέχουσες ή μη-τρέχουσες. Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν: (α) τι σημαίνει το δικαίωμα αναβολής της τακτοποίησης (β) ότι το δικαίωμα αναβολής πρέπει να υπάρχει στο τέλος της ημερομηνίας αναφοράς (γ) ότι η ταξινόμηση δεν επηρεάζεται από την πιθανότητα η οικονομική οντότητα να ασκήσει το δικαίωμα αναβολής της. Όροι μιας υποχρέωσης που θα μπορούσαν, κατά την επιλογή του αντισυμβαλλομένου, να καταλήξουν σε διακανονισμό της με τη μεταβίβαση ιδίων συμμετοχικών τίτλων της οικονομικής οντότητας δεν επηρεάζουν την ταξινόμησή της ως τρέχουσα ή μη τρέχουσα εάν η οντότητα επιλέγει τον συμμετοχικό τίτλο αναγνωρίζοντάς τον ξεχωριστά από την υποχρέωση ως στοιχείο μετοχικού κεφαλαίου ενός σύνθετου χρηματοπιστωτικού μέσου. Οι τροποποιήσεις ισχύουν για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2023, ενώ επιτρέπεται προγενέστερη εφαρμογή. Το Συγκρότημα δεν αναμένει ότι αυτές οι τροποποιήσεις θα έχουν σημαντική επίδραση στα αποτελέσματα και στη χρηματοοικονομική του θέση.

ΔΛΠ 1 Παρουσίαση των Οικονομικών Καταστάσεων και Πρακτικές Καταστάσεις ΔΠΧΠ 2: Γνωστοποίηση Λογιστικών Πολιτικών (τροποποιήσεις)

Οι τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 1 απαιτούν από τις εταιρείες να γνωστοποιούν τις ουσιώδεις λογιστικές τους πληροφορίες και όχι τις σημαντικές λογιστικές τους πολιτικές. Οι τροποποιήσεις στη ΔΠΧΑ Δήλωση Πρακτικής 2 παρέχουν οδηγίες σχετικά με τον τρόπο εφαρμογής της έννοιας της ουσιαστικότητας στις γνωστοποιήσεις λογιστικών πολιτικών. Οι τροποποιήσεις ισχύουν για ετήσιες περιόδους αναφοράς που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2023, με νωρίτερη εφαρμογή να επιτρέπεται. Το Συγκρότημα δεν αναμένει ότι αυτές οι τροποποιήσεις θα έχουν σημαντική επίδραση στα αποτελέσματα και στη χρηματοοικονομική του θέση.

ΔΛΠ 8 Λογιστικές πολιτικές, αλλαγές στις λογιστικές εκτιμήσεις και λάθη: Ορισμός των λογιστικών εκτιμήσεων (τροποποιήσεις)

Οι τροποποιήσεις εισήγαγαν τον ορισμό των λογιστικών εκτιμήσεων και περιέλαβαν άλλες τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 8 για να βοηθήσουν τις οντότητες να διακρίνουν τις αλλαγές στις λογιστικές εκτιμήσεις από τις αλλαγές στις λογιστικές πολιτικές. Οι τροποποιήσεις ισχύουν για ετήσιες περιόδους αναφοράς που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2023, με νωρίτερη εφαρμογή να επιτρέπεται. Το Συγκρότημα δεν αναμένει ότι αυτές οι τροποποιήσεις θα έχουν σημαντική επίδραση στα αποτελέσματα και στη χρηματοοικονομική του θέση.

2. Περιλήψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών (συνέχεια)

2.3 Πρότυπα και Διερμηνείες που έχουν εκδοθεί αλλά δεν έχουν τεθεί σε ισχύ (συνέχεια)

2.3.2 Πρότυπα και Διερμηνείες που έχουν εκδοθεί από το ΣΔΛΠ και δεν υιοθετήθηκαν ακόμη από την ΕΕ (συνέχεια)

ΔΛΠ 12 Φορολογία: Αναβαλλόμενη φορολογία που σχετίζεται με τα περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις που προκύπτουν από μια μεμονωμένη συναλλαγή (τροποποιήσεις)

Οι τροποποιήσεις απαιτούν από τις εταιρείες να αναγνωρίζουν αναβαλλόμενη φορολογία για συναλλαγές που κατά την αρχική αναγνώριση δημιουργούν ίσα ποσά φορολογητέων και εκπιπτόμενων προσωρινών διαφορών. Οι προτεινόμενες τροποποιήσεις θα εφαρμοστούν συνήθως για συναλλαγές όπως τα μισθώματα για τους μισθωτές και των υποχρεώσεων θέσης. Οι τροποποιήσεις θα είναι σε εφαρμογή για τις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2023, με νωρίτερη εφαρμογή να επιτρέπεται. Το Συγκρότημα δεν αναμένει αυτές οι τροποποιήσεις να έχουν σημαντική επίδραση στα αποτελέσματα και στη χρηματοοικονομική του θέση

ΔΠΧΑ 17 Ασφαλιστήρια συμβόλαια: Αρχική εφαρμογή του ΔΠΧΑ 17 και του ΔΠΧΑ 9 - συγκριτική πληροφόρηση (τροποποιήσεις)

Η τροποποίηση είναι μια μεταβατική επιλογή που σχετίζεται με συγκριτικές πληροφορίες σχετικά με τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που παρουσιάζονται σχετικά με την αρχική εφαρμογή του ΔΠΧΑ 17. Η τροποποίηση αποσκοπεί στο να βοηθήσει τις εταιρείες να αποφύγουν τις προσωρινές λογιστικές αναντιστοιχίες μεταξύ χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων ασφαλιστικών συμβολαίων, και ως εκ τούτου βελτιώνουν τη χρησιμότητα συγκριτικών πληροφοριών για τους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων. Το ΔΠΧΑ 17 που ενσωματώνει την τροποποίηση είναι σε ισχύ για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2023. Το Συγκρότημα αναλύει τις πιθανές επιπτώσεις ως μέρος του έργου εφαρμογής του ΔΠΧΑ 17.

2.4 Βάση ενοποίησης

Οι Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις αποτελούνται από τις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις του Συγκροτήματος κατά την και για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021. Οι οικονομικές καταστάσεις των θυγατρικών εταιριών ετοιμάζονται για την ίδια ημερομηνία αναφοράς όπως και της Εταιρίας, χρησιμοποιώντας συνεπείς λογιστικές πολιτικές.

Οι θυγατρικές εταιρίες ενοποιούνται πλήρως από την ημερομηνία κατά την οποία ο έλεγχος μεταφέρεται στο Συγκρότημα. Συγκεκριμένα, το Συγκρότημα ελέγχει την εκδότρια εταιρία, εάν και μόνον εάν, το Συγκρότημα έχει:

- εξουσία επί της εκδότριας εταιρίας (π.χ. υφιστάμενα δικαιώματα τα οποία του δίνουν την τρέχουσα ικανότητα να καθοδηγεί τις σχετικές δραστηριότητες της εκδότριας εταιρίας)
- έκθεση ή δικαιώματα σε μεταβλητές αποδόσεις από τη συμμετοχή του στην εκδότρια εταιρία
- τη δυνατότητα να χρησιμοποιήσει την εξουσία του επί της εκδότριας εταιρίας για να επηρεάσει το ύψος των αποδόσεών του.

Γενικώς, υπάρχει η αντίληψη ότι ο έλεγχος απορρέει από την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου. Με βάση την αντίληψη αυτή και σε περιπτώσεις όπου το Συγκρότημα δεν κατέχει την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου στην εκδότρια εταιρία, το Συγκρότημα λαμβάνει υπόψη όλα τα σχετικά γεγονότα και περιστάσεις συμπεριλαμβανομένου της συμβατικής συμφωνίας με τους υπόλοιπους κατόχους δικαιωμάτων ψήφου, δικαιώματα που απορρέουν από άλλες συμβατικές συμφωνίες και δικαιώματα ψήφου και δυναμικών δικαιωμάτων ψήφου του Συγκροτήματος, για την αξιολόγησή του κατά πόσο μπορεί να ασκήσει εξουσία στην εκδότρια εταιρία.

Το Συγκρότημα επανεκτιμά εάν ελέγχει ή όχι μια εκδότρια εταιρία, όταν τα γεγονότα υποδεικνύουν ότι υπάρχουν αλλαγές σε οποιοδήποτε από τα τρία στοιχεία ελέγχου.

Τα περιουσιακά στοιχεία, οι υποχρεώσεις, τα έσοδα και τα έξοδα των θυγατρικών που αγοράστηκαν ή πωλήθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους περιλαμβάνονται στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις από την ημερομηνία απόκτησης ή μέχρι την ημερομηνία πώλησης, αντίστοιχα. Κέρδη ή ζημιές και κάθε στοιχείο των λοιπών συνολικών εισοδημάτων κατανέμονται στους κατόχους κεφαλαίου της μητρικής του Συγκροτήματος και στα δικαιώματα μειοψηφίας, ακόμα και αν αυτό έχει ως αποτέλεσμα να προκύπτει αρνητικό υπόλοιπο για τα δικαιώματα μειοψηφίας. Τα δικαιώματα μειοψηφίας αντιπροσωπεύουν το μερίδιο του κέρδους ή της ζημιάς και των καθαρών περιουσιακών στοιχείων που δεν κατέχει, άμεσα ή έμμεσα, το Συγκρότημα. Τα δικαιώματα μειοψηφίας παρουσιάζονται ξεχωριστά στην Ενοποιημένη Κατάσταση Λογαριασμού αποτελεσμάτων και ξεχωριστά από τα ίδια κεφάλαια που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας, στα ίδια κεφάλαια.

2. Περίληψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών (συνέχεια)

2.4 Βάση ενοποίησης (συνέχεια)

Όλες οι συναλλαγές και υπόλοιπα που προκύπτουν μεταξύ των θυγατρικών εταιριών του Συγκροτήματος απαλείφονται κατά την ενοποίηση.

Η μεταβολή στο ποσοστό συμμετοχής σε θυγατρικές εταιρίες, χωρίς την απώλεια ελέγχου, λογιστικοποιείται ως μια συναλλαγή μεταξύ ιδιοκτητών που αφορά τα ίδια κεφάλαια. Κατά συνέπεια, δεν προκύπτει υπεραξία ή κέρδος/ζημιά στην Κατάσταση Λογαριασμού Αποτελεσμάτων από τέτοιες συναλλαγές. Οι σχετικές συναλλαγματικές διαφορές που αφορούν το μερίδιο που αναλογεί στο ποσοστό των δικαιωμάτων μειοψηφίας που πωλείται/αποκτάται επανακατηγοριοποιούνται μεταξύ του αποθεματικού συναλλαγματικών διαφορών και των δικαιωμάτων μειοψηφίας.

2.5 Συνενώσεις επιχειρήσεων

Συνενώσεις επιχειρήσεων λογιστικοποιούνται με βάση τη μέθοδο απόκτησης. Το κόστος μιας εξαγοράς επιμετρείται ως το σύνολο του τιμήματος που μεταφέρεται, που επιμετρείται στην εύλογη αξία την ημερομηνία της εξαγοράς και του ποσού των δικαιωμάτων μειοψηφίας στην αποκτηθείσα εταιρία. Για κάθε συνένωση επιχειρήσεων, το Συγκρότημα αποφασίζει εάν θα επιμετρήσει τα δικαιώματα μειοψηφίας στην αποκτηθείσα εταιρία σε εύλογη αξία ή σε αναλογία μεριδίου των αναγνωρίσιμων καθαρών περιουσιακών στοιχείων της αποκτηθείσας εταιρίας. Όταν το κόστος αγοράς είναι μεγαλύτερο από το μερίδιο του Συγκροτήματος στην εύλογη αξία των αναγνωρίσιμων καθαρών περιουσιακών στοιχείων που αποκτώνται, η διαφορά αναγνωρίζεται ως υπεραξία στον ενοποιημένο ισολογισμό. Στην περίπτωση που το μερίδιο του Συγκροτήματος στην εύλογη αξία των αναγνωρίσιμων καθαρών περιουσιακών στοιχείων είναι μεγαλύτερο του κόστους αγοράς (δηλαδή αρνητική υπεραξία), η διαφορά αναγνωρίζεται αμέσως στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων κατά το έτος της εξαγοράς. Έξοδα που σχετίζονται με την εξαγορά αναγνωρίζονται όταν προκύψουν και περιλαμβάνονται στα άλλα λειτουργικά έξοδα.

Όταν η συνένωση επιχειρήσεων πραγματοποιείται σε διαδοχικά στάδια, η συμμετοχή που κατείχε το Συγκρότημα στην εξαγοραζόμενη επιχείρηση αποτιμάται στην δίκαιη αξία και το κέρδος ή ζημιά που προκύπτει αναγνωρίζεται στην ενοποιημένη κατάσταση αποτελεσμάτων.

Όταν το Συγκρότημα εξαγοράζει μια επιχείρηση, αξιολογεί τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και τις υποχρεώσεις που αναλαμβάνει αναφορικά με την κατηγοριοποίησή τους και τον καθορισμό τους βάσει των όρων του συμβολαίου, τις οικονομικές περιστάσεις και τους σχετικούς όρους κατά την ημερομηνία εξαγοράς.

2.6 Επενδύσεις σε συγγενείς εταιρίες και κοινοπραξίες

Η συγγενής εταιρία είναι μια οντότητα επί της οποίας το Συγκρότημα ασκεί σημαντική επιρροή. Σημαντική επιρροή είναι η δυνατότητα συμμετοχής στις αποφάσεις της οικονομικής και επιχειρησιακής πολιτικής της εκδότριας, χωρίς όμως να πρόκειται για έλεγχο ή από κοινού έλεγχο των εν λόγω πολιτικών αποφάσεων.

Κοινοπραξία είναι μια μορφή κοινού ελέγχου, στην οποία τα συμβαλλόμενα μέρη τα οποία ασκούν από κοινού έλεγχο της συμφωνίας έχουν δικαιώματα στα καθαρά περιουσιακά στοιχεία της κοινοπραξίας. Κοινός έλεγχος ορίζεται ως ο συμβατικός συμφωνηθείς επιμερισμός του ελέγχου μιας ρύθμισης, ο οποίος υπάρχει μόνο όταν οι αποφάσεις σχετικά με τις συναφείς δραστηριότητες απαιτούν την ομόφωνη συγκατάθεση των μερών στα οποία επιμερίζεται ο έλεγχος.

Οι παράγοντες που λαμβάνονται υπόψη στον καθορισμό της σημαντικής επιρροής ή του κοινού ελέγχου είναι παραπλήσιοι με αυτούς που λαμβάνονται υπόψη για τον καθορισμό του ελέγχου επί των θυγατρικών.

Οι επενδύσεις του Συγκροτήματος σε συγγενείς εταιρίες και κοινοπραξίες λογιστικοποιούνται στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις με τη μέθοδο της καθαρής θέσης.

Σύμφωνα με τη μέθοδο της καθαρής θέσης, η επένδυση σε μια συγγενή εταιρία ή κοινοπραξία αναγνωρίζεται στον ενοποιημένο ισολογισμό στο κόστος κτήσης πλέον αλλαγές στο μερίδιο των καθαρών περιουσιακών στοιχείων του Συγκροτήματος στη συγγενή εταιρία ή κοινοπραξία. Το μερίδιο του Συγκροτήματος στα αποτελέσματα της συγγενούς εταιρίας ή της κοινοπραξίας περιλαμβάνεται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων. Ζημιές της συγγενούς εταιρίας ή της κοινοπραξίας πέραν του κόστους συμμετοχής του Συγκροτήματος αναγνωρίζονται ως υποχρέωση μόνο στην περίπτωση που το Συγκρότημα έχει αναλάβει δεσμεύσεις εκ μέρους της συγγενούς εταιρίας ή της κοινοπραξίας. Υπεραξία που σχετίζεται με συγγενή εταιρία ή κοινοπραξία περιλαμβάνεται στη λογιστική αξία της επένδυσης και δεν υπόκεινται σε έλεγχο για απομείωση.

2. Περιληψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών (συνέχεια)

2.6 Επενδύσεις σε συγγενείς εταιρίες και κοινοπραξίες (συνέχεια)

Στην περίπτωση που το μερίδιο του Συγκροτήματος στην καθαρή εύλογη αξία των αναγνωρίσιμων περιουσιακών στοιχείων της συγγενούς εταιρίας ή κοινοπραξίας είναι μεγαλύτερο του κόστους της επένδυσης (αρνητική υπεραξία), η διαφορά περιλαμβάνεται ως έσοδο στον προσδιορισμό του μεριδίου του Συγκροτήματος στο κέρδος ή στη ζημιά της συγγενούς εταιρίας ή κοινοπραξίας, στην περίοδο στην οποία αποκτάται η επένδυση. Το συνολικό μερίδιο του Συγκροτήματος στα κέρδη ή τις ζημιές της συγγενούς εταιρίας ή κοινοπραξίας παρουσιάζεται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων και περιλαμβάνει τα κέρδη ή τις ζημιές πριν τη φορολογία. Η σχετική χρέωση φορολογίας περιλαμβάνεται στη φορολογία.

Το Συγκρότημα αναγνωρίζει το μερίδιό του σε μεταβολές των ιδίων κεφαλαίων της συγγενούς εταιρίας ή κοινοπραξίας μέσω της ενοποιημένης κατάστασης μεταβολών ιδίων κεφαλαίων. Κέρδη και ζημιές που προκύπτουν από συναλλαγές μεταξύ του Συγκροτήματος και της συγγενούς εταιρίας ή κοινοπραξίας, απαλείφονται κατά το ποσοστό της συμμετοχής του Συγκροτήματος στη συγγενή εταιρία ή στην κοινοπραξία.

Το Συγκρότημα εφαρμόζει τη μέθοδο της καθαρής θέσης μόνο μέχρι την ημερομηνία κατά την οποία οι επενδύσεις σε συγγενείς εταιρίες ή κοινοπραξίες πληρούν τα κριτήρια κατηγοριοποίησης ως κατέχονται προς πώληση. Από τότε και μετά, η επένδυση σε συγγενείς εταιρίες ή κοινοπραξίες αποτιμούνται στη χαμηλότερη αξία μεταξύ της λογιστικής αξίας και της εύλογης αξίας μείον το κόστος πώλησης.

Οι οικονομικές καταστάσεις των συγγενών εταιριών ή των κοινοπραξιών ετοιμάζονται με την ίδια ημερομηνία αναφοράς όπως και της Εταιρίας και με βάση τις ίδιες λογιστικές πολιτικές.

2.7 Μετατροπή ξένου συναλλάγματος

Οι Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις παρουσιάζονται σε Ευρώ (€), που είναι το νόμισμα λειτουργίας και το νόμισμα παρουσίασης των οικονομικών καταστάσεων της Εταιρίας και των θυγατρικών της στην Κύπρο. Κάθε υποκατάστημα και θυγατρική του Συγκροτήματος στο εξωτερικό καθορίζει το νόμισμα λειτουργίας του και τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στις οικονομικές καταστάσεις κάθε οντότητας επιμετρούνται χρησιμοποιώντας το συγκεκριμένο νόμισμα λειτουργίας. Το Συγκρότημα χρησιμοποιεί την άμεση μέθοδο ενοποίησης και στην πώληση μιας δραστηριότητας εξωτερικού, το κέρδος ή ζημιά που επαναταξινομείται στα αποτελέσματα αντικατοπτρίζει το ποσό που προκύπτει από τη χρήση αυτής της μεθόδου.

2.7.1 Συναλλαγές και υπόλοιπα

Συναλλαγές σε ξένα νομίσματα αναγνωρίζονται με βάση την τρέχουσα συναλλαγματική ισοτιμία μεταξύ του νομίσματος λειτουργίας και του ξένου νομίσματος κατά την ημερομηνία της συναλλαγής.

Χρηματικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις σε ξένο νόμισμα μετατρέπονται με την ισοτιμία που ισχύει κατά την ημερομηνία του ισολογισμού. Όλες οι διαφορές αναγνωρίζονται στα 'Καθαρά κέρδη από διαπραγμάτευση συναλλάγματος' στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων, με εξαίρεση τις συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν από περιουσιακά στοιχεία/υποχρεώσεις σε ξένο νόμισμα που έχουν προσδιοριστεί ως αντισταθμίσεις της καθαρής επένδυσης σε υποκαταστήματα και θυγατρικές στο εξωτερικό. Αυτές αναγνωρίζονται στα λοιπά συνολικά εισοδήματα στο 'Αποθεματικό μετατροπής ξένου συναλλάγματος', μέχρι τη διάθεση ή την εκκαθάριση της καθαρής επένδυσης, οπότε το συνολικό ποσό μεταφέρεται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων.

Τα μη χρηματικά στοιχεία που επιμετρούνται βάσει του ιστορικού κόστους σε ξένο νόμισμα, μετατρέπονται με τις συναλλαγματικές ισοτιμίες κατά τις ημερομηνίες των αρχικών συναλλαγών. Τα μη χρηματικά στοιχεία που επιμετρούνται σε εύλογες αξίες σε ξένο νόμισμα, μετατρέπονται με τις συναλλαγματικές ισοτιμίες που υπήρχαν όταν προσδιορίστηκε η εύλογη αξία.

2.7.2 Θυγατρικές και υποκαταστήματα

Κατά την ημερομηνία αναφοράς του ισολογισμού, τα περιουσιακά στοιχεία και οι υποχρεώσεις των θυγατρικών (περιλαμβανομένων και των εταιριών ειδικού σκοπού οι οποίες ενοποιούνται από το Συγκρότημα) και των υποκαταστημάτων των οποίων το νόμισμα λειτουργίας είναι διαφορετικό από το νόμισμα παρουσίασης του Συγκροτήματος, μετατρέπονται στο νόμισμα παρουσίασης του Συγκροτήματος χρησιμοποιώντας την ισοτιμία που ισχύει κατά την ημερομηνία του ισολογισμού και οι καταστάσεις λογαριασμού αποτελεσμάτων τους μετατρέπονται με τη μέση ισοτιμία για το έτος.

2. Περίληψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών (συνέχεια)

2.7 Μετατροπή ξένου συναλλάγματος (συνέχεια)

2.7.2 Θυγατρικές και υποκαταστήματα (συνέχεια)

Οι συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν αναγνωρίζονται στα λοιπά συνολικά εισοδήματα στο 'Αποθεματικό μετατροπής ξένου συναλλάγματος'. Κατά την πώληση ή τη διάλυση θυγατρικής ή υποκαταστήματος, το συνολικό ποσό των συναλλαγματικών διαφορών που αφορά τη συγκεκριμένη λειτουργία εξωτερικού, μεταφέρεται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων ως μέρος του κέρδους/ζημιάς της πώλησης/διάλυσης των θυγατρικών.

2.8 Οικονομικές πληροφορίες κατά τομέα

Η πληροφόρηση κατά λειτουργικό τομέα παρουσιάζεται με την ίδια βάση όπως και η εσωτερική πληροφόρηση που παρέχεται στον επικεφαλής λήψης επιχειρηματικών αποφάσεων. Ο επικεφαλής λήψης επιχειρηματικών αποφάσεων είναι το άτομο ή το σύνολο ατόμων το οποίο αποφασίζει την κατανομή πόρων σε κάθε τομέα και προβαίνει σε εκτίμηση της απόδοσής του.

Επικεφαλής για τη λήψη επιχειρηματικών αποφάσεων είναι η Εκτελεστική Επιτροπή Συγκροτήματος.

2.9 Κύκλος εργασιών

Ο κύκλος εργασιών του Συγκροτήματος όπως παρουσιάζεται στον Ενοποιημένο Λογαριασμό Αποτελεσμάτων αναλύεται στη Σημείωση 6.

2.10 Έσοδα από συμβάσεις πελατών

Το Συγκρότημα αναγνωρίζει τα έσοδα όταν ο έλεγχος των υποσχόμενων αγαθών ή των υπηρεσιών μεταβιβάζεται στους πελάτες σε αντάλλαγμα ενός ποσού που αντικατοπτρίζει την αντιπαροχή την οποία το Συγκρότημα αναμένει ότι δικαιούται σε αντάλλαγμα για τα εν λόγω προϊόντα ή υπηρεσίες. Το μοντέλο αναγνώρισης εσόδων εφαρμόζει τα ακόλουθα πέντε βήματα:

- Βήμα 1: Προσδιορισμός της σύμβασης(-ων) με τον πελάτη
- Βήμα 2: Προσδιορισμός των υποχρεώσεων απόδοσης στη σύμβαση
- Βήμα 3: Προσδιορισμός της τιμής συναλλαγής
- Βήμα 4: Κατανομή της τιμής συναλλαγής στις υποχρεώσεις απόδοσης της σύμβασης
- Βήμα 5: Αναγνώριση εσόδων όταν (ή ενόσω) το Συγκρότημα ικανοποιεί μια υποχρέωση απόδοσης.

Η έννοια της υποχρέωσης απόδοσης στην ουσία αποτελεί υπόσχεση σε μια σύμβαση με έναν πελάτη να μεταβιβάσει στον πελάτη είτε: (α) ένα αγαθό ή μια υπηρεσία (ή μια δέσμη αγαθών ή υπηρεσιών) που είναι διακριτή ή (β) μια σειρά διακριτών αγαθών ή υπηρεσιών που είναι ουσιαστικά τα ίδια και τα οποία μεταβιβάζονται με τον ίδιο τρόπο στον πελάτη.

Συμβατικά υπόλοιπα

Συμβατικό περιουσιακό στοιχείο είναι το δικαίωμα σε αντιπαροχή για τις υπηρεσίες που μεταφέρονται στον πελάτη. Εάν το Συγκρότημα εκτελέσει τις συμβατικές του υποχρεώσεις μεταβιβάζοντας υπηρεσίες σε πελάτη προτού ο πελάτης πληρώσει την αντιπαροχή ή προτού καταστεί απαιτητή η πληρωμή, το Συγκρότημα απεικονίζει ως συμβατικό περιουσιακό στοιχείο την αντιπαροχή που έχει ληφθεί με επιφύλαξη.

Οι απαιτήσεις από πελάτες καταχωρούνται όταν το Συγκρότημα παρέχει υπηρεσίες σε πελάτες, και η αντιπαροχή καθίσταται ή ως άμεσα απαιτητή αν εκπληρώνει την υποχρέωση απόδοσης σε μια δεδομένη χρονική στιγμή ή στο τέλος μιας προκαθορισμένης περιόδου για υποχρέωση απόδοσης που εκπληρώνεται σε βάθος χρόνου. Είναι το δικαίωμα του Συγκροτήματος σε αντιπαροχή η οποία είναι ανεπιφύλακτη (απαιτείται μόνο η πάροδος του χρόνου προκειμένου να καταστεί απαιτητή η πληρωμή της εν λόγω αντιπαροχής). Την αρχική αναγνώριση και την μετέπειτα επιμέτρηση αυτών των απαιτήσεων από πελάτες γνωστοποιούνται στις Σημειώσεις 2.15 μέχρι 2.19.

Οι συμβατικές υποχρεώσεις αφορούν στις πληρωμές που έχουν ληφθεί από πελάτες για τις οποίες το Συγκρότημα δεν έχει εκτελέσει ακόμη την υποχρέωση απόδοσης. Οι συμβατικές υποχρεώσεις αναγνωρίζονται ως έσοδα όταν το Συγκρότημα εκτελέσει την υποχρέωση απόδοσης.

Τα συμβατικά περιουσιακά στοιχεία και οι απαιτήσεις από πελάτες περιλαμβάνονται στις 'Προπληρωμές, δεδουλευμένα έσοδα και λοιπά περιουσιακά στοιχεία' και οι συμβατικές υποχρεώσεις στα 'Δεδουλευμένα, αναβαλλόμενα έσοδα, λοιπές υποχρεώσεις και άλλες προβλέψεις' στον ενοποιημένο ισολογισμό.

2. Περιληψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών (συνέχεια)

2.10 Έσοδα από συμβάσεις πελατών (συνέχεια)

2.10.1 Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες

Το Συγκρότημα κερδίζει έσοδα από αμοιβές από ένα ευρύ φάσμα υπηρεσιών που παρέχει στους πελάτες του. Τα έσοδα από αμοιβές μπορούν να χωριστούν σε δύο ευρείς κατηγορίες:

- αμοιβές που αναγνωρίζονται από υπηρεσίες που παρέχονται με την πάροδο του χρόνου, όπως η διαχείριση περιουσιακών στοιχείων ή χαρτοφυλακίου, υπηρεσίες φύλαξης και ορισμένες συμβουλευτικές υπηρεσίες και
- αμοιβές που αναγνωρίζονται από υπηρεσίες που παρέχονται σε μια δεδομένη χρονική στιγμή, όπως η εκτέλεση συναλλαγών και χρηματιστηριακές προμήθειες (π.χ. εκτέλεση και εκκαθάριση τίτλων και παραγώγων).

Υπηρεσίες που παρέχονται με την πάροδο του χρόνου

Αμοιβές που αποκτήθηκαν από υπηρεσίες που παρέχονται με την πάροδο του χρόνου αναγνωρίζονται κατά αναλογία κατά την περίοδο παροχής υπηρεσιών, υπό την προϋπόθεση ότι οι αμοιβές δεν εξαρτώνται από την επιτυχή εκπλήρωση καθορισμένων κριτηρίων επιδόσεων που δεν τελούν υπό τον έλεγχο του Συγκροτήματος. Δαπάνες για την εκπλήρωση των υπηρεσιών που παρέχονται με την πάροδο του χρόνου αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων αμέσως, επειδή οι υπηρεσίες αυτές θεωρούνται μια σειρά υπηρεσιών που είναι ουσιαστικά οι ίδιες από μέρα σε μέρα και έχουν το ίδιο μοτίβο εκτέλεσης.

Υπηρεσίες που παρέχονται σε μια δεδομένη χρονική στιγμή

Αμοιβές που αποκτήθηκαν από υπηρεσίες συναλλαγής αναγνωρίζονται κατά την ολοκλήρωση της υπηρεσίας, εφόσον οι εν λόγω αμοιβές δεν υπόκεινται σε επιστροφή χρημάτων ή από την επέλευση ή μη επέλευση μελλοντικού γεγονότος που δεν τελεί υπό τον έλεγχο του Συγκροτήματος. Επαυξητικά κόστη για την εκπλήρωση των υπηρεσιών που παρέχονται σε μια δεδομένη χρονική στιγμή συνήθως πραγματοποιούνται και αναγνωρίζονται ταυτόχρονα με την εκτέλεση της υποχρέωσης απόδοσης και τα έσοδα που προκύπτουν, και ως εκ τούτου δεν αναγνωρίζονται ως περιουσιακό στοιχείο, π.χ. χρηματιστηριακές προμήθειες.

Τα έσοδα από αμοιβές και προμήθειες υπολογίζονται με βάση την αντιπαροχή που ορίζεται σε μια σύμβαση με έναν πελάτη που έχει νομικά ισχυρό δικαίωμα, εξαιρουμένων ποσών όπως φόροι που εισπράττονται για λογαριασμό τρίτων. Η αντιπαροχή μπορεί να περιλαμβάνει τόσο σταθερά όσο και μεταβλητά ποσά. Η μεταβλητή αντιπαροχή περιλαμβάνει επιστροφές χρημάτων, εκπτώσεις και άλλα ποσά που εξαρτώνται από την επέλευση ή μη επέλευση μελλοντικού γεγονότος. Η μεταβλητή αντιπαροχή που εξαρτάται από ένα αβέβαιο γεγονός μπορεί να αναγνωριστεί μόνο στο βαθμό στον οποίο υπάρχει αυξημένη πιθανότητα ότι δεν θα υπάρξει σημαντική αναστροφή στο ποσό του συσσωρευμένου εσόδου για τη σύμβαση.

2.10.2 Έσοδα από μερίσματα

Έσοδα από μερίσματα αναγνωρίζονται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων όταν οριστικοποιείται το δικαίωμα είσπραξης τους από το Συγκρότημα, δηλαδή όταν εγκριθεί από την γενική συνέλευση των μετόχων.

2.10.3 Έσοδα από μισθώσεις

Τα έσοδα από τη μίσθωση επενδύσεων σε ακίνητα και αποθεμάτων ακινήτων αναγνωρίζονται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων με τη σταθερή μέθοδο σε ολόκληρη τη διάρκεια της μίσθωσης στα 'Λοιπά έσοδα'.

2.10.4 Κέρδη από πώληση επενδύσεων σε ακίνητα

Τα κέρδη από την πώληση των επενδύσεων σε ακίνητα αναγνωρίζονται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων, στα 'Καθαρά κέρδη/(ζημιές) από επανεκτίμηση και πώληση επενδύσεων σε ακίνητα', όταν ο αγοραστής αποδεχτεί την παράδοση και ολοκληρωθεί η μεταφορά του ελέγχου του ακινήτου στον αγοραστή.

2.10.5 Κέρδη από πώληση αποθεμάτων ακινήτων

Τα κέρδη από την πώληση των αποθεμάτων ακινήτων αναγνωρίζονται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων, όταν ο αγοραστής αποδεχτεί την παράδοση και ολοκληρωθεί η μεταφορά του ελέγχου του ακινήτου στον αγοραστή.

2. Περιλήψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών (συνέχεια)

2.11 Αναγνώριση εσόδων/εξόδων από τόκους και έσοδα/έξοδα παρόμοια με τόκους

Το Συγκρότημα υπολογίζει έσοδα/έξοδα από τόκους εφαρμόζοντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου (EIR) στη μεικτή λογιστική αξία του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου, εκτός και αν το περιουσιακό στοιχείο είναι απομειωμένης πιστωτικής αξίας. Για χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, το Συγκρότημα ακολουθεί τις αρχές της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου με μόνη διαφορά το χειρισμό των αμοιβών που αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου/των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων. Δηλαδή, για τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που ταξινομούνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων οι αμοιβές αναγνωρίζονται ως έσοδα ή έξοδα κατά την αρχική αναγνώριση του μέσου και όχι ως μέρος του υπολογισμού του πραγματικού επιτοκίου.

Όταν ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο έχει καταστεί πιστωτικά απομειωμένο και επομένως θεωρείται ότι βρίσκεται στο Στάδιο 3, τα έσοδα από τόκους υπολογίζονται εφαρμόζοντας το πραγματικό επιτόκιο στο αποσβεσμένο κόστος του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου, το οποίο ορίζεται ως η μεικτή λογιστική αξία του μείον τυχόν προβλέψεις απομείωσης. Εάν το χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο αποκατασταθεί και δεν είναι πλέον απομειωμένης πιστωτικής αξίας, το Συγκρότημα επανέρχεται στον υπολογισμό των εσόδων από τόκους στη μεικτή λογιστική αξία. Σε τέτοιες περιπτώσεις το Συγκρότημα, αναστρέφει την μεταβολή της παρούσας αξίας των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων στις 'Πιστωτικές ζημιές για κάλυψη πιστωτικού κινδύνου για δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες'.

Τα έσοδα από τόκους από αποκτηθέντα ή δημιουργημένα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που είναι πιστωτικά απομειωμένα κατά την αρχική αναγνώριση (POCI) αναγνωρίζονται χρησιμοποιώντας το προσαρμοσμένο στον πιστωτικό κίνδυνο πραγματικό επιτόκιο (CAEIR) που υπολογίζεται κατά την αρχική αναγνώριση. Το προσαρμοσμένο στον πιστωτικό κίνδυνο πραγματικό επιτόκιο εφαρμόζεται στο αποσβεσμένο κόστος του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου που είναι η μεικτή λογιστική αξία του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου, μείον τυχόν προβλέψεις απομείωσης.

Τα έσοδα από τόκους από χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε αποσβεσμένο κόστος και από χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων (FVOCI) παρουσιάζονται στα 'Έσοδα από τόκους', ενώ τα έσοδα από τόκους από χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων παρουσιάζονται στα 'Έσοδα παρόμοια με έσοδα από τόκους' στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων. Τα έξοδα από τόκους από χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις σε αποσβεσμένο κόστος παρουσιάζονται στα 'Έξοδα από τόκους', ενώ τα έξοδα από τόκους από χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων παρουσιάζονται στα 'Έξοδα παρόμοια με έξοδα από τόκους' στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων. Όλα αποτελούν μέρος των 'Καθαρών εσόδων από τόκους'.

Το Συγκρότημα έχει χρηματοδότηση από κεντρικές τράπεζες με αρνητικά επιτόκια. Το Συγκρότημα ταξινομεί τους τόκους επί αυτών των υποχρεώσεων στα έσοδα από τόκους. Ο αρνητικός τόκος συμπεριλαμβάνεται στη Σημείωση 7.

Το Συγκρότημα κατέχει δάνεια και απαιτήσεις σε τράπεζες και κεντρικές τράπεζες με αρνητικά επιτόκια. Το Συγκρότημα περιλαμβάνει τον τόκο για αυτά τα περιουσιακά στοιχεία ως έξοδα από τόκους. Ο αρνητικός τόκος συμπεριλαμβάνεται στη Σημείωση 8.

Η μέθοδος του πραγματικού επιτοκίου

Τα έσοδα και τα έξοδα από τόκους αναγνωρίζονται στην ενοποιημένη κατάσταση αποτελεσμάτων με την εφαρμογή του πραγματικού επιτοκίου (EIR) για όλα τα χρηματοοικονομικά μέσα που επιμετρούνται στο αποσβεσμένο κόστος και τα ομόλογα στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων.

Το πραγματικό επιτόκιο (EIR) είναι το επιτόκιο που προεξοφλεί τις εκτιμημένες μελλοντικές ταμειακές εισπράξεις ή πληρωμές κατά την αναμενόμενη διάρκεια ζωής του χρηματοοικονομικού μέσου, στη μεικτή λογιστική αξία του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου ή στο αποσβεσμένο κόστος της χρηματοοικονομικής υποχρέωσης.

2. Περιληψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών (συνέχεια)

2.11 Αναγνώριση εσόδων/εξόδων από τόκους και έσοδα/έξοδα παρόμοια με τόκους (συνέχεια)

Το πραγματικό επιτόκιο (EIR), και ως εκ τούτου το αποσβεσμένο κόστος του περιουσιακού στοιχείου, υπολογίζεται λαμβάνοντας υπόψη οποιαδήποτε υπέρ ή υπό το άρτιο ποσά και όλες τις αμοιβές και τα κόστη που αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του πραγματικού επιτοκίου (EIR). Οι αμοιβές και τα επαυξητικά κόστη που είναι άμεσα συνδεδεμένα με την απόκτηση δάνειων και απαιτήσεων από πελάτες αναβάλλονται και αποσβένονται ως μέρος των εσόδων από τόκους με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

Για τα χρηματοοικονομικά μέσα κυμαινομένου επιτοκίου, η περιοδική επαναξιολόγηση των ταμειακών ροών ώστε να αντικατοπτρίζουν τις διακυμάνσεις των επιτοκίων της αγοράς, μεταβάλλει επίσης το πραγματικό επιτόκιο, αλλά όταν τα χρηματοοικονομικά μέσα αναγνωρίστηκαν αρχικά σε ποσό ίσο με το κεφάλαιο, η επαναξιολόγηση των μελλοντικών πληρωμών τόκων δεν επηρεάζει σημαντικά τη λογιστική αξία του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου ή της υποχρέωσης.

Η λογιστική αξία ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου ή υποχρέωσης προσαρμόζεται εάν το Συγκρότημα αναθεωρήσει τις εκτιμήσεις του για πληρωμές ή εισπράξεις. Η προσαρμοσμένη λογιστική αξία υπολογίζεται βάση του αρχικού πραγματικού επιτοκίου και η αλλαγή στη λογιστική αξία αναγνωρίζεται στα 'Καθαρά κέρδη/(ζημιές) από συναλλαγές με χρηματοοικονομικά μέσα' για ομόλογα, ή 'αλλαγές στις αναμενόμενες ταμειακές ροές' που περιλαμβάνεται στις 'Πιστωτικές ζημιές για κάλυψη πιστωτικού κινδύνου στα δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες' για τα δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες.

2.12 Ωφελήματα αφυπηρέτησης προσωπικού

Το Συγκρότημα λειτουργεί προγράμματα καθορισμένων εισφορών όσο και προγράμματα καθορισμένων παροχών.

Προγράμματα καθορισμένων εισφορών

Το Συγκρότημα αναγνωρίζει υποχρεώσεις, σχετικές με τη λογιστική περίοδο, στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων. Οποιοσδήποτε εισφορές που δεν έχουν κατατεθεί κατά την ημερομηνία αναφοράς περιλαμβάνονται ως υποχρέωση.

Προγράμματα καθορισμένων παροχών

Το κόστος παροχών για κάθε πρόγραμμα καθορισμένων παροχών υπολογίζεται ξεχωριστά χρησιμοποιώντας την αναλογιστική Μέθοδο Προβεβλημένης Πιστωτικής Μονάδας (Projected Unit Credit Method).

Το περιουσιακό στοιχείο ή υποχρέωση καθορισμένων παροχών είναι η παρούσα αξία της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών (χρησιμοποιώντας ένα προεξοφλητικό συντελεστή βασισμένο σε εταιρικά ομόλογα υψηλής ποιότητας) μείον την εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος από τα οποία οι υποχρεώσεις θα διακανονιστούν. Τα περιουσιακά στοιχεία ενός προγράμματος είναι τα περιουσιακά στοιχεία τα οποία κατέχονται από ένα ταμείο το οποίο είναι νομικά ανεξάρτητο ή ασφαλιστήρια συμβόλαια που πληρούν τις προϋποθέσεις. Οποιοσδήποτε πλεόνασμα καθορισμένων παροχών περιορίζεται στην παρούσα αξία των διαθέσιμων επιστροφών και μειώσεων μελλοντικών εισφορών στο πρόγραμμα. Η εύλογη αξία βασίζεται στις τρέχουσες τιμές αγοράς και στην περίπτωση επενδύσεων που διαπραγματεύονται σε ενεργή αγορά είναι η δημοσιοποιημένη τιμή αγοράς.

Το καθαρό κόστος στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων αποτελείται κυρίως από το κόστος υπηρεσίας και τον καθαρό τόκο στα καθαρά περιουσιακά στοιχεία ή υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών και παρουσιάζεται στο κόστος προσωπικού. Το κόστος υπηρεσίας αποτελείται από το κόστος τρέχουσας απασχόλησης, το κόστος προϋπηρεσίας, κέρδη και ζημιές κατά τον διακανονισμό, τις περικοπές και μη συνήθεις διακανονισμούς. Επαναμετρήσεις, περιλαμβανομένου αναλογιστικά κέρδη και ζημιές, η επίδραση του ανώτατου επιτρεπόμενου ορίου αναγνώρισης στο πλεόνασμα (μη περιλαμβανομένου του καθαρού τόκου) και η απόδοση των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος (μη περιλαμβανομένου του καθαρού τόκου) αναγνωρίζονται αμέσως στον ενοποιημένο ισολογισμό με αντίστοιχη χρέωση ή πίστωση στα λοιπά συνολικά εισοδήματα. Οι επαναμετρήσεις δεν επανακατηγοριοποιούνται στα αποτελέσματα σε μετέπειτα περιόδους.

Τα αναλογιστικά κέρδη και ζημιές περιλαμβάνουν εμπειρικές προσαρμογές (οι επιπτώσεις των διαφορών μεταξύ των προηγούμενων αναλογιστικών παραδοχών και όσων πραγματικά συνέβησαν), καθώς και τις επιπτώσεις των μεταβολών στις αναλογιστικές παραδοχές.

2. Περιληψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών (συνέχεια)

2.13 Φορολογία

Τρέχουσα φορολογία και αναβαλλόμενη φορολογία

Η φορολογία υπολογίζεται με βάση τη φορολογική νομοθεσία και τους φορολογικούς συντελεστές που ισχύουν στις χώρες όπου διεξάγονται οι δραστηριότητες του Συγκροτήματος και αναγνωρίζεται ως έξοδο στην περίοδο κατά την οποία προκύπτουν τα εισοδήματα. Η αναβαλλόμενη φορολογία υπολογίζεται χρησιμοποιώντας τη μέθοδο της υποχρέωσης. Οι τρέχουσες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις επιμετρούνται στο ποσό που αναμένεται να εισπραχθεί ή να πληρωθεί στις φορολογικές αρχές. Η τρέχουσα φορολογία και η αναβαλλόμενη φορολογία που σχετίζεται με στοιχεία που αναγνωρίζονται απευθείας στα ίδια κεφάλαια, αναγνωρίζονται απευθείας στα ίδια κεφάλαια.

Αναγνωρίζονται αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις για όλες τις φορολογητέες προσωρινές διαφορές κατά την ημερομηνία του ισολογισμού, μεταξύ της φορολογικής βάσης και της λογιστικής αξίας των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, από τις οποίες θα προκύψουν φορολογητέα ποσά σε μελλοντικές περιόδους. Αναγνωρίζονται αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις για όλες τις προσωρινές διαφορές που σχετίζονται με επενδύσεις σε θυγατρικές και συγγενείς εταιρίες και υποκαταστήματα, εκτός όπου το Συγκρότημα είναι σε θέση να ελέγξει το χρονικό σημείο της αναστροφής της προσωρινής διαφοράς και αναμένεται ότι η προσωρινή διαφορά δεν θα αναστραφεί στο ορατό μέλλον.

Αναγνωρίζονται αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις για όλες τις εκπιπτόμενες προσωρινές διαφορές και για τις μεταφερόμενες, μη χρησιμοποιημένες φορολογικές ζημιές όταν πιθανολογείται ότι θα υπάρχει διαθέσιμο φορολογητέο κέρδος έναντι του οποίου εκπιπτόμενες προσωρινές διαφορές και μεταφερόμενες μη χρησιμοποιημένες φορολογικές ζημιές μπορούν να αξιοποιηθούν. Η λογιστική αξία των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων αναθεωρείται σε κάθε ημερομηνία του ισολογισμού και μειώνεται στο βαθμό που δεν πιθανολογείται ότι θα υπάρξουν επαρκή φορολογητέα κέρδη έναντι των οποίων να χρησιμοποιηθεί μέρος ή το σύνολο των εκπιπτόμενων προσωρινών διαφορών ή φορολογικών ζημιών. Οι μη αναγνωρισμένες αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις επανεκτιμώνται σε κάθε ημερομηνία αναφοράς και αναγνωρίζονται στο βαθμό που είναι πιθανό ότι μελλοντικό φορολογητέο κέρδος θα επιτρέψει στην αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση να ανακτηθεί.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις επιμετρούνται στο ποσό που αναμένεται να καταβληθεί στις φορολογικές αρχές ή να ανακτηθεί από αυτές, λαμβάνοντας υπόψη τους φορολογικούς συντελεστές και νόμους που έχουν θεσπιστεί, ή ουσιαδώς θεσπιστεί, μέχρι την ημερομηνία αναφοράς.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις προκύπτουν από συγκεκριμένες φορολογικές ζημιές και υπόκεινται στον Περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμο Τροποποίηση 28(I) του 2019, που δημιουργούν αναβαλλόμενες φορολογικές πιστώσεις και λογιστικοποιούνται στην ίδια βάση όπως άλλες αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις. Αυτές οι φορολογικές ζημιές μετατρέπονται σε 11 ισόποσες ετήσιες δόσεις και κάθε δόση μπορεί να διεκδικηθεί ως αφαιρέσιμο έξοδο στον προσδιορισμό του φορολογητέου εισοδήματος για την σχετική περίοδο. Οποιοδήποτε ποσό της ετήσιας δόσης δεν χρησιμοποιηθεί ως αφαιρέσιμο έξοδο μετατρέπεται σε φορολογικές πιστώσεις κατά το τέλος του έτους και μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως φορολογικές πιστώσεις μέσα στο φορολογικό έτος που ακολουθεί το φορολογικό έτος στο οποίο αυτή η φορολογική πίστωση σχετίζεται. Οποιαδήποτε φορολογική πίστωση δεν χρησιμοποιείται κατά το σχετικό έτος μετατρέπεται σε απαίτηση από την Κυπριακή Κυβέρνηση. Επιπρόσθετες πληροφορίες γνωστοποιούνται στη Σημείωση 17.

Τρέχουσες και αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται όταν προκύπτουν από την ίδια φορολογητέα επιχείρηση και αφορούν την ίδια φορολογική αρχή και όπου υπάρχει νομικό δικαίωμα συμψηφισμού.

Έμμεση Φορολογία Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ)

Έξοδα και περιουσιακά στοιχεία αναγνωρίζονται καθαρά από τον ΦΠΑ, εκτός:

- όταν ο ΦΠΑ προκύπτει από μια αγορά περιουσιακών στοιχείων ή υπηρεσιών και δεν είναι ανακτήσιμος από τις κυπριακές φορολογικές αρχές. Σε αυτή την περίπτωση, ο ΦΠΑ αναγνωρίζεται ως μέρος του κόστους απόκτησης του περιουσιακού στοιχείου ή ως μέρος του εξόδου, όπου εφαρμόζεται.
- όταν οι απαιτήσεις και τα πληρωτέα δηλώνονται με τη χρέωση του ποσού του ΦΠΑ. Το ποσό του ΦΠΑ που είναι ανακτήσιμο από, ή πληρωτέο προς τις κυπριακές φορολογικές αρχές συμπεριλαμβάνεται ως μέρος των απαιτήσεων ή υποχρεώσεων στον ενοποιημένο ισολογισμό.

2. Περίληψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών (συνέχεια)

2.14 Χρηματοοικονομικά μέσα - Αρχική αναγνώριση

2.14.1 Ημερομηνία αναγνώρισης

Οι 'Καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες', 'Χρηματοδότηση από κεντρικές τράπεζες', 'Καταθέσεις από τράπεζες', 'Καταθέσεις πελατών', 'Δάνεια και απαιτήσεις σε τράπεζες' και 'Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες' αναγνωρίζονται όταν το Συγκρότημα εισπράξει ή χορηγήσει μετρητά στους αντισυμβαλλόμενους. Όλα τα υπόλοιπα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις αναγνωρίζονται αρχικά κατά την ημερομηνία της εμπορικής συναλλαγής. Αγορές ή πωλήσεις χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που απαιτούν παράδοση εντός του χρονικού περιθωρίου που καθορίζεται από κανονισμούς ή τους πρότυπους κανόνες της σχετικής αγοράς, αναγνωρίζονται επίσης κατά την ημερομηνία της εμπορικής συναλλαγής, δηλαδή την ημερομηνία κατά την οποία το Συγκρότημα δεσμεύεται να αγοράσει ή να πωλήσει το περιουσιακό στοιχείο. Τα παράγωγα αναγνωρίζονται επίσης κατά την ημερομηνία της εμπορικής συναλλαγής.

2.14.2 Αρχική αναγνώριση και επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών μέσων

Η ταξινόμηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων κατά την αρχική αναγνώριση εξαρτάται από τους συμβατικούς όρους και το επιχειρηματικό μοντέλο για τη διαχείριση των μέσων, όπως περιγράφεται στη Σημείωση 2.15.

Όλα τα χρηματοοικονομικά μέσα επιμετρούνται αρχικά στην εύλογη αξία τους συν, στην περίπτωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων που δεν επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, το κόστος συναλλαγών που αποδίδεται άμεσα στην απόκτηση ή έκδοση τους.

Όταν η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών μέσων κατά την αρχική αναγνώριση διαφέρει από την τιμή συναλλαγής, το Συγκρότημα υπολογίζει το κέρδος ή τη ζημία της πρώτης μέρας, όπως περιγράφεται στη Σημείωση 2.14.3 πιο κάτω.

2.14.3 Κέρδος ή Ζημία της πρώτης ημέρας της συναλλαγής

Όταν η τιμή συναλλαγής του χρηματοοικονομικού μέσου διαφέρει από την εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση και η εύλογη αξία βασίζεται σε τεχνική αποτίμησης που χρησιμοποιεί μόνο δεδομένα από παρατηρήσιμες συναλλαγές της αγοράς, το Συγκρότημα αναγνωρίζει τη διαφορά μεταξύ της τιμής συναλλαγής και της εύλογης αξίας στα 'Καθαρά κέρδη/(ζημιές) από συναλλαγές με χρηματοοικονομικά μέσα και πώληση/διάλυση θυγατρικών και συγγενών εταιριών'. Στις περιπτώσεις όπου η εύλογη αξία βασίζεται σε μοντέλα αποτίμησης που χρησιμοποιούν κάποια δεδομένα τα οποία δεν είναι παρατηρήσιμα, η διαφορά μεταξύ της τιμής συναλλαγής και της εύλογης αξίας αναβάλλεται και αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα μόνο όταν τα δεδομένα καθίστανται παρατηρήσιμα ή όταν το χρηματοοικονομικό μέσο αποαναγνωρίζεται.

2.14.4 Κατηγορίες επιμέτρησης χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία επιμετρούνται είτε σε αποσβεσμένο κόστος, στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων ή στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.

Το Συγκρότημα ταξινομεί και επιμετρά τα παράγωγα και τα χαρτοφυλάκια που κατέχονται προς εμπορία στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων. Το Συγκρότημα μπορεί να προσδιορίσει χρηματοοικονομικά μέσα στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, εάν αυτό απαλείφει ή μειώνει σε σημαντικό βαθμό μία ανακολουθία που αφορά την επιμέτρηση ή την αναγνώριση.

Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις, εκτός από τις δεσμεύσεις παροχής δανείων και τις χρηματοοικονομικές εγγυήσεις, επιμετρούνται σε αποσβεσμένο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων όταν κατέχονται προς εμπορία ή αφορούν παράγωγα μέσα.

2.15 Ταξινόμηση και επιμέτρηση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων

Η ταξινόμηση και επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων εξαρτάται από το πως αυτά τυγχάνουν διαχείρισης στο πλαίσιο των Επιχειρηματικών Μοντέλων που διατηρεί το Συγκρότημα, καθώς και από τα χαρακτηριστικά των συμβατικών ταμειακών ροών (κατά πόσο οι ταμειακές ροές αντιπροσωπεύουν αποκλειστικά πληρωμές κεφαλαίου και τόκων (SPPI)).

2. Περιλήψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών (συνέχεια)

2.15 Ταξινόμηση και επιμέτρηση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων (συνέχεια)

Αξιολόγηση του επιχειρηματικού μοντέλου

Το Συγκρότημα αξιολογεί το επιχειρηματικό μοντέλο σε επίπεδο χαρτοφυλακίου. Το επίπεδο χαρτοφυλακίου καθορίζεται στο ανώτατο επίπεδο συγκέντρωσης που αντικατοπτρίζει τον τρόπο που το Συγκρότημα διαχειρίζεται τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και το επιχειρηματικό μοντέλο βασίζεται σε παρατηρήσιμους παράγοντες που περιλαμβάνουν:

- τον τρόπο αξιολόγησης της απόδοσης του επιχειρηματικού μοντέλου και των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που διακρατούνται στο πλαίσιο του εν λόγω επιχειρηματικού μοντέλου καθώς και τον τρόπο που αυτά αναφέρονται στα βασικά διευθυντικά στελέχη του Συγκροτήματος,
- τους κινδύνους που επηρεάζουν την απόδοση του επιχειρηματικού μοντέλου (και των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που διακρατούνται στο πλαίσιο του εν λόγω επιχειρηματικού μοντέλου) και συγκεκριμένα, τον τρόπο διαχείρισης αυτών των κινδύνων,
- τον τρόπο που αμείβονται οι διευθυντές (για παράδειγμα εάν η αμοιβή βασίζεται στην εύλογη αξία των υπό διαχείριση περιουσιακών στοιχείων ή στις συμβατικές ταμειακές ροές που εισπράττονται),
- την αναμενόμενη συχνότητα, αξία και το χρονικό πλαίσιο των πωλήσεων τα οποία είναι επίσης σημαντικά για την αξιολόγηση του επιχειρηματικού μοντέλου του Συγκροτήματος.

Εάν οι ταμειακές ροές μετά την αρχική αναγνώριση, προκύπτουν με τρόπο διαφορετικό από τον αρχικά αναμενόμενο, το Συγκρότημα δεν αλλάζει την ταξινόμηση των εναπομείναντων χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που διακρατούνται στο πλαίσιο του εν λόγω επιχειρηματικού μοντέλου, αλλά ενσωματώνει τέτοια πληροφόρηση όταν αξιολογεί καινούρια περιουσιακά στοιχεία που δημιουργούνται ή αποκτούνται.

Αξιολόγηση των χαρακτηριστικών των συμβατικών ταμειακών ροών (αξιολόγηση SPPI)

Το Συγκρότημα αξιολογεί κατά πόσο οι ταμειακές ροές ενός περιουσιακού χρηματοοικονομικού στοιχείου αντιπροσωπεύουν αποκλειστικά πληρωμές κεφαλαίου και τόκων επί του ανεξόφλητου υπόλοιπου κεφαλαίου κατά την αρχική αναγνώριση (αξιολόγηση SPPI).

Για σκοπούς αυτής της αξιολόγησης, κεφάλαιο ορίζεται ως η εύλογη αξία του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου κατά την αρχική αναγνώριση και μπορεί να μεταβάλλεται κατά τη διάρκεια ζωής του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου (για παράδειγμα εάν υπάρχουν αποπληρωμές κεφαλαίου ή απόσβεση υπέρ ή υπό το άρτιο ποσών).

Τόκος ορίζεται ως η αντιπαροχή για τη διαχρονική αξία του χρήματος, τον πιστωτικό κίνδυνο που συνδέεται με το κεφάλαιο που εκκρεμεί κατά τη διάρκεια μιας συγκεκριμένης χρονικής περιόδου και με άλλους βασικούς κινδύνους δανεισμού και εξόδων (π.χ. κίνδυνος ρευστότητας και διοικητικά έξοδα), καθώς επίσης και ένα περιθώριο κέρδους.

Για την αξιολόγηση του κατά πόσο οι συμβατικές ταμειακές ροές αντιπροσωπεύουν αποκλειστικά πληρωμές κεφαλαίου και τόκων (SPPI), το Συγκρότημα εξασκεί κρίση και λαμβάνει υπόψη όρους που θα μπορούσαν να τροποποιήσουν τις συμβατικές ταμειακές ροές, έτσι που να μην πληρούν την προϋπόθεση για SPPI και δεν θα συνάδουν με ταμειακές ροές μιας βασικής δανειακής σύμβασης συμπεριλαμβανομένων: (i) ενδεχόμενα χαρακτηριστικά και χαρακτηριστικά μόχλευσης, (ii) επιτόκια που είναι πέραν του ελέγχου του Συγκροτήματος ή μεταβλητά επιτόκια (iii) χαρακτηριστικά που θα μπορούσαν να τροποποιήσουν τη διαχρονική αξία του χρήματος, (iv) όροι προπληρωμών και επέκτασης της διάρκειας του μέσου (v) συμβάσεις χωρίς δικαίωμα αναγωγής και (vi) όροι μετατροπής.

Στις περιπτώσεις όπου οι συμβατικοί όροι ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου επιφέρουν έκθεση σε κινδύνους ή μεταβλητότητα που δεν συνάδουν με μια βασική δανειακή σύμβαση και ο αντίκτυπος δεν είναι ήσσονος σημασίας, το σχετικό χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο επιμετρείται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.

2. Περιληψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών (συνέχεια)

2.15 Ταξινόμηση και επιμέτρηση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων (συνέχεια)

2.15.1 Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα

Τα παράγωγα αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία και κατατάσσονται ως περιουσιακά στοιχεία όταν η εύλογη αξία τους είναι θετική και ως υποχρεώσεις όταν η εύλογη αξία τους είναι αρνητική. Μεταγενέστερα, τα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα επιμετρούνται στην εύλογη αξία. Μεταβολές στην εύλογη αξία των παραγώγων για σκοπούς εμπορίας περιλαμβάνονται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων στα 'Καθαρά κέρδη/(ζημιές) από διαπραγμάτευση συναλλάγματος' όταν αφορούν παράγωγα συναλλάγματος και στα 'Καθαρά κέρδη από συναλλαγές με χρηματοοικονομικά μέσα και πώληση/διάλυση θυγατρικών και συγγενών εταιριών' για όλα τα υπόλοιπα παράγωγα. Τα έσοδα και έξοδα από τόκους περιλαμβάνονται στις κατηγορίες 'Έσοδα παρόμοια με έσοδα από τόκους' και 'Έξοδα παρόμοια με έξοδα από τόκους' αντίστοιχα στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων.

Ένα ενσωματωμένο παράγωγο είναι ένα επιμέρους στοιχείο ενός υβριδικού μέσου που περιλαμβάνει επίσης ένα μη παράγωγο κύριο συμβόλαιο με αποτέλεσμα ορισμένες από τις ταμειακές ροές του σύνθετου μέσου να κυμαίνονται κατά τρόπο παρόμοιο με ένα αυτόνομο παράγωγο.

Για υβριδικά συμβόλαια, όπου το κύριο συμβόλαιο είναι ένα χρηματοοικονομικά περιουσιακό στοιχείο εντός του πεδίου εφαρμογής του ΔΠΧΑ 9, τα κριτήρια ταξινόμησης και επιμέτρησης βασίζονται στο επιχειρηματικό μοντέλο και στην αξιολόγηση SPPI όπως περιγράφονται στην ενότητα Ταξινόμηση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων της Σημείωσης 2.15 και εφαρμόζονται στο σύνολο του υβριδικού μέσου.

Ενσωματωμένα παράγωγα σε χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις και μη-χρηματοοικονομικά κύρια συμβόλαια, θεωρούνται ξεχωριστά παράγωγα και αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία, αν τα οικονομικά τους χαρακτηριστικά και οι κίνδυνοι δεν θεωρούνται ότι είναι στενά συνδεδεμένα με αυτά του κύριου συμβολαίου, και το κύριο συμβόλαιο δεν επιμετρείται στην εύλογη αξία με αναγνώριση των μεταβολών στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων. Τα ενσωματωμένα παράγωγα που διαχωρίζονται από τα κύρια συμβόλαια επιμετρούνται στην εύλογη αξία και οι μεταβολές αναγνωρίζονται στα 'Καθαρά κέρδη/(ζημιές) από συναλλαγές με χρηματοοικονομικά μέσα και πώληση/διάλυση θυγατρικών και συγγενών εταιριών' στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων. Το κύριο συμβόλαιο λογιστικοποιείται σύμφωνα με τα σχετικά πρότυπα.

2.15.2 Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που επιμετρούνται στο αποσβεσμένο κόστος

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία επιμετρούνται στο αποσβεσμένο κόστος εάν πληρούν και τις δύο ακόλουθες προϋποθέσεις:

- Το χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο κρατείται στο πλαίσιο ενός επιχειρηματικού μοντέλου, στόχος του οποίου είναι η διακράτηση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων με σκοπό την είσπραξη συμβατικών ταμειακών ροών.
- Οι συμβατικές ταμειακές ροές του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου αντιπροσωπεύουν αποκλειστικά πληρωμές κεφαλαίου και τόκων επί του ανεξόφλητου υπόλοιπου κεφαλαίου που καταβάλλονται σε συγκεκριμένες ημερομηνίες.

Αυτή η ταξινόμηση αφορά μετρητά και καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες, δάνεια και απαιτήσεις σε τράπεζες και δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες των οποίων οι ταμειακές ροές αντιπροσωπεύουν αποκλειστικά πληρωμές κεφαλαίων και τόκων (SPPI), τα ομόλογα που κατέχονται με στόχο τη διακράτηση για την είσπραξη συμβατικών ταμειακών ροών και άλλα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία.

Μετά την αρχική τους αναγνώριση, τα χρηματοοικονομικά μέσα που επιμετρούνται στο αποσβεσμένο κόστος επιμετρούνται στο αποσβεσμένο κόστος με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου, μείον τυχόν προβλέψεις για απομείωση. Το αποσβεσμένο κόστος υπολογίζεται λαμβάνοντας υπόψη οποιαδήποτε υπέρ ή υπό το άρτιο ποσά και όλες τις αμοιβές που αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του πραγματικού επιτοκίου. Η απόσβεση περιλαμβάνεται στα 'Έσοδα από τόκους' στην ενοποιημένη κατάσταση αποτελεσμάτων. Οι ζημιές που προκύπτουν από απομείωση αναγνωρίζονται στην ενοποιημένη κατάσταση αποτελεσμάτων στις 'Πιστωτικές ζημιές για κάλυψη πιστωτικού κινδύνου για δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες' στην περίπτωση δανείων και απαιτήσεων από πελάτες και στις 'Πιστωτικές ζημιές άλλων χρηματοοικονομικών μέσων' για όλα τα άλλα χρηματοοικονομικά μέσα.

2. Περιληψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών (συνέχεια)

2.15 Ταξινόμηση και επιμέτρηση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων (συνέχεια)

2.15.3 Χρεωστικοί τίτλοι που επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων εάν πληρούν και τις δύο ακόλουθες προϋποθέσεις:

- Το χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο κρατείται εντός ενός επιχειρηματικού μοντέλου, ο στόχος του οποίου επιτυγχάνεται τόσο με τη συλλογή συμβατικών ταμειακών ροών, όσο και με την πώληση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων.
- Οι συμβατικές ταμειακές ροές του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου αντιπροσωπεύουν αποκλειστικά πληρωμές κεφαλαίου και τόκων επί του ανεξόφλητου υπόλοιπου κεφαλαίου που καταβάλλονται σε συγκεκριμένες ημερομηνίες.

Αυτή η ταξινόμηση αφορά ομόλογα που κατέχονται εντός του επιχειρηματικού μοντέλου που έχει στόχο τόσο τη συλλογή συμβατικών ταμειακών ροών όσο και την πώληση, των οποίων οι συμβατικές ταμειακές ροές αντιπροσωπεύουν αποκλειστικά πληρωμές κεφαλαίων και τόκων (SPPI).

Τα χρηματοοικονομικά μέσα στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων επιμετρούνται μετέπειτα σε εύλογη αξία, με τα μη πραγματοποιηθέντα κέρδη και ζημιές να αναγνωρίζονται στα λοιπά συνολικά εισοδήματα στα 'Καθαρά κέρδη/(ζημιές) επενδύσεων σε ομόλογα που επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων'. Κατά την αποαναγνώριση, τα συσσωρευμένα υπόλοιπα μεταφέρονται από τα λοιπά συνολικά εισοδήματα στον ενοποιημένο λογαριασμό αποτελεσμάτων και περιλαμβάνονται στα 'Καθαρά κέρδη από συναλλαγές με χρηματοοικονομικά μέσα και πώληση/διάλυση θυγατρικών και συγγενών εταιριών'. Τα έσοδα από τόκους, οι συναλλαγματικές διαφορές και οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές αναγνωρίζονται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων στις αντίστοιχες γραμμές, με τον ίδιο τρόπο όπως τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που επιμετρούνται σε αποσβεσμένο κόστος.

2.15.4 Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία ή υποχρεώσεις που κατέχονται για εμπορία

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία ή υποχρεώσεις που κατέχονται για εμπορία αφορούν περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις που αποκτήθηκαν ή πραγματοποιήθηκαν κυρίως για σκοπούς πώλησης ή επαναγοράς τους στο εγγύς μέλλον και αναγνωρίζονται στον ενοποιημένο ισολογισμό στην εύλογη αξία. Μεταβολές στην εύλογη αξία αναγνωρίζονται στα 'Καθαρά κέρδη από συναλλαγές με χρηματοοικονομικά μέσα και πώληση/διάλυση θυγατρικών και συγγενών εταιριών' στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων. Έσοδα και έξοδα από τόκους περιλαμβάνονται στα 'Έσοδα παρόμοια με έσοδα από τόκους' και στα 'Έξοδα παρόμοια με έξοδα από τόκους' αντίστοιχα στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων, σύμφωνα με τους όρους του σχετικού συμβολαίου, ενώ τα έσοδα από μερίσματα περιλαμβάνονται στα 'Λοιπά έσοδα' όταν οριστικοποιείται το δικαίωμα είσπραξής τους.

Αυτή η ταξινόμηση αφορά ομόλογα και μετοχές που έχουν αγοραστεί κυρίως για σκοπούς πώλησης ή επαναγοράς στο εγγύς μέλλον.

2.15.5 Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία ή υποχρεώσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις που ταξινομούνται σε αυτή την κατηγορία, εκτός από αυτά που κατέχονται προς εμπορία, είναι αυτά που προσδιορίζονται από τη διοίκηση κατά την αρχική τους αναγνώριση ή αυτά που υποχρεωτικά επιμετρούνται στην εύλογη αξία σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9.

Η διοίκηση κατατάσσει ένα χρηματοοικονομικό μέσο στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων κατά την αρχική αναγνώριση όταν πληρούνται ένα από τα ακόλουθα κριτήρια:

- ο προσδιορισμός απαλείφει ή μειώνει σε σημαντικό βαθμό μία ανακολουθία που αφορά την επιμέτρηση ή την αναγνώριση που σε διαφορετική περίπτωση θα προέκυπτε από την επιμέτρηση περιουσιακών στοιχείων ή υποχρεώσεων ή από την αναγνώριση των σχετικών κερδών ή ζημιών σε διαφορετικές βάσεις, ή
- οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις είναι μέρος μιας ομάδας χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων ή χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων για τις οποίες γίνεται διαχείριση, και η απόδοση εκτιμάται βάσει της εύλογης αξίας, σύμφωνα με μια τεκμηριωμένη στρατηγική διαχείρισης κινδύνου ή επένδυσης, ή

2. Περιληψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών (συνέχεια)

2.15 Ταξινόμηση και επιμέτρηση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων (συνέχεια)

2.15.5 Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία ή υποχρεώσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων (συνέχεια)

- (γ) οι υποχρεώσεις εμπεριέχουν ένα ενσωματωμένο παράγωγο, εκτός αν το ενσωματωμένο παράγωγο δεν τροποποιεί σημαντικά τις ταμειακές ροές του μέσου, ή είναι φανερό, με ελάχιστη ή και καθόλου ανάλυση, ότι δεν μπορεί να γίνει ο διαχωρισμός του ενσωματωμένου παραγώγου.

Αυτή η κατάταξη γίνεται ανά χρηματοοικονομικό μέσο.

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων αναγνωρίζονται στον ενοποιημένο ισολογισμό στην εύλογη αξία. Μεταβολές στην εύλογη αξία περιλαμβάνονται στα 'Καθαρά κέρδη/(ζημιές) από συναλλαγές με χρηματοοικονομικά μέσα και πώληση/διάλυση θυγατρικών και συγγενών εταιριών' στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων. Έσοδα και έξοδα από τόκους περιλαμβάνονται στα 'Έσοδα παρόμοια με έσοδα από τόκους' και στα 'Έξοδα παρόμοια με έξοδα από τόκους' αντίστοιχα στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων, σύμφωνα με τους όρους του σχετικού συμβολαίου, ενώ τα έσοδα από μερίσματα περιλαμβάνονται στα 'Λοιπά έσοδα' όταν οριστικοποιείται το δικαίωμα είσπραξής τους.

Επιπλέον, περιουσιακά στοιχεία που αφορούν ασφαλιστήρια συμβόλαια κλάδου ζωής συνδεδεμένα με επενδύσεις (unit linked investment contracts) καθώς και ασφαλιστήρια συμβόλαια κλάδου ζωής τα οποία δεν είναι συνδεδεμένα με επενδύσεις (non linked investment contracts) που εκδίδονται από τις ασφαλιστικές θυγατρικές, προσδιορίζονται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που ταξινομούνται υποχρεωτικά στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, περιλαμβάνουν ορισμένα δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες, ορισμένες συμμετοχές σε επενδυτικά κεφάλαια και άλλους τίτλους για τους οποίους οι συμβατικές ταμειακές ροές δεν πληρούν τα κριτήρια του SPP1 ή τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία ανήκουν σε ένα χαρτοφυλάκιο του οποίου το επιχειρηματικό μοντέλο είναι να γίνεται διαχείριση και η απόδοση να εκτιμάται βάσει της εύλογης αξίας.

2.15.6 Επενδύσεις σε μετοχές που επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων

Κατά την αρχική αναγνώριση, το Συγκρότημα μπορεί να επιλέξει αμετάκλητα να ταξινομήσει μια επένδυση σε μετοχές στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων, όταν αυτό πληροί τον ορισμό μετοχών βάσει του ΔΛΠ 32 'Χρηματοοικονομικά μέσα: Παρουσίαση', και δεν κατέχεται προς εμπορία. Αυτή η επιλογή γίνεται ανά χρηματοοικονομικό μέσο.

Κέρδη ή ζημιές από την μεταβολή στην εύλογη αξία αυτών των συμμετοχικών μέσων αναγνωρίζονται στα λοιπά συνολικά εισοδήματα και δεν μεταφέρονται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων κατά την αποαναγνώρισή τους, αλλά μεταφέρονται απευθείας στο λογαριασμό αποθεμάτων. Τα μερίσματα από επενδύσεις σε συμμετοχικούς τίτλους αναγνωρίζονται στην ενοποιημένη κατάσταση αποτελεσμάτων και περιλαμβάνονται στα 'Λοιπά έσοδα' όταν οριστικοποιείται το δικαίωμα είσπραξής τους. Οι μετοχές που επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω των συνολικών εισοδημάτων δεν υπόκεινται σε απομείωση.

2.15.7 Δανειακό κεφάλαιο

Το δανειακό κεφάλαιο μειωμένης εξασφάλισης επιμετρείται αρχικά στην εύλογη αξία της ληφθείσας αντιπαροχής, μετά την αφαίρεση των εξόδων έκδοσης. Μεταγενέστερα, επιμετρείται στο αποσβεσμένο κόστος με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου, για να αποσβεστεί η διαφορά μεταξύ της ονομαστικής αξίας εξαγοράς και του κόστους κατά την αρχική αναγνώριση, μέχρι την ενωρίτερη ημερομηνία που δικαιούται το Συγκρότημα να εξαγοράσει το δανειακό κεφάλαιο.

Οι τόκοι από το δανειακό κεφάλαιο μειωμένης εξασφάλισης περιλαμβάνονται στα 'Έξοδα από τόκους' στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων.

2.15.8 Άλλες χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις

Οι άλλες χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις περιλαμβάνουν 'Καταθέσεις πελατών', 'Καταθέσεις από τράπεζες', 'Χρηματοδότηση από κεντρικές τράπεζες' και λοιπές χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις.

2. Περιληψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών (συνέχεια)

2.15 Ταξινόμηση και επιμέτρηση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων (συνέχεια)

2.15.8 Άλλες χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις (συνέχεια)

Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις αναγνωρίζονται όταν το Συγκρότημα συνάπτει συμβατικές διατάξεις των διακανονισμών με αντισυμβαλλόμενους που είναι γενικά η ημερομηνία συναλλαγής και αρχικά επιμετρούνται στην εύλογη αξία που είναι συνήθως το αντάλλαγμα που έχει εισπραχθεί, καθαρό από έξοδα που είναι άμεσα σχετιζόμενα με τη συναλλαγή. Η μετέπειτα επιμέτρηση των καταθέσεων πελατών, της χρηματοδότησης από κεντρικές τράπεζες και των καταθέσεων από τράπεζες είναι σε αποσβεσμένο κόστος, χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

2.16 Επαναταξινόμηση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων

Το Συγκρότημα δεν επαναταξινομεί τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία μετά την αρχική αναγνώριση τους, εκτός από εξαιρετικές περιπτώσεις όπου το Συγκρότημα αλλάζει το επιχειρηματικό του μοντέλο για την διαχείριση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και αγοράζει, πωλεί ή διακόπτει μια επιχειρηματική μονάδα. Η επαναταξινόμηση εφαρμόζεται μελλοντικά από την ημερομηνία επαναταξινόμησης, η οποία είναι η πρώτη ημέρα της πρώτης περιόδου αναφοράς μετά τη μεταβολή στο επιχειρηματικό μοντέλο που οδηγεί στην επαναταξινόμηση. Τυχόν παλαιότερα αναγνωρισμένα κέρδη, ζημιές ή τόκοι δεν αναπροσαρμόζονται.

Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις δεν επανακατηγοριοποιούνται ποτέ.

2.17 Αποαναγνώριση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων

2.17.1 Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία

Ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο (ή όπου εφαρμόζεται μέρος ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου ή μέρος ομάδας συναφών χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων) αποαναγνωρίζεται όταν εκπνεύσουν τα συμβατικά δικαιώματα επί των ταμειακών ρών του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου. Το Συγκρότημα επίσης αποαναγνωρίζει ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο όταν έχει μεταβιβάσει το χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο και η μεταβίβαση πληροί τους όρους για αποαναγνώριση.

Το Συγκρότημα μεταβιβάζει ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο όταν, και μόνο όταν, είτε:

- το Συγκρότημα έχει μεταβιβάσει τα συμβατικά δικαιώματα επί των ταμειακών ρών του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου, ή
- το Συγκρότημα διατηρεί τα συμβατικά δικαιώματα επί των ταμειακών ρών του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου, αλλά αναλαμβάνει συμβατική υποχρέωση να καταβάλλει χωρίς σημαντική καθυστέρηση, τις ταμειακές ροές σε ένα τρίτο πρόσωπο βάσει συμφωνίας διακανονισμού ('pass-through' arrangement).

Μια μεταβίβαση πληροί τους όρους για αποαναγνώριση όταν είτε:

- το Συγκρότημα έχει μεταβιβάσει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη της κυριότητας του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου, ή
- το Συγκρότημα δεν έχει ούτε μεταβιβάσει ούτε διατηρήσει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη του περιουσιακού στοιχείου, αλλά έχει μεταβιβάσει τον έλεγχο του περιουσιακού στοιχείου.

2.17.2 Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις

Μια χρηματοοικονομική υποχρέωση αποαναγνωρίζεται όταν η υποχρέωση εξοφλείται, ακυρώνεται ή λήγει. Οι τροποποιήσεις και οι ανταλλαγές χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων αντιμετωπίζονται ως εξάλειψη της υποχρέωσης και αποαναγνωρίζονται όταν οι αναθεωρημένοι όροι διαφέρουν σημαντικά από τους αρχικούς όρους. Η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας της αρχικής χρηματοοικονομικής υποχρέωσης και της αντιπαροχής που καταβάλλεται αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα.

2.18 Ρυθμισμένα και τροποποιημένα δάνεια

Οι συμβατικοί όροι ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου μπορούν να τροποποιηθούν για διάφορους λόγους, είτε λόγω εμπορικών επαναδιαπραγματεύσεων είτε λόγω προβληματικών αναδιարθώσεων με σκοπό τη μεγιστοποίηση της ανάκτησης.

2. Περιλήψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών (συνέχεια)

2.18 Ρυθμισμένα και τροποποιημένα δάνεια (συνέχεια)

Σε περίπτωση επαναδιαπραγμάτευσης ή άλλης τροποποίησης των όρων και προϋποθέσεων ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου, το Συγκρότημα εξετάζει εάν η τροποποίηση έχει ως αποτέλεσμα την αποαναγνώριση του υφιστάμενου χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου και την αναγνώριση ενός νέου χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου. Η αποαναγνώριση ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου (ή μέρος ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου) και η αναγνώριση ενός νέου χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου θα προέκυπτε εάν υπήρχε σημαντική τροποποίηση των αναθεωρημένων όρων στις αρχικές ταμειακές ροές.

Απαιτείται κρίση για να εκτιμηθεί κατά πόσον μια μεταβολή των συμβατικών όρων είναι αρκετά σημαντική ώστε να οδηγήσει σε αποαναγνώριση. Το Συγκρότημα εξετάζει μια σειρά παραγόντων τόσο ποιοτικού όσο και ποσοτικού χαρακτήρα όταν λαμβάνει τέτοιες κρίσεις για την τροποποίηση των συμβατικών ταμειακών ροών, συμπεριλαμβανομένης της αλλαγής του νομίσματος, της αλλαγής του αντισυμβαλλομένου, της εισαγωγής ουσιαστικών όρων, όπως προσθήκη χαρακτηριστικών μετατροπής μετοχικού κεφαλαίου, αλλαγές στο νομικό πλαίσιο και άλλους παράγοντες.

Όταν η τροποποίηση δεν οδηγεί σε αποαναγνώριση, το Συγκρότημα αναγνωρίζει ένα κέρδος ή ζημιά τροποποίησης, στη βάση μεταξύ της διαφοράς των τροποποιημένων ταμειακών ροών προεξοφλημένων στο αρχικό πραγματικό επιτόκιο (EIR) και την μεικτή λογιστική αξία του υφιστάμενου χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου. Το χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο εξακολουθεί να υπόκειται στις ίδιες αξιολογήσεις τόσο για την σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου σε σχέση με την αρχική αναγνώριση όσο και για την απομείωση. Ένα τροποποιημένο χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο θα μεταφερθεί εκτός του Σταδίου 3, εάν δεν ισχύουν πλέον οι όροι που το οδήγησαν να αναγνωριστεί ως πιστωτικά απομειωμένο όπως ορίζεται στη Σημείωση 2.19.2. Ένα τροποποιημένο χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο θα μεταφερθεί εκτός του Σταδίου 2, όταν δεν ικανοποιούνται πλέον τα σχετικά προκαθορισμένα όρια που έχουν καθοριστεί για τον προσδιορισμό σημαντικής αύξησης του πιστωτικού κινδύνου, τα οποία βασίζονται σε αλλαγές στην πιθανότητα αθέτησης για όλη την αναμενόμενη ζωή του χρηματοοικονομικού μέσου (lifetime PD), τις ημέρες σε καθυστέρηση που δε θεωρούνται ρυθμισμένα και άλλες εκτιμήσεις. Το χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο συνεχίζει να παρακολουθείται για σημαντική αύξηση στον πιστωτικό κίνδυνο και για απομείωση.

Στις περιπτώσεις όπου η τροποποίηση οδηγεί σε αποαναγνώριση, το νέο χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο ταξινομείται στο αποσβεσμένο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων, και διενεργείται αξιολόγηση για το αν θα πρέπει να ταξινομηθεί σε Στάδιο 1 ή ως απομειωμένο κατά την αρχική αναγνώριση (POCI) για την επιμέτρηση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών. Για σκοπούς αξιολόγησης της σημαντικής αύξησης του πιστωτικού κινδύνου, η ημερομηνία αρχικής αναγνώρισης για το νέο χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο είναι η ημερομηνία της τροποποίησης.

2.19 Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

2.19.1 Ανασκόπηση των κανόνων των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών

Το Συγκρότημα χρησιμοποιεί ένα μακρόπνοο μοντέλο αναγνώρισης αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών το οποίο απαιτεί κρίση, εκτιμήσεις και παραδοχές για τον καθορισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών. Αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές αναγνωρίζονται για όλα τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που επιμετρούνται σε αποσβεσμένο κόστος, στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων στις απαιτήσεις μίσθωσης, σε δανειακές δεσμεύσεις και χρηματοοικονομικές εγγυητικές. Δεν αναγνωρίζεται απομείωση στις επενδύσεις σε μετοχές.

Κατά την αρχική αναγνώριση, απαιτείται απομείωση (ή πρόβλεψη στην περίπτωση δεσμεύσεων και εγγυήσεων) για αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές που μπορεί να προκύψουν από γεγονότα αθέτησης που είναι δυνατόν να επισυμβούν στους επόμενους 12 μήνες (αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές δώδεκα μηνών), εκτός αν τα περιουσιακά στοιχεία θεωρούνται ως πιστωτικά απομειωμένα κατά την αρχική τους αναγνώριση. Μεταγενέστερα, σε περίπτωση σημαντικής αύξησης του πιστωτικού κινδύνου από την αρχική αναγνώριση, απαιτείται απομείωση από όλα τα ενδεχόμενα γεγονότα αθέτησης καθ' όλη την αναμενόμενη διάρκεια ζωής του χρηματοοικονομικού μέσου (lifetime ECL). Οι πολιτικές του Συγκροτήματος για το πώς καθορίζεται η σημαντική αύξηση στον πιστωτικό κίνδυνο γνωστοποιούνται στη Σημείωση 2.19.3.

Το Συγκρότημα ομαδοποιεί τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε Στάδιο 1, Στάδιο 2, Στάδιο 3 και απομειωμένα κατά την αρχική αναγνώριση (POCI) για την επιμέτρηση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών όπως περιγράφεται πιο κάτω:

2. Περιλήψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών (συνέχεια)

2.19 Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων (συνέχεια)

2.19.1 Ανασκόπηση των κανόνων των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών (συνέχεια)

Στάδιο 1: Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που δεν έχουν υποστεί σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου από την αρχική αναγνώριση, περιλαμβάνονται στο Στάδιο 1 και αναγνωρίζονται αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές (ECL) δώδεκα μηνών.

Στάδιο 2: Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που έχουν υποστεί σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου από την αρχική αναγνώριση, περιλαμβάνονται στο Στάδιο 2, και αναγνωρίζονται αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για όλη τη διάρκεια της ζωής τους.

Στάδιο 3: Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που είναι πιστωτικά απομειωμένα (ο ορισμός του Συγκροτήματος για τα πιστωτικά απομειωμένα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε αθέτηση αναφέρεται σε επόμενο μέρος της Σημείωσης) και για τα οποία αναγνωρίζονται αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για όλη τη διάρκεια της ζωής τους.

Αγορασμένα ή δημιουργημένα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τα οποία είναι απομειωμένα κατά την αρχική τους αναγνώριση (POCI): Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τα οποία είναι απομειωμένα κατά την αρχική αναγνώριση περιλαμβάνουν δάνεια που αγοράστηκαν ή δημιουργήθηκαν με μεγάλη έκπτωση που αντανάκλα τις πιστωτικές ζημιές που έχουν επισυμβεί. Αναγνωρίζονται μεταβολές στις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές (ECL) για όλη τη διάρκεια της ζωής τους από την αρχική αναγνώριση.

Οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα με αντίστοιχη πρόβλεψη απομείωσης για αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές που παρουσιάζεται ως μείωση στη λογιστική αξία των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που επιμετρούνται σε αποσβεσμένο κόστος στον ισολογισμό. Για χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων η λογιστική αξία δεν μειώνεται, αλλά το συσσωρευμένο ποσό απομείωσης αναγνωρίζεται στα λοιπά συνολικά εισοδήματα. Για τα στοιχεία εκτός του ισολογισμού, οι συσσωρευμένες προβλέψεις για αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές περιλαμβάνονται στα 'Δεδουλευμένα, αναβαλλόμενα έσοδα, λοιπές υποχρεώσεις και λοιπές προβλέψεις' εκτός στην περίπτωση δανειακών δεσμεύσεων για τις οποίες αναγνωρίζονται αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές μαζί με τη ζημιά απομείωσης της σχετικής απαίτησης στον ισολογισμό, καθώς το Συγκρότημα δεν μπορεί να προσδιορίσει ξεχωριστά τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για τη δανειακή δέσμευση από εκείνες των απαιτήσεων που είναι αναγνωρισμένες στον ισολογισμό. Οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για την περίοδο αναγνωρίζονται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων στις 'Πιστωτικές ζημιές για κάλυψη πιστωτικού κινδύνου στα δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες' για δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες και δανειακές δεσμεύσεις και χρηματοοικονομικές εγγυήσεις και στις 'Πιστωτικές ζημιές άλλων χρηματοοικονομικών μέσων' για όλα τα υπόλοιπα χρηματοοικονομικά μέσα.

2.19.2 Πιστωτικά απομειωμένα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και ορισμός της αθέτησης

Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες, δανειακές δεσμεύσεις και χρηματοοικονομικές εγγυήσεις

Το Συγκρότημα θεωρεί ότι τα δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες, που πληρούν τον ορισμό των μη εξυπηρετούμενων δανείων (ΜΕΔ) σύμφωνα με τα πρότυπα της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών (EAT) θεωρούνται ότι είναι σε αθέτηση υποχρέωσης και κατηγοριοποιούνται σε Στάδιο 3 (πιστωτικά απομειωμένα). Για αυτά τα δάνεια οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές υπολογίζονται για όλη τη διάρκεια της ζωής τους και θεωρούνται επίσης ότι είναι σε αθέτηση για σκοπούς διαχείρισης πιστωτικού κινδύνου.

Με βάση τα πρότυπα αναφοράς της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών (EAT) και τις κατευθυντήριες γραμμές της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ) προς τις τράπεζες για τα ΜΕΔ, (που δημοσιεύθηκε τον Μάρτιο 2017), ΜΕΔ θεωρούνται αυτά τα ανοίγματα τα οποία ικανοποιούν ένα από τους πιο κάτω όρους:

- i. Ο δανειολήπτης έχει αξιολογηθεί ότι δεν είναι πιθανό να εκπληρώσει τις πιστωτικές του υποχρεώσεις χωρίς την εκποίηση της εξασφάλισής του, ανεξάρτητα από την ύπαρξη τυχόν ληξιπρόθεσμων οφειλών ή τον αριθμό των ημερών σε καθυστέρηση.
- ii. Δάνεια σε αθέτηση ή απομειωμένα δάνεια σύμφωνα με την προσέγγιση που προβλέπεται από τον Κανονισμό Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR), τα οποία θα προκαλούσαν επίσης αθέτηση υποχρέωσης βάσει συγκεκριμένης πιστωτικής προσαρμογής, αναδιάρθρωσης κινδύνου και πτώχευσης του οφειλέτη.
- iii. Σημαντικά ανοίγματα όπως καθορίζονται από την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου (ΚΤΚ), τα οποία είναι ληξιπρόθεσμα πάνω από 90 μέρες.
- iv. Εξυπηρετούμενα, ρυθμισμένα δάνεια υπό επίβλεψη για τα οποία χρειάζονται επιπρόσθετες ρυθμίσεις.

2. Περιλήψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών (συνέχεια)

2.19 Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων (συνέχεια)

2.19.2 Πιστωτικά απομειωμένα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και ορισμός της αθέτησης (συνέχεια)

- v. Εξυπηρετούμενα ρυθμισμένα δάνεια που προηγούμενως ταξινομήθηκαν ως ΜΕΔ τα οποία παρουσιάζουν καθυστέρηση πάνω από 30 μέρες εντός της δοκιμαστικής περιόδου.

Από 1 Ιανουαρίου 2021 εφαρμόζονται δύο νέες εποπτικές κατευθυντήριες γραμμές οι οποίες επηρεάζουν την ταξινόμηση των ΜΕΔ και τον υπολογισμό των ημερών σε καθυστέρηση. Συγκεκριμένα, αυτές οι οδηγίες αφορούν τα ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα για το όριο σημαντικότητας για πιστωτικές υποχρεώσεις σε καθυστέρηση (EBA/RTS/2016/06) και τις κατευθυντήριες γραμμές σε σχέση με την εφαρμογή του ορισμού της αθέτησης υποχρέωσης δυνάμει του άρθρου 178 (EBA/GL/2016/07).

Ο υπολογισμός των ημερών σε καθυστέρηση ξεκινούν να υπολογίζονται όταν οι καθυστερήσεις/υπερβάσεις του δανείου ξεπεράσουν το όριο σημαντικότητας (αντί από την πρώτη μέρα που το δάνειο παρουσιάζει καθυστέρηση/υπερβάση). Επίσης, οι ημέρες σε καθυστέρηση θα μηδενίζονται όταν οι καθυστερήσεις/υπερβάσεις του δανείου μειωθούν κάτω από το όριο σημαντικότητας. Οι πληρωμές έναντι του δανείου που δεν μειώνουν τις καθυστερήσεις/υπερβάσεις πιο κάτω από το όριο σημαντικότητας, δεν θα επηρεάζουν τον υπολογισμό του αριθμού ημερών σε καθυστέρηση.

Όταν ένα συγκεκριμένο μέρος των δανείων του οφειλέτη, το οποίο πληροί τα πιο πάνω κριτήρια ΜΕΔ, υπερβαίνει το 20% της μεικτής λογιστικής αξίας όλων των εντός ισολογισμού δανείων του, τότε όλα τα δάνεια του οφειλέτη κατηγοριοποιούνται ως μη εξυπηρετούμενα. Σε αντίθετη περίπτωση, μόνο το συγκεκριμένο μέρος των δανείων κατηγοριοποιείται ως μη εξυπηρετούμενο.

Για τους οφειλέτες εκτός λιανικής, όταν ένα άνοιγμα πληροί τα κριτήρια των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων που ορίζονται πιο πάνω, τότε το συνολικό άνοιγμα του πελάτη ταξινομείται ως μη εξυπηρετούμενο.

Οι καθυστερήσεις/υπερβάσεις ορίζονται ως εξής:

- Έκθεση λιανικής: Το σύνολο των καθυστερήσεων/υπερβάσεων υπερβαίνει τα €100
- Έκθεση εκτός λιανικής: Το σύνολο των καθυστερήσεων/υπερβάσεων που υπερβαίνει τα €500
- και το ποσό των καθυστερήσεων/υπερβάσεων σχετικά με τη συνολική έκθεση του πελάτη είναι τουλάχιστον 1%.

Ο ορισμός πιστωτικά απομειωμένα είναι εναρμονισμένος με τον ορισμό της αθέτησης ούτως ώστε το Στάδιο 3 να περιλαμβάνει όλα τα δάνεια τα οποία είναι σε αθέτηση υποχρέωσης ή πιστωτικά απομειωμένα.

Όταν ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο αναγνωριστεί ως απομειωμένο, οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές επιμετρούνται ως η διαφορά μεταξύ της μεικτής λογιστικής αξίας του περιουσιακού στοιχείου και της παρούσας αξίας των αναμενόμενων μελλοντικών ταμειακών ροών προεξοφλούμενων στο αρχικό πραγματικό επιτόκιο του μέσου.

Τα ανοίγματα ταξινομούνται ως ρυθμισμένα όταν γίνονται παραχωρήσεις σε οφειλέτες που αντιμετωπίζουν ή πρόκειται να αντιμετωπίσουν οικονομικές δυσκολίες και δεν μπορούν να ανταποκριθούν στις συμβατικές τους υποχρεώσεις.

Μη εξυπηρετούμενα ρυθμισμένα δάνεια παύουν να θεωρούνται ως ΜΕΔ και μεταφέρονται εκτός του Σταδίου 3, μόνο όταν όλοι οι πιο κάτω όροι ικανοποιούνται:

- i. Η επέκταση ρυθμιστικών μέτρων δεν οδηγεί στην αναγνώριση απομείωσης ή σε αθέτηση.
- ii. Έχει περάσει ένας χρόνος από το τελευταίο από τα ακόλουθα γεγονότα:
 - a. Την ημερομηνία αναδιάρθρωσης
 - β. Την ημερομηνία κατηγοριοποίησης του δανείου ως μη εξυπηρετούμενου
 - γ. Το τέλος της περιόδου χάριτος που περιλαμβάνεται στους διακανονισμούς αναδιάρθρωσης.
- iii. Μετά τα ρυθμιστικά μέτρα και σύμφωνα με τους όρους της ρύθμισης, δεν υπάρχουν ληξιπρόθεσμες οφειλές ή ανησυχίες σχετικά με την ολική αποπληρωμή του δανείου.
- iv. Δεν υπάρχουν κριτήρια μη πληρωμής για τον οφειλέτη.
- v. Ο οφειλέτης κατέβαλε πληρωμές μετά τις ρυθμίσεις για ένα μη αμελητέο ποσό κεφαλαίου (υπάρχουν διαφορετικά κατώτατα όρια κεφαλαίου ανάλογα με τον τύπο δανείου).

2. Περιληψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών (συνέχεια)

2.19 Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων (συνέχεια)

2.19.2 Πιστωτικά απομειωμένα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και ορισμός της αθέτησης (συνέχεια)

Μη εξυπηρετούμενα μη ρυθμισμένα δάνεια παύουν να θεωρούνται ως ΜΕΔ μόνο όταν όλοι οι πιο κάτω όροι ικανοποιούνται:

- i. Έχει παρέλθει περίοδος τουλάχιστον τριών μηνών από την ημερομηνία που έπαυσαν να ικανοποιούνται οι όροι για ΜΕΔ και μέσα στο διάστημα των τριών αυτών μηνών δεν υπάρχει πιθανότητα αθέτησης υποχρέωσης, και
- ii. Κατά τη διάρκεια της περιόδου των τριών μηνών, θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η συμπεριφορά του οφειλέτη, δηλαδή να μην υπάρχουν καθυστερήσεις/υπερβάσεις και οι δόσεις να αποπληρώνονται κανονικά, και
- iii. Κατά τη διάρκεια της περιόδου των τριών μηνών, θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η οικονομική κατάσταση του οφειλέτη, δηλαδή ότι η οικονομική κατάσταση του οφειλέτη έχει βελτιωθεί, και
- iv. Κατά τη διάρκεια της περιόδου των τριών μηνών, διενεργείται αξιολόγηση των κριτηρίων για πιθανότητα μη αποπληρωμής από τον οφειλέτη και αξιολογείται ότι ο οφειλέτης μπορεί να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του χωρίς τη ρευστοποίηση εξασφαλίσεων και δεν υπάρχουν άλλα κριτήρια για πιθανότητα μη αποπληρωμής.

Όταν ένας λογαριασμός εξέρχεται του Σταδίου 3, μεταφέρεται στο Στάδιο 2 για δοκιμαστική περίοδο 6 μηνών. Στο τέλος αυτής της περιόδου, ενεργοποιείται η σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου (SICR) όπως περιγράφεται στην Σημείωση 2.19.3 και το δάνειο είτε μεταφέρεται στο Στάδιο 1 είτε παραμένει στο Στάδιο 2. Η αντιστροφή προηγούμενων μη αναγνωρισμένων τόκων για δάνεια και απαιτήσεις σε πελάτες που δεν πληρούν πλέον τα κριτήρια του Σταδίου 3 παρουσιάζεται στο 'Πιστωτικές ζημιές για κάλυψη πιστωτικού κινδύνου για δάνεια και απαιτήσεις σε πελάτες'.

Ομόλογα, δάνεια και απαιτήσεις σε τράπεζες και καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες

Ομόλογα, δάνεια και απαιτήσεις σε τράπεζες και καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες θεωρούνται ότι είναι σε αθέτηση και μεταφέρονται στο Στάδιο 3 αν ο εκδότης δεν κατάφερε να πληρώσει είτε τόκους είτε κεφάλαιο. Σύμφωνα με τον οίκο πιστοληπτικής διαβάθμισης Moody's αυτά χαρακτηρίζονται στη βαθμίδα C που είναι η χαμηλότερη πιστοληπτική βαθμίδα του οίκου Moody's. Επιπρόσθετα, λαμβάνονται υπόψη ορισμένα άλλα κριτήρια, όπως οι δυσμενείς αλλαγές στις επιχειρηματικές, χρηματοοικονομικές και οικονομικές συνθήκες καθώς και οι δείκτες αγοράς (πιστωτικά περιθώρια, τιμές σύμβασης ανταλλαγής κινδύνου (CDS)) για να καθοριστεί κατά πόσο έχει υπάρξει σημαντική επιδείνωση στην οικονομική θέση που θα μπορούσε να οδηγήσει σε αθέτηση της εξόφλησης της υποχρέωσής του.

2.19.3 Σημαντική αύξηση στον πιστωτικό κίνδυνο

Το ΔΠΧΑ 9 απαιτεί ότι σε περίπτωση σημαντικής αύξησης στον πιστωτικό κίνδυνο, από την αρχική αναγνώριση, η βάση υπολογισμού της ζημιάς απομείωσης θα μεταβληθεί από αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές 12 μηνών, σε αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για όλη την αναμενόμενη διάρκεια ζωής του χρηματοοικονομικού μέσου.

Η αξιολόγηση του κατά πόσο ο πιστωτικός κίνδυνος έχει αυξηθεί σημαντικά, από την ημερομηνία της αρχικής αναγνώρισης, γίνεται για κάθε περίοδο αναφοράς, λαμβάνοντας υπόψη τη μεταβολή του κινδύνου αθέτησης για όλη την εναπομείνουσα διάρκεια ζωής του χρηματοοικονομικού μέσου από την αρχική αναγνώριση.

Σημαντική αύξηση στον πιστωτικό κίνδυνο για δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες

Το Συγκρότημα χρησιμοποιεί την πιθανότητα αθέτησης για όλη την αναμενόμενη ζωή (lifetime PDs) του χρηματοοικονομικού μέσου ως τον κύριο ποσοτικό δείκτη, για να αξιολογήσει την μετάβαση από το Στάδιο 1 στο Στάδιο 2 για όλα τα χαρτοφυλάκια, εξετάζοντας εάν η πιθανότητα αθέτησης για όλη τη διάρκεια ζωής κατά την ημερομηνία αναφοράς υπερβαίνει ένα προκαθορισμένο, σχετικό όριο. Το Συγκρότημα ορίζει ότι ένα άνοιγμα έχει σημαντική αύξηση στον πιστωτικό κίνδυνο με την ποσοτική σύγκριση της πιθανότητας αθέτησης κατά την ημερομηνία της αναφοράς σε σχέση με την αντίστοιχη πιθανότητα αθέτησης κατά την αρχική αναγνώριση για να υπολογίσει την αύξηση σε σχέση με το προκαθορισμένο όριο. Το όριο έχει καθοριστεί χρησιμοποιώντας στατιστική ανάλυση ιστορικών δεδομένων της πιστωτικής μετάβασης των ανοιγμάτων με βάση τις μέρες σε καθυστέρηση, για τους διάφορους τομείς. Το Συγκρότημα εφαρμόζει τα όρια που παρουσιάζονται στο πιο κάτω πίνακα για κάθε χαρτοφυλάκιο/τομέα με βάση τα ακόλουθα χαρακτηριστικά: τύπο πελάτη, τύπο προϊόντος και αρχική διαβάθμιση πιστωτικού κινδύνου. Το όριο εφαρμόζεται σε κάθε απαίτηση ανάλογα με το χαρτοφυλάκιο/τομέα στο οποίο κατατάσσεται η απαίτηση.

2. Περιληψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών (συνέχεια)

2.19 Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων (συνέχεια)

2.19.3 Σημαντική αύξηση στον πιστωτικό κίνδυνο (συνέχεια)

Ο δείκτης σημαντικής αύξησης στον πιστωτικό κίνδυνο, ενεργοποιείται με βάση τη σύγκριση της αναλογίας της παρούσας πιθανότητας αθέτησης για όλη την αναμενόμενη ζωή προς την πιθανότητα αθέτησης για όλη την αναμενόμενη διάρκεια ζωής κατά την αρχική αναγνώριση (PD@O) με το προκαθορισμένο όριο. Εάν η υπολογιζόμενη αναλογία είναι μεγαλύτερη του προκαθορισμένου ορίου, τότε θεωρείται ότι έχει επέλθει επιδείνωση και το άνοιγμα μεταφέρεται στο Στάδιο 2. Το όριο βαθμονόμησης οδηγείται από αλλαγές στα μοντέλα πιθανότητας αθέτησης όπου αξιολογούνται εξαμηνιαία όπως παρουσιάζονται στη Σημείωση 45.5.

Ο πιο κάτω πίνακας παρουσιάζει συνοπτικά το ποσοτικό όριο που εφαρμόστηκε για τη σημαντική αύξηση στον πιστωτικό κίνδυνο, το οποίο διαφέρει ανάλογα με την αρχική πιστοληπτική ικανότητα του δανειολήπτη, την 31 Δεκεμβρίου 2021 και 2020:

Τομέας	Πιστοληπτική βαθμίδα κατά την αρχική αναγνώριση	Όριο επιδείνωσης πιθανότητας αθέτησης που εφαρμόστηκε την 31 Δεκεμβρίου 2020	Όριο επιδείνωσης πιθανότητας αθέτησης που εφαρμόστηκε την 31 Δεκεμβρίου 2019
Ιδιώτες	1-3	2 X PD@O	1-7 X PD@O
	4-5	2 X PD@O	1-4 X PD@O
	6-7	2 X PD@O	1-4 X PD@O
Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	1-3	2 X PD@O	3 X PD@O
	4-5	2 X PD@O	3 X PD@O
	6-7	2 X PD@O	3 X PD@O
Μεγάλες επιχειρήσεις	1-7	1-3 X PD@O	1-2 X PD@O

Για δάνεια τα οποία αξιολογούνται για απομείωση σε ατομική βάση, εκτός από τους ποιοτικούς παράγοντες που ενσωματώθηκαν στον υπολογισμό της πιθανότητας αθέτησης, λαμβάνονται υπόψη και οι ακόλουθοι:

- σημαντική αλλαγή στην αξία των εξασφαλίσεων ή των εγγυήσεων ή στην οικονομική υποστήριξη που παρέχεται από τους μετόχους/διευθυντές,
- σημαντικές δυσμενείς αλλαγές στις επιχειρήσεις, χρηματοοικονομικές και/ή οικονομικές συνθήκες στις οποίες λειτουργεί ο δανειζόμενος.

Στο δεύτερο τρίμηνο 2021 εισήχθη ένας άλλος ποιοτικός παράγοντας που ενεργοποιεί τον δείκτη σημαντικής αύξησης στον πιστωτικό κίνδυνο, η χορήγηση ρυθμιστικών μέτρων στους εξυπηρετούμενους δανειολήπτες. Τα ανοίγματα του Σταδίου 1 που ταξινομούνται ως 'εξυπηρετούμενα ρυθμισμένα' μεταφέρονται αυτόματα στο Στάδιο 2. Η επίδραση αυτού του νέου κριτηρίου είχε ως αποτέλεσμα €224 εκατ. δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες να μεταφερθούν από το Στάδιο 1 στο Στάδιο 2 και η αντίστοιχη επίδραση στις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021 ήταν αύξηση στις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές ύψους €973 χιλιάδες.

Το Συγκρότημα επίσης θεωρεί, ως εξ' ορισμού κριτήριο (backstop) ότι σημαντική αύξηση στον πιστωτικό κίνδυνο έχει επισυμβεί όταν οι συμβατικές πληρωμές είναι άνω των 30 ημερών σε καθυστέρηση (εφαρμόζεται η αρχή του ουσιώδους μεγέθους στην καθυστέρηση). Τα δάνεια που πληρούν αυτό τον όρο ταξινομούνται στο Στάδιο 2. Στις περιπτώσεις όπου ορισμένα ανοίγματα είναι άνω των 30 ημερών σε καθυστέρηση, εάν δεν πληρούνται ορισμένα όρια ουσιώδους σημασίας (όπως καθυστερημένα ποσά μικρότερα από €100 και ποσά χρηματοδότησης μικρότερου του 1% στην περίπτωση καταναλωτικών ανοιγμάτων και καθυστερημένα ποσά μικρότερα από €500 και ποσά χρηματοδότησης του 1% σε όλα τα ανοίγματα εκτός από τα καταναλωτικά), τότε η μεταφορά στο Στάδιο 2 δεν πραγματοποιείται. Τα όρια ουσιώδους σημασίας προσδιορίζονται σε Οδηγίες της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου από τον Κανονισμό της ΕΚΤ 2018/1845.

Τα όρια για τη μετάβαση μεταξύ Σταδίου 1 και Σταδίου 2 είναι συμμετρικά. Ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο που έχει μεταφερθεί στο Στάδιο 2, θα μεταφερθεί πίσω στο Στάδιο 1 όταν ο πιστωτικός κίνδυνος δεν θεωρείται ότι έχει πλέον σημαντική αύξηση σε σχέση με την αρχική αναγνώριση.

2. Περιλήψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών (συνέχεια)

2.19 Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων (συνέχεια)

2.19.3 Σημαντική αύξηση στον πιστωτικό κίνδυνο (συνέχεια)

Σημαντική αύξηση στον πιστωτικό κίνδυνο για χρηματοοικονομικά μέσα εκτός από δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες

Η απλοποιημένη προσέγγιση του χαμηλού πιστωτικού κινδύνου υιοθετείται για ομόλογα, δάνεια και απαιτήσεις σε τράπεζες και καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες με εξωτερικές αξιολογήσεις πιστοληπτικής ικανότητας που χαρακτηρίζονται ως επενδυτικές. Η αξιολόγηση του χαμηλού πιστωτικού κινδύνου βασίζεται τόσο στην κλίμακα εξωτερικής αξιολόγησης της πιστοληπτικής διαβάθμισης των οίκων αξιολόγησης καθώς και της εσωτερικής πιστοληπτικής αξιολόγησης (που λαμβάνει υπόψη τις πιο πρόσφατες διαθέσιμες πληροφορίες για το μέσο και τον εκδότη). Ο συνδυασμός των δύο παρέχει μια προσαρμοσμένη βαθμίδα πιστοληπτικής ικανότητας. Μία προσαρμοσμένη βαθμίδα πιστοληπτικής ικανότητας η οποία παραμένει στην επενδυτική κατηγορία θεωρείται ότι έχει χαμηλό πιστωτικό κίνδυνο.

Για ομόλογα, δάνεια και απαιτήσεις σε τράπεζες και καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες μη επενδυτικού βαθμού, δεν είναι εφαρμόσιμη η απλοποιημένη προσέγγιση χαμηλού πιστωτικού κινδύνου και έτσι η επιδείνωση του πιστωτικού κινδύνου αξιολογείται συγκρίνοντας την αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας κατά την αρχική αναγνώριση του χρηματοοικονομικού στοιχείου, με την αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας κατά την ημερομηνία αναφοράς. Σημαντική επιδείνωση του πιστωτικού κινδύνου θεωρείται ότι επήλθε όταν η προσαρμοσμένη βαθμολογία της πιστοληπτικής ικανότητας των ανοιγμάτων μειώνεται σε τέτοιο βαθμό ώστε η νέα αξιολόγηση να σχετίζεται με μια ψηλότερου κινδύνου κατηγορία (π.χ. από την μη επενδυτική κατηγορία σε κερδοσκοπική και στη συνέχεια σε πολύ κερδοσκοπική) ή όταν η πιθανότητα αθέτησης του ανοίγματος κατά την αρχική αναγνώριση σε σύγκριση με την πιθανότητα αθέτησης κατά την ημερομηνία αναφοράς έχει αυξηθεί κατά ένα επίπεδο μεγαλύτερο από το προκαθορισμένο όριο.

2.19.4 Επιμέτρηση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών

Το ΔΠΧΑ 9 αντικατοπτρίζει μία αμερόληπτη και σταθμισμένη εκτίμηση πιθανοτήτων των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών που θα προκύψουν από γεγονότα αθέτησης που είναι δυνατόν να επισυμβούν στους επόμενους 12 μήνες (αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές δώδεκα μηνών) από την ημερομηνία αναφοράς είτε από όλα τα ενδεχόμενα γεγονότα αθέτησης καθ' όλη την αναμενόμενη διάρκεια ζωής του χρηματοοικονομικού μέσου. Το Συγκρότημα υπολογίζει αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για όλη τη διάρκεια ζωής και δώδεκα μηνών είτε σε ατομική βάση ή σε συλλογική βάση, ανάλογα με τη φύση του υποκείμενου χαρτοφυλακίου των χρηματοοικονομικών μέσων.

Το Συγκρότημα υπολογίζει τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές (ECLs) βάσει του σταθμισμένου μέσου όρου τριών σεναρίων για την επιμέτρηση του ελλείμματος των αναμενόμενων ταμειακών ροών που προεξοφλούνται χρησιμοποιώντας μια προσέγγιση του πραγματικού επιτοκίου όπως αυτό υπολογίστηκε κατά την αρχική αναγνώριση. Έλλειμμα ταμειακών ροών ορίζεται ως η διαφορά μεταξύ των συμβατικών ταμειακών ροών βάσει του συμβολαίου και των ταμειακών ροών που αναμένεται να εισπραχθούν.

Το Συγκρότημα υπολογίζει τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές χρησιμοποιώντας τις ακόλουθες τρεις παραμέτρους:

- άνοιγμα σε αθέτηση (EAD),
- πιθανότητα αθέτησης υποχρέωσης (PD) και
- ζημιά από αθέτηση υποχρέωσης (LGD)

Άνοιγμα σε αθέτηση (EAD)

Το άνοιγμα σε αθέτηση (EAD) αντιπροσωπεύει το αναμενόμενο άνοιγμα σε περίπτωση αθέτησης κατά τη διάρκεια της ζωής του χρηματοοικονομικού μέσου, λαμβάνοντας υπόψη αποπληρωμές κεφαλαίου και τόκων και δεδουλευμένους τόκους. Ο ορισμός του ανοίγματος σε αθέτηση (EAD) διαφοροποιείται στις ακόλουθες κατηγορίες: ανακυκλούμενων και μη ανακυκλούμενων ανοιγμάτων.

Για τα μη ανακυκλούμενα ανοίγματα, χρησιμοποιείται η συμβατική διάρκεια του ανοίγματος και τα ανοίγματα τόσο εντός όσο και εκτός του ισολογισμού αποσβένονται σύμφωνα με το βασικό χρονοδιάγραμμα των συμβατικών πληρωμών για κάθε άνοιγμα. Στην περίπτωση ανακυκλούμενων ανοιγμάτων, το προβλεπόμενο άνοιγμα σε αθέτηση (EAD) είναι η λογιστική αξία για το εντός του ισολογισμού ποσού αυξημένη με μια παράμετρο πιστωτικού συντελεστή μετατροπής που εφαρμόζεται στο υπόλοιπο που δεν έχει χρησιμοποιηθεί (Credit Conversion Factor, CCF). Η παράμετρος πιστωτικού συντελεστή μετατροπής (CCF) βασίζεται σε εμπειρικά δεδομένα από το 2014 και μετά.

2. Περιληψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών (συνέχεια)

2.19 Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων (συνέχεια)

2.19.4 Επιμέτρηση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών (συνέχεια)

Όσον αφορά τα απομειωμένα ανοίγματα, το άνοιγμα σε αθέτηση (EAD), ισούται με το ποσό του ισολογισμού κατά την ημερομηνία αναφοράς.

Πιθανότητα αθέτησης υποχρέωσης (PD)

Η πιθανότητα αθέτησης υποχρέωσης (PD) αντιπροσωπεύει την πιθανότητα περίπτωσης αθέτησης και υπολογίζεται βάσει στατιστικών μοντέλων αξιολόγησης ανά τομέα, λαμβάνοντας υπόψη τη διαβάθμιση σε ατομικό επίπεδο δανείου, καθώς και τη μελλοντική πληροφόρηση βάσει μακροοικονομικών παραμέτρων.

Για κάθε άνοιγμα, ο καθορισμός πιθανότητας αθέτησης υποχρέωσης (PD) για όλη την αναμενόμενη ζωή του χρηματοοικονομικού μέσου, αντιπροσωπεύει την πιθανότητα αθέτησης υποχρέωσης κατά τη διάρκεια της αναμενόμενης ζωής του και βασίζεται στα μοντέλα περιθωριακής πιθανότητας αθέτησης υποχρέωσης κατά τη διάρκεια ενός οικονομικού κύκλου (MPD TTC), την περιθωριακή πιθανότητα αθέτησης υποχρέωσης σε επίπεδο πιστωτικής διευκόλυνσης (MDP individual), τη χρονική στιγμή της περιθωριακής πιθανότητας (MPP point in time), την περιθωριακή πιθανότητα πληρωμής (MPP) και προσαρμογή των ΜΕΔ. Συγκεκριμένα, το πρώτο στοιχείο, MPD TTC υπολογίζεται ανά τομέα και απεικονίζει την πιθανότητα αθέτησης ανάλογα με τον αριθμό μηνών από την ημερομηνία έναρξης της διευκόλυνσης. Η πιθανότητα αθέτησης υποχρέωσης για κάθε μήνα από την ημερομηνία υπολογισμού, υπολογίζεται με την προϋπόθεση ότι τα ανοίγματα παρέμειναν μέχρι τον προηγούμενο μήνα. Η περιθωριακή πιθανότητα αθέτησης υποχρέωσης σε επίπεδο πιστωτικής διευκόλυνσης (MPD individual) υπολογίζεται με ένα συντελεστή στάθμισης βάσει της εκάστοτε αξιολόγησης πιστοληπτικού κινδύνου της διευκόλυνσης, ο οποίος συνδέεται με την πιθανότητα αθέτησης της συγκεκριμένης βαθμίδας πιστωτικής αξιολόγησης του Συγκροτήματος. Η περιθωριακή πιθανότητα αθέτησης υποχρέωσης (MPD) προσαρμόζεται ώστε να αντικατοπτρίζει τις τρέχουσες και μελλοντικές πληροφορίες με βάση τις μακροοικονομικές παραμέτρους. Τέλος, η περιθωριακή πιθανότητα πληρωμής (MPP) είναι η καμπύλη που δείχνει την πιθανότητα πλήρους αποπληρωμής συγκεκριμένου ανοίγματος με βάση την περίοδο σε μήνες από την αρχική ημερομηνία του ανοίγματος. Η περιθωριακή πιθανότητα πληρωμής (MPP) εκτιμάται για κάθε συγκεκριμένο τομέα και εξαρτάται από τους συμβατικούς όρους του ανοίγματος. Τέλος, η προσαρμογή των ΜΕΔ είναι ένας επιπρόσθετος παράγοντας που αναπροσαρμόζει τον ορισμό της αθέτησης, και βασίζεται στα μοντέλα, όπως αυτά ευθυγραμμίζονται με τον ορισμό των ΜΕΔ. Για τις ανακυκλούμενες διευκολύνσεις, όπου δεν υπάρχει συμβατική λήξη, αναπτύσσεται μια καμπύλη ανά τομέα. Ο συνδυασμός αυτών των τεσσάρων μοντέλων αποτελεί τη βάση υπολογισμού της πιθανότητας αθέτησης υποχρέωσης για κάθε μήνα για τη διάρκεια ζωής του ανοίγματος.

Η διαδικασία της BOC PCL για την εσωτερική διαβάθμιση πιστοληπτικής ικανότητας περιγράφεται στη Σημείωση 45.

Ζημιά από αθέτηση υποχρέωσης (LGD)

Η ζημιά από αθέτηση υποχρέωσης (LGD) αντιπροσωπεύει την εκτίμηση της ζημιάς σε περίπτωση αθέτησης σε μια συγκεκριμένη χρονική στιγμή. Συνήθως εκφράζεται ως ποσοστό του ανοίγματος σε αθέτηση. Για την παράμετρο της ζημιάς από αθέτηση υποχρέωσης (LGD) λαμβάνοντας υπόψη δύο ξεχωριστά σενάρια. Το πρώτο είναι αυτό όπου η διευκόλυνση έχει αποκατασταθεί, όπου υπάρχει πλήρης ανάκτηση έτσι δεν υπάρχουν ζημιές. Στο δεύτερο σενάριο, η διευκόλυνση παραμένει μη εξυπηρετούμενη με αποτέλεσμα η BOC PCL να επεξεργάζεται πράξεις εκκαθάρισης εξασφαλίσεων. Για το σκοπό αυτό το μοντέλο υπολογισμού ζημιάς από αθέτηση υποχρέωσης (LGD) λαμβάνει υπόψη παραμέτρους, όπως το ιστορικό ζημιάς ή/και ποσοστά ανάκτησης, καθώς και την αξία εξασφάλισης η οποία προεξοφλείται στην παρούσα αξία την ημερομηνία αναφοράς καθορίζοντας το αναμενόμενο έλλειμμα ταμειακών ροών. Ποσοστά ζημιάς από αθέτηση υποχρέωσης (LGD) εκτιμώνται για το Στάδιο 1, Στάδιο 2, Στάδιο 3 και είναι απομειωμένα κατά την αρχική αναγνώριση (POCI) για την κάθε κατηγορία περιουσιακών στοιχείων.

Η δομή του μοντέλου υπολογισμού της ζημιάς από αθέτηση υποχρέωσης (LGD) λαμβάνει υπόψη τα εξής:

- Ποσοστό αποκατάστασης όπου το μοντέλο για την πιθανότητα αποκατάστασης βασίστηκε σε ιστορικές παρατηρήσεις.
- Ποσοστό μη-αποκατάστασης που περιλαμβάνει ανάκτηση μετρητών ή ανάκτηση εξασφάλισης είτε ως εθελοντική π.χ. συμφωνίες ανταλλαγής χρέους με ακίνητα, είτε καταναγκαστική πώληση ή δημοπρασίες ή μέσω εκποιήσεων και αναγκαστική διαχείριση.

Ακολουθείται μια διαδικασία παρακολούθησης μοντέλων για PD, EAD και LGD μοντέλα, όπου οι έξοδοι του μοντέλου δοκιμάζονται ξανά σε σχέση με πρόσφατα σημεία δεδομένων.

2. Περιλήψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών (συνέχεια)

2.19 Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων (συνέχεια)

2.19.4 Επιμέτρηση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών (συνέχεια)

Αξιολόγηση δανείων σε ατομική βάση

Η ατομική αξιολόγηση πραγματοποιείται για ατομικά σημαντικά περιουσιακά στοιχεία, καθώς και για άλλα ανοίγματα που πληρούν συγκεκριμένα κριτήρια όπως έχουν καθοριστεί από τη Διεύθυνση Πιστωτικού Κινδύνου. Χρησιμοποιείται μια προσέγγιση βασισμένη στον κίνδυνο για τα κριτήρια επιλογής του χαρτοφυλακίου που αξιολογείται ατομικά, όπως είναι τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια ή δάνεια και απαιτήσεις από πελάτη που έχουν τύχει ρύθμισης και υπερβαίνουν ένα συγκεκριμένο ποσό, μείωση ενός ορισμένου ποσοστού επί του ετήσιου κύκλου εργασιών και μείωση ενός συγκεκριμένου ποσοστού στις εκχωρηθείσες εξασφαλίσεις. Το 2020, ως απόκριση στην πανδημία COVID-19, τα κριτήρια επιλογής περιελάμβαναν σημαντικά ανοίγματα του Σταδίου 1 σε τομείς με μεγάλη επίδραση από το COVID-19 για την αξιολόγηση της δυναμικής αύξησης του πιστωτικού κινδύνου και των σημαντικών ανοιγμάτων που μεταφέρθηκαν στο Στάδιο 2 από το Στάδιο 1 για την αξιολόγηση πιθανών ενδείξεων που είναι απίθανο να πληρωθούν.

Οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές (ECL) υπολογίζονται σε ατομική βάση και όλες οι σχετικές εκτιμήσεις για τις αναμενόμενες μελλοντικές ταμειακές ροές λαμβάνονται υπόψη (για παράδειγμα, οι επιχειρηματικές προοπτικές του πελάτη, η ρευστοποιήσιμη αξία των εξασφαλίσεων, η θέση του Συγκροτήματος σε σχέση με άλλους ενάγοντες, η αξιοπιστία των στοιχείων του πελάτη και το πιθανό κόστος και διάρκεια της διαδικασίας διαχείρισης).

Αξιολόγηση δανείων σε συλλογική βάση

Όλα τα ανοίγματα πελατών που δεν αξιολογούνται σε ατομική βάση, αξιολογούνται σε συλλογική βάση. Για τους σκοπούς του υπολογισμού των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών, τα ανοίγματα ομαδοποιούνται σε αναλυτικά χαρτοφυλάκια/τομείς με κοινά χαρακτηριστικά κινδύνου. Ο βαθμός ομαδοποίησης βασίζεται σε διάφορα στοιχεία τα οποία, μεταξύ άλλων παραγόντων, περιλαμβάνουν τον τύπο πελάτη, την κατηγορία ανοίγματος και τον τύπο χαρτοφυλακίου. Η επιμέρους ανάλυση του ΔΠΧΑ 9 είναι εναρμονισμένη με την κατηγοριοποίηση βάσει της εσωτερικής διαβάθμισης (IRB) του Κανονισμού Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR).

2.19.5 Σενάρια και συντελεστές στάθμισης

Το Συγκρότημα χρησιμοποιεί λογικές και βάσιμες πληροφορίες, συμπεριλαμβανομένων πληροφοριών σχετικά με μελλοντικές συνθήκες, για τον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών. Οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές είναι ένα αμερόληπτα καθορισμένο και σταθμισμένο βάσει πιθανοτήτων ποσό πιστωτικών ζημιών που καθορίστηκαν με την αξιολόγηση μιας σειράς πιθανών αποτελεσμάτων και λαμβάνοντας υπόψη προβλέψεις για τις μελλοντικές οικονομικές συνθήκες. Οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές υπολογίζονται για τρία μακροοικονομικά σενάρια, το βασικό, το αρνητικό και το θετικό και το αποτέλεσμα είναι ο μέσος όρος των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών, βάσει του σταθμισμένου μέσου όρου των τριών σεναρίων, με βάση το ποσοστό πιθανότητας κάθε σεναρίου (Σημ. 45).

Τα μακροοικονομικά σενάρια επηρεάζουν τόσο την πιθανότητα αθέτησης υποχρέωσης (PD) όσο και την ζημιά από αθέτηση υποχρέωσης (LGD). Συγκεκριμένα οι πληροφορίες που αφορούν το μέλλον ενσωματώνονται στην πιθανότητα αθέτησης υποχρέωσης (PD) που βασίζονται σε εξισώσεις παλινδρόμησης (regression equations) και προκύπτουν βάση ιστορικών δεδομένων. Χρησιμοποιώντας στατιστική ανάλυση επιλέχθηκαν οι πιο σημαντικές μακρο-μεταβλητές ούτως ώστε να προβλεφθούν με ακρίβεια τα αναμενόμενα ποσοστά αθέτησης. Όσο αφορά τη ζημιά από αθέτηση υποχρέωσης (LGD), οι πληροφορίες σχετικά με τα μελλοντικά στοιχεία ενσωματώνονται μέσω των δεικτών τιμών ακινήτων για τους διάφορους τύπους ακινήτων (σπίτια, εμπορικά ακίνητα, βιομηχανικά ακίνητα). Συγκεκριμένα, για κάθε εξασφάλιση, υπολογίζεται η πιθανή μελλοντική ρευστοποιήσιμη αξία πριν από την προεξόφλησή της πίσω στην ημερομηνία αναφοράς για τον υπολογισμό του αναμενόμενου ελλείμματος ταμειακών ροών.

Κάθε μακροοικονομικό σενάριο που χρησιμοποιείται στον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών περιλαμβάνει μια εκτίμηση όλων των σχετικών μακροοικονομικών μεταβλητών που χρησιμοποιήθηκαν στα μοντέλα για μία πενταετή περίοδο, και ακολούθως στρέφεται στις προβλέψεις μακροπρόθεσμων τιμών ανάπτυξης με βάση εκτιμήσεις πιθανής ανάπτυξης.

2. Περιληψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών (συνέχεια)

2.19 Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων (συνέχεια)

2.19.5 Σενάρια και συντελεστές στάθμισης (συνέχεια)

Όσον αφορά τις σταθμίσεις του σεναρίου, αυτά προσδιορίζονται χρησιμοποιώντας τη θεωρία πιθανότητας και την ανάλυση σοβαρότητας. Τα ιστορικά δεδομένα για την αύξηση του ΑΕΠ (1980-2021) αναλύονται και παράγεται μια κατανομή συχνότητας. Από αυτό προκύπτουν πιθανότητες κατανομής για όλα τα πιθανά αποτελέσματα, υποθέτοντας ένα κανονικό μοτίβο κατανομής για τα δεδομένα. Τα δεδομένα ιστορικής ανάπτυξης της Κύπρου εμφανίζουν υψηλή μεταβλητότητα και η προκύπτουσα κατανομή είναι θετικός λοξή. Ωστόσο, η διανομή τείνει να είναι κανονική καθώς αποκλείονται τα ακραία σημεία. Οι αποκλίσεις των πραγματικών αποτελεσμάτων από τον μέσο όρο υπολογίζονται με βάση τους δείκτες τυπικής απόκλισης και η σοβαρότητα είναι υψηλότερη σε υψηλότερη αναλογία απόκλισης. Οι πιθανότητες υπολογίζονται χρησιμοποιώντας διαστήματα αυτοπεποίθησης. Το βασικό σενάριο καθορίζεται για το εύρος τιμών που αντιστοιχούν σε 50% πιθανότητα αποκλίσεων σε απόσταση μεταξύ του μέσου όρου της ιστορικής κατανομής. Το αρνητικό σενάριο ορίζεται στο εύρος τιμών στα αριστερά της κατανομής που αντιστοιχεί σε 25% πιθανότητα. Και το θετικό σενάριο ορίζεται στο εύρος τιμών στα δεξιά της κατανομής που αντιστοιχεί στην πιθανότητα 25% που απομένει. Αυτά τα σημεία πιθανότητας αναφοράς (50%, 25% και 25%), αποφασίζονται χρησιμοποιώντας ανάλυση σοβαρότητας που ενσωματώνει τη μέση και τυπική απόκλιση της κατανομής.

Οι μακροοικονομικές προβλέψεις για το βασικό, θετικό και αρνητικό σενάριο καθώς και τα αντίστοιχα ποσοστά, καθορίζονται από το Τμήμα Οικονομικής Έρευνας της Τράπεζας Κύπρου. Αυτή η διαδικασία χρησιμοποιεί μια ποικιλία εξωτερικών πραγματικών και προβλεπόμενων πληροφοριών (Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (ΔΝΤ), Ευρωπαϊκή Επιτροπή και άλλα. Τα προκύπτοντα σενάρια και ποσοστά επανεξετάζονται και προτείνονται από τον ΔΔΚ και υποβάλλονται στην Επιτροπή Προβλέψεων για έγκριση.

Γίνονται περιστασιακά ποσοτικές αναπροσαρμογές ή διορθώσεις όταν οι παράμετροι που υπολογίζονται δεν λαμβάνουν υπόψη όλα τα χαρακτηριστικά της αγοράς κατά την ημερομηνία αναφοράς. Οι προσαρμογές που έχουν γίνει παρατίθενται στη Σημείωση 5.2.

2.19.6 Περίοδος επιμέτρησης αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών

Η περίοδος για την οποία καθορίζονται οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές (για 12 μήνες ή για όλη τη διάρκεια ζωής) ενός χρηματοοικονομικού μέσου βασίζεται στη συμβατική διάρκειά του. Για μη ανακυκλούμενα ανοίγματα, η αναμενόμενη διάρκεια ζωής είναι η περίοδος από την ημερομηνία αναφοράς μέχρι τον τερματισμό της διευκόλυνσης. Για τις δανειακές δεσμεύσεις και συμβόλαια χρηματοοικονομικών εγγυήσεων, η περίοδος επιμέτρησης καθορίζεται όπως για τις ανακυκλούμενες διευκολύνσεις.

Για τις ανακυκλούμενες διευκολύνσεις, τις πιστωτικές κάρτες και τα όρια τρεχούμενων λογαριασμών η BOC PCL έχει το δικαίωμα να ακυρώσει ή/και να μειώσει τις διευκολύνσεις με προειδοποίηση δύο μηνών. Η BOC PCL δεν περιορίζει την έκθεση της σε πιστωτικές ζημιές κατά τη συμβατική περίοδο, αλλά αντ' αυτού χρησιμοποιείται ένα μοντέλο συμπεριφοράς όπου σε κάθε περιστρεφόμενη μονάδα εκχωρείται ένας αναμενόμενος χρόνος τερματισμού.

2.19.7 Αγορασμένα ή δημιουργημένα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που είναι πιστωτικά απομειωμένα κατά την αρχική αναγνώριση (POCI)

Αγορασμένα ή δημιουργημένα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που είναι πιστωτικά απομειωμένα κατά την αρχική αναγνώριση (POCI) καταχωρούνται στην εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση. Οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές αναγνωρίζονται ή αποαναγνωρίζονται μόνο στο βαθμό που υπάρχει μεταγενέστερη μεταβολή στις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ' όλη τη διάρκεια ζωής. Για τα αγορασμένα ή δημιουργημένα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που είναι πιστωτικά απομειωμένα κατά την αρχική αναγνώριση (POCI), το Συγκρότημα αναγνωρίζει μόνο σωρευμένες μεταβολές των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών καθ' όλη τη διάρκεια ζωής από την αρχική αναγνώριση ως πρόβλεψη ζημίας. Τα αγορασμένα ή δημιουργημένα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που είναι πιστωτικά απομειωμένα κατά την αρχική αναγνώριση (POCI) παραμένουν μια ξεχωριστή κατηγορία μέχρι την αποαναγνώριση.

2. Περίληψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών (συνέχεια)

2.20 Διαγραφές

Το Συγκρότημα μειώνει τη μεικτή λογιστική αξία ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου όταν δεν υπάρχει εύλογη προσδοκία για ανάκτηση του. Στην περίπτωση αυτή, τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαγράφονται είτε εν μέρει, είτε πλήρως. Η διαγραφή αναφέρεται τόσο στις συμβατικές όσο και στις μη συμβατικές διαγραφές. Η εξωσυμβατική διαγραφή ορίζεται ως η λογιστική μείωση ενός χρέους, χωρίς να παραιτηθεί της νομικής αξίωσης έναντι του οφειλέτη. Η BOC PCL συνεχίζει να αναζητά την ανάκτηση του χρέους (π.χ. ρυθμίσεις αναδιάρθρωσης, συμφωνίες ανταλλαγής χρέους με περιουσιακά στοιχεία, πλήρης διακανονισμός κ.τ.λ.) και το ποσό που διαγράφηκε για χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που εξακολουθούν να υπόκεινται σε δραστηριότητες εκτέλεσης.

Οι ενδεικτικές προϋποθέσεις για την υποβολή προτάσεων για διαγραφή μέρους ή το πλήρες ποσό της έκθεσης περιλαμβάνουν, αλλά δεν περιορίζονται στον ακόλουθο κατάλογο κριτηρίων. Τα κριτήρια ισχύουν τόσο για συμβατικές όσο και για εξωσυμβατικές διαγραφές και δεν εφαρμόζονται εξ ορισμού σε όλες τις περιπτώσεις, καθώς απαιτείται ατομική αξιολόγηση και κρίση για την αξιολόγηση κάθε υπόθεσης με βάση την αξία της.

- Περιπτώσεις που πλησιάζουν την πραγματοποίηση ασφάλειας ή εγγύησης μπορούν να θεωρηθούν απαραίτητες για να διαγραφούν. Όσον αφορά αυτά τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία για τα οποία η ασφάλεια ή η εγγύηση δεν έχει ακόμη πραγματοποιηθεί (αλλά μπορεί να είναι κοντά σε συμφωνία ή άλλη ρύθμιση για πραγματοποίηση), η BOC PCL σχηματίζει μια λογική προσδοκία για μελλοντικές ταμειακές ροές που θα λαμβάνουν επίσης υπόψη την ρευστοποιήσιμη αξία των εξασφαλίσεων.
- Όταν η BOC PCL διακόψει όλες τις ενέργειες είσπραξης και εκτέλεσης χρεών, το υπόλοιπο χρέος μπορεί να εκτιμηθεί για διαγραφή. Ωστόσο, το χρέος μπορεί να διαγραφεί ακόμη και όταν προχωρούν οι δραστηριότητες είσπραξης και εκτέλεσης.
- Η κατάσταση του οφειλέτη είναι ένας άλλος δείκτης αξιολόγησης για διαγραφή, για παράδειγμα, η κατάσταση αφερεγγυότητας του οφειλέτη ή εάν ο οφειλέτης είναι νεκρός ή δεν μπορεί να εντοπιστεί. Ενώ αυτά τα δάνεια ενδέχεται να έχουν ήδη απομειωθεί, η BOC PCL ενδέχεται να μην είναι σε θέση να σχηματίσει εύλογη εκτίμηση για το τι θα πληρώσει ο δανειολήπτης. Ωστόσο, η BOC PCL λαμβάνει όλα τα νομικά διαθέσιμα μέτρα για την ανάκτηση του χρέους, όπου απαιτείται.
- Πελάτες με ανοίγματα με σημαντικό αριθμό ημερών σε καθυστέρηση υπό την προϋπόθεση ότι έχουν εξαντληθεί όλες οι άλλες προσπάθειες αναδιάρθρωσης και ότι η έκθεση θεωρείται μη ανακτήσιμη / μη συλλέξιμη, αξιολογούνται επίσης για διαγραφή.

Οι διαγραφές υπόκεινται στη διαδικασία εσωτερικής διακυβέρνησης του Συγκροτήματος για έλεγχο και έγκριση.

Οι διαγραφές και οι εν μέρει διαγραφές αντιπροσωπεύουν γεγονότα αποαναγνώρισης/μερικής αποαναγνώρισης. Εάν το ποσό της διαγραφής είναι μεγαλύτερο από το ποσό της συσσωρευμένης ζημιάς απομείωσης, η διαφορά αντιμετωπίζεται αρχικά ως προσθήκη στη ζημιά απομείωσης, η οποία εφαρμόζεται στη συνέχεια έναντι της μεικτής λογιστικής αξίας. Οι ανακτήσεις, είτε εν μέρει, είτε πλήρως των ποσών που είχαν προηγουμένως διαγραφεί πιστώνονται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων στην κατηγορία 'Πιστωτικές ζημιές για κάλυψη πιστωτικού κινδύνου για δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες'.

2.21 Χρηματοοικονομικές εγγυητικές, πιστωτικές επιστολές και όρια δανείων που δεν έχουν ακόμη χρησιμοποιηθεί

Το Συγκρότημα εκδίδει χρηματοοικονομικές εγγυητικές στους πελάτες του, αποτελούμενες από πιστωτικές επιστολές, εγγυητικές επιστολές και εγγυήσεις εξ' αποδοχών. Οι χρηματοοικονομικές εγγυητικές αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη τους αξία ως τα ασφάλιστρα που εισπράκτηκαν και παρουσιάζονται στον ενοποιημένο ισολογισμό στην κατηγορία στα 'Δεδουλευμένα, αναβαλλόμενα έσοδα, λοιπές υποχρεώσεις και λοιπές προβλέψεις'. Στη συνέχεια, η υποχρέωση του Συγκροτήματος για κάθε εγγυητική αποτιμάται στο υψηλότερο ποσό μεταξύ: (α) του αρχικού αναγνωρισμένου ποσού, μειωμένο με τη συσσωρευμένη απόσβεση που αναγνωρίζεται περιοδικά στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων στα 'Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες' σύμφωνα με τους όρους της εγγυητικής και (β) του ποσού της πρόβλεψης των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών.

Οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές που προκύπτουν από τις χρηματοοικονομικές εγγυητικές αναγνωρίζονται στις 'Πιστωτικές ζημιές για κάλυψη πιστωτικού κινδύνου για δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες'. Το υπόλοιπο της υποχρέωσης για τις χρηματοοικονομικές εγγυητικές που παραμένει αναγνωρίζεται στα 'Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες' στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων όταν η εγγυητική εκπληρωθεί, ακυρωθεί ή λήξει.

2. Περιληψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών (συνέχεια)

2.21 Χρηματοοικονομικές εγγυητικές, πιστωτικές επιστολές και όρια δανείων που δεν έχουν ακόμη χρησιμοποιηθεί (συνέχεια)

Τα όρια δανείων και απαιτήσεων που έχουν εγκριθεί αλλά δεν έχουν χρησιμοποιηθεί και οι πιστωτικές επιστολές είναι δεσμεύσεις βάσει των οποίων, κατά τη διάρκεια της δέσμευσης, το Συγκρότημα υποχρεούται να παρέχει στον πελάτη ένα δάνειο με προκαθορισμένους όρους. Οι αντίστοιχες αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές παρουσιάζονται στον ισολογισμό του Συγκροτήματος στα 'Δεδουλευμένα, αναβαλλόμενα έσοδα, λοιπές υποχρεώσεις και λοιπές προβλέψεις' εκτός από τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές των δανειακών δεσμεύσεων που αναγνωρίζονται μαζί με την πρόβλεψη ζημιάς του σχετικού ανοίγματος στον ισολογισμό, καθώς το Συγκρότημα δεν μπορεί να προσδιορίσει ξεχωριστά τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές των δανειακών δεσμεύσεων από εκείνες των ανοιγμάτων στον ισολογισμό. Οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές που σχετίζονται με αυτές τις δανειακές δεσμεύσεις και τις πιστωτικές επιστολές αναγνωρίζονται στις 'Πιστωτικές ζημιές για κάλυψη πιστωτικού κινδύνου για δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες' στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων.

Όταν ο πελάτης αντλεί δέσμευση, το δάνειο εμφανίζεται στα (i) χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε εύλογη αξία που κατέχονται προς εμπορία, σύμφωνα με τη σχετική δέσμευση δανειακών παραγώγων, (ii) χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε εύλογη αξία που δεν κατέχονται προς εμπορία ακολουθώντας τις δανειακές δεσμεύσεις που έχουν καθοριστεί στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, ή (iii) δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες, όταν η σχετική δέσμευση δανείων δεν αποτιμάται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.

2.22 Συμψηφισμός χρηματοοικονομικών μέσων

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις συμψηφίζονται και το καθαρό ποσό απεικονίζεται στον ενοποιημένο ισολογισμό, όταν υπάρχει επί του παρόντος νομικά ισχυρό δικαίωμα το Συγκρότημα να συμψηφίσει τα ποσά που αναγνωρίστηκαν και προτίθεται είτε να προβεί σε διακανονισμό του καθαρού υπολοίπου, είτε να εισπράξει το ποσό της απαίτησης εξοφλώντας ταυτόχρονα την υποχρέωση. Το νόμιμο εκτελεστέο δικαίωμα δεν πρέπει να δεσμεύεται με μελλοντικά γεγονότα και οφείλει να εκτελεστεί στα πλαίσια των συνήθων εργασιών και σε περίπτωση αθέτησης, αφερεγγυότητας ή πτώχευσης οποιουδήποτε από τα μέρη.

2.23 Λογιστική αντιστάθμισης

Το Συγκρότημα επέλεξε ως επιλογή λογιστικής πολιτικής που επιτρέπεται από το ΔΠΧΑ 9, να συνεχίσει να εφαρμόζει λογιστική αντιστάθμισης σύμφωνα με το ΔΛΠ 39. Το Συγκρότημα εφαρμόζει τις τροποποιημένες γνωστοποιήσεις της λογιστικής αντιστάθμισης βάσει του ΔΠΧΑ 7.

Το Συγκρότημα χρησιμοποιεί παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα για την αντιστάθμιση κινδύνων που απορρέουν από τις μεταβολές των επιτοκίων και των τιμών συναλλάγματος και στην περίπτωση των αντισταθμίσεων καθαρής επένδυσης, το Συγκρότημα χρησιμοποιεί επίσης άλλες χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις. Το Συγκρότημα εφαρμόζει λογιστική αντιστάθμισης για συναλλαγές οι οποίες πληρούν τα σχετικά κριτήρια.

Κατά την έναρξη της αντισταθμιστικής σχέσης, το Συγκρότημα προβαίνει σε τεκμηρίωση της αντισταθμιστικής σχέσης μεταξύ αντισταθμισμένου στοιχείου και αντισταθμιστικών μέσων και της επιδίωξης του αναφορικά με τη διαχείριση του κινδύνου και της στρατηγικής του για την ανάληψη της αντιστάθμισης. Η τεκμηρίωση περιλαμβάνει και τον τρόπο με τον οποίο το Συγκρότημα αξιολογεί την αποτελεσματικότητα της αντιστάθμισης τόσο κατά την έναρξη, όσο και σε συνεχή βάση.

Κατά την έναρξη της αντισταθμιστικής σχέσης και σε κάθε ημερομηνία αξιολόγησης της αποτελεσματικότητας της αντιστάθμισης, αξιολογείται κατά πόσον η αντιστάθμιση αναμένεται να είναι άκρως αποτελεσματική ως προς τον συμψηφισμό των μεταβολών της εύλογης αξίας ή των ταμειακών ρών που αποδίδονται στον αντισταθμιζόμενο κίνδυνο. Μια αντιστάθμιση θεωρείται άκρως αποτελεσματική όταν οι μεταβολές της εύλογης αξίας ή των ταμειακών ρών του αντισταθμιστικού χρηματοοικονομικού μέσου και του αντισταθμιζόμενου μέσου που αποδίδονται στον αντισταθμιζόμενο κίνδυνο κατά την περίοδο για την οποία έχει προσδιοριστεί η αντιστάθμιση, συμψηφίζονται σε εύρος που κυμαίνεται μεταξύ 80% και 125%. Όσον αφορά τις αντισταθμίσεις ταμειακών ρών όπου το αντισταθμιζόμενο μέσο είναι μια προσδοκώμενη συναλλαγή, το Συγκρότημα εκτιμά εάν αυτή είναι πολύ πιθανή και παρουσιάζει έκθεση μεταβολής των ταμειακών ρών η οποία ενδέχεται να επηρεάσει την ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων.

Οι γνωστοποιήσεις που απαιτούνται βάσει της μεταρρύθμισης του δείκτη αναφοράς επιτοκίου παρατίθενται στη Σημείωση 21.

2. Περίληψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών (συνέχεια)

2.23 Λογιστική αντιστάθμισης (συνέχεια)

2.23.1 Αντισταθμίσεις εύλογης αξίας

Για αντισταθμίσεις εύλογης αξίας που πληρούν τα κριτήρια για λογιστική αντιστάθμισης, η αλλαγή στην εύλογη αξία από την επιμέτρηση του μέσου αντιστάθμισης αναγνωρίζεται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων στα 'Καθαρά κέρδη από συναλλαγές με χρηματοοικονομικά μέσα και πώληση/διάλυση θυγατρικών και συγγενών εταιριών'. Η λογιστική αξία του αντισταθμιζόμενου μέσου προσαρμόζεται με το κέρδος ή τη ζημιά που προκύπτει από το αντισταθμιζόμενο μέσο και αφορά τον αντισταθμιζόμενο κίνδυνο. Το εν λόγω κέρδος ή ζημιά αναγνωρίζεται στα 'Καθαρά κέρδη από συναλλαγές με χρηματοοικονομικά μέσα και πώληση/διάλυση θυγατρικών και συγγενών εταιριών' στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων. Η μεταβολή της εύλογης αξίας του αντισταθμισμένου στοιχείου που αναλογεί στον αντισταθμιζόμενο κίνδυνο καταχωρείται ως μέρος της λογιστικής αξίας του αντισταθμισμένου στοιχείου και αναγνωρίζεται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων στα 'Καθαρά κέρδη από συναλλαγή με χρηματοοικονομικά μέσα και πώληση/διάλυση θυγατρικών και συγγενών Εταιριών'.

Εάν το αντισταθμιστικό χρηματοοικονομικό μέσο λήξει ή πωληθεί, διακοπεί ή ασκηθεί, ή η αντιστάθμιση δεν πληροί εφεξής τις προϋποθέσεις εφαρμογής της αντισταθμιστικής λογιστικής, η λογιστική αντιστάθμιση διακόπτεται. Για αντισταθμιζόμενα μέσα που επιμετρούνται στο αποσβεσμένο κόστος, η διαφορά μεταξύ της λογιστικής τους αξίας κατά τη διακοπή της αντιστάθμισης, και της αξίας που θα είχε το μέσο χωρίς τη λογιστική αντιστάθμιση, αποσβένεται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων κατά την υπολειπόμενη περίοδο της αρχικής αντιστάθμισης. Σε περίπτωση αποαναγνώρισης του αντισταθμιζόμενου μέσου, η διαφορά αναγνωρίζεται αμέσως στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων.

2.23.2 Αντισταθμίσεις ταμειακών ροών

Για αντισταθμίσεις ταμειακών ροών που πληρούν τα κριτήρια λογιστικής αντιστάθμισης, το μέρος του κέρδους ή της ζημιάς του μέσου αντιστάθμισης που τεκμηριώνεται ως αποτελεσματική αντιστάθμιση, αναγνωρίζεται απευθείας στο 'Αποθεματικό αντισταθμιστικής λογιστικής ταμειακών ροών' στα λοιπά συνολικά εισοδήματα. Το αναποτελεσματικό μέρος του κέρδους ή της ζημιάς του μέσου αντιστάθμισης αναγνωρίζεται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων στα 'Καθαρά κέρδη από συναλλαγές με χρηματοοικονομικά μέσα και πώληση/διάλυση θυγατρικών και συγγενών Εταιριών'.

Όταν οι αντισταθμίσεις ταμειακών ροών επηρεάζουν την ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού, τα κέρδη ή οι ζημιές που αναγνωρίστηκαν στο 'Αποθεματικό αντισταθμιστικής λογιστικής ταμειακών ροών' μεταφέρονται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων.

2.23.3 Αντισταθμίσεις καθαρής επένδυσης σε δραστηριότητες εξωτερικού

Οι αντισταθμίσεις της καθαρής επένδυσης σε θυγατρικές ή υποκαταστήματα στο εξωτερικό αντιμετωπίζονται λογιστικά κατά τρόπο συναφή με τις αντισταθμίσεις ταμειακών ροών. Το μέρος του κέρδους ή της ζημιάς του αντισταθμιστικού μέσου που τεκμηριώνεται ως αποτελεσματική αντιστάθμιση αναγνωρίζεται στα λοιπά συνολικά εισοδήματα και το αναποτελεσματικό μέρος αναγνωρίζεται στα 'Καθαρά κέρδη από διαπραγμάτευση συναλλάγματος' στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων.

Κατά την πώληση ή εκκαθάριση ενός υποκαταστήματος ή θυγατρικής στο εξωτερικό, το συνολικό κέρδος ή ζημιά που έχει αναγνωριστεί απευθείας στα λοιπά συνολικά εισοδήματα αναγνωρίζεται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων στα 'Καθαρά κέρδη από συναλλαγές με χρηματοοικονομικά μέσα και πώληση/διάλυση θυγατρικών και συγγενών Εταιριών'.

2.24 Μετρητά και αντίστοιχα μετρητών

Τα μετρητά και αντίστοιχα μετρητών για σκοπούς της ενοποιημένης κατάστασης ταμειακών ροών αποτελούνται από μετρητά, μη υποχρεωτικές καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες, δάνεια και απαιτήσεις σε τράπεζες και άλλες αξίες που είναι άμεσα ρευστοποιήσιμες και είναι αποπληρωτέες εντός τριών μηνών από την ημερομηνία της απόκτησής τους.

2. Περιληψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών (συνέχεια)

2.25 Ασφαλιστικές εργασίες

Το Συγκρότημα παρέχει ασφαλιστικές υπηρεσίες κλάδου ζωής και γενικού κλάδου και εκδίδει ασφαλιστικά και επενδυτικά συμβόλαια. Ασφαλιστήριο συμβόλαιο είναι το συμβόλαιο στο οποίο το ένα πρόσωπο (φορέας ασφάλισης) αποδέχεται σημαντικό ασφαλιστικό κίνδυνο από το άλλο πρόσωπο (ασφαλιζόμενο), αποδεχόμενο να αποζημιώσει τον ασφαλιζόμενο στην περίπτωση επέλευσης καθορισμένου αβέβαιου μελλοντικού συμβάντος (το ασφαλιζόμενο συμβάν) που επηρεάζει αρνητικά τον ασφαλιζόμενο.

Ένα συμβόλαιο που κατατάχθηκε ως ασφαλιστήριο συμβόλαιο παραμένει ασφαλιστήριο συμβόλαιο μέχρι την εκπλήρωση ή εκπνοή όλων των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων που απορρέουν από το συμβόλαιο, έστω και αν ο ασφαλιστικός κίνδυνος μειωθεί σημαντικά κατά τη διάρκεια της περιόδου του συμβολαίου.

Τα επενδυτικά συμβόλαια μπορούν να επαναταξινομηθούν ως ασφαλιστήρια συμβόλαια μετά την αρχική τους αναγνώριση εάν ο ασφαλιστικός κίνδυνος γίνει σημαντικός.

2.25.1 Ασφαλιστικές εργασίες κλάδου ζωής

Τα ασφάλιστρα από ασφαλιστήρια συμβόλαια κλάδου ζωής συνδεδεμένα με επενδύσεις (unit-linked) αναγνωρίζονται όταν εισπραχθούν και γίνει η κατανομή μονάδων στους ασφαλιζόμενους. Τα ασφάλιστρα από ασφαλιστήρια συμβόλαια κλάδου ζωής που δεν συνδέονται με επενδύσεις (non-linked) αναγνωρίζονται όταν είναι εισπρακτέα με βάση τους όρους των ασφαλιστηρίων συμβολαίων.

Οι αμοιβές διαχείρισης επενδύσεων και άλλα έξοδα που χρεώνονται στα ασφαλιστικά ταμεία μακροπρόθεσμων εργασιών, καθώς και το κόστος κάλυψης από θάνατο αναγνωρίζονται σε αντιστοιχία με τα σχετικά ασφάλιστρα και με βάση τους όρους των σχετικών ασφαλιστηρίων συμβολαίων.

Οι απαιτήσεις αναγνωρίζονται ως έξοδο όταν συμβούν. Οι υποχρεώσεις ασφαλιστηρίων συμβολαίων κλάδου ζωής καθορίζονται μετά από αναλογιστική εκτίμηση και τα ασφαλιστήρια συνδεδεμένα με επενδύσεις περιλαμβάνουν την εύλογη αξία των μονάδων που κατανεμήθηκαν ξεχωριστά στους ασφαλιζόμενους για κάθε ασφαλιστήριο συμβόλαιο.

2.25.2 Ασφαλιστικές εργασίες κλάδου ζωής σε ισχύ

Το Συγκρότημα αναγνωρίζει ως άυλο περιουσιακό στοιχείο την αξία των συμβολαίων σε ισχύ όσον αφορά τα ασφαλιστήρια συμβόλαια κλάδου ζωής. Το περιουσιακό στοιχείο αντιπροσωπεύει την παρούσα αξία του μεριδίου των μετόχων στα κέρδη που αναμένεται ότι θα προκύψουν από τα ασφαλιστήρια συμβόλαια κλάδου ζωής που ισχύουν κατά την ημερομηνία αναφοράς, χρησιμοποιώντας κατάλληλες οικονομικές και αναλογιστικές εκτιμήσεις παρόμοιες με αυτές που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό των σχετικών υποχρεώσεων από τα ίδια ασφαλιστήρια συμβόλαια. Η μεταβολή στην παρούσα αξία καθορίζεται βάσει των ταμειακών ροών μετά τη φορολογία, αλλά για σκοπούς παρουσίασης, η μεταβολή στην αξία αναφέρεται πριν τη φορολογία, χρησιμοποιώντας το κατάλληλο ποσοστό φορολογίας.

2.25.3 Ασφαλιστικές εργασίες γενικού κλάδου

Τα ασφάλιστρα αναγνωρίζονται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων όταν είναι εισπρακτέα με βάση τους όρους των ασφαλιστηρίων συμβολαίων. Τα μη δεδουλευμένα ασφάλιστρα που αναλογούν στην περίοδο κινδύνου μετά την ημερομηνία του ισολογισμού αναβάλλεται να αποκτηθούν σε επόμενες περιόδους αναφοράς.

Γίνεται πρόβλεψη για το υπολογιζόμενο ποσό των εκκρεμών απαιτήσεων που έχουν γνωστοποιηθεί αλλά δεν έχουν διακανονιστεί και των απαιτήσεων που έχουν επισυμβεί μέχρι την ημερομηνία του ισολογισμού αλλά δεν έχουν γνωστοποιηθεί. Η αύξηση στις υποχρεώσεις για το ποσό των απαιτήσεων που έχουν γνωστοποιηθεί αλλά δεν έχουν διακανονιστεί γίνεται ξεχωριστά για κάθε περίπτωση λαμβάνοντας υπόψη όλα τα γνωστά δεδομένα, την εμπειρία του πρόσφατου παρελθόντος και υποθέσεις για τη μελλοντική έκβαση των εκκρεμών απαιτήσεων. Η πρόβλεψη για απαιτήσεις που έχουν επισυμβεί, αλλά δεν έχουν γνωστοποιηθεί μέχρι την ημερομηνία του ισολογισμού υπολογίζεται με παρόμοιες στατιστικές τεχνικές.

2.25.4 Επενδυτικά συμβόλαια

Τα έσοδα από επενδυτικά συμβόλαια αναγνωρίζονται όταν εισπραχθούν και γίνει η κατανομή μονάδων στους ασφαλιζόμενους.

2. Περιλήψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών (συνέχεια)

2.25 Ασφαλιστικές εργασίες (συνέχεια)

2.25.5 Έλεγχος επάρκειας υποχρεώσεων

Σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού διενεργείται έλεγχος της επάρκειας των υποχρεώσεων από ασφαλιστήρια συμβόλαια, χρησιμοποιώντας τις τρέχουσες βέλτιστες εκτιμήσεις της παρούσας αξίας των μελλοντικών συμβατικών ταμειακών ροών και απαιτήσεων, εξόδων και αποδόσεων των επενδύσεων. Οποιαδήποτε ελλείμματα στις προβλέψεις αναγνωρίζονται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων.

2.26 Συμφωνίες επαναγοράς και επαναπώλησης

Αξίες που πωλούνται βάσει συμφωνίας για επαναγορά σε συγκεκριμένη μελλοντική ημερομηνία δεν διαγράφονται από τον ενοποιημένο ισολογισμό. Τα εισπραχθέντα ποσά, συμπεριλαμβανομένων των δεδουλευμένων τόκων, αναγνωρίζονται στον ενοποιημένο ισολογισμό ως 'Συμφωνίες επαναγοράς' και αποδίδουν την ουσία της συναλλαγής ως δάνειο προς το Συγκρότημα. Η διαφορά μεταξύ της τιμής πώλησης και της τιμής επαναγοράς παρουσιάζεται ως έξοδο από τόκους και αναγνωρίζεται κατά τη διάρκεια της συμφωνίας χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Οι επενδύσεις που έχουν δοθεί ως εξασφάλιση στα πλαίσια των συμφωνιών επαναγοράς, μπορούν είτε να πωληθούν, είτε να επανεκχωρηθούν από τον αντισυμβαλλόμενο. Όταν ο αντισυμβαλλόμενος έχει το δικαίωμα να πωλήσει ή να επανεκχωρήσει τις αξίες το Συγκρότημα επαναταξινομεί αυτές τις αξίες στον ενοποιημένο ισολογισμό του, στις 'Επενδύσεις που εκχωρήθηκαν ως εξασφάλιση'.

Αξίες που αγοράζονται βάσει συμφωνίας για επαναπώληση σε συγκεκριμένη μελλοντική ημερομηνία αναγνωρίζονται ως συμφωνίες επαναπώλησης. Η διαφορά μεταξύ της τιμής αγοράς και τιμής επαναπώλησης παρουσιάζεται σαν έσοδο από τόκους και αναγνωρίζεται κατά τη διάρκεια της συμφωνίας, χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

2.27 Μισθώσεις - Το Συγκρότημα ως μισθωτής

Το Συγκρότημα αναγνωρίζει το δικαίωμα χρήσης περιουσιακού στοιχείου και υποχρεώσεις μίσθωσης για συμβόλαια που μεταφέρουν το δικαίωμα να ελέγχουν τη χρήση ενός προσδιορισμένου περιουσιακού στοιχείου για μια χρονική περίοδο έναντι ανταλλάγματος.

Το Συγκρότημα έχει το δικαίωμα να κατευθύνει τη χρήση ενός προσδιορισμένου περιουσιακού στοιχείου καθ' όλη τη διάρκεια της χρήσης, όταν έχει το δικαίωμα να καθορίζει πώς και για ποιο σκοπό το περιουσιακό στοιχείο χρησιμοποιείται και έχει το δικαίωμα να αλλάξει τον σκοπό, καθ' όλη τη διάρκεια της χρήσης (για παράδειγμα τα δικαιώματα λήψης αποφάσεων που επηρεάζουν σημαντικά τα οικονομικά οφέλη που μπορούν να προκύψουν από τη χρήση του υποκείμενου περιουσιακού στοιχείου). Ουσιαστικά, το δικαίωμα αυτό επιτρέπει στο Συγκρότημα να αλλάξει τις αποφάσεις του καθ' όλη τη διάρκεια της σύμβασης χωρίς την έγκριση του εκμισθωτή.

Οι υποχρεώσεις μίσθωσης αρχικά αποτιμώνται στην παρούσα αξία των μελλοντικών μισθωμάτων που προεξοφλούνται με το Επαυξητικό Χρεωστικό Επιτόκιο (IBR) του μισθωτή, δεδομένου ότι το επιτόκιο που εμπεριέχεται στη μίσθωση δεν μπορεί να προσδιοριστεί άμεσα. Στη συνέχεια, η υποχρέωση της μίσθωσης προσαρμόζεται για τις πληρωμές τόκων και μισθωμάτων, καθώς και για τις επιπτώσεις των τροποποιήσεων της μίσθωσης. Οι τόκοι υπολογίζονται με την αναπροσαρμογή της παρούσας αξίας της υποχρέωσης μίσθωσης και επιβαρύνουν την ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων στην κατηγορία 'Έξοδα από τόκους'.

Το δικαίωμα χρήσης περιουσιακών στοιχείων επιμετράται στο κόστος, μείον τυχόν συσσωρευμένες αποσβέσεις και ζημιές απομείωσης και προσαρμόζονται για τυχόν υποχρεώσεις εκμίσθωσης. Το κόστος δικαιώματος χρήσης του περιουσιακού στοιχείου περιλαμβάνει το ποσό της αρχικής αποτίμησης της υποχρέωσης μίσθωσης, του αρχικού άμεσου κόστους και της πρόβλεψης για έξοδα αποκατάστασης, προσαρμοσμένο για τυχόν σχετικές προπληρωμένες ή δεδουλευμένες πληρωμές μισθωμάτων που είχαν αναγνωριστεί προηγουμένως. Οι αποσβέσεις υπολογίζονται με τη σταθερή μέθοδο μέχρι τη λήξη της περιόδου μίσθωσης και καταχωρούνται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων στα 'Λοιπά λειτουργικά έξοδα'. Το δικαίωμα χρήσης περιουσιακού στοιχείου υπόκειται σε απομείωση σύμφωνα με το ΔΛΠ 36.

2. Περιληψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών (συνέχεια)

2.27 Μισθώσεις - Το Συγκρότημα ως μισθωτής (συνέχεια)

Το Συγκρότημα επέλεξε να χρησιμοποιήσει την εξαίρεση αναγνώρισης για συμβάσεις μισθώσεων οι οποίες, κατά την ημερομηνία έναρξης, έχουν διάρκεια μίσθωσης ίση ή μικρότερη των 12 μηνών και δεν περιλαμβάνουν δικαίωμα αγοράς ('βραχυπρόθεσμες μισθώσεις'), και συμβάσεις μισθώσεων για τις οποίες το υποκείμενο περιουσιακό στοιχείο είναι χαμηλής αξίας ('χαμηλής αξίας περιουσιακά στοιχεία'). Πληρωμές που σχετίζονται με βραχυπρόθεσμες μισθώσεις και μισθώσεις χαμηλής αξίας περιουσιακών στοιχείων αναγνωρίζονται με τη σταθερή μέθοδο ως έξοδα στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων.

Οι μισθώσεις παρακολουθούνται για σημαντικές αλλαγές που θα μπορούσαν να προκαλέσουν αλλαγή στη διάρκεια της μίσθωσης και στο τέλος κάθε περιόδου αναφοράς και επανεκτιμείται η επίδραση στην υποχρέωση της μίσθωσης και του δικαιώματος χρήσης του περιουσιακού στοιχείου. Η υποχρέωση μίσθωσης υπολογίζεται εκ νέου εάν υπάρχει αλλαγή στις μελλοντικές πληρωμές μισθωμάτων, αλλαγή στη διάρκεια μίσθωσης, ή ανάλογα με την περίπτωση, αλλαγή στην εκτίμηση του κατά πόσον μια επιλογή επέκτασης είναι εύλογα βέβαιο ότι θα ασκηθεί ή η επιλογή τερματισμού είναι εύλογο να μην ασκείται. Όταν η υποχρέωση μίσθωσης υπολογίζεται εκ νέου, γίνεται αντίστοιχη προσαρμογή του δικαιώματος χρήσης περιουσιακού στοιχείου και/ή στα κέρδη ή ζημίες, ανάλογα με την περίπτωση.

Η διάρκεια της μίσθωσης υπολογίζεται ως μη ακυρώσιμος όρος της μίσθωσης, μαζί με οποιεσδήποτε περιόδους καλύπτονται από την επιλογή παράτασης της μίσθωσης (εφόσον είναι εύλογα βέβαιο ότι θα ασκηθεί) ή οποιεσδήποτε περιόδους που καλύπτονται από την επιλογή λήξης της μίσθωσης (εφόσον είναι εύλογα βέβαιο ότι δεν πρέπει να ασκηθεί). Η εκτίμηση του εάν το Συγκρότημα είναι εύλογα βέβαιο να ασκήσει τέτοιες επιλογές επηρεάζει τη διάρκεια της μίσθωσης, η οποία επηρεάζει σημαντικά το ποσό των υποχρεώσεων μίσθωσης και των αναγνωρισμένων δικαιωμάτων χρήσης των περιουσιακών στοιχείων. Η κρίση χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό της μίσθωσης, η οποία παρουσιάζεται περαιτέρω στη Σημείωση 5.13.

Οι πληρωμές μισθωμάτων περιλαμβάνουν γενικά τις σταθερές πληρωμές και τις μεταβλητές πληρωμές που εξαρτώνται από ένα δείκτη (όπως ένας δείκτης πληθωρισμού).

Οι μεταβλητές πληρωμές μισθωμάτων που προσδιορίζονται με αναφορά σε δείκτη ή ποσοστό λαμβάνεται υπόψη στην υποχρέωση μίσθωσης μόνο όταν υπάρχει μεταβολή στις ταμειακές ροές που προκύπτει από τη μεταβολή του δείκτη ή του επιτοκίου αναφοράς. Στις περιπτώσεις που η σύμβαση μίσθωσης περιλαμβάνει έναν όρο που σχετίζεται με την αύξηση της μισθωτικής πληρωμής βάσει μεταβλητών μισθωμάτων, η αύξηση αυτή εφαρμόζεται στη μίσθωση όταν τεθεί σε ισχύ (όταν πραγματοποιείται η πραγματική εκροή). Η αξιολόγηση εκτελείται σε κάθε ημερομηνία αναφοράς. Στις περιπτώσεις όπου η σύμβαση μίσθωσης περιλαμβάνει όρο με σταθερές αυξήσεις των μισθωμάτων, η αύξηση λογίζεται στην αρχική αναγνώριση της υποχρέωσης μίσθωσης.

Όταν μία μίσθωση περιλαμβάνει μια επέκταση ή μια λύση τερματισμού που η ομάδα θεωρεί εύλογα βέβαιη ότι θα ασκηθεί, οι αναμενόμενες πληρωμές μισθωμάτων ή το κόστος τερματισμού συμπεριλαμβάνονται στις πληρωμές μισθωμάτων για τον προσδιορισμό της υποχρέωσης μίσθωσης.

2.28 Ακίνητα και εξοπλισμός

Ακίνητα που κατέχονται από το Συγκρότημα για χρήση στην παροχή υπηρεσιών ή για διοικητικούς σκοπούς κατατάσσονται ως ακίνητα που χρησιμοποιούνται για τις εργασίες του Συγκροτήματος. Στις επενδύσεις σε ακίνητα κατατάσσονται ακίνητα που κατέχονται από το Συγκρότημα για ενοικίαση ή/και για κεφαλαιουχικό κέρδος, όπως παρουσιάζεται περαιτέρω στη Σημείωση 2.29. Στην περίπτωση όπου ακίνητα που κατέχονται από το Συγκρότημα περιλαμβάνουν ένα μέρος που χρησιμοποιείται για τις δραστηριότητες του Συγκροτήματος και ένα μέρος που ενοικιάζεται σε τρίτους ή κρατείται για κεφαλαιουχικό κέρδος, η ταξινόμησή τους βασίζεται στο κατά πόσο τα συστατικά μέρη μπορούν να πωληθούν ξεχωριστά. Διαφορετικά, ολόκληρο το ακίνητο αναγνωρίζεται ως ακίνητο που χρησιμοποιείται για τις δραστηριότητες του Συγκροτήματος, εκτός αν το μέρος που χρησιμοποιείται για τις δραστηριότητες του Συγκροτήματος είναι ασήμαντο. Η ταξινόμηση των ακινήτων στις διάφορες κατηγορίες εξετάζεται σε συστηματική βάση και αναθεωρείται όταν υπάρχουν σημαντικές αλλαγές στη χρήση τους.

2. Περιληψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών (συνέχεια)

2.28 Ακίνητα και εξοπλισμός (συνέχεια)

Τα ακίνητα που χρησιμοποιούνται για τις δραστηριότητες του Συγκροτήματος επιμετρούνται αρχικά στο κόστος και μεταγενέστερα επιμετρούνται στην εύλογη αξία μείον συσσωρευμένες αποσβέσεις και απομειώσεις. Η εκτίμηση γίνεται σε τακτά διαστήματα μεταξύ 3 μέχρι 5 χρόνια, αναλόγως του ακινήτου, (αλλά πιο συχνές εκτιμήσεις μπορούν να πραγματοποιηθούν εκεί όπου υπάρχει σημαντική και πτωτική κίνηση στις τιμές των ακινήτων) από ανεξάρτητους, προσοντούχους εκτιμητές ή εσωτερικούς εγκεκριμένους εκτιμητές του Συγκροτήματος που εφαρμόζουν ένα μοντέλο αποτίμησης όπως συνίσταται από διεθνώς αποδεκτά πρότυπα αποτίμησης. Οι αποσβέσεις υπολογίζονται στην εύλογη αξία μείον την υπολειμματική αξία κάθε ακινήτου με βάση τη μέθοδο σταθερής απόσβεσης κατά τη διάρκεια της αναμενόμενης ωφέλιμης ζωής. Κέρδη ή ζημιές από επανεκτιμήσεις αναγνωρίζονται στα λοιπά συνολικά εισοδήματα στο 'Αποθεματικό επανεκτίμησης ακινήτων'.

Το 'Αποθεματικό επανεκτίμησης ακινήτων' περιλαμβάνει επανεκτιμήσεις ακινήτων που αρχικά χρησιμοποιήθηκε από το Συγκρότημα για τις λειτουργίες του και μεταγενέστερα μεταφέρθηκε στις 'Επενδύσεις σε ακίνητα' και/ή στα 'Αποθέματα ακινήτων'. Η ωφέλιμη ζωή κυμαίνεται από 30 μέχρι 67 χρόνια. Η γη δεν αποσβένεται. Στην περίπτωση διάθεσης ακινήτων, το σχετικό υπόλοιπο στο αποθεματικό επανεκτίμησης ακινήτων μεταφέρεται στα 'Αδιανέμητα κέρδη'.

Οι δαπάνες μετατροπών/βελτίωσης σε μισθωμένα ακίνητα αποσβένονται σε περίοδο 5 χρόνων.

Ο εξοπλισμός επιμετρείται στο κόστος μείον συσσωρευμένες αποσβέσεις. Οι αποσβέσεις του εξοπλισμού υπολογίζονται, με βάση τη μέθοδο της σταθερής απόσβεσης κατά τη διάρκεια της αναμενόμενης ωφέλιμης ζωής του, από 5 μέχρι 10 χρόνια.

Το δικαίωμα χρήσης του περιουσιακού στοιχείου αναγνωρίζεται ως ακίνητο και επιμετράται στο κόστος μείον συσσωρευμένες αποσβέσεις και αναπροσαρμόζεται για συγκεκριμένες επαναμετρήσεις των υποχρεώσεων μισθώσεων. Οι αποσβέσεις του αναγνωρισμένου δικαιώματος χρήσης του περιουσιακού στοιχείου υπολογίζονται με βάση τη μέθοδο σταθερής απόσβεσης κατά τη διάρκεια της μίσθωσης, όπως παρουσιάζονται περαιτέρω στη Σημείωση 2.27.

Κατά την ημερομηνία αναφοράς, η λογιστική αξία του εξοπλισμού αναθεωρείται για τυχόν απομείωση όταν τα γεγονότα ή οι μεταβολές των συνθηκών υποδεικνύουν ότι η λογιστική του αξία μπορεί να μην είναι ανακτήσιμη. Όπου η ανακτήσιμη αξία είναι μικρότερη της λογιστικής αξίας, ο εξοπλισμός απομειώνεται στο ανακτήσιμο ποσό.

2.29 Επενδύσεις σε ακίνητα

Οι επενδύσεις σε ακίνητα περιλαμβάνουν γη και κτήρια που δεν χρησιμοποιούνται από ή στις δραστηριότητες του Συγκροτήματος, ούτε είναι προς πώληση στη διεξαγωγή συνήθων εργασιών, αλλά κατέχονται κυρίως για έσοδα από ενοίκια και/ή κεφαλαιουχικό κέρδος. Αυτά τα κτήρια ουσιαστικά ενοικιάζονται σε ενοικιαστές και δεν προορίζονται να πωληθούν στα πλαίσια των συνήθων εργασιών. Επιπρόσθετα, τα μισθωμένα ακίνητα που προκύπτουν από ανταλλαγή χρέους και εκμισθώνονται με λειτουργικές μισθώσεις ταξινομούνται επίσης ως 'Επενδύσεις σε ακίνητα'.

Οι επενδύσεις σε ακίνητα επιμετρούνται αρχικά στο κόστος, που συμπεριλαμβάνει τα έξοδα της συναλλαγής. Μετά την αρχική αναγνώριση, οι επενδύσεις σε ακίνητα επιμετρούνται στην εύλογη αξία κατά την ημερομηνία αναφοράς. Κέρδη ή ζημιές που προκύπτουν από μεταβολές στην εύλογη αξία των επενδύσεων σε ακίνητα αναγνωρίζονται στις 'Καθαρά κέρδη/(ζημιές) από επανεκτίμηση και πώληση επενδύσεων σε ακίνητα' στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων. Οι εκτιμήσεις γίνονται από ανεξάρτητους προσοντούχους εκτιμητές ή εσωτερικούς εξειδικευμένους εκτιμητές του Συγκροτήματος.

Μεταφορές γίνονται σε (ή από) επενδύσεις σε ακίνητα μόνο όταν υπάρχει αλλαγή χρήσης. Για μεταφορά από ακίνητα για ίδια χρήση σε επενδύσεις σε ακίνητα, το Συγκρότημα λογίζει το εν λόγω ακίνητο σύμφωνα με την πολιτική που περιγράφεται στη Σημείωση 2.28 'Ακίνητα και εξοπλισμός' μέχρι την ημερομηνία αλλαγής χρήσης. Για μεταφορά από επενδύσεις σε ακίνητα σε αποθέματα ακινήτων το τεκμαρτό κόστος του ακινήτου για μεταγενέστερη χρήση είναι η εύλογη αξία του την ημερομηνία αλλαγής χρήσης.

2. Περιληψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών (συνέχεια)

2.30 Αποθέματα ακινήτων

Το Συγκρότημα ως μέρος των συνήθων εργασιών του, αποκτά ακίνητα από πελάτες στα πλαίσια διευθέτησης των υποχρεώσεών τους, είτε απευθείας από την BOC PCL είτε μέσω εταιριών που συστάθηκαν και ελέγχονται από το Συγκρότημα των οποίων η μόνη δραστηριότητα είναι η διαχείριση των εν λόγω ακινήτων με σκοπό να τα πωλήσει. Τα ακίνητα αυτά αναγνωρίζονται στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις του Συγκροτήματος ως 'Αποθέματα ακινήτων', αποδίδοντας την ουσία αυτών των συναλλαγών.

Τα αποθέματα ακινήτων αρχικά αναγνωρίζονται σε κόστος και μεταγενέστερα επιμετρούνται στο χαμηλότερο της τιμής κόστους και της καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας. Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία είναι η εκτιμώμενη τιμή πώλησης, μείον οι εκτιμώμενες δαπάνες απαραίτητες για να γίνει η πώληση.

Αν η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία είναι χαμηλότερη από το κόστος των αποθεμάτων σε ακίνητα, αναγνωρίζεται απομείωση στην 'Απομείωση μη χρηματοοικονομικών μέσων' στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων.

2.31 Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται προς πώληση και μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες

Το Συγκρότημα ταξινομεί μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία και τις ομάδες εκποίησης (disposal groups) που κατέχονται προς πώληση, εάν η λογιστική αξία τους θα ανακτηθεί κυρίως μέσω μιας συναλλαγής πώλησης και όχι από τη συνεχόμενη χρήση τους.

Το πιο πάνω κριτήριο θεωρείται ότι πληρείται μόνο όταν η πώληση είναι πολύ πιθανή και το περιουσιακό στοιχείο ή η ομάδα εκποίησης είναι διαθέσιμα για άμεση πώληση στην παρούσα τους κατάσταση. Οι απαιτούμενες ενέργειες για την ολοκλήρωση της πώλησης πρέπει να υποδεικνύουν ότι είναι απίθανο ότι σημαντικές αλλαγές θα υπάρξουν στο πλάνο πώλησης ή ότι θα αποσυρθεί το πλάνο. Η διοίκηση πρέπει να έχει δεσμευτεί σε πρόγραμμα πώλησης και η πώληση θα πρέπει να αναμένεται ότι πληροί τις προϋποθέσεις αναγνώρισης ως ολοκληρωμένη πώληση εντός ενός έτους από την ημερομηνία κατάταξης.

Τα μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία και ομάδες εκποίησης που κατέχονται προς πώληση επιμετρούνται στη χαμηλότερη αξία μεταξύ της λογιστικής αξίας και της εύλογης αξίας μείον το κόστος πώλησης, εκτός από τα περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις που δεν βρίσκονται εντός του πεδίου εφαρμογής των απαιτήσεων επιμέτρησης του ΔΠΧΑ 5 'Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται προς πώληση και μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες', όπως η αναβαλλόμενη φορολογία, τα χρηματοοικονομικά μέσα, οι επενδύσεις σε ακίνητα που επιμετρούνται στην εύλογη αξία, τα ασφαλιστήρια συμβόλαια και τα περιουσιακά στοιχεία και οι υποχρεώσεις που προκύπτουν από παροχές σε εργαζομένους. Αυτά επιμετρούνται σύμφωνα με τις λογιστικές πολιτικές του Συγκροτήματος όπως περιγράφονται αλλού σε αυτή τη σημείωση.

Αμέσως πριν την αρχική ταξινόμηση ως περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται προς πώληση οι λογιστικές αξίες των περιουσιακών στοιχείων (ή των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων της ομάδας εκποίησης) επιμετρούνται σύμφωνα με τα σχετικά ΔΠΧΑ. Κατά τη μεταγενέστερη επιμέτρηση της ομάδας εκποίησης, οι λογιστικές αξίες των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων που κατέχονται προς πώληση και που δεν εμπίπτουν στις απαιτήσεις επιμέτρησης του ΔΠΧΑ 5, επιμετρούνται σύμφωνα με τα σχετικά ΔΠΧΑ πριν το καθορισμό της εύλογης αξίας μείον το κόστος πώλησης της ομάδας εκποίησης.

Εάν η εύλογη αξία μείον το κόστος πώλησης της ομάδας εκποίησης είναι χαμηλότερη από τη συνολική λογιστική αξία όλων των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων που περιλαμβάνονται στην ομάδα εκποίησης, η ομάδα εκποίησης καταγράφεται. Η ζημιά απομείωσης αναγνωρίζεται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων για το έτος. Όταν έχει αναγνωριστεί ζημιά απομείωσης (ή αναστροφή) για μια ομάδα εκποίησης, αυτή κατανέμεται μεταξύ των μη κυκλοφορούντων περιουσιακών στοιχείων χρησιμοποιώντας τη σειρά κατανομής όπως καθορίζεται στο ΔΛΠ 36 και κανένα στοιχείο της ζημιάς δεν κατανέμεται σε άλλα περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις της ομάδας εκποίησης. Σε περίπτωση που η λογιστική αξία των περιουσιακών στοιχείων είναι χαμηλότερη από το ποσό κατά το οποίο η λογιστική αξία ομάδα εκποίησης ξεπερνά τη εύλογη αξία μείον το κόστος πώλησης της ομάδας αυτής, η διαφορά δεν αναγνωρίζεται.

Τα ακίνητα και εξοπλισμός και άυλα περιουσιακά στοιχεία τα οποία έχουν ταξινομηθεί ως περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται προς πώληση δεν αποσβένονται.

Τα περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις που ταξινομήθηκαν ως περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται προς πώληση παρουσιάζονται ξεχωριστά στον ενοποιημένο ισολογισμό.

2. Περιληψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών (συνέχεια)

2.31 Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται προς πώληση και μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες (συνέχεια)

Μια ομάδα εκποίησης μπορεί να θεωρηθεί ως μη συνεχιζόμενη δραστηριότητα, αν μια οντότητα ή μέρος μιας οντότητας έχει πωληθεί ή κατηγοριοποιήθηκε ως περιουσιακό στοιχείο που κατέχεται προς πώληση και (α) αντιπροσωπεύει ένα ξεχωριστό μεγάλο τομέα εργασιών ή γεωγραφική περιοχή δραστηριοτήτων, (β) αποτελεί μέρος ενός ενιαίου αυτόνομου σχεδίου για την πώληση ενός ξεχωριστού σημαντικού τομέα εργασιών ή γεωγραφικής περιοχής δραστηριοτήτων ή (γ) αποτελεί θυγατρική εταιρία που εξαγοράστηκε αποκλειστικά με σκοπό να πωληθεί. Οι καθαρές ζημιές/κέρδη από μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες περιλαμβάνουν τα καθαρά λειτουργικά κέρδη πριν τη φορολογία από μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες (περιλαμβανομένων των καθαρών κερδών ή ζημιών από την πώληση πριν τη φορολογία και κέρδη ή ζημιές από ομάδα εκποίησης που κατέχεται προς πώληση που αποτελεί μη συνεχιζόμενη δραστηριότητα σε εύλογη αξία μείον το κόστος πώλησης) και της φορολογίας που προκύπτει από τις μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες.

Οι μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες εξαιρούνται από τα αποτελέσματα των συνεχιζόμενων δραστηριοτήτων και παρουσιάζονται ως ένα ενιαίο ποσό ως κέρδη ή ζημιές μετά τη φορολογία από μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων.

2.32 Άυλα περιουσιακά στοιχεία

Τα άυλα περιουσιακά στοιχεία περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων λογισμικά προγράμματα (συμπεριλαμβανομένων λογισμικών που έχουν αναπτυχθεί εσωτερικά) και εξαγορά ασφαλιστικού χαρτοφυλακίου. Τα άυλα περιουσιακά στοιχεία που αποκτήθηκαν ξεχωριστά επιμετρούνται αρχικά στο κόστος. Το κόστος των άυλων περιουσιακών στοιχείων που αποκτήθηκαν μέσω εξαγορών είναι η εύλογη αξία τους κατά την ημερομηνία της εξαγοράς. Το Συγκρότημα αναγνωρίζει ένα άυλο περιουσιακό στοιχείο που προκύπτει από την ανάπτυξη ή τη φάση ανάπτυξης ενός εσωτερικού έργου εάν και μόνο εάν μπορεί να αποδείξει όλα τα ακόλουθα:

- 1) Την τεχνική σκοπιμότητα ολοκλήρωσης του άυλου περιουσιακού στοιχείου ώστε να είναι διαθέσιμο για χρήση ή πώληση.
- 2) Την πρόθεσή του να ολοκληρώσει το άυλο περιουσιακό στοιχείο και να το χρησιμοποιήσει ή να το πουλήσει.
- 3) Την ικανότητά του να χρησιμοποιήσει ή να πωλήσει το άυλο περιουσιακό στοιχείο.
- 4) Πώς το άυλο περιουσιακό στοιχείο θα δημιουργήσει πιθανά μελλοντικά οικονομικά οφέλη.
- 5) Η διαθεσιμότητα επαρκών τεχνικών, οικονομικών και άλλων πόρων για την ολοκλήρωση της ανάπτυξης και τη χρήση ή πώληση του άυλου περιουσιακού στοιχείου και
- 6) Την ικανότητά του να επιμετρά αξιόπιστα τις δαπάνες που αποδίδονται στο άυλο περιουσιακό στοιχείο κατά την ανάπτυξή του.

Οι δαπάνες που προκύπτουν για την έρευνα ή την ερευνητική φάση ενός εσωτερικού έργου αναγνωρίζονται όταν πραγματοποιούνται. Οι δαπάνες έρευνας δεν μπορούν ακολούθως να κεφαλαιοποιηθούν.

Μετά την αρχική αναγνώριση, τα άυλα περιουσιακά στοιχεία αποτιμώνται στο κόστος μείον τις συσσωρευμένες αποσβέσεις και τις συσσωρευμένες ζημιές απομείωσης.

Οι αποσβέσεις υπολογίζονται με βάση τη μέθοδο της σταθερής απόσβεσης κατά τη διάρκεια της αναμενόμενης ωφέλιμης ζωής των περιουσιακών στοιχείων, η οποία είναι μεταξύ 3 και 8 χρόνια για λογισμικά προγράμματα περιλαμβανομένων των δαπανών ανάπτυξης των λογισμικών προγραμμάτων. Η λογιστική πολιτική για τα συμβόλαια σε ισχύ παρουσιάζεται στη Σημείωση 2.25.2.

Τα άυλα περιουσιακά στοιχεία αναθεωρούνται για τυχόν απομείωση όταν τα γεγονότα ή οι μεταβολές των συνθηκών υποδεικνύουν ότι η λογιστική τους αξία μπορεί να μην είναι ανακτήσιμη. Όπου η ανακτήσιμη αξία είναι μικρότερη της λογιστικής αξίας του, τα άυλα περιουσιακά στοιχεία απομειώνονται στο ανακτήσιμο ποσό.

2.33 Μετοχικό κεφάλαιο

Οι κοινές μετοχές ταξινομούνται ως ίδια κεφάλαια.

Η διαφορά μεταξύ της τιμής έκδοσης μετοχικού κεφαλαίου και της ονομαστικής αξίας αναγνωρίζεται στο αποθεματικό υπέρ το άρτιο. Τα έξοδα αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου αναγνωρίζονται αφαιρετικά στα ίδια κεφάλαια.

2. Περιλήψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών (συνέχεια)

2.34 Λοιποί συμμετοχικοί τίτλοι

Ένα χρηματοοικονομικό μέσο είναι συμμετοχικός τίτλος αν το χρηματοοικονομικό μέσο δεν περιλαμβάνει συμβατική υποχρέωση για παράδοση μετρητών ή άλλου χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου σε άλλη οντότητα, ή την ανταλλαγή χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων ή χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων με μια άλλη οικονομική οντότητα υπό όρους δυνητικά δυσμενείς για τον εκδότη.

Οι λοιποί συμμετοχικοί τίτλοι καταχωρούνται στην υπολειμματική αξία και δεν υπόκεινται σε επαναμέτρηση μετά την αρχική αναγνώριση. Το κόστος που αποδίδεται άμεσα στην έκδοση των λοιπών συμμετοχικών τίτλων αναγνωρίζονται αφαιρετικά στα αδιανέμητα κέρδη. Οποιαδήποτε διαγραφή (αρνητική μεταβολή) ή θετική μεταβολή δημιουργεί πίστωση ή χρέωση στα αδιανέμητα κέρδη αντίστοιχα. Η καταβολή απόδοσης αναγνωρίζεται απευθείας στα ίδια κεφάλαια.

2.35 Ίδιες μετοχές

Οι ίδιες μετοχές που αγοράζονται από την Εταιρία ή από τις θυγατρικές της παρουσιάζονται ως ίδιες μετοχές στο κόστος εξαγοράς. Το κόστος που προκύπτει από την έκδοση άλλων συμμετοχικών τίτλων αφαιρείται από τα αδιανέμητα κέρδη. Οποιαδήποτε διαγραφή (αρνητική μεταβολή) ή θετική μεταβολή δημιουργεί πίστωση ή χρέωση στα αδιανέμητα κέρδη αντίστοιχα. Οι πληρωμές επιτοκίου καταγράφονται στα αδιανέμητα κέρδη.

2.36 Προβλέψεις για επιδικίες, υπό διαιτησία διαφορές, κανονιστικά και άλλα θέματα

Προβλέψεις για επιδικίες, υπό διαιτησία διαφορές και κανονιστικά θέματα έναντι του Συγκροτήματος αναγνωρίζονται όταν: (α) το Συγκρότημα έχει παρούσα δέσμευση (νομική ή τεκμαρτή) ως αποτέλεσμα ενός γεγονότος του παρελθόντος, (β) πιθανολογείται ότι θα απαιτηθεί μια εκροή πόρων που ενσωματώνουν οικονομικά οφέλη για διακανονισμό της δέσμευσης και (γ) μπορεί να γίνει μια αξιόπιστη εκτίμηση για το ποσό της δέσμευσης.

2.37 Συγκριτικές πληροφορίες

Οι συγκριτικές πληροφορίες αναπροσαρμόστηκαν όσον αφορά την παρουσίαση της Συγκέντρωσης πιστωτικού κινδύνου δανείων και απαιτήσεων από πελάτες όπως αναλύεται στις Σημειώσεις 45.2, 45.3, 45.4, 45.7 και 45.11. Επιπλέον, οι συγκριτικές πληροφορίες αναπροσαρμόστηκαν όσον αφορά την παρουσίαση της οικονομικής πληροφόρησης κατά τομέα όπως περιγράφεται στη Σημείωση 6.

3. Συνεχιζόμενη δραστηριότητα

Οι Σύμβουλοι έχουν προβεί σε εκτίμηση της ικανότητας του Συγκροτήματος να συνεχίσει ως δρώσα οικονομική μονάδα για περίοδο 12 μηνών από την ημερομηνία έγκρισης αυτών των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων.

Οι Σύμβουλοι έχουν καταλήξει στο συμπέρασμα ότι δεν υπάρχουν σημαντικές αβεβαιότητες που μπορεί να δημιουργήσουν σοβαρή αμφιβολία σχετικά με τη δυνατότητα του Συγκροτήματος, της Εταιρίας και της BOC PCL να συνεχίσουν να λειτουργούν ως δρώσες οικονομικές μονάδες για περίοδο 12 μηνών από την ημερομηνία έγκρισης αυτών των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων.

Κατά τη αξιολόγησή τους, οι Σύμβουλοι έλαβαν υπόψη ένα ευρύ φάσμα πληροφοριών σε σχέση με παρούσες και μελλοντικές συνθήκες, που περιλαμβάνουν προβλέψεις κερδοφορίας, ταμειακές ροές, κεφαλαιακές απαιτήσεις και κεφαλαιακούς πόρους λαμβάνοντας υπόψη το Χρηματοοικονομικό Πλάνο του Συγκροτήματος που εγκρίθηκε από το Συμβούλιο το Φεβρουάριο 2022 (το 'Πλάνο') και το λειτουργικό περιβάλλον (όπως παρατίθεται στο μέρος 'Λειτουργικό Περιβάλλον' στην Έκθεση Συμβούλων). Το Συγκρότημα έχει προσαρμόσει στις προβλέψεις του την κάλυψη δυσμενών σεναρίων και έχει χρησιμοποιήσει συντηρητικά οικονομικά δεδομένα για να διαμορφώσει τη μεσοπρόθεσμη στρατηγική του. Το Συγκρότημα εργάζεται προς την υλοποίηση του Χρηματοοικονομικού Πλάνου.

Κεφάλαια

Οι Σύμβουλοι και η Διοίκηση εξέτασαν την προβλεπόμενη κεφαλαιακή θέση του Συγκροτήματος, συμπεριλαμβανομένων των πιθανών επιπτώσεων μιας επιδείνωσης των οικονομικών συνθηκών. Το Συγκρότημα ανέπτυξε κεφαλαιακές προβλέψεις βάσει βασικού και αρνητικού σεναρίου και οι Σύμβουλοι πιστεύουν ότι το Συγκρότημα διαθέτει επαρκή κεφάλαια για να ανταποκριθεί στις κανονιστικές κεφαλαιακές απαιτήσεις του καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου αξιολόγησης.

3. Συνεχιζόμενη δραστηριότητα (συνέχεια)

Χρηματοδότηση και ρευστότητα

Οι Σύμβουλοι και η Διοίκηση εξέτασαν τη θέση χρηματοδότησης και ρευστότητας του Συγκροτήματος και είναι ικανοποιημένοι ότι το Συγκρότημα διαθέτει επαρκή χρηματοδότηση και ρευστότητα καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου αξιολόγησης. Το Συγκρότημα συνεχίζει να κατέχει ένα σημαντικό απόθεμα ρευστότητας στις 31 Δεκεμβρίου 2021, το οποίο μπορεί εύκολα και άμεσα να ρευστοποιηθεί σε περίοδο πίεσης.

4. Οικονομικό και γεωπολιτικό περιβάλλον

Ως αποτέλεσμα της πανδημίας, το περιβάλλον αγοράς μέσα στο οποίο δραστηριοποιείται το Συγκρότημα συνέχισε να εξελίσσεται το 2021. Καθ' όλη τη διάρκεια του 2021, μέτρα που εγκρίθηκαν για τον περιορισμό του COVID-19, περιλάμβαναν κλείσιμο ορισμένων επιχειρήσεων, κοινωνικό περιορισμό και κοινωνική αποστασιοποίηση, που είχαν επίδραση στη τρέχουσα χρηματοοικονομική και λειτουργική απόδοση του Συγκροτήματος. Ωστόσο, η χρηματοοικονομική επίδραση και οι προοπτικές έχουν συνεχίσει να βελτιώνονται με την άρση των οικονομικών περιορισμών το 2021. Το περιβάλλον των χαμηλών επιτοκίων συνεχίζει να επηρεάζει την κερδοφορία του συνολικού χρηματοοικονομικού τομέα στον οποίο δραστηριοποιείται το Συγκρότημα έχοντας συνακόλουθη επίδραση στα καθαρά έσοδα από τόκους του Συγκροτήματος. Το Συγκρότημα αξιολόγησε τις χρηματοοικονομικές επιδράσεις στο οικονομικό περιβάλλον μέσω της διαδικασίας προγραμματισμού του Συγκροτήματος και πιστεύει ότι βρίσκεται στην εύλογη θέση να αντέξει οποιαδήποτε αστάθεια από την αναζωπύρωση του Ιού ή άλλα οικονομικά γεγονότα, ιδιαίτερα δεδομένου της συνεχούς διαχείρισης της χρηματοοικονομικής του θέσης μέσω της μείωσης των ΜΕΔ και διαχείρισης κεφαλαίου.

Οι πιθανές επιδράσεις από τη ρωσική εισβολή στην Ουκρανία παραμένουν αβέβαιες συμπεριλαμβανομένων, ενδεικτικά, των οικονομικών συνθηκών, των αποτιμήσεων των περιουσιακών στοιχείων, των προσδοκιών για τα επιτόκια και των συναλλαγματικών ισοτιμιών. Η έκταση αυτών των επιδράσεων στο Συγκρότημα δεν είναι σαφής σε αυτό το στάδιο. Αν και η άμεση έκθεση του Συγκροτήματος στην περιοχή είναι περιορισμένη, η εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία θα μπορούσε να οδηγήσει σε παρατεταμένη/αυξημένη γεωπολιτική αστάθεια, εμπορικούς περιορισμούς, διαταραχές στις παγκόσμιες αλυσίδες εφοδιασμού, αυξήσεις στις τιμές της ενέργειας με παγκόσμιες πληθωριστικές επιπτώσεις στη ροή και αρνητικές επιπτώσεις στις αγορές και ύφεση της παγκόσμιας οικονομίας. Ξεκινώντας τον Φεβρουάριο 2022, η ΕΕ, το Ηνωμένο Βασίλειο και οι ΗΠΑ, σε μια συντονισμένη προσπάθεια που συμμετείχαν πολλές άλλες χώρες, επέβαλαν ποικίλες νέες κυρώσεις σε σχέση με ορισμένες περιοχές της Ουκρανίας, της Ρωσίας και διαφόρων μερών που σχετίζονται με τη Ρωσία ως αποτέλεσμα αυτής της κλιμάκωσης των εντάσεων και την εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία, που μπορεί να έχουν επίδραση στις επιχειρηματικές δραστηριότητες και τις δραστηριότητες του Συγκροτήματος καθώς και στο εθνικό και παγκόσμιο οικονομικό περιβάλλον. Οι δευτερεύουσες επιδράσεις αυτών των εξελίξεων, για παράδειγμα το κόστος και η επάρκεια του ενεργειακού εφοδιασμού στην Ευρώπη και ο οικονομικός αντίκτυπος διαφόρων σεναρίων, είναι δύσκολο να προβλεφθούν και θα μπορούσαν να είναι σημαντικές.

5. Σημαντικές και άλλες κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές

Η ετοιμασία των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων απαιτεί όπως το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρίας και η διοίκηση να προβαίνουν σε κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές, οι οποίες μπορεί να έχουν ουσιαστική επίδραση στα ποσά που αναγνωρίζονται στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις και στις σχετικές γνωστοποιήσεις, όπως επίσης στις γνωστοποιήσεις για ενδεχόμενες υποχρεώσεις. Η αβεβαιότητα σε σχέση με αυτές τις παραδοχές και εκτιμήσεις μπορεί να οδηγήσει σε αποτελέσματα τα οποία απαιτούν σημαντική προσαρμογή στη λογιστική αξία των περιουσιακών στοιχείων ή των υποχρεώσεων επηρεάζοντας μελλοντικές περιόδους.

Οι βασικές παραδοχές για το μέλλον και άλλοι κύριοι παράγοντες αβεβαιότητας των εκτιμήσεων κατά την ημερομηνία αναφοράς, που έχουν σημαντικό κίνδυνο να προκαλέσουν ουσιαστικές προσαρμογές στις λογιστικές αξίες των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, περιγράφονται πιο κάτω. Το Συγκρότημα στήριξε τις παραδοχές και τις εκτιμήσεις του σε παραμέτρους που ήταν διαθέσιμες κατά την ετοιμασία των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων. Οι υφιστάμενες συνθήκες και παραδοχές σε σχέση με τις μελλοντικές εξελίξεις, μπορεί ωστόσο να αλλάξουν λόγω αλλαγών στην αγορά ή σε συνθήκες πέραν του ελέγχου του Συγκροτήματος. Οι αλλαγές αυτές αντικατοπτρίζονται στις παραδοχές, όταν συμβούν.

Οι πιο σημαντικές κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές αφορούν την ταξινόμηση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και τον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών (ECL), την εκτίμηση της καθαρής ανακτήσιμης αξίας των αποθεμάτων ακινήτων και τις προβλέψεις για επιδικίες υπό διαιτησία διαφορές, κανονιστικά και άλλα θέματα και αναλύονται στις Σημειώσεις 5.1 μέχρι 5.4 πιο κάτω. Άλλες κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές γνωστοποιούνται στις Σημειώσεις 5.5 μέχρι 5.13.

5. Σημαντικές και άλλες κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές (συνέχεια)

5.1 Ταξινόμηση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Το Συγκρότημα ασκεί κρίση για να προσδιορίσει την ταξινόμηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων, όσο αφορά τα επιχειρηματικά μοντέλα και τις μελλοντικές ταμειακές ροές.

Απαιτείται επίσης κρίση για τον καθορισμό του κατάλληλου επιπέδου στο οποίο πρέπει να διενεργείται η αξιολόγηση των επιχειρηματικών μοντέλων. Γενικά, η αξιολόγηση της επαναταξινόμησης των περιουσιακών στοιχείων σε επιχειρηματικά μοντέλα, πραγματοποιείται στο επίπεδο κάθε πελατειακού τομέα. Επίσης, το Συγκρότημα ασκεί κρίση, για τον προσδιορισμό της επίδρασης των πωλήσεων των χρηματοοικονομικών μέσων στην αξιολόγηση του επιχειρηματικού μοντέλου.

Το Συγκρότημα ασκεί επίσης κρίση όταν εξετάζει εάν συμβατικά χαρακτηριστικά, περιλαμβανομένου του επιτοκίου, θα μπορούσαν να επηρεάσουν σημαντικά τις μελλοντικές ταμειακές ροές. Επιπρόσθετα απαιτείται κρίση όταν αξιολογείται κατά πόσο η αντιπαροχή που πληρώνεται ή λαμβάνεται στην περίπτωση πρόωρης αποπληρωμής δανειακών συμβάσεων συνιστά ταμειακές ροές που δεν αντιπροσωπεύουν αποκλειστικά πληρωμές κεφαλαίου και τόκων επί του ανεξόφλητου υπόλοιπου κεφαλαίου κατά την αρχική αναγνώριση (SPPI).

5.2 Υπολογισμός των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών

Ο υπολογισμός των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών (ECL) απαιτεί από τη διοίκηση να εφαρμόζει σημαντική κρίση και να κάνει εκτιμήσεις και παραδοχές, που περιέχουν σημαντική αβεβαιότητα την στιγμή που πραγματοποιούνται. Αλλαγές σε αυτές τις εκτιμήσεις και παραδοχές μπορούν να οδηγήσουν σε σημαντικές αλλαγές στο χρονικό πλαίσιο και το ποσό της αναγνώρισης των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών (ECL). Οι υπολογισμοί του Συγκροτήματος είναι αποτέλεσμα των μοντέλων, υποκείμενων παραδοχών σχετικά με την επιλογή των μεταβλητών δεδομένων και τις αλληλεξαρτήσεις τους.

Πολιτική του Συγκροτήματος ήταν να ανανεώνει τακτικά τα μοντέλα του στο πλαίσιο των πραγματικών ζημιών και να τα προσαρμόζει όταν χρειάζεται.

Στοιχεία των μοντέλων των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών (ECL) που θεωρούνται λογιστικές κρίσεις και εκτιμήσεις συμπεριλαμβάνουν:

Αξιολόγηση της σημαντικής αύξησης του πιστωτικού κινδύνου (SICR)

Το ΔΠΧΑ 9 δεν περιλαμβάνει τον ορισμό της σημαντικής αύξησης του πιστωτικού κινδύνου. Το Συγκρότημα αξιολογεί κατά πόσο έχει σημειωθεί σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου από την αρχική αναγνώριση, χρησιμοποιώντας κυρίως ποσοτικές και σε ορισμένες περιπτώσεις ποιοτικές πληροφορίες. Ο προσδιορισμός των σχετικών ορίων για να οριστεί κατά πόσο υπάρχει σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου βασίζεται σε στατιστικούς παράγοντες και μπορεί να υπόκειται στην κρίση της διοίκησης. Τα σχετικά όρια καθορίζονται, παρακολουθούνται και ενημερώνονται σε ετήσια βάση, από την Υπηρεσία Διαχείρισης Κινδύνων και επικυρώνονται από την Επιτροπή Προβλέψεων του Συγκροτήματος.

Ο προσδιορισμός της πιθανότητας αθέτησης υποχρέωσης (PD) κατά την αρχική αναγνώριση απαιτεί εκτιμήσεις από τη διοίκηση σε συγκεκριμένες περιπτώσεις. Συγκεκριμένα στην περίπτωση όπου η απαίτηση υπήρχε πριν από την υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 9, πραγματοποιείται αναδρομικός υπολογισμός της πιθανότητας αθέτησης της υποχρέωσης (PD) προκειμένου να ποσοτικοποιηθεί ο κίνδυνος κατά την αρχική αναγνώριση. Σε ορισμένες περιπτώσεις μπορεί να απαιτηθούν εκτιμήσεις για την ημερομηνία αρχικής αναγνώρισης.

Για το χαρτοφυλάκιο ιδιωτών, το Συγκρότημα χρησιμοποιεί πιθανότητα αθέτησης της υποχρέωσης (PD) κατά την αρχική αναγνώριση που βασίζεται σε πληροφορίες για τη συμπεριφορά του δανειολήπτη (score cards), ενώ για το εταιρικό χαρτοφυλάκιο, το Συγκρότημα χρησιμοποιεί τις εσωτερικές διαβαθμίσεις πιστοληπτικής ικανότητας. Για τις ανακυκλούμενες διευκολύνσεις, απαιτούνται εκτιμήσεις της διοίκησης σε σχέση με τη διάρκεια ζωής και ως εκ τούτου αξιοποιείται το μοντέλο ανάλυσης συμπεριφοράς του δανειολήπτη το οποίο αναθέτει την αναμενόμενη λήξη βάσει του προϊόντος και του προφίλ του πελάτη.

5. Σημαντικές και άλλες κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές (συνέχεια)

5.2 Υπολογισμός των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών (συνέχεια)

Σενάρια και μακροοικονομικοί παράγοντες

Το Συγκρότημα εκτιμά τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές (ECL), ως τον μέσο όρο σεναρίων σταθμισμένων βάσει των αντίστοιχων πιθανοτήτων, μετά από αξιολόγηση των πιθανών αποτελεσμάτων. Η διοίκηση υιοθετεί τα σενάρια μελλοντικών προοπτικών και αξιολογεί την καταλληλότητα των ποσοστών στάθμισης τους. Αυτά τα σενάρια βασίζονται στις παραδοχές της διοίκησης, λαμβάνοντας υπόψη μακροοικονομικούς παράγοντες, παράγοντες της αγοράς και άλλους. Αλλαγές στις παραδοχές αυτές και σε άλλους εξωτερικούς παράγοντες, θα μπορούσαν να επηρεάσουν σημαντικά τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές (ECL). Οι μακροοικονομικές μεταβλητές που χρησιμοποιούνται για την εκτίμηση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών, καθώς και οι συντελεστές στάθμισης κάθε σεναρίου παρακολουθούνται από το Τμήμα Οικονομικών Ερευνών στο πλαίσιο των διαδικασιών εσωτερικών προβλέψεων, λαμβάνοντας υπόψη τις αναλύσεις των εσωτερικών μοντέλων αφού ληφθούν υπόψη τα δεδομένα της αγοράς και συμπληρώνονται από τη κρίση εμπειρογνομόνων.

Η οικονομική δραστηριότητα ανέκαμψε σημαντικά το 2021, ωστόσο από την εγχώρια ζήτηση το πρώτο εξάμηνο και την εξωτερική ζήτηση το δεύτερο εξάμηνο, αντανakλώντας έτσι την έντονη ανάκαμψη της τουριστικής δραστηριότητας αυτή την περίοδο. Η κρατική στήριξη προς τις επιχειρήσεις και τα νοικοκυριά παρέμεινε σημαντική κατά τη διάρκεια του έτους, και ο πληθωρισμός επιταχύνθηκε το β' εξάμηνο 2021. Το ποσοστό ανεργίας παρέμεινε σε μεγάλο βαθμό αμετάβλητο, σε σχέση με το προηγούμενο έτος. Μεσοπρόθεσμα, οι προοπτικές παραμένουν θετικές, με την αναμενόμενη θετική συμβολή του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας στα πλαίσια του προγράμματος 'ΕΕ Επόμενης Γενιάς'. Το πρόγραμμα 'ΕΕ Επόμενης Γενιάς', είναι μια πολύ σημαντική πρωτοβουλία. Σκοπός είναι να στηρίξει με χρηματοδότηση, τις βασικές επενδύσεις που θα απαιτηθούν για την μετάβαση στην πράσινη και ψηφιακή οικονομία, και να ενισχύσει έτσι τις δυνατότητες και την οικονομική ανθεκτικότητα των κρατών μελών. Οι διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτής της διαδικασίας και, εν τέλει, τον κρίσιμο παράγοντα που θα καθορίσει την αποτελεσματικότητα των επενδύσεων. Το μεγαλύτερο μέρος των συναφών κεφαλαίων θα αποδεσμευτεί το 2022-2024 αυστηρά σε συνάρτηση με την εφαρμογή των μεταρρυθμιστικών προτεραιοτήτων που έχουν συμφωνηθεί με την Ε.Ε. Αυτές περιλαμβάνουν, την αύξηση της αποτελεσματικότητας των δημόσιων και τοπικών διοικήσεων, τη βελτίωση της διακυβέρνησης των κρατικών επιχειρήσεων, την περαιτέρω μείωση των μη εξυπηρετούμενων δανείων στον τραπεζικό τομέα, τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας του δικαστικού συστήματος και επιτάχυνση των μεταρρυθμίσεων κατά της διαφθοράς.

Το προφίλ κινδύνου της Κύπρου βελτιώθηκε σε μεγάλο βαθμό, αλλά παραμένουν σημαντικοί κίνδυνοι όσον αφορά το εγχώριο λειτουργικό περιβάλλον, καθώς και το εξωτερικό περιβάλλον από το οποίο εξαρτάται. Ο συνολικός κίνδυνος της χώρας αποτελείται από ένα συνδυασμό κρατικού, νομισματικού, τραπεζικού, πολιτικού και οικονομικού κινδύνου, συμπεριλαμβανομένων των εξωτερικών εξελίξεων με σημαντικό δυνητικό αντίκτυπο στην εγχώρια οικονομία. Το μεγάλο απόθεμα δημόσιου χρέους επιβαρύνει σημαντικά τον πιστοληπτικό κίνδυνο της Κυπριακής Κυβέρνησης. Στον τραπεζικό τομέα, παρά την σημαντική πρόοδο μετά τη χρηματοπιστωτική κρίση του 2012-2014, οι κίνδυνοι παραμένουν αυξημένοι και τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια ανήλθαν στο 15.2% των ακαθάριστων δανείων στο τέλος Οκτωβρίου 2021 σε σύγκριση με τον μέσο όρο της Ευρωζώνης που ξεπερνά μόλις το 2%. Η Κύπρος διαθέτει μεγάλη και σχετικά μη διαφοροποιημένη εξαγωγική βάση. Το έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών θα παραμείνει σημαντικό, παρόλο που θα μειωθεί καθώς οι υπηρεσίες εξαγωγών θα ανακάμψουν μεσοπρόθεσμα. Ο τουρισμός θα συνεχίσει να επηρεάζεται από το COVID-19 στην ΕΕ. Το Κοινοβούλιο είναι διασπασμένο και οι πλειοψηφίες για την ψήφιση της νομοθεσίας συμπεριλαμβανομένων των μεταρρυθμίσεων μπορεί να είναι δύσκολο να είναι σχηματιστούν. Η νομισματική πολιτική της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας μπορεί να αλλάξει απότομα εάν οι πληθωριστικές πιέσεις συνεχίσουν να υφίστανται. Η έκταση της κρίσης στην Ουκρανία μπορεί να οδηγήσει σε αυξημένες εντάσεις για ένα σημαντικό χρονικό διάστημα. Δεδομένου ότι ο τραπεζικός τομέας έχει δεσμούς με επιχειρήσεις και επαγγελματίες υπηρεσίες με τη Ρωσία και λαμβάνοντας υπόψη ότι η Ρωσία έχει καταστεί σημαντική αγορά για τον κυπριακό τουρισμό, τα δυσμενή γεγονότα και οι εξελίξεις στη ρωσική οικονομία μπορεί ενδεχομένως να έχουν αντίκτυπο στην κυπριακή οικονομία.

Για τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές, το Συγκρότημα αναθεώρησε τα σενάρια που στηρίζονται σε μελλοντικά γεγονότα λαμβάνοντας υπόψη αναθεωρημένες μακροοικονομικές παραδοχές και άλλες νομισματικές και δημοσιονομικές εξελίξεις σε εθνικό επίπεδο και επίπεδο ΕΕ, βάσει των εξελίξεων και τα γεγονότα κατά την ημερομηνία αναφοράς, π.χ. 31 Δεκεμβρίου 2021.

5. Σημαντικές και άλλες κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές (συνέχεια)

5.2 Υπολογισμός των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών (συνέχεια)

Οι πιο κάτω πίνακες παρουσιάζουν τις πιο σημαντικές μακροοικονομικές μεταβλητές καθώς και τα σενάρια που χρησιμοποίησε το Συγκρότημα στις 31 Δεκεμβρίου 2021 και 2020 αντίστοιχα. Το Συγκρότημα χρησιμοποιεί τρία διαφορετικά μακροοικονομικά σενάρια για τον υπολογισμό των πιθανοτήτων αθέτησης υποχρέωσης, και των αντίστοιχων προβλέψεων για επισφαλείς απαιτήσεις. Το Συγκρότημα υιοθέτησε τις σταθμίσεις πιθανοτήτων, 30-50-20 για το δυσμενές, το βασικό και το θετικό σενάριο αντίστοιχα, αντί τις σταθμίσεις 25-50-25 που υπολογίστηκαν όπως περιγράφεται στη Σημείωση 2.19.5. Αυτό αντανακλά τις εκτιμήσεις της διοίκησης για συγκεκριμένα χαρακτηριστικά της Κυπριακής οικονομίας που την καθιστούν πιο ευάλωτη σε εξωτερικούς και εσωτερικούς κραδασμούς. Παρόλο που οι προοπτικές είναι πιο θετικές για το 2022 και παρόλη τη συνεχιζόμενη ανάκαμψη δεδομένων της αυξημένης αβεβαιότητας και των αυξημένων κινδύνων στην παγκόσμια οικονομία, καθώς και στην Κυπριακή οικονομία, σε σχέση με την αβεβαιότητα για τον πληθωρισμό και τους επιπρόσθετους πολιτικούς κινδύνους, η διοίκηση αποφάσισε να διατηρήσει την αυξημένη στάθμιση του δυσμενούς σεναρίου.

Η οικονομία συνεχίζει να αντιμετωπίζει χρηματοοικονομικούς και μακροοικονομικούς κινδύνους, συμπεριλαμβανομένου ενός υψηλού δημοσίου χρέους ως προς το ΑΕΠ, και ενός σχετικά υψηλού επιπέδου εναπομειναντων ΜΕΔ, που μαζί αυξάνουν τον βαθμό ευπάθειας της οικονομίας και περιορίζουν το περιθώριο αντίδρασης από πλευράς οικονομικής πολιτικής, διατηρώντας έτσι συνθήκες, οι οποίες μπορούν να οδηγήσουν σε βαθύτερη ύφεση ως συνέπεια εξωγενών επιδράσεων από ότι σε κανονικές περιόδους.

Στον τραπεζικό τομέα τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια μειώθηκαν σημαντικά από περίπου 48% των μεικτών δανείων στο τέλος του 2014 σε 15,2% των μεικτών δανείων στο τέλος Οκτωβρίου 2021, αλλά η μείωση συγκρίνεται δυσμενώς με τον μέσο όρο της Ευρωζώνης, λίγο πάνω από το 2%. Ωστόσο, δυσμενείς εξελίξεις, όπως κραδασμοί στον τομέα ακινήτων που μπορεί να προέλθουν για παράδειγμα από μια παρατεταμένη πανδημία COVID-19, ή μόνιμες μετατοπίσεις στις προτιμήσεις στον τομέα των ταξιδιών και της φιλοξενίας μετά την πανδημία COVID-19 μπορούν να οδηγήσουν σε ταχεία αύξηση της δημιουργίας μη εξυπηρετούμενων δανείων και να αποδυναμώσουν τους ισολογισμούς.

Αυτοί οι παράγοντες και το γενικό προφίλ κινδύνου που επεξηγούνται στην προηγούμενη ενότητα, περιλαμβανομένου του κινδύνου οικονομικής διάρθρωσης και δεδομένου ενός πολύ μεγάλου εξωτερικού τομέα και της υψηλής συγκέντρωσης σε γεωγραφικές περιοχές, καθιστούν την οικονομία πιο ευάλωτη σε εξωτερικούς κραδασμούς και εξασθενούν την ανθεκτικότητά της. Κατά την άποψη της διοίκησης, πιθανόν να μην καλύπτονται επαρκώς, από τις σταθμίσεις των σεναρίων όπως υπολογίστηκαν χρησιμοποιώντας τη μέθοδο που περιγράφεται στη Σημείωση 2.19.5. Ως εκ τούτου, η διοίκηση αποφάσισε να κρατήσει το συντελεστή στάθμισης του δυσμενούς σεναρίου στο 30% και αντίστοιχα να κρατήσει μειωμένο το συντελεστή στάθμισης του ευνοϊκού σεναρίου στο 20%.

31 Δεκεμβρίου 2021

Έτος	Σενάριο	Συντελεστής στάθμισης %	Πραγματικό ΑΕΠ (% αλλαγή)	Ποσοστό ανεργίας (% του εργατικού δυναμικού)	Δείκτης τιμών καταναλωτή (μέση τιμή, % αλλαγή)	Δείκτης RICS ακινήτων (μέση τιμή, % αλλαγή)
2022	Αρνητικό	30.0	-0.4	7.6	0.5	-3.7
	Βασικό	50.0	4.3	6.5	2.2	2.6
	Θετικό	20.0	4.5	5.8	3.0	3.1
2023	Αρνητικό	30.0	0.1	7.7	1.6	-1.0
	Βασικό	50.0	3.3	6.4	1.6	3.3
	Θετικό	20.0	3.3	5.8	1.6	4.0
2024	Αρνητικό	30.0	1.8	7.6	1.8	3.0
	Βασικό	50.0	3.0	6.2	1.8	3.1
	Θετικό	20.0	3.2	5.7	1.8	3.2
2025	Αρνητικό	30.0	2.4	7.2	1.9	3.3
	Βασικό	50.0	2.9	5.8	1.9	3.0
	Θετικό	20.0	3.0	5.5	1.9	2.9
2026	Αρνητικό	30.0	3.0	6.7	1.8	3.2
	Βασικό	50.0	2.7	5.3	1.8	2.7
	Θετικό	20.0	2.6	5.1	1.8	3.1

5. Σημαντικές και άλλες κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές (συνέχεια)

5.2 Υπολογισμός των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών (συνέχεια)

31 Δεκεμβρίου 2020

Έτος	Σενάριο	Συντελεστής στάθμισης %	Πραγματικό ΑΕΠ (% αλλαγή)	Ποσοστό ανεργίας (% του εργατικού δυναμικού)	Δείκτης τιμών καταναλωτή (μέση τιμή, % αλλαγή)	Δείκτης RICS ακινήτων (μέση τιμή, % αλλαγή)
2021	Αρνητικό	30.0	-0.6	9.6	-2.2	-4.0
	Βασικό	50.0	4.0	7.4	-0.8	-2.3
	Θετικό	20.0	4.8	6.4	-0.1	-0.8
2022	Αρνητικό	30.0	4.3	8.7	-1.1	-2.3
	Βασικό	50.0	3.9	6.2	0.8	0.3
	Θετικό	20.0	4.4	5.8	1.4	2.4
2023	Αρνητικό	30.0	4.0	7.4	0.3	2.5
	Βασικό	50.0	3.4	5.7	1.4	4.1
	Θετικό	20.0	3.5	5.6	1.4	5.2
2024	Αρνητικό	30.0	3.5	6.7	0.8	5.3
	Βασικό	50.0	3.0	5.7	1.6	5.3
	Θετικό	20.0	3.0	5.6	1.6	5.9
2025	Αρνητικό	30.0	2.7	6.6	1.5	5.8
	Βασικό	50.0	2.7	5.7	1.9	5.5
	Θετικό	20.0	2.7	5.5	2.0	6.1

Ο ρυθμός ανάπτυξης της οικονομίας στο αρνητικό σενάριο μπορεί να ξεπεράσει αυτόν του βασικού και του θετικού μετά την αρχική συρρίκνωση και προσαρμογή, όταν η οικονομική δραστηριότητα θα ξεκινήσει να αναπτύσσεται από χαμηλότερη βάση. Έτσι στο αρνητικό σενάριο η ανάπτυξη του ΑΕΠ θα ακολουθήσει μία αναπτυξιακή τροχιά, που μετά την αρχική συρρίκνωση θα ισούται και θα ξεπερνά αυτή του βασικού σεναρίου για ένα διάστημα, ωστόσο τα δύο σενάρια συγκλίνουν. Οι τιμές των ακινήτων καθορίζονται από πολλούς παράγοντες, ειδικά από την αύξηση του ΑΕΠ. Ωστόσο, η σχέση μεταξύ της αύξησης του ΑΕΠ και των τιμών των ακινήτων συνεπάγεται μια χρονική καθυστέρηση. Οι τιμές ακινήτων προσαρμόζονται αρχικά λιγότερο απότομα από το ΑΕΠ, και η αύξηση στις τιμές ακινήτων επιταχύνεται όταν η ανάκαμψη στο ΑΕΠ εδραιωθεί. Μετά από αυτό το σημείο, οι τιμές ακινήτων θα αυξηθούν σε συνάρτηση με την αύξηση του πραγματικού ΑΕΠ και θα ξεπεράσουν το ρυθμό στο βασικό σενάριο, πριν να συγκλίνουν.

Το βασικό σενάριο αναθεωρήθηκε για τις εκθέσεις με ημερομηνία αναφοράς τις 31 Δεκεμβρίου 2021, λαμβάνοντας υπόψη τις τελευταίες εξελίξεις και πληροφορίες που ήταν διαθέσιμες μέχρι το σημείο διενέργειας των προβλέψεων που περιγράφονται πιο κάτω. Η οικονομική δραστηριότητα ανέκαμψε δυναμικά το 2021 υποβοηθούμενη από συνεχιζόμενα δημοσιονομικά κίνητρα για στήριξη των θέσεων εργασίας και των επιχειρήσεων και από την επιθετική επεκτατική νομισματική πολιτική της ΕΚΤ. Το πραγματικό ΑΕΠ αυξήθηκε κατά 5.5% το 2021 και αναμένεται να αυξηθεί κατά 4.1% το 2022 σύμφωνα με τις χειμερινές προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Ο πληθωρισμός των τιμών καταναλωτή διαμορφώθηκε κατά μέσο όρο σε 2.4% το 2021, αλλά επιταχύνθηκε απότομα το δεύτερο εξάμηνο του έτους. Ο πληθωρισμός αναμένεται να παραμείνει αυξημένος το πρώτο εξάμηνο του 2022 και να αρχίσει να υποχωρεί από το δεύτερο εξάμηνο του 2022. Το ποσοστό ανεργίας θα συνεχίσει να μειώνεται σταθερά μεσοπρόθεσμα. Οι τιμές των ακινήτων θα συνεχίσουν να αυξάνονται συγκρατημένα το 2022, καθώς θα ανακάμπτει η εγχώρια ζήτηση για κατοικίες.

Το αρνητικό σενάριο συνάδει με τις παραδοχές για τις διαταραχές της οικονομίας σε σχέση με το COVID-19 του βασικού σεναρίου αλλά με αυξημένο βαθμό έντασης και λαμβάνοντας υπόψη αρνητικές επιδράσεις από τις νέες κυρώσεις κατά της Ρωσίας λόγω των εξελίξεων στην ουκρανική κρίση όπως εκτιμήθηκε κατά το χρόνο που έγιναν οι προβλέψεις για 31 Δεκεμβρίου 2021. Η Κυπριακή οικονομία βασίζεται στις υπηρεσίες, κυρίως σε σχέση με τους τομείς του τουρισμού. Ως αποτέλεσμα η οικονομία εκτίθεται περισσότερο από άλλες χώρες στους ταξιδιωτικούς περιορισμούς και τα μέτρα περιορισμού της διακίνησης τα οποία υιοθετήθηκαν στην Κύπρο και ανά το παγκόσμιο λόγω πανδημίας. Οι εξελίξεις με τη Ρωσία για την ουκρανική κρίση, και οι επακόλουθες κυρώσεις, οδηγούν σε αρνητικές επιπτώσεις στα τουριστικά ταξίδια, τις επενδυτικές ροές και τις τιμές τον τομέα της ενέργειας. Το πλήγμα στην κυπριακή οικονομία από την μείωση της ζήτησης για ταξίδια και τουριστικές υπηρεσίες από το εξωτερικό και οι επιπτώσεις στους συναφείς τομείς θα είναι σημαντικά σοβαρότερες από ότι στο βασικό σενάριο. Το πραγματικό ΑΕΠ αναμένεται να συρρικνωθεί μερικώς το 2022, σύμφωνα με το αρνητικό σενάριο, κατά 0,4%. Η οικονομία θα ανακάμψει αμυδρά μεσοπρόθεσμα. Αναφορικά με την αγορά εργασίας το ποσοστό ανεργίας θα παραμείνει σε παρόμοια επίπεδα με το 2021 και ίσως θα αυξηθεί ελαφρά μεσοπρόθεσμα προτού μειωθεί και πάλι. Οι τιμές των ακινήτων θα επηρεαστούν απότομα και θα μειωθούν κατά περίπου 3.7% το 2022 και κατά 1% το 2023 προτού ανακάμψουν από το 2024 και μετά.

5. Σημαντικές και άλλες κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές (συνέχεια)

5.2 Υπολογισμός των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών (συνέχεια)

Από την 1η Ιανουαρίου 2018, το Συγκρότημα έχει επανεκτιμήσει τις κύριες οικονομικές μεταβλητές που χρησιμοποιεί στα μοντέλα επιμέτρησης των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών σύμφωνα με την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9. Το Συγκρότημα χρησιμοποιεί πραγματικές τιμές για τις μεταβλητές αυτές για ιστορικές περιόδους. Οι πηγές για τις τιμές αυτές περιλαμβάνουν την Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου, την Eurostat, την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου για τον δείκτη τιμών ακινήτων κατοικιών, και την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα για τα επιτόκια. Για τιμές επιτοκίων πηγή αποτελεί επίσης η υπηρεσία Bloomberg. Στην περίπτωση των τιμών των ακινήτων, το Συγκρότημα χρησιμοποιεί επιπλέον εκτιμήσεις από το Royal Institute of Chartered Surveyors. Για προβλέψεις της περιόδου αναφοράς, το Συγκρότημα χρησιμοποιεί τις προβλεπόμενες τιμές για τις ίδιες μεταβλητές, που παρέχονται από το Τμήμα Οικονομικών Ερευνών της Τράπεζας. Οι εσωτερικές ασκήσεις προβλέψεων τείνουν να ευθυγραμμίζονται με εξωτερικές προβλέψεις από επίσημες πηγές όπως η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και το Υπουργείο Οικονομικών της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Ποιοτικές προσαρμογές ή διορθώσεις γίνονται περιστασιακά όταν οι μεταβλητές που υπολογίζονται δυνατόν να μην αποτυπώνουν όλα τα χαρακτηριστικά της αγοράς. Τα στοιχεία αυτά επανεξετάζονται και προσαρμόζονται, εάν το κρίνει απαραίτητο η Διεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνων και επικυρώνονται από την Επιτροπή Επισφαλών Προβλέψεων του Συγκροτήματος. Οι ποιοτικές προσαρμογές ή διορθώσεις που έχουν γίνει κατά την ημερομηνία αναφοράς αφορούν στον περιορισμό της εκτιμώμενης θετικής αύξησης τιμών ακινήτων στο 0% για όλα τα σενάρια για δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που είναι εξασφαλισμένα με ακίνητα.

Οι δείκτες RICS, οι οποίοι λαμβάνονται υπόψη για τον προσδιορισμό της αξίας των ακινήτων που χρησιμοποιούνται ως εξασφαλίσεις, κατά την ημερομηνία ρευστοποίησης τους, έχουν χρησιμοποιηθεί ως βάση για την εκτίμηση των επικαιροποιημένων αγοραίων αξιών των ακινήτων αυτών. Οι εκτιμήσεις αυτές επιβεβαιώνονται από την διοίκηση κατά την κρίση της, όπου είναι απαραίτητο, δεδομένης της δυσκολίας διαφοροποίησης μεταξύ βραχυπρόθεσμων επιπτώσεων και μακροπρόθεσμων διαρθρωτικών αλλαγών, και από την έλλειψη στοιχείων αγοράς για σκοπούς σύγκρισης, και περιορίζονται στο 0% σε περιπτώσεις μελλοντικών προβλεπόμενων αυξήσεων, ενώ λαμβάνεται υπόψη οποιαδήποτε μελλοντική προβλεπόμενη μείωση.

Για τους πελάτες στο Στάδιο 3, ο υπολογισμός της απομείωσης σε ατομική βάση είναι ο μεσοσταθμικός όρος τριών σεναρίων, βασικό, αρνητικό και θετικό. Το βασικό σενάριο επικεντρώνεται στις ακόλουθες μεταβλητές, που βασίζονται στα συγκεκριμένα δεδομένα και συνθήκες του κάθε πελάτη: τις λειτουργικές ταμειακές ροές, το χρονικό πλαίσιο ανάκτησης των εξασφαλίσεων και τις εκπτώσεις τιμών κατά τη ρευστοποίηση. Το βασικό σενάριο χρησιμοποιείται για την δημιουργία άλλων θετικότερων ή αρνητικότερων σεναρίων. Για το αρνητικό σενάριο, οι λειτουργικές ταμειακές ροές μειώνονται κατά 50%, οι εκπτώσεις τιμών στις εξασφαλίσεις ακινήτων αυξάνονται κατά 50% και ο χρόνος ρευστοποίησης των εξασφαλίσεων αυξάνεται κατά 1 έτος σε σχέση με το βασικό σενάριο, ενώ για το θετικό σενάριο οι εκπτώσεις τιμών μειώνονται κατά 5%, χωρίς καμία αλλαγή στο χρονικό πλαίσιο της ρευστοποίησης σε σχέση με το βασικό σενάριο. Οι παραδοχές που γίνονται για την εκτίμηση των μελλοντικών ταμειακών ροών (συμπεριλαμβανομένων των ταμειακών ροών που μπορεί να προκύψουν από την ρευστοποίηση των εξασφαλίσεων) αντικατοπτρίζουν τρέχουσες και αναμενόμενες μελλοντικές οικονομικές συνθήκες και γενικά συνάδουν με αυτές που χρησιμοποιούνται για τις εκθέσεις σε Στάδιο 3 που αξιολογούνται σε συλλογική βάση.

Για πελάτες που αξιολογούνται σε συλλογική βάση ο υπολογισμός είναι επίσης ο μεσοσταθμικός όρος τριών σεναρίων: βασικού, αρνητικού και θετικού.

Αξιολόγηση ζημιάς από αθέτηση υποχρέωσης (LGD)

Ένας παράγοντας για την εκτίμηση της ζημιάς από αθέτηση υποχρέωσης (LGD) είναι το χρονικό πλαίσιο και το καθαρό ανακτήσιμο ποσό από την ανάκτηση ή πώληση των εξασφαλίσεων που περιλαμβάνουν κυρίως ακίνητα περιουσιακά στοιχεία.

Έχουν γίνει παραδοχές που αφορούν τις μελλοντικές αλλαγές στις αξίες ακινήτων, καθώς και το χρονικό ορίζοντα της ρευστοποίησης της εξασφάλισης, το κόστος φορολογίας και τα έξοδα ανάκτησης και μετέπειτα πώλησης της εξασφάλισης καθώς και άλλες σχετικές εκπτώσεις. Έχει χρησιμοποιηθεί ο ανάλογος δείκτης ως βάση για τον υπολογισμό της τρέχουσας αγοραίας αξίας των ακινήτων και γίνονται προσαρμογές σύμφωνα με την κρίση της διοίκησης όπου χρειάζεται, δεδομένης της δυσκολίας για την διαφοροποίηση μεταξύ βραχυπρόθεσμων επιπτώσεων και μακροπρόθεσμων διαρθρωτικών αλλαγών και της έλλειψης στοιχείων στην αγορά για σκοπούς σύγκρισης. Οι παραδοχές έγιναν με βάση ένα μακροοικονομικό σενάριο για τις μελλοντικές αλλαγές στις αξίες των ακινήτων και περιορίζονται στο μηδέν για όλα τα σενάρια σε περίπτωση μελλοντικής προβλεπόμενης αύξησης, ενώ λαμβάνεται υπόψη οποιαδήποτε μελλοντική προβλεπόμενη μείωση.

5. Σημαντικές και άλλες κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές (συνέχεια)

5.2 Υπολογισμός των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών (συνέχεια)

Στις 31 Δεκεμβρίου 2021, η μεσοσταθμισμένη μείωση τιμών (συμπεριλαμβανομένης της έλλειψης ρευστότητας και των εξόδων πωλήσεων) που χρησιμοποιήθηκε για τον υπολογισμό των συλλογικών προβλέψεων για τα δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες, ανέρχεται περίπου στο 32% για το βασικό σενάριο (2020: περίπου 32%), εξαιρουμένων εκείνων που κατέχονται προς πώληση.

Το χρονικό πλαίσιο ανάκτησης των εξασφαλίσεων ακινήτων για τον υπολογισμό των συλλογικών προβλέψεων των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες, έχει εκτιμηθεί ότι είναι κατά μέσο όρο στα επτά έτη για το βασικό σενάριο (2020: μέσος όρος επτά έτη), εξαιρουμένων εκείνων που κατέχονται προς πώληση.

Για τον υπολογισμό απομείωσης σε ατομική βάση, το χρονικό πλαίσιο ανάκτησης των εξασφαλίσεων και οι εκπτώσεις τιμών βασίστηκαν σε συγκεκριμένα δεδομένα και συνθήκες της κάθε περίπτωσης. Για συγκεκριμένες περιπτώσεις, μπορεί να ασκηθεί κρίση στην κατηγοριοποίηση σε στάδια κατά τη διάρκεια της αξιολόγησης σε ατομική βάση περιλαμβανομένων των περιπτώσεων που δεν έχει αναπτυχθεί συγκεκριμένο μοντέλο.

Οι παραπάνω παραδοχές επηρεάζονται επίσης από τον συνεχιζόμενο διάλογο για ρυθμιστικά θέματα που διατηρεί το Συγκρότημα με τον κύριο επόπτη του, την ΕΚΤ, και άλλες ρυθμιστικές οδηγίες και διερμηνείες που εκδίδονται από διάφορους κανονιστικούς και χρηματοοικονομικούς φορείς όπως την ΕΚΤ και την ΕΑΤ, οι οποίοι παρέχουν καθοδήγηση και προσδοκίες ως προς τους σχετικούς όρους και διαχείριση/ταξινόμηση συγκεκριμένων παραμέτρων/παραδοχών που χρησιμοποιούνται για την εκτίμηση των προβλέψεων.

Οποιαδήποτε διαφοροποίηση σε αυτές τις παραδοχές ή διαφορά μεταξύ των παραδοχών που έγιναν και των πραγματικών αποτελεσμάτων θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε σημαντικές αλλαγές στα ποσά των απαιτούμενων πιστωτικών ζημιών των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες.

Αναμενόμενη διάρκεια ζωής των ανακυκλούμενων διευκολύνσεων

Η αναμενόμενη διάρκεια ζωής των ανακυκλούμενων διευκολύνσεων βασίζεται σε ένα μοντέλο ανάλυσης συμπεριφοράς (behavioural maturity model) για ανακυκλούμενες διευκολύνσεις βάση διαθέσιμων ιστορικών δεδομένων της BOC PCL όπου η αναμενόμενη λήξη της κάθε ανακυκλούμενης διευκόλυνσης βασίστηκε στο προφίλ του πελάτη.

Η παράμετρος πιστωτικού συντελεστή μετατροπής (CCF) για τις ανακυκλούμενες διευκολύνσεις βαθμονομήθηκε το τέταρτο τρίμηνο του 2021, προκειμένου να συμπεριληφθούν πρόσθετα σημεία δεδομένων που καλύπτουν την περίοδο μέχρι τη λήξης της αναστολής καταβολής πληρωμών κεφαλαίου και τόκων (μορατόριουμ) και προκειμένου να ευθυγραμμιστεί με το μοντέλο ανάλυσης συμπεριφοράς για τις ανακυκλούμενες διευκολύνσεις. Η επίπτωση στις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές (ECL) για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021 ήταν μια αποαναγνώριση αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών (ECL) ύψους €1.790 χιλ.

Προσαρμογές μοντέλων

Έχουν αναπτυχθεί μοντέλα για τις παραμέτρους των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών (ECL) (πιθανότητα αθέτησης υποχρέωσης (PD), άνοιγμα σε αθέτηση (EAD), ζημιά από αθέτηση υποχρέωσης (LGD)) για όλα τα χαρτοφυλάκια και τομείς που μοιράζονται κοινά χαρακτηριστικά. Ο έλεγχος των μοντέλων αρχικά και περιοδικά, γίνεται από ανεξάρτητο τμήμα της Υπηρεσίας Διαχείρισης Κινδύνων και περιλαμβάνει διάφορους στατιστικούς ελέγχους που αξιολογούν τη σταθερότητα και τις επιδόσεις των μοντέλων και ποιοτικούς ελέγχους. Η συχνότητα και η ακρίβεια επικύρωσης των μοντέλων είναι ανάλογη με τη συνολική χρήση, την πολυπλοκότητα και την σημαντικότητα τους, (δηλ. τον βαθμό κινδύνου). Σε ορισμένες περιπτώσεις, η διοίκηση εξασκεί κρίση στην εφαρμογή προσαρμογών στις παραμέτρους των μοντέλων. Την ευθύνη για αυτά τα μοντέλα έχει η Υπηρεσία Διαχείρισης Κινδύνων, όπου εφαρμόζει ένα ισχυρό πλαίσιο διακυβέρνησης για τον καθορισμό της μεθοδολογίας της επιμέτρησης απομείωσης συμπεριλαμβανομένων των δεδομένων, παραδοχών και αναπροσαρμογών. Οποιοσδήποτε αναπροσαρμογές της διοίκησης γίνονται από την Υπηρεσία Διαχείρισης Κινδύνων, επικυρώνονται από την Επιτροπή Προβλέψεων του Συγκροτήματος και εγκρίνονται από τις Επιτροπές Διαχείρισης Κινδύνου και Ελέγχου.

Οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές (ECL) περιλαμβάνουν επίσης πιστωτικές εκθέσεις εκτός ισολογισμού που αποτελούνται από εγγυητικές που δόθηκαν και από αμετάκλητες ανειλημμένες υποχρεώσεις για εκταμίευση κεφαλαίων. Πιστωτικές εκθέσεις εκτός ισολογισμού που αξιολογούνται για απομείωση σε ατομική βάση απαιτούν παραδοχές σχετικά με την πιθανότητα, το χρονοδιάγραμμα και το ύψος των ταμειακών εκροών. Για πιστωτικές εκθέσεις εκτός ισολογισμού οι οποίες αξιολογούνται για απομείωση συλλογικά, η πρόβλεψη για απομείωση υπολογίζεται με βάση το μοντέλο συντελεστή μετατροπής σε πιστωτικό άνοιγμα (Credit Conversion Factor, CCF).

5. Σημαντικές και άλλες κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές (συνέχεια)

5.2 Υπολογισμός των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών (συνέχεια)

Κατά το τρίτο τρίμηνο του 2021, έχει πραγματοποιηθεί επαναβαθμονόμηση του μοντέλου αποκατάστασης, κυρίως για την αντιμετώπιση των χαμηλών αθετήσεων/του περιβάλλοντος αποκατάστασης που παρατηρήθηκαν στην πρόσφατη περίοδο πριν την αναστολή πληρωμής κεφαλαίου και τόκων (μορατόριουμ) και για να διευρύνει την εξεταζόμενη περίοδο ανάπτυξης του μοντέλου ούτως ώστε να διατηρηθεί η κατά-τη-διάρκεια ενός οικονομικού κύκλου φύση του μοντέλου. Η επαναβαθμονόμηση έχει πραγματοποιηθεί βάσει των πιο πρόσφατων αλλαγών στον ορισμό της αθέτησης υποχρέωσης που έχει εισαχθεί τον Ιανουάριο 2021 και είχε επίδραση στις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές ύψους περίπου €28 εκατ. για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021.

Προσαρμογές σε σχέση με το COVID-19

Σε συνέχεια της πανδημίας COVID-19, το Συγκρότημα έλαβε υπόψη τις πολυπλοκότητες των προγραμμάτων στήριξης της κυβέρνησης και τις ρυθμιστικές οδηγίες για το χειρισμό της αναστολής πληρωμών πελατών σε σχέση με τα μοντέλα του υπολογισμού των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών (ECL). Στο πλαίσιο αυτό, η διοίκηση έλαβε υπόψη τους περιορισμούς στα δεδομένα και στην επιμέτρηση που προκύπτουν λόγω της έκτακτης επίπτωσης του COVID-19 και εφάρμοσε προσαρμογή διοίκησης ως προς την σημαντική επιδείνωση του πιστωτικού κινδύνου, τις διαβαθμίσεις συμπεριφοράς και την πιθανότητα αθέτησης (PD). Η πλειονότητα των προσαρμογών διοίκησης που σχετίζονται με το COVID-19 οι οποίες εφαρμόστηκαν το 2020 και μέχρι τους πρώτους έξι μήνες του 2021, δεν εφαρμόστηκαν από το τρίτο τρίμηνο του 2021 και μετέπειτα λόγω της διαθεσιμότητας πρόσφατων οικονομικών πληροφοριών (όπως οικονομικές καταστάσεις) και των συνεχιζόμενων ενδείξεων ανάκαμψης το 2021 (όπως το ποσοστό αποπληρωμής των πελατών του μορατόριουμ εννέα μήνες μετά τη λήξη του μορατόριουμ).

Προσαρμογές στην σημαντική αύξηση πιστωτικού κινδύνου (SICR)

Μετά από την αξιολόγηση για σημαντική επιδείνωση του πιστωτικού κινδύνου για τους πελάτες που προχώρησαν με αναστολή πληρωμής κεφαλαίου και τόκων (μορατόριουμ) κατά το 2020, έγινε προσαρμογή από τη διοίκηση, για να αντικατοπτρίζεται αμερόληπτα η αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας του πελάτη, στη βάση συλλογικών κανόνων που μπορούν να αξιολογήσουν εάν η ταξινόμηση των πελατών σε Στάδιο 1 και Στάδιο 2 είναι λάθος λόγω μη αντιπροσωπευτικής προοπτικής του ιδιοσυγκρασιακού κινδύνου. Η άσκηση που πραγματοποιήθηκε σύγκρινε την παρατηρήσιμη με την αναμενόμενη διαβάθμιση/αξιολόγηση (με αναπροσαρμογή των ημερών καθυστέρησης και καθυστερήσεων, στοιχεία τα οποία δεν ήταν σε ισχύ για τους πελάτες που τελούσαν υπό καθεστώς αναστολής καταβολής πληρωμών δόσεων και τόκων για να αξιολογηθεί εάν υπάρχουν πελάτες που εμφανίζουν σημαντική επιδείνωση/βελτίωση). Επιπρόσθετα έχουν εφαρμοστεί αυστηρότερα όρια αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας για πελάτες στους τομείς των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων και της εστίασης. Μετέπειτα εφαρμόστηκε προσαρμογή σε αυτούς τους πελάτες όσον αφορά το στάδιο για να ταξινομηθούν στο Στάδιο 2. Στις 31 Δεκεμβρίου 2021 εφαρμόστηκε προσαρμογή μόνο στους πελάτες στους τομείς των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων και της εστίασης. Η μεμονωμένη επίδραση αυτής της προσαρμογής οδήγησε σε μεταφορά δανείων ύψους €42 εκατ. από το Στάδιο 1 στο Στάδιο 2 και η διατήρηση της κατηγοριοποίησης δανείων ύψους €28 εκατ. στο Στάδιο 2 είχε επίδραση στις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές ύψους €91 χιλ. και €383 χιλ. αντίστοιχα για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021. Η προσαρμογή αφαιρέθηκε για τα άλλα ανοίγματα και αυτό είχε ως αποτέλεσμα τη μεταφορά ανοιγμάτων ύψους €109 εκατ. από το Στάδιο 2 στο Στάδιο 1 και την αναστροφή στις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές ύψους €0.4 εκατ. για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021.

Με βάση τα διαθέσιμα δεδομένα μετά τη λήξη της αναστολής πληρωμής κεφαλαίου και τόκων (μορατόριουμ), ανοίγματα που είχαν αξιολογηθεί να έχουν σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου κατά το 2020, και ταξινομήθηκαν στο Στάδιο 2 μετά από προσαρμογές (εκτός από προσαρμογές όπως περιγράφονται στην πιο πάνω παράγραφο), επιτράπηκε η μεταφορά τους στο Στάδιο 1 εάν δεν είχαν προσδιοριστεί ως να έχουν σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου από τα μοντέλα. Η αφαίρεση αυτής της προσαρμογής είχε ως αποτέλεσμα τη μεταφορά πίσω στο Στάδιο 1 ανοιγμάτων ύψους €424 εκατ., με αναστροφή στις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές ύψους €2 εκατ. για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021.

Επιπρόσθετα, ανοίγματα που δεν συμμετείχαν στην αναστολή πληρωμής κεφαλαίου και τόκων (μορατόριουμ) του 2020, αλλά είχαν εντοπιστεί να έχουν σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου που οδήγησε σε μεταφορά των δανείων τους στο Στάδιο 2 κατά τη διάρκεια του 2020, επιτράπηκε η μεταφορά τους πίσω στο Στάδιο 1 νοουμένου ότι δεν είχαν σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου στις 30 Ιουνίου 2021. Αυτή η προσαρμογή αφαιρέθηκε και έτσι ανοίγματα ύψους €186 εκατ. μεταφέρθηκαν πίσω στο Στάδιο 1. Η επίδραση στις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές ήταν η αναστροφή αναμενόμενης πιστωτικής ζημιάς ύψους €1.3 εκατ. για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021.

5. Σημαντικές και άλλες κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές (συνέχεια)

5.2 Υπολογισμός των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών (συνέχεια)

Προσαρμογή στην πιθανότητα αθέτησης (PD) και στη διαβάθμιση συμπεριφοράς (behavioural rating)
Η προσαρμογή, που είχε εφαρμοστεί από το 2020 στην πιθανότητα αθέτησης προκειμένου να αποφευχθούν ακραίες τιμές στις προβλέψεις του μοντέλου, ενώ ταυτόχρονα να διασφαλιστεί ότι η αναστολή πληρωμής κεφαλαίου και τόκων (μορατόριουμ) δεν θα προκαλέσει χρονική αναντιστοιχία μεταξύ των ποσοστών αθέτησης για το 2021 όπως αυτά προσδιορίζονται από τα μοντέλα και των πραγματικών ποσοστών αθέτησης που θα παρατηρηθούν το 2021, αφαιρέθηκε το τρίτο τρίμηνο του 2021. Η μεμονωμένη επίδραση αυτής της προσαρμογής στις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές ανήλθε σε €11 εκατ. στα αποτελέσματα του έτους 2020, και αναστροφή αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών αντίστοιχου ύψους στα αποτελέσματα του 2021, με την μη εφαρμογή της προσαρμογής.

Η προσαρμογή στην πιθανότητα αθέτησης (PD) που εφαρμόστηκε το 2020 και αφορούσε τη διαβάθμιση συμπεριφοράς δανειοληπτών, όπου εφαρμόστηκε μια συντετή λογική προκειμένου να αποφευχθούν τυχόν αναβαθμίσεις λόγω αναστολής δόσεων κεφαλαίου και τόκων που θα παρουσιάζουν μια βελτιωμένη ποιότητα περιουσιακών στοιχείων, αφαιρέθηκε κατά το 2021. Αυτή η προσαρμογή δεν επέτρεπε σε δάνεια που τελούσαν υπό καθεστώς αναστολής δόσεων κεφαλαίου και τόκων να έχουν βελτιωμένη διαβάθμιση σε σύγκριση με την αντίστοιχη διαβάθμιση του Φεβρουαρίου 2020 και είχε ως αποτέλεσμα €5 εκατ. αύξηση στις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για το έτος 2020. Η προσαρμογή αυτή αφαιρέθηκε κατά το πρώτο τρίμηνο του 2021 και είχε ως αποτέλεσμα την αναστροφή ύψους €5 εκατ. στις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021.

Τμηματοποίηση χαρτοφυλακίου

Η αξιολόγηση απομείωσης σε ατομική βάση πραγματοποιείται όχι μόνο για περιουσιακά στοιχεία που είναι σημαντικά σε ατομική βάση, αλλά και για ανοίγματα με συγκεκριμένα κριτήρια που καθορίζονται από τη διοίκηση. Τα κριτήρια για τα ανοίγματα που αξιολογούνται σε ατομική βάση βασίζονται στην κρίση της διοίκησης και αναθεωρούνται σε τριμηνιαία βάση από την Υπηρεσία Διαχείρισης Κινδύνων και αναπροσαρμόζονται ή ενισχύονται αν θεωρηθεί αναγκαίο. Κατά τη διάρκεια του 2020, λόγω της πανδημίας COVID-19, τα κριτήρια επιλογής επεκτάθηκαν για να συμπεριλάβουν σημαντικά ανοίγματα σε Στάδιο 1 σε τομείς της οικονομίας που έχουν επηρεαστεί σημαντικά από την πανδημία για να αξιολογηθεί πιθανή αύξηση του πιστωτικού κινδύνου, καθώς και σημαντικά ανοίγματα που μεταφέρθηκαν από το Στάδιο 1 στο Στάδιο 2 για να αξιολογηθούν για πιθανές ενδείξεις για αθέτηση πληρωμής. Τα κριτήρια επιλογής που αναφέρονται πιο πάνω συνεχίζουν να είναι σε ισχύ για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021.

Περισσότερες πληροφορίες για τις προβλέψεις για απομείωση και σχετική πληροφόρηση παρουσιάζονται στη Σημείωση 45.

5.3 Αποθέματα ακινήτων - εκτίμηση της καθαρής ανακτήσιμης αξίας

Τα αποθέματα ακινήτων αποτιμώνται στο χαμηλότερο του κόστους και της καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας. Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία καθορίζεται με τεχνικές αποτίμησης, που απαιτούν σημαντική κρίση, λαμβάνοντας υπόψη όλα τα διαθέσιμα σημεία αναφοράς, όπως οι εκθέσεις των εκτιμητών, οι τρέχουσες συνθήκες της αγοράς, η περίοδος που κατέχεται ένα περιουσιακό στοιχείο εφαρμόζοντας ποσοστό έλλειψης ρευστότητας όπου κρίνεται αναγκαίο και άλλες σχετικές παραμέτρους. Τα έξοδα πώλησης λαμβάνονται πάντα υπόψη και αφαιρούνται από την πραγματοποιηθείσα αξία. Ανάλογα με την αξία του εν λόγω ακινήτου και την υπάρχουσα πληροφόρηση στην αγορά, ο καθορισμός του κόστους πώλησης μπορεί να απαιτήσει επαγγελματική κρίση η οποία περιλαμβάνει ένα μεγάλο βαθμό αβεβαιότητας που οφείλεται στη μειωμένη δραστηριότητα της αγοράς.

Περισσότερες πληροφορίες για τα αποθέματα ακινήτων παρουσιάζονται στη Σημείωση 27.

5. Σημαντικές και άλλες κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές (συνέχεια)

5.4 Προβλέψεις για επιδικίες, υπό διαιτησία διαφορές, κανονιστικά και άλλα θέματα

Η λογιστική πολιτική για τις προβλέψεις για επιδικίες, υπό διαιτησία διαφορές, κανονιστικά και άλλα θέματα περιγράφεται στη Note 2.36. Για να καθορισθεί αν μια παρούσα υποχρέωση υπάρχει και για να εκτιμηθεί η πιθανότητα, το χρονικό πλαίσιο και το ποσό για οποιαδήποτε εκροή χρειάζονται εκτιμήσεις. Οι προβλέψεις για επιδικίες, υπό διαιτησία διαφορές, κανονιστικά και άλλα θέματα απαιτούν μεγαλύτερο βαθμό κρίσης από άλλα είδη προβλέψεων. Αναμένεται ότι το Συγκρότημα θα συνεχίσει να έχει σημαντική έκθεση σε επιδικίες και κανονιστικά θέματα και έρευνες που σχετίζονται με παρελθοντικά νομικά ζητήματα μεσοπρόθεσμα. Τα θέματα για τα οποία το Συγκρότημα προσδιορίζει ότι η πιθανότητα για μελλοντική ζημιά είναι περισσότερο από απομακρυσμένη θα μεταβάλλονται από περίοδο σε περίοδο όπως και τα θέματα ως προς τα οποία μπορεί να γίνει μια αξιόπιστη εκτίμηση και η εκτιμώμενη πιθανή τους ζημιά. Τα πραγματικά αποτελέσματα δύναται να είναι σημαντικά ψηλότερα ή χαμηλότερα από την εκτιμημένη πιθανή ζημιά για τα θέματα που έγινε εκτίμηση. Επιπρόσθετα, ζημιά μπορεί να προκύψει για θέματα για τα οποία το Συγκρότημα θεωρούσε ότι η πιθανότητα ζημιάς ήταν απομακρυσμένη.

Λεπτομερής περιγραφή για τη φύση της αβεβαιότητας και των παραδοχών και την επίδραση στο ποσό και τη χρονική περίοδο για επιδικίες, υπό διαιτησία διαφορές, κανονιστικά και άλλα θέματα περιλαμβάνεται στη Σημείωση 39.

5.5 Φορολογία

Το Συγκρότημα εκτός από την Κύπρο υπόκειται σε φορολογία στις χώρες που έχει μειωμένες δραστηριότητες κυρίως σε Ελλάδα, Ρωσία και Ρουμανία. Αυτό απαιτεί εκτιμήσεις για τον προσδιορισμό της πρόβλεψης φορολογίας κατά την ημερομηνία αναφοράς. Το Συγκρότημα αναγνωρίζει υποχρεώσεις για φορολογία σε σχέση με συναλλαγές και υπολογισμούς των οποίων ο φορολογικός χειρισμός είναι αβέβαιος. Όπου η τελική φορολογία διαφέρει από τα αρχικά ποσά που αναγνωρίστηκαν στον ενοποιημένο λογαριασμό αποτελεσμάτων, οι διαφορές επηρεάζουν το έξοδο φορολογίας, τις φορολογικές υποχρεώσεις και τις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις ή υποχρεώσεις της περιόδου όπου συμφωνείται ο τελικός προσδιορισμός της φορολογίας με τις φορολογικές αρχές.

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις

Ελλείπει συγκεκριμένου λογιστικού προτύπου για τη λογιστική καταχώριση του περιουσιακού στοιχείου που προέκυψε από την αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση η οποία προέκυψε σύμφωνα με τροποποιήσεις του Περι Φόρου Εισοδήματος Νόμου που τέθηκε σε ισχύ τον Μάρτιο του 2019, οι οποίες προβλέπουν την ανάκτηση των φορολογικών περιουσιακών στοιχείων που προκύπτουν από τη μεταβίβαση φορολογικών ζημιών μετά την απόφαση ενός πιστωτικού ιδρύματος. Στο πλαίσιο της 'Εξασφάλισης εξυγίανσης των Πιστωτικών και Άλλων Ιδρυμάτων' (Σημ. 17), η BOC PCL άσκησε κρίση στην εφαρμογή του ΔΛΠ 12 για το λογιστικό χειρισμό του στοιχείου ενεργητικού ως το πλέον σχετικό διαθέσιμο πρότυπο. Βάσει αυτής της καθοδήγησης, η BOC PCL έχει καθορίσει ότι το εν λόγω στοιχείο ενεργητικού πρέπει να λογιστικοποιείται βάσει των αρχών του ΔΛΠ 12 σχετικά με τις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις.

Για περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με αυτές τις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις ανατρέξτε στη Σημείωση 17.

5.6 Εύλογη αξία επενδύσεων και παραγώγων

Η καλύτερη απόδειξη της εύλογης αξίας είναι η τιμή διαπραγμάτευσης σε μια ενεργή αγορά. Αν η αγορά στην οποία διαπραγματεύεται ένα χρηματοοικονομικό μέσο δεν είναι ενεργή, τότε χρησιμοποιείται μια μέθοδος αποτίμησης. Η πλειοψηφία των μεθόδων αποτίμησης που χρησιμοποιούνται από το Συγκρότημα, βασίζονται αποκλειστικά σε παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς με αποτέλεσμα η αποτίμηση της εύλογης αξίας να είναι αρκετά αξιόπιστη.

Ωστόσο, συγκεκριμένα χρηματοοικονομικά μέσα αποτιμούνται με βάση μεθόδους που χρησιμοποιούν ένα ή περισσότερα σημαντικά δεδομένα τα οποία δεν είναι παρατηρήσιμα. Οι μέθοδοι αποτίμησης που βασίζονται σε μη παρατηρήσιμα δεδομένα απαιτούν περισσότερη κρίση από πλευράς της διοίκησης για τον υπολογισμό της εύλογης αξίας, σε σχέση με αυτή που απαιτείται για μεθόδους που στηρίζονται αποκλειστικά σε παρατηρήσιμα δεδομένα.

5. Σημαντικές και άλλες κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές (συνέχεια)

5.6 Εύλογη αξία επενδύσεων και παραγώγων (συνέχεια)

Οι μέθοδοι αποτίμησης που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό της εύλογης αξίας περιλαμβάνουν συγκρίσεις με παρόμοια χρηματοοικονομικά μέσα για τα οποία υπάρχουν παρατηρήσιμες τιμές, χρησιμοποίηση μοντέλων προεξοφλημένων ταμειακών ροών και άλλες μεθόδους αποτίμησης που χρησιμοποιούνται συνήθως από τους συμμετέχοντες στην αγορά. Οι μέθοδοι αποτίμησης περιλαμβάνουν παραδοχές που θα χρησιμοποιούσαν και άλλοι συμμετέχοντες στην αγορά καθώς και παραδοχές για την καμπύλη απόδοσης επιτοκίων, τις συναλλαγματικές ισοτιμίες, τις μεταβλητότητες και το ρυθμό αθέτησης οφειλών. Κατά την αποτίμηση μέσω της μεθόδου σύγκρισης με άλλα παρόμοια μέσα, η διοίκηση λαμβάνει υπόψη τη λήξη, τη δομή και τη διαβάθμιση του μέσου το οποίο χρησιμοποιείται ως συγκρίσιμο.

Το Συγκρότημα χρησιμοποιεί μοντέλα που βασίζονται σε μη παρατηρήσιμα δεδομένα μόνο για την αποτίμηση συγκεκριμένων μη εισηγμένων μετοχών. Σε αυτές τις περιπτώσεις γίνονται εκτιμήσεις για να ληφθούν υπόψη αβεβαιότητες στις εύλογες αξίες που προκύπτουν από την έλλειψη δεδομένων της αγοράς, όπως για παράδειγμα η έλλειψη ρευστότητας. Μη παρατηρήσιμα δεδομένα που χρησιμοποιούνται σε αποτιμήσεις είναι εκ φύσεως αβέβαια διότι υπάρχουν ελάχιστα ή καθόλου διαθέσιμα στοιχεία στην αγορά για να καθορίσουν αν μια συναλλαγή έχει διεκπεραιωθεί σε καθαρή εμπορική βάση κάτω από κανονικές επιχειρηματικές συνθήκες. Τα μη παρατηρήσιμα δεδομένα καθορίζονται βάσει των καλύτερων διαθέσιμων πληροφοριών.

Περισσότερες πληροφορίες για την εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων παρουσιάζονται στη Σημείωση 22.

5.7 Ωφελήματα αφυπηρέτησης

Το κόστος ωφελημάτων για τα προγράμματα καθορισμένων παροχών υπολογίζεται με βάση αναλογιστικές εκτιμήσεις, κατά τις οποίες χρησιμοποιούνται παραδοχές για τους προεξοφλητικούς συντελεστές, τα ποσοστά μακροπρόθεσμης απόδοσης των περιουσιακών στοιχείων, τον ρυθμό αύξησης των μισθών, τα ποσοστά θνησιμότητας και τις μελλοντικές αυξήσεις στα ωφελήματα αφυπηρέτησης, όπου είναι αναγκαίο. Η διοίκηση του Συγκροτήματος κάνει αυτές τις παραδοχές βασιζόμενη σε προσδοκίες της αγοράς κατά την ημερομηνία αναφοράς, χρησιμοποιώντας τις καλύτερες δυνατές εκτιμήσεις για κάθε παράμετρο, καλύπτοντας την περίοδο κατά την οποία η υποχρέωση θα διακανονιστεί. Για τον καθορισμό του κατάλληλου προεξοφλητικού συντελεστή, η διοίκηση λαμβάνει υπόψη την καμπύλη επιτοκίων με βάση εταιρικά ομόλογα υψηλής διαβάθμισης. Η επιλογή των λοιπών παραμέτρων απαιτεί ορισμένες κρίσεις. Οι μελλοντικές αυξήσεις των μισθών βασίζονται στις αναμενόμενες μελλοντικές τιμές του πληθωρισμού της συγκεκριμένης χώρας συν ένα περιθώριο που αντανακλά την καλύτερη δυνατή εκτίμηση για παραμέτρους που σχετίζονται με παραγωγικότητα, ωρίμανση του εργατικού δυναμικού και προαγωγές. Τα ποσοστά μακροπρόθεσμης απόδοσης των περιουσιακών στοιχείων του κάθε προγράμματος βασίζονται στη σύνθεση των επενδύσεων του, λαμβάνοντας έτσι υπόψη τον διαφορετικό ρυθμό απόδοσης για κάθε κατηγορία περιουσιακών στοιχείων. Οι εκτιμήσεις για τις μελλοντικές τιμές του πληθωρισμού που επηρεάζουν τους μισθούς και η αναμενόμενη απόδοση των περιουσιακών στοιχείων αντικατοπτρίζουν τις καλύτερες δυνατές εκτιμήσεις της διοίκησης για αυτές τις μεταβλητές, μετά από διαβούλευση με τους συμβούλους του Συγκροτήματος και απαιτούν σημαντικές κρίσεις. Λόγω της μακροχρόνιας φύσης των προγραμμάτων, οι εκτιμήσεις αυτές είναι εξ ορισμού αβέβαιες.

Περισσότερες πληροφορίες για τα ωφελήματα αφυπηρέτησης παρουσιάζονται στη Σημείωση 14.

5.8 Ασφαλιστικές εργασίες γενικού κλάδου

Το Συγκρότημα παρέχει ασφαλιστικές υπηρεσίες γενικού κλάδου. Η αποδοχή των κινδύνων συνήθως καλύπτει περίοδο 12 μηνών.

Οι υποχρεώσεις για εκκρεμείς απαιτήσεις που προκύπτουν από τα ασφαλιστήρια συμβόλαια που εκδίδει το Συγκρότημα υπολογίζονται με βάση τις εκτιμήσεις εμπειρογνομόνων και με βάση τα γεγονότα που υφίστανται κατά την ημερομηνία αναφοράς. Με την πάροδο του χρόνου οι εκτιμήσεις αυτές αναθεωρούνται και τυχόν αναπροσαρμογές αναγνωρίζονται στις οικονομικές καταστάσεις της περιόδου στην οποία προκύπτουν.

Οι κύριες παραδοχές που γίνονται για καθορισμό του ύψους της εκτίμησης κάθε απαίτησης βασίζονται στην εμπειρία του παρελθόντος και τις τάσεις της αγοράς και περιλαμβάνουν το ύψος των δαπανών για το χειρισμό των απαιτήσεων. Επίσης λαμβάνονται υπόψη εξωτερικοί παράγοντες, οι οποίοι μπορούν να επηρεάσουν την εκτίμηση των απαιτήσεων, όπως πρόσφατες δικαστικές αποφάσεις και η εισαγωγή νέων νομοθεσιών.

5. Σημαντικές και άλλες κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές (συνέχεια)

5.8 Ασφαλιστικές εργασίες γενικού κλάδου (συνέχεια)

Γίνεται επίσης πρόβλεψη για τις απαιτήσεις σε σχέση με κινδύνους που έχουν επισυμβεί αλλά δεν έχουν γνωστοποιηθεί (IBNR) μέχρι την ημερομηνία αναφοράς. Για τον υπολογισμό της πρόβλεψης αυτής, λαμβάνεται υπόψη η εμπειρία του παρελθόντος αναφορικά με τον αριθμό και το ύψος των απαιτήσεων που δηλώνονται μετά την ημερομηνία του ισολογισμού.

Οι υποχρεώσεις ασφαλιστηρίων συμβολαίων είναι ευαίσθητες σε αλλαγές στις πιο πάνω βασικές παραδοχές. Η επίδραση της αλλαγής ορισμένων παραδοχών όπως η εισαγωγή νέων νομοθεσιών και η έκβαση δικαστικών υποθέσεων είναι πολύ δύσκολο να εκφραστεί ποσοτικά. Επιπρόσθετα, η καθυστέρηση που παρουσιάζεται συνήθως μεταξύ του χρόνου που προκύπτει η απαίτηση και του χρόνου που αυτή γνωστοποιείται καθώς και της τελικής διευθέτησης, αυξάνουν την αβεβαιότητα που υπάρχει κατά την ημερομηνία του ισολογισμού.

Περισσότερες πληροφορίες για τις ασφαλιστικές εργασίες γενικού κλάδου παρουσιάζονται στη Σημείωση 12.

5.9 Ασφαλιστικές εργασίες κλάδου ζωής

Το Συγκρότημα παρέχει ασφαλιστικές υπηρεσίες κλάδου ζωής. Οι εφ' όρου ζωής ασφαλίσεις ζωής (life plans) αναφέρονται σε σχέδια συνδεδεμένα με περιουσιακά στοιχεία, όπου το ποσό που καταβάλλεται σε περίπτωση θανάτου είναι το μεγαλύτερο μεταξύ του ασφαλισμένου ποσού και της αξίας των μονάδων επένδυσης. Οι απλές ασφαλίσεις ή ασφαλίσεις πρόσκαιρης διάρκειας (term plans) σχετίζονται με σχέδια προκαθορισμένης διάρκειας, με σκοπό την προστασία από τον κίνδυνο θανάτου. Σε περίπτωση θανάτου εντός της περιόδου κάλυψης καταβάλλεται το ασφαλισμένο ποσό. Οι μεικτές ασφαλίσεις (investment plans/mortgage plans/horizon plans) αναφέρονται σε σχέδια προκαθορισμένης διάρκειας συνδεδεμένα με επενδύσεις, με σκοπό τη δημιουργία κεφαλαίου μέσω συστηματικής επένδυσης σε συνδυασμό με ασφαλιστική κάλυψη θανάτου, όπου το ποσό που καταβάλλεται σε περίπτωση θανάτου είναι το μεγαλύτερο μεταξύ του ασφαλισμένου ποσού και της αξίας της επένδυσης σύμφωνα με το συμβόλαιο ασφάλισης.

Περισσότερες πληροφορίες για τις ασφαλιστικές εργασίες κλάδου ζωής παρουσιάζονται στη Σημείωση 12.

5.9.1 Αξία μακροπρόθεσμων ασφαλιστικών εργασιών κλάδου ζωής σε ισχύ

Η αξία των μακροπρόθεσμων ασφαλιστικών εργασιών κλάδου ζωής σε ισχύ αντιπροσωπεύει την καθαρή παρούσα αξία των μελλοντικών κερδών που αναμένονται να προκύψουν από τα συμβόλαια που είναι ήδη σε ισχύ. Η εκτίμηση της αξίας αυτής απαιτεί παραδοχές για τις μελλοντικές οικονομικές και λειτουργικές συνθήκες που είναι εκ φύσεως αβέβαιες και οποιεσδήποτε αλλαγές θα μπορούσαν να επηρεάσουν σημαντικά την αξία.

Η μεθοδολογία και οι βασικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για την εκτίμηση της αξίας των μακροπρόθεσμων ασφαλιστικών εργασιών κλάδου ζωής σε ισχύ (κεκτημένη αξία) στις 31 Δεκεμβρίου 2021 παρουσιάζονται στη Σημείωση 26.

5.9.2 Ασφαλιστικές υποχρεώσεις

Ο υπολογισμός των υποχρεώσεων και η επιλογή παραδοχών που αφορούν τα ασφαλιστήρια συμβόλαια απαιτούν όπως η διοίκηση του Συγκροτήματος προβαίνει σε σημαντικές εκτιμήσεις.

Οι παραδοχές στις οποίες στηρίζονται οι εκτιμήσεις για κάθε απαίτηση βασίζονται κυρίως στην εμπειρία του παρελθόντος, σε εσωτερικά στοιχεία και προϋποθέσεις καθώς και σε εξωτερικά στοιχεία που αντικατοπτρίζουν τις τρέχουσες τιμές αγοράς και άλλες δημοσιευμένες πληροφορίες. Οι κρίσεις και παραδοχές καθορίζονται κατά την ημερομηνία εκτίμησης των υποχρεώσεων και αξιολογούνται συστηματικά, ώστε να διασφαλίζονται η αξιοπιστία και η ρεαλιστική εικόνα.

Οι εκτιμήσεις για τα ασφαλιστήρια συμβόλαια γίνονται σε δύο στάδια. Αρχικά, στην έναρξη του συμβολαίου, το Συγκρότημα καθορίζει τις παραδοχές αναφορικά με μελλοντικούς θανάτους, θεληματικούς τερματισμούς, αποδόσεις επενδύσεων και έξοδα διαχείρισης. Μεταγενέστερα, σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού, διενεργείται αναλογιστική εκτίμηση η οποία αξιολογεί κατά πόσο οι υποχρεώσεις είναι επαρκείς σύμφωνα με τις πιο πρόσφατες εκτιμήσεις.

Οι παραδοχές με τη μεγαλύτερη επίδραση στην εκτίμηση των ασφαλιστικών υποχρεώσεων αναφέρονται πιο κάτω:

5. Σημαντικές και άλλες κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές (συνέχεια)

5.9 Ασφαλιστικές εργασίες κλάδου ζωής (συνέχεια)

5.9.2 Ασφαλιστικές υποχρεώσεις (συνέχεια)

Ποσοστά θνησιμότητας και νοσηρότητας

Οι παραδοχές βασίζονται σε τυποποιημένους διεθνείς πίνακες θνησιμότητας και νοσηρότητας, ανάλογα με τον τύπο του συμβολαίου. Επιπλέον, πραγματοποιείται μελέτη βασισμένη στην πραγματική εμπειρία (πραγματικούς θανάτους) των ασφαλιστικών εταιριών για σκοπούς σύγκρισης και εάν κριθεί ότι τα στοιχεία είναι επαρκή και στατιστικά αξιόπιστα, ενσωματώνονται στους εν λόγω πίνακες. Αύξηση στους ρυθμούς θνησιμότητας θα οδηγήσει σε μεγαλύτερο αριθμό απαιτήσεων (ή σε απαιτήσεις που προκύπτουν σε συντομότερο διάστημα από το προβλεπόμενο) και έτσι στην αύξηση των δαπανών και κατά συνέπεια στη μείωση της κερδοφορίας για τους μετόχους.

Απόδοση επενδύσεων και προεξοφλητικός συντελεστής

Ο σταθμισμένος μέσος όρος απόδοσης υπολογίζεται με βάση τα περιουσιακά στοιχεία που καλύπτουν τις υποχρεώσεις σε συνάρτηση με τη μακροχρόνια επενδυτική στρατηγική του Συγκροτήματος. Οι εκτιμήσεις αυτές βασίζονται σε τρέχουσες αποδόσεις της αγοράς, καθώς και σε αναμενόμενες χρηματοοικονομικές εξελίξεις. Αύξηση στους ρυθμούς απόδοσης των επενδύσεων οδηγεί σε αύξηση στα κέρδη των μετόχων.

Έξοδα διαχείρισης

Γίνονται παραδοχές για τα έξοδα διαχείρισης και διατήρησης συμβολαίων καθώς επίσης και για τα γενικά έξοδα, οι οποίες βασίζονται στα πραγματικά έξοδα του Συγκροτήματος. Γίνονται παραδοχές και για το ρυθμό αύξησης των εξόδων σε σχέση με το ετήσιο ποσοστό πληθωρισμού. Αύξηση των εξόδων οδηγεί σε μείωση της κερδοφορίας για τους μετόχους.

Διατηρησιμότητα (Lapses)

Κάθε δύο έτη γίνεται ανάλυση των ποσοστών διακοπής συμβολαίων, χρησιμοποιώντας πραγματικά στοιχεία από την ίδρυση της ασφαλιστικής εταιρίας μέχρι και το αμέσως προηγούμενο έτος. Τα ποσοστά διαφέρουν ανάλογα με τον τύπο και τη διάρκεια του σχεδίου. Σύμφωνα με την Κυπριακή ασφαλιστική νομοθεσία, δεν γίνονται παραδοχές για ποσοστά διακοπής συμβολαίων στην αναλογιστική εκτίμηση.

Περισσότερες πληροφορίες για τις ασφαλιστικές υποχρεώσεις παρουσιάζονται στη Σημείωση 32.

5.10 Άσκηση σημαντικής επιρροής

Το Συγκρότημα καθορίζει εάν ασκεί σημαντική επιρροή σε εταιρίες που κατέχει ποσοστό λιγότερο από 20% του μετοχικού κεφαλαίου, αν υπάρχουν άλλοι παράγοντες που αποδεικνύουν σημαντική επιρροή. Για αυτή την αξιολόγηση λαμβάνει υπόψη την εκπροσώπηση του στο Διοικητικό Συμβούλιο που δίνει δικαιώματα ψήφου πέραν του 20% και τη συμμετοχή του στη διαδικασία λήψης αποφάσεων, περιλαμβανομένων αποφάσεων που αφορούν μερίσματα και άλλες διανομές.

5.11 Ταξινόμηση ακινήτων

Το Συγκρότημα καθορίζει κατά πόσο ένα ακίνητο ταξινομείται ως επενδύσεις σε ακίνητα ή αποθέματα ακινήτων ως ακολούθως:

- Οι επενδύσεις σε ακίνητα περιλαμβάνουν γη και κτήρια που δεν χρησιμοποιούνται από ή στις δραστηριότητες του Συγκροτήματος, ούτε είναι προς πώληση στη διεξαγωγή συνήθων εργασιών, αλλά κατέχονται κυρίως για έσοδα από ενοίκια και/ή κεφαλαιουχικό κέρδος. Αυτά τα κτήρια ουσιαστικά ενοικιάζονται σε ενοικιαστές και δεν προορίζονται να πωληθούν στα πλαίσια των συνήθων εργασιών. Επιπρόσθετα, περιλαμβάνουν μισθωμένα ακίνητα που αγοράζονται για ανταλλαγή χρέους και μισθώνονται βάσει λειτουργικών μισθώσεων.
- Τα αποθέματα ακινήτων περιλαμβάνουν ακίνητα που κατέχονται με την πρόθεση να πωληθούν. Κυρίως αυτά σχετίζονται με ακίνητα που αποκτήθηκαν μέσω συμφωνιών ανταλλαγής χρέους με ακίνητα (debt-for-property swaps) και ακίνητα που αποκτήθηκαν μέσω της εξαγοράς ορισμένων δραστηριοτήτων της Λαϊκής Τράπεζας το 2013 (εκτός από αυτά που είναι μισθωμένα και κατηγοριοποιούνται ως επενδύσεις σε ακίνητα).

5. Σημαντικές και άλλες κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές (συνέχεια)

5.12 Εύλογη αξία ακινήτων για ίδια χρήση και ακινήτων για επένδυση

Η λογιστική πολιτική του Συγκροτήματος σε σχέση τόσο με τα ακίνητα που κατέχει το Συγκρότημα για ίδια χρήση όσο και τα ακίνητα που κατέχονται για επένδυση απαιτεί την επιμέτρησή τους σε εύλογη αξία. Στην περίπτωση των ακινήτων που κατέχονται για ίδια χρήση, η εκτίμηση γίνεται σε τακτά διαστήματα ούτως ώστε η λογιστική αξία να μην διαφέρει ουσιωδώς από την εύλογη αξία, ενώ στην περίπτωση των ακινήτων για επένδυση η εύλογη αξία καθορίζεται σε κάθε ημερομηνία αναφοράς. Οι εκτιμήσεις γίνονται από προσοντούχους εκτιμητές μέσω εφαρμογής μοντέλων αποτίμησης όπως συνίσταται από τα διεθνή πρότυπα εκτίμησης.

Για τις εκτιμήσεις τους οι εκτιμητές έχουν χρησιμοποιήσει τη γνώση τους για την αγορά και την επαγγελματική τους κρίση και δεν έχουν βασιστεί αποκλειστικά σε ιστορικά στοιχεία συναλλαγών, λαμβάνοντας υπόψη ότι ο βαθμός της αβεβαιότητας είναι αυξημένος σε σχέση με την ύπαρξη μιας πιο ενεργούς αγοράς για τον καθορισμό της αγοραίας αξίας των ακινήτων. Ανάλογα με τη φύση του εν λόγω ακινήτου και την υπάρχουσα πληροφόρηση στην αγορά, για τον καθορισμό της εύλογης αξίας του ακινήτου μπορεί να απαιτηθεί η χρήση εκτιμήσεων όπως οι μελλοντικές ταμειακές ροές από το ακίνητο και ο κατάλληλος συντελεστής προεξόφλησης των ροών αυτών. Όλες αυτές οι εκτιμήσεις βασίζονται στις συνθήκες που επικρατούν στην τοπική αγορά κατά την ημερομηνία αναφοράς.

Περισσότερες πληροφορίες για τα δεδομένα που χρησιμοποιήθηκαν περιλαμβάνονται στη Σημείωση 22.

5.13 Μισθώσεις

Επαυξητικό χρεωστικό επιτόκιο

Ο προσδιορισμός μιας δομής όρων επαυξητικού χρεωστικού επιτοκίου (IBR) που χρησιμοποιείται στην επιμέτρηση της αξίας των μελλοντικών πληρωμών μίσθωσης όπως περιγράφεται στη Σημείωση 2.27, συνεπάγεται εγγενώς σημαντικές κρίσεις. Το επαυξητικό χρεωστικό επιτόκιο που χρησιμοποιήθηκε βασίστηκε στην καμπύλη αποδόσεων της κυπριακής κυβέρνησης, χωρίς περαιτέρω προσαρμογές, ως δίκαιη προσέγγιση για το εξασφαλισμένο κόστος δανεισμού του Συγκροτήματος για χρονικό ορίζοντα σύμφωνα με τη διάρκεια της μίσθωσης. Βάση των αποτελεσμάτων της ανάλυσης ευαισθησίας στην καμπύλη αποδόσεων που πραγματοποιήθηκε από την BOC PCL, η αξία της υποχρέωσης μίσθωσης και των αντίστοιχων δικαιωμάτων χρήσης δεν είχαν οποιαδήποτε σημαντική επίδραση στις μεταβολές του επαυξητικού χρεωστικού επιτοκίου.

Διάρκεια μίσθωσης

Κατά τον καθορισμό της διάρκειας μίσθωσης, η διοίκηση εξετάζει όλα τα γεγονότα και τις περιστάσεις που θα μπορούσαν να καταστήσουν μια σύμβαση εκτελεστή, όπως οι οικονομικές πληροφορίες μιας σύμβασης. Οι ακόλουθες παραδοχές έγιναν αναφορικά με την διάρκεια της μίσθωσης ανάλογα με τους συμβατικούς όρους:

- Για μισθώσεις που μπορούν να ακυρωθούν, πραγματοποιήθηκε αξιολόγηση κατά την αρχική εφαρμογή του προτύπου και στη συνέχεια ενημερώθηκε όπου κρίθηκε σκόπιμο βάσει του ορίζοντα που χρησιμοποιήθηκε στο χρηματοοικονομικό σχέδιο του Συγκροτήματος. Η τρέχουσα μεσοπρόθεσμη αξιολόγηση του χρηματοοικονομικού σχεδίου ορίζει τη διάρκεια της μίσθωσης για 4 έτη. Επομένως η διάρκεια μίσθωσης βασίστηκε στην αξιολόγηση είτε των 4 ετών (όντας μεσοπρόθεσμος ορίζοντας) είτε των 8 ετών (όντας αξιολόγηση μακροπρόθεσμου ορίζοντας).
- Για τις μη ακυρώσιμες μισθώσεις, η διάρκεια της μίσθωσης εκτιμήθηκε ότι είναι η μη ακυρώσιμη περίοδος.
- Για τις μισθώσεις με δυνατότητα ανανέωσης, η προηγούμενη πρακτική του Συγκροτήματος σχετικά με την περίοδο κατά την οποία έχει συνήθως χρησιμοποιήσει ακίνητα (μισθωμένα ή ιδιόκτητα) και τους οικονομικούς λόγους για τους οποίους το χρησιμοποιεί, παρέχει χρήσιμες πληροφορίες αναφορικά με την εκτίμηση κατά πόσο ο μισθωτής με εύλογη βεβαιότητα θα ασκήσει ή όχι μια επιλογή.

Περιουσιακά στοιχεία χαμηλής αξίας

Το Συγκρότημα έχει χρησιμοποιήσει κρίση για τον καθορισμό του ορίου μικρής αξίας περιουσιακών στοιχείων που ανέρχεται σε €5,000.

Περαιτέρω λεπτομέρειες σχετικά με τις μισθώσεις γνωστοποιούνται στη Σημείωση 43.

6. Οικονομική πληροφόρηση κατά τομέα

Οι λειτουργίες του Συγκροτήματος είναι κυρίως επικεντρωμένες στην Κύπρο. Οι λειτουργίες στην Κύπρο είναι οργανωμένες ανά πελατειακό τομέα στη βάση της υφιστάμενης διαχείρισης του πελάτη. Από το 2021, τα αποτελέσματα από τις δραστηριότητες του Συγκροτήματος στο εξωτερικό και συγκεκριμένα της Ελλάδας, Ρουμανίας και Ρωσίας, τα οποία προηγουμένως παρουσιάζονταν στον τομέα 'Άλλες χώρες', τώρα παρουσιάζονται στον τομέα 'Λοιπά', δεδομένου του μεγέθους του και καθώς βρίσκονται σε διαδικασία απομόχλευσης τα τελευταία χρόνια. Επιπρόσθετα, τα αποτελέσματα συγκεκριμένων μικρών θυγατρικών του Συγκροτήματος που προηγουμένως περιλαμβάνονταν στον τομέα 'Λοιπά' τώρα περιλαμβάνονται σε διαφορετικούς τομείς βάση των κύριων δραστηριοτήτων τους στα πλαίσια καλύτερης ευθυγράμμισης με την τρέχουσα πληροφόρηση προς τη διοίκηση. Η επίπτωση από αυτή την ευθυγράμμιση στα αποτελέσματα του κάθε τομέα ξεχωριστά δεν ήταν ουσιώδεις. Οι συγκριτικές πληροφορίες στην ανάλυση ανά πελατειακό τομέα υφιστάμενης διαχείρισης του πελάτη, ανάλυση συνόλου εσόδων και ανάλυση περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων έχουν αναπροσαρμοστεί για να περιλαμβάνουν αυτές τις αλλαγές.

Οι επιχειρηματικοί τομείς αναλύονται πιο κάτω:

- Οι πελατειακοί τομείς 'Μεγάλες επιχειρήσεις', 'Μικρομεσαίες επιχειρήσεις' και 'Καταναλωτικά' διαχειρίζονται δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες. Η κατηγοριοποίηση των δανείων ανά πελατειακή ομάδα περιγράφεται παρακάτω.
- Ο τομέας 'Διεθνείς μεγάλες επιχειρήσεις' διαχειρίζεται δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες από τον επιχειρηματικό πελατειακό τομέα, τον τομέα ναυτιλίας, το Διεθνή Επιχειρηματικό Δανεισμό, τις Διεθνείς Κοινοπραξίες και τη Χρηματοδότηση Έργων.
- Ο τομέας 'Αναδιρθρώσεις και ανακτήσεις χρεών' είναι η εξειδικευμένη μονάδα η οποία διαχειρίζεται την ποιότητα χαρτοφυλακίου δανείων του Συγκροτήματος και τις εκθέσεις σε δανειολήπτες που παρουσιάζουν οικονομικές δυσκολίες μέσω καινοτόμων λύσεων.
- Ο πελατειακός τομέας 'Διεθνείς Τραπεζικές εργασίες' εξειδικεύεται στην παροχή τραπεζικών υπηρεσιών σε διεθνείς μεγάλες επιχειρήσεις και άτομα μη κατοίκους Κύπρου, ιδιαίτερα σε διεθνείς επιχειρήσεις των οποίων η ιδιοκτησία και οι επιχειρηματικές δραστηριότητες βρίσκονται εκτός Κύπρου.
- Ο πελατειακός τομέας 'Διαχείριση περιουσίας' επιβλέπει την παροχή υπηρεσιών ιδιωτικού τραπεζικού τομέα και διαχείρισης περιουσίας, παγκόσμιων αγορών, και υπηρεσίες αποθετηρίων, διαχείρισης περιουσιακών στοιχείων και του επενδυτικού τραπεζικού τομέα. Ο πελατειακός τομέας 'Διαχείριση περιουσίας' περιλαμβάνει επίσης θυγατρικές εταιρίες του Συγκροτήματος, των οποίων οι δραστηριότητες σχετίζονται με επενδυτικές και χρηματιστηριακές εργασίες, επενδυτικές εταιρίες και διαχείριση και φύλαξη Ταμείων ΟΣΕΚΑ.
- Η Διεύθυνση Διαχείρισης Ακινήτων (ΔΔΑ) διαχειρίζεται ακίνητα που αποκτήθηκαν μέσω συμφωνιών ανταλλαγής χρέους με ακίνητα (debt-for-property swaps) και ακίνητα που αποκτήθηκαν μέσω της εξαγοράς ορισμένων δραστηριοτήτων της Λαϊκής Τράπεζας το 2013, και εκτελεί στρατηγικές εξόδους για να ρευστοποιήσει αυτά τα περιουσιακά στοιχεία. Ο επιχειρηματικός τομέας ΔΔΑ περιλαμβάνει επίσης θυγατρικές εταιρίες του Συγκροτήματος που οι κύριες δραστηριότητές τους είναι η κατοχή και διαχείριση ακινήτων.
- Η Υπηρεσία Διαχείρισης Διαθεσίμων είναι υπεύθυνη για τη διαχείριση της ρευστότητας και για να επιβλέπει τις δραστηριότητες και να διασφαλίζει συμμόρφωση με τις εσωτερικές και κανονιστικές πολιτικές ρευστότητας και να καθοδηγεί για τις ενέργειες που πρέπει να ληφθούν για την διαθεσιμότητα της ρευστότητας.
- Ο πελατειακός τομέας 'Ασφαλιστικές εργασίες' συμμετέχει τόσο στις ασφαλιστικές εργασίες κλάδου ζωής, όσο και στις ασφαλιστικές εργασίες γενικού κλάδου.
- Ο τομέας 'Λοιπά' περιλαμβάνει κεντρικές υπηρεσίες της BOC PCL όπως η οικονομική διεύθυνση, η διαχείριση κινδύνων, η συμμόρφωση, η νομική υπηρεσία και οι υπηρεσίες εταιρικών υποθέσεων και ανθρώπινου δυναμικού. Αυτές οι υπηρεσίες παρέχουν υπηρεσίες στα λειτουργικά τμήματα. Ο τομέας 'Λοιπά' περιλαμβάνει επίσης άλλες θυγατρικές εταιρίες στην Κύπρο (εξαιρουμένων των ασφαλιστικών θυγατρικών, θυγατρικών εταιριών ακινήτων της ΔΔΑ και θυγατρικών εταιριών του πελατειακού τομέα 'Διαχείριση περιουσίας') ως επίσης και τις δραστηριότητες του Συγκροτήματος στο εξωτερικό.

6. Οικονομική πληροφόρηση κατά τομέα (συνέχεια)

Η BOC PCL γενικά κατηγοριοποιεί τα δάνεια της ανά ομάδα πελατών, χρησιμοποιώντας τους ακόλουθους τομείς πελατών:

- Λιανικό - όλα τα φυσικά πρόσωπα, ανεξαρτήτως ποσού διευκόλυνσης, και τα νομικά πρόσωπα με διευκολύνσεις από την BOC PCL έως €260 χιλ., εξαιρουμένων των δανείων επιχειρηματικής στέγης.
- ΜΜΕ - οποιαδήποτε εταιρία ή συγκρότημα εταιριών (συμπεριλαμβανομένων προσωπικών και στεγαστικών δανείων προς τους διευθυντές ή τους μετόχους μιας εταιρίας) με διευκολύνσεις από την BOC PCL ύψους από €260 χιλ. έως €6 εκατ. και μέγιστο ετήσιο πιστωτικό κύκλο εργασιών ύψους €10 εκατ.
- Εταιρικό - οποιαδήποτε εταιρία ή συγκρότημα εταιριών (συμπεριλαμβανομένων προσωπικών και στεγαστικών δανείων προς τους διευθυντές ή τους μετόχους μιας εταιρίας) με διαθέσιμα πιστωτικά όρια από την BOC PCL πέραν των €6 εκατ. για συνολικό ποσό κεφαλαίου ή με ελάχιστο ετήσιο πιστωτικό κύκλο εργασιών ύψους €10 εκατ. Αυτές οι εταιρίες είναι είτε μεγαλύτερες τοπικές εταιρίες είτε διεθνείς εταιρίες ή εταιρίες στον τομέα της ναυτιλίας (ο δανεισμός περιλαμβάνει επίσης τον άμεσο δανεισμό ή δανεισμό μέσω κοινοπραξιών).

Η διοίκηση παρακολουθεί το λειτουργικό αποτέλεσμα του κάθε επιχειρηματικού τομέα ξεχωριστά για σκοπούς αξιολόγησης της απόδοσής του και κατανομής πόρων στον κάθε τομέα. Η απόδοση των επιχειρηματικών τομέων αξιολογείται με βάση τα κέρδη μετά τη φορολογία και τα δικαιώματα μειοψηφίας. Οι συναλλαγές και τα υπόλοιπα μεταξύ τομέων απαλείφονται στην ενοποίηση και γίνονται με βάση τις τιμές της αγοράς.

Οι λειτουργικές οικονομικές πληροφορίες κατά επιχειρηματικό τομέα παρατίθενται όπως παρουσιάζονται στην Εκτελεστική Επιτροπή του Συγκροτήματος.

Τα έσοδα και τα έξοδα που σχετίζονται με κάθε πελατειακό τομέα περιλαμβάνονται στον καθορισμό της επίδοσής του. Εφαρμόζονται μεθοδολογίες τιμής μεταφοράς μεταξύ των πελατειακών τομέων για να παρουσιάζονται τα αποτελέσματά τους με συνήθεις εμπορικούς όρους. Τα άμεσα έσοδα και έξοδα που πραγματοποιούνται από κάθε πελατειακό τομέα κατανέμονται στον πελατειακό τομέα όπου προκύπτουν. Τα έμμεσα έσοδα και έξοδα ανακατανέμονται από τις κεντρικές υπηρεσίες στους πελατειακούς τομείς. Για σκοπούς ανάλυσης ανά πελατειακό τομέα υφιστάμενης διαχείρισης του πελάτη στην Κύπρο, χρεώνεται/πιστώνεται στα κέρδη ή ζημιές πριν τη φορολογία του κάθε πελατειακού τομέα νοητός φόρος 12.5% με βάση τον φορολογικό συντελεστή της Κύπρου.

Τα δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες, οι καταθέσεις πελατών και τα σχετικά έσοδα και έξοδα περιλαμβάνονται κυρίως στον τομέα διαχείρισης του πελάτη, αντί στον τομέα ο οποίος καταχωρεί τη συναλλαγή.

6. Οικονομική πληροφορία κατά τομέα (συνέχεια)

Ανάλυση ανά πελατειακό τομέα υφιστάμενης διαχείρισης του πελάτη

	Μεγάλες επιχειρήσεις	Διεθνείς μεγάλες επιχειρήσεις	Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	Καταναλωτικά	Αναδιάρθρωσεις και ανακτήσεις χρεών	Διεθνείς τραπεζικές εργασίες	Διαχείριση περιουσίας	ΔΔΑ	Ασφαλιστικές εργασίες	Διαχείριση διαθεσίμων	Λοιπά	Σύνολο
	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000
2021												
Καθαρά έσοδα/(έξοδα) από τόκους	50,576	55,589	29,175	77,110	48,138	7,823	747	(3,445)	(52)	22,273	8,366	296,300
Καθαρά έσοδα/(έξοδα) από αμοιβές και προμήθειες	14,634	9,048	9,465	45,537	13,041	54,782	5,592	(179)	(7,616)	1,632	25,860	171,796
Καθαρά κέρδη/(ζημιές) από διαπραγμάτευση συναλλάγματος	534	278	511	1,872	77	5,868	2,814	-	-	4,035	514	16,503
Καθαρές (ζημιές)/κέρδη από συναλλαγές με χρηματοοικονομικά μέσα και πώληση/διάλυση θυγατρικών και συγγενών εταιριών	-	(113)	-	-	(17,179)	-	(338)	6	(541)	(6,797)	2,915	(22,047)
Έσοδα από ασφαλιστικές δραστηριότητες μείον απαιτήσεις και προμήθειες	-	-	-	-	-	-	-	-	60,871	-	173	61,044
Καθαρές (ζημιές)/κέρδη από επανεκτίμηση και πώληση επενδύσεων σε ακίνητα	-	-	-	-	-	-	-	(2,674)	245	-	601	(1,828)
Καθαρά κέρδη από πώληση αποθεμάτων ακινήτων	-	-	-	-	-	-	-	12,422	-	-	874	13,296
Λοιπά έσοδα	5	5	12	502	52	3	347	5,874	63	-	7,968	14,831
	65,749	64,807	39,163	125,021	44,129	68,476	9,162	12,004	52,970	21,143	47,271	549,895
Δαπάνες προσωπικού	(5,284)	(3,009)	(6,074)	(60,775)	(14,975)	(12,731)	(4,080)	(3,972)	(11,303)	(1,526)	(78,758)	(202,487)
Δαπάνες προσωπικού-Σχέδιο εθελούσιας αποχώρησης και άλλες παροχές τερματισμού	(842)	(363)	(1,470)	(8,464)	(1,911)	(1,724)	(79)	(483)	(1,113)	(178)	481	(16,146)
Ειδικός φόρος επί των καταθέσεων και άλλα τέλη/εισφορές	(2,294)	(1,165)	(1,802)	(23,197)	(110)	(7,095)	(687)	-	-	-	-	(36,350)
Άλλα λειτουργικά (έξοδα)/έσοδα (εξαιρουμένων των εξόδων συμβούλων και άλλων εξόδων αναδιάρθρωσης)	(18,225)	(18,021)	(16,838)	(73,283)	(23,874)	(9,886)	(3,921)	(17,054)	(9,077)	(9,724)	55,839	(144,064)
Άλλα λειτουργικά έξοδα – έξοδα συμβούλων και άλλα έξοδα αναδιάρθρωσης	-	-	-	-	(21,612)	-	-	(1,201)	-	-	(311)	(23,124)
	39,104	42,249	12,979	(40,698)	(18,353)	37,040	395	(10,706)	31,477	9,715	24,522	127,724
Καθαρά κέρδη/(ζημιές) από αποαναγνώριση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που επιμετρούνται σε αποσβεσμένο κόστος	4,363	2,108	1,058	304	(3,872)	(104)	2	-	-	-	-	3,859
Πιστωτικές (ζημιές)/κέρδη για κάλυψη πιστωτικού κινδύνου δανείων και απαιτήσεων από πελάτες	1,382	(6,655)	1,967	12,880	(42,098)	804	(307)	-	-	-	(8,314)	(40,341)
Πιστωτικά κέρδη/(ζημιές) άλλων χρηματοοικονομικών μέσων	-	-	-	-	-	-	7	(2,118)	(8)	129	(3,813)	(5,803)
Απομείωση μετά την αναστροφή μη-χρηματοοικονομικών μέσων	-	-	-	-	-	-	-	(47,062)	-	-	(2,394)	(49,456)
Μερίδιο στα κέρδη συγγενών εταιριών	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	137	137
Κέρδη/(ζημιές) πριν τη φορολογία	44,849	37,702	16,004	(27,514)	(64,323)	37,740	97	(59,886)	31,469	9,844	10,138	36,120
Φορολογία	(5,606)	(4,713)	(2,000)	3,439	8,040	(4,717)	(158)	7,255	(4,733)	(1,230)	180	(4,243)
Κέρδη/(ζημιές) μετά τη φορολογία	39,243	32,989	14,004	(24,075)	(56,283)	33,023	(61)	(52,631)	26,736	8,614	10,318	31,877
Δικαιώματα μειοψηφίας-κέρδη	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(2,168)	(2,168)
Κέρδη/(ζημιές) μετά τη φορολογία που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας	39,243	32,989	14,004	(24,075)	(56,283)	33,023	(61)	(52,631)	26,736	8,614	8,150	29,709

6. Οικονομική πληροφορηση κατά τομέα (συνέχεια)

Ανάλυση ανά πελατειακό τομέα υφιστάμενης διαχείρισης του πελάτη (συνέχεια)

	Μεγάλες επιχειρήσεις	Διεθνείς μεγάλες επιχειρήσεις	Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	Καταναλωτικά	Αναδιάρθρωσεις και ανακτήσεις χρεών	Διεθνείς τραπεζικές εργασίες	Διαχείριση περιουσίας	ΔΔΑ	Ασφαλιστικές εργασίες	Διαχείριση διαθεσίμων	Λοιπά	Σύνολο
	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000
2020 (αναπροσαρμοσμένα)												
Καθαρά έσοδα/(έξοδα) από τόκους	65,524	66,953	36,579	125,818	26,162	17,410	2,271	(15,075)	(12)	(183)	4,551	329,998
Καθαρά έσοδα/(έξοδα) από αμοιβές και προμήθειες	11,484	7,364	8,570	37,370	8,229	50,222	4,822	(174)	(6,896)	1,735	21,948	144,674
Καθαρά κέρδη/(ζημιές) από διαπραγμάτευση συναλλάγματος	622	220	540	1,856	105	5,686	2,919	-	-	5,545	(958)	16,535
Καθαρά κέρδη/(ζημιές) από συναλλαγές με χρηματοοικονομικά μέσα και πώληση/διάλυση θυγατρικών και συγγενών εταιριών	-	3,966	-	-	(360)	-	669	2	250	808	(3,614)	1,721
Έσοδα από ασφαλιστικές δραστηριότητες μείον απαιτήσεις και προμήθειες	-	-	-	-	-	-	-	-	54,744	-	1,319	56,063
Καθαρές (ζημιές)/κέρδη από επανεκτίμηση και πώληση επενδύσεων σε ακίνητα	-	-	-	-	-	-	-	(1,038)	292	-	(753)	(1,499)
Καθαρά κέρδη από πώληση αποθεμάτων ακινήτων	-	-	-	-	-	-	-	7,958	-	-	231	8,189
Λοιπά έσοδα	<u>3</u>	<u>3</u>	<u>12</u>	<u>133</u>	<u>118</u>	<u>2</u>	<u>361</u>	<u>8,716</u>	<u>175</u>	<u>-</u>	<u>5,434</u>	14,957
	<u>77,633</u>	<u>78,506</u>	<u>45,701</u>	<u>165,177</u>	<u>34,254</u>	<u>73,320</u>	<u>11,042</u>	<u>389</u>	<u>48,553</u>	<u>7,905</u>	<u>28,158</u>	570,638
Έξοδα προσωπικού	(5,070)	(2,719)	(5,766)	(60,267)	(15,929)	(11,993)	(4,237)	(4,322)	(9,939)	(1,517)	(73,468)	(195,227)
Δαπάνες προσωπικού-εθελούσιο σχέδιο αποχώρησης και άλλες παροχές τερματισμού	(149)	(79)	(400)	(3,521)	(1,021)	(252)	(30)	(50)	-	(217)	(106)	(5,825)
Ειδικός φόρος επί των καταθέσεων και άλλα τέλη/εισφορές	(1,952)	(1,241)	(1,451)	(18,769)	(138)	(6,111)	(548)	-	-	-	(3,446)	(33,656)
Άλλα λειτουργικά (έξοδα)/έσοδα (εξαιρουμένων των εξόδων συμβούλων και άλλων εξόδων αναδιάρθρωσης)	(11,695)	(8,214)	(14,646)	(77,840)	(27,784)	(13,332)	(3,364)	(8,913)	(8,808)	(12,211)	13,736	(173,071)
Άλλα λειτουργικά (έξοδα)/έσοδα - έξοδα συμβούλων και άλλα έξοδα αναδιάρθρωσης	-	-	(117)	-	(14,437)	-	-	(1,106)	-	-	171	(15,489)
	<u>58,767</u>	<u>66,253</u>	<u>23,321</u>	<u>4,780</u>	<u>(25,055)</u>	<u>41,632</u>	<u>2,863</u>	<u>(14,002)</u>	<u>29,806</u>	<u>(6,040)</u>	<u>(34,955)</u>	147,370
Καθαρές (ζημιές)/κέρδη από αποαναγνώριση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που επιμετρούνται σε αποσβεσμένο κόστος	(460)	2,137	692	(916)	1,103	41	147	-	-	-	205	2,949
Πιστωτικές (ζημιές)/κέρδη για κάλυψη πιστωτικού κινδύνου δανείων και απαιτήσεων από πελάτες	(8,669)	(17,523)	(1,096)	(4,378)	(228,980)	(779)	496	-	-	-	(14,151)	(275,080)
Πιστωτικές ζημιές άλλων χρηματοοικονομικών μέσων	-	-	-	-	-	-	(48)	(412)	(87)	(3,625)	(413)	(4,585)
Απομείωση μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων μετά την αναστροφή	-	-	-	-	-	-	-	(34,328)	-	-	(3,258)	(37,586)
Μερίδιο στα κέρδη συγγενών εταιριών	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	69	69
Κέρδη/(ζημιές) πριν τη φορολογία	<u>49,638</u>	<u>50,867</u>	<u>22,917</u>	<u>(514)</u>	<u>(252,932)</u>	<u>40,894</u>	<u>3,458</u>	<u>(48,742)</u>	<u>29,719</u>	<u>(9,665)</u>	<u>(52,503)</u>	(166,863)
Φορολογία	<u>(6,205)</u>	<u>(6,358)</u>	<u>(2,865)</u>	<u>64</u>	<u>31,616</u>	<u>(5,112)</u>	<u>(678)</u>	<u>5,285</u>	<u>(4,379)</u>	<u>1,208</u>	<u>(20,496)</u>	(7,920)
Κέρδη/(ζημιές) μετά τη φορολογία	<u>43,433</u>	<u>44,509</u>	<u>20,052</u>	<u>(450)</u>	<u>(221,316)</u>	<u>35,782</u>	<u>2,780</u>	<u>(43,457)</u>	<u>25,340</u>	<u>(8,457)</u>	<u>(72,999)</u>	(174,783)
Δικαιώματα μειοψηφίας-ζημιές	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3,251	3,251
Κέρδη/(ζημιές) μετά τη φορολογία που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας	<u>43,433</u>	<u>44,509</u>	<u>20,052</u>	<u>(450)</u>	<u>(221,316)</u>	<u>35,782</u>	<u>2,780</u>	<u>(43,457)</u>	<u>25,340</u>	<u>(8,457)</u>	<u>(69,748)</u>	<u>(171,532)</u>

6. Οικονομική πληροφόρηση κατά τομέα (συνέχεια)

Ανάλυση συνόλου εσόδων

Το σύνολο εσόδων περιλαμβάνει τα καθαρά έσοδα από τόκους, τα καθαρά έσοδα από αμοιβές και προμήθειες, τα καθαρά κέρδη από διαπραγμάτευση συναλλάγματος, τα καθαρά κέρδη/(ζημιές) από συναλλαγές με χρηματοοικονομικά μέσα, τα έσοδα από ασφαλιστικές εργασίες μείον απαιτήσεις και προμήθειες, τα καθαρά κέρδη/(ζημιές) από την επανεκτίμηση και πώληση επενδύσεων σε ακίνητα, τα καθαρά κέρδη/(ζημιές) από την πώληση αποθεμάτων ακινήτων και τα λοιπά έσοδα. Δεν υπήρχαν έσοδα που προέρχονταν από συναλλαγές με ένα μόνο εξωτερικό πελάτη τα οποία ανέρχονταν σε 10% ή περισσότερο των εσόδων του Συγκροτήματος.

	Μεγάλες επιχειρήσεις	Διεθνείς μεγάλες επιχειρήσεις	Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	Καταναλωτικά	Αναδιάρθρωσεις και ανακτήσεις χρεών	Διεθνείς τραπεζικές εργασίες	Διαχείριση περιουσίας	ΔΔΑ	Ασφαλιστικές εργασίες	Διαχείριση διαθεσίμων	Λοιπά	Σύνολο
2021	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Έσοδα από τρίτους	75,871	75,421	42,834	137,180	48,153	64,739	9,927	15,132	59,770	(25,756)	46,624	549,895
(Έξοδα)/έσοδα μεταξύ τομέων	(10,122)	(10,614)	(3,671)	(12,159)	(4,024)	3,737	(765)	(3,128)	(6,800)	46,899	647	-
Σύνολο εσόδων	65,749	64,807	39,163	125,021	44,129	68,476	9,162	12,004	52,970	21,143	47,271	549,895

2020 (αναπροσαρμοσμένα)												
Έσοδα από τρίτους	79,822	84,858	44,666	130,841	83,940	58,921	9,625	14,792	48,078	(15,393)	30,488	570,638
(Έξοδα)/έσοδα μεταξύ τομέων	(2,189)	(6,352)	1,035	34,336	(49,686)	14,399	1,417	(14,403)	475	23,298	(2,330)	-
Σύνολο εσόδων	77,633	78,506	45,701	165,177	34,254	73,320	11,042	389	48,553	7,905	28,158	570,638

Ανάλυση περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων

	Μεγάλες επιχειρήσεις	Διεθνείς μεγάλες επιχειρήσεις	Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	Καταναλωτικά	Αναδιάρθρωσεις και ανακτήσεις χρεών	Διεθνείς τραπεζικές εργασίες	Διαχείριση περιουσίας	ΔΔΑ	Ασφαλιστικές εργασίες	Διαχείριση διαθεσίμων	Λοιπά	Σύνολο
2021	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Περιουσιακά στοιχεία												
Περιουσιακά στοιχεία	2,012,908	2,139,025	1,036,958	4,011,930	703,926	134,596	73,512	1,282,342	1,023,678	11,412,964	1,583,202	25,415,041
Περιουσιακά στοιχεία μεταξύ τομέων	-	-	-	-	-	-	(12,036)	(16,240)	(20,367)	-	(15,227)	(63,870)
	2,012,908	2,139,025	1,036,958	4,011,930	703,926	134,596	61,476	1,266,102	1,003,311	11,412,964	1,567,975	25,351,171
Περιουσιακά στοιχεία μεταξύ Κύπρου και λειτουργιών στο εξωτερικό												(388,474)
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων												24,962,697

6. Οικονομική πληροφόρηση κατά τομέα (συνέχεια)

Ανάλυση περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων (συνέχεια)

	Μεγάλες επιχειρήσεις €000	Διεθνείς μεγάλες επιχειρήσεις €000	Μικρομεσαίες επιχειρήσεις €000	Καταναλωτικά €000	Αναδιαρθρώσεις και ανακτήσεις χρεών €000	Διεθνείς τραπεζικές εργασίες €000	Διαχείριση περιουσίας €000	ΔΔΑ €000	Ασφαλιστικές εργασίες €000	Διαχείριση διαθεσίμων €000	Λοιπά €000	Σύνολο €000
2020 (αναπροσαρμοσμένα)												
Περιουσιακά στοιχεία												
Περιουσιακά στοιχεία	1,918,726	2,043,938	1,079,633	3,798,897	1,354,964	132,900	62,716	1,552,685	935,705	7,736,802	1,364,567	21,981,533
Περιουσιακά στοιχεία μεταξύ τομέων	-	-	-	-	-	-	(13,154)	(16,751)	(18,334)	-	(17,751)	(65,990)
	1,918,726	2,043,938	1,079,633	3,798,897	1,354,964	132,900	49,562	1,535,934	917,371	7,736,802	1,346,816	21,915,543
Περιουσιακά στοιχεία μεταξύ Κύπρου και λειτουργιών στο εξωτερικό												(401,412)
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων												21,514,131

	Μεγάλες επιχειρήσεις €000	Διεθνείς μεγάλες επιχειρήσεις €000	Μικρομεσαίες επιχειρήσεις €000	Καταναλωτικά €000	Αναδιαρθρώσεις και ανακτήσεις χρεών €000	Διεθνείς τραπεζικές εργασίες €000	Διαχείριση περιουσίας €000	ΔΔΑ €000	Ασφαλιστικές εργασίες €000	Διαχείριση διαθεσίμων €000	Λοιπά €000	Σύνολο €000
2021												
Υποχρεώσεις												
Υποχρεώσεις	1,117,148	631,002	866,860	11,051,397	45,994	3,500,183	335,587	13,359	826,816	4,161,124	785,469	23,334,939
Υποχρεώσεις μεταξύ τομέων	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(63,870)	-	(63,870)
	1,117,148	631,002	866,860	11,051,397	45,994	3,500,183	335,587	13,359	826,816	4,097,254	785,469	23,271,069
Υποχρεώσεις μεταξύ Κύπρου και λειτουργιών στο εξωτερικό												(389,599)
Σύνολο υποχρεώσεων												22,881,470

2020 (αναπροσαρμοσμένα)												
Υποχρεώσεις												
Υποχρεώσεις	1,037,430	607,467	832,576	10,525,819	58,389	3,180,061	309,518	6,394	747,410	1,721,601	880,939	19,907,604
Υποχρεώσεις μεταξύ τομέων	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(65,990)	-	(65,990)
	1,037,430	607,467	832,576	10,525,819	58,389	3,180,061	309,518	6,394	747,410	1,655,611	880,939	19,841,614
Υποχρεώσεις μεταξύ Κύπρου και λειτουργιών στο εξωτερικό												(402,537)
Σύνολο υποχρεώσεων												19,439,077

Οι οικονομικές πληροφορίες κατά τομέα των καταθέσεων και δανείων και απαιτήσεων από πελάτες παρουσιάζονται στις Σημειώσεις 31 και 45.2 και 45.4 αντίστοιχα.

6. Οικονομική πληροφόρηση κατά τομέα (συνέχεια)

Ανάλυση κύκλου εργασιών

	2021	2020
	€000	€000
Έσοδα από τόκους και έσοδα παρόμοια με έσοδα από τόκους	388,549	436,709
Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες	180,212	151,091
Καθαρά κέρδη από διαπραγμάτευση συναλλάγματος	16,503	16,535
Μεικτά ασφάλιστρα (Σημ. 12)	190,432	176,706
Ζημιές από επενδύσεις σε ακίνητα και αποθέματα ακινήτων	(35,307)	(30,903)
Λοιπά έσοδα	14,831	14,957
	755,220	765,095

Η ανάλυση των 'Ζημιών από επενδύσεις σε ακίνητα και αποθέματα ακινήτων' παρατίθεται στον πιο κάτω πίνακα:

	2021	2020
	€000	€000
Καθαρές ζημιές από επανεκτίμηση και πώληση επενδύσεων σε ακίνητα	(1,828)	(1,499)
Καθαρά κέρδη από πώληση αποθεμάτων ακινήτων (Σημ. 27)	13,296	8,189
Απομείωση αποθεμάτων ακινήτων (Σημ. 16)	(46,775)	(37,593)
	(35,307)	(30,903)

7. Έσοδα από τόκους και έσοδα παρόμοια με έσοδα από τόκους

Έσοδα από τόκους

	2021	2020
	€000	€000
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε αποσβεσμένο κόστος:		
- Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	309,280	355,377
- Δανεία και απαιτήσεις σε τράπεζες και κεντρικές τράπεζες	1,117	1,467
- Ομόλογα	7,574	10,710
- Άλλα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία (Σημ. 28)	5,335	-
Ομόλογα στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων	12,528	16,319
Αρνητικό επιτόκιο για χρηματοδότηση από κεντρικές τράπεζες	25,094	5,306
	360,928	389,179

Έσοδα παρόμοια με έσοδα από τόκους

	2021	2020
	€000	€000
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	12,382	13,216
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	15,239	34,314
	27,621	47,530

8. Έξοδα από τόκους και έξοδα παρόμοια με έξοδα από τόκους

Έξοδα από τόκους

	2021 €000	2020 €000
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις σε αποσβεσμένο κόστος:		
- Καταθέσεις πελατών	5,707	14,034
- Χρηματοδότηση από κεντρικές τράπεζες και καταθέσεις από τράπεζες	1,623	1,573
- Δανειακό κεφάλαιο	27,687	23,329
- Συμφωνίες επαναγοράς	-	3,784
Αρνητικός τόκος σε δάνεια και απαιτήσεις σε τράπεζες και υπόλοιπα με κεντρικές τράπεζες	31,919	18,782
Έξοδα από τόκους μισθώσεων (Σημ. 43)	121	489
	67,057	61,991

Έξοδα παρόμοια με έξοδα από τόκους

	2021 €000	2020 €000
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	25,192	44,720

9. Έσοδα και έξοδα από αμοιβές και προμήθειες

Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες

	2021 €000	2020 €000
Αμοιβές και προμήθειες που σχετίζονται με χορηγήσεις	46,445	40,782
Άλλες τραπεζικές προμήθειες	96,325	81,105
Αμοιβές για υπηρεσίες που λήφθηκαν για το χαρτοφυλάκιο δανείων που πωλήθηκε στο πλαίσιο του Project Helix 2/Helix	7,009	2,170
Αμοιβές από αμοιβαία κεφάλαια και διαχείριση περιουσιακών στοιχείων	3,896	3,381
Χρηματιστηριακές προμήθειες	1,029	966
Άλλες προμήθειες	25,508	22,687
	180,212	151,091

Οι αμοιβές από αμοιβαία κεφάλαια και διαχείριση περιουσιακών στοιχείων σχετίζονται με καταπιστευματικές και συναφείς δραστηριότητες.

Οι αμοιβές και προμήθειες που σχετίζονται με χορηγήσεις περιλαμβάνουν προμήθειες από διευθετήσεις πιστωτικών καρτών ύψους €24,810 χιλ. (2020: €19,806 χιλ.). Οι άλλες τραπεζικές προμήθειες περιλαμβάνουν προμήθειες από εντολές πληρωμών ύψους €27,462 χιλ. (2020: €26,659 χιλ.) και αμοιβές από συντήρηση λογαριασμών ύψους €23,388 χιλ. (2020: €20,089 χιλ.). Οι αμοιβές ρευστότητας περιλαμβάνονται επίσης στις άλλες τραπεζικές προμήθειες.

Έξοδα από αμοιβές και προμήθειες

	2021 €000	2020 €000
Τραπεζικές προμήθειες	8,013	5,848
Αμοιβές από αμοιβαία κεφάλαια και διαχείριση περιουσιακών στοιχείων	278	274
Χρηματιστηριακές προμήθειες	125	295
	8,416	6,417

10. Καθαρά κέρδη από διαπραγμάτευση συναλλάγματος

Τα καθαρά κέρδη από διαπραγμάτευση συναλλάγματος αποτελούνται από τη μετατροπή χρηματικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων σε ξένο νόμισμα κατά την ημερομηνία αναφοράς, τα πραγματοποιηθέντα συναλλαγματικά κέρδη/(ζημιές) από συναλλαγές σε ξένο νόμισμα που έχουν διακανονιστεί κατά τη διάρκεια του έτους και από τη μεταβολή στην εύλογη αξία παραγώγων ξένου συναλλάγματος.

11. Καθαρές (ζημιές)/κέρδη από συναλλαγές με χρηματοοικονομικά μέσα και πώληση/διάλυση θυγατρικών και συγγενών εταιριών

	2021	2020
	€000	€000
Χρηματοοικονομικά μέσα προς εμπορία:		
- παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	132	(747)
Άλλες επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων:		
- ομόλογα	5,534	(3,779)
- αμοιβαία κεφάλαια	(829)	680
- μετοχές	3,139	794
Καθαρά κέρδη από πώληση ομολόγων στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων	-	2,865
Καθαρή ζημιά από πρόωρη εξαγορά δανειακού κεφαλαίου (Σημ. 33)	(12,558)	-
Καθαρές (ζημιές)/κέρδη από δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων (Σημ. 22)	(17,292)	3,606
Μεταβολή στην εύλογη αξία χρηματοοικονομικών μέσων σε αντισταθμίσεις εύλογης αξίας:		
- αντισταθμιστικά μέσα (Σημ. 21)	19,878	(5,205)
- αντισταθμισμένα μέσα (Σημ. 21)	(19,327)	5,760
Καθαρές ζημιές από χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	-	(34)
Ζημιά από πώληση/διάλυση θυγατρικών και συγγενών εταιριών	(724)	(2,219)
	(22,047)	1,721

Τον Απρίλιο 2021, η BOC PCL κάλεσε τους κατόχους του Ομολόγου Δευτεροβάθμιου Κεφαλαίου μειωμένης εξασφάλισης ύψους €250 εκατ. (εκδόθηκε τον Ιανουάριο 2017), να προσφέρουν το ομόλογο που κατέχουν για αγορά από την BOC PCL σε τιμή ύψους 105.5% συν τους δεδουλευμένους τόκους. Η BOC PCL έλαβε έγκυρες προσφορές συνολικής ονομαστικής αξίας ύψους περίπου €207 εκατ., οι οποίες έγιναν όλες αποδεκτές και μετέπειτα επαναγόρασε επιπρόσθετα €7 εκατ. στην ανοικτή αγορά. Ως αποτέλεσμα, η BOC PCL αναγνώρισε ζημιά ύψους €12,558 χιλ., ενώ συγχρόνως τερματίστηκε η σχετική υποχρέωση για πληρωμή των μελλοντικών τόκων. Επιπρόσθετες πληροφορίες παρέχονται στη Σημείωση 33.

Η ζημιά από πώληση/διάλυση θυγατρικών εταιριών για το 2021 σχετίζεται κυρίως με τη ζημιά από τη πώληση της θυγατρικής Global Balanced Fund of Funds Salamis Variable Capital Investment Company PLC και τη ζημιά από τη πώληση της θυγατρικής CLR Investment Fund Public Ltd (Σημ. 51) και με τη ζημιά από τη πώληση της συγγενής εταιρίας Apollo Global Equity Fund of Funds Variable Capital Investment Company PLC (Σημ. 52). Η ζημιά από πώληση/διάλυση θυγατρικών εταιριών για το 2020 κυρίως αφορά την συμφωνία που υπογράφηκε μεταξύ της θυγατρικής ασφαλιστικής Εταιρίας που δραστηριοποιείται στο κλάδο ζωής και την NN Hellenic Life Insurance Company S.A. για την πώληση του χαρτοφυλακίου του κλάδου ζωής του υποκαταστήματος της θυγατρικής στην Ελλάδα και τη διάλυση της θυγατρικής Bank of Cyprus (Channel Islands) Ltd.

12. Έσοδα από ασφαλιστικές εργασίες μείον απαιτήσεις και προμήθειες

	2021			2020		
	Έσοδα	Απαιτήσεις και προμήθειες	Έσοδα από ασφαλιστικές εργασίες μείον απαιτήσεις και προμήθειες	Έσοδα	Απαιτήσεις και προμήθειες	Έσοδα από ασφαλιστικές εργασίες μείον απαιτήσεις και προμήθειες
	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Ασφαλιστικές εργασίες κλάδου ζωής	153,351	(124,354)	28,997	114,805	(87,544)	27,261
Ασφαλιστικές εργασίες γενικού κλάδου	52,510	(20,463)	32,047	51,605	(22,803)	28,802
	205,861	(144,817)	61,044	166,410	(110,347)	56,063

Έσοδα	2021		2020	
	Κλάδος ζωής	Γενικός κλάδος	Κλάδος ζωής	Γενικός κλάδος
	€000	€000	€000	€000
Μεικτά ασφάλιστρα	113,171	77,261	101,740	74,966
Αντασφάλιστρα	(17,084)	(35,311)	(16,143)	(33,749)
Καθαρὰ ασφάλιστρα	96,087	41,950	85,597	41,217
Μεταβολή στη πρόβλεψη για μη δεδουλευμένα ασφάλιστρα	-	(649)	-	-
Σύνολο καθαρών δεδουλευμένων ασφαλιστρών	96,087	41,301	85,597	41,217
Έσοδα από επενδύσεις και λοιπά έσοδα	45,766	-	12,594	-
Προμήθειες από αντασφαλιστές και λοιπά έσοδα	7,784	11,209	7,071	10,388
	149,637	52,510	105,262	51,605
Μεταβολή στην αξία των ασφαλιστηρίων συμβολαίων σε ισχύ πριν τη φορολογία (Σημ. 26)	3,714	-	9,543	-
	153,351	52,510	114,805	51,605

Απαιτήσεις και προμήθειες	2021		2020	
	Κλάδος ζωής	Γενικός κλάδος	Life insurance	Non-life insurance
	€000	€000	€000	€000
Μεικτές πληρωμές προς ασφαλιζόμενους	(51,101)	(22,766)	(49,464)	(26,277)
Μερίδιο αντασφαλιστών στις πληρωμές προς ασφαλιζόμενους	4,970	8,858	4,455	10,857
Μεικτή μεταβολή των υποχρεώσεων ασφαλιστηρίων συμβολαίων	(64,375)	1,171	(29,463)	(2,605)
Μερίδιο αντασφαλιστών στην μεικτή μεταβολή των υποχρεώσεων ασφαλιστηρίων συμβολαίων	2,939	(1,833)	1,150	2,198
Προμήθειες σε ασφαλιστικούς αντιπροσώπους και άλλα άμεσα έξοδα πωλήσεων	(16,787)	(5,893)	(14,222)	(6,976)
	(124,354)	(20,463)	(87,544)	(22,803)

12. Έσοδα από ασφαλιστικές εργασίες μείον απαιτήσεις και προμήθειες (συνέχεια)

Πέραν των πιο πάνω, τα ακόλουθα έσοδα και έξοδα από ασφαλιστικές εργασίες έχουν αναγνωριστεί στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων:

	2021		2020	
	Κλάδος ζωής	Γενικός κλάδος	Κλάδος ζωής	Γενικός κλάδος
	€000	€000	€000	€000
Καθαρά (έξοδα)/έσοδα από περιουσιακά στοιχεία μη συνδεδεμένα με επενδύσεις	(85)	205	(129)	(34)
Καθαρά κέρδη/(ζημιές) από συναλλαγές με χρηματοοικονομικά μέσα και λοιπά έσοδα μη συνδεδεμένα με επενδύσεις	1,114	(535)	(1,077)	836
Δαπάνες προσωπικού	(6,357)	(6,249)	(5,312)	(4,813)
Λοιπά λειτουργικά έξοδα	(6,851)	(2,832)	(6,934)	(2,591)

13. Λοιπά έσοδα

	2021	2020
	€000	€000
Έσοδα από μερίσματα	1,774	294
Κέρδος/(ζημιά) από πωλήσεις και διαγραφές ακινήτων και εξοπλισμού και άλλων περιουσιακών στοιχείων	7	(90)
Ενοίκια από επενδύσεις σε ακίνητα	4,630	5,720
Ενοίκια από αποθέματα ακινήτων	357	835
Έσοδα από ξενοδοχειακές δραστηριότητες, δραστηριότητες γκολφ και άλλες δραστηριότητες αναψυχής	2,539	2,121
Λοιπά έσοδα	5,524	6,077
	14,831	14,957

Τα έσοδα από ξενοδοχειακές δραστηριότητες, δραστηριότητες γκολφ και άλλες δραστηριότητες αναψυχής σχετίζονται κυρίως με τις δραστηριότητες θυγατρικών που αποκτήθηκαν ως ανταλλαγή για την εξόφληση χρέους στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων αναδιάρθρωσης των δανείων πελατών.

14. Δαπάνες προσωπικού

Δαπάνες προσωπικού

	2021 €000	2020 €000
Μισθοί	160,605	156,263
Εισφορές εργοδότη σε κυβερνητικά ταμεία κοινωνικών ασφαλίσεων	28,186	26,582
Επιβάρυνση για ωφελήματα αφυπηρέτησης	13,696	12,382
	202,487	195,227
Έξοδα αναδιάρθρωσης-σχέδιο εθελούσιας αποχώρησης και άλλες παροχές τερματισμού	16,146	5,825
	218,633	201,052

Ο αριθμός προσωπικού του Συγκροτήματος στις 31 Δεκεμβρίου 2021 ανήλθε σε 3,438 περιλαμβανομένων 49 ατόμων που αποδέχτηκαν το σχέδιο εθελούσιας αποχώρησης και αποχώρησαν από το Συγκρότημα στις αρχές του 2022 (2020: 3,573).

Το Δεκέμβριο 2021, το Συγκρότημα ολοκλήρωσε ένα σχέδιο εθελούσιας αποχώρησης και 102 υπαλλήλοι έλαβαν εγκρίσεις για να αποχωρήσουν με συνολικό κόστος €16,146 χιλ. Τον Δεκέμβριο 2020, το Συγκρότημα προχώρησε με ένα σχέδιο εθελούσιας αποχώρησης για το προσωπικό στην Κύπρο, με κόστος που ανήλθε σε €5,825 χιλ. Συνολικά 27 υπαλλήλοι αποδέχτηκαν το σχέδιο εθελούσιας αποχώρησης και αποχώρησαν από το Συγκρότημα στις αρχές του 2021.

Τον Ιούλιο 2021, η BOC PCL κατέληξε σε συμφωνία με την Ένωση Τραπεζικών Υπαλλήλων Κύπρου για την ανανέωση της συλλογικής σύμβασης για τα έτη 2021 και 2022. Η συμφωνία αφορά συγκεκριμένες αλλαγές περιλαμβανομένου την δημιουργία μιας νέας δομής μισθολογικής κατάταξης που συνδέεται με την αξία κάθε θέσης εργασίας καθώς και μερίδιο της αμοιβής που σχετίζεται με την απόδοση ως μέρος της ετήσιας αύξησης του μισθού. Και οι δύο αλλαγές αποτελούσαν μακροχρόνιους στόχους της BOC PCL και συνάδουν με τις βέλτιστες πρακτικές της αγοράς.

Κατά τη διάρκεια του έτους που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021 ποσό ύψους €1,235 χιλ. (2020: μηδέν) που σχετίζεται με δαπάνες προσωπικού κεφαλαιοποιήθηκε ως 'Λογισμικό πρόγραμμα που αναπτύχθηκε εσωτερικά' (Σημ. 26).

Ο πιο κάτω πίνακας παρουσιάζει το μέσο όρο αριθμού υπαλλήλων (πλήρους απασχόλησης) στην Κύπρο για το 2021 και το 2020, ανά πελατειακό τομέα υφιστάμενης διαχείρισης του πελάτη και ανά γεωγραφική περιοχή του Συγκροτήματος ως ακολούθως:

	2021	2020
Μεγάλες επιχειρήσεις	92	91
Διεθνείς μεγάλες επιχειρήσεις	69	67
Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	107	107
Καταναλωτικά	1,091	1,127
Αναδιάρθρωσεις και ανακτήσεις χρεών	247	304
Διεθνείς τραπεζικές εργασίες	243	248
Διαχείριση περιουσίας	37	39
Διαχείριση διαθεσίμων	23	23
ΔΔΑ	55	56
Ασφαλιστικές εργασίες	203	189
Λοιπά (κυρίως κεντρικές υπηρεσίες)	1,348	1,322
Σύνολο Κύπρος	3,515	3,573
Ηνωμένο Βασίλειο	-	1
Άλλες χώρες	15	19
	3,530	3,593

14. Δαπάνες προσωπικού (συνέχεια)

Επιβάρυνση για ωφελήματα αφυπηρέτησης

Επιπρόσθετα των εισφορών εργοδότη σε κυβερνητικά ταμεία κοινωνικών ασφαλίσεων, το Συγκρότημα λειτουργεί προγράμματα για παροχή πρόσθετων ωφελημάτων αφυπηρέτησης, όπως περιγράφεται πιο κάτω:

	2021	2020
	€000	€000
Προγράμματα καθορισμένων παροχών	586	592
Προγράμματα καθορισμένων εισφορών	13,110	11,790
	13,696	12,382

Κύπρος

Το βασικό πρόγραμμα αφυπηρέτησης για το μόνιμο προσωπικό του Συγκροτήματος στην Κύπρο (88% του συνολικού προσωπικού του Συγκροτήματος) είναι ένα πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών. Το πρόγραμμα αυτό προέβλεπε εισφορές εργοδότη ύψους 9% την περίοδο 1 Ιανουαρίου 2021 μέχρι 31 Αυγούστου 2021 αναθεωρήθηκε στο 8% από 1 Σεπτεμβρίου 2021 (2020: 8%) και εισφορές υπαλλήλου 3%-10% επί του μεικτού μισθού του υπαλλήλου. Το πρόγραμμα διαχειρίζεται από μια Διαχειριστική Επιτροπή, η οποία διορίζεται από τα μέλη.

Μικρός αριθμός μελών του προσωπικού που δεν συμμετέχει στο βασικό πρόγραμμα αφυπηρέτησης, είναι μέλη ενός προγράμματος συνταξιοδότησης το οποίο είναι κλειστό για νέα μέλη και μπορούν να λαμβάνουν μέρος ή το σύνολο του ωφελήματος αφυπηρέτησής τους με την καταβολή σύνταξης διά βίου. Το πρόγραμμα αυτό διαχειρίζεται από Διαχειριστική Επιτροπή που απαρτίζεται από αντιπροσώπους τόσο των μελών όσο και του εργοδότη.

Μικρός αριθμός υπαλλήλων θυγατρικών εταιριών του Συγκροτήματος στην Κύπρο είναι επίσης μέλη προγραμμάτων καθορισμένων παροχών. Αυτά τα προγράμματα είναι χρηματοδοτημένα με περιουσιακά στοιχεία που καλύπτουν τις υποχρεώσεις, οι οποίες κρατούνται σε ξεχωριστά νομικά μέσα.

Ελλάδα

Έπειτα της απόφαση της ΕΔΔΠΧΑ τον Μάιο του 2021 σχετικά με τον καθορισμό της περιόδου υπηρεσίας κατά την οποία μια οικονομική οντότητα μπορεί να αποδώσει ωφελήματα σε ένα συγκεκριμένο πρόγραμμα καθορισμένων παροχών, το Συγκρότημα αποφάνθηκε ότι στις 31 Δεκεμβρίου 2021 δεν φέρει καμία υποχρέωση ωφελήματος αφυπηρέτησης για τους υπαλλήλους του στην Ελλάδα και ως εκ τούτου τα συσσωρευμένα αναλογιστικά κέρδη/ζημιές που αποδίδονται σε αυτά τα προγράμματα διαγράφηκαν στις 31 Δεκεμβρίου 2021. Κατά τις 31 Δεκεμβρίου 2021 και 2020 η υπολοιπόμενη υποχρέωση του ωφελήματος αφυπηρέτησης στην Ελλάδα αφορούσε τις θυγατρικές του Συγκροτήματος.

Ηνωμένο Βασίλειο

Το Συγκρότημα έχει αναλάβει κατά τα προηγούμενα χρόνια την υποχρέωση του προγράμματος καθορισμένων παροχών των υπαλλήλων του στο Ηνωμένο Βασίλειο, το οποίο είναι κλειστό από τον Δεκέμβριο του 2008 για μελλοντικές δεδουλευμένες παροχές για ενεργά μέλη.

Άλλες χώρες

Το Συγκρότημα δεν λειτουργεί προγράμματα παροχής ωφελημάτων αφυπηρέτησης στη Ρουμανία και Ρωσία.

Ανάλυση των αποτελεσμάτων των αναλογιστικών εκτιμήσεων για τα προγράμματα καθορισμένων παροχών

Ποσά που αναγνωρίστηκαν στον ενοποιημένο ισολογισμό	2021	2020
	€000	€000
Υποχρεώσεις (Σημ. 34)	1,673	9,568

Δύο από τα σχέδια παρουσιάζουν χρηματοδοτικό πλεόνασμα ύψους €5,462 χιλ. (2020: ένα σχέδιο με πλεόνασμα ύψους €2,759 χιλ.) το οποίο δεν αναγνωρίζεται ως περιουσιακό στοιχείο, βάσει του ότι το Συγκρότημα δεν κατέχει άνευ όρων δικαίωμα στα μελλοντικά οικονομικά οφέλη, είτε μέσω επιστροφής χρημάτων, είτε μέσω μείωσης στις μελλοντικές εισφορές.

14. Δαπάνες προσωπικού (συνέχεια)

Τα ποσά που αναγνωρίστηκαν στον ενοποιημένο ισολογισμό και η κίνηση στην καθαρή παρούσα αξία της υποχρέωσης κατά την διάρκεια των χρόνων που έληξαν στις 31 Δεκεμβρίου 2021 και 2020 παρουσιάζονται πιο κάτω:

	Παρούσα αξία της υποχρέωσης	Εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων των προγραμμάτων	Καθαρό ποσό πριν την επίδραση του ανώτατου επιτρεπόμενου ορίου αναγνώρισης στο πλεόνασμα	Επίδραση ελάχιστης απαίτησης για χρηματοδότηση/ ανώτατου επιτρεπόμενου ορίου αναγνώρισης στο πλεόνασμα	Καθαρή παρούσα υποχρέωση καθορισμένων παροχών
	€000	€000	€000	€000	€000
1 Ιανουαρίου 2021	93,012	(86,203)	6,809	2,759	9,568
Κόστος τρέχουσας υπηρεσίας	533	-	533	-	533
Καθαρά έξοδα/(έσοδα) από τόκους	1,178	(1,125)	53	-	53
Συνολικό ποσό που αναγνωρίστηκε στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων	1,711	(1,125)	586	-	586
Επαναμετρήσεις:					
Απόδοση περιουσιακών στοιχείων προγραμμάτων μη συμπεριλαμβανομένων ποσών που έχουν συμπεριληφθεί στα καθαρά έξοδα από τόκους	-	(5,563)	(5,563)	-	(5,563)
Αναλογιστικές ζημιές από αλλαγές σε οικονομικές παραδοχές	(2,530)	-	(2,530)	-	(2,530)
Δημογραφικές προσαρμογές	(170)	-	(170)	-	(170)
Εμπειρικές προσαρμογές	409	-	409	-	409
Αλλαγή λόγω της επίδρασης του ανώτατου επιτρεπόμενου ορίου αναγνώρισης στο πλεόνασμα	-	-	-	2,703	2,703
Συνολικό ποσό που αναγνωρίστηκε στην ενοποιημένη κατάσταση συνολικών εισοδημάτων	(2,291)	(5,563)	(7,854)	2,703	(5,151)
Συναλλαγματικές διαφορές	5,291	(4,993)	298	-	298
Εισφορές:					
Εργοδότη	-	(3,585)	(3,585)	-	(3,585)
Συμμετέχοντες στα προγράμματα	185	(185)	-	-	-
Παροχές που καταβλήθηκαν από τα προγράμματα	(2,827)	2,827	-	-	-
Παροχές που καταβλήθηκαν απευθείας από τον εργοδότη	(43)	-	(43)	-	(43)
31 Δεκεμβρίου 2021	95,038	(98,827)	(3,789)	5,462	1,673

14. Δαπάνες προσωπικού (συνέχεια)

	Παρούσα αξία της υποχρέωσης	Εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων των προγραμμάτων	Καθαρό ποσό πριν την επίδραση του ανώτατου επιτρεπόμενου ορίου αναγνώρισης στο πλεόνασμα	Επίδραση ελάχιστης απαιτήσης για χρηματοδότηση/ ανώτατου επιτρεπόμενου ορίου αναγνώρισης στο πλεόνασμα	Καθαρή παρούσα υποχρέωση καθορισμένων παροχών
	€000	€000	€000	€000	€000
1 Ιανουαρίου 2020	89,726	(83,441)	6,285	2,927	9,212
Κόστος τρέχουσας υπηρεσίας	501	-	501	-	501
Καθαρά έξοδα/(έσοδα) από τόκους	1,560	(1,469)	91	-	91
Συνολικό ποσό που αναγνωρίστηκε στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων	2,061	(1,469)	592	-	592
Επαναμετρήσεις:					
Απόδοση περιουσιακών στοιχείων προγραμμάτων μη συμπεριλαμβανομένων ποσών που έχουν συμπεριληφθεί στα καθαρά έξοδα από τόκους	-	(6,105)	(6,105)	-	(6,105)
Αναλογιστικές ζημιές από αλλαγές σε οικονομικές παραδοχές	9,692	-	9,692	-	9,692
Δημογραφικές προσαρμογές	(133)	-	(133)	-	(133)
Εμπειρικές προσαρμογές	129	-	129	-	129
Αλλαγή λόγω της επίδρασης του ανώτατου επιτρεπόμενου ορίου αναγνώρισης στο πλεόνασμα	-	-	-	(168)	(168)
Συνολικό ποσό που αναγνωρίστηκε στην ενοποιημένη κατάσταση συνολικών εισοδημάτων	9,688	(6,105)	3,583	(168)	3,415
Συναλλαγματικές διαφορές	(3,961)	3,587	(374)	-	(374)
Εισφορές:					
Εργοδότη	-	(3,277)	(3,277)	-	(3,277)
Συμμετέχοντες στα προγράμματα	180	(180)	-	-	-
Παροχές που καταβλήθηκαν από τα προγράμματα	(4,682)	4,682	-	-	-
31 Δεκεμβρίου 2020	93,012	(86,203)	6,809	2,759	9,568

14. Δαπάνες προσωπικού (συνέχεια)

Η πραγματική απόδοση των περιουσιακών στοιχείων των προγραμμάτων για το έτος 2021 ήταν κέρδος ύψους €6,688 χιλ. (2020: κέρδος €7,574 χιλ.).

Τα περιουσιακά στοιχεία των χρηματοδοτούμενων προγραμμάτων συνήθως κατέχονται από ξεχωριστές οντότητες, είτε ως συγκεκριμένα περιουσιακά στοιχεία, είτε ως μέρος ενός γενικού σχεδίου, είτε ως ασφαλιστικά συμβόλαια και διέπονται από τους τοπικούς κανονισμούς και την πρακτική σε κάθε χώρα.

Τα περιουσιακά στοιχεία των προγραμμάτων συνταξιοδότησης επενδύονται σε διάφορες κατηγορίες περιουσιακών στοιχείων, προκειμένου να διατηρηθεί μια ισορροπία μεταξύ κινδύνου και απόδοσης. Οι επενδύσεις είναι καλά διεσπαρμένες ώστε να περιορίζεται η οικονομική επίδραση αποτυχίας οποιασδήποτε μεμονωμένης επένδυσης. Μέσω των σχεδίων καθορισμένων παροχών, το Συγκρότημα είναι εκτεθειμένο σε αριθμό κινδύνων όπως περιγράφονται πιο κάτω:

Κίνδυνος επιτοκίου	Το Συγκρότημα εκτίθεται σε κίνδυνο επιτοκίου, λόγω της ασυμφωνίας της διάρκειας των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων.
Αλλαγές στις αποδόσεις των ομολόγων	Μια μείωση των αποδόσεων των εταιρικών ομολόγων θα αυξήσει τις υποχρεώσεις, αν και αυτό θα αντισταθμιστεί εν μέρει από αύξηση στην αξία των ομολόγων.
Κίνδυνος πληθωρισμού	Το Συγκρότημα αντιμετωπίζει κίνδυνο πληθωρισμού, αφού οι υποχρεώσεις είναι είτε άμεσα (μέσω αυξήσεων στις συντάξεις), είτε έμμεσα (μέσω αυξήσεων στους μισθούς), εκτεθειμένες σε κινδύνους πληθωρισμού. Επενδύσεις που οι αποδόσεις τους συνδέονται με τον πληθωρισμό (δηλαδή πραγματικές αποδόσεις μέσω των επενδύσεων όπως μετοχές, τιμαριθμοποιημένα ομόλογα και περιουσιακά στοιχεία, των οποίων η απόδοση αυξάνεται με αύξηση του πληθωρισμού) θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν για την καλύτερη αντιστοιχία με τις αναμενόμενες αυξήσεις των υποχρεώσεων.
Μεταβλητότητα περιουσιακών στοιχείων	Οι υποχρεώσεις υπολογίζονται χρησιμοποιώντας προεξοφλητικό επιτόκιο που ορίζεται σε συνάρτηση με τις αποδόσεις των εταιρικών ομολόγων. Εάν τα περιουσιακά στοιχεία έχουν χαμηλότερη απόδοση, αυτό θα δημιουργήσει έλλειμμα.

Οι κύριες κατηγορίες των περιουσιακών στοιχείων των προγραμμάτων σαν ποσοστό του συνόλου των περιουσιακών τους στοιχείων είναι:

	2021	2020
Μετοχές	20%	28%
Ομόλογα	48%	40%
Δάνεια και απαιτήσεις σε τράπεζες	15%	12%
Επενδυτικά ταμεία	17%	20%
	100%	100%

Τα περιουσιακά στοιχεία των χρηματοδοτούμενων προγραμμάτων περιλαμβάνουν μετοχικούς τίτλους που εξέδωσε η Εταιρία, η εύλογη αξία των οποίων κατά τις 31 Δεκεμβρίου 2021 ανέρχεται σε €57 χιλ. (2020: €41 χιλ.).

Το Συγκρότημα αναμένει ότι θα κάνει επιπρόσθετες συνεισφορές στα προγράμματα καθορισμένων παροχών €3,847 χιλ. κατά το 2022.

Στο τέλος της λογιστικής περιόδου, η μέση διάρκεια της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών ήταν 18.0 χρόνια (2020: 18.5 χρόνια).

14. Δαπάνες προσωπικού (συνέχεια)

Κύριες αναλογιστικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν στις αναλογιστικές εκτιμήσεις

Η παρούσα αξία των συνταξιοδοτικών υποχρεώσεων των προγραμμάτων καθορισμένων παροχών υπολογίζεται ετησίως με την αναλογιστική μέθοδο Προβλεπόμενης Πιστωτικής Μονάδας (Projected Unit Credit Method) από ανεξάρτητους αναλογιστές. Οι κύριες αναλογιστικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για την αποτίμηση των υπόλοιπων σχεδίων αφυπηρέτησης του Συγκροτήματος κατά το 2021 και 2020 παρουσιάζονται πιο κάτω:

2021	Κύπρος	Ελλάδα	Ηνωμένο Βασίλειο
Προεξοφλητικό επιτόκιο	0.88%	δ/ε	1.80%
Συντελεστής πληθωρισμού	1.50%	δ/ε	3.25%
Μελλοντικές αυξήσεις μισθών	2.00%	δ/ε	δ/ε
Αύξηση συνταξιοδοτικού συντελεστή	2.00%	δ/ε	3.10%
Προσδόκιμος ζωή για τους συνταξιούχους σε ηλικία 60 χρονών	23.5 χρόνια Α 29.6 χρόνια Θ	δ/ε	δ/ε
Προσδόκιμος ζωή για τους συνταξιούχους σε ηλικία 65 χρονών	δ/ε	δ/ε	22.9 χρόνια Α 24.3 χρόνια Θ
2020			
Προεξοφλητικό επιτόκιο	0.33%	0.70%	1.45%
Συντελεστής πληθωρισμού	1.50%	1.50%	2.85%
Μελλοντικές αυξήσεις μισθών	2.00%	1.75%	δ/ε
Αύξηση συνταξιοδοτικού συντελεστή	2.00%	δ/ε	2.75%
Προσδόκιμος ζωή για τους συνταξιούχους σε ηλικία 60 χρονών	23.5 χρόνια Α 29.6 χρόνια Θ	δ/ε	δ/ε
Προσδόκιμος ζωή για τους συνταξιούχους σε ηλικία 65 χρονών	δ/ε	δ/ε	22.5 χρόνια Α 24.9 χρόνια Θ

Το προεξοφλητικό επιτόκιο που χρησιμοποιήθηκε στις αναλογιστικές εκτιμήσεις απεικονίζει το ποσοστό στο οποίο οι υποχρεώσεις θα μπορούσαν να διακανονιστούν αποτελεσματικά και καθορίζεται σύμφωνα με τις αποδόσεις της αγοράς κατά την ημερομηνία αναφοράς σε εταιρικά ομόλογα υψηλής ποιότητας με κατάλληλο νόμισμα και διάρκεια. Για τα προγράμματα του Συγκροτήματος στην Ευρωζώνη (Κύπρο και Ελλάδα) που αποτελούν το 16% των υποχρεώσεων καθορισμένων παροχών, το Συγκρότημα υιοθέτησε τη μέθοδο επιτοκιακής καμπύλης χρησιμοποιώντας εταιρικό ομόλογο διαβάθμισης AA- από τον διεθνή δείκτη iBoxx Euro Corporates AA10+. Για το πρόγραμμα του Συγκροτήματος στο Ηνωμένο Βασίλειο που αποτελεί το 84% των υποχρεώσεων καθορισμένων παροχών, το Συγκρότημα υιοθέτησε τη μέθοδο επιτοκιακής καμπύλης χρησιμοποιώντας το προεξοφλητικό επιτόκιο που έχει καθοριστεί με βάση τις αποδόσεις των εταιρικών ομολόγων διαβάθμισης AA- με διάρκεια που συνάδει με τις υποχρεώσεις του σχεδίου. Με αυτή τη μέθοδο, η κάθε μελλοντική πληρωμή υποχρέωσης προεξοφλείται με διαφορετικό προεξοφλητικό επιτόκιο που αντανακλά την ακριβή χρονική στιγμή της πληρωμής της υποχρέωσης.

Για να καταλήξει στις παραδοχές για το αναμενόμενο ποσοστό απόδοσης στα περιουσιακά στοιχεία των προγραμμάτων, το Συγκρότημα, σε συνεννόηση με τους συμβούλους αναλογιστές, χρησιμοποιεί παραδοχές που αφορούν μελλοντικά γεγονότα για κάθε κατηγορία περιουσιακών στοιχείων, αντικατοπτρίζοντας τις συνθήκες της αγοράς και μελλοντικές προβλέψεις κατά την ημερομηνία αναφοράς. Οι παραδοχές για το αναμενόμενο ποσοστό απόδοσης αναπροσαρμόζονται ετησίως λαμβάνοντας υπόψη αναθεωρημένες προβλέψεις για τις μελλοντικές αποδόσεις της κάθε κατηγορίας περιουσιακών στοιχείων, αλλαγές στη νομοθεσία που δυνατό να επηρεάσουν την επενδυτική στρατηγική, καθώς και μεταβολές στη στοχευμένη στρατηγική κατανομή των περιουσιακών στοιχείων.

Η επίδραση των σημαντικών διακυμάνσεων στις παραδοχές των υποχρεώσεων καθορισμένων παροχών στις 31 Δεκεμβρίου 2021 και 2020 παρουσιάζεται πιο κάτω:

Μεταβλητές	2021		2020	
	Μεταβολή +0.5%	Μεταβολή -0.5%	Μεταβολή +0.5%	Μεταβολή -0.5%
Προεξοφλητικό επιτόκιο	-8.7%	9.4%	-9.0%	9.7%
Ρυθμός ανάπτυξης πληθωρισμού	5.5%	-5.4%	6.1%	-5.7%
Ρυθμός ανάπτυξης μισθοδοσίας	1.0%	-0.9%	1.1%	-1.1%
Ρυθμός ανάπτυξης συντάξεων	0.1%	-0.1%	0.1%	-0.1%
	Συν 1 χρόνο	Μείον 1 χρόνο	Συν 1 χρόνο	Μείον 1 χρόνο
Προσδόκιμο ζωής	2.9%	-2.9%	2.8%	-2.8%

14. Δαπάνες προσωπικού (συνέχεια)

Η πιο πάνω ανάλυση ευαισθησίας (με εξαίρεση την ευαισθησία πληθωρισμού) βασίζεται στην αλλαγή μιας παραδοχής διατηρώντας τις άλλες παραδοχές σταθερές. Στην πράξη είναι απίθανο να συμβεί και κάποιες αλλαγές στις παραδοχές μπορεί να συσχετίζονται. Η ευαισθησία στον πληθωρισμό πιο πάνω περιλαμβάνει αλλαγές σε οποιαδήποτε αύξηση ωφελημάτων σε σχέση με τον πληθωρισμό. Για τον υπολογισμό της ευαισθησίας της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών σε σημαντικές παραδοχές, έχει χρησιμοποιηθεί η ίδια μέθοδος όπως υπολογίζεται η συνταξιοδοτική υποχρέωση που αναγνωρίστηκε στον ενοποιημένο ισολογισμό. Οι μέθοδοι και τα είδη των παραδοχών που χρησιμοποιήθηκαν για την ετοιμασία της ανάλυσης ευαισθησίας δεν άλλαξαν σε σχέση με προηγούμενα έτη.

15. Άλλα λειτουργικά έξοδα

	2021	2020
	€000	€000
Έξοδα επιδιόρθωσης και συντήρησης	33,083	31,701
Λοιπά έξοδα ακινήτων	12,448	12,907
Συμβουλευτικές και άλλες επαγγελματικές αμοιβές	14,400	13,040
Ασφάλειες	7,965	7,284
Έξοδα διαφήμισης και προβολής	9,836	8,036
Αποσβέσεις ακινήτων και εξοπλισμού (Σημ. 25)	16,313	19,224
Αποσβέσεις άυλων περιουσιακών στοιχείων (Σημ. 26)	18,615	18,263
Έξοδα επικοινωνίας	7,254	6,852
Προβλέψεις για επιδικίες, υπό διαιτησία διαφορές, κανονιστικά και άλλα θέματα (Σημ. 39.4)	(523)	30,897
Εκτυπωτικά έξοδα και έξοδα γραφικής ύλης	1,851	1,953
Έξοδα μεταφοράς μετρητών	2,664	2,526
Λοιπά λειτουργικά έξοδα	20,158	20,388
	144,064	173,071
Έξοδα συμβούλων και άλλα έξοδα αναδιάρθρωσης	23,124	15,489
	167,188	188,560

Τα έξοδα συμβούλων και άλλα έξοδα αναδιάρθρωσης αποτελούνται κυρίως από το κόστος εξωτερικών συμβούλων που αφορά: (i) τέλη για τις δραστηριότητες αναδιάρθρωσης δανείων πελατών, τα οποία δεν είναι μέρος του πραγματικού επιτοκίου και (ii) την πώληση δραστηριοτήτων και μη κύριων περιουσιακών στοιχείων.

Κατά το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021, το Συγκρότημα, αναγνώρισε στα 'Λοιπά έξοδα ακινήτων' ενοίκια για βραχυπρόθεσμες μισθώσεις ύψους €255 χιλ. (2020: €355 χιλ.) και στις 'Αποσβέσεις ακινήτων και εξοπλισμού' ποσό ύψους €7,520 χιλ. (2020: €8,855 χιλ.) που σχετίζονται με τις αποσβέσεις για δικαίωμα χρήσης περιουσιακού στοιχείου. (Σημ. 43).

Από τα συνολικά λοιπά λειτουργικά έξοδα ποσό ύψους €734 χιλ. (2020: €1,037 χιλ.) σχετίζονται με επενδύσεις σε ακίνητα που αποφέρουν έσοδα από ενοίκια.

15. Άλλα λειτουργικά έξοδα (συνέχεια)

Ειδικός φόρος επί των καταθέσεων και άλλα τέλη/εισφορές όπως παρουσιάζονται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων

	2021	2020
	€000	€000
Ειδικός φόρος επί των καταθέσεων πιστωτικών ιδρυμάτων στην Κύπρο και εισφορά στο Ενιαίο Ταμείο Εξυγίανσης	25,145	24,727
Τέλος εγγύησης για ετήσια πίστωση φόρου (Σημ. 17)	5,300	3,445
Εισφορά στο ταμείο Εγγύησης Καταθέσεων	5,905	5,484
	36,350	33,656

Ο ειδικός φόρος επί των καταθέσεων πιστωτικών ιδρυμάτων στην Κύπρο (Ειδικός Φόρος) επιβάλλεται στις καταθέσεις κατά το τέλος του προηγούμενου τριμήνου με ποσοστό ύψους 0.0375% ανά τρίμηνο. Σύμφωνα με την τροποποίηση του περί επιβολής Ειδικού Φόρου Πιστωτικού Ιδρύματος Νόμου το 2017, η εισφορά στο Ενιαίο Ταμείο Εξυγίανσης η οποία χρεώνεται από το Ενιαίο Συμβούλιο Εξυγίανσης σε χρονιαία βάση, μειώνει την χρέωση από τον Ειδικό Φόρο μέχρι το ποσό της συνολικής ετήσιας χρέωσης του Ειδικού Φόρου.

Από την 1 Ιανουαρίου 2020 και μέχρι τις 3 Ιουλίου 2024, η BOC PCL υπόκειται σε εισφορά στο Ταμείο Εγγύησης Καταθέσεων σε εξαμηνιαία βάση. Οι εισφορές υπολογίζονται με βάση τη Μεθοδολογία, η οποία λαμβάνει υπόψη τον σταθμισμένο αναλαμβανόμενο κίνδυνο κάθε πιστωτικού ιδρύματος, όπως εγκρίθηκε από τη διαχειριστική επιτροπή του Συστήματος Εγγύησης των Καταθέσεων και Εξυγίανσης Πιστωτικών και Άλλων Ιδρυμάτων (ΣΕΚ) και είναι δημόσια διαθέσιμη στην ιστοσελίδα της ΚΤΚ. Σύμφωνα με τη Μεθοδολογία, οι εισφορές σε γενικές γραμμές υπολογίζονται στις εγγυημένες καταθέσεις όλων των εγκεκριμένων ιδρυμάτων και στόχος είναι να φθάσει στο επίπεδο 0.8% αυτών των καταθέσεων έως τις 3 Ιουλίου 2024.

Οι συμβουλευτικές και άλλες επαγγελματικές αμοιβές και τα έξοδα συμβούλων και άλλα έξοδα αναδιάρθρωσης περιλαμβάνουν τις αμοιβές (συμπεριλαμβανομένων των φόρων) των ανεξάρτητων ελεγκτών του Συγκροτήματος, για τις ελεγκτικές και λοιπές επαγγελματικές υπηρεσίες που παρασχέθηκαν τόσο στην Κύπρο όσο και στο εξωτερικό, ως ακολούθως:

	2021	2020
	€000	€000
Έλεγχος των μεμονωμένων και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων του Συγκροτήματος	1,870	1,845
Λοιπές υπηρεσίες εξακρίβωσης	659	368
Φορολογική συμμόρφωση και συμβουλευτικές υπηρεσίες	298	211
Λοιπές μη ελεγκτικές υπηρεσίες	78	385
	2,905	2,809

Οι πιο πάνω αμοιβές ελεγκτών περιλαμβάνουν αμοιβές των ανεξάρτητων ελεγκτών (PwC Ιρλανδίας) ύψους €30 χιλ. (μη συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ) για τις ελεγκτικές υπηρεσίες των οικονομικών καταστάσεων της Εταιρίας (2020: €30 χιλ. μη συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ) και €100 χιλ. (μη συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ) για τις ελεγκτικές υπηρεσίες των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της Εταιρίας (2020:€100 χιλ. μη συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ). Στις 'Λοιπές υπηρεσίες εξακρίβωσης' περιλαμβάνονται αμοιβές που αφορούν την ενδιάμεση ανασκόπηση.

16. Πιστωτικές ζημιές χρηματοοικονομικών μέσων και απομείωση μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

	2021	2020
	€000	€000
<i>Πιστωτικές ζημιές για κάλυψη πιστωτικού κινδύνου για δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες</i>		
Ζημιά απομείωσης μετά την αναστροφή σε δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες (Σημ. 45.7)	33,956	284,969
Ανακτήσεις από προηγούμενως διαγραφέντα δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	(11,907)	(20,621)
Αλλαγές στις αναμενόμενες ταμειακές ροές	15,951	12,866
Χρηματοοικονομικές εγγυήσεις και ανειλημμένες υποχρεώσεις (Σημ. 45.6.1 και 45.6.2)	2,341	(2,134)
	40,341	275,080
<i>Πιστωτικές ζημιές άλλων χρηματοοικονομικών μέσων</i>		
Ομόλογα σε αποσβεσμένο κόστος (Σημ. 20)	(32)	54
Ομόλογα εύλογης αξίας μέσω των συνολικών εισοδημάτων (Σημ. 20)	(91)	78
Δάνεια και απαιτήσεις από τράπεζες (Σημ. 19)	(5)	6
Λοιπά χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία (Σημ. 28)	5,931	4,447
	5,803	4,585
<i>Απομείωση μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων μετά την αναστροφή</i>		
Αποθέματα ακινήτων (Σημ. 27)	46,775	37,593
Λοιπά μη χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία	2,681	(7)
	49,456	37,586

17. Φορολογία

	2021	2020
	€000	€000
Τρέχουσα φορολογία:		
- Κύπρος	5,202	3,934
- Εξωτερικό	-	93
Έκτακτη εισφορά για την άμυνα της Κυπριακής Δημοκρατίας	163	136
Χρέωση αναβαλλόμενης φορολογίας	641	1,611
Αναπροσαρμογή φορολογίας προηγούμενων ετών	(1,882)	838
Λοιπές φορολογικές χρεώσεις	119	1,308
	4,243	7,920

17. Φορολογία (συνέχεια)

Η συμφιλίωση της φορολογίας εισοδήματος με τις ζημιές πριν τη φορολογία όπως εκτιμάται με βάση τους ισχύοντες φορολογικούς συντελεστές παρουσιάζεται πιο κάτω:

	2021 €000	2020 €000
Κέρδη/(ζημιές) πριν τη φορολογία	36,120	(166,863)
Φορολογία με τους κανονικούς συντελεστές στην Κύπρο	4,515	(20,721)
Φορολογική επίδραση:		
- δαπανών που δεν εκπίπτουν για σκοπούς φορολογίας	29,194	23,914
- εσόδων που δεν φορολογούνται	(16,739)	(11,504)
- διαφορών στους φορολογικούς συντελεστές μεταξύ εξωτερικού και Κύπρου	2,041	2,593
- αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση που αναγνωρίστηκε	641	45
- ζημιές για τις οποίες δεν αναγνωρίστηκε αναβαλλόμενη φορολογία	-	11,447
- Χρησιμοποίηση φορολογικών ζημιών προηγούμενων ετών	(13,809)	-
	5,843	5,774
Έκτακτη εισφορά για την άμυνα της Κυπριακής Δημοκρατίας	163	-
Αναπροσαρμογές φορολογίας προηγούμενων ετών	(1,882)	838
Λοιπές φορολογικές χρεώσεις	119	1,308
	4,243	7,920

Η εταιρική φορολογία στην Κύπρο υπολογίζεται με συντελεστή 12.5% στο φορολογητέο εισόδημα (2020: 12.5%).

Για τις ασφαλιστικές εργασίες κλάδου ζωής καταβάλλεται ελάχιστη φορολογία με συντελεστή 1.5% στα μεικτά ασφάλιστρα. Η έκτακτη εισφορά για την άμυνα στα εισοδήματα από ενοίκια είναι 3% (2020: 3%) και στα έσοδα από τόκους από τη διεξαγωγή μη συνήθων εργασιών είναι 30% (2020: 30%).

Τα κέρδη του Συγκροτήματος από δραστηριότητες στο εξωτερικό φορολογούνται με τους συντελεστές που ισχύουν στις αντίστοιχες χώρες, που κατά το 2021 ήταν: Ελλάδα 22% (2020: 24%), Ρουμανία 16% (2020: 16%), Ρωσία 20% (2020: 20%), Ηνωμένο Βασίλειο 19% (2020: 19%).

Το Συγκρότημα υπόκειται σε φορολογία στις διάφορες χώρες στις οποίες δραστηροποιείται και ο υπολογισμός της φορολογικής χρέωσης και των φορολογικών προβλέψεων του Συγκροτήματος περιλαμβάνει ένα βαθμό εκτιμήσεων και παραδοχών. Υπάρχουν συναλλαγές και υπολογισμοί για τους οποίους ο τελικός φορολογικός χειρισμός είναι αβέβαιος και δεν μπορεί να προσδιοριστεί μέχρι να επιτευχθεί συμφωνία με την αρμόδια φορολογική αρχή. Το Συγκρότημα έχει μια σειρά φορολογικών δηλώσεων με διάφορες φορολογικές αρχές και υποχρεώσεις που συνδέονται με αυτά τα ανοικτά θέματα που χρήζουν κρίση τα οποία βασίζονται σε εκτιμήσεις κατά πόσο θα προκύψουν επιπρόσθετοι φόροι. Σε περίπτωση που το τελικό αποτέλεσμα από τους φόρους αυτών των υποθέσεων διαφέρει από τα ποσά που είχαν κατακυρωθεί, οι διαφορές αυτές θα επηρεάσουν τις τρέχουσες και αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις κατά την περίοδο στην οποία γίνεται αυτός ο προσδιορισμός.

Αναβαλλόμενη φορολογία

Οι καθαρές αναβαλλόμενες απαιτήσεις αφορούν:

	2021 €000	2020 €000
Διαφορά μεταξύ κεφαλαιουχικών εκπτώσεων και αποσβέσεων	(10,990)	(10,820)
Επανεκτίμηση ακινήτων	(13,582)	(14,188)
Επανεκτίμηση επενδύσεων και αποθεμάτων ακινήτων	(2,847)	(2,847)
Φορολογικές ζημιές που μεταφέρονται στα επόμενα έτη (εγγυημένη αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση)	265,364	341,182
Αξία ασφαλιστηρίων συμβολαίων ζωής σε ισχύ	(16,236)	(15,772)
Άλλες προσωρινές διαφορές	(2,663)	(2,177)
Καθαρές αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	219,046	295,378

17. Φορολογία (συνέχεια)

Η καθαρή αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση αποτελείται από:

	2021 €000	2020 €000
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	265,481	341,360
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	(46,435)	(45,982)
Καθαρές αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	219,046	295,378

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αφορούν δραστηριότητες στην Κύπρο.

Η κίνηση των καθαρών αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων παρουσιάζεται πιο κάτω:

	2021 €000	2020 €000
1 Ιανουαρίου	295,378	333,111
Αναβαλλόμενη φορολογία που αναγνωρίστηκε στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων	(641)	(1,611)
Αναβαλλόμενη φορολογία που αναγνωρίστηκε στην ενοποιημένη κατάσταση συνολικών εισοδημάτων	127	1,787
Μεταφορά στις τρέχουσες φορολογικές απαιτήσεις μετά την μετατροπή σε φορολογική πίστωση	(75,818)	(37,909)
31 Δεκεμβρίου	219,046	295,378

Το Συγκρότημα συμψηφίζει τις φορολογικές απαιτήσεις και τις φορολογικές υποχρεώσεις μόνο εάν έχει νομικό δικαίωμα συμψηφισμού των τρέχουσων φορολογικών απαιτήσεων και των τρέχουσων φορολογικών υποχρεώσεων.

Η ανάλυση της καθαρής αναβαλλόμενης φορολογικής χρέωσης/(πίστωσης) που αναγνωρίστηκε στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων παρουσιάζεται πιο κάτω:

	2021 €000	2020 €000
Διαφορά μεταξύ κεφαλαιουχικών εκπτώσεων και αποσβέσεων	170	449
Αξία ασφαλιστηρίων συμβολαίων ζωής σε ισχύ	464	1,193
Άλλες προσωρινές διαφορές	7	(31)
	641	1,611

Η ανάλυση της καθαρής αναβαλλόμενης φορολογίας που αναγνωρίστηκε στα λοιπά εισοδήματα στην ενοποιημένη κατάσταση συνολικών εισοδημάτων παρουσιάζεται πιο κάτω:

	2021 €000	2020 €000
Χρονικές διαφορές στις επανεκτιμήσεις ακινήτων - έσοδα	127	1,787

Κατά τη διάρκεια του έτους που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021 ποσό ύψους €479 χιλ. (2020: μηδέν) που αφορά υπόλοιπο της αναβαλλόμενης φορολογίας που προκύπτει από επανεκτίμηση της αξίας των ακινήτων, έχει μεταφερθεί από την αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση - επανεκτίμηση ακινήτων στην αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση - άλλες προσωρινές διαφορές μετά την αντίστοιχη μεταφορά του σχετικού ακινήτου από την κατηγορία 'Ακίνητα και εξοπλισμός' (Σημ. 25) στις 'Επενδύσεις σε ακίνητα' (Σημ. 22).

Ο Περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμος Τροποποίηση 28 (I) του 2019

Την 1 Μαρτίου 2019 η Βουλή των Αντιπροσώπων υιοθέτησε τροποποιήσεις στον Περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμο (η 'Νομοθεσία'), οι οποίες δημοσιεύτηκαν στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 15 Μαρτίου 2019 (οι 'τροποποιήσεις').

Οι κύριες πρόνοιες της Νομοθεσίας αναφέρονται πιο κάτω:

- Οι τροποποιήσεις επιτρέπουν τη μετατροπή ορισμένων φορολογικών ζημιών σε φορολογικές πιστώσεις.

17. Φορολογία (συνέχεια)

- Η Νομοθεσία εφαρμόζεται μόνο σε φορολογικές ζημιές οι οποίες μεταφέρθηκαν έπειτα από εξυγίανση του πιστωτικού ιδρύματος στο πλαίσιο του 'Περί Εξυγίανσης Πιστωτικών και Άλλων Ιδρυμάτων Νόμου'.
- Οι ζημιές περιορίζονται στις Αναβαλλόμενες Φορολογικές Απαιτήσεις (ΑΦΑ) που αναγνωρίστηκαν στον ισολογισμό των ελεγμένων οικονομικών καταστάσεων του αποκτώντος πιστωτικού ιδρύματος κατά το έτος απόκτησης. Φορολογικές ζημιές πέραν του ποσού αυτού μπορούν να χρησιμοποιηθούν μόνο σε περιπτώσεις που αφορούν τη μεταφορά φορολογικών ζημιών μέσω αναδιοργανώσεων, οι οποίες ολοκληρώθηκαν πριν από την 1 Οκτωβρίου 2019. Μετά την 1 Οκτωβρίου 2019, οποιοδήποτε ποσό φορολογικών ζημιών πέραν του μέγιστου επιτρεπόμενου δεν θα μπορεί να χρησιμοποιηθεί.
- Οι αποκτηθείσες φορολογικές ζημιές μετατρέπονται σε 15 ισόποσες ετήσιες δόσεις για πιστωτικά ιδρύματα τα οποία θα εισέλθουν σε εξυγίανση στο μέλλον ή σε 11 ισόποσες ετήσιες δόσεις για τα πιστωτικά ιδρύματα τα οποία ήταν υπό εξυγίανση πριν τις 31 Δεκεμβρίου 2017.
- Κάθε ετήσια δόση μπορεί να διεκδικηθεί ως εκπιπόμενη δαπάνη για σκοπούς καθορισμού του φορολογητέου εισοδήματος κατά το υπό αναφορά έτος. Οι ετήσιες δόσεις περιορίζονται και δεν μπορούν να δημιουργήσουν επιπρόσθετες ζημιές για το πιστωτικό ίδρυμα.
- Οποιοδήποτε ποσό της ετήσιας δόσης δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί, μετατρέπεται σε φορολογική πίστωση (με τη μετατροπή να γίνεται βάσει του εκάστοτε φορολογικού συντελεστή που ίσχυε κατά το χρόνο της μετατροπής) και μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως φορολογική πίστωση στο φορολογικό έτος που ακολουθεί το φορολογικό έτος κατά το οποίο προέκυψε η σχετική φορολογική πίστωση. Η φορολογική πίστωση μπορεί να χρησιμοποιηθεί έναντι μίας φορολογικής υποχρέωσης (Ο Περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμος, ο Περί ΦΠΑ νόμος ή ο Περί Ειδικός Φόρος Πιστωτικών Ιδρυμάτων Νόμος) του πιστωτικού ιδρύματος ή οποιασδήποτε άλλης θυγατρικής εταιρίας που υπόκειται σε εκχώρηση ζημιών. Οποιοσδήποτε μη χρησιμοποιημένες φορολογικές πιστώσεις κατά το σχετικό έτος μετατρέπονται σε απαίτηση από την Κυπριακή Κυβέρνηση.
- Στα οικονομικά έτη κατά τα οποία το πιστωτικό ίδρυμα έχει λογιστικές ζημιές, το ποσό της ετήσιας δόσης επαναυπολογίζεται. Κατά τον επαναυπολογισμό, οι πρόνοιες που περιγράφονται πιο πάνω παραμένουν αμετάβλητες.
- Σε περίπτωση που ένα πιστωτικό ίδρυμα τεθεί υπό εκκαθάριση, το συνολικό ποσό των ετήσιων δόσεων που δεν χρησιμοποιήθηκε μετατρέπεται σε φορολογικές πιστώσεις και γίνεται αμέσως εισπρακτέο από την Κυβέρνηση.
- Ένα εγγυητικό τέλος ύψους 1.5% στην ετήσια φορολογική πίστωση, πληρώνεται σε ετήσια βάση από το πιστωτικό ίδρυμα στην Κυβέρνηση.

Η BOC PCL έχει ΑΦΑ οι οποίες πληρούν τις απαιτήσεις του Περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμου Τροποποίηση 28(1) του 2019 (η 'Νομοθεσία') που επιτρέπει την μετατροπή συγκεκριμένων φορολογικών ζημιών σε φορολογικές πιστώσεις και μετέπειτα τις μη-χρησιμοποιημένες φορολογικές πιστώσεις σε εισπρακτέο από την Κυβέρνηση, σε σχέση με τις φορολογικές ζημιές που μεταφέρθηκαν στην BOC PCL ως αποτέλεσμα της εξαγοράς ορισμένων εργασιών της Λαϊκής Τράπεζας, στις 29 Μαρτίου 2013, σύμφωνα με τον 'Περί Εξυγίανσης Πιστωτικών και Άλλων Ιδρυμάτων Νόμο'. Οι ΑΦΑ που αναγνωρίστηκαν από την εξαγορά ορισμένων εργασιών της Λαϊκής Τράπεζας το 2013 ανήλθαν σε €417 εκατ. για τις οποίες η BOC PCL κατέβαλε αντιπαροχή στο πλαίσιο της αντίστοιχης εξαγοράς. Με βάση τη Νομοθεσία, η BOC PCL μπορεί να μετατρέψει ως και €3.3 δισ. φορολογικές ζημιές σε φορολογικές πιστώσεις (που οδήγησαν στη δημιουργία ΑΦΑ ύψους €417 εκατ.), με τη μετατροπή να γίνεται βάσει του εκάστοτε φορολογικού συντελεστή που ισχύει κατά το χρόνο της μετατροπής. Η περίοδος που μπορούν να χρησιμοποιηθούν οι φορολογικές ζημιές οι οποίες μπορούν να μετατραπούν σε φορολογικές πιστώσεις είναι έντεκα χρόνια μετά την τροποποίηση της νομοθεσίας 2019 έως τα τέλη του 2028.

Ως αποτέλεσμα του πιο πάνω Νόμου, το Συγκρότημα είχε αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις ύψους €265,364 χιλ. στις 31 Δεκεμβρίου 2021 (2020: €341,182 χιλ.) οι οποίες πληρούν τα κριτήρια της Νομοθεσίας και η ανάκτηση των οποίων είναι εγγυημένη. Σε ετήσια βάση, ποσό μετατρέπεται σε ετήσια φορολογική πίστωση και κατηγοριοποιείται από τις ΑΦΑ στους φόρους επιστρεπτέους.

Οι ΑΦΑ που υπόκεινται στη Νομοθεσία υπολογίζονται στην ίδια βάση, όπως περιγράφεται στη Σημείωση 2.13.

Το Συγκρότημα κατανοεί ότι, σε απάντηση στις ανησυχίες που εξέφρασε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή σχετικά με την παροχή κρατικής ενίσχυσης που προέκυψε από την αντιμετώπιση τέτοιων φορολογικών ζημιών, η Κυπριακή Κυβέρνηση εξετάζει το ενδεχόμενο υιοθέτησης τροποποιήσεων της Νομοθεσίας, συμπεριλαμβανομένων απαιτήσεων για πρόσθετο ετήσιο εγγυητικό τέλος πάνω από το 1.5% που έχει ήδη αναγνωριστεί, ούτως ώστε να διατηρηθεί η μετατροπή αυτών των ΑΦΑ σε φορολογικές πιστώσεις.

17. Φορολογία (συνέχεια)

Το Συγκρότημα, εν αναμονή των τροποποιήσεων της Νομοθεσίας, αναγνωρίζει ότι ενδέχεται να απαιτείται αυξημένο ετήσιο τέλος και να αναγνωρίζεται σε ετήσια βάση μέχρι τη λήξη των εν λόγω ζημιών το 2028. Ο προσδιορισμός και οι προϋποθέσεις του εν λόγω τέλους θα ορίζονται στη Νομοθεσία που θα τροποποιηθεί και το ποσό θα καθορίζεται από την Κυβέρνηση σε ετήσια βάση. Οι τροποποιήσεις της Νομοθεσίας θα πρέπει να εγκριθούν από το Κυπριακό Κοινοβούλιο και να δημοσιευτούν στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας για να τεθούν σε ισχύ. Το Συγκρότημα, ωστόσο, κατανοεί ότι οι προβλεπόμενες τροποποιήσεις της Νομοθεσίας μπορεί να προβλέπουν ότι το ελάχιστο τέλος θα είναι στο 1.5% της ετήσιας δόσης και μπορεί να κυμαίνεται έως ένα μέγιστο ποσό ύψους €10,000 χιλ. ετησίως. Το Συγκρότημα εκτιμά ότι τα αυξημένα τέλη θα μπορούσαν να κυμαίνονται έως και €5,300 χιλ. ετησίως (για κάθε φορολογικό έτος εφαρμογής, δηλαδή από το 2018) παρόλο που το Συγκρότημα κατανοεί ότι τέτοια τέλη μπορεί να μεταβάλλονται σε ετήσια βάση, όπως καθοριστεί από το Υπουργείο Οικονομικών. Ως εκ τούτου, ποσό ύψους €5,300 χιλ. (2020: €3,445 χιλ.) (Σημ. 15) έχει καταχωρηθεί κατά το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021, ώστε το συνολικό ποσό που καταχωρήθηκε για τα έτη 2018-2021 να ανέρχεται σε €21,200 χιλ., το οποίο είναι το μέγιστο αναμενόμενο επιπρόσθετο ποσό για αυτά τα χρόνια.

Συσσωρευμένες φορολογικές ζημιές

Οι συσσωρευμένες φορολογικές ζημιές παρουσιάζονται στον πιο κάτω πίνακα:

2021	Συνολικές φορολογικές ζημιές	Φορολογικές ζημιές για τις οποίες αναγνωρίστηκε αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση	Φορολογικές ζημιές για τις οποίες δεν αναγνωρίστηκε αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση
	€000	€000	€000
Λήξη εντός 5 ετών	251,448	-	251,448
Χρήση υπό ετήσιες δόσεις μέχρι το 2028	2,122,909	2,122,909	-
	2,374,357	2,122,909	251,448
2020			
Λήξη εντός 5 ετών	648,401	-	648,401
Χρήση υπό ετήσιες δόσεις μέχρι το 2028	2,729,454	2,729,454	-
	3,377,855	2,729,454	648,401

Σε σχέση με τις φορολογικές ζημιές που μεταφέρθηκαν στην BOC PCL το 2013, οι φορολογικές αρχές της Κύπρου έχουν εκδώσει επιβολές φορολογίας τον Μάρτιο και τον Απρίλιο 2019. Με βάση αυτές τις επιβολές φορολογίας το ποσό των φορολογικών ζημιών της Λαϊκής Τράπεζας ήταν περίπου €5 δις και ήταν χαμηλότερες από το αρχικό ποσό των €7.4 δις που είχε εκτιμηθεί το 2013.

Οι φορολογικές ζημιές πέραν των €3.3 δις που μεταφέρθηκαν από τη Λαϊκή Τράπεζα στην BOC PCL τον Μάρτιο 2013, δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν από την BOC PCL, σύμφωνα με τις τροποποιήσεις της Νομοθεσίας τον Μάρτιο 2019, παρά μόνο για σκοπούς μεταφοράς μέσω αναδιοργανώσεων που έγιναν πριν την 1 Οκτωβρίου 2019.

18. Κέρδη κατά μετοχή

Βασικά και προσαρμοσμένα κέρδη/(ζημιές) κατά μετοχή που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας	2021	2020
Κέρδη/(ζημιές) για το έτος που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας (€ χιλ.)	29,709	(171,532)
Μεσοσταθμικός αριθμός μετοχών που ήταν εκδομένες κατά τη διάρκεια του έτους, εξαιρουμένων των ιδίων μετοχών (χιλ.)	446,058	446,058
Βασικά και προσαρμοσμένα κέρδη/(ζημιές) κατά μετοχή (€ σεντ)	6.7	(38.5)

19. Μετρητά, καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες και δάνεια και απαιτήσεις σε τράπεζες

	2021 €000	2020 €000
Μετρητά	142,915	139,686
Καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες	9,087,968	5,513,629
	9,230,883	5,653,315

	2021 €000	2020 €000
Δάνεια και απαιτήσεις από τράπεζες	291,705	402,862
Προβλέψεις για αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές	(73)	(78)
	291,632	402,784

Η ανάλυση της κίνησης της μεταβολής της μεικτής λογιστικής αξίας στα υπόλοιπα καταθέσεων με κεντρικές τράπεζες παρουσιάζεται πιο κάτω:

	2021 €000	2020 €000
Μεικτή λογιστική αξία		
1 Ιανουαρίου	5,513,629	4,908,487
Καθαρή αύξηση	3,574,339	673,567
Μεταφορά σε ομάδες διάθεσης που κατέχονται προς πώληση (Σημ. 29)	-	(68,425)
31 Δεκεμβρίου	9,087,968	5,513,629

Οι καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες ταξινομούνται στο Στάδιο 1.

Για τα έτη 2021 και 2020, δεν υπήρξε πρόβλεψη για αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές στα υπόλοιπα με κεντρικές τράπεζες.

Η ανάλυση της κίνησης της μεταβολής της μεικτής λογιστικής αξίας και των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών των δανείων και απαιτήσεων σε τράπεζες παρουσιάζεται πιο κάτω:

	2021		2020	
	Μεικτή λογιστική αξία €000	Αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές €000	Μεικτή λογιστική αξία €000	Αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές €000
1 Ιανουαρίου	402,862	(78)	320,953	(72)
Καθαρή (μείωση)/αύξηση	(109,485)	-	83,380	-
Πώληση/διάλυση θυγατρικών	-	-	(398)	-
Αλλαγές σε μοντέλα και παραμέτρους που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών (Σημ. 16)	-	5	-	(6)
Συναλλαγματικές διαφορές	(1,672)	-	(1,073)	-
31 Δεκεμβρίου	291,705	(73)	402,862	(78)

Τα δάνεια και απαιτήσεις σε τράπεζες ταξινομούνται στο Στάδιο 1.

Οι καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες περιλαμβάνουν υποχρεωτικές καταθέσεις για σκοπούς ρευστότητας στις 31 Δεκεμβρίου 2021, οι οποίες ανέρχονται σε €166,987 χιλ. (2020: €158,031 χιλ.) (Σημ. 42).

Η ανάλυση της πιστοληπτικής διαβάθμισης των καταθέσεων με κεντρικές τράπεζες και των δανείων και απαιτήσεων σε τράπεζες από ανεξάρτητους πιστοληπτικούς οίκους αξιολόγησης παρουσιάζεται στη Σημείωση 45.12.

Τα δάνεια και απαιτήσεις σε τράπεζες φέρουν τόκο με βάση το διατραπεζικό επιτόκιο της σχετικής χρονικής περιόδου και νομίσηματος.

20. Επενδύσεις

	2021	2020
	€000	€000
Επενδύσεις		
Επενδύσεις που υποχρεωτικά επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	199,194	207,943
Επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων	259,889	658,232
Επενδύσεις σε αποσβεσμένο κόστος	419,922	1,009,834
	879,005	1,876,009

Οι επενδύσεις που εκχωρήθηκαν ως εξασφάλιση παρουσιάζονται πιο κάτω:

	2021	2020
	€000	€000
Επενδύσεις που εκχωρήθηκαν ως εξασφάλιση		
Επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων	488,806	14,069
Επενδύσεις σε αποσβεσμένο κόστος	771,352	23,036
	1,260,158	37,105

Επενδύσεις που εκχωρήθηκαν ως εξασφάλιση στις 31 Δεκεμβρίου 2021 αφορούσαν ομόλογα που εκχωρήθηκαν ως εξασφάλιση κυρίως για τη χρηματοδότηση από την ΕΚΤ για Στοχευμένες Πράξεις πιο Μακροπρόθεσμης Αναχρηματοδότησης (ΣΠΠΜΑ ΙΙΙ) τον Μάρτιο 2021 και Ιούνιο 2021 συνολικής ονομαστικής αξίας ύψους €2 δις ως περιγράφεται στην Σημείωση 30. Τα επιβαρυμένα περιουσιακά στοιχεία παρουσιάζονται στη Σημείωση 47.

Η μέγιστη έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο για τα ομόλογα παρουσιάζεται στη Σημείωση 45.1 και η ανάλυση ευαισθησίας των τιμών για τα ομόλογα παρουσιάζεται στη Σημείωση 46.

Δεν υπήρξαν επαναταξινόμησεις επενδύσεων κατά τα έτη 2021 και 2020.

Η ανάλυση της πιστοληπτικής διαβάθμισης των επενδύσεων παρουσιάζεται στη Σημείωση 45.12.

20. Επενδύσεις (συνέχεια)

Επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων

	Επενδύσεις που υποχρεωτικά επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	
	2021	2020
	€000	€000
Ομόλογα και άλλοι μη-μετοχικοί τίτλοι	6,034	19,118
Μετοχές	9,053	3,277
Αμοιβαία κεφάλαια	184,107	185,548
	199,194	207,943
Ομόλογα και άλλοι μη-μετοχικοί τίτλοι		
Τραπεζών και άλλων οργανισμών	6,034	19,118
Μη εισηγμένα	6,034	19,118
Μετοχές		
Εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου	-	2,155
Εισηγμένες σε άλλα χρηματιστήρια	9,053	626
Μη εισηγμένες	-	496
	9,053	3,277
Αμοιβαία κεφάλαια		
Εισηγμένα σε άλλα χρηματιστήρια	88,963	131,771
Μη εισηγμένα	95,144	53,777
	184,107	185,548

Τα ομόλογα τα οποία επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων έχουν υποχρεωτικά κατηγοριοποιηθεί στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων επειδή δεν πληρούσαν τα κριτήρια SPPI.

Η πλειοψηφία των μη εισηγμένων αμοιβαίων κεφαλαίων αφορά επενδύσεις, των οποίων τα περιουσιακά στοιχεία είναι εισηγμένα σε χρηματιστήρια και επομένως παρουσιάζονται στο Επίπεδο 2 στη Σημείωση 22.

Επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων

	2021	2020
	€000	€000
Ομόλογα	733,080	656,856
Μετοχές (συμπεριλαμβανομένων προνομιούχων μετοχών)	15,615	14,835
Αμοιβαία κεφάλαια	-	610
	748,695	672,301

20. Επενδύσεις (συνέχεια)

Ομόλογα	2021	2020
	€000	€000
Κυπριακής κυβέρνησης	408,708	382,742
Άλλων κυβερνήσεων	87,295	41,235
Τραπεζών και άλλων οργανισμών	237,077	232,879
	733,080	656,856
Εισηγμένα στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου	-	2,983
Εισηγμένα σε άλλα χρηματιστήρια	733,080	653,873
	733,080	656,856
<i>Γεωγραφική κατανομή με βάση την έδρα του εκδότη</i>		
Κύπρος	408,708	382,742
Γαλλία	66,116	51,784
Άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης	143,538	90,226
Υπερεθνικοί οργανισμοί	-	10,364
Άλλες χώρες	114,718	121,740
	733,080	656,856
Μετοχές		
Εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου	1,752	1,483
Εισηγμένες σε άλλα χρηματιστήρια	76	81
Μη εισηγμένες	13,787	13,271
	15,615	14,835

Η ανάλυση της κίνησης των ομολόγων πριν τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές και οι αλλαγές στις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές παρουσιάζονται στον πιο κάτω πίνακα:

	2021		2020	
	Μεικτά ομόλογα	Αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές	Μεικτά ομόλογα	Αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές
	€000	€000	€000	€000
1 Ιανουαρίου	657,633	(777)	886,509	(699)
Περιουσιακά στοιχεία που αποκτήθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους	116,290	-	61,983	-
Περιουσιακά στοιχεία που αποαναγνωρίστηκαν και εξοφλήθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους (Σημ. 16)	(34,083)	6	(263,335)	7
Δεδουλευμένος τόκος και χρεόλυση	(2,448)	-	(4,170)	-
Συναλλαγματικές διαφορές	14,852	-	(17,410)	-
Αλλαγές στα μοντέλα και στις παραμέτρους που χρησιμοποιήθηκαν στον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών (Σημ. 16)	-	85	-	(85)
Μεταβολή στην εύλογη αξία	(18,478)	-	(5,944)	-
31 Δεκεμβρίου	733,766	(686)	657,633	(777)

Όλα τα ομόλογα που επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων ταξινομούνται στο Στάδιο 1.

20. Επενδύσεις (συνέχεια)

Το Συγκρότημα προέβει αμετάκλητα σε επιλογή να ταξινομήσει τις επενδύσεις του σε μετοχές που επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων βάσει του γεγονότος ότι δεν κατέχονται προς πώληση. Η λογιστική τους αξία ανέρχεται σε €15,615 χιλ. στις 31 Δεκεμβρίου 2021 και ισούται με την εύλογη αξία τους (2020: €14,835 χιλ.).

Οι επενδύσεις σε μετοχές που επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων αποτελούνται κυρίως από επενδύσεις σε ιδιωτικές εγγεγραμμένες εταιρίες στην Κύπρο, που αποκτήθηκαν στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων αναδιάρθρωσης δανείων και συγκεκριμένα μέσω διακανονισμού ανταλλαγής χρέους με μετοχικό κεφάλαιο.

Τα έσοδα από μερίσματα για το 2021, ύψους €1,774 χιλ. έχουν εισπραχθεί και αναγνωρισθεί στα άλλα έσοδα (2020: €223 χιλ.).

Κατά τα έτη που έληξαν στις 31 Δεκεμβρίου 2021 και στις 31 Δεκεμβρίου 2020, δεν πωλήθηκαν σημαντικές επενδύσεις σε μετοχές στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων. Δεν υπήρξε μεταφορά από τα λοιπά συνολικά εισοδήματα στα αδιανέμητα κέρδη κατά τη διάρκεια του έτους.

Η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων τα οποία έχουν επαναταξινομηθεί από την εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων κατά τη μετάβαση στο ΔΠΧΑ 9, ανέρχεται σε €11,066 χιλ. στις 31 Δεκεμβρίου 2021 (2020: €12,134 χιλ.). Η ζημιά εύλογης αξίας που θα είχε αναγνωρισθεί στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021 εάν αυτά τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία δεν είχαν επαναταξινομηθεί στο πλαίσιο της μετάβασης στο ΔΠΧΑ 9, ανέρχεται σε €97 χιλ. (2020: κέρδος €28 χιλ.). Το πραγματικό επιτόκιο για αυτά τα μέσα είναι 1.6%-5.0% ετησίως (2020: 1.6%-5.0%) και τα αντίστοιχα έσοδα από τόκους ανέρχονται σε €98 χιλ. κατά το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021 (2020: €304 χιλ.).

Επενδύσεις σε αποσβεσμένο κόστος

	2021	2020
	€000	€000
Ομόλογα	<u>1,191,274</u>	<u>1,032,870</u>
Κυπριακής κυβέρνησης	326,953	440,983
Άλλων κυβερνήσεων	223,813	132,267
Τραπεζών και άλλων οργανισμών	431,282	292,918
Ευρωπαϊκό Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας και Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων	209,226	166,702
	<u>1,191,274</u>	<u>1,032,870</u>
Εισηγμένα στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου	48,463	318,141
Εισηγμένα σε άλλα χρηματιστήρια	1,142,811	714,729
	<u>1,191,274</u>	<u>1,032,870</u>
<i>Γεωγραφική κατανομή με βάση την έδρα του εκδότη</i>		
Κύπρος	326,953	440,983
Γερμανία	67,747	49,870
Ηνωμένο Βασίλειο	25,043	33,671
Γαλλία	100,388	25,646
Άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης	239,781	184,804
Άλλες χώρες	222,136	135,302
Υπερεθνικοί οργανισμοί	209,226	162,594
	<u>1,191,274</u>	<u>1,032,870</u>

20. Επενδύσεις (συνέχεια)

Η ανάλυση μεταβολών στην μεικτή λογιστική αξία (πριν τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές) παρουσιάζεται στον πιο κάτω πίνακα:

	2021			2020		
	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Σύνολο	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Σύνολο
	€000	€000	€000	€000	€000	€000
1 Ιανουαρίου	984,739	48,981	1,033,720	779,770	49,130	828,900
Νέα περιουσιακά στοιχεία που αποκτήθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους	503,089	-	503,089	513,655	-	513,655
Περιουσιακά στοιχεία που αποαναγνωρίστηκαν και εξοφλήθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους	(348,151)	-	(348,151)	(294,756)	-	(294,756)
Εύλογη αξία λόγω αντισταθμίσεων	(2,156)	(392)	(2,548)	644	(123)	521
Δεδουλευμένοι τόκοι και απόσβεση	(4,744)	(30)	(4,774)	(2,289)	(26)	(2,315)
Συναλλαγματικές διαφορές	10,756	-	10,756	(12,285)	-	(12,285)
31 Δεκεμβρίου	1,143,533	48,559	1,192,092	984,739	48,981	1,033,720

Η ανάλυση μεταβολών στις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές παρουσιάζεται στο πιο κάτω πίνακα:

	2021			2020		
	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Σύνολο	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Σύνολο
	€000	€000	€000	€000	€000	€000
1 Ιανουαρίου	(545)	(305)	(850)	(320)	(476)	(796)
Περιουσιακά στοιχεία που αποαναγνωρίστηκαν ή εξαργυρώθηκαν (Σημ. 16)	155	-	155	12	-	12
Αλλαγή στα μοντέλα και στις παραμέτρους που χρησιμοποιήθηκαν στον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών (Σημ. 16)	(332)	209	(123)	(237)	171	(66)
31 Δεκεμβρίου	(722)	(96)	(818)	(545)	(305)	(850)

21. Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα

Η αξία συμβολαίων και η εύλογη αξία των παράγωγων χρηματοοικονομικών μέσων παρουσιάζονται πιο κάτω:

	2021			2020		
	Αξία συμβολαίων €000	Εύλογη αξία		Αξία συμβολαίων €000	Εύλογη αξία	
		Περιουσιακά στοιχεία €000	Υποχρεώσεις €000		Περιουσιακά στοιχεία €000	Υποχρεώσεις €000
Παράγωγα για σκοπούς εμπορίας						
Προθεσμιακά συμβόλαια συναλλάγματος	11,344	81	55	37,912	834	346
Συμβόλαια ανταλλαγής συναλλάγματος	991,117	4,388	1,342	970,645	4,458	2,832
Συμβόλαια ανταλλαγής επιτοκίων	21,690	86	61	92,305	271	597
Δικαιώματα προαίρεσης συναλλάγματος	83	62	21	2,628	72	302
Συμβόλαια ανώτατου/κατώτατου ορίου επιτοκίων	518,950	223	218	527,883	83	25
	1,543,184	4,840	1,697	1,631,373	5,718	4,102
Παράγωγα τα οποία πληρούν τα κριτήρια για αντισταθμιστική λογιστική						
Αντισταθμίσεις εύλογης αξίας - συμβόλαια ανταλλαγής επιτοκίων	700,835	1,813	30,025	877,783	18,907	39,720
Καθαρές επενδύσεις - προθεσμιακά συμβόλαια συναλλάγματος και συμβόλαια ανταλλαγής συναλλάγματος	107,193	-	730	84,588	2	2,156
	808,028	1,813	30,755	962,371	18,909	41,876
Σύνολο	2,351,212	6,653	32,452	2,593,744	24,627	45,978

Η χρήση των παραγώγων αποτελεί αναπόσπαστο μέρος των εργασιών του Συγκροτήματος. Τα παράγωγα χρησιμοποιούνται για τη διαχείριση της έκθεσης του Συγκροτήματος σε διακυμάνσεις των επιτοκίων και των τιμών συναλλάγματος. Παράγωγα διατίθενται επίσης σε πελάτες ως προϊόντα διαχείρισης κινδύνων.

Ο πιστωτικός κίνδυνος για τα παράγωγα προκύπτει από το ενδεχόμενο μη συμμόρφωσης του αντισυμβαλλόμενου με τους όρους οποιουδήποτε συμβολαίου. Στην περίπτωση των παραγώγων οι πιστωτικές ζημιές είναι ένα μικρό ποσοστό της ονομαστικής αξίας των παραγώγων σε σύγκριση με τη συνολική ονομαστική αξία των συμβάσεων των παραγώγων. Για να διαχειριστεί τον πιστωτικό κίνδυνο το Συγκρότημα θέτει όρια παραγώγων βασισμένα στην πιστοληπτική ικανότητα των συμβαλλόμενων μερών και χρησιμοποιεί τεχνικές για να μετριάσει τον πιστωτικό κίνδυνο όπως συμψηφισμό και εξασφαλίσεις.

Ο κίνδυνος επιτοκίου επεξηγείται στη Σημείωση 46. Ο κίνδυνος επιτοκίου διαχειρίζεται μέσω της χρήσης λύσεων ιδίων ισολογισμών απλών συμβολαίων ανταλλαγής επιτοκίων και δικαιωμάτων προαίρεσης επιτοκίων. Στις αντισταθμίσεις εύλογης αξίας του κινδύνου επιτοκίων, το Συγκρότημα μετατρέπει περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις σταθερού επιτοκίου σε κυμαινόμενο. Στην αντιστάθμιση ταμειακών ροών του κινδύνου επιτοκίου το Συγκρότημα μετατρέπει περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις κυμαινόμενου επιτοκίου σε σταθερό.

Ο συναλλαγματικός κίνδυνος επεξηγείται στη Σημείωση 46. Προκειμένου να εξαλειφθεί ο κίνδυνος, το Συγκρότημα αντισταθμίζει την ανοιχτή του θέση χρησιμοποιώντας παράγωγα σε ξένα νομίσματα, όπως τρέχουσες ισοτιμίες συναλλάγματος, προθεσμιακά συμβόλαια συναλλάγματος, ανταλλαγές συναλλάγματος ή δικαιώματα ανταλλαγής συναλλάγματος. Ο συναλλαγματικός κίνδυνος προκύπτει κυρίως από συναλλαγές που βασίζονται στον πελάτη για καταθέσεις και δάνεια και απαιτήσεις.

Τα προθεσμιακά συμβόλαια συναλλάγματος είναι ανέκκλητες συμφωνίες αγοράς ή πώλησης συγκεκριμένης ποσότητας ξένου συναλλάγματος σε συγκεκριμένη μελλοντική ημερομηνία και συμφωνηθείσα τιμή.

Τα συμβόλαια ανταλλαγής συναλλάγματος περιλαμβάνουν απλά συμβόλαια ανταλλαγής συναλλάγματος και συμβόλαια ανταλλαγής συναλλάγματος και επιτοκίων. Τα απλά συμβόλαια ανταλλαγής συναλλάγματος διέπουν την ανταλλαγή δύο νομισμάτων στην τρέχουσα τιμή και τη δέσμευση επανανταλλαγής τους σε συγκεκριμένη τιμή στη λήξη του συμβολαίου. Τα συμβόλαια ανταλλαγής συναλλάγματος και επιτοκίων είναι συμβόλαια ανταλλαγής επιτοκίων όπου οι ταμειακές ροές είναι σε διαφορετικά νομίσματα.

21. Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα (συνέχεια)

Στα συμβόλαια ανταλλαγής επιτοκίων δύο μέρη συμφωνούν να ανταλλάσσουν τόκους με βάση ένα σταθερό και ένα κυμαινόμενο επιτόκιο, με περιοδικές πληρωμές, πάνω σε καθορισμένο ονομαστικό ποσό και επιτόκιο, όπως καθορίζονται στο συμβόλαιο.

Τα δικαιώματα προαίρεσης συναλλάγματος παρέχουν στον κάτοχο το δικαίωμα, αλλά όχι την υποχρέωση, είτε να αγοράσει είτε να πωλήσει συνάλλαγμα σε συγκεκριμένη συναλλαγματική τιμή και κατά τη διάρκεια συγκεκριμένης περιόδου.

Τα συμβόλαια ανώτατου/κατώτατου ορίου επιτοκίων προστατεύουν τον κάτοχό τους από τις διακυμάνσεις των επιτοκίων πάνω ή κάτω από ένα συγκεκριμένο επιτόκιο για συγκεκριμένη χρονική περίοδο.

Ο πιστωτικός κίνδυνος από τα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα αντιπροσωπεύει το κόστος αναπλήρωσης των συμβολαίων αυτών κατά την ημερομηνία αναφοράς. Η έκθεση κινδύνου που απορρέει από αυτές τις πράξεις τυγχάνει χειρισμού στα πλαίσια των διαδικασιών διαχείρισης πιστωτικού κινδύνου του Συγκροτήματος, που ακολουθούνται για όλες τις παρεχόμενες πιστωτικές διευκολύνσεις σε πελάτες και χρηματοοικονομικούς οργανισμούς.

Η αξία των συμβολαίων ορισμένων παράγωγων χρηματοοικονομικών μέσων παρέχει μια βάση σύγκρισής τους με άλλα μέσα που αναγνωρίζονται στον ενοποιημένο ισολογισμό, χωρίς όμως αναγκαία να υποδηλώνει το ύψος των μελλοντικών ταμειακών ροών ή της παρούσας εύλογης αξίας τους, και επομένως δεν υποδεικνύει την έκθεση του Συγκροτήματος σε πιστωτικό κίνδυνο ή σε κίνδυνο της αγοράς.

Η εύλογη αξία των παραγώγων μπορεί να είναι θετική (περιουσιακό στοιχείο) ή αρνητική (υποχρέωση) ως αποτέλεσμα των μεταβολών στα επιτόκια της αγοράς και στις τιμές ξένου συναλλάγματος σύμφωνα με τους όρους του σχετικού συμβολαίου. Η συνολική καθαρή εύλογη αξία των παραγώγων μπορεί να μεταβάλλεται σημαντικά με την πάροδο του χρόνου.

Αντισταθμιστική λογιστική

Το Συγκρότημα επέλεξε ως επιλογή πολιτικής που επιτρέπεται από το ΔΠΧΑ 9, να συνεχίσει να εφαρμόζει τη λογιστική αντιστάθμιση βάσει του ΔΛΠ 39. Το Συγκρότημα εφαρμόζει τις τροποποιημένες γνωστοποιήσεις που απαιτούνται βάσει του ΔΠΧΑ 7 για αντισταθμιστική λογιστική.

Το Συγκρότημα εφαρμόζει αντισταθμιστική λογιστική εύλογης αξίας μέσω παραγώγων νοουμένου ότι τηρούνται τα απαιτούμενα κριτήρια για αντισταθμιστική λογιστική. Το Συγκρότημα επίσης, χρησιμοποιεί παράγωγα για οικονομική αντιστάθμιση κινδύνων (αντιστάθμιση μεταβολών στις τιμές επιτοκίων, συναλλάγματος ή άλλων κινδύνων) τα οποία δεν πληρούν τα κριτήρια για αντισταθμιστική λογιστική. Ως αποτέλεσμα, τα παράγωγα αυτά αναγνωρίζονται ως παράγωγα για σκοπούς εμπορίας και τα κέρδη ή οι ζημιές από τη μεταβολή της εύλογης αξίας τους αναγνωρίζονται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων.

Μεταβολές στην εύλογη αξία των παραγώγων που καθορίζονται ως μέσο αντιστάθμισης εύλογης αξίας και στην εύλογη αξία των αντισταθμισμένων μέσων σε σχέση με τον κίνδυνο, αναγνωρίζονται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων.

Αντισταθμίσεις εύλογης αξίας

Το Συγκρότημα χρησιμοποιεί συμβόλαια ανταλλαγής επιτοκίων για να αντισταθμίσει τον κίνδυνο επιτοκίων που προκύπτει από πιθανή αρνητική μεταβολή στην εύλογη αξία ομολόγων με σταθερό επιτόκιο που επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων.

21. Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα (συνέχεια)

Αντισταθμίσεις καθαρής επένδυσης

Ο ενοποιημένος ισολογισμός του Συγκροτήματος επηρεάζεται από συναλλαγματικές διαφορές μεταξύ του Ευρώ και των άλλων νομισμάτων λειτουργίας των θυγατρικών εξωτερικού και άλλων δραστηριοτήτων του εξωτερικού. Το Συγκρότημα αντισταθμίζει τον δομικό συναλλαγματικό κίνδυνο όταν κρίνει ότι το κόστος αυτής της αντιστάθμισης είναι εντός αποδεκτών πλαισίων (σε σχέση με τον υποκείμενο κίνδυνο). Αυτές οι αντισταθμίσεις πραγματοποιούνται μέσω δανεισμού στο ίδιο νόμισμα με το νόμισμα λειτουργίας των θυγατρικών εξωτερικού και προθεσμιακών συμβολαίων συναλλάγματος.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2021, καταθέσεις και προθεσμιακά συμβόλαια και συμβόλαια ανταλλαγής συναλλάγματος ύψους μηδέν και €107,193 χιλ. αντίστοιχα (2020: €9,988 χιλ. και €84,588 χιλ. αντίστοιχα), έχουν προσδιοριστεί ως αντισταθμιστικά μέσα από τα οποία προέκυψε κέρδος ύψους €7,797 χιλ. (2020: ζημιά €23,756 χιλ.) το οποίο αναγνωρίστηκε στο 'Αποθεματικό μετατροπής ξένου συναλλάγματος' στην ενοποιημένη κατάσταση συνολικών εισοδημάτων έναντι των κερδών ή ζημιών από την μετατροπή της αντίστοιχης καθαρής θέσης των θυγατρικών εξωτερικού και άλλων δραστηριοτήτων του εξωτερικού.

	Κέρδη/(ζημιές) που οφείλονται σε κίνδυνο αντιστάθμισης		Αναποτελε- σματικότητα αντιστάθμισης
	Αντισταθμισμένα στοιχεία	Μέσα αντιστάθμισης	
2021			
Παράγωγα τα οποία πληρούν τα κριτήρια για αντισταθμιστική λογιστική	€000	€000	€000
Αντισταθμίσεις εύλογης αξίας			
- συμβόλαια ανταλλαγής επιτοκίων	(19,327)	19,878	(551)
Καθαρές επενδύσεις			
- προθεσμιακά συμβόλαια συναλλάγματος	(8,422)	8,422	-
	(27,749)	28,300	(551)

	Κέρδη/(ζημιές) που οφείλονται σε κίνδυνο αντιστάθμισης		Αναποτελε- σματικότητα αντιστάθμισης
	Αντισταθμισμένα στοιχεία	Μέσα αντιστάθμισης	
2020			
Παράγωγα τα οποία πληρούν τα κριτήρια για αντισταθμιστική λογιστική	€000	€000	€000
Αντισταθμίσεις εύλογης αξίας			
- συμβόλαια ανταλλαγής επιτοκίων	5,760	(5,205)	(555)
Καθαρές επενδύσεις			
- προθεσμιακά συμβόλαια συναλλάγματος	25,236	(25,236)	-
Σύνολο	30,996	(30,441)	(555)

21. Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα (συνέχεια)

Η συσσωρευμένη αναπροσαρμογή της εύλογης αξίας που προκύπτει από τις σχέσεις αντιστάθμισης παρουσιάζεται στον πιο κάτω πίνακα:

	Λογιστική αξία των μέσων αντιστάθμισης		Συσσωρευμένο ποσό της εύλογης αξίας των αναπροσαρμογών κερδών/(ζημιών) της αντιστάθμισης επί του αντισταθμισμένου στοιχείου	
	Περιουσιακά στοιχεία	Υποχρεώσεις	Περιουσιακά στοιχεία	Υποχρεώσεις
2021				
Παράγωγα τα οποία πληρούν κριτήρια για αντισταθμιστική λογιστική	€000	€000	€000	€000
Αντισταθμίσεις εύλογης αξίας - συμβόλαια ανταλλαγής επιτοκίων				
Συμβόλαια ανταλλαγής επιτοκίων				
- ομόλογα	746,432	-	729	-
Καθαρές επενδύσεις - προθεσμιακά συμβόλαια συναλλάγματος και ανταλλαγής συναλλάγματος				
Καθαρά περιουσιακά στοιχεία	-	107,193	-	(730)
Σύνολο	746,432	107,193	729	(730)

2020				
Παράγωγα τα οποία πληρούν κριτήρια για αντισταθμιστική λογιστική				
Αντισταθμίσεις εύλογης αξίας - συμβόλαια ανταλλαγής επιτοκίων				
Συμβόλαια ανταλλαγής επιτοκίων				
- ομόλογα	712,925	-	21,084	-
- ομολογιακά δάνεια	-	272,152	-	(1,374)
Καθαρές επενδύσεις - προθεσμιακά συμβόλαια συναλλάγματος και ανταλλαγής συναλλάγματος				
Καθαρά περιουσιακά στοιχεία	434	84,154	-	(2,158)
Σύνολο	713,359	356,306	21,084	(3,532)

Για τα περιουσιακά στοιχεία που αντισταθμίζονται χρησιμοποιώντας αντισταθμίσεις εύλογης αξίας το σταθερό επιτόκιο είναι 2.38% και το κυμαινόμενο επιτόκιο είναι 0.94% στις 31 Δεκεμβρίου 2021 (2020: 2.35% και 1.03% αντίστοιχα). Για τις υποχρεώσεις που αντισταθμίζονται χρησιμοποιώντας αντισταθμίσεις εύλογης αξίας το σταθερό επιτόκιο ήταν 9.25% και το κυμαινόμενο 8.93% αντίστοιχα στις 31 Δεκεμβρίου 2020. Δεν υπήρχαν υποχρεώσεις που αντισταθμίζονται χρησιμοποιώντας αντισταθμίσεις εύλογης αξίας στις 31 Δεκεμβρίου 2021.

21. Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα (συνέχεια)

Η λήξη της αξίας των συμβολαίων των παραγώγων του Συγκροτήματος παρουσιάζεται στον πιο κάτω πίνακα:

2021	Σε πρώτη ζήτηση και εντός ενός μηνός €000	Μεταξύ ενός και τριών μηνών €000	Μεταξύ τριών μηνών και ενός έτους €000	Μεταξύ ενός και πέντε ετών €000	Πέραν των πέντε ετών €000	Συνολική Αξία Συμβολαίων €000
Παράγωγα για σκοπούς εμπορίας						
Προθεσμιακά συμβόλαια συναλλάγματος	4,923	4,493	1,928	-	-	11,344
Συμβόλαια ανταλλαγής συναλλάγματος	875,897	114,852	368	-	-	991,117
Συμβόλαια ανταλλαγής επιτοκίων	-	-	6,219	15,471	-	21,690
Δικαιώματα προαίρεσης συναλλάγματος	83	-	-	-	-	83
Συμβόλαια ανώτατου/ κατώτατου ορίου επιτοκίων	-	-	500,000	-	18,950	518,950
	880,903	119,345	508,515	15,471	18,950	1,543,184
Παράγωγα τα οποία πληρούν τα κριτήρια για αντισταθμιστική λογιστική						
Αντισταθμίσεις εύλογης αξίας - συμβόλαια ανταλλαγής επιτοκίων	44,182	41,530	101,465	247,158	266,500	700,835
Καθαρές επενδύσεις - προθεσμιακά συμβόλαια συναλλάγματος και ανταλλαγής συναλλάγματος	107,193	-	-	-	-	107,193
	151,375	41,530	101,465	247,158	266,500	808,028
Σύνολο	1,032,278	160,875	609,980	262,629	285,450	2,351,212

21. Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα (συνέχεια)

2020	Σε πρώτη ζήτηση και εντός ενός μηνός €000	Μεταξύ ενός και τριών μηνών €000	Μεταξύ τριών μηνών και ενός έτους €000	Μεταξύ ενός και πέντε ετών €000	Πέραν των πέντε ετών €000	Συνολική Αξία Συμβολαίων €000
Παράγωγα για σκοπούς εμπορίας						
Προθεσμιακά συμβόλαια συναλλάγματος	17,125	15,510	5,277	-	-	37,912
Συμβόλαια ανταλλαγής συναλλάγματος	791,644	178,227	774	-	-	970,645
Συμβόλαια ανταλλαγής επιτοκίων	44,069	23,970	14,169	10,097	-	92,305
Δικαιώματα προαίρεσης συναλλάγματος	2,628	-	-	-	-	2,628
Συμβόλαια ανώτατου/ κατώτατου ορίου επιτοκίων	-	-	-	527,883	-	527,883
	855,466	217,707	20,220	537,980	-	1,631,373
Παράγωγα τα οποία πληρούν τα κριτήρια για αντισταθμιστική λογιστική						
Αντισταθμίσεις εύλογης αξίας - συμβόλαια ανταλλαγής επιτοκίων	-	-	30,358	653,925	193,500	877,783
Καθαρές επενδύσεις - προθεσμιακά συμβόλαια συναλλάγματος και ανταλλαγής συναλλάγματος	66,849	17,739	-	-	-	84,588
	66,849	17,739	30,358	653,925	193,500	962,371
Σύνολο	922,315	235,446	50,578	1,191,905	193,500	2,593,744

21. Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα (συνέχεια)

Μεταρρύθμιση σε δείκτες αναφοράς επιτοκίων

Στις 31 Δεκεμβρίου 2021 και 2020 τα επιτόκια αναφοράς στα οποία εκτίθενται οι σχέσεις αντιστάθμισης της BOC PCL είναι το διατραπεζικό επιτόκιο Ευρώ (Euribor) και το US Dollar διατραπεζικό επιτόκιο Λονδίνου (Libor) σε σχέση με τις ταμειακές ροές των μέσων αντιστάθμισης. Το Συγκρότημα έχει εφαρμόσει κρίση σε σχέση με τις προσδοκίες της αγοράς όσον αφορά τα μέσα αντιστάθμισης. Η βασική κρίση είναι ότι οι ταμειακές ροές για συμβόλαια που αναπροσαρμόζονται με το IBOR αναμένεται επί του παρόντος να είναι σε γενικές γραμμές ίσες με τις ταμειακές ροές όταν τα συμβόλαια αυτά μεταβούν στο επιτόκιο αντικατάστασης των επιτοκίων IBOR.

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τις αξίες συμβολαίων των παραγώγων που πληρούν τα κριτήρια αντισταθμιστικής λογιστικής που επηρεάζονται από τη μεταρρύθμιση του IBOR, με βάση τα επιτόκια. Τα παράγωγα μέσα αντιστάθμισης παρέχουν μια στενή προσέγγιση σε σχέση με την έκθεση σε κίνδυνο που διαχειρίζεται η BOC PCL μέσω των σχέσεων αντιστάθμισης.

	2021	2020
	€000	€000
Συμβόλαια Ανταλλαγής Επιτοκίων		
Τριμηνιαίο Euribor	529,831	699,831
Τριμηνιαίο Libor (USD)	171,004	177,952
Σύνολο	700,835	877,783

Στις 31 Δεκεμβρίου 2021, η εκτίμηση του Συγκροτήματος σχετικά με τη συνεχιζόμενη μετάβαση στα νέα εναλλακτικά χωρίς κίνδυνο επιτόκια (RFRs) καταδεικνύει ότι η επίπτωση στις σχέσεις αντιστάθμισης καθώς και σε χρηματοοικονομική αξία δεν είναι σημαντική. Περισσότερες πληροφορίες για τη μεταρρύθμιση σε δείκτες αναφοράς επιτοκίων παρουσιάζονται στη Σημείωση 46.

22. Επιμέτρηση της εύλογης αξίας

Ο πιο κάτω πίνακας παρουσιάζει τη λογιστική και εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων του Συγκροτήματος.

	2021		2020	
	Λογιστική αξία €000	Εύλογη αξία €000	Λογιστική αξία €000	Εύλογη αξία €000
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία				
Μετρητά και καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες	9,230,883	9,230,883	5,653,315	5,653,315
Δάνεια και απαιτήσεις από τράπεζες	291,632	289,519	402,784	402,979
Επενδύσεις που υποχρεωτικά επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	199,194	199,194	207,943	207,943
Επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων	748,695	748,695	672,301	672,301
Επενδύσεις σε αποσβεσμένο κόστος	1,191,274	1,196,753	1,032,870	1,050,271
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	6,653	6,653	24,627	24,627
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	9,836,405	9,642,212	9,886,047	9,687,663
Περιουσιακά στοιχεία ασφαλιστικών κλάδων ζωής που αναλογούν στους ασφαλιζόμενους	540,827	540,827	462,977	462,977
Περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται προς πώληση	250,370	250,370	561,462	561,462
Λοιπά χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία	393,464	393,464	102,211	102,211
	22,689,397	22,498,570	19,006,537	18,825,749
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις				
Χρηματοδότηση από κεντρικές τράπεζες και καταθέσεις από τράπεζες	3,426,639	3,328,987	1,386,643	1,325,538
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	32,452	32,452	45,978	45,978
Καταθέσεις πελατών	17,530,883	17,532,995	16,533,212	16,535,842
Δανειακό κεφάλαιο	642,775	647,774	272,152	274,414
Λοιπές χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις και υποχρεώσεις μίσθωσης	275,519	275,519	282,517	282,517
	21,908,268	21,817,727	18,520,502	18,464,289

Η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων στον πιο πάνω πίνακα παρουσιάζεται κατά την ημερομηνία αναφοράς και δεν αντιπροσωπεύει οποιεσδήποτε προσδοκίες ως προς τη μελλοντική τους αξία.

Το Συγκρότημα χρησιμοποιεί την ακόλουθη ιεραρχία για τον καθορισμό και τη γνωστοποίηση της εύλογης αξίας:

Επίπεδο 1: επενδύσεις που επιμετρούνται με βάση χρηματιστηριακές τιμές σε ενεργείς αγορές.

Επίπεδο 2: επενδύσεις που επιμετρούνται με βάση μοντέλα αποτίμησης στα οποία όλα τα στοιχεία που επηρεάζουν σημαντικά την εύλογη αξία είναι βασισμένα σε παρατηρήσιμα στοιχεία της αγοράς.

Επίπεδο 3: επενδύσεις που επιμετρούνται με βάση μοντέλα αποτίμησης στα οποία τα στοιχεία που επηρεάζουν σημαντικά την εύλογη αξία δεν είναι βασισμένα σε παρατηρήσιμα στοιχεία της αγοράς.

Για περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις που αναγνωρίζονται στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις στην εύλογη αξία, το Συγκρότημα καθορίζει εάν έχουν γίνει μεταφορές μεταξύ των επιπέδων στην ιεραρχία με την εκ νέου αξιολόγηση της κατηγοριοποίησης στο τέλος της κάθε περιόδου αναφοράς.

Οι τεχνικές αποτίμησης που χρησιμοποιούνται για τον καθορισμό της εύλογης αξίας χρηματοοικονομικών μέσων που αποτιμούνται στην εύλογη αξία σε επαναλαμβανόμενη και μη επαναλαμβανόμενη βάση, καθώς και χρηματοοικονομικών μέσων που δεν αποτιμούνται στην εύλογη αξία αλλά για τα οποία γνωστοποιείται η εύλογη αξία μέσω μοντέλων αποτίμησης, περιγράφονται πιο κάτω. Τα μοντέλα αυτά περιλαμβάνουν τις εκτιμήσεις του Συγκροτήματος σχετικά με τις παραδοχές που θα χρησιμοποιούσε ένας επενδυτής στην επιμέτρηση της εύλογης αξίας.

22. Επιμέτρηση της εύλογης αξίας (συνέχεια)

Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα

Τα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα που αποτιμούνται με τη χρήση μοντέλων αποτίμησης βασισμένα σε παρατηρήσιμα στοιχεία της αγοράς αποτελούνται από συμβόλαια ανταλλαγής επιτοκίων, συμβόλαια ανταλλαγής συναλλάγματος, δικαιώματα προαίρεσης συναλλάγματος, προθεσμιακά συμβόλαια συναλλάγματος και συμβόλαια ανώτατου/κατώτατου ορίου επιτοκίων. Τα μοντέλα αποτίμησης που χρησιμοποιούνται συχνότερα περιλαμβάνουν τα μοντέλα προθεσμιακής τιμολόγησης (forward pricing models) και μοντέλα ανταλλαγής ταμειακών ροών (swap models), χρησιμοποιώντας υπολογισμούς παρούσας αξίας. Τα μοντέλα χρησιμοποιούν διάφορα δεδομένα συμπεριλαμβανομένων της πιστοληπτικής ικανότητας των αντισυμβαλλόμενων μερών, τρέχουσες ισοτιμίες συναλλάγματος και προθεσμιακές τιμές συναλλάγματος καθώς και καμπύλες επιτοκίων.

Προσαρμογές Πιστωτικής Αποτίμησης (CVA) και Προσαρμογές Χρεωστικής Αποτίμησης (DVA)

Οι προσαρμογές πιστωτικής αποτίμησης (CVA) και προσαρμογές χρεωστικής αποτίμησης (DVA) ενσωματώνονται σε εκτιμήσεις των παραγώγων, ώστε να αντικατοπτρίζουν στην εύλογη αξία την επίδραση του κινδύνου του αντισυμβαλλόμενου μέρους και την πιστωτική ποιότητα της BOC PCL αντίστοιχα.

Το Συγκρότημα υπολογίζει τις προσαρμογές πιστωτικής αποτίμησης (CVA) εφαρμόζοντας την πιθανότητα αθέτησης υποχρέωσης (PD) του αντισυμβαλλόμενου μέρους, με προϋπόθεση τη μη αθέτηση υποχρέωσης του Συγκροτήματος, στην αναμενόμενη θετική έκθεση του Συγκροτήματος στον αντισυμβαλλόμενο και πολλαπλασιάζοντας το αποτέλεσμα με τη ζημιά που αναμένεται σε περίπτωση αθέτησης. Αντίθετα, το Συγκρότημα υπολογίζει τις προσαρμογές χρεωστικής αποτίμησης (DVA), εφαρμόζοντας τη δική του πιθανότητα αθέτησης υποχρέωσης (PD), με προϋπόθεση τη μη αθέτηση υποχρέωσης του αντισυμβαλλόμενου, στην αναμενόμενη θετική έκθεση του αντισυμβαλλόμενου στο Συγκρότημα και πολλαπλασιάζοντας το αποτέλεσμα με τη ζημιά που αναμένεται σε περίπτωση αθέτησης. Και οι δύο υπολογισμοί υπολογίζονται για όλη τη διάρκεια της πιθανής έκθεσης.

Η αναμενόμενη έκθεση των παραγώγων υπολογίζεται σύμφωνα με τους νέους κανονισμούς κεφαλαιακών απαιτήσεων (CRR) και λαμβάνει υπόψη τις συμφωνίες συμψηφισμού, όπου υπάρχουν. Έχει υιοθετηθεί μια γενική παραδοχή σύμφωνα με τα πρότυπα του κλάδου. Εναλλακτικές παραδοχές μπορούν να υιοθετηθούν όταν αυτό υποστηρίζεται από τον τύπο της έκθεσης και τα διαθέσιμα δεδομένα.

Το Συγκρότημα δεν έχει στην κατοχή του σημαντικά παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα τα οποία αποτιμούνται με την χρήση μοντέλων αποτίμησης που βασίζονται σημαντικά σε μη-παρατηρήσιμα στοιχεία της αγοράς.

Επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων και επενδύσεις σε αποσβεσμένο κόστος

Οι επενδύσεις που επιμετρούνται με τη χρήση μοντέλων αποτίμησης ή τιμολόγησης, αποτελούνται κυρίως από μη εισηγμένες μετοχές και ομόλογα. Αυτά τα περιουσιακά στοιχεία αποτιμούνται χρησιμοποιώντας μοντέλα αποτίμησης που άλλοτε περιλαμβάνουν δεδομένα βασισμένα σε παρατηρήσιμα στοιχεία αγοράς και άλλοτε βασισμένα σε παρατηρήσιμα και μη παρατηρήσιμα στοιχεία. Οι υπόλοιπες επενδύσεις επιμετρούνται στην εύλογη αξία με βάση χρηματιστηριακές τιμές σε ενεργείς αγορές.

Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες

Η εύλογη αξία των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες βασίζεται στην παρούσα αξία των αναμενόμενων μελλοντικών ταμειακών ροών. Οι αναμενόμενες μελλοντικές ταμειακές ροές έχουν υπολογιστεί βάσει των αναμενόμενων ποσοστών ζημιών ανά δανειακό χαρτοφυλάκιο, λαμβάνοντας υπόψη την προσδοκώμενη πιστοληπτική ποιότητα των δανειοληπτών. Το προεξοφλητικό επιτόκιο περιλαμβάνει στοιχεία που λαμβάνουν υπόψη το επιτόκιο χωρίς κίνδυνο (risk free rate) για κάθε νόμισμα, το κόστος χρηματοδότησης, το κόστος εξυπηρέτησης και το κόστος κεφαλαίου, λαμβάνοντας υπόψη τον συντελεστή στάθμισης κινδύνου του κάθε δανείου. Το προεξοφλητικό επιτόκιο που χρησιμοποιήθηκε στον προσδιορισμό της δίκαιης αξίας των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες που επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων κατά τη διάρκεια του έτους που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021 κυμαίνεται από 2.34% σε 8.50% (2020: 1.95%-8.50%).

Καταθέσεις πελατών

Η εύλογη αξία των καταθέσεων πελατών προσδιορίζεται με υπολογισμούς της παρούσας αξίας των μελλοντικών ταμειακών ροών. Ο συντελεστής προεξοφλησης λαμβάνει υπόψη το τρέχον επιτόκιο αγοράς και την πιστοληπτική διαβάθμιση της BOC PCL. Η εύλογη αξία των καταθέσεων αποπληρωτέων σε πρώτη ζήτηση και των καταθέσεων που προστατεύονται από το Σχέδιο Προστασίας Καταθέσεων προσεγγίζει τη λογιστική τους αξία.

22. Επιμέτρηση της εύλογης αξίας (συνέχεια)

Δάνεια και απαιτήσεις από τράπεζες

Τα δάνεια και απαιτήσεις από τράπεζες με λήξη πέραν του ενός έτους, προεξοφλούνται με ένα κατάλληλο επιτόκιο χωρίς κίνδυνο (risk-free rate) συν το κατάλληλο πιστωτικό περιθώριο. Για βραχυπρόθεσμο δανεισμό η εύλογη αξία προσεγγίζει τη λογιστική αξία.

Καταθέσεις από τράπεζες και χρηματοδότηση από κεντρικές τράπεζες

Οι καταθέσεις από τράπεζες και η χρηματοδότηση από κεντρικές τράπεζες με λήξη πέραν του ενός έτους προεξοφλούνται με ένα κατάλληλο επιτόκιο χωρίς κίνδυνο (risk-free rate) συν το κατάλληλο πιστωτικό περιθώριο. Για βραχυπρόθεσμο δανεισμό, η εύλογη αξία κυρίως προσεγγίζει τη λογιστική αξία.

Δανειακό κεφάλαιο

Οι εκδόσεις δανειακού κεφαλαίου διαπραγματεύονται με χρηματιστηριακές τιμές σε ενεργείς αγορές.

Επενδύσεις σε ακίνητα

Η εύλογη αξία των επενδύσεων σε ακίνητα καθορίζεται από εκτιμήσεις που έγιναν από εξωτερικούς, διαπιστευμένους ανεξάρτητους εκτιμητές. Περισσότερες πληροφορίες για τις μεθόδους που χρησιμοποιήθηκαν γνωστοποιούνται στην υπόλοιπη σημείωση.

Ακίνητα και εξοπλισμός

Τα ιδιόκτητα ακίνητα περιλαμβάνουν γραφεία και άλλα εμπορικά ακίνητα. Η εύλογη αξία τους καθορίστηκε από εκτιμήσεις που έγιναν από εξωτερικούς διαπιστευμένους ανεξάρτητους εκτιμητές. Περισσότερες πληροφορίες για τις μεθόδους που χρησιμοποιήθηκαν γνωστοποιούνται στην υπόλοιπη σημείωση.

Στοιχεία που χρησιμοποιούνται για τα μοντέλα αποτίμησης

Τα παρατηρήσιμα στοιχεία που χρησιμοποιούνται στα μοντέλα για τον υπολογισμό της εύλογης αξίας των μη εισηγμένων μετοχών και ομολόγων περιλαμβάνουν, όπου ισχύει, τρέχουσες και αναμενόμενες τιμές επιτοκίων της αγοράς, αναμενόμενα από την αγορά ποσοστά αθέτησης, τον κίνδυνο της χώρας και τον πιστωτικό κίνδυνο του αντισυμβαλλόμενου μέρους, καθώς και εκπτώσεις ρευστότητας της αγοράς.

22. Επιμέτρηση της εύλογης αξίας (συνέχεια)

Ο ακόλουθος πίνακας παρουσιάζει την επιμέτρηση της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών και μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων του Συγκροτήματος που επιμετρούνται στην εύλογη αξία ή και τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις για τα οποία η εύλογη αξία γνωστοποιείται, κατά επίπεδο, παρουσιάζεται πιο κάτω:

2021	Επίπεδο 1 €000	Επίπεδο 2 €000	Επίπεδο 3 €000	Σύνολο €000
Περιουσιακά στοιχεία σε εύλογη αξία				
<i>Επενδύσεις σε ακίνητα</i>				
Οικιστικά	-	-	11,937	11,937
Γραφεία και άλλα εμπορικά ακίνητα	-	-	55,805	55,805
Βιοτεχνίες και βιομηχανίες	-	-	28,610	28,610
Ξενοδοχεία	-	-	536	536
Γη (οικόπεδα και αγροτεμάχια)	-	-	20,857	20,857
	-	-	117,745	117,745
<i>Επενδύσεις σε ακίνητα που κατέχονται προς πώληση</i>				
Οικιστικά	-	-	1,790	1,790
Γραφεία και άλλα εμπορικά ακίνητα	-	-	2,635	2,635
Βιοτεχνίες και βιομηχανίες	-	-	896	896
	-	-	5,321	5,321
<i>Ιδιόκτητα ακίνητα</i>				
Γραφεία και άλλα εμπορικά ακίνητα	-	-	195,666	195,666
<i>Ιδιόκτητα ακίνητα που κατέχονται προς πώληση</i>				
Γραφεία και άλλα εμπορικά ακίνητα	-	-	10,408	10,408
<i>Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων</i>				
Παράγωγα για σκοπούς εμπορίας				
Προθεσμιακά συμβόλαια συναλλάγματος	-	81	-	81
Συμβόλαια ανταλλαγής συναλλάγματος	-	4,388	-	4,388
Συμβόλαια ανταλλαγής επιτοκίων	-	86	-	86
Δικαιώματα προαίρεσης συναλλάγματος	-	62	-	62
Συμβόλαια ανώτατου και κατώτατου ορίου επιτοκίων	-	223	-	223
	-	4,840	-	4,840
<i>Παράγωγα τα οποία πληρούν τα κριτήρια για αντισταθμιστική λογιστική</i>				
Αντισταθμίσεις εύλογης αξίας-συμβόλαια ανταλλαγής επιτοκίων	-	1,813	-	1,813
	-	1,813	-	1,813
<i>Επενδύσεις που υποχρεωτικά επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων</i>	98,016	95,144	6,034	199,194
<i>Επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων</i>	734,832	-	13,863	748,695
	832,848	101,797	630,905	1,565,550
Άλλα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία μη επιμετρημένα στην εύλογη αξία				
Δάνεια και απαιτήσεις από τράπεζες	-	289,519	-	289,519
Επενδύσεις σε αποσβεσμένο κόστος	1,074,144	98,238	24,371	1,196,753
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	-	-	9,360,344	9,360,344
	1,074,144	387,757	9,384,715	10,846,616

22. Επιμέτρηση της εύλογης αξίας (συνέχεια)

Για τα δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων που κατηγοριοποιούνται σε Επίπεδο 3, μια αύξηση στο συντελεστή προεξόφλησης κατά 10%, θα είχε ως αποτέλεσμα μείωση στην εύλογη αξία ύψους €4,647 χιλ. και μια μείωση στο συντελεστή προεξόφλησης κατά 10% θα έχει ως αποτέλεσμα αύξηση στην εύλογη αξία ύψους €784 χιλ.

Για μια επένδυση που συμπεριλαμβάνεται στα ομόλογα που υποχρεωτικά επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων ως αποτέλεσμα της αξιολόγησης των πληρωμών κεφαλαίου και τόκων (SPPI) που κατηγοριοποιείται σε Επίπεδο 3 με λογιστική αξία ύψους €5,534 χιλ. στις 31 Δεκεμβρίου 2021, μια αλλαγή στο συντελεστή μετατροπής κατά 10% θα είχε ως αποτέλεσμα αλλαγή στην εύλογη αξία των ομολόγων κατά €553 χιλ.

Επιπρόσθετες γνωστοποιήσεις για την ανάλυση ευαισθησίας των μετοχών παρουσιάζονται στη Σημείωση 46.

Η ιεραρχία επιμέτρησης εύλογης αξίας για τα περιουσιακά στοιχεία ασφαλιστικών κλάδων ζωής που αναλογούν στους ασφαλιζόμενους γνωστοποιείται στη Σημείωση 24.

2021	Επίπεδο 1 €000	Επίπεδο 2 €000	Επίπεδο 3 €000	Σύνολο €000
Υποχρεώσεις σε εύλογη αξία				
<i>Παράγωγα για σκοπούς εμπορίας</i>				
Προθεσμιακά συμβόλαια συναλλάγματος	-	55	-	55
Συμβόλαια ανταλλαγής συναλλάγματος	-	1,342	-	1,342
Συμβόλαια ανταλλαγής επιτοκίων	-	61	-	61
Δικαιώματα προαίρεσης συναλλάγματος	-	21	-	21
Συμβόλαια ανώτατου και κατώτατου ορίου επιτοκίων	-	218	-	218
	-	1,697	-	1,697
<i>Παράγωγα τα οποία πληρούν τα κριτήρια για αντισταθμιστική λογιστική</i>				
Αντισταθμίσεις εύλογης αξίας-συμβόλαια ανταλλαγής επιτοκίων	-	30,025	-	30,025
Καθαρές επενδύσεις-προθεσμιακά συμβόλαια συναλλάγματος και συμβόλαια ανταλλαγής συναλλάγματος	-	730	-	730
	-	30,755	-	30,755
	-	32,452	-	32,452
Άλλες χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις μη επιμετρημένες στην εύλογη αξία				
Χρηματοδότηση από κεντρικές τράπεζες	-	2,950,646	-	2,950,646
Καταθέσεις από τράπεζες	-	378,341	-	378,341
Καταθέσεις πελατών	-	-	17,532,995	17,532,995
Δανειακό κεφάλαιο	647,774	-	-	647,774
	647,774	3,328,987	17,532,995	21,509,756

22. Επιμέτρηση της εύλογης αξίας (συνέχεια)

2020	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	Σύνολο
	€000	€000	€000	€000
Περιουσιακά στοιχεία σε εύλογη αξία				
<i>Επενδύσεις σε ακίνητα</i>				
Οικιστικά	-	-	16,735	16,735
Γραφεία και άλλα εμπορικά ακίνητα	-	-	57,041	57,041
Βιοτεχνίες και βιομηχανίες	-	-	35,326	35,326
Ξενοδοχεία	-	-	626	626
Γη (οικόπεδα και αγροτεμάχια)	-	-	18,360	18,360
	-	-	128,088	128,088
<i>Επενδύσεις σε ακίνητα που κατέχονται προς πώληση</i>				
Βιοτεχνίες και βιομηχανίες	-	-	1,248	1,248
<i>Ιδιόκτητα ακίνητα</i>				
Γραφεία και άλλα εμπορικά ακίνητα	-	-	202,146	202,146
<i>Ιδιόκτητα ακίνητα διαθέσιμα προς πώληση</i>				
Γραφεία και άλλα εμπορικά ακίνητα	-	-	10,408	10,408
<i>Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες σε εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων</i>	-	-	289,861	289,861
<i>Παράγωγα για σκοπούς εμπορίας</i>				
Προθεσμιακά συμβόλαια συναλλάγματος	-	834	-	834
Συμβόλαια ανταλλαγής συναλλάγματος	-	4,458	-	4,458
Συμβόλαια ανταλλαγής επιτοκίων	-	271	-	271
Δικαιώματα προαίρεσης συναλλάγματος	-	72	-	72
Συμβόλαια ανώτατου και κατώτατου ορίου επιτοκίων	-	83	-	83
	-	5,718	-	5,718
<i>Παράγωγα τα οποία πληρούν τα κριτήρια για αντισταθμιστική λογιστική</i>				
Αντισταθμίσεις εύλογης αξίας-συμβόλαια ανταλλαγής επιτοκίων	-	18,907	-	18,907
Καθαρές επενδύσεις-προθεσμιακά συμβόλαια συναλλάγματος και συμβόλαια ανταλλαγής συναλλάγματος	-	2	-	2
	-	18,909	-	18,909
<i>Επενδύσεις που υποχρεωτικά επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων</i>	134,918	53,347	19,678	207,943
<i>Επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων</i>	655,813	2,984	13,504	672,301
	790,731	80,958	664,933	1,536,622
Άλλα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία μη επιμετρημένα στην εύλογη αξία				
Δάνεια και απαιτήσεις από τράπεζες	-	402,979	-	402,979
Επενδύσεις σε αποσβεσμένο κόστος	695,666	321,612	32,993	1,050,271
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	-	-	9,397,802	9,397,802
	695,666	724,591	9,430,795	10,851,052

Για τα δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων που κατηγοριοποιούνται σε Επίπεδο 3, μια αύξηση στο συντελεστή προεξόφλησης κατά 10%, θα είχε ως αποτέλεσμα μείωση στην εύλογη αξία ύψους €5,027 χιλ. και μια μείωση στο συντελεστή προεξόφλησης κατά 10% θα έχει ως αποτέλεσμα αύξηση στην εύλογη αξία ύψους €1,681 χιλ.

22. Επιμέτρηση της εύλογης αξίας (συνέχεια)

Για μια επένδυση που συμπεριλαμβάνεται στα ομόλογα που υποχρεωτικά επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων ως αποτέλεσμα της αξιολόγησης των πληρωμών κεφαλαίου και τόκων (SPPI) που κατηγοριοποιείται σε Επίπεδο 3 (Σημ. 20) με λογιστική αξία ύψους €18,618 χιλ. στις 31 Δεκεμβρίου 2020, μια αλλαγή στο συντελεστή μετατροπής κατά 10% θα είχε ως αποτέλεσμα αλλαγή στην εύλογη αξία των επενδύσεων κατά €1,862 χιλ.

2020	Επίπεδο 1 €000	Επίπεδο 2 €000	Επίπεδο 3 €000	Σύνολο €000
Υποχρεώσεις σε εύλογη αξία				
<i>Παράγωγα για σκοπούς εμπορίας</i>				
Προθεσμιακά συμβόλαια συναλλάγματος	-	346	-	346
Συμβόλαια ανταλλαγής συναλλάγματος	-	2,832	-	2,832
Συμβόλαια ανταλλαγής επιτοκίων	-	597	-	597
Δικαιώματα προαίρεσης συναλλάγματος	-	302	-	302
Συμβόλαια ανώτατου και κατώτατου ορίου επιτοκίων	-	25	-	25
	-	<u>4,102</u>	-	4,102
<i>Παράγωγα τα οποία πληρούν τα κριτήρια για αντισταθμιστική λογιστική</i>				
Αντισταθμίσεις εύλογης αξίας-συμβόλαια ανταλλαγής επιτοκίων	-	39,720	-	39,720
Καθαρές επενδύσεις-προθεσμιακά συμβόλαια συναλλάγματος και συμβόλαια ανταλλαγής συναλλάγματος	-	2,156	-	2,156
	-	<u>41,876</u>	-	41,876
	-	45,978	-	45,978
Άλλες χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις μη επιμετρημένες στην εύλογη αξία				
Χρηματοδότηση από κεντρικές τράπεζες	-	992,494	-	992,494
Καταθέσεις από τράπεζες	-	333,044	-	333,044
Καταθέσεις πελατών	-	-	16,535,842	16,535,842
Δανειακό κεφάλαιο	274,414	-	-	274,414
	274,414	1,325,538	16,535,842	18,135,794

Τα μετρητά και καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες είναι χρηματοοικονομικά μέσα των οποίων η λογιστική αξία είναι μία λογική προσέγγιση της εύλογης αξίας, επειδή έχουν από τη φύση τους ως επί το πλείστον μικρή διάρκεια ή αναπροσαρμόζονται τακτικά στις τρέχουσες τιμές της αγοράς. Η λογιστική αξία στα λοιπά χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και λοιπές χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις και περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται προς πώληση είναι μια κοντινή προσέγγιση της εύλογής τους αξίας και κατηγοριοποιούνται στο Επίπεδο 3.

Κατά το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021 και 2020 δεν υπήρχαν σημαντικές μεταφορές μεταξύ του Επιπέδου 1 και Επιπέδου 2.

22. Επιμέτρηση της εύλογης αξίας (συνέχεια)

Κινήσεις στο Επίπεδο 3 περιουσιακών στοιχείων που επιμετρούνται στην εύλογη αξία

Μεταφορές από το Επίπεδο 3 στο Επίπεδο 2 συμβαίνουν όταν η αγορά κάποιων ομολόγων γίνεται ρευστή και εξαλείφεται η ανάγκη για τη χρήση απαιτούμενων σημαντικών μη παρατηρήσιμων στοιχείων αποτίμησης. Μετά την μεταφορά στο Επίπεδο 2, τα μέσα επιμετρούνται χρησιμοποιώντας μοντέλα επιμέτρησης που περιλαμβάνουν παρατηρήσιμα στοιχεία της αγοράς. Οι μεταφορές στο Επίπεδο 3 αντικατοπτρίζουν αλλαγές στις συνθήκες της αγοράς ως αποτέλεσμα κάποια μέσα γίνονται λιγότερα ρευστά. Έτσι, το Συγκρότημα απαιτεί σημαντικά μη παρατηρήσιμα στοιχεία για τον υπολογισμό της εύλογης αξίας.

Η κίνηση των περιουσιακών στοιχείων στο Επίπεδο 3 που επιμετρούνται στην εύλογη αξία παρουσιάζεται πιο κάτω:

	2021						2020					
	Επενδύσεις σε ακίνητα	Επενδύσεις σε ακίνητα που κατέχονται προς πώληση	Ιδιότητα ακίνητα	Ιδιότητα ακίνητα που κατέχονται προς πώληση	Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	Χρηματοοικονομικά μέσα	Investment properties	Επενδύσεις σε ακίνητα που κατέχονται προς πώληση	Ιδιότητα ακίνητα	Ιδιότητα ακίνητα που κατέχονται προς πώληση	Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	Χρηματοοικονομικά μέσα
	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000
1 Ιανουαρίου	128,088	1,248	202,146	10,408	289,861	33,182	136,197	-	235,277	-	369,293	38,507
Προσθήκες	2,774	-	857	-	-	396	2,649	-	303	-	-	-
Πωλήσεις	(10,425)	(1,656)	-	-	-	(903)	(6,674)	-	(159)	-	-	-
Μεταφορά από επενδύσεις ακινήτων/ιδιότητα ακίνητα σε μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία και ομάδα εκποίησης που κετέχεται προς πώληση (Σημ. 29)	(5,729)	5,729	-	-	-	-	(1,248)	1,248	(10,408)	10,408	-	-
Μεταφορά από ακίνητα για ίδια χρήση σε επενδύσεις ακινήτων (Σημ. 25)	5,616	-	(5,616)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Μεταφορά από/(στα) αποθέματα ακινήτων (Σημ. 27)	-	-	-	-	-	-	74	-	(21,805)	-	-	-
Μετατροπή μέσων σε κοινές μετοχές	-	-	-	-	-	(18,618)	-	-	-	-	-	-
Αποσβέσεις έτους	-	-	(2,129)	-	-	-	-	-	(2,612)	-	-	-
(Ζημιές)/κέρδη επανεκτιμήσεων	(2,783)	-	408	-	-	5,840	(2,055)	-	1,550	-	-	(4,109)
Καθαρές (ζημιές)/κέρδη στα δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες σε εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων (Σημ. 11)	-	-	-	-	(17,292)	-	-	-	-	-	3,606	-
Αποαναγνώριση δανείων	-	-	-	-	(3,083)	-	-	-	-	-	(96,254)	-
Τόκοι σε δάνεια (Σημ. 7)	-	-	-	-	12,382	-	-	-	-	-	13,216	-
Συναλλαγματικές διαφορές	204	-	-	-	-	-	(855)	-	-	-	-	(1,216)
31 Δεκεμβρίου	117,745	5,321	195,666	10,408	281,868	19,897	128,088	1,248	202,146	10,408	289,861	33,182

22. Επιμέτρηση της εύλογης αξίας (συνέχεια)

Πολιτική αποτίμησης και ανάλυση ευαισθησίας

Επενδύσεις σε ακίνητα, επενδύσεις σε ακίνητα που κατέχονται προς πώληση και ιδιόκτητα ακίνητα

Η κύρια μέθοδος αποτίμησης ακινήτων που εφαρμόζεται από το Συγκρότημα είναι η συγκριτική μέθοδος αγοράς, αναπροσαρμοσμένη για τις τρέχουσες συνθήκες της αγοράς και των καταστάσεων που αφορούν τα συγκεκριμένα ακίνητα. Σε συγκεκριμένες περιπτώσεις, το Συγκρότημα χρησιμοποιεί επίσης τη μέθοδο κεφαλαιοποίησης εισοδήματος. Οι πιο κάτω πίνακες περιγράφουν τις βασικές παραμέτρους που χρησιμοποιήθηκαν στις εκτιμήσεις για τις επενδύσεις σε ακίνητα, επενδύσεις σε ακίνητα που κατέχονται προς πώληση και τα ιδιόκτητα ακίνητα.

22. Επιμέτρηση της εύλογης αξίας (συνέχεια)

Πολιτική αποτίμησης και ανάλυση ευαισθησίας (συνέχεια)

Ανάλυση επενδύσεων σε ακίνητα και επενδύσεων σε ακίνητα που κατέχονται προς πώληση

Είδος και χώρα	2021	Ετήσια εκτιμημένη αξία μίσθωσης ανά τ.μ.	Εκτιμημένο κόστος κτιρίου ανά τ.μ.	Απόδοση	Εκτιμημένη εύλογη αξία ανά τ.μ.	Εκτιμημένο κόστος γης ανά τ.μ.	Γη	Εμβαδόν κτιρίου	Ηλικία κτιρίου
	€000						τ.μ.	τ.μ.	Χρόνια
Οικιστικά									
Κύπρος	9,577	€35-€100	€134-€1,370	4.5%-5%	€380-€2,297	€110-€800	89-1,203	19-559	7-48
Ελλάδα	4,150	€3-€115	€131-€2,296	0.7%-8.4%	€50-€1,892	€3-€2,437	5,147	51-825	10-49
	13,727								
Γραφεία και άλλα εμπορικά ακίνητα									
Κύπρος	54,553	€25-€352	€1,172	4%-8%	€498-€6,981	€580-€5,000	152-35,413	16-2,533	9-76
Ελλάδα	3,742	€19-€272	€207-€3,615	5.3%-11.3%	€74-€3,615	€258	8,582	6-4,692	17-63
Ρωσία	145	δ/ε	€107	δ/ε	€79	€77	1,792-26,046	212-3,288	12-18
	58,440								
Βιοτεχνίες και βιομηχανίες									
Κύπρος	21,822	€14-€67	€427	3.5%-7%	€305-€1,646	€550	2,202-15,965	743-7,500	9-37
Ελλάδα	7,684	€43	€71-€450	5.2%-10%	€8-€425	€399	57-34,495	349-5,858	12-83
	29,506								
Ξενοδοχεία									
Ρωσία	536	δ/ε	€356	δ/ε	€356	δ/ε	δ/ε	7,436	16
Γη (οικόπεδα και αγροτεμάχια)									
Κύπρος	17,701	δ/ε	δ/ε	δ/ε	€550	€550-€1,127	2,316-29,398	δ/ε	δ/ε
Ρωσία	3,156	δ/ε	δ/ε	δ/ε	€15	€15-€23	58,600-689,000	δ/ε	δ/ε
	20,857								
Σύνολο	123,066								

Ανάλυση ιδιόκτητων ακινήτων και ιδιόκτητων ακινήτων που κατέχονται προς πώληση

Είδος και χώρα	2021	Ετήσια εκτιμημένη αξία μίσθωσης ανά τ.μ.	Εκτιμημένο κόστος κτιρίου ανά τ.μ.	Απόδοση	Εκτιμημένη εύλογη αξία ανά τ.μ.	Εκτιμημένο κόστος γης ανά τ.μ.	Γη	Εμβαδόν κτιρίου	Ηλικία κτιρίου
	€000						τ.μ.	τ.μ.	Χρόνια
Γραφεία και άλλα εμπορικά ακίνητα									
Κύπρος	206,074	€24-€277	€580-€1,855	5.8%-6%	€14-€6,164	€70-€2,274	390-598,767	122-11,233	14-78
Σύνολο	206,074								

22. Επιμέτρηση της εύλογης αξίας (συνέχεια)

Πολιτική αποτίμησης και ανάλυση ευαισθησίας (συνέχεια)

Ανάλυση επενδύσεων σε ακίνητα και επενδύσεις σε ακίνητα που κατέχονται προς πώληση

Είδος και χώρα	2020	Ετήσια εκτιμημένη αξία μίσθωσης ανά τ.μ.	Εκτιμημένο κόστος κτιρίου ανά τ.μ.	Απόδοση	Εκτιμημένη εύλογη αξία ανά τ.μ.	Εκτιμημένο κόστος γης ανά τ.μ.	Γη	Εμβαδόν κτιρίου	Ηλικία κτιρίου
	€000						τ.μ.	τ.μ.	Χρόνια
Οικιστικά									
Κύπρος	13,013	€29-€86	€134-€1,370	δ/ε	€380-€2,206	€110-€900	89-1,203	19-1,356	6-130
Ελλάδα	3,722	€3-€86	€136-€2,132	2.14%-9.91%	€45-€1,455	€3-€1,176	4-5,147	44-825	12-63
	16,735								
Γραφεία και άλλα εμπορικά ακίνητα									
Κύπρος	52,021	€26-€250	η/α	4%-8%	€550-€7,103	€550-€1,050	150-35,413	16-9,369	10-75
Ελλάδα	4,774	€15-€259	€157-€3,483	5.31%-10.07%	€52-€1,842	€19-€259	5-8,582	6-4,692	16-62
Ρωσία	246	δ/ε	€19-€448	δ/ε	€10-€153	€2-€70	1,460-26,046	212-15,898	δ/ε
	57,041								
Βιοτεχνίες και βιομηχανίες									
Κύπρος	26,908	€21-€67	€448	5%-6%	€350-€1,602	η/α	1,593-15,965	421-7,340	8-36
Ελλάδα	9,627	€1-€37	€80-€603	1.79%-10.57%	€13-€396	€3-€302	56-34,495	349-5,858	11-82
Ρωσία	39	δ/ε	€8-€357	δ/ε	€5-€185	€5-€86	2,162-10,500	304-1,246	δ/ε
	36,574								
Ξενοδοχεία									
Ρωσία	626	δ/ε	€324	δ/ε	€324	δ/ε	δ/ε	7,436	15
Γη (οικόπεδα και αγροτεμάχια)									
Κύπρος	18,095	δ/ε	€1,000-€1,250	δ/ε	€524-€1,002	€524-€1,002	2,316-29,398	δ/ε	δ/ε
Ελλάδα	49	€1	δ/ε	6.43%	€12	€12	3,988	δ/ε	δ/ε
Ρωσία	216	δ/ε	δ/ε	δ/ε	€13	€13	58,600	δ/ε	δ/ε
	18,360								
Σύνολο	129,336								

22. Επιμέτρηση της εύλογης αξίας (συνέχεια)

Πολιτική αποτίμησης και ανάλυση ευαισθησίας (συνέχεια)

Ανάλυση ιδιόκτητων ακινήτων και ιδιόκτητων ακινήτων που κατέχονται προς πώληση

Είδος και χώρα	2020	Ετήσια εκτιμημένη αξία μίσθωσης ανά τ.μ.	Εκτιμημένο κόστος κτιρίου ανά τ.μ.	Απόδοση	Εκτιμημένη εύλογη αξία ανά τ.μ.	Εκτιμημένο κόστος γης ανά τ.μ.	Γη	Εμβαδόν κτιρίου	Ηλικία κτιρίου
	€000						τ.μ.	τ.μ.	Χρόνια
Γραφεία και άλλα εμπορικά ακίνητα									
Κύπρος	212,554	€23-€277	€750-€1,855	5%-6%	€14-€6,163	€70-€3,171	390-598,767	122-11,233	13-78
Σύνολο	212,554								

Ανάλυση ευαισθησίας

Οι πλείστες εκτιμήσεις των ακινήτων του Συγκροτήματος έχουν κατηγοριοποιηθεί ως Επίπεδο 3. Σημαντικές αυξήσεις/μειώσεις στις εκτιμημένες αξίες ανά τετραγωνικό μέτρο για ακίνητα που εκτιμούνται βάσει της συγκριτικής μεθόδου αγοράς ή σημαντικές αυξήσεις/μειώσεις στην εκτιμημένη αξία μίσθωσης ή απόδοσης για ακίνητα που εκτιμήθηκαν βάσει της μεθόδου κεφαλαιοποίησης εισοδήματος θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε σημαντικά ψηλότερη/χαμηλότερη εύλογη αξία στα ακίνητα.

23. Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες

	2021 €000	2020 €000
Μικτά δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που επιμετρούνται σε αποσβεσμένο κόστος	9,840,535	10,400,603
Αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για απομείωση δανείων και απαιτήσεων από πελάτες (Σημ. 45.7)	(285,998)	(804,417)
	9,554,537	9,596,186
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	281,868	289,861
	9,836,405	9,886,047

Τα δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες τα οποία έχουν εκχωρηθεί ως εξασφάλιση παρουσιάζονται στη Σημείωση 47.

Επιπρόσθετες αναλύσεις και πληροφορίες αναφορικά με τον πιστωτικό κίνδυνο καθώς και ανάλυση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών για απομείωση δανείων και απαιτήσεων από πελάτες παρατίθενται στη Σημείωση 45.

24. Περιουσιακά στοιχεία ασφαλιστικών κλάδων ζωής που αναλογούν στους ασφαλιζόμενους

	2021 €000	2020 €000
Μετοχές	1,098	898
Ομόλογα	36,400	43,064
Αμοιβαία κεφάλαια	441,410	378,511
Τραπεζικές καταθέσεις και λοιπά εισπρακτέα	61,919	40,504
	540,827	462,977
Ακίνητα	10,970	11,210
	551,797	474,187

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία ασφαλιστικών κλάδων ζωής που αναλογούν στους ασφαλιζόμενους κατηγοριοποιούνται στις επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.

Οι τραπεζικές καταθέσεις και λοιπά εισπρακτέα περιλαμβάνουν λοιπά χρηματοοικονομικά εισπρακτέα ύψους €3,079 χιλ. (2020: €3,074 χιλ.).

Εκτός από τα παραπάνω περιουσιακά στοιχεία, η θυγατρική εταιρία του Συγκροτήματος που διεξάγει ασφαλιστικές εργασίες κλάδου ζωής κατέχει μετοχές της Εταιρίας, ως μέρος των περιουσιακών στοιχείων που αναλογούν στους ασφαλιζόμενους με λογιστική αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2021 ύψους €143 χιλ. (2020: €101 χιλ.). Αυτές οι μετοχές παρουσιάζονται στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις σαν ίδιες μετοχές (Σημ. 35).

Η ανάλυση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων ασφαλιστικών κλάδων ζωής που αναλογούν στους ασφαλιζόμενους τα οποία επιμετρούνται στην εύλογη αξία, κατά επίπεδο, παρουσιάζεται πιο κάτω:

2021	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	Σύνολο
	€000	€000	€000	€000
Μετοχές	1,098	-	-	1,098
Ομόλογα	17,287	-	19,113	36,400
Αμοιβαία κεφάλαια	438,258	-	3,152	441,410
	456,643	-	22,265	478,908
2020				
Μετοχές	898	-	-	898
Ομόλογα	16,778	5,991	20,295	43,064
Αμοιβαία κεφάλαια	374,673	698	3,140	378,511
	392,349	6,689	23,435	422,473

24. Περιουσιακά στοιχεία ασφαλιστικών κλάδων ζωής που αναλογούν στους ασφαλιζόμενους (συνέχεια)

Οι τραπεζικές καταθέσεις είναι χρηματοοικονομικά μέσα των οποίων η λογιστική αξία είναι μια λογική προσέγγιση της εύλογης αξίας, επειδή έχουν εκ φύσεως μικρή διάρκεια ή αναπροσαρμόζονται τακτικά στις τρέχουσες τιμές αγοράς.

Η κίνηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που κατηγοριοποιήθηκαν στο Επίπεδο 3 παρουσιάζεται πιο κάτω:

	2021	2020
	€000	€000
1 Ιανουαρίου	23,435	25,646
Μη πραγματοποιηθείσες ζημιές που αναγνωρίστηκαν στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων	(1,170)	(2,211)
31 Δεκεμβρίου	22,265	23,435

Κατά τα έτη 2021 και 2020 δεν υπήρχαν σημαντικές μεταφορές μεταξύ του Επίπεδου 1 και Επίπεδου 2.

25. Ακίνητα και εξοπλισμός

	Ακίνητα	Εξοπλισμός	Σύνολο
	€000	€000	€000
2021			
Λογιστική αξία 1 Ιανουαρίου	251,023	21,451	272,474
Προσθήκες	1,546	4,741	6,287
Επανεκτίμηση	408	-	408
Μεταφορά στις επενδύσεις σε ακίνητα (Σημ. 22)	(5,616)	-	(5,616)
Πωλήσεις και διαγραφές	(7)	(134)	(141)
Αποσβέσεις έτους (Σημ. 15)	(10,489)	(5,824)	(16,313)
Νέες μισθώσεις (Σημ. 43)	1,148	-	1,148
Αποαναγνώριση δικαιώματος χρήσης περιουσιακών στοιχείων (Σημ. 43)	(6,117)	-	(6,117)
Λογιστική αξία 31 Δεκεμβρίου	231,896	20,234	252,130
1 Ιανουαρίου 2021			
Κόστος ή εκτιμημένη αξία	305,645	139,495	445,140
Συσσωρευμένες αποσβέσεις	(54,622)	(118,044)	(172,666)
Λογιστική αξία	251,023	21,451	272,474
31 Δεκεμβρίου 2021			
Κόστος ή εκτιμημένη αξία	296,406	141,220	437,626
Συσσωρευμένες αποσβέσεις	(64,510)	(120,986)	(185,496)
Λογιστική αξία	231,896	20,234	252,130

25. Ακίνητα και εξοπλισμός (συνέχεια)

2020	Ακίνητα €000	Εξοπλισμός €000	Σύνολο €000
Λογιστική αξία 1 Ιανουαρίου	267,684	20,370	288,054
Προσθήκες	1,896	8,225	10,121
Επανεκτίμηση	1,550	-	1,550
Μεταφορά σε αποθέματα ακινήτων (Σημ. 27)	(21,805)	-	(21,805)
Μεταφορά σε μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία και ομάδες εκποίησης που κατέχονται προς πώληση (Σημ. 29)	(10,408)	-	(10,408)
Επανεκτίμηση δικαιώματος χρήσης περιουσιακών στοιχείων (Σημ. 43)	26,936	-	26,936
Αποαναγνώριση δικαιώματος χρήσης περιουσιακών στοιχείων (Σημ. 43)	(2,399)	-	(2,399)
Πωλήσεις και διαγραφές	(191)	(160)	(351)
Αποσβέσεις έτους (Σημ. 15)	(12,240)	(6,984)	(19,224)
Λογιστική αξία 31 Δεκεμβρίου	251,023	21,451	272,474
1 Ιανουαρίου 2020			
Κόστος ή εκτιμημένη αξία	317,994	140,681	458,675
Συσσωρευμένες αποσβέσεις	(50,310)	(120,311)	(170,621)
Λογιστική αξία	267,684	20,370	288,054
31 Δεκεμβρίου 2020			
Κόστος ή εκτιμημένη αξία	305,645	139,495	445,140
Συσσωρευμένες αποσβέσεις	(54,622)	(118,044)	(172,666)
Λογιστική αξία	251,023	21,451	272,474

Η λογιστική αξία των ακινήτων του Συγκροτήματος αποτελείται από:

	2021 €000	2020 €000
Ιδιότητα ακίνητα	195,666	202,146
Δαπάνες βελτίωσης σε μισθωμένα ακίνητα	2,649	2,807
Δικαίωμα χρήσης περιουσιακού στοιχείου (Σημ. 43)	33,581	46,070
Σύνολο	231,896	251,023

Τα ιδιότητα ακίνητα περιλαμβάνουν γη αξίας €78,591 χιλ. (2020: €81,221 χιλ.) για την οποία δεν υπολογίζονται αποσβέσεις.

Η πολιτική του Συγκροτήματος είναι να επανεκτιμά τα ιδιότητα ακίνητα περιοδικά (κάθε 3 με 5 χρόνια), αλλά πιο συχνές επανεκτιμήσεις μπορεί να εκτελεστούν όταν υπάρχουν σημαντικές και ασταθείς κινήσεις στις τιμές. Το Συγκρότημα πραγματοποίησε επανεκτιμήσεις στις 31 Δεκεμβρίου 2020. Οι εκτιμήσεις έγιναν από ανεξάρτητους προσοντούχους εκτιμητές με βάση την τρέχουσα αγοραία αξία των ακινήτων, χρησιμοποιώντας παρατηρημένες τιμές και/ή πρόσφατες συναλλαγές της αγοράς αναλόγως της τοποθεσίας του ακινήτου. Λεπτομέρειες για τις τεχνικές εκτιμήσεων και τις παραμέτρους που χρησιμοποιήθηκαν παρουσιάζονται στη Σημείωση 22.

Δεν υπήρχαν επιβαρύνσεις σε ιδιότητα ακίνητα του Συγκροτήματος στις 31 Δεκεμβρίου 2021 (2020: ιδιότητα ακίνητο κατά του οποίου υπήρχαν επιβαρύνσεις μεταφέρθηκε στα αποθέματα ακινήτων στις 31 Δεκεμβρίου 2020).

Η λογιστική αξία των ιδιότητα ακινήτων με βάση το κόστος μείον συσσωρευμένες αποσβέσεις στις 31 Δεκεμβρίου 2021 θα ήταν €134,000 χιλ. (2020: €135,657 χιλ.).

26. Άυλα περιουσιακά στοιχεία

	Λογισμικά προγράμματα	Ασφαλιστικές εργασίες κλάδου ζωής σε ισχύ	Σύνολο
	€000	€000	€000
2021			
Λογιστική αξία 1 Ιανουαρίου	59,080	126,176	185,256
Προσθήκες	16,053	-	16,053
Αύξηση στην αξία των ασφαλιστικών εργασιών κλάδου ζωής σε ισχύ (Σημ. 12)	-	3,714	3,714
Πωλήσεις και διαγραφές	(2,374)	-	(2,374)
Αποσβέσεις έτους (Σημ. 15)	(18,615)	-	(18,615)
Λογιστική αξία 31 Δεκεμβρίου	54,144	129,890	184,034

1 Ιανουαρίου 2021			
Κόστος	224,722	126,176	350,898
Συσσωρευμένες αποσβέσεις και απομείωση	(165,642)	-	(165,642)
Λογιστική αξία	59,080	126,176	185,256

31 Δεκεμβρίου 2021			
Κόστος	236,526	129,890	366,416
Συσσωρευμένες αποσβέσεις και απομείωση	(182,382)	-	(182,382)
Λογιστική αξία	54,144	129,890	184,034

Τα λογισμικά προγράμματα περιλαμβάνουν λογισμικό πρόγραμμα που αποκτήθηκε και λογισμικό πρόγραμμα που έχει αναπτυχθεί εσωτερικά.

	Λογισμικά προγράμματα	Ασφαλιστικές εργασίες κλάδου ζωής σε ισχύ	Σύνολο
	€000	€000	€000
2020			
Λογιστική αξία 1 Ιανουαρίου	62,313	116,633	178,946
Προσθήκες	15,129	-	15,129
Μείωση στην αξία των ασφαλιστικών εργασιών κλάδου ζωής σε ισχύ (Σημ. 12)	-	9,543	9,543
Πωλήσεις και διαγραφές	(99)	-	(99)
Αποσβέσεις έτους (Σημ. 15)	(18,263)	-	(18,263)
Λογιστική αξία 31 Δεκεμβρίου	59,080	126,176	185,256

1 Ιανουαρίου 2020			
Κόστος	209,692	116,633	326,325
Συσσωρευμένες αποσβέσεις και απομείωση	(147,379)	-	(147,379)
Λογιστική αξία	62,313	116,633	178,946

31 Δεκεμβρίου 2020			
Κόστος	224,722	126,176	350,898
Συσσωρευμένες αποσβέσεις και απομείωση	(165,642)	-	(165,642)
Λογιστική αξία	59,080	126,176	185,256

26. Άυλα περιουσιακά στοιχεία (συνέχεια)

Αποτίμηση των ασφαλιστικών εργασιών κλάδου ζωής σε ισχύ

Η αναλογιστική εκτίμηση της αξίας των ασφαλιστικών εργασιών κλάδου ζωής σε ισχύ βασίζεται σε παραδοχές για τη μελλοντική θνησιμότητα, τις εξαγορές συμβολαίων, τα έξοδα διαχείρισης και πωλήσεων και την απόδοση των επενδύσεων. Οι βασικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν κατά την αναλογιστική εκτίμηση της αξίας των ασφαλιστικών εργασιών σε ισχύ είναι:

		2021	2020
Επιτόκιο προεξόφλησης (μετά τη φορολογία)		10.0%	10.0%
Απόδοση επενδύσεων		5.0%	5.0%
Πληθωρισμός εξόδων		3.5%	3.5%
	Καπνιστές	A: 68% A67/70	A: 68% A67/70
	Μη καπνιστές	A: 48.25% A67/70	A: 48.25% A67/70
Παραδοχές θνησιμότητας*	Καπνιστές	Θ: 68% A67/70 μείωση κατά 4 χρόνια	Θ: 68% A67/70 μείωση κατά 4 χρόνια
	Μη καπνιστές	Θ: 48.25% A67/70 μείωση κατά 4 χρόνια	Θ: 48.25% A67/70 μείωση κατά 4 χρόνια

*Το Συγκρότημα χρησιμοποιεί τον A67/70 πρότυπο πίνακα θνησιμότητας του Ηνωμένου Βασιλείου για τον καθορισμό των παραδοχών θνησιμότητας, καθώς η εμπειρία του Συγκροτήματος δεν επαρκεί για την ανάπτυξη του δικού του πίνακα θνησιμότητας. Για να αντικατοπτρίζεται με μεγαλύτερη ακρίβεια η εμπειρία του Συγκροτήματος σε συγκεκριμένες απαιτήσεις, εφαρμόζεται ποσοστό στον A67/70 πρότυπο πίνακα θνησιμότητας του Ηνωμένου Βασιλείου.

27. Αποθέματα ακινήτων

Η λογιστική αξία των αποθεμάτων ακινήτων καθορίζεται ως η χαμηλότερη τιμή μεταξύ του κόστους και της καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας. Η απομείωση αναγνωρίζεται αν η καθαρή ρευστοποιημένη αξία είναι χαμηλότερη του κόστους σε αποθέματα ακινήτων. Κατά το 2021, αναγνωρίστηκε ζημιά απομείωσης ύψους €46,775 χιλ. (2020: €37,593 χιλ.) στην 'Απομείωση μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων μετά την αναστροφή' στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων. Στις 31 Δεκεμβρίου 2021, αποθέματα ακινήτων ύψους €519,978 χιλ. (2020: €523,927 χιλ.) επιμετρούνται στην καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία. Επιπρόσθετα, στις 31 Δεκεμβρίου 2021 αποθέματα ακινήτων με λογιστική αξία ύψους €116,987 χιλ. (2020: €104,149 χιλ.) επιμετρούνται περίπου στην εύλογη αξία μείον το κόστος πώλησης.

Τα αποθέματα ακινήτων συμπεριλαμβάνουν οικιστικά ακίνητα, γραφεία και άλλα εμπορικά ακίνητα, βιοτεχνίες και βιομηχανίες, ξενοδοχεία, γη (οικόπεδα και αγροτεμάχια) και ακίνητα υπό κατασκευή. Δεν υπάρχουν αποθέματα ακινήτων που εκχωρήθηκαν ως εξασφάλιση για διευκολύνσεις χρηματοδότησης από κεντρικές τράπεζες στα πλαίσια πράξεων νομισματικής πολιτικής του Ευρωσυστήματος.

Η λογιστική αξία των αποθεμάτων ακινήτων αναλύεται στους πίνακες πιο κάτω:

	2021	2020
	€000	€000
Λογιστική αξία 1 Ιανουαρίου	1,349,609	1,377,453
Προσθήκες	34,347	121,168
Πωλήσεις	(123,520)	(75,478)
Μεταφορά σε επενδύσεις σε ακίνητα (Σημ. 22)	-	(74)
Μεταφορά από ιδιόκτητα ακίνητα (Σημ. 25)	-	21,805
Μεταφορά στην ομάδα εκποίησης (Σημ. 29)	(101,978)	(57,525)
Απομείωση (Σημ. 16)	(46,775)	(37,593)
Συναλλαγματικές διαφορές	(79)	(147)
Λογιστική αξία 31 Δεκεμβρίου	1,111,604	1,349,609

27. Αποθέματα ακινήτων (συνέχεια)

Στις 31 Δεκεμβρίου 2021 υπήρχαν επιβαρύνσεις σε αποθέματα ακινήτων του Συγκροτήματος λογιστικής αξίας ύψους €21,015 χιλ. (2020: €21,805 χιλ.).

Ο πιο κάτω πίνακας παρουσιάζει το αποτέλεσμα της πώλησης αποθεμάτων ακινήτων κατά το έτος:

	2021 €000	2020 €000
Καθαρές εισπράξεις	136,816	83,667
Λογιστική αξία των αποθεμάτων ακινήτων που πωλήθηκαν	(123,520)	(75,478)
Καθαρά κέρδη από πώληση αποθεμάτων ακινήτων	13,296	8,189

Η λογιστική αξία των αποθεμάτων ακινήτων που μεταφέρθηκαν στα μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία και ομάδες εκποίησης που κατέχονται προς πώληση κατά την ημερομηνία μεταφοράς (Σημ. 29) ανήλθε σε €101,978 χιλ.

Ανάλυση ανά είδος και χώρα 2021	Κύπρος €000	Ελλάδα €000	Ρουμανία €000	Σύνολο €000
Οικιστικά	74,248	18,350	32	92,630
Γραφεία και άλλα εμπορικά ακίνητα	163,789	19,462	-	183,251
Βιοτεχνίες και βιομηχανίες	33,170	15,972	43	49,185
Ξενοδοχεία	24,619	456	-	25,075
Γη (οικόπεδα και αγροτεμάχια)	755,663	4,986	814	761,463
Σύνολο	1,051,489	59,226	889	1,111,604

2020	€000	€000	€000	€000
Οικιστικά	144,915	20,214	109	165,238
Γραφεία και άλλα εμπορικά ακίνητα	189,172	21,302	5,135	215,609
Βιοτεχνίες και βιομηχανίες	47,647	19,839	49	67,535
Ξενοδοχεία	24,684	465	-	25,149
Γη (οικόπεδα και αγροτεμάχια)	868,615	5,694	1,769	876,078
Σύνολο	1,275,033	67,514	7,062	1,349,609

28. Προπληρωμές, δεδουλευμένα έσοδα και λοιπά περιουσιακά στοιχεία

	2021 €000	2020 €000
<i>Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία</i>		
Χρεώστες	36,540	39,011
Εισπρακτέα από φόρους	4,558	4,706
Αναβαλλόμενο τίμημα πώλησης	299,766	-
Λοιπά περιουσιακά στοιχεία	52,600	58,494
	393,464	102,211
<i>Μη χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία</i>		
Μερίδιο αντασφαλιστών στις υποχρεώσεις ασφαλιστηρίων συμβολαίων (Σημ. 32)	55,323	53,479
Φόροι επιστρεπτέοι	124,267	48,198
Προπληρωμένα έξοδα	756	509
Λοιπά περιουσιακά στοιχεία	42,409	45,480
	222,755	147,666
	616,219	249,877

28. Προπληρωμές, δεδουλευμένα έσοδα και λοιπά περιουσιακά στοιχεία (συνέχεια)

Η ανάλυση των μεταβολών της μεικτής λογιστικής αξίας των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που περιλαμβάνονται στις προπληρωμές, δεδουλευμένα έσοδα και λοιπά περιουσιακά στοιχεία παρουσιάζονται στον πιο κάτω πίνακα:

	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	Απλοποιημένη μέθοδος	Σύνολο
2021	€000	€000	€000	€000	€000
1 Ιανουαρίου	81,508	-	35,031	13,865	130,404
Καθαρή αύξηση	295,904	-	2,126	406	298,436
31 Δεκεμβρίου	377,412	-	37,157	14,271	428,840

2020					
1 Ιανουαρίου	102,098	23,779	33,724	14,197	173,798
Καθαρή (μείωση)/αύξηση	(20,590)	(23,779)	1,307	(332)	(43,394)
31 Δεκεμβρίου	81,508	-	35,031	13,865	130,404

Η ανάλυση των μεταβολών στις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές (ECL) των πιο πάνω χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων παρουσιάζονται στον πιο κάτω πίνακα:

	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	Απλοποιημένη μέθοδος	Σύνολο
2021	€000	€000	€000	€000	€000
1 Ιανουαρίου	-	-	29,372	1,063	30,435
Αλλαγές στα μοντέλα και παραμέτρους που χρησιμοποιήθηκαν στους υπολογισμούς των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών	2,557	-	2,389	(5)	4,941
31 Δεκεμβρίου	2,557	-	31,761	1,058	35,376

	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	Απλοποιημένη μέθοδος	Σύνολο
2020	€000	€000	€000	€000	€000
1 Ιανουαρίου	-	-	28,464	980	29,444
Αλλαγές στα μοντέλα και παραμέτρους που χρησιμοποιήθηκαν στους υπολογισμούς των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών	-	-	908	83	991
31 Δεκεμβρίου	-	-	29,372	1,063	30,435

Στις 31 Δεκεμβρίου 2021 δεν υπήρχαν χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων (2020: €2,242 χιλ.).

28. Προπληρωμές, δεδουλευμένα έσοδα και λοιπά περιουσιακά στοιχεία (συνέχεια)

Κατά την ημερομηνία ολοκλήρωσης του Project Helix 2 (η 'Συναλλαγή') όπως περιγράφεται στη Σημείωση 29, το Συγκρότημα έχει αναγνωρίσει ποσό ύψους €381,567 χιλ. στα λοιπά χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αντιπροσώπευε την εύλογη αξία του αναβαλλόμενου εισπρακτέου τιμήματος πώλησης από την Συναλλαγή. Το ποσό είναι πληρωτέο σε τέσσερις δόσεις μέχρι το Δεκέμβριο 2025 και κάθε δόση φέρει τόκο μέχρι την ημερομηνία πληρωμής. Η πρώτη δόση ύψους €84.579 χιλ. λήφθηκε τον Δεκέμβριο του 2021. Ποσό ύψους €5,335 χιλ. που αντιπροσωπεύει τα έσοδα από τόκους στο αναβαλλόμενο εισπρακτέο τίμημα πώλησης αναγνωρίστηκε στην Κατάσταση Λογαριασμού Αποτελεσμάτων για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021 στα "Έσοδα από τόκους-Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε αποσβεσμένο κόστος - Άλλα Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία" (Σημ. 7). Δεν υπάρχουν οποιοδήποτε άλλοι όροι. Ποσό ύψους €13,983 χιλ. που αντιπροσωπεύει την επίδραση της προεξόφλησης του αναβαλλόμενου εισπρακτέου τιμήματος πώλησης κατά την ημερομηνία της αποαναγνώρισης του δανειακού χαρτοφυλακίου έχει καταχωρηθεί ως μέρος της συναλλαγής στις 'Πιστωτικές ζημιές για κάλυψη πιστωτικού κινδύνου για δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες'. Το αναβαλλόμενο εισπρακτέο τίμημα πώλησης κατηγοριοποιείται ως Στάδιο 1 κατά την 31 Δεκεμβρίου 2021.

Κατά το 2021, αναγνωρίστηκε πιστωτική ζημιά ύψους €5,931 χιλ. σε σχέση με προπληρωμές, δεδουλευμένα έσοδα και λοιπά περιουσιακά στοιχεία, η οποία περιλαμβάνει αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές (ECL) ύψους €4,941 χιλ. (εκ των οποίων €2,557 χιλ. αφορούν αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές (ECL) δώδεκα μηνών στο αναβαλλόμενο εισπρακτέο τίμημα πώλησης), €1,178 χιλ. διαγραφές και €188 χιλ. αναστροφή απομείωσης. Κατά το 2020, η πιστωτική ζημιά που ανήλθε σε €991 χιλ., αναγνωρίστηκε σε σχέση με προπληρωμές, δεδουλευμένα έσοδα και λοιπά περιουσιακά στοιχεία.

29. Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία και ομάδες εκποίησης που κατέχονται προς πώληση

Τα ακόλουθα μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία και ομάδες εκποίησης κατέχονταν προς πώληση στις 31 Δεκεμβρίου 2021 και 2020:

	2021 €000	2020 €000
Ομάδα εκποίησης 1	340,622	-
Ομάδα εκποίησης 2	7,921	-
Ομάδα εκποίησης 3	-	387,990
Ομάδα εκποίησης 4	-	224,476
Ομάδα εκποίησης 5	-	7,769
Ιδιόκτητα ακίνητα (Σημ. 25)	10,408	10,408
Άλλα ανοίγματα που κατέχονται από Σερβική θυγατρική	-	288
	358,951	630,931

	2021		2020		
	Ομάδα εκποίησης 1 €000	Ομάδα εκποίησης 2 €000	Ομάδα εκποίησης 3 €000	Ομάδα εκποίησης 4 €000	Ομάδα εκποίησης 5 €000
Μεικτά δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	543,663	12,126	820,429	488,777	32,049
Αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για απομείωση δανείων και απαιτήσεων από πελάτες (Σημ. 45.7)	(300,608)	(4,811)	(510,310)	(313,628)	(24,280)
	243,055	7,315	310,119	175,149	7,769
Αποθέματα ακινήτων (Σημ. 27)	92,246	606	32,490	25,035	-
Επένδυση σε ακίνητα (Σημ. 22)	5,321	-	-	1,248	-
Μετρητά (Σημ. 42)	-	-	45,381	23,044	-
	340,622	7,921	387,990	224,476	7,769

Ομάδα εκποίησης 1

Η ομάδα εκποίησης 1 αποτελείται από χαρτοφυλάκιο δανείων και απαιτήσεων από πελάτες και χαρτοφυλάκιο ακινήτων (που περιλαμβάνουν αποθέματα ακινήτων και επενδύσεις σε ακίνητα) γνωστό ως Project Helix 3 ('Project Helix 3' ή 'Συναλλαγή Helix 3').

29. Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία και ομάδες εκποίησης που κατέχονται προς πώληση (συνέχεια)

Τον Νοέμβριο 2021, το Συγκρότημα κατέληξε σε συμφωνία για την πώληση του Project Helix 3 με την Pacific Investment Management Company LLC ('PIMCO'). Το Συγκρότημα θα πωλήσει το Project Helix 3 μέσω της μεταφοράς του χαρτοφυλακίου από την BOC PCL σε μια εγκεκριμένη Κυπριακή Εταιρία Εξαγοράς Πιστώσεων (η 'ΚΕΕΠ'). Στη συνέχεια, οι μετοχές της ΚΕΕΠ θα αγοραστούν από συγκεκριμένα επενδυτικά ταμεία συνδεδεμένα με την PIMCO.

Το μεικτό τίμημα πώλησης για την συναλλαγή ανέρχεται σε περίπου €385 εκατ. πριν τα έξοδα της πώλησης και άλλα κόστη που είναι πληρωτέα με την ολοκλήρωση. Έχει εισπραχτεί προπληρωμή ύψους €19,225 χιλ. με την υπογραφή της συμφωνίας (Σημ. 34). Η συνολική μεικτή λογιστική αξία των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες ανήλθε σε €550 εκατ. και η λογιστική αξία του χαρτοφυλακίου ακινήτων ανήλθε σε €102 εκατ. στις 30 Σεπτεμβρίου 2021 (την ημερομηνία αναφοράς).

Η ολοκλήρωση της Συναλλαγής Helix 3 εκτιμάται επί του παρόντος να ολοκληρωθεί κατά το πρώτο εξάμηνο του 2022 και τελεί υπό αριθμό αιρέσεων, συμπεριλαμβανομένων των υποχρεωτικών συνήθων εποπτικών και άλλων εγκρίσεων. Η ομάδα εκποίησης έχει ταξινομηθεί ως να κατέχεται προς πώληση από τις 30 Σεπτεμβρίου 2021 καθώς η διοίκηση δεσμεύτηκε να την πωλήσει και έχει προχωρήσει σε ένα ενεργό πρόγραμμα για την ολοκλήρωση της πώλησης.

Ομάδα εκποίησης 2

Η ομάδα εκποίησης 2 αποτελείται από χαρτοφυλάκιο δανείων και απαιτήσεων από πελάτες και αποθέματα ακινήτων στην Ρουμανία γνωστό ως Project Sinore 'Project Sinore' ή 'Συναλλαγή Sinore'.

Τον Δεκέμβριο 2021, το Συγκρότημα κατέληξε σε συμφωνία για την πώληση του Project Sinore. Η συνολική μεικτή λογιστική αξία των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες ανήλθε σε €12 εκατ. και η λογιστική αξία των αποθεμάτων ακινήτων στην Ρουμανία ανήλθε σε €0,6 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2021.

Η ολοκλήρωση της Συναλλαγής Sinore εκτιμάται επί του παρόντος να ολοκληρωθεί κατά το πρώτο εξάμηνο του 2022 και τελεί υπό αναγκαστικές συνθήκες εγκρίσεις. Η ομάδα εκποίησης έχει ταξινομηθεί ως να κατέχεται προς πώληση στις 31 Δεκεμβρίου 2021 καθώς η διοίκηση δεσμεύτηκε να την πωλήσει και έχει προχωρήσει σε ένα ενεργό πρόγραμμα για την ολοκλήρωση της πώλησης.

Ομάδες εκποίησης 3 και 4

Η ομάδα εκποίησης 3 αποτελείται από χαρτοφυλάκιο δανείων και απαιτήσεων από πελάτες (το 'Χαρτοφυλάκιο 2A') και άλλα περιουσιακά στοιχεία (που περιλαμβάνουν αποθέματα ακινήτων και μετρητά που είχαν ήδη ληφθεί από την ημερομηνία αναφοράς του Χαρτοφυλακίου 2A η οποία ήταν η 30 Σεπτεμβρίου 2019), γνωστό ως Project Helix 2A ('Helix 2A') και ταξινομήθηκε ως να κατέχεται προς πώληση στις 30 Ιουνίου 2020.

Η ομάδα εκποίησης 4 αποτελείται από χαρτοφυλάκιο δανείων και απαιτήσεων από πελάτες (το 'Χαρτοφυλάκιο 2B') και άλλα περιουσιακά στοιχεία (που περιλάμβαναν αποθέματα ακινήτων, επενδύσεις σε ακίνητα και μετρητά που είχαν ήδη ληφθεί από την ημερομηνία αναφοράς του Χαρτοφυλακίου 2B η οποία ήταν η 30 Σεπτεμβρίου 2019) γνωστό ως Project Helix 2B ('Helix 2B') και ταξινομήθηκε ως να κατέχεται προς πώληση στις 31 Δεκεμβρίου 2020.

Τον Αύγουστο 2020 και τον Ιανουάριο 2021, το Συγκρότημα κατέληξε σε συμφωνία για την πώληση του Χαρτοφυλακίου 2A και του Χαρτοφυλακίου 2B αντίστοιχα με την PIMCO. Το Συγκρότημα πώλησε το Project Helix 2 μέσω της μεταφοράς του Χαρτοφυλακίου 2A και 2B από την BOC PCL σε μια εγκεκριμένη Κυπριακή Εταιρία Εξαγοράς Πιστώσεων (η 'ΚΕΕΠ'). Στη συνέχεια, οι μετοχές της ΚΕΕΠ αγοράστηκαν από συγκεκριμένα επενδυτικά ταμεία συνδεδεμένα με την PIMCO, τον αγοραστή του Helix 2. Η Συναλλαγή ολοκληρώθηκε στις 28 Ιουνίου 2021 και κατά την ημερομηνία της ολοκλήρωσης της πώλησης, η συνολική μεικτή λογιστική αξία των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες ανήλθε σε €1,287 εκατ. (καθαρή λογιστική αξία €436 εκατ.) και η λογιστική αξία των αποθεμάτων ακινήτων ανήλθε σε €73 εκατ.

29. Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία και ομάδες εκποίησης που κατέχονται προς πώληση (συνέχεια)

Το μεικτό τίμημα πώλησης για την συναλλαγή ανήλθε σε περίπου €560 εκατ., από τα οποία €165 εκατ. είχαν εισπραχθεί σε μετρητά μέχρι την ολοκλήρωση (συμπεριλαμβανομένης κατάθεσης που εισπράχθηκε). Το υπόλοιπο ποσό είναι πληρωτέο σε τέσσερις δόσεις μέχρι το Δεκέμβριο 2025 χωρίς οποιουδήποτε όρους εκ των οποίων τα €85 εκατ. εισπράχθηκαν τον Δεκέμβριο του 2021 (Σημ. 28). Το τίμημα πώλησης αντικατοπτρίζει αναπροσαρμογές που προκύπτουν, μεταξύ άλλων, από τις αποπληρωμές που εισπράχθηκαν από τα Χαρτοφυλάκια από την ημερομηνία αναφοράς στις 30 Σεπτεμβρίου 2019. Το τίμημα δύναται να αυξηθεί περαιτέρω μέσω ενός μηχανισμού μεταβλητού τμήματος (earnout), με βάση την απόδοση καθενός από τα χαρτοφυλάκια. Το καθαρό τίμημα πώλησης της συναλλαγής, μετά τα έξοδα συναλλαγής και άλλες προσαρμογές κατά την ολοκλήρωση της πώλησης, αντιστοιχεί στη καθαρή λογιστική αξία των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες και τη λογιστική αξία των αποθεμάτων ακινήτων κατά την ημερομηνία ολοκλήρωσης της πώλησης.

Ομάδα εκποίησης 5

Η ομάδα εκποίησης 5 αποτελείται από χαρτοφυλάκιο δανείων και απαιτήσεων από πελάτες γνωστό ως Project Helix tail το οποίο σχετίζεται με ένα χαρτοφυλάκιο πιστωτικών διευκολύνσεων που σχετίζονται με το Project Helix (ένα χαρτοφυλάκιο δανείων και απαιτήσεων από πελάτες του οποίου η πώληση ολοκληρώθηκε τον Ιούνιο του 2019) με λογιστική αξία €7,769 χιλ. στις 31 Δεκεμβρίου 2020. Η ομάδα εκποίησης είχε αρχικά ταξινομηθεί ως να κατέχεται προς πώληση κατά την 31 Δεκεμβρίου 2019. Το Συγκρότημα έχει επανακατηγοριοποιήσει το Project Helix tail από 'Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία και ομάδες εκποίησης που κατέχονται προς πώληση' σε 'Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες' από τις 30 Ιουνίου 2021 αφού δεν πληρούσε πλέον τα κριτήρια για το ΔΠΧΑ 5.

Περαιτέρω ανάλυση των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες, που περιλαμβάνονται στις ομάδες εκποίησης, παρουσιάζεται στη Σημείωση 45.3.

Ιδιότητα ακίνητα

Τα ιδιότητα ακίνητα που κατέχονται προς πώληση κατά τις 31 Δεκεμβρίου 2021 και 2020 είναι ακίνητα τα οποία η διοίκηση δεσμεύεται να πωλήσει και προχώρησε σε ένα ενεργό πρόγραμμα για την ολοκλήρωση αυτού του έργου. Η πώληση αναμένεται να γίνει εντός 12 μηνών από την ημερομηνία ταξινόμησης. Τα ιδιότητα ακίνητα που κατέχονται προς πώληση επιμετρούνται στην εύλογη αξία μείον το κόστος πώλησης.

Άλλα ανοίγματα που κατέχονται από Σέρβικη θυγατρική

Το χαρτοφυλάκιο που κατέχεται από Σέρβικη θυγατρική που ταξινομήθηκε ως να κατέχεται προς πώληση στις 31 Δεκεμβρίου 2020 και σχετίζεται με ακίνητα στη Σερβία. Τα ακίνητα τα οποία είχαν λογιστικής αξία ύψους €288 χιλ. πωλήθηκαν κατά την διάρκεια του έτους που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021 για το συνολικό ποσό των €730 χιλ.

30. Χρηματοδότηση από κεντρικές τράπεζες

Η χρηματοδότηση από κεντρικές τράπεζες αποτελείται από δανεισμό από την ΕΚΤ στα πλαίσια των πράξεων νομισματικής πολιτικής του Ευρωσυστήματος όπως παρουσιάζεται στον πιο κάτω πίνακα:

	2021	2020
	€000	€000
Στοχευμένες Πράξεις πιο Μακροπρόθεσμης Αναχρηματοδότησης (ΣΠΠΜΑ ΙΙΙ)	2,969,600	994,694

Στις 31 Δεκεμβρίου 2021, η χρηματοδότηση από την ΕΚΤ ανήλθε σε €3 δις (2020: €1 δις) και προήλθε από διάφορα προγράμματα ΣΠΠΜΑ ΙΙΙ.

Το επιτόκιο δανεισμού το οποίο θα διέπει τις ΣΠΠΜΑ ΙΙΙ θα εξαρτάται από τις αποδεκτές καθαρές χορηγήσεις κατά τη διάρκεια των περιόδων αναφοράς, όπως διέπεται από τους όρους αυτής της πράξης της ΕΚΤ.

30. Χρηματοδότηση από κεντρικές τράπεζες (συνέχεια)

Αναγνωρίζοντας τις προκλήσεις στο πιστωτικό περιβάλλον κατά τη διάρκεια της περιόδου της πανδημίας, το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ ανακοίνωσε ότι το επιτόκιο για όλες τις εκκρεμείς πράξεις ΣΠΠΜΑ ΙΙΙ για τις περιόδους από τις 24 Ιουνίου 2020 έως 23 Ιουνίου 2021 και 24 Ιουνίου 2021 έως 23 Ιουνίου 2022 θα είναι 50 μονάδες βάσης κάτω από το μέσο επιτόκιο που εφαρμόζεται στις πράξεις της κύριας αναχρηματοδότησης του Ευρωσυστήματος κατά την ίδια περίοδο. Το επιτόκιο των πράξεων της κύριας αναχρηματοδότησης ανέρχεται επί του παρόντος στο 0%. Για τους αντισυμβαλλομένους των οποίων ο επιλέξιμος καθαρός δανεισμός πληροί το στόχο επιδόσεων δανεισμού, το επιτόκιο που εφαρμόζεται κατά τις περιόδους από τις 24 Ιουνίου 2020 έως 23 Ιουνίου 2021 και 24 Ιουνίου 2021 έως 23 Ιουνίου 2022 για όλες τις εκκρεμείς πράξεις ΣΠΠΜΑ ΙΙΙ θα είναι 50 μονάδες βάσης κάτω από το μέσο επιτόκιο της διευκόλυνσης καταθέσεων που ισχύει κατά την ίδια περίοδο, και σε κάθε περίπτωση όχι υψηλότερο από το μείον 1%. Το επιτόκιο της διευκόλυνσης αποδοχής καταθέσεων είναι επί του παρόντος μείον 0.5%. Στον υπολογισμό του ισχύοντος επιτοκίου η ΒΟC ΡCΛ ακολουθεί διακριτή προσέγγιση εφαρμόζοντας το σχετικό επιτόκιο δανεισμού που ισχύει στην κάθε περίοδο. Η ΒΟC ΡCΛ έχει υπερβεί τον δείκτη αναφοράς του επιλέξιμου καθαρού δανεισμού που ισχύει για την πρώτη περίοδο 24 Ιουνίου 2020 μέχρι 23 Ιουνίου 2021 και είχε δικαίωμα στο επωφελές ποσοστό μείον 1%. Με βάση εσωτερικές εκτιμήσεις (με την επιφύλαξη επιβεβαίωσης από την ΚΤΚ) η ΒΟC ΡCΛ έχει υπερβεί τον δείκτη αναφοράς του επιλέξιμου καθαρού δανεισμού, και ως εκ τούτου αναμένει να δικαιούται το επωφελές ποσοστό μείον 1% για την περίοδο Ιούνιος 2021-Ιούνιος 2022.

Η λήξη των ΣΠΠΜΑ ΙΙΙ είναι τρία έτη από τον διακανονισμό κάθε πράξης, αλλά υπάρχει η δυνατότητα να αποπληρωθούν νωρίτερα ή να μειωθούν τα ποσά που δανείστηκαν πριν την τελική τους λήξη.

Λεπτομέρειες σχετικά με τα επιβαρυνόμενα περιουσιακά στοιχεία που σχετίζονται με τις πιο πάνω διευκολύνσεις χρηματοδότησης παρουσιάζονται στη Σημείωση 47.

31. Καταθέσεις πελατών

	2021 €000	2020 €000
<i>Ανά κατηγορία κατάθεσης</i>		
Όψεως	9,221,791	8,149,688
Ταμιευτηρίου	2,423,086	1,970,975
Προθεσμίας ή με προειδοποίηση	5,886,006	6,412,549
	17,530,883	16,533,212
<i>Ανά γεωγραφικό τομέα</i>		
Κύπρος	11,992,960	11,391,316
Ελλάδα	1,906,854	1,890,915
Ηνωμένο Βασίλειο	713,621	648,172
Ρουμανία	54,306	50,160
Ρωσία	661,820	592,650
Ουκρανία	276,248	277,631
Λευκορωσία	55,738	37,074
Άλλες χώρες	1,869,336	1,645,294
	17,530,883	16,533,212

Οι καταθέσεις ανά γεωγραφικό τομέα είναι με βάση τη χώρα προέλευσης του διαβατηρίου του τελικού δικαιούχου της κατάθεσης.

	2021 €000	2020 €000
<i>Ανά νόμισμα</i>		
Ευρώ	15,736,030	14,929,662
Δολάριο Αμερικής	1,373,584	1,199,069
Αγγλική Στερλίνα	312,918	288,102
Ρωσικό Ρούβλι	28,539	28,618
Ελβετικό Φράγκο	10,865	9,901
Άλλα νομίσματα	68,947	77,860
	17,530,883	16,533,212

	2021 €000	2020 €000
<i>Ανά πελατειακό τομέα</i>		
Μεγάλες επιχειρήσεις	1,117,148	1,037,430
Διεθνείς μεγάλες επιχειρήσεις	631,002	607,467
Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	866,860	832,576
Ιδιώτες	11,051,397	10,525,819
Αναδιρθώσεις χρεών		
– Μεγάλες επιχειρήσεις	21,658	27,889
– Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	13,091	16,688
– Άλλοι ιδιώτες	9,862	10,561
Ανακτήσεις χρεών		
– Μεγάλες επιχειρήσεις	1,383	3,251
Διεθνείς τραπεζικές εργασίες	3,500,183	3,180,061
Διαχείριση περιουσίας	318,299	291,470
	17,530,883	16,533,212

32. Υποχρεώσεις ασφαλιστηρίων συμβολαίων

	2021			2020		
	Σύνολο	Μερίδιο αντασφαλιστών	Μερίδιο Συγκροτήματος	Σύνολο	Μερίδιο αντασφαλιστών	Μερίδιο Συγκροτήματος
	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Κλάδος ζωής						
Υποχρεώσεις ασφαλιστηρίων συμβολαίων κλάδου ζωής	672,973	(32,714)	640,259	608,591	(29,775)	578,816
Γενικός κλάδος						
Πρόβλεψη για μη δεδουλευμένα ασφάλιστρα	27,565	(9,988)	17,577	26,178	(9,250)	16,928
Λοιπές υποχρεώσεις						
Εκκρεμείς απαιτήσεις	35,629	(12,621)	23,008	36,756	(14,454)	22,302
Απόθεμα κινδύνων σε ισχύ	34	-	34	78	-	78
Υποχρεώσεις ασφαλιστηρίων συμβολαίων γενικού κλάδου	63,228	(22,609)	40,619	63,012	(23,704)	39,308
	736,201	(55,323)	680,878	671,603	(53,479)	618,124

Το μερίδιο αντασφαλιστών στις υποχρεώσεις ασφαλιστηρίων συμβολαίων και λοιπών αντασφαλιστών υπολοίπων εισπρακτέων περιλαμβάνονται στις 'Προπληρωμές, δεδουλευμένα έσοδα και λοιπά περιουσιακά στοιχεία' (Σημ. 28).

Υποχρεώσεις ασφαλιστηρίων συμβολαίων κλάδου ζωής

Η κίνηση των υποχρεώσεων για ασφαλιστήρια συμβόλαια κλάδου ζωής και αντασφαλιστικών περιουσιακών στοιχείων κατά τη διάρκεια του έτους παρουσιάζεται πιο κάτω:

	2021			2020		
	Σύνολο	Μερίδιο αντασφαλιστών	Μερίδιο Συγκροτήματος	Σύνολο	Μερίδιο αντασφαλιστών	Μερίδιο Συγκροτήματος
	€000	€000	€000	€000	€000	€000
1 Ιανουαρίου	608,591	(29,775)	578,816	579,128	(28,625)	550,503
Νέα συμβόλαια	28,449	(4,297)	24,152	13,811	(3,367)	10,444
Μεταβολή στις υποχρεώσεις υφιστάμενων συμβολαίων	35,933	1,358	37,291	15,652	2,217	17,869
31 Δεκεμβρίου	672,973	(32,714)	640,259	608,591	(29,775)	578,816

Υποχρεώσεις ασφαλιστηρίων συμβολαίων γενικού κλάδου

Η κίνηση των υποχρεώσεων για ασφαλιστήρια συμβόλαια γενικού κλάδου και αντασφαλιστικών περιουσιακών στοιχείων κατά τη διάρκεια του έτους παρουσιάζεται πιο κάτω:

	2021			2020		
	Σύνολο	Μερίδιο αντασφαλιστών	Μερίδιο Συγκροτήματος	Σύνολο	Μερίδιο αντασφαλιστών	Μερίδιο Συγκροτήματος
	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Προβλέψεις για μη δεδουλευμένα ασφάλιστρα						
1 Ιανουαρίου	26,178	(9,250)	16,928	26,656	(9,728)	16,928
Ασφάλιστρα	77,261	(35,311)	41,950	74,966	(33,749)	41,217
Δεδουλευμένα ασφάλιστρα	(75,874)	34,573	(41,301)	(75,444)	34,227	(41,217)
31 Δεκεμβρίου	27,565	(9,988)	17,577	26,178	(9,250)	16,928

Η πρόβλεψη για μη δεδουλευμένα ασφάλιστρα και αντασφάλιστρα αντιπροσωπεύει το ποσό των ασφάλιστρων για ασφαλιστήρια συμβόλαια τα οποία δεν έχουν λήξει κατά την ημερομηνία αναφοράς.

32. Υποχρεώσεις ασφαλιστηρίων συμβολαίων (συνέχεια)

	2021			2020		
	Σύνολο	Μερίδιο αντασφαλιστών	Μερίδιο Συγκροτήματος	Σύνολο	Μερίδιο αντασφαλιστών	Μερίδιο Συγκροτήματος
Εκκρεμείς απαιτήσεις	€000	€000	€000	€000	€000	€000
1 Ιανουαρίου	36,756	(14,454)	22,302	34,155	(12,256)	21,899
Ποσό που πληρώθηκε για απαιτήσεις που διευθετήθηκαν κατά το έτος	(22,766)	8,858	(13,908)	(26,277)	10,857	(15,420)
Αύξηση στις υποχρεώσεις για απαιτήσεις	21,639	(7,025)	14,614	28,878	(13,055)	15,823
31 Δεκεμβρίου	35,629	(12,621)	23,008	36,756	(14,454)	22,302
Απαιτήσεις που έχουν γνωστοποιηθεί	33,809	(11,815)	21,994	34,683	(13,510)	21,173
Απαιτήσεις που έχουν επισυμβεί αλλά δεν έχουν γνωστοποιηθεί	1,820	(806)	1,014	2,073	(944)	1,129
31 Δεκεμβρίου	35,629	(12,621)	23,008	36,756	(14,454)	22,302

33. Δανειακό κεφάλαιο

	Συμβατικό επιτόκιο	Εκδότης	2021		2020	
			€000 Ονομαστική αξία	€000 Λογιστική αξία	€000 Ονομαστική αξία	€000 Λογιστική αξία
Ομόλογο Δευτεροβάθμιου Κεφαλαίου - Ιανουάριος 2017	9.25% μέχρι τις 19 Ιανουαρίου 2022	BOC PCL	35,605	38,561	250,000	272,152
Ομόλογο Δευτεροβάθμιου Κεφαλαίου - Απρίλιος 2021	6.625% μέχρι τις 23 Οκτωβρίου 2026	BOCH	300,000	301,659	-	-
Ομόλογο υψηλής εξοφλητικής προτεραιότητας - Ιούνιος 2021	2.50% μέχρι τις 24 Ιουνίου 2026	BOC PCL	300,000	302,555	-	-
			635,605	642,775	250,000	272,152

Η BOCH και η BOC PCL διατηρούν Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα Έκδοσης Μεσοπρόθεσμων Ομολογιακών Δανείων (EMTN Programme) συνολικής ονομαστικής αξίας ύψους μέχρι €4,000 εκατ.

Ομόλογο Δευτεροβάθμιου Κεφαλαίου - Ιανουάριος 2017

Τον Ιανουάριο 2017, η BOC PCL έκδωσε ένα Ομόλογο Δευτεροβάθμιου Κεφαλαίου μειωμένης εξασφάλισης ύψους €250 εκατ., εντός του Ευρωπαϊκού Προγράμματος Έκδοσης Μεσοπρόθεσμων Ομολογιακών Δανείων. Το ομόλογο εκδόθηκε στην ονομαστική αξία και φέρει ετήσιο επιτόκιο ύψους 9.25% μέχρι τις 19 Ιανουαρίου 2022 και μετά το ετήσιο επιτόκιο θα μεταβληθεί στο πενταετές επιτόκιο swap rate προσαυξημένο κατά 9.176% μέχρι τις 19 Ιανουαρίου 2027, πληρωτέο ετησίως. Το ομόλογο είχε ημερομηνία λήξης στις 19 Ιανουαρίου 2027. Η BOC PCL είχε το δικαίωμα πρόωρης εξόφλησης του ομολόγου στις 19 Ιανουαρίου 2022, υπό την αίρεση λήψεως όλων των απαραίτητων εποπτικών εγκρίσεων. Το ομόλογο ήταν εισηγμένο στην αγορά Euro Multilateral Trading Facility (MTF) του Χρηματιστηρίου του Λουξεμβούργου. Τον Απρίλιο 2021, η BOC PCL κάλεσε τους κατόχους του εν λόγω ομολόγου να προσφέρουν τα υφιστάμενα ομόλογά τους για αγορά από την BOC PCL στην τιμή των 105.5% συν δεδουλευμένους τόκους. Η BOC PCL έλαβε έγκυρες προσφορές για ονομαστικό ποσό ύψους €207 εκατ., οι οποίες έγιναν αποδεκτές. Μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2021 το Συγκρότημα αγόρασε από την ανοικτή αγορά επιπρόσθετα ονομαστικό ποσό ύψους €7 εκατ. των ομολόγων που κατείχε η BOC PCL. Η BOC PCL πραγματοποίησε ένα κόστος ύψους €12,558 χιλ. (Σημ. 11). Τον Δεκέμβριο 2021, η BOC PCL αποφάσισε να εξασκήσει το δικαίωμα πρόωρης εξόφλησης του εναπομέναντος ονομαστικού ποσού του ομολόγου ύψους €43 εκατ. (εκ των οποίων €7 εκατ. κατέχονται από την BOC PCL) στις 19 Ιανουαρίου 2022 ενημερώνοντας σχετικά τους κατόχους του ομολόγου. Ολόκληρο το ποσό εξοφλήθηκε στην ονομαστική αξία στις 19 Ιανουαρίου 2022.

33. Δανειακό κεφάλαιο (συνέχεια)

Ομόλογο Δευτεροβάθμιου Κεφαλαίου - Απρίλιος 2021

Τον Απρίλιο 2021, η BOCH έκδωσε ένα Ομόλογο Δευτεροβάθμιου Κεφαλαίου μειωμένης εξασφάλισης ύψους €300 εκατ., εντός του Ευρωπαϊκού Προγράμματος Έκδοσης Μεσοπρόθεσμων Ομολογιακών Δανείων. Το ομόλογο εκδόθηκε στην ονομαστική αξία και φέρει ετήσιο επιτόκιο ύψους 6.625%. Ο τόκος επί του ομολόγου θα καταβάλλεται ετησίως αναδρομικά και θα επανακαθορισθεί στις 23 Οκτωβρίου 2026 στο πενταετές επιτόκιο swap rate που θα είναι σε ισχύ προσαυξημένο κατά 6.902% ετησίως μέχρι τις 23 Οκτωβρίου 2031, πληρωτέο ετησίως. Το ομόλογο λήγει στις 23 Οκτωβρίου 2031. Η BOCH έχει το δικαίωμα πρόωρης εξόφλησης του ομολόγου οποιαδήποτε μέρα κατά τη διάρκεια της περιόδου των έξι μηνών από τις 23 Απριλίου 2026 μέχρι τις 23 Οκτωβρίου 2026, υπό την αίρεση λήψεως όλων των απαραίτητων εποπτικών εγκρίσεων. Το ομόλογο είναι εισηγμένο στην αγορά Euro MTF του Χρηματιστηρίου του Λουξεμβούργου.

Ομόλογο υψηλής εξοφλητικής προτεραιότητας - Ιούνιος 2021

Τον Ιούνιο 2021, η BOC PCL έκδωσε ένα Ομόλογο υψηλής εξοφλητικής προτεραιότητας ύψους €300 εκατ. εντός του Ευρωπαϊκού Προγράμματος Έκδοσης Μεσοπρόθεσμων Ομολογιακών Δανείων. Το ομόλογο εκδόθηκε στην ονομαστική αξία και φέρει σταθερό ετήσιο επιτόκιο ύψους 2.50%. Ο τόκος επί του ομολόγου θα καταβάλλεται ετησίως αναδρομικά και θα επανακαθορισθεί στις 24 Ιουνίου 2026. Το ομόλογο λήγει στις 24 Ιουνίου 2027. Η BOC PCL έχει το δικαίωμα πρόωρης εξόφλησης του ομολόγου στις 24 Ιουνίου 2026, υπό την αίρεση λήψεως όλων των απαραίτητων εποπτικών εγκρίσεων. Το ομόλογο είναι εισηγμένο στην αγορά Euro MTF του Χρηματιστηρίου του Λουξεμβούργου. Το ομόλογο πληροί τα κριτήρια για την Ελάχιστη Απαίτηση Ιδίων Κεφαλαίων και Επιλέξιμων Υποχρεώσεων (MREL) και συμβάλλει στις απαιτήσεις για την Ελάχιστη Απαίτηση Ιδίων Κεφαλαίων και Επιλέξιμων Υποχρεώσεων (MREL) της BOC PCL.

Η δίκαιη αξία του δανειακού κεφαλαίου στις 31 Δεκεμβρίου 2021 γνωστοποιείται στη Σημείωση 22.

34. Δεδουλευμένα, αναβαλλόμενα έσοδα, λοιπές υποχρεώσεις και λοιπές προβλέψεις

	2021 €000	2020 €000
Φόροι πληρωτέοι και σχετικές προβλέψεις	11,168	8,982
Έκτακτη εισφορά για την άμυνα πληρωτέα	462	971
Υποχρέωση για ωφελήματα αφυπηρέτησης (Σημ. 14)	1,673	9,568
Προβλέψεις για απομείωση χρηματοοικονομικών εγγυήσεων και ανειλημμένων υποχρεώσεων (Σημ. 45.6.1 και 45.6.2)	21,945	19,658
Υποχρεώσεις για συμβάσεις συνδεδεμένες με επενδύσεις υπό διαχείριση	33,809	18,747
Δεδουλευμένα έξοδα και λοιπές προβλέψεις	79,482	63,942
Αναβαλλόμενα έσοδα	16,441	13,411
Υποχρεώσεις στη διαδικασία διακανονισμού	64,024	66,217
Υποχρεώσεις μίσθωσης (Σημ. 43)	33,981	45,955
Εισπράξεις για ομάδα εκποίησης που κατέχεται προς πώληση (Σημ. 29)	19,225	21,100
Λοιπές υποχρεώσεις	79,767	91,341
	361,977	359,892

Οι λοιπές υποχρεώσεις περιλαμβάνουν ένα ποσό ύψους €26,476 χιλ. (2020: €21,176 χιλ.) που σχετίζεται με την πρόβλεψη για το εγγυητικό τέλος για την μετατροπή των ΑΦΑ σε φορολογικές πιστώσεις (Σημ. 17).

Οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές (ECL) για τις χρηματοοικονομικές εγγυήσεις και ανειλημμένες υποχρεώσεις αναλύονται ανά στάδιο στον πιο κάτω πίνακα:

	2021 €000	2020 €000
Στάδιο 1	39	168
Στάδιο 2	293	1,120
Στάδιο 3	21,613	18,370
	21,945	19,658

35. Μετοχικό κεφάλαιο

	2021		2020	
	Αριθμός μετοχών (χιλ.)	€000	Αριθμός μετοχών (χιλ.)	€000
<i>Εγκεκριμένο</i>				
Συνήθεις μετοχές €0.10 η κάθε μία	10,000,000	1,000,000	10,000,000	1,000,000
<i>Εκδοθέν</i>				
1 Ιανουαρίου και 31 Δεκεμβρίου	446,200	44,620	446,200	44,620

Εγκεκριμένο και εκδοθέν μετοχικό κεφάλαιο

Όλες οι εκδομένες μετοχές φέρουν τα ίδια δικαιώματα.

Δεν υπήρχαν αλλαγές στο εγκεκριμένο και εκδοθέν μετοχικό κεφάλαιο κατά το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021 και 2020.

Αποθεματικό από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο

2021

Δεν υπήρχαν αλλαγές στο αποθεματικό από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο κατά το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021.

2020

Η Εταιρία μετά από σχετική απόφαση των μετόχων της στην Ετήσια Γενική Συνέλευση το Μάιο του 2020 και αφού έλαβε έγκριση από την ΕΚΤ το Σεπτέμβριο του 2020 και από το Ανώτατο Δικαστήριο της Ιρλανδίας (σύμφωνα με το άρθρο 85(1) του περί Εταιριών Νόμου 2014 της Ιρλανδίας), εφάρμοσε διαδικασία μείωσης κεφαλαίου το Νοέμβριο του 2020, η οποία είχε ως αποτέλεσμα την επαναταξινόμηση ποσού ύψους €700 εκατ. του αποθεματικού από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο της Εταιρείας ως διανεμητέα αποθεματικά (αδιανεμήτα κέρδη).

Ίδιες μετοχές της Εταιρίας

Το τμήμα αγοράς, συμπεριλαμβανομένων των άμεσα αποδοτέων επιπρόσθετων εξόδων (μετά τη φορολογία), για μετοχές της Εταιρίας που κατέχονται από οντότητες που ελέγχονται από το Συγκρότημα αφαιρούνται από τα ίδια κεφάλαια ως ίδιες μετοχές μέχρι την ακύρωσή τους ή την επανέκδοσή τους. Δεν αναγνωρίζεται οποιοδήποτε κέρδος ή ζημιά στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων κατά την αγορά, πώληση, έκδοση ή ακύρωση αυτών των μετοχών.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2021 η θυγατρική εταιρία του Συγκροτήματος που διεξάγει ασφαλιστικές εργασίες κλάδου ζωής είχε στην κατοχή της 142 χιλ. συνήθεις μετοχές της Εταιρίας ονομαστικής αξίας €0.10 η κάθε μία (2020: 142 χιλ. συνήθεις μετοχές ονομαστικής αξίας €0.10 η κάθε μία), ως μέρος των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που επενδύονται προς όφελος των ασφαλισμένων. Η αξία κτήσεως των μετοχών αυτών ήταν €21,463 χιλ. (2020: €21,463 χιλ.).

Οι ίδιες μετοχές της Εταιρίας αντιπροσωπεύουν το 0.03% του συνολικού εκδομένου μετοχικού κεφαλαίου της (2020: 0.03%).

Η Εταιρία δεν παρείχε οικονομική βοήθεια επιτρεπόμενη από το Άρθρο 82 της Νομοθεσίας για Εταιρίες 2014 για την αγορά των μετοχών της.

Δικαιώματα Προαίρεσης Αγοράς Μετοχών

Σε συνέχεια της σύστασης της Εταιρίας και τον καθορισμό της ως τη νέα μητρική εταιρία του Συγκροτήματος τον Ιανουάριο 2017, το Μακροπρόθεσμο Σχέδιο Παροχής Κινήτρων αντικαταστάθηκε από το Σχέδιο Δικαιωμάτων Προαίρεσης Αγοράς Μετοχών, το οποίο λειτουργεί στο επίπεδο της Εταιρίας. Το Σχέδιο Δικαιωμάτων Προαίρεσης Αγοράς Μετοχών είναι πανομοιότυπο με το Μακροπρόθεσμο Σχέδιο Παροχής Κινήτρων, εκτός από το γεγονός ότι ο αριθμός μετοχών που θα εκδοθούν μετά από την εξάσκηση των δικαιωμάτων του Σχεδίου Δικαιωμάτων Προαίρεσης Αγοράς Μετοχών δεν θα υπερβαίνει τις 8,922,945 συνήθεις μετοχές ονομαστικής αξίας €0.10 η κάθε μία και η τιμή εξάσκησης έχει καθοριστεί σε €5.00 ανά μετοχή. Η ημερομηνία εξάσκησης των δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών επεκτάθηκε για περίοδο μεταξύ 4-10 ετών μετά από την ημερομηνία παραχώρησής τους.

35. Μετοχικό κεφάλαιο (συνέχεια)

Δικαιώματα Προαίρεσης Αγοράς Μετοχών (συνέχεια)

Μετά την ημερομηνία αντικατάστασης του Μακροπρόθεσμου Σχεδίου Παροχής Κινήτρων από το Σχέδιο Δικαιωμάτων Προαίρεσης Αγοράς Μετοχών στο επίπεδο της Εταιρίας, δεν παραχωρήθηκαν οποιαδήποτε δικαιώματα προαίρεσης αγοράς μετοχών και το Σχέδιο Δικαιωμάτων Προαίρεσης Αγοράς Μετοχών παραμένει παγιοποιημένο. Οποιοσδήποτε μετοχές που σχετίζονται με το Σχέδιο Δικαιωμάτων Προαίρεσης Αγοράς Μετοχών φέρουν δικαιώματα αναφορικά με τον έλεγχο της Εταιρίας, τα οποία μπορούν να ασκηθούν μόνο απευθείας από τον υπάλληλο.

Λοιποί συμμετοχικοί τίτλοι

	2021	2020
	€000	€000
Χρεόγραφα Πρόσθετου Κεφαλαίου Κατηγορίας 1	220,000	220,000

Τον Δεκέμβριο 2018 η Εταιρία έκδωσε Χρεόγραφα Πρόσθετου Κεφαλαίου Κατηγορίας 1 (Χρεόγραφα Κεφαλαίου 1) ύψους €220 εκατ. Τα Χρεόγραφα Κεφαλαίου 1 δεν είναι εξασφαλισμένα και αποτελούν υποχρέωση μειωμένης εξασφάλισης της Εταιρίας. Το επιτόκιο ανέρχεται σε 12.50% και είναι πληρωτέο σε εξαμηνιαία βάση. Κατά το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021 έγιναν δύο πληρωμές κουπονιών στους κατόχους Χρεογράφων Πρόσθετων Κεφαλαίων Κατηγορίας 1 ύψους €27,500 χιλ. και έχουν αναγνωριστεί στα αδιανέμητα κέρδη (2020: €27,500 χιλ.). Η Εταιρία έχει την ευχέρεια να ακυρώσει τις πληρωμές επιτοκίου για απεριόριστο χρονικό διάστημα, και σε μη συσσωρευτική βάση, ενώ υπό συγκεκριμένες συνθήκες οι πληρωμές επιτοκίου υπόκεινται σε υποχρεωτική ακύρωση. Τα Χρεόγραφα Κεφαλαίου 1 είναι αορίστου διάρκειας και δεν έχουν καθορισμένη ημερομηνία αποπληρωμής, αλλά μπορούν να εξοφληθούν (στο σύνολο τους, αλλά όχι εν μέρει), κατ' επιλογή της Εταιρίας κατά την πέμπτη επέτειο της ημερομηνίας έκδοσης και κάθε επόμενη πέμπτη επέτειο, υπό την προϋπόθεση της προηγούμενης έγκρισης του επόπτη. Τα Χρεόγραφα Κεφαλαίου 1 είναι εισηγμένα για διαπραγμάτευση στην αγορά Luxembourg Stock Exchange's Euro Multilateral Trading Facility (MTF).

36. Μερίσματα

Βάσει της απόφασης της ΔΕΕΑ το 2019, που παρέμεινε σε εφαρμογή κατά το 2021, μετά από σχετική ανακοίνωση της ΕΚΤ, η Εταιρία και η BOC PCL υπόκεινται σε απαγόρευση διανομής μερισμάτων από τις εποπτικές αρχές, παρόμοια με τα προηγούμενα χρόνια. Μετά την απόφαση της ΔΕΕΑ το 2021, η Εταιρία και η BOC PCL συνεχίζονται να υπόκεινται σε απαγόρευση διανομής μερισμάτων. Αυτή η απαγόρευση δεν ισχύει εάν οι διανομές γίνονται μέσω της έκδοσης νέων κοινών μετοχών στους μετόχους που είναι επιλέξιμοι ως Κεφάλαιο Κοινών Μετοχών της κατηγορίας 1. Δεν ανακοινώθηκαν ούτε καταβλήθηκαν μερίσματα κατά τα έτη 2021 και 2020.

Η απαγόρευση δεν ισχύει για την πληρωμή κουπονιών για τα Χρεόγραφα Κεφαλαίου 1 που εκδόθηκαν από την Εταιρία και την BOC PCL.

37. Αδιανέμητα κέρδη

Για σκοπούς διανομής μερίσματος, τα αδιανέμητα κέρδη στο επίπεδο της Εταιρίας, είναι το μόνο αποθεματικό που είναι διανεμητέο.

Εταιρίες, φορολογικοί κάτοικοι Κύπρου, που δεν διανέμουν τουλάχιστον το 70% των κερδών τους μετά τη φορολογία όπως προσδιορίζονται από τον περί Εκτάκτου Εισφοράς για την Άμυνα Νόμο κατά τη διάρκεια των δύο ετών από το τέλος του φορολογικού έτους στο οποίο τα κέρδη αναφέρονται, θα θεωρείται πως έχουν διανέμει αυτό το ποσό ως μέρισμα. Έκτακτη αμυντική εισφορά προς 17% είναι πληρωτέα πάνω σε αυτή τη λογιζόμενη διανομή μερίσματος στην έκταση που οι μέτοχοι της Εταιρίας κατά το τέλος της περιόδου των δύο ετών από το τέλος του φορολογικού έτους στο οποίο τα κέρδη αναφέρονται, είναι άμεσα ή έμμεσα φορολογικοί κάτοικοι Κύπρου ή άτομα που έχουν κατοικία την Κύπρο. Λογιζόμενη διανομή δεν εφαρμόζεται αναφορικά με κέρδη που αναλογούν άμεσα ή έμμεσα σε μετόχους που δεν είναι φορολογικοί κάτοικοι Κύπρου και άτομα μετόχους που δεν έχουν κατοικία την Κύπρο. Από την 1 Μαρτίου 2019, η λογιζόμενη διανομή μερίσματος υπόκειται σε 1.70% συνεισφορά στο Γενικό Σύστημα Υγείας (ΓΕΣΥ), αυξημένη συνεισφορά σε 2.65% από 1 Μαρτίου 2020, με εξαίρεση την περίοδο από Απρίλιο 2020 μέχρι Ιούνιο 2020 που η συνεισφορά ανήλθε σε 1.70%.

Το ποσό της λογιζόμενης διανομής μερίσματος μειώνεται με οποιοδήποτε πραγματικό μέρισμα που έχει πληρωθεί για το έτος στο οποίο αναφέρονται τα κέρδη.

Αυτή η έκτακτη εισφορά για την άμυνα και η συνεισφορά στο ΓΕΣΥ καταβάλλονται από την Εταιρία για λογαριασμό των μετόχων της. Κατά το 2021, η έκτακτη εισφορά άμυνας και εισφορά στο ΓΕΣΥ στη λογιζόμενη διανομή μερίσματος ύψους €82 χιλ. (2020: €1 χιλ.) καταβλήθηκε από την Εταιρία. Η BOC PCL δεν είχε κέρδη μετά την φορολογία για το τρέχον έτος όπως ορίζονται από τον Νόμο Έκτακτης Αμυντικής Εισφοράς και ως εκ τούτου δεν καταβλήθηκε πληρωμή κατά το 2021 και 2020.

38. Συναλλαγές για λογαριασμό πελατών

Το Συγκρότημα προσφέρει υπηρεσίες διαχείρισης κεφαλαίων και θεματοφυλακής που συνεπάγον την κατοχή ή επένδυση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων για λογαριασμό πελατών του. Το Συγκρότημα δεν έχει ευθύνη έναντι των πελατών του για τυχόν αφερεγγυότητα άλλων τραπεζών ή οργανισμών. Τα περιουσιακά στοιχεία υπό διαχείριση και θεματοφυλακή δεν περιλαμβάνονται στον ενοποιημένο ισολογισμό του Συγκροτήματος, εκτός εάν έχουν τοποθετηθεί με το Συγκρότημα. Το σύνολο των περιουσιακών στοιχείων υπό διαχείριση και θεματοφυλακή στις 31 Δεκεμβρίου 2021 ήταν €1,577,173 χιλ. (2020: €1,266,399 χιλ.).

39. Επιδικίες, υπό διαιτησία διαφορές, κανονιστικά και άλλα θέματα

Το Συγκρότημα, στο πλαίσιο των συνήθων δραστηριοτήτων του, υπόκειται σε έρευνες και ανακρίσεις, αιτήματα για παροχή πληροφοριών, ελέγχους, έρευνες, νομικές και άλλες διαδικασίες από τις εποπτικές αρχές, κυβερνητικούς και άλλους δημόσιους φορείς, πραγματικές και επαπειλούμενες, που αφορούν την καταλληλότητα και την επάρκεια των συμβουλών που δόθηκαν στους πελάτες ή την μη παροχή συμβουλών, τις πρακτικές δανεισμού και τιμολόγησης, τις υποχρεώσεις του Συγκροτήματος σε ότι αφορά την πρακτική σε θέματα πωλήσεων και τις υποχρεώσεις αποκάλυψης πληροφοριών, την τήρηση αρχείων, την αρχειοθέτηση και διάφορα άλλα θέματα. Επιπρόσθετα, ως αποτέλεσμα της επιδείνωσης της Κυπριακής οικονομίας και του τραπεζικού τομέα το 2012 και την μετέπειτα αναδιάρθρωση της BOC PCL το 2013 ως αποτέλεσμα των Διαταγμάτων Διάσωσης με Ίδια Μέσα, η BOC PCL υπόκειται σε μεγάλο αριθμό νομικών διαδικασιών και ερευνών που είτε προηγούνται, ή προκύπτουν από γεγονότα που συνέβησαν κατά τη διάρκεια της περιόδου των Διαταγμάτων Διάσωσης με Ίδια Μέσα. Υπάρχουν επίσης περιπτώσεις όπου το Συγκρότημα μπορεί να συνάψει συμφωνία διακανονισμού. Αυτό μπορεί να συμβεί μόνο εάν ο διακανονισμός αυτός είναι προς το συμφέρον της BOC PCL (ο διακανονισμός αυτός δεν συνιστά παραδοχή αδικήματος) και πραγματοποιείται μόνο μετά από νομική συμβουλή και μετά από όλες τις εγκρίσεις από τα αρμόδια όργανα της διοίκησης.

39. Επιδικίες, υπό διαιτησία διαφορές, κανονιστικά και άλλα θέματα (συνέχεια)

Εκτός από τα θέματα που περιγράφονται πιο κάτω, το Συγκρότημα δεν θεωρεί ότι οποιαδήποτε θέματα είναι σημαντικά είτε σε ατομική βάση είτε συλλογικά. Το Συγκρότημα δεν γνωστοποίησε την εκτίμησή του για την πιθανή οικονομική επίδραση στις ενδεχόμενες υποχρεώσεις που προκύπτουν από αυτά τα θέματα, όπου δεν είναι πρακτικά εφικτό να υπολογιστεί, επειδή είναι πρόωρο ή η έκβασή τους είναι αβέβαιη ή, σε περιπτώσεις όπου είναι πρακτικά εφικτό, η γνωστοποίησή τους θα μπορούσε να είναι επιβλαβής για το χειρισμό των θεμάτων. Αναγνωρίστηκαν προβλέψεις για εκείνες τις περιπτώσεις για τις οποίες το Συγκρότημα είναι σε θέση να υπολογίσει πιθανές ζημιές (Σημ. 5.4). Όταν μια πρόβλεψη σε ατομική βάση είναι σημαντική, το γεγονός ότι έγινε πρόβλεψη αναφέρεται. Η αναγνώριση οποιασδήποτε πρόβλεψης δεν συνιστά παραδοχή αδικπραγίας ή νομικής ευθύνης. Παρόλο που η έκβαση αυτών των θεμάτων είναι από τη φύση τους αβέβαιη, η διοίκηση πιστεύει ότι, με βάση τη διαθέσιμη πληροφόρηση, έχουν γίνει κατάλληλες προβλέψεις σε σχέση με τις νομικές διαδικασίες και τα κανονιστικά και άλλα θέματα στις 31 Δεκεμβρίου 2021, και ως εκ τούτου δεν προβλέπεται ότι αυτά τα θέματα, όταν θα ολοκληρωθούν, θα έχουν σημαντική επίδραση στη χρηματοοικονομική θέση του Συγκροτήματος.

39.1 Επιδικίες και υπό διαιτησία διαφορές

Έρευνες και δικαστικές υποθέσεις αναφορικά με τίτλους που εκδόθηκαν από την BOC PCL

Αριθμός θεσμικών και ιδιωτών πελατών έχουν καταχωρήσει διάφορες ξεχωριστές αγωγές εναντίον της BOC PCL ισχυριζόμενοι ότι είχαν παραπλανηθεί σε σχέση με την αγορά χρεωστικών τίτλων, που είχαν εκδοθεί από την BOC PCL μεταξύ του 2007 και 2011. Οι αποζημιώσεις που απαιτούνται περιλαμβάνουν την επιστροφή των χρημάτων που οι επενδυτές είχαν καταβάλει για αυτούς τους τίτλους. Επί του παρόντος, εκκρεμούν οι απαιτήσεις ενώπιον δικαστηρίων στην Κύπρο και στην Ελλάδα, καθώς και οι αποφάσεις και τα πρόστιμα που επιβλήθηκαν στην BOC PCL για τα εν λόγω θέματα από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς (ΕΚ) Κύπρου και/ή την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς (ΕΚ) Ελλάδος.

Τα χρεόγραφα και αξιόγραφα κεφαλαίου για τα οποία έχουν ασκηθεί αγωγές είναι τα ακόλουθα: Αξιόγραφα Κεφαλαίου 2007, Μετατρέψιμα Χρεόγραφα 2008, Μετατρέψιμα Αξιόγραφα Κεφαλαίου (ΜΑΚ) 2009 και Μετατρέψιμα Αξιόγραφα Ενισχυμένου Κεφαλαίου (ΜΑΕΚ) 2011.

Η BOC PCL υπερασπίζεται αυτές τις απαιτήσεις, ιδίως όσον αφορά τους θεσμικούς επενδυτές και ιδιώτες αγοραστές που είχαν λάβει επενδυτικές συμβουλές από ανεξάρτητους συμβούλους επενδύσεων. Στην περίπτωση των ιδιωτών επενδυτών, αν μπορεί να τεκμηριωθεί ότι τα αρμόδια στελέχη της BOC PCL τους 'έπεισαν' να προχωρήσουν με την αγορά και/ή προσέφεραν 'επενδυτική συμβουλή', η BOC PCL πιθανόν να αντιμετωπίσει σημαντικές δυσκολίες. Μέχρι σήμερα, αριθμός υποθέσεων έχουν εκδικαστεί στην Ελλάδα. Η BOC PCL άσκησε έφεση κατά εκείνων των υποθέσεων που δεν εκδικάστηκαν υπέρ της. Η ολοκλήρωση των διαδικασιών στα δικαστήρια της Ελλάδας αναμένεται να διαρκέσει αρκετά χρόνια.

Μέχρι τώρα, έχουν κριθεί σε επίπεδο Αρείου Πάγου (το Ανώτατο Δικαστήριο της Ελλάδας) τρεις υποθέσεις υπέρ της BOC PCL και οι δύο εναντίον της. Οι εν λόγω υποθέσεις που κρίθηκαν υπέρ της BOC PCL και αφορούν αξιόγραφα κεφαλαίου επιτρέπουν στη BOC PCL να στηρίζει την υπεράσπιση της στην αρχή της 'Ματαίωσης' (frustration) (δηλαδή σε παρεμβαλλόμενο γεγονός εκτός του ελέγχου της BOC PCL, που στην περίπτωση αυτή αφορά την αναδιάρθρωση και ανακεφαλαιοποίηση της BOC PCL μέσω της διάσωσης με ίδια μέσα των καταθέσεων), για να καταδείξει ότι τα ρίσκα που σχετίζονται με την πώληση των αξιόγραφων κεφαλαίου ως αποτέλεσμα των συνεπειών της διάσωσης με ίδια μέσα ήταν απρόβλεπτα. Οι υποθέσεις θα επανεξεταστούν από το Εφετείο σύμφωνα με οδηγίες από τον Άρειο Πάγο. Η μία εκ των υποθέσεων που κέρδισε η BOC PCL έχει ολοκληρωθεί σε όλα τα επίπεδα. Οι δυο υποθέσεις που έχασε η BOC PCL δε θα επανεξεταστούν και έτσι θεωρούνται και αυτές ολοκληρωμένες.

Στην Κύπρο έχουν εκδοθεί μέχρι στιγμής εννιά αποφάσεις σχετικά με τα αξιόγραφα κεφαλαίου της BOC PCL. Επτά εκ των εν λόγω αποφάσεων έχουν εκδοθεί υπέρ της BOC PCL (απορρίπτοντας τις αγωγές των εναγόντων) και δύο κατά της BOC PCL. Η BOC PCL άσκησε έφεση κατά της μίας εκ των αποφάσεων που εκδόθηκαν εναντίον της. Σε τέσσερις από τις επτά υποθέσεις στις οποίες κέρδισε η BOC PCL, οι ενάγοντες έχουν ασκήσει έφεση. Αξίζει να σημειωθεί ότι η προθεσμία για καταχώρηση αγωγών που αφορούν αξιόγραφα και άλλα θέματα των οποίων η βάση της αγωγής συμπληρώθηκε πριν από και μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2015, έχει παρέλθει στις 31 Δεκεμβρίου 2021.

Η πρόβλεψη έγινε βάσει της καλύτερης δυνατής εκτίμησης της διοίκησης για πιθανές εκροές για τις επιδικίες κεφαλαιακών χρεογράφων.

39. Επιδικίες, υπό διαιτησία διαφορές, κανονιστικά και άλλα θέματα (συνέχεια)

39.1 Επιδικίες και υπό διαιτησία διαφορές (συνέχεια)

Δικαστικές υποθέσεις για Διάσωση με Ίδια Μέσα Καταθέτες

Αριθμός καταθετών της BOC PCL, που ισχυρίζονται ότι επηρεάστηκαν αρνητικά από το κούρεμα των καταθέσεων, καταχώρησαν αγωγές κατά της BOC PCL και άλλων μερών (όπως η ΚΤΚ και το Υπουργείο Οικονομικών της Κύπρου) καθώς και εναντίον της BOC PCL ως συνεχιστής της Λαϊκής Τράπεζας στη βάση, μεταξύ άλλων, ότι ο 'περί Εξυγίανσης Πιστωτικών και Άλλων Ιδρυμάτων Νόμος του 2013' και τα περί Διάσωσης με Ίδια Μέσα Διατάγματα αντίκεινται στο Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας και στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Οι καταθέτες ζητούν αποζημιώσεις για τις ζημιές που ισχυρίζονται ότι έχουν υποστεί από το κούρεμα των καταθέσεων. Η BOC PCL υπερασπίζεται τη θέση της.

Η BOC PCL κέρδισε υπόθεση κουρέματος που αφορούσε φερόμενη παράλειψη να ακολουθήσει τις οδηγίες πριν από τη διάσωση, τον Ιούνιο 2020. Οι ενάγοντες άσκησαν έφεση σχετικά με την απόφαση.

Η BOC PCL κέρδισε την πρώτη υπόθεση που αφορά το διάταγμα περί διάσωσης με ίδια μέσα τον Ιανουάριο του 2022. Το Δικαστήριο ουσιαστικά αποφάσισε ότι τα μέτρα που εφάρμοσε η κυβέρνηση ήταν απαραίτητα για αποφευχθεί η κατάρρευση του χρηματοοικονομικού τομέα, η οποία θα είχε καταστροφικές συνέπειες για την οικονομία της χώρας. Κάτω από τις προαναφερθείσες περιστάσεις η κυβέρνηση μπορούσε να βασιστεί στο δικαίωμα της ανάγκης κατά την εφαρμογή του κουρέματος.

Μέτοχοι

Καταχωρήθηκαν πολυάριθμες προσφυγές ενώπιον του Ανωτάτου Δικαστηρίου, από μετόχους το 2013 εναντίον της Κυβέρνησης και της ΚΤΚ σε σχέση με την απομείωση του ποσοστού συμμετοχής τους, ως αποτέλεσμα της ανακεφαλαιοποίησης βάσει του Νόμου περί Εξυγίανσης και των περί Διάσωσης με Ίδια Μέσα Διαταγμάτων που εκδόθηκαν βάσει αυτού. Αυτές οι δικαστικές διαδικασίες επιζητούσαν την ακύρωση και τον παραμερισμό των περί Διάσωσης με Ίδια Μέσα Διαταγμάτων ως αντισυνταγματικά και/ή παράνομα και/ή αντικανονικά. Η BOC PCL εμφανίστηκε στις διαδικασίες αυτές ως ενδιαφερόμενο μέρος και υποστήριξε πως οι υποθέσεις θα πρέπει να κριθούν στο πλαίσιο του ιδιωτικού δικαίου. Το Ανώτατο Δικαστήριο αποφάνθηκε τον Οκτώβριο 2014 ότι οι διαδικασίες αυτές εμπίπτουν στο πλαίσιο του ιδιωτικού και δημόσιου δικαίου και ως εκ τούτου εμπίπτουν στη δικαιοδοσία των Επαρχιακών Δικαστηρίων.

Κατά την παρούσα ημερομηνία, τόσο ο Νόμος περί Εξυγίανσης, όσο και τα περί Διάσωσης με Ίδια Μέσα Διατάγματα δεν έχουν ακυρωθεί από τα δικαστήρια και έτσι παραμένουν νομικά έγκυρα και σε ισχύ. Αριθμός αγωγών για αποζημιώσεις έχει ήδη καταχωρηθεί και συνεχίζουν να καταχωρούνται ενώπιον των Επαρχιακών Δικαστηρίων της Κύπρου ισχυριζόμενες είτε την αντισυνταγματικότητα του Νόμου περί Εξυγίανσης και των περί διάσωσης με Ίδια Μέσα Διατάγματα, ή τη μη σωστή εκτέλεση από την BOC PCL (αναφορικά με τον τρόπο και τη μεθοδολογία με την οποία τα εν λόγω Διατάγματα έχουν εφαρμοστεί), ή ότι η BOC PCL απέτυχε να ακολουθήσει οδηγίες έγκαιρα πριν την εφαρμογή της διάσωσης με ίδια μέσα. Η BOC PCL προτίθεται να αμφισβητήσει όλες αυτές τις απαιτήσεις.

Νομική θέση του Συγκροτήματος

Όλες οι πιο πάνω αγωγές αμφισβητούνται έντονα από το Συγκρότημα, σε στενή διαβούλευση με τις αρμόδιες πολιτειακές και κυβερνητικές αρχές. Η θέση του Συγκροτήματος είναι ότι ο Νόμος περί Εξυγίανσης και τα Διατάγματα υπερισχύουν όλων των άλλων νόμων. Ως έχουν τα πράγματα, τόσο ο Νόμος περί Εξυγίανσης όσο και τα Διατάγματα που εκδόθηκαν δυνάμει αυτού, είναι συνταγματικά και νόμιμα, δεδομένου ότι έχουν θεσπιστεί σωστά και δεν έχουν μέχρι στιγμής ακυρωθεί από οποιοδήποτε δικαστήριο.

Υπόθεση Ταμείου Προνοίας

Τον Δεκέμβριο 2015, το Ταμείο Προνοίας των Υπαλλήλων της BOC PCL (το Ταμείο Προνοίας) καταχώρησε αγωγή εναντίον της BOC PCL απαιτώντας την καταβολή ποσού €70 εκατ. το οποίο, ως ο ισχυρισμός του, οφείλεται ως μέρος της συνεισφοράς της BOC PCL βάσει συμφωνίας με την συντεχνία ημερομηνίας 31 Δεκεμβρίου 2011. Με βάση τη διαθέσιμη πληροφόρηση, δεν είναι εφικτό στο παρόν στάδιο να γίνει οποιαδήποτε πρόβλεψη ως προς το αποτέλεσμα αυτού του θέματος, περιλαμβανομένου του όποιου χρονοδιαγράμματος ή της όποιας επίδρασης στη BOC PCL.

Δικαστικές υποθέσεις εργοδότησης

Πρώην ανώτερα στελέχη της BOC PCL έχουν κινήσει εναντίον της BOC PCL μία αγωγή για ισχυριζόμενη άδικη απόλυση και μία αγωγή για τα ωφελήματα τους στο Ταμείο Προνοίας εναντίον της BOC PCL και των Καταπιστευματοδόχων του Ταμείου Προνοίας. Τον Ιούλιο του 2021 η διαφορά αυτή επιλύθηκε και η έφεση αποσύρθηκε. Το Συγκρότημα δεν θεωρεί ότι η υπόθεση που συνεχίζει να υφίσταται θα έχει σημαντική επίδραση στη χρηματοοικονομική του θέση.

39. Επιδικίες, υπό διαιτησία διαφορές, κανονιστικά και άλλα θέματα (συνέχεια)

39.1 Επιδικίες και υπό διαιτησία διαφορές (συνέχεια)

Επιπλέον, αρκετοί πρώην υπάλληλοι κατέθεσαν αγωγές κατά της BOC PCL αμφισβητώντας τα ποσά που έλαβαν σχετικά με τα διάφορα σχέδια εθελούσιας εξόδου. Κατά την ημερομηνία αναφοράς το Συγκρότημα δεν αναμένει ότι αυτές οι ενέργειες θα έχουν σημαντική επίδραση στην χρηματοοικονομική του θέση.

Νομικές υποθέσεις δανείων σε Ελβετικό Φράγκο στην Κύπρο και στο Ηνωμένο Βασίλειο

Έχουν κινηθεί αγωγές κατά της BOC PCL από πελάτες που έχουν δανειστεί σε ξένα νομίσματα (κυρίως σε Ελβετικό Φράγκο). Ο κύριος ισχυρισμός σε αυτές τις υποθέσεις ήταν ότι η BOC PCL παραπλάνησε τους δανειζόμενους και/ή έδωσε ανακριβή στοιχεία, παραβιάζοντας την ισχύουσα νομοθεσία. Η BOC PCL αμφισβητεί αυτές τις νομικές διαδικασίες. Το Συγκρότημα δεν αναμένει ότι αυτές οι διαδικασίες θα έχουν σημαντική επίδραση στη χρηματοοικονομική του θέση.

Απαιτήσεις δανεισμού ακινήτων υπηκόων του Ηνωμένου Βασιλείου

Η BOC PCL είναι εναγόμενη σε ορισμένες διαδικασίες με τον ισχυρισμό ότι η BOC PCL είναι νομικά υπεύθυνη για υποτιθέμενη, μεταξύ άλλων, παραπλανητική χορήγηση δανείων για αγορά ακινήτων στην Κύπρο από Βρετανούς υπηκόους. Οι διαδικασίες στο Ηνωμένο Βασίλειο έχουν ανασταλεί, ούτως ώστε τα ενδιαφερόμενα μέρη να έχουν χρόνο να διαπραγματευτούν πιθανούς διακανονισμούς. Το Συγκρότημα δεν αναμένει ότι αυτές οι διαπραγματεύσεις θα οδηγήσουν σε εκρόή για το Συγκρότημα.

Υποθέσεις τραπεζικών εργασιών

Υπάρχουν ορισμένες υποθέσεις που αφορούν τραπεζικές εργασίες όπου τα απαιτούμενα ποσά είναι σημαντικά. Αυτές οι υποθέσεις αφορούν κυρίως ισχυρισμούς σχετικά με τις τυπικές πολιτικές και διαδικασίες της BOC PCL που φέρεται να έχουν ως αποτέλεσμα ζημιές και άλλες απώλειες για τους ενάγοντες. Περαιτέρω, διάφορες άλλες υποθέσεις που αφορούν τραπεζικές εργασίες όπου τα σχετικά ποσά δεν είναι τόσο σημαντικά, έχουν αξιολογηθεί από τη διοίκηση και έχουν ληφθεί κατάλληλες προβλέψεις. Η διοίκηση έχει αξιολογήσει είτε την πιθανότητα απώλειας ως απομακρυσμένη και/ή δεν αναμένει ότι τυχόν μελλοντικές εκροές σε σχέση με αυτές τις υποθέσεις θα έχουν σημαντική επίδραση στην χρηματοοικονομική θέση του Συγκροτήματος. Τέτοια ζητήματα προκύπτουν ως αποτέλεσμα των δραστηριοτήτων του Συγκροτήματος και η διοίκηση αξιολογεί κατάλληλα τα γεγονότα και τους κινδύνους κάθε υπόθεσης ανάλογα.

Γενικές ποινικές έρευνες και διαδικασίες

Ο Γενικός Εισαγγελέας και η Κυπριακή Αστυνομία (η Αστυνομία) διεξάγουν διάφορες έρευνες και ανακρίσεις σε σχέση με την οικονομική κρίση, η οποία κορυφώθηκε τον Μάρτιο 2013. Η BOC PCL συνεργάζεται πλήρως με τον Γενικό Εισαγγελέα και την Αστυνομία και παρέχει όλη την απαιτούμενη πληροφόρηση. Σύμφωνα με τις πληροφορίες που είναι διαθέσιμες επί του παρόντος, το Συγκρότημα είναι της άποψης ότι περαιτέρω έρευνες ή απαιτήσεις που ενδέχεται να προκύψουν από τις εν λόγω έρευνες δεν θα έχουν σημαντική επίδραση στη χρηματοοικονομική θέση του Συγκροτήματος.

Άλλες υποθέσεις

Βρίσκεται σε εξέλιξη έρευνα που σχετίζεται με δυνητικά υπερεκτιμημένες ή/και πλασματικές αξιώσεις που πληρώθηκαν από την ασφαλιστική θυγατρική εταιρεία γενικού κλάδου του Συγκροτήματος. Οι πληροφορίες που συνήθως απαιτούνται από το ΔΛΠ 37 'Προβλέψεις, ενδεχόμενες υποχρεώσεις και ενδεχόμενα περιουσιακά στοιχεία' δεν παρουσιάζονται με την αιτιολογία ότι αναμένεται να επηρεάσει σοβαρά το αποτέλεσμα της έρευνας και/ή την πιθανή ανάληψη νομικής δράσης. Βάσει των διαθέσιμων πληροφοριών επί του παρόντος, η διοίκηση θεωρεί ότι είναι απίθανο να υπάρχουν σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις στην χρηματοοικονομική θέση και την κεφαλαιακή επάρκεια της ασφαλιστικής θυγατρικής εταιρείας γενικού κλάδου και, ως εκ τούτου, του Συγκροτήματος, λαμβάνοντας επίσης υπόψη ότι είναι σχεδόν βέβαιο ότι θα ληφθούν αποζημιώσεις από σχετική ασφαλιστική κάλυψη, κατά τον διακανονισμό οποιασδήποτε υποχρέωσης που μπορεί να προκύψει.

39.2 Κανονιστικά θέματα

Έρευνα Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς (ΕΚ) Ελλάδος

Η ΕΚ Ελλάδος βρίσκεται στη διαδικασία διερεύνησης θεμάτων που αφορούν την επένδυση του Συγκροτήματος σε ομόλογα του Ελληνικού Δημοσίου από το 2009 μέχρι το 2011, που περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων τη μη δημοσιοποίηση σημαντικών πληροφοριών για τα ΜΑΚ και ΜΑΕΚ της BOC PCL και για το ενημερωτικό δελτίο έκδοσης δικαιωμάτων προτίμησης (παρακολουθώντας την έρευνα που διενεργήθηκε από την ΕΚ Κύπρου το 2013), την επαναταξινόμηση των ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου, τις γνωστοποιήσεις για τον Μηχανισμό Παροχής Έκτακτης Ρευστότητας (ELA) και τους ισχυρισμούς ορισμένων επενδυτών όσον αφορά τη μη συμμόρφωση της BOC PCL με την Οδηγία για τις Αγορές Χρηματοπιστωτικών Μέσων (MiFID) για τις άμεσες επενδύσεις επενδυτών σε Ομόλογα Ελληνικού Δημοσίου.

39. Επιδίκες, υπό διαιτησία διαφορές, κανονιστικά και άλλα θέματα (συνέχεια)

39.2 Κανονιστικά θέματα (συνέχεια)

Σε αυτό το στάδιο, δεν μπορεί να γίνει συγκεκριμένη εκτίμηση για το αποτέλεσμα των ερευνών ή για το ύψος των πιθανών προστίμων, παρόλο που δεν αναμένεται ότι οποιαδήποτε προκύπτουσα υποχρέωση ή αποζημίωση θα έχει σημαντική επίδραση στη χρηματοοικονομική θέση του Συγκροτήματος.

Φορέας Επιθεώρησης Εργασίας της Ελλάδος

Αναφορικά με άλλα πιθανά θέματα που αφορούν έκθεση της BOC PCL σε ζημιές, έχουν επιβληθεί δώδεκα πρόστιμα από το Φορέα Επιθεώρησης Εργασίας της Ελλάδος σε προηγούμενα χρόνια που αφορούν τα έτη πριν το 2013, τα οποία ανέρχονται σε συνολικό ποσό ύψους €84 χιλ.

Έρευνες Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς (ΕΚ) Κύπρου

Στις 31 Δεκεμβρίου 2021 και 31 Δεκεμβρίου 2020 δεν υπήρχε οποιαδήποτε εκκρεμούσα έρευνα της ΕΚ Κύπρου σε σχέση με την BOC PCL.

Κεντρική Τράπεζα Κύπρου (ΚΤΚ)

Η ΚΤΚ έχει πραγματοποιήσει ορισμένες έρευνες για να εκτιμήσει τη συμμόρφωση της BOC PCL σύμφωνα με τη νομοθεσία για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες (AML) που ίσχυε κατά τα έτη 2008-2015 και 2015-2018.

Μετά τις έρευνες και τα ευρήματα επιτόπιου ελέγχου, η ΚΤΚ κατέληξε στις 27 Ιανουαρίου 2021 ότι στην περίπτωση της νομοθεσίας AML 2008-2015 η BOC PCL παραβίασε ορισμένα άρθρα της εν λόγω νομοθεσίας και εκ πρώτης όψεως, απέτυχε να ενεργήσει σύμφωνα με ορισμένες διατάξεις του νόμου AML / αντιτρομοκρατικής χρηματοδότησης (CTF) και της οδηγίας CBC AML/CTF. Τον Οκτώβρη του 2021 η ΚΤΚ επέβαλε πρόστιμο ύψους €277 χιλ. προς την BOC PCL. Η BOC PCL κατέβαλε μειωμένο πρόστιμο και καταχώρησε προσφυγή έναντι της απόφασης και του προστίμου.

Μετά από τις έρευνες και τα ευρήματα επιτόπιου ελέγχου, η ΚΤΚ κατέληξε σε σχέση με τους φακέλους και τις συναλλαγές που σχετιζόνταν με τα έτη 2015-2018, ότι η BOC PCL παραβίασε ορισμένα άρθρα της νομοθεσίας. Το Δεκέμβριο του 2021 επιβλήθηκε πρόστιμο ύψους €790 χιλ. προς την BOC PCL. Η BOC PCL κατέβαλε μειωμένο πρόστιμο και καταχώρησε προσφυγή έναντι της απόφασης και του προστίμου.

Η ΚΤΚ είχε προβεί στο παρελθόν σε έρευνα αναφορικά με την έκδοση αξιογράφων και κατέληξε ότι η BOC PCL ενέργησε κατά παράβαση συγκεκριμένων κανονιστικών απαιτήσεων σε ότι αφορά τα Μετατρέψιμα Αξιόγραφα Κεφαλαίου (ΜΑΚ) 2009 αλλά όχι σε σχέση με τα Μετατρέψιμα Αξιόγραφα Ενισχυμένου Κεφαλαίου (ΜΑΕΚ) 2011. Η ΚΤΚ προχώρησε το 2013 με την επιβολή προστίμου ύψους €4 χιλ. προς την BOC PCL. Η BOC PCL καταχώρησε προσφυγή έναντι της απόφασης και του προστίμου. Το Διοικητικό Δικαστήριο ακύρωσε τόσο το πρόστιμο όσο και την απόφαση το 2020. Η ΚΤΚ αποφάσισε να επανεξετάσει αυτό το θέμα και ξεκίνησε ξανά την έρευνα.

Η ΚΤΚ εξέδωσε απόφαση ότι μεταξύ της ημερομηνίας αναφοράς 31 Δεκεμβρίου 2014 και μέχρι την ημερομηνία αναφοράς 31 Δεκεμβρίου 2017 η BOC PCL απέτυχε να ενεργήσει σύμφωνα με την Οδηγία που αφορά τον υπολογισμό της Προληπτικής Ρευστότητας σε Ευρώ, της Οδηγίας που αφορά τον υπολογισμό της Προληπτικής Ρευστότητας σε ξένα νομίσματα και της Οδηγίας περί Ρυθμίσεων Διακυβέρνησης και Διαχείρισης Πιστωτικών Ιδρυμάτων. Η BOC PCL είχε την ευκαιρία μέσω παραστάσεων προς την ΚΤΚ να εκφράσει τις απόψεις της σε ότι αφορά τις διαπιστωθείσες ελλείψεις και την πιθανή επιβολή κυρώσεων. Η BOC PCL κατάθεσε τις θέσεις της και η ΚΤΚ θα αποφασίσει επί του θέματος.

Έρευνα Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ)

Τον Ιούλιο 2021, έχει κοινοποιηθεί γραπτώς στην BOC PCL από την ΕΚΤ ότι, βάσει μιας έρευνας που έχει διεξαχθεί από την ερευνητική ομάδα της ΕΚΤ, η BOC PCL εικάζεται ότι έχει παραβιάσει μια απόφαση της ΕΚΤ του Σεπτεμβρίου 2016. Η ισχυριζόμενη παραβίαση σχετίζεται με απαίτηση που επιβλήθηκε στην BOC PCL να λαμβάνει εκ των προτέρων έγκριση από την ΕΚΤ για οποιαδήποτε μεταφορά κεφαλαίου ή ρευστότητας σε οποιαδήποτε θυγατρική εταιρία. Η BOC PCL έχει υποβάλει γραπτώς τη θέση της σε ότι αφορά τα πραγματικά γεγονότα σε σχέση με τα ευρήματα και αντιρρήσεις που τέθηκαν εναντίον της. Η σχετική υποβολή και τα αποδεικτικά στοιχεία λήφθηκαν δεόντως υπόψη από την ερευνητική ομάδα της ΕΚΤ πριν την υποβολή της τελικής πρότασης προς το Εποπτικό Συμβούλιο της ΕΚΤ αναφορικά με την ισχυριζόμενη παραβίαση και ως προς το επίπεδο της ποινής, εάν επιβληθεί. Η ΕΚΤ αποφάσισε ότι η BOC PCL παραβίασε την απόφαση της ΕΚΤ του Σεπτεμβρίου 2016 και η παράβαση τεκμηριώνει την επιβολή ποινής. Το Εποπτικό Συμβούλιο της ΕΚΤ ενημέρωσε την BOC PCL το Φεβρουάριο του 2022 για την απόφαση του να επιβάλλει διοικητικό πρόστιμο ύψους €575 χιλ.

39. Επιδικίες, υπό διαιτησία διαφορές, κανονιστικά και άλλα θέματα (συνέχεια)

39.2 Κανονιστικά θέματα (συνέχεια)

Έρευνες Επιτροπής Προστασίας Ανταγωνισμού (ΕΠΑ)

Τον Απρίλιο 2014, μετά από έρευνα η οποία ξεκίνησε το 2010, η ΕΠΑ εξέδωσε πόρισμα ισχυριζόμενη παραβάσεις του Κυπριακού και του Ευρωπαϊκού Νόμου περί Ανταγωνισμού σχετικά με τις δραστηριότητες και/ή παραλείψεις σχετικά με συναλλαγές πληρωμών με κάρτες από, μεταξύ άλλων, την BOC PCL και την JCC Payment Systems Ltd (JCC), εταιρία επεξεργασίας συναλλαγών με κάρτες που ανήκει στην BOC PCL κατά 75%. Η BOC PCL αναμένει το τελικό συμπέρασμα αυτού του θέματος και έχει προβλέψει για αυτό αναλόγως.

Υπήρχε επίσης ένας ισχυρισμός σχετικά με τις συμφωνίες της BOC PCL με την American Express, συγκεκριμένα ότι αυτές οι αποκλειστικές συμφωνίες παραβίαζαν το νόμο περί ανταγωνισμού της Κύπρου και της ΕΕ. Και για τα δύο θέματα, η ΕΠΑ κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η BOC PCL (από κοινού με άλλες τράπεζες και τη JCC) έχει παραβιάσει τις σχετικές διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας για την προστασία του ανταγωνισμού. Τον Μάιο 2017, η ΕΠΑ επέβαλε πρόστιμο ύψους €18 εκατ. στην BOC PCL και η BOC PCL καταχώρησε προσφυγή σχετικά με την απόφαση και το πρόστιμο. Η πληρωμή του προστίμου παραμένει σε εκκρεμότητα μέχρι το τελικό αποτέλεσμα της προσφυγής. Τον Ιούνιο 2018, το Διοικητικό Δικαστήριο αποδέχτηκε την θέση της BOC PCL και ακύρωσε την απόφαση όπως και το πρόστιμο που επιβλήθηκε στην BOC PCL. Κατά το 2018, ο Γενικός Εισαγγελέας καταχώρησε έφεση στο Ανώτατο Δικαστήριο σε σχέση με την εν λόγω απόφαση. Μέχρι να εκδοθεί απόφαση από το Ανώτατο Δικαστήριο, τα θέματα παραμένουν ως έχουν, δηλαδή η απόφαση της ΕΠΑ παραμένει ακυρωμένη και δεν υπάρχει κανένα πρόστιμο εναντίον της BOC PCL. Η εν λόγω έφεση εξακολουθεί να εκκρεμεί κατά το τέλος του έτους.

Το 2019, η ΕΠΑ ξεκίνησε μια αυτεπάγγελτη έρευνα σχετικά με τους αθέμιτους όρους της σύμβασης και τις συμβατικές ρυθμίσεις/διευκολύνσεις που προσέφερε η BOC PCL για την περίοδο από το 2012 έως το 2016. Μέχρι στιγμής, δεν έχουν προταθεί χρεώσεις ούτε έχει κινηθεί επίσημη διαδικασία εναντίον της BOC PCL σε αυτήν την περίπτωση. Αυτή η έρευνα βρίσκεται επί του παρόντος σε πολύ πρώιμο στάδιο για να προβλεφθεί η έκβασή της και δεν έχει ξεκινήσει καμία επίσημη διαδικασία.

Υπηρεσία Προστασίας Καταναλωτών (ΥΠΚ)

Τον Ιούλιο του 2017, η ΥΠΚ επέβαλε πρόστιμο ύψους €170 χιλ. στην BOC PCL μετά την ολοκλήρωση της αυτεπάγγελτης έρευνας σχετικά με ορισμένους όρους τόσο στην τεκμηρίωση δανείων της BOC PCL όσο και της Marfin Popular Bank, όπου διαπιστώθηκε ότι ήταν αθέμιτες εμπορικές πρακτικές. Οι αποφάσεις της ΥΠΚ (σύμφωνα με τις αποφάσεις του Διοικητικού Δικαστηρίου) δεν είναι δεσμευτικές αλλά απλώς μια έκφραση γνώμης. Στο πλαίσιο αυτής της απόφασης, η BOC PCL υπέβαλε έφεση ενώπιον του Διοικητικού Δικαστηρίου το οποίο δεν έχει ακόμη εκδώσει την απόφασή του. Η προσφυγή εξακολουθεί να εκκρεμεί κατά το τέλος τους έτους αναφοράς.

Το Μάρτιο του 2020, επιδόθηκε στην BOC PCL αίτηση από τον διευθυντή της ΥΠΚ μέσω του Γενικού Εισαγγελέα ζητώντας διάταγμα δικαστηρίου, με άμεση ισχύ, που θα είχε ως αποτέλεσμα η BOC PCL να διακόψει τη χρήση ορισμένων κατ' ισχυρισμό καταχρηστικών όρων στις συμβάσεις της BOC PCL. Οι εν λόγω όροι αφορούν συμβάσεις που είχαν υπογραφεί κατά τη διάρκεια των ετών 2006-2007. Επιπλέον, η εν λόγω αίτηση επιδιώκει την έκδοση διατάγματος που διατάζει την BOC PCL να λάβει μέτρα για την αντιμετώπιση της κατάστασης. Η BOC PCL θα λάβει όλα τα απαραίτητα μέτρα για την προστασία των συμφερόντων της. Η υπόθεση εξακολουθεί να εκκρεμεί κατά το τέλος του έτους αναφοράς.

Τον Απρίλιο 2021, ο Διευθυντής της Υπηρεσίας Προστασίας Καταναλωτών υπέβαλε αίτηση για την έκδοση δικαστικού διατάγματος έναντι της BOC PCL, με το οποίο να απαγορεύεται στη BOC PCL η χρήση συγκεκριμένων ρητρών οι οποίες περιλαμβάνονται στις καταναλωτικές συμβάσεις της BOC PCL καθώς και η τροποποίηση οποιονδήποτε τέτοιων συμβάσεων (υφιστάμενων και μελλοντικών) ούτως ώστε να διαγραφούν τέτοιες καταχρηστικές ρήτρες. Η υπόθεση εξακολουθεί να εκκρεμεί κατά το τέλος του έτους αναφοράς.

Η BOC PCL τον Ιούλιο του 2021 έλαβε επιστολή από την ΥΠΚ και ενημερώθηκε για την έναρξη αυτεπάγγελτης έρευνας κάτω από την νομοθεσία που διέπει την εξ' αποστάσεως εμπορία χρηματοοικονομικών υπηρεσιών προς τους καταναλωτές σε σχέση με τις υπηρεσίες και τα προϊόντα της BOC PCL για τα οποία η σύμβαση μεταξύ της BOC PCL και του καταναλωτή καταρτίζεται διαδικτυακά μέσω της ιστοσελίδας της BOC PCL.

Η BOC PCL έλαβε ακόμη μια επιστολή τον Ιούλιο του 2021 από την ΥΠΚ με την οποία ενημερώθηκε για την έναρξη έρευνας σε ότι αφορά ισχυριζόμενη εμπορική πρακτική της BOC PCL κατόπιν σχετικού παραπόνου.

Οι έρευνες στην παρούσα φάση βρίσκονται σε πολύ πρώιμο στάδιο για να γίνει οποιαδήποτε πρόβλεψη σε ότι αφορά το τελικό αποτέλεσμα.

39. Επιδικίες, υπό διαιτησία διαφορές, κανονιστικά και άλλα θέματα (συνέχεια)

39.2 Κανονιστικά θέματα (συνέχεια)

Κυπριακός Σύνδεσμος Καταναλωτών

Το Μάρτιο του 2021 επιδόθηκε στη BOC PCL αίτηση από τον Κυπριακό Σύνδεσμο Καταναλωτών. Με την εν λόγω αίτηση, ο Κυπριακός Σύνδεσμος Καταναλωτών αιτείται την έκδοση απαγορευτικού δικαστικού διατάγματος που να διατάζει την BOC PCL να σταματήσει τη χρήση συγκεκριμένων ρητρών οι οποίες συμπεριλαμβάνονται στις καταναλωτικές συμβάσεις της BOC PCL καθώς και την τροποποίηση οποιονδήποτε τέτοιων συμβάσεων (υφιστάμενων και μελλοντικών) ούτως ώστε να διαγραφούν οι εν λόγω ρήτρες οι οποίες θεωρούνται καταχρηστικές. Οι εν λόγω ρήτρες είχαν κριθεί ως καταχρηστικές σύμφωνα με αποφάσεις της Υπηρεσίας Προστασίας Καταναλωτή του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού κατά τα έτη 2016 και 2017. Η BOC PCL προτίθεται να λάβει όλα τα απαραίτητα μέτρα για την προστασία των συμφερόντων της. Η υπόθεση εξακολουθεί να εκκρεμεί κατά το τέλος του έτους αναφοράς.

Ο νέος Νόμος Περί Προστασίας Καταναλωτών φέρνει κάτω από μια ομπρέλα την ισχύουσα νομοθεσία σε σχέση με αθέμιτους όρους και πρακτικές συμβάσεων και ενισχύει ορισμένες εξουσίες της Υπηρεσίας Προστασίας Καταναλωτή π.χ. εξουσία επιβολής αυξημένων προστίμων που είναι άμεσα πληρωτέα. Ο νέος Νόμος περί Προστασίας Καταναλωτών έχει αναδρομική ισχύ όσον αφορά όλες τις συμβάσεις/πρακτικές που έχουν συναφθεί σε και/ή τερματίστηκαν πριν να τεθεί ο Νόμος σε ισχύ σε αντίθεση με τις συμβάσεις/πρακτικές οι οποίες εισάγονται/υιοθετούνται μόνο από την ημερομηνία δημοσίευσης του νέου Νόμου περί Προστασίας Καταναλωτών.

Υπάρχουν πολλοί παράγοντες που μπορεί να επηρεάσουν το εύρος των αποτελεσμάτων και η προκύπτουσα οικονομική επίπτωση αυτών των θεμάτων είναι άγνωστη.

Κανονιστική υπόθεση Ηνωμένου Βασιλείου

Ως μέρος της συμφωνίας για την πώληση της Bank of Cyprus UK Ltd, οποιαδήποτε υποχρέωση για την κανονιστική υπόθεση Ηνωμένου Βασιλείου παραμένει υποχρέωση του Συγκροτήματος. Το ποσό της πρόβλεψης αντιπροσωπεύει την καλύτερη εκτίμηση για πιθανές εκροές που προκύπτουν από τις αποζημιώσεις σε πελάτες, βάσει των διαθέσιμων πληροφοριών της διοίκησης.

39.3 Άλλα θέματα

Τα άλλα θέματα περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων, προβλέψεις για διάφορα άλλα ανοικτά αιτήματα υπό εξέταση από κυβερνητικά και άλλα δημόσια σώματα, νομικά θέματα και προβλέψεις εγγυητικών και αποζημιώσεων που αφορούν την διαδικασία πώλησης κάποιων δραστηριοτήτων του Συγκροτήματος.

Οι προβλέψεις για εκκρεμείς επιδικίες, υπό διαιτησία διαφορές, κανονιστικά και άλλα θέματα δεν περιλαμβάνουν ασφαλιστικές απαιτήσεις που προκύπτουν κατά τη συνήθη διεξαγωγή των εργασιών των ασφαλιστικών θυγατρικών εταιριών του Συγκροτήματος καθώς αυτές περιλαμβάνονται κάτω από τον τίτλο 'Ασφαλιστικές Υποχρεώσεις'.

39.4 Προβλέψεις για επιδικίες, υπό διαιτησία διαφορές, κανονιστικά και άλλα θέματα

	Εκκρεμείς επιδικίες και υπό διαιτησία διαφορές (Σημ. 39.1)	Κανονιστικά θέματα (Σημ. 39.2)	Άλλα θέματα (Σημ. 39.3)	Σύνολο
2021	€000	€000	€000	€000
1 Ιανουαρίου	67,439	12,305	43,871	123,615
Αύξηση προβλέψεων περιλαμβανομένου προεξόφλησης (Σημ. 15)	2,295	4,964	29,273	36,532
Χρήση προβλέψεων	(6,768)	(907)	(39,368)	(47,043)
Αποδέσμευση προβλέψεων (Σημ. 15)	(5,122)	-	(3,927)	(9,049)
Συναλλαγματικές διαφορές	-	53	-	53
31 Δεκεμβρίου	57,844	16,415	29,849	104,108
Προβλέψεις που αναμένονται να διακανονιστούν το αργότερο σε 12 μήνες μετά την ημερομηνία αναφοράς	15,782	1,845	2,662	20,289

39. Επιδικίες, υπό διαιτησία διαφορές, κανονιστικά και άλλα θέματα (συνέχεια)

39.4 Προβλέψεις για επιδικίες, υπό διαιτησία διαφορές, κανονιστικά και άλλα θέματα (συνέχεια)

	Εκκρεμείς επιδικίες και υπό διαιτησία διαφορές (Σημ. 39.1)	Κανονιστικά θέματα (Σημ. 39.2)	Άλλα θέματα (Σημ. 39.3)	Σύνολο
2020				
1 Ιανουαρίου	70,075	13,691	24,328	108,094
Αύξηση προβλέψεων περιλαμβανομένου προεξόφλησης (Σημ. 15)	24,908	271	21,417	46,596
Χρήση προβλέψεων	(12,706)	(1,555)	(1,013)	(15,274)
Αποδέσμευση προβλέψεων (Σημ. 15)	(14,838)	-	(861)	(15,699)
Συναλλαγματικές διαφορές	-	(102)	-	(102)
31 Δεκεμβρίου	67,439	12,305	43,871	123,615
Προβλέψεις που αναμένονται να διακανονιστούν το αργότερο σε 12 μήνες μετά την ημερομηνία αναφοράς	15,795	548	-	16,343

Οι προβλέψεις για επιδικίες, υπό διαιτησία διαφορές, κανονιστικά και άλλα θέματα που αναγνωρίστηκαν στην ετήσια ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων (Σημ. 15) κατά το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021 και ανέρχονται σε πίστωση €523 χιλ. (2020: χρέωση €30,897 χιλ.), επίσης συμπεριλαμβάνουν ποσό ύψους €841 χιλ. που αντιπροσωπεύουν ποσό που ανακτήθηκε από τους ενάγοντες και αναγνωρίστηκε απευθείας στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων (2020: μηδέν).

Ορισμένες πληροφορίες που απαιτούνται από το ΔΛΠ 37 'Προβλέψεις, Ενδεχόμενες Υποχρεώσεις και Ενδεχόμενες Απαιτήσεις' δεν γνωστοποιούνται στη βάση του ότι αναμένεται να προκαταλάβουν σημαντικά το αποτέλεσμα της υπόθεσης ή της διαπραγμάτευσης σε σχέση με εγγυητικές και αποζημιώσεις που αφορούν τη διαδικασία πώλησης ορισμένων δραστηριοτήτων του Συγκροτήματος.

Η καθαρή μείωση των προβλέψεων για επιδικίες και υπό διαιτησία διαφορές για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021 οφειλόταν κυρίως στη χρήση προβλέψεων ως αποτέλεσμα της προόδου των εκκρεμών επιδικιών και υπό διαιτησία διαφορών σχετικά με τίτλους που εκδόθηκαν από την BOC PCL στην Ελλάδα και αναθεωρημένες εκτιμήσεις για τις προβλέψεις που απαιτούνταν στις 31 Δεκεμβρίου 2021. Αναφορικά με τα άλλα θέματα, λήφθηκαν επιπρόσθετες προβλέψεις σε σχέση με τη διαδικασία πώλησης ορισμένων δραστηριοτήτων του Συγκροτήματος στη βάση της αξιολόγησης από το Συγκρότημα και ως στοιχεία αυτής της διαδικασίας που είναι σε εξέλιξη.

Μια αύξηση κατά 5% στην πιθανότητα του ποσοστού απώλειας για επιδικίες και υπό διαιτησία διαφορές (2020: 5%) με όλες τις άλλες μεταβλητές να διατηρούνται σταθερές, θα οδηγούσε σε αύξηση των πραγματικών προβλέψεων κατά €7,097 χιλ. στις 31 Δεκεμβρίου 2021 (2020: αύξηση κατά €6,956 χιλ.).

40. Ενδεχόμενες και ανειλημμένες υποχρεώσεις

Ως μέρος των υπηρεσιών που προσφέρονται σε πελάτες, το Συγκρότημα εισέρχεται σε διάφορες αμετάκλητες δεσμεύσεις και ενδεχόμενες υποχρεώσεις. Αυτές περιλαμβάνουν χρηματοοικονομικές εγγυήσεις, πιστωτικές επιστολές και άλλα όρια δανείων.

Παρόλο που αυτές οι υποχρεώσεις δεν αναγνωρίζονται στον ενοποιημένο ισολογισμό, εμπεριέχουν πιστωτικό κίνδυνο και ως εκ τούτου περιλαμβάνονται στη μέγιστη έκθεση του Συγκροτήματος σε πιστωτικό κίνδυνο (Σημ. 45.6).

40.1 Ανειλημμένες υποχρεώσεις για κεφαλαιουχικές δαπάνες

Οι υποχρεώσεις που απορρέουν από συμφωνίες για κεφαλαιουχικές δαπάνες σε ακίνητα, εξοπλισμό και άυλα περιουσιακά στοιχεία στις 31 Δεκεμβρίου 2021 ανέρχονται σε €18,678 χιλ. (2020: €19,420 χιλ.).

40. Ενδεχόμενες και ανειλημμένες υποχρεώσεις (συνέχεια)

40.2. Ενδεχόμενες υποχρεώσεις

Το Συγκρότημα, ως μέρος της διαδικασίας πώλησης κάποιων δραστηριοτήτων του, παραχώρησε διάφορες διαβεβαιώσεις, εγγυητικές και αποζημιώσεις στους αγοραστές. Αυτές σχετίζονται, μεταξύ άλλων, με την ιδιοκτησία των δανείων, την εγκυρότητα των δεσμεύσεων, τη φορολογική έκθεση και άλλα θέματα που συμφωνήθηκαν με τους αγοραστές. Ως αποτέλεσμα, το Συγκρότημα μπορεί να υποχρεωθεί να αποζημιώσει τους αγοραστές σε περίπτωση που γίνει έγκυρη απαίτηση από τους αγοραστές σε σχέση με τις πιο πάνω διαβεβαιώσεις, εγγυητικές και αποζημιώσεις.

Έχει αναγνωριστεί πρόβλεψη βάσει της καλύτερης δυνατής εκτίμησης της διοίκησης για πιθανές εκροές, όπου εκτιμήθηκε ότι αυτές οι εκροές είναι πιθανές (Σημ. 39.3).

41. Καθαρή ταμειακή ροή από εργασίες

	2021	2020
	€000	€000
Κέρδη/(Ζημιές) πριν τη φορολογία	36,120	(166,863)
<i>Αναπροσαρμογές για:</i>		
Πιστωτικές ζημιές για κάλυψη πιστωτικού κινδύνου για δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες και καθαρά κέρδη από αποαναγνώριση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που επιμετρούνται σε αποσβεσμένο κόστος	36,482	272,131
Αποσβέσεις ακινήτων και εξοπλισμού	16,313	19,224
Αποσβέσεις άυλων περιουσιακών στοιχείων	18,615	18,263
Απομείωση/(αναστροφή απομείωσης) άλλων μη χρηματοοικονομικών μέσων	2,681	(7)
Πιστωτικές ζημιές άλλων χρηματοοικονομικών μέσων	5,803	4,585
Αποσβέσεις διαφορών προεξοφλήσεων/υπέρ το άρτιο και τόκοι ομολόγων (Κέρδη)/ζημιές από πωλήσεις και διαγραφές ακινήτων και άυλων περιουσιακών στοιχείων	(20,102)	(27,029)
Καθαρά κέρδη από πωλήσεις επενδύσεων σε ακίνητα	(7)	90
Καθαρές ζημιές από τη μεταβολή στην εύλογη αξία επενδύσεων σε ακίνητα	(955)	(556)
Καθαρές ζημιές από τη μεταβολή στην εύλογη αξία επενδύσεων σε ακίνητα	2,783	2,055
Έσοδα από μερίσματα	(1,774)	(294)
Καθαρές ζημιές σε χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις στην εύλογη αξία του λογαριασμού αποτελεσμάτων	-	34
Καθαρά κέρδη από την πώληση επενδύσεων και επενδύσεων σε ομόλογα	-	(2,865)
Μερίδιο στα κέρδη συγγενών εταιριών	(137)	(69)
Ζημιά/(κέρδος) από τη μεταβολή στην εύλογη αξία ομολόγων σε αντισταθμίσεις εύλογης αξίας	16,779	(5,239)
Ζημιά από πώληση/διάλυση θυγατρικών εταιριών και συγγενών εταιρειών	724	2,219
Καθαρά κέρδη από πωλήσεις αποθεμάτων ακινήτων	(13,296)	(8,189)
Απομείωση στα αποθέματα ακινήτων	46,775	37,593
Αρνητικός τόκος σε δάνεια και απαιτήσεις από τράπεζες και κεντρικές τράπεζες	31,919	18,782
Αρνητικός τόκος σε χρηματοδότηση από Κεντρικές Τράπεζες	(25,094)	(5,306)
Τόκοι δανειακού κεφαλαίου	27,687	23,329
Μεταβολή στην παρούσα αξία των ασφαλιστηρίων συμβολαίων ζωής σε ισχύ	(3,714)	(9,543)
Τόκοι από υποχρεώσεις μίσθωσης	121	489
Ζημιά από την επαναγορά ομολόγου μειωμένης εξασφάλισης	12,558	-
	190,281	172,834
<i>Μεταβολή σε:</i>		
Δάνεια και απαιτήσεις σε τράπεζες	(23,955)	13,648
Καταθέσεις από τράπεζες	65,090	(141,455)
Υποχρεωτικές καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες	(8,956)	2,017
Καταθέσεις πελατών	997,671	(158,319)
Περιουσιακά στοιχεία ασφαλιστικών κλάδων ζωής και υποχρεώσεις	(13,012)	16,255
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που επιμετρούνται σε αποσβεσμένο κόστος	(246,151)	(118,500)
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που επιμετρούνται στην εύλογη αξία του λογαριασμού αποτελεσμάτων	7,993	79,432
Λοιπά περιουσιακά στοιχεία	90,014	(23,571)
Δεδουλευμένα έσοδα και προπληρωμένα έξοδα	(247)	747
Λοιπές υποχρεώσεις και επιδικίες, υπό διαιτησία διαφορές, κανονιστικά και άλλα θέματα	(43,888)	34,777
Δεδουλευμένα έξοδα και αναβαλλόμενα έσοδα	18,570	(25,878)
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	4,448	(6,182)
Επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	(2,103)	(31,837)
Συμφωνίες επαναγοράς	-	(168,129)
Αποθέματα ακινήτων	136,816	81,917
	1,172,571	(272,244)
Φόροι που πληρώθηκαν	(2,066)	(1,259)
Καθαρή ταμειακή ροή από/(για) εργασίες	1,170,505	(273,503)

41. Καθαρή ταμειακή ροή από εργασίες (συνέχεια)

Μη ταμειακές συναλλαγές

2021

Ανάκτηση εξασφαλίσεων

Κατά το 2021, το Συγκρότημα απέκτησε αποθέματα ακινήτων μέσω ανάκτησης εξασφαλίσεων από δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες ύψους €37,121 χιλ. (2020: €123,817 χιλ.) (Σημ. 45.8).

Αναγνώριση του δικαιώματος χρήσης των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεις μίσθωσης

Κατά το 2021, το Συγκρότημα αναγνώρισε το δικαίωμα χρήσης περιουσιακών στοιχείων και τις αντίστοιχες υποχρεώσεις μίσθωσης ύψους €1,148 χιλ. (2020: €24,388 χιλ.).

Πώληση του Project Helix 2

Κατά την πώληση του Project Helix 2, αναγνωρίστηκε αναβαλλόμενο τίμημα ύψους €381,567 χιλ. (Σημ. 28).

Καθαρή ταμειακή ροή από εργασίες - τόκοι και μερίσματα

	2021	2020
	€000	€000
Τόκοι που πληρώθηκαν	(119,480)	(119,321)
Τόκοι που εισπράχθηκαν	437,837	443,589
Μερίσματα που εισπράχθηκαν	1,774	294
	320,131	324,562

Αλλαγές στις υποχρεώσεις για χρηματοδοτικές δραστηριότητες

	Χρηματοδότηση από κεντρικές τράπεζες (Note 30)	Δανειακό κεφάλαιο (Note 33)	Σύνολο
2021	€000	€000	€000
1 Ιανουαρίου	994,694	272,152	1,266,846
Ταμειακές ροές	1,968,081	330,890	2,298,971
Άλλες μη-ταμειακές μεταβολές	6,825	39,733	46,558
31 Δεκεμβρίου	2,969,600	642,775	3,612,375
2020			
1 Ιανουαρίου	-	272,170	272,170
Ταμειακές ροές	981,218	(23,329)	957,889
Άλλες μη-ταμειακές μεταβολές	13,476	23,311	36,787
31 Δεκεμβρίου	994,694	272,152	1,266,846

Περισσότερες πληροφορίες αναφορικά με την κίνηση στις υποχρεώσεις μίσθωσης παρουσιάζονται στη Σημείωση 43.

42. Μετρητά και αντίστοιχα μετρητών

Τα μετρητά και αντίστοιχα μετρητών αποτελούνται από:

	2021	2020
	€000	€000
Μετρητά και μη υποχρεωτικές καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες	9,063,896	5,495,284
Μετρητά και μη υποχρεωτικές καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες που κατέχονται προς πώληση (Σημ. 29)	-	68,425
Δάνεια και απαιτήσεις από τράπεζες αποπληρωτέες εντός τριών μηνών από την αρχική τους λήξη	191,314	326,426
	9,255,210	5,890,135

42. Μετρητά και αντίστοιχα μετρητών (συνέχεια)

Ανάλυση μετρητών και καταθέσεων με κεντρικές τράπεζες και δανείων και απαιτήσεων από τράπεζες

	2021	2020
	€000	€000
Μετρητά και μη υποχρεωτικές καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες	9,063,896	5,495,284
Υποχρεωτικές καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες (Σημ. 19)	166,987	158,031
Σύνολο μετρητών και καταθέσεων με κεντρικές τράπεζες (Σημ. 19)	9,230,883	5,653,315
Δάνεια και απαιτήσεις από τράπεζες αποπληρωτέες εντός τριών μηνών από την αρχική τους λήξη	191,314	326,426
Δάνεια και απαιτήσεις από τράπεζες που υπόκεινται σε περιορισμούς	100,318	76,358
Σύνολο δανείων και απαιτήσεων από τράπεζες (Σημ. 19)	291,632	402,784

Τα δάνεια και απαιτήσεις από τράπεζες που υπόκεινται σε περιορισμούς περιλαμβάνουν εξασφαλίσεις συναλλαγών σε παράγωγα ύψους €41,068 χιλ. (2020: €34,032 χιλ.), τα οποία δεν είναι άμεσα διαθέσιμα για χρήση από το Συγκρότημα, αλλά γίνονται διαθέσιμα όταν οι συναλλαγές τερματίζονται.

43. Μισθώσεις

Το Συγκρότημα κατέχει συμβάσεις μίσθωσης για εμπορικά ακίνητα όπως κτίρια γραφείων και υποκαταστημάτων. Οι βασικοί όροι για τις συμβάσεις μίσθωσης που σχετίζονται με το δίκτυο καταστημάτων είναι κυρίως ομοιόμορφοι ανεξάρτητα από τους μισθωτές με μη ακυρώσιμη περίοδο ενοικίασης δύο ετών η κάθε μία. Το Συγκρότημα έχει τη δυνατότητα να παρατείνει την μίσθωση για τέσσερις επιπλέον περιόδους δύο ετών η κάθε μία. Το Συγκρότημα έχει το δικαίωμα ανά πάσα στιγμή μετά τη λήξη της αρχικής περιόδου να τερματίσει την υφιστάμενη σύμβαση μίσθωσης δίνοντας προειδοποίηση (συνήθως 3 ή 6 μήνες) στον εκμισθωτή. Ανάλογα με τους συμφωνηθέντες όρους, το ενοίκιο προσαρμόζεται στο τέλος κάθε περιόδου ανανέωσης ανάλογα με τις τρέχουσες μισθώσεις της περιοχής και λαμβάνοντας υπόψη τη σχετική νομοθεσία.

Τα κτήρια γραφείων μισθώνονται από το Συγκρότημα για την λειτουργία των διοικητικών τμημάτων. Οι βασικοί όροι για νέες συμβάσεις μίσθωσης και η τρέχουσα πρακτική είναι ουσιαστικά οι ίδιοι με τους όρους συμβάσεων μίσθωσης υποκαταστημάτων.

Κατά τη διάρκεια του έτους που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2020, η υποχρέωση μίσθωσης επαναμετρήθηκε λόγω αλλαγών στις μελλοντικές πληρωμές μισθώσεων. Κατά τη διάρκεια του έτους που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2020 οι όροι μίσθωσης υφιστάμενων συμβολαίων επανεκτιμήθηκαν χρησιμοποιώντας τις παραδοχές όπως παρουσιάζονται στη Σημείωση 5.13.

Η λογιστική αξία του δικαιώματος χρήσης περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων μίσθωσης, καθώς και η κίνηση κατά το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021 και 2020 παρουσιάζονται πιο κάτω:

	Δικαίωμα χρήσης περιουσιακών στοιχείων (Σημ. 25)	Υποχρεώσεις μισθώσεων (Σημ. 34)
	€000	€000
2021		
1 Ιανουαρίου	46,070	(45,955)
Αποσβέσεις έτους (Σημ. 15)	(7,520)	-
Νέες μισθώσεις (Σημ. 25)	1,148	(1,148)
Διαγραφές περιουσιακών στοιχείων (Σημ. 25)	(6,117)	5,606
Έξοδα από τόκους (Σημ. 8)	-	(121)
Εκροές μετρητών - πληρωμών	-	7,637
31 Δεκεμβρίου	33,581	(33,981)

43. Μισθώσεις (συνέχεια)

2020	Δικαίωμα χρήσης περιουσιακών στοιχείων (Σημ. 25)	Υποχρεώσεις μισθώσεων (Σημ. 34)
	€000	€000
1 Ιανουαρίου	30,388	(29,704)
Διαγραφές περιουσιακών στοιχείων (Σημ. 25)	(2,399)	2,399
Αποσβέσεις έτους (Σημ. 15)	(8,855)	-
Έξοδα από τόκους (Σημ. 8)	-	(489)
Επανεκτίμηση της διάρκειας μίσθωσης	26,936	(26,787)
Εκροές μετρητών - πληρωμών	-	8,626
31 Δεκεμβρίου	46,070	(45,955)

Το δικαίωμα χρήσης περιουσιακών στοιχείων αποτελείται από μισθώσεις κτηρίων και παρουσιάζονται ως Ακίνητα, στη Σημείωση 25.

Οι εκροές μετρητών αφορούν πληρωμές ενοικίων που έγιναν μέσα στο έτος.

Η ανάλυση της υποχρέωσης μίσθωσης με βάση την εναπομείνουσα συμβατική λήξη παρουσιάζεται στη Σημείωση 47.

44. Ανάλυση περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων με βάση την αναμενόμενη ημερομηνία λήξης

	2021			2020		
	Εντός ενός έτους	Πέραν του ενός έτους	Σύνολο	Εντός ενός έτους	Πέραν του ενός έτους	Σύνολο
	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Περιουσιακά στοιχεία						
Μετρητά και καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες	9,063,896	166,987	9,230,883	5,495,284	158,031	5,653,315
Δάνεια και απαιτήσεις από τράπεζες	191,314	100,318	291,632	326,426	76,358	402,784
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	4,556	2,097	6,653	5,556	19,071	24,627
Επενδύσεις συμπεριλαμβανομένων των επενδύσεων που εκχωρήθηκαν ως εξασφάλιση	366,420	1,772,743	2,139,163	371,953	1,541,161	1,913,114
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	1,018,312	8,818,093	9,836,405	1,369,576	8,516,471	9,886,047
Περιουσιακά στοιχεία ασφαλιστικών κλάδων ζωής που αναλογούν στους ασφαλιζόμενους	14,111	537,686	551,797	15,078	459,109	474,187
Προπληρωμές, δεδουλευμένα έσοδα και λοιπά περιουσιακά στοιχεία	139,988	476,231	616,219	144,159	105,718	249,877
Αποθέματα ακινήτων	267,480	844,124	1,111,604	341,698	1,007,911	1,349,609
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	37,909	227,572	265,481	37,909	303,451	341,360
Ακίνητα, εξοπλισμός και άλλα περιουσιακά στοιχεία	-	436,164	436,164	-	457,730	457,730
Επενδύσεις σε ακίνητα	32,139	85,606	117,745	25,244	102,844	128,088
Επενδύσεις σε συγγενείς εταιρίες και κοινοπραξία	-	-	-	-	2,462	2,462
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία και ομάδες εκποίησης που κατέχονται προς πώληση	358,951	-	358,951	630,931	-	630,931
	11,495,076	13,467,621	24,962,697	8,763,814	12,750,317	21,514,131
Υποχρεώσεις						
Καταθέσεις από τράπεζες	100,530	356,509	457,039	82,250	309,699	391,949
Χρηματοδότηση από κεντρικές τράπεζες	2,969,600	-	2,969,600	-	994,694	994,694
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	4,830	27,622	32,452	6,805	39,173	45,978
Καταθέσεις πελατών	6,909,913	10,620,970	17,530,883	5,242,058	11,291,154	16,533,212
Υποχρεώσεις ασφαλιστηρίων συμβολαίων	91,758	644,443	736,201	91,467	580,136	671,603
Δεδουλευμένα, αναβαλλόμενα έσοδα και λοιπές υποχρεώσεις, και επιδίκες, υπό διαιτησία διαφορές, κανονιστικά και άλλα θέματα	273,940	192,145	466,085	258,665	224,842	483,507
Δανειακό κεφάλαιο	38,561	604,214	642,775	172,152	100,000	272,152
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	937	45,498	46,435	-	45,982	45,982
	10,390,069	12,491,401	22,881,470	5,853,397	13,585,680	19,439,077

Οι κύριες παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για τον καθορισμό της αναμενόμενης ημερομηνίας λήξης των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων παρουσιάζονται πιο κάτω.

Οι επενδύσεις κατηγοριοποιούνται στην ανάλογη χρονική ζώνη βάσει των προοπτικών πώλησης. Στις περισσότερες περιπτώσεις αυτή είναι η ημερομηνία λήξης, εκτός αν υπάρχει ένδειξη ότι η λήξη τους θα παραταθεί ή πρόθεση για πώληση ή αντικατάστασή τους με κάποια παρόμοια.

44. Ανάλυση περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων με βάση την αναμενόμενη ημερομηνία λήξης (συνέχεια)

Τα εξυπηρετούμενα δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες στην Κύπρο κατηγοριοποιούνται βάσει του συμβατικού χρονοδιαγράμματος αποπληρωμής. Τα παρατραβήγματα κατηγοριοποιούνται στη χρονική κατηγορία 'Πέραν του ενός έτους'. Τα δάνεια του Σταδίου 3 κατηγοριοποιούνται στην κατηγορία 'Πέραν του ενός έτους' εκτός από τις αναμενόμενες εισπράξεις που συμπεριλαμβάνονται σε χρονικές ζώνες, με βάση τα ιστορικά ποσά που εισπράχθηκαν κατά τους τελευταίους μήνες.

Τα αποθέματα ακινήτων κατηγοριοποιούνται στην ανάλογη χρονική ζώνη βάσει των προοπτικών πώλησης.

Ένα ποσοστό των καταθέσεων πελατών με λήξη εντός ενός έτους κατηγοριοποιείται στην κατηγορία 'Πέραν του ενός έτους', βάσει της παρατηρήσιμης συμπεριφοράς των πελατών.

Η αναμενόμενη ημερομηνία λήξης των προπληρωμών, δεδουλευμένων εσόδων και λοιπών περιουσιακών στοιχείων και των δεδουλευμένων, αναβαλλόμενων εσόδων και λοιπών υποχρεώσεων είναι η ίδια με τη συμβατική τους λήξη. Αν δεν έχουν συμβατική λήξη, η αναμενόμενη ημερομηνία λήξης είναι το χρονικό πλαίσιο που το περιουσιακό στοιχείο αναμένεται να ρευστοποιηθεί και η υποχρέωση αναμένεται να διακανονιστεί.

45. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος

Στα πλαίσια των συνήθων δραστηριοτήτων του, το Συγκρότημα εκτίθεται σε πιστωτικό κίνδυνο, ο οποίος παρακολουθείται με διάφορους μηχανισμούς ελέγχου σε όλες τις εταιρίες του Συγκροτήματος ώστε να αποφεύγεται η συσσώρευση υπέρμετρων κινδύνων και να τιμολογούνται οι πιστωτικές διευκολύνσεις και τα προϊόντα λαμβάνοντας υπόψη τον κίνδυνο αυτό.

Ο πιστωτικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος που απορρέει από την πιθανή αδυναμία ενός ή περισσότερων πελατών να εκπληρώσουν τις πιστωτικές υποχρεώσεις τους έναντι του Συγκροτήματος.

Η Υπηρεσία Διαχείρισης Πιστωτικού Κινδύνου σε συνεργασία με την Υπηρεσία Ελέγχου και Παρακολούθησης Πιστωτικού Κινδύνου καθορίζουν τις πολιτικές χρηματοδότησης του Συγκροτήματος και παρακολουθούν τη συμμόρφωση για την εφαρμογή της πιστωτικής πολιτικής σε κάθε τομέα καθώς και την ποιότητα του δανειακού χαρτοφυλακίου του Συγκροτήματος μέσω έγκαιρης εκτίμησης πιστωτικού κινδύνου πελατών. Ο πιστωτικός κίνδυνος από συνδεδεμένους λογαριασμούς ενοποιείται και παρακολουθείται σε ενοποιημένη βάση.

Η Υπηρεσία Διαχείρισης Πιστωτικού Κινδύνου σε συνεργασία με την Υπηρεσία Ελέγχου και Παρακολούθησης Πιστωτικού Κινδύνου προστατεύουν την αποτελεσματική διαχείριση του πιστωτικού κινδύνου σε όλα τα στάδια του πιστωτικού κύκλου, παρακολουθούν την ποιότητα των αποφάσεων και επεξεργάζονται και διασφαλίζουν ότι η πιστωτική λειτουργία επιβολής κυρώσεων τυγχάνει σωστής διαχείρισης.

Οι χρηματοδοτικές πολιτικές συνδυάζονται με σύγχρονες μεθόδους αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας των πελατών (credit rating και credit scoring systems).

Το δανειακό χαρτοφυλάκιο αναλύεται με βάση εκτιμήσεις για την πιστοληπτική ικανότητα των πελατών, τον τομέα της οικονομίας που δραστηριοποιούνται και τη χώρα συγκέντρωσης του κινδύνου.

Ο πιστωτικός κίνδυνος για το Συγκρότημα είναι διεσπαρμένος στους διάφορους κλάδους της οικονομίας. Η Υπηρεσία Διαχείρισης Πιστωτικού Κινδύνου καθορίζει τους απαγορευμένους/υψηλού ρίσκου κλάδους της οικονομίας και καθορίζει αυστηρότερη πολιτική στους κλάδους αυτούς, ανάλογα με το βαθμό επικινδυνότητάς τους.

Η Υπηρεσία Διαχείρισης Κινδύνων Αγοράς αξιολογεί τον πιστωτικό κίνδυνο που σχετίζεται με την έκθεση σε Πιστωτικά Ιδρύματα και Κυβερνήσεις και άλλων ομολόγων. Τα Μοντέλα και τα όρια παρουσιάζονται και εγκρίνονται από το Διοικητικό Συμβούλιο, μέσω της αρμόδιας αρχής βάσει των εγκριμένων ορίων.

Οι σημαντικές κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές του Συγκροτήματος αναφορικά με τον καθορισμό των προβλέψεων για απομείωση παρατίθενται στη Σημείωση 5 'Σημαντικές και άλλες κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές' αυτών των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων.

45. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

45.1 Μέγιστη έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο και εξασφαλίσεις και άλλες πιστωτικές διευκολύνσεις

Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες

Η Υπηρεσία Διαχείρισης Πιστωτικού Κινδύνου καθορίζει το ποσό και το είδος της εξασφάλισης και τις άλλες πιστωτικές αναβαθμίσεις που απαιτούνται για τη χορήγηση νέων δανείων σε πελάτες.

Οι κύριες κατηγορίες των εξασφαλίσεων που λαμβάνει το Συγκρότημα είναι υποθήκες σε ακίνητα, εξασφαλίσεις μετρητών/δεσμευμένες καταθέσεις, τραπεζικές εγγυήσεις, κυβερνητικές εγγυήσεις, ενεχυριάσεις μετοχών και χρεογράφων δημόσιων εταιριών, επιβαρύνσεις σταθερής και κυμαινόμενης επιβάρυνσης επί εταιρικών περιουσιακών στοιχείων, εκχώρηση ασφαλιστηρίων συμβολαίων ζωής, εκχώρηση δικαιωμάτων σε συγκεκριμένα συμβόλαια και προσωπικές και εταιρικές εγγυήσεις.

Το Συγκρότημα παρακολουθεί τις αλλαγές στην αγοραία αξία των εξασφαλίσεων σε τακτική βάση και όπου χρειάζεται, λαμβάνει επιπρόσθετες εξασφαλίσεις με βάση τη σχετική συμφωνία.

Έκθεση εκτός ισολογισμού

Το Συγκρότημα προσφέρει εγγυητικές διευκολύνσεις στους πελάτες του, βάσει των οποίων το Συγκρότημα μπορεί να υποχρεωθεί να πραγματοποιήσει πληρωμές για λογαριασμό τους, και αναλαμβάνει δεσμεύσεις για ανειλημμένες υποχρεώσεις για την επέκταση πίστωσης για την εξασφάλιση των αναγκών τους σε ρευστότητα.

Οι ενέγγυες πιστώσεις και οι εγγυητικές διευκολύνσεις (συμπεριλαμβανομένων των εφεδρικών ενέγγυων πιστώσεων) δεσμεύουν το Συγκρότημα να πραγματοποιεί πληρωμές για λογαριασμό των πελατών σε περίπτωση συγκεκριμένης πράξης, η οποία συνήθως σχετίζεται με την εισαγωγή ή την εξαγωγή αγαθών. Τέτοιες δεσμεύσεις εκθέτουν το Συγκρότημα σε κινδύνους παρόμοιους με εκείνους των δανείων και απαιτήσεων και ως εκ τούτου παρακολουθούνται από τις ίδιες πολιτικές και διαδικασίες ελέγχου.

Άλλα χρηματοοικονομικά μέσα

Οι εξασφαλίσεις που λαμβάνονται για χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία εκτός από δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες, καθορίζονται ανάλογα με τη φύση του χρηματοοικονομικού μέσου. Συνήθως τα ομόλογα και άλλα χρεόγραφα δεν είναι εξασφαλισμένα, εκτός από τα ομόλογα που είναι διασφαλισμένα με περιουσιακά στοιχεία (asset-backed securities) και άλλα παρόμοια μέσα, τα οποία εξασφαλίζονται με χαρτοφυλάκιο χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων. Επιπρόσθετα, κάποια ομόλογα φέρουν κυβερνητική εγγύηση.

Το Συγκρότημα έχει επιλέξει να χρησιμοποιεί τη σύμβαση ISDA Master Agreement για την καταχώρηση των συναλλαγών του σε παράγωγα. Η σύμβαση αυτή παρέχει το συμβατικό πλαίσιο το οποίο διέπει τη διεξαγωγή ενός πλήρους φάσματος συναλλαγών σε μη οργανωμένες αγορές (over-the-counter) και δεσμεύει συμβατικά τα αντισυμβαλλόμενα μέρη να συμψηφίζουν όλες τις ανοικτές συναλλαγές οι οποίες διέπονται από τη σύμβαση στην περίπτωση που κάποιο από τα αντισυμβαλλόμενα μέρη την αθετήσει. Στις περισσότερες περιπτώσεις τα αντισυμβαλλόμενα μέρη υπογράφουν σύμβαση Credit Support Annex (CSA) σε συνδυασμό με τη σύμβαση ISDA Master Agreement. Η σύμβαση CSA παρέχει εξασφαλίσεις στα αντισυμβαλλόμενα μέρη έτσι ώστε να μετριαστεί ο ενδεχόμενος κίνδυνος αγοράς που εμπεριέχεται στις ανοικτές τους θέσεις. Στις 31 Δεκεμβρίου 2021, η πλειονότητα των ανοιγμάτων σε παράγωγα καλύπτεται από συμφωνίες συμψηφισμού ISDA. Λεπτομερής ανάλυση των ανοιγμάτων σε παράγωγα (περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων) είναι διαθέσιμη στη Σημείωση 21. Πληροφορίες σχετικά με τις εξασφαλίσεις του Συγκροτήματος στο πλαίσιο συναλλαγών παραγώγων παρέχονται στη Σημείωση 42.

Ο κίνδυνος διακανονισμού προκύπτει όταν γίνεται μια πληρωμή μετρητών ή αξιών, με αντάλλαγμα την αναμενόμενη αντίστοιχη είσπραξη αξιών ή μετρητών. Το Συγκρότημα καθορίζει ημερήσια όρια διακανονισμού για κάθε αντισυμβαλλόμενο μέρος. Ο κίνδυνος διακανονισμού μετριάζεται όταν οι συναλλαγές πραγματοποιούνται μέσω οργανωμένων συστημάτων πληρωμής ή βάσει παράδοσης έναντι πληρωμής.

Ο πιο κάτω πίνακας παρουσιάζει τη μέγιστη έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο, τις απτές και μετρήσιμες εξασφαλίσεις και τις πιστωτικές βελτιώσεις που έχουν ληφθεί και την καθαρή έκθεση στον πιστωτικό κίνδυνο, που είναι η έκθεση αφού ληφθούν υπόψη η ζημιά απομείωσης και οι εμπράγματα και μετρήσιμες εξασφαλίσεις και οι πιστωτικές βελτιώσεις που έχουν ληφθεί. Οι προσωπικές εγγυήσεις είναι επιπρόσθετη μορφή εξασφάλισης, αλλά δεν περιλαμβάνονται στις πιο κάτω πληροφορίες, εφόσον είναι ανέφικτο να εκτιμηθεί η εύλογη αξία τους.

Η εύλογη αξία των εξασφαλίσεων που παρουσιάζεται στους πιο κάτω πίνακες περιορίζεται στη λογιστική αξία των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες.

45. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

45.1 Μέγιστη έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο και εξασφαλίσεις και άλλες πιστωτικές διευκολύνσεις (συνέχεια)

	Μέγιστη έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο	Εύλογη αξία εξασφαλίσεων και πιστωτικών αναβαθμίσεων που έχουν ληφθεί από το Συγκρότημα						Καθαρή έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο	
		Μετρητά	Χρεόγραφα	Πιστωτικές/ εγγυητικές επιστολές	Ακίνητα	Άλλα	Πλεόνασμα εξασφαλίσεων		Καθαρή εξασφάλιση
	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000
2021									
Καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες (Σημ. 19)	9,087,968	-	-	-	-	-	-	-	9,087,968
Δάνεια και απαιτήσεις από τράπεζες (Σημ. 19)	291,632	3,490	-	-	-	-	-	3,490	288,142
Ομόλογα στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων (Σημ. 20)	6,034	-	-	-	-	-	-	-	6,034
Ομόλογα σε αποσβεσμένο κόστος και στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων (Σημ. 20)	1,924,354	-	-	-	-	-	-	-	1,924,354
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα (Σημ. 21)	6,653	-	-	-	-	-	-	-	6,653
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες (Σημ. 23)	9,836,405	476,390	587,309	140,995	15,150,658	265,660	(7,781,292)	8,839,720	996,685
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που κατέχονται προς πώληση (Σημ. 29)	250,370	85	88	2,954	487,743	36,431	(279,895)	247,406	2,964
Χρεώστες (Σημ. 28)	36,540	-	-	-	-	-	-	-	36,540
Μερίδιο αντασφαλιστών στις υποχρεώσεις ασφαλιστηρίων συμβολαίων (Σημ. 28)	55,323	-	-	-	-	-	-	-	55,323
Μερίδιο αντασφαλιστών στις πληρωμές προς ασφαλιζόμενους (Σημ. 28)	299,766	-	-	-	-	-	-	-	299,766
Λοιπά περιουσιακά στοιχεία (Σημ. 28)	57,158	-	-	-	-	-	-	-	57,158
Σύνολο στον ισολογισμό	21,852,203	479,965	587,397	143,949	15,638,401	302,091	(8,061,187)	9,090,616	12,761,587
<i>Ενδεχόμενες υποχρεώσεις</i>									
Αποδοχές και εγγυήσεις εξ αποδοχών	4,625	285	-	-	4,334	6	-	4,625	-
Εγγυητικές	609,830	105,508	4,898	2,555	177,171	391	-	290,523	319,307
<i>Ανειλημμένες υποχρεώσεις</i>									
Ενέγγυες πιστώσεις	11,264	729	-	-	5,488	19	-	6,236	5,028
Όρια δανείων και απαιτήσεων που έχουν εγκριθεί αλλά δεν έχουν ακόμη χρησιμοποιηθεί	1,950,665	28,541	1,006	1,182	420,337	18,976	-	470,042	1,480,623
Σύνολο εκτός ισολογισμού	2,576,384	135,063	5,904	3,737	607,330	19,392	-	771,426	1,804,958
	24,428,587	615,028	593,301	147,686	16,245,731	321,483	(8,061,187)	9,862,042	14,566,545

45. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

45.1 Μέγιστη έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο και εξασφαλίσεις και άλλες πιστωτικές διευκολύνσεις (συνέχεια)

	Μέγιστη έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο	Εύλογη αξία εξασφαλίσεων και πιστωτικών αναβαθμίσεων που έχουν ληφθεί από το Συγκρότημα						Καθαρή έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο	
		Μετρητά	Χρεόγραφα	Πιστωτικές/ Εγγυητικές Επιστολές	Ακίνητα	Άλλα	Πλεόνασμα εξασφαλίσεων		Καθαρή εξασφάλιση
	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000
2020									
Καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες (Σημ. 19)	5,513,629	-	-	-	-	-	-	-	5,513,629
Δάνεια και απαιτήσεις από τράπεζες (Σημ. 19)	402,784	1,190	-	-	-	-	-	1,190	401,594
Ομόλογα στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων (Σημ. 20)	19,118	-	-	-	-	-	-	-	19,118
Ομόλογα σε αποσβεσμένο κόστος και στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων (Σημ. 20)	1,689,726	-	-	-	-	-	-	-	1,689,726
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα (Σημ. 21)	24,627	-	-	-	-	-	-	-	24,627
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες (Σημ. 23)	9,886,047	440,034	582,867	158,765	14,005,567	1,517,072	(7,765,182)	8,939,123	946,924
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που κατέχονται προς πώληση (Σημ. 29)	493,037	806	271	6,121	1,229,782	50,263	(807,942)	479,301	13,736
Μετρητά και μη υποχρεωτικές καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες που κατέχονται προς πώληση (Σημ. 29)	68,425	-	-	-	-	-	-	-	68,425
Χρεώστες (Σημ. 28)	39,011	-	-	-	-	-	-	-	39,011
Μερίδιο αντασφαλιστών στις πληρωμές προς ασφαλιζόμενους (Σημ. 28)	53,479	-	-	-	-	-	-	-	53,479
Λοιπά περιουσιακά στοιχεία (Σημ. 28)	63,200	-	-	-	-	-	-	-	63,200
Σύνολο στον ισολογισμό	18,253,083	442,030	583,138	164,886	15,235,349	1,567,335	(8,573,124)	9,419,614	8,833,469
<i>Ενδεχόμενες υποχρεώσεις</i>									
Αποδοχές και εγγυήσεις εξ αποδοχών	4,655	277	2	-	3,869	507	-	4,655	-
Εγγυητικές	619,530	110,304	2,305	1,332	123,283	43,154	-	280,378	339,152
<i>Ανειλημμένες υποχρεώσεις</i>									
Ενέγγυες πιστώσεις	14,866	1,854	169	-	4,992	815	-	7,830	7,036
Όρια δανείων και απαιτήσεων που έχουν εγκριθεί αλλά δεν έχουν ακόμη χρησιμοποιηθεί	1,986,291	26,194	643	1,479	372,670	54,996	-	455,982	1,530,309
Σύνολο εκτός ισολογισμού	2,625,342	138,629	3,119	2,811	504,814	99,472	-	748,845	1,876,497
	20,878,425	580,659	586,257	167,697	15,740,163	1,666,807	(8,573,124)	10,168,459	10,709,966

Οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις και οι ανειλημμένες υποχρεώσεις συμπεριλαμβάνουν εκθέσεις που σχετίζονται με δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που κατέχονται προς πώληση ύψους €1,286 χιλ. (2020: €2,188 χιλ.), που σχετίζονται με την γεωγραφική περιοχή της Κύπρου.

45. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

45.2 Συγκέντρωση πιστωτικού κινδύνου δανείων και απαιτήσεων από πελάτες

Υπάρχουν περιορισμοί στη συγκέντρωση δανείων που επιβάλλονται από τον περί Τραπεζικών Εργασιών Νόμο της Κύπρου, τις σχετικές Οδηγίες της ΚΤΚ και τους Κανονισμούς Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR). Η πολιτική διάθεσης ανάληψης κινδύνων του Συγκροτήματος επιβάλλει αυστηρότερα όρια συγκέντρωσης τα οποία παρακολουθούνται από το Συγκρότημα.

Η συγκέντρωση πιστωτικού κινδύνου, ανά κλάδο δραστηριότητας (οικονομική δραστηριότητα) και ανά πελατειακό τομέα, καθώς και ανά γεωγραφική περιοχή παρουσιάζεται πιο κάτω.

Η γεωγραφική ανάλυση, για σκοπούς της συγκέντρωσης πιστωτικού κινδύνου, βασίζεται στην Πολιτική Κινδύνου Χώρας του Συγκροτήματος που ακολουθείται για την παρακολούθηση των ανοιγμάτων του Συγκροτήματος. Η Υπηρεσία Διαχείρισης Κινδύνου Αγοράς είναι υπεύθυνη για την ανάλυση του κινδύνου έκθεσης της χώρας. Η Επιτροπή Διαχείρισης Περιουσιακών Στοιχείων και Υποχρεώσεων (ALCO) εξετάζει τον κίνδυνο έκθεσης ανά χώρα σε τριμηνιαία βάση και το Διοικητικό Συμβούλιο, μέσω της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων, εξετάζει τα ανοίγματα κινδύνου χωρών και τυχόν παραβιάσεις των ορίων κινδύνου χώρας σε τακτική βάση και τουλάχιστον ετησίως.

Ο πιο κάτω πίνακας παρουσιάζει τη γεωγραφική συγκέντρωση πιστωτικού κινδύνου δανείων και απαιτήσεων από πελάτες, ανά χώρα κινδύνου στη βάση της χώρας διαμονής για τα άτομα και της χώρας εγγραφής για τις εταιρίες. Τα δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες παρουσιάζονται ξεχωριστά για τις χώρες με υψηλή συγκέντρωση και όλες οι άλλες χώρες με χαμηλή συγκέντρωση, παρουσιάζονται στις 'Άλλες χώρες', σύμφωνα με τη πολιτική του Συγκροτήματος.

	Κύπρος	Ελλάδα	Ηνωμένο Βασίλειο	Ρουμανία	Ρωσία	Άλλες χώρες	Μεικτά δάνεια σε αποσβεσμένο κόστος
2021							
Ανά κλάδο της οικονομίας	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Εμπόριο	977,703	505	122	60	3,351	146	981,887
Βιομηχανία	303,372	179	-	-	1,212	25,674	330,437
Ξενοδοχεία και εστίαση	881,205	33,422	37,450	-	-	40,123	992,200
Κατασκευές	510,928	9,005	108	2,108	646	58	522,853
Ακίνητα	959,891	125,123	1,950	11,443	-	49,293	1,147,700
Ιδιώτες	4,379,843	9,185	121,260	1,057	37,315	73,997	4,622,657
Επαγγελματικές και άλλες υπηρεσίες	543,424	1,007	5,516	875	16,492	35,142	602,456
Λοιποί κλάδοι	458,005	7	40	-	8	182,285	640,345
	9,014,371	178,433	166,446	15,543	59,024	406,718	9,840,535

45. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

45.2 Συγκέντρωση πιστωτικού κινδύνου δανείων και απαιτήσεων από πελάτες (συνέχεια)

	Κύπρος	Ελλάδα	Ηνωμένο Βασίλειο	Ρουμανία	Ρωσία	Άλλες χώρες	Μεικτά δάνεια σε αποσβεσμένο κόστος
2021							
Ανά πελατειακό τομέα	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Μεγάλες επιχειρήσεις	2,018,926	9,430	60	99	15,778	113	2,044,406
Διεθνείς μεγάλες επιχειρήσεις	1,417,643	159,349	44,132	11,742	-	320,730	1,953,596
Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	1,038,599	773	1,869	2,047	4,701	2,345	1,050,334
Ιδιώτες							
- στεγαστικά	3,068,097	3,466	47,742	629	4,513	26,819	3,151,266
- καταναλωτικά, πιστωτικές κάρτες και λοιπά	884,231	1,101	760	126	237	2,232	888,687
Αναδιρθώσεις χρεών							
- μεγάλες επιχειρήσεις	60,446	-	526	-	32	1,213	62,217
- μικρομεσαίες επιχειρήσεις	69,501	-	338	-	-	340	70,179
- στεγαστικά	80,730	152	3,058	-	392	752	85,084
- λοιπά καταναλωτικά	32,611	14	132	-	3	238	32,998
Ανακτήσεις χρεών							
- μεγάλες επιχειρήσεις	35,010	-	-	589	219	256	36,074
- μικρομεσαίες επιχειρήσεις	30,505	-	2,557	2	3,699	2,554	39,317
- στεγαστικά	109,945	382	45,158	167	9,254	18,213	183,119
- λοιπά καταναλωτικά	54,959	30	4,356	4	1,557	1,304	62,210
Διεθνείς τραπεζικές εργασίες	76,314	2,402	15,211	138	18,639	23,214	135,918
Διαχείριση περιουσίας	36,854	1,334	547	-	-	6,395	45,130
	9,014,371	178,433	166,446	15,543	59,024	406,718	9,840,535

	Κύπρος	Ελλάδα	Ηνωμένο Βασίλειο	Ρουμανία	Ρωσία	Άλλες χώρες	Μεικτά δάνεια σε αποσβεσμένο κόστος
2020							
Ανά κλάδο της οικονομίας	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Εμπόριο	1,014,445	717	252	3,767	7,291	112	1,026,584
Βιομηχανία	350,403	389	177	704	1,399	31,717	384,789
Ξενοδοχεία και εστίαση	875,572	35,989	34,736	504	-	40,185	986,986
Κατασκευές	613,895	8,689	123	2,786	741	234	626,468
Ακίνητα	867,601	127,342	1,899	33,484	-	41,223	1,071,549
Ιδιώτες	4,670,357	8,024	163,613	1,202	48,361	84,830	4,976,387
Επαγγελματικές και άλλες υπηρεσίες	652,928	407	5,711	3,968	23,074	39,933	726,021
Λοιποί κλάδοι	432,569	13	219	838	5	168,175	601,819
	9,477,770	181,570	206,730	47,253	80,871	406,409	10,400,603

45. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

45.2 Συγκέντρωση πιστωτικού κινδύνου δανείων και απαιτήσεων από πελάτες (συνέχεια)

2020 (αναπροσαρμοσμένα)	Κύπρος	Ελλάδα	Ηνωμένο Βασίλειο	Ρουμανία	Ρωσία	Άλλες χώρες	Μεικτά δάνεια σε αποσβεσμένο κόστος
Ανά πελατειακό τομέα	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Μεγάλες επιχειρήσεις	1,922,810	8,949	94	605	18,913	2,760	1,954,131
Διεθνείς μεγάλες επιχειρήσεις	1,344,983	163,153	41,334	35,546	9,308	302,734	1,897,058
Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	1,081,773	708	2,881	2,393	4,361	2,337	1,094,453
Ιδιώτες							
- στεγαστικά	2,862,802	3,052	57,627	623	6,051	25,622	2,955,777
- καταναλωτικά, πιστωτικές κάρτες και λοιπά	884,151	1,286	1,507	196	256	2,061	889,457
Αναδιάρθρωσεις χρεών							
- μεγάλες επιχειρήσεις	165,162	-	532	-	-	5,323	171,017
- μικρομεσαίες επιχειρήσεις	98,931	-	883	-	97	240	100,151
- στεγαστικά	143,540	182	3,600	130	377	1,591	149,420
- λοιπά καταναλωτικά	79,618	202	118	-	8	18	79,964
Ανακτήσεις χρεών							
- μεγάλες επιχειρήσεις	30,961	-	9	4,949	1	257	36,177
- μικρομεσαίες επιχειρήσεις	57,559	9	3,154	2,643	8,079	3,770	75,214
- στεγαστικά	374,056	326	70,621	160	11,947	27,952	485,062
- λοιπά καταναλωτικά	337,500	34	6,108	4	304	1,890	345,840
Διεθνείς τραπεζικές εργασίες	68,923	2,905	18,262	4	21,169	24,075	135,338
Διαχείριση περιουσίας	25,001	764	-	-	-	5,779	31,544
	9,477,770	181,570	206,730	47,253	80,871	406,409	10,400,603

Μετά από αναδιοργάνωση του χαρτοφυλακίου αναδιάρθρωσης και ανάκτησης χρεών στις αρχές του 2021 και κυρίως των ανοιγμάτων που έχουν τερματιστεί, συγκεκριμένα δάνεια επαναταξινομήθηκαν μεταξύ της 'Αναδιάρθρωσης χρεών' και της 'Ανάκτησης χρεών' ανά πελατειακό τομέα. Ως αποτέλεσμα, οι συγκριτικές πληροφορίες έχουν αναπροσαρμοστεί για την παρουσίαση της πληροφόρησης στην ίδια βάση. Ο πιο κάτω πίνακας παρουσιάζει τα μεικτά δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες για 'Αναδιάρθρωση χρεών' και 'Ανάκτηση χρεών' ανά πελατειακό τομέα όπως είχαν παρουσιαστεί στην Ετήσια Οικονομική Έκθεση 2020.

2020	Κύπρος	Ελλάδα	Ηνωμένο Βασίλειο	Ρουμανία	Ρωσία	Άλλες χώρες	Μεικτά δάνεια σε αποσβεσμένο κόστος
Ανά πελατειακό τομέα	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Αναδιάρθρωσεις χρεών							
- μεγάλες επιχειρήσεις	175,386	-	524	-	-	5,324	181,234
- μικρομεσαίες επιχειρήσεις	86,644	189	1,633	-	263	133	88,862
- στεγαστικά	130,661	182	2,849	130	219	1,703	135,744
- λοιπά καταναλωτικά	94,560	13	127	-	-	12	94,712
Ανακτήσεις χρεών							
- μεγάλες επιχειρήσεις	20,388	-	-	7,592	-	23	28,003
- μικρομεσαίες επιχειρήσεις	87,276	9	275	-	1,465	1,728	90,753
- στεγαστικά	364,775	326	73,460	160	18,511	30,042	487,274
- λοιπά καταναλωτικά	327,637	34	6,157	4	355	2,076	336,263
	1,287,327	753	85,025	7,886	20,813	41,041	1,442,845

Τα δάνεια και απαιτήσεις προς πελάτες στην Κύπρο περιλαμβάνουν δάνεια με εξασφαλίσεις στην Ελλάδα, λογιστικής αξίας ύψους €100,039 χιλ. στις 31 Δεκεμβρίου 2021 (2020: €85,424 χιλ.).

Τα δάνεια και απαιτήσεις προς πελάτες στις 'Άλλες χώρες' στις 31 Δεκεμβρίου 2021 περιλαμβάνουν δάνεια ύψους €3,6 εκατ. στην Ουκρανία (2020: €4,8 εκατ.).

45. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

45.3 Συγκέντρωση πιστωτικού κινδύνου δανείων και απαιτήσεων από πελάτες που κατέχονται προς πώληση

Οι συγκεντρώσεις βιομηχανικών, γεωγραφικών και επιχειρηματικών τομέων συγκέντρωσης των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες του Συγκροτήματος σε αποσβεσμένο κόστος που κατέχονται προς πώληση παρουσιάζονται στον πιο κάτω πίνακα.

2021	Κύπρος	Ηνωμένο Βασίλειο	Ρουμανία	Ρωσία	Άλλες χώρες	Μεικτά δάνεια σε αποσβεσμένο κόστος
Ανά κλάδο της οικονομίας	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Εμπόριο	56,859	-	514	-	-	57,373
Βιομηχανία	24,688	1	110	-	-	24,799
Ξενοδοχεία και εστίαση	14,794	1	278	-	-	15,073
Κατασκευές	28,226	-	231	-	-	28,457
Ακίνητα	4,575	-	9,395	-	-	13,970
Ιδιώτες	369,182	1,070	55	804	4,087	375,198
Επαγγελματικές και άλλες υπηρεσίες	27,866	2	1,466	-	-	29,334
Λοιποί κλάδοι	11,476	-	77	-	32	11,585
	537,666	1,074	12,126	804	4,119	555,789

2021	Κύπρος	Ηνωμένο Βασίλειο	Ρουμανία	Ρωσία	Άλλες χώρες	Μεικτά δάνεια σε αποσβεσμένο κόστος
Ανά πελατειακό τομέα	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Μεγάλες επιχειρήσεις	-	-	10,441	-	32	10,473
Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	-	-	231	-	-	231
Ιδιώτες						
- στεγαστικά	153	-	-	-	-	153
- καταναλωτικά, πιστωτικές κάρτες και λοιπά	2	-	-	-	-	2
Αναδιρθώσεις χρεών						
- μεγάλες επιχειρήσεις	374	-	-	-	-	374
- μικρομεσαίες επιχειρήσεις	5,301	-	-	-	-	5,301
- στεγαστικά	23,769	501	-	-	34	24,304
- λοιπά καταναλωτικά	12,702	-	-	-	-	12,702
Ανακτήσεις χρεών						
- μεγάλες επιχειρήσεις	8,090	-	1,111	-	-	9,201
- μικρομεσαίες επιχειρήσεις	17,923	1	343	766	381	19,414
- στεγαστικά	238,791	566	-	38	3,210	242,605
- λοιπά καταναλωτικά	230,561	6	-	-	462	231,029
	537,666	1,074	12,126	804	4,119	555,789

2020	Κύπρος	Ελλάδα	Ηνωμένο Βασίλειο	Ρωσία	Άλλες χώρες	Μεικτά δάνεια σε αποσβεσμένο κόστος
Ανά κλάδο της οικονομίας	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Εμπόριο	137,088	-	-	-	-	137,088
Βιομηχανία	49,724	84	305	-	560	50,673
Ξενοδοχεία και εστίαση	30,266	-	496	-	29	30,791
Κατασκευές	151,907	-	8	26	76	152,017
Ακίνητα	68,685	-	-	-	314	68,999
Ιδιώτες	712,742	1,423	16,225	10,004	14,969	755,363
Επαγγελματικές και άλλες υπηρεσίες	85,933	199	62	1,093	192	87,479
Λοιποί κλάδοι	58,845	-	-	-	-	58,845
	1,295,190	1,706	17,096	11,123	16,140	1,341,255

45. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

45.3 Συγκέντρωση πιστωτικού κινδύνου δανείων και απαιτήσεων από πελάτες που κατέχονται προς πώληση (συνέχεια)

	Κύπρος	Ελλάδα	Ηνωμένο Βασίλειο	Ρωσία	Άλλες χώρες	Μεικτά δάνεια σε αποσβεσμένο κόστος
2020 (αναπροσαρμοσμένα)						
Ανά πελατειακό τομέα	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	3	-	-	-	-	3
Ιδιώτες						
- στεγαστικά	40	-	-	-	-	40
- καταναλωτικά, πιστωτικές κάρτες και λοιπά	23	-	-	-	-	23
Αναδιάρθρωσεις χρεών						
- μεγάλες επιχειρήσεις	64,957	-	-	-	-	64,957
- μικρομεσαίες επιχειρήσεις	84,811	-	257	-	254	85,322
- στεγαστικά	66,250	-	1,689	163	350	68,452
- λοιπά καταναλωτικά	29,052	1	327	-	-	29,380
Ανακτήσεις χρεών						
- μεγάλες επιχειρήσεις	85,548	-	-	462	103	86,113
- μικρομεσαίες επιχειρήσεις	371,625	149	2,407	919	1,844	376,944
- στεγαστικά	312,890	1,305	10,547	7,649	10,227	342,618
- λοιπά καταναλωτικά	279,991	251	1,869	1,930	3,362	287,403
	1,295,190	1,706	17,096	11,123	16,140	1,341,255

Μετά από αναδιοργάνωση του χαρτοφυλακίου αναδιάρθρωσης και ανάκτησης χρεών στις αρχές του 2021 και κυρίως των ανοιγμάτων που έχουν τερματιστεί, συγκεκριμένα δάνεια επαναταξινομήθηκαν μεταξύ της 'Αναδιάρθρωσης χρεών' και της 'Ανάκτησης χρεών' ανά πελατειακό τομέα. Ως αποτέλεσμα, οι συγκριτικές πληροφορίες έχουν αναπροσαρμοστεί για την παρουσίαση της πληροφόρησης στην ίδια βάση. Ο πιο κάτω πίνακας παρουσιάζει τα μεικτά δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που κατέχονται προς πώληση για 'Αναδιάρθρωση χρεών' και 'Ανάκτηση χρεών' ανά πελατειακό τομέα όπως είχαν παρουσιαστεί στην Ετήσια Οικονομική Έκθεση 2020.

	Κύπρος	Ελλάδα	Ηνωμένο Βασίλειο	Ρωσία	Άλλες χώρες	Μεικτά δάνεια σε αποσβεσμένο κόστος
2020						
Ανά πελατειακό τομέα	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Αναδιάρθρωσεις χρεών						
- μεγάλες επιχειρήσεις	65,947	-	-	-	-	65,947
- μικρομεσαίες επιχειρήσεις	117,541	1	1,734	163	368	119,807
- στεγαστικά	21,584	-	402	-	76	22,062
- λοιπά καταναλωτικά	39,998	-	137	-	160	40,295
Ανακτήσεις χρεών						
- μεγάλες επιχειρήσεις	132,494	-	1,164	3,552	2,918	140,128
- μικρομεσαίες επιχειρήσεις	365,829	149	2,993	842	1,842	371,655
- στεγαστικά	298,136	1,305	9,019	5,705	7,492	321,657
- λοιπά καταναλωτικά	253,595	251	1,647	861	3,284	259,638
	1,295,124	1,706	17,096	11,123	16,140	1,341,189

45. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

45.4 Ανάλυση χαρτοφυλακίου δανείων και απαιτήσεων από πελάτες ανά στάδιο

	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	Απομειωμένα κατά την αρχική αναγνώριση (POCI)	Σύνολο
	€000	€000	€000	€000	€000
2021					
Μεικτά δάνεια σε αποσβεσμένο κόστος πριν από την εναπομείνουσα αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση	7,488,354	1,721,231	576,873	159,755	9,946,213
Εναπομείνουσα αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση	(69,659)	(22,051)	(3,530)	(10,438)	(105,678)
Μεικτά δάνεια σε αποσβεσμένο κόστος	7,418,695	1,699,180	573,343	149,317	9,840,535
Κύπρος	7,418,432	1,699,180	545,327	149,317	9,812,256
Άλλες χώρες	263	-	28,016	-	28,279
	7,418,695	1,699,180	573,343	149,317	9,840,535

	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	Απομειωμένα κατά την αρχική αναγνώριση (POCI)	Σύνολο
	€000	€000	€000	€000	€000
2020					
Μεικτά δάνεια σε αποσβεσμένο κόστος πριν από την εναπομείνουσα αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση	6,681,481	2,148,946	1,380,926	335,852	10,547,205
Εναπομείνουσα αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση	(72,591)	(25,815)	(9,376)	(38,820)	(146,602)
Μεικτά δάνεια σε αποσβεσμένο κόστος	6,608,890	2,123,131	1,371,550	297,032	10,400,603
Κύπρος	6,608,309	2,123,131	1,306,992	297,032	10,335,464
Άλλες χώρες	581	-	64,558	-	65,139
	6,608,890	2,123,131	1,371,550	297,032	10,400,603

Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που κατέχονται προς πώληση

	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	Απομειωμένα κατά την αρχική αναγνώριση (POCI)	Σύνολο
	€000	€000	€000	€000	€000
2021					
Μεικτά δάνεια σε αποσβεσμένο κόστος πριν από την εναπομείνουσα αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση	-	2,132	476,538	96,209	574,879
Εναπομείνουσα αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση	-	(57)	(2,079)	(16,954)	(19,090)
Μεικτά δάνεια σε αποσβεσμένο κόστος	-	2,075	474,459	79,255	555,789
Κύπρος	-	2,075	463,774	79,255	545,104
Άλλες χώρες	-	-	10,685	-	10,685
	-	2,075	474,459	79,255	555,789

45. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

45.4 Ανάλυση χαρτοφυλακίου δανείων και απαιτήσεων από πελάτες ανά στάδιο (συνέχεια)

	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	Απομειωμένα κατά την αρχική αναγνώριση (POCI)	Σύνολο
	€000	€000	€000	€000	€000
2020					
Μεικτά δάνεια σε αποσβεσμένο κόστος πριν από την εναπομείνουσα αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση	6,177	21,801	1,138,587	221,365	1,387,930
Εναπομείνουσα αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση	(41)	397	(7,650)	(39,381)	(46,675)
Μεικτά δάνεια σε αποσβεσμένο κόστος	6,136	22,198	1,130,937	181,984	1,341,255
Κύπρος	6,136	22,198	1,130,937	181,984	1,341,255
	6,136	22,198	1,130,937	181,984	1,341,255

Αναπροσαρμογή στην εναπομείνουσα εύλογη αξία

Η αναπροσαρμογή στην εναπομείνουσα εύλογη αξία αφορά τα δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που αποκτήθηκαν ως μέρος της εξαγοράς ορισμένων δραστηριοτήτων της Λαϊκής Τράπεζας κατά το 2013. Σύμφωνα με τις πρόνοιες του ΔΠΧΑ 3, η αναπροσαρμογή αυτή έχει επιφέρει μείωση στα μεικτά υπόλοιπα των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες. Η αναπροσαρμογή στην εναπομείνουσα εύλογη αξία περιλαμβάνεται στα μεικτά υπόλοιπα των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες κατά την ημερομηνία ισολογισμού. Ωστόσο για σκοπούς παρακολούθησης του πιστωτικού κινδύνου, η εναπομείνουσα αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία κατά την ημερομηνία του ισολογισμού δεν περιλαμβάνεται στα μεικτά υπόλοιπα των δανείων και απαιτήσεων, όπως φαίνεται στους πιο πάνω πίνακες.

Οι πιο κάτω πίνακες παρουσιάζουν τα μεικτά δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες σε αποσβεσμένο κόστος του Συγκροτήματος ανά στάδιο και ανά πελατειακό τομέα.

	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	Απομειωμένα κατά την αρχική αναγνώριση (POCI)	Σύνολο
	€000	€000	€000	€000	€000
2021					
Ανά πελατειακό τομέα					
Μεγάλες επιχειρήσεις	1,569,699	430,865	22,357	21,485	2,044,406
Διεθνείς μεγάλες επιχειρήσεις	1,374,550	501,092	55,159	22,795	1,953,596
Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	812,211	215,012	12,522	10,589	1,050,334
Ιδιώτες					
- στεγαστικά	2,769,274	320,473	49,633	11,886	3,151,266
- καταναλωτικά, πιστωτικές κάρτες και λοιπά	732,154	116,983	23,361	16,189	888,687
Αναδιρθώσεις χρεών					
- μεγάλες επιχειρήσεις	6,092	35,613	14,255	6,257	62,217
- μικρομεσαίες επιχειρήσεις	14,016	16,417	34,083	5,663	70,179
- στεγαστικά	3,075	15,528	62,934	3,547	85,084
- λοιπά καταναλωτικά	1,409	5,701	24,838	1,050	32,998
Ανακτήσεις χρεών					
- μεγάλες επιχειρήσεις	-	-	29,600	6,474	36,074
- μικρομεσαίες επιχειρήσεις	-	-	35,685	3,632	39,317
- στεγαστικά	-	-	154,469	28,650	183,119
- λοιπά καταναλωτικά	114	-	51,672	10,424	62,210
Διεθνείς τραπεζικές εργασίες	92,193	40,715	2,775	235	135,918
Διαχείριση περιουσίας	43,908	781	-	441	45,130
	7,418,695	1,699,180	573,343	149,317	9,840,535

45. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

45.4 Ανάλυση χαρτοφυλακίου δανείων και απαιτήσεων από πελάτες ανά στάδιο (συνέχεια)

2020 (αναπροσαρμοσμένα)	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	Απομειωμένα κατά την αρχική αναγνώριση (POCI)	Σύνολο
	€000	€000	€000	€000	€000
Ανά πελατειακό τομέα					
Μεγάλες επιχειρήσεις	1,519,663	362,199	37,635	34,634	1,954,131
Διεθνείς μεγάλες επιχειρήσεις	1,393,025	367,147	102,881	34,005	1,897,058
Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	740,305	325,412	17,731	11,005	1,094,453
Ιδιώτες					
- στεγαστικά	2,223,620	651,980	68,644	11,533	2,955,777
- καταναλωτικά, πιστωτικές κάρτες και λοιπά	588,339	251,022	33,095	17,001	889,457
Αναδιρθώσεις χρεών					
- μεγάλες επιχειρήσεις	29,108	64,706	60,719	16,484	171,017
- μικρομεσαίες επιχειρήσεις	13,263	25,167	54,003	7,718	100,151
- στεγαστικά	2,475	13,599	127,558	5,788	149,420
- λοιπά καταναλωτικά	943	4,047	71,910	3,064	79,964
Ανακτήσεις χρεών					
- μεγάλες επιχειρήσεις	-	-	29,431	6,746	36,177
- μικρομεσαίες επιχειρήσεις	-	-	65,287	9,927	75,214
- στεγαστικά	-	-	404,337	80,725	485,062
- λοιπά καταναλωτικά	221	13	288,374	57,232	345,840
Διεθνείς τραπεζικές εργασίες	76,160	49,222	9,767	189	135,338
Διαχείριση περιουσίας	21,768	8,617	178	981	31,544
	<u>6,608,890</u>	<u>2,123,131</u>	<u>1,371,550</u>	<u>297,032</u>	<u>10,400,603</u>

45. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

45.4 Ανάλυση χαρτοφυλακίου δανείων και απαιτήσεων από πελάτες ανά στάδιο (συνέχεια)

Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που κατέχονται προς πώληση

Οι πιο κάτω πίνακες παρουσιάζουν τα μεικτά δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες του Συγκροτήματος σε αποσβεσμένο κόστος που κατέχονται προς πώληση στις 31 Δεκεμβρίου 2021 και 2020, ανά στάδιο και ανά πελατειακό τομέα.

	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	Απομειωμένα κατά την αρχική αναγνώριση (POCI)	Σύνολο
2021					
Ανά πελατειακό τομέα	€000	€000	€000	€000	€000
Διεθνείς μεγάλες επιχειρήσεις	-	-	10,470	3	10,473
Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	-	-	231	-	231
Ιδιώτες					
- στεγαστικά	-	-	153	-	153
- καταναλωτικά, πιστωτικές κάρτες και λοιπά	-	-	2	-	2
Αναδιάρθρωσεις χρεών					
- μεγάλες επιχειρήσεις	-	-	374	-	374
- μικρομεσαίες επιχειρήσεις	-	718	3,842	741	5,301
- στεγαστικά	-	804	22,113	1,387	24,304
- λοιπά καταναλωτικά	-	553	11,543	606	12,702
Ανακτήσεις χρεών					
- μεγάλες επιχειρήσεις	-	-	8,507	694	9,201
- μικρομεσαίες επιχειρήσεις	-	-	17,653	1,761	19,414
- στεγαστικά	-	-	204,956	37,649	242,605
- λοιπά καταναλωτικά	-	-	194,615	36,414	231,029
	-	2,075	474,459	79,255	555,789

	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	Απομειωμένα κατά την αρχική αναγνώριση (POCI)	Σύνολο
2020 (αναπροσαρμοσμένα)					
Ανά πελατειακό τομέα	€000	€000	€000	€000	€000
Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	-	-	-	3	3
Ιδιώτες					
- στεγαστικά	-	40	-	-	40
- καταναλωτικά, πιστωτικές κάρτες και λοιπά	-	2	21	-	23
Αναδιάρθρωσεις χρεών					
- μεγάλες επιχειρήσεις	-	975	62,946	1,036	64,957
- μικρομεσαίες επιχειρήσεις	3,442	9,882	67,664	4,334	85,322
- στεγαστικά	2,414	9,882	53,327	2,829	68,452
- λοιπά καταναλωτικά	280	1,417	26,665	1,018	29,380
Ανακτήσεις χρεών					
- μεγάλες επιχειρήσεις	-	-	73,449	12,664	86,113
- μικρομεσαίες επιχειρήσεις	-	-	325,082	51,862	376,944
- στεγαστικά	-	-	296,934	45,684	342,618
- λοιπά καταναλωτικά	-	-	224,849	62,554	287,403
	6,136	22,198	1,130,937	181,984	1,341,255

Μετά από αναδιοργάνωση του χαρτοφυλακίου αναδιάρθρωσης και ανάκτησης Χρεών στις αρχές του 2021 και κυρίως των ανοιγμάτων που έχουν τερματιστεί, συγκεκριμένα δάνεια επαναταξινομήθηκαν μεταξύ της 'Αναδιάρθρωσης χρεών' και της 'Ανάκτησης χρεών', όπως παρουσιάζονται στις Σημειώσεις 45.2 και 45.3.

45. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

45.4 Ανάλυση χαρτοφυλακίου δανείων και απαιτήσεων από πελάτες ανά στάδιο (συνέχεια)

Η κίνηση των μεικτών δανείων και απαιτήσεων από πελάτες σε αποσβεσμένο κόστος ανά στάδιο, συμπεριλαμβανομένων των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες που ταξινομήθηκαν ως κατεχόμενα προς πώληση, παρουσιάζεται στους ακόλουθους πίνακες:

	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	Απομειωμένα κατά την αρχική αναγνώριση (POCI) €000	Σύνολο €000
2021	€000	€000	€000	€000	€000
1 Ιανουαρίου	6,615,026	2,145,329	2,502,487	479,016	11,741,858
Μεταφορές στο στάδιο 1	1,053,432	(1,051,363)	(2,069)	-	-
Μεταφορές στο στάδιο 2	(575,203)	657,895	(82,692)	-	-
Μεταφορές στο στάδιο 3	(15,136)	(35,918)	51,054	-	-
Συναλλαγματικές και άλλες μεταβολές	15	1	3,994	(2)	4,008
Διαγραφές	(518)	(843)	(252,976)	(40,657)	(294,994)
Δεδουλευμένοι τόκοι και άλλες διαφορές	136,340	104,182	119,123	31,535	391,180
Νέα δάνεια που δόθηκαν ή αγοράστηκαν και αποσύρσεις υφιστάμενων διευκολύνσεων	1,614,893	85,901	4,046	11,481	1,716,321
Δάνεια εκτός του χαρτοφυλακίου Helix 2 που αποαναγνωρίστηκαν ή αποπληρώθηκαν (μη περιλαμβανομένων των διαγραφών)	(1,399,395)	(190,449)	(192,441)	(76,968)	(1,859,253)
Αλλαγές στις συμβατικές ταμειακές ροές λόγω τροποποιήσεων	(2,351)	3,461	(14,942)	(2,119)	(15,951)
Πώληση χαρτοφυλακίου Helix 2	(8,408)	(16,941)	(1,087,782)	(173,714)	(1,286,845)
31 Δεκεμβρίου	7,418,695	1,701,255	1,047,802	228,572	10,396,324

	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	Απομειωμένα κατά την αρχική αναγνώριση (POCI) €000	Σύνολο €000
2020	€000	€000	€000	€000	€000
1 Ιανουαρίου	6,945,045	1,504,188	3,172,423	560,371	12,182,027
Μεταφορές στο στάδιο 1	551,657	(528,094)	(23,563)	-	-
Μεταφορές στο στάδιο 2	(1,180,335)	1,319,619	(139,284)	-	-
Μεταφορές στο στάδιο 3	(20,831)	(28,251)	49,082	-	-
Συναλλαγματικές και άλλες μεταβολές	10	(2)	(4,951)	4	(4,939)
Διαγραφές	(1,496)	(805)	(359,257)	(36,872)	(398,430)
Δεδουλευμένοι τόκοι και άλλες διαφορές	132,740	65,383	202,795	39,674	440,592
Νέα δάνεια που δημιουργήθηκαν ή αποσύρσεις υφιστάμενων διευκολύνσεων	1,157,886	42,276	41,778	183	1,242,123
Δάνεια εκτός του χαρτοφυλακίου Velocity 2 που αποαναγνωρίστηκαν ή αποπληρώθηκαν (μη περιλαμβανομένων των διαγραφών)	(971,374)	(224,760)	(321,136)	(72,354)	(1,589,624)
Αλλαγές στις συμβατικές ταμειακές ροές λόγω τροποποιήσεων	1,724	(4,225)	(2,998)	1,133	(4,366)
Πώληση χαρτοφυλακίου Velocity 2	-	-	(112,402)	(13,123)	(125,525)
31 Δεκεμβρίου	6,615,026	2,145,329	2,502,487	479,016	11,741,858

45. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

45.4 Ανάλυση χαρτοφυλακίου δανείων και απαιτήσεων από πελάτες ανά στάδιο (συνέχεια)

Για τις ανακυκλούμενες διευκολύνσεις, τα όρια τρεχούμενων λογαριασμών και τις πιστωτικές κάρτες, η καθαρή θετική θέση στο υπόλοιπο ανά στάδιο, μη περιλαμβανομένων των διαγραφών, παρουσιάζεται στα 'Νέα Δάνεια που δόθηκαν' και η καθαρή αρνητική θέση παρουσιάζεται στα 'Δάνεια που αποαναγνωρίστηκαν ή αποπληρώθηκαν'.

Η κίνηση στα μεικτά δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες σε αποσβεσμένο κόστος στις Μεγάλες Επιχειρήσεις, Διεθνείς μεγάλες επιχειρήσεις και Ιδιώτες στην Κύπρο, (τη χώρα διαχείρισης των δανείων) συμπεριλαμβανομένων των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες που κατέχονται προς πώληση, παρουσιάζεται στους πιο κάτω πίνακες:

	Μεγάλες επιχειρήσεις	Διεθνείς μεγάλες επιχειρήσεις	Ιδιώτες
2021	€000	€000	€000
1 Ιανουαρίου	1,935,306	1,858,337	3,844,562
Μεταφορές (από)/σε πελατειακό τομέα	39,690	(2,854)	(2,808)
Διαγραφές	(106)	(2,005)	(1,704)
Δεδουλευμένοι τόκοι	60,360	70,644	89,885
Νέα δάνεια που δημιουργήθηκαν ή αγοράστηκαν	471,370	435,512	628,425
Δάνεια μη συμπεριλαμβανομένων των χαρτοφυλακίων που κατέχονται προς πώληση που αποαναγνωρίστηκαν ή αποπληρώθηκαν (μη περιλαμβανομένων των διαγραφών)	(477,348)	(410,840)	(519,142)
Αλλαγές στις συμβατικές ταμειακές ροές λόγω τροποποιήσεων που δεν αποτελούν αποαναγνώριση	(644)	(918)	890
31 Δεκεμβρίου	2,028,628	1,947,876	4,040,108

	Μεγάλες επιχειρήσεις	Διεθνείς μεγάλες επιχειρήσεις	Ιδιώτες
2020	€000	€000	€000
1 Ιανουαρίου	1,953,170	1,845,777	3,688,137
Μεταφορές (από)/σε πελατειακό τομέα	(3,162)	22,046	(11,783)
Δεδουλευμένοι τόκοι, συναλλαγματικές και άλλες διαφορές	52,673	24,402	90,158
Διαγραφές	(1,165)	(19,191)	(4,026)
Νέα δάνεια που δημιουργήθηκαν ή αγοράστηκαν	319,385	261,281	508,773
Δάνεια μη συμπεριλαμβανομένων των χαρτοφυλακίων που κατέχονται προς πώληση που αποαναγνωρίστηκαν ή αποπληρώθηκαν (μη περιλαμβανομένων των διαγραφών)	(380,501)	(271,581)	(428,755)
Αλλαγές στις συμβατικές ταμειακές ροές λόγω τροποποιήσεων που δεν αποτελούν αποαναγνώριση	(5,094)	(4,397)	2,058
31 Δεκεμβρίου	1,935,306	1,858,337	3,844,562

45.5 Ποιότητα χαρτοφυλακίου δανείων και απαιτήσεων από πελάτες με βάση την εσωτερική διαβάθμιση της πιστοληπτικής αξιολόγησης

Η αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας (credit scoring) είναι το κύριο σύστημα διαβάθμισης κινδύνου για την αξιολόγηση του κινδύνου οφειλέτη και συναλλαγής για τα βασικά χαρτοφυλάκια της BOC PCL. Αυτά είναι επιχειρήσεις, ιδιώτες και μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Οι μεγάλες επιχειρήσεις και οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις είναι νομικές οντότητες. Οι ιδιώτες είναι φυσικά πρόσωπα.

Τα μοντέλα διαβάθμισης χρησιμοποιούν εσωτερικά και εξωτερικά δεδομένα για την αξιολόγηση και 'βαθμολόγηση' των δανειοληπτών, και της πιστωτικής τους ποιότητας, προκειμένου να παρέχονται περαιτέρω στοιχεία για τη διαχείριση των ορίων των υφιστάμενων δανείων και εισπράξεων. Τα δεδομένα είναι συγκεκριμένα για τον δανειολήπτη αλλά χρησιμοποιούνται και επιπρόσθετα στοιχεία που θα μπορούσαν να επηρεάσουν τη συμπεριφορά του δανειολήπτη.

Η πιστωτική διαβάθμιση είναι ένας από τους παράγοντες που χρησιμοποιούνται για τους νέους πελάτες και τη διαχείριση των υφιστάμενων πελατών. Το αποτέλεσμα χρησιμοποιείται για την αξιολόγηση της ποιότητας πίστωσης για κάθε ανεξάρτητη απόκτηση ή διαχείριση λογαριασμού, που οδηγεί σε αυτοματοποιημένη απόφαση ή καθοδήγηση ενός κριτή. Η πιστωτική διαβάθμιση βελτιώνει την ποιότητα της πιστοληπτικής απόφασης και διευκολύνει την τιμολόγηση βάσει κινδύνου, όπου αυτό είναι εφικτό.

45. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

45.5 Ποιότητα χαρτοφυλακίου δανείων και απαιτήσεων από πελάτες με βάση την εσωτερική διαβάθμιση της πιστοληπτικής αξιολόγησης (συνέχεια)

Οι βαθμολογίες του δανειολήπτη καθορίζουν την αξιολόγηση του από το 1 μέχρι 8 όπου το 8 ορίζεται ως αθέτηση. Οι ιστορικοί συντελεστές αθέτησης 12 μηνών (PD) υπολογίζονται ανά αξιολόγηση. Αυτά τα ποσοστά αθέτησης θεωρούνται ότι είναι η πιθανότητα αθέτησης 12 μηνών για τους δανειολήπτες. Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει την πιθανότητα αθέτησης υποχρεώσεων (PD) σε διάφορα επίπεδα κινδύνου για δάνεια σε μεγάλες επιχειρήσεις, ιδιώτες και μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

Τα δάνεια χωρίς διαβάθμιση για μεγάλες επιχειρήσεις αξιολογούνται χρησιμοποιώντας το εσωτερικό μοντέλο συμπεριφοράς του Συγκροτήματος. Τα δάνεια χωρίς διαβάθμιση για τους ιδιώτες περιλαμβάνουν τις ανακυκλούμενες διευκολύνσεις χωρίς βαθμολόγηση (π.χ. προπληρωμένες κάρτες) και άλλες ανακυκλούμενες διευκολύνσεις (π.χ. χρηματοοικονομικές εγγυήσεις) στις οποίες έχει αποδοθεί μια πιο γενική καμπύλη. Παρομοίως, στα ανοίγματα χωρίς διαβάθμιση σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις έχει αποδοθεί μια καμπύλη γενικότερου τμήματος.

Νέα δάνεια σε μεγάλες και μικρομεσαίες επιχειρήσεις και νέα δάνεια σε ιδιώτες γνωστοποιούνται ξεχωριστά, δεδομένου ότι είναι απαραίτητη μια χρονική περίοδος επτά μηνών για την παροχή ακριβής αξιολόγησης.

Τα ΔΠΧΑ 9 μοντέλα πιθανότητας αθέτησης υποχρεώσεων (PD) βαθμονομήθηκαν κατά το τέταρτο τρίμηνο του 2020 προκειμένου να συμπεριλάβουν πρόσθετες πρόσφατες ιστορικές παρατηρήσεις (πριν από την πανδημία COVID-19) και να ενσωματώσουν τα πιο πρόσφατα μοντέλα κάρτας αποτελεσμάτων.

Συνολικά υπάρχει μια εμφανής μείωση τόσο στις αξιολογήσεις όσο και στις πιθανότητες αθέτησης υποχρεώσεων (PD) στα χαρτοφυλάκια λόγω αφαίρεσης των προσαρμογών που σχετίζονται με την πανδημία COVID-19 και την εννιάμηνη αναστολή της καταβολής πληρωμών κεφαλαίου και τόκων (μορατόριουμ) κατά το 2020.

2021	Πιθανότητα αθέτησης υποχρέωσης 12 μηνών		
	Μεγάλες επιχειρήσεις %	Ιδιώτες %	Μικρομεσαίες επιχειρήσεις %
1	1.38	0.80	0.36
2	2.20	0.79	0.75
3	2.37	1.68	2.22
4	3.42	3.24	7.70
5	5.32	6.24	12.96
6	5.82	10.04	17.87
7	11.89	27.14	36.63

2020	Πιθανότητα αθέτησης υποχρέωσης 12 μηνών		
	Μεγάλες επιχειρήσεις %	Ιδιώτες %	Μικρομεσαίες επιχειρήσεις %
1	3.77	2.24	0.82
2	5.93	2.37	1.66
3	6.30	4.15	4.32
4	9.22	7.48	11.75
5	13.65	13.14	21.80
6	15.08	22.44	29.92
7	29.50	53.47	63.00

Χαμηλότερα ανοίγματα διαβάθμισης παρουσιάζουν καλύτερη ικανότητα κάλυψης οικονομικών υποχρεώσεων, με χαμηλότερη πιθανότητα αθέτησης, ενώ ψηλότερα ανοίγματα αξιολόγησης απαιτούν ποικίλους βαθμούς ιδιαίτερης προσοχής και ο κίνδυνος αθέτησης είναι μεγαλύτερος.

Οι πιο κάτω πίνακες παρουσιάζουν τα μεικτά δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες σε αποσβεσμένο κόστος στην Κύπρο, σε μεγάλες επιχειρήσεις, μικρομεσαίες επιχειρήσεις και ιδιώτες σύμφωνα με την εσωτερική διαβάθμιση της BOC PCL.

45. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

45.5 Ποιότητα χαρτοφυλακίου δανείων και απαιτήσεων από πελάτες με βάση την εσωτερική διαβάθμιση της πιστοληπτικής αξιολόγησης (συνέχεια)

	2021			2020		
	Στάδιο 1 €000	Στάδιο 2 €000	Σύνολο €000	Στάδιο 1 €000	Στάδιο 2 €000	Σύνολο €000
Μεγάλες επιχειρήσεις						
Κατηγορία 1	371,648	9,550	381,198	713,090	65,056	778,146
Κατηγορία 2	124,963	1,120	126,083	269,133	53,533	322,666
Κατηγορία 3	689,030	43,870	732,900	610,596	119,729	730,325
Κατηγορία 4	729,502	119,522	849,024	471,544	178,093	649,637
Κατηγορία 5	578,247	289,389	867,636	708,462	219,873	928,335
Κατηγορία 6	167,752	307,445	475,197	130,600	98,869	229,469
Κατηγορία 7	8,680	129,996	138,676	9,767	19,187	28,954
Χωρίς διαβάθμιση	120,016	106,826	226,842	34,075	140,432	174,507
Νέοι πελάτες	386,841	49,745	436,586	221,325	2,588	223,913
	<u>3,176,679</u>	<u>1,057,463</u>	<u>4,234,142</u>	<u>3,168,592</u>	<u>897,360</u>	<u>4,065,952</u>
Σύνολο Στάδιο 3 και απομειωμένα κατά την αρχική αναγνώριση (POCI)			<u>191,972</u>			<u>398,726</u>
			<u>4,426,114</u>			<u>4,464,678</u>

	2021			2020		
	Στάδιο 1 €000	Στάδιο 2 €000	Σύνολο €000	Στάδιο 1 €000	Στάδιο 2 €000	Σύνολο €000
Ιδιώτες						
Κατηγορία 1	795,577	37,566	833,143	693,768	96,548	790,316
Κατηγορία 2	965,269	34,373	999,642	743,838	136,888	880,726
Κατηγορία 3	756,588	53,053	809,641	615,175	163,727	778,902
Κατηγορία 4	562,838	81,779	644,617	432,447	211,631	644,078
Κατηγορία 5	224,332	80,133	304,465	141,377	133,226	274,603
Κατηγορία 6	114,346	105,725	220,071	83,489	143,947	227,436
Κατηγορία 7	27,568	101,290	128,858	46,760	114,183	160,943
Χωρίς διαβάθμιση	-	2,681	2,681	-	2,715	2,715
Νέοι πελάτες	292,088	15,808	307,896	269,584	15,502	285,086
	<u>3,738,606</u>	<u>512,408</u>	<u>4,251,014</u>	<u>3,026,438</u>	<u>1,018,367</u>	<u>4,044,805</u>
Σύνολο Στάδιο 3 και απομειωμένα κατά την αρχική αναγνώριση (POCI)			<u>462,865</u>			<u>1,075,211</u>
			<u>4,713,879</u>			<u>5,120,016</u>

	2021			2020		
	Στάδιο 1 €000	Στάδιο 2 €000	Σύνολο €000	Στάδιο 1 €000	Στάδιο 2 €000	Σύνολο €000
Μικρομεσαίες επιχειρήσεις						
Κατηγορία 1	183,001	12,159	195,160	133,876	29,345	163,221
Κατηγορία 2	181,836	29,316	211,152	150,155	58,282	208,437
Κατηγορία 3	43,425	16,911	60,336	50,690	33,370	84,060
Κατηγορία 4	15,454	18,447	33,901	15,347	28,751	44,098
Κατηγορία 5	8,260	16,252	24,512	8,195	18,347	26,542
Κατηγορία 6	5,793	8,019	13,812	4,456	15,392	19,848
Κατηγορία 7	3,249	6,496	9,745	2,301	12,125	14,426
Χωρίς διαβάθμιση	-	18,198	18,198	-	9,241	9,241
Νέοι πελάτες	62,129	3,511	65,640	48,259	2,551	50,810
	<u>503,147</u>	<u>129,309</u>	<u>632,456</u>	<u>413,279</u>	<u>207,404</u>	<u>620,683</u>
Σύνολο Στάδιο 3 και απομειωμένα κατά την αρχική αναγνώριση (POCI)			<u>45,560</u>			<u>168,808</u>
			<u>678,016</u>			<u>789,491</u>

45. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

45.5 Ποιότητα χαρτοφυλακίου δανείων και απαιτήσεων από πελάτες με βάση την εσωτερική διαβάθμιση της πιστοληπτικής αξιολόγησης (συνέχεια)

Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που κατέχονται προς πώληση

Η ανάλυση των μεικτών δανείων και απαιτήσεων από πελάτες που κατέχονται προς πώληση, σύμφωνα με την εσωτερική διαβάθμιση της BOC PCL παρουσιάζεται στους πιο κάτω πίνακες.

	2021			2020		
	Στάδιο 1 €000	Στάδιο 2 €000	Σύνολο €000	Στάδιο 1 €000	Στάδιο 2 €000	Σύνολο €000
Μεγάλες επιχειρήσεις						
Κατηγορία 3	-	-	-	31	193	224
Κατηγορία 5	-	-	-	-	363	363
Κατηγορία 6	-	-	-	-	106	106
Χωρίς διαβάθμιση	-	-	-	-	485	485
	-	-	-	31	1,147	1,178
Σύνολο Στάδιο 3 και απομειωμένα κατά την αρχική αναγνώριση (POCI)			64,759			267,609
			64,759			268,787

	2021			2020		
	Στάδιο 1 €000	Στάδιο 2 €000	Σύνολο €000	Στάδιο 1 €000	Στάδιο 2 €000	Σύνολο €000
Ιδιώτες						
Κατηγορία 1	-	-	-	23	70	93
Κατηγορία 2	-	-	-	105	70	175
Κατηγορία 3	-	-	-	108	43	151
Κατηγορία 4	-	111	111	568	583	1,151
Κατηγορία 5	-	-	-	942	1,985	2,927
Κατηγορία 6	-	98	98	126	3,749	3,875
Κατηγορία 7	-	1,464	1,464	2,585	11,460	14,045
Νέοι πελάτες	-	-	-	-	58	58
	-	1,673	1,673	4,457	18,018	22,475
Σύνολο Στάδιο 3 και απομειωμένα κατά την αρχική αναγνώριση (POCI)			400,861			801,289
			402,534			823,764

	2021			2020		
	Στάδιο 1 €000	Στάδιο 2 €000	Σύνολο €000	Στάδιο 1 €000	Στάδιο 2 €000	Σύνολο €000
Μικρομεσαίες επιχειρήσεις						
Κατηγορία 2	-	55	55	161	-	161
Κατηγορία 3	-	-	-	19	8	27
Κατηγορία 4	-	326	326	65	226	291
Κατηγορία 5	-	1	1	50	146	196
Κατηγορία 6	-	-	-	760	156	916
Κατηγορία 7	-	20	20	593	2,497	3,090
	-	402	402	1,648	3,033	4,681
Σύνολο Στάδιο 3 και απομειωμένα κατά την αρχική αναγνώριση (POCI)			87,849			244,023
			88,251			248,704

45. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

45.6 Ενδεχόμενες και ανειλημμένες υποχρεώσεις

Το Συγκρότημα εισέρχεται σε διάφορες αμετάκλητες δεσμεύσεις και ανειλημμένες υποχρεώσεις. Αυτές αποτελούνται από αποδοχές και εγγυήσεις εξ' αποδοχών, εγγυητικές, ενέγγυες πιστώσεις και όρια δανείων και απαιτήσεων που έχουν εγκριθεί αλλά δεν έχουν ακόμη χρησιμοποιηθεί, πιστωτικές γραμμές και άλλες δεσμεύσεις για δανεισμό.

45.6.1 Ενδεχόμενες υποχρεώσεις

Η ανάλυση των μεταβολών των εκκρεμών ανοιγμάτων και των αντίστοιχων αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών γνωστοποιούνται στους πιο κάτω πίνακες:

2021	Στάδιο 1 €000	Στάδιο 2 €000	Στάδιο 3 €000	Σύνολο €000
Ανοιγματα				
1η Ιανουαρίου	208,410	363,019	52,756	624,185
Μεταφορές στο στάδιο 1	151,638	(151,638)	-	-
Μεταφορές στο στάδιο 2	(18,674)	22,983	(4,309)	-
Μεταφορές στο στάδιο 3	(143)	(1,548)	1,691	-
Καθαρή αύξηση/(μείωση)	91,232	(96,492)	(4,470)	(9,730)
31 Δεκεμβρίου	432,463	136,324	45,668	614,455

2020	Στάδιο 1 €000	Στάδιο 2 €000	Στάδιο 3 €000	Σύνολο €000
Ανοιγματα				
1η Ιανουαρίου	430,293	159,924	98,683	688,900
Μεταφορές στο στάδιο 1	6,146	(5,376)	(770)	-
Μεταφορές στο στάδιο 2	(187,975)	217,131	(29,156)	-
Μεταφορές στο στάδιο 3	(4)	(4,011)	4,015	-
Καθαρή αύξηση/(μείωση)	(40,050)	(4,649)	(20,016)	(64,715)
31 Δεκεμβρίου	208,410	363,019	52,756	624,185

2021	Στάδιο 1 €000	Στάδιο 2 €000	Στάδιο 3 €000	Σύνολο €000
Αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές				
1η Ιανουαρίου	42	695	18,370	19,107
Μεταφορές στο στάδιο 1	14	(14)	-	-
Μεταφορές στο στάδιο 2	(13)	(273)	286	-
(Πίστωση)/χρέωση για το έτος*	(23)	(284)	2,957	2,650
31 Δεκεμβρίου	20	124	21,613	21,757
Αξιολόγηση σε ατομική βάση	12	32	21,613	21,657
Αξιολόγηση σε συλλογική βάση	8	92	-	100
	20	124	21,613	21,757

45. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

45.6 Ενδεχόμενες και ανειλημμένες υποχρεώσεις (συνέχεια)

45.6.1 Ενδεχόμενες υποχρεώσεις (συνέχεια)

2020	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	Σύνολο
	€000	€000	€000	€000
Αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές				
1η Ιανουαρίου	21	70	21,904	21,995
Μεταφορές στο στάδιο 1	10	(8)	(2)	-
Μεταφορές στο στάδιο 2	(200)	305	(105)	-
Μεταφορές στο στάδιο 3	-	(3,500)	3,500	-
Χρέωση για το έτος*	211	3,828	(6,927)	(2,888)
31 Δεκεμβρίου	42	695	18,370	19,107
Αξιολόγηση σε ατομική βάση	12	287	18,366	18,665
Αξιολόγηση σε συλλογική βάση	30	408	4	442
	42	695	18,370	19,107

* Η χρέωση για το έτος σχετίζεται κυρίως με αλλαγές στα μοντέλα και στις παραμέτρους.

Η ποιότητα χαρτοφυλακίου των ενδεχόμενων υποχρεώσεων, με βάση την εσωτερική διαβάθμιση της BOC PCL γνωστοποιείται στον πιο κάτω πίνακα:

Μεγάλες επιχειρήσεις	2021			2020		
	Στάδιο 1 €000	Στάδιο 2 €000	Σύνολο €000	Στάδιο 1 €000	Στάδιο 2 €000	Σύνολο €000
Κατηγορία 1	121,750	1,223	122,973	18,551	52,371	70,922
Κατηγορία 2	13,327	93	13,420	24	8,050	8,074
Κατηγορία 3	45,371	670	46,041	12,172	59,503	71,675
Κατηγορία 4	25,513	2,185	27,698	2,532	37,000	39,532
Κατηγορία 5	42,183	31,791	73,974	3,184	70,690	73,874
Κατηγορία 6	11,720	3,809	15,529	2,228	18,556	20,784
Κατηγορία 7	1,410	432	1,842	-	164	164
Χωρίς διαβάθμιση	29,487	60,193	89,680	30,678	79,731	110,409
Νέοι πελάτες	75,832	-	75,832	85,153	2,830	87,983
	366,593	100,396	466,989	154,522	328,895	483,417
Σύνολο Στάδιο 3			35,207			44,625
			502,196			528,042

Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	2021			2020		
	Στάδιο 1 €000	Στάδιο 2 €000	Σύνολο €000	Στάδιο 1 €000	Στάδιο 2 €000	Σύνολο €000
Κατηγορία 1	30,241	78	30,319	22,858	3,407	26,265
Κατηγορία 2	7,949	1,217	9,166	5,667	2,790	8,457
Κατηγορία 3	1,592	223	1,815	1,540	590	2,130
Κατηγορία 4	365	111	476	430	254	684
Κατηγορία 5	42	6	48	53	178	231
Κατηγορία 6	3	-	3	18	122	140
Κατηγορία 7	554	32	586	163	1,871	2,034
Χωρίς διαβάθμιση	-	21,316	21,316	-	10,390	10,390
Νέοι πελάτες	25,124	65	25,189	23,159	170	23,329
	65,870	23,048	88,918	53,888	19,772	73,660
Σύνολο Στάδιο 3			9,781			7,692
			98,699			81,352

45. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

45.6 Ενδεχόμενες και ανειλημμένες υποχρεώσεις (συνέχεια)

45.6.1 Ενδεχόμενες υποχρεώσεις (συνέχεια)

	2021			2020		
	Στάδιο 1 €000	Στάδιο 2 €000	Σύνολο €000	Στάδιο 1 €000	Στάδιο 2 €000	Σύνολο €000
Ιδιώτες						
Χωρίς διαβάθμιση	-	12,880	12,880	-	14,352	14,352
	-	12,880	12,880	-	14,352	14,352
Σύνολο Στάδιο 3			680			439
			13,560			14,791

45.6.2 Ανειλημμένες υποχρεώσεις

Η ανάλυση των μεταβολών των ανοιγμάτων που εκκρεμούν και των αντίστοιχων αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών τους γνωστοποιείται στους πίνακες πιο κάτω:

2021	Στάδιο 1 €000	Στάδιο 2 €000	Στάδιο 3 €000	Σύνολο €000
Ανοίγματα				
1η Ιανουαρίου	1,146,962	775,164	79,031	2,001,157
Μεταφορές στο στάδιο 1	417,291	(416,743)	(548)	-
Μεταφορές στο στάδιο 2	(52,799)	52,799	-	-
Μεταφορές στο στάδιο 3	(358)	(1,165)	1,523	-
Καθαρή (μείωση)/αύξηση	(14,015)	2,515	(27,728)	(39,228)
31 Δεκεμβρίου	1,497,081	412,570	52,278	1,961,929

2020	Στάδιο 1 €000	Στάδιο 2 €000	Στάδιο 3 €000	Σύνολο €000
Ανοίγματα				
1η Ιανουαρίου	1,291,393	508,861	132,854	1,933,108
Μεταφορές στο στάδιο 1	133,657	(132,525)	(1,132)	-
Μεταφορές στο στάδιο 2	(399,593)	413,026	(13,433)	-
Μεταφορές στο στάδιο 3	(1,280)	(2,753)	4,033	-
Καθαρή αύξηση/(μείωση)	122,785	(11,445)	(43,291)	68,049
31 Δεκεμβρίου	1,146,962	775,164	79,031	2,001,157

2021	Στάδιο 1 €000	Στάδιο 2 €000	Στάδιο 3 €000	Σύνολο €000
Αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές				
1η Ιανουαρίου	126	425	-	551
Μεταφορές στο στάδιο 1	9	(9)	-	-
Μεταφορές στο στάδιο 2	(32)	63	(31)	-
(Πίστωση)/επιβάρυνση χρέωσης για το έτος*	(84)	(310)	31	(363)
31 Δεκεμβρίου	19	169	-	188
Αξιολόγηση σε ατομική βάση	7	80	-	87
Αξιολόγηση σε συλλογική βάση	12	89	-	101
	19	169	-	188

45. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

45.6 Ενδεχόμενες και ανειλημμένες υποχρεώσεις (συνέχεια)

45.6.2 Ανειλημμένες υποχρεώσεις (συνέχεια)

2020	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	Σύνολο
	€000	€000	€000	€000
Αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές				
1η Ιανουαρίου	30	87	-	117
Μεταφορές στο στάδιο 1	34	(34)	-	-
Μεταφορές στο στάδιο 2	(128)	168	(40)	-
Επιβάρυνση χρέωσης για το έτος*	190	204	40	434
31 Δεκεμβρίου	126	425	-	551
Αξιολόγηση σε ατομική βάση	36	111	-	147
Αξιολόγηση σε συλλογική βάση	90	314	-	404
	126	425	-	551

*Η επιβάρυνση για το έτος σχετίζεται κυρίως με αλλαγές στις παραμέτρους.

Η ποιότητα χαρτοφυλακίου των ανειλημμένων υποχρεώσεων, με βάση την εσωτερική διαβάθμιση της BOC PCL γνωστοποιείται στον πιο κάτω πίνακα.

Μεγάλες επιχειρήσεις	2021			2020		
	Στάδιο 1 €000	Στάδιο 2 €000	Σύνολο €000	Στάδιο 1 €000	Στάδιο 2 €000	Σύνολο €000
Κατηγορία 1	256,764	8,352	265,116	241,799	28,308	270,107
Κατηγορία 2	41,484	3,397	44,881	19,069	57,360	76,429
Κατηγορία 3	128,429	10,627	139,056	64,983	74,480	139,463
Κατηγορία 4	58,322	10,107	68,429	30,570	57,489	88,059
Κατηγορία 5	58,708	82,198	140,906	27,382	50,681	78,063
Κατηγορία 6	12,239	16,047	28,286	3,093	16,443	19,536
Κατηγορία 7	154	1,627	1,781	28	61	89
Χωρίς διαβάθμιση	26,441	103,918	130,359	19,947	118,931	138,878
Νέοι πελάτες	26,296	20,402	46,698	92,936	398	93,334
	608,837	256,675	865,512	499,807	404,151	903,958
Σύνολο Στάδιο 3			22,553			50,700
			888,065			954,658

Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	2021			2020		
	Στάδιο 1 €000	Στάδιο 2 €000	Σύνολο €000	Στάδιο 1 €000	Στάδιο 2 €000	Σύνολο €000
Κατηγορία 1	234,443	22,597	257,040	204,597	43,683	248,280
Κατηγορία 2	40,913	17,522	58,435	44,967	21,932	66,899
Κατηγορία 3	12,254	3,988	16,242	12,287	10,000	22,287
Κατηγορία 4	3,027	2,900	5,927	3,585	5,402	8,987
Κατηγορία 5	2,270	1,748	4,018	1,168	2,635	3,803
Κατηγορία 6	235	523	758	385	756	1,141
Κατηγορία 7	77	262	339	125	807	932
Χωρίς διαβάθμιση	-	17,465	17,465	-	12,301	12,301
Νέοι πελάτες	11,073	459	11,532	8,710	618	9,328
	304,292	67,464	371,756	275,824	98,134	373,958
Σύνολο Στάδιο 3			24,001			20,607
			395,757			394,565

45. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

45.6 Ενδεχόμενες και ανειλημμένες υποχρεώσεις (συνέχεια)

45.6.2 Ανειλημμένες υποχρεώσεις (συνέχεια)

	2021			2020		
	Στάδιο 1 €000	Στάδιο 2 €000	Σύνολο €000	Στάδιο 1 €000	Στάδιο 2 €000	Σύνολο €000
Ιδιώτες						
Κατηγορία 1	244,760	29,865	274,625	179,709	99,239	278,948
Κατηγορία 2	115,852	10,877	126,729	58,949	58,456	117,405
Κατηγορία 3	55,987	12,732	68,719	25,306	46,873	72,179
Κατηγορία 4	30,358	7,642	38,000	14,508	28,034	42,542
Κατηγορία 5	8,553	8,621	17,174	4,893	16,434	21,327
Κατηγορία 6	4,095	6,756	10,851	2,422	9,759	12,181
Κατηγορία 7	711	2,984	3,695	199	4,036	4,235
Χωρίς διαβάθμιση	-	7,926	7,926	-	7,567	7,567
Νέοι πελάτες	123,636	1,028	124,664	85,345	2,481	87,826
	583,952	88,431	672,383	371,331	272,879	644,210
Σύνολο Στάδιο 3			5,724			7,724
			678,107			651,934

45. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

45.7 Αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες περιλαμβανομένων των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες που κατέχονται προς πώληση

Η κίνηση στις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες, περιλαμβανομένων των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες που κατέχονται προς πώληση, παρουσιάζεται πιο κάτω:

2021	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	Απομειωμένα κατά την αρχική αναγνώριση (POCI) €000	Σύνολο €000
	€000	€000	€000	€000	€000
1 Ιανουαρίου	22,619	49,127	1,376,412	204,477	1,652,635
Μεταφορές στο στάδιο 1	18,228	(17,818)	(410)	-	-
Μεταφορές στο στάδιο 2	(2,361)	15,825	(13,464)	-	-
Μεταφορές στο στάδιο 3	(430)	(1,462)	1,892	-	-
Επίδραση από την μεταφορά μεταξύ των σταδίων κατά το έτος	(11,600)	(7,088)	4,781	(605)	(14,512)
Συναλλαγματικές και άλλες μεταβολές	-	-	2,362	-	2,362
Διαγραφές	(518)	(843)	(252,895)	(40,657)	(294,913)
Τόκοι (που προβλέφθηκαν) και δεν αναγνωρίστηκαν στα αποτελέσματα	-	-	41,812	6,658	48,470
Νέα δάνεια που δόθηκαν ή αγοράστηκαν*	4,152	-	-	233	4,385
Δάνεια εκτός από το χαρτοφυλάκιο Helix 2 που αποαναγνωρίστηκαν ή αποπληρώθηκαν (μη περιλαμβανομένων των διαγραφών)*	(632)	(464)	(26,886)	(770)	(28,752)
Διαγραφές*	281	318	6,282	(19)	6,862
Αλλαγές στα μοντέλα και παραμέτρους (αλλαγές στην πιθανότητα αθέτησης, ζημιά από αθέτηση υποχρέωσης και άνοιγμα από αθέτηση) που χρησιμοποιήθηκαν στους υπολογισμούς των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών*	(10,259)	2,943	66,324	10,295	69,303
Αλλαγές στις συμβατικές ταμειακές ροές λόγω τροποποιήσεων που δεν αποτελούν αποαναγνώριση*	(826)	1,647	(1,889)	(2,262)	(3,330)
Πώληση χαρτοφυλακίου Helix 2	(3,197)	(12,802)	(725,525)	(109,569)	(851,093)
31 Δεκεμβρίου	15,457	29,383	478,796	67,781	591,417
Αξιολόγηση σε ατομική βάση	6,661	14,476	78,045	7,427	106,609
Αξιολόγηση σε συλλογική βάση	8,796	14,907	400,751	60,354	484,808
	15,457	29,383	478,796	67,781	591,417

* Περιλαμβάνονται στη 'Ζημιά απομείωσης μετά την αναστροφή σε δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες' (Σημ. 16).

Η κύρια αιτία για την ζημιά απομείωσης για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021 οφείλεται σε επιπρόσθετες καθαρές πιστωτικές ζημιές που αναγνωρίστηκαν ύψους περίπου €13 εκατ., σε ΜΕΔ ως μέρος των δραστηριοτήτων του Συγκροτήματος για τη μείωση του κινδύνου (περιλαμβανομένου των επιπλέον αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών από την πώληση του Helix 2 και της αποδέσμευσης του Helix 3 χαρτοφυλακίου) και η επίδραση από την επικαιροποίηση των μακροοικονομικών σεναρίων για όλα τα στάδια περίπου €8 εκατ. Υπήρξαν επίσης καθαρές αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές ύψους περίπου €26 εκατ. μετά την αναβαθμόνιση του μοντέλου αποκατάστασης που πραγματοποιήθηκε το τρίτο τρίμηνο του 2021, η οποία εν μέρη αντισταθμίστηκε με την αποδέσμευση περίπου €20 εκατ. αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών μετά την αφαίρεση των προσαρμογών που μεταφέρθηκαν από το 2020.

45. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

45.7 Αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες περιλαμβανομένων των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες που κατέχονται προς πώληση (συνέχεια)

	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	Απομειωμένα κατά την αρχική αναγνώριση (POCI)	Σύνολο
2020	€000	€000	€000	€000	€000
1 Ιανουαρίου	16,665	25,380	1,555,339	206,166	1,803,550
Μεταφορές στο στάδιο 1	11,956	(6,058)	(5,898)	-	-
Μεταφορές στο στάδιο 2	(3,751)	23,562	(19,811)	-	-
Μεταφορές στο στάδιο 3	(1,347)	(1,393)	2,740	-	-
Επίδραση από την μεταφορά μεταξύ των σταδίων κατά το έτος*	(4,008)	4,868	7,017	(191)	7,686
Συναλλαγματικές και άλλες μεταβολές	-	-	(4,133)	(81)	(4,214)
Διαγραφές	(1,496)	(807)	(359,255)	(36,872)	(398,430)
Τόκοι (που προβλέφθηκαν) και δεν αναγνωρίστηκαν στα αποτελέσματα	-	-	68,919	9,939	78,858
Νέα δάνεια που δημιουργήθηκαν ή αγοράστηκαν*	5,431	-	-	-	5,431
Δάνεια που αποαναγνωρίστηκαν ή αποπληρώθηκαν (μη περιλαμβανομένων των διαγραφών)*	(672)	(902)	(28,560)	(4,206)	(34,340)
Διαγραφές*	1,032	812	30,650	6,509	39,003
Αλλαγές στα μοντέλα και παραμέτρους (αλλαγές στην πιθανότητα αθέτησης, ζημιά από αθέτηση υποχρέωσης και άνοιγμα από αθέτηση) που χρησιμοποιήθηκαν στους υπολογισμούς των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών*	2,176	1,418	224,710	34,648	262,952
Αλλαγές στις συμβατικές ταμειακές ροές λόγω τροποποιήσεων που δεν αποτελούν αποαναγνώριση*	(3,367)	2,247	5,458	(101)	4,237
Πώληση χαρτοφυλακίου Velocity 2	-	-	(100,764)	(11,334)	(112,098)
31 Δεκεμβρίου	22,619	49,127	1,376,412	204,477	1,652,635
Αξιολόγηση σε ατομική βάση	5,801	10,715	89,655	6,967	113,138
Αξιολόγηση σε συλλογική βάση	16,818	38,412	1,286,757	197,510	1,539,497
	22,619	49,127	1,376,412	204,477	1,652,635

Η ανάλυση για τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες περιλαμβανομένων των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες που κατέχονται προς πώληση, ανά πελατειακό τομέα παρουσιάζεται στον πιο κάτω πίνακα:

45. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

45.7 Αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες περιλαμβανομένων των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες που κατέχονται προς πώληση (συνέχεια)

	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	Απομειωμένα κατά την αρχική αναγνώριση (POCI)	Σύνολο
2021	€000	€000	€000	€000	€000
Μεγάλες επιχειρήσεις	5,131	6,851	18,163	750	30,895
Διεθνείς μεγάλες επιχειρήσεις	4,204	6,511	28,539	734	39,988
Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	1,653	3,242	8,151	276	13,322
Ιδιώτες					
- στεγαστικά	1,615	2,868	7,045	317	11,845
- καταναλωτικά, πιστωτικές κάρτες και λοιπά	2,674	4,434	8,223	1,002	16,333
Αναδιρθώσεις χρεών					
- μεγάλες επιχειρήσεις	40	1,397	5,015	2,292	8,744
- μικρομεσαίες επιχειρήσεις	79	1,139	13,970	884	16,072
- στεγαστικά	3	708	20,005	775	21,491
- λοιπά καταναλωτικά	14	1,049	16,583	806	18,452
Ανακτήσεις χρεών					
- μεγάλες επιχειρήσεις	-	-	21,374	3,518	24,892
- μικρομεσαίες επιχειρήσεις	-	-	26,338	2,045	28,383
- στεγαστικά	-	-	152,596	27,732	180,328
- λοιπά καταναλωτικά	-	-	152,691	26,643	179,334
Διεθνείς τραπεζικές εργασίες	33	1,181	102	6	1,322
Διαχείριση περιουσίας	11	3	1	1	16
	15,457	29,383	478,796	67,781	591,417

	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	Απομειωμένα κατά την αρχική αναγνώριση (POCI)	Σύνολο
2020 (αναπροσαρμοσμένα)	€000	€000	€000	€000	€000
Μεγάλες επιχειρήσεις	3,652	6,003	21,811	624	32,090
Διεθνείς μεγάλες επιχειρήσεις	4,375	5,600	38,758	1,076	49,809
Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	2,352	4,263	7,182	363	14,160
Ιδιώτες					
- στεγαστικά	4,616	6,947	12,259	437	24,259
- καταναλωτικά, πιστωτικές κάρτες και λοιπά	3,551	7,731	9,741	925	21,948
Αναδιρθώσεις χρεών					
- μεγάλες επιχειρήσεις	286	4,014	55,586	2,863	62,749
- μικρομεσαίες επιχειρήσεις	2,114	6,683	49,512	3,519	61,828
- στεγαστικά	1,398	6,020	73,348	3,197	83,963
- λοιπά καταναλωτικά	195	1,197	52,051	2,239	55,682
Ανακτήσεις χρεών					
- μεγάλες επιχειρήσεις	-	-	65,917	10,452	76,369
- μικρομεσαίες επιχειρήσεις	-	-	245,825	35,644	281,469
- στεγαστικά	-	-	373,743	67,590	441,333
- λοιπά καταναλωτικά	3	-	368,793	75,064	443,860
Διεθνείς τραπεζικές εργασίες	67	658	1,707	5	2,437
Διαχείριση περιουσίας	10	11	179	479	679
	22,619	49,127	1,376,412	204,477	1,652,635

45. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

45.7 Αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες περιλαμβανομένων των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες που κατέχονται προς πώληση (συνέχεια)

Μετά από αναδιοργάνωση του χαρτοφυλακίου αναδιάρθρωσης και ανάκτησης χρεών στις αρχές του 2021 και κυρίως των ανοιγμάτων που έχουν τερματιστεί, συγκεκριμένα δάνεια επαναταξινομήθηκαν μεταξύ της 'Αναδιάρθρωσης χρεών' και της 'Ανάκτησης χρεών' ανά πελατειακό τομέα. Ως αποτέλεσμα, οι συγκριτικές πληροφορίες έχουν αναπροσαρμοστεί για την παρουσίαση της πληροφόρησης στην ίδια βάση. Ο πιο κάτω πίνακας παρουσιάζει τις πιστωτικές ζημιές για δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες, συμπεριλαμβανομένων των δανείων και απαιτήσεων που κατέχονται προς πώληση, για 'Αναδιάρθρωση χρεών' και 'Ανάκτηση χρεών' ανά πελατειακό τομέα όπως είχαν παρουσιαστεί στην Ετήσια Οικονομική Έκθεση 2020.

	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	Απομειωμένα κατά την αρχική αναγνώριση (POCI) €000	Σύνολο €000
2020	€000	€000	€000	€000	€000
Αναδιρθώσεις χρεών					
- μεγάλες επιχειρήσεις	286	3,993	58,438	3,294	66,011
- μικρομεσαίες επιχειρήσεις	2,383	9,979	62,891	3,802	79,055
- στεγαστικά	401	1,742	51,358	2,034	55,535
- λοιπά καταναλωτικά	923	2,200	57,810	2,688	63,621
Ανακτήσεις χρεών					
- μεγάλες επιχειρήσεις	-	-	96,183	22,286	118,469
- μικρομεσαίες επιχειρήσεις	-	-	254,462	31,585	286,047
- στεγαστικά	-	-	360,331	66,721	427,052
- λοιπά καταναλωτικά	3	-	343,302	68,158	411,463
	3,996	17,914	1,284,775	200,568	1,507,253

Η κίνηση στις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για τα δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες στις Μεγάλες Επιχειρήσεις, Διεθνείς μεγάλες επιχειρήσεις και Ιδιώτες στην Κύπρο (τη χώρα διαχείρισης των δανείων) συμπεριλαμβανομένου αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για τα δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που κατέχονται προς πώληση, παρουσιάζεται στον πιο κάτω πίνακα:

	Μεγάλες Επιχειρήσεις €000	Διεθνείς μεγάλες επιχειρήσεις €000	Ιδιώτες €000
2021			
1 Ιανουαρίου	16,582	26,080	45,730
Μεταφορά σε/(από) τον πελατειακό τομέα	1,648	(482)	(4,440)
Διαγραφές	(106)	(2,005)	(1,704)
Συμβατικοί τόκοι (που προβλέφθηκαν) και δεν αναγνωρίστηκαν στα αποτελέσματα	267	2,381	934
Νέα δάνεια που δημιουργήθηκαν ή αγοράστηκαν*	1,018	747	1,847
Δάνεια που αποαναγνωρίστηκαν ή αποπληρώθηκαν (μη περιλαμβανομένων των διαγραφών)*	82	(1,706)	(971)
Διαγραφές*	1	(8)	449
Αλλαγές στα μοντέλα και παραμέτρους (αλλαγές στην πιθανότητα αθέτησης, ζημιά από αθέτηση υποχρέωσης και άνοιγμα από αθέτηση) που χρησιμοποιήθηκαν στους υπολογισμούς των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών*	(2,192)	2,614	(6,779)
Αλλαγές στις συμβατικές ταμειακές ροές λόγω τροποποιήσεων που δεν αποτελούν αποαναγνώριση*	638	9,942	(1,097)
Επίδραση από την μεταφορά μεταξύ των σταδίων μέσα στο έτος	(2,218)	(5,419)	(5,754)
31 Δεκεμβρίου	15,720	32,144	28,215

45. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

45.7 Αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες περιλαμβανομένων των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες που κατέχονται προς πώληση (συνέχεια)

	Μεγάλες Επιχειρήσεις	Διεθνείς μεγάλες επιχειρήσεις	Ιδιώτες
2020	€000	€000	€000
1 Ιανουαρίου	15,354	33,982	49,257
Μεταφορά από τον πελατειακό τομέα	(1,170)	(1,909)	(7,706)
Διαγραφές	(1,165)	(19,191)	(4,026)
Τόκοι (που προβλέφθηκαν) και δεν αναγνωρίστηκαν στα αποτελέσματα	197	1,052	620
Νέα δάνεια που δημιουργήθηκαν ή αγοράστηκαν*	620	2,568	1,456
Δάνεια που αποαναγνωρίστηκαν ή αποπληρώθηκαν (μη περιλαμβανομένων των διαγραφών)*	(907)	1,976	(932)
Διαγραφές*	16	769	2,178
Αλλαγές στα μοντέλα και παραμέτρους (αλλαγές στην πιθανότητα αθέτησης, ζημιά από αθέτηση υποχρέωσης και άνοιγμα από αθέτηση) που χρησιμοποιήθηκαν στους υπολογισμούς των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών*	911	7,196	2,530
Αλλαγές στις συμβατικές ταμειακές ροές λόγω τροποποιήσεων που δεν αποτελούν αποαναγνώριση*	327	(1,340)	1,313
Επίδραση από την μεταφορά μεταξύ των σταδίων μέσα στο έτος*	2,512	977	1,040
Πώληση χαρτοφυλακίου Velocity 2	(113)	-	-
31 Δεκεμβρίου	16,582	26,080	45,730

Οι πιστωτικές ζημιές για δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες στις 31 Δεκεμβρίου 2021 και 2020 περιλαμβάνουν πιστωτικές ζημιές των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες που κατέχονται προς πώληση, όπως παρουσιάζονται στον πιο κάτω πίνακα:

	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	Απομειωμένα κατά την αρχική αναγνώριση (POCI)	Σύνολο
	€000	€000	€000	€000	€000
31 Δεκεμβρίου 2021	-	710	262,706	42,003	305,419
31 Δεκεμβρίου 2020	3,260	12,254	721,470	111,234	848,218

Κατά το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021, οι συνολικές μη συμβατικές διαγραφές που αναγνωρίστηκαν από το Συγκρότημα ήταν €268,560 χιλ. (2020: €294,932 χιλ.). Το συμβατικό ποσό που είναι σε εκκρεμότητα για τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που διαγράφηκαν κατά τη διάρκεια του έτους που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021 και υπόκεινται ακόμη σε εκτέλεση ανέρχεται σε €984,329 χιλ. (2020: €1,062,224 χιλ.).

Οι παραδοχές που έχουν γίνει αφορούν τις μελλοντικές αλλαγές στις αξίες ακινήτων, καθώς και το χρονικό ορίζοντα της ρευστοποίησης της εξασφάλισης, το κόστος φορολογίας και τα έξοδα ανάκτησης και μετέπειτα πώλησης της εξασφάλισης καθώς και άλλες σχετικές μειώσεις. Έχει χρησιμοποιηθεί ο ανάλογος δείκτης ως βάση για τον υπολογισμό της τρέχουσας αγοραίας αξίας των ακινήτων και γίνονται προσαρμογές σύμφωνα με την κρίση της διοίκησης όπου χρειάζεται, δεδομένης της δυσκολίας για την διαφοροποίηση μεταξύ βραχυπρόθεσμης επίδρασης και μακροπρόθεσμων διαρθρωτικών αλλαγών και της έλλειψης στοιχείων στην αγορά για σκοπούς σύγκρισης. Έγιναν παραδοχές με βάση ένα μακροοικονομικό σενάριο για τις μελλοντικές αλλαγές στις αξίες των ακινήτων και περιορίζονται στο μηδέν σε περίπτωση μελλοντικής προβλεπόμενης αύξησης, ενώ λαμβάνεται υπόψη οποιαδήποτε μελλοντική μείωση.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2021 η μεσοσταθμισμένη μείωση τιμών (περιλαμβανομένων της έλλειψης ρευστότητας και εξόδων πωλήσεων) που χρησιμοποιήθηκε για τις προβλέψεις σε συλλογική βάση για δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες είναι περίπου 32% για το βασικό σενάριο (2020: περίπου 32%) μη συμπεριλαμβανομένων εκείνων που κατέχονται προς πώληση.

45. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

45.7 Αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες περιλαμβανομένων των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες που κατέχονται προς πώληση (συνέχεια)

Το χρονικό πλαίσιο ανάκτησης των εξασφαλίσεων ακινήτων για τον υπολογισμό των προβλέψεων σε συλλογική βάση των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες έχει εκτιμηθεί κατά μέσο όρο σε επτά έτη για το βασικό σενάριο (2020: επτά έτη κατά μέσο όρο), μη συμπεριλαμβανομένων εκείνων που κατέχονται προς πώληση.

Για τους υπολογισμούς απομείωσης σε ατομική βάση το χρονικό πλαίσιο ανάκτησης των εξασφαλίσεων καθώς και οι εκπτώσεις τιμών βασίστηκαν σε συγκεκριμένα δεδομένα και τις συνθήκες της κάθε περίπτωσης.

Για τον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών χρησιμοποιήθηκαν τρία σενάρια: βασικό, αρνητικό και θετικό με 50%, 30% και 20% πιθανότητα αντίστοιχα.

Για τους πελάτες στο Στάδιο 3, το βασικό σενάριο λαμβάνει υπόψη τις ακόλουθες μεταβλητές, που βασίζονται σε συγκεκριμένα δεδομένα και συνθήκες του κάθε πελάτη: τις λειτουργικές ταμειακές ροές, το χρονικό πλαίσιο ανάκτησης των εξασφαλίσεων και τις εκπτώσεις τιμών κατά τη ρευστοποίηση. Το βασικό σενάριο χρησιμοποιείται για την δημιουργία άλλων θετικότερων ή αρνητικότερων σεναρίων. Για το αρνητικό σενάριο, οι λειτουργικές ταμειακές ροές μειώνονται κατά 50%, οι εκπτώσεις τιμών στις εξασφαλίσεις ακινήτων αυξάνονται κατά 50% και ο χρόνος ρευστοποίησης των εξασφαλίσεων αυξάνεται κατά 1 έτος σε σχέση με το βασικό σενάριο. Για το θετικό σενάριο οι εκπτώσεις τιμών μειώνονται κατά 5%, χωρίς καμιά αλλαγή στην περίοδο ρευστοποίησης σε σχέση με το βασικό σενάριο. Οι παραδοχές που έχουν γίνει για την εκτίμηση των μελλοντικών ταμειακών ροών (συμπεριλαμβανομένων των ταμειακών ροών που μπορεί να προκύψουν από την ρευστοποίηση των εξασφαλίσεων) αντικατοπτρίζουν τρέχουσες και αναμενόμενες μελλοντικές οικονομικές συνθήκες και γενικά συνάδουν με αυτές που χρησιμοποιούνται για εκθέσεις σε Στάδιο 3 που αξιολογούνται σε συλλογική βάση. Στην περίπτωση των δανείων που κατέχονται προς πώληση, το Συγκρότημα έχει λάβει υπόψη το χρονοδιάγραμμα της αναμενόμενης πώλησης και τα εκτιμώμενα έσοδα από την πώληση στον προσδιορισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών.

Οι παραπάνω παραδοχές επηρεάζονται επίσης από τον συνεχιζόμενο διάλογο για ρυθμιστικά θέματα που διατηρεί η BOC PCL με τον κύριο επόπτη της, την ΕΚΤ και από άλλες ρυθμιστικές οδηγίες και διερμηνείες που εκδίδονται από διάφορους κανονιστικούς φορείς όπως η ΕΚΤ και η EAT, οι οποίες παρέχουν καθοδήγηση και προσδοκίες ως προς τους σχετικούς ορισμούς και μεταχείριση/αναγνώριση κάποιων παραμέτρων/παραδοχών που χρησιμοποιούνται στην εκτίμηση των προβλέψεων.

Οποιοσδήποτε αλλαγές σε αυτές τις παραδοχές ή διαφορά μεταξύ των παραδοχών που έγιναν και των πραγματικών αποτελεσμάτων θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε σημαντικές αλλαγές στις εκτιμημένες απαιτούμενες πιστωτικές ζημιές των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες.

Ανάλυση ευαισθησίας

Το Συγκρότημα έχει προβεί σε ανάλυση ευαισθησίας σχετικά με το δανειακό χαρτοφυλάκιο στην Κύπρο, το οποίο αντιπροσωπεύει περισσότερο από το 99% του συνολικού δανειακού χαρτοφυλακίου του Συγκροτήματος (μη συμπεριλαμβανομένων των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες που κατέχονται προς πώληση) με ημερομηνία αναφοράς τις 31 Δεκεμβρίου 2021 και 2020.

45. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

45.7 Αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες περιλαμβανομένων των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες που κατέχονται προς πώληση (συνέχεια)

Το Συγκρότημα έχει μεταβάλει για σκοπούς της ανάλυσης ευαισθησίας τις πιο κάτω παραμέτρους και η επίδραση στις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές, τόσο σε ατομική βάση όσο και συλλογικά, παρουσιάζεται στον πιο κάτω πίνακα:

	Αύξηση/(μείωση) στις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές δανείων και απαιτήσεων σε αποσβεσμένο κόστος	
	2021	2020
	€000	€000
Αύξηση του ποσοστού πιθανότητας του αρνητικού σεναρίου κατά 5% και μείωση του θετικού κατά 5%	3,610	3,599
Μείωση του ποσοστού πιθανότητας του αρνητικού σεναρίου κατά 5% και αύξηση του θετικού κατά 5%	(3,626)	(3,658)
Αύξηση της αναμενόμενης ανακτήσιμης περιόδου κατά 1 έτος	8,000	21,904
Μείωση της αναμενόμενης ανακτήσιμης περιόδου κατά 1 έτος	(7,421)	(18,746)
Αύξηση των εκπτώσεων στην ρευστοποίηση των εξασφαλίσεων κατά 5%	19,063	42,769
Μείωση των εκπτώσεων στην ρευστοποίηση των εξασφαλίσεων κατά 5%	(16,906)	(36,934)
Αύξηση των πιθανοτήτων αθέτησης των υποχρεώσεων των σταδίων 1 και 2 κατά 20%	8,190	8,718
Μείωση των πιθανοτήτων αθέτησης των υποχρεώσεων των σταδίων 1 και 2 κατά 20%	(8,011)	(7,824)

Η αύξηση/(μείωση) στις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές, ανά στάδιο, για δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες σε αποσβεσμένο κόστος παρουσιάζεται στον πίνακα πιο κάτω:

2021	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	Σύνολο
	€000	€000	€000	€000
Αύξηση του ποσοστού πιθανότητας του αρνητικού σεναρίου κατά 5% και μείωση του θετικού κατά 5%	384	413	2,813	3,610
Μείωση του ποσοστού πιθανότητας του αρνητικού σεναρίου κατά 5% και αύξηση του θετικού κατά 5%	(351)	(461)	(2,814)	(3,626)
Αύξηση της αναμενόμενης ανακτήσιμης περιόδου κατά 1 έτος	434	1,402	6,164	8,000
Μείωση της αναμενόμενης ανακτήσιμης περιόδου κατά 1 έτος	(401)	(1,323)	(5,697)	(7,421)
Αύξηση των εκπτώσεων στην ρευστοποίηση των εξασφαλίσεων κατά 5%	1,215	3,742	14,106	19,063
Μείωση των εκπτώσεων στην ρευστοποίηση των εξασφαλίσεων κατά 5%	(1,004)	(3,266)	(12,636)	(16,906)
Αύξηση των πιθανοτήτων αθέτησης των υποχρεώσεων των σταδίων 1 και 2 κατά 20%*	2,687	5,503	-	8,190
Μείωση των πιθανοτήτων αθέτησης των υποχρεώσεων των σταδίων 1 και 2 κατά 20%*	(2,882)	(5,129)	-	(8,011)

2020	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	Σύνολο
	€000	€000	€000	€000
Αύξηση του ποσοστού πιθανότητας του αρνητικού σεναρίου κατά 5% και μείωση του θετικού κατά 5%	176	322	3,101	3,599
Μείωση του ποσοστού πιθανότητας του αρνητικού σεναρίου κατά 5% και αύξηση του θετικού κατά 5%	(133)	(422)	(3,103)	(3,658)
Αύξηση της αναμενόμενης ανακτήσιμης περιόδου κατά 1 έτος	412	1,100	20,392	21,904
Μείωση της αναμενόμενης ανακτήσιμης περιόδου κατά 1 έτος	(352)	(893)	(17,501)	(18,746)
Αύξηση των εκπτώσεων στην ρευστοποίηση των εξασφαλίσεων κατά 5%	1,176	2,810	38,783	42,769
Μείωση των εκπτώσεων στην ρευστοποίηση των εξασφαλίσεων κατά 5%	(973)	(2,431)	(33,530)	(36,934)
Αύξηση των πιθανοτήτων αθέτησης των υποχρεώσεων των σταδίων 1 και 2 κατά 20%*	480	8,238	-	8,718
Μείωση των πιθανοτήτων αθέτησης των υποχρεώσεων των σταδίων 1 και 2 κατά 20%*	(783)	(7,041)	-	(7,824)

45. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

45.7 Αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες περιλαμβανομένων των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες που κατέχονται προς πώληση (συνέχεια)

*Η επίδραση στις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές περιλαμβάνει την μεταφορά μεταξύ σταδίων των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες μετά την αύξηση/μείωση της πιθανότητας αθέτησης υποχρέωσης (PD).

Η ανάλυση ευαισθησίας για τις εκπτώσεις στην ρευστοποίηση των εξασφαλίσεων και η επίπτωση στις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές ανά πελατειακό τομέα παρουσιάζεται στον πίνακα πιο κάτω:

	Αύξηση των εκπτώσεων στην ρευστοποίηση των εξασφαλίσεων κατά 5%	Μείωση των εκπτώσεων στην ρευστοποίηση των εξασφαλίσεων κατά 5%	Αύξηση των εκπτώσεων στην ρευστοποίηση των εξασφαλίσεων κατά 5%	Μείωση των εκπτώσεων στην ρευστοποίηση των εξασφαλίσεων κατά 5%
	2021	2021	2020	2020
	€000	€000	€000	€000
Μεγάλες επιχειρήσεις	1,365	(1,272)	867	(792)
Διεθνείς μεγάλες επιχειρήσεις	2,194	(1,976)	1,567	(1,287)
Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	724	(627)	764	(653)
Ιδιώτες				
- στεγαστικά	1,838	(1,545)	3,066	(2,612)
- καταναλωτικά, πιστωτικές κάρτες και λοιπά	718	(653)	848	(684)
Αναδιρθρώσεις χρεών				
- μεγάλες επιχειρήσεις	551	(558)	1,007	(1,186)
- μικρομεσαίες επιχειρήσεις	956	(858)	1,255	(978)
- στεγαστικά	1,079	(972)	3,629	(3,146)
- λοιπά καταναλωτικά	458	(420)	1,918	(1,707)
Ανακτήσεις χρεών				
- μεγάλες επιχειρήσεις	748	(760)	1,206	(988)
- μικρομεσαίες επιχειρήσεις	1,114	(940)	1,174	(895)
- στεγαστικά	5,541	(4,889)	10,086	(9,043)
- λοιπά καταναλωτικά	1,503	(1,233)	14,929	(12,539)
Διεθνείς τραπεζικές εργασίες	273	(202)	451	(423)
Διαχείριση περιουσίας	1	(1)	2	(1)
	19,063	(16,906)	42,769	(36,934)

45.8 Ληφθείσες εξασφαλίσεις και άλλες πιστωτικές αναβαθμίσεις

Η λογιστική αξία των περιουσιακών στοιχείων που αποκτήθηκαν κατά το 2021 και 2020 μέσω κατάσχεσης εξασφαλίσεων ήταν ως εξής:

	2021	2020
	€000	€000
Οικιστικά ακίνητα	10,100	33,059
Εμπορικά και άλλα ακίνητα	27,021	90,758
	37,121	123,817

Η συνολική λογιστική αξία των περιουσιακών στοιχείων που αποκτήθηκαν κατά τη διάρκεια των χρόνων μέσω κατάσχεσης εξασφαλίσεων από δάνεια και απαιτήσεις πελατών και κατέχονται από το Συγκρότημα στις 31 Δεκεμβρίου 2021 ανέρχονταν σε €1,274,961 χιλ. (2020: €1,484,292 χιλ.).

Οι πωλήσεις περιουσιακών στοιχείων που ανακτήθηκαν κατά το 2021 ανήλθαν σε €209,961 χιλ. (2020: €81,840 χιλ.).

45. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

45.9 Συγκέντρωση έκθεσης ανά νόμισμα δανείων και απαιτήσεων από πελάτες

Ο πιο κάτω πίνακας, παρουσιάζει την συγκέντρωση έκθεσης ανά νόμισμα των δανείων και απαιτήσεων του Συγκροτήματος σε αποσβεσμένο κόστος.

	2021	2020
	€000	€000
Μεικτά δάνεια σε αποσβεσμένο κόστος		
Ευρώ	9,294,950	9,833,176
Δολάριο Αμερικής	372,263	344,446
Αγγλική Στερλίνα	93,369	91,213
Ρωσικό Ρούβλι	16,329	14,957
Ρουμανικό Λέι	-	344
Ελβετικό φράγκο	61,336	108,198
Άλλα νομίσματα	2,288	8,269
	9,840,535	10,400,603

Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που κατέχονται προς πώληση

Ο πιο κάτω πίνακας, παρουσιάζει την συγκέντρωση έκθεσης ανά νόμισμα των δανείων και απαιτήσεων του Συγκροτήματος σε αποσβεσμένο κόστος που κατέχονται προς πώληση.

	2021	2020
	€000	€000
Μεικτά δάνεια σε αποσβεσμένο κόστος		
Ευρώ	533,190	1,285,894
Δολάριο Αμερικής	700	7,023
Αγγλική Στερλίνα	230	709
Ελβετικό Φράγκο	18,184	42,964
Άλλα νομίσματα	3,485	4,665
	555,789	1,341,255

45.10 Ρυθμίσεις

Τα ρυθμιστικά μέτρα προκύπτουν στις περιπτώσεις στις οποίες ο πελάτης θεωρείται ότι δεν είναι σε θέση να ανταποκριθεί στους όρους και τις προϋποθέσεις της σύμβασης λόγω οικονομικών δυσκολιών. Λαμβάνοντας υπόψη αυτές τις δυσκολίες, το Συγκρότημα αποφασίζει να τροποποιήσει τους όρους της σύμβασης παραχωρώντας στον πελάτη τη δυνατότητα να εξυπηρετήσει το χρέος ή να αναχρηματοδοτήσει τη σύμβαση, είτε μερικώς, είτε συνολικά.

Η πρακτική της επέκτασης ρυθμιστικών μέτρων συνιστά είτε προσωρινή, είτε μόνιμη παραχώρηση συγκατάβασης στον πελάτη. Η παραχώρηση μπορεί να περιλαμβάνει την αναδιάρθρωση των συμβατικών όρων του δανείου ή την πληρωμή με κάποια μορφή εκτός από μετρητά, όπως μια διευθέτηση όπου ο δανειολήπτης μεταφέρει δεσμευμένες εξασφαλίσεις στο Συγκρότημα.

Δάνεια τα οποία έχουν υποστεί ρυθμιστικά μέτρα συνεχίζουν να κατηγοριοποιούνται ως Στάδιο 3 σε περίπτωση που είναι εξυπηρετούμενα, ρυθμισμένα δάνεια υπό επίβλεψη για τα οποία χρειάζονται επιπρόσθετες ρυθμίσεις ή εξυπηρετούμενα, ρυθμισμένα δάνεια, υπό επίβλεψη τα οποία παρουσιάζουν ληξιπρόθεσμες οφειλές πάνω από 30 μέρες εντός της περιόδου επίβλεψης.

Τροποποιήσεις σε δάνεια και απαιτήσεις που δεν επηρεάζουν διευθετήσεις σε πληρωμές, όπως η αναδιάρθρωση των εξασφαλίσεων ή ασφαλιστικών διευθετήσεων, δε θεωρούνται επαρκείς για την ένδειξη απομείωσης, καθώς από μόνες τους δεν αποτελούν απαραίτητα ένδειξη πιστωτικών δυσκολιών που να επηρεάζουν την ικανότητα πληρωμής ούτως ώστε να ταξινομηθεί η διευκόλυνση ως ΜΕΔ.

Δάνεια και απαιτήσεις που έχουν τύχει αναδιάρθρωσης θεωρούνται όλα τα δάνεια για τα οποία το Συγκρότημα έχει προβεί σε τροποποίηση του προγράμματος αποπληρωμής (π.χ. πρόβλεψη περιόδου χάριτος, αναστολή καταβολής μίας ή περισσότερων δόσεων, μείωση του ποσού της δόσης και/ή διαγραφική καθυστέρημένων δόσεων κεφαλαίου ή τόκων).

45. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

45.10 Ρυθμίσεις (συνέχεια)

Ένας λογαριασμός για να πληροί τις προϋποθέσεις για αναδιάρθρωση πρέπει να πληροί συγκεκριμένα κριτήρια περιλαμβανομένου του κριτηρίου βιωσιμότητας του πελάτη. Ο βαθμός στον οποίο το Συγκρότημα προβαίνει σε αναδιάρθρωση λογαριασμών με βάση το πλαίσιο των υφιστάμενων πολιτικών του μπορεί να ποικίλει ανάλογα με την άποψη του για τις επικρατούσες οικονομικές συνθήκες και άλλους παράγοντες που μπορεί να αλλάξουν από χρόνο σε χρόνο. Επιπλέον, μπορεί να επιτραπούν εξαιρέσεις από τις πολιτικές και τις πρακτικές σε συγκεκριμένες περιπτώσεις λόγω νομοθετικών ή κανονιστικών συμφωνιών ή εντολών.

Τα χαρακτηριστικά των ρυθμιστικών μέτρων συμβάλουν με δύο συγκεκριμένους τρόπους στον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών για όλη την αναμενόμενη διάρκεια ζωής της κάθε διευκόλυνσης. Συγκεκριμένα, λαμβάνεται υπόψη στην ανάπτυξη σκοροκάρτας (scorecard) συμπεριφοράς του δανειολήπτη, όπου εάν αυτό το χαρακτηριστικό αναγνωρίζεται ως στατιστικά σημαντικό, επηρεάζει αρνητικά τη διαβάθμιση κάθε διευκόλυνσης. Η δεύτερη συμβολή της σηματοδότησης ρυθμίσεων είναι στον υπολογισμό του οικονομικού κύκλου πιθανότητας αθέτησης, όπου, όταν είναι εφικτό, υπολογίζεται και αποδίδεται ανάλογα μια συγκεκριμένη καμπύλη για τις ρυθμίσεις.

Οι ρυθμίσεις μπορεί να περιλαμβάνουν μέτρα για την αναδιάρθρωση της επιχείρησης του δανειολήπτη (λειτουργική αναδιάρθρωση) και/ή μέτρα για την αναδιάρθρωση χρηματοδότησης (χρηματοοικονομική αναδιάρθρωση) του δανειολήπτη.

Οι επιλογές αναδιάρθρωσης δύναται να είναι βραχυπρόθεσμου ή μακροπρόθεσμου χαρακτήρα ή συνδυασμός των δύο. Το Συγκρότημα έχει αναπτύξει και υλοποιήσει βιώσιμες λύσεις αναδιάρθρωσης, οι οποίες είναι κατάλληλες για το δανειολήπτη και αποδεκτές από το Συγκρότημα.

Βραχυπρόθεσμες αναδιρθρώσεις ορίζονται ως οι λύσεις αναδιάρθρωσης με διάρκεια αποπληρωμής μικρότερης των δύο ετών. Στις περιπτώσεις δανείων για κατασκευή εμπορικών ακινήτων και για τη χρηματοδότηση έργων (project finance), η διάρκεια βραχυπρόθεσμων σχεδίων αναδιάρθρωσης δεν δύναται να υπερβεί το ένα έτος.

Οι βραχυπρόθεσμες λύσεις αναδιρθρώσεων μπορεί να περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:

- Αναστολή κεφαλαίου ή κεφαλαίου και τόκων: χορήγηση στον δανειολήπτη μια περίοδο χάριτος για την αποπληρωμή κεφαλαίου (δηλαδή κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου καταβάλλονται μόνο τόκοι) ή αποπληρωμή κεφαλαίου και τόκων για μια συγκεκριμένη χρονική περίοδο.
- Μειωμένες πληρωμές: μείωση του ποσού των δόσεων αποπληρωμής για μια καθορισμένη βραχυπρόθεσμη περίοδο, προκειμένου να προσαρμοστούν στη νέα κατάσταση ταμειακών ροών του δανειολήπτη.
- Κεφαλαιοποίηση καθυστερήσεων ή/και τόκων: ρύθμιση με την κεφαλαιοποίηση των καθυστερημένων οφειλών και των μη καταβληθέντων τόκων για αποπληρωμή βάσει του αναθεωρημένου προγράμματος.

Οι μακροπρόθεσμες λύσεις αναδιρθρώσεων μπορεί να περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:

- Μείωση επιτοκίου: μόνιμη ή προσωρινή μείωση του επιτοκίου (σταθερού ή κυμαινόμενου) σε ένα δίκαιο και εφικτό επιτόκιο.
- Παράταση της διάρκειας αποπληρωμής: παράταση της διάρκειας αποπληρωμής του δανείου, η οποία επιτρέπει τη μείωση του ποσού των δόσεων με την επέκταση των αποπληρωμών σε μεγαλύτερη περίοδο.
- Πώληση περιουσιακών στοιχείων: Μέρος της αναδιάρθρωσης μπορεί να είναι η συμφωνία με τον δανειολήπτη για άμεση ή έγκαιρη πώληση περιουσιακών στοιχείων κυρίως ακινήτων για μείωση του δανεισμού.
- Τροποποίηση υφιστάμενων όρων προηγούμενων αποφάσεων: Στο πλαίσιο της νέας λύσης βιώσιμου διακανονισμού/αναδιάρθρωσης, έλεγχος τυχόν όρων προηγούμενων αποφάσεων που ενδέχεται να μην πληρούνται.
- Ενοποίηση / Αναχρηματοδότηση υφιστάμενων διευκολύνσεων: Σε περιπτώσεις που ο δανειολήπτης διατηρεί πολλά χωριστά δάνεια με διαφορετικές εξασφαλίσεις, μπορεί να ενοποιηθούν και να καθοριστεί νέο χρονοδιάγραμμα αποπληρωμής και να εξασφαλιστεί το νέο δάνειο με όλες τις υπάρχουσες εξασφαλίσεις.
- Όριο Βασικού Τρεχούμενου Λογαριασμού: Σε τέτοιες περιπτώσεις μπορεί να προσφερθεί δάνειο με μεγαλύτερη αποπληρωμή για αντικατάσταση/μείωση του ορίου τρεχούμενου λογαριασμού.

45. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

45.10 Ρυθμίσεις (συνέχεια)

- Διαχωρισμός και πάγωμα: το χρέος του πελάτη διαχωρίζεται σε βιώσιμο και μη βιώσιμο μέρος. Το βιώσιμο μέρος αναδιάρθρώνεται και συνεχίζει να λειτουργεί. Το μη βιώσιμο μέρος 'παγοποιείται' για την περίοδο της αναδιάρθρωσης του βιώσιμου μέρους. Στην λήξη της αναδιάρθρωσης, το παγοποιημένο μέρος είτε διαγράφεται κατά αναλογία (στη βάση της πραγματικής αποπληρωμής του βιώσιμου μέρους) ή αναδιάρθρώνεται.
- Επαναπρογραμματισμός των πληρωμών: το υφιστάμενο συμβατικό πρόγραμμα αποπληρωμής προσαρμόζεται σε ένα νέο βιώσιμο πρόγραμμα αποπληρωμής, το οποίο βασίζεται σε μία ρεαλιστική εκτίμηση, των τρεχουσών και προβλεπόμενων, ταμειακών ροών του δανειολήπτη.
- Εξασφάλιση εκκαθάρισης: Συμφωνία μεταξύ της Τράπεζας και ενός δανειολήπτη για την οικειοθελή πώληση ενυπόθηκων περιουσιακών στοιχείων, για μερική ή πλήρη αποπληρωμή της οφειλής.
- Μετατροπή νομίματος: Αυτή η λύση παρέχεται ώστε να αντιπαραβάλλεται το νόμισμα της πιστωτικής διευκόλυνσης με το νόμισμα εισοδήματος του δανειολήπτη.
- Πρόσθετη Χρηματοδότηση: Η λύση αυτή μπορεί να χορηγηθεί, ταυτόχρονα με την αναδιάρθρωση των υφιστάμενων πιστωτικών διευκολύνσεων του δανειολήπτη, για την κάλυψη τυχόν χρηματοδοτικού κενού.
- Συμφωνίες ανταλλαγής χρέους με μετοχικό κεφάλαιο: μέρος του χρέους μετατρέπεται σε μετοχικό κεφάλαιο το οποίο λαμβάνεται από το Συγκρότημα, ώστε το υπόλοιπο του χρέους να προσαρμόζεται στο σωστό μέγεθος βάσει των ταμειακών ροών του δανειολήπτη για να επιτρέψει στο Συγκρότημα να εισπράξει το λαβείν του από την αποπληρωμή της προσαρμοσμένης χορήγησης και την ενδεχόμενη πώληση του μετοχικού κεφαλαίου στην επιχείρηση. Η λύση αυτή χρησιμοποιείται μόνο σε απομακρυσμένες περιπτώσεις και μόνο όταν έχουν εξαντληθεί όλες οι άλλες προσπάθειες για αναδιάρθρωση και μετά που διασφαλίζεται η συμμόρφωση με τη νομοθεσία περί πιστωτικών ιδρυμάτων.
- Συμφωνίες ανταλλαγής χρέους με περιουσιακά στοιχεία (Debt/asset swaps): συμφωνία μεταξύ του Συγκροτήματος και του δανειολήπτη για την οικειοθελή πώληση του εξασφαλισμένου περιουσιακού στοιχείου για την μερική ή ολική αποπληρωμή του δανείου. Το περιουσιακό στοιχείο μπορεί να αποκτηθεί από το Συγκρότημα και οποιοδήποτε υπόλοιπο δανείου να αναδιρθρωθεί με ένα κατάλληλο σχέδιο αποπληρωμής με βάση την επανεξετασμένη ικανότητα αποπληρωμής του δανειολήπτη.

Τα δάνεια Σταδίου 2 και Σταδίου 3 τα οποία ήταν ρυθμισμένα κατά τη διάρκεια του έτους, ανήλθαν σε €707,190 χιλ. (2020: €44,823 χιλ.). Οι σχετικές μετατρεπόμενες ζημιές ανήλθαν σε €23,243 χιλ. (2020: €10,133 χιλ.). Το 2020 το ποσό των ρυθμίσεων που εκτελέστηκαν ήταν σημαντικά χαμηλότερο λόγω της εφαρμογής της αναστολής καταβολής πληρωμών κεφαλαίου και τόκων (μορατόριουμ) (η τροποποίηση σχετίζεται σε πιστωτικούς λόγους).

Οι πελάτες που είχαν ταξινομηθεί ως Στάδιο 2 και Στάδιο 3 στις 31 Δεκεμβρίου 2020, εκ των οποίων οι διευκολύνσεις τροποποιήθηκαν (σε προηγούμενη ή στην τρέχουσα περίοδο) και ταξινομήθηκαν ως Στάδιο 1 στις 31 Δεκεμβρίου 2021 ανέρχονται σε €540.712 χιλ. (2020: €364.238 χιλ.) και οι αντίστοιχες αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές τους ανέρχονται σε €1.268 χιλ. (2020: €2.842 χιλ.).

Οι πελάτες που είχαν ταξινομηθεί στο Στάδιο 2 και στο Στάδιο 3, των οποίων οι διευκολύνσεις τροποποιήθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους και ταξινομήθηκαν ως Στάδιο 1 στις 31 Δεκεμβρίου 2021, ανέρχονται σε €110,303 χιλ. (2020: €347,966 χιλ.) και οι αντίστοιχες αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές τους ανέρχονται σε €233 χιλ. (2020: €2,732 χιλ.). Το 2020 η τροποποίηση για την πλειονότητα αυτών των διευκολύνσεων αντικατοπτρίζει την τροποποίηση λόγω της αναστολής καταβολής πληρωμών κεφαλαίου και τόκων (μορατόριουμ).

Οι διευκολύνσεις που επανήλθαν στο Στάδιο 2 και στο Στάδιο 3 μετά την αποκατάστασή τους ανήλθαν σε €126,972 χιλ. (2020: €109,663 χιλ.) και οι αντίστοιχες αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές τους ανήλθαν σε €5,250 χιλ. (2020: €2,591 χιλ.) στις 31 Δεκεμβρίου 2021.

45.11 Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που έχουν τύχει αναδιάρθρωσης

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει την κίνηση των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες του Συγκροτήματος σε αποσβεσμένο κόστος που έχουν τύχει αναδιάρθρωσης, συμπεριλαμβανομένων αυτών που κατέχονται προς πώληση. Τα δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που κατέχονται προς πώληση και έχουν τύχει αναδιάρθρωσης στις 31 Δεκεμβρίου 2021 ανέρχονται σε €245,452 χιλ. (2020: €754,795 χιλ.).

45. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

45.11 Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που έχουν τύχει αναδιάρθρωσης (συνέχεια)

	2021 €000	2020 €000
1 Ιανουαρίου	1,981,825	2,502,933
Νέα δάνεια και απαιτήσεις που έχουν τύχει αναδιάρθρωσης κατά το έτος	741,116	75,539
Δάνεια που δεν τυγχάνουν πλέον αναδιάρθρωσης (περιλαμβανομένων αποπληρωμών)	(484,039)	(485,042)
Διαγραφές δανείων και απαιτήσεων που έχουν τύχει αναδιάρθρωσης	(110,471)	(130,321)
Δεδουλευμένοι τόκοι δανείων και απαιτήσεων που έχουν τύχει αναδιάρθρωσης	72,292	53,634
Συναλλαγματικές διαφορές	1,907	(4,094)
Αποαναγνώριση των χαρτοφυλακίων Helix 2/Velocity 2	(733,448)	(30,824)
31 Δεκεμβρίου	<u>1,469,182</u>	<u>1,981,825</u>

Η κατηγοριοποίηση των δανείων ως ρυθμισμένα δάνεια διακόπτεται όταν πληρούνται όλα τα απαιτούμενα κριτήρια της ΕΑΤ για διακοπή της ταξινόμησης ως ρυθμισμένα δάνεια. Τα κριτήρια παρατίθενται στις αναφορές βάσει των Εκτελεστικών Τεχνικών Προτύπων (ΕΤΠ) της ΕΑΤ σχετικά με την εποπτική αναφορά και τα μη εξυπηρετούμενα ανοίγματα.

Οι παρακάτω πίνακες παρουσιάζουν τα δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες του Συγκροτήματος που έχουν τύχει αναδιάρθρωσης ανά στάδιο, κλάδο της οικονομίας, και πελατειακό τομέα, μη συμπεριλαμβανομένων εκείνων που κατέχονται προς πώληση, καθώς και τις προβλέψεις για αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές και τις εμπράγματα εξασφαλίσεις που κατέχονται για αυτά τα δάνεια που έχουν τύχει αναδιάρθρωσης.

	2021 €000	2020 €000
Στάδιο 1	6,883	199,193
Στάδιο 2	828,849	242,493
Στάδιο 3	348,385	686,944
Απομειωμένα κατά την αρχική αναγνώριση (POCI)	39,613	98,400
	<u>1,223,730</u>	<u>1,227,030</u>

Όπως περιγράφεται στη Σημείωση 2.19.3, το 2021 το Συγκρότημα εισήγαγε την χορήγηση των ρυθμιστικών μέτρων ως ένα κριτήριο για τη σημαντική αύξηση πιστωτικού κινδύνου.

Εύλογη αξία των εξασφαλίσεων

	2021 €000	2020 €000
Στάδιο 1	6,751	161,449
Στάδιο 2	782,843	225,402
Στάδιο 3	275,882	550,358
Απομειωμένα κατά την αρχική αναγνώριση (POCI)	37,824	88,925
	<u>1,103,300</u>	<u>1,026,134</u>

Η εύλογη αξία των εξασφαλίσεων που παρουσιάζεται πιο πάνω έχει υπολογιστεί με βάση τον βαθμό στον οποίο η εξασφάλιση μετριάζει τον πιστωτικό κίνδυνο.

45. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

45.11 Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που έχουν τύχει αναδιάρθρωσης (συνέχεια)

Συγκέντρωση πιστωτικού κινδύνου

	2021	2020
Ανά κλάδο της οικονομίας	€000	€000
Εμπόριο	52,714	87,815
Βιομηχανία	16,217	31,353
Ξενοδοχεία και εστιατόρια	259,534	46,145
Κατασκευές	164,871	69,188
Ακίνητα	196,522	101,489
Ιδιώτες	414,463	763,723
Επαγγελματικές και άλλες υπηρεσίες	96,714	94,385
Λοιποί κλάδοι	22,695	32,932
	<u>1,223,730</u>	<u>1,227,030</u>

	2021	2020 (restated)
Ανά πελατειακό τομέα	€000	€000
Μεγάλες επιχειρήσεις	276,684	68,413
Διεθνείς μεγάλες επιχειρήσεις	357,490	114,822
Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	106,362	58,753
Ιδιώτες		
- στεγαστικά	138,753	222,078
- καταναλωτικά, πιστωτικές κάρτες και λοιπά	47,006	70,923
Αναδιρθώσεις χρεών		
- μεγάλες επιχειρήσεις	21,836	76,197
- μικρομεσαίες επιχειρήσεις	35,890	61,392
- στεγαστικά	66,608	115,436
- λοιπά καταναλωτικά	20,561	48,253
Ανακτήσεις χρεών		
- μεγάλες επιχειρήσεις	19,796	18,040
- μικρομεσαίες επιχειρήσεις	14,382	34,980
- στεγαστικά	81,318	216,418
- λοιπά καταναλωτικά	22,478	106,205
Διεθνείς τραπεζικές εργασίες	14,159	14,015
Διαχείριση περιουσίας	407	1,105
	<u>1,223,730</u>	<u>1,227,030</u>

45. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

45.11 Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που έχουν τύχει αναδιάρθρωσης (συνέχεια)

	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	Απομειωμένα κατά την αρχική αναγνώριση (POCI)	Σύνολο
2021					
Ανά πελατειακό τομέα	€000	€000	€000	€000	€000
Μεγάλες επιχειρήσεις	6,461	255,488	14,735	-	276,684
Διεθνείς μεγάλες επιχειρήσεις	-	303,823	53,667	-	357,490
Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	-	96,654	5,736	3,972	106,362
Ιδιώτες					
- στεγαστικά	381	97,548	38,276	2,548	138,753
- καταναλωτικά, πιστωτικές κάρτες και λοιπά	41	29,578	16,181	1,206	47,006
Αναδιαρθρώσεις χρεών					
- μεγάλες επιχειρήσεις	-	6,941	8,882	6,013	21,836
- μικρομεσαίες επιχειρήσεις	-	8,705	23,410	3,775	35,890
- στεγαστικά	-	13,500	49,746	3,362	66,608
- λοιπά καταναλωτικά	-	5,047	15,088	426	20,561
Ανακτήσεις χρεών					
- μεγάλες επιχειρήσεις	-	-	17,503	2,293	19,796
- μικρομεσαίες επιχειρήσεις	-	-	12,402	1,980	14,382
- στεγαστικά	-	-	70,951	10,367	81,318
- λοιπά καταναλωτικά	-	-	19,313	3,165	22,478
Διεθνείς τραπεζικές εργασίες	-	11,565	2,495	99	14,159
Διαχείριση περιουσίας	-	-	-	407	407
	6,883	828,849	348,385	39,613	1,223,730

	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	Απομειωμένα κατά την αρχική αναγνώριση (POCI)	Σύνολο
2020 (αναπροσαρμοσμένα)					
Ανά πελατειακό τομέα	€000	€000	€000	€000	€000
Μεγάλες επιχειρήσεις	19,359	26,319	20,618	2,117	68,413
Διεθνείς μεγάλες επιχειρήσεις	69,789	18,908	26,125	-	114,822
Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	23,041	22,750	11,504	1,458	58,753
Ιδιώτες					
- στεγαστικά	55,086	108,175	54,892	3,925	222,078
- καταναλωτικά, πιστωτικές κάρτες και λοιπά	17,391	27,694	22,962	2,876	70,923
Αναδιαρθρώσεις χρεών					
- μεγάλες επιχειρήσεις	6,162	13,186	41,857	14,992	76,197
- μικρομεσαίες επιχειρήσεις	4,856	9,483	41,234	5,819	61,392
- στεγαστικά	2,284	9,302	100,443	3,407	115,436
- λοιπά καταναλωτικά	475	2,906	43,446	1,426	48,253
Ανακτήσεις χρεών					
- μεγάλες επιχειρήσεις	-	-	13,308	4,732	18,040
- μικρομεσαίες επιχειρήσεις	-	-	27,600	7,380	34,980
- στεγαστικά	-	-	183,999	32,419	216,418
- λοιπά καταναλωτικά	-	-	89,402	16,803	106,205
Διεθνείς τραπεζικές εργασίες	750	3,770	9,376	119	14,015
Διαχείριση περιουσίας	-	-	178	927	1,105
	199,193	242,493	686,944	98,400	1,227,030

45. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

45.11 Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που έχουν τύχει αναδιάρθρωσης (συνέχεια)

Μετά από αναδιοργάνωση του χαρτοφυλακίου αναδιάρθρωσης και ανάκτησης χρεών στις αρχές του 2021 και κυρίως των ανοιγμάτων που έχουν τερματιστεί, συγκεκριμένα δάνεια επαναταξινομήθηκαν μεταξύ της 'Αναδιάρθρωσης χρεών' και της 'Ανάκτησης χρεών' ανά πελατειακό τομέα. Ως αποτέλεσμα, οι συγκριτικές πληροφορίες έχουν αναπροσαρμοστεί για την παρουσίαση της πληροφόρησης στην ίδια βάση. Ο πιο κάτω πίνακας παρουσιάζει τα μεικτά δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες για 'Αναδιάρθρωση χρεών' και 'Ανάκτηση χρεών' ανά πελατειακό τομέα όπως είχαν παρουσιαστεί στην Ετήσια Οικονομική Έκθεση 2020.

	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	Απομειωμένα κατά την αρχική αναγνώριση (POCI) €000	Σύνολο €000
2020					
Ανά πελατειακό τομέα	€000	€000	€000	€000	€000
Αναδιρθρώσεις χρεών					
- μεγάλες επιχειρήσεις	6,162	13,406	49,380	14,856	83,804
- μικρομεσαίες επιχειρήσεις	5,993	14,556	31,049	6,776	58,374
- στεγαστικά	1,388	4,350	93,962	2,612	102,312
- λοιπά καταναλωτικά	234	2,565	52,588	1,401	56,788
Ανακτήσεις χρεών					
- μεγάλες επιχειρήσεις	-	-	8,238	7,440	15,678
- μικρομεσαίες επιχειρήσεις	-	-	42,885	4,769	47,654
- στεγαστικά	-	-	176,025	32,891	208,916
- λοιπά καταναλωτικά	-	-	87,162	16,233	103,395
	13,777	34,877	541,289	86,978	676,921

Πρόβλεψη για αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές

	2021 €000	2020 €000
Στάδιο 1	8	4,317
Στάδιο 2	13,349	9,729
Στάδιο 3	120,345	287,188
Απομειωμένα κατά την αρχική αναγνώριση (POCI)	10,218	37,888
	143,920	339,122

45.12 Πιστωτική ποιότητα των περιουσιακών στοιχείων του Συγκροτήματος τα οποία εκτίθενται σε πιστωτικό κίνδυνο, εξαιρουμένων των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες - ανάλυση πιστοληπτικής διαβάθμισης

Καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες και δάνεια και απαιτήσεις σε τράπεζες

Οι καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες και τα δάνεια και απαιτήσεις σε τράπεζες αναλύονται σύμφωνα με την πιστοληπτική διαβάθμιση των Moody's Investors Service ως ακολούθως:

	2021 €000	2020 €000
Aaa - Aa3	105,759	165,489
A1 - A3	84,629	89,692
Baa1 - Baa3	3,333	45,641
Ba1 - Ba3	9,095,864	5,517,033
B1 - B3	19,160	13,830
Caa - C	6,078	5,309
Χωρίς διαβάθμιση	37,474	45,672
Λοιπά εισπρακτέα από τράπεζες	27,303	33,747
	9,379,600	5,916,413

Όλες οι καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες και δάνεια και απαιτήσεις σε τράπεζες περιλαμβάνονται στο Στάδιο 1 (Σημ. 19).

45. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

45.12 Πιστωτική ποιότητα των περιουσιακών στοιχείων του Συγκροτήματος τα οποία εκτίθενται σε πιστωτικό κίνδυνο, εξαιρουμένων των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες - ανάλυση πιστοληπτικής διαβάθμισης (συνέχεια)

Ομόλογα

Οι επενδύσεις σε ομόλογα αναλύονται ως ακολούθως:

	2021 €000	2020 €000
<i>Πιστοληπτική διαβάθμιση των Moody's</i>		
Aaa – Aa3	836,676	727,289
A1 – A3	254,956	98,397
Baa1 – Baa3	78,301	26,047
Ba1 – Ba3	735,663	823,724
Χωρίς διαβάθμιση	24,792	33,387
	1,930,388	1,708,844
<i>Εκδόθηκαν από:</i>		
- Κυπριακή κυβέρνηση	735,663	823,725
- Άλλες κυβερνήσεις	311,108	173,502
- Τράπεζες και άλλους οργανισμούς	883,617	711,617
	1,930,388	1,708,844
<i>Κατηγοριοποιούνται ως:</i>		
Επενδύσεις που υποχρεωτικά επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	6,034	19,118
Επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων	733,080	656,856
Επενδύσεις σε αποσβεσμένο κόστος	1,191,274	1,032,870
	1,930,388	1,708,844

	Εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων	Αποσβεσμένο κόστος		
		Στάδιο 1	Στάδιο 2	Σύνολο
		€000	€000	€000
2021				
Aaa – Aa3	235,297	595,845	-	595,845
A1 – A3	57,757	197,199	-	197,199
Baa1 – Baa3	31,318	46,983	-	46,983
Ba1 – Ba3	408,708	278,491	48,463	326,954
Χωρίς διαβάθμιση	-	24,293	-	24,293
	733,080	1,142,811	48,463	1,191,274

	Εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων	Αποσβεσμένο κόστος		
		Στάδιο 1	Στάδιο 2	Σύνολο
		€000	€000	€000
2020				
Aaa – Aa3	244,767	463,904	-	463,904
A1 – A3	28,347	70,050	-	70,050
Baa1 – Baa3	1,000	25,047	-	25,047
Ba1 – Ba3	382,742	392,306	48,676	440,982
Χωρίς διαβάθμιση	-	32,887	-	32,887
	656,856	984,194	48,676	1,032,870

46. Διαχείριση κινδύνων - Κίνδυνος αγοράς

Ο κίνδυνος αγοράς είναι ο κίνδυνος που προκύπτει από αρνητικές μεταβολές στις τιμές αγοράς από αλλαγές στα επιτόκια, στις τιμές συναλλάγματος και στις τιμές ακινήτων και αξιών. Το τμήμα Κινδύνου Αγοράς είναι υπεύθυνο για την παρακολούθηση του κινδύνου στα χρηματοοικονομικά μέσα που προκύπτει από αυτές τις αλλαγές με στόχο την ελαχιστοποίηση της επίδρασης στα κέρδη και τα κεφάλαια. Το τμήμα παρακολουθεί επίσης τον κίνδυνο ρευστότητας και τον πιστωτικό κίνδυνο με αντισυμβαλλόμενους και χώρες. Το τμήμα είναι επίσης υπεύθυνο για την παρακολούθηση της συμμόρφωσης με τις διάφορες πολιτικές και διαδικασίες που αφορούν τον κίνδυνο της αγοράς.

Κίνδυνος επιτοκίων

Ο κίνδυνος επιτοκίων αναφέρεται στον τρέχοντα ή μελλοντικό κίνδυνο για τα κεφάλαια και κέρδη του Συγκροτήματος που προκύπτει από τις αρνητικές μεταβολές των επιτοκίων που επηρεάζουν τις θέσεις του τραπεζικού χαρτοφυλακίου του Συγκροτήματος.

Ο κίνδυνος επιτοκίων επιμετρείται κυρίως με βάση την επίδραση στα καθαρά έσοδα από τόκους και την επίδραση στην οικονομική αξία. Επιπρόσθετα από την πιο πάνω επιμέτρηση, ο κίνδυνος επιτοκίων επίσης επιμετρείται με τη μέθοδο ανάλυσης ευαισθησίας του επιτοκίου (gap analysis), όπου τα περιουσιακά στοιχεία, οι υποχρεώσεις και στοιχεία εκτός ισολογισμού, κατηγοριοποιούνται σύμφωνα με την υπόλοιπη περίοδο αναπροσαρμογής. Τα στοιχεία που δεν είναι ευαίσθητα στις μεταβολές των επιτοκίων αναγνωρίζονται ως μη ευαίσθητα στοιχεία επιτοκίων (NRS). Υπολογίζεται επίσης η παρούσα αξία ενός σημείου βάσης (PVO1).

Ο κίνδυνος επιτοκίου, ελέγχεται μέσω ενός ορίου επιτοκίου του ενός έτους (IRE) για την μέγιστη μείωση των καθαρών εσόδων από τόκους στα διάφορα σενάρια κρίσης επιτοκίων. Τα όρια αυτά καθορίζονται σαν ποσοστό επί των κεφαλαίων του Συγκροτήματος καθώς και σαν ποσοστό επί των καθαρών εισοδημάτων από τόκους. Υπάρχουν διαφορετικά όρια για το Ευρώ και για το Δολάριο.

46. Διαχείριση κινδύνων - Κίνδυνος αγοράς (συνέχεια)

Ανάλυση ευαισθησίας

Ο πιο κάτω πίνακας παρουσιάζει την επίδραση στα καθαρά έσοδα από τόκους του Συγκροτήματος, για περίοδο ενός έτους, ως αποτέλεσμα λογικά αναμενόμενων μεταβολών στα επιτόκια των κύριων νομισμάτων χρησιμοποιώντας τις παραδοχές που ισχύουν για την πολιτική του κινδύνου αγοράς για το τρέχον και συγκρίσιμο έτος:

Νόμισμα	Σενάριο επιτοκίων	Επίδραση στα καθαρά έσοδα από τόκους €000	
		2021 (50 μ.β. για ευρώ και 60 μ.β. για δολάριο Αμερικής)	2020 (50 μ.β. για ευρώ και 60 μ.β. για δολάριο Αμερικής)
Όλα	Παράλληλη Μετατόπιση Καμπύλης Αποδόσεων προς τα πάνω (Parallel up)	35,677	27,592
Όλα	Παράλληλη Μετατόπιση Καμπύλης Αποδόσεων προς τα κάτω (Parallel down)	(28,235)	(23,627)
Όλα	Αύξηση Κλίσης Καμπύλης Αποδόσεων (Steepening)	(19,944)	(15,184)
Όλα	Μείωση Κλίσης Καμπύλης Αποδόσεων (Flattening)	25,546	22,494
Όλα	Μείωση Κλίσης Καμπύλης Αποδόσεων με Μετατόπιση της Καμπύλης Αποδόσεων προς τα πάνω αρχικά καταλήγοντας σε μηδενική μετατόπιση σε σχέση με την αρχική Καμπύλη Αποδόσεων (Short up)	33,182	26,310
Όλα	Αύξηση Κλίσης Καμπύλης Αποδόσεων με Μετατόπιση της Καμπύλης Αποδόσεων προς τα κάτω αρχικά καταλήγοντας σε μηδενική μετατόπιση σε σχέση με την αρχική Καμπύλη Αποδόσεων (Short down)	(28,169)	(22,790)
Ευρώ	Παράλληλη Μετατόπιση Καμπύλης Αποδόσεων προς τα πάνω (Parallel up)	34,484	26,093
Ευρώ	Παράλληλη Μετατόπιση Καμπύλης Αποδόσεων προς τα κάτω (Parallel down)	(26,230)	(21,042)
Ευρώ	Αύξηση Κλίσης Καμπύλης Αποδόσεων (Steepening)	(17,866)	(12,898)
Ευρώ	Μείωση Κλίσης Καμπύλης Αποδόσεων (Flattening)	25,153	21,424
Ευρώ	Μείωση Κλίσης Καμπύλης Αποδόσεων με Μετατόπιση της Καμπύλης Αποδόσεων προς τα πάνω αρχικά καταλήγοντας σε μηδενική μετατόπιση σε σχέση με την αρχική Καμπύλη Αποδόσεων (Short up)	32,200	24,886
Ευρώ	Αύξηση Κλίσης Καμπύλης Αποδόσεων με Μετατόπιση της Καμπύλης Αποδόσεων προς τα κάτω αρχικά καταλήγοντας σε μηδενική μετατόπιση σε σχέση με την αρχική Καμπύλη Αποδόσεων (Short down)	(25,208)	(20,267)

46. Διαχείριση κινδύνων - Κίνδυνος αγοράς (συνέχεια)

		Επίδραση στα καθαρά έσοδα από τόκους €000	
		2021 (50 μ.β. για ευρώ και 60 μ.β. για δολάριο Αμερικής)	2020 (50 μ.β. για ευρώ και 60 μ.β. για δολάριο Αμερικής)
Νόμισμα	Σενάριο επιτοκίων		
Δολάριο Αμερικής	Παράλληλη Μετατόπιση Καμπύλης Αποδόσεων προς τα πάνω (Parallel up)	1,193	1,499
Δολάριο Αμερικής	Παράλληλη Μετατόπιση Καμπύλης Αποδόσεων προς τα κάτω (Parallel down)	(2,005)	(2,585)
Δολάριο Αμερικής	Αύξηση Κλίσης Καμπύλης Αποδόσεων (Steepening)	(2,078)	(2,286)
Δολάριο Αμερικής	Μείωση Κλίσης Καμπύλης Αποδόσεων (Flattening)	393	1,070
Δολάριο Αμερικής	Μείωση Κλίσης Καμπύλης Αποδόσεων με Μετατόπιση της Καμπύλης Αποδόσεων προς τα πάνω αρχικά καταλήγοντας σε μηδενική μετατόπιση σε σχέση με την αρχική Καμπύλη Αποδόσεων (Short up)	982	1,424
Δολάριο Αμερικής	Αύξηση Κλίσης Καμπύλης Αποδόσεων με Μετατόπιση της Καμπύλης Αποδόσεων προς τα κάτω αρχικά καταλήγοντας σε μηδενική μετατόπιση σε σχέση με την αρχική Καμπύλη Αποδόσεων (Short down)	(2,961)	(2,523)

46. Διαχείριση κινδύνων - Κίνδυνος αγοράς (συνέχεια)

Ο πιο κάτω πίνακας παρουσιάζει την επίδραση στο κεφάλαιο του Συγκροτήματος από λογικές αναμενόμενες μεταβολές στα επιτόκια του Ευρώ του Δολαρίου Αμερικής με βάση τα πρότυπα αναφοράς της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών (EAT):

Νόμισμα	Σενάριο επιτοκίων	Επίδραση στα ίδια κεφάλαια €000	
		2021 (50 μ.β. για ευρώ και 60 μ.β. για δολάριο Αμερικής)	2020 (50 μ.β. για ευρώ και 60 μ.β. για δολάριο Αμερικής)
Όλα	Παράλληλη Μετατόπιση Καμπύλης Αποδόσεων προς τα πάνω (Parallel up)	(14,964)	174
Όλα	Παράλληλη Μετατόπιση Καμπύλης Αποδόσεων προς τα κάτω (Parallel down)	23,698	42,736
Όλα	Αύξηση Κλίσης Καμπύλης Αποδόσεων (Steepening)	(9,300)	50,082
Όλα	Μείωση Κλίσης Καμπύλης Αποδόσεων (Flattening)	8,986	51,093
Όλα	Μείωση Κλίσης Καμπύλης Αποδόσεων με Μετατόπιση της Καμπύλης Αποδόσεων προς τα πάνω αρχικά καταλήγοντας σε μηδενική μετατόπιση σε σχέση με την αρχική Καμπύλη Αποδόσεων (Short up)	3,616	6,044
Όλα	Αύξηση Κλίσης Καμπύλης Αποδόσεων με Μετατόπιση της Καμπύλης Αποδόσεων προς τα κάτω αρχικά καταλήγοντας σε μηδενική μετατόπιση σε σχέση με την αρχική Καμπύλη Αποδόσεων (Short down)	6,273	47,392
Ευρώ	Παράλληλη Μετατόπιση Καμπύλης Αποδόσεων προς τα πάνω (Parallel up)	(18,080)	(1,760)
Ευρώ	Παράλληλη Μετατόπιση Καμπύλης Αποδόσεων προς τα κάτω (Parallel down)	60,603	90,207
Ευρώ	Αύξηση Κλίσης Καμπύλης Αποδόσεων (Steepening)	(7,836)	101,292
Ευρώ	Μείωση Κλίσης Καμπύλης Αποδόσεων (Flattening)	17,714	101,893
Ευρώ	Μείωση Κλίσης Καμπύλης Αποδόσεων με Μετατόπιση της Καμπύλης Αποδόσεων προς τα πάνω αρχικά καταλήγοντας σε μηδενική μετατόπιση σε σχέση με την αρχική Καμπύλη Αποδόσεων (Short up)	2,234	8,897
Ευρώ	Αύξηση Κλίσης Καμπύλης Αποδόσεων με Μετατόπιση της Καμπύλης Αποδόσεων προς τα κάτω αρχικά καταλήγοντας σε μηδενική μετατόπιση σε σχέση με την αρχική Καμπύλη Αποδόσεων (Short down)	26,386	99,812

46. Διαχείριση κινδύνων - Κίνδυνος αγοράς (συνέχεια)

		Επίδραση στα ίδια κεφάλαια €000	
		2021 (50 μ.β. για ευρώ και 60 μ.β. για δολάριο Αμερικής)	2020 (50 μ.β. για ευρώ και 60 μ.β. για δολάριο Αμερικής)
Νόμισμα	Σενάριο επιτοκίων		
Δολάριο Αμερικής	Παράλληλη Μετατόπιση Καμπύλης Αποδόσεων προς τα πάνω (Parallel up)	6,232	3,867
Δολάριο Αμερικής	Παράλληλη Μετατόπιση Καμπύλης Αποδόσεων προς τα κάτω (Parallel down)	(6,604)	(2,367)
Δολάριο Αμερικής	Αύξηση Κλίσης Καμπύλης Αποδόσεων (Steepening)	(1,464)	(564)
Δολάριο Αμερικής	Μείωση Κλίσης Καμπύλης Αποδόσεων (Flattening)	258	293
Δολάριο Αμερικής	Μείωση Κλίσης Καμπύλης Αποδόσεων με Μετατόπιση της Καμπύλης Αποδόσεων προς τα πάνω αρχικά καταλήγοντας σε μηδενική μετατόπιση σε σχέση με την αρχική Καμπύλη Αποδόσεων (Short up)	4,998	3,191
Δολάριο Αμερικής	Αύξηση Κλίσης Καμπύλης Αποδόσεων με Μετατόπιση της Καμπύλης Αποδόσεων προς τα κάτω αρχικά καταλήγοντας σε μηδενική μετατόπιση σε σχέση με την αρχική Καμπύλη Αποδόσεων (Short down)	(6,920)	(2,514)

Η συνολική επίδραση στα ίδια κεφάλαια υπολογίστηκε βάσει των οδηγιών της EAT προσθέτοντας την αρνητική και 50% της θετικής επίδρασης του κάθε σεναρίου.

Επιπρόσθετα από τις πιο πάνω διακυμάνσεις στα καθαρά έσοδα από τόκους οι μεταβολές στα επιτόκια μπορούν να επιφέρουν μεταβολές στην εύλογη αξία των επενδύσεων που ταξινομήθηκαν ως επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων (περιλαμβανομένων των επενδύσεων προς εμπορία) και στην εύλογη αξία παράγωγων χρηματοοικονομικών μέσων.

Τυχόν μεταβολές στα επιτόκια της αγοράς επηρεάζουν επίσης τα ίδια κεφάλαια του Συγκροτήματος. Η επίδραση στα ίδια κεφάλαια του Συγκροτήματος προκύπτει από μεταβολές στην εύλογη αξία ομολόγων με σταθερό επιτόκιο που ταξινομήθηκαν ως επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων.

Η ανάλυση ευαισθησίας βασίζεται στην παραδοχή μιας παράλληλης μετακίνησης της καμπύλης απόδοσης επιτοκίων. Ο πιο κάτω πίνακας παρουσιάζει την επίδραση στα κέρδη/ζημιές πριν τη φορολογία και στα ίδια κεφάλαια του Συγκροτήματος, από λογικά αναμενόμενες μεταβολές στα επιτόκια των κύριων νομισμάτων.

Παράλληλη μεταβολή στα επιτόκια ((αύξηση)/μείωση στα καθαρά έσοδα από τόκους)	Επίδραση στα κέρδη/ζημιές πριν την φορολογία €000	Επίδραση στα ίδια κεφάλαια €000
2021		
+0.6% στο Δολάριο Αμερικής		
+0.5% στο Ευρώ		
+1.0% στην Αγγλική Στερλίνα	1,219	(739)
-0.6% στο Δολάριο Αμερικής		
-0.5% στο Ευρώ		
-1.0% στην Αγγλική Στερλίνα	(782)	739

46. Διαχείριση κινδύνων - Κίνδυνος αγοράς (συνέχεια)

Παράλληλη μεταβολή στα επιτόκια ((αύξηση)/μείωση στα καθαρά έσοδα από τόκους)	Επίδραση στα κέρδη/ζημιές πριν την φορολογία	Επίδραση στα ίδια κεφάλαια
	€000	€000
2020		
+0.6% στο Δολάριο Αμερικής		
+0.5% στο Ευρώ		
+1.0% στην Αγγλική Στερλίνα	686	(541)
-0.6% στο Δολάριο Αμερικής		
-0.5% στο Ευρώ		
-1.0% στην Αγγλική Στερλίνα	1,496	541

Μεταρρύθμιση αναφοράς επιτοκίου

Το διατραπεζικό επιτόκιο Λονδίνου (LIBOR) και το διατραπεζικό επιτόκιο Ευρώ (EURIBOR) (συλλογικά αναφέρονται ως IBORS) αποτελούν αντικείμενο διεθνών, εθνικών και άλλων κανονιστικών οδηγιών και προτάσεων για μεταρρύθμιση. Ορισμένες από αυτές τις μεταρρυθμίσεις είναι ήδη σε ισχύ, ενώ άλλες δεν έχουν ακόμη εφαρμοστεί. Αυτές οι μεταρρυθμίσεις ενδέχεται να προκαλέσουν διαφορετική απόδοση σε αυτά τα κριτήρια αναφοράς από ότι στο παρελθόν ή να παύσουν να υπάρχουν εντελώς ή να έχουν άλλες συνέπειες που δεν μπορούν να προβλεφθούν.

Όσον αφορά τη μεταρρύθμιση του LIBOR, οι επόπτες και ομάδες εργασίας του κλάδου έχουν προσδιορίσει εναλλακτικά σημεία αναφοράς επιτοκίου. Στις 5 Μαρτίου 2021 η Αρχή Χρηματοοικονομικής Συμπεριφοράς (FCA) επιβεβαίωσε ότι όλες οι ρυθμίσεις LIBOR είτε θα παύσουν να παρέχονται από οποιονδήποτε διαχειριστή είτε δεν θα είναι πλέον αντιπροσωπευτικές για την υποκείμενη αγορά που σκοπεύουν να επιμετρήσουν:

- αμέσως μετά τις 31 Δεκεμβρίου 2021, στην περίπτωση όλων των ρυθμίσεων σε στερλίνα, ευρώ, Ελβετικό φράγκο και Ιαπωνικό γιεν, καθώς και τις ρυθμίσεις 1 μηνός και 2 μηνών σε δολάρια ΗΠΑ; και
- αμέσως μετά τις 30 Ιουνίου 2023, στην περίπτωση των υπόλοιπων ρυθμίσεων σε δολάρια ΗΠΑ

Τον Οκτώβριο του 2021, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προσδιόρισε εκ νόμου αντικατάσταση για ορισμένες ρυθμίσεις του CHF LIBOR.

Στις 16 Νοεμβρίου 2021, η Αρχή Χρηματοοικονομικής Συμπεριφοράς του Ηνωμένου Βασιλείου (UK FCA) επιβεβαίωσε ότι θα επιτρέψει την προσωρινή χρήση των συνθετικών GBP και JPY LIBOR σε όλα τα παλαιού τύπου συμβόλαια LIBOR, εκτός από τα παράγωγα υπό εκκαθάριση που δεν έχουν αλλάξει κατά το τέλος ή πριν από τις 31 Δεκεμβρίου 2021. Επίσης, βάσει της περιοριστικής τους εξουσίας για νέα χρήση θα απαγορεύσουν τη νέα χρήση του USD LIBOR από τα τέλη του 2021, εκτός από συγκεκριμένες περιπτώσεις.

Η BOC PCL δημιούργησε ένα έργο για τη διαχείριση της μετάβασης σε εναλλακτικά σημεία αναφοράς επιτοκίου, σύμφωνα με το οποίο ο Διευθυντής Διαχείρισης Διαθέσιμων είναι ο ιδιοκτήτης του έργου και η εποπτεία του έργου ανατέθηκε σε αποκλειστική Συντονιστική Επιτροπή Αναφοράς. Τα κύρια τμήματα που εμπλέκονται στο έργο στο υψηλότερο επίπεδο είναι το Νομικό Τμήμα, η Διαχείριση Διαθέσιμων, η Διαχείριση Κινδύνων, η Οικονομική Διεύθυνση, η Πληροφορική ('IT'), Λειτουργικές Εργασίες και οι Επιχειρηματικοί τομείς. Η Επιτροπή Περιουσιακών Στοιχείων και Υποχρεώσεων ('ALCO') παρακολουθεί το έργο σε μηνιαία βάση.

46. Διαχείριση κινδύνων - Κίνδυνος αγοράς (συνέχεια)

Κατά τη διάρκεια του 2021, το Συγκρότημα προετοιμαζόταν ενεργά για την μετάβαση σε εναλλακτικά επιτόκια, συμπεριλαμβανομένης της αξιολόγησης κατάλληλων διατάξεων εναλλακτικών δράσεων (fallback provisions) για συμβολαία συνδεδεμένα με τα διατραπεζικά επιτόκια Λονδίνου (LIBOR) και μηχανισμούς μετάβασης στα περιουσιακά στοιχεία και τις υποχρεώσεις κυμαινόμενου επιτοκίου με λήξη μετά το 2021, όταν αναμένεται να σταματήσουν να δημοσιεύονται τα περισσότερα IBORs ή όταν παύσουν να είναι αντιπροσωπευτικά της υποκείμενης αγοράς που σκόπευαν να επιμετρήσουν. Οι περιοχές με τις σημαντικότερες επιπτώσεις και οι κίνδυνοι που προκύπτουν από τη μετάβαση από τα IBORs σε εναλλακτικά επιτόκια αναφοράς είναι: η επικαιροποίηση συστημάτων και διαδικασιών που επηρεάζονται από τη μετάβαση, η επανεξέταση και τροποποίηση νομικών συμβολαίων με αναφορά σε IBORs, η διαπραγμάτευση των αναθεωρημένων νομικών συμβολαίων με τους πελάτες, η ανάπτυξη νέων προϊόντων, η επίδραση στις διαδικασίες και στα συστήματα διαχείρισης κινδύνου, αλλαγές στο προφίλ κινδύνου αγοράς λόγω της μετάβασης σε IBORs, και χρηματοοικονομικά και λογιστικά θέματα, συμπεριλαμβανομένων μεταξύ άλλων θεμάτων λογιστικής αντιστάθμισης. Κατά τη διάρκεια του 2021, το Συγκρότημα συνέχισε να εργάζεται για τις αλλαγές στις τεχνολογικές και λειτουργικές διαδικασίες ούτως ώστε να διασφαλίσει την επιχειρησιακή ετοιμότητα για την παύση του LIBOR και τη μετάβαση σε εναλλακτικά χωρίς κίνδυνο επιτόκια ('RFRs'), σύμφωνα με τις επίσημες προσδοκίες του τομέα και τα χρονικά ορόσημα. Το Συγκρότημα θα συνεχίσει να αξιολογεί, να παρακολουθεί και να διαχειρίζεται δυναμικά τους κινδύνους, και να εφαρμόζει ελέγχους για το μετριασμό των κινδύνων όταν απαιτείται, οδεύοντας προς μια ομαλή μετάβαση σε εναλλακτικά επιτόκια αναφοράς.

Για ανοίγματα σε μη υπό εκκαθάριση παράγωγα απομόχλευσης, το Συγκρότημα έχει συμμορφωθεί με το πρωτόκολλο International Swaps and Derivatives Association (ISDA) που τέθηκε σε ισχύ τον Ιανουάριο του 2021, ενώ για τα παράγωγα υπό εκκαθάριση, η BOC PCL θα υιοθετήσει την τυποποιημένη προσέγγιση για όλη την αγορά που θα ακολουθηθεί από το σχετικό γραφείο συμψηφισμού.

Το Συγκρότημα συνεργάστηκε ενεργά με την πελατειακή του βάση και τους αντισυμβαλλομένους της αγοράς, για την τροποποίηση ουσιαστικά όλων των επηρεαζόμενων συμβολαίων LIBOR (εκτός από τις συμβάσεις που αναφέρονται σε USD LIBOR) έως τις 31 Δεκεμβρίου 2021 για τη μετάβαση σε εναλλακτικά επιτόκια αναφοράς. Οι πιστωτικές συμβατικές διευκολύνσεις σε CHF για τις οποίες η σύμβαση δεν τροποποιήθηκε κατά την πρώτη περίοδο επιτοκίου που ξεκίνησε το 2022 ('tough legacy'), έχουν μετατραπεί στο βασικό επιτόκιο που προβλέπει η νομοθεσία της ΕΕ. Το Συγκρότημα έχει επίσης κάνει τις απαραίτητες ρυθμίσεις για τη μετάβαση των σκληρών πιστωτικών διευκολύνσεων σε GBP και JPY σε εναλλακτικά επιτόκια, ενημερώνοντας την πελατειακή του βάση και διατηρώντας το δικαίωμα να χρησιμοποιήσει ένα βασικό επιτόκιο που προβλέπεται από τη νομοθεσία της ΕΕ σε περίπτωση που οριστεί τέτοιο επιτόκιο στο μέλλον. Νέα προϊόντα δανεισμού RFR έχουν επίσης εισαχθεί και υιοθετηθεί στα βασικά νομίσματα του Συγκροτήματος. Το Συγκρότημα συνεχίζει να συνεργάζεται με αντισυμβαλλόμενους για υπολειμματικά ανοίγματα μετάβασης, σύμφωνα με τις κανονιστικές οδηγίες. Αυτή η προσπάθεια θα συνεχιστεί έως ότου ολοκληρωθεί η μετάβαση των συμβολαίων LIBOR USD έως τα τέλη Ιουνίου 2023.

Ο πιο κάτω πίνακας παρουσιάζει τη σημαντική έκθεση σε μη παράγωγα στοιχεία που επηρεάζονται από τη μεταρρύθμιση σε δείκτες αναφοράς επιτοκίων στις 31 Δεκεμβρίου 2021 και 31 Δεκεμβρίου 2020:

2021	EURIBOR	GBP LIBOR	USD LIBOR	CHF LIBOR	Άλλα LIBOR	Σύνολο
Μη-παράγωγα Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Δάνεια και απαιτήσεις σε πελάτες	4,863,052	92,819	364,113	26,727	1,627	5,348,338
Επενδύσεις	24,371	-	-	-	-	24,371
Δάνεια και απαιτήσεις σε τράπεζες	87,569	18,341	87,397	4,984	10,261	208,552
Σύνολο	4,974,992	111,160	451,510	31,711	11,888	5,581,261
Μη-παράγωγες Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις						
Καταθέσεις από τράπεζες	151,051	113	7,658	-	503	159,325
Σύνολο	151,051	113	7,658	-	503	159,325

46. Διαχείριση κινδύνων - Κίνδυνος αγοράς (συνέχεια)

2020	EURIBOR	GBP LIBOR	USD LIBOR	CHF LIBOR	Άλλα LIBOR	Σύνολο
Μη-παράγωγα Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Δάνεια και απαιτήσεις σε πελάτες	4,463,730	89,523	331,684	36,967	4,102	4,926,006
Επενδύσεις	32,993	-	-	-	-	32,993
Δάνεια και απαιτήσεις σε τράπεζες	69,405	1,858	69,326	4,968	9,420	154,977
Σύνολο	4,566,128	91,381	401,010	41,935	13,522	5,113,976
Μη-παράγωγες Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις						
Καταθέσεις από τράπεζες	154,435	1,110	1,074	-	4,668	161,287
Σύνολο	154,435	1,110	1,074	-	4,668	161,287

Το EURIBOR συμμορφώνεται με τον Κανονισμό σχετικά με τους δείκτες που χρησιμοποιούνται ως δείκτες αναφοράς της ΕΕ (EU Benchmarks Regulation) και μπορεί να συνεχίσει να χρησιμοποιείται ως επιτόκιο αναφοράς για υφιστάμενα και νέα συμβόλαια. Το Συγκρότημα, ως εκ τούτου, δεν θεωρεί ότι η έκθεση του στο EURIBOR επηρεάζεται από την μεταρρύθμιση του Κανονισμού BMR στις 31 Δεκεμβρίου 2021 και 2020.

Τα παράγωγα που πληρούν τα κριτήρια αντισταθμιστικής λογιστικής που θα επηρεαστούν από τη μεταρρύθμιση του IBOR, αναφέρονται στη Σημείωση 21.

Συναλλαγματικός κίνδυνος

Ο συναλλαγματικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος η εύλογη αξία των μελλοντικών ταμειακών ροών ενός χρηματοοικονομικού μέσου να παρουσιάσει διακυμάνσεις λόγω μεταβολών στις ισοτιμίες ξένου συναλλάγματος.

Για τη διαχείριση του συναλλαγματικού κινδύνου, η Επιτροπή Διαχείρισης Περιουσιακών Στοιχείων και Υποχρεώσεων (ALCO) έχει εγκρίνει όρια για τη συνολική ανοικτή συναλλαγματική θέση. Τα όρια συναλλαγματικής θέσης είναι χαμηλότερα από αυτά που έχουν καθοριστεί από την ΚΤΚ. Τα όρια αυτά διαχειρίζεται η Υπηρεσία Διαχείρισης Διαθέσιμων και παρακολουθούνται σε καθημερινή βάση από το τμήμα διαχείρισης κινδύνων αγοράς.

Το Συγκρότημα δεν διατηρεί χαρτοφυλάκιο εμπορίας συναλλάγματος.

Ο πιο κάτω πίνακας παρουσιάζει τον συναλλαγματικό κίνδυνο που απορρέει από τα χρηματοοικονομικά μέσα του Συγκροτήματος. Η ανάλυση προϋποθέτει λογικά αναμενόμενες μεταβολές στις τιμές συναλλάγματος κύριων νομισμάτων έναντι του Ευρώ, με βάση κυρίως τις ιστορικές διακυμάνσεις των τιμών. Η επίδραση στα κέρδη/ζημιές μετά τη φορολογία περιλαμβάνει τη μεταβολή στα καθαρά έσοδα από τόκους που προκύπτει κατά τη μεταβολή της συναλλαγματικής ισοτιμίας.

Η επίδραση στα ίδια κεφάλαια προκύπτει από αντισταθμιστικά μέσα που χρησιμοποιούνται για να καλύψουν μέρος των καθαρών περιουσιακών στοιχείων των θυγατρικών που το νόμισμα λειτουργίας τους δεν είναι το Ευρώ. Τα καθαρά περιουσιακά στοιχεία των δραστηριοτήτων εξωτερικού επανεκτιμούνται και επηρεάζουν τα ίδια κεφάλαια, αλλά αυτή η επίδραση δεν λαμβάνεται υπόψη στην πιο πάνω ανάλυση ευαισθησίας, γιατί αφορά μόνο χρηματοοικονομικά μέσα που έχουν άμεση επίδραση είτε στα κέρδη/ζημιές μετά τη φορολογία, είτε στα ίδια κεφάλαια.

46. Διαχείριση κινδύνων - Κίνδυνος αγοράς (συνέχεια)

	Μεταβολή στη συναλλαγματική ισοτιμία	Επίδραση στα κέρδη/ζημιές μετά την φορολογία	Επίδραση στα ίδια κεφάλαια
	%	€000	€000
2021			
Δολάριο Αμερικής	+10	1,253	-
Ρωσικό Ρούβλι	+25	2,571	34,656
Ρουμανικό Λέι	+10	-	340
Ελβετικό φράγκο	+5	420	-
Αγγλική Στερλίνα	+10	(70)	-
Ιαπωνικό Γεν	+10	67	-
Άλλα νομίσματα	+10	138	-
Δολάριο Αμερικής	-10	(1,025)	-
Ρωσικό Ρούβλι	-25	(1,543)	(20,793)
Ρουμανικό Λέι	-10	-	(278)
Ελβετικό φράγκο	-5	(380)	-
Αγγλική Στερλίνα	-10	57	-
Ιαπωνικό Γεν	-10	(55)	-
Άλλα νομίσματα	-10	(113)	-
	Μεταβολή στη συναλλαγματική ισοτιμία	Επίδραση στα κέρδη/ζημιές μετά την φορολογία	Επίδραση στα ίδια κεφάλαια
	%	€000	€000
2020			
Δολάριο Αμερικής	+15	4,032	-
Ρωσικό Ρούβλι	+25	2,594	27,556
Ρουμανικό Λέι	+10	-	133
Ελβετικό φράγκο	+10	1,923	-
Αγγλική Στερλίνα	+10	389	(1,110)
Ιαπωνικό Γεν	+10	118	-
Άλλα νομίσματα	+10	13	-
Δολάριο Αμερικής	-15	(2,980)	-
Ρωσικό Ρούβλι	-25	(1,556)	(16,534)
Ρουμανικό Λέι	-10	-	(109)
Ελβετικό φράγκο	-10	(1,422)	-
Αγγλική Στερλίνα	-10	(318)	909
Ιαπωνικό Γεν	-10	(96)	-
Άλλα νομίσματα	-10	(11)	-

Η επίδραση στα ίδια κεφάλαια προκύπτει κυρίως από την επίδραση των μέσων αντιστάθμισης που χρησιμοποιούνται για την αντιστάθμιση μέρους των καθαρών περιουσιακών στοιχείων των θυγατρικών εταιρειών. Σε επίπεδο Συγκροτήματος, υπάρχει περίπου ίση και αντίθετη επίπτωση στα ίδια κεφάλαια από την αναπροσαρμογή της αξίας των καθαρών περιουσιακών στοιχείων των ξένων δραστηριοτήτων του Συγκροτήματος.

Κίνδυνος τιμών

Κίνδυνος από μεταβολές στις τιμές των μετοχών

Ο κίνδυνος ζημιών από μεταβολές στις τιμές των μετοχών προκύπτει από δυσμενείς μεταβολές στις τιμές των επενδύσεων σε μετοχές που κατέχει το Συγκρότημα.

46. Διαχείριση κινδύνων - Κίνδυνος αγοράς (συνέχεια)

Οι επενδύσεις σε μετοχές είναι εκτός της διάθεσης ανάληψης κινδύνων του Συγκροτήματος αλλά μπορούν να αποκτηθούν στο πλαίσιο διαχείρισης προβληματικών δανείων. Το Συγκρότημα παρακολουθεί το τρέχον χαρτοφυλάκιο που αποκτήθηκε από το Συγκρότημα κυρίως ως μέρος της εξαγοράς ορισμένων δραστηριοτήτων της Λαϊκής Τράπεζας ή μέσω προβληματικών δανείων, με στόχο να ρευστοποιήσει σταδιακά όλες τις θέσεις για τις οποίες υπάρχει αγορά. Οι μετοχές πωλούνται από το Συγκρότημα μόλις είναι εφικτό.

Οι μεταβολές στις τιμές μετοχών που ταξινομήθηκαν ως επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων επηρεάζουν τα αποτελέσματα του Συγκροτήματος, ενώ οι μεταβολές στις τιμές των μετοχών στην κατηγορία επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων επηρεάζουν τα ίδια κεφάλαια του Συγκροτήματος.

Στον πιο κάτω πίνακα παρουσιάζεται η επίδραση στα κέρδη/ζημιές πριν τη φορολογία και στα ίδια κεφάλαια του Συγκροτήματος από μεταβολές στις τιμές των μετοχών που κατέχονται, ως αποτέλεσμα λογικά αναμενόμενων μεταβολών στους σχετικούς χρηματιστηριακούς δείκτες.

2021	Μεταβολή στον δείκτη	Επίδραση στα κέρδη/ζημιές πριν την φορολογία	Επίδραση στα ίδια κεφάλαια
	%	€000	€000
Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου	+20	-	645
Χρηματιστήριο Αθηνών	+30	257	-
Χρηματιστήριο Νέας Υόρκης	+20	1,626	-
Άλλα χρηματιστήρια και μη εισηγμένες	+65	46	3,721
Μη-εισηγμένες (Ακίνητα)	+25	-	1,666

Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου	-25	(1)	(806)
Χρηματιστήριο Αθηνών	-35	(300)	-
Χρηματιστήριο Νέας Υόρκης	-25	(2,033)	-
Άλλα χρηματιστήρια και μη εισηγμένες	-80	(57)	(4,579)
Μη-εισηγμένες (Ακίνητα)	-10	-	(666)

2020	Μεταβολή στον δείκτη	Επίδραση στα κέρδη/ζημιές πριν την φορολογία	Επίδραση στα ίδια κεφάλαια
	%	€000	€000
Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου	+20	447	294
Χρηματιστήριο Αθηνών	+30	188	-
Άλλα χρηματιστήρια και μη εισηγμένες	+20	140	2,670
Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου	-20	(447)	(294)
Χρηματιστήριο Αθηνών	-30	(188)	-
Άλλα χρηματιστήρια και μη εισηγμένες	-20	(140)	(2,670)

Κίνδυνος από μεταβολές στις τιμές των ομολόγων

Ο κίνδυνος από μεταβολές στις τιμές των ομολόγων είναι ο κίνδυνος ζημιάς ως αποτέλεσμα δυσμενών μεταβολών στις τιμές των ομολόγων που έχει στην κατοχή του το Συγκρότημα. Οι τιμές των ομολόγων μεταβάλλονται όταν αλλάξει ο πιστωτικός κίνδυνος του εκδότη και/ή όταν αλλάξει το επιτόκιο για τους τίτλους σταθερού επιτοκίου. Το Συγκρότημα επενδύει σημαντικό μέρος των ρευστών περιουσιακών του στοιχείων σε ομόλογα, με υψηλή διαβάθμιση. Η μέση διαβάθμιση των ομολόγων του Συγκροτήματος στις 31 Δεκεμβρίου 2021 με βάση τις πιστοληπτικές διαβαθμίσεις του οίκου Moody's Investors Service ήταν A3 (2020: Baa1). Η μέση διαβάθμιση μη συμπεριλαμβανομένων των ομολόγων της Κυπριακής Κυβέρνησης και μη διαβαθμισμένων συναλλαγών στις 31 Δεκεμβρίου 2021 ήταν Aa2 (2020: Aa1). Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τη διαβάθμιση των ομολόγων παρουσιάζονται στη Σημείωση 45.12.

46. Διαχείριση κινδύνων - Κίνδυνος αγοράς (συνέχεια)

Οι μεταβολές στις τιμές ομολόγων που ταξινομήθηκαν ως επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, επηρεάζουν τα αποτελέσματα του Συγκροτήματος, ενώ οι διακυμάνσεις στις τιμές ομολόγων που ταξινομήθηκαν ως επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων επηρεάζουν τα ίδια κεφάλαια του Συγκροτήματος.

Στον πίνακα πιο κάτω παρουσιάζεται η επίδραση στα κέρδη/ζημιές πριν τη φορολογία και τα ίδια κεφάλαια του Συγκροτήματος από λογικά αναμενόμενες μεταβολές στις τιμές των ομολόγων με βάση την υπό όρους αξίας Monte Carlo σε κίνδυνο (cVAR) είναι μια μέτρηση κινδύνου που χρησιμοποιείται για την αξιολόγηση του κινδύνου αγοράς και προκύπτει από τον μέσο όρο των χειρότερων σεναρίων με επίπεδο εμπιστοσύνης 99% που πραγματοποιήθηκε σε επίπεδο του ομολόγου για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021 και βάσει παρατηρήσεων στις μεταβολές του πιστωτικού κινδύνου κατά τα προηγούμενα χρόνια για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2020.

2021	Επίδραση στα κέρδη/ζημιές πριν την φορολογία	Επίδραση στα ίδια κεφάλαια
	€000	€000
Θετικό σενάριο		
Για ονομαστικά ομόλογα Aa3 και άνω	2,383	4,093
Για ονομαστικά ομόλογα A3 και άνω	2,722	2,627
Για ονομαστικά ομόλογα Baa3 και άνω	31	4,183
Για Κυπριακά Κυβερνητικά Ομόλογα	-	22,758
Αρνητικό σενάριο		
Για ονομαστικά ομόλογα Aa3 και άνω	(2,383)	(4,093)
Για ονομαστικά ομόλογα A3 και άνω	(2,722)	(2,627)
Για ονομαστικά ομόλογα Baa3 και άνω	(31)	(4,183)
Για Κυπριακά Κυβερνητικά Ομόλογα	-	(22,758)

2020	Επίδραση στα κέρδη/ζημιές πριν την φορολογία	Επίδραση στα ίδια κεφάλαια
	€000	€000
+3.0% για ονομαστικά ομόλογα Aa3 και άνω	2,627	7,287
+3.5% για ονομαστικά ομόλογα A3 και άνω	905	981
+4.0% για ονομαστικά ομόλογα Baa3 και άνω	51	39
+4.3% για Κυπριακά Κυβερνητικά Ομόλογα	-	16,322
-3.0% για ονομαστική Aa3 και άνω	(2,627)	(7,287)
-3.5% για ονομαστικά ομόλογα A3 και άνω	(905)	(981)
-4.0% για ονομαστικά ομόλογα Baa3 και άνω	(51)	(39)
-4.3% για Κυπριακά Κυβερνητικά Ομόλογα	-	(16,322)

Άλλοι μη μετοχικοί τίτλοι κίνδυνος τιμών

Στον πίνακα πιο κάτω παρουσιάζεται η επίδραση στα κέρδη/ζημιές πριν τη φορολογία και τα ίδια κεφάλαια του Συγκροτήματος από μία μεταβολή στην τιμή των άλλων μη μετοχικών τίτλων ως αποτέλεσμα λογικών αναμενόμενων μεταβολών στους σχετικούς χρηματιστηριακούς δείκτες.

2021	Μεταβολή στον δείκτη	Επίδραση στα κέρδη/ζημιές πριν την φορολογία	Επίδραση στα ίδια κεφάλαια
	%	€000	€000
Άλλα (μη μετοχικοί τίτλοι)	+20	1,107	-
Άλλα (μη μετοχικοί τίτλοι)	-25	(1,384)	-
2020			
Άλλα (μη μετοχικοί τίτλοι)	+25	4,596	-
Άλλα (μη μετοχικοί τίτλοι)	-25	(4,596)	-

46. Διαχείριση κινδύνων - Κίνδυνος αγοράς (συνέχεια)

Κίνδυνος τιμών ακινήτων

Σημαντικό μέρος του χαρτοφυλακίου των δανείων και απαιτήσεων του Συγκροτήματος είναι εξασφαλισμένο με ακίνητα, η πλειονότητα των οποίων βρίσκεται στην Κύπρο. Επιπλέον, το Συγκρότημα κατέχει σημαντικό αριθμό ακινήτων που προκύπτουν κυρίως από δραστηριότητες αναδιάρθρωσης δανείων, την εκποίηση των εξασφαλίσεων στα δάνεια και την συμφωνία ανταλλαγής χρέους με ακίνητα. Αυτά τα ακίνητα κατέχονται από το Συγκρότημα κυρίως ως αποθέματα ακινήτων και μερικά κατέχονται ως επενδύσεις σε ακίνητα.

Ο κίνδυνος ακινήτων είναι ο κίνδυνος να επηρεαστεί η επιχειρηματική και χρηματοοικονομική θέση του Συγκροτήματος από δυσμενείς μεταβολές στη ζήτηση και τις τιμές των ακινήτων ή από κανονιστικές κεφαλαιακές απαιτήσεις που αφορούν αυξημένες επιβαρύνσεις σε σχέση με τα αποθέματα ακινήτων που κατέχει.

47. Διαχείριση κινδύνων - Κίνδυνος ρευστότητας και χρηματοδότησης

Κίνδυνος ρευστότητας

Ο κίνδυνος ρευστότητας είναι ο κίνδυνος που προκύπτει από την πιθανή αδυναμία του Συγκροτήματος να αποπληρώσει πλήρως ή έγκαιρα τις τρέχουσες και μελλοντικές υποχρεώσεις του. Στον κίνδυνο αυτό περιλαμβάνεται και η πιθανότητα το Συγκρότημα να χρειαστεί χρηματοδότηση σε υψηλότερα επιτόκια ή να πωλήσει περιουσιακά στοιχεία με έκπτωση για να αποπληρώσει πλήρως και έγκαιρα τις υποχρεώσεις του.

Αντικατοπτρίζει την πιθανότητα αναντιστοιχίας των εισερχόμενων και εξερχόμενων πληρωμών και λαμβάνει υπόψη τις μη αναμενόμενες καθυστερήσεις στις αποπληρωμές και στις απροσδόκητα υψηλές εκροές. Ο κίνδυνος ρευστότητας περιλαμβάνει επίσης τον κίνδυνο μη αναμενόμενων αυξήσεων στο κόστος χρηματοδότησης του χαρτοφυλακίου των περιουσιακών στοιχείων και τον κίνδυνο μη ρευστοποίησης μιας θέσης σε σωστό χρονικό πλαίσιο, με λογικούς όρους.

Για να περιοριστεί αυτός ο κίνδυνος, η διοίκηση έχει υιοθετήσει μια πολιτική διαχείρισης περιουσιακών στοιχείων με γνώμονα τη ρευστότητα και την παρακολούθηση των ταμειακών ροών και της ρευστότητας σε καθημερινή βάση. Το Συγκρότημα έχει αναπτύξει διαδικασίες εσωτερικού ελέγχου και σχέδια έκτακτης ανάγκης για τη διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας.

Διοίκηση και δομή

Το Διοικητικό Συμβούλιο καθορίζει την Πολιτική Διάθεσης Ανάλυσης Κινδύνων Ρευστότητας του Συγκροτήματος η οποία καθορίζει το επίπεδο κινδύνου στο οποίο πρέπει να λειτουργεί το Συγκρότημα.

Το Διοικητικό Συμβούλιο, μέσω της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων, εγκρίνει την Πολιτική Διαχείρισης Ρευστότητας και επανεξετάζει, σε τακτά χρονικά διαστήματα, την κατάσταση ρευστότητας του Συγκροτήματος.

Η Επιτροπή Διαχείρισης Περιουσιακών Στοιχείων και Υποχρεώσεων (ALCO) είναι υπεύθυνη για να καθορίζει τις πολιτικές για αποτελεσματική διαχείριση και παρακολούθηση της ρευστότητας στο Συγκρότημα.

Η Υπηρεσία Διαχείρισης Διαθεσίμων είναι υπεύθυνη για τη διαχείριση της ρευστότητας σε επίπεδο Συγκροτήματος, για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με εσωτερικές πολιτικές και εποπτικές απαιτήσεις αναφορικά με τη ρευστότητα και για την παροχή καθοδήγησης ως προς τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται αναφορικά με τις ανάγκες ρευστότητας. Η Υπηρεσία Διαχείρισης Διαθεσίμων αξιολογεί σε συνεχή βάση την επάρκεια των ρευστών διαθεσίμων και προβαίνει σε απαραίτητες ενέργειες για τη διασφάλιση μίας επαρκούς θέσης ρευστότητας.

Η ρευστότητα παρακολουθείται επίσης σε ημερήσια βάση από το τμήμα Κινδύνου Αγοράς, για να διασφαλίσει τη συμμόρφωση με τους εσωτερικούς κανονισμούς και όρια, καθώς και τα όρια που θέτουν οι εποπτικές αρχές. Το τμήμα Κινδύνου Αγοράς ενημερώνει τουλάχιστον μηνιαίως την Επιτροπή Διαχείρισης Περιουσιακών Στοιχείων και Υποχρεώσεων (ALCO) για την εποπτική θέση ρευστότητας του Συγκροτήματος. Επίσης παρουσιάζει τα αποτελέσματα των ασκήσεων προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων στην Επιτροπή Διαχείρισης Περιουσιακών Στοιχείων και Υποχρεώσεων (ALCO) τουλάχιστον σε τριμηνιαία βάση.

Η ρευστότητα ελέγχεται και τυγχάνει διαχείρισης σε συνεχή βάση μέσω:

- (i) Διάθεση ανάλυσης κινδύνου: συστάθηκε η Διάθεση Ανάλυσης Κινδύνου του Συγκροτήματος με κατάλληλα όρια για τη διαχείριση όλων των κινδύνων, συμπεριλαμβανομένων των κινδύνων ρευστότητας.

47. Διαχείριση κινδύνων - Κίνδυνος ρευστότητας και χρηματοδότησης (συνέχεια)

- (ii) Πολιτική ρευστότητας: καθορίζει τις αρμοδιότητες για τη διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας καθώς και το πλαίσιο, τα όρια και τις παραδοχές των ασκήσεων προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων.
- (iii) Όρια ρευστότητας: μια σειρά από εσωτερικά και ρυθμιστικά όρια παρακολουθούνται σε ημερήσια, μηνιαία και τριμηνιαία βάση. Έχει εισαχθεί ένα σύστημα φωτεινού σηματοδότη (RAG), προκειμένου να εντοπίζονται οι περιπτώσεις επιδείνωσης των δεικτών, όπου εφαρμόζεται.
- (iv) Δείκτες έγκαιρης προειδοποίησης: παρακολουθήση μιας σειράς δεικτών για τα πρώτα σημάδια κινδύνου ρευστότητας στην αγορά ή ειδικά για το Συγκρότημα. Αυτοί είναι σχεδιασμένοι για να εντοπίζουν άμεσα την εμφάνιση αυξημένου κινδύνου ρευστότητας ούτως ώστε να μεγιστοποιήσουν το διαθέσιμο χρόνο για την εκτέλεση των κατάλληλων περιοριστικών μέτρων.
- (v) Σχέδιο Ρευστότητας Έκτακτης Ανάγκης: διατήρηση Σχεδίου Ρευστότητας Έκτακτης Ανάγκης το οποίο έχει σχεδιαστεί για να παρέχει ένα πλαίσιο για την αποτελεσματική διαχείριση μιας κρίσης ρευστότητας. Το σχέδιο αυτό παρέχει ένα σχέδιο επικοινωνίας και περιλαμβάνει δράσεις διαχείρισης για να ανταποκριθεί στις πιέσεις ρευστότητας.
- (vi) Σχέδιο Ανάκαμψης: το Συγκρότημα έχει αναπτύξει ένα Σχέδιο Ανάκαμψης, οι βασικοί στόχοι του οποίου, μεταξύ άλλων, να καθορίσει Δείκτες Ανάκαμψης και Έγκαιρης Προειδοποίησης και να τους παρακολουθεί σε συνεχή βάση και να καθορίσει εκ των προτέρων μια σειρά από επιλογές για να επιτρέψει στο Συγκρότημα να είναι επαρκώς προετοιμασμένο να ανταποκριθεί σε ακραίες καταστάσεις και να επανέλθει σε βιώσιμη θέση ρευστότητας.

Διαδικασία παρακολούθησης

Καθημερινή

Η καθημερινή παρακολούθηση των πελατειακών ροών και των άμεσα ρευστών διαθέσιμων είναι σημαντική για να εξασφαλιστεί η απρόσκοπτη συνέχιση των δραστηριοτήτων του Συγκροτήματος. Το τμήμα Κινδύνου Αγοράς ετοιμάζει μια ημερήσια έκθεση που αναλύει τα εσωτερικά αποθέματα ρευστότητας και τα συγκρίνει με τα αποθέματα της προηγούμενης μέρας. Τα ιστορικά συνοπτικά αποτελέσματα αυτής της έκθεσης διατίθενται στην Επιτροπή Διαχείρισης Περιουσιακών Στοιχείων και Υποχρεώσεων (ALCO) και στα μέλη της Διεύθυνσης Διαχείρισης Κινδύνων, της Υπηρεσίας Διαχείρισης Διαθεσίμων και Οικονομικής Διεύθυνσης. Επίσης η Υπηρεσία Διαχείρισης Διαθεσίμων παρακολουθεί σε καθημερινή βάση και εντός της ημέρας τις πελατειακές εισροές και εκροές στα κύρια νομίσματα που χρησιμοποιούνται από το Συγκρότημα.

Το Τμήμα Κινδύνου Αγοράς διενεργεί επίσης σε καθημερινή βάση ασκήσεις προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων για κρίση στην τράπεζα, κρίση στην αγορά και συνδυασμό των δύο προηγούμενων. Η απαίτηση είναι να υπάρχουν επαρκή αποθέματα ρευστότητας για να μπορέσει η BOC PCL να επιβιώσει για δώδεκα μήνες σε περίοδο κρίσης, συμπεριλαμβανομένης της ικανότητας να αυξήσει τη χρηματοδότηση για όλα τα σενάρια.

Επιπρόσθετα, κατά τη διάρκεια της ημέρας πραγματοποιείται άσκηση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων για να επιβεβαιωθεί ότι το Συγκρότημα διατηρεί επαρκή αποθέματα ρευστότητας σε άμεσα προσβάσιμη μορφή, που να επιτρέπουν την εκτέλεση των πληρωμών που προκύπτουν κατά τη διάρκεια της ημέρας σε ακραίες καταστάσεις.

Τα αποθέματα ρευστότητας αποτελούνται από: χαρτονομίσματα σε Ευρώ, υπόλοιπα με την ΚΤΚ (εξαιρουμένων των Ελάχιστων Αποθεματικών (MRR)), μη δεσμευμένα μετρητά και διατραπεζικούς τρεχούμενους λογαριασμούς, καθώς και τοποθετήσεις σε χρηματαγορές μέχρι τον ορίζοντα αντοχής, διαθέσιμο πιστωτικό όριο ΕΚΤ και μη επιβαρυνόμενα/διαθέσιμα ομόλογα ρευστότητας σε τρέχουσες τιμές αγοράς μείον ένα ποσοστό περικοπής.

Ο σχεδιασμός των ασκήσεων προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων ακολούθησε τις οδηγίες και βασίστηκε στους κινδύνους ρευστότητας που αναγνωρίζονται διεθνώς από την Προληπτική Εποπτική Αρχή (ΠΕΑ) και την ΕΑΤ. Επιπρόσθετα λαμβάνει υπόψη τις οδηγίες της ΔΕΕΑ και την Ετήσια Διαδικασία Καθορισμού Κινδύνων του Συγκροτήματος. Οι παραδοχές των ασκήσεων προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων περιλαμβάνονται στην Πολιτική Ρευστότητας του Συγκροτήματος, η οποία εξετάζεται σε ετήσια βάση και εγκρίνεται από το Διοικητικό Συμβούλιο. Ωστόσο, κάθε φορά που κρίνεται αναγκαίο να τροποποιηθούν οι παραδοχές κατά τη διάρκεια του έτους, ζητείται έγκριση από την Επιτροπή Διαχείρισης Περιουσιακών Στοιχείων και Υποχρεώσεων (ALCO) και την Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων του Διοικητικού Συμβουλίου. Οι κύριοι παράγοντες που λαμβάνονται υπόψη στα διάφορα σενάρια είναι: εκροές καταθέσεων, χρηματοδότηση από αγορές (wholesale funding), αποπληρωμές δανείων, ανειλημμένες υποχρεώσεις εκτός ισολογισμού, εμπορεύσιμα χρεόγραφα, καλυμμένα ομόλογα ίδιας έκδοσης, επιπρόσθετες πιστωτικές απαιτήσεις, διατραπεζικές απαιτήσεις και εξασφαλίσεις μετρητών για παράγωγα και συμφωνίες επαναγοράς.

47. Διαχείριση κινδύνων - Κίνδυνος ρευστότητας και χρηματοδότησης (συνέχεια)

Εβδομαδιαία

Το Τμήμα Κινδύνου Αγοράς ετοιμάζει κατάσταση που παρουσιάζει το επίπεδο ρευστών περιουσιακών στοιχείων περιλαμβανομένων διατραπεζικών τρεχούμενων λογαριασμών πιστωτικών ιδρυμάτων βάσει των ορισμών του ΔΚΡ.

Μηνιαία

Το τμήμα Κινδύνου Αγοράς ετοιμάζει εκθέσεις για την παρακολούθηση της συμμόρφωσης με εσωτερικούς και εποπτικούς δείκτες ρευστότητας, οι οποίες υποβάλλονται στην Επιτροπή Διαχείρισης Περιουσιακών Στοιχείων και Υποχρεώσεων (ALCO), στην Εκτελεστική Επιτροπή και στην Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων του Διοικητικού Συμβουλίου. Υπολογίζονται επίσης οι αναμενόμενες ροές σε σενάρια ακραίων καταστάσεων και συγκρίνονται με τα προβλεπόμενα διαθέσιμα αποθέματα ρευστότητας για τον υπολογισμό των ημερών επιβίωσης. Επίσης παρουσιάζονται στην Επιτροπή Διαχείρισης Περιουσιακών Στοιχείων και Υποχρεώσεων (ALCO) τα ποσοστά ανανέωσης των καταθέσεων τακτής προθεσμίας, το ποσοστό των καταθέσεων των Διεθνών Τραπεζικών Εργασιών προς το σύνολο των καταθέσεων και το ποσοστό των καταθέσεων άμεσης πρόσβασης. Στην Επιτροπή Διαχείρισης Περιουσιακών Στοιχείων και Υποχρεώσεων (ALCO) παρουσιάζεται επίσης η αναντιστοιχία ρευστότητας υπό τη μορφή της κατάστασης του Πίνακα Ληκτότητας (για συμβατικές και συμπεριφορικές ταμειακές ροές) και η προκύπτουσα αναντιστοιχία μεταξύ των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων συγκρίνεται με την αναντιστοιχία του προηγούμενου μήνα.

Το Τμήμα Κινδύνου Αγοράς ετοιμάζει επίσης μία μηνιαία κατάσταση ρευστότητας, η οποία υποβάλλεται στην ΕΚΤ. Η κατάσταση αυτή περιλαμβάνει πληροφόρηση για την ανάλυση καταθέσεων, πληροφόρηση για ταμειακές ροές, περίοδο επιβίωσης, Δείκτη Κάλυψης Ρευστότητας (ΔΚΡ), ανανέωση χρηματοδότησης, χρηματοδοτικό κενό (μέσω της ανάλυσης του Πίνακα Ληκτότητας) και συγκέντρωση χρηματοδότησης και λεπτομέρειες για τις εξασφαλίσεις. Η κατάσταση καταλήγει σε συμπέρασμα αναφορικά με τη συνολική κατάσταση ρευστότητας της BOC PCL και περιγράφει τα μέτρα που υλοποιούνται και θα υλοποιηθούν βραχυπρόθεσμα για να βελτιωθεί η κατάσταση ρευστότητας.

Το Τμήμα Κινδύνου Αγοράς ενημερώνει μηνιαίως την ΚΤΚ/ΕΚΤ για τον ΔΚΡ και για τα Πρόσθετα Μέτρα Παρακολούθησης της Ρευστότητας.

Τριμηνιαία

Τα αποτελέσματα των καθημερινών ασκήσεων προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων για κρίση παρουσιάζονται στην Επιτροπή Διαχείρισης Περιουσιακών Στοιχείων και Υποχρεώσεων (ALCO) και στην Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων του Διοικητικού Συμβουλίου σε τριμηνιαία βάση ως μέρος της τριμηνιαίας θεώρησης της Εσωτερικής Διαδικασίας Αξιολόγησης Ρευστότητας Επάρκειας (ΕΔΑΡΕ). Επιπλέον, το τμήμα Κινδύνου Αγοράς ενημερώνει την ΚΤΚ/ΕΚΤ σε τριμηνιαία βάση για τον Δείκτη Καθαρής Σταθερής Χρηματοδότησης (ΔΚΣΧ).

Ετήσια

Το Συγκρότημα ετοιμάζει σε ετήσια βάση την έκθεσή του για την ΕΔΑΡΕ. Η έκθεση ΕΔΑΡΕ δίνει μία συνολική εικόνα της επάρκειας της ρευστότητας του Συγκροτήματος τόσο σε συνθήκες κανονικότητας όσο και σε συνθήκες κρίσης. Στο πλαίσιο της έκθεσης ΕΔΑΡΕ το Συγκρότημα αξιολογεί τον κίνδυνο ρευστότητας εντός ενός πλαισίου καθιερωμένων πολιτικών, διαδικασιών για τον προσδιορισμό, τη διαχείριση, την επιμέτρηση και την παρακολούθηση της ρευστότητας όπως καθορίστηκαν από το ίδρυμα.

Το Συγκρότημα, σαν μέρος των διαδικασιών του για παρακολούθηση και διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας, διαθέτει Σχέδιο Ρευστότητας Εκτάκτου Ανάγκης (ΣΡΕΑ) για τη διαχείριση δυσκολιών ρευστότητας. Στο σχέδιο αναλύονται τα μέτρα που θα ληφθούν όταν παρουσιαστούν προβλήματα στη ρευστότητα, τα οποία κλιμακώνονται με ειδική σύγκλιση της διευρυμένης Επιτροπής Διαχείρισης Περιουσιακών Στοιχείων και Υποχρεώσεων. Το σχέδιο καθορίζει τα μέλη αυτής της επιτροπής καθώς και μια σειρά πιθανών μέτρων που μπορεί να ληφθούν. Το σχέδιο, το οποίο αποτελεί μέρος της Πολιτικής Ρευστότητας του Συγκροτήματος, αναθεωρείται από την Επιτροπή Διαχείρισης Περιουσιακών Στοιχείων και Υποχρεώσεων τουλάχιστον ετήσια κατά τη διάρκεια της ΕΔΑΡΕ. Η Επιτροπή Διαχείρισης Περιουσιακών Στοιχείων και Υποχρεώσεων υποβάλλει την επικαιροποιημένη Πολιτική Ρευστότητας με εισηγήσεις στο Διοικητικό Συμβούλιο μέσω της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων του Διοικητικού Συμβουλίου για έγκριση. Η εγκεκριμένη Πολιτική Ρευστότητας κοινοποιείται στον ΕΕΜ.

47. Διαχείριση κινδύνων - Κίνδυνος ρευστότητας και χρηματοδότησης (συνέχεια)

Δείκτες ρευστότητας

Ο ΔΚΡ του Συγκροτήματος υπολογίζεται με βάση τον Κατ' Εξουσιοδότηση Κανονισμό (ΕΕ) 2015/61. Είναι σχεδιασμένος με τέτοιο τρόπο ώστε να θεσπίσει ένα ελάχιστο επίπεδο υψηλής ποιότητας ρευστών διαθέσιμων περιουσιακών στοιχείων, αρκετό ώστε να καλύπτει ένα οξύ σενάριο άσκησης προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων διάρκειας 30 ημερών. Η ελάχιστη απαίτηση είναι ίση με 100%. Το Συγκρότημα παρακολουθεί επίσης τη θέση του έναντι του Δείκτη Καθαρής Σταθερής Χρηματοδότησης (ΔΚΣΧ) βάσει του Κανονισμού Κεφαλαιακών Απαιτήσεων ΙΙ (CRR ΙΙ) που τέθηκε σε ισχύ τον Ιούνιο 2021, με ελάχιστη απαίτηση ύψους 100%. Ο ΔΚΣΧ είναι ο δείκτης της διαθέσιμης σταθερής χρηματοδότησης έναντι της απαιτούμενης σταθερής χρηματοδότησης. Ο ΔΚΣΧ έχει αναπτυχθεί για να προωθήσει μια βιώσιμη διάρθρωση ληκτικότητας των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων.

Κίνδυνος χρηματοδότησης

Κίνδυνος χρηματοδότησης είναι ο κίνδυνος το Συγκρότημα να μην έχει επαρκείς σταθερές πηγές χρηματοδότησης ή η πρόσβαση σε πηγές χρηματοδότησης να μην είναι πάντα διαθέσιμη σε λογικό κόστος και έτσι το Συγκρότημα μπορεί να μην εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του, συμπεριλαμβανομένων των ρυθμιστικών υποχρεώσεων (π.χ. ελάχιστη απαίτηση ιδίων κεφαλαίων και επιλέξιμων υποχρεώσεων - MREL).

Κύριες πηγές χρηματοδότησης

Στις 31 Δεκεμβρίου 2021 οι κύριες πηγές ρευστότητας του Συγκροτήματος αποτελούνταν από την καταθετική του βάση και τη χρηματοδότηση από κεντρικές τράπεζες μέσω πράξεων νομισματικής πολιτικής του Ευρωσυστήματος. Η αγορά κεφαλαίων γίνεται επίσης μια σημαντική πηγή χρηματοδότησης, μετά και την επαναχρηματοδότηση του Δευτεροβάθμιου Κεφαλαίου ύψους €300 εκατ. τον Απρίλιο 2021 και την έκδοση ομολόγου υψηλής εξοφλητικής προτεραιότητας ύψους €300 εκατ. τον Ιούνιο 2021.

Όσον αφορά τις ενέργειες των ΣΠΠΜΑ ΙΙΙ, τον Μάρτιο 2021 η ΒΟC PCL δανείστηκε ποσό ύψους €1,700 εκατ. και τον Ιούνιο 2021 επιπρόσθετο ποσό ύψους €300 εκατ., έχοντας προηγουμένως δανειστεί τον Ιούνιο 2020, ποσό ύψους €1,000 εκατ. μέσω των ΣΠΠΜΑ ΙΙΙ δεδομένου του ευνοϊκού επιτοκίου δανεισμού, σε συνδυασμό με τη χαλάρωση των όρων εξασφάλισης (χαμηλότερες μειώσεις τιμών και διεύρυνση της επιλεξιμότητας των πιστωτικών απαιτήσεων), όλα μέρος του πακέτου στήριξης της ΕΚΤ λόγω της πανδημίας COVID-19. Ως εκ τούτου, στις 31 Δεκεμβρίου 2021 η λογιστική αξία της χρηματοδότησης από την ΕΚΤ ήταν €2,970 εκατ. (2020: €995 εκατ.).

Στις 31 Δεκεμβρίου 2021, η χρηματοδότηση από την αγορά κεφαλαίων ήταν ύψους €856 εκατ. ονομαστικής αξίας. Αυτή περιλαμβάνει τη χρηματοδότηση από Χρεόγραφα Κεφαλαίου 1 ύψους €220 εκατ. που εκδόθηκαν το Δεκέμβριο 2018, τη νέα έκδοση ομολόγου Δευτεροβάθμιου Κεφαλαίου ύψους €300 εκατ. τον Απρίλιο 2021, τα €36 εκατ. Δευτεροβάθμιου Κεφαλαίου που παραμένουν σε ισχύ από την έκδοση Ιανουαρίου 2017 και ομόλογο υψηλής εξοφλητικής προτεραιότητας ύψους €300 εκατ. που εκδόθηκε τον Ιούνιο 2021. Τον Ιανουάριο 2022, η ΒΟC PCL εξαργύρωσε το υπόλοιπο ποσό ύψους €36 εκατ. του Δευτεροβάθμιου Κεφαλαίου που εκδόθηκε τον Ιανουάριο 2017.

Χρηματοδότηση προς θυγατρικές

Η χρηματοδότηση από την ΒΟC PCL προς τις θυγατρικές της, για σκοπούς ρευστότητας, είναι πληρωτέα σύμφωνα με τους όρους των σχετικών συμφωνιών.

Οποιαδήποτε καινούρια χρηματοδότηση προς στις θυγατρικές απαιτεί έγκριση από την ΕΚΤ και την ΚΤΚ.

Οι θυγατρικές μπορούν να προβαίνουν σε διανομές μερισμάτων με τη μορφή μετρητών στην ΒΟC PCL, υπό την προϋπόθεση ότι δεν παραβιάζουν τις κανονιστικές απαιτήσεις κεφαλαίου και ρευστότητας, όπου εφαρμόζεται. Ορισμένες θυγατρικές έχουν σύσταση από τη ρυθμιστική τους αρχή να ασκούν προσοχή και να ακολουθούν μια συντηρητική προσέγγιση ως προς τη διανομή μερισμάτων και να λάβουν υπόψη τις επιπτώσεις του COVID-19 στα επιχειρηματικά τους μοντέλα, τη φερεγγυότητα, τη ρευστότητα και την οικονομική τους θέση.

47. Διαχείριση κινδύνων - Κίνδυνος ρευστότητας και χρηματοδότησης (συνέχεια)

Απαιτήσεις εγγυήσεων και άλλες γνωστοποιήσεις

Απαιτήσεις εγγυήσεων

Η λογιστική αξία των επιβαρυσμένων περιουσιακών στοιχείων του Συγκροτήματος στις 31 Δεκεμβρίου 2021 και 2020, συνοψίζεται πιο κάτω:

	2021	2020
	€000	€000
Μετρητά και άλλα ρευστά διαθέσιμα	102,463	78,831
Επενδύσεις	1,260,158	37,105
Δάνεια και απαιτήσεις	3,126,803	2,842,941
	4,489,424	2,958,877

Τα μετρητά χρησιμοποιούνται κυρίως για να καλύψουν τις εξασφαλίσεις που χρειάζονται για παράγωγα, για εμπορικές συναλλαγές και εγγυητικές που εκδόθηκαν. Χρησιμοποιούνται επίσης ως μέρος των συμπληρωματικών περιουσιακών στοιχείων για το καλυμμένο ομόλογο. Η αύξηση στα μετρητά και άλλα ρευστά περιουσιακά στοιχεία που παρουσιάζονται ως επιβαρυσμένα περιουσιακά στοιχεία κατά την διάρκεια του έτους που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021 οφείλεται κυρίως στα επιβαρυσμένα μετρητά για παράγωγα και για εμπορικές συναλλαγές.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2021 οι επενδύσεις χρησιμοποιούνταν κυρίως ως εξασφάλιση για τη χρηματοδότηση από την ΕΚΤ ή ως συμπληρωματικά περιουσιακά στοιχεία για το καλυμμένο ομόλογο. Η αύξηση στις επενδύσεις που παρουσιάζονται ως επιβαρυσμένα περιουσιακά στοιχεία στις 31 Δεκεμβρίου 2021 οφείλεται στην πρόσθετη δέσμευση ομολόγων στην ΕΚΤ για εξασφάλιση χρηματοδότησης ΣΠΠΜΑ ΙΙΙ τον Μάρτιο 2021 και τον Ιούνιο του 2021.

Τα δάνεια και απαιτήσεις που είναι επιβαρυσμένα στις 31 Δεκεμβρίου 2021 και 2020 χρησιμοποιούνται κυρίως ως εξασφάλιση για τη χρηματοδότηση από την ΕΚΤ και για το καλυμμένο ομόλογο.

Τα δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες, περιλαμβάνουν ενυπόθηκα δάνεια ονομαστικής αξίας €1,007 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2021 (2020: €1,017 εκατ.) στην Κύπρο, τα οποία έχουν παραχωρηθεί ως εξασφάλιση για την έκδοση του καλυμμένου ομολόγου από την BOC PCL το 2011, στο πλαίσιο του Προγράμματος Έκδοσης Καλυμμένων Ομολόγων. Επίσης, στις 31 Δεκεμβρίου 2021 στεγαστικά δάνεια ονομαστικής αξίας €2,091 εκατ. (2020: €1,827 εκατ.) στην Κύπρο, έχουν παραχωρηθεί ως εξασφάλιση για χρηματοδότηση από την ΕΚΤ (Σημ. 30).

Η BOC PCL διατηρεί Πρόγραμμα Έκδοσης Καλυμμένων Ομολόγων σύμφωνα με τον περί Καλυμμένων Ομολόγων Νόμο της Κύπρου και την περί Καλυμμένων Ομολόγων Οδηγία της ΚΤΚ. Στο πλαίσιο του προγράμματος για την έκδοση καλυμμένων ομολόγων, η BOC PCL έχει εκδομένα καλυμμένα ομόλογα ύψους €650 εκατ. εξασφαλισμένα με ενυπόθηκα οικιστικά δάνεια στην Κύπρο. Στις 28 Μαΐου 2021, οι όροι των καλυμμένων ομολόγων έχουν τροποποιηθεί για να παρατείνουν την ημερομηνία λήξης στις 12 Δεκεμβρίου 2026 και να θέσουν το επιτόκιο ίσο με το τριμηνιαίο επιτόκιο Euribor πλέον 1.25% σε τριμηνιαία βάση. Τα καλυμμένα ομόλογα διαπραγματεύονται στο Χρηματιστήριο του Λουξεμβούργου και φέρουν όρους Conditional Pass-Through. Όλα τα ομόλογα κρατούνται από την BOC PCL. Τα καλυμμένα ομόλογα αποτελούν αποδεκτό περιουσιακό στοιχείο για τις πιστοδοτικές πράξεις του Ευρωσυστήματος και έχουν χρησιμοποιηθεί ως εξασφάλιση για δανεισμό από την ΕΚΤ.

Άλλες γνωστοποιήσεις

Οι καταθέσεις από τράπεζες περιλαμβάνουν ποσό ύψους €36,571 χιλ. στις 31 Δεκεμβρίου 2021 (2020: €44,220 χιλ.) που αφορά δανεισμό από διεθνή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και παρόμοια ιδρύματα για χρηματοδότηση, με στόχο τη διευκόλυνση της πρόσβασης σε χρηματοδότηση και τη βελτίωση των συνθηκών χρηματοδότησης των μικρών ή μεσαίων επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στην Κύπρο. Η λογιστική αξία των αντίστοιχων δανείων που χορηγήθηκαν σε τέτοιες επιχειρήσεις βάσει αυτής της συμφωνίας ανέρχεται σε €71,321 χιλ. στις 31 Δεκεμβρίου 2021 (2020: €88,963 χιλ.).

47. Διαχείριση κινδύνων - Κίνδυνος ρευστότητας και χρηματοδότησης (συνέχεια)

Ανάλυση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων με βάση την εναπομείνουσα συμβατική λήξη

Η ανάλυση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων του Συγκροτήματος με βάση την εναπομείνουσα συμβατική λήξη στις 31 Δεκεμβρίου βασίζεται σε μη προεξοφλημένες ταμειακές ροές, αναλυμένες σε χρονικές ζώνες ανάλογα με τον αριθμό ημερών που απομένουν από τις 31 Δεκεμβρίου μέχρι την ημερομηνία της συμβατικής λήξης.

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία

Η ανάλυση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων δεν συμπεριλαμβάνει οποιεσδήποτε ταμειακές ροές από τόκους εισπρακτέους. Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία έχουν πολύ μεγαλύτερη διάρκεια από τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις και οι ταμειακές ροές από τόκους εισπρακτέους σε μη προεξοφλημένη βάση ξεπερνούν κατά πολύ τις ταμειακές ροές από τόκους πληρωτέους σε μη προεξοφλημένη βάση (με βάση τη συμβατική λήξη των υποχρεώσεων). Ως εκ τούτου, οι μη προεξοφλημένες ταμειακές εισροές από τόκους εισπρακτέους θα υπερέβαιναν κατά πολύ τις μη προεξοφλημένες ταμειακές εκροές σε τόκους που καταβάλλονται, βελτιώνοντας έτσι τεχνητά τη ρευστότητα.

Οι τρεχούμενοι λογαριασμοί, τα παρατραβήγματα και οι καθυστερήσεις παρουσιάζονται στην πρώτη χρονική περίοδο λήξης, η οποία αντικατοπτρίζει τη συμβατική τους λήξη. Τα υπόλοιπα δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες αναλύονται σύμφωνα με το συμβατικό πρόγραμμα αποπληρωμής τους.

Τα δάνεια και απαιτήσεις σε τράπεζες αναλύονται σύμφωνα με τις μέρες που απομένουν από τις 31 Δεκεμβρίου μέχρι τη συμβατική ημερομηνία λήξης τους. Ποσά που έχουν τοποθετηθεί ως εξασφάλιση συναλλαγών (κυρίως παραγώγων και δανείων) έχουν κατανεμηθεί στις διάφορες χρονικές ζώνες με βάση είτε τη λήξη τους (στην περίπτωση των δανείων), είτε αναλογικά σύμφωνα με τις λήξεις των παραγώγων (όπου οι εξασφαλίσεις δεν είχαν συγκεκριμένη λήξη).

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία χωρίς συμβατική λήξη (όπως τις μετοχές) περιλαμβάνονται στο 'πέραν των πέντε ετών', εκτός αν ταξινομούνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, όπου σ' αυτή την περίπτωση περιλαμβάνονται στο 'εντός ενός μηνός'.

Οι επενδύσεις ταξινομούνται στην αντίστοιχη χρονική ζώνη, σύμφωνα με τη συμβατική τους ημερομηνία λήξης.

Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις

Όλες οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις για την αποπληρωμή των οποίων απαιτείται προειδοποίηση τοποθετήθηκαν στις σχετικές χρονικές ζώνες ως εάν να είχε δοθεί προειδοποίηση στις 31 Δεκεμβρίου, παρόλο που το Συγκρότημα αναμένει πως οι περισσότεροι πελάτες δεν θα απαιτήσουν αποπληρωμή των υποχρεώσεων προς αυτούς τη συντομότερη δυνατή ημερομηνία. Οι εμπρόθεσμες καταθέσεις τοποθετούνται στις διάφορες χρονικές ζώνες, σύμφωνα με τη συμβατική τους λήξη. Παρόλο που πελάτες μπορεί να ζητήσουν την απόσυρση των καταθέσεών τους πριν τη λήξη (καταβάλλοντας το ανάλογο κόστος σύμφωνα με την κατηγορία καταθέσεων), το Συγκρότημα διατηρεί το δικαίωμα να μην αποδεχτεί το αίτημά τους.

Το δανειακό κεφάλαιο ταξινομείται στην αντίστοιχη χρονική ζώνη σύμφωνα με τη συμβατική ημερομηνία λήξης δικαιώματος πρόωρης εξόφλησης ή την ημερομηνία άσκησής του.

Τα ποσά που παρουσιάζονται στον πιο κάτω πίνακα δεν συμφωνούν με τα υπόλοιπα στον ισολογισμό γιατί ο πιο κάτω πίνακας παρουσιάζει όλες τις ταμειακές ροές (συμπεριλαμβανομένων και των τόκων μέχρι τη λήξη) σε μη προεξοφλημένη βάση.

Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα

Η εύλογη αξία των παραγώγων συμπεριλαμβάνεται στα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία ή χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις στη χρονική ζώνη που αντιστοιχεί στην εναπομείνουσα λήξη του παραγώγου.

Παράγωγα διακανονιζόμενα σε μεικτή βάση παρουσιάζονται σε ξεχωριστό πίνακα και οι αντίστοιχες ταμειακές ροές ταξινομούνται στις χρονικές ζώνες, σύμφωνα με τις μέρες που απομένουν μέχρι την είσπραξη ή πληρωμή τους.

47. Διαχείριση κινδύνων - Κίνδυνος ρευστότητας και χρηματοδότησης (συνέχεια)

Ενδεχόμενες και ανειλημμένες υποχρεώσεις

Τα ποσά των ενδεχόμενων και ανειλημμένων υποχρεώσεων περιλαμβάνονται στη χρονική ζώνη που είναι σύμφωνα με την εναπομείνουσα συμβατική τους λήξη.

Στη περίπτωση των ορίων δανείων και απαιτήσεων που έχουν εγκριθεί αλλά δεν έχουν ακόμη χρησιμοποιηθεί, το Συγκρότημα έχει το δικαίωμα να τα ακυρώσει κατόπιν σχετικής ειδοποίησης στους πελάτες και ως εκ τούτου περιλαμβάνονται στη χρονική ζώνη 'Σε πρώτη ζήτηση και εντός ενός μηνός'.

	Σε πρώτη ζήτηση και εντός ενός μηνός	Μεταξύ ενός και τριών μηνών	Μεταξύ τριών μηνών και ενός έτους	Μεταξύ ενός και πέντε ετών	Πέραν των πέντε ετών	Σύνολο
2021	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία						
Μετρητά και καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες	9,186,073	17,427	23,827	1,997	1,579	9,230,903
Δάνεια και απαιτήσεις σε τράπεζες	197,258	4,921	1,882	69,213	18,358	291,632
Επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	193,160	-	-	-	6,034	199,194
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	998,098	216,897	689,990	3,282,030	4,649,390	9,836,405
Εύλογη αξία παράγωγων χρηματοοικονομικών μέσων	4,187	322	46	314	1,784	6,653
Μη εμπορεύσιμες επενδύσεις	44,715	52,105	247,055	1,126,177	469,917	1,939,969
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται προς πώληση	227,195	8	451	1,606	21,110	250,370
Άλλα περιουσιακά στοιχεία	80,803	1,785	4,443	304,915	1,518	393,464
	10,931,489	293,465	967,694	4,786,252	5,169,690	22,148,590
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις						
Καταθέσεις από τράπεζες	59,987	16,568	26,426	193,160	170,983	467,124
Χρηματοδότηση από κεντρικές τράπεζες	-	-	-	2,931,762	-	2,931,762
Καταθέσεις πελατών	13,135,377	1,836,665	2,545,487	16,523	-	17,534,052
Δανειακό κεφάλαιο	38,898	-	27,375	109,500	706,875	882,648
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	2,249	836	1,746	11,925	15,696	32,452
Υποχρέωση μισθώσεων	607	1,160	5,213	19,641	8,018	34,639
Λοιπές υποχρεώσεις	179,195	21,190	30,737	6,582	3,342	241,046
	13,416,313	1,876,419	2,636,984	3,289,093	904,914	22,123,723
Καθαρές χρηματοοικονομικές (υποχρεώσεις)/ περιουσιακά στοιχεία	(2,484,824)	(1,582,954)	(1,669,290)	1,497,159	4,264,776	24,867

47. Διαχείριση κινδύνων - Κίνδυνος ρευστότητας και χρηματοδότησης (συνέχεια)

	Σε πρώτη ζήτηση και εντός ενός μηνός	Μεταξύ ενός και τριών μηνών	Μεταξύ τριών μηνών και ενός έτους	Μεταξύ ενός και πέντε ετών	Πέραν των πέντε ετών	Σύνολο
2020	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία						
Μετρητά και καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες	5,606,343	18,276	25,430	1,886	1,380	5,653,315
Δάνεια και απαιτήσεις σε τράπεζες	322,874	3,229	249	76,358	74	402,784
Επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	207,383	-	-	60	500	207,943
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	1,349,563	198,647	783,138	3,176,677	4,378,022	9,886,047
Εύλογη αξία παράγωγων χρηματοοικονομικών μέσων	4,857	522	178	19,018	52	24,627
Μη εμπορεύσιμες επενδύσεις	4,737	28,209	300,124	1,089,668	282,433	1,705,171
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται προς πώληση	470,112	773	2,756	9,046	78,775	561,462
Άλλα περιουσιακά στοιχεία	74,148	15,255	8,110	2,678	2,020	102,211
	8,040,017	264,911	1,119,985	4,375,391	4,743,256	18,543,560
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις						
Καταθέσεις από τράπεζες	40,311	24,966	19,375	166,712	148,593	399,957
Χρηματοδότηση από κεντρικές τράπεζες	-	-	-	979,666	-	979,666
Καταθέσεις πελατών	11,846,823	1,916,872	2,717,157	58,496	-	16,539,348
Δανειακό κεφάλαιο	23,125	-	-	92,500	296,250	411,875
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	4,930	998	877	23,138	16,035	45,978
Υποχρέωση μισθώσεων	815	1,374	6,193	26,364	11,320	46,066
Λοιπες υποχρεώσεις	179,071	20,718	27,571	5,281	2,691	235,332
	12,095,075	1,964,928	2,771,173	1,352,157	474,889	18,658,222
Καθαρές χρηματοοικονομικές (υποχρεώσεις)/ περιουσιακά στοιχεία	(4,055,058)	(1,700,017)	(1,651,188)	3,023,234	4,268,367	(114,662)
2021						
	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Παράγωγα διακανονιζόμενα σε μεικτή βάση						
<i>Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία</i>						
Συμβατικά ποσά εισπρακτέα	420,866	55,956	1,498	-	-	478,320
Συμβατικά ποσά πληρωτέα	(416,841)	(55,707)	(1,475)	-	-	(474,023)
	4,025	249	23	-	-	4,297
<i>Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις</i>						
Συμβατικά ποσά εισπρακτέα	576,053	63,521	798	-	-	640,372
Συμβατικά ποσά πληρωτέα	(577,555)	(63,992)	(813)	-	-	(642,360)
	(1,502)	(471)	(15)	-	-	(1,988)

47. Διαχείριση κινδύνων - Κίνδυνος ρευστότητας και χρηματοδότησης (συνέχεια)

	Σε πρώτη ζήτηση και εντός ενός μηνός €000	Μεταξύ ενός και τριών μηνών €000	Μεταξύ τριών μηνών και ενός έτους €000	Μεταξύ ενός και πέντε ετών €000	Πέραν των πέντε ετών €000	Σύνολο €000
2021						
Ενδεχόμενες και ανειλημμένες υποχρεώσεις						
<i>Ενδεχόμενες υποχρεώσεις</i>						
Αποδοχές και εγγυήσεις εξ' αποδοχών	1,599	2,306	720	-	-	4,625
Εγγυητικές	134,280	94,065	247,402	107,768	26,315	609,830
<i>Ανειλημμένες υποχρεώσεις</i>						
Ενέγγυες πιστώσεις	2,007	4,024	3,127	946	1,160	11,264
Όρια δανείων και απαιτήσεων που έχουν εγκριθεί αλλά δεν έχουν ακόμη χρησιμοποιηθεί	1,950,665	-	-	-	-	1,950,665
	2,088,551	100,395	251,249	108,714	27,475	2,576,384

	Σε πρώτη ζήτηση και εντός ενός μηνός €000	Μεταξύ ενός και τριών μηνών €000	Μεταξύ τριών μηνών και ενός έτους €000	Μεταξύ ενός και πέντε ετών €000	Πέραν των πέντε ετών €000	Σύνολο €000
2020						
Παράγωγα διακανονιζόμενα σε μεικτή βάση						
<i>Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία</i>						
Συμβατικά ποσά εισπρακτέα	504,655	36,127	3,193	-	-	543,975
Συμβατικά ποσά πληρωτέα	(499,949)	(35,502)	(3,148)	-	-	(538,599)
	4,706	625	45	-	-	5,376
<i>Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις</i>						
Συμβατικά ποσά εισπρακτέα	565,613	175,348	2,858	-	-	743,819
Συμβατικά ποσά πληρωτέα	(570,353)	(175,907)	(2,888)	-	-	(749,148)
	(4,740)	(559)	(30)	-	-	(5,329)

	Σε πρώτη ζήτηση και εντός ενός μηνός €000	Μεταξύ ενός και τριών μηνών €000	Μεταξύ τριών μηνών και ενός έτους €000	Μεταξύ ενός και πέντε ετών €000	Πέραν των πέντε ετών €000	Σύνολο €000
2020						
Ενδεχόμενες και ανειλημμένες υποχρεώσεις						
<i>Ενδεχόμενες υποχρεώσεις</i>						
Αποδοχές και εγγυήσεις εξ' αποδοχών	2,801	1,542	312	-	-	4,655
Εγγυητικές	101,769	105,057	264,089	123,140	25,475	619,530
<i>Ανειλημμένες υποχρεώσεις</i>						
Ενέγγυες πιστώσεις	2,482	5,591	4,957	676	1,160	14,866
Όρια δανείων και απαιτήσεων που έχουν εγκριθεί αλλά δεν έχουν ακόμη χρησιμοποιηθεί	1,986,291	-	-	-	-	1,986,291
	2,093,343	112,190	269,358	123,816	26,635	2,625,342

48. Διαχείριση κινδύνων - Ασφαλιστικός κίνδυνος

Ο ασφαλιστικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος όπου σύμφωνα με τους όρους ενός ασφαλιστηρίου συμβολαίου, ένα ασφαλιζόμενο συμβάν θα δημιουργήσει παροχές αβέβαιου μεγέθους σε ακαθόριστη χρονική στιγμή. Ο ασφαλιστικός κίνδυνος είναι, λόγω της φύσης των ασφαλιστηρίων συμβολαίων, τυχαίος και ως εκ τούτου απρόβλεπτος.

Σε ένα χαρτοφυλάκιο ασφαλιστηρίων συμβολαίων όπου εφαρμόζεται η θεωρία των πιθανοτήτων στην τιμολόγηση και τις προβλέψεις, ο κυριότερος κίνδυνος που αντιμετωπίζει το Συγκρότημα είναι οι πραγματικές απαιτήσεις και πληρωμές ωφελημάτων να υπερβούν την λογιστική αξία των ασφαλιστικών υποχρεώσεων. Αυτό μπορεί να συμβεί γιατί η συχνότητα ή η δριμύτητα των απαιτήσεων και ωφελημάτων είναι μεγαλύτερη της αναμενόμενης. Η πραγματοποίηση ασφαλιζόμενων συμβάντων είναι τυχαία και ο πραγματικός αριθμός και το κόστος των απαιτήσεων και ωφελημάτων διαφέρει από χρόνο σε χρόνο σε σύγκριση με αυτά που έχουν υπολογιστεί χρησιμοποιώντας στατιστικές ή αναλογιστικές μεθόδους.

Το Συγκρότημα μειώνει την έκθεσή του στον ασφαλιστικό κίνδυνο μέσω της διασποράς του χαρτοφυλακίου σε μεγάλο αριθμό ασφαλιστηρίων συμβολαίων. Η μεταβλητότητα του κινδύνου μειώνεται επίσης μέσω της σωστής επιλογής και εφαρμογής στρατηγικής ανάληψης και εκτίμησης κινδύνου (underwriting) καθώς και της χρήσης αντασφάλισης. Παρόλο που το Συγκρότημα κατέχει αντασφαλιστική κάλυψη, δεν απαλλάσσεται από τις άμεσες υποχρεώσεις του προς τους ασφαλιζόμενους και κατά συνέπεια το Συγκρότημα είναι εκτεθειμένο σε πιστωτικό κίνδυνο σε περίπτωση όπου οι αντασφαλιστές αδυνατούν να τηρήσουν τις συμβατικές τους υποχρεώσεις στα πλαίσια αντασφάλισης. Γι' αυτό το λόγο η πιστοληπτική ικανότητα των αντασφαλιστών εκτιμάται λαμβάνοντας υπόψη την οικονομική τους ευρωστία και την πιστοληπτική ικανότητα.

Ασφαλιστήρια συμβόλαια κλάδου ζωής

Οι κυριότεροι παράγοντες που μπορούν να επηρεάσουν τη συχνότητα απαιτήσεων είναι οι επιδημίες, οι εκτεταμένες αλλαγές στον τρόπο ζωής, πανδημίες και οι φυσικές καταστροφές.

Η στρατηγική ανάληψης και εκτίμησης κινδύνου έχει σχεδιαστεί με τέτοιο τρόπο ώστε να διασφαλίζεται η διασπορά των κινδύνων αναφορικά με το είδος του κινδύνου και το επίπεδο των ασφαλιζόμενων ωφελημάτων. Αυτό επιτυγχάνεται, σε μεγάλο βαθμό, με ιατρικούς ελέγχους ώστε η παρούσα κατάσταση υγείας και το οικογενειακό ιατρικό ιστορικό να λαμβάνονται υπόψη στην τιμολόγηση των προϊόντων και με συχνή ανασκόπηση των πραγματικών απαιτήσεων και της τιμολόγησης προϊόντων. Το Συγκρότημα διατηρεί το δικαίωμα μη αποδοχής συμβολαίου, επιβολής επιπρόσθετων χρεώσεων και απόρριψης πληρωμής δόλιων απαιτήσεων.

Οι πιο σημαντικοί κίνδυνοι που αφορούν ασφαλιστήρια συμβόλαια κλάδου ατυχημάτων και υγείας απορρέουν από αλλαγές στον τρόπο ζωής, και από κλιματολογικές και περιβαλλοντικές αλλαγές. Οι κίνδυνοι περιορίζονται με την εφαρμογή αυστηρής στρατηγικής επιλογής και ανάληψης κινδύνου στο στάδιο εκτίμησης κινδύνου και με τον ευρύ έλεγχο και διερεύνηση για πιθανές δόλιες απαιτήσεις.

Το Συγκρότημα χρησιμοποιεί ανάλυση με βάση την κεκτημένη αξία, η οποία παρέχει ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο για την αξιολόγηση και τη διαχείριση των κινδύνων που αντιμετωπίζει, την κατανόηση της αστάθειας των κερδών και τον προγραμματισμό των εργασιών. Ο πιο κάτω πίνακας παρουσιάζει την ευαισθησία της κεκτημένης αξίας σε μεταβολές παραδοχών που επιδρούν ουσιαστικά στα αποτελέσματα:

	2021	2020
	€000	€000
Μεταβολή στην κεκτημένη αξία		
Μεταβολή στα επιτόκια +0.25%	123	97
Μεταβολή στα έξοδα +10%	(3,925)	(2,451)
Μεταβολή στα ποσοστά διατηρησιμότητας +10%	(1,298)	(480)
Μεταβολή στα ποσοστά θνησιμότητας +10%	(9,367)	(6,457)

Οι πιο πάνω μεταβλητές δεν είναι γραμμικές. Σε κάθε υπολογισμό ευαισθησίας αλλαγών σε βασικές οικονομικές μεταβλητές, όλες οι υπόλοιπες παραδοχές παραμένουν αμετάβλητες, εκτός εάν επηρεάζονται άμεσα από τις αναθεωρημένες οικονομικές συνθήκες.

Αλλαγές σε βασικές μη οικονομικές μεταβλητές δεν περιλαμβάνουν μέτρα τα οποία θα μπορούσαν να ληφθούν από τη διοίκηση για μετριασμό των επιπτώσεων, ούτε λαμβάνονται υπόψη επακόλουθες αλλαγές στη συμπεριφορά των αντισυμβαλλομένων. Σε κάθε υπολογισμό ευαισθησίας, όλες οι υπόλοιπες παραδοχές παραμένουν επομένως αμετάβλητες.

48. Διαχείριση κινδύνων - Ασφαλιστικός κίνδυνος (συνέχεια)

Μερικά από τα σενάρια ευαισθησίας που παρουσιάζονται για τις αλλαγές στις οικονομικές και μη οικονομικές μεταβλητές μπορεί να έχουν επακόλουθες συνέπειες στη βάση αποτίμησης, όταν ένα προϊόν αποτιμάται σε μια ενεργή βάση, η οποία επικαιροποιείται ώστε να αντικατοπτρίζει τις τρέχουσες οικονομικές συνθήκες.

Ενώ το μέγεθος της ανάλυσης ευαισθησίας θα αντανακλά σε μεγάλο βαθμό, το μέγεθος του κλεισίματος της κεκτημένης αξίας, κάθε μεταβλητή θα έχει διαφορετικό αντίκτυπο στις διάφορες συνιστώσες της κεκτημένης αξίας. Επιπλέον, άλλοι παράγοντες, όπως το εγγενές κόστος και η διαχρονική αξία των δικαιωμάτων προαίρεσης και εγγυήσεων, η αναλογία των επενδύσεων μεταξύ μετοχών και ομολόγων και το είδος των ασφαλιστικών εργασιών περιλαμβανομένου για παράδειγμα, το εύρος των ασφαλιστηρίων συμβολαίων με συμμετοχή στα κέρδη σε σχέση με ασφαλιστήρια συμβόλαια χωρίς συμμετοχή στα κέρδη και το βαθμό στον οποίο τα ασφάλιστρα από τα τελευταία επενδύονται σε αντίστοιχα περιουσιακά στοιχεία, θα έχουν επίσης σημαντικό αντίκτυπο στις αναλύσεις ευαισθησίας.

Ασφαλιστήρια συμβόλαια γενικού κλάδου

Οι ασφάλειες γενικού κλάδου επικεντρώνονται στην Κύπρο και οι κύριες απαιτήσεις κατά το 2021 και 2020 αφορούσαν τον κλάδο πυρκαγιάς και άλλης φυσικής ζημιάς σε περιουσιακά στοιχεία, τον κλάδο ευθύνης από μηχανοκίνητα οχήματα και τον κλάδο γενικής ευθύνης.

Η αποδοχή των κινδύνων συνήθως καλύπτει περίοδο 12 μηνών, με εξαίρεση τον κλάδο μεταφερομένων εμπορευμάτων που καλύπτει μικρότερες περιόδους και τον κλάδο ασφάλισης κατά παντός κινδύνου εργολάβων που καλύπτει μεγαλύτερες περιόδους.

Οι υποχρεώσεις για εκκρεμείς απαιτήσεις που προκύπτουν από τα ασφαλιστήρια συμβόλαια που εκδίδει το Συγκρότημα, υπολογίζονται με βάση τις εκτιμήσεις εμπειρογνομόνων και με βάση τα γεγονότα που υφίστανται κατά την ημερομηνία του ισολογισμού. Με την πάροδο του χρόνου οι εκτιμήσεις αυτές αναθεωρούνται και τυχόν αναπροσαρμογές αναγνωρίζονται στις οικονομικές καταστάσεις της περιόδου στην οποία προκύπτουν.

Οι κύριες παραδοχές που γίνονται για καθορισμό του ύψους της εκτίμησης κάθε απαίτησης βασίζονται στην εμπειρία του παρελθόντος και τις τάσεις της αγοράς και περιλαμβάνουν το ύψος των δαπανών για το διακανονισμό των απαιτήσεων, τον πληθωρισμό και τον ετήσιο αριθμό απαιτήσεων. Επίσης λαμβάνονται υπόψη εξωτερικοί παράγοντες οι οποίοι μπορεί να επηρεάσουν την εκτίμηση των απαιτήσεων όπως πρόσφατες δικαστικές αποφάσεις και η εισαγωγή νέων νομοθετικών πλαισίων.

Οι υποχρεώσεις ασφαλιστηρίων συμβολαίων είναι ευαίσθητες σε αλλαγές στις πιο πάνω σημαντικές παραδοχές. Η επίδραση αλλαγής ορισμένων παραδοχών όπως η εισαγωγή νέων νομοθετικών πλαισίων και η έκβαση δικαστικών υποθέσεων είναι δύσκολο να εκφραστεί ποσοτικά. Επιπρόσθετα, η καθυστέρηση που παρουσιάζεται συνήθως μεταξύ του χρόνου που επισυμβαίνει η απαίτηση και του χρόνου που αυτή γνωστοποιείται και τελικά αποπληρώνεται, αυξάνουν την αβεβαιότητα που υπάρχει κατά την ημερομηνία αναφοράς.

Ο κίνδυνος ενός ασφαλιστηρίου συμβολαίου γενικού κλάδου προκύπτει από την αβεβαιότητα του ποσού και του χρόνου παρουσίασης της απαίτησης. Κατά συνέπεια, το ύψος του κινδύνου καθορίζεται από τη συχνότητα τέτοιων απαιτήσεων, τη δριμύτητα αλλά και την εξέλιξη τους από τη μία περίοδο στην άλλη.

Για τις ασφάλειες γενικού κλάδου, οι κύριοι κίνδυνοι προκύπτουν από μεγάλα καταστροφικά γεγονότα όπως φυσικές καταστροφές. Αυτοί οι κίνδυνοι ποικίλουν ανάλογα με την τοποθεσία, τον τύπο και τη φύση τους. Η μεταβλητότητα των κινδύνων μετριάζεται με διασπορά του κινδύνου ζημιάς σε ένα μεγάλο χαρτοφυλάκιο ασφαλιστηρίων συμβολαίων, αφού η πιθανότητα να επηρεαστεί σημαντικά ένα μεγάλο χαρτοφυλάκιο με διαφοροποιημένους κινδύνους είναι μικρότερη. Η έκθεση του Συγκροτήματος σε κινδύνους από ασφαλιστήρια συμβόλαια γενικού κλάδου επίσης μετριάζεται με τη λήψη των εξής μέτρων: εφαρμογή αυστηρών κριτηρίων αξιολόγησης και αποδοχής ασφαλιστικών κινδύνων, εφαρμογή μέτρων αυστηρού ελέγχου όλων των απαιτήσεων που προκύπτουν, άμεσος έλεγχος και διαχείριση των απαιτήσεων για μείωση της πιθανότητας αρνητικής εξέλιξης με την πάροδο του χρόνου και χρήση αποτελεσματικών αντασφαλιστικών διευθετήσεων για ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων των κινδύνων, ιδίως για καταστροφικά γεγονότα.

49. Διαχείριση κεφαλαίου

Ο κύριος στόχος της διαχείρισης κεφαλαίου του Συγκροτήματος είναι η διασφάλιση της συμμόρφωσης με τις σχετικές εποπτικές κεφαλαιακές απαιτήσεις και η διατήρηση υγιών δεικτών κεφαλαιακής επάρκειας έτσι ώστε να καλύπτει τους επιχειρηματικούς κινδύνους και να υποστηρίζει τη στρατηγική του και να μεγιστοποιεί την αξία προς τους μετόχους του.

Οι κανονισμοί κεφαλαιακής επάρκειας σε ισχύ, εφαρμόστηκαν μέσω των Κανονισμών Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR) και της Οδηγίας Κεφαλαιακών Απαιτήσεων IV (CRD IV) οι οποίοι τέθηκαν σε ισχύ την 1 Ιανουαρίου 2014 με κάποιες διατάξεις να εφαρμόζονται σταδιακά. Ο Κανονισμός Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR) και η Οδηγία Κεφαλαιακών Απαιτήσεων IV (CRD IV) ενσωμάτωσαν τα νέα πρότυπα της Βασιλείας III, αναφορικά με κεφάλαια, τη ρευστότητα και τη μόχλευση στο νομοθετικό πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ). Ο Κανονισμός Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR) καθορίζει τις εποπτικές απαιτήσεις για τήρηση κεφαλαίων, ρευστότητας και μόχλευσης για πιστωτικά ιδρύματα. Ο Κανονισμός Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR) ήταν άμεσα εφαρμόσιμος σε όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ. Η Οδηγία Κεφαλαιακών Απαιτήσεων IV (CRD IV) ρυθμίζει την πρόσβαση σε δραστηριότητες για λήψη καταθέσεων και θέματα εσωτερικής διακυβέρνησης, συμπεριλαμβανομένων των αμοιβών, της σύνθεσης του διοικητικού συμβουλίου και της διαφάνειας. Σε αντίθεση με τον Κανονισμό Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR), τα κράτη μέλη ήταν υποχρεωμένα να ενσωματώσουν την Οδηγία Κεφαλαιακών Απαιτήσεων IV (CRD IV) στη νομοθεσία τους, δίνοντας με αυτό τον τρόπο τη δυνατότητα στην εποπτική αρχή του κάθε κράτους να επιβάλει πρόσθετες απαιτήσεις για κεφαλαιακά αποθέματα.

Στις 27 Ιουνίου 2019, τέθηκαν σε εφαρμογή οι αναθεωρημένοι κανονισμοί για το κεφάλαιο και τη ρευστότητα (ο Κανονισμός Κεφαλαιακών Απαιτήσεων II (CRR II) και η Οδηγία Κεφαλαιακών Απαιτήσεων V (CRD V)). Επειδή πρόκειται για τροποποιητικό κανονισμό, ισχύουν οι υφιστάμενες διατάξεις του Κανονισμού Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR), εκτός εάν έχουν τροποποιηθεί από τον Κανονισμό Κεφαλαιακών Απαιτήσεων II (CRR II). Συγκεκριμένες διατάξεις τέθηκαν σε άμεση εφαρμογή (κυρίως σε σχέση με την ελάχιστη απαίτηση ιδίων κεφαλαίων και επιλέξιμων υποχρεώσεων (MREL)), αλλά οι περισσότερες αλλαγές τέθηκαν σε εφαρμογή από τον Ιούνιο 2021. Οι βασικές αλλαγές που εισήχθησαν περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, αλλαγές στα κριτήρια καταλληλότητας για τα Κεφάλαια Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1), τα Πρόσθετα Κεφάλαια Κατηγορίας 1 (AT1) και τα Κεφάλαια Κατηγορίας 2 (T2), εισαγωγή απαιτήσεων για την Ελάχιστη Απαίτηση Ιδίων Κεφαλαίων και Επιλέξιμων Υποχρεώσεων (MREL), και τη δεσμευτική απαίτηση για τον Δείκτη Μόχλευσης (όπως ορίζεται στον Κανονισμό Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR)) και τον Δείκτη Καθαρής Σταθερής Χρηματοδότησης (ΔΚΣΧ).

Οι τροποποιήσεις που τέθηκαν σε ισχύ στις 28 Ιουνίου 2021 είναι επιπρόσθετες αυτών που τέθηκαν σε ισχύ τον Ιούνιο 2020, μέσω του Κανονισμού (ΕΕ) 2020/873, ο οποίος, μεταξύ άλλων, επίσπευσε την εφαρμογή ορισμένων τροποποιήσεων του Κανονισμού Κεφαλαιακών Απαιτήσεων II (CRR II) ως αποτέλεσμα της πανδημίας COVID-19. Οι κυριότερες προσαρμογές του Κανονισμού (ΕΕ) 2020/873 που επηρέασαν τους δείκτες κεφαλαίου του Συγκροτήματος σχετίζονται με i) την επίσπευση της εφαρμογής του νέου συντελεστή έκπτωσης για MME (χαμηλότερα σταθμισμένα ως προς τον κίνδυνο περιουσιακά στοιχεία (RWAs) βάσει του Κανονισμού Κεφαλαίων Απαιτήσεων II), ii) με την επέκταση των μεταβατικών ρυθμίσεων του ΔΠΧΑ 9 και την εισαγωγή περαιτέρω μέτρων ελάφρυνσης του αντίκτυπου στον δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετόχων Κατηγορίας 1 (CET1) επιτρέποντας στα ιδρύματα να προσθέτουν στο Κεφάλαιο Κοινών Μετόχων Κατηγορίας 1 (CET1) οποιαδήποτε αύξηση στις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές που αναγνωρίστηκαν το 2020 και 2021 σχετικά με τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τους που δεν είναι πιστωτικά απομειωμένα με την σταδιακή μείωση της αναπροσαρμογής να αρχίζει από το 2022 και iii) προωθώντας την εφαρμογή των αλλαγών στην εποπτική μεταχείριση των άυλων περιουσιακών στοιχείων λογισμικού, όπως τροποποιήθηκε από τον Κανονισμό Κεφαλαιακών Απαιτήσεων II (CRR II) (τέθηκε σε ισχύ τον Δεκέμβριο 2020). Επιπρόσθετα, ο Κανονισμός (ΕΕ) 2020/873 εισήγαγε προσωρινή χαλάρωση σε σχέση με μη πραγματοποιηθέντα κέρδη και ζημιές σε ανοίγματα σε κεντρικές και τοπικές κυβερνήσεις ή σε τοπικές αρχές που επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων και την οποία το Συγκρότημα επέλεξε να υιοθετήσει και εφάρμοσε το τρίτο τρίμηνο του 2020.

Το Συγκρότημα και η BOC PCL έχουν συμμορφωθεί με τις ελάχιστες κεφαλαιακές απαιτήσεις (Πυλώνα I και Πυλώνα II (P2R)).

49. Διαχείριση κεφαλαίου (συνέχεια)

Τον Οκτώβριο 2021, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υιοθέτησε νομοθετικές προτάσεις για περαιτέρω τροποποιήσεις στον Κανονισμό Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR), στην Οδηγία Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRD IV) και στην Οδηγία για Ανάκαμψη και Εξυγίανση Πιστωτικών Ιδρυμάτων και Επιχειρήσεων Επενδύσεων (BRRD) (το 'Τραπεζικό Πακέτο 2021'). Μεταξύ άλλων, το Τραπεζικό Πακέτο 2021 θα εφαρμόσει ορισμένα μέρη της Βασιλείας III που δεν έχουν ακόμη ενσωματωθεί στο δίκαιο της ΕΕ. Το Τραπεζικό Πακέτο 2021 υπόκειται σε τροποποίηση κατά τη διάρκεια των νομοθετικών διαδικασιών της ΕΕ, και το πεδίο εφαρμογής του καθώς και οι όροι του ενδέχεται να αλλάξουν πριν από την εφαρμογή του. Επιπλέον, στην περίπτωση των προτεινόμενων τροποποιήσεων του CRD και του BRRD, οι όροι και η ισχύ τους θα εξαρτηθούν, εν μέρει, από τον τρόπο ενσωμάτωσής τους στη νομοθεσία κάθε κράτους μέλους. Γενικά, είναι πιθανό να περάσουν αρκετά χρόνια μέχρι να αρχίσει να εφαρμόζεται το Τραπεζικό Πακέτο 2021 (επί του παρόντος αναμένεται το 2025), και ορισμένα μέτρα αναμένεται να υπόκεινται σε μεταβατικές ρυθμίσεις ή να εφαρμοστούν σταδιακά.

Οι θυγατρικές ασφαλιστικές εταιρίες του Συγκροτήματος, οι Γενικές Ασφάλειες Κύπρου Λτδ και η EuroLife Ltd συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις της Υπηρεσίας Ελέγχου Ασφαλιστικών Εταιριών, περιλαμβανομένου του ελάχιστου περιθωρίου φερεγγυότητας. Η ρυθμιζόμενη εταιρία του Συγκροτήματος Διαχείρισης ΟΣΕΚΑ και φύλαξης Ταμείων, BOC Asset Management Ltd συμμορφώνεται με τις εποπτικές κεφαλαιακές απαιτήσεις των νόμων και κανονισμών της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου (ΕΚΚ). Η εποπτευόμενη επενδυτική εταιρία του Συγκροτήματος (ΚΕΠΕΥ), ο Κυπριακός Οργανισμός Επενδύσεων και Αξιών Λτδ (CISCO), συμμορφώνεται με τους δείκτες κεφαλαιακής επάρκειας.

Επιπρόσθετες πληροφορίες για τα εποπτικά κεφάλαια παρουσιάζονται στις 'Επιπρόσθετες Γνωστοποιήσεις Διαχείρισης Κινδύνων και Κεφαλαίου', που περιλαμβάνονται στην Ετήσια Οικονομική Έκθεση 2021, και στις 'Γνωστοποιήσεις του Πυλώνα III 2021 (μη-ελεγμένες)', οι οποίες διατίθενται στην ιστοσελίδα του Συγκροτήματος.

50. Συναλλαγές με συνδεδεμένα πρόσωπα

Οι συναλλαγές με συνδεδεμένα πρόσωπα του Συγκροτήματος περιλαμβάνουν συγγενείς εταιρίες και κοινοπραξίες, βασικά διευθυντικά στελέχη, μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και τα συνδεδεμένα τους πρόσωπα.

(α) Συναλλαγές με θυγατρική

Η Εταιρία είναι η μητρική εταιρία του Συγκροτήματος. Η Εταιρία πραγματοποιεί συναλλαγές με την θυγατρική της με συνήθεις επιχειρηματικές δραστηριότητες. Τα υπόλοιπα και οι συναλλαγές μεταξύ της Εταιρίας και των θυγατρικών της γνωστοποιούνται στη Σημείωση 16 των οικονομικών καταστάσεων της Εταιρίας. Οι συναλλαγές με τις θυγατρικές έχουν απαλειφθεί κατά την ενοποίηση.

(β) Συγγενείς Εταιρίες

Το Συγκρότημα παρέχει προς και λαμβάνει από τις συγγενείς εταιρίες του ορισμένες τραπεζικές και χρηματοοικονομικές υπηρεσίες. Αυτές δεν είναι ουσιώδεις για το Συγκρότημα και όλες οι συναλλαγές γίνονται με συνήθεις εμπορικούς όρους που ισχύουν για συγκρίσιμες συναλλαγές με πελάτες παρόμοιου κύρους. Επιπρόσθετες πληροφορίες γνωστοποιούνται στη Σημείωση 52.

(γ) Αμοιβές του Διοικητικού Συμβουλίου και βασικών διευθυντικών στελεχών

Οι ακόλουθες γνωστοποιήσεις πραγματοποιούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του ΔΛΠ 24 Συναλλαγές με Συνδεδεμένα Πρόσωπα και των άρθρων 305 και 306 της Νομοθεσίας για Εταιρίες 2014, όσον αφορά τις αμοιβές του Διοικητικού Συμβουλίου και βασικών διευθυντικών στελεχών.

50. Συναλλαγές με συνδεδεμένα πρόσωπα (συνέχεια)

Αμοιβές και απολαβές μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και άλλων βασικών διευθυντικών στελεχών

	2021	2020
	€000	€000
Αμοιβή διοικητικών συμβούλων		
<i>Εκτελεστικοί</i>		
Μισθοί και άλλα βραχυπρόθεσμα ωφελήματα	801	708
Παροχές τερματισμού	-	450
Εισφορές εργοδότη	43	49
Επιβάρυνση για ωφελήματα αφυπηρέτησης	68	55
	912	1,262
<i>Μη εκτελεστικοί</i>		
Αμοιβές	1,250	1,089
Σύνολο αμοιβών διοικητικών συμβούλων	2,162	2,351
Αμοιβή άλλων βασικών διευθυντικών στελεχών		
Μισθοί και άλλα βραχυπρόθεσμα ωφελήματα	3,234	3,363
Εισφορές εργοδότη	274	241
Επιβάρυνση για ωφελήματα αφυπηρέτησης	181	155
Σύνολο αμοιβών άλλων βασικών διευθυντικών στελεχών	3,689	3,759
Σύνολο	5,851	6,110

Οι αμοιβές και τα ωφελήματα περιλαμβάνονται για την περίοδο που υπηρετούσαν ως μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου. Η αμοιβή άλλων βασικών διευθυντικών στελεχών περιλαμβάνεται για την περίοδο που υπηρετούσαν ως βασικά διευθυντικά στελέχη.

Οι παροχές τερματισμού των εκτελεστικών διευθυντών σχετίζονται με την αποζημίωση που καταβλήθηκε σε εκτελεστικό διευθυντή που αποχώρησε από το Συγκρότημα στις 31 Οκτωβρίου 2020. Οι δαπάνες του προγράμματος παροχής ωφελημάτων αφυπηρέτησης αφορούν εισφορές που καταβλήθηκαν για πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών.

Εκτελεστικοί Σύμβουλοι

Οι μισθοί και τα άλλα βραχυπρόθεσμα ωφελήματα των Εκτελεστικών Συμβούλων αναλύονται πιο κάτω:

	2021	2020
	€000	€000
Πανικός Νικολάου (Διευθύνων Σύμβουλος)	715	506
Χριστόδουλος Πατσαλίδης (Πρώτος Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος - παραιτήθηκε στις 31 Οκτωβρίου 2020)	-	202
Ελίζα Λειβαδιώτου (Εκτελεστική Διευθύντρια Οικονομικής Διεύθυνσης & Δραστηριοτήτων Απομόχλευσης - διορίστηκε στις 6 Οκτωβρίου 2021, μετά την έγκριση της ΕΚΤ)	86	-
	801	708

Η δαπάνη προγράμματος παροχής ωφελημάτων αφυπηρέτησης για το 2021 ύψους €68 χιλ. (2020: €55 χιλ.) αφορά τους: κ. Πανίκο Νικολάου €61 χιλ. (2020: €40 χιλ.), κα. Ελίζα Λειβαδιώτου €7 χιλ. από την ημερομηνία διορισμού της στις 6 Οκτωβρίου 2021 και για το 2020 Δρ. Χριστόδουλο Πατσαλίδη μέχρι την ημερομηνία της παραίτησής του €15 χιλ.

50. Συναλλαγές με συνδεδεμένα πρόσωπα (συνέχεια)

Μη εκτελεστικοί Σύμβουλοι

	2021	2020
	€000	€000
Ευστράτιος-Γεώργιος Αράπογλου	215	154
Arne Berggren	113	112
Maksim Goldman	113	117
Ιωάννης Ζωγραφάκης	198	207
Michael Heger	113	117
Lyn Grobler	154	135
Anat Bar-Gera (παραιτήθηκε στις 26 Μαΐου 2020)	-	35
Πόλα Χατζησωτηρίου	119	110
Μαρία Φιλίππου	119	102
Νικόλαος Σοφιανός (διορίστηκε στις 26 Φεβρουαρίου 2021 μετά την έγκριση της ΕΚΤ)	100	-
Κωνσταντίνος Ιορδάνου (διορίστηκε στις 29 Νοεμβρίου 2021, μετά την έγκριση της ΕΚΤ)	6	-
	1,250	1,089

Οι αμοιβές των μη εκτελεστικών Συμβούλων περιλαμβάνουν αμοιβές ως μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρίας και των θυγατρικών της, καθώς και των επιτροπών του Διοικητικού Συμβουλίου.

Άλλα βασικά διευθυντικά στελέχη

Οι αμοιβές των άλλων βασικών διευθυντικών στελεχών περιλαμβάνουν την αμοιβή των μελών της Εκτελεστικής Επιτροπής από την ημερομηνία διορισμού τους ως μέλη της Επιτροπής και μέλη της ομάδας της διοίκησης που αναφέρονται απευθείας στον Διευθύνων Σύμβουλο ή τον Αναπληρωτή Διευθύνων Σύμβουλο. Η κα. Ελίζα Λειβαδιώτου έχει διοριστεί ως μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου στις 6 Οκτωβρίου 2021 και η αμοιβή της από αυτή την ημερομηνία παρουσιάζεται στις αμοιβές των εκτελεστικών συμβούλων.

(δ) Συναλλαγές με Συμβούλους και βασικά διευθυντικά στελέχη

Ο πιο κάτω πίνακας, παρουσιάζει τα δάνεια και απαιτήσεις, τις καταθέσεις και άλλα πιστωτικά υπόλοιπα που κατέχουν τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και βασικά διευθυντικά στελέχη και τα συνδεδεμένα τους πρόσωπα κατά την ημερομηνία του ισολογισμού:

	2021	2020
	€000	€000
Καταθέσεις στις 31 Δεκεμβρίου		
- μέλη Διοικητικού Συμβουλίου και άλλα βασικά διευθυντικά στελέχη	2,687	2,017
- συνδεδεμένα πρόσωπα	2,254	2,801
	4,941	4,818
Έξοδα από τόκους καταθέσεων για το έτος	-	3

Ο πιο πάνω πίνακας δεν περιλαμβάνει υπόλοιπα στο τέλος του έτους για μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και άλλα βασικά διευθυντικά στελέχη και των συνδεδεμένων τους προσώπων που παραιτήθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους.

Τα έξοδα από τόκους γνωστοποιούνται για την περίοδο κατά την οποία ήταν μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ή υπηρέτησαν ως βασικά διευθυντικά στελέχη.

Δάνεια σε Συμβούλους

Οι ακόλουθες πληροφορίες παρουσιάζονται σύμφωνα με τη Νομοθεσία για Εταιρίες 2014. Για τους σκοπούς της γνωστοποίησης της Νομοθεσίας για Εταιρίες 2014, 'Σύμβουλοι' σημαίνει το παρόν Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρίας και οι προηγούμενοι σύμβουλοι που ήταν μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρίας κατά τη διάρκεια του έτους.

50. Συναλλαγές με συνδεδεμένα πρόσωπα (συνέχεια)

Όλες οι συναλλαγές με μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και με τα συνδεδεμένα τους πρόσωπα γίνονται με τους συνήθεις εμπορικούς όρους που ισχύουν για συγκρίσιμες συναλλαγές, περιλαμβανομένων επιτοκίων, με πελάτες παρόμοιας πιστοληπτικής ικανότητας. Στα άλλα βασικά διευθυντικά στελέχη έχουν χορηγηθεί αριθμός πιστωτικών διευκολύνσεων με βάση τους ίδιους όρους που ισχύουν και για το υπόλοιπο προσωπικό του Συγκροτήματος και στα συνδεδεμένα με αυτούς πρόσωπα με τους ίδιους όρους που ισχύουν για τους πελάτες.

Τα συνδεδεμένα πρόσωπα περιλαμβάνουν τους συζύγους, τα ανήλικα τέκνα και εταιρίες στις οποίες οι σύμβουλοι/άλλα βασικά διευθυντικά στελέχη κατέχουν, άμεσα ή έμμεσα, τουλάχιστον 20% του δικαιώματος ψήφου σε γενική συνέλευση ή είναι εκτελεστικοί σύμβουλοι ή έχουν με οποιοδήποτε τρόπο τον έλεγχό τους.

Επιπρόσθετα από τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, τα συνδεδεμένα μέρη περιλαμβάνουν εταιρίες που παρέχουν υπηρεσίες βασικών διευθυντικών στελεχών στο Συγκρότημα.

Σύμβουλοι: Υπήρχαν 12 Σύμβουλοι κατά την διάρκεια του έτους (2020: 11 Σύμβουλοι), τέσσερις από τους οποίους επωφελήθηκαν από πιστωτικές διευκολύνσεις (2020: τρεις Σύμβουλοι). Τέσσερις εκ των Συμβούλων που επωφελήθηκαν από πιστωτικές διευκολύνσεις είχαν υπόλοιπα που εκκρεμούν στις 31 Δεκεμβρίου 2021 (2020: δύο Σύμβουλοι). Τα υπόλοιπα που εκκρεμούν γνωστοποιούνται πιο κάτω.

Βασικά Διευθυντικά στελέχη: Υπήρχαν 17 βασικά διευθυντικά στελέχη κατά την διάρκεια του έτους (μη-συμπεριλαμβανομένου την κα. Ελίζα Λειβαδιώτου που διορίστηκε ως μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου στις 6 Οκτωβρίου 2021), (2020: 18 βασικά διευθυντικά στελέχη), 16 εκ των οποίων επωφελήθηκαν πιστωτικές διευκολύνσεις (2020: 17 βασικά διευθυντικά στελέχη). Όλα τα βασικά διευθυντικά στελέχη που επωφελήθηκαν των πιστωτικών διευκολύνσεων είχαν υπόλοιπα στις 31 Δεκεμβρίου 2021 και στις 31 Δεκεμβρίου 2020.

Όπου δεν εμφανίζεται κανένα ποσό στους παρακάτω πίνακες, αυτό υποδηλώνει ένα πιστωτικό υπόλοιπο, ένα μηδενικό υπόλοιπο, ή ένα υπόλοιπο μικρότερο από €500.

Η αξία των διακανονισμών στην αρχή και στο τέλος του τρέχοντος και των προηγούμενων οικονομικών ετών όπως ορίζεται παρακάτω σύμφωνα με το Άρθρο 307 της Νομοθεσίας για Εταιρίες 2014, εκφρασμένο ως ποσοστό των καθαρών περιουσιακών στοιχείων του Συγκροτήματος στην αρχή και στο τέλος του τρέχοντος και προηγούμενων οικονομικών ετών είναι μικρότερη από 1%.

Λεπτομέρειες για συναλλαγές με βασικά διευθυντικά στελέχη και τα συνδεδεμένα τους πρόσωπα όπου ενδύκνεται για τα έτη που έληξαν 31 Δεκεμβρίου 2021 και 2020 είναι ως ακολούθως:

Διοικητικό Συμβούλιο

	Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	Ποσά που παραχωρή- θηκαν κατά τη διάρκεια του έτους	Ποσά που αποπληρώ- θηκαν κατά τη διάρκεια του έτους	Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	Συνολικό μέγιστο ποσό που εκκρεμεί κατά τη διάρκεια του έτους	Μη χρησιμοποιο- ημένες πιστωτικές διευκο- λύσεις
	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Πανίκος Νικολάου						
2021						
Δάνεια	95	-	60	35	95	-
Παρατραβήγματα/πιστωτικές κάρτες	2	δ/ε	δ/ε	3	4	45
	<u>97</u>			<u>38</u>	<u>99</u>	<u>45</u>
2020						
Δάνεια	106	-	11	95	106	-
Παρατραβήγματα/πιστωτικές κάρτες	1	δ/ε	δ/ε	2	2	46
	<u>107</u>			<u>97</u>	<u>108</u>	<u>46</u>

50. Συναλλαγές με συνδεόμενα πρόσωπα (συνέχεια)

	Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	Ποσά που παραχωρή- θηκαν κατά τη διάρκεια του έτους	Ποσά που αποπληρώ- θηκαν κατά τη διάρκεια του έτους	Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	Συνολικό μέγιστο ποσό που εκκρεμεί κατά τη διάρκεια του έτους	Μη χρησιμοποι- ημένες πιστωτικές διευκολύ- σεις
	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Ελίζα Λειβαδιώτου						
2021						
Δάνεια	30	77	8	99	102	-
Παρατραβήγματα/πιστωτικές κάρτες	9	δ/ε	δ/ε	8	33	55
	<u>39</u>			<u>107</u>	<u>135</u>	<u>55</u>

	Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	Ποσά που παραχωρή- θηκαν κατά τη διάρκεια του έτους	Ποσά που αποπληρώ- θηκαν κατά τη διάρκεια του έτους	Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	Συνολικό μέγιστο ποσό που εκκρεμεί κατά τη διάρκεια του έτους	Μη χρησιμοποι- ημένες πιστωτικές διευκολύ- σεις
	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Χριστόδουλος Πατσαλίδης						

2020						
Δάνεια	164	-	24	δ/ε	δ/ε	δ/ε
Παρατραβήγματα/πιστωτικές κάρτες	36	δ/ε	δ/ε	δ/ε	δ/ε	δ/ε
	<u>200</u>			-	-	-

	Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	Ποσά που παραχωρή- θηκαν κατά τη διάρκεια του έτους	Ποσά που αποπληρώ- θηκαν κατά τη διάρκεια του έτους	Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	Συνολικό μέγιστο ποσό που εκκρεμεί κατά τη διάρκεια του έτους	Μη χρησιμοποι- ημένες πιστωτικές διευκολύ- σεις
	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Ιωάννης Ζωγραφάκης						
2021						
Παρατραβήγματα/πιστωτικές κάρτες	1	δ/ε	δ/ε	2	4	8

2020						
Παρατραβήγματα/πιστωτικές κάρτες	1	δ/ε	δ/ε	1	1	9

	Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	Ποσά που παραχωρή- θηκαν κατά τη διάρκεια του έτους	Ποσά που αποπληρώ- θηκαν κατά τη διάρκεια του έτους	Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	Συνολικό μέγιστο ποσό που εκκρεμεί κατά τη διάρκεια του έτους	Μη χρησιμοποι- ημένες πιστωτικές διευκολύ- σεις
	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Νικόλαος Σοφιανός						
2021						
Παρατραβήγματα/πιστωτικές κάρτες	1	δ/ε	δ/ε	1	5	4

Επιπρόσθετα, η κα. Ελίζα Λειβαδιώτου, ήταν εγγυητής δανείου με υπόλοιπο που ανερχόταν σε περίπου €190 χιλ. το οποίο αποαναγνωρίστηκε κατά τη διάρκεια του έτους.

50. Συναλλαγές με συνδεδεμένα πρόσωπα (συνέχεια)

Τα υπόλοιπα που περιλαμβάνονται στον πιο πάνω πίνακα περιλαμβάνουν κεφάλαιο και τόκο. Επίσης, ποσά που παραχωρήθηκαν και αποπληρώθηκαν δεν παρουσιάζονται για τα παρατραβήγματα και τις πιστωτικές κάρτες καθώς αυτά ανακυκλώνονται εκ φύσεως. Το συνολικό ανώτατο ποσό που εκκρεμεί περιλαμβάνει ανοίγματα πιστωτικών καρτών στο μέγιστο υπόλοιπο των λογαριασμών.

Κατά τη διάρκεια του έτους που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2021, κανένας άλλος Σύμβουλος δεν είχε διευκολύνσεις ή παρατραβήγματα/πιστωτικές κάρτες με το Συγκρότημα (2020: κανένας).

Οι συνολικές αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές των πιο πάνω δανείων και πιστωτικών διευκολύνσεων είναι κάτω των €5 χιλ. στις 31 Δεκεμβρίου 2021. Όλοι οι τόκοι που έχουν καταστεί ληξιπρόθεσμοι για αυτά τα δάνεια ή πιστωτικές διευκολύνσεις έχουν καταβληθεί.

Κατά τη διάρκεια του 2021, δεν παραιτήθηκε κανένας Σύμβουλος από το Διοικητικό Συμβούλιο (2020: παραιτήθηκαν δύο Σύμβουλοι).

Συνδεδεμένα πρόσωπα με το Διοικητικό Συμβούλιο

Το σύνολο των δανείων προς τα συνδεδεμένα πρόσωπα του Διοικητικού Συμβουλίου που ασκούν τα καθήκοντά τους στις 31 Δεκεμβρίου 2021, όπως ορίζεται στο άρθρο 220 της Νομοθεσίας για Εταιρίες 2014, έχει ως εξής (σύνολο 2 άτομα: 2020: 1 άτομο):

	Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	Ποσά που παραχωρήθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους	Ποσά που αποπληρώθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους	Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	Συνολικό μέγιστο ποσό που εκκρεμεί κατά τη διάρκεια του έτους
	€000	€000	€000	€000	€000
Πανίκος Νικολάου 2021					
Παρατραβήγματα/πιστωτικές κάρτες	-	δ/ε	δ/ε	1	3
2020					
Παρατραβήγματα/πιστωτικές κάρτες	1	δ/ε	δ/ε	-	3
	Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου (ή κατά την ημέρα διορισμού)	Ποσά που παραχωρήθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους	Ποσά που αποπληρώθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους	Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	Συνολικό μέγιστο ποσό που εκκρεμεί κατά τη διάρκεια του έτους
	€000	€000	€000	€000	€000
Ελίζα Λειβαδιώτου 2021					
Δάνεια	91	-	11	83	91
Παρατραβήγματα/πιστωτικές κάρτες	11	δ/ε	δ/ε	7	11
	102			90	102

Τα υπόλοιπα που περιλαμβάνονται στον πιο πάνω πίνακα περιλαμβάνουν κεφάλαιο και τόκο. Επίσης, ποσά που παραχωρήθηκαν και αποπληρώθηκαν δεν παρουσιάζονται για τα παρατραβήγματα και τις πιστωτικές κάρτες καθώς αυτά ανακυκλώνονται εκ φύσεως. Το συνολικό ανώτατο ποσό που εκκρεμεί περιλαμβάνει ανοίγματα πιστωτικών καρτών στο μέγιστο υπόλοιπο των λογαριασμών.

Οι συνολικές αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές των πιο πάνω δανείων και πιστωτικών διευκολύνσεων είναι κάτω των €5 χιλ. στις 31 Δεκεμβρίου 2021. Όλοι οι τόκοι που έχουν καταστεί ληξιπρόθεσμοι για αυτά τα δάνεια ή πιστωτικές διευκολύνσεις έχουν καταβληθεί.

50. Συναλλαγές με συνδεδεμένα πρόσωπα (συνέχεια)

Βασικά διευθυντικά στελέχη κατά την διάρκεια του έτους (και των συνδεδεμένων τους προσώπων)

	Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	Υπόλοιπο των βασικών διευθυντικών στελεχών που διορίστηκαν κατά την διάρκεια του έτους	Άλλες κινήσεις στο υπόλοιπο των βασικών διευθυντικών στελεχών και των συνδεδεμένων τους προσώπων κατά τη διάρκεια του έτους	Ποσά που παραχωρήθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους	Ποσά που αποπληρώθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους	Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	Συνολικό μέγιστο ποσό που εκκρεμεί κατά τη διάρκεια του έτους (από την ημερομηνία διορισμού)
2021	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Δάνεια	21,398	-	18,572	25	311	1,836	21,398
Παρατραβήγματα/ πιστωτικές κάρτες	472	δ/ε	δ/ε	δ/ε	δ/ε	453	507
	<u>21,870</u>					<u>2,289</u>	<u>21,905</u>

2020							
Δάνεια	21,712	-	-	236	1,339	21,398	21,712
Παρατραβήγματα/πιστωτι κές κάρτες	515	δ/ε	δ/ε	δ/ε	δ/ε	472	515
	<u>22,227</u>					<u>21,870</u>	<u>22,227</u>

Τα υπόλοιπα που περιλαμβάνονται στον πιο πάνω πίνακα περιλαμβάνουν κεφάλαιο και τόκο. Επίσης, ποσά που παραχωρήθηκαν και αποπληρώθηκαν δεν παρουσιάζονται για τα παρατραβήγματα και τις πιστωτικές κάρτες καθώς αυτά ανακυκλώνονται εκ φύσεως. Το συνολικό ανώτατο ποσό που εκκρεμεί περιλαμβάνει ανοίγματα πιστωτικών καρτών στο μέγιστο υπόλοιπο των λογαριασμών. Οι άλλες κινήσεις στο υπόλοιπο των βασικών διευθυντικών στελεχών και των συνδεδεμένων τους προσώπων κατά τη διάρκεια του έτους αφορούν κυρίως υπόλοιπα συνδεδεμένων εταιριών που έπαυσαν να είναι συνδεδεμένες με βασικά διευθυντικά στελέχη κατά τη διάρκεια τους έτους που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021.

Οι συνολικές αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές των πιο πάνω δανείων και πιστωτικών διευκολύνσεων είναι κάτω των €5 χιλ. στις 31 Δεκεμβρίου 2021. Όλοι οι τόκοι που έχουν καταστεί ληξιπρόθεσμοι για αυτά τα δάνεια ή πιστωτικές διευκολύνσεις έχουν καταβληθεί.

Συνολικά ποσά που εκκρεμούν στο τέλος του έτους και πρόσθετες συναλλαγές

	2021 Αριθμός συμβούλων	2020	2021 €000	2020 €000
Δάνεια και απαιτήσεις στις 31 Δεκεμβρίου				
- Διοικητικό Συμβούλιο	<u>12</u>	9	148	98
- Βασικά διευθυντικά στελέχη	<u>17</u>	18	2,216	2,417
Συνδεδεμένα πρόσωπα			164	19,453
			<u>2,528</u>	<u>21,968</u>
Έσοδα από τόκους για το έτος			<u>394</u>	<u>710</u>
Έσοδα από προμήθειες για το έτος			<u>1</u>	<u>3</u>
Έσοδα από ασφάλιστρα για το έτος			<u>367</u>	<u>257</u>
Συνδρομές και έξοδα από ασφάλειες για το έτος			<u>377</u>	<u>461</u>
Δεδουλευμένα και λοιπές υποχρεώσεις στις 31 Δεκεμβρίου με οντότητα που παρέχει υπηρεσίες βασικών διευθυντικών στελεχών			<u>1,199</u>	<u>2,013</u>
Δαπάνες προσωπικού, συμβουλευτικά, έξοδα αναδιάρθρωσης και άλλα έξοδα με οντότητα που παρέχει υπηρεσίες βασικών διευθυντικών στελεχών			<u>9,980</u>	<u>10,087</u>

Ο πιο πάνω πίνακας δεν περιλαμβάνει υπόλοιπα στο τέλος του έτους για μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και των συνδεδεμένων τους προσώπων που παραιτήθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους, ούτε υπόλοιπα πελατών που δεν πληρούν τον ορισμό συνδεδεμένων προσώπων στις 31 Δεκεμβρίου 2021.

50. Συναλλαγές με συνδεδεμένα πρόσωπα (συνέχεια)

Τα έσοδα και έξοδα από τόκους γνωστοποιούνται για την περίοδο κατά την οποία ήταν μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ή υπηρέτησαν ως βασικά διευθυντικά στελέχη.

Επιπρόσθετα από τα δάνεια και απαιτήσεις, υπήρχαν ενδεχόμενες και ανειλημμένες υποχρεώσεις προς μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και τα συνδεδεμένα τους πρόσωπα που απορρέουν κυρίως από πιστώσεις, εγγυήσεις και μη χρησιμοποιηθέντα όρια, ύψους €133 χιλ. στις 31 Δεκεμβρίου 2021 (2020: €57 χιλ.).

Υπήρχαν επίσης ενδεχόμενες και ανειλημμένες υποχρεώσεις προς άλλα βασικά διευθυντικά στελέχη και συνδεδεμένα τους πρόσωπα ύψους €573 χιλ. στις 31 Δεκεμβρίου 2021 (2020: €3,007 χιλ.).

Το σύνολο των μη εξασφαλισμένων ποσών των δανείων και απαιτήσεων και ενδεχόμενων και ανειλημμένων υποχρεώσεων προς μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, βασικά διευθυντικά στελέχη και άλλα συνδεδεμένα τους πρόσωπα (χρησιμοποιώντας αξίες καταναγκαστικής πώλησης για εμπράγματα εξασφαλίσεις και χωρίς τον προσδιορισμό αξίας για οποιαδήποτε άλλα είδη εξασφαλίσεων) στις 31 Δεκεμβρίου 2021 ανήλθε σε €774 χιλ. (2020: €1,197 χιλ.).

Στις 31 Δεκεμβρίου 2021, το Συγκρότημα έχει καταθέσεις ύψους €2,891 χιλ. (2020: €4,081 χιλ.) με την Τράπεζα Πειραιώς ΑΕ, στην οποία ο κ. Arne Berggren είναι μη εκτελεστικός Σύμβουλος. Το Συγκρότημα έχει επίσης παραχωρήσει δεσμεύσεις για τυχόν αποζημιώσεις που μπορεί να προκύψουν στα πλαίσια της πώλησης της Κύπρου Χρηματοδοτικές Μισθώσεις ΑΕ στην Τράπεζα Πειραιώς ΑΕ κατά το 2015.

Κατά το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021, καταβλήθηκαν ασφάλιστρα ύψους €152 χιλ. (2020: €26 χιλ.) και €19 χιλ. απαιτήσεις (2020: €15 χιλ.) μεταξύ των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρίας και των συνδεδεμένων τους προσώπων και των ασφαλιστικών θυγατρικών του Συγκροτήματος.

Κατά τη διάρκεια του έτους που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021 και του έτους που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2020, δεν υπήρξαν άλλες συναλλαγές με συνδεδεμένα πρόσωπα των υφιστάμενων μελών του Διοικητικού Συμβουλίου ή με μέλη που παραιτήθηκαν κατά τη διάρκεια της περιόδου/έτους.

51. Εταιρίες του Συγκροτήματος

Οι κύριες θυγατρικές εταιρίες και υποκαταστήματα που περιλαμβάνονται στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις του Συγκροτήματος, το εγγεγραμμένο γραφείο, οι δραστηριότητές τους και το ποσοστό που κατέχει η Εταιρία σε αυτές (άμεσα ή έμμεσα) στις 31 Δεκεμβρίου 2021 είναι:

Εταιρία	Εγγεγραμμένο γραφείο	Δραστηριότητες	Ποσοστό συμμετοχής (%)
Bank of Cyprus Holdings Public Limited Company	10 Earlsfort Terrace, Δουβλίνο 2, D02 T380, Ιρλανδία	Μητρική Εταιρία	δ/ε
Τράπεζα Κύπρου Δημόσια Εταιρία Λτδ	Οδός Στασίνου 51, Αγ. Παρασκευή, Στρόβολος, Τ.Κ. 2002, Λευκωσία, Κύπρος	Εμπορική τράπεζα	100
EuroLife Ltd	Οδός Εύρου 4, Τ.Κ. 2003, Στρόβολος, Λευκωσία, Κύπρος	Ασφάλειες κλάδου ζωής	100
Γενικές Ασφάλειες Κύπρου Λτδ	Οδός Θεμιστοκλή Δέρβη 2-4, Τ.Κ. 1066, Λευκωσία, Κύπρος	Ασφάλειες γενικού κλάδου	100
JCC Payment Systems Ltd	Οδός Σταδίου 1, Τ.Κ. 2571, Νήσου, Κύπρος	Υπηρεσίες διεκπεραίωσης συναλλαγών με κάρτες	75
Κυπριακός Οργανισμός Επενδύσεων και Αξιών Λτδ (CISCO)	Οδός Αγίου Προκοπίου και Ποσειδώνος 1, Τ.Κ. 2406, Έγκωμη, Λευκωσία, Κύπρος	Επενδυτικές και χρηματιστηριακές εργασίες	100
BOC Asset Management Ltd	Οδός Αγίου Προκοπίου και Ποσειδώνος 1, Τ.Κ. 2406, Έγκωμη, Λευκωσία, Κύπρος	Διαχείριση και φύλαξη Ταμείων ΟΣΕΚΑ	100
LCP Holdings and Investments Public Ltd	Οδός Αγίου Προκοπίου και Ποσειδώνος 1, Τ.Κ. 2406, Έγκωμη, Λευκωσία, Κύπρος	Επενδύσεις σε τίτλους και συμμετοχές σε εταιρίες και σχέδια που δραστηριοποιούνται σε διάφορους επιχειρηματικούς τομείς και έργα	67
Κέρμια Λτδ	Οδός Στασίνου 51, Αγ. Παρασκευή, Στρόβολος, Τ.Κ. 2002, Λευκωσία, Κύπρος	Ανάπτυξη και διαχείριση ακινήτων	100
Kermia Properties & Investments Ltd	Οδός Στασίνου 51, Αγ. Παρασκευή, Στρόβολος, Τ.Κ. 2002, Λευκωσία, Κύπρος	Ανάπτυξη και διαχείριση ακινήτων	100
S.Z. Eliades Leisure Ltd	Οδός Στασίνου 51, Αγ. Παρασκευή, Στρόβολος, Τ.Κ. 2002, Λευκωσία, Κύπρος	Ανάπτυξη γης και λειτουργία γκολφ	70
Auction Yard Ltd	Οδός Στασίνου 51, Αγ. Παρασκευή, Στρόβολος, Τ.Κ. 2002, Λευκωσία, Κύπρος	Εταιρία δημοπρασίας	100
BOC Secretarial Company Ltd	Οδός Στασίνου 51, Αγ. Παρασκευή, Στρόβολος, Τ.Κ. 2002, Λευκωσία, Κύπρος	Γραμματειακή υποστήριξη	100
Τράπεζα Κύπρου Δημόσια Εταιρία Λτδ (υποκατάστημα της Εταιρίας)	Λεωφ. Αλεξάνδρας 192, 11521 Αθήνα, Ελλάδα	Διαχείριση εγγυήσεων και κατοχή ακινήτων	δ/ε
BOC Asset Management Romania S.A.	Calea Dorobonti 187B, Sector 1, Βουκουρέστι, Ρουμανία	Είσπραξη του υφιστάμενου χαρτοφυλακίου εισπρακτών περιλαμβανομένων εισπρακτών από τρίτους	100
MC Investment Assets Management LLC	19-1 Zvezdnyi building, Μόσχα, Ρωσία	Διαχείριση προβληματικών περιουσιακών στοιχείων	100
Fortuna Astrum Ltd	Internacionalnih Brigada 69, 11104, Βελιγράδι, Σερβία	Διαχείριση προβληματικών περιουσιακών στοιχείων	100

51. Εταιρίες του Συγκροτήματος (συνέχεια)

Επιπρόσθετα από τις πιο πάνω εταιρίες, στις 31 Δεκεμβρίου 2021 η BOC PCL κατείχε το 100% του μετοχικού κεφαλαίου των πιο κάτω εταιριών των οποίων η κύρια δραστηριότητα είναι η κατοχή και διαχείριση ακινήτων:

Κύπρος: Hamura Properties Ltd, Noleta Properties Ltd, Tolmeco Properties Ltd, Arlona Properties Ltd, Diler Properties Ltd, Ensolo Properties Ltd, Pelika Properties Ltd, Cobhan Properties Ltd, Innerwick Properties Ltd, Ramendi Properties Ltd, Nalmosa Properties Ltd, Emovera Properties Ltd, Estaga Properties Ltd, Skellom Properties Ltd, Blodar Properties Ltd, Tebane Properties Ltd, Cranmer Properties Ltd, Vieman Ltd, Les Coraux Estates Ltd, Natakou Company Ltd, Oceania Ltd, Dominion Industries Ltd, Ledra Estate Ltd, EuroLife Properties Ltd, Laiki Lefkothea Center Ltd, Labancor Ltd, Joberco Ltd, Zecomex Ltd, Domita Estates Ltd, Memdes Estates Ltd, Thryan Properties Ltd, Edoric Properties Ltd, Canosa Properties Ltd, Kernland Properties Ltd, Jobelis Properties Ltd, Melsolia Properties Ltd, Koralmon Properties Ltd, Spacous Properties Ltd, Calinora Properties Ltd, Marcozaco Properties Ltd, Soluto Properties Ltd, Solomaco Properties Ltd, Linaland Properties Ltd, Unital Properties Ltd, Neraland Properties Ltd, Wingstreet Properties Ltd, Nolory Properties Ltd, Lynoco Properties Ltd, Fitrus Properties Ltd, Lisbo Properties Ltd, Mantinec Properties Ltd, Colar Properties Ltd, Irisa Properties Ltd, Provezaco Properties Ltd, Hillbay Properties Ltd, Ofraco Properties Ltd, Forenaco Properties Ltd, Hovita Properties Ltd, Astromeria Properties Ltd, Regetona Properties Ltd, Arcandello Properties Ltd, Camela Properties Ltd, Fareland Properties Ltd, Barosca Properties Ltd, Fogland Properties Ltd, Tebasco Properties Ltd, Homirova Properties Ltd, Valecross Properties Ltd, Altco Properties Ltd, Olivero Properties Ltd, Jaselo Properties Ltd, Elosa Properties Ltd, Flona Properties Ltd, Toreva Properties Ltd, Resoma Properties Ltd, Mostero Properties Ltd, Helal Properties Ltd, Yossi Properties Ltd, Pendalo Properties Ltd, Frontyard Properties Ltd, Bonsova Properties Ltd, Garmoz Properties Ltd, Palmco Properties Ltd, Thermano Properties Ltd, Venicous Properties Ltd, Lorman Properties Ltd, Eracor Properties Ltd, Rulemon Properties Ltd, Thelemic Properties Ltd, Maledico Properties Ltd, Dentorio Properties Ltd, Valioco Properties Ltd, Bascone Properties Ltd, Balasec Properties Ltd, Bendolio Properties Ltd, Diafor Properties Ltd, Kartama Properties Ltd, Paradexia Properties Ltd, Paramina Properties Ltd, Nouralia Properties Ltd, Resocot Properties Ltd, Soblano Properties Ltd, Talamon Properties Ltd, Weinar Properties Ltd, Zemialand Properties Ltd, Asianco Properties Ltd, Cimonina Properties Ltd, Coeval Properties Ltd, Comenal Properties Ltd, Finevo Properties Ltd, Mazima Properties Ltd, Nesia Properties Ltd, Nigora Properties Ltd, Riveland Properties Ltd, Rosalica Properties Ltd, Secretsky Properties Ltd, Senadaco Properties Ltd, Tasabo Properties Ltd, Venetolio Properties Ltd, Zandexo Properties Ltd, Flymoon Properties Ltd, Meriaco Properties Ltd, Odolo Properties Ltd, Calandomo Properties Ltd, Molemo Properties Ltd, Nivamo Properties Ltd, Edilia Properties Ltd, Limoro Properties Ltd, Samilo Properties Ltd, Jalimo Properties Ltd, Sendilo Properties Ltd, Baleland Properties Ltd, Prodino Properties Ltd, Alezia Properties Ltd, Stevol Properties Ltd και Zenoplus Properties Ltd.

Ρουμανία: Otherland Properties Dorobanti SRL, Green Hills Properties SRL, Imoreth Properties SRL, Inroda Properties SRL, Zunimar Properties SRL, Allioma Properties SRL και Nikaba Properties SRL.

Επίσης, στις 31 Δεκεμβρίου 2021 η BOC PCL κατείχε το 100% των Obafemi Holdings Ltd, Stamoland Properties Ltd, Unoplan Properties Ltd, Petrassimo Properties Ltd και Gosman Properties Ltd.

Οι κύριες δραστηριότητες των πιο πάνω εταιριών είναι η κατοχή μετοχών και άλλων επενδύσεων και η παροχή υπηρεσιών.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2021, η BOC PCL κατείχε το 100% στην BOC Terra AIF V.C.I Plc, η οποία είναι εναλλακτικό επενδυτικό ταμείο ακινήτων.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2021, η BOC PCL κατείχε το 100% των πιο κάτω εταιριών οι οποίες κρατούνται για να δεχτούν ακίνητα:

Κύπρος: Tavoni Properties Ltd, Amary Properties Ltd, Holstone Properties Ltd, Alepar Properties Ltd, Cramonco Properties Ltd, Monata Properties Ltd, Aktilo Properties Ltd, Aparno Properties Ltd, Enelo Properties Ltd, Stormino Properties Ltd, Lomenia Properties Ltd, Vertilia Properties Ltd, Carilo Properties Ltd, Gelimo Properties Ltd, Rifelo Properties Ltd, Avaletto Properties Ltd, Midelox Properties Ltd, Ameleto Properties Ltd, Orilema Properties Ltd, Montira Properties Ltd, Larizemo Properties Ltd και Olisto Properties Ltd.

Επίσης, η BOC PCL κατέχει το 100% των πιο κάτω ενδιάμεσων μητρικών εταιριών:

Κύπρος: Otherland Properties Ltd, Battersee Properties Ltd, Trecoda Properties Ltd, Bonayia Properties Ltd, Romaland Properties Ltd, Janoland Properties Ltd, Imoreth Properties Ltd, Inroda Properties Ltd, Zunimar Properties Ltd, Nikaba Properties Ltd, Allioma Properties Ltd, Landanafield Properties Ltd και Hydrobius Ltd.

51. Εταιρίες του Συγκροτήματος (συνέχεια)

Η BOC PCL κατέχει επίσης το 100% των πιο κάτω αδρανών εταιριών:

Κύπρος: Birkdale Properties Ltd, Laiki Bank (Nominees) Ltd, Thames Properties Ltd, Folimo Properties Ltd, Paneuropean Ltd, Philiki Ltd, Nelcon Transport Co. Ltd, Weinco Properties Ltd, Iperi Properties Ltd, Finerose Properties Ltd, CYCMC II Ltd, CYCMC IV Ltd και Steparco Ltd.

Ελλάδα: Kyprou Zois (branch of EuroLife Ltd), Kyprou Asfaltiki (branch of General Insurance of Cyprus Ltd), Kyprou Commercial SA και Kyprou Properties SA.

Όλες οι εταιρίες του Συγκροτήματος ενοποιούνται ως θυγατρικές με τη μέθοδο της πλήρους ενοποίησης. Όλες οι εταιρίες που παρατίθενται πιο πάνω έχουν μετοχικό κεφάλαιο που αποτελείται από συνήθεις μετοχές.

Αναδιάρθρωση των επενδύσεων τραπεζικών και χρηματιστηριακών δραστηριοτήτων

Στις 19 Νοεμβρίου 2020, το Συγκρότημα προχώρησε σε αναδιάρθρωση των επενδυτικών και χρηματιστηριακών δραστηριοτήτων μέσω της εξαγοράς από τη CISCO της LCP Holdings and Investments Public Ltd και της CLR Investment Fund Public Ltd. Αυτό επιτεύχθηκε με την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της CISCO στη BOC PCL σε αντάλλαγμα μετοχών που κατέχει η BOC PCL και στις δύο εταιρίες. Συγκεκριμένα, το 67% της LCP Holdings and Investments Public Ltd και το 20% της CLR Investment Fund Public Ltd ανήκουν στην CISCO στις 31 Δεκεμβρίου 2020. Τον Ιανουάριο 2021, η CISCO προχώρησε επίσης στην εξαγορά της BOC Asset Management Ltd από την BOC PCL. Η παραπάνω αναδιάρθρωση δεν είχε επίδραση στα αποτελέσματα του Συγκροτήματος.

Διάλυση και πώληση θυγατρικών

Στις 31 Δεκεμβρίου 2021, οι ακόλουθες θυγατρικές ήταν σε διαδικασία διάλυσης ή διαγραφής: Renalandia Properties Ltd, Crolandia Properties Ltd, Fantasio Properties Ltd, Demoro Properties Ltd, Elosis Properties Ltd, Polkima Properties Ltd, Pariza Properties Ltd, Prosilia Properties Ltd, Otoba Properties Ltd, Dolapo Properties Ltd, Nivoco Properties Ltd, Bramwell Properties Ltd, Blindingqueen Properties Ltd, Buchuland Properties Ltd, Fairford Properties Ltd, Salecom Ltd, Sylvesta Properties Ltd, Fledgego Properties Ltd, Bocaland Properties Ltd, Tantora Properties Ltd, Selilar Properties Ltd, Cyprialife Ltd, Imperial Life Assurances Ltd, Philiki Management Services Ltd και Battersee Real Estate SRL.

Οι εταιρίες Frozenport Properties Ltd, Loneland Properties Ltd, Unknownplan Properties Ltd, BC Romanoland Properties Ltd, Mirodi Properties Ltd, Nallora Properties Ltd, Corner LLC, Leasing Finance LLC, Omiks Finance LLC, Trecoda Real Estate SRL, Commonland Properties Ltd, Melgred Properties Ltd και Romaland Properties SRL διαλύθηκαν κατά το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021. Οι εταιρίες Global Balanced Fund of Funds Salamis Variable Capital Investment Company PLC (πρώην Cytrustees Investment Public Company Ltd), Jongeling Properties Ltd, Kedonian Properties Ltd, Mikosa Properties Ltd, Vemoto Properties Ltd, Subworld Properties Ltd, Intelamon Properties Ltd, Rofeno Properties Ltd, Belvesi Properties Ltd, Icazo Properties Ltd, Lasteno Properties Ltd, Orzo Properties Ltd, Andaz Properties Ltd, CYCMC III Ltd και CLR Investment Fund Public Ltd και ακολούθως η έμμεση συμμετοχή της στις θυγατρικές της CLR (Europrofit Capital Investors Public Ltd, Axxel Ventures Ltd και CLR Private Equity Ltd) πωλήθηκαν κατά την διάρκεια του έτους που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021.

Εξαγορές και πωλήσεις θυγατρικών

Δεν υπήρχαν εξαγορές κατά τη διάρκεια του 2021 και 2020.

Κατά τη διάρκεια του έτους που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021, το Συγκρότημα πώλησε το 100% της συμμετοχής του στο Global Balanced Fund of Funds Salamis Variable Capital Investment Company PLC και αναγνώρισε ζημιά από την πώληση ύψους €458 χιλ. στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021 (Σημ. 11). Επιπρόσθετα, το Συγκρότημα προχώρησε στην πώληση του 20% της συμμετοχής του στην CLR Investment Fund Public Ltd τον Οκτώβριο του 2021. Η πώληση είχε ως αποτέλεσμα ζημιά ύψους €66 χιλ. η οποία αναγνωρίστηκε στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021 (Σημ. 11).

Δεν υπήρξαν σημαντικές πωλήσεις θυγατρικών εταιριών κατά τη διάρκεια του έτους που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2020.

52. Επενδύσεις σε συγγενείς εταιρίες και κοινοπραξία

Λογιστική αξία των επενδύσεων σε συγγενείς εταιρίες και κοινοπραξία

	Ποσοστό συμμετοχής (%)	Είδος επένδυσης	2021 €000	2020 €000
	Apollo Global Equity Fund of Funds Variable Capital Investment Company Plc	-	Συγγενής	-
Aris Capital Management LLC	30.0	Συγγενής	-	-
Rosequeens Properties Limited	33.3	Συγγενής	-	-
Rosequeens Properties SRL	33.3	Συγγενής	-	-
Τσίρος (Άγιος Τύχων) Λτδ	50.0	Κοινοπραξία	-	-
Fairways Automotive Holdings Ltd	45.0	Συγγενής	-	-
			-	2,462

Η λογιστική αξία των επενδύσεων σε συγγενείς εταιρίες και κοινοπραξίες θεωρείται πληρως απομειωμένη και η αξία τους έχει περιοριστεί στο μηδέν.

Μερίδιο στα κέρδη πριν τη φορολογία από συγγενείς εταιρίες

	2021 €000	2020 €000
	Apollo Global Equity Fund of Funds Variable Capital Investment Company Plc	137
	137	69

Apollo Global Equity Fund of Funds Variable Capital Investment Company Plc (Apollo)

Το Μάρτιο 2021 το Συγκρότημα ολοκλήρωσε την πώληση ολόκληρου του ποσοστού συμμετοχής του ύψους 34.2% στο μετοχικό κεφάλαιο της Apollo UCITS. Το Συγκρότημα θεωρούσε ότι ασκούσε σημαντική επιρροή επί της Apollo, παρόλο που δεν υπήρχε αντιπρόσωπος στο Διοικητικό Συμβούλιο καθότι λόγω της συμμετοχής των UCITS, κατείχε την εξουσία δυνητικά να διορίζει διοικητικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου. Κατά το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021 ποσό ύψους €137 χιλ. αναγνωρίστηκε στην ενοποιημένη κατάσταση αποτελεσμάτων ως το μερίδιο του Συγκροτήματος στα κέρδη από την Apollo. Η ζημιά για την πώληση της επένδυσης σε συγγενή εταιρία ανήλθε στις €97 χιλ. και αναγνωρίστηκε στις 'Καθαρές (ζημιές)/κέρδη από συναλλαγές με χρηματοοικονομικά μέσα και πώληση/διάλυση θυγατρικών και συγγενών εταιριών' (Σημ. 11) κατά τη διάρκεια του έτους που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021.

53. Αναφορά ανά χώρα

Το άρθρο 89 της Οδηγίας Κεφαλαιακών Απαιτήσεων IV (CRD IV) απαιτεί από τις τράπεζες να γνωστοποιούν σε ενοποιημένη βάση, τις ακόλουθες πληροφορίες για όλες τις χώρες όπου δραστηριοποιείται το Συγκρότημα. Ο πιο κάτω πίνακας περιλαμβάνει πληροφορίες σχετικά με τα ακόλουθα στοιχεία του Συγκροτήματος για το έτος 2021:

Χώρα	Συνολικά λειτουργικά εισοδήματα/ (έξοδα) €000	Μέσος όρος αριθμού υπαλλήλων	Κέρδη/(ζημιές) πριν τη φορολογία €000	Λογιστικά έξοδα/ (έσοδα) φορολογίας στα κέρδη/(ζημιές) €000	Εταιρικός φόρος που πληρώθηκε/ (επιστράφηκε) €000	Κρατικές επιδοτήσεις που εισπράχτηκαν €000
Κύπρος	547,037	3,515	44,099	5,535	4,031	-
Ρωσία	(30)	4	(5,724)	-	-	-
Ρουμανία	(518)	5	(942)	-	9	-
Ελλάδα	3,406	6	(1,313)	(1,933)	(1,974)	-
Σύνολο	549,895	3,530	36,120	3,602	2,066	-

Τα συνολικά λειτουργικά εισοδήματα/(έξοδα), τα κέρδη/(ζημιές) πριν τη φορολογία και τα λογιστικά έξοδα/(έσοδα) φορολογίας στα κέρδη/(ζημιές), ετοιμάστηκαν στην ίδια βάση με τα ποσά που αναφέρονται αλλού σε αυτές τις οικονομικές καταστάσεις.

Οι δραστηριότητες των εταιριών του Συγκροτήματος ανά γεωγραφική περιοχή παρουσιάζονται στη Σημείωση 51.

Συνολικά λειτουργικά εισοδήματα/(έξοδα): περιλαμβάνει τα καθαρά έσοδα από τόκους, τα καθαρά έσοδα από αμοιβές και προμήθειες, τα καθαρά κέρδη από διαπραγμάτευση συναλλάγματος, τα καθαρά κέρδη από συναλλαγές με χρηματοοικονομικά μέσα, τα έσοδα από ασφαλιστικές εργασίες μείον απαιτήσεις και προμήθειες, τα κέρδη/(ζημιές) από επανεκτίμηση και πώληση επενδύσεων σε ακίνητα, κέρδη/(ζημιές) από πώληση αποθεμάτων ακινήτων και τα λοιπά έσοδα.

Αριθμός υπαλλήλων: ο αριθμός υπαλλήλων έχει υπολογιστεί ως ο μέσος όρος αριθμού υπαλλήλων, σε τριμηνιαία βάση, οι οποίοι εργοδοτούνταν από το Συγκρότημα κατά το έτος που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2021.

Κέρδη/(ζημιές) πριν τη φορολογία: τα κέρδη/(ζημιές) πριν τη φορολογία αφορούν κέρδη/(ζημιές) μετά την αφαίρεση των εσόδων/(εξόδων) μεταξύ των τομέων.

Λογιστικά έξοδα/(έσοδα) φορολογίας στα κέρδη/(ζημιές): περιλαμβάνει τον εταιρικό φόρο και την Κυπριακή έκτακτη αμυντική εισφορά. Η αναβαλλόμενη φορολογία για το έτος εξαιρείται από τα παραπάνω.

Εταιρικός φόρος που πληρώθηκε/(επιστράφηκε): περιλαμβάνει πληρωμές κατά την διάρκεια του 2021 για εταιρικό φόρο (περιλαμβάνει φόρο για ασφάλιστρα) και Κυπριακή έκτακτη αμυντική εισφορά.

54. Γεγονότα μετά την ημερομηνία αναφοράς

Ουκρανική κρίση

Η εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία στις 24 Φεβρουαρίου 2022 προκάλεσε διαταραχές και αβεβαιότητες στις αγορές και την παγκόσμια οικονομία, καθώς και τη συντονισμένη εφαρμογή κυρώσεων από την Ευρωπαϊκή Ένωση, το Ηνωμένο Βασίλειο και τις Ηνωμένες Πολιτείες καθώς και άλλους φορείς κατά της Ρωσίας, της Λευκορωσίας και ορισμένων περιοχών της Ουκρανίας και ορισμένων Ρωσικών οντοτήτων και Ρώσων υπηκόων. Η πολιτική του Συγκροτήματος είναι να συμμορφώνεται με όλους τους ισχύοντες νόμους, συμπεριλαμβανομένων των κυρώσεων και ελέγχων στις εξαγωγές. Επί του παρόντος, αναπτύσσονται με ταχείς ρυθμούς πολυάριθμα σύνθετα καθεστώτα, ως απάντηση στη στρατιωτική σύγκρουση και το Συγκρότημα εργάζεται προσεκτικά και επιμελώς για να συμμορφωθεί με όλες τις σχετικές απαιτήσεις και να αντιμετωπίσει τις πιθανές συνέπειές τους.

Η άμεση έκθεση του Συγκροτήματος σε μεικτά δανειακά ανοίγματα (συμπεριλαμβανομένων των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες που κατηγοριοποιούνται ως να κατέχονται προς πώληση) στη Ρωσία, την Ουκρανία και τη Λευκορωσία ήταν περίπου €119 εκατ. (καθαρή λογιστική αξία €110 εκατ.) σε όλους τους πελατειακούς τομείς στις 31 Δεκεμβρίου 2021, εκ των οποίων €95 εκατ. είναι εξυηρητούμενα (η βάση της έκθεσης είναι διευρυμένη σε σύγκριση με τη συγκέντρωση πιστωτικού κινδύνου ανά γεωγραφική περιοχή όπως περιλαμβάνεται στη Σημείωση 45.2 των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων η οποία γνωστοποιείται με αναφορά στη χώρα διαμονής/χώρα εγγραφής, ώστε να περιλαμβάνει επίσης ανοίγματα για δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες με διαβατήριο προέλευσης από τις εν λόγω χώρες ή/και επιχειρηματικές δραστηριότητες εντός των εν λόγω χωρών ή/και όταν ο τελικός δικαιούχος έχει διαβατήριο προέλευσης από τις ή διαμένει στις εν λόγω χώρες). Οι καταθέσεις πελατών που σχετίζονται με Ρώσους/Ουκρανούς πελάτες γνωστοποιούνται στη Σημείωση 31 των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων.

Επιπρόσθετα, το Συγκρότημα είχε δάνεια και απαιτήσεις από τράπεζες σε ρούβλια περίπου €1 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2021 και περίπου €9 εκατ. στις 21 Μαρτίου 2022. Οι επενδύσεις του Συγκροτήματος σε αποσβεσμένο κόστος περιλάμβαναν ομόλογα σε νόμισμα ευρώ λογιστικής αξίας €21.7 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2021, που αφορούσαν ομόλογα που εκδόθηκαν από εκδότη σε χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης με σημαντική έκθεση στη Ρωσία και την Ουκρανία, η οποία μειώθηκε κατά €10 εκατ. τον Μάρτιο του 2022. Όσον αφορά τα παράγωγα, σημειώνεται ότι το Συγκρότημα μείωσε την έκθεσή του σε παράγωγα σε ρούβλια σε μηδέν τον Μάρτιο του 2022. Δεν υπήρχαν άλλες επενδύσεις που να αφορούν εκδότες με σημαντική έκθεση στη Ρωσία ή/και την Ουκρανία. Ο ισολογισμός του Συγκροτήματος στις 31 Δεκεμβρίου 2021 περιλάμβανε επίσης καθαρά περιουσιακά στοιχεία ύψους €10 εκατ. που κατείχε η Ρωσική θυγατρική του Συγκροτήματος - που αποτελούν μέρος των δραστηριοτήτων απομόχλευσης του Συγκροτήματος στο εξωτερικό, οι οποίες μειώνονται σταδιακά.

Παρόλο που η άμεση έκθεση του Συγκροτήματος στην περιοχή είναι περιορισμένη, η εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία θα μπορούσε να έχει ως αποτέλεσμα μακροχρόνια/αυξημένη γεωπολιτική αστάθεια, περιορισμούς στο εμπόριο, διαταραχές στις εφοδιαστικές αλυσίδες διεθνώς, αυξήσεις στις τιμές ενέργειας με αποτέλεσμα πληθωριστικές επιδράσεις, και πιθανές αρνητικές επιπτώσεις στην εγχώρια, περιφερειακή και διεθνή οικονομία. Οι πιθανές επιδράσεις από την εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία παραμένουν ασαφείς και περιλαμβάνουν, αλλά δεν περιορίζονται, στις οικονομικές συνθήκες, τις αξίες των περιουσιακών στοιχείων, τις προσδοκίες για τα επιτόκια και τις τιμές συναλλάγματος. Σε περίπτωση σημαντικής μείωσης στον αριθμό και όγκο των συναλλαγών ως αποτέλεσμα της κρίσης, αυτό ενδέχεται να επηρεάσει αρνητικά τα καθαρά έσοδα από προμήθειες του Συγκροτήματος από τις συναλλαγές, ειδικά στο τομέα Διεθνών Τραπεζικών Εργασιών (IBS).

Το Συγκρότημα θα συνεχίσει να παρακολουθεί στενά τις σχετικές επιπτώσεις στην χρηματοοικονομική του θέση, συμπεριλαμβανομένων των εκτιμωμένων άμεσων και έμμεσων επιπτώσεων στους υπολογισμούς των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών και στην αποτίμηση στην εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων, των υποχρεώσεων και της έκθεσης εκτός ισολογισμού, καθώς και των επιπτώσεων στα λειτουργικά κέρδη.

Σχέδιο εθελούσιας αποχώρησης από την JCC Payment Systems Ltd

Τον Ιανουάριο 2022 η θυγατρική εταιρεία του Συγκροτήματος JCC Payment Systems Ltd προχώρησε σε σχέδιο εθελούσιας αποχώρησης για τους υπαλλήλους της, με κόστος €2,901 χιλ. Συνολικά, 14 υπάλληλοι αποδέχθηκαν το σχέδιο εθελούσιας αποχώρησης και αναμένεται να αποχωρήσουν από το Συγκρότημα μέχρι το τέλος του πρώτου εξαμήνου του 2022.

54. Γεγονότα μετά την ημερομηνία αναφοράς (συνέχεια)

Πρόωρη εξόφληση Ομολόγου Δευτεροβάθμιου Κεφαλαίου - Ιανουάριος 2017

Στις 19 Ιανουαρίου 2022 η BOC PCL προχώρησε στην εξόφληση του υπόλοιπου ποσού των Ομολόγων Δευτεροβάθμιου Κεφαλαίου - Ιανουάριος 2017 που παρέμενε σε ισχύ, συνολικής ονομαστικής αξίας ύψους €43 εκατ., όπως γνωστοποιείται στη Σημείωση 33.

Έκθεση ανεξάρτητου ελεγκτή προς τα μέλη της Bank of Cyprus Holdings public limited company

Έκθεση επί του ελέγχου των οικονομικών καταστάσεων

Γνώμη

Κατά τη γνώμη μας, οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της Bank of Cyprus Holdings public limited company και οι οικονομικές καταστάσεις της εταιρείας (οι “οικονομικές καταστάσεις”):

- δίνουν μια αληθινή και δίκαιη εικόνα των περιουσιακών στοιχείων, των υποχρεώσεων και της οικονομικής θέσης του συγκροτήματος και της εταιρείας στις 31 Δεκεμβρίου 2021 και των κερδών και των ταμειακών ροών του συγκροτήματος και της εταιρείας για το έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή;
- έχουν καταλλήλως καταρτιστεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (‘ΔΠΧΑ’) όπως αυτά υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση; και
- έχουν καταλλήλως καταρτιστεί σύμφωνα με τις πρόνοιες του περί Εταιρειών Νόμου του 2014 και, όσον αφορά τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, σύμφωνα με το Άρθρο 4 του Κανονισμού Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (‘ΔΛΠ’).

Έχουμε ελέγξει τις οικονομικές καταστάσεις, που περιλαμβάνονται στην Ετήσια Οικονομική Έκθεση του 2021 (η “Ετήσια Έκθεση”), οι οποίες αποτελούνται από:

- τον Ενοποιημένο Ισολογισμό και τον Ισολογισμό της Εταιρείας στις 31 Δεκεμβρίου 2021;
- την Ενοποιημένη Κατάσταση Λογαριασμού Αποτελεσμάτων και την Ενοποιημένη Κατάσταση Συνολικών Εισοδημάτων και την Κατάσταση Συνολικών Εισοδημάτων της Εταιρείας για το έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή;
- την Ενοποιημένη Κατάσταση Ταμειακών Ροών και την Κατάσταση Ταμειακών Ροών της Εταιρείας για το έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή;
- την Ενοποιημένη Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων και την Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων της Εταιρείας για το έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή;
- τις σημειώσεις στις οικονομικές καταστάσεις, οι οποίες περιλαμβάνουν περιγραφή των σημαντικών λογιστικών πολιτικών.

Η γνώμη μας συνάδει με την έκθεση μας προς την Επιτροπή Ελέγχου.

Βάση γνώμης

Ο έλεγχός μας έχει διενεργηθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (Ιρλανδίας) (“ΔΠΕ (Ιρλανδίας)”) και τη σχετική νομοθεσία. Οι ευθύνες μας με βάση τα ΔΠΕ (Ιρλανδίας) περιγράφονται περαιτέρω στην παράγραφο Ευθύνες του Ελεγκτή για τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων της έκθεσής μας. Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα για να αποτελέσουν βάση για την ελεγκτική μας γνώμη.

Ανεξαρτησία

Παραμένουμε ανεξάρτητοι από το συγκρότημα σύμφωνα με τις απαιτήσεις δεοντολογίας που σχετίζονται με τον έλεγχο μας των οικονομικών καταστάσεων στην Ιρλανδία, που περιλαμβάνουν τον Κώδικα Δεοντολογίας που ισχύει για εισηγμένες οντότητες δημοσίου συμφέροντος που έχει εκδοθεί από την Ιρλανδική Εποπτική Αρχή Ελέγχου και Λογιστικής (“IAASA”), και έχουμε συμμορφωθεί με τις άλλες ευθύνες δεοντολογίας που απορρέουν από αυτές τις απαιτήσεις.

Από όσα γνωρίζουμε και πιστεύουμε, δηλώνουμε ότι δεν έχουν παρασχεθεί μη-ελεγκτικές υπηρεσίες που απαγορεύονται από τον Κώδικα Δεοντολογίας IAASA στο συγκρότημα ή στην εταιρεία.

Εκτός από ότι γνωστοποιείται στη σημείωση 15 των οικονομικών καταστάσεων, δεν παρείχαμε μη-ελεγκτικές υπηρεσίες στο συγκρότημα ή στην εταιρεία για την περίοδο από την 1 Ιανουαρίου 2021 μέχρι την 31 Δεκεμβρίου 2021.

Προσέγγιση του ελέγχου

Περίληψη

	<p>Ουσιαστικότητα</p> <ul style="list-style-type: none"> • €16.5 εκατ. (2020: €16.5 εκατ.) - ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις • Στη βάση του 1%, κατά προσέγγιση, των καθαρών περιουσιακών στοιχείων. • €14.5 εκατ. (2020: €13.7 εκατ.) - οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας • Στη βάση του 1%, κατά προσέγγιση, των καθαρών περιουσιακών στοιχείων.
	<p>Πεδίο του ελέγχου</p> <ul style="list-style-type: none"> • Έχουμε ελέγξει τις συνολικές οικονομικές πληροφορίες της Bank of Cyprus public company limited (pcl), η οποία είναι η κύρια εμπορική οντότητα του Συγκροτήματος και η μόνη θυγατρική που κατέχεται άμεσα από την Bank of Cyprus Holdings public limited company. • Το πεδίο ελέγχου κάλυψε περαν του 95% των εσόδων του Συγκροτήματος, του απόλυτου κέρδους του Συγκροτήματος και των συνολικών περιουσιακών στοιχείων του Συγκροτήματος.
	<p>Κύρια θέματα ελέγχου</p> <ul style="list-style-type: none"> • Απομείωση δανείων και απαιτήσεων από πελάτες. • Συνεχιζόμενη δραστηριότητα. • Προβλέψεις για επίδικες και κανονιστικές και άλλες υποθέσεις. • Αποτίμηση για ακίνητα που αποκτήθηκαν με ανταλλαγή χρέους. • Προνομακή πρόσβαση χρηστών σε συστήματα. • Λογιστική αξία της επένδυσης στην Bank of Cyprus pcl (αφορά μόνο την Εταιρεία).

Πεδίο εφαρμογής του ελέγχου μας

Στο πλαίσιο του σχεδιασμού του ελέγχου μας, ορίσαμε το επίπεδο ουσιαστικότητας και αξιολογήσαμε τους κινδύνους ουσιώδους σφάλματος στις οικονομικές καταστάσεις. Συγκεκριμένα, αξιολογήσαμε τους τομείς όπου οι σύμβουλοι έχουν προβεί σε υποκειμενικές αξιολογήσεις, για παράδειγμα, αναφορικά με την εφαρμογή σημαντικών λογιστικών εκτιμήσεων που περιλάμβανε παραδοχές και λαμβάνοντας υπόψη μελλοντικά γεγονότα τα οποία είναι εκ φύσεως αβέβαια. Όπως και σε όλους τους ελέγχους μας, εξετάσαμε επίσης τον κίνδυνο παράκαμψης των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου,

συμπεριλαμβανομένης της αξιολόγησης κατά πόσο υπήρχαν στοιχεία που υποδηλώνουν προκατάληψη από τους συμβούλους που αντιπροσώπευαν ένα κίνδυνο ουσιώδους σφάλματος οφειλόμενου σε απάτη.

Κύρια θέματα ελέγχου

Τα κύρια θέματα ελέγχου είναι εκείνα που, κατά την επαγγελματική κρίση του ελεγκτή, ήταν εξέχουσας σημασίας στον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων της τρέχουσας περιόδου και περιλαμβάνουν τους πιο σημαντικούς κινδύνους ουσιώδους σφάλματος (είτε οφείλονται σε απάτη ή σε άλλο λόγο) που έχουν αξιολογηθεί από τους ελεγκτές, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που είχαν τη μεγαλύτερη επίδραση: στη γενική στρατηγική ελέγχου, τον καταμερισμό πόρων για την ελεγκτική εργασία; και την κατεύθυνση των εργασιών της ελεγκτικής ομάδας. Τα θέματα αυτά, και οποιαδήποτε σχόλια καταγράφουμε επί των αποτελεσμάτων των διαδικασιών μας, αφορούν τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων στο σύνολο τους, και στη διαμόρφωση της γνώμης μας επί αυτών, και δεν εκφέρουμε ξεχωριστή γνώμη επί αυτών των θεμάτων. Αυτή δεν είναι μια ολοκληρωμένη λίστα όλων των κινδύνων που εντοπίστηκαν στον έλεγχό μας.

Κύριο Θέμα Ελέγχου	Πώς ο έλεγχος μας έχει αντιμετωπίσει το κύριο θέμα ελέγχου
<p>Απομείωση δανείων και απαιτήσεων από πελάτες</p> <p>Αναφερθείτε στη σημείωση 2.19 “Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων” εντός της Σημείωσης 2, “Περίληψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών”, στη Σημείωση 5.2, “Υπολογισμός των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών” εντός της Σημείωσης 5 “Σημαντικές και άλλες κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές”, στη Σημείωση 23, “Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες” και στη Σημείωση 45, “Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος”.</p> <p>Το Συγκρότημα έχει αναπτύξει περίπλοκα μοντέλα για τον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών (“ΑΠΖ”) στα δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες. Οι προβλέψεις για απομείωση υπολογίζονται σε συλλογική βάση για χαρτοφυλάκια δανείων παρόμοιων χαρακτηριστικών πιστωτικού κινδύνου και σε ατομική βάση για δάνεια που είναι σημαντικά σε ατομική βάση ή που πληρούν συγκεκριμένα κριτήρια που προσδιορίστηκαν από τη διοίκηση.</p> <p>Προσδιορίσαμε ότι αυτό αποτελεί κύριο θέμα ελέγχου λόγω της σημαντικής κρίσης που εξασκήθηκε από τη διοίκηση και την πολυπλοκότητα στον προσδιορισμό της εκτίμησης, συμπεριλαμβανομένων:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Των ερμηνειών και των παραδοχών που έχουν χρησιμοποιηθεί για τον καταρτισμό των μοντέλων, περιλαμβανομένης και της τμηματοποίησης που χρησιμοποιήθηκε; • Την κατανομή των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες στα Στάδια 1, 2 ή 3, περιλαμβανομένης της αξιολόγησης των επικαλύψεων, όπου εφαρμόζονται; 	<p>Έχουμε κατανοήσει και αξιολογήσει το γενικό πλαίσιο διαδικασιών εσωτερικού ελέγχου και ελέγξαμε το σχεδιασμό και τη λειτουργική αποτελεσματικότητα των κύριων δικλίδων ασφαλείας που σχετίζονται με τον υπολογισμό των ΑΠΖ. Έχουμε ελέγξει σε δειγματοληπτική βάση την πληρότητα και την ακρίβεια των δεδομένων που εισάγονται στο μοντέλο ΑΠΖ.</p> <p>Έχουμε διαβάσει και λάβει υπόψη τα πρακτικά των συνεδριάσεων της Κοινής Επιτροπής Ελέγχου και Διαχείρισης Κινδύνων στις οποίες έχουν συζητηθεί και εγκριθεί οι κύριοι παράμετροι, παραδοχές, προσαρμογές και αποτελέσματα από την Κοινή Επιτροπή Ελέγχου και Διαχείρισης Κινδύνων.</p> <p>Έχουμε αξιολογήσει την καταλληλότητα των κύριων παραδοχών που χρησιμοποιήθηκαν στις μεθοδολογίες και τα μοντέλα που αναπτύχθηκαν από το Συγκρότημα και τη συμμόρφωσή τους με τις απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 9.</p> <p>Έχουμε αξιολογήσει τα κριτήρια που καθορίστηκαν από τη διοίκηση για τον καθορισμό της κατάλληλης κατανομής των δανείων στα Στάδια 1, 2 ή 3 και ελέγξαμε σε δειγματοληπτική βάση, τα κριτήρια που χρησιμοποιήθηκαν για την κατανομή των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες στα Στάδια 1, 2 ή 3 σε σχέση με αυτά τα κριτήρια. Ως μέρος αυτών των διαδικασιών, λάβαμε υπόψη τις επικαλύψεις, συγκεκριμένα αυτών που εφαρμόστηκαν από τη διοίκηση αναφορικά με πελάτες που επηρεάστηκαν από τον COVID 19, όπου εφαρμόζεται.</p> <p>Με την υποστήριξη εσωτερικών ειδικών της PwC σε θέματα πιστωτικού κινδύνου, έχουμε ελέγξει τις παραδοχές, τις παραμέτρους και τους υπολογισμούς που χρησιμοποιήθηκαν στον υπολογισμό των ΑΠΖ που αξιολογούνται σε συλλογική βάση. Αυτές οι ελεγκτικές εργασίες περιλάμβαναν την αξιολόγηση της καταλληλότητας του σχεδιασμού των μοντέλων και την αξιολόγηση των παραδοχών που χρησιμοποιήθηκαν (π.χ. Άνοιγμα Σε Αθέτηση, Ζημιά Από Αθέτηση Υποχρέωσης και</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Του εντοπισμού «Σημαντικής Αύξησης Πιστωτικού Κινδύνου»; και • Των παραμέτρων, παραδοχών και των σταθμισμένων πιθανοτήτων που έχουν ανατεθεί στα διάφορα οικονομικά σενάρια όπως έχουν χρησιμοποιηθεί από το Συγκρότημα. 	<p>Πιθανότητα Αθέτησης Υποχρέωσης), και την καταλληλότητα της τμηματοποίησης που χρησιμοποιήθηκε. Έχουμε καταρτίσει ένα μοντέλο για τον υπολογισμό των ΑΠΖ, βάσει του οποίου αναπτύξαμε μια ανεξάρτητη εκτίμηση των ΑΠΖ, την οποία συγκρίναμε με τον υπολογισμό του Συγκροτήματος.</p> <p>Έχουμε εξετάσει τις ατομικές αξιολογήσεις που πραγματοποιήθηκαν από το Συγκρότημα για ένα δείγμα σημαντικών ανοιγμάτων Σταδίου 3 για συμμόρφωση με τις πολιτικές του Συγκροτήματος, εξελίξεις κατά τη διάρκεια του 2021 και τη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 9; ελέγχθηκαν σημαντικά δεδομένα μέσω αναφοράς σε κατάλληλα υποστηρικτικά στοιχεία, όπως εκτιμήσεις εξασφαλίσεων και αρχεία του Κτηματολογίου.</p> <p>Λάβαμε υπόψη την επίδραση στη χρέωση ΑΠΖ του Συγκροτήματος της αναμενόμενης ρευστοποίησης ορισμένων δανειακών χαρτοφυλακίων μέσω πώλησης που αποτελούνται κυρίως από δάνεια Σταδίου 3 και προσδιορίσαμε εάν η σχετική χρέωση ΑΠΖ είναι λογική.</p> <p>Συγκρίναμε, με την υποστήριξη εσωτερικών ειδικών της PwC σε θέματα πιστωτικού κινδύνου, τα μακροπρόθεσμα μακροοικονομικά μεταβλητά δεδομένα που χρησιμοποιήθηκαν στα βασικά, βελτιωμένα και δυσμενή σενάρια με ευρέως διαθέσιμες πληροφορίες. Επίσης, αξιολογήσαμε το κατά πόσο τα βελτιωμένα και δυσμενή μεταβλητά που χρησιμοποιήθηκαν από την διοίκηση ήταν λογικά συνδέοντας τα με τις σταθμίσεις σεναρίων που χρησιμοποίησε η διοίκηση.</p> <p>Έχουμε αξιολογήσει την καταλληλότητα των γνωστοποιήσεων του Συγκροτήματος ιδιαίτερα σε σχέση με σημαντικές κρίσεις και εκτιμήσεις.</p> <p>Έχουμε καταλήξει ότι οι μεθοδολογίες και οι κρίσεις που χρησιμοποιήθηκαν από τη διοίκηση για τον καθορισμό της χρέωσης ΑΠΖ ήταν λογικές, ότι η προβλέψεις ΑΠΖ που αναγνωρίστηκαν ήταν λογικές και ότι οι γνωστοποιήσεις που έγιναν σε σχέση με αυτά τα θέματα στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις ήταν κατάλληλες.</p>
<p><i>Συνεχιζόμενη δραστηριότητα</i></p> <p>Αναφερθείτε στη σημείωση 3 των οικονομικών καταστάσεων και στις σελίδες 338 και 362 στην Έκθεση Εταιρικής Διακυβέρνησης.</p> <p>Οι Σύμβουλοι έχουν αξιολογήσει ότι είναι κατάλληλο να καταρτίσουν τις οικονομικές καταστάσεις χρησιμοποιώντας την αρχή της συνεχιζόμενης δραστηριότητας και ότι δεν υπάρχουν ουσιώδεις αβεβαιότητες σχετικά με γεγονότα ή συνθήκες που, ατομικά ή συλλογικά, ενδέχεται να προκαλέσουν ουσιώδη</p>	<p>Έχουμε λάβει την αξιολόγηση των Συμβούλων για την αρχή της συνεχιζόμενης δραστηριότητας και αξιολογήσαμε το κατά πόσο υπάρχουν γεγονότα και συνθήκες που υποδηλώνουν ουσιώδη αβεβαιότητα που θα προκαλούσε ουσιώδη αμφιβολία ως προς την ικανότητα του Συγκροτήματος να συνεχίσει τη δραστηριότητα του.</p> <p>Έχουμε διαβάσει την αλληλογραφία με τις σχετικές κανονιστικές αρχές που σχετίζεται με το εμποτικό κεφάλαιο και τις απαιτήσεις ρευστότητας του Συγκροτήματος, όπως επίσης και άλλη αλληλογραφία όπως τα ευρήματα της Διαδικασίας Εποπτείας και Αξιολόγησης</p>

αβεβαιότητα ως προς την ικανότητα του συγκροτήματος και της εταιρείας να συνεχίσουν τις δραστηριότητες τους. Κατά την αξιολόγηση τους, οι σύμβουλοι έλαβαν υπόψη μια περίοδο τουλάχιστον δώδεκα μηνών από την ημέρα έγκρισης των οικονομικών καταστάσεων.

Εξετάσαμε την αξιολόγηση των θέσεων κεφαλαίου και ρευστότητας του Συγκροτήματος, συμπεριλαμβανομένων των βελτιώσεων που σημειώθηκαν από την διοίκηση από την 31 Δεκεμβρίου 2020. Η διοίκηση έχει λάβει υπόψη δύο αναμενόμενα μακροοικονομικά σενάρια και μετά αξιολόγησε την επίδραση τους στους δείκτες κεφαλαίων και ρευστότητας του Συγκροτήματος σε σύγκριση με τις κανονιστικές απαιτήσεις. Η ανάπτυξη αυτών των σεναρίων απαιτεί την άσκηση σημαντικής κρίσης από τη διοίκηση. Ιδιαίτερη προσοχή έχει δοθεί στην αξιολόγηση τυχόν υπολειπόμενων επιπτώσεων του COVID-19 όπως επίσης των πρόσφατων γεωπολιτικών εξελίξεων που αφορούν τη σύγκρουση Ρωσίας - Ουκρανίας.

Προσδιορίσαμε ότι αυτό αποτελεί κύριο θέμα ελέγχου λόγω της συνεχιζόμενης εστίασης στην κεφαλαιακή επάρκεια του Συγκροτήματος και τις κρίσεις και παραδοχές αναφορικά με την εκτέλεση του "Οικονομικού Πλάνου" του Συγκροτήματος.

της ΕΚΤ η οποία προσδιορίζει τους απαιτούμενους εποπτικούς δείκτες του Συγκροτήματος.

Έχουμε λάβει υπόψη το τετραετές Οικονομικό Πλάνο του Συγκροτήματος που εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο τον Φεβρουάριο του 2022. Συγκρίναμε το κεφάλαιο Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 και λοιπούς δείκτες κεφαλαίου και ρευστότητας όπως περιλαμβάνονται στην αξιολόγηση της διοίκησης έναντι των εποπτικών υποβολών του Συγκροτήματος.

Αξιολογήσαμε την εκτίμηση του Συγκροτήματος για την επίπτωση των προβλεπόμενων μακροοικονομικών σεναρίων, στη ρευστότητα και στους κεφαλαιακούς δείκτες κατά την περίοδο της αξιολόγησης. Ειδικότερα:

- Λάβαμε υπόψη τα μοντέλα που χρησιμοποιήθηκαν από το Συγκρότημα για τον καθορισμό προβλεπόμενων μελλοντικών λειτουργικών αποτελεσμάτων, ταμειακών ροών και εκτιμήσεις περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων και εξετάσαμε τις βασιζόμενες παραδοχές με αναφορά σε προηγούμενη εμπειρία.
- Αξιολογήσαμε την ανάπτυξη από το Συγκρότημα εναλλακτικών (βασικού και δυσμενούς) μακροοικονομικών σεναρίων με αναφορά στις εσωτερικές και εξωτερικές προβλέψεις για την επίδοση της Κυπριακής οικονομίας για τα επόμενα δύο χρόνια.
- Λάβαμε υπόψη τις εκτιμήσεις του Συγκροτήματος όσον αφορά την προβλεπόμενη ρευστότητα, στο πλαίσιο προσομοιώσεων ακραίων καταστάσεων ρευστότητας.
- Αξιολογήσαμε τις εκτιμήσεις του Συγκροτήματος των αναμενόμενων επιπτώσεων ΑΠΖ στο πελατειακό δανειακό χαρτοφυλάκιο και την αποτίμηση των περιουσιακών στοιχείων που κατέχονται ως εξασφάλιση και την συνοχή τους με τα μακροοικονομικά σενάρια υπό εξέταση.

Αξιολογήσαμε, εφαρμόζοντας πιο αυστηρές παραδοχές, την εκτίμηση του Συγκροτήματος για τη πιθανή επίδραση της πρόσφατης γεωπολιτικής εξέλιξης σχετικά με τη σύγκρουση Ρωσίας - Ουκρανίας, στους προβλεπόμενους κεφαλαιακούς δείκτες του Συγκροτήματος.

Επίσης αξιολογήσαμε τις γνωστοποιήσεις που έγιναν στις οικονομικές καταστάσεις και εξετάσαμε αν αντανακλούν τη βάση των συμπερασμάτων της αξιολόγησης των Συμβούλων.

Έχουμε καταλήξει στο συμπέρασμα ότι οι κρίσεις που χρησιμοποιήθηκαν από τους Συμβούλους για την κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων με βάση την αρχή της συνεχιζόμενης δραστηριότητας ήταν λογικές και ότι οι γνωστοποιήσεις που έγιναν σε σχέση με αυτά τα θέματα στις οικονομικές καταστάσεις ήταν κατάλληλες.

Προβλέψεις για επίδικες και κανονιστικές και άλλες υποθέσεις

Αναφερθείτε στη Σημείωση 2.36 "Προβλέψεις για επίδικες, υπό διαιτησία διαφορές, κανονιστικά και άλλα θέματα" εντός της Σημείωσης 2 "Περίληψη των σημαντικών λογιστικών πολιτικών", στη Σημείωση 5.4 "Προβλέψεις για επίδικες, υπό διαιτησία διαφορές, κανονιστικά και άλλα θέματα" εντός της Σημείωσης 5 "Σημαντικές και άλλες κρίσεις, εκτιμήσεις και υποθέσεις" και στη Σημείωση 39 "Επίδικες, υπό διαιτησία διαφορές, κανονιστικά και άλλα θέματα".

Το Συγκρότημα υπόκειται σε διάφορες νομικές αξιώσεις, έρευνες και άλλες διαδικασίες. Οι προβλέψεις για επίδικες, υπό διαιτησία διαφορές, κανονιστικά και άλλα θέματα ανήλθαν στα €104 εκ. στις 31 Δεκεμβρίου 2021.

Η Διοίκηση μαζί με τα τμήματα συμμόρφωσης και νομικών θεμάτων του Συγκροτήματος και όπου απαιτείται το τμήμα διαχείρισης κινδύνων, επιθεωρεί όλες τις υφιστάμενες και πιθανές επίδικες υποθέσεις, καταρτίζει μία αξιολόγηση των πιθανών αποτελεσμάτων για κάθε ξεχωριστή υπόθεση και αξιολογεί την πιθανότητα οικονομικών εκροών από το Συγκρότημα.

Προσδιορίσαμε ότι αυτό αποτελεί κύριο θέμα ελέγχου καθώς η αναγνώριση και επιμέτρηση των προβλέψεων για επίδικες, κανονιστικές και άλλα θέματα απαιτεί υψηλό επίπεδο κρίσης από τη διοίκηση. Οι εκτιμήσεις που γίνονται αφορούν την πιθανότητα ύπαρξης γεγονότων υποχρέωσης που απαιτούν οικονομική εκροή των πόρων για τακτοποίηση της υποχρέωσης και τον υπολογισμό της έκτασης οποιασδήποτε σχετικής οικονομικής εκροής.

Έχουμε κατανοήσει και αξιολογήσει τον σχεδιασμό των διαδικασιών εσωτερικού ελέγχου που σχετίζονται με την αναγνώριση και την επιμέτρηση των προβλέψεων για επίδικες και κανονιστικές και άλλες υποθέσεις. Ελέγξαμε τη λειτουργική αποτελεσματικότητα των διαδικασιών εσωτερικού ελέγχου στις οποίες θέλαμε να βασιστούμε.

Αξιολογήσαμε ένα δείγμα των εκτιμήσεων της διοίκησης με βάση τον κίνδυνο για ατομικές υποθέσεις, συμπεριλαμβανομένου του κατα πόσο η οικονομική εκροή κρίθηκε ως πιθανή. Αξιολογήσαμε τις προτεινόμενες προβλέψεις της διοίκησης έναντι των πληροφοριών που περιέχονται στα αρχεία των υποθέσεων και πληροφοριών που παραλάβαμε από τους εξωτερικούς νομικούς συμβούλους. Όπου κρίθηκε αναγκαίο επιβεβαιώσαμε στοιχεία και εκτιμήσεις κατευθείαν με τους εξωτερικούς νομικούς συμβούλους.

Για τις υποθέσεις όπου η οικονομική εκροή εκτιμήθηκε ως πιθανή από την διοίκηση, και ως εκ τούτου αναγνωρίστηκε πρόβλεψη, επαναυπολογίσαμε την πρόβλεψη και πραγματοποιήσαμε ανάλυση ευαισθησίας σε σχέση με τις σημαντικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν από τη διοίκηση.

Κατανοήσαμε τη βάση της διοίκησης για συλλογικές προβλέψεις, στις περιπτώσεις που αυτές εφαρμόζονται, αξιολογήσαμε τις κύριες παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν, με αναφορά σε προηγούμενη εμπειρία και επαναυπολογίσαμε τις προβλέψεις που αναγνωρίστηκαν.

Έχουμε επιθεωρήσει τα πρακτικά των συνεδριάσεων του διοικητικού συμβουλίου και ορισμένων από τις επιτροπές του για την ύπαρξη υποθέσεων ή για εξελίξεις σε τρέχουσες υποθέσεις που δύναται να μην έχουν εντοπιστεί.

Έχουμε επιθεωρήσει επικοινωνία με τις εποπτικές αρχές και επιπρόσθετα ζητήσαμε από το τμήμα συμμόρφωσης να μας αναφέρει γνωστές υπάρχουσες περιπτώσεις πιθανής μη συμμόρφωσης με οποιοσδήποτε κανονιστικές απαιτήσεις.

Έχουμε αξιολογήσει κατά πόσον οι γνωστοποιήσεις που έγιναν παρουσιάζουν τις σημαντικές αβεβαιότητες που υφίστανται και αξιολογήσαμε την επάρκειά τους σε σχέση με τα σχετικά λογιστικά πρότυπα τόσο για προβλέψεις όσο και για ενδεχόμενες υποχρεώσεις στις 31 Δεκεμβρίου 2021.

Με βάση τα αποδεικτικά στοιχεία που αποκτήθηκαν, ενώ σημειώνεται η εγγενής αβεβαιότητα σε αυτά τα θέματα, έχουμε καταλήξει στο συμπέρασμα ότι οι αναγνωρισμένες προβλέψεις για επίδικες, υπό διαιτησία διαφορές, κανονιστικά και άλλα θέματα ήταν λογικές και ότι οι γνωστοποιήσεις που έγιναν σε σχέση με αυτά τα θέματα στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις ήταν κατάλληλες.

<p><i>Αποτίμηση για ακίνητα που αποκτήθηκαν με ανταλλαγή χρέους</i></p> <p>Αναφερθείτε στη Σημείωση 2.30 “Αποθέματα ακινήτων”, εντός της Σημείωσης 2 “Περίληψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών”, στη Σημείωση 5.3, “Αποθέματα ακινήτων - εκτίμηση της καθαρής ανακτήσιμης αξίας” εντός της Σημείωσης 5 “Σημαντικές και άλλες κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές” και στη Σημείωση 27 “Αποθέματα ακινήτων”.</p> <p>Το Συγκρότημα έχει αποκτήσει σημαντικό αριθμό ακινήτων ως αποτέλεσμα συμφωνιών αναδιαρθρώσεων με πελάτες. Αυτά τα ακίνητα λογίζονται ως αποθέματα ακινήτων στο χαμηλότερο της τιμής κόστους τους και της καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας σύμφωνα με το ΔΛΠ 2.</p> <p>Οι αποτιμήσεις που λαμβάνονται από αξιόπιστους εξωτερικούς εκτιμητές αποτελούν βασικό στοιχείο για τον προσδιορισμό της κατάλληλης λογιστικής αξίας.</p> <p>Προσδιορίσαμε ότι αυτό αποτελεί κύριο θέμα υπό το πρίσμα του μεγάλου όγκου των ακινήτων που κατέχονται με λογιστική αξία ύψους €1.112 εκ. στις 31 Δεκεμβρίου 2021 και την αβεβαιότητα γύρω από τις συνθήκες της αγοράς στην εκτίμηση της λογιστικής αξίας.</p>	<p>Έχουμε αξιολογήσει το γενικό πλαίσιο εσωτερικού ελέγχου που σχετίζεται με τα ακίνητα που αποκτήθηκαν με ανταλλαγή χρέους και έχουμε ελέγξει τον σχεδιασμό και τη λειτουργική αποτελεσματικότητα των κύριων δικλίδων ελέγχου σχετικά με την αποτίμηση τους.</p> <p>Επικεντρωθήκαμε στις κύριες παραμέτρους και παραδοχές στις οποίες βασίζεται η αποτίμηση των ακινήτων που λογίζονται σύμφωνα με το ΔΛΠ 2.</p> <p>Έχουμε αξιολογήσει την ικανότητα, την δυνατότητα και την αντικειμενικότητα των εξωτερικών ειδικών της διοίκησης (εκτιμητές ακινήτων).</p> <p>Για ένα δείγμα εκθέσεων εξωτερικών εκτιμητών, έχουμε αξιολογήσει τη μεθοδολογία και τις παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν με τη συνδρομή των ειδικών για εκτιμήσεις ακινήτων της PwC.</p> <p>Για ένα δείγμα ακινήτων που αποκτήθηκαν, ελέγξαμε το “κόστος” με αναφορά στις συμφωνίες για ανταλλαγή χρέους με περιουσιακά στοιχεία που υπογράφηκαν με δανειζόμενους, και ελέγξαμε την “καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία” στο τέλος του έτους με αναφορά σε εξωτερικές εκτιμήσεις.</p> <p>Έχουμε πραγματοποιήσει αναδρομικές διαδικασίες συγκρίνοντας την τιμή πώλησης που επιτεύχθηκε για πωλήσεις κατά τη διάρκεια του 2021 έναντι της λογιστικής αξίας αυτών των περιουσιακών στοιχείων στις 31 Δεκεμβρίου 2020.</p> <p>Έχουμε αξιολογήσει κατά πόσον οι γνωστοποιήσεις αντικατοπτρίζουν τις σημαντικές κρίσεις και παραδοχές και αξιολογήσαμε την επάρκειά τους σε σχέση με τα σχετικά λογιστικά πρότυπα.</p> <p>Έχουμε καταλήξει ότι οι κρίσεις και οι υπολογισμοί που χρησιμοποιήθηκαν από τη διοίκηση για τον υπολογισμό της λογιστικής αξίας των αποθεμάτων ακινήτων ήταν εύλογες και ότι οι γνωστοποιήσεις που έγιναν σε σχέση με αυτά τα θέματα στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις ήταν κατάλληλες.</p>
<p><i>Προνομακή πρόσβαση χρηστών σε συστήματα</i></p> <p>Αναφερθείτε στις σελίδες 357 με 362 της “Εκθεσης Εταιρικής Διακυβέρνησης.</p> <p>Η χρηματοοικονομική αναφορά του Συγκροτήματος στηρίζεται σε μεγάλο βαθμό σε πληροφοριακά συστήματα τα οποία χρησιμοποιούνται για αρκετά χρόνια και τα οποία είναι εγγενώς πολύπλοκα, δημιουργώντας αυξημένο κίνδυνο για τη χρηματοοικονομική πληροφόρηση.</p>	<p>Με τη βοήθεια ειδικών σε θέματα ελέγχου πληροφορικής και συστημάτων της PwC, έχουμε κατανοήσει το περιβάλλον πληροφορικής του Συγκροτήματος και αξιολογήσαμε και ελέγξαμε το σχεδιασμό και τη λειτουργική αποτελεσματικότητα των γενικών δικλίδων ασφαλείας πληροφορικής (ΓΔΑΠ) στα πληροφοριακά συστήματα που υποστηρίζουν την οικονομική αναφορά.</p> <p>Όπου έχουν εξερευνηθεί ελλείψεις στις ασφαλιστικές δικλίδες προνομακής πρόσβασης χρηστών σε συστήματα, έχουμε εξεύρει και εξετάσει εναλλακτικές δικλίδες. Όπου εναλλακτικές δικλίδες και άλλοι παράγοντες οι οποίοι θα</p>

<p>Το Συγκρότημα χρησιμοποιεί δικλίδες ασφαλείας προνομακτικής πρόσβασης χρηστών οι οποίες είναι κρίσιμες για τη διασφάλιση των αλλαγών στις εφαρμογές και των υποκείμενων δεδομένων και για την άμβλυση του κινδύνου πιθανής απάτης ή σφάλματος.</p> <p>Προσδιορίσαμε την προνομακτική πρόσβαση χρηστών σε συστήματα ως κύριο θέμα ελέγχου καθώς η προσέγγιση του ελέγχου βασίζεται στις εξαρτημένες στην πληροφορική δικλίδες ασφαλείας και δεδομένα και διεκπεραίωσε εκτενείς διαδικασίες λόγω της φύσης των υφιστάμενων συστημάτων που είναι σε εφαρμογή.</p>	<p>μπορούσαν να μειώσουν τους σχετικούς κινδύνους δεν αναγνωρίστηκαν, διεξήγαμε επιπρόσθετες διαδικασίες ελέγχου σε σχέση με την πρόσβαση χρηστών σε συστήματα. Συγκεκριμένα, εμείς:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Εξαγάγαμε τη λίστα πρόσβασης χρηστών απευθείας από το περιβάλλον παραγωγής των σχετικών εφαρμογών πληροφορικής, καθώς και την υποστηριζόμενη υποδομή πληροφορικής τους για να επικυρώσουμε την πληρότητα των δικαιωμάτων πρόσβασης εντός του εργαλείου του Συγκροτήματος που χρησιμοποιείται για την υποστήριξη της διαχείρισης πρόσβασης χρηστών σε συστήματα, για την παροχή, τη διακοπή και την επαναπistoποίηση της πρόσβασης των χρηστών; • Εξαγάγαμε τη λίστα πρόσβασης χρηστών από την αποθήκη δεδομένων του Συγκροτήματος και εξετάσαμε τη καταλληλότητα πρόσβασης κατά την διάρκεια του 2021; • Εξαγάγαμε τη λίστα προγραμματιστών από τα συστήματα παραγωγής συστημάτων πληροφορικής για τις εφαρμογές που διαχειρίζονται εσωτερικά και εξετάσαμε την καταλληλότητα της πρόσβασης των προγραμματιστών; και • Εξετάσαμε τις ασφαλιστικές δικλίδες ταυτοποίησης των εφαρμογών και της υποδομής υποστήριξης της πληροφορικής για να αξιολογήσουμε τη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις της πολιτικής για κωδικούς πρόσβασης του Συγκροτήματος. <p>Μετά την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων αυτών των επιπρόσθετων διαδικασιών, όπου ήταν απαραίτητο η ομάδα μας διεκπεραίωσε περαιτέρω επιπρόσθετες ελεγκτικές διαδικασίες και καταλήξαμε στο συμπέρασμα ότι ο οποιοσδήποτε υπολειπόμενος κίνδυνος ελέγχου έχει μειωθεί σε αποδεκτό επίπεδο.</p>
<p><i>Λογιστική αξία της επένδυσης στην Bank of Cyprus plc (αφορά μόνο την Εταιρεία)</i></p> <p>Αναφερθείτε στη Σημείωση 2.3 “Επένδυση σε θυγατρική”, εντός της Σημείωσης 2 “Περίληψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών”, “Σημείωση 3 «Σημαντικές κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές» και στη Σημείωση 7 «Επένδυση σε θυγατρική» στις οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας.</p> <p>Όπως αναφέρεται στις λογιστικές πολιτικές, οι επενδύσεις σε θυγατρικές εμφανίζονται σε κόστος στις οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας, εκτός εάν υπάρχουν ενδείξεις απομείωσης, που σε αυτή την περίπτωση εμφανίζονται σε κόστος μείον απομείωση.</p>	<p>Έχουμε αξιολογήσει και ελέγξει τα συστήματα ελέγχου σχετικά με την αξιολόγηση της ανακτησιμότητας.</p> <p>Έχουμε αξιολογήσει τις προβλέψεις των αναμενόμενων ταμειακών ροών που περιλαμβάνονται στους υπολογισμούς της αξίας λόγω χρήσης της διοίκησης στις 31 Δεκεμβρίου 2021 για συνοχή με την πρόσφατη απόδοση του Συγκροτήματος και το λεπτομερές Οικονομικό Πλάνο. Έχουμε αξιολογήσει τη βάση στην οποία η διοίκηση έκανε τις προβλέψεις για τις ταμειακές ροές για χρόνια μετά την περίοδο του Οικονομικού Πλάνου και αξιολογήσαμε τη λογική τους, με αναφορά σε ιστορικές επιδόσεις, μελλοντικά σχέδια και εξωτερικά δεδομένα, ανάλογα με την περίπτωση.</p> <p>Εξετάσαμε τον υπολογισμό της διοίκησης του σταθμισμένου μέσου κόστους κεφαλαίου του</p>

<p>Η λογιστική αξία των επενδύσεων σε θυγατρικές ξεπέρασε την κεφαλαιοποίηση της αγοράς της BOCH public limited company στις 31 Δεκεμβρίου 2021. Έχοντας ολοκληρώσει τον έλεγχο απομείωσης, οι σύμβουλοι έχουν προσδιορίσει το ανακτήσιμο ποσό της επένδυσης χρησιμοποιώντας τη μέθοδο της αξίας λόγω χρήσης (η οποία θεωρείται ψηλότερη από την εύλογη αξία μείον το κόστος πώλησης) και έχουν καταγράψει μερικό αντλογοισμό προηγούμενης απομείωσης ύψους €50 εκατομμυρίων.</p> <p>Προσδιορίσαμε ότι αυτό είναι κύριο θέμα ελέγχου λόγω της κρίσης που σχετίζεται με την εκτίμηση του ανακτήσιμου ποσού της επένδυσης στις 31 Δεκεμβρίου 2021.</p>	<p>Συγκροτήματος με αναφορά σε εξωτερικές πηγές που χρησιμοποίησε η διοίκηση.</p> <p>Επανεκτελέσαμε τον υπολογισμό της διοίκησης για τον υπολογισμό της τελικής αξίας και εξετάσαμε την καταλληλότητα του μακροπρόθεσμου ρυθμού ανάπτυξης που χρησιμοποιήθηκε με αναφορά σε εξωτερικές προβλέψεις για την Κυπριακή οικονομία κατά την 31 Δεκεμβρίου 2021.</p> <p>Έχουμε καταλήξει ότι η εκτίμηση απομείωσης σε σχέση με την επένδυση στην Bank of Cyprus plc και οι γνωστοποιήσεις που έγιναν στις οικονομικές καταστάσεις είναι λογικές.</p>
--	---

Πως προσαρμόσαμε το πεδίο εφαρμογής του ελέγχου

Έχουμε προσαρμόσει το πεδίο εφαρμογής του ελέγχου για να διασφαλίσουμε ότι έχουμε διεκπεραιώσει επαρκή εργασία για να μπορούμε να παρέχουμε την ελεγκτική γνώμη επί των οικονομικών καταστάσεων, ως σύνολο, λαμβάνοντας υπόψη τη δομή του συγκροτήματος, τις λογιστικές διαδικασίες και δικλείδες εσωτερικού ελέγχου, και τον τομέα στον οποίο δραστηριοποιείται το συγκρότημα.

Η Bank of Cyprus plc είναι η κύρια εμπορική οντότητα του συγκροτήματος και καταρτίζει ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις οι οποίες ενοποιούν όλες τις άλλες θυγατρικές του συγκροτήματος. Στον καθορισμό της γενικής προσέγγισης του πεδίου εφαρμογής για τον έλεγχο του συγκροτήματος προσδιορίσαμε το πεδίο εργασιών που ήταν απαραίτητο να εκτελεστεί για κάθε νομική οντότητα.

Η ελεγκτική ομάδα του Συγκροτήματος ήταν υπεύθυνη για το πεδίο εφαρμογής και την καθοδήγηση του ελέγχου. Στον καθορισμό του πεδίου εφαρμογής για τον έλεγχο προσδιορίσαμε το πεδίο και το είδος των εργασιών που ήταν απαραίτητο να εκτελεστεί από εμάς, την Ιρλανδική ομάδα ελέγχου συγκροτήματος και της PwC Κύπρου, ως ελεγκτές των μονάδων αναφοράς. Όπου η εργασία έγινε από τους ελεγκτές των μονάδων αναφοράς, της PwC Κύπρου, προσδιορίσαμε το επίπεδο απαιτούμενης εμπλοκής από την ομάδα του συγκροτήματος για να μπορέσουμε να καταλήξουμε αν τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουν αποκτηθεί είναι επαρκή και κατάλληλα για να αποτελέσουν τη βάση για την ελεγκτική μας γνώμη επί των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων στο σύνολο τους.

Για τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις ελέγξαμε τις συνολικές οικονομικές πληροφορίες της Bank of Cyprus plc που αντιπροσωπεύει άνω του 95% αντίστοιχα των εσόδων του Συγκροτήματος, του απόλυτου κέρδους του Συγκροτήματος και των συνολικών περιουσιακών στοιχείων του Συγκροτήματος. Η φύση και η έκταση των διαδικασιών ελέγχου προσδιορίστηκε από την αξιολόγηση του κινδύνου.

Επίπεδο ουσιαστικότητας

Το πεδίο ελέγχου έχει επηρεαστεί από την εφαρμογή του πεδίου ουσιαστικότητας. Καθορίσαμε ορισμένα ποσοτικά επίπεδα ουσιαστικότητας. Αυτά, σε συνδυασμό με ποιοτικά στοιχεία έχουν συνεισφέρει στον προσδιορισμό του πεδίου ελέγχου, και του είδους, του χρονοδιαγράμματος και της έκτασης των ελεγκτικών διαδικασιών επί των ξεχωριστών στοιχείων των οικονομικών καταστάσεων και γνωστοποιήσεων και στην αξιολόγηση της επίδρασης των σφαλμάτων, τόσο μεμονωμένα όσο και αθροιστικά στις οικονομικές καταστάσεις στο σύνολο τους.

Με βάση την επαγγελματική μας κρίση, προσδιορίσαμε την ουσιαστικότητα για τις οικονομικές καταστάσεις στο σύνολο τους ως ακολούθως:

	Ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις	Οικονομικές Καταστάσεις της Εταιρείας
Επίπεδο συνολικής ουσιαστικότητας	€16,5 εκ. (2020: €16,5 εκ.)	€14,5 εκ. (2020: €13,7 εκ.)
Πως προσδιορίστηκε	c.1% κατά προσέγγιση των καθαρών περιουσιακών στοιχείων.	1 % κατά προσέγγιση των καθαρών περιουσιακών στοιχείων.
Αιτιολογικό για το σημείο αναφοράς που χρησιμοποιήθηκε	Δεδομένης της μεταβλητότητας στα κέρδη /ζημίες πριν τη φορολογία που προέκυψε τα τελευταία χρόνια από τις αυξημένες απομειώσεις και το εύρος των ζημιών που προκύπτουν από ασυνήθεις δραστηριότητες, πιστεύουμε ότι τα καθαρά περιουσιακά στοιχεία μας παρέχουν μια πιο κατάλληλη και συνεπή από χρονιά σε χρονιά βάση για τον προσδιορισμό της ουσιαστικότητας παρά η κερδοφορία.	Η Μητρική Εταιρεία είναι μια ιθύνουσα εταιρεία. Συνεπώς θεωρούμε ότι τα καθαρά περιουσιακά στοιχεία είναι το πιο κατάλληλο σημείο αναφοράς για να αντικατοπτρίσει την φύση των δραστηριοτήτων και συναλλαγών της Εταιρείας.

Έχουμε συμφωνήσει με την Επιτροπή Ελέγχου ότι θα επικοινωνήσουμε μαζί τους τα συγκεκριμένα σφάλματα που εντοπίστηκαν στον έλεγχό μας τα οποία είναι πέραν των €800.000 (για τον έλεγχο του συγκροτήματος) (2020: €825.000) και €725.000 (για τον έλεγχο της εταιρείας) (2020: €685.000) καθώς και σφάλματα κάτω από το ποσό αυτό, τα οποία κατά την άποψη μας, χρήζουν αναφοράς λόγω ποιοτικών χαρακτηριστικών.

Συμπεράσματα σχετικά με τη συνεχιζόμενη δραστηριότητα

Η αξιολόγησή μας για την εκτίμηση των συμβούλων για την ικανότητα του συγκροτήματος και της εταιρείας να συνεχίσουν να υιοθετούν τη χρήση της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας περιλάμβανε:

- Διεξαγωγή αξιολόγησης κινδύνων για τον εντοπισμό παραγόντων που θα μπορούσαν να επηρεάσουν την αξιολόγηση για τη συνεχιζόμενη δραστηριότητα, συμπεριλαμβανομένης της επίδρασης του Covid-19 και την ενδεχόμενη επίδραση της εισβολής στην Ουκρανία από την Ρωσία.
- Κατανόηση και αξιολόγηση των οικονομικών προβλέψεων και προσομοιώσεων ακραίων καταστάσεων ρευστότητας και εποπτικών κεφαλαίων του Συγκροτήματος. Κατά την αξιολόγηση αυτών των προβλέψεων, εξετάσαμε την οικονομική θέση του Συγκροτήματος, την ιστορική απόδοση, το ιστορικό επίτευξης στρατηγικών στόχων και την εκτίμηση της διοίκησης για τον πιθανό αντίκτυπο που μπορεί να έχει η κρίση στην Ουκρανία στη χρηματοοικονομική επίδοση, το κεφάλαιο και τη ρευστότητα για περίοδο 12 μηνών από την ημερομηνία έγκρισης αυτών των οικονομικών καταστάσεων για έκδοση.

Περαιτέρω λεπτομέρειες σχετικά για το πως ο έλεγχος μας αντιμετώπισε τους κινδύνους αναφορικά με τη συνεχιζόμενη δραστηριότητα περιλαμβάνονται στον πίνακα των Κύριων Θεμάτων Ελέγχου πιο πάνω.

Με βάση την εργασία που έχουμε εκτελέσει, δεν έχουμε εντοπίσει οποιεσδήποτε ουσιώδεις αβεβαιότητες σχετικά με γεγονότα ή συνθήκες που, μεμονωμένα ή συλλογικά, μπορεί να προκαλέσουν ουσιώδη αβεβαιότητα ως προς την ικανότητα του Συγκροτήματος ή της Εταιρείας να συνεχίσουν ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα για περίοδο τουλάχιστον δώδεκα μηνών από την ημερομηνία κατά την οποία οι οικονομικές καταστάσεις εγκρίνονται για έκδοση.

Κατά τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων, καταλήξαμε στο συμπέρασμα ότι η υιοθέτηση από τους συμβούλους της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας κατά την κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων είναι κατάλληλη.

Ωστόσο, επειδή δεν μπορούν να προβλεφθούν όλα τα μελλοντικά γεγονότα ή συνθήκες, αυτό το συμπέρασμα δεν αποτελεί εγγύηση για την ικανότητα του συγκροτήματος ή της εταιρείας να συνεχίσουν ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.

Σε σχέση με την αναφορά της εταιρείας για το πώς έχει εφαρμόσει τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης του Ηνωμένου Βασιλείου, δεν έχουμε τίποτα ουσιαστικό για να προσθέσουμε ή να επιστήσουμε την προσοχή σε σχέση με τη δήλωση των συμβούλων στις οικονομικές καταστάσεις σχετικά με το κατά πόσο οι σύμβουλοι θεώρησαν κατάλληλο να υιοθετήσουν τη χρήση της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας.

Οι ευθύνες μας και οι ευθύνες των συμβούλων σε σχέση με τη συνεχιζόμενη δραστηριότητα περιγράφονται στις σχετικές ενότητες αυτής της έκθεσης.

Αναφορά στις άλλες πληροφορίες

Οι άλλες πληροφορίες αποτελούνται από όλες τις πληροφορίες στην Ετήσια Έκθεση εκτός από τις οικονομικές καταστάσεις και την έκθεση ελεγκτή επί αυτών. Οι σύμβουλοι είναι υπεύθυνοι για τις άλλες πληροφορίες. Η γνώμη μας επί των οικονομικών καταστάσεων δεν καλύπτει τις άλλες πληροφορίες και, ως αποτέλεσμα, δεν εκφέρουμε γνώμη ή, εκτός στο βαθμό όπως αναφέρεται διαφορετικά σε αυτή την έκθεση, οποιοδήποτε συμπέρασμα διασφάλισης επί αυτών.

Σχετικά με τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων, η ευθύνη μας είναι να διαβάσουμε τις άλλες πληροφορίες και, με αυτόν τον τρόπο, να αξιολογήσουμε κατά πόσο οι άλλες πληροφορίες δεν συνάδουν ουσιωδώς με τις οικονομικές καταστάσεις ή με τη γνώση που έχουμε αποκτήσει από τον έλεγχο, ή διαφαίνεται να είναι ουσιωδώς εσφαλμένες. Εάν εντοπίσουμε μια εμφανή ουσιαστική ανακρίβεια ή ένα ουσιαστικό σφάλμα, είμαστε υποχρεωμένοι να εκτελέσουμε διαδικασίες για να καταλήξουμε αν υπάρχει ένα ουσιαστικό σφάλμα στις οικονομικές καταστάσεις ή ένα ουσιαστικό σφάλμα στις άλλες πληροφορίες. Αν, βάσης της εργασίας που εκτελέσαμε, καταλήξουμε ότι υπάρχει ένα ουσιαστικό σφάλμα στις άλλες πληροφορίες, είμαστε υποχρεωμένοι να το αναφέρουμε. Δεν έχουμε να αναφέρουμε κάτι με βάση αυτές τις ευθύνες.

Όσον αφορά την Έκθεση των Συμβούλων, έχουμε επίσης εξετάσει αν οι γνωστοποιήσεις που απαιτούνται από τον περί Εταιρειών Νόμο του 2014 (εξαιρουμένων των πληροφοριών που συμπεριλαμβάνονται στη “Μη Χρηματοοικονομική Κατάσταση” όπως ορίζεται από τη Νομοθεσία για την οποία δεν είμαστε υποχρεωμένοι να αναφερθούμε) έχουν συμπεριληφθεί.

Με βάση τις υποχρεώσεις που αναφέρονται πιο πάνω και την εργασία που έχει γίνει κατά τη διάρκεια του ελέγχου, τα ΔΠΕ (Ιρλανδίας) και ο περί Εταιρειών Νόμος του 2014 (“CA14”) μας επιβάλλουν να αναφέρουμε επίσης συγκεκριμένες γνώμες και θέματα όπως περιγράφονται πιο κάτω (απαιτούνται από τα ΔΠΕ (Ιρλανδίας) εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά).

Έκθεση Συμβούλων

- Κατά τη γνώμη μας, με βάση την εργασία που έχει διεξαχθεί κατά τη διάρκεια του ελέγχου, οι πληροφορίες που αναφέρονται στην Έκθεση των Συμβούλων (εξαιρουμένης της πληροφόρησης που περιλαμβάνεται στη “Μη Χρηματοοικονομική Κατάσταση” για την οποία δεν έχουμε υποχρέωση να αναφερθούμε) για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021 συνάδουν με τις οικονομικές καταστάσεις και έχουν καταρτιστεί σύμφωνα με τις σχετικές νομικές απαιτήσεις. (CA14)
- Με βάση τη γνώση και κατανόηση του συγκροτήματος και της εταιρείας και του περιβάλλοντος τους που αποκτήσαμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου, δεν έχουμε εντοπίσει οποιαδήποτε ουσιαστικά σφάλματα στην Έκθεση των Συμβούλων (εξαιρουμένης της πληροφόρησης που περιλαμβάνεται στη “Μη Χρηματοοικονομική Κατάσταση” για την οποία δεν έχουμε υποχρέωση να αναφερθούμε). (CA14)

Δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης

- Κατά την γνώμη μας, με βάση την εργασία που έχει διεξαχθεί κατά τη διάρκεια του ελέγχου των οικονομικών καταστάσεων,
- - η περιγραφή των κύριων χαρακτηριστικών των συστημάτων εσωτερικών διαδικασιών ελέγχου και διαχείρισης κινδύνων σχετικά με τη διαδικασία χρηματοοικονομικής αναφοράς; και
 - οι πληροφορίες που απαιτούνται από το Άρθρο 1373(2)(δ) του περί Εταιρειών Νόμου του 2014;

και που περιλαμβάνονται στην Έκθεση Εταιρικής Διακυβέρνησης, συνάδουν με τις οικονομικές καταστάσεις και έχουν καταρτιστεί σύμφωνα με το Άρθρο 1373(2) του περί Εταιρειών Νόμου του 2014. (CA14)

- Με βάση τη γνώση και κατανόηση της εταιρείας και του λειτουργικού περιβάλλοντος της που αποκτήθηκε κατά τη διάρκεια του ελέγχου των οικονομικών καταστάσεων, δεν έχουμε εντοπίσει οποιαδήποτε ουσιαστικά σφάλματα στην περιγραφή των κύριων στοιχείων των εσωτερικών διαδικασιών ελέγχου και των συστημάτων διαχείρισης κινδύνων σχετικά με τη διαδικασία χρηματοοικονομικής αναφοράς και τις πληροφορίες που απαιτούνται από το Άρθρο 1373(2)(δ) του περί Εταιρειών Νόμου του 2014 που περιλαμβάνεται στην Έκθεση Εταιρικής Διακυβέρνησης. (CA14)
- Κατά τη γνώμη μας, με βάση την εργασία που έχει διεξαχθεί κατά τη διάρκεια του ελέγχου των οικονομικών καταστάσεων, οι πληροφορίες που απαιτούνται από το Άρθρο 1373(2)(α),(β),(ε) και (στ) του περί Εταιρειών Νόμου του 2014 και την οδηγία 6 των Κανονισμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης του 2017 (Γνωστοποίηση Μη-Χρηματοοικονομικών και Πολυμορφικών Πληροφοριών από ορισμένες μεγάλες επιχειρήσεις και συγκροτήματα) περιλαμβάνονται στην Έκθεση Εταιρικής Διακυβέρνησης. (CA14)

Η εκτίμηση των συμβούλων για τις προοπτικές του συγκροτήματος και των κυριότερων κινδύνων που θα απειλούσαν την φερεγγυότητα ή την ρευστότητα του συγκροτήματος.

Ως επακόλουθο της εθελοντικής αναφοράς των συμβούλων για το πως έχουν εφαρμόσει τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης του Ηνωμένου Βασιλείου (ο “Κώδικας”), με βάση τα ΔΠΕ (Ιρλανδίας) έχουμε υποχρέωση να αναφέρουμε αν έχουμε οτιδήποτε ουσιαστικό να προσθέσουμε ή να επισύρουμε την προσοχή σχετικά με τα ακόλουθα:

- Την επιβεβαίωση των συμβούλων στην σελίδα 338 της Ετήσιας Έκθεσης ότι έχουν διεξαγάγει μια ενδεδειγμένη αξιολόγηση των κυριότερων κινδύνων που αντιμετωπίζει το συγκρότημα, περιλαμβανομένων εκείνων που θα απειλούσαν το επιχειρηματικό του μοντέλο, τα μελλοντικά αποτελέσματα, την φερεγγυότητα ή τη ρευστότητα.
- Τις γνωστοποιήσεις στην Ετήσια Έκθεση που περιγράφουν αυτούς τους κινδύνους και εξηγούν πώς διαχειρίζονται ή αντιμετωπίζονται.
- Την εξήγηση των συμβούλων στην σελίδα 41 της Ετήσιας Έκθεσης για το πως έχουν αξιολογήσει τις προοπτικές του συγκροτήματος, για ποιά περίοδο το έχουν κάνει και γιατί θεωρούν αυτή την περίοδο κατάλληλη, και την δήλωση τους ως προς το αν έχουν μια εύλογη προσδοκία ότι το συγκρότημα θα μπορέσει να συνεχίσει τη λειτουργία και να εκπληρώνει τις υποχρεώσεις του καθώς λήγουν κατά την διάρκεια της περιόδου αξιολόγησης

τους, λαμβάνοντας υπόψη οποιεσδήποτε σχετικές γνωστοποιήσεις που εφιστούν την προσοχή σε οποιεσδήποτε εξαιρέσεις ή παραδοχές.

Άλλες πρόνοιες του Κώδικα

Ως επακόλουθο της εθελοντικής αναφοράς των συμβούλων για το πως έχουν εφαρμόσει τον Κώδικα, έχουμε υποχρέωση να σας αναφέρουμε αν, κατά την γνώμη μας:

- Η δήλωση των συμβούλων που δίνεται από τους συμβούλους στη σελίδα 361 ότι θεωρούν την Ετήσια Έκθεση στο σύνολο της είναι δίκαιη, ισορροπημένη και κατανοητή και ότι παρέχει την απαιτούμενη πληροφόρηση στα μέλη για να αξιολογήσουν την χρηματοοικονομική κατάσταση και απόδοση, το επιχειρηματικό μοντέλο και τη στρατηγική του συγκροτήματος και της εταιρείας, δεν συνάδει ουσιαστικά με τη γνώση μας του συγκροτήματος και της εταιρείας που αποκτήθηκαν κατά τη διάρκεια της εκτέλεσης του ελέγχου.
- Η ενότητα της Ετήσιας Έκθεσης στις σελίδες 357 μέχρι 362 που περιγράφει την εργασία της Επιτροπής Ελέγχου δεν παρουσιάζει κατάλληλα τα θέματα που έχουμε επικοινωνήσει στην Επιτροπή Ελέγχου.

Δεν έχουμε κάτι να αναφέρουμε σχετικά με αυτή την ευθύνη.

Ευθύνες για τις οικονομικές καταστάσεις και για τον έλεγχο

Ευθύνες των συμβούλων για τις οικονομικές καταστάσεις

Όπως εξηγείται πιο περιεκτικά στη Δήλωση Ευθύνης των Συμβούλων που παρουσιάζεται στις σελίδες 60 και 61, οι σύμβουλοι είναι υπεύθυνοι για την κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με το εφαρμόσιμο πλαίσιο και να είναι ικανοποιημένοι ότι δίνουν μια αληθινή και δίκαιη εικόνα.

Οι σύμβουλοι είναι επίσης υπεύθυνοι για εκείνες τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που καθορίζουν ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση οικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, οφειλόμενου είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Κατά την κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων, οι σύμβουλοι είναι υπεύθυνοι να αξιολογήσουν την ικανότητα του Συγκροτήματος και της Εταιρείας να συνεχίσουν ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα, γνωστοποιώντας, όπου κρίνεται απαραίτητο, θέματα που σχετίζονται με τη συνέχιση της δραστηριότητας και την υιοθέτηση της αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας, εκτός εάν οι σύμβουλοι προτίθενται, είτε να θέσουν το Συγκρότημα ή την Εταιρεία σε εκκαθάριση ή να παύσουν τις δραστηριότητες τους, ή όταν δεν έχουν ρεαλιστικές εναλλακτικές επιλογές από το να προχωρήσουν σε αυτές τις ενέργειες.

Ευθύνες του Ελεγκτή για τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων

Οι στόχοι μας, είναι να αποκτήσουμε λελογισμένη διασφάλιση για το κατά πόσο οι οικονομικές καταστάσεις στο σύνολό τους είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα, οφειλόμενου είτε σε απάτη είτε σε λάθος, και η έκδοση έκθεσης ελεγκτή η οποία να περιλαμβάνει τη γνώμη μας. Η λελογισμένη διασφάλιση συνιστά υψηλού βαθμού διασφάλιση αλλά όχι εγγύηση ότι ο έλεγχος, όπως αυτός πραγματοποιήθηκε σύμφωνα με τα ΔΠΕ (Ιρλανδίας), πάντοτε θα εντοπίζει ένα ουσιώδες σφάλμα όταν αυτό υπάρχει. Σφάλματα δύναται να προκύψουν είτε από απάτη, είτε από λάθος και θεωρούνται ουσιώδη εάν, μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσε εύλογα να αναμένεται ότι θα επηρεάσουν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών που λήφθηκαν με βάση αυτές τις οικονομικές καταστάσεις.

Οι ελεγκτικές διαδικασίες ενδέχεται να περιλαμβάνουν τον έλεγχο πλήρων πληθυσμών συγκεκριμένων συναλλαγών και υπολοίπων, ενδεχομένως χρησιμοποιώντας τεχνικές ελέγχου δεδομένων. Ωστόσο, συνήθως περιλαμβάνει την επιλογή ενός περιορισμένου αριθμού στοιχείων για έλεγχο και όχι τον έλεγχο ολόκληρου του πληθυσμού. Συχνά επιδιώκουμε να στοχεύουμε συγκεκριμένα στοιχεία για έλεγχο με βάση το μέγεθος ή τα χαρακτηριστικά κινδύνου τους. Σε άλλες περιπτώσεις, θα χρησιμοποιήσουμε δειγματοληπτικό έλεγχο για να μπορέσουμε να εξάγουμε ένα συμπέρασμα σχετικά με τον πληθυσμό από τον οποίο επιλέγεται το δείγμα.

Περαιτέρω περιγραφή των ευθυνών μας για τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων υπάρχει την ιστοσελίδα της IAASA:

https://www.iaasa.ie/getmedia/b2389013-1cf6-458b-9b8f-a98202dc9c3a/Description_of_auditors_responsibilities_for_audit.pdf

Αυτή η περιγραφή αποτελεί μέρος της έκθεσης ελεγκτή.

Χρήση αυτής της έκθεσης

Αυτή η έκθεση, περιλαμβανομένης και των γνώμων, ετοιμάστηκε για τα μέλη της εταιρείας ως σώμα και μόνο σύμφωνα με το Άρθρο 391 του περί Εταιρειών Νόμου του 2014 και για κανένα άλλο σκοπό. Δίνοντας αυτές τις γνώμες δεν αποδεχόμαστε και δεν αναλαμβάνουμε ευθύνη για οποιοδήποτε άλλο σκοπό ή προς οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο στη γνώση του οποίου αυτή η έκθεση δυνατόν να περιέλθει εκτός όπου ρητά συμφωνηθεί προηγουμένως γραπτώς από εμάς.

Άλλες υποχρεωτικές αναφορές

Γνώμες επί άλλων θεμάτων που προβλέπει ο περί Εταιρειών Νόμος του 2014

- Έχουμε λάβει όλες τις πληροφορίες και εξηγήσεις τις οποίες θεωρούμε αναγκαίες για σκοπούς του ελέγχου μας.
- Κατά τη γνώμη μας τα λογιστικά αρχεία της Εταιρείας ήταν επαρκή για να επιτρέψουν στις οικονομικές καταστάσεις της εταιρείας να ελεγχθούν άμεσα και κατάλληλα.
- Ο Ισολογισμός της Εταιρείας συνάδει με τα λογιστικά αρχεία.

Άλλα θέματα τα οποία αναφέρονται κατ' εξαίρεση

Αμοιβές και συναλλαγές μελών του Διοικητικού Συμβουλίου

Σύμφωνα με τον περί Εταιρειών Νόμο του 2014 είμαστε υποχρεωμένοι να σας αναφέρουμε αν, κατά την γνώμη μας, οι γνωστοποιήσεις των αμοιβών και συναλλαγών των συμβούλων όπως προσδιορίζεται στα άρθρα 305 μέχρι 312 δεν έχουν γνωστοποιηθεί. Δεν έχουμε να αναφέρουμε οποιοσδήποτε εξαιρέσεις που προκύπτουν από αυτήν την ευθύνη.

Μη Χρηματοοικονομική Κατάσταση προηγούμενου οικονομικού έτους

Είμαστε υποχρεωμένοι να αναφέρουμε αν η εταιρεία δεν έχει γνωστοποιήσει τις πληροφορίες όπως υποχρεούται με βάση των Οδηγιών 5(2) μέχρι 5(7) της Οδηγίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης του 2017 (Γνωστοποίηση Μη-Χρηματοοικονομικών και Ποικιλύμορφων Πληροφοριών από κάποιες μεγάλες επιχειρήσεις και συγκροτήματα) σε σχέση με το προηγούμενο οικονομικό έτος. Δεν έχουμε να αναφέρουμε οτιδήποτε που προκύπτει από αυτήν την υποχρέωση.

Έκθεση αποδοχών προηγούμενου οικονομικού έτους

Είμαστε υποχρεωμένοι να αναφέρουμε αν η εταιρεία δεν έχει γνωστοποιήσει τις πληροφορίες όπως υποχρεούται σύμφωνα με το Άρθρο 1110N του περί Εταιρειών Νόμου του 2014 σε σχέση με το προηγούμενο οικονομικό έτος. Δεν έχουμε να αναφέρουμε οτιδήποτε που προκύπτει από αυτήν την υποχρέωση.

Διορισμός

Διοριστήκαμε από τους συμβούλους στις 2 Απριλίου 2019 για τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2019 και μετέπειτα περιόδους. Η συνολική περίοδος αδιάκοπου διορισμού είναι 3 έτη, που καλύπτουν τα έτη που έληξαν στις 31 Δεκεμβρίου 2019 μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2021.

Kevin Egan
εκ μέρους και για λογαριασμό της
PricewaterhouseCoopers
Εγκεκριμένοι Λογιστές και Νόμιμοι Εγγεγραμμένοι Ελεγκτές
Δουβλίνο
29 Μαρτίου 2022

Οικονομικές Καταστάσεις της Εταιρίας **2021**

Περιεχόμενα

	Σελ.
Κατάσταση Συνολικών Εισοδημάτων της Εταιρίας	296
Ισολογισμός της Εταιρίας	297
Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων της Εταιρίας	298
Κατάσταση Ταμειακών Ροών της Εταιρίας	299
Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις της Εταιρίας	300-312

	Σημ.	2021	2020
		€000	€000
Έσοδα			
Έσοδα από μετοχές	8	27,500	27,500
Έσοδα από ομόλογα	8	13,778	-
Συνολικά έσοδα από επενδύσεις		41,278	27,500
Λοιπά έσοδα	4	6,794	3,515
Συνολικά έσοδα		48,072	31,015
Διοικητικά και άλλα λειτουργικά έξοδα	5	(4,185)	(3,618)
		43,887	27,397
Τόκοι δανειακού κεφαλαίου	13	(14,075)	-
Χρηματοδοτικά έξοδα		(19)	(18)
Πιστωτικές ζημιές χρηματοοικονομικών μέσων	8	(1,136)	-
Αναστροφή απομείωσης/(απομείωση) επένδυσης σε θυγατρική	7	50,000	(252,000)
Κέρδη/(ζημιές) πριν τη φορολογία		78,657	(224,621)
Φορολογία	6	-	-
Κέρδη/(ζημιές) μετά τη φορολογία για το έτος		78,657	(224,621)
Λοιπά συνολικά εισοδήματα			
Λοιπά συνολικά εισοδήματα που δεν πρόκειται να επανακατηγοριοποιηθούν στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων σε μεταγενέστερες περιόδους			
Αποθεματικό εύλογης αξίας (μετοχές)			
Καθαρά κέρδη/(ζημιές) από επενδύσεις σε μετοχές που επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων	8	27,205	(28,829)
Σύνολο λοιπών συνολικών εισοδημάτων που δεν πρόκειται να επανακατηγοριοποιηθούν στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων σε μεταγενέστερες περιόδους		27,205	(28,829)
Λοιπά συνολικά εισοδήματα/(ζημιές) για το έτος		27,205	(28,829)
Συνολικά εισοδήματα/(ζημιές) για το έτος		105,862	(253,450)

Οι σημειώσεις στις σελίδες 300 μέχρι 312 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων της Εταιρίας.

Περιουσιακά στοιχεία		2021	2020
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	Σημ.	€000	€000
Επένδυση σε θυγατρική	7	1,430,000	1,380,000
Επενδύσεις	8	540,610	210,729
		1,970,610	1,590,729
Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία			
Λοιπά περιουσιακά στοιχεία		55	45
Εισπρακτέα από συνδεδόμενα μέρη	10	335	302
		390	347
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων		1,971,000	1,591,076
Ίδια κεφάλαια και υποχρεώσεις			
Ίδια κεφάλαια και αποθεματικά			
Μετοχικό κεφάλαιο	11	44,620	44,620
Αποθεματικό από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	11	594,358	594,358
Αποθεματικό επανεκτίμησης και άλλα αποθεματικά		17,934	(9,271)
Αδιανέμητα κέρδη	12	792,002	740,927
Ίδια κεφάλαια που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας		1,448,914	1,370,634
Λοιποί συμμετοχικοί τίτλοι	11	220,000	220,000
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων και αποθεματικών		1,668,914	1,590,634
Μη βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις			
Δανειακό κεφάλαιο	13	301,661	-
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις			
Τραπεζικά παρατραβήγματα	9	142	127
Άλλα πληρωτέα	14	283	315
		425	442
Σύνολο υποχρεώσεων και ιδίων κεφαλαίων		1,971,000	1,591,076

κ. Ε. Γ. Αράπογλου
Πρόεδρος

κ. Π. Νικολάου
Διευθύνων Σύμβουλος

29 Μαρτίου 2022

Οι σημειώσεις στις σελίδες 300 μέχρι 312 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων της Εταιρίας.

	Μετοχικό κεφάλαιο (Σημ. 11)	Αποθεματικό από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο (Σημ. 11)	Αδιανέμητα κέρδη (Σημ. 12)	Αποθεματικό χρηματοοικονομικών μέσων σε εύλογη αξία (Σημ. 8)	Σύνολο ιδίων κεφαλαίων που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας	Λοιποί συμμετοχικοί τίτλοι (Σημ. 11)	Σύνολο ιδίων κεφαλαίων
	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Υπόλοιπο στις 1 Ιανουαρίου 2020	44,620	1,294,358	293,048	19,558	1,651,584	220,000	1,871,584
Ζημιές μετά τη φορολογία για το έτος	-	-	(224,621)	-	(224,621)	-	(224,621)
Λοιπές συνολικές ζημιές μετά τη φορολογία για το έτος	-	-	-	(28,829)	(28,829)	-	(28,829)
Συνολικές ζημιές μετά τη φορολογία για το έτος	-	-	(224,621)	(28,829)	(253,450)	-	(253,450)
Πληρωμή κουπονιού στους κατόχους χρεογράφων κατηγορίας 1 (Σημ.11)	-	-	(27,500)	-	(27,500)	-	(27,500)
Μείωση αποθεματικού από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	-	(700,000)	700,000	-	-	-	-
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2020/ 1 Ιανουαρίου 2021	44,620	594,358	740,927	(9,271)	1,370,634	220,000	1,590,634
Κέρδη μετά τη φορολογία για το έτος	-	-	78,657	-	78,657	-	78,657
Λοιπά συνολικά κέρδη μετά τη φορολογία για το έτος	-	-	-	27,205	27,205	-	27,205
Συνολικά κέρδη μετά τη φορολογία για το έτος	-	-	78,657	27,205	105,862	-	105,862
Πληρωμή κουπονιού στους κατόχους χρεογράφων κατηγορίας 1 (Σημ.11)	-	-	(27,500)	-	(27,500)	-	(27,500)
Έκτακτη αμυντική εισφορά πάνω στη λογιζόμενη διανομή μερίσματος	-	-	(82)	-	(82)	-	(82)
Σύνολο συναλλαγών με ιδιοκτήτες	-	-	(27,582)	-	(27,582)	-	(27,582)
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2021	44,620	594,358	792,002	17,934	1,448,914	220,000	1,668,914

Οι σημειώσεις στις σελίδες 300 μέχρι 312 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων της Εταιρίας.

Κατάσταση Ταμειακών Ροών της Εταιρίας

για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021

	Σημ.	2021	2020
		€000	€000
Ταμειακές ροές από εργασίες			
Κέρδη/(Ζημιές) πριν την φορολογία		78,657	(224,621)
<i>Αναπροσαρμογές για:</i>			
Έσοδα από μετοχές	8	(27,500)	(27,500)
Έσοδα από ομόλογα	8	(13,778)	-
Πιστωτικές ζημιές άλλων χρηματοοικονομικών μέσων	8	1,136	-
Τόκοι δανειακού κεφαλαίου	13	14,075	-
(Αναστροφή απομείωσης)/απομείωση επένδυσης σε θυγατρική	7	(50,000)	252,000
		2,590	(121)
<i>Αλλαγές στο κεφάλαιο κίνησης:</i>			
Λοιπά περιουσιακά στοιχεία		(10)	328
Εισπρακτέα από συνδεδόμενα μέρη	10	(33)	(302)
Άλλα πληρωτέα	14	(32)	230
Πληρωτέα σε συνδεδόμενα μέρη		-	(130)
Φόροι που πληρώθηκαν		(82)	-
Καθαρή ταμειακή ροή από εργασίες		2,433	5
Ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες			
Έσοδα από μετοχές	8	27,500	27,500
Αγορά ομολόγων	8	(300,000)	-
Έσοδα από ομόλογα		9,966	-
Καθαρή ταμειακή ροή (για)/από επενδυτικές δραστηριότητες		(262,534)	27,500
Ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες			
Πληρωμή κουπονιού στους κατόχους Χρεογράφων Κατηγορίας 1	11	(27,500)	(27,500)
Πληρωμή τόκου δανειακού κεφαλαίου		(9,966)	-
Καθαρές εισπράξεις από έκδοση δανειακού χαρτοφυλακίου (μετά τα έξοδα)	13	297,552	-
Καθαρή ταμειακή ροή από/(για) χρηματοδοτικές δραστηριότητες		260,086	(27,500)
Καθαρή (μείωση)/αύξηση στα μετρητά και αντίστοιχα μετρητών		(15)	5
Μετρητά και αντίστοιχα μετρητών:			
Στην αρχή του έτους		(127)	(132)
Στο τέλος του έτους	9	(142)	(127)

Οι σημειώσεις στις σελίδες 300 μέχρι 312 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων της Εταιρίας.

1. Πληροφορίες για την Εταιρία

Η Bank of Cyprus Holdings Public Limited Company (η 'Εταιρία') συστάθηκε στις 11 Ιουλίου 2016 στην Ιρλανδία, ως δημόσια εταιρία περιορισμένης ευθύνης, με αριθμό εγγραφής 585903 σύμφωνα με την Νομοθεσία για Εταιρίες 2014 της Ιρλανδίας (Νομοθεσία για Εταιρίες 2014). Το εγγεγραμμένο γραφείο της Εταιρίας είναι στο Earlsfort Terrace 10, Δουβλίνο 2, D02 T380, Ιρλανδία.

Η Εταιρία κατέχει το 100% του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας Κύπρου Δημόσια Εταιρία Λτδ (BOC PCL) της οποίας οι κύριες δραστηριότητες, μαζί με τις θυγατρικές της BOC PCL, είναι η παροχή τραπεζικών εργασιών, χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, ασφαλιστικών υπηρεσιών και η διαχείριση και πώληση ακινήτων που αποκτήθηκαν κυρίως ως ανταλλαγή χρεών. Το Διοικητικό Συμβούλιο δεν αναμένει ότι οι δραστηριότητες της Εταιρίας θα αλλάξουν στο εγγύς μέλλον. Η Εταιρία έχει την φορολογική της έδρα στην Κύπρο.

Το Συγκρότημα της Bank of Cyprus Holdings (το 'Συγκρότημα') περιλαμβάνει την Εταιρία, τη θυγατρική BOC PCL και τις θυγατρικές της BOC PCL.

Οι μετοχές της Εταιρίας είναι εισηγμένες και διαπραγματεύονται στο Χρηματιστήριο Αξιών του Λονδίνου (LSE) και στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου (ΧΑΚ).

Οι οικονομικές καταστάσεις της Εταιρίας είναι διαθέσιμες στο εγγεγραμμένο γραφείο της Εταιρίας (Earlsfort Terrace 10, Δουβλίνο 2, D02 T380, Ιρλανδία) και στην ιστοσελίδα του Συγκροτήματος <http://www.bankofcyprus.com> (Group/Σχέσεις Επενδυτών/Οικονομικά Αποτελέσματα).

Οικονομικές καταστάσεις της Εταιρίας

Οι οικονομικές καταστάσεις της Εταιρίας για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021 εγκρίθηκαν για έκδοση με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου στις 29 Μαρτίου 2022. Η Εταιρία εκδίδει επίσης ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, οι οποίες είναι διαθέσιμες στο εγγεγραμμένο γραφείο της Εταιρίας και στην ιστοσελίδα του Συγκροτήματος.

2. Περίληψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών

2.1 Βάση ετοιμασίας

Οι οικονομικές καταστάσεις της Εταιρίας ετοιμάστηκαν με βάση τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) όπως αυτά υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) και τα μέρη της Νομοθεσίας για Εταιρίες 2014 της Ιρλανδίας που ισχύουν για εταιρίες που εφαρμόζουν τα ΔΠΧΑ.

Παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων της Εταιρίας

Οι οικονομικές καταστάσεις της Εταιρίας παρουσιάζονται σε Ευρώ (€) και όλα τα ποσά στρογγυλοποιούνται στην πλησιέστερη χιλιάδα, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά. Το κόμμα χρησιμοποιείται για να διαχωρίζει τις χιλιάδες και η τελεία χρησιμοποιείται για να διαχωρίζει τα δεκαδικά.

2.2 Συνεχιζόμενη δραστηριότητα

Η εκτίμηση της ικανότητας της Εταιρίας να συνεχίσει ως δρώσα οικονομική μονάδα συνάδει με την εκτίμηση του Συγκροτήματος, η οποία παρουσιάζεται στη Σημείωση 3 των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων του Συγκροτήματος για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021.

2. Περίληψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών (συνέχεια)

2.3 Αλλαγές στις λογιστικές πολιτικές και γνωστοποιήσεις

Οι λογιστικές πολιτικές που εφαρμόστηκαν για την ετοιμασία των οικονομικών καταστάσεων της Εταιρίας συνάδουν με αυτές που ακολουθήθηκαν για την ετοιμασία των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων του Συγκροτήματος, περίληψη των οποίων παρουσιάζεται στη Σημείωση 2 των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων του Συγκροτήματος για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021.

Επιπρόσθετα, εφαρμόστηκαν και οι ακόλουθες πολιτικές:

Επένδυση σε θυγατρική

Η επένδυση σε θυγατρική επιμετρείται στο κόστος μείον απομείωση.

Η Εταιρία αξιολογεί κατά περιόδους τη δυνατότητα ανάκτησης της επένδυσης σε θυγατρική όποτε υπάρχουν ενδείξεις απομείωσης. Οι ενδείξεις απομείωσης αξίας περιλαμβάνουν παράγοντες όπως μείωση των εσόδων, τα κέρδη ή τις ταμειακές ροές της θυγατρικής ή σημαντικές δυσμενείς αλλαγές στην οικονομική ή την πολιτική σταθερότητα της χώρας στην οποία δραστηριοποιείται η θυγατρική, που μπορεί να υποδεικνύουν ότι η λογιστική αξία της θυγατρικής μπορεί να μην είναι ανακτήσιμη. Αν τα γεγονότα και οι συνθήκες δείχνουν ότι η αξία της επένδυσης στη θυγατρική μπορεί να έχει απομειωθεί, η Εταιρία προσδιορίζει την ανακτήσιμη αξία της επένδυσης στη θυγατρική ως το μεγαλύτερο μεταξύ της εύλογης αξίας μείον το κόστος πώλησης και της αξίας λόγω χρήσης. Η αξία λόγω χρήσης υπολογίζεται λαμβάνοντας υπόψη τις μελλοντικές ταμειακές εισροές και εκροές που θα προκύψουν από τη συνεχή χρήση του περιουσιακού στοιχείου, εφαρμόζοντας το κατάλληλο προεξοφλητικό επιτόκιο.

Αν η ανακτήσιμη αξία είναι χαμηλότερη από τη λογιστική αξία της θυγατρικής, αναγνωρίζεται ζημιά απομείωσης ίση με το ποσό που η λογιστική αξία υπερβαίνει την ανακτήσιμη αξία. Στις περιπτώσεις όπου η ανακτήσιμη αξία είναι μεγαλύτερη της λογιστικής αξίας της επένδυσης σε θυγατρική, η απομείωση που αναγνωρίστηκε από την Εταιρία σε προηγούμενες περιόδους αναστρέφεται στο βαθμό όπου η λογιστική αξία της επένδυσης, κατά την ημερομηνία αναστροφής, δεν υπερβαίνει τη λογιστική αξία που θα υφίστατο αν η απομείωση δεν είχε αναγνωριστεί σε προηγούμενα έτη.

Περισσότερες πληροφορίες για τον προσδιορισμό της ανακτήσιμης αξίας της επένδυσης στη θυγατρική παρουσιάζονται στη Σημείωση 7.

Οι λογιστικές πολιτικές που εφαρμόστηκαν συνάδουν με αυτές του προηγούμενου οικονομικού έτους, εκτός από την υιοθέτηση νέων και τροποποιημένων προτύπων και διερμηνειών τα οποία περιγράφονται στη Σημείωση 2.2 των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων του Συγκροτήματος για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021, τα οποία δεν είχαν οποιαδήποτε επίδραση στις οικονομικές καταστάσεις της Εταιρίας.

3. Σημαντικές κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές

Η ετοιμασία των οικονομικών καταστάσεων της Εταιρίας απαιτεί όπως το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρίας και η διοίκηση να προβαίνουν σε κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές, οι οποίες μπορεί να έχουν ουσιώδη επίδραση στα ποσά που αναγνωρίζονται στις οικονομικές καταστάσεις της Εταιρίας και στις σχετικές γνωστοποιήσεις καθώς και τις γνωστοποιήσεις για ενδεχόμενες υποχρεώσεις. Η αβεβαιότητα σε σχέση με αυτές τις παραδοχές και εκτιμήσεις μπορεί να οδηγήσει σε αποτελέσματα τα οποία απαιτούν σημαντική προσαρμογή στη λογιστική αξία των περιουσιακών στοιχείων ή των υποχρεώσεων που επηρεάζονται σε μελλοντικές περιόδους. Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει κάνει τις ακόλουθες εκτιμήσεις και παραδοχές:

Εύλογη αξία επενδύσεων

Η καλύτερη απόδειξη της εύλογης αξίας είναι η τιμή διαπραγμάτευσης σε μια ενεργή αγορά. Αν η αγορά στην οποία διαπραγματεύεται ένα χρηματοοικονομικό μέσο δεν είναι ενεργή, τότε χρησιμοποιείται μια μέθοδος αποτίμησης. Η πλειοψηφία των μεθόδων αποτίμησης που χρησιμοποιούνται από την Εταιρία βασίζεται αποκλειστικά σε παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς με αποτέλεσμα η αποτίμηση της εύλογης αξίας να είναι αρκετά αξιόπιστη.

Ωστόσο, συγκεκριμένα χρηματοοικονομικά μέσα αποτιμούνται με βάση μεθόδους που χρησιμοποιούν ένα ή περισσότερα σημαντικά δεδομένα τα οποία δεν είναι παρατηρήσιμα. Οι μέθοδοι αποτίμησης που βασίζονται σε μη παρατηρήσιμα δεδομένα απαιτούν περισσότερη κρίση από πλευράς της διοίκησης για τον υπολογισμό της εύλογης αξίας, σε σχέση με αυτή που απαιτείται για μεθόδους που στηρίζονται αποκλειστικά σε παρατηρήσιμα δεδομένα.

3. Σημαντικές κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές (συνέχεια)

Εύλογη αξία επενδύσεων (συνέχεια)

Οι μέθοδοι αποτίμησης που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό της εύλογης αξίας περιλαμβάνουν συγκρίσεις με παρόμοια χρηματοοικονομικά μέσα για τα οποία υπάρχουν παρατηρήσιμες τιμές, χρησιμοποίηση μοντέλων προεξοφλημένων ταμειακών ροών και άλλες μεθόδους αποτίμησης που χρησιμοποιούνται συνήθως από τους συμμετέχοντες στην αγορά. Οι μέθοδοι αποτίμησης περιλαμβάνουν παραδοχές που θα χρησιμοποιούσαν άλλοι συμμετέχοντες στην αγορά καθώς και παραδοχές για την καμπύλη απόδοσης επιτοκίων, τις συναλλαγματικές ισοτιμίες, τις μεταβλητότητες και το ρυθμό αθέτησης οφειλών. Κατά την αποτίμηση μέσω με τη μέθοδο σύγκρισης με άλλα παρόμοια μέσα, η διοίκηση λαμβάνει υπόψη τη λήξη, τη δομή και τη διαβάθμιση του μέσου το οποίο χρησιμοποιείται ως συγκρίσιμο.

Η Εταιρία χρησιμοποιεί μόνο μοντέλα που βασίζονται σε μη παρατηρήσιμα δεδομένα για την αποτίμηση συγκεκριμένων μη εισηγμένων μετοχών. Σε αυτές τις περιπτώσεις γίνονται εκτιμήσεις για να ληφθούν υπόψη αβεβαιότητες στις εύλογες αξίες που προκύπτουν από την έλλειψη δεδομένων της αγοράς, όπως για παράδειγμα η έλλειψη ρευστότητας. Μη παρατηρήσιμα δεδομένα που χρησιμοποιούνται σε αποτιμήσεις είναι εκ φύσεως αβέβαια διότι υπάρχουν ελάχιστα ή καθόλου διαθέσιμα στοιχεία στην αγορά για να καθορίσουν αν μια συναλλαγή έχει διεκπεραιωθεί σε καθαρή εμπορική βάση κάτω από κανονικές επιχειρηματικές συνθήκες. Τα μη παρατηρήσιμα δεδομένα καθορίζονται βάσει των καλύτερων διαθέσιμων πληροφοριών.

Περισσότερες πληροφορίες για την εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων της Εταιρίας παρουσιάζονται στη Σημείωση 15.

Έλεγχος απομείωσης της επένδυσης σε θυγατρική εταιρία

Η Εταιρία επιμετρά την επένδυση σε θυγατρική εταιρία σε κόστος και αξιολογεί για απομείωση στην αξία όποτε υπάρχουν ενδείξεις απομείωσης σε κάθε ημερομηνία αναφοράς. Κατά τον έλεγχο απομείωσης η λογιστική αξία της επένδυσης συγκρίνεται με την ανακτήσιμη αξία της επένδυσης. Η ανακτήσιμη αξία της επένδυσης στη θυγατρική εταιρία καθορίζεται ως το μεγαλύτερο μεταξύ της εύλογης αξίας και της αξίας λόγω χρήσης. Στις περιπτώσεις όπου η ανακτήσιμη αξία είναι μεγαλύτερη της λογιστικής αξίας της επένδυσης σε θυγατρική, η απομείωση που αναγνωρίστηκε από την Εταιρία σε προηγούμενες περιόδους αναστρέφεται όπως εξηγείται στην Σημείωση 2.3. Περισσότερες πληροφορίες για την ανακτήσιμη αξία της επένδυσης στη θυγατρική εταιρία παρουσιάζονται στη Σημείωση 7.

4. Λοιπά έσοδα

	2021	2020
	€000	€000
Διοικητικές συμβουλευτικές υπηρεσίες (Σημ. 16 (ii))	1,310	1,138
Έξοδα και αμοιβές που αποζημιώθηκαν (Σημ. 16 (ii))	5,484	2,377
	6,794	3,515

5. Διοικητικά και άλλα λειτουργικά έξοδα

	2021	2020
	€000	€000
Αμοιβές συμβούλων (Σημ. 16 (iv))	1,250	1,089
Ασφάλειες	1,805	1,544
Συμβουλευτικές και άλλες επαγγελματικές αμοιβές	668	410
Έξοδα χρηματιστηρίου	287	283
Αμοιβές ελεγκτών	243	231
Άλλα έξοδα	(68)	61
	4,185	3,618

5. Διοικητικά και άλλα λειτουργικά έξοδα (συνέχεια)

Οι πιο πάνω αμοιβές ελεγκτών περιλαμβάνουν αμοιβές των ανεξάρτητων ελεγκτών (PwC Ιρλανδίας) ύψους €30 χιλ. (μη συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ) για τις ελεγκτικές υπηρεσίες των οικονομικών καταστάσεων της Εταιρίας (2020: €30 χιλ. μη συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ) και €100 χιλ. (μη συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ) για τις ελεγκτικές υπηρεσίες των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της Εταιρίας (2020: €100 χιλ. μη συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ). Οι συμβουλευτικές και άλλες επαγγελματικές αμοιβές πιο πάνω δεν περιλαμβάνουν αμοιβές των ανεξάρτητων ελεγκτών της Εταιρίας.

Η Εταιρία δεν εργοδοτούσε υπαλλήλους κατά τη διάρκεια των ετών 2021 και 2020.

6. Φορολογία

Η συμφιλίωση της φορολογίας εισοδήματος με τα κέρδη/(ζημιές) πριν τη φορολογία όπως εκτιμάται με βάση τους ισχύοντες φορολογικούς συντελεστές παρουσιάζεται πιο κάτω:

	2021	2020
	€000	€000
Κέρδη/(ζημιές) πριν τη φορολογία	78,657	(224,621)
Φορολογία με τους κανονικούς συντελεστές στην Κύπρο	9,832	(28,078)
Φορολογική επίδραση:		
- δαπανών που δεν εκπίπτουν για σκοπούς φορολογίας	541	31,830
- εσόδων που δεν φορολογούνται	(10,373)	(3,752)
	-	-

Η εταιρική φορολογία στην Κύπρο υπολογίζεται με συντελεστή 12.5% στο φορολογητέο εισόδημα (2020: 12.5%).

7. Επένδυση σε θυγατρική

	2021	2020
	€000	€000
1 Ιανουαρίου	1,380,000	1,632,000
Αναστροφή απομείωσης/(απομείωση) επένδυσης σε θυγατρική	50,000	(252,000)
31 Δεκεμβρίου	1,430,000	1,380,000

Η επένδυση στη θυγατρική αντιπροσωπεύει την 100% επένδυση στο μετοχικό κεφάλαιο της BOC PCL, εταιρίας εγγεγραμμένης στην Κύπρο και οι δραστηριότητές της παρουσιάζονται στη Σημείωση 1. Το εγγεγραμμένο της γραφείο είναι στην Στασίνου 51, 2002, Στρόβολος, Λευκωσία, Κύπρος.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2021, η Εταιρία προέβει σε εκτίμηση της λογιστικής αξίας της επένδυσης σε θυγατρική με αποτέλεσμα την μερική αναστροφή της απομείωσης που αναγνωρίστηκε σε προηγούμενα έτη, ύψους €50,000 χιλ. (2020: απομείωση ύψους €252,000 χιλ.).

Η εκτίμηση περιλάμβανε τον προσδιορισμό της ανακτήσιμης αξίας της επένδυσης στη θυγατρική ως το μεγαλύτερο ποσό μεταξύ της εύλογης αξίας μείον το κόστος πώλησης και της αξίας λόγω χρήσης. Ενώ η ανακτήσιμη αξία, που βασίστηκε στην αξία λόγω χρήσης, υπερβαίνει τη κεφαλαιοποίηση της αγοράς στις 31 Δεκεμβρίου 2021, η πεισμένη τιμή μετοχής είναι το αποτέλεσμα του υποτονικού τραπεζικού περιβάλλοντος στο οποίο η οντότητα λειτουργεί, σε συνάρτηση με άλλους συγκεκριμένους παράγοντες που επηρεάζουν την ρευστότητα των μετοχών. Συγκριτικά με τις 31 Δεκεμβρίου 2020, η αξία λόγω χρήσης υπερβαίνει την λογιστική αξία κατά €50,000 χιλ. Η αύξηση της αξίας λόγω χρήσης οφείλεται κυρίως στην πραγματική απόδοση της BOC PCL, η οποία ήταν καλύτερη σε σχέση με τις αρχικές εκτιμήσεις, στις αναθεωρημένες βέλτιστες δυνατές εκτιμήσεις της διοίκησης για τα μελλοντικά βραχυπρόθεσμα και μεσοπρόθεσμα κέρδη της BOC PCL και στον καθαρό αντίκτυπο ορισμένων αναθεωρημένων μακροπρόθεσμων παραδοχών.

7. Επένδυση σε θυγατρική (συνέχεια)

Σε μελλοντικές περιόδους, η αξία λόγω χρήσης μπορεί να αυξηθεί ή να μειωθεί αναλόγως της επίδρασης των αλλαγών των στοιχείων που χρησιμοποιούνται στο μοντέλο. Πιο κάτω αναλύονται τα σημαντικότερα στοιχεία του μοντέλου, βασιζόμενα σε παράγοντες που παρατηρήθηκαν κατά το τέλος του έτους. Οι παράγοντες που θα μπορούσαν να μεταβάλουν την αξία λόγω χρήσης της επένδυσης και να οδηγήσουν σε αναγνώριση απομείωσης είναι βραχυπρόθεσμη χαμηλή απόδοση της BOC PCL, αλλαγή στις εποπτικές κεφαλαιακές απαιτήσεις ή αύξηση της αβεβαιότητας των μακροοικονομικών συνθηκών και των μελλοντικών επιδόσεων της BOC PCL με επακόλουθο χαμηλότερη εκτίμηση για το μελλοντικό ρυθμό ανάπτυξης ενεργητικού ή της μελλοντικής κερδοφορίας. Μια αύξηση στο προεξοφλητικό επιτόκιο θα μπορούσε να οδηγήσει σε μια μείωση της αξίας λόγω χρήσης και μιας απομείωσης.

Αν η λογιστική αξία είναι υψηλότερη της αξίας λόγω χρήσης τότε αναγνωρίζεται ζημιά απομείωσης.

Για να προσδιοριστεί η αξία λόγω χρήσης της επένδυσης στη θυγατρική, οι μελλοντικές ταμειακές ροές που θα προκύψουν από τη συνεχιζόμενη χρήση του περιουσιακού στοιχείου εκτιμήθηκαν με τη χρήση ενός μοντέλου προεξόφλησης μερισμάτων, το οποίο βασίστηκε στο χρηματοοικονομικό πλάνο μέχρι το 2025, το οποίο εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο και προβλέψεις που υπολογίστηκαν με προεκβολή μετά το 2025 μέχρι το 2029. Οι βασικές παραδοχές και παράγοντες που λήφθηκαν υπόψη περιλαμβάνουν:

- Προβλεπόμενη ανάπτυξη στον καθαρό δανεισμό, προβλεπόμενη αύξηση των εσόδων χωρίς τόκους που βασίζεται στην ιστορική εμπειρία του Συγκροτήματος, στρατηγικές προτεραιότητες και κατεύθυνση και προεκτάθηκε τα τελευταία χρόνια, λαμβάνοντας υπόψη τις μακροοικονομικές προβλέψεις καθώς και τους βασικούς δείκτες επίδοσης (KPIs) του Συγκροτήματος.
- Χρέωση απομείωσης με βάση την ιστορική εμπειρία και τις προβλεπόμενες γενικές μακροοικονομικές προοπτικές. Λαμβάνεται επίσης υπόψη η αναμενόμενη αναλογία κάλυψης ΜΕΔ.
- Το λειτουργικό κόστος επηρεάζεται από πρωτοβουλίες εξοικονόμησης κόστους και προβλεπόμενο λειτουργικό μοντέλο. Για την περίοδο μετά το 2025, αυτό λαμβάνει υπόψη τις προβλεπόμενες μακροοικονομικές μεταβλητές όπως ο Δείκτης Τιμών Καταναλωτών (ΔΤΚ) και τη διατήρηση λογικής αναλογία κόστους προς έσοδα.
- Προβλέψεις καταθέσεων και εκδόσεων/εξοφλήσεων με βάση τις ανάγκες χρηματοδότησης ρευστότητας του Συγκροτήματος καθώς και τις προβλεπόμενες απαιτήσεις ιδίων κεφαλαίων και επιλέξιμων υποχρεώσεων (MREL).
- Κεφαλαιακές απαιτήσεις: Βασίστηκε στις τρέχουσες ελάχιστες κανονιστικές απαιτήσεις με αναπροσαρμογή για ήδη αναγνωρισμένες αλλαγές, όπως της σταδιακής εφαρμογής του επιπρόσθετου κεφαλαιακού αποθέματος ασφαλείας (O-SII) και μετά έγινε παραδοχή ότι παραμένουν στο ίδιο επίπεδο καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου, και ενσωματώθηκε ένα επιπρόσθετο απόθεμα κεφαλαίου πάνω από τις ελάχιστες κεφαλαιακές απαιτήσεις.

Οι παραδοχές βασίστηκαν σε εσωτερική και εξωτερική πληροφόρηση, συμπεριλαμβανομένης της πραγματικής και ιστορικών δεδομένων απόδοσης του Συγκροτήματος, τους κύριους στόχους της στρατηγικής του Συγκροτήματος καθώς και του μακροοικονομικού περιβάλλοντος στην Κύπρο. Από το έτος 2030 και μετέπειτα, έχει ληφθεί υπόψη στην αποτίμηση ένα τελικό επιτόκιο ανάπτυξης. Το επιτόκιο ανάπτυξης καθορίστηκε με βάση τη μακροπρόθεσμη ανάπτυξη της οικονομίας, λαμβάνοντας υπόψη τις προβλέψεις του ρυθμού ανάπτυξης του κυπριακού ΑΕΠ και τι αναμένουν οι αναλυτές (brokers consensus). Χρησιμοποιήθηκε μακροπρόθεσμο επιτόκιο ανάπτυξης ύψους 2% (2020: 2%), και δεν υπερβαίνει τον σχετικό μακροπρόθεσμο μέσο ρυθμό ανάπτυξης της οικονομίας στην οποία δραστηριοποιείται.

Ένα κατάλληλο προεξοφλητικό επιτόκιο έχει χρησιμοποιηθεί, το οποίο αντικατοπτρίζει το υπολογιζόμενο κόστος κεφαλαίου, ύψους 11,5% (2020: 11,5%) το οποίο καθορίστηκε βάσει του μοντέλου CAPM και τι αναμένουν οι αναλυτές (brokers consensus), που λαμβάνει υπόψη τους διάφορους κινδύνους.

Η επίδραση των αλλαγών στο επιτόκιο ανάπτυξης και στο προεξοφλητικό επιτόκιο αναφορικά με την λογιστική αξία της επένδυσης αξιολογήθηκαν από την Διοίκηση:

- Αύξηση 1% στο προεξοφλητικό επιτόκιο θα επιφέρει επιπρόσθετη απομείωση ύψους €173,000 χιλ. (2020: €184,000 χιλ.).
- Μείωση 1% στο προεξοφλητικό επιτόκιο θα επιφέρει επιπρόσθετη αναστροφή απομείωσης ύψους €217,000 χιλ. (2020: €231,000 χιλ.).
- Αύξηση 1% στο μακροπρόθεσμο επιτόκιο ανάπτυξης θα επιφέρει επιπρόσθετη αναστροφή απομείωσης ύψους €29,000 χιλ. (2020: €31,000 χιλ.).
- Μείωση 1% στο μακροπρόθεσμο επιτόκιο ανάπτυξης θα επιφέρει επιπρόσθετη απομείωση ύψους €23,000 χιλ. (2020: €25,000 χιλ.).

8. Επενδύσεις

	2021	2020
	€000	€000
Μετοχές στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων (Σημ. 16 (vi))	237,934	210,729
Ομόλογα σε αποσβεσμένο κόστος (Σημ. 16 (vii))	302,676	-
	540,610	210,729

Μετοχές

Το Δεκέμβριο 2018, η Εταιρία έκδωσε Χρεόγραφα Πρόσθετου Κεφαλαίου Κατηγορίας 1 (Χρεόγραφα Κεφαλαίου 1) ύψους €220,000 χιλ. (Σημ. 11). Την ίδια ημερομηνία, η Εταιρία και η BOC PCL εισήλθαν σε συμφωνία σύμφωνα με την οποία τα συνολικά έσοδα από την έκδοση των χρεογράφων κεφαλαίου, τα οποία ανήλθαν στις €220,000 χιλ., χορηγήθηκαν υπό μορφή δανείου από την Εταιρία στην BOC PCL (το 'Δάνειο') υπό όρους ουσιαστικά πανομοιότυπους με τους όρους και τις προϋποθέσεις των Χρεογράφων Κεφαλαίου 1 της Εταιρίας. Το Δάνειο δεν είναι εξασφαλισμένο και αποτελεί υποχρέωση μειωμένης εξασφάλισης της BOC PCL. Το επιτόκιο ανέρχεται σε 12.50% και είναι πληρωτέο σε εξαμηνιαία βάση. Η BOC PCL έχει την ευχέρεια να ακυρώσει τις πληρωμές επιτοκίου για απεριόριστο χρονικό διάστημα, και σε μη συσσωρευτική βάση, ενώ υπό συγκεκριμένες συνθήκες το επιτόκιο υπόκειται σε υποχρεωτική ακύρωση. Το Δάνειο είναι αορίστου διάρκειας και δεν έχει καθορισμένη ημερομηνία αποπληρωμής αλλά μπορεί να εξοφληθεί (στο σύνολο του αλλά όχι εν μέρει) κατά την επιλογή της BOC PCL κατά την πέμπτη επέτειο της ημερομηνίας έκδοσης και κάθε επόμενη πέμπτη επέτειο. Το Δάνειο κατηγοριοποιήθηκε ως μετοχές στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων. Κατά τη διάρκεια του έτους που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021 έσοδα ύψους €27,500 χιλ. (2020: €27,500 χιλ.) έχουν αναγνωριστεί στην κατάσταση αποτελεσμάτων σε σχέση με αυτές τις επενδύσεις.

Η εύλογη αξία των μετοχικών τίτλων που κατέχει η Εταιρία προσδιορίζεται με βάση μοντέλα στα οποία όλα τα στοιχεία που επηρεάζουν σημαντικά την εύλογη αξία είναι βασισμένα σε παρατηρήσιμα στοιχεία της αγοράς. Οι μετοχές είναι χρηματοοικονομικά μέσα των οποίων η εύλογη αξία κατηγοριοποιείται στο Επίπεδο 2 της ιεραρχίας της εύλογης αξίας.

Δεν υπήρχε επαναταξινόμηση επενδύσεων από και προς το Επίπεδο 2 κατά το έτος 2021 και 2020.

Κατά το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021, κέρδος ύψους €27,205 χιλ. (2020: ζημιά ύψους €28,829 χιλ.) έχει αναγνωριστεί στα λοιπά συνολικά εισοδήματα σε σχέση με την επιμέτρηση σε εύλογη αξία αυτών των επενδύσεων.

Ομόλογα

Τον Απρίλιο 2021, η Εταιρία προχώρησε με έκδοση Ομολόγου Δευτεροβάθμιου Κεφαλαίου μειωμένης εξασφάλισης ύψους €300,000 χιλ. (το 'Νέο Ομόλογο Δευτεροβάθμιου Κεφαλαίου') (Σημ. 13) και αμέσως μετά, η Εταιρία και η BOC PCL υπέγραψαν συμφωνία, σύμφωνα με την οποία η Εταιρία δάνεισε στη BOC PCL το σύνολο των εσόδων της έκδοσης του Νέου Ομολόγου Δευτεροβάθμιου Κεφαλαίου ύψους €300,000 χιλ. (το 'Ομολογιακό Δάνειο Δευτεροβάθμιου Κεφαλαίου'), με ουσιαστικά τους ίδιους όρους με τους όρους και τις προϋποθέσεις του Νέου Ομολόγου Δευτεροβάθμιου Κεφαλαίου. Το ομόλογο φέρει ετήσιο επιτόκιο ύψους 6.625%. Ο τόκος επί του ομολόγου θα καταβάλλεται ετησίως αναδρομικά και θα επανακαθορισθεί στις 23 Οκτωβρίου 2026 στο πενταετές επιτόκιο swap rate που θα είναι σε ισχύ προσαυξημένο κατά 6.902% ετησίως μέχρι τις 23 Οκτωβρίου 2031, πληρωτέο ετησίως. Το ομόλογο λήγει στις 23 Οκτωβρίου 2031. Η BOC PCL έχει το δικαίωμα πρόωρης εξόφλησης του Ομολογιακού Δανείου Δευτεροβάθμιου Κεφαλαίου οποιαδήποτε μέρα κατά τη διάρκεια της περιόδου των έξι μηνών από τις 23 Απριλίου 2026 μέχρι τις 23 Οκτωβρίου 2026. Το Ομολογιακό Δάνειο Δευτεροβάθμιου Κεφαλαίου κατηγοριοποιήθηκε ως ομόλογο σε αποσβεσμένο κόστος. Κατά το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021, κέρδος ύψους €13,778 χιλ. (2020: μηδέν) έχει αναγνωριστεί στην κατάσταση αποτελεσμάτων σε σχέση με αυτό το ομόλογο. Στις 31 Δεκεμβρίου 2021, το Ομολογιακό Δάνειο Δευτεροβάθμιου Κεφαλαίου κατηγοριοποιήθηκε στο Στάδιο 1 για σκοπούς Πιστωτικών Ζημιών (ECL) και ποσό ύψους €1,136 χιλ. που σχετίζονται με τις Πιστωτικές Ζημιές (ECL) δώδεκα μηνών έχουν αναγνωριστεί σαν πιστωτικές ζημιές για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021.

9. Υπόλοιπα τραπεζών

Τα υπόλοιπα τραπεζών περιλαμβάνουν τα ακόλουθα για σκοπούς της κατάστασης ταμειακών ροών:

	2021	2020
	€000	€000
Τραπεζικά παρατραβήγματα (Σημ. 16 (v))	142	127

10. Εισπρακτέα από συνδεδόμενα μέρη

	2021	2020
	€000	€000
Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία		
Εισπρακτέα από συνδεδόμενα μέρη (Σημ. 16 (v))	335	302

Τα πιο πάνω υπόλοιπα αντιπροσωπεύουν τη μέγιστη έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο κατά την ημερομηνία του ισολογισμού.

11. Μετοχικό κεφάλαιο

	2021		2020	
	Αριθμός μετοχών (χιλ.)	€000	Αριθμός μετοχών (χιλ.)	€000
<i>Εγκεκριμένο</i>				
Συνήθεις μετοχές €0.10 η κάθε μία	10,000,000	1,000,000	10,000,000	1,000,000
<i>Εκδοθέν και πλήρως πληρωμένο</i>				
Συνήθεις μετοχές €0.10 η κάθε μία	446,200	44,620	446,200	44,620

Η Εταιρία δεν παρείχε οποιανδήποτε οικονομική βοήθεια που επιτρέπεται με βάση το άρθρο 82 της Νομοθεσίας για Εταιρίες 2014 της Ιρλανδίας για την αγορά των μετοχών της.

Εγκεκριμένο και εκδοθέν μετοχικό κεφάλαιο

Όλες οι εκδομένες μετοχές είναι πλήρως αποπληρωμένες και φέρουν τα ίδια δικαιώματα.

Δεν υπήρχαν αλλαγές στο εγκεκριμένο και εκδοθέν μετοχικό κεφάλαιο κατά τα έτη που έληξαν στις 31 Δεκεμβρίου 2021 και 2020.

Αποθεματικό από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο

2021

Δεν υπήρχαν αλλαγές στο αποθεματικό από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο κατά το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021.

2020

Η Εταιρία μετά από σχετική απόφαση των μετόχων της στην Ετήσια Γενική Συνέλευση το Μάιο 2020 και αφού έλαβε έγκριση από την ΕΚΤ το Σεπτέμβριο 2020 και το Ανώτατο Δικαστήριο της Ιρλανδίας (σύμφωνα με το άρθρο 85(1) του περί Εταιριών Νόμου 2014 της Ιρλανδίας), εφάρμοσε διαδικασία μείωσης κεφαλαίου το Νοέμβριο 2020, η οποία είχε ως αποτέλεσμα την επαναταξινόμηση ποσού ύψους €700 εκ. του αποθεματικού από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο της Εταιρείας ως διανεμητέα αποθεματικά (ίδια κεφάλαια).

Δικαίωμα Προαίρεσης Αγοράς Μετοχών

Σε συνέχεια της σύστασης της Εταιρίας και τον καθορισμό της ως τη νέα μητρική εταιρία του Συγκροτήματος τον Ιανουάριο 2017, το Μακροπρόθεσμο Σχέδιο Παροχής Κινήτρων αντικαταστάθηκε από το Σχέδιο Δικαιωμάτων Προαίρεσης Αγοράς Μετοχών το οποίο λειτουργεί στο επίπεδο της Εταιρίας. Το Σχέδιο Δικαιωμάτων Προαίρεσης Αγοράς Μετοχών είναι πανομοιότυπο με το Μακροπρόθεσμο Σχέδιο Παροχής Κινήτρων, εκτός από το γεγονός ότι ο αριθμός μετοχών της Εταιρίας που θα εκδοθούν από την εξάσκηση των δικαιωμάτων του Σχεδίου Δικαιωμάτων

11. Μετοχικό κεφάλαιο (συνέχεια)

Δικαίωμα Προαίρεσης Αγοράς Μετοχών (συνέχεια)

Προαίρεσης Αγοράς Μετοχών της Εταιρίας δεν θα υπερβαίνει τις 8,922,945 συνήθεις μετοχές ονομαστικής αξίας €0.10 η κάθε μια και η τιμή εξάσκησης έχει καθοριστεί σε €5.00 κατά μετοχή. Η ημερομηνία εξάσκησης των δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών επεκτάθηκε για περίοδο μεταξύ 4-10 ετών μετά από την ημερομηνία παραχώρησής τους.

Από την ημερομηνία αντικατάστασης του Μακροπρόθεσμου Σχεδίου Παροχής Κινήτρων από το Σχέδιο Δικαιωμάτων Προαίρεσης Αγοράς Μετοχών στο επίπεδο της Εταιρίας, δεν παραχωρήθηκαν οποιαδήποτε δικαιώματα προαίρεσης αγοράς μετοχών. Οποιοσδήποτε μετοχές που σχετίζονται με το Σχέδιο Δικαιωμάτων Προαίρεσης Αγοράς Μετοχών φέρουν δικαιώματα αναφορικά με τον έλεγχο της Εταιρίας, τα οποία μπορούν να ασκηθούν μόνο απευθείας από τον υπάλληλο.

Λοιποί συμμετοχικοί τίτλοι

	2021	2020
	€000	€000
Χρεόγραφα Πρόσθετου Κεφαλαίου Κατηγορίας 1	220,000	220,000

Τον Δεκέμβριο 2018 η Εταιρία έκδωσε Χρεόγραφα Πρόσθετου Κεφαλαίου Κατηγορίας 1 (Χρεόγραφα Κεφαλαίου 1) ύψους €220 εκατ. Τα Χρεόγραφα Κεφαλαίου 1 δεν είναι εξασφαλισμένα και αποτελούν υποχρέωση μειωμένης εξασφάλισης της Εταιρίας. Το κουπόνι ανέρχεται σε 12.50% και είναι πληρωτέο σε εξαμηνιαία βάση. Κατά τη διάρκεια του έτους που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021 έχουν γίνει δύο πληρωμές κουπονιών στους κατόχους Χρεογράφων Κατηγορίας 1 συνολικού ποσού ύψους €27,500 χιλ. (2020: €27,500 χιλ.) και έχουν αναγνωρισθεί στα αδιανέμητα κέρδη. Η Εταιρία έχει την ευχέρεια να ακυρώσει τις πληρωμές κουπονιού για απεριόριστο χρονικό διάστημα, και σε μη συσσωρευτική βάση, ενώ υπό συγκεκριμένες συνθήκες το κουπόνι υπόκειται σε υποχρεωτική ακύρωση. Τα Χρεόγραφα Κεφαλαίου 1 είναι αορίστου διάρκειας και δεν έχουν καθορισμένη ημερομηνία αποπληρωμής αλλά μπορούν να εξοφληθούν (στο σύνολο τους αλλά όχι εν μέρει) κατά την επιλογή της Εταιρίας κατά την πέμπτη επέτειο της ημερομηνίας έκδοσης και κάθε επόμενη πέμπτη επέτειο υπό την προϋπόθεση της λήψης έγκρισης του επόπτη. Τα Χρεόγραφα Κεφαλαίου 1 είναι εισηγμένα για διαπραγμάτευση στην αγορά Euro Multilateral Trading Facility (MTF) του Χρηματιστηρίου του Λουξεμβούργου.

12. Αδιανέμητα κέρδη

Για σκοπούς διανομής μερίσματος, τα αδιανέμητα κέρδη στο επίπεδο της Εταιρίας, είναι το μόνο αποθεματικό που είναι διανεμητέο.

Εταιρίες, φορολογικοί κάτοικοι Κύπρου, που δεν διανέμουν τουλάχιστον το 70% των κερδών τους μετά τη φορολογία όπως προσδιορίζονται από τον περί Εκτάκτου Εισφοράς για την Άμυνα Νόμο κατά τη διάρκεια των δύο ετών από το τέλος του φορολογικού έτους στο οποίο τα κέρδη αναφέρονται, θα θεωρείται πως έχουν διανέμει αυτό το ποσό ως μέρισμα. Έκτακτη αμυντική εισφορά προς 17% είναι πληρωτέα πάνω σε αυτή τη λογιζόμενη διανομή μερίσματος στην έκταση που οι μέτοχοι για σκοπούς λογιζόμενης διανομής μερίσματος κατά το τέλος της περιόδου των δύο ετών από το τέλος του φορολογικού έτους στο οποίο τα κέρδη αναφέρονται, είναι φορολογικοί κάτοικοι Κύπρου ή άτομα που έχουν κατοικία την Κύπρο. Από την 1 Μαρτίου 2019, η λογιζόμενη διανομή μερίσματος υπόκειται σε 1.70% συνεισφορά στο Γενικό Σύστημα Υγείας (ΓΕΣΥ), αυξημένη συνεισφορά σε 2.65% από 1 Μαρτίου 2020, με εξαίρεση την περίοδο από Απρίλιο 2020 μέχρι Ιούνιο 2020 που η συνεισφορά ανήλθε σε 1.70%.

Το ποσό της λογιζόμενης διανομής μερίσματος μειώνεται με οποιοδήποτε πραγματικό μέρισμα έχει πληρωθεί για το έτος στο οποίο αναφέρονται τα κέρδη.

Αυτή η έκτακτη εισφορά για την άμυνα καταβάλλονται από την Εταιρία για λογαριασμό των μετόχων της. Κατά το 2021, η έκτακτη εισφορά άμυνας στη λογιζόμενη διανομή μερίσματος ύψους €82 χιλ. (2020: €1 χιλ.) καταβλήθηκε από την Εταιρία.

13. Δανειακό κεφάλαιο

	Συμβατικό επιτόκιο	2021		2020	
		€000	€000	€000	€000
		Ονομαστική αξία	Λογιστική αξία	Ονομαστική αξία	Λογιστική αξία
Ομόλογο Δευτεροβάθμιου Κεφαλαίου - Απρίλιος 2021	6.625% μέχρι τις 23 Οκτωβρίου 2026	300,000	301,661	-	-
		300,000	301,661	-	-

Ομόλογο Δευτεροβάθμιου Κεφαλαίου - Απρίλιος 2021

Τον Απρίλιο 2021, η BOCH έκδωσε ένα Ομόλογο Δευτεροβάθμιου Κεφαλαίου μειωμένης εξασφάλισης ύψους €300 εκατ., εντός του Ευρωπαϊκού Προγράμματος Έκδοσης Μεσοπρόθεσμων Ομολογιακών Δανείων. Το ομόλογο εκδόθηκε στην ονομαστική αξία και φέρει ετήσιο επιτόκιο ύψους 6.625%. Ο τόκος επί του ομολόγου θα καταβάλλεται ετησίως αναδρομικά και θα επανακαθορισθεί στις 23 Οκτωβρίου 2026 στο πενταετές επιτόκιο swap rate που θα είναι σε ισχύ προσαυξημένο κατά 6.902% ετησίως μέχρι τις 23 Οκτωβρίου 2031, πληρωτέο ετησίως. Το ομόλογο λήγει στις 23 Οκτωβρίου 2031. Η BOCH έχει το δικαίωμα πρόωρης εξόφλησης του ομολόγου οποιαδήποτε μέρα κατά τη διάρκεια της περιόδου των έξι μηνών από τις 23 Απριλίου 2026 μέχρι τις 23 Οκτωβρίου 2026, υπό την αίρεση λήψεως όλων των απαραίτητων εποπτικών εγκρίσεων. Το ομόλογο είναι εισηγμένο στην αγορά Euro Multilateral Trading Facility (MTF) του Χρηματιστηρίου του Λουξεμβούργου. Κατά το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021, ποσό ύψους €14,075 χιλ. έχει αναγνωρισθεί σαν τόκος δανειακού κεφαλαίου.

14. Άλλα πληρωτέα

	2021	2020
	€000	€000
Δεδουλευμένα	268	245
ΦΠΑ πληρωτέος	10	65
Εταιρικός φόρος πληρωτέος	5	5
	283	315

Τα άλλα πληρωτέα είναι πληρωτέα εντός 12 μηνών από την ημερομηνία του ισολογισμού.

15. Επιμέτρηση της εύλογης αξίας

Η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων προσεγγίζει τη λογιστική τους αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2021 και 2020, εκτός από τις επενδύσεις ομολόγων σε αποσβεσμένο κόστος (Σημ. 8) και τα δανειακά κεφάλαια (Σημ. 13), των οποίων η εύλογη αξία παρουσιάζεται πιο κάτω:

	2021			2020		
	Ιεραρχική επιμέτρηση εύλογης αξίας	Λογιστική αξία	Εύλογη αξία	Ιεραρχική επιμέτρηση εύλογης αξίας	Λογιστική αξία	Εύλογη αξία
		€000	€000		€000	€000
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία						
Ομόλογα σε αποσβεσμένο κόστος (Σημ. 8)	Επίπεδο 2	302,676	315,463	-	-	-
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις						
Δανειακό κεφάλαιο (Σημ. 13)	Επίπεδο 1	301,661	315,463	-	-	-

16. Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Οι ακόλουθες συναλλαγές πραγματοποιήθηκαν με συνδεδεμένα μέρη:

(i) Εισόδημα από επενδύσεις

	2021	2020
	€000	€000
Εισόδημα από επενδύσεις		
<i>Μετοχές</i>		
BOC PCL	27,500	27,500
<i>Ομόλογα</i>		
BOC PCL	13,778	-

(ii) Λοιπά έσοδα

	2021	2020
	€000	€000
Διοικητικές συμβουλευτικές υπηρεσίες	1,310	1,138
Έξοδα και αμοιβές που αποζημιώθηκαν	5,484	2,377
	6,794	3,515

Οι πιο πάνω συναλλαγές πραγματοποιήθηκαν μεταξύ της Εταιρίας και της θυγατρικής της BOC PCL με συνήθεις εμπορικούς όρους.

(iii) Διοικητικά και άλλα έξοδα

	2021	2020
	€000	€000
Συμβουλευτικές και άλλες επαγγελματικές αμοιβές	16	11

Οι πιο πάνω συμβουλευτικές και άλλες επαγγελματικές αμοιβές πραγματοποιήθηκαν μεταξύ της Εταιρίας και της θυγατρικής της BOC PCL με συνήθεις εμπορικούς όρους.

(iv) Αμοιβή συμβούλων

Οι συνολικές αμοιβές συμβούλων ανέρχονται σε €1,250 χιλ. (2020: €1,089 χιλ.). Αυτές οι αμοιβές αποζημιώθηκαν από την BOC PCL και συμπεριλαμβάνονται στα λοιπά έσοδα πιο πάνω.

Οι αμοιβές περιλαμβάνονται για την περίοδο που οι Σύμβουλοι υπηρετούσαν ως μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου.

16. Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη (συνέχεια)

(iv) Αμοιβή συμβούλων (συνέχεια)

Μη εκτελεστικοί Σύμβουλοι

	2021	2020
	€000	€000
Ευστράτιος-Γεώργιος Αράπογλου	215	154
Arne Berggren	113	112
Maksim Goldman	113	117
Ιωάννης Ζωγραφάκης	198	207
Michael Heger	113	117
Lyn Grobler	154	135
Πόλα Χατζησωτηρίου	119	110
Μαρία Φιλίππου	119	102
Νίκος Σοφιανός (διορίστηκε στις 26 Φεβρουαρίου 2021 - μετά την έγκριση της ΕΚΤ)	100	-
Anat Bar-Gera (παραιτήθηκε στις 26 Μαΐου 2020)	-	35
Κωνσταντίνος Ιορδάνου (διορίστηκε στις 29 Νοεμβρίου 2021 - μετά την έγκριση της ΕΚΤ)	6	-
	1,250	1,089

Οι αμοιβές των μη εκτελεστικών Συμβούλων περιλαμβάνουν αμοιβές ως μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρίας καθώς και ως μέλη των επιτροπών του Διοικητικού Συμβουλίου.

(v) Υπόλοιπα στο τέλος τους έτους

	2021	2020
	€000	€000
Εισπρακτέα από συνδεδεμένα μέρη		
BOC PCL	335	302
Τραπεζικά παρατραβήγματα		
BOC PCL	142	127

Το εισπρακτέο από συνδεδεμένα μέρη κατά την 31 Δεκεμβρίου 2021 και 2020 αφορούσε έσοδα από διοικητικές συμβουλευτικές υπηρεσίες και έξοδα και αμοιβές που αποζημιώθηκαν.

Δεν υπήρχαν άλλες σημαντικές συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη της Εταιρίας και δεν υπήρχαν πληροφορίες να αναφερθούν σύμφωνα με το άρθρο 307 της Νομοθεσίας για Εταιρίες 2014 της Ιρλανδίας για τα έτη 2021 και 2020.

(vi) Χρεόγραφα Κεφαλαίου 1

Το Δεκέμβριο 2018 η Εταιρία και η BOC PCL εισήλθαν σε συμφωνία σύμφωνα με την οποία τα συνολικά έσοδα από την έκδοση των χρεογράφων κεφαλαίου 1, τα οποία ανήλθαν στις €220,000 χιλ., χορηγήθηκαν υπό μορφή δανείου από την Εταιρία στην BOC PCL. Περισσότερες πληροφορίες παρουσιάζονται στην Σημείωση 8.

(vii) Ομόλογο Δευτεροβάθμιου Κεφαλαίου

Τον Απρίλιο 2021, η Εταιρία και η BOC PCL υπέγραψαν συμφωνία, σύμφωνα με την οποία η Εταιρεία δάνεισε στη BOC PCL το σύνολο των εσόδων της έκδοσης του Νέου Ομολόγου Δευτεροβάθμιου Κεφαλαίου ύψους €300,000 χιλ. Περισσότερες πληροφορίες παρουσιάζονται στην Σημείωση 8.

17. Μερισίματα

Βάσει των αποφάσεων της ΔΕΕΑ το 2019, η οποία παραμένει σε ισχύ κατά το 2021 μετά από σχετική ανακοίνωση της ΕΚΤ, η Εταιρία υπόκειται σε απαγόρευση διανομής μερισμάτων, από τις εποπτικές αρχές. Αυτή η απαγόρευση δεν ισχύει εάν οι διανομές γίνονται μέσω της έκδοσης νέων συνήθων μετοχών προς τους μετόχους, οι οποίες είναι αποδεκτές ως Κεφάλαιο Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1. Κατά τη διάρκεια των ετών 2021 και 2020 δεν προτάθηκε και δεν πληρώθηκε μέρισμα στους μετόχους. Σε συνέχεια της απόφασης της ΔΕΕΑ του 2021, η Εταιρία εξακολουθεί να υπόκειται σε απαγόρευση διανομής μερισμάτων.

Η απαγόρευση δεν ισχύει για την πληρωμή κουπονιών για τα Χρεόγραφα Πρόσθετου Κεφαλαίου Κατηγορίας 1 που εκδόθηκαν από την Εταιρία.

18. Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου

Η Εταιρία εκτίθεται σε κινδύνους, οι πιο σημαντικοί από τους οποίους είναι ο κίνδυνος ρευστότητας και ο κίνδυνος αγοράς.

18.1 Κίνδυνος ρευστότητας

Ο κίνδυνος ρευστότητας αναφέρεται σε πιθανές ζημιές που ενδέχεται να αντιμετωπίσει η Εταιρία, σε περίπτωση δυσκολίας αποπληρωμής των ταμειακών υποχρεώσεων της. Το επίπεδο λειτουργικού κόστους είναι χαμηλό και η Εταιρία διαθέτει επαρκή ρευστότητα.

18.2 Κίνδυνος αγοράς

Ο κίνδυνος αγοράς είναι ο κίνδυνος που προκύπτει από τυχόν αρνητικές μεταβολές στις τιμές αξιών. Το τμήμα Κινδύνου Αγοράς είναι υπεύθυνο για την παρακολούθηση του κινδύνου που προκύπτει από αυτές τις μεταβολές με στόχο την ελαχιστοποίηση της επίδρασης στα κέρδη και τα κεφάλαια. Το τμήμα παρακολουθεί επίσης τον κίνδυνο ρευστότητας και τον πιστωτικό κίνδυνο με αντισυμβαλλόμενους και χώρες. Το τμήμα είναι επίσης υπεύθυνο για την παρακολούθηση της συμμόρφωσης με τις διάφορες πολιτικές και διαδικασίες που αφορούν τον κίνδυνο αγοράς.

Κίνδυνος τιμών

Κίνδυνος από μεταβολές στις τιμές των μετοχών

Ο κίνδυνος ζημιών από μεταβολές στις τιμές των μετοχών προκύπτει από δυσμενείς μεταβολές στις τιμές των επενδύσεων σε μετοχές που κατέχει η Εταιρία.

Οι επενδύσεις σε μετοχές είναι εκτός της διάθεσης ανάληψης κινδύνων της Εταιρίας.

Οι μεταβολές στις τιμές μετοχών που ταξινομήθηκαν ως επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων επηρεάζουν τα κεφάλαια της Εταιρίας.

Στον πιο κάτω πίνακα παρουσιάζεται η επίδραση στα ίδια κεφάλαια της Εταιρίας από μεταβολές στις τιμές των μετοχών που κατέχονται, ως αποτέλεσμα λογικών αναμενόμενων μεταβολών βάση της μεθόδου Monte Carlo conditional value-at-risk (cVaR) που πραγματοποιήθηκε στα υποκείμενα περιουσιακά στοιχεία για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021 και ως αποτέλεσμα λογικών αναμενόμενων μεταβολών στους σχετικούς χρηματιστηριακούς δείκτες για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2020.

2021	Μεταβολή στον δείκτη	Επίδραση στα ίδια κεφάλαια
	%	€000
Άλλα χρηματιστήρια και μη εισηγμένες	+5.6	13,324
Άλλα χρηματιστήρια και μη εισηγμένες	-5.6	(13,324)
2020		
Άλλα χρηματιστήρια και μη εισηγμένες	+15	31,609
Άλλα χρηματιστήρια και μη εισηγμένες	-15	(31,609)

19. Διαχείριση κεφαλαίου

Η διαχείριση κεφαλαίου της Εταιρίας συνάδει με τη διαχείριση κεφαλαίου του Συγκροτήματος όπως παρουσιάζεται στη Σημείωση 49 των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων του Συγκροτήματος για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021.

20. Γεγονότα μετά την ημερομηνία αναφοράς

Δεν υπήρξαν σημαντικά γεγονότα που συνέβησαν μετά την ημερομηνία αναφοράς εκτός από αυτά που παρουσιάζονται στη Σημείωση 54 των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων του Συγκροτήματος για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021.

Εισαγωγή

Μέρος Α

Η χρηστή εταιρική διακυβέρνηση και η εταιρική διοίκηση εγγυώνται μια δυναμική και αποτελεσματική επικοινωνία μεταξύ του Διοικητικού Συμβουλίου, της διεύθυνσης και των μετόχων και κατά συνέπεια την επιτυχή εφαρμογή της στρατηγικής κάθε ιδρύματος. Το Διοικητικό Συμβούλιο της Bank of Cyprus Holdings Public Limited Company (η «Εταιρία») στηρίζεται στο πλαίσιο διακυβέρνησης για τη λήψη αποφάσεων και την αποτελεσματική εποπτεία προκειμένου να προάγει την επιτυχία της Εταιρίας προς όφελος των μακροπρόθεσμων συμφερόντων των μετόχων και των άλλων εταιρών. Στοχεύει διαρκώς στο να διασφαλίζει ότι η Εταιρία είναι ένας σύγχρονος, διαφανής, ανταγωνιστικός και βιώσιμος οργανισμός που προάγει τα υψηλότερα πρότυπα ακεραιότητας, διαφάνειας και λογοδοσίας.

Ως εκ τούτου, η πολιτική της Εταιρίας είναι να συμμορφώνεται πλήρως με τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου «Κώδικας ΧΑΚ» καθώς και με όλες τις ισχύουσες απαιτήσεις εταιρικής διακυβέρνησης. Όλες οι διατάξεις του Κώδικα ΧΑΚ έχουν ενσωματωθεί στην Πολιτική Εταιρικής Διακυβέρνησης του Συγκροτήματος και όλες οι αρχές του εφαρμόζονται πλήρως. Το καθιερωμένο πλαίσιο διακυβέρνησης προβλέπει συστήματα ελέγχων που απαιτούνται για την διασφάλιση της λογοδοσίας και της αποτελεσματικής λήψης αποφάσεων σε ολόκληρη την Εταιρία, μαζί με τις θυγατρικές της, (το «Συγκρότημα») με κατάλληλες πολιτικές και πρακτικές που διασφαλίζουν ότι το Διοικητικό Συμβούλιο και οι επιτροπές του λειτουργούν αποτελεσματικά. Βασικός στόχος του πλαισίου διακυβέρνησης του Συγκροτήματος είναι να διασφαλιστεί η συμμόρφωση με τις ισχύουσες νομικές και κανονιστικές απαιτήσεις, οι οποίες το 2021 αποτελούνταν από:

- Την Οδηγία της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου («ΚΤΚ») σχετικά με την Εσωτερική Διακυβέρνηση των Πιστωτικών Ιδρυμάτων 2021 (Η «Οδηγία Διακυβέρνησης της ΚΤΚ») (διαθέσιμη στο www.centralbank.cy),
- Τις κατευθυντήριες γραμμές της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Αρχής («ΕΤΑ») για την εσωτερική διακυβέρνηση βάσει της Οδηγίας 2013/36/ΕΕ,
- Τον Κώδικα ΧΑΚ (5^η αναθεωρημένη έκδοση – Ιανουάριος 2019) (διαθέσιμος στο www.cse.com.cy),
- Τον αναθεωρημένο Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης του Ηνωμένου Βασιλείου 2018 που δημοσιεύθηκε από το Συμβούλιο Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (Financial Reporting Council) στο Ηνωμένο Βασίλειο («Κώδικας ΗΒ») ο οποίος είναι διαθέσιμος στο www.frc.org.uk,
- Τις κοινές κατευθυντήριες γραμμές της Ευρωπαϊκής Αρχής Κινητών Αξιών και Αγορών («ΕΑΚΑΑ») και της ΕΤΑ για την αξιολόγηση των μελών του διοικητικού οργάνου («κοινές κατευθυντήριες γραμμές»),
- Την Οδηγία της ΚΤΚ για την αξιολόγηση της καταλληλότητας των μελών του διοικητικού οργάνου και των προσώπων που κατέχουν καίριες θέσεις (Η «Οδηγία Καταλληλότητας της ΚΤΚ») (διαθέσιμη στο www.centralbank.cy).

Οι αρχές εταιρικής διακυβέρνησης εξελίσσονται διαρκώς και το Διοικητικό Συμβούλιο είναι προσηλωμένο στο να παρακολουθεί και να αναθεωρεί αναλόγως το πλαίσιο εταιρικής διακυβέρνησης της Εταιρίας.

Μέρος Β

Η Εταιρία βεβαιώνει ότι έχει συμμορφωθεί με τις διατάξεις του Κώδικα ΧΑΚ καθ' όλη τη διάρκεια του 2021. Η Εταιρία εφαρμόζει τις διατάξεις του Κώδικα σε όλο το Συγκρότημα. Κατά την ημερομηνία της παρούσας Έκθεσης όλες οι σημαντικές θυγατρικές εταιρίες διατηρούν επιτροπή ελέγχου και επιτροπή διαχείρισης κινδύνου. Η παρούσα Έκθεση Εταιρικής Διακυβέρνησης εξηγεί πως η Εταιρία εφάρμοσε τις αρχές και διατάξεις του Κώδικα ΧΑΚ καθ' όλη τη διάρκεια του 2021. Η Έκθεση Πολιτικής Αμοιβών ακολουθεί στη σελίδα 373.

Επιπρόσθετα, οι Διοικητικοί Σύμβουλοι θεωρούν ότι η Εταιρία έχει συμμορφωθεί με τις διατάξεις του Κώδικα ΗΒ εκτός όσον αφορά τα πιο κάτω:

- Η ανακοίνωση των αποτελεσμάτων της ψηφοφορίας στην Ετήσια Γενική Συνέλευση («ΕΓΣ») του 2021 δεν ανέφερε, σύμφωνα με τη διάταξη 4, τις επακόλουθες πράξεις του Διοικητικού Συμβουλίου σε συνέχεια του ψηφίσματος το οποίο καταψηφίστηκε από περισσότερο του 20% των μετόχων ούτε υπήρξε ενημέρωση έξι μήνες αργότερα για τις ενέργειες στις οποίες προέβησαν ώστε να γίνουν κατανοητές οι απόψεις των μετόχων. Ωστόσο, πραγματοποιήθηκαν συζητήσεις με τους διαφωνούντες μετόχους με αποτέλεσμα την υποψηφιότητα του κ. Ιορδάνου από διάφορους θεσμικούς επενδυτές και τον διορισμό του στο Διοικητικό Συμβούλιο. Περαιτέρω ενημέρωση περιλαμβάνεται στην ενότητα 1.3 της παρούσας έκθεσης στη σελίδα 332.
- Η σύνθεση της Επιτροπής Ανθρώπινου Δυναμικού και Αμοιβών και της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων για το 2021 δεν πληρούσε τη διάταξη 32 του Κώδικα ΗΒ. Δυνάμει της Οδηγίας Καταλληλότητας της ΚΤΚ, ο κ. Goldman θεωρείται μη ανεξάρτητος μη εκτελεστικός διοικητικός σύμβουλος, παρ'ότι το Διοικητικό Συμβούλιο πιστεύει ότι ο κ. Goldman επιδεικνύει ανεξάρτητη βούληση και αντικειμενικότητα.
- Λόγω ορισμένων περιορισμών στις αποδοχές (δηλαδή τη μη παροχή μεταβλητών αποδοχών) που θέτει η ρυθμιστική αρχή, η Επιτροπή Ανθρώπινου Δυναμικού & Αμοιβών και το Διοικητικό Συμβούλιο περιορίζονται στη δυνατότητα τους να συμμορφώνονται πλήρως με τις διατάξεις 35, 36, 37 και 38.

Εισαγωγή (συνέχεια)

Μέρος Β (συνέχεια)

- Δεν έχει πραγματοποιηθεί οποιαδήποτε επαφή με το εργατικό δυναμικό αναφορικά με το πώς οι αποδοχές των εκτελεστικών διοικητικών συμβούλων ευθυγραμμίζονται με τις αποδοχές του ευρύτερου εργατικού δυναμικού της Εταιρίας σύμφωνα με τη διάταξη 41.
- Οι τρέχουσες ρυθμίσεις στο συνταξιοδοτικό θεωρούνται δίκαιες υπό το πρίσμα των περιορισμών στις αποδοχές.

Το κείμενο που ακολουθεί καλύπτει επίσης το πως η Εταιρία εφαρμόζει τις αρχές, διατάξεις και απαιτήσεις γνωστοποίησης που καθορίζονται στον Κώδικα ΗΒ.

Το Διοικητικό Συμβούλιο θεωρεί ότι το πλαίσιο διακυβέρνησης του Συγκροτήματος είναι ισχυρό και περιλαμβάνει σαφή οργανωτική δομή, ευκρινείς, διαφανείς και συνεπείς γραμμές ευθύνης που στηρίζουν τη διατήρηση ενός ισχυρού περιβάλλοντος ελέγχου. Το πλαίσιο διακυβέρνησης περιλαμβάνει επίσης σαφώς καθορισμένα και συνεπή όρια εξουσίας, μηχανισμούς αναφοράς σε ανώτερα επίπεδα διεύθυνσης και στο Διοικητικό Συμβούλιο, καθώς και αποτελεσματικές διαδικασίες μέσω των οποίων εντοπίζει, διαχειρίζεται, παρακολουθεί και αναφέρει κινδύνους στους οποίους το Συγκρότημα είναι ή θα μπορούσε να είναι εκτεθειμένο.

Το Συγκρότημα διαθέτει κατάλληλους μηχανισμούς εσωτερικού ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων υγιών διοικητικών και λογιστικών διαδικασιών, συστημάτων πληροφορικής και ελέγχων.

Σύμφωνα με το άρθρο 225 του Ιρλανδικού περί Εταιριών Νόμου 2014, οι Διοικητικοί Σύμβουλοι αναγνωρίζουν ότι είναι υπεύθυνοι για την διασφάλιση της συμμόρφωσης της Εταιρίας με τις σχετικές υποχρεώσεις της (όπως ορίζεται στην ενότητα 225 (1)). Οι Διοικητικοί Σύμβουλοι επιβεβαιώνουν ότι έχει καταρτιστεί δήλωση συμμόρφωσης που καθορίζει τις πολιτικές της Εταιρίας και ότι έχουν θεσπιστεί κατάλληλες ρυθμίσεις και δομές που, κατά τη γνώμη των Διοικητικών Συμβούλων, έχουν σχεδιαστεί για να διασφαλίζουν ουσιαστική συμμόρφωση με τις σχετικές υποχρεώσεις. Το Διοικητικό Συμβούλιο παρακολουθεί σε συνεχή βάση και αναθεωρεί τουλάχιστον ετησίως το πλαίσιο διακυβέρνησης της Εταιρίας και εκείνο των θυγατρικών της εταιριών (όπου εφαρμόζεται) μέσω αποτελεσματικής εποπτείας.

1. Διοικητικό Συμβούλιο

Οι εξουσίες του Διοικητικού Συμβουλίου πηγάζουν από το Καταστατικό της Εταιρίας και καθορίζονται από τον Κώδικα ΧΑΚ, τον Κώδικα ΗΒ και τους σχετικούς νόμους περί Εταιριών, Χρηματιστηρίου Αξιών και Εργασιών Πιστωτικών Ιδρυμάτων καθώς και τις Οδηγίες της ΚΤΚ. Ο ρόλος του Διοικητικού Συμβουλίου και των επιτροπών του περιγράφεται αναλυτικά στο εγχειρίδιο του Διοικητικού Συμβουλίου, το οποίο αναθεωρείται ετησίως και ενσωματώνει όλες τις ευθύνες που απορρέουν από το κανονιστικό πλαίσιο και τις βέλτιστες πρακτικές.

Η Εταιρία είναι ο μοναδικός μέτοχος της Τράπεζας Κύπρου Δημόσια Εταιρία Λτδ ('BOC PCL' ή 'Τράπεζα'). Έχει θεσπιστεί μια κοινή δομή διοικητικού συμβουλίου και επιτροπών με τους ίδιους διοικητικούς συμβούλους τόσο στο Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρίας όσο και στο Διοικητικό Συμβούλιο της BOC PCL καθώς και στις επιτροπές καθενός από τα δύο Συμβούλια.

Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει εκχωρήσει εξουσία σε επιτροπές του για να του παρέχουν στήριξη στην εποπτεία των κινδύνων και του ελέγχου. Οι όροι εντολής των επιτροπών αναθεωρούνται ετησίως από τις αρμόδιες επιτροπές και από το Διοικητικό Συμβούλιο και είναι διαθέσιμοι στην ιστοσελίδα του Συγκροτήματος www.bankofcyprus.com ή μετά από αίτημα στη Γραμματέα της Εταιρίας.

Έχει διασφαλιστεί κατάλληλη διασταυρούμενη συμμετοχή μελών σε βασικές επιτροπές του Διοικητικού Συμβουλίου, μεταξύ των οποίων της Επιτροπής Ελέγχου («ΕΕ») με την Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων («ΕΔΚ») καθώς και της Επιτροπής Ανθρώπινου Δυναμικού και Αμοιβών («ΕΑΔΑ») με την Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων. Η Επιτροπή Διορισμών και Εταιρικής Διακυβέρνησης («ΕΔΕΔ») αναθεωρεί τη σύνθεση και το σκοπό των επιτροπών αυτών ετησίως για λογαριασμό του Διοικητικού Συμβουλίου. Λεπτομέρειες για τις επιτροπές παρατίθενται στο τμήμα 5 της έκθεσης.

Τα πρακτικά όλων των συνεδριάσεων αυτών των επιτροπών κοινοποιούνται σε όλα τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου για ενημέρωση και υποβάλλονται για γνωστοποίηση στο Διοικητικό Συμβούλιο. Έγγραφα για όλες τις συνεδριάσεις των επιτροπών του Διοικητικού Συμβουλίου διατίθενται επίσης σε όλους τους διοικητικούς συμβούλους, ανεξάρτητα από τη συμμετοχή τους. Η κυκλοφορία των πρακτικών και των εγγράφων περιορίζεται όταν ενδέχεται να υπάρχει σύγκρουση συμφερόντων ή ζητήματα προσωπικού απορρήτου. Ο πρόεδρος κάθε επιτροπής κάνει αναφορά για θέματα που συζητήθηκαν κατά τις συνεδριάσεις των επιτροπών, στις επόμενες προγραμματισμένες συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου.

1. Διοικητικό Συμβούλιο (συνέχεια)

1.1 Ο ρόλος του Διοικητικού Συμβουλίου

Το Συγκρότημα είναι συλλογικά υπεύθυνο για τη μακροπρόθεσμη επιτυχία του Συγκροτήματος ταυτόχρονα συμβάλλοντας στην ευρύτερη κοινωνία μέσω αποτελεσματικής ηγεσίας. Ο ρόλος του Διοικητικού Συμβουλίου είναι να προάγει το όραμα, τις αξίες, την κουλτούρα και τη συμπεριφορά του Συγκροτήματος, εντός ενός πλαισίου συνετών και αποτελεσματικών ελέγχων, το οποίο επιτρέπει την αναγνώριση, αξιολόγηση, καταμέτρηση και διαχείριση κινδύνων. Το Διοικητικό Συμβούλιο εγκρίνει το Πλαίσιο Κινδύνου του Συγκροτήματος σε ετήσια βάση και λαμβάνει τακτικές ενημερώσεις σχετικά με το περιβάλλον κινδύνου και τους σημαντικούς τύπους κινδύνου στους οποίους το Συγκρότημα είναι εκτεθειμένο. Περαιτέρω πληροφορίες σχετικά με τη διαχείριση κινδύνων και τον ρόλο του Διοικητικού Συμβουλίου στη διακυβέρνηση κινδύνων του Συγκροτήματος παρατίθενται στην ενότητα 5.4 της παρούσας Έκθεσης στη σελίδα 365.

Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει την ευθύνη να διασφαλίζει ότι η διεύθυνση διατηρεί ένα επαρκές και αποτελεσματικό πλαίσιο εσωτερικής διακυβέρνησης και σύστημα εσωτερικού ελέγχου, το οποίο περιλαμβάνει σαφή οργανωτική δομή, την ομαλή λειτουργία ανεξάρτητων λειτουργιών διαχείρισης κινδύνων, κανονιστικής συμμόρφωσης, εσωτερικού ελέγχου και των λειτουργιών διαχείρισης κινδύνων ΤΠΕ και ασφάλειας πληροφοριών με επαρκείς εξουσίες και πόρους για την εκτέλεση των καθηκόντων τους. Περαιτέρω, το Διοικητικό Συμβούλιο έχει την ευθύνη να παρουσιάζει μια δίκαιη, ισορροπημένη και κατανοητή αξιολόγηση της εικόνας και των προοπτικών της Εταιρίας, περιλαμβανομένων και των ετήσιων και ενδιάμεσων οικονομικών καταστάσεων και άλλων δημόσιων εκθέσεων που πιθανόν να επηρεάζουν τη χρηματιστηριακή τιμή της μετοχής της Εταιρίας καθώς και τις εκθέσεις που απαιτούνται από τις ρυθμιστικές αρχές και τη νομοθεσία.

Το Διοικητικό Συμβούλιο θέτει τους στρατηγικούς στόχους και τη διάθεση ανάληψης κινδύνου για τη στήριξη της στρατηγικής του Συγκροτήματος, ενσωματώνει τη βιωσιμότητα στις επιχειρηματικές του δραστηριότητες, διασφαλίζει ότι διαθέτει τους απαραίτητους οικονομικούς και ανθρώπινους πόρους ώστε το Συγκρότημα να είναι σε θέση να επιτύχει τους στόχους του, βεβαιώνεται ότι ο σκοπός, οι αξίες, η στρατηγική και η κουλτούρα του Συγκροτήματος ευθυγραμμίζονται και παρακολουθεί την απόδοση της διεύθυνσης προς αυτή την κατεύθυνση. Το Διοικητικό Συμβούλιο διασφαλίζει επίσης ότι οι υποχρεώσεις του έναντι των μετόχων και άλλων εταίρων είναι αντιληπτές και εκπληρώνονται. Το Διοικητικό Συμβούλιο αναγνωρίζει την ανάγκη προσαρμογής και ευελιξίας ώστε να ανταποκρίνεται στις μεταβαλλόμενες συνθήκες και τις αναδυόμενες επιχειρηματικές προτεραιότητες, διασφαλίζοντας παράλληλα τη συνεχή παρακολούθηση και εποπτεία βασικών θεμάτων.

Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι το όργανο λήψης αποφάσεων για όλα τα ουσιαστά ζητήματα, λόγω των στρατηγικών, οικονομικών ή άλλων συνεπειών που πιθανόν να έχουν επιπτώσεις στη φήμη του. Ένα επίσημο πρόγραμμα θεμάτων που προορίζεται για έγκριση από το Διοικητικό Συμβούλιο διασφαλίζει ότι ο έλεγχος ευτών των βασικών αποφάσεων διατηρείται από το Διοικητικό Συμβούλιο. Το πρόγραμμα αυτό αναθεωρείται τουλάχιστον ετησίως για να διασφαλιστεί ότι παραμένει επίκαιρο και ότι αντικατοπτρίζει τυχόν βελτιώσεις που απαιτούνται βάσει των εξελισσόμενων απαιτήσεων εταιρικής διακυβέρνησης και της βέλτιστης πρακτικής του κλάδου. Το πλήρες πρόγραμμα θεμάτων που προορίζεται για έγκριση από το Διοικητικό Συμβούλιο είναι ανηρτημένο στην ιστοσελίδα www.bankofcyprus.com.cy/group.

Επιπλέον, το Διοικητικό Συμβούλιο εγκρίνει το διορισμό ατόμων που ενδέχεται να έχουν σημαντική επίδραση στο προφίλ κινδύνου του Συγκροτήματος. Η καταλληλότητά τους για το συγκεκριμένο ρόλο παρακολουθείται σε διαρκή βάση. Η απομάκρυνση από το αξίωμα του επικεφαλής μιας λειτουργίας ελέγχου όπως αυτή ορίζεται στην Οδηγία Διακυβέρνησης της ΚΤΚ, υπόκειται επίσης στην έγκριση του Διοικητικού Συμβουλίου.

Άλλοι Εταίροι

Η αποτελεσματική διακυβέρνηση διευκολύνει την υλοποίηση του Σκοπού και της στρατηγικής της Εταιρίας, ιδιαίτερα σε δύσκολους καιρούς. Το Διοικητικό Συμβούλιο δεσμεύεται, μέσω του μοντέλου διακυβέρνησης του Συγκροτήματος, να λαμβάνει αποφάσεις με γνώμονα το Σκοπό της Εταιρίας και να λογοδοτεί στους εταίρους της. Καθ'όλη τη διάρκεια της πανδημίας COVID-19, το Διοικητικό Συμβούλιο επικεντρώθηκε στην προστασία της υγείας και της ευημερίας του εργατικού δυναμικού και στη στήριξη των πελατών και άλλων εταίρων του Συγκροτήματος διασφαλίζοντας παράλληλα ότι η Τράπεζα παραμένει ασφαλής και ανθεκτική, τόσο οικονομικά όσο και λειτουργικά.

Σκοπός της Τράπεζας Κύπρου είναι να υποστηρίζει συνεχώς την ανάπτυξη της κυπριακής οικονομίας και κοινωνίας με υπηρεσίες πέραν των τραπεζικών, να προσφέρει αξία στους εταίρους της μέσω υπεύθυνων δραστηριοτήτων, βιώσιμων προϊόντων και καινοτόμων υπηρεσιών παραμένοντας ισχυρή κινητήρια δύναμη της βιώσιμης ανάπτυξης στη χώρα. Αποστολή της είναι να στηρίζει τους πελάτες της στις καθημερινές τους ανάγκες και στις πιο σημαντικές στιγμές της ζωής τους. Επενδύει πόρους και προσπάθεια για να διασφαλίσει ότι οι υπηρεσίες τους Συγκροτήματος παρέχονται από κορυφαίους επαγγελματίες στην αιχμή της τεχνολογίας με ήθος και ακεραιότητα.

1. Διοικητικό Συμβούλιο (συνέχεια)

1.1 Ο ρόλος του Διοικητικού Συμβουλίου (συνέχεια)

Άλλοι Εταίροι (συνέχεια)

Η χρηστή διακυβέρνηση δημιουργεί αμοιβαία εμπιστοσύνη μεταξύ της Εταιρίας και των εταίρων της. Η ανταπόκριση στις ανησυχίες των εταίρων αποτελεί βασικό στοιχείο των έργων και πρωτοβουλιών της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης και διαφάνειας του Συγκροτήματος. Το Συγκρότημα έχει προσδιορίσει, μεταξύ άλλων, τους ακόλουθους βασικούς εταίρους: ρυθμιστικές αρχές, κοινωνία, προμηθευτές, πελάτες, μετόχους και εργαζομένους.

Το Διοικητικό Συμβούλιο αφιερώνει χρόνο αφουγκραζόμενο τους εταίρους, συμπεριλαμβανομένων του εργατικού δυναμικού, των πελατών, των επενδυτών και των ρυθμιστικών αρχών, για καλύτερη κατανόηση των απόψεων και των προοπτικών τους. Το Διοικητικό Συμβούλιο θα συνεχίσει να βελτιώνει τον μηχανισμό που διασφαλίζει ότι οι εταίροι του Συγκροτήματος λαμβάνονται δεόντως υπόψη ως μέρος της διαδικασίας λήψης αποφάσεων του.

Η ενότητα αυτή περιγράφει τους τρόπους με τους οποίους το Διοικητικό Συμβούλιο λαμβάνει υπόψη στις συζητήσεις και στη λήψη αποφάσεων του, τα συμφέροντα των άλλων εταίρων και τα θέματα που αναφέρονται στην ενότητα 172 του περί Εταιριών Νόμου.

Ο Πρόεδρος, μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, οι προέδροι των επιτροπών και μέλη της ανώτερης διεύθυνσης συναντώνται τακτικά με τις ρυθμιστικές αρχές, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνεται η Κοινή Εποπτική Ομάδα, η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου ('ΚΤΚ'), η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα ('ΕΚΤ') κλπ. Οι συζητήσεις περιλαμβάνουν κανονιστικά και εποπτικά θέματα, τη διακυβέρνηση και εποπτεία κινδύνων, το μέλλον του τραπεζικού κλάδου, τους κινδύνους που σχετίζονται με το κλίμα και το περιβάλλον, τις στρατηγικές προκλήσεις και την ανοικοδόμηση κουλτούρας. Το Διοικητικό Συμβούλιο κρατείται ενήμερο για αυτές τις συναντήσεις. Η διεύθυνση παρέχει τακτικές ενημερώσεις στο Διοικητικό Συμβούλιο σχετικά με την επικοινωνία και την αλληλογραφία με τις ρυθμιστικές αρχές, ώστε να διασφαλίζεται ότι το Διοικητικό Συμβούλιο παραμένει ενήμερο για τις προσδοκίες και τους τομείς εστίασης των ρυθμιστικών αρχών.

Η Τράπεζα συνεχίζει να λειτουργεί με επιτυχία μέσα σε ένα περίπλοκο ρυθμιστικό πλαίσιο. Η μητρική εταιρεία είναι εγγεγραμμένη στην Ιρλανδία και εισηγμένη σε δύο διαφορετικά Χρηματιστήρια με διαφορετικούς κανόνες και κανονισμούς. Οι δομές διακυβέρνησης και διεύθυνσης της, της επιτρέπουν την επίτευξη τρέχουσας και μελλοντικής οικονομικής ανάπτυξης, περιβαλλοντικής ακεραιότητας και κοινωνικής ισότητας σε όλο το εύρος των δραστηριοτήτων της. Η Τράπεζα έχει δημιουργήσει μια ισχυρή δομή διακυβέρνησης για την παρακολούθηση της ατζέντας βιώσιμης ανάπτυξης ESG (Environmental, Social, Governance) δηλαδή των θεμάτων που σχετίζονται με το Περιβάλλον, την Κοινωνία και τη Διακυβέρνηση («ΠΚΔ»). Η πρόοδος στην εφαρμογή και εξέλιξη της στρατηγικής ΠΚΔ του Συγκροτήματος παρακολουθείται από την Επιτροπή Βιωσιμότητας και το Διοικητικό Συμβούλιο. Η Επιτροπή Βιωσιμότητας είναι μια ειδική εκτελεστική επιτροπή που συστάθηκε στις αρχές του 2021 με στόχο τη διαμόρφωση και επίβλεψη της εφαρμογής της στρατηγικής ΠΚΔ του Συγκροτήματος, να παρακολουθεί την ανάπτυξη και την εφαρμογή των στόχων ΠΚΔ και την ενσωμάτωση των προτεραιοτήτων ΠΚΔ στους επιχειρηματικούς στόχους του Συγκροτήματος.

Αρκετές πολιτικές έχουν αναθεωρηθεί για τον σκοπό αυτό και η προσπάθεια αυτή θα συνεχιστεί και στα επόμενα χρόνια, αφού συμβάλλει στην ευθυγράμμιση των λειτουργιών και της κουλτούρας της Τράπεζας με τους ΠΚΔ στόχους της. Ταυτόχρονα, η Τράπεζα θα εντείνει την υποστήριξή της προς τους πελάτες και την κοινωνία ώστε να γίνουν ολοένα και πιο βιώσιμοι και θα ανταποκριθεί στην αυξημένη σημασία που αποδίδουν οι επενδυτές και οι μέτοχοι της σε θέματα ΠΚΔ. Η Τράπεζα διαθέτει τη δέσμευση, το μέγεθος και την εμπέλεια για να επιφέρει την επιθυμητή αλλαγή στον τομέα αυτό σε ολόκληρη την Κύπρο τα επόμενα χρόνια. Παρέχει ήδη προϊόντα φιλικά προς το περιβάλλον και θα συνεχίσει να εμπλουτίζει τα προϊόντα και τις υπηρεσίες της σύμφωνα με τη Στρατηγική ΠΚΔ και το Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας για την Κύπρο.

Η Εταιρία έχει υιοθετήσει την Ατζέντα 2030 των Ηνωμένων Εθνών, όπως αυτή αντανakλάται στους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης (Sustainable Development Goals -SDGs) για το 2030, η οποία παρέχει ένα κοινό σχέδιο για την ειρήνη και την ευημερία των ανθρώπων και του πλανήτη, τώρα και στο μέλλον. Η διεύθυνση του Συγκροτήματος αποφάσισε ότι η Εταιρία πρέπει να συμβάλει ενεργά στην επίτευξη των στόχων αυτών, να συνεργαστεί αποτελεσματικά με τους εταίρους για την επιτάχυνση της ανάπτυξης χωρίς αποκλεισμούς, την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και την επίτευξη βιώσιμης ανάπτυξης. Το Συγκρότημα έχει δεσμευτεί για επίτευξη ουδέτερου ισοζυγίου άνθρακα μέχρι το 2030 και μηδενικού μέχρι το 2050, ενώ παράλληλα θα στηρίξει τους πελάτες του και την κοινωνία σε αυτή τη μετάβαση.

1. Διοικητικό Συμβούλιο (συνέχεια)

1.1 Ο ρόλος του Διοικητικού Συμβουλίου (συνέχεια)

Άλλοι Εταίροι (συνέχεια)

Το Συγκρότημα έχει επίσης δεσμευτεί για υλοποίηση των ακόλουθων πρωταρχικών στόχων ΠΚΔ, οι οποίοι αντικατοπτρίζουν τον κεντρικό ρόλο της βιώσιμης ανάπτυξης στην στρατηγική της Τράπεζας:

- Σταδιακή αύξηση του Δείκτη Πράσινων στοιχείων ενεργητικού (Green Asset Ratio)
- Σταδιακή αύξηση του Δείκτη Πράσινων ενυπόθηκων δανείων (Green Mortgage Ratio)
- ≥30% γυναίκες στα Ανώτερα Διευθυντικά επίπεδα (Εκτελεστική Επιτροπή (ExCo) και Διευρυμένη Εκτελεστική Επιτροπή (Extended ExCo) μέχρι το 2030.

Η Εταιρία συμμετέχει στο ευρωπαϊκό πρόγραμμα Business4Climate και δεσμεύεται για πιο ενεργή συμμετοχή στην προστασία του κλίματος. Αυτό σημαίνει μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κατά 8% έως το 2030, μέσω ενός εξατομικευμένου σχεδίου δράσης που περιλαμβάνει εφαρμογή πολιτικής, μέτρα και καθημερινές πρακτικές που συμβάλουν στον μετριασμό του περιβαλλοντικού αποτυπώματος του Συγκροτήματος.

Η Τράπεζα είναι έγκυρο μέλος του Business Integrity Forum (BIF), ενός διεθνώς αναγνωρισμένου φόρουμ αξιόπιστων εταιριών που σχηματίζουν αυτήν τη συμμαχία με σκοπό την υποστήριξη και προώθηση της επιχειρηματικής ηθικής και ακεραιότητας μέσω της υιοθέτησης ενός συγκεκριμένου πλαισίου κατευθυντήριων γραμμών, η συμμόρφωση με το οποίο επικυρώνεται σε ετήσια βάση.

Πιστό στο όραμα του για υπηρεσίες πέραν των τραπεζικών, το Συγκρότημα σε συνεργασία με τη Μη Κυβερνητική Οργάνωση (ΜΚΟ) Reaction δημιούργησε το 2020 το SupportCy, ένα δίκτυο εταιριών και οργανισμών που στήριξαν τον κρατικό μηχανισμό και την κοινωνία γενικότερα στη μάχη κατά της πανδημίας COVID-19. Το SupportCy κατέστη κληρονομιά που θα συνεχίσει να προσφέρει, με βάση τις συνεργασίες και την αλληλοϋποστήριξη των μελών του. Το συνολικό ποσό που παρέχεται μέσω του SupportCy στην κοινωνία ξεπέρασε τις €650.000, ενώ το δίκτυο εταιριών και οργανισμών αυξήθηκε στις 130. Το SupportCy παρέχει στήριξη στο Υπουργείο Υγείας, στο Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και στο Υπουργείο Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας.

Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις πρωτοβουλίες της Εταιρίας σε σχέση με τον ρόλο της στην κοινωνία μπορείτε να βρείτε στην Έκθεση Βιώσιμης Ανάπτυξης στο www.bankofcyprus.com.cy/group/corporate-responsibility/our-sustainability-reports/. Το SupportCy ήταν αποτέλεσμα της στρατηγικής του Συγκροτήματος όπως εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο, όχι μόνο να προσφέρει χορηγίες αλλά μέσω αυτού του δικτύου συνεργατών να παρέχει υποστήριξη όπου χρειάζεται σε συνεργασία με τον κρατικό μηχανισμό.

Στο επίκεντρο του ηγετικού κοινωνικού ρόλου της Τράπεζας βρίσκονται οι επενδύσεις της στο Ογκολογικό Κέντρο Τράπεζας Κύπρου (με συνολική επένδυση περίπου €70 εκατ. από το 1998 και 60% των διαγνωσμένων περιπτώσεων καρκίνου στην Κύπρο να νοσηλεύεται στο Κέντρο), το έργο του Δικτύου SupportCy που αναπτύχθηκε το 2020 και επεκτάθηκε το 2021, η συμβολή του Πολιτιστικού Ιδρύματος Τράπεζας Κύπρου στην προώθηση της πολιτιστικής κληρονομιάς του νησιού και η εκπαίδευση πέραν των 30 νέων επιχειρηματιών και παροχή οικονομικής βοήθειας ύψους €60.000 που παρείχε το Κέντρο Καινοτομίας IDEA το 2021. Μέλη του προσωπικού συνέχισαν να συμμετέχουν σε εθελοντικές δράσεις για στήριξη φιλανθρωπικών ιδρυμάτων και ανθρώπων που έχουν ανάγκη.

Η Τράπεζα διατηρεί Πολιτική Δωρεών, Χορηγιών και Εταιρικών Σχέσεων, η οποία δεν επιτρέπει χορηγίες σε πολιτικά κόμματα ή οποιεσδήποτε ενώσεις ή οργανισμούς που συνδέονται άμεσα ή έμμεσα με κόμμα.

Η Εταιρία στοχεύει να αναπτύξει υγιείς και αμοιβαία επωφελείς επιχειρηματικές σχέσεις με τους προμηθευτές και τους επιχειρηματικούς της εταίρους. Για το σκοπό αυτό, δημιούργησε τη Μονάδα Διαχείρισης Προμηθευτών, η οποία λειτουργεί σύμφωνα με την Πολιτική Προμηθειών και Διαχείρισης Προμηθευτών που έχει εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο, για να διασφαλίσει την επικράτηση της διαφάνειας, της ακεραιότητας, του θεμιτού ανταγωνισμού και της υπευθυνότητας καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας ανάθεσης υπηρεσιών ή προμηθειών. Πριν από την επιλογή προμηθευτή εκτελείται δομημένη αξιολόγηση και δέουσα επιμέλεια. Το Συγκρότημα αναπτύσσει υγιείς σχέσεις συνεργασίας με μεγάλους προμηθευτές για τακτική διαβούλευση και προγραμματισμό προμηθειών, οδηγώντας σε βελτιωμένη αποτελεσματικότητα καθώς και βελτιωμένη ποιότητα σε αγαθά και υπηρεσίες που προμηθεύεται.

Το Συγκρότημα συνεχίζει να παρακολουθεί στενά τις εξελίξεις και τις επιπτώσεις της πανδημίας COVID-19 τόσο στην παγκόσμια όσο και στην κυπριακή οικονομία. Η οικονομική δραστηριότητα ανέκαμψε σημαντικά το 2021, ωθούμενη από την εγχώρια ζήτηση καθώς και την εξωτερική ζήτηση το δεύτερο εξάμηνο, αντανakλώντας έτσι την έντονη ανάκαμψη της τουριστικής δραστηριότητας την περίοδο αυτή. Παράλληλα, το Συγκρότημα συνεχίζει να επικεντρώνεται στην παροχή στήριξης προς τους πελάτες, το εργατικό δυναμικό και την κοινότητα.

1. Διοικητικό Συμβούλιο (συνέχεια)

1.1 Ο ρόλος του Διοικητικού Συμβουλίου (συνέχεια)

Άλλοι Εταίροι (συνέχεια)

Η κρατική στήριξη προς τις επιχειρήσεις και τα νοικοκυριά παρέμεινε σημαντική κατά τη διάρκεια του έτους. Μεσοπρόθεσμα, οι προοπτικές παραμένουν θετικές, με την αναμενόμενη θετική συμβολή του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας στα πλαίσια του προγράμματος 'ΕΕ Επόμενης Γενιάς'. Οι μεσοπρόθεσμες στρατηγικές προτεραιότητες της Τράπεζας είναι ξεκάθαρες. Το Συγκρότημα επικεντρώνεται εκ νέου στην ενίσχυση εσόδων με βέλτιστη διαχείριση κεφαλαίων, μέσω ενός ορθολογιστικού μοντέλου λειτουργίας. Επιπρόσθετα, συνεχίζει να επικεντρώνεται στην περαιτέρω ενδυνάμωση της ποιότητας του δανειακού χαρτοφυλακίου, διατηρώντας παράλληλα καλή κεφαλαιακή βάση, ώστε να συνεχίσει να διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στη στήριξη της Κυπριακής οικονομίας. Το Πρόγραμμα Μετασχηματισμού του Συγκροτήματος θα συμβάλει στην επίτευξη των στρατηγικών προτεραιοτήτων της Τράπεζας στο μεσοπρόθεσμο διάστημα. Το Συγκρότημα στοχεύει στην αύξηση του ποιοτικού νέου δανεισμού και στην ανάπτυξη σε εξειδικευμένους τομείς της αγοράς για διαφοροποίηση των εσόδων μέσω μη τραπεζικών υπηρεσιών, όπως ασφάλειες και ψηφιακά προϊόντα στο μεσοπρόθεσμο διάστημα.

Το Συγκρότημα συνεχίζει να εργάζεται για να καταστεί ένας πιο πελατοκεντρικός οργανισμός. Το Διοικητικό Συμβούλιο λαμβάνει τακτικές ενημερώσεις για την πρόοδο σε σχέση με τις μετρήσεις πελατών από τη διεύθυνση. Επιπλέον, συζητούνται ενδελεχώς θέματα πελατών ώστε να καταστεί πιο κατανοητή η προοπτική των πελατών σε σειρά θεμάτων που τους αφορούν και που προκύπτουν από έρευνες πελατών και ομάδες εστίασης και μέσω παραπόνων πελατών. Για να ενισχύσει περαιτέρω την πελατοκεντρική εστίαση της στρατηγικής του, το Διοικητικό Συμβούλιο ενημερώθηκε για την καταγραφή των εμπειριών πελατών που προέκυψαν κατά την εξυπηρέτηση τους στα καταστήματα της Τράπεζας και για τις ενέργειες που έγιναν για την επίλυση τυχόν θεμάτων.

Το όραμα της Τράπεζας Κύπρου είναι να δημιουργήσει δια βίου συνεργασίες με τους πελάτες της, καθοδηγώντας και υποστηρίζοντάς τους σε έναν μεταβαλλόμενο κόσμο. Το σλόγκαν «Σε κάθε επόμενη κίνηση» υποδηλώνει τη δέσμευση της Τράπεζας προς αυτή την κατεύθυνση. Το πρόγραμμα μετασχηματισμού είναι σε εξέλιξη ώστε να επιτρέψει ένα πιο σύγχρονο τρόπο διεξαγωγής τραπεζικών εργασιών, ενισχύοντας την ψηφιοποίηση της εξυπηρέτησης των πελατών, καθώς και των εσωτερικών λειτουργιών. Το πρόγραμμα μετασχηματισμού θα καταστήσει δυνατή την υλοποίηση των στρατηγικών στόχων του Συγκροτήματος, με βασικές αλλαγές που εστιάζουν στην υιοθέτηση ενός πιο αποδοτικού λειτουργικού μοντέλου, στη βελτίωση της κερδοφορίας και στη βελτιστοποίηση της εξυπηρέτησης των πελατών και του μοντέλου παροχής υπηρεσιών και προϊόντων με έμφαση στον πελάτη. Τα οφέλη αυτού του μετασχηματισμού απολαμβάνουν ήδη οι πελάτες της Τράπεζας που έχουν διαδικτυακή πρόσβαση σε τραπεζικές υπηρεσίες μέσω υπολογιστή, τάμπλετ και κινητών συσκευών. Προς στήριξη των κυβερνητικών κατευθυντήριων γραμμών για τον περιορισμό των μετακινήσεων κατά τη διάρκεια της πανδημίας, η Τράπεζα ενθάρρυνε τους πελάτες της να στραφούν σε ασφαλή ψηφιακά κανάλια για τις περισσότερες συναλλαγές τους, αποφεύγοντας κάθε φυσική παρουσία στα καταστήματα.

Η Τράπεζα έχει αναπτύξει μια καινοτόμα μορφή ψηφιακού ανοίγματος πελατών, η οποία έχει βελτιώσει την εμπειρία των πελατών καθώς και την έγκαιρη εξυπηρέτηση τους, ενώ παράλληλα συμβάλλει επίσης στην περαιτέρω σμίκρυνση κινδύνων για τη Τράπεζα μέσω του σταδιακού τερματισμού των επαγγελματιών διαμεσολαβητών, υποστηρίζοντας την περιβαλλοντική ακεραιότητα της Τράπεζας.

Το Συγκρότημα έχει πολύ χαμηλή διάθεση για απειλές και απώλειες που προκύπτουν από επιθέσεις στον κυβερνοχώρο και κατάχρηση πληροφοριών. Η ασφάλεια, η προστασία και το απόρρητο των προσωπικών δεδομένων είναι σημαντικά για το Συγκρότημα. Η διασφάλιση των πληροφοριών και των συστημάτων της Τράπεζας είναι μία από τις σημαντικότερες προτεραιότητες για την Τράπεζα. Έτσι, οι επενδύσεις της Εταιρίας πραγματοποιούνται εφόσον ληφθούν οι απόψεις της πρώτης, δεύτερης και τρίτης γραμμής άμυνας της Εταιρίας που απασχολούν καταρτισμένους μηχανικούς ασφαλείας, αναλυτές και ελεγκτές πληροφορικής. Επιπλέον, γίνονται σημαντικές επενδύσεις σε καινοτόμο τεχνολογία σε συνεχή βάση (όπως η μηχανική μάθηση και η τεχνητή νοημοσύνη). Η στήριξη της διεύθυνσης είναι στο υψηλότερο δυνατό επίπεδο και υπάρχει άμεση ανεξάρτητη αναφορά στις αρμόδιες επιτροπές του Διοικητικού Συμβουλίου. Παράλληλα, όλοι οι έλεγχοι ασφαλείας της ακολουθούν ρυθμιστικά πρότυπα (GDPR, NIS, PSD2, PCI, SWIFT) και διεθνείς βέλτιστες πρακτικές (όπως το ISO 27001).

Επιπλέον, το Συγκρότημα διατηρεί πολιτική μηδενικής ανοχής για περιστατικά ξεπλύματος βρώμικου χρήματος και χρηματοδότησης τρομοκρατίας και δεν αποδέχεται οποιεσδήποτε παραβιάσεις της σχετικής νομοθεσίας ή παραβιάσεις των εσωτερικών πολιτικών, διαδικασιών και του πλαισίου συμμόρφωσης του Συγκροτήματος. Η αυστηρή τήρηση των πολιτικών και των διαδικασιών αναμένεται από κάθε μέλος του εργατικού δυναμικού και το μήνυμα αυτό επαναλαμβάνεται σε κάθε συνεδρίαση της Επιτροπής Ελέγχου, μέσω συνεχών εκπαιδευτικών συνεδριών για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες («AML») και μέσω των δεικτών απόδοσης των τοπικών λειτουργιών συμμόρφωσης σε κάθε μονάδα του Συγκροτήματος.

1. Διοικητικό Συμβούλιο (συνέχεια)

1.1 Ο ρόλος του Διοικητικού Συμβουλίου (συνέχεια)

Άλλοι Εταίροι (συνέχεια)

Στις αρχές του 2021 ιδρύθηκε το Γραφείο Μετασχηματισμού για την παροχή ολιστικής επίβλεψης και πρόκλησης όλων των πρωτοβουλιών και προγραμμάτων μετασχηματισμού, έτσι ώστε να βελτιωθούν ουσιαστικά η απόδοση ή/και η οργανωτική αποτελεσματικότητα. Μέσω του Γραφείου παρέχεται η δυνατότητα στη διεύθυνση και το Διοικητικό Συμβούλιο να εντοπίζουν προληπτικά τυχόν τομείς πρόκλησης και ανταγωνιστικές προτεραιότητες. Το πρόγραμμα μετασχηματισμού έχει επηρεάσει και συνεχίζει να επηρεάζει διάφορες πτυχές του επιχειρηματικού μοντέλου του Συγκροτήματος, και τη δομή της Τράπεζας, δεδομένου ότι πρωταρχικός στόχος είναι η απλοποίηση των διαδικασιών, η αξιοποίηση των συνεργειών και η ανταλλαγή γνώσεων, μεταξύ άλλων.

Επιπρόσθετα, και με την καθοδήγηση του Διοικητικού Συμβουλίου, υλοποιούνται σημαντικές αλλαγές για να καταστεί ένας πιο σύγχρονος και αποτελεσματικός χώρος εργασίας. Έχουν εισαχθεί νέες τεχνολογίες και εργαλεία που θα βελτιώσουν σημαντικά τη συνεργασία των εργαζομένων και την ανταλλαγή γνώσεων σε ολόκληρο τον οργανισμό. Μια σειρά αυτοματισμών, εξορθολογιστικών διαδικασιών και πρωτοβουλιών οργανωτικής καινοτομίας οδήγησαν σε βελτιωμένες υπηρεσίες πελατών, εσωτερική αποδοτικότητα και εξοικονόμηση πόρων, σύμφωνα με τη στρατηγική του Συγκροτήματος με στόχο την ενίσχυση της παραγωγικότητας και την επίτευξη ενός λιτού μοντέλου λειτουργίας και χαμηλότερης βάσης κόστους με την πάροδο του χρόνου. Η BOC PCL έχει ήδη ξεκινήσει το ταξίδι μετασχηματισμού του δικτύου καταστημάτων της. Το πρώτο μοντέλο υποκαταστήματος στη Λευκωσία λειτούργησε τον Φεβρουάριο του 2021 ενώ ένα δεύτερο υποκατάστημα θα λειτουργήσει στη Λεμεσό στις αρχές του 2022.

Τα επόμενα βήματα περιλαμβάνουν τη μετάβαση στη νέα ανανεωμένη πλατφόρμα Internet Banking, ενώ σύντομα οι πελάτες θα μπορούν να έχουν εύκολα μια συνολική εικόνα των οικονομικών τους. Ταυτόχρονα, νέα εργαλεία όπως ο καθορισμός και η διαχείριση προϋπολογισμών και το άνοιγμα νέων δανειοδοτικών προϊόντων εξ ολοκλήρου μέσω των ψηφιακών καναλιών του Συγκροτήματος θα είναι σύντομα διαθέσιμα στους πελάτες.

Το Διοικητικό Συμβούλιο ενημερώνεται τακτικά μέσω της ΕΑΔΑ για θέματα που σχετίζονται με τους εργαζομένους. Το εργατικό δυναμικό του Συγκροτήματος παραμένει βασικός παράγοντας για την επίτευξη των στόχων του. Προκειμένου να διατηρήσει την κουλτούρα υψηλών επιδόσεων, η Τράπεζα συνέχισε να αναβαθμίζει τις δεξιότητες του προσωπικού της παρέχοντας ευκαιρίες εκπαίδευσης και ανάπτυξης σε όλο το προσωπικό και αξιοποιώντας τις σύγχρονες μεθόδους παράδοσης.

Το 2021, η Τράπεζα συνέχισε να δίνει ιδιαίτερη έμφαση στην ευεξία του προσωπικού προσφέροντας σεμινάρια για την Υγιεινή Διατροφή, την Ψυχική Υγεία στο χώρο εργασίας και τον Οικονομικό Προγραμματισμό σε 630 εργαζομένους που επέλεξαν να συμμετάσχουν στο πρόγραμμα «Well at Work». Η δέσμευση του Συγκροτήματος για την ισότητα των φύλων στο χώρο εργασίας έχει μεταφραστεί διαχρονικά σε σχετικές πολιτικές και πρακτικές. Το 2021 το Συγκρότημα παρέλαβε Πιστοποιητικό από το Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για την εφαρμογή καλών πρακτικών σε θέματα ισότητας των φύλων στο χώρο εργασίας.

Το δικαίωμα του συνεταιρίζεσθαι, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος των συνδικαλιστικών οργανώσεων και της ένταξης σε αυτά, κατοχυρώνεται συνταγματικά από το άρθρο 21.2 και το άρθρο 11 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα. Τα δικαιώματα αυτά αντικατοπτρίζονται και στο άρθρο 21 του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας (1960, τροποποιημένο 2013). Η Ένωση Τραπεζικών Υπαλλήλων Κύπρου εγγράφηκε ως συνδικαλιστικό σωματείο το 1956 και εξακολουθεί να παραμένει ο μοναδικός εκπρόσωπος των εργαζομένων στον τραπεζικό τομέα. Σχεδόν όλοι οι εργαζόμενοι της Τράπεζας (97,6%) είναι μέλη της Ένωσης Τραπεζικών Υπαλλήλων Κύπρου, ενώ υπάρχει και συλλογική σύμβαση.

Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει θέσει την αναμόρφωση της κουλτούρας της Τράπεζας ως βασικό στρατηγικό μοχλό αξίας και επιτυχίας. Η Επιτροπή Δεοντολογίας (ΕΔ) συνεργάζεται στενά με την εκτελεστική ομάδα για να διασφαλίσει τη συνεχή εστίαση στην κουλτούρα του Συγκροτήματος, για την επίτευξη του σκοπού, της αποστολής και του οράματος του και την τήρηση του Κώδικα Δεοντολογίας του. Η Επιτροπή μαζί με την ΕΑΔΑ εργάζονται για την ενίσχυση των υφιστάμενων μηχανισμών επικοινωνίας του Συγκροτήματος μεταξύ του Διοικητικού Συμβουλίου και του εργατικού δυναμικού.

Το έργο «Ηθος», υπό την αιγίδα της ΕΔ και της Διευθύντριας Διεύθυνσης Ανθρώπινου Δυναμικού και Μετασχηματισμού, εφαρμόστηκε για να ενισχύσει την κουλτούρα δεοντολογίας και διαχείρισης κινδύνων για την καλύτερη προστασία των εργαζομένων, των πελατών και του Συγκροτήματος. Η Τράπεζα ανέπτυξε ένα σχέδιο δράσης που επικεντρώνεται στην καλλιέργεια μιας υγιούς κουλτούρας δεοντολογίας και διαχείρισης κινδύνων και στην ανάπτυξη σημαντικών προφίλ επιθυμητών συμπεριφορών που απαιτούνται για την ενίσχυση της γνήσιας σχέσης εμπιστοσύνης με τους πελάτες, τους επενδυτές και τις ρυθμιστικές αρχές του Συγκροτήματος.

1. Διοικητικό Συμβούλιο (συνέχεια)

1.1 Ο ρόλος του Διοικητικού Συμβουλίου (συνέχεια)

Άλλοι Εταίροι (συνέχεια)

Ετοιμάστηκαν σύντομα βίντεο κλιπ, με το σύνθημα «Εγώ είμαι η Τράπεζα» που εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο, για την ευαισθητοποίηση του προσωπικού σχετικά με κινδύνους που δεν πρέπει να αγνοούν στην προσπάθειά τους να εξυπηρετήσουν καλύτερα τους πελάτες, ποιες πρακτικές πρέπει να αποφεύγουν και ποιες να καλλιεργούν. Τόσο η Διευθύντρια Διεύθυνσης Ανθρώπινου Δυναμικού & Μετασχηματισμού όσο και ο Πρόεδρος της ΕΔ συμμετείχαν στη διαβίβαση του μηνύματος αυτού στο προσωπικό.

Το Διοικητικό Συμβούλιο εξετάζει επίσης τα αποτελέσματα ερευνών Σφυγμού και Γνώμης Πορωσικού και πώς αυτά μετατρέπονται σε δράσεις ως απάντηση στα σχόλια του προσωπικού. Το Συγκρότημα διόρισε περισσότερους από 25 Πρωταθλητές Υγείας σε όλους τους τομείς του, οι οποίοι πήραν συνεντεύξεις και συζήτησαν με όλο το προσωπικό αναφορικά με την αντίληψή τους σχετικά με το τι πρέπει να γίνει ώστε να βελτιωθεί ο Δείκτης Οργανωτικής Υγείας του Συγκροτήματος («ΔΟΥ»). Ο ΔΟΥ εστιάζει - και ταυτόχρονα εξετάζει - όλες τις πτυχές της εργασιακής κουλτούρας του Συγκροτήματος καθώς και τον τρόπο λειτουργίας του ως οργανισμός. Καταρτίστηκαν σχέδια δράσης για όλους τους τομείς εστίασης που προσδιορίστηκαν.

Το Διοικητικό Συμβούλιο, μέσω της ΕΕ εξετάζει την αποτελεσματικότητα της Πολιτικής Εμπιστευτικής/Ανώθυμης Αναφοράς ετησίως. Μετά από σύσταση της ΕΔ, το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε ότι τέτοιες αναφορές πρέπει να ενθαρρύνονται στις περιπτώσεις όπου το προσωπικό δεν συμμορφώνεται με τους κανονισμούς και ενεργεί εκτός πολιτικής. Τέτοιες περιπτώσεις θα πρέπει να αποτελούν μέρος της αξιολόγησης και έναυσμα για την έναρξη πειθαρχικών διαδικασιών.

Το Συγκρότημα έχει βελτιώσει το προφίλ κινδύνου και την οικονομική του βιωσιμότητα, βελτιώνοντας παράλληλα την κοινωνική και περιβαλλοντική του προσέγγιση και μεγιστοποιώντας τον θετικό του αντίκτυπο. Η χρηματοοικονομική επίδοση του Συγκροτήματος είναι άμεσα συνδεδεμένη με το οικονομικό και λειτουργικό περιβάλλον στην Κύπρο. Το Συγκρότημα αποτελεί τον μεγαλύτερο χρηματοοικονομικό και τεχνολογικό οργανισμό στην Κύπρο με ευρέως φάσματος δραστηριότητες. Το Συγκρότημα έχει καταφέρει να επιτύχει σημαντική πρόοδο έναντι των στρατηγικών του στόχων που ανακοίνωσε τον Νοέμβριο 2020 και αυτό, μαζί με τη σταθερή προοπτική ανάπτυξης της Κυπριακής οικονομίας, έχουν επιτρέψει στο Συγκρότημα να αναθεωρήσει τους μεσοπρόθεσμους στρατηγικούς του στόχους, δίνοντας σημαντική έμφαση στη δημιουργία αξίας για τους μετόχους. Το Συγκρότημα αυξάνει τον μεσοπρόθεσμο στόχο του για απόδοση ενσώματων ιδίων κεφαλαίων (ROTE) σε πάνω από 10%, θέτοντας τις βάσεις για διανομή μερίσματος, αναλόγως επίδοσης και αφού παρθούν οι απαραίτητες εγκρίσεις. Το Συγκρότημα συνέχισε να παρέχει ποιοτικό νέο δανεισμό μέσω συνετών πρακτικών. Ο νέος δανεισμός επικεντρώνεται σε επιλεγμένους κλάδους της οικονομίας οι οποίοι είναι συμβατοί με το προφίλ κινδύνου της Τράπεζας.

Η σημαντική συρρίκνωση της Κυπριακής οικονομίας κατά τα τελευταία επτά χρόνια πλησιάζει προς το τέλος. Το Συγκρότημα αναμένει με βάση την ισχυρή του θέση στην αγορά να συμβάλει στη διάθεση των κονδυλίων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας της Κύπρου. Επίσης το Συγκρότημα αναμένει να αυξήσει προσεκτικά τον νέο δανεισμό στον κλάδο της ναυτιλίας και του διεθνούς εταιρικού δανεισμού (international corporate lending) και να διερευνήσει ευκαιρίες που δύναται να παρουσιαστούν από συναλλαγές εξυπηρετούμενων δανείων στην Κύπρο. Ταυτόχρονα, έχει ως στόχο να υποστηρίξει τους πελάτες του στη μετάβαση σε ένα βιώσιμο μέλλον μέσω της παροχής προϊόντων φιλικών προς το περιβάλλον.

Η διεύθυνση επικεντρώνεται στη διαφοροποίηση των εσόδων μέσω της αύξησης των προμηθειών και δικαιωμάτων από την υπηρεσία διεθνών συναλλαγών, τη διαχείριση περιουσιακών στοιχείων μέσω υπηρεσιών wealth management και τις ασφαλιστικές εργασίες. Οι ασφαλιστικές εταιρίες του Συγκροτήματος, EuroLife Ltd και Γενικές Ασφάλειες Κύπρου Λτδ, οι οποίες δραστηριοποιούνται στον κλάδο ζωής και γενικό κλάδο αντίστοιχα, κατέχουν ηγετική θέση στον ασφαλιστικό κλάδο στην Κύπρο και παρέχουν σταθερά επαναλαμβανόμενα έσοδα διαφοροποιώντας περαιτέρω τις ροές εισοδημάτων του Συγκροτήματος. Επιπλέον, στο μεσοπρόθεσμο διάστημα, υπάρχουν πολλές πρωτοβουλίες σε εξέλιξη για την ενίσχυση των εσόδων από τον ασφαλιστικό κλάδο. Οι ασφαλιστικές εταιρίες του Συγκροτήματος διατηρούν υγιή κερδοφορία και το Συγκρότημα στοχεύει στην περαιτέρω αύξηση της αξιοποιώντας το ισχυρό μερίδιο αγοράς της Τράπεζας. Τέλος, το Συγκρότημα στοχεύει να εισαγάγει την Πλατφόρμα Ψηφιακής Οικονομίας ώστε να δημιουργήσει νέες πηγές εισοδημάτων μεσοπρόθεσμα, αξιοποιώντας το ισχυρό μερίδιο αγοράς της Τράπεζας, την τεχνογνωσία και την ψηφιακή της υποδομή. Η πλατφόρμα έχει ως στόχο να φέρει κοντά όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη για να δημιουργήσει ευκαιρίες τόσο στον τραπεζικό όσο και στον ευρύτερο τομέα υπηρεσιών.

1. Διοικητικό Συμβούλιο (συνέχεια)

1.1 Ο ρόλος του Διοικητικού Συμβουλίου (συνέχεια)

Άλλοι Εταίροι (συνέχεια)

Σε συνέχεια της επιβολής περιοριστικών μέτρων από το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και άλλων χωρών εναντίον της Ρωσίας και της Λευκορωσίας, καθώς και εναντίον Ρωσικών και Λευκορωσικών νομικών και φυσικών προσώπων και παρόλο που η άμεση έκθεση του Συγκροτήματος σε Ρωσία, Ουκρανία και Λευκορωσία είναι περιορισμένη, η κρίση στην Ουκρανία δύναται να επιφέρει αρνητικές επιπτώσεις στην Κυπριακή οικονομία, κυρίως λόγω αρνητικής επίδρασης στους τομείς του τουρισμού και των υπηρεσιών, πληθωριστικές πιέσεις λόγω αυξησεων στις τιμές ενέργειας, καθώς και διαταραχές στην παγκόσμια εφοδιαστική αλυσίδα. Σε περίπτωση σημαντικής μείωσης στον αριθμό και όγκο συναλλαγών ως αποτέλεσμα της κρίσης, αυτό δύναται να επηρεάσει αρνητικά τα καθαρά έσοδα από δικαιώματα και προμήθειες του Συγκροτήματος ιδιαίτερα από τον τομέα διεθνών τραπεζικών εργασιών. Συνολικά, το Συγκρότημα αναμένει περιορισμένο αντίκτυπο από την άμεση έκθεσή του, ενώ οποιαδήποτε έμμεση επίπτωση θα εξαρτηθεί από τη διάρκεια και την ένταση της κρίσης και τον αντίκτυπο της στην Κυπριακή οικονομία, που παραμένουν αβέβαια στο παρόν στάδιο.

Για να διευκολυνθεί η κατανόηση από το Διοικητικό Συμβούλιο των απόψεων των βασικών μετόχων, τα μέλη λαμβάνουν ενημέρωση για τις σχέσεις με τους επενδυτές από τη διεύθυνση σε όλες τις προγραμματισμένες συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου. Το περιεχόμενο αυτής της ενημέρωσης περιλαμβάνει ενημερώσεις αγοράς, λεπτομέρειες πρόσφατων αλληλεπιδράσεων με επενδυτές, ανάλυση τιμών και αποτίμησης μετοχών και ανάλυση μητρώου μετόχων. Η Εταιρεία διευκολύνει τον άμεσο διάλογο με τους επενδυτές καθώς προσπαθεί για τον μεγαλύτερο βαθμό διαφάνειας. Εργάζεται επίσης για την ενσωμάτωση της ανατροφοδότησης στην εταιρική στρατηγική της. Αυτό επιτυγχάνεται με συμμετοχή σε συνέδρια, ιδιωτικές συναντήσεις, εικονικά roadshows, συχνές τηλεδιασκέψεις και τουλάχιστον τριμηνιαίες ενημερώσεις σχετικά με τα αποτελέσματα των μετα-εταιρικών συναλλαγών μεγάλης σημασίας. Ο Πρόεδρος και ο Ανώτερος Ανεξάρτητος Διοικητικός Σύμβουλος διατηρούν άμεση επαφή με τους επενδυτές. Οι πρόεδροι των επιτροπών παρευρίσκονται στην ΕΓΣ και είναι διαθέσιμοι για ερωτήσεις. Ο Διευθύνων Σύμβουλος, η Εκτελεστική Διευθύντρια Διεύθυνσης Οικονομικής Διαχείρισης και Δραστηριοτήτων Απομόχλευσης και η Διευθύντρια Τμήματος Σχέσεων Επενδυτών συνεργάστηκαν εκτενώς το 2021 με υφιστάμενους μετόχους και πιθανούς νέους επενδυτές κατά τη διάρκεια μεμονωμένων ή ομαδικών συναντήσεων και σε roadshows και συνέδρια επενδυτών.

Το Διοικητικό Συμβούλιο παρακολουθεί στενά την εκτέλεση του στρατηγικού πλάνου και ως εκ τούτου συζητά τακτικά την πρόοδο έναντι των στόχων. Το Διοικητικό Συμβούλιο ενσταλάζει τον σωστό τόνο από την κορυφή, έχει καθορίσει τις αξίες της Εταιρίας οι οποίες είναι η ακεραιότητα, η διαφάνεια, η υπευθυνότητα, η εμπιστευτικότητα και η βιωσιμότητα και στοχεύει να τις ενσωματώσει σε κάθε δραστηριότητα και λειτουργία του Συγκροτήματος. Το Συγκρότημα δημιουργεί έτσι αξία για τους πελάτες, τους μετόχους και το εργατικό δυναμικό του.

Ηγεσία

Υπάρχει σαφής διαχωρισμός μεταξύ του ρόλου του Προέδρου ο οποίος είναι υπεύθυνος για την ηγεσία και την αποτελεσματικότητα του Διοικητικού Συμβουλίου και του Διευθύνοντος Συμβούλου που είναι υπεύθυνος για τη λειτουργία επιχειρηματικών δραστηριοτήτων της Εταιρίας. Αυτός ο σαφής καταμερισμός ευθύνης τεκμηριώνεται τόσο στο εγχειρίδιο του Διοικητικού Συμβουλίου όσο και στην Πολιτική Εταιρικής Διακυβέρνησης που έχουν εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο. Η Πολιτική Εταιρικής Διακυβέρνησης είναι διαθέσιμη στον ιστότοπο του Συγκροτήματος www.bankofcyprus.com. Οι καθημερινές εργασίες του Συγκροτήματος έχουν ανατεθεί στη διευθυντική ομάδα.

Ο Ρόλος του Προέδρου

Ο Πρόεδρος εποπτεύει τις εργασίες και την αποτελεσματικότητα του Διοικητικού Συμβουλίου, διασφαλίζοντας ότι η ημερήσια διάταξη καλύπτει τα βασικά στρατηγικά θέματα που έχει να αντιμετωπίσει το Συγκρότημα, καθορίζει το ύψος και τον τόνο των συζητήσεων του Διοικητικού Συμβουλίου, ενθαρρύνει την ενεργή συμμετοχή των μελών στις εργασίες και δραστηριότητες του Διοικητικού Συμβουλίου και θέτει ξεκάθαρες προσδοκίες αναφορικά με την κουλτούρα, τις αξίες και τη συμπεριφορά του Συγκροτήματος. Επίσης, διασφαλίζει ότι υπάρχει αποτελεσματική επικοινωνία με τους μετόχους και προωθεί τη συμμόρφωση με τα πρότυπα εταιρικής διακυβέρνησης.

Ο Ρόλος του Αντιπροέδρου

Ο Αντιπρόεδρος παρέχει στήριξη και καθοδήγηση στον Πρόεδρο, όπου απαιτείται. Σε συντονισμό με τον Πρόεδρο, ενεργεί ως πρέσβης του Διοικητικού Συμβουλίου και του Συγκροτήματος στις σχέσεις του με τις ρυθμιστικές αρχές, τους εργαζομένους και τους πελάτες ενώ αναπληρώνει τον Πρόεδρο σε συνεδριάσεις, γενικές συνελεύσεις και άλλες συναντήσεις όταν ο Πρόεδρος δεν μπορεί να παρευρεθεί.

1. Διοικητικό Συμβούλιο (συνέχεια)

1.1. Ο ρόλος του Διοικητικού Συμβουλίου (συνέχεια)

Ο Ρόλος του Ανώτερου Ανεξάρτητου Διοικητικού Συμβούλου

Ο Ανώτερος Ανεξάρτητος Διοικητικός Σύμβουλος είναι διαθέσιμος στους μετόχους και τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου σε περίπτωση που έχουν ανησυχίες που δεν μπορούν να επιλυθούν μέσω των σύνηθων καναλιών επικοινωνίας. Παρέχει συμβουλές και στήριξη στον Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου στην επίτευξη των στόχων του.

Προεδρεύει συνεδρίασης των μη-εκτελεστικών μελών για την αξιολόγηση της απόδοσης του Προέδρου, στο πλαίσιο της ετήσιας αξιολόγησης της απόδοσης του Διοικητικού Συμβουλίου και αναλαμβάνει την ευθύνη για την ομαλή διαδικασία διαδοχής του Προέδρου σε στενή συνεργασία με την ΕΔΕΔ. Συναντάται επίσης με σημαντικούς μετόχους προκειμένου να διασφαλίσει ότι υπάρχει ισορροπημένη κατανόηση των ζητημάτων και των ανησυχιών που ενδέχεται να έχουν.

Μη-Εκτελεστικοί Διοικητικοί Σύμβουλοι

Οι μη-εκτελεστικοί διοικητικοί σύμβουλοι είναι υπεύθυνοι να παρακολουθούν την εκτελεστική δραστηριότητα και να συμβάλλουν στην ανάπτυξη στρατηγικής της Εταιρίας. Δεν εργοδοτούνται από την Εταιρία και δεν συμμετέχουν στην καθημερινή διαχείριση του Συγκροτήματος.

Ο ρόλος τους είναι να παρέχουν εποικοδομητική αμφισβήτηση/πρόκληση στη διεύθυνση, να ελέγχουν την απόδοση της ανώτατης διεύθυνσης στην επίτευξη των συμφωνημένων στόχων και σκοπών και να παρακολουθούν αναφορές για την απόδοση. Επίσης, οι μη-εκτελεστικοί διοικητικοί σύμβουλοι πρέπει να ικανοποιούνται ως προς την ακεραιότητα της οικονομικής πληροφόρησης και να βεβαιώνονται ότι οι μηχανισμοί ελέγχου της οικονομικής πληροφόρησης, τα πλαίσια συμμόρφωσης και διαχείρισης κινδύνων και το πλαίσιο εσωτερικού ελέγχου είναι ισχυρά και αξιόπιστα. Οι μη εκτελεστικοί διοικητικοί σύμβουλοι, συμπεριλαμβανομένου του Προέδρου και της Αντιπροέδρου, φέρνουν ανεξάρτητη πρόκληση και κρίση στις συζητήσεις του Διοικητικού Συμβουλίου, μέσω του χαρακτήρα, της αντικειμενικότητας και της ακεραιότητάς τους.

Τακτικές συνεδριάσεις διεξάγονται μεταξύ των μη εκτελεστικών διοικητικών συμβούλων χωρίς την παρουσία των εκτελεστικών διοικητικών συμβούλων και τουλάχιστον μία φορά το χρόνο χωρίς την παρουσία του Προέδρου

Εκτελεστικοί Διοικητικοί Σύμβουλοι

Οι Εκτελεστικοί Σύμβουλοι έχουν εκτελεστικές λειτουργίες στο Συγκρότημα εκτός από τα καθήκοντά τους στο Διοικητικό Συμβούλιο. Ο ρόλος των Εκτελεστικών Συμβούλων, με επικεφαλής τον Διευθύνοντα Σύμβουλο, είναι να προτείνουν στρατηγικές στο Διοικητικό Συμβούλιο και μετά από έλεγχο και πρόκληση του Διοικητικού Συμβουλίου, να εκτελούν τις εγκεκριμένες στρατηγικές στα υψηλότερα δυνατά πρότυπα.

Ο Διευθύνων Σύμβουλος εργοδοτείται από την BOC PCL. Η σύμβαση του Διευθύνοντος Συμβούλου περιλαμβάνει ρήτρα τερματισμού με προειδοποίηση έξι μηνών προς το εκτελεστικό μέλος, χωρίς αιτιολόγηση και στη διακριτική ευχέρεια της BOC PCL. Η Εκτελεστική Διευθύντρια Διεύθυνσης Οικονομικής Διαχείρισης & Δραστηριοτήτων Απομόχλευσης επίσης εργοδοτείται από την BOC PCL και διορίστηκε στο Διοικητικό Συμβούλιο τον Οκτώβριο 2021.

Οι όροι απασχόλησης της Εκτελεστικής Διευθύντριας Διεύθυνσης Οικονομικής Διαχείρισης & Δραστηριοτήτων Απομόχλευσης βασίζονται κυρίως στις πρόνοιες της ισχύουσας συλλογικής σύμβασης, οι οποίες προβλέπουν ειδοποίηση ή αποζημίωση εκ μέρους της BOC PCL με βάση τα χρόνια υπηρεσίας και γραπτή προειδοποίηση τεσσάρων μηνών από το εκτελεστικό μέλος σε περίπτωση εθελούσιας αποχώρησης.

Ο ρόλος του Διευθύνοντος Συμβούλου

Ο Διευθύνων Σύμβουλος είναι υπεύθυνος για την εκτέλεση της εγκεκριμένης στρατηγικής και έχει την τελική εκτελεστική ευθύνη για τις λειτουργίες, την απόδοση και τη συμμόρφωση του Συγκροτήματος. Στην καθημερινή διαχείριση του Συγκροτήματος που του ανατέθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο, ο Διευθύνων Σύμβουλος στηρίζεται στις εισηγήσεις και συμβουλές της Εκτελεστικής Επιτροπής, της οποίας προεδρεύει. Η σύμβαση εργαδότησης του Διευθύνοντος Συμβούλου αναθεωρείται τουλάχιστον ανά πενταετία.

1. Διοικητικό Συμβούλιο (συνέχεια)

1.1 Ο ρόλος του Διοικητικού Συμβουλίου (συνέχεια)

1.1.1 Πληροφόρηση και Στήριξη

Το Διοικητικό Συμβούλιο συνέρχεται σε τακτική βάση και έχει επίσημο πρόγραμμα θεμάτων προς εξέταση που εξελίσσεται με βάση τις επιχειρηματικές ανάγκες και το οποίο κάθε χρόνο αναθεωρείται. Η απόδοση έναντι της επίτευξης των συμφωνημένων βασικών οικονομικών προτεραιοτήτων εξετάζεται σε κάθε συνεδρίαση με ιδιαίτερη αναφορά στους λεπτομερείς λογαριασμούς διαχείρισης του Συγκροτήματος. Ο Διευθύνων Σύμβουλος και η Εκτελεστική Διευθύντρια Διεύθυνσης Οικονομικής Διαχείρισης & Δραστηριοτήτων Απομόχλευσης σχολιάζουν τη στρατηγική, την τρέχουσα επιχειρηματική απόδοση, την αγορά, τις κανονιστικές και άλλες εξωτερικές εξελίξεις σε κάθε συνεδρίαση και παρουσιάζουν συγκριτικά δεδομένα.

Το Διοικητικό Συμβούλιο λαμβάνει τακτικές εκθέσεις και παρουσιάσεις και από άλλα ανώτερα στελέχη για τις εξελίξεις στις δραστηριότητες του Συγκροτήματος. Το Διοικητικό Συμβούλιο μελετά αναφορές της κάθε επιτροπής του καθώς και τακτικές εκθέσεις αναφορικά με τη διάθεση ανάληψης κινδύνου του Συγκροτήματος, κορυφαίους και αναδυόμενους κινδύνους, τη διαχείριση κινδύνων, πιστωτικά ανοίγματα και το δανειακό χαρτοφυλάκιο του Συγκροτήματος, τη διαχείριση στοιχείων ενεργητικού και παθητικού, τη ρευστότητα, τις επιδικίες, τη συμμόρφωση και θέματα φήμης.

Υπό την εποπτεία του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου, οι αρμοδιότητες της Γραμματέως της Εταιρίας περιλαμβάνουν τη διασφάλιση επαρκούς ροής πληροφοριών εντός του Διοικητικού Συμβουλίου και των επιτροπών του, μεταξύ της ανώτατης διεύθυνσης και των μη-εκτελεστικών μελών και μεταξύ των επικεφαλής των λειτουργιών εσωτερικού ελέγχου και των μη-εκτελεστικών μελών καθώς και τη διευκόλυνση της εισαγωγικής κατάρτισης, ανάπτυξης και αξιολόγησης των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου.

Όλοι οι διοικητικοί σύμβουλοι έχουν πρόσβαση στις συμβουλές και υπηρεσίες της Γραμματέως της Εταιρίας και του Λειτουργού Συμμόρφωσης με την Εταιρική Διακυβέρνηση, οι οποίοι παρέχουν πληροφορίες σχετικές με τις διαδικασίες του Διοικητικού Συμβουλίου, τον Κώδικα ΧΑΚ και τον Κώδικα ΗΒ. Η Γραμματέας της Εταιρίας είναι υπεύθυνη να διασφαλίσει ότι στους διοικητικούς συμβούλους παρέχονται έγκαιρα σχετικές πληροφορίες που να τους επιτρέπουν να εξετάσουν ζητήματα για λήψη απόφασης και να εκπληρώσουν την ευθύνη εποπτείας τους. Τόσο ο διορισμός όσο και η απομάκρυνση της Γραμματέως της Εταιρίας είναι θέμα του Διοικητικού Συμβουλίου στο σύνολο του.

Ανεξάρτητες επαγγελματικές συμβουλές καθώς και συμβουλές των εξωτερικών νομικών συμβούλων του Συγκροτήματος είναι επίσης διαθέσιμες στους διοικητικούς συμβούλους με δαπάνη του Συγκροτήματος εάν και εφόσον απαιτείται. Οι επιτροπές του Διοικητικού Συμβουλίου έχουν παρόμοια πρόσβαση και είναι εφοδιασμένες με επαρκείς πόρους για να επιτελούν τα καθήκοντά τους. Η Γραμματέας της Εταιρίας παρέχει ειδική στήριξη στα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου για οποιοδήποτε θέμα σχετίζεται με την Εταιρία για το οποίο απαιτούν συμβουλές χωριστά ή επιπρόσθετα από αυτές που είναι διαθέσιμες στη συνήθη διαδικασία του Διοικητικού Συμβουλίου. Όλοι οι διοικητικοί σύμβουλοι καλύπτονται με ασφάλιση αστικής ευθύνης διοικητικών συμβούλων και αξιωματούχων σε σχέση με νομικές αγωγές εναντίον τους.

Περιστασιακά το Διοικητικό Συμβούλιο διεξάγει ενδελεχής συζητήσεις με βασικές επιχειρηματικές Διευθύνσεις και μονάδες, ώστε να παρέχει στα μέλη του διείσδυση σε βασικούς τομείς στρατηγικής εστίασης, επιτρέποντας καλύτερη ποιότητα των συζητήσεων και ενισχύοντας τη γνώση τους. Οι ενδελεχής συζητήσεις περιλαμβάνουν συνήθως παρουσιάσεις και αναλύσεις των θεμάτων σε βάθος. Το 2021, πραγματοποιήθηκαν συζητήσεις για το Κεφαλαιακό Πλάνο, το Πλάνο Εξυγίανσης και το Πλάνο Συμμόρφωσης με τη χρηματοδότηση για τις ελάχιστες απαιτήσεις ιδίων κεφαλαίων και επιλέξιμων υποχρεώσεων ('MREL'), συμπεριλαμβανομένων συζητήσεων με τις ρυθμιστικές αρχές. Άλλες εκτενείς συζητήσεις αφορούσαν τις πρωτοβουλίες για τη βελτίωση της κουλτούρας κινδύνου του Συγκροτήματος, τη στρατηγική ΠΚΔ, τη συνεχιζόμενη απομόχλευση από τα δάνεια MEX και τη νέα οργανωτική δομή της διεύθυνσης.

1. Διοικητικό Συμβούλιο (συνέχεια)

1.1 Ο ρόλος του Διοικητικού Συμβουλίου (συνέχεια)

1.1.1 Πληροφόρηση και Στήριξη (συνέχεια)

Οι βασικοί τομείς εστίασης για το 2021 για το Διοικητικό Συμβούλιο, μεταξύ άλλων, ήταν:

Στρατηγική του Συγκροτήματος και ανοχή κινδύνου	<ul style="list-style-type: none"> • Τετραετές επιχειρηματικό και κεφαλαιακό πλάνο, • Πώληση χαρτοφυλακίου MEX, / συναλλαγών - Helix 2A & B, • Πώληση μεικτού χαρτοφυλακίου MEX και ακινήτων - Helix 3, • Η πρόοδος στη δημιουργία της Πλατφόρμας Ψηφιακής Οικονομίας, • Το πρόγραμμα Μετασχηματισμού, • Στρατηγική αιεφορίας - Δημιουργία Επιτροπής Αιεφορίας, • Η συμβολή της Τράπεζας στην περιβαλλοντική ακεραιότητα και την κοινωνική ισότητα.
Τακτικές ενημερώσεις	<ul style="list-style-type: none"> • Μηνιαία Αναφορά απόδοσης Συγκροτήματος, • Οικονομική έκθεση, συμπεριλαμβανομένων των προϋπολογισμών, των προβλέψεων και των κεφαλαιακών θέσεων, • Μηνιαία Αναφορά κινδύνων, • Έκθεση του Διευθύνοντος Συμβούλου, • Αναφορές των προέδρων των επιτροπών, • Πρόοδος διαχείρισης κόστους.
Επιχειρησιακό περιβάλλον	<ul style="list-style-type: none"> • Οικονομικές εξελίξεις στην Κύπρο, υπό το πρίσμα της πανδημίας, • Επαναξιολόγηση οικονομικών προβλέψεων, • Παρακολούθηση πελατών υπό καθεστώς αναστολής καταβολής πληρωμών κεφαλαίου και τόκων, • Τριμηνιαίες οικονομικές εκθέσεις, • Οι απόψεις των επενδυτών και των άλλων εταίρων, • Ενημερώσεις για την αγορά και τη συναλλαγματική δραστηριότητα μετοχών.
Οικονομικά	<ul style="list-style-type: none"> • Οικονομικά αποτελέσματα για το έτος 2020, • Οικονομικά αποτελέσματα εξαμήνου 2021, • Απομειώσεις, • Ελάχιστη Απαίτηση Ιδίων Κεφαλαίων και Επιλέξιμων Υποχρεώσεων («MREL»), • Έκθεση Εσωτερικής Διαδικασίας Αξιολόγησης Κεφαλαιακής Επάρκειας ("ICAAP"), • Έκθεση Εσωτερικής Διαδικασίας Αξιολόγησης της Επάρκειας Ρευστότητας ("ILAAP").
Επιχειρηματική απόδοση	<ul style="list-style-type: none"> • Θεώρηση της στρατηγικής των επιχειρηματικών Διευθύνσεων και επιχειρηματικών μονάδων, • Επισκόπηση της προόδου της διαχείρισης μη εξυπηρετούμενων δανείων, • Επισκόπηση χαρτοφυλακίου πιστωτικών διευκολύνσεων, • Αναχρηματοδότηση δευτερογενούς κεφαλαίου (Tier 2) και έκδοση νέου ομολόγου, • Πλαίσιο μέτρησης απόδοσης πελατών, • Ανασκόπηση της απόδοσης των εταιρικών χρηματοδοτικών έργων.
Κουλτούρα	<ul style="list-style-type: none"> • Κουλτούρα διαχείρισης κινδύνου και κανονιστικής συμμόρφωσης, • Ενημέρωση για τη διαχείριση ταλέντων.
Διαχείριση κινδύνου	<ul style="list-style-type: none"> • Πλάνο Ανάκαμψης Συγκροτήματος, • Γνωστοποιήσεις Πυλώνα 3, • Πλαίσιο Διάθεσης Ανάληψης Κινδύνου Συγκροτήματος, • Πρόοδος εφαρμογής των συστάσεων της Διαδικασίας Εποπτικής Εξέτασης και Αξιολόγησης (SREP), • Κανονιστικές Αλληλεπιδράσεις, • Εποπτεία των θυγατρικών εταιριών, • Επιδικίες.

1. Διοικητικό Συμβούλιο (συνέχεια)
1.1 Ο ρόλος του Διοικητικού Συμβουλίου (συνέχεια)
1.1.1 Πληροφόρηση και Στήριξη (συνέχεια)

Διακυβέρνηση και κανονιστικά θέματα	<ul style="list-style-type: none">• Η αποτελεσματικότητα του Διοικητικού Συμβουλίου και η αξιολόγηση της απόδοσης του Προέδρου,• Η αμοιβή του Προέδρου,• Αναθεώρηση και έγκριση των διαφόρων πολιτικών του Συγκροτήματος,• Διαχείριση συγκρούσεων συμφερόντων,• Μη χρηματοοικονομικές αναφορές,• Διορισμοί κατόχων καίριων θέσεων,• Σχεδιασμός διαδοχής,• Νέα ορθολογιστική οργανωτική δομή,• Συνεχής εποπτικός διάλογος και επικοινωνία με ρυθμιστικές αρχές.
-------------------------------------	--

Ανάπτυξη στρατηγικής

Οι στρατηγικοί στόχοι του Συγκροτήματος είναι να καταστεί ένα πιο ισχυρό, πιο ασφαλές και πιο αποδοτικό πιστωτικό ίδρυμα, ικανό να στηρίξει την ανάκαμψη της Κυπριακής οικονομίας και να δημιουργήσει αξία για τους μετόχους του στο μεσοπρόθεσμο διάστημα. Οι βασικοί πυλώνες της στρατηγικής του Συγκροτήματος είναι:

- Ενίσχυση εσόδων με βέλτιστη διαχείριση κεφαλαίων, μέσω δημιουργίας εσόδων από αύξηση εξυπηρετούμενων δανείων και από τραπεζικές και χρηματοοικονομικές δραστηριότητες με χαμηλότερες απαιτήσεις κεφαλαίου (όπως Ασφαλιστικού κλάδου και Ψηφιακής Οικονομίας).
- Βελτίωση λειτουργικής αποδοτικότητας, μέσω ορθολογιστικού μοντέλου λειτουργίας, που στηρίζεται στον ψηφιακό μετασχηματισμό και τις αυτοματοποιήσεις.
- Ενδυνάμωση της ποιότητας δανειακού χαρτοφυλακίου, μέσω διατήρησης ποιοτικού νέου δανεισμού, της ολοκλήρωσης της μείωσης του κινδύνου στον ισολογισμό, της μείωσης της χρέωσης πιστωτικών ζημιών δανείων (cost of risk) σε κανονικά επίπεδα και της μείωσης των (άλλων) απομειώσεων, με την ταυτόχρονη διαχείριση νέων εισροών ΜΕΔ (βάσει EAT) μετά τη λήξη της αναστολής καταβολής κεφαλαίων και τόκων.
- Ενίσχυση οργανωτικής ανθεκτικότητας και πολιτικής για Περιβαλλοντικά, Κοινωνικά και σχετικά με τη Διακυβέρνηση (ΠΚΔ) θέματα (ESG), μέσω της συνέχισης της εργασίας για τη δημιουργία ενός οργανισμού με όραμα για το μέλλον και ξεκάθαρη στρατηγική υποστηριζόμενη από αποτελεσματική εταιρική διακυβέρνηση ευθυγραμμισμένη με προτεραιότητες αναφορικά με ΠΚΔ θέματα.

Το Συγκρότημα έχει ξεκάθαρη στρατηγική, αξιοποιώντας την ισχυρή πελατειακή του βάση, την ανανεωμένη εμπιστοσύνη των πελατών του, την ηγετική του θέση στην αγορά, και την περαιτέρω ανάπτυξη ψηφιακών γνώσεων και υποδομών, με στόχο τη δημιουργία αξίας για τους μετόχους. Το Συγκρότημα αυξάνει τον μεσοπρόθεσμο στόχο του για απόδοση ενσώματων ιδίων κεφαλαίων (ROTE) σε πάνω από 10%, θέτοντας τις βάσεις για διανομή μερίσματος, αναλόγως επίδοσης και αφού παρθούν οι απαραίτητες εγκρίσεις.

Η διατήρηση μιας ισχυρής κεφαλαιακής βάσης έχει αποτελέσει βασική προτεραιότητα για τη διεύθυνση τα τελευταία χρόνια και παραμένει εξίσου σημαντική για το Συγκρότημα. Η οργανική αύξηση των κεφαλαίων θα υποβοηθηθεί από τον βελτιωμένο μεσοπρόθεσμο στόχο για απόδοση ενσώματων ιδίων κεφαλαίων (ROTE). Τα κεφάλαια αναμένεται να χρησιμοποιηθούν για οργανική ανάπτυξη του δανειακού χαρτοφυλακίου και επένδυση στις εργασίες του Συγκροτήματος. Παράγοντες που θα μπορούσαν ενδεχομένως να έχουν αρνητικό αντίκτυπο στους δείκτες κεφαλαίου του Συγκροτήματος περιλαμβάνουν εποπτικές επιπτώσεις και μη επαναλαμβανόμενες χρεώσεις για βελτιστοποίηση της βάσης εξόδων.

Λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με τη στρατηγική παρουσιάζονται στην ενότητα Στρατηγική και Προοπτικές της Έκθεσης Συμβούλων στην Ετήσια Οικονομική Έκθεση 2021 στη σελ.33.

1. Διοικητικό Συμβούλιο (συνέχεια)

1.2 Σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου

Στις 31 Δεκεμβρίου 2021 το Διοικητικό Συμβούλιο απαρτιζόταν από δώδεκα μέλη: τον Πρόεδρο του Συγκροτήματος ο οποίος κατά το διορισμό του ήταν ανεξάρτητος, δύο εκτελεστικά μέλη και εννέα μη εκτελεστικά μέλη. Σύμφωνα με τις διατάξεις της Οδηγίας Καταλληλότητας της ΚΤΚ, οκτώ από τους μη εκτελεστικούς διοικητικούς συμβούλους είναι ανεξάρτητοι. Τα ονόματα και σύντομα βιογραφικά στοιχεία των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου αναφορικά με την εμπειρία, τις γνώσεις και το καθεστώς ανεξαρτησίας τους περιλαμβάνονται στην ενότητα 4 της παρούσας έκθεσης.

Το Διοικητικό Συμβούλιο θεωρεί ότι 10-12 μέλη είναι κατάλληλο μέγεθος και σύνθεση ώστε να παρέχεται το πλήρες φάσμα δεξιοτήτων και εμπειριών που απαιτούνται στο Διοικητικό Συμβούλιο και στη στελέχωση των επιτροπών του διατηρώντας ταυτόχρονα την αίσθηση ευθύνης στο κάθε μέλος για τις αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου, και την αποτελεσματική διαχείριση των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων επιτρέποντας ταυτόχρονα πλήρη και εποικοδομητική συμμετοχή όλων των διοικητικών συμβούλων, δεδομένου του μεγέθους και των εργασιών του Συγκροτήματος και των χρονικών απαιτήσεων που τίθενται στους διοικητικούς συμβούλους. Το Διοικητικό Συμβούλιο αναγνωρίζει την ανάγκη να εντοπίζει τα πιο προσοντούχα άτομα τα οποία είναι διαθέσιμα για να υπηρετήσουν στο Διοικητικό Συμβούλιο. Σύμφωνα με την Πολιτική Διορισμών του Διοικητικού Συμβουλίου όλοι οι διορισμοί γίνονται αξιολογητικά με βάση αντικειμενικά κριτήρια (συμπεριλαμβανομένων των δεξιοτήτων και της εμπειρίας) και λαμβάνοντας δεόντως υπόψη τα οφέλη της διαφοροποίησης. Το Διοικητικό Συμβούλιο ετοιμάζει σχέδιο για τη δική του ανανέωση με τη βοήθεια της ΕΔΕΔ που εξετάζει σε τακτά διαστήματα τη σύνθεση, τη θητεία και το σχεδιασμό διαδοχής του Διοικητικού Συμβουλίου.

Τόσο σε ατομική όσο και σε συλλογική βάση, οι διοικητικοί σύμβουλοι θεωρείται ότι διαθέτουν το εύρος των δεξιοτήτων, της κατανόησης, της εμπειρίας και της εμπειρογνωμοσύνης που απαιτούνται για να διασφαλιστεί η αποτελεσματική ηγεσία του Συγκροτήματος και η διατήρηση υψηλών προτύπων εταιρικής διακυβέρνησης.

Η Επιτροπή διασφαλίζει μια τυπική, αυστηρή και διαφανή διαδικασία κατά την αξιολόγηση των υποψηφίων για διορισμό στο Διοικητικό Συμβούλιο και διατηρεί συνεχή εποπτεία της σύνθεσης του Διοικητικού Συμβουλίου, για να διασφαλίσει ότι αυτή παραμένει κατάλληλη και λαμβάνει υπόψη τον σκοπό, την κουλτούρα, τους κύριους επιχειρηματικούς τομείς, το προφίλ κινδύνου και τις απαιτήσεις διακυβέρνησης.

Η ΕΔΕΔ αξιολογεί τουλάχιστον σε ετήσια βάση τη δομή, το μέγεθος, τη θητεία και τη σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου (συμπεριλαμβανομένων των δεξιοτήτων, της γνώσης, της εμπειρίας, της ανεξαρτησίας και της διαφοροποίησης) και εισηγείται στο Διοικητικό Συμβούλιο τις δεξιότητες και την πείρα που απαιτούνται για την παροχή υγιεινής εποπτείας της διακυβέρνησης. Οι δεξιότητες περιλαμβάνουν εμπειρία στον τραπεζικό τομέα, την ασφάλιση, τις αγορές και το κανονιστικό περιβάλλον, τη διαχείριση κινδύνων, τη χρηματοοικονομική διαχείριση, την ανάπτυξη στρατηγικής, την τεχνολογία, την επιχειρηματική εμπειρία καθώς και γνώσεις νομικών, διακυβέρνησης, συμμόρφωσης και ελέγχου. Η αξιολόγηση του προφίλ δεξιοτήτων του Διοικητικού Συμβουλίου διεξάγεται για να διασφαλιστεί ότι το Διοικητικό Συμβούλιο και οι επιτροπές του αποτελούνται από μέλη που έχουν μια συνολική αντίληψη των δραστηριοτήτων του Συγκροτήματος και των κινδύνων που συνδέονται με αυτές. Η σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου παραμένει υπό συνεχή αναθεώρηση και η ΕΔΕΔ διατηρεί μια συνεχή εστίαση στον σχεδιασμό διαδοχής για να εξασφαλίσει τη συνέχιση ενός ισχυρού και διαφοροποιημένου Διοικητικού Συμβουλίου, το οποίο είναι κατάλληλο για τον σκοπό του Συγκροτήματος και τον κλάδο στον οποίο δραστηριοποιείται.

Στο πλαίσιο της διαδικασίας σχεδιασμού διαδοχής η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη τον αντίκτυπο των αναμενόμενων συνταξιοδοτήσεων των διοικητικών συμβούλων και την επιθυμητή κουλτούρα και στρατηγική κατεύθυνση του Συγκροτήματος. Στο πλαίσιο της διαδικασίας η Επιτροπή ετοιμάζει ένα λεπτομερές προφίλ ρόλου, με βάση την ανάλυσή της σχετικά με τις δεξιότητες και την πείρα που χρειάζεται και επιλέγει, κατά περίπτωση, μια έμπειρη επαγγελματική εταιρεία εξεύρεσης στελεχών για να διευκολύνει τη διαδικασία. Η εταιρεία αυτή ετοιμάζει λίστα υποψηφίων για τους οποίους παρέχει ανεξάρτητες αξιολογήσεις. Η ΕΔΕΔ στη συνέχεια συνεργάζεται με την εν λόγω εταιρεία για την επιλογή των επικρατέστερων υποψηφίων, διεξάγει συνεντεύξεις / συναντήσεις (περιλαμβανομένων συναντήσεων με μέλη της ΕΔΕΔ) και διεξοδική έρευνα δέουσας επιμέλειας. Η Επιτροπή ακολουθεί τις απαιτήσεις της Πολιτικής Καταλληλότητας του Συγκροτήματος, η οποία ευθυγραμμίζεται πλήρως με την Οδηγία Καταλληλότητας της ΚΤΚ (και τις κοινές κατευθυντήριες γραμμές της ΕΑΚΑΑ και της ΕΑΤ σχετικά με την αξιολόγηση της καταλληλότητας των μελών του διοικητικού οργάνου) και διασφαλίζει μια ισχυρή αξιολόγηση των πιθανών υποψηφίων, η οποία περιλαμβάνει συνέντευξη από την ΕΔΕΔ και σύσταση προς το Διοικητικό Συμβούλιο πριν από την υποβολή αιτήσεων καταλληλότητας στη ρυθμιστική αρχή για αξιολόγηση.

1. Διοικητικό Συμβούλιο (συνέχεια)

1.2 Σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου (συνέχεια)

Σύμφωνα με την Πολιτική Διορισμών του Διοικητικού Συμβουλίου η διαδικασία αξιολόγησης και η έρευνα δέουσας επιμέλειας είναι εκτεταμένες και περιλαμβάνουν επιβεβαιώσεις, αυτοπιστοποίηση της καταλληλότητας και της οικονομικής ευρωστίας του υποψηφίου και εξωτερικούς ελέγχους που αφορούν έρευνα σε διάφορες δημόσιες διαθέσιμες πηγές. Όλοι οι πιθανοί υποψήφιοι αξιολογούνται ώστε να διασφαλιστεί ότι έχουν την ικανότητα να ενεργούν με ακεραιότητα, να καθοδηγούν με το παράδειγμα τους και να προωθούν την επιθυμητή κουλτούρα, αποδεικνύοντας έτσι την προσήλωσή τους σε υψηλά πρότυπα και αξίες. Η διαδικασία συνεπάγεται επίσης ότι η ΕΔΕΔ βεβαιώνεται ως προς την ικανότητα του υποψηφίου να διαθέτει τον απαραίτητο χρόνο για το ρόλο, καθώς και την ανεξαρτησία και την καταλληλότητα του. Ταυτόχρονα η ΕΔΕΔ αξιολογεί και τεκμηριώνει πιθανές συγκρούσεις συμφερόντων. Τέλος, διεξάγεται αξιολόγηση της συλλογικής καταλληλότητας κατόπιν της οποίας η ΕΔΕΔ προχωρεί σε εισηγήσεις προς το Διοικητικό Συμβούλιο.

Απαιτείται αξιολόγηση των αρμοδίων αρχών και επίσημη έγκριση για όλους τους διορισμούς στο Διοικητικό Συμβούλιο.

Ετησίως, το Συγκρότημα προβαίνει σε ανασκόπηση της ικανότητας και καταλληλότητας των διοικητικών συμβούλων, καλώντας τους να επιβεβαιώσουν οποιεσδήποτε αλλαγές όσον αφορά τη συμμόρφωσή τους με την Οδηγία Καταλληλότητας της ΚΤΚ. Όλες οι αλλαγές που δηλώνονται αξιολογούνται και καθορίζεται η σημαντικότητά τους. Κατά τη θεώρηση για το 2021 αναφέρθηκαν ορισμένες αλλαγές στις θέσεις που κατέχουν τα μέλη σε άλλα διοικητικά συμβούλια. Το Διοικητικό Συμβούλιο κατέληξε στο συμπέρασμα ότι καθένας από τους διοικητικούς συμβούλους έχει το απαιτούμενο επίπεδο ικανότητας, ακεραιότητας για την αποτελεσματική εκτέλεση των καθηκόντων του και αφιερώνει τον απαραίτητο χρόνο για την εκτέλεση των καθηκόντων του.

1.2.1 Συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου

Η Γραμματέας της Εταιρίας ετοιμάζει ένα ετήσιο πρόγραμμα με τη συμβολή όλων των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, που καταγράφει τη ροή βασικών θεμάτων της Εταιρίας προς το Διοικητικό Συμβούλιο. Το Συγκρότημα έχει μια ολοκληρωμένη και συνεχή διαδικασία ρύθμισης της ημερήσιας διάταξης και κλιμάκωσης θεμάτων ώστε να διασφαλίζει ότι το Διοικητικό Συμβούλιο έχει τις σωστές πληροφορίες την κατάλληλη στιγμή και με τη σωστή μορφή ώστε να μπορούν οι διοικητικοί σύμβουλοι να λάβουν τις σωστές αποφάσεις. Ο Πρόεδρος καθοδηγεί τη διαδικασία με τη βοήθεια της Γραμματέως της Εταιρίας.

Η διαδικασία διασφαλίζει έτσι ότι διατίθεται επαρκής χρόνος για στρατηγικές συζητήσεις και σημαντικά επιχειρησιακά θέματα. Θέματα μπορούν να προστεθούν στις ημερήσιες διατάξεις, μεταξύ άλλων, ως απάντηση σε εξωτερικά γεγονότα, μετά από αίτημα μη-εκτελεστικών μελών ή λόγω κανονιστικών εξελίξεων.

Η Γραμματέας της Εταιρίας συμμετέχει ενεργά στην προετοιμασία του προγράμματος για όλες τις συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου και των επιτροπών του και στην προετοιμασία των ημερήσιων διατάξεων αυτών των συνεδριάσεων, σε συνεργασία με τον Πρόεδρο, διασφαλίζοντας ότι οι σχετικές πληροφορίες αποστέλλονται έγκαιρα σε όλα τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου.

Οι ημερήσιες διατάξεις και τα έγγραφα κυκλοφορούν εγκαίρως πριν από κάθε συνεδρίαση και όλα τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ενημερώνονται γραπτώς για τις προσεχείς συνεδριάσεις του ώστε να τους δοθεί αρκετός χρόνος να μελετήσουν τις σχετικές πληροφορίες, για να είναι σε θέση να εκπληρώσουν πλήρως τα καθήκοντά τους. Τα πακέτα πληροφοριών αναρτώνται κατά κανόνα μία εβδομάδα πριν από τις συνεδριάσεις και είναι προσβάσιμα σε όλα τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου μέσω ασφαλούς ηλεκτρονικής πύλης, ώστε να εξασφαλίζεται επαρκής χρόνος για την επισκόπηση των ζητημάτων που πρέπει να συζητηθούν και να αναζητηθούν διευκρινίσεις ή τυχόν πρόσθετες πληροφορίες που ενδεχομένως απαιτούνται.

Γενικά, τα μέλη της διευθυντικής ομάδας και άλλα ανώτερα στελέχη καλούνται να παρακολουθήσουν μέρος των συνεδριάσεων για να διασφαλίσουν την αποτελεσματική αλληλεπίδραση με το Διοικητικό Συμβούλιο. Οι συνεδριάσεις αυτές έχουν ορισμένες σταθερές αναφορές, όπως η έκθεση του Διευθύνοντος Συμβούλου και της Εκτελεστικής Διευθύντριας Διεύθυνσης Οικονομικής Διαχείρισης & Δραστηριοτήτων Απομόχλευσης σχετικά με την απόδοση του Συγκροτήματος, τις αναφορές των προέδρων των επιτροπών και τις ενημερώσεις από άλλα μέλη της ανώτατης διεύθυνσης.

Εκτός από τις επίσημες συνεδριάσεις, το Διοικητικό Συμβούλιο συνεδριάζει όποτε είναι απαραίτητο για να εξετάσει θέματα που είναι χρονικά ευαίσθητα. Ο Πρόεδρος και οι πρόεδροι κάθε επιτροπής διασφαλίζουν ότι οι συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου και της κάθε επιτροπής είναι δομημένες ώστε να διευκολύνουν τη συζήτηση.

1. Διοικητικό Συμβούλιο (συνέχεια)

1.2 Σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου (συνέχεια)

1.2.1 Συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου (συνέχεια)

Οι συνεδριάσεις των επιτροπών διεξάγονται πριν από τις συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου με τον πρόεδρο κάθε επιτροπής στη συνέχεια να κάνει αναφορά για τα θέματα που συζητήθηκαν στο Διοικητικό Συμβούλιο. Θέματα για ενδελεχή συζήτηση ή πρόσθετα θέματα συζητούνται όταν απαιτείται και περιλαμβάνουν ενημέρωση για τις επιχειρηματικές δραστηριότητες της Εταιρίας, τη διακυβέρνηση και κανονιστικά θέματα.

Κατά τη διάρκεια του 2021 το Διοικητικό Συμβούλιο πραγματοποίησε 14 συνεδριάσεις. Μόνο μία συνάντηση πραγματοποιήθηκε με φυσική παρουσία των μελών λόγω των συνεχιζόμενων περιορισμών στις μετακινήσεις και των μέτρων που ισχύουν για την καταπολέμηση της πανδημίας. Όλες οι άλλες συναντήσεις πραγματοποιήθηκαν μέσω τηλεδιάσκεψης. Περισσότερες λεπτομέρειες αναφορικά με τον αριθμό των συνεδριάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου και των επιτροπών του και τη συμμετοχή των διοικητικών συμβούλων παρουσιάζονται πιο κάτω. Η εκτός έδρας συνεδρίαση πραγματοποιήθηκε τον Σεπτέμβριο του 2021. Κατά τη διάρκεια του έτους, ο Πρόεδρος και οι μη εκτελεστικοί διοικητικοί σύμβουλοι συναντήθηκαν χωρίς την παρουσία των εκτελεστικών μελών, για να συζητήσουν διάφορα θέματα αναφορικά με τις επιχειρηματικές δραστηριότητες του Συγκροτήματος.

Το Διοικητικό Συμβούλιο αξιοποιεί πλήρως την τεχνολογία όπως τηλεδιάσκεψη, ηλεκτρονική πύλη του Διοικητικού Συμβουλίου και tablets στις συνεδριάσεις του. Αυτό οδηγεί σε μεγαλύτερη ευελιξία, ασφάλεια και αποτελεσματικότητα στη διανομή εγγράφων και στις συνεδριάσεις. Τα πρακτικά και τα θέματα που προκύπτουν από τη συνεδρίαση αναρτώνται και διανέμονται στα μέλη για ανασκόπηση και ανατροφοδότηση. Τα θέματα που προκύπτουν παρακολουθούνται στις επόμενες συνεδριάσεις μέσω σχετικών ενημερώσεων.

Διοικητικό Συμβούλιο της BOCH 1/1/2021-31/12/2021

Όνομα Συμβούλου	Διοικητικό Συμβούλιο	Επιτροπή Ελέγχου	Επιτροπή Ανθρώπινου Δυναμικού και Αμοιβών	Επιτροπή Διορισμών και Εταιρικής Διακυβ.	Επιτροπή Διαχ. Κινδύνων
Ευστράτιος-Γεώργιος Αράπογλου (Πρόεδρος)	14/14			8/8	
Lyn Grobler (Vice-Chairperson)	14/14		11/11	8/8	
Arne Berggren	14/14	15/16		8/8*	
Maksim Goldman	13/14		10/11		24/25
Πόλα Χατζησωτηρίου	14/14	16/16			25/25
Michael Heger	14/14	15/16	11/11		
Κωνσταντίνος Ιορδάνου ¹	1/1				
Ελίζα Λειβαδιώτου ²	2/2				
Πανίκος Νικολάου	14/14				
Μαρία Φιλίππου	13/14		11/11	8/8	
Νίκος Σοφιανός ³	10/10	12/12			20/20
Ιωάννης Ζωγραφάκης	14/14	16/16			25/25
Σύνολο συνεδριάσεων⁶	14	16	11	8	25

1 Διορίστηκε στις 29 Νοεμβρίου 2021

2 Διορίστηκε στις 6 Οκτωβρίου 2021

3 Διορίστηκε στις 26 Φεβρουαρίου 2021

4 Ο αριθμός των συνεδριάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου της BOCH PCL κατά τη διάρκεια του 2021 ήταν 27. Η συμμετοχή των διοικητικών συμβούλων σε αυτές τις συνεδριάσεις παρουσιάζεται στη σελίδα 339.

1.2.2 Διορισμός, Αποχώρηση και Επανεκλογή των Διοικητικών Συμβούλων

Τα μη-εκτελεστικά μέλη διορίζονται αρχικά για μια περίοδο τριών ετών και συνήθως αναμένεται να υπηρετήσουν δύο τριετείς θητείες νοουμένου ότι η απόδοση τους παραμένει ικανοποιητική και ανάλογα με τις ανάγκες της Εταιρίας, την επανεκλογή από τους μετόχους και τη συνεχιζόμενη ικανότητα και καταλληλότητα. Το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να καλέσει τα μέλη να υπηρετήσουν επιπρόσθετες θητείες. Η θητεία ενός μη-εκτελεστικού μέλους δεν μπορεί να επεκταθεί πέραν των 12 ετών στο σύνολο της και οποιοσδήποτε επαναδιορισμός πέραν των 6 σωρευτικών ετών εξετάζεται σε ετήσια βάση και λαμβάνει υπόψη μια σειρά παραγόντων όπως η απόδοση, η ανεξαρτησία, η ανάγκη για σταδιακή ανανέωση του Διοικητικού Συμβουλίου μεσοπρόθεσμα έως μακροπρόθεσμα και το βέλτιστο συμφέρον των μετόχων.

1. Διοικητικό Συμβούλιο (συνέχεια)

1.2 Σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου (συνέχεια)

1.2.2 Διορισμός, Αποχώρηση και Επανεκλογή των Διοικητικών Συμβούλων (συνέχεια)

Το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί ανά πάσα στιγμή να διορίσει οποιοδήποτε πρόσωπο που είναι πρόθυμο να ενεργεί ως διοικητικός σύμβουλος και το οποίο πληροί τα κριτήρια όπως αυτά καθορίζονται στην Πολιτική Διορισμών του Διοικητικού Συμβουλίου, είτε για να συμπληρώσει ένα κενό ή ως προσθήκη στο υπάρχον Διοικητικό Συμβούλιο, αλλά ο συνολικός αριθμός των μελών δεν θα πρέπει να υπερβαίνει τα 13. Κάθε διοικητικός σύμβουλος που διορίζεται υπόκειται σε εκλογή στην επόμενη ΕΓΣ μετά το διορισμό του. Η ΕΔΕΔ εξετάζει, μεταξύ άλλων, εάν ένας υποψήφιος διοικητικός σύμβουλος είναι σε θέση να αφιερώσει τον απαιτούμενο χρόνο και προσοχή στις υποθέσεις της Εταιρίας πριν το Διοικητικό Συμβούλιο εγκρίνει τον διορισμό του.

Σύμφωνα με το Καταστατικό της Εταιρίας, όλα τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου συνταξιοδοτούνται κάθε χρόνο και εφόσον είναι επιλέξιμα προσφέρονται για επανεκλογή. Οι ακόλουθοι διοικητικοί σύμβουλοι, όντας επιλέξιμοι, προσφέρθηκαν για επανεκλογή και εξελέγησαν στην Γενική Συνέλευση της 25ης Μαΐου 2021: Ευστράτιος-Γεώργιος Αράπογλου, Arne Berggren, Maksim Goldman, Lyn Grobler, Πόλα Χατζησωτηρίου, Michael Heger, Πανίκος Νικολάου, Μαρία Φιλίππου, Νίκος Σοφιανός και ο Ιωάννης Ζωγραφάκης. Η Ελίζα Λειβαδιώτου και ο Κωνσταντίνος Ιορδάνου εκλέχθηκαν επίσης στο Διοικητικό Συμβούλιο υπό την αίρεση της έγκρισης της ΕΚΤ που δόθηκε στις 6 Οκτωβρίου 2021 και στις 29 Νοεμβρίου 2021 αντίστοιχα. Η ΕΓΣ του 2021 έχει προγραμματιστεί για τις 20 Μαΐου 2022 και, σύμφωνα με τις προηγούμενες Γενικές Συνελεύσεις, όλοι οι διοικητικοί σύμβουλοι θα αποσυρθούν από τα καθήκοντά τους κατά την ημερομηνία της ΕΓΣ και θα προσφερθούν για επανεκλογή.

Τα ονόματα των Διοικητικών Συμβούλων που προσφέρονται για εκλογή ή επανεκλογή συνοδεύονται με επαρκείς πληροφορίες, όπως βιογραφικά στοιχεία και άλλες σχετικές πληροφορίες και αναρτώνται στην ιστοσελίδα του Συγκροτήματος πριν την ΕΓΣ προκειμένου οι μέτοχοι να λαμβάνουν τεκμηριωμένη απόφαση.

1.2.3 Σύγκρουση Συμφερόντων

Η πολιτική του Συγκροτήματος για τη σύγκρουση συμφερόντων επικεντρώνεται σε αρχές, διαδικασίες και ρυθμίσεις για την πρόληψη, τον προσδιορισμό, την τεκμηρίωση, την κλιμάκωση και τη διαχείριση της πραγματικής, πιθανής ή αντιληπτής σύγκρουσης συμφερόντων. Η πολιτική αναθεωρείται και εγκρίνεται από το Διοικητικό Συμβούλιο κάθε χρόνο και κοινοποιείται σε ολόκληρο το Συγκρότημα. Μια βελτιωμένη διαδικασία για τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και τα ανώτερα διευθυντικά στελέχη για ετήσια αυτοαξιολόγηση πιθανής σύγκρουσης συμφερόντων υιοθετήθηκε και εφαρμόστηκε το 2021.

Το εγχειρίδιο του Διοικητικού Συμβουλίου καταγράφει διαδικασίες αναφορικά με τη σύγκρουση συμφερόντων των διοικητικών συμβούλων και καθορίζει πώς θα πρέπει να εντοπίζονται, αναφέρονται και να τυγχάνουν διαχείρισης ώστε να διασφαλίζεται ότι οι διοικητικοί σύμβουλοι ενεργούν πάντοτε με γνώμονα το συμφέρον της Εταιρίας. Το εγχειρίδιο του Διοικητικού Συμβουλίου αναθεωρείται και εγκρίνεται από το Διοικητικό Συμβούλιο τουλάχιστο σε ετήσια βάση.

Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει υιοθετήσει Κώδικα Συναλλαγών για τις συναλλαγές σε αξίες της Εταιρίας από πρόσωπα που ασκούν διευθυντικά καθήκοντα. Ο Κώδικας Συναλλαγών βρίσκεται σε πλήρη συμμόρφωση με τον Ευρωπαϊκό Κανονισμό για την Κατάχρηση Αγοράς. Όλα τα πρόσωπα που ασκούν διευθυντικά καθήκοντα έχουν ενημερωθεί γραπτώς αναφορικά με τις υποχρεώσεις τους που απορρέουν από τον Κώδικα Συναλλαγών. Όλοι οι διοικητικοί σύμβουλοι έχουν συμμορφωθεί με τις πρόνοιες του Κώδικα Συναλλαγών κατά τη διάρκεια του 2021.

Κανένας από τους διοικητικούς συμβούλους δεν είχε, κατά τη διάρκεια του έτους ή στο τέλος του έτους, ουσιώδες συμφέρον, άμεσα ή έμμεσα, σε οποιοδήποτε σημαντικό συμβόλαιο με το Συγκρότημα (Σημείωση 50 των Ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων του Συγκροτήματος).

1.2.4 Διάθεση Χρόνου

Η ΕΔΕΔ διασφαλίζει ότι το κάθε μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου έχει επαρκή χρόνο να αφιερώσει στα καθήκοντά του, λαμβάνοντας υπόψη τα ισχύοντα κανονιστικά όρια για τον αριθμό των θέσεων σε διοικητικά συμβούλια που μπορεί να κατέχει κάποιος διοικητικός σύμβουλος. Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει καθορίσει το χρόνο που αναμένεται να διαθέσουν τα μη-εκτελεστικά μέλη για την Εταιρία γύρω στις 35-40 ημέρες ετησίως. Ο χρόνος που διαθέτουν στο Συγκρότημα μπορεί να είναι σημαντικά περισσότερος, ειδικά όταν υπηρετούν σε επιτροπές του Διοικητικού Συμβουλίου.

1. Διοικητικό Συμβούλιο (συνέχεια)

1.2 Σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου (συνέχεια)

1.2.4 Διάθεση Χρόνου (συνέχεια)

Η BOC PCL έχει χαρακτηριστεί ως «σημαντικό ίδρυμα» στο πλαίσιο του Κανονισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Κεφαλαιακές Απαιτήσεις) του 2014. Η Οδηγία Καταλληλότητας της ΚΤΚ ενσωματώνει τις πρόνοιες για τα διοικητικά όργανα πιστωτικών ιδρυμάτων του άρθρου 91 της Ευρωπαϊκής Οδηγίας για τις Κεφαλαιακές Απαιτήσεις ('CRD IV') και καθορίζει ότι ένας διοικητικός σύμβουλος δεν επιτρέπεται να μετέχει σε περισσότερες θέσεις πέραν από τους ακόλουθους συνδυασμούς:

- Μία θέση εκτελεστικού μέλους και δύο θέσεις μη-εκτελεστικού μέλους σε διοικητικά συμβούλια, ή
- Τέσσερις θέσεις μη-εκτελεστικού μέλους σε διοικητικά συμβούλια.

Θέσεις εκτελεστικού ή μη-εκτελεστικού διοικητικού συμβούλου εντός του ίδιου συγκροτήματος υπολογίζονται ως μία ενιαία θέση. Θέσεις σε οργανισμούς που δεν επιδιώκουν κατά κύριο λόγο εμπορικούς σκοπούς δεν μετρούν για σκοπούς των προαναφερόμενων κατευθυντήριων γραμμών.

Η ΕΚΤ, η οποία εποπτεύει την BOC PCL μετά τον Κανονισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης 468/2014 που καθόρισε το πλαίσιο για τη συνεργασία εντός του ενιαίου εποπτικού μηχανισμού μεταξύ της ΕΚΤ και των εθνικών αρμόδιων αρχών, δύναται σε εξαιρετικές περιπτώσεις και λαμβάνοντας υπόψη τη φύση και την πολυπλοκότητα των εργασιών του Συγκροτήματος, να εξουσιοδοτεί μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου να κατέχουν μια επιπλέον θέση διοικητικού συμβούλου.

Το 2019, η ΕΚΤ αφού αξιολόγησε τη συμμετοχή του Προέδρου σε άλλα διοικητικά συμβούλια και τον χρόνο που διαθέτει, είχε επιτρέψει στον κ. Αράπογλου να συμμετέχει σε ένα επιπλέον διοικητικό συμβούλιο ως μη εκτελεστικό μέλος, δεδομένου του πολύ περιορισμένου χρόνου που διαθέτει για τη συγκεκριμένη θέση. Ο κ. Αράπογλου έχει επιδείξει την ανάλογη προσήλωση στην προεδρία του και έχει εκπληρώσει πλήρως τις ευθύνες του. Η εκτελεστική σύννοδος των μη εκτελεστικών συμβούλων ανέδειξε αυτή την αποδεδειγμένη δέσμευση του Προέδρου. Επιπλέον, η εξωτερική αξιολόγηση της απόδοσης του Διοικητικού Συμβουλίου, επιβεβαίωσε την επάρκεια της χρονικής δέσμευσης του Προέδρου προς την Τράπεζα. Τον Μάιο του 2021, ο Πρόεδρος παραιτήθηκε από έναν από τους διορισμούς του, έτσι ώστε να κατέχει μόνο τέσσερις μη εκτελεστικές θέσεις προς συμμόρφωση με όλες τις κανονιστικές υποχρεώσεις. Όλοι οι υπόλοιποι διοικητικοί σύμβουλοι ήταν εντός των ορίων συμμετοχής σε διοικητικά συμβούλια όπως αυτά ορίζονται για τα «σημαντικά ιδρύματα».

Σε όλα τα νεοδιορισθέντα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου δίδεται περιεκτική επιστολή διορισμού που αναφέρει λεπτομερώς τις ευθύνες τους, τους όρους διορισμού τους και τον αναμενόμενο χρόνο που θα πρέπει να διαθέσουν για το ρόλο. Αντίγραφο των τυποποιημένων όρων και προϋποθέσεων διορισμού μη εκτελεστικών διοικητικών συμβούλων μπορεί να επιθεωρηθεί κατά τις εργάσιμες ώρες μετά από επικοινωνία με τη Γραμματέα της Εταιρίας. Οι διοικητικοί σύμβουλοι οφείλουν να αφιερώνουν επαρκή χρόνο στις εργασίες του Συγκροτήματος, περιλαμβανομένης της συμμετοχής σε τακτικές συναντήσεις και ενημερώσεις καθώς και χρόνο προετοιμασίας για συνεδριάσεις και επισκέψεις σε επιχειρηματικές μονάδες. Επιπλέον, αναμένεται ότι τα μη εκτελεστικά μέλη θα συμμετέχουν σε μία τουλάχιστον επιτροπή του Διοικητικού Συμβουλίου, κάτι που συνεπάγεται τη διάθεση πρόσθετου χρόνου.

Ορισμένα μη εκτελεστικά μέλη όπως η Αντιπρόεδρος, ο Ανώτερος Ανεξάρτητος Διοικητικός Σύμβουλος και οι πρόεδροι των επιτροπών καλούνται να διαθέσουν πρόσθετο χρόνο για την εκπλήρωση αυτών των ρόλων.

Πριν το διορισμό τους, οι διοικητικοί σύμβουλοι γνωστοποιούν λεπτομερώς για τις άλλες σημαντικές χρονικές δεσμεύσεις τους, καθώς και μια ευρεία ένδειξη του χρόνου που διαθέτουν για αυτούς τους διορισμούς. Οι διοικητικοί σύμβουλοι κατέχουν θέσεις σε διοικητικά συμβούλια άλλων εταιριών όπως σημειώνεται στα βιογραφικά σημειώματα τους που περιλαμβάνονται στην ενότητα 4 της παρούσας έκθεσης. Η συμμετοχή τους σε άλλα διοικητικά συμβούλια δεν τους εμποδίζει από το να διαθέτουν τον απαραίτητο χρόνο και επιμέλεια στα καθήκοντά τους ως μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρίας ενώ βρίσκεται εντός των ορίων που καθορίζονται από την Οδηγία Καταλληλότητας της ΚΤΚ. Πριν την αποδοχή τυχόν εξωτερικού διορισμού που ενδέχεται να επηρεάσει την υφιστάμενη διάθεση χρόνου για τις εργασίες του Διοικητικού Συμβουλίου πρέπει να λάβουν έγκριση από την ΕΔΕΔ ή και το Διοικητικό συμβούλιο αναλόγως με τη φύση της προτεινόμενης δέσμευσης.

Κατά τη διάρκεια του 2021, όλοι οι διοικητικοί σύμβουλοι είχαν συμμορφωθεί με τη διαδικασία του Διοικητικού Συμβουλίου και ζήτησαν εκ των προτέρων έγκριση όπου χρειαζόταν. Η εν λόγω υποχρέωση σύμφωνα με το Εγχειρίδιο του Διοικητικού Συμβουλίου υπενθυμίζεται σε όλα τα μέλη όταν διορίζονται σε εξωτερικούς ρόλους.

1. Διοικητικό Συμβούλιο (συνέχεια)

1.2 Σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου (συνέχεια)

1.2.4 Διάθεση Χρόνου (συνέχεια)

Εκτιμάται ότι το 2021 ο κάθε μη-εκτελεστικός διοικητικός σύμβουλος διέθεσε τουλάχιστον 40 ημέρες σε καθήκοντα που σχετίζονται με το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρίας. Το Διοικητικό Συμβούλιο εξέτασε το χρόνο που διέθεσαν οι διοικητικοί σύμβουλοι για τις εργασίες του και συμπέρανε ότι ο κάθε διοικητικός σύμβουλος αφιερώνει τον απαιτούμενο χρόνο για την αποτελεσματική άσκηση των καθηκόντων του σύμφωνα με τις κοινές κατευθυντήριες γραμμές.

1.3 Ισορροπία Διοικητικού Συμβουλίου και Ανεξαρτησία

Η ΕΔΕΔ και το Διοικητικό Συμβούλιο καθορίζουν το καθεστώς ανεξαρτησίας κάθε μέλους κατά το διορισμό του. Επιπλέον, το Διοικητικό Συμβούλιο αξιολογεί κάθε μέλος έναντι των κριτηρίων που ορίζονται στον Κώδικα ΗΒ, στον Κώδικα ΧΑΚ, στην Οδηγία Καταλληλότητας της ΚΤΚ και στις κοινές κατευθυντήριες γραμμές. Επίσης αξιολογεί τη συμβολή και τη συμπεριφορά τους στις συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου, συμπεριλαμβανομένου του τρόπου με τον οποίο επιδεικνύουν αντικειμενική κρίση και ανεξάρτητη σκέψη, ετησίως για να διασφαλιστεί ότι ο καθορισμός της ανεξαρτησίας τους παραμένει κατάλληλος.

Το 2021 το Διοικητικό Συμβούλιο εξέτασε τις αρχές σχετικά με την ανεξαρτησία και αποφάσισε ότι οκτώ από τα εννέα μη εκτελεστικά μέλη, στις 31 Δεκεμβρίου 2021, ήταν ανεξάρτητα ως προς τον χαρακτήρα και την κρίση τους και απαλλαγμένα από οποιαδήποτε επιχειρηματική ή άλλη σχέση με το Συγκρότημα που θα μπορούσε να επηρεάσει την κρίση τους. Ο κος Goldman λόγω της εργοδότησης του μέχρι τον Ιούνιο του 2018 σε εταιρία που ελέγχεται από σημαντικό μέτοχο στην Εταιρία, δεν θεωρείται ανεξάρτητος βάσει των διατάξεων της Οδηγίας Καταλληλότητας της ΚΤΚ. Ο κ. Goldman ανέκαθεν επέδειξε και συνεχίζει να επιδεικνύει ανεξάρτητο χαρακτήρα και κρίση και το Διοικητικό Συμβούλιο πιστεύει, με βάση τις επιδόσεις του μέχρι σήμερα, ότι και αυτός φέρνει ανεξάρτητη αμφισβήτηση και κρίση στις συζητήσεις του Διοικητικού Συμβουλίου. Οι συζητήσεις με τους διαφωνούντες μετόχους για την εκλογή του κ. Goldman οδήγησαν στην υποψηφιότητα και τον διορισμό του κ. Ιορδάνου στο Διοικητικό Συμβούλιο.

Ο Πρόεδρος, κος Αράπογλου, ήταν ανεξάρτητος κατά το διορισμό του και εξακολουθεί να λειτουργεί ανεξάρτητα και παραμένει αντικειμενικός στις απόψεις του χωρίς να υπάρχουν σχέσεις ή συνθήκες που να επηρεάζουν την κρίση του. Διαθέτει τον απαραίτητο χρόνο για τις δραστηριότητες του Συγκροτήματος που είναι λίγο περισσότερες από τους άλλους μη εκτελεστικούς διοικητικούς συμβούλους, αλλά η συνολική διάθεση χρόνου δεν υπερβαίνει τις 55 ημέρες ετησίως. Δεν λαμβάνει άλλη αμοιβή από το Συγκρότημα εκτός από αυτήν του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου και του προέδρου της ΕΔΕΔ.

Το καθεστώς ανεξαρτησίας του κάθε διοικητικού συμβούλου σημειώνεται στα βιογραφικά στοιχεία του στην ενότητα 4 της παρούσας έκθεσης.

Η σχετική «Βεβαίωση Ανεξαρτησίας» με βάση τα κριτήρια ανεξαρτησίας της διάταξης Α.2.3 του Κώδικα του ΧΑΚ υπογράφεται ετησίως από το κάθε ανεξάρτητο μη-εκτελεστικό μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου και υποβάλλεται στο ΧΑΚ μαζί με την Έκθεση Εταιρικής Διακυβέρνησης.

1.3.2 Εισδοχή και συνεχή κατάρτιση του Διοικητικού Συμβουλίου

Κατά το διορισμό του, κάθε διοικητικός σύμβουλος λαμβάνει ένα πλήρες, επίσημο πλάνο κατάρτισης, προσαρμοσμένο στις συγκεκριμένες ανάγκες του, περιλαμβανομένης της ιδιότητας του ως μέλους μιας εκ των επιτροπών. Σε όλους τους εισερχόμενους διοικητικούς συμβούλους παρέχεται κατόπιν διορισμού ένα πακέτο πληροφοριών που περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, το Εγχειρίδιο Διοικητικού Συμβουλίου, βασική νομοθεσία, οδηγίες και κανονισμούς και το Καταστατικό της Εταιρίας, για να διευκολυνθεί η κατανόηση του τρόπου λειτουργίας του Συγκροτήματος και των βασικών θεμάτων που αντιμετωπίζει.

Διευθετούνται συναντήσεις με την ανώτατη διεύθυνση σχετικά με τη στρατηγική του Συγκροτήματος και των Διευθύνσεων, ενδεδειγμένες συζητήσεις με επιχειρηματικές μονάδες, επισκόπηση της διάθεσης ανάληψης κινδύνου και του πλαισίου διαχείρισης κινδύνου του Συγκροτήματος, την εταιρική διακυβέρνηση, το σύστημα εσωτερικού ελέγχου, το κανονιστικό πλαίσιο, τις στρατηγικές ανθρώπινου δυναμικού, την τεχνολογία και τις πληρωμές. Η Γραμματέας της Εταιρίας, υπό την επίβλεψη του Προέδρου, αναπτύσσει προγράμματα κατάρτισης με βάση τις ατομικές ανάγκες του κάθε μέλους. Η Πολιτική Εισδοχής και Εκπαίδευσης των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου έχει εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο και είναι αναρτημένη στον ιστότοπο του Συγκροτήματος.

1. Διοικητικό Συμβούλιο (συνέχεια)

1.3 Ισορροπία Διοικητικού Συμβουλίου και Ανεξαρτησία (συνέχεια)

1.3.2 Εισδοχή και συνεχής κατάρτιση του Διοικητικού Συμβουλίου (συνέχεια)

Επίσης παρέχεται συνεχής εκπαίδευση στο Διοικητικό Συμβούλιο, με βάση τα συμπεράσματα που εξάγονται από τις αξιολογήσεις της αποτελεσματικότητας του Διοικητικού Συμβουλίου και των μελών του, καθώς και τυχόν αναδυόμενες εξελίξεις. Η στοχευμένη κατάρτιση του Διοικητικού Συμβουλίου διευθετείται σε συνδυασμό με προγραμματισμένες συνεδριάσεις του όπου παρέχονται κατάλληλες πληροφορίες προκειμένου να διασφαλίζεται ότι τα μέλη λαμβάνουν επαρκή γνώση σε συγκεκριμένους τομείς μέσω παρουσιάσεων από επιχειρηματικές μονάδες του Συγκροτήματος και από τις λειτουργίες ελέγχου και ενημερώσεων από την ανώτατη διεύθυνση. Επίσης, διοργανώνονται ειδικά επιμορφωτικά σεμινάρια για συγκεκριμένα θέματα (βλέπετε τον πιο κάτω πίνακα για το εκπαιδευτικό πρόγραμμα του 2021) που συνήθως καθορίζονται από τα ίδια τα μέλη και τη Γραμματέα της Εταιρίας. Το πρόγραμμα κατάρτισης ετοιμάζεται στις αρχές κάθε έτους και τα μέλη αναμένεται να το παρακολουθήσουν στην ολότητα του.

Εκπαιδευτικά προγράμματα* για τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου κατά το 2021

- Ενημέρωση για την ασφάλεια πληροφοριών 1^ο Τρίμηνο 2021
- Σύγκρουσεις Συμφερόντων
- Ενημέρωση για την ασφάλεια πληροφοριών 2^ο Τρίμηνο 2021
- Ενημέρωση για την ασφάλεια πληροφοριών 3^ο Τρίμηνο 2021
- MiFID II (part 2) 2021
- Βασικές αρχές κατά του ξεπλύματος βρώμικου χρήματος 2021

* Εξ αποστάσεως ηλεκτρονική συνεδρία

Το εκπαιδευτικό υλικό διανέμεται σε όλα τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, ανεξάρτητα από τη συμμετοχή τους στο πρόγραμμα. Το 2021, όλα τα εκπαιδευτικά σεμινάρια ήταν εξ' αποστάσεως μέσω ηλεκτρονικής πλατφόρμας και περιλάμβαναν μικρή εξέταση αξιολόγησης στο τέλος του σεμιναρίου. Οι διοικητικοί σύμβουλοι μπορούν να έχουν πρόσβαση ανά πάσα στιγμή και μόλις ολοκληρωθεί η εκπαίδευση, καταγράφεται στο σύστημα παρέχοντας μια πλήρη διαδρομή ελέγχου.

Στους διοικητικούς συμβούλους προσφέρεται επίσης η δυνατότητα να παρίστανται σε κατάλληλα εξωτερικά εκπαιδευτικά σεμινάρια, εκδηλώσεις ή συνέδρια που παρέχουν ανασκόπηση τρεχόντων ζητημάτων συναφή με τα καθήκοντα τους. Η Γραμματέας της Εταιρίας διασφαλίζει ότι όλα τα μέλη λαμβάνουν τις σχετικές πληροφορίες εγκαίρως, ώστε να μπορούν να εξετάσουν θέματα για λήψη αποφάσεων και να επιτελέσουν το εποπτικό τους έργο.

Κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους τα εκτελεστικά μέλη αναπτύσσουν και ανανεώνουν τις δεξιότητες και τις γνώσεις τους αναφορικά με τις λειτουργίες και τις εργασίες του Συγκροτήματος μέσω τακτικών αλληλεπιδράσεων, συναντήσεων και ενημερώσεων με την ανώτατη διεύθυνση και μέσω παρουσιάσεων των εργασιών του Συγκροτήματος σε επενδυτές και αναλυτές. Παραμένουν ενήμεροι για τις εξελίξεις που επηρεάζουν τον τομέα των χρηματοπιστωτικών και τραπεζικών υπηρεσιών εκπροσωπώντας τα συμφέροντα του Συγκροτήματος σε συνέδρια, συμβουλευτικές ομάδες και άλλες εκδηλώσεις και συναντήσεις με τις ρυθμιστικές και άλλες αρχές.

Η Γραμματέας της Εταιρίας παρέχει στο Διοικητικό Συμβούλιο περιεκτική καθοδήγηση σχετικά με τις διαδικασίες του Διοικητικού Συμβουλίου και ειδική στήριξη στους διοικητικούς συμβούλους σε κάθε θέμα που σχετίζεται με τις επιχειρηματικές δραστηριότητες της Εταιρίας για το οποίο χρειάζονται συμβουλές χωριστά ή επιπλέον από εκείνες που είναι διαθέσιμες μέσω της κανονικής διαδικασίας.

1.3.3 Αξιολόγηση Απόδοσης του Διοικητικού Συμβουλίου

Το Διοικητικό Συμβούλιο αξιολογεί ετησίως την αποτελεσματικότητά του και αυτή των επιτροπών του καθώς και των μελών του προκειμένου να βελτιώσει τις λειτουργίες του. Σκοπός αυτών των αξιολογήσεων είναι να εξεταστεί η προηγηθείσα απόδοση με στόχο τον εντοπισμό τυχόν ευκαιριών για βελτίωση, τον καθορισμό κατά πόσο το Διοικητικό Συμβούλιο και η κάθε επιτροπή στο σύνολο τους είναι αποτελεσματικά στην εκτέλεση των αρμοδιοτήτων τους και στην περίπτωση των διοικητικών συμβούλων, να προσδιοριστεί κατά πόσο ο κάθε διοικητικός σύμβουλος συνεχίζει να συμβάλλει αποτελεσματικά και να επιδεικνύει προσηλωση στο ρόλο του.

1. Διοικητικό Συμβούλιο (συνέχεια)

1.3 Ισορροπία Διοικητικού Συμβουλίου και Ανεξαρτησία (συνέχεια)

1.3.3 Αξιολόγηση Απόδοσης του Διοικητικού Συμβουλίου (συνέχεια)

Το Διοικητικό Συμβούλιο υπόκειται σε εξωτερική αξιολόγηση κάθε τρία χρόνια. Η πιο πρόσφατη εξωτερική αναθεώρηση ξεκίνησε στα τέλη του 2020 και ολοκληρώθηκε τον Φεβρουάριο του 2021. Περαιτέρω το Διοικητικό Συμβούλιο διεξήγαγε εσωτερική αξιολόγηση την άνοιξη του 2021, υπό την ηγεσία του Προέδρου με την υποστήριξη της ΕΔΕΔ και του Λειτουργού Συμμόρφωσης με την Εταιρική Διακυβέρνηση. Περιλάμβανε μια επισκόπηση της αποτελεσματικότητας του Διοικητικού Συμβουλίου, των επιτροπών του και των μελών του. Ζητήθηκαν οι απόψεις των διοικητικών συμβούλων για μια σειρά θεμάτων, όπως, μεταξύ άλλων, στρατηγική, απόδοση, αναφορές, κίνδυνοι και σύστημα εσωτερικού ελέγχου, σύνθεση και μέγεθος του Διοικητικού Συμβουλίου, διαφοροποίηση, ισορροπία δεξιοτήτων, κουλτούρα και δυναμική, ημερήσια διάταξη του Διοικητικού Συμβουλίου. ποιότητα και έγκαιρη ενημέρωση, εκπαίδευση των μελών κ.λπ. Η ανασκόπηση έδειξε ένα αποτελεσματικό Διοικητικό Συμβούλιο με ισχυρή και διαφοροποιημένη σύνθεση εμπειριών.

Ο Πρόεδρος συναντήθηκε με τους διοικητικούς συμβούλους, τον καθένα ξεχωριστά, για να συζητήσουν την ατομική τους απόδοση, έχοντας ζητήσει τη δική τους συνεισφορά στην αξιολόγηση, εκ των προτέρων. Σε κάθε περίπτωση, ο Πρόεδρος αξιολόγησε τους διοικητικούς συμβούλους ως πλήρως αποτελεσματικούς στο ρόλο τους στο Διοικητικό Συμβούλιο, των οποίων η συμβολή εξακολουθεί να είναι σημαντική για τη μακροπρόθεσμη βιώσιμη επιτυχία της Εταιρείας, ενώ συνεχίζουν να επιδεικνύουν ανεξάρτητο πνεύμα.

Η ατομική αξιολόγηση απόδοσης των εκτελεστικών διευθυντών αξιολογείται βάσει συγκεκριμένων Δεικτών απόδοσης, («KPIs») που ορίζονται από την ΕΔΕΔ, πραγματοποιείται ταυτόχρονα με τη διαδικασία αξιολόγησης όλου του εργατικού δυναμικού και περιλαμβάνει αυτοαξιολόγηση, επανεξέταση και συζήτηση από την ΕΔΕΔ, πριν από την τελική αξιολόγηση από το Διοικητικό Συμβούλιο.

Η διαδικασία το 2021 είχε ως εξής:

- Όλα τα μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου κλήθηκαν να συμπληρώσουν ηλεκτρονικά ερωτηματολόγια για να αυτοαξιολογήσουν την απόδοσή τους,
- Ο Πρόεδρος πραγματοποίησε αξιολόγηση όλων των μη εκτελεστικών μελών που ήταν στο Διοικητικό Συμβούλιο καθ' όλη τη διάρκεια του 2020.
- Ο Ανώτερος Ανεξάρτητος Διοικητικός Σύμβουλος προήδρευσε εκτελεστικής συνεδρίασης των μη εκτελεστικών μελών, απουσία του Προέδρου για να αξιολογήσει την απόδοση του Προέδρου.
- Την Αυτοαξιολόγηση κάθε Επιτροπής από τα μέλη της.

Μια συγκεντρωτική έκθεση σχετικά με τα πορίσματα της πλήρους διαδικασίας αξιολόγησης παρουσιάστηκε στο Διοικητικό Συμβούλιο. Το αποτέλεσμα της αξιολόγησης του Διοικητικού Συμβουλίου ήταν θετικό, καταλήγοντας στο συμπέρασμα ότι η αποτελεσματικότητα του Διοικητικού Συμβουλίου και των επιτροπών του ενισχύεται χρόνο με το χρόνο. Κάθε μέλος αξιολογήθηκε ως αποτελεσματικό, με όλα τα μέλη να επιδεικνύουν αφοσίωση στους ρόλους τους. Η έκθεση εξετάστηκε από την ΕΔΕΔ και συζητήθηκε συλλογικά από το Διοικητικό Συμβούλιο. Οι συστάσεις είχαν σκοπό να βελτιώσουν τη διαδικασία του Διοικητικού Συμβουλίου, αν και δεν ήταν σημαντικές για την αποτελεσματικότητα του Διοικητικού Συμβουλίου. Το Διοικητικό Συμβούλιο τις αποδέχθηκε και κατάρτισε ένα σχέδιο δράσης για να τις ενσωματώσει. Λαμβάνοντας υπόψη την έκθεση αξιολόγησης, το Διοικητικό Συμβούλιο θεωρεί ότι η αποτελεσματική συμβολή καθενός από τα επιμέρους μέλη και του Διοικητικού Συμβουλίου συνολικά είναι και εξακολουθεί να είναι σημαντική για τη μακροπρόθεσμη βιώσιμη επιτυχία του Συγκροτήματος. Το Διοικητικό Συμβούλιο κατέληξε επίσης στο συμπέρασμα ότι όλα τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου έχουν τα κατάλληλα προσόντα, ευρεία σχετική εμπειρία, παραμένουν αποτελεσματικά και επιδεικνύουν συνεχή δέσμευση στον ρόλο τους.

Οι βασικές συστάσεις που προέκυψαν από την εσωτερική αξιολόγηση ευθυγραμμίστηκαν με τα συμπεράσματα και τις συστάσεις που καταγράφηκαν από τους ανεξάρτητους συμβούλους ως εξής:

- Το Διοικητικό Συμβούλιο θα πρέπει να συνεχίσει να διορίζει νέα μέλη για να επιτύχει μια σταδιακή ανανέωση του Διοικητικού Συμβουλίου και των επιτροπών, του χωρίς να διακυβεύεται καμία από τις δεξιότητες και την τεχνογνωσία που είναι επί του παρόντος στο Διοικητικό Συμβούλιο. Το Διοικητικό Συμβούλιο θα επωφελείτο από ένα μέλος με γνώσεις πληροφορικής ή ψηφιακού μετασχηματισμού ή κυβερνοασφάλειας, κατά προτίμηση γυναίκα, προκειμένου να επιτύχει τον στόχο του 40%.
- Η εστίαση του Διοικητικού Συμβουλίου θα πρέπει να στραφεί προς περισσότερη εποπτεία και λιγότερη διαχειριστική υποστήριξη.
- Υπάρχει περιθώριο για το Διοικητικό Συμβούλιο για περαιτέρω ενσωμάτωση τυχόν ανησυχιών για τη βιωσιμότητα στη διαδικασία λήψης αποφάσεων και στην ανάπτυξη του στρατηγικού του σχεδίου.

1. Διοικητικό Συμβούλιο (συνέχεια)

1.3 Ισορροπία Διοικητικού Συμβουλίου και Ανεξαρτησία (συνέχεια)

1.3.3 Αξιολόγηση Απόδοσης του Διοικητικού Συμβουλίου (συνέχεια)

- Το Συμβούλιο αποφάσισε ότι η ΕΔ θα πρέπει να αντιμετωπίσει σοβαρά τους παράγοντες βιωσιμότητας και ΠΚΔ για να υποστηρίξει το Διοικητικό Συμβούλιο σε συνεργασία με την ΕΔΕΔ, στην ανάπτυξη στρατηγικής και στη λήψη αποφάσεων.

Ο πρόεδρος κάθε κύριας επιτροπής του Διοικητικού Συμβουλίου προήδρευσε της διαδικασίας αυτό-αξιολόγησης αναφορικά με την απόδοση της επιτροπής μέσω συζήτησης με τα μέλη της. Η αποτελεσματικότητα της κάθε μιας εκ των τεσσάρων κύριων επιτροπών αξιολογήθηκε ως επαρκής. Όλοι οι μη εκτελεστικοί διοικητικοί σύμβουλοι παρείχαν ανατροφοδότηση σχετικά με την αντίληψη τους αναφορικά με τις εργασίες των επιτροπών και τα αποτελέσματα ήταν ικανοποιητικά.

Ο Ανώτερος Ανεξάρτητος Διοικητικός Σύμβουλος προήδρευσε της διαδικασίας αξιολόγησης της απόδοσης του Προέδρου που βασίστηκε σε συζήτηση κατά τη διάρκεια συνεδρίας των μη-εκτελεστικών μελών (χωρίς τον Πρόεδρο). Το Διοικητικό Συμβούλιο κατέληξε στο συμπέρασμα ότι ο κ. Αράπογλου είναι ένας πολύ αποτελεσματικός Πρόεδρος, που παρέχει ισχυρή ηγεσία στο Διοικητικό Συμβούλιο. Ο κ. Αράπογλου συνδυάζει εκτεταμένη και σχετική τραπεζική εμπειρία, περιεκτικό ηγετικό ύψος και είναι επιδεκτικός σε νέες ιδέες. Ασκεί αποτελεσματική διαχείριση χρόνου και παρουσιάζει νοοτροπία ανάπτυξης. Τομείς ενίσχυσης είναι η προβολή του στην Τράπεζα και στην Κυπριακή αγορά και η εξασφάλιση πιο εστιασμένης εκπαίδευσης των μελών σε θέματα που σχετίζονται με κινδύνους. Το Διοικητικό Συμβούλιο επιβεβαίωσε τη συνεχιζόμενη στήριξη του στον κ. Αράπογλου.

Η εξωτερική αξιολόγηση της απόδοσης του Διοικητικού Συμβουλίου, που ολοκληρώθηκε τον Φεβρουάριο του 2021 από τη Nestor Advisors Ltd, μια εταιρία που δεν έχει άλλη σύνδεση με την Εταιρία, διαπίστωσε ότι το Διοικητικό Συμβούλιο είναι καλά δομημένο και συγκροτημένο. Το Διοικητικό Συμβούλιο διαθέτει τις απαραίτητες δεξιότητες και γνώσεις για τη διεύθυνση και τον έλεγχο της Τράπεζας. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου είναι πολύ καλά ενημερωμένα, έχουν πλήρη κατανόηση των εργασιών του Συγκροτήματος και διερευνούν και ελέγχουν το έργο της διεύθυνσης.

Βάση για την εκτέλεση αυτής της αξιολόγησης ήταν η σχετική διάταξη της Οδηγίας Διακυβέρνησης της ΚΤΚ και η μεθοδολογία που ακολουθήθηκε περιελάμβανε:

- Έλεγχο των σχετικών εγγράφων και πολιτικών του Διοικητικού Συμβουλίου.
- Ηλεκτρονικό ερωτηματολόγιο συμπληρωμένο από κάθε μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου.
- Ατομικές συνεντεύξεις, συμπεριλαμβανομένων της Γραμματέως της Εταιρείας, του Διευθυντή Διεύθυνσης Διαχείρισης Κινδύνων, του Διευθυντή Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου και του Διευθυντή Διεύθυνσης Συμμόρφωσης.
- Παρακολούθηση συνεδριάσεων σε επίπεδο Διοικητικού Συμβουλίου και των επιτροπών του.
- Ανάλυση συμμόρφωσης με τον Κώδικα ΗΒ.
- Εποπτικές και βέλτιστες πρακτικές, και κρίση των ανεξάρτητων συμβούλων.

Οι βασικές συστάσεις που προέρχονταν από τους ανεξάρτητους συμβούλους ήταν οι εξής:

- Το Διοικητικό Συμβούλιο πρέπει να επικεντρωθεί περισσότερο σε θέματα ΠΚΔ.
- Η Τράπεζα θα πρέπει να ενισχύσει τους δείκτες απόδοσης για τα ανώτερα στελέχη ώστε να συμπεριλάβει στόχους που σχετίζονται με θέματα ΠΚΔ.
- Η εκτός έδρας συνεδρίαση για θέματα στρατηγικής πρέπει να επικεντρώνεται στο μακροπρόθεσμο όραμα της Τράπεζας.
- Το Συμβούλιο θα πρέπει να διερευνήσει τρόπους με τους οποίους θα διασφαλίσει ότι η φωνή του εργατικού δυναμικού ακούγεται στο Διοικητικό Συμβούλιο.
- Η παρακολούθηση της κουλτούρας πρέπει να γίνει μέρος της μακροπρόθεσμης στρατηγικής του Διοικητικού Συμβουλίου.

Σημειώθηκε πρόοδος σε τομείς που έχριζαν βελτίωσης και είχαν εντοπιστεί κατά την προηγούμενη εσωτερική αξιολόγηση απόδοσης σχετικά με μια πιο πρακτική εποπτεία των στόχων και επιχειρηματικών δραστηριοτήτων των θυγατρικών εταιριών, θέματα ΠΚΔ που περιλαμβάνονται στην ημερήσια διάταξη του Διοικητικού Συμβουλίου, ανανέωση της σύνθεσης του Διοικητικού Συμβουλίου, διδάγματα και συνεχής μελλοντική εστίαση στη στρατηγική του Συγκροτήματος.

Οι διοικητικοί σύμβουλοι γνωρίζουν ότι σε περίπτωση που έχουν σημαντικές ανησυχίες σχετικά με τη συνολική διακυβέρνηση του Συγκροτήματος, αυτές θα πρέπει να αναφέρονται χωρίς καθυστέρηση στο Διοικητικό Συμβούλιο και εάν οι ανησυχίες τους δεν αντιμετωπιστούν ικανοποιητικά, οι διοικητικοί σύμβουλοι θα πρέπει να αναφέρουν τις ανησυχίες αυτές στην ΚΤΚ.

1. Διοικητικό Συμβούλιο (συνέχεια)

1.3 Ισορροπία Διοικητικού Συμβουλίου και Ανεξαρτησία (συνέχεια)

1.3.4 Αλληλεπίδραση με κύριες θυγατρικές

Υπάρχει στενή αλληλεπίδραση μεταξύ των κύριων θυγατρικών συμβουλίων και του Διοικητικού Συμβουλίου του Συγκροτήματος και των αντίστοιχων επιτροπών τους, περιλαμβανομένης της έγκρισης από το Διοικητικό Συμβούλιο κάθε διορισμού σε συμβούλια σημαντικών θυγατρικών. Οι πρόεδροι των επιτροπών ελέγχου και κινδύνου των θυγατρικών υποβάλλουν ετήσια έκθεση στις αντίστοιχες επιτροπές του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρίας και παρίστανται στις επιτροπές του Διοικητικού Συμβουλίου του Συγκροτήματος ετησίως για να παρουσιάσουν την έκθεσή τους. Οι πρόεδροι των Επιτροπών Ελέγχου και Κινδύνου καλούνται, αντιστοίχως, να συμμετέχουν περιστασιακά σε συνεδριάσεις της επιτροπής ελέγχου και της επιτροπής κινδύνου των διοικητικών συμβουλίων των θυγατρικών ως παρατηρητές. Επιπλέον, ο Λειτουργός Συμμόρφωσης με την Εταιρική Διακυβέρνηση και άλλοι επικεφαλής των λειτουργιών ελέγχου καλούνται να παραστούν στις συνεδριάσεις αυτές ως παρατηρητές. Η ΕΔΕΔ αναθεωρεί και εγκρίνει ετησίως τις Κατευθυντήριες γραμμές Εταιρικής Διακυβέρνησης για τις θυγατρικές εταιρίες.

1.3.5 Δάνεια σε Διευθυντές και άλλες συναλλαγές

Λεπτομέρειες για τον δανεισμό και άλλες συναλλαγές των διοικητικών συμβούλων με το Συγκρότημα παρουσιάζονται στη Σημείωση 50 των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων του Συγκροτήματος, για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021.

Επιβεβαιώνεται ότι οι πιστωτικές διευκολύνσεις προς τους διοικητικούς συμβούλους της Εταιρίας (και τα συνδεδεμένα τους πρόσωπα) ή προς διοικητικούς συμβούλους των θυγατρικών ή συνδεδεμένων εταιριών, χορηγούνται σύμφωνα με τη συνήθη πρακτική της Εταιρίας, υπό κανονικές εμπορικές και εργασιακές συνθήκες και με διαφάνεια. Επιπλέον, επιβεβαιώνεται ότι όλες οι σχετικές περιπτώσεις τραπεζικών διευκολύνσεων προς τους διοικητικούς συμβούλους της Εταιρίας και τους διοικητικούς συμβούλους θυγατρικών εταιριών διαβιβάζονται προς έγκριση στο Διοικητικό Συμβούλιο μετά από σχετική πρόταση της ΕΔΚ. Το ενδιαφερόμενο μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου δεν είναι παρόν ούτε συμμετέχει στη διαδικασία.

Όλα τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου βρίσκονταν σε συμμόρφωση με τις πρόνοιες του Κώδικα ΧΑΚ και του περί Εργασιών Πιστωτικών Ιδρυμάτων Νόμου κατά την 31 Δεκεμβρίου 2021.

2. Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου

Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει την ευθύνη για την επάρκεια και αποτελεσματικότητα του συστήματος εσωτερικού ελέγχου, των διαδικασιών εταιρικής διακυβέρνησης και το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων του Συγκροτήματος, τα οποία διασφαλίζουν ότι:

- Το πλαίσιο διακυβέρνησης είναι αποτελεσματικό, παρακολουθείται και αξιολογείται σε περιοδική βάση.
- Το πλαίσιο συμμόρφωσης είναι κατάλληλο.
- Η ακεραιότητα και οι μηχανισμοί εσωτερικού ελέγχου των λογιστικών και χρηματοοικονομικών συστημάτων, συμπεριλαμβανομένης της συμμόρφωσης με τις σχετικές νομικές και εποπτικές απαιτήσεις και τα πρότυπα, είναι επαρκείς.
- Το πλαίσιο ασφάλειας πληροφοριών για την προστασία εμπιστευτικών πληροφοριών είναι κατάλληλο.
- Η διαδικασία λήψης κατάλληλων μέτρων για την έγκαιρη αντιμετώπιση τυχόν ελλείψεων είναι αποτελεσματική.

Το σύστημα εσωτερικού ελέγχου, οι διαδικασίες εταιρικής διακυβέρνησης και το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων έχουν σχεδιαστεί λαμβάνοντας υπόψη τη φύση, έκταση και πολυπλοκότητα των εργασιών του Συγκροτήματος, για να παρέχουν εύλογη αλλά όχι απόλυτη διαβεβαίωση έναντι ουσιωδών ανακρίβειών, λαθών, ζημιών, απατών ή παραβιάσεων νομοθεσιών και κανονισμών.

Το σύστημα εσωτερικού ελέγχου, οι διαδικασίες εταιρικής διακυβέρνησης και το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων του Συγκροτήματος περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων:

- Διαφανή οργανωτική δομή με σαφή γραμμή αναφοράς προς την ανώτατη διεύθυνση και το Διοικητικό Συμβούλιο.
- Διοικητικές και εκτελεστικές επιτροπές με σαφείς ευθύνες.
- Το μοντέλο των τριών γραμμών άμυνας για την αποτελεσματική διαχείριση κινδύνων και κανονιστική συμμόρφωση στο Συγκρότημα.
- Επίσημες πολιτικές και διαδικασίες.
- Μηνιαίες αναφορές από τις επιχειρηματικές δραστηριότητες για παρακολούθηση προόδου, αξιολόγηση των τάσεων και αντιμετώπιση διακυμάνσεων.
- Μηνιαίες συνεδριάσεις επιτροπών για επισκόπηση επιδόσεων.

2. Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου (συνέχεια)

- Κώδικα Ηθικής & Δεοντολογίας, ο οποίος καθορίζει τις αρχές καθώς και τι αναμένεται από όλους τους αξιωματούχους και υπαλλήλους.
- Κώδικα Συμπεριφοράς, ο οποίος καθορίζει τα πρότυπα που αναμένονται από όλους τους αξιωματούχους και υπαλλήλους.
- Πολιτική Ανώνυμης/Εμπιστευτικής Αναφοράς, που περιλαμβάνει διαδικασίες οι οποίες πρέπει να ακολουθούνται για την ανεξάρτητη διερεύνηση των ανησυχιών που εγείρει το προσωπικό.
- Πολιτική για την καταπολέμηση της δωροδοκίας σύμφωνα με τις ρυθμιστικές οδηγίες του Ηνωμένου Βασιλείου καθώς και με το πρότυπο ISO37001.
- Πολιτική Σύγκρουσης συμφερόντων.
- Τριμηνιαίες διαβεβαιώσεις όλων των Διευθύνσεων της Τράπεζας προς τον Διευθύνοντα Σύμβουλο σχετικά με την αποτελεσματικότητα του συστήματος εσωτερικού ελέγχου (πολιτικές, διαδικασίες και δραστηριότητες παρακολούθησης).
- Ετήσιες διαβεβαιώσεις όλων των τμημάτων ελέγχου της Τράπεζας (συμμόρφωσης, διαχείρισης κινδύνου, ασφάλειας πληροφοριών) στον Διευθύνοντα Σύμβουλο σχετικά με την αποτελεσματικότητα του συστήματος εσωτερικού ελέγχου (πολιτικές, διαδικασίες και δραστηριότητες παρακολούθησης).

Το Διοικητικό Συμβούλιο επιβεβαιώνει, μέσω των Επιτροπών Ελέγχου και Διαχείρισης Κινδύνων, ότι έχει πραγματοποιήσει θεωρήσεις για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021 για την αποτελεσματικότητα του συστήματος εσωτερικού ελέγχου και συστημάτων πληροφορικής του Συγκροτήματος, καθώς επίσης και των διαδικασιών διασφάλισης της ορθότητας, πληρότητας και εγκυρότητας των πληροφοριών που παρέχονται στους επενδυτές. Οι θεωρήσεις κάλυψαν όλα τα συστήματα ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων των χρηματοοικονομικών και λειτουργικών μηχανισμών ελέγχου, μηχανισμών ελέγχου συμμόρφωσης, καθώς και των συστημάτων διαχείρισης κινδύνων. Κατά τις θεωρήσεις τους, οι Επιτροπές Ελέγχου και Διαχείρισης Κινδύνων λαμβάνουν τακτικές αξιολογήσεις του επιχειρησιακού και λειτουργικού κινδύνου, τακτικές εκθέσεις από τον Διευθυντή Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου, τον Διευθυντή Διεύθυνσης Συμμόρφωσης, τον Διευθυντή Διεύθυνσης Ασφάλειας Πληροφοριών και τον Διευθυντή Διεύθυνσης Διαχείρισης Κινδύνων, άλλες εσωτερικές αναφορές και εκθέσεις εξωτερικού ελέγχου, καθώς και κανονιστικές εκθέσεις.

Το Διοικητικό Συμβούλιο, λαμβάνει σε ετήσια βάση από τον Διευθύνοντα Σύμβουλο, επιβεβαίωση για την αποτελεσματικότητα του συστήματος εσωτερικού ελέγχου όσον αφορά τη συμμόρφωση, διαχείριση κινδύνων και ασφάλεια πληροφοριών. Επιπρόσθετα, το Διοικητικό Συμβούλιο, έχει λάβει επιβεβαίωση μέσω των Επιτροπών Ελέγχου και Διαχείρισης Κινδύνων, ότι η εκτελεστική διεύθυνση έχει προβεί ή θα προβεί στις δέουσες ενέργειες για την αντιμετώπιση όλων των σημαντικών αδυναμιών που εντοπίστηκαν μέσα από τη λειτουργία του πλαισίου εσωτερικού ελέγχου και των διαδικασιών εταιρικής διακυβέρνησης και διαχείρισης κινδύνων. Επίσης, το Διοικητικό Συμβούλιο μέσω των πιο πάνω επιτροπών, έχει λάβει επιβεβαίωση ότι η εκτελεστική διεύθυνση έχει προβεί ή θα προβεί στις δέουσες ενέργειες για συνεχή τροποποίηση και βελτίωση του συστήματος εσωτερικού ελέγχου, των διαδικασιών εταιρικής διακυβέρνησης και του πλαισίου διαχείρισης κινδύνων του Συγκροτήματος, όπως απαιτείται από τον τρέχοντα μετασχηματισμό της Τράπεζας.

Σύμφωνα με τις εργασίες εσωτερικού ελέγχου που πραγματοποιήθηκαν κατά το 2021, παρέχεται εύλογη διαβεβαίωση, με έμφαση σε συγκεκριμένα θέματα, ότι το σύστημα εσωτερικού ελέγχου, οι διαδικασίες εταιρικής διακυβέρνησης και το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων έχουν σχεδιαστεί επαρκώς και λειτουργούν αποτελεσματικά για την αντιμετώπιση σημαντικών κινδύνων σύμφωνα με τη διάθεση ανάληψης κινδύνου που έχει θέσει το Διοικητικό Συμβούλιο. Έμφαση δίνεται στις περιοχές Ψηφιοποίησης, Πληροφοριακών Συστημάτων και Διακυβέρνησης Δεδομένων. Αυτές οι περιοχές χρήζουν την προσοχή της διεύθυνσης για περαιτέρω διαχείριση της τρέχουσας, καθώς και οποιασδήποτε μελλοντικής έκθεσης σε κίνδυνο.

Συνοψίζοντας, το Διοικητικό Συμβούλιο, μέσω των επιτροπών του, πραγματοποίησε θεώρηση της αποτελεσματικότητας του συστήματος εσωτερικού ελέγχου και των διαδικασιών εταιρικής διακυβέρνησης και διαχείρισης κινδύνων του Συγκροτήματος για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021 και διαβεβαιώνει για την αποτελεσματικότητά τους είτε μέσω του αποτελεσματικού σχεδιασμού και λειτουργίας των ελέγχων είτε μέσω παραγόντων μετριάσμου που υπήρχαν. Το Διοικητικό Συμβούλιο διαβεβαιώνει επίσης ότι δεν έχει περιέλθει εις γνώση του οποιαδήποτε παράβαση των περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου Νόμων και Κανονισμών.

Η διαδικασία της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης του Συγκροτήματος ελέγχεται χρησιμοποιώντας καταγραμμένες λογιστικές πολιτικές και διαδικασίες, που στηρίζονται σε οδηγίες και καθοδήγηση στις απαιτήσεις αναφοράς, για τις οποίες ενημερώνονται όλες οι αναφέρουσες εταιρίες του Συγκροτήματος πριν την περίοδο αναφοράς. Η υποβολή των χρηματοοικονομικών πληροφοριών για κάθε αναφέρουσα εταιρία υπόκειται σε υπογραφή από τον κάθε υπεύθυνο λειτουργό για την παροχή των πληροφοριών.

2. Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου (συνέχεια)

Το σύστημα εσωτερικού ελέγχου διασφαλίζει επίσης ότι η ακεραιότητα των λογιστικών και χρηματοοικονομικών συστημάτων, περιλαμβανομένων των χρηματοοικονομικών και λειτουργικών ελέγχων και η συμμόρφωση με τις νομικές και εποπτικές απαιτήσεις και τα σχετικά πρότυπα, είναι επαρκής. Το Συγκρότημα έχει κατάλληλες διαδικασίες ετοιμασίας των οικονομικών του καταστάσεων μέσω των οποίων οι συναλλαγές και τα γεγονότα που παρουσιάζονται στα λογιστικά βιβλία μεταφέρονται στις οικονομικές καταστάσεις, τις σχετικές γνωστοποιήσεις και άλλες χρηματοοικονομικές εκθέσεις του Συγκροτήματος, που βασίζονται είτε στον αποτελεσματικό σχεδιασμό και τη λειτουργία των ελέγχων ή σε άλλους παράγοντες μετριασμού, όπου αυτοί ήταν ανεπαρκείς. Όπου από καιρό σε καιρό εντοπίζονται τομείς βελτίωσης, αυτοί εστιάζουν την προσοχή της διεύθυνσης προκειμένου να επιλυθούν και να ενισχυθούν οι διαδικασίες που εφαρμόζονται. Οι τομείς βελτίωσης ενδέχεται να περιλαμβάνουν την τυποποίηση υφιστάμενων ελέγχων και την εισαγωγή νέων τεχνολογικών ελέγχων πληροφορικής, ως μέρος του συνεχούς ψηφιακού ταξιδιού της Εταιρίας.

Η Ετήσια Έκθεση και η Ενδιάμεση Έκθεση, πριν την υποβολή τους στο Διοικητικό Συμβούλιο εξετάζονται και εγκρίνονται από την Εκτελεστική Επιτροπή. Το Διοικητικό Συμβούλιο, μέσω της ΕΕ εξετάζει και εγκρίνει τις οικονομικές καταστάσεις, τις ανακοινώσεις αποτελεσμάτων και την Ετήσια Έκθεση και διασφαλίζει ότι τόσο η διεύθυνση όσο και το Διοικητικό Συμβούλιο έχουν επαρκή ευκαιρία να αμφισβητήσουν τις οικονομικές καταστάσεις του Συγκροτήματος και άλλες σημαντικές γνωστοποιήσεις πριν από τη δημοσίευσή τους.

Η Τράπεζα έχει αναπτύξει ένα Ολοκληρωμένο Πλαίσιο Αναγνώρισης Κινδύνων που προβλέπει τον εντοπισμό, την αξιολόγηση και τη διαχείριση των κύριων κινδύνων που αντιμετωπίζει το Συγκρότημα. Το Συγκρότημα εστιάζει στο μέλλον ώστε να διασφαλίσει ότι εντοπίζονται αναδυόμενοι κίνδυνοι με αυτό τον τρόπο. Ο Χάρτης Κύριων Κινδύνων ενημερώνεται και εγκρίνεται από την ΕΔΚ και το Διοικητικό Συμβούλιο μέσω της διαδικασίας ΕΔΑΕΚ. Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο για τον προσδιορισμό της φύσης και της έκτασης των κύριων κινδύνων που το Συγκρότημα είναι πρόθυμο να αναλάβει για την επίτευξη των στρατηγικών στόχων του και για τη διατήρηση μιας αποτελεσματικής διαδικασίας διαχείρισης και εποπτείας κινδύνων σε ολόκληρο το Συγκρότημα.

Το Διοικητικό Συμβούλιο εγκρίνει τη Διάθεση Ανάληψης Κινδύνου Συγκροτήματος σε ετήσια βάση και λαμβάνει τακτικές ενημερώσεις για το περιβάλλον κινδύνου του Συγκροτήματος και την έκθεση του στους σημαντικούς τύπους κινδύνων μέσω της Μηνιαίας Αναφοράς Κινδύνων. Η ενοποιημένη έκθεση κινδύνου και ο πίνακας για τη διάθεση ανάληψης κινδύνου εξετάζονται τακτικά από την ΕΔΚ για να διασφαλιστεί ότι το προφίλ κινδύνου και οι μετριάστικές ενέργειες είναι ικανοποιητικές. Οι κύριοι κίνδυνοι με τις ανάλογες μετριάστικές δράσεις παρουσιάζονται στην Έκθεση Γνωστοποίησης του Πυλώνα 3. Το Διοικητικό Συμβούλιο βεβαιώνει ότι διεξάγει μια αυστηρή αξιολόγηση των κύριων και αναδυόμενων κινδύνων, συμπεριλαμβανομένων των κινδύνων που ενδέχεται να απειλήσουν το επιχειρηματικό μοντέλο του Συγκροτήματος, τις μελλοντικές επιδόσεις, τη ρευστότητα κλπ.

Ο κίνδυνος επιχειρηματικής συνέχειας μετριάζεται για να διασφαλιστεί ότι η Τράπεζα διαθέτει πλάνα ανθεκτικότητας και συνέχειας. Διασφαλίζει επίσης ότι η Τράπεζα λειτουργεί σε συνεχή βάση και περιορίζει τις πιθανές απώλειες σε περίπτωση σοβαρής επιχειρηματικής διακοπής.

Τα συστήματα διαχείρισης κινδύνου και εσωτερικού ελέγχου του Συγκροτήματος επανεξετάζονται τακτικά από το Διοικητικό Συμβούλιο και συνάδουν με την Οδηγία για τη Διαχείριση Κινδύνων, τον Εσωτερικό Έλεγχο και τις Συναφείς Οικονομικές και Επιχειρηματικές Αναφορές που εκδίδονται από το Συμβούλιο Χρηματοοικονομικής Αναφοράς και συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις της Οδηγίας Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRD). IV. Βρίσκονταν σε ισχύ κατά το υπό εξέταση έτος και μέχρι την ημερομηνία έγκρισης της ετήσιας έκθεσης.

Λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με τη διαχείριση κινδύνων του Συγκροτήματος παρατίθενται στις Σημειώσεις 45 έως 48 των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων και στην ενότητα Επιπρόσθετες Γνωστοποιήσεις Κινδύνων και Διαχείρισης Κεφαλαίων στην Ετήσια Οικονομική Έκθεση 2021.

2.1 Συνεχιζόμενη δραστηριότητα

Οι Διοικητικοί Σύμβουλοι έχουν προβεί σε εκτίμηση της ικανότητας του Συγκροτήματος να συνεχίσει ως δρώσα οικονομική μονάδα για περίοδο 12 μηνών από την ημερομηνία έγκρισης των Οικονομικών Καταστάσεων του 2021. Οι Σύμβουλοι πιστεύουν ότι το Συγκρότημα λαμβάνει όλα τα απαραίτητα μέτρα για τη διατήρηση της βιωσιμότητάς του και την ανάπτυξη των εργασιών του στο τρέχον οικονομικό περιβάλλον. Λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με τη συνεχιζόμενη δραστηριότητα παρατίθενται στη ενότητα Συνεχιζόμενη Δραστηριότητα της Έκθεσης Συμβούλων της Ετήσιας Οικονομικής Έκθεσης 2021 σελ.36.

2. Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου (συνέχεια)

2.2 Κώδικας Συμπεριφοράς του Συγκροτήματος και Πολιτική Εμπιστευτικής/Ανώνυμης Αναφοράς

Το Συγκρότημα έχει καθορίσει τα πρότυπα που πρέπει να ακολουθούν όλοι οι εργαζόμενοι και διοικητικοί σύμβουλοι του Συγκροτήματος στον Κώδικα Συμπεριφοράς μαζί με οδηγίες για το πως πρέπει να εφαρμόζονται αυτά τα πρότυπα. Ο Κώδικας Συμπεριφοράς και ο νέος ειδικός Κώδικας Δεοντολογίας είναι αναρτημένοι στην ιστοσελίδα της Τράπεζας.

Το Συγκρότημα έχει επίσης Πολιτική Εμπιστευτικής / Ανώνυμης Αναφοράς σε ισχύ για όλους τους εργαζομένους, συμπεριλαμβανομένων των διοικητικών συμβούλων, η οποία είναι σύμφωνη με τη διεθνή πρακτική. Η πολιτική αυτή αναθεωρείται σε ετήσια βάση. Γενικές αρχές της πολιτικής είναι:

- Καλή τη πίστη ανησυχίες για ατασθαλίες ή αμέλεια μπορούν να εγερθούν με εμπιστευτικότητα, χωρίς το φόβο αντιποίνων, διακρίσεων, δυσμένειας ή απόλυσης,
- Έχουν καθοριστεί διαδικασίες για την αναφορά οποιωνδήποτε ζητημάτων που προκαλούν ανησυχία. Οι ενδιαφερόμενοι είναι σε θέση να παρακάμψουν τα κύρια κανάλια για την καταγγελία δυσλειτουργιών, εάν αυτά αποδειχθούν ακατάλληλα, και να χρησιμοποιήσουν την ανώνυμη γραμμή αναφοράς,
- Οι αναφορές τυγχάνουν διαχείρισης κατά τρόπο έγκαιρο συνεπή και επαγγελματικό,
- Ο διορισμός του προέδρου της Επιτροπής Ελέγχου, ο οποίος είναι ανεξάρτητος μη-εκτελεστικός διοικητικός σύμβουλος ως Whistleblowing Champion με συγκεκριμένες αρμοδιότητες.

Το Διοικητικό Συμβούλιο και ο Διευθύνων Σύμβουλος επιδεικνύουν δέσμευση στην υπό αναφορά πολιτική, η οποία ενθαρρύνει το προσωπικό να εγείρει ανησυχίες. Τακτικά μηνύματα από τον Διευθύνοντα Σύμβουλο για την έγερση ανησυχιών και εκπαιδευτικά σεμινάρια, απευθύνονται σε όλο το προσωπικό και το Διοικητικό Συμβούλιο για περαιτέρω ευαισθητοποίηση.

3. Άλλα θέματα

Ο πιο κάτω πίνακας δείχνει τη συμμετοχή των διοικητικών συμβούλων στις συνεδριάσεις της BOC PCL κατά τη διάρκεια του 2021. Το ένα τρίτο των διοικητικών συμβούλων συνταξιοδοτούνται κάθε χρόνο και εφόσον είναι επιλέξιμα προσφέρονται για επανεκλογή.

Διοικητικό Συμβούλιο της BOC PCL από 1/1/2021-31/12/2021

Όνομα Συμβούλου	Διοικητικό Συμβούλιο	ΕΕ	ΕΑΔΑ	ΕΔΕΔ	ΕΔΚ	Κοινή ΕΕ& ΕΔΚ	ΕΤ	ΕΔ
Τάκης Αράπογλου (Πρόεδρος)	27/27			8/8				
Lyn Grobler (Αντιπρόεδρος)	26/27		11/11	8/8			7/7	
Arne Berggren	25/27	15/16		8/8		7/7	7/7	
Maksim Goldman	26/27		10/11		27/29	7/7		6/6
Πόλα Χατζησωτηρίου	26/27	16/16			28/29	7/7	6/7	
Michael Heger	27/27	15/16	11/11			7/7		5/6
Κωσντίνος Ιορδάνου ¹	2/2						1/1	
Ελίζα Λειβαδιώτου ²	7/7							
Πανίκος Νικολάου	27/27							
Μαρία Φιλίππου	26/27		11/11	8/8				5/6
Νικόλαος Σοφινάνος	21/22	12/12			24/24	5/5		
Ιωάννης Ζωγραφάκης	27/27	16/16			29/29	7/7	7/7	6/6
Total meetings	27	16	11	8	29	7	7	6

- ¹ Διορίστηκε στις 29 Νοεμβρίου 2021
- ² Διορίστηκε στις 6 Οκτωβρίου 2021
- ³ Διορίστηκε τις 26 Φεβρουαρίου 2021

3.1 Γραμματέας της Εταιρίας

Το Διοικητικό Συμβούλιο διόρισε την κα Κάτια Σάντη ως τη Γραμματέα της Εταιρίας.

3.2 Διευθυντής Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελεγκτή

Το Διοικητικό Συμβούλιο διόρισε τον κ. Γιώργο Ζορνά ως το Διευθυντή Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου.

3.3 Λειτουργός Συμμόρφωσης με την Εταιρική Διακυβέρνηση

Το Διοικητικό Συμβούλιο διόρισε τον κ. Μάριο Σκανδάλη ως το Λειτουργό Συμμόρφωσης με την Εταιρική Διακυβέρνηση.

4. Μέλη Διοικητικού Συμβουλίου

4.1 Μη-Εκτελεστικοί Διοικητικοί Σύμβουλοι

Ευστράτιος-Γεώργιος Αράπογλου

Ο κος Αράπογλου είναι ειδικός χρηματοοικονομικός σύμβουλος. Υπηρέτησε ως Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος στο Συγκρότημα της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος, ως Πρόεδρος της Ελληνικής Ένωσης Τραπεζών, ως μέλος το Διοικητικού Συμβουλίου της Eurobank και κατείχε ανώτερες διευθυντικές θέσεις στις Citibank και Chase Manhattan στο Ηνωμένο Βασίλειο και στην American Express στην Ελλάδα. Σήμερα, είναι Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου της διεθνούς τσιμεντοβιομηχανίας Titan Cement, εισηγμένης στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών, όπως και της ναυτιλιακής εταιρίας Tsakos Energy Navigation, εισηγμένης στο Χρηματιστήριο της Νέας Υόρκης.

Ο κος Αράπογλου κατέχει πτυχίο MSc Finance and Management από το Πανεπιστήμιο Brunel του Λονδίνου, BSc Naval Architecture and Ocean Engineering από το Πανεπιστήμιο της Γλασκώβης και BA Mathematics and Physics από το Πανεπιστήμιο Αθηνών.

Έχει εκτενή πείρα στις διεθνείς αγορές κεφαλαίων και στην επιχειρηματική, εμπορική και επενδυτική τραπεζική στη Νοτιοανατολική Ευρώπη, το Ηνωμένο Βασίλειο, τη Μέση Ανατολή και την Αφρική.

Θητεία

Διορίστηκε στο ΔΣ της BOC PCL και στο ΔΣ της Εταιρίας τον Ιούνιο 2019

Εξωτερικός Διορισμός

Πρόεδρος του ΔΣ της Tsakos Energy Navigation
Πρόεδρος του ΔΣ της Titan Cement SA
EFG Hermes Holding SAE

Ανεξάρτητος

Ναι
(Ο κος Αράπογλου διαθέτει τον απαραίτητο χρόνο για τις δραστηριότητες του Συγκροτήματος, ο οποίος δεν υπερβαίνει τις 55 ημέρες ετησίως. Δεν λαμβάνει άλλη αμοιβή από το Συγκρότημα εκτός από αυτήν του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου και του προέδρου της ΕΔΕΔ).

Μέλος Επιτροπής

Πρόεδρος Επιτροπής Διορισμών και Εταιρικής Διακυβέρνησης

Lyn Grobler (Αντιπρόεδρος)

Η κα. Lyn Grobler είναι έμπειρο στέλεχος με δυνατό ιστορικό επιδόσεων σε θέσεις τεχνολογίας και πληροφορικής. Διορίστηκε Διευθύνων Σύμβουλος Πληροφορικής στην Hyperion Insurance Group (και τώρα Howden Group Holdings) το 2016. Προτού αναλάβει αυτή τη θέση, ήταν Αντιπρόεδρος και Διευθύντρια Πληροφορικής στο Εταιρικό Τμήμα της BP, όπου ηγήθηκε του μετασχηματισμού τόσο του οργανισμού όσο και του ψηφιακού τοπίου, μέσα από την εισαγωγή συνεχούς αλλαγής στη διαδικασία, την χωρητικότητα και την τεχνολογία, καθώς κατείχε διάφορους ρόλους στον κλάδο της Πληροφορικής και στο παγκόσμιο εμπόριο για πάνω από 16 χρόνια. Προτού εργαστεί στη BP, διαχειριζόταν παγκόσμια τεχνολογικά έργα και στρατηγικές μεγάλης κλίμακας στο πλαίσιο της τραπεζικής και του εμπορίου, με έδρα το Λονδίνο και τη Νότιο Αφρική.

Κατέχει Ανώτερο Εθνικό Δίπλωμα στα Συστήματα Υπολογιστών (computer systems) από το Durban University στη Νότιο Αφρική και Εθνικό Δίπλωμα στη Ηλεκτρονική Επεξεργασία Δεδομένων από το Cape Peninsula University της Νοτίου Αφρικής.

Η κα Grobler διαθέτει σημαντική εμπειρία στον τομέα της πληροφορικής και του ψηφιακού μετασχηματισμού καθώς και εμπειρία εποπτείας λόγω της συμμετοχής της σε αριθμό διοικητικών συμβουλίων.

Θητεία

Διορίστηκε στο ΔΣ της BOC PCL και στο ΔΣ της Εταιρίας το Φεβρουάριο 2017

Εξωτερικός Διορισμός

Προεδρος του ΔΣ της Howden Group Services Ltd
Hx Group Ltd

Ανεξάρτητη

Ναι

Μέλος Επιτροπής

Πρόεδρος της Επιτροπής Τεχνολογίας
Μέλος της Επιτροπής Διορισμών και Εταιρικής Διακυβέρνησης
Μέλος της Επιτροπής Ανθρώπινου Δυναμικού και Αμοιβών
Μέλος της Συμβουλευτικής Επιτροπής για τις Ασφαλιστικές εργασίες

4. Μέλη Διοικητικού Συμβουλίου (συνέχεια)

4.1 Μη-Εκτελεστικοί Διοικητικοί Σύμβουλοι (συνέχεια)

Arne Berggren

Ο κος Arne Berggren συμμετείχε σε αναδιρθρώσεις μεγάλων οργανισμών και τραπεζών τόσο στον ιδιωτικό τομέα όσο και σε διεθνείς οργανισμούς, από τις αρχές του 90 με αφετηρία την Nordea, κατά την περίοδο της οικονομικής κρίσης στην Σουηδία. Ακολούθησε η διαχείριση τραπεζικών κρίσεων και η ανάληψη αναδιρθρώσεων τραπεζών σε χώρες της Λατινικής Αμερικής, της Ανατολικής Ευρώπης και της Ασίας και πιο πρόσφατα κατά τη διάρκεια της πρόσφατης οικονομικής κρίσης στις χώρες τις Βαλτικής, την Ισπανία και την Σλοβενία. Ηγήθηκε της οικονομικής αναδιάρθρωσης και ανάκαμψης στην Carnegie Investment Bank AB και τη Swedbank AB, καθώς επίσης και ως Διευθύνων Σύμβουλος της Swedcarrier AB όπου ηγήθηκε της αναδιάρθρωσης τμημάτων του Swedish Rail.

Ο κος Berggren έχει υπηρετήσει σε πολλά διοικητικά συμβούλια τόσο στο χρηματοοικονομικό τομέα όσο και σε μεγάλους οργανισμούς του ιδιωτικού τομέα, καθώς και στα Διοικητικά Συμβούλια της LBT Varlik Yonetim AS και DUTB Ltd.

Είναι απόφοιτος του Πανεπιστημίου της Uppsala στην Σουηδία και μεταπτυχιακών σπουδών στα Πανεπιστήμια του Άμστερνταμ, Γενεύης και Νέας Υόρκης.

Ο κος Berggren έχει σημαντική εμπειρία σε εταιρικές και τραπεζικές αναδιρθρώσεις, στη διαχείριση τραπεζικών κρίσεων και διαχείριση κινδύνων και έχει μεγάλη εποπτική εμπειρία λόγω της συμμετοχής του σε αριθμό διοικητικών συμβουλίων.

Θητεία

Διορίστηκε στο ΔΣ της BOC PCL
το Νοέμβριο 2014 και στο
ΔΣ της Εταιρίας τον Οκτώβριο 2016

Εξωτερικός Διορισμός

Pireaus Bank Group
Πρόεδρος του ΔΣ της TBC Bank Group PLC

Ανεξάρτητος

Ναι

Μέλος Επιτροπής

Μέλος της Επιτροπής Ελέγχου
Μέλος της Επιτροπής Διορισμών και Εταιρικής Διακυβέρνησης
Μέλος της Επιτροπής Τεχνολογίας

Maksim Goldman

Ο κος Maksim Goldman είναι Διευθυντής Στρατηγικών Έργων της AO Complexprom από τον Ιούνιο του 2018 και είναι υπεύθυνος για την επίβλεψη διαφόρων έργων και επενδύσεων υπό τη διαχείριση της εταιρίας. Προηγουμένως, από τον Ιούλιο του 2007 έως τον Μάιο του 2018 ήταν Διευθυντής Στρατηγικών Έργων του Ομίλου Repona ενώ είχε υπηρετήσει ως Αναπληρωτής Διευθυντής Επενδύσεων του Ομίλου, αρμόδιος για την εφαρμογή της επενδυτικής πολιτικής και την στήριξη σημαντικών συναλλαγών συγχωνεύσεων και εξαγορών. Κατά τα έτη 2005-2007, εργάστηκε ως Αντιπρόεδρος και διεθνής νομικός σύμβουλος της Sual-Holding, η οποία ήταν η ιθύνουσα εταιρία της ΟΑΟ "SUAL", της δεύτερης μεγαλύτερης εταιρίας αλουμινίου στη Ρωσία και επίσης συμμετείχε στη δημιουργία της UC Rusal, μέσω του συνδυασμού περιουσιακών στοιχείων της Sual-Holding, της Rusal και της Glencore. Από το 1999 έως το 2005, ο κος Goldman εργάστηκε ως συνεργάτης στον οίκο Chadbourne & Parke LLP στη Νέα Υόρκη και στη Μόσχα.

Κατέχει δίπλωμα J.D. από τη Νομική Σχολή του Πανεπιστημίου της Καλιφόρνιας (Λος Άντζελες). Κατέχει επίσης μεταπτυχιακό στην Ιστορία από το Πανεπιστήμιο της Καλιφόρνιας (Λος Άντζελες).

Ο κος Goldman έχει εκτεταμένη εμπειρία σε επενδύσεις, ανάπτυξη εργασιών και διατύπωση στρατηγικής καθώς και εμπειρία εποπτείας μέσα από συμμετοχή σε αριθμό διοικητικών συμβουλίων.

Θητεία

Διορίστηκε στο ΔΣ της BOC PCL
το Νοέμβριο 2014 και στο
ΔΣ της Εταιρίας τον Οκτώβριο 2016

Εξωτερικός Διορισμός

United Manganese of Kalahari Ltd

Ανεξάρτητος

Όχι

Μέλος Επιτροπής

Μέλος της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων
Μέλος της Επιτροπής Ανθρώπινου Δυναμικού και Αμοιβών
Μέλος της Επιτροπής Δεοντολογίας

4. Μέλη Διοικητικού Συμβουλίου (συνέχεια)

4.1 Μη-Εκτελεστικοί Διοικητικοί Σύμβουλοι (συνέχεια)

Πόλα Χατζησωτηρίου

Η κα Πόλα Χατζησωτηρίου είναι μια έμπειρη επαγγελματίας με μεγάλη καριέρα σε ανώτερες διευθυντικές θέσεις σε χρηματοοικονομικούς οργανισμούς. Ξεκίνησε την καριέρα της ως λογιστής στη Howard, Wade & Jacob και μετέπειτα στην PricewaterhouseCoopers. Μετά από υπηρεσία έξι ετών στο Συγκρότημα Εταιριών Λάτση ως Αναπληρώτρια Γενική Διευθύντρια Εσωτερικού Ελέγχου, ακολούθησε καριέρα στον τραπεζικό τομέα, για την περίοδο 1990-2015, πρώτα ως Οικονομική Διευθύντρια Συγκροτήματος στην Τράπεζα Eurobank Ergasias A.E και στη συνέχεια ως Αναπληρώτρια Διευθύνων Σύμβουλος και Οικονομική Διευθύντρια Συγκροτήματος στην Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος. Σήμερα, εκτελεί καθήκοντα συμβούλου για το Συγκρότημα Εταιριών Λάτση στο Ηνωμένο Βασίλειο.

Είναι Chartered Accountant και μέλος του Institute of Chartered Accountants of England and Wales (ICAEW).

Η κα Χατζησωτηρίου διαθέτει εκτεταμένη εμπειρία σε χρηματοοικονομικούς οργανισμούς καθώς και εμπειρία εποπτείας μέσα από συμμετοχή σε αριθμό διοικητικών συμβουλίων.

Θητεία

Διορίστηκε στο ΔΣ της BOC PCL και στο ΔΣ της Εταιρίας τον Αύγουστο 2018

Εξωτερικός Διορισμός

Credit Suisse Bank (Europe) SA

Ανεξάρτητη

Ναι

Μέλος Επιτροπής

Μέλος της Επιτροπής Ελέγχου
Μέλος της Επιτροπής Κινδύνου
Μέλος της Επιτροπής Τεχνολογίας

Michael Heger

Ο Δρ Michael Heger ήταν Γενικός Διευθυντής Χρηματοοικονομικών και Επενδύσεων και ανεξάρτητος ανώτερος σύμβουλος στο γραφείο αντιπροσωπείας της S.I.F. International Holding S.A., Luxembourg στη Βιέννη μέχρι το τέλος του 2021. Προηγουμένως, από το 2009-2012, υπηρέτησε ως Γενικός Διευθυντής και Διευθύνων Σύμβουλος στη Metal Trade Overseas AG στη Zug της Ελβετίας. Άρχισε τη καριέρα του το 1980 ως Διευθυντής Χρηματοδότησης Εξαγωγών και Νομικών Υποθέσεων της Waagner-Biro AG στη Βιέννη της Αυστρίας. Έχοντας εργαστεί για δύο χρόνια στην εταιρία Waagner-Biro AG, συνέχισε στην UniCredit Bank Austria Group, στην οποία κατείχε διάφορες διευθυντικές θέσεις, από το 1982 μέχρι το 2002. Το 2001-2002, υπηρέτησε ως Γενικός Διευθυντής και Επικεφαλής Δομημένων Χρηματοδοτήσεων Εμπορίου στη Bank Austria AG.

Από το 2002 μέχρι το 2003, εργάστηκε ως Αναπληρωτής Γενικός Διευθυντής και Επικεφαλής του Διεθνούς Τμήματος της Raiffeisenlandesbank Niederosterreich-Wien AG. Αργότερα, ο Δρ Heger εντάχθηκε στη MPH Management and Participation Holding S.A, εταιρία ειδικού σκοπού συμμετοχών στο μετοχικό κεφάλαιο εμπορικών και βιομηχανικών εταιριών, χρηματοοικονομικών ιδρυμάτων και αναπτύξεων ακινήτων, καθώς και χρηματοοικονομικών και συμβουλευτικών υπηρεσιών για εγχώριους και διεθνείς πελάτες και για εμπόριο βασικών προϊόντων, ως Γενικός Διευθυντής Χρηματοοικονομικών και Επενδύσεων και επικεφαλής του γραφείου αντιπροσωπείας, από το 2004 μέχρι το 2009.

Ο Δρ Heger κατέχει διδακτορικό στη νομική από το Πανεπιστήμιο της Βιέννης και μεταπτυχιακό τίτλο, επίσης στη Νομική, από το College of Europe στην πόλη Bruges του Βελγίου.

Διαθέτει εκτεταμένη εμπειρία στον τραπεζικό κλάδο, έχοντας υπηρετήσει πάνω από 20 χρόνια σε διάφορες διευθυντικές θέσεις.

Θητεία

Διορίστηκε στο ΔΣ της BOC PCL τον Ιούνιο 2016 και στο ΔΣ της Εταιρίας τον Οκτώβριο 2016

Εξωτερικός Διορισμός

Όχι

Ανεξάρτητος

Ναι

Μέλος Επιτροπής

Μέλος της Επιτροπής Ελέγχου
Μέλος της Επιτροπής Ανθρώπινου Δυναμικού και Αμοιβών
Μέλος της Επιτροπής Δεοντολογίας

4. Μέλη Διοικητικού Συμβουλίου (συνέχεια)

4.1 Μη-Εκτελεστικοί Διοικητικοί Σύμβουλοι (συνέχεια)

Κωνσταντίνος Ιορδάνου

Ο κος Ιορδάνου ήταν Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος (CEO) της Arch Capital Group Limited, από τον Αύγουστο του 2003 και Διοικητικός Σύμβουλος από τον Ιανουάριο του 2002 (αποσύρθηκε τον Σεπτέμβριο του 2019). Πριν ενταχθεί στην Arch ως ένας από τους ιδρυτές της το 2002, ο κ. Ιορδάνου υπηρέτησε σε διάφορες θέσεις στη Zurich Financial Services και τις θυγατρικές της, συμπεριλαμβανομένου ως Ανώτερος Εκτελεστικός Αντιπρόεδρος των δραστηριοτήτων του ομίλου και επιχειρηματικής ανάπτυξης της Zurich Financial Services, ως Πρόεδρος της Zurich-American Specialties Division, ως Διευθυντής Διεύθυνσης Λειτουργικών Εργασιών και Διευθύνων Σύμβουλος της Zurich American και Διευθύνων Σύμβουλος της Zurich North America. Πριν ενταχθεί στη Zurich τον Μάρτιο του 1992, διετέλεσε Πρόεδρος του τμήματος εμπορικών ατυχημάτων της Berkshire Hathaway Group και Ανώτερος Αντιπρόεδρος της American Home Insurance Company, μέλος του American International Group και μέχρι πρόσφατα Αντιπρόεδρος της NIPD Genetics.

Ο κος Ιορδάνου είναι κάτοχος πτυχίου Μηχανικής Αεροδιαστημικής από το Πανεπιστήμιο της Νέας Υόρκης.

Ο κος Ιορδάνου έχει σημαντική εμπειρία στον κλάδο των ασφαλίσεων καθώς και εμπειρία εποπτείας μέσα από συμμετοχή σε αριθμό διοικητικών συμβουλίων.

Θητεία

Διορίστηκε στο ΔΣ της BOC PCL
και στο ΔΣ της Εταιρίας τον Νοέμβριο 2021

Εξωτερικός Διορισμός

Verisk Analytics
Vantage Group Holdings Ltd

Ανεξάρτητος

Ναι

Μέλος Επιτροπής

Μέλος της Επιτροπής Τεχνολογίας
Μέλος της Συμβουλευτικής Επιτροπής για τις ασφαλιστικές
εργασίες

Μαρία Φιλίππου (Πρόεδρος της Επιτροπής Ανθρώπινου Δυναμικού και Αμοιβών)

Η κα Μαρία Φιλίππου ξεκίνησε την καριέρα της ως Σύμβουλος Ανθρώπινου Δυναμικού στην KPMG στην Ελλάδα και συνέχισε ως HR Generalist στο Δημοσιογραφικό Οργανισμό Λαμπράκη. Μετά από 3 χρόνια υπηρεσίας στην Τράπεζα Eurobank Ergasias A.E ως Διευθύντρια Αμοιβών και Ωφελημάτων, μετακινήθηκε το 2006 στην Coca Cola Company Group όπου υπηρέτησε ως Διευθύντρια Αμοιβών και Επιχειρηματική & Στρατηγική Συνεργάτης Ανθρώπινου Δυναμικού καθώς και ως Global Talent & Development Director μέχρι πρόσφατα προτού μετακινηθεί στην Egon Zehnder.

Είναι κάτοχος πτυχίου Διοίκησης Επιχειρήσεων από το Nottingham Trent University και μεταπτυχιακού διπλώματος στη Διοίκηση Ανθρώπινου Δυναμικού από το Brunel University.

Η κα Φιλίππου είναι έμπειρη επαγγελματίας σε θέματα ανθρώπινου δυναμικού και φέρει πολύτιμες δεξιότητες στο Διοικητικό Συμβούλιο στη Διαχείριση Ανθρώπινου Δυναμικού.

Θητεία

Διορίστηκε στο ΔΣ της BOC PCL
και στο ΔΣ της Εταιρίας τον Ιούλιο 2018

Εξωτερικός Διορισμός

Όχι

Ανεξάρτητη

Ναι

Μέλος Επιτροπής

Πρόεδρος της Επιτροπής Ανθρώπινου Δυναμικού και Αμοιβών
Μέλος της Επιτροπής Διορισμών και Εταιρικής Διακυβέρνησης
Μέλος της Επιτροπής Δεοντολογίας

4. Μέλη Διοικητικού Συμβουλίου (συνέχεια)

4.1 Μη-Εκτελεστικοί Διοικητικοί Σύμβουλοι (συνέχεια)

Νίκος Σοφιανός (Πρόεδρος της Επιτροπής Ελέγχου)

Ο κος Σοφιανός είναι Chartered Accountant μέλος του Institute of Chartered Accountants of England and Wales (ICAEW) και μέλος του Σώματος Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών της Ελλάδας (ΣΟΕΛ). Ήταν ένας από τους ιδρυτικούς συνεταιίρους της Deloitte Ελλάδος και ο αντιπρόσωπος του οίκου ενώπιον των ρυθμιστικών, εποπτικών και δημοσιονομικών αρχών της Ελλάδας. Αφυπηρέτησε το 2016 με 40 χρόνια ελεγκτικής και ευρύτερης επαγγελματικής εμπειρίας.

Αποφοίτησε από το University of Manchester του Ηνωμένου Βασιλείου, με πτυχίο Chemical Engineering με ειδίκευση σε Mathematical Modelling και Computer Simulation.

Ο κος Σοφιανός έχει εκτενή εμπειρία στο συντονισμό λογιστικών, ελεγκτικών, φορολογικών και συμβουλευτικών παρεχόμενων υπηρεσιών προς ένα ευρύ φάσμα εταιριών σε όλους τους τομείς της οικονομίας και ειδικά του χρηματοπιστωτικού τομέα.

Θητεία

Διορίστηκε στο ΔΣ της BOC PCL και στο ΔΣ της Εταιρίας τον Φεβρουάριο 2021

Εξωτερικός Διορισμός

DoValue Greece SA και
Aegean Airlines
Arcela Investments Ltd

Ανεξάρτητος

Ναι

Μέλος Επιτροπής

Πρόεδρος της Επιτροπής Ελέγχου
Μέλος της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνου

Ιωάννης Ζωγραφάκης (Πρόεδρος της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων & Ανώτερος Ανεξάρτητος Διοικητικός Σύμβουλος)

Ο κος Ιωάννης Ζωγραφάκης έχει μεγάλη διεθνή πείρα στον τραπεζικό τομέα ως ανώτερο διευθυντικό στέλεχος. Ξεκίνησε την καριέρα του το 1990 στη Citibank στην Ελλάδα ως Management Associate για την περιοχή Ευρώπης, Μέσης Ανατολής και Αφρικής. Διετέλεσε Deputy Treasurer και Treasurer για την Consumer Bank στην Ελλάδα και το 1996 πήγε στην Αμερική σαν Director of Finance της CitiMortgage. Το 1997 έγινε Οικονομικός Διευθυντής του Citigroup Consumer Finance και μετά ανέλαβε τη θέση του Γενικού Οικονομικού Διευθυντή (CFO) για το Consumer Assets Division της Αμερικής. Από το 1998 μέχρι και το 2004 εργάστηκε στο Student Loan Corporation, μια εταιρία εισηγμένη στο χρηματιστήριο της Νέας Υόρκης και θυγατρική της Citigroup.

Διετέλεσε Γενικός Οικονομικός Διευθυντής (CFO), Γενικός Διευθυντής Λειτουργιών (COO) και το 2001 έγινε ο Εκτελεστικός Διευθυντής (CEO) της εταιρίας. Το 2005 επέστρεψε στην Ευρώπη ως Επικεφαλής Καταναλωτικής και Στεγαστικής Πίστης για την περιοχή της Ευρώπης, Μέσης Ανατολής και Αφρικής της Citibank, καθώς και Επικεφαλής της Λιανικής Τραπεζικής Ηνωμένου Βασιλείου. Το 2006 ανάλαβε τη θέση του Γενικού Διευθυντή Λιανικής Τραπεζικής στη Citibank Ελλάδος όπου παρέμεινε μέχρι το 2011, πριν επιστρέψει στην Κύπρο όπου ασχολείται με την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα. Διετέλεσε μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του Student Loan Corporation στην Αμερική, μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου και Γραμματέας της Επιτροπής Ελέγχου της Τειρεσίας ΑΕ στην Ελλάδα, μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου και μέλος της Επιτροπής Ελέγχου του Diners Club της Ελλάδας, Αντιπρόεδρος του Citi Insurance Brokerage Board στην Ελλάδα και Πρόεδρος της Investments and Insurance Supervisory Committee της Citibank Ελλάδος.

4. Μέλη Διοικητικού Συμβουλίου (συνέχεια)

4.1 Μη-Εκτελεστικοί Διοικητικοί Σύμβουλοι (συνέχεια)

Ιωάννης Ζωγραφάκης (Πρόεδρος της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων & Ανώτερος Ανεξάρτητος Διοικητικός Σύμβουλος) (συνέχεια)

Ο κος Ζωγραφάκης σπούδασε πολιτικός μηχανικός (BSc) στο Imperial College Λονδίνου και έκανε μεταπτυχιακές σπουδές στη Διεύθυνση Επιχειρήσεων (MBA) στο Carnegie Mellon University στην Αμερική.

Έχει εκτεταμένη εμπειρία στον τραπεζικό κλάδο, έχοντας υπηρετήσει για πάνω από 20 χρόνια σε διάφορους ανώτερους λειτουργικούς και οικονομικούς ρόλους στη Citibank και στα διοικητικά συμβούλια αριθμού χρηματοπιστωτικών οντοτήτων.

Θητεία

Διορίστηκε στο ΔΣ BOC PCL
το Σεπτέμβριο 2013 και στο
ΔΣ της Εταιρίας τον Οκτώβριο 2016

Εξωτερικός Διορισμός

A. Eternity Capital Management Ltd

Ανεξάρτητος

Ναι

Μέλος Επιτροπής

Πρόεδρος της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων
Πρόεδρος της Επιτροπής Δεοντολογίας
Μέλος της Επιτροπής Ελέγχου
Μέλος της Επιτροπής Τεχνολογίας

4.2 Εκτελεστικοί Διοικητικοί Σύμβουλοι

Πανίκος Νικολάου

Ο κος Πανίκος Νικολάου εντάχθηκε στην Τράπεζα το 2001. Άρχισε την καριέρα του υπηρετώντας σε καίρια πόστα, κυρίως του Τομέα Μεγάλων Επιχειρήσεων και της Διεύθυνσης Διαχείρισης Κινδύνων. Διετέλεσε Διευθυντής στη Διεύθυνση Αναδιάρθρωσης και Ανάκτησης Χρεών από τον Απρίλη 2014 μέχρι τον Ιούνιο 2016 όπου είχε υπό την ευθύνη του και διαχειρίστηκε με επιτυχία ένα μεγάλο χαρτοφυλάκιο προβληματικών εταιρικών χρηματοδοτήσεων. Από τον Ιούνιο του 2016 μέχρι τον Αύγουστο του 2019 διετέλεσε Διευθυντής Διεύθυνσης Μεγάλων Επιχειρήσεων περίοδο κατά την οποία είχε την εποπτεία των Κέντρων Μεγάλων Επιχειρήσεων σε όλη την Κύπρο, του Διεθνούς Κέντρου Μεγάλων Επιχειρήσεων, των Διεθνών Δραστηριοτήτων και της Υπηρεσίας Φάκτορας της Τράπεζας.

Είναι κάτοχος πτυχίου (5ετούς φοίτησης) Μηχανολόγου Μηχανικού του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου Αθηνών και μεταπτυχιακού διπλώματος MSc in Mechanical and Industrial Engineering από το Πανεπιστήμιο του Illinois στο Urbana-Champaign των ΗΠΑ. Είναι επίσης κάτοχος πτυχίου BSc Financial Services από το Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων του Ινστιτούτου Επιστήμης και Τεχνολογίας του Πανεπιστημίου του Μάντσεστερ (UMIST) του Ηνωμένου Βασιλείου και μέλος του Ινστιτούτου Χρηματοοικονομικών Υπηρεσιών (Chartered Institute of Bankers) του Ηνωμένου Βασιλείου από το 2004.

Είναι ένας έμπειρος επαγγελματίας στον τομέα των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών, ο οποίος έχει υπηρετήσει σε αριθμό ανώτερων θέσεων στο Συγκρότημα.

Θητεία

Διορίστηκε στο ΔΣ BOC PCL
και στο ΔΣ της Εταιρίας τον Σεπτέμβριο 2019

Εξωτερικός Διορισμός

Πρόεδρος του Συνδέσμου Τραπεζών Κύπρου
Ευρωπαϊκή Τραπεζική Ομοσπονδία

Ανεξάρτητος

Όχι

Μέλος Επιτροπής

Όχι

4. Μέλη Διοικητικού Συμβουλίου (συνέχεια)

4.2 Εκτελεστικοί Διοικητικοί Σύμβουλοι (συνέχεια)

Ελίζα Λειβαδιώτου

Άρχισε την καριέρα της το 1995 στον ελεγκτικό οίκο Arthur Andersen στο Cambridge HB, όπου απέκτησε τον τίτλο του Chartered Accountant. Το 1999 επέστρεψε στην Κύπρο και εντάχθηκε στο δυναμικό της Τράπεζας Κύπρου ως βοηθός του Ανώτερου Γενικού Διευθυντή Συγκροτήματος. Το 2005 μετακινήθηκε στην Οικονομική Διεύθυνση όπου εργάστηκε σε ρόλους που αφορούσαν τις οικονομικές καταστάσεις, τη φορολογική διαχείριση και το τμήμα στρατηγικής και corporate finance.

Τον Δεκέμβριο του 2013 διορίστηκε Οικονομική Διευθύντρια Συγκροτήματος και από τον Απρίλιο 2016 έως τον Σεπτέμβριο 2019 ως Διευθύντρια Διεύθυνσης Οικονομικής Διαχείρισης. Τον Οκτώβριο του 2021, διορίστηκε ως Εκτελεστικό Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου. Τον Ιανουάριο 2022 ανέλαβε επιπρόσθετα τις δραστηριότητες απομόχλευσης του Συγκροτήματος. Υπό την τρέχουσα ιδιότητα της είναι υπεύθυνη για τους τομείς Οικονομικής Διεύθυνσης, Διαχείρισης Συναλλάγματος και Διαθεσίμων, Στρατηγικής και Corporate Finance, Εποπτικών Υποθέσεων, Σχέσεων με Επενδυτές, ESG, Διαχείρισης Ακινήτων, Αναδιάρθρωσης & Ανάκτησης Χρεών, Εποπτικών Υποθέσεων, Διαχείρισης Προσφορών και Οικονομικών Ερευνών.

Είναι επίτροπος του Ογκολογικού Κέντρου της Τράπεζας Κύπρου. Είναι επίσης μέλος της Επιτροπής Τραπεζικών θεμάτων του Institute of Chartered Accountants in England and Wales από τον Μάρτιο του 2021. Κατά το 2006-2018 διετέλεσε μέλος της Επιτροπής Χρηματοοικονομικών Υπηρεσιών του Συνδέσμου Εγκεκριμένων Λογιστών Κύπρου, ενώ διετέλεσε πρόεδρος της Επιτροπής την περίοδο 2014-2016

Η κ. Λειβαδιώτου είναι κάτοχος και MA (Hons) στα Οικονομικά από το Πανεπιστήμιο του Cambridge.

Έχει σημαντική εμπειρία ως επαγγελματίας χρηματοοικονομικών υπηρεσιών.

Θητεία

Διορίστηκε στο ΔΣ BOC PCL και στο ΔΣ της Εταιρίας τον Οκτώβριο 2021

Εξωτερικός Διορισμός

Όχι

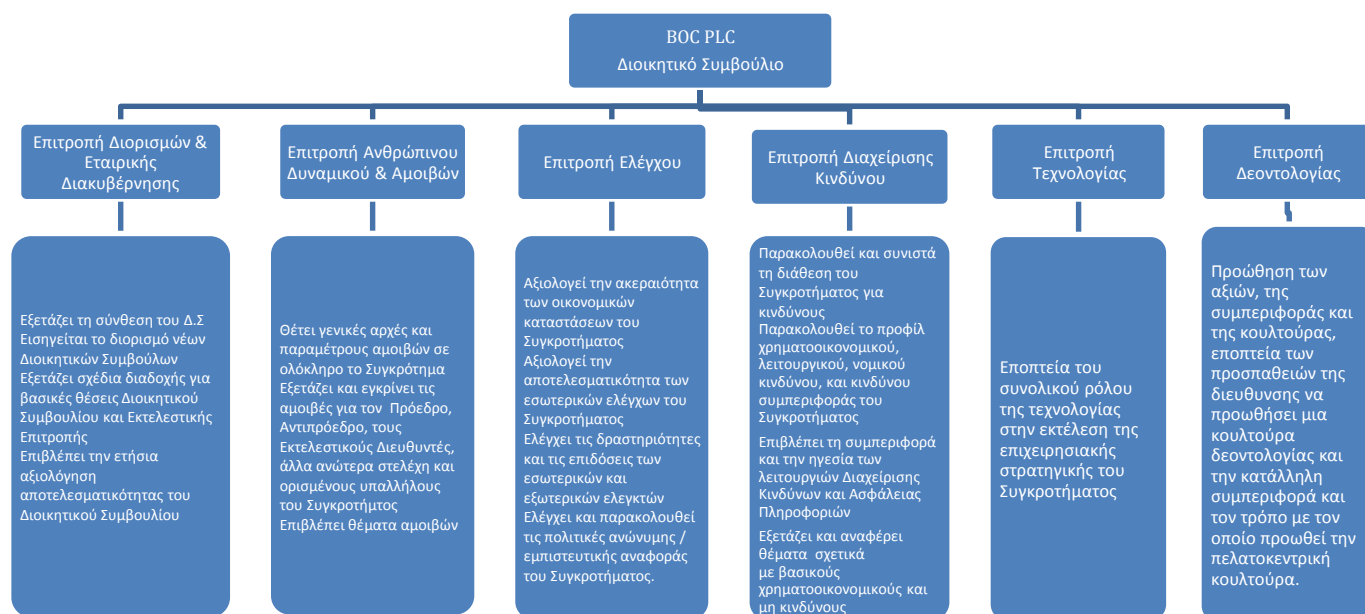
Ανεξάρτητη

Όχι

Μέλος Επιτροπής

Όχι

5. Επιτροπές Διοικητικού Συμβουλίου

5. Επιτροπές Διοικητικού Συμβουλίου (συνέχεια)

Το Διοικητικό Συμβούλιο επικουρείται στην εκτέλεση των καθηκόντων του σε αριθμό επιτροπών του, εκχωρώντας ένα ευρύ φάσμα ευθυνών σε αυτές. Σκοπός των επιτροπών είναι να εξετάσουν, σε μεγαλύτερο βάθος από ό, τι θα ήταν εφικτό στις συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου, θέματα για τα οποία το Συμβούλιο διατηρεί την ευθύνη. Είναι επομένως ζωτικής σημασίας να υπάρχουν αποτελεσματικοί δεσμοί μεταξύ των επιτροπών και του Διοικητικού Συμβουλίου στο σύνολό του, δεδομένου ότι δεν είναι πρακτικό να είναι μέλη όλων των επιτροπών όλοι οι ανεξάρτητοι μη εκτελεστικοί διοικητικοί σύμβουλοι. Υπάρχουν μηχανισμοί για τη διευκόλυνση αυτών των δεσμών, συμπεριλαμβανομένης της διασφάλισης ότι δεν υπάρχουν κενά ή περιπτές αλληλεπικαλύψεις μεταξύ των αρμοδιοτήτων κάθε επιτροπής και υπάρχει διασταυρούμενη σύνθεση επιτροπών, όπου απαιτείται. Παράλληλα με τη διασταυρούμενη σύνθεση, ο πρόεδρος κάθε επιτροπής κάνει αναφορά για θέματα που συζητήθηκαν κατά τη διάρκεια των συνεδριάσεων της επιτροπής στην επόμενη προγραμματισμένη συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου και τα πρακτικά αυτών των συνεδριάσεων κατατίθενται στο Διοικητικό Συμβούλιο το συντομότερο δυνατό για σημείωση ή / και συζήτηση, ανάλογα με την περίπτωση. Έγγραφα για όλες τις συνεδριάσεις των επιτροπών του Διοικητικού Συμβουλίου διατίθενται επίσης σε όλους τους διοικητικούς συμβούλους, ανεξάρτητα από τη συμμετοχή τους. Η κυκλοφορία των πρακτικών και των εγγράφων περιορίζεται όταν ενδέχεται να υπάρχει σύγκρουση συμφερόντων ή ζητήματα προσωπικού απορρήτου.

Οι κύριες επιτροπές είναι η Επιτροπή Ελέγχου ('ΕΕ'), η Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων ('ΕΔΚ'), η Επιτροπή Διορισμών και Εταιρικής Διακυβέρνησης ('ΕΔΕΔ') και η Επιτροπή Ανθρώπινου Δυναμικού και Αμοιβών ('ΕΑΔΑ'). Κάθε επιτροπή λειτουργεί υπό τους εγκριμένους από το Διοικητικό Συμβούλιο όρους εντολής. Τα κύρια καθήκοντα κάθε επιτροπής περιγράφονται στον πιο πάνω πίνακα. Οι βασικοί ρόλοι κάθε επιτροπής συνοψίζονται στον πίνακα ενώ περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις επιτροπές και τις εργασίες τους μπορείτε να βρείτε πιο κάτω. Οι όροι εντολής των επιτροπών εξετάζονται ετησίως από τις αρμόδιες επιτροπές και από το Διοικητικό Συμβούλιο, βασίζονται στις σχετικές διατάξεις του Κώδικα ΧΑΚ, του Κώδικα ΗΒ και της Οδηγίας Διακυβέρνησης της ΚΤΚ (όπου εφαρμόζονται) και είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα του Συγκροτήματος (www.bankofcyprus.com) ή κατόπιν αιτήματος στη Γραμματέα της Εταιρίας.

Εκτός από τις κύριες επιτροπές, το Διοικητικό Συμβούλιο ίδρυσε την Επιτροπή Τεχνολογίας («ΕΤ») στην οποία έχει ανατεθεί η καθοδήγηση του ψηφιακού μετασχηματισμού της Τράπεζας και την Επιτροπή Δεοντολογίας («ΕΔ») για να συνδράμει το Διοικητικό Συμβούλιο στην προώθηση του συλλογικού του οράματος για αξίες, συμπεριφορά και κουλτούρα και να εποπτεύει τις προσπάθειες της διεύθυνσης να εδραιώσει εντός του Συγκροτήματος κουλτούρα δεοντολογίας και κατάλληλης συμπεριφοράς.

Η δομή κάθε επιτροπής διευκολύνει την ανοικτή συζήτηση και λαμβάνονται μέτρα για να εξασφαλίζεται επαρκής χρόνος για τα μέλη των επιτροπών να εξετάσουν προτάσεις που υποβάλλονται. Κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους, οι επιτροπές του Διοικητικού Συμβουλίου έχουν το δικαίωμα να λαμβάνουν ανεξάρτητες επαγγελματικές συμβουλές, με έξοδα του Συγκροτήματος, όπου κρίνεται απαραίτητο ή επιθυμητό από τα μέλη της επιτροπής.

Τη συνολική ευθύνη για την έγκριση και την παρακολούθηση της στρατηγικής, της διάθεσης ανάληψης κινδύνου και των πολιτικών του Συγκροτήματος για τη διαχείριση των κινδύνων φέρει το Διοικητικό Συμβούλιο, το οποίο ασκεί την αρμοδιότητα αυτή μέσω δύο κύριων επιτροπών του, την ΕΔΚ και την ΕΕ.

5 Επιτροπές Διοικητικού Συμβουλίου (συνέχεια)

5.1 Επιτροπή Διορισμών και Εταιρικής Διακυβέρνησης

Στις 31 Δεκεμβρίου 2021, η ΕΔΕΔ αποτελείτο από τον Πρόεδρο του ΔΣ και τρεις ανεξάρτητους μη-εκτελεστικούς διοικητικούς συμβούλους. Η σύνθεσή της είναι πλήρως συμβατή με τον Κώδικα ΧΑΚ, τον Κώδικα ΗΒ και την Οδηγία Διακυβέρνησης της ΚΤΚ. Προεδρεύεται από τον Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου εκτός όταν η ΕΔΕΔ ασχολείται με τη διαδοχή του Προέδρου.

Βιογραφικά στοιχεία, συμπεριλαμβανομένης της τεχνογνωσίας, της εμπειρίας και του καθεστώτος ανεξαρτησίας του κάθε μέλους καταγράφονται στην ενότητα 4 της παρούσας έκθεσης.

Κατά τη διάρκεια του 2021, η Επιτροπή πραγματοποίησε 8 συνεδριάσεις. Ο Πρόεδρος και τα μέλη της Επιτροπής καθώς και η συμμετοχή τους στις συνεδριάσεις παρουσιάζονται πιο κάτω. Ο Διευθύνων Σύμβουλος καλείται σε συναντήσεις της Επιτροπής ανάλογα με την περίπτωση. Η ΕΔΕΔ συνεδριάζει ετησίως χωρίς την παρουσία της διεύθυνσης.

Συμμετοχή μελών κατά τις συναντήσεις* ΕΔΕΔ το 2021:

Ευστράτιος-Γεώργιος Αράπογλου (Πρόεδρος)	8/8
Lyn Grobler	8/8
Arne Berggren	8/8
Μαρία Φιλίππου	8/8

* Ο αριθμός των συνεδριάσεων της Επιτροπής της ΒΟC PCL κατά τη διάρκεια του 2021 ήταν 8. Η συμμετοχή των διοικητικών συμβούλων σε αυτές τις συνεδριάσεις παρουσιάζεται τη σελίδα 339.

Οι κύριες ευθύνες της ΕΔΕΔ καθορίζονται στους όρους εντολής της, οι οποίοι είναι διαθέσιμοι στην ιστοσελίδα του Συγκροτήματος (www.bankofcyprus.com.cy/group/who-we-are/our-governance/group-committees/), αναθεωρούνται ετησίως και εγκρίνονται από το Διοικητικό Συμβούλιο.

Ο ρόλος της Επιτροπής είναι να διασφαλίζει ότι το Διοικητικό Συμβούλιο αποτελείται από ικανά μέλη που δύνανται να εκπληρώσουν τα καθήκοντα και τις υποχρεώσεις των διοικητικών συμβούλων και να υποστηρίξουν και να συμβουλευθούν το Διοικητικό Συμβούλιο σχετικά με:

- Διορισμούς στο Διοικητικό Συμβούλιο (συμπεριλαμβανομένων τακτικών ανασκοπήσεων, αναφορών και λαμβάνοντας υπόψη κατά την πραγματοποίηση περαιτέρω διορισμών, τη σύνθεση και την αποτελεσματικότητα του Διοικητικού Συμβουλίου),
- Εξέταση και υποβολή εισηγήσεων στο Διοικητικό Συμβούλιο αναφορικά με το διορισμό των προσώπων που κατέχουν καίριες θέσεις, και
- Εξέταση του σχεδιασμού διαδοχής διοικητικών συμβούλων και ανώτατης διεύθυνσης και επίβλεψη της ανάπτυξης ενός διαφοροποιημένου πλάνου διαδοχής.

5. Επιτροπές Διοικητικού Συμβουλίου (συνέχεια)

5.1 Επιτροπή Διορισμών και Εταιρικής Διακυβέρνησης(συνέχεια)

Επίσης η Επιτροπή

- Διατηρεί τις ρυθμίσεις για τη διακυβέρνηση του Διοικητικού Συμβουλίου υπό αναθεώρηση και προχωρεί στις κατάλληλες συστάσεις προς το Διοικητικό Συμβούλιο για να διασφαλίσει ότι οι ρυθμίσεις αυτές είναι σύμφωνες με τα πρότυπα βέλτιστων πρακτικών εταιρικής διακυβέρνησης,
- Εποπτεύει τις ρυθμίσεις διακυβέρνησης των θυγατρικών εταιριών για να διασφαλίσει ότι υπάρχουν οι κατάλληλες και ανάλογες ρυθμίσεις διακυβέρνησης για της θυγατρικές του Συγκροτήματος,
- Εποπτεύει τη στρατηγική βιωσιμότητας του Συγκροτήματος με στόχο την επίτευξη της παρούσας και της μελλοντικής περιβαλλοντικής ακεραιότητας, της οικονομικής ευημερίας και της κοινωνικής ισότητας για το Συγκρότημα και τους εταίρους του, και
- Υποστηρίζει το Διοικητικό Συμβούλιο σχετικά με τις υποχρεώσεις εποπτείας της στρατηγικής της Τράπεζας και υποστηρίζει την ανάπτυξη και εφαρμογή του Στρατηγικού Πλάνου.

Τα θέματα που η Επιτροπή εξέτασε και οι ενέργειες που έγιναν κατά τη διάρκεια του έτους παρουσιάζονται στον πιο κάτω πίνακα.

Θέματα που εξετάστηκαν και ενέργειες που έγιναν από την ΕΔΕΔ κατά το 2021

Σύνθεση και μέγεθος Διοικητικού Συμβουλίου και Επιτροπών	<ul style="list-style-type: none"> • Δομή και σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου, • Προγραμματισμός Διαδοχής, • Θεώρηση του επαναδιορισμού των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου. 	<ul style="list-style-type: none"> • Συζήτηση σχετικά με τη σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου και ιδιαίτερα αναφορικά με τους συμβούλους που πλησιάζουν το όριο των εννιά χρόνων στο καθεστώς ανεξαρτησίας. • Αναζήτηση δυνητικών υποψηφίων συγκεκριμένων δεξιοτήτων.
Πρόγραμμα Διαδοχής Εκτελεστικών Μελών	<ul style="list-style-type: none"> • Προγραμματισμός Διαδοχής Διευθύνοντος Συμβούλου, • Έγκριση των προσώπων που αναλαμβάνουν σημαντικό κίνδυνο, • Διορισμός προσώπων που κατέχουν καίριες θέσεις. 	<ul style="list-style-type: none"> • Συζήτηση για τον εντοπισμό κατάλληλων εσωτερικών υποψηφίων. • Ενδεδειγμένη εξέταση του σχεδιασμού διαδοχής στελεχών για βασικούς ρόλους, η οποία ανέδειξε θετική εστίαση και ανάπτυξη βασικών ταλέντων.
Ετήσια Αξιολόγηση της Απόδοσης του Διοικητικού Συμβουλίου	<ul style="list-style-type: none"> • Ετήσια εσωτερική αξιολόγηση της απόδοσης του Διοικητικού Συμβουλίου, συμπεριλαμβανομένων των επιτροπών του και των μελών του, • Ανασκόπηση και συζήτηση της Εξωτερικής Αξιολόγησης του Συμβουλίου, • Σχέδιο Δράσης για την εφαρμογή των συστάσεων των αξιολογήσεων του Διοικητικού Συμβουλίου 2021. 	<ul style="list-style-type: none"> • Η εσωτερική αξιολόγηση της απόδοσης του Διοικητικού Συμβουλίου για το 2021 ανέδειξε θετικό αποτέλεσμα όσον αφορά τη συνεχιζόμενη αποτελεσματικότητα της Επιτροπής. • Η εξωτερική έκθεση της Nestor Advisors Ltd σημείωνε πόσο καλά δομημένο, συγκροτημένο και διοικούμενο είναι το Διοικητικό Συμβούλιο και έκανε αρκετές συστάσεις για περαιτέρω ενίσχυση της αποτελεσματικότητάς του.
Εταιρική Διακυβέρνηση	<ul style="list-style-type: none"> • Αναθεώρηση και έγκριση του Πλαισίου Εταιρικής Διακυβέρνησης του Συγκροτήματος, • Έγκριση του σχεδίου δράσης 2021 για τη συμμόρφωση με βέλτιστες πρακτικές εταιρικής διακυβέρνησης, • Θεώρηση και εισήγηση για έγκριση στο Διοικητικό Συμβούλιο των Πολιτικών Εταιρικής Διακυβέρνησης, • Ανασκόπηση της Ετήσιας Έκθεσης Εταιρικής Διακυβέρνησης, • Ανασκόπηση των τριμηνιαίων εκθέσεων εταιρικής διακυβέρνησης, • Έγκριση της έκθεσης συμμόρφωσης με τον Κώδικα ΧΑΚ και τον Κώδικα ΗΒ, • Όροι εντολών των επιτροπών, • Συζήτηση για τη συγκρότηση Τεχνικού Συμβουλευτικού Συμβουλίου. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ετήσια αναθεώρηση του Πλαισίου Εταιρικής Διακυβέρνησης, προκειμένου να ενσωματωθούν τυχόν απαιτήσεις πρόσφατων ρυθμιστικών εξελίξεων. • Αναθεώρηση της Πολιτικής Διορισμών του Διοικητικού Συμβουλίου για να διασφαλιστεί ότι οι στόχοι που έχουν τεθεί για 40% γυναικεία εκπροσώπηση στο Διοικητικό Συμβούλιο εξακολουθούν να είναι κατάλληλοι και επιτεύξιμοι. • Η Επιτροπή ενέκρινε αλλαγές στις εσωτερικές πολιτικές και στους Όρους Εντολής της, οι οποίες έρχιζαν αναθεώρησης για συνεχή συμμόρφωση με τις ισχύουσες απαιτήσεις εταιρικής διακυβέρνησης και με την πρόσφατα εκδοθείσα Οδηγία Διακυβέρνησης της ΚΤΚ. • Δεδομένης της σημασίας του ψηφιακού μετασχηματισμού για την Τράπεζα, η Επιτροπή συζήτησε την πιθανή συγκρότηση Τεχνικής Συμβουλευτικής Επιτροπής που θα καθοδηγήσει το όραμα της Τράπεζας για το μέλλον της σε ό,τι αφορά την τεχνολογία.

5. Επιτροπές Διοικητικού Συμβουλίου (συνέχεια)

5.1 Επιτροπή Διορισμών και Εταιρικής Διακυβέρνησης (συνέχεια)

<p>Ανεξαρτησία και χρονικές δεσμεύσεις</p>	<p>Αξιολόγηση:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Δεξιότητων, γνώσεων και τεχνογνωσίας, • Ανεξαρτησίας των μη εκτελεστικών μελών, • Πιθανών συγκρούσεων συμφερόντων των μελών, • Διορισμών σε άλλα διοικητικά συμβούλια, • Παρουσίας και διάθεσης χρόνου. 	<ul style="list-style-type: none"> • Η ΕΔΕΔ αξιολόγησε περιπτώσεις όπου μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ή των διοικητικών συμβουλίων των θυγατρικών ήταν υποψήφια για διορισμό σε διοικητικά συμβούλια τρίτων εταιριών για πιθανή σύγκρουση συμφερόντων, ζητήματα χρονικής δέσμευσης και περιορισμούς στον αριθμό των διοικητικών θέσεων που μπορεί να κατέχει κάθε μέλος ανά πάσα στιγμή. • Όλα τα μη εκτελεστικά μέλη παρέμειναν ανεξάρτητα ως προς τον χαρακτήρα και την κρίση τους. Όλοι οι διοικητικοί σύμβουλοι θεωρείται ότι έχουν κατάλληλους ρόλους, ικανότητες και δεξιότητες. • Κατά την ετήσια αξιολόγηση της απόδοσης εξετάστηκε κατά πόσο το κάθε μη εκτελεστικό μέλος έχει τη δυνατότητα να συνεχίσει να διαθέτει τον απαραίτητο χρόνο για την εκτέλεση των καθηκόντων του.
<p>Βιωσιμότητα</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ανασκόπηση της βαθμολόγησης κριτηρίων ESG από συμβουλευτικές υπηρεσίες θεσμικών επενδυτών και συζήτηση για τη βελτίωση ορισμένων κριτηρίων, • Έγκριση της Ετήσιας Έκθεσης Βιώσιμης Ανάπτυξης. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ενημερώθηκε για το σχέδιο δράσης της Επιτροπής Βιωσιμότητας και εισηγήθηκε την έγκριση της στρατηγικής για την βιωσιμότητα στο Διοικητικό Συμβούλιο.
<p>Εταιρική Διακυβέρνηση θυγατρικών</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Αναθεώρηση και έγκριση των Οδηγιών Εταιρικής Διακυβέρνησης για τις θυγατρικές του Συγκροτήματος, • Έγκριση διορισμού μελών διοικητικών συμβουλίων θυγατρικών σε διοικητικά συμβούλια τρίτων οντοτήτων. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ευθυγράμμιση του πλαισίου εταιρικής διακυβέρνησης των θυγατρικών με αυτό του Συγκροτήματος λαμβάνοντας υπόψη την αναλογικότητα. • Διορισμός μέλους διοικητικού συμβουλίου θυγατρικής στο διοικητικό συμβούλιο τρίτης οντότητας και συζήτηση πιθανών συγκρούσεων συμφερόντων.

Ως μέρος της διαδικασίας σχεδιασμού διαδοχής και καθορισμού του κατάλληλου εύρους και συνδυασμού δεξιοτήτων που απαιτούνται για τη διατήρηση ενός αποτελεσματικού Διοικητικού Συμβουλίου, η Deloitte διορίστηκε στις αρχές του 2022 για να αξιολογήσει το σύνολο δεξιοτήτων του Διοικητικού Συμβουλίου σε σχέση με τις απαιτούμενες και επιθυμητές ικανότητες ενός διοικητικού συμβουλίου και να παράσχει συστάσεις για τη γεφύρωση οποιουδήποτε κενού στη συλλογική ικανότητα. Περισσότερες πληροφορίες θα παρουσιαστούν στην Έκθεση Εταιρικής Διακυβέρνησης 2022. Η Επιτροπή συνέχισε να παρακολουθεί τη δομή, το μέγεθος και τη σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου και των επιτροπών του. Το 2021 αφιέρωσε σημαντικό χρόνο στον σχεδιασμό διαδοχής και τις απαιτήσεις σε δεξιότητες που θα ενίσχυαν την αποτελεσματικότητα του Διοικητικού Συμβουλίου, λαμβάνοντας υπόψη την ανάγκη αντιμετώπισης της στρατηγικής της Τράπεζας για ψηφιακό μετασχηματισμό. Διοργανώθηκε ένα εργαστήριο με τους εξωτερικούς συμβούλους που συνεισφέρουν στην αναζήτηση πιθανών υποψηφίων για το Διοικητικό Συμβούλιο, ώστε να εντοπιστούν άτομα με κατάλληλα χαρακτηριστικά και δεξιότητες και επαρκές διαμέτρημα, κατάλληλα για διορισμό στο Διοικητικό Συμβούλιο ως μη εκτελεστικά μέλη και να ενισχυθεί η συνολική αποτελεσματικότητα του Διοικητικού Συμβουλίου και που θα διευκολύνουν το Διοικητικό Συμβούλιο ενεργώντας με ακεραιότητα, δίνοντας το παράδειγμα και προωθώντας την επιθυμητή κουλτούρα με επίκεντρο τον πελάτη.

Η ευθύνη για την επίβλεψη της στρατηγικής βιωσιμότητας του Συγκροτήματος έχει ανατεθεί στην Επιτροπή, η οποία έλαβε ενημερώσεις από την Επιτροπή Βιωσιμότητας σχετικά με το ισχύον σχέδιο δράσης και τη στρατηγική που χαρακτήριζε και συνέστησε την έγκριση της στρατηγικής στο Διοικητικό Συμβούλιο.

Ο Πρόεδρος της Επιτροπής έκανε αναφορά στο Διοικητικό Συμβούλιο μετά από κάθε συνεδρίαση για να διασφαλίζεται ότι όλοι οι διοικητικοί σύμβουλοι ήταν πλήρως ενήμεροι για τις εργασίες της Επιτροπής. Οι όροι εντολής της Επιτροπής βρίσκονται στη διεύθυνση www.bankofcyprus.com.

5. Επιτροπές Διοικητικού Συμβουλίου (συνέχεια)

5.1 Επιτροπή Διορισμών και Εταιρικής Διακυβέρνησης (συνέχεια)

Ο Διευθύνων Σύμβουλος και ο Λειτουργός Συμμόρφωσης με την Εταιρική Διακυβέρνηση καλούνται να παρευρεθούν σε συνεδριάσεις όπου τα θέματα της ημερήσιας διάταξης είναι σχετικά με αυτούς και η συμμετοχή τους ζητείται από την Επιτροπή. Η Επιτροπή διασφαλίζει επίσης ότι υπάρχει σχεδιασμός για την επιλογή, το διορισμό και τη μεθοδική διαδοχή των εκτελεστικών διοικητικών συμβούλων και των ανώτερων στελεχών. Το Συγκρότημα διεξάγει μια επισκόπηση της συνεχούς ικανότητας και καταλληλότητας των μελών της Εκτελεστικής Επιτροπής σε ετήσια βάση, με την οποία τα μέλη υποχρεούνται να δηλώσουν οποιεσδήποτε αλλαγές αναφορικά με τη συμμόρφωσή τους με την Οδηγία Καταλληλότητας της ΚΤΚ. Τυχόν μεταβολές που γνωστοποιούνται, αξιολογούνται και καθορίζεται η σημαντικότητά τους. Μετά την ανασκόπηση για το 2021, αναφέρθηκαν ορισμένες αλλαγές θέσεων σε διοικητικά συμβούλια άλλων εταιριών. Το Διοικητικό Συμβούλιο κατέληξε στο συμπέρασμα ότι κάθε μέλος της ανώτατης διεύθυνσης έχει το απαιτούμενο επίπεδο ικανότητας, καταλληλότητας και οικονομικής ευρωστίας για την αποτελεσματική εκτέλεση των καθηκόντων του.

Η Επιτροπή παρακολουθεί τις αναθεωρήσεις των κανονισμών και απαιτήσεων εταιρικής διακυβέρνησης και ενημερώνει το Διοικητικό Συμβούλιο για την αποτελεσματική εφαρμογή τους. Η Επιτροπή επόπτευσε την εσωτερική αξιολόγηση για την αποτελεσματικότητα του Διοικητικού Συμβουλίου και των επιτροπών του, που ολοκληρώθηκε τον Μάρτιο του 2021 καθώς και την εξωτερική αξιολόγηση που ολοκληρώθηκε τον Φεβρουάριο του 2021.

5.1.1 Διαφοροποίηση

Το Συγκρότημα αναγνωρίζει τα πλεονεκτήματα της ύπαρξης τόσο ενός διαφοροποιημένου διοικητικού συμβουλίου όσο και του εργατικού δυναμικού, δημιουργώντας ένα εργασιακό περιβάλλον όπου όλοι έχουν την ευκαιρία να συμμετέχουν πλήρως στη δημιουργία επιχειρηματικής επιτυχίας και όπου κάθε άτομο εκτιμάται για τις ξεχωριστές δεξιότητες, τις εμπειρίες και τις προοπτικές του. Κατά την επανεξέταση της σύνθεσης του Διοικητικού Συμβουλίου και τον εντοπισμό κατάλληλων υποψηφίων, η ΕΔΕΔ λαμβάνει υπόψη τα οφέλη όλων των πτυχών της διαφοροποίησης, συμπεριλαμβανομένων των δεξιοτήτων που προσδιορίζονται ως σχετικές με τις δραστηριότητες του Συγκροτήματος, την εμπειρία του κλάδου, την εθνικότητα, το φύλο, την ηλικία και άλλες σχετικές ιδιότητες, προκειμένου να διατηρήσει κατάλληλο εύρος και ισορροπία δεξιοτήτων, εμπειρίας και προϋπηρεσίας στο Διοικητικό Συμβούλιο.

Όλοι οι διορισμοί στο Διοικητικό Συμβούλιο γίνονται βάσει προσόντων, λαμβάνοντας υπόψη τις ειδικές δεξιότητες και την εμπειρία, την ανεξαρτησία και τις γνώσεις που απαιτούνται για να διασφαλιστεί ένα ολοκληρωμένο Διοικητικό Συμβούλιο και τα οφέλη διαφοροποίησης που μπορεί να αποφέρει κάθε υποψήφιος στη συνολική σύνθεση του.

Η προσέγγιση του Συγκροτήματος ως προς την διαφοροποίηση του Διοικητικού Συμβουλίου παρατίθεται πλήρως στην Πολιτική Διορισμών του Διοικητικού Συμβουλίου η οποία είναι ανηρτημένη στο www.bankofcyprus.com/en-GB/who-we-are/corporate-governance/. Η πολιτική αναγνωρίζει ότι ένα πραγματικά διαφοροποιημένο Διοικητικό Συμβούλιο περιλαμβάνει και κάνει καλή χρήση της διαφορετικότητας σε δεξιότητες, εμπειρία, υπόβαθρο, φυλή, φύλο και άλλες διακρίσεις που φέρει ο κάθε διοικητικός σύμβουλος, με τέτοιου είδους διαφορές να λαμβάνονται υπόψη προκειμένου να καθοριστεί η βέλτιστη σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου.

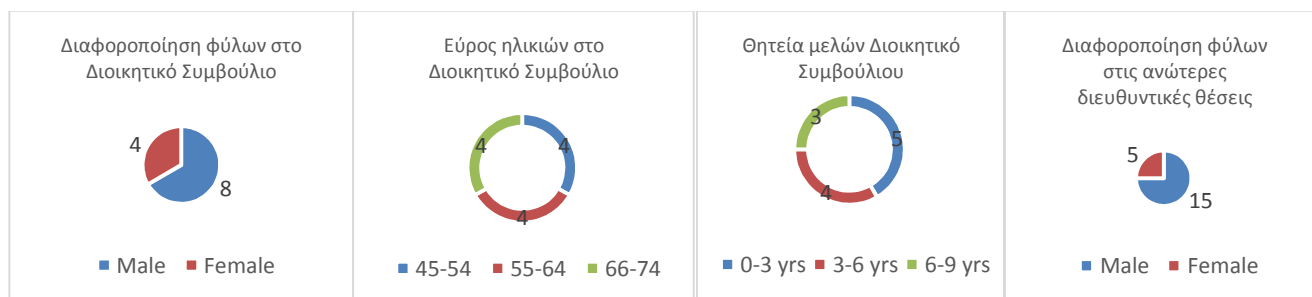
Οι μη-εκτελεστικοί διοικητικοί σύμβουλοι έχουν ποικίλες δεξιότητες, γνώσεις και εκτενή εμπειρία σε εκτελεστικές ή/και μη-εκτελεστικές θέσεις σε άλλες εταιρίες που συνδυάζονται για να παρέχουν ανεξάρτητη προοπτική, γνώσεις και την πρόκληση που απαιτούνται για την στήριξη της ορθής λήψης αποφάσεων και την αποτελεσματική δυναμική στο Διοικητικό Συμβούλιο. Η αποτελεσματικότητα του Διοικητικού Συμβουλίου εξαρτάται από την διασφάλιση της κατάλληλης ισορροπίας με διοικητικούς συμβούλους με εμπειρία σε τραπεζικές ή χρηματοοικονομικές υπηρεσίες και ευρύτερη εμπορική εμπειρία. Τα μέλη φέρουν τις ατομικές τους γνώσεις, τις δεξιότητες και την εμπειρία τους στις συζητήσεις για τις μεγάλες προκλήσεις που αντιμετωπίζει το Συγκρότημα. Η συμμετοχή εκτελεστικών συμβούλων ενισχύει την τραπεζική εμπειρία του Διοικητικού Συμβουλίου και διασφαλίζει ότι παρέχεται στο Διοικητικό Συμβούλιο άμεση, ακριβής και έγκυρη πληροφόρηση σχετικά με τα σημαντικά θέματα που αφορούν το Συγκρότημα.

Το 2021, μετά από ανασκόπηση, η Επιτροπή έκρινε ότι οι δεξιότητες του Διοικητικού Συμβουλίου είτε ακαδημαϊκά είτε μέσω επαγγελματικής εμπειρίας, ήταν κατάλληλες και σχετικές με τις εργασίες του Συγκροτήματος και περιλάμβαναν μεταξύ άλλων τραπεζικές και ασφαλιστικές υπηρεσίες, μεταποιητική βιομηχανία, λογιστικούς ελέγχους και λογιστική, οικονομικά, διαχείριση κινδύνων, ενασχόληση με εποπτικές αρχές, ανάπτυξη στρατηγικής και επιχειρηματικών μοντέλων, νομικές και συμβουλευτικές υπηρεσίες, τεχνολογία πληροφορικής και διαχείριση ανθρώπινου δυναμικού. Η ΕΔΕΔ αναγνώρισε περαιτέρω ότι ένας υποψήφιος με ισχυρό υπόβαθρο στον τομέα της πληροφορικής ή/και της κυβερνοασφάλειας θα μπορούσε να εμπλουτίσει τη σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου δεδομένης της στρατηγικής σημασίας της ψηφιοποίησης του Συγκροτήματος.

5. Επιτροπές Διοικητικού Συμβουλίου (συνέχεια)

5.1 Επιτροπή Διορισμών και Εταιρικής Διακυβέρνησης (συνέχεια)

5.1.1 Διαφοροποίηση (συνέχεια)

Κατά τη διάρκεια του 2021 η Επιτροπή αναθεώρησε την Πολιτική Διορισμών του Διοικητικού Συμβουλίου, η οποία επεδίωκε να επιτύχει την παρουσία και των δύο φύλων, με διορισμούς που βασίζονται στην αξιοκρατία στο πλαίσιο των απαιτούμενων δεξιοτήτων και εμπειριών. Το Διοικητικό Συμβούλιο είχε θέσει ως στόχο να επιτύχει και να διατηρήσει 40% εκπροσώπηση γυναικών μέχρι το τέλος του 2020 και ετοίμασε σχέδιο δράσης που εγκρίθηκε από την Επιτροπή, το οποίο καταγράφει τα κύρια ενδιάμεσα βήματα που θα οδηγούσαν στην επίτευξη του στόχου. Οι αλλαγές στη σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου το 2021 διατήρησαν την διαφοροποίηση στο 33,3%. Το Διοικητικό Συμβούλιο παραμένει προσηλωμένο στην επίτευξη του καθορισμένου στόχου του το συντομότερο δυνατό.

Το Διοικητικό Συμβούλιο δίνει επίσης μεγάλη έμφαση στη διασφάλιση της διαφοροποίησης σε ρόλους της ανώτατης διεύθυνσης στο Συγκρότημα. Αριθμός πολιτικών διασφαλίζουν αμερόληπτες ευκαιρίες επαγγελματικής ανέλιξης. Με τον ίδιο τρόπο, ο Κώδικας Συμπεριφοράς διασφαλίζει ίσες ευκαιρίες σε όλους τους εργαζομένους και αντιμετωπίζει τη διαφοροποίηση δίκαια και με σεβασμό με στόχο να προσφέρει δίκαιη μεταχείριση σε όλους τους εργαζομένους. Ένας πρωταρχικός στόχος ΠΚΔ που εγκρίθηκε βάσει της στρατηγικής ESG από το Διοικητικό Συμβούλιο είναι η παρουσία $\geq 30\%$ των γυναικών στα διοικητικά όργανα του Συγκροτήματος έως το 2030.

5. Επιτροπές Διοικητικού Συμβουλίου (συνέχεια)

5.2 Επιτροπή Ανθρώπινου Δυναμικού και Αμοιβών

Η Επιτροπή στις 31 Δεκεμβρίου 2021 αποτελείται από 3 ανεξάρτητα μη-εκτελεστικά μέλη και ένα μη-ανεξάρτητο μη-εκτελεστικό μέλος. Η σύνθεσή της ήταν σύμφωνη με τις απαιτήσεις του Κώδικα ΧΑΚ και της Οδηγίας Διακυβέρνησης της ΚΤΚ αλλά όχι με τις απαιτήσεις του Κώδικα του ΗΒ για ανεξαρτησία όλων των μελών. Το Διοικητικό Συμβούλιο θεωρεί ότι τουλάχιστον ένα μέλος της Επιτροπής διαθέτει κατάλληλη γνώση και εμπειρία σε θέματα ανθρώπινου δυναμικού και αμοιβών και ότι ο πρόεδρος έχει τουλάχιστον ενός έτους εμπειρία σε επιτροπή αμοιβών.

Τα μέλη της Επιτροπής διαθέτουν συλλογικά κατάλληλες γνώσεις, τεχνογνωσία και επαγγελματική πείρα σχετικά με τις πολιτικές και πρακτικές αποδοχών, τις δραστηριότητες διαχείρισης και ελέγχου κινδύνων, συμπεριλαμβανομένου του μηχανισμού ευθυγράμμισης της δομής αμοιβών με το προφίλ κινδύνου και κεφαλαίου του Συγκροτήματος. Το διαφορετικό υπόβαθρο των μελών της Επιτροπής παρέχει μια ισορροπημένη και ανεξάρτητη άποψη για θέματα αμοιβών.

Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι πολιτικές και οι διαδικασίες αποδοχών συνάδουν με την αποτελεσματική διαχείριση κινδύνων, υπάρχει κοινή συμμετοχή μελών στην ΕΑΔΑ και την ΕΔΚ.

Βιογραφικά στοιχεία, συμπεριλαμβανομένης της τεχνογνωσίας, της εμπειρίας και του καθεστώτος ανεξαρτησίας του κάθε μέλους καταγράφονται στην ενότητα 4 της παρούσας έκθεσης.

Η Επιτροπή συνεδρίασε 11 φορές το 2021. Η πρόεδρος και τα μέλη της Επιτροπής καθώς και η συμμετοχή τους στις συνεδριάσεις παρουσιάζονται πιο κάτω. Ο Διευθύνων Σύμβουλος και η Διευθύντρια Ανθρώπινου Δυναμικού & Μετασχηματισμού προσκαλούνται να συμμετέχουν στις συνεδριάσεις ανάλογα με την περίπτωση.

Συμμετοχή μελών κατά τις συναντήσεις* ΕΑΔΑ το 2021::

Μαρία Φιλίππου (Πρόεδρος)	11/11
Michael Heger	11/11
Lyn Grobler	11/11
Maksim Goldman	10/11

* Ο αριθμός των συνεδριάσεων της Επιτροπής της ΒΟC PCL κατά το 2021 ήταν 11. Η συμμετοχή των διοικητικών συμβούλων σε αυτές τις συνεδριάσεις παρουσιάζεται τη σελίδα 339.

Οι κύριες ευθύνες της ΕΑΔΑ καθορίζονται στους όρους εντολής της, οι οποίοι είναι διαθέσιμοι στην ιστοσελίδα του Συγκροτήματος (www.bankofcyprus.com), αναθεωρούνται ετησίως και εγκρίνονται από το Διοικητικό Συμβούλιο.

Ο ρόλος της Επιτροπής είναι:

- Να εποπτεύει ότι το Συγκρότημα είναι εξοπλισμένο με το ανθρώπινο κεφάλαιο στο σωστό μέγεθος και με τον κατάλληλο συνδυασμό δεξιοτήτων απαραίτητο για την επίτευξη των στρατηγικών του στόχων. Είναι επιτακτική ανάγκη το Συγκρότημα να εργοδοτεί τους κατάλληλους ανθρώπινους πόρους που προσανατολίζονται προς το μέλλον και θα προωθήσουν τον ψηφιακό μετασχηματισμό και τη συνεχή καινοτομία,
- Να εποπτεύει ότι το Συγκρότημα είναι εξοπλισμένο με το απαιτούμενο οργανωτικό κεφάλαιο για να είναι σε θέση να επιτυγχάνει συνεχή βελτίωση και να προκαλεί τη σωστή συμπεριφορά που θα οδηγεί στο επιθυμητό αποτέλεσμα,
- Να εποπτεύει ότι το Συγκρότημα είναι εξοπλισμένο με το απαιτούμενο πληροφορικό κεφάλαιο και την απαραίτητη τεχνολογία για διευκόλυνση της βελτίωσης των διαδικασιών και τη δημιουργία συγκριτικού πλεονεκτήματος στην αγορά,
- Να θέτει τις πρωταρχικές αρχές και παραμέτρους των πολιτικών των αμοιβών και παροχών σε όλο το Συγκρότημα και να ασκεί εποπτεία για τέτοια θέματα,
- Στα πλαίσια των γενικών αρχών και παραμέτρων που προτείνονται από την Επιτροπή και έχουν εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο, όπως αναφέρεται παραπάνω, να επανεξετάζει και να καθορίζει τις ρυθμίσεις αμοιβών των εκτελεστικών συμβούλων της Εταιρίας, της ανώτατης διεύθυνσης και της Πολιτικής Αμοιβών του Συγκροτήματος, λαμβάνοντας υπόψη τις κατευθυντήριες γραμμές της ΕΑΤ σχετικά με τις πολιτικές αποδοχών σύμφωνα με το CRD V του 2021, την Οδηγία Διακυβέρνησης της ΚΤΚ, τον Κώδικα ΗΒ και οποιοσδήποτε άλλες ισχύουσες νομοθετικές ή κανονιστικές απαιτήσεις.

5. Επιτροπές Διοικητικού Συμβουλίου (συνέχεια)

5.2 Επιτροπή Ανθρώπινου Δυναμικού και Αμοιβών (συνέχεια)

Η ΕΑΔΑ εποπτεύει τις πρωτοβουλίες της Διεύθυνσης Ανθρώπινου Δυναμικού που ενθαρρύνουν την αλληλεπίδραση με τους εργαζομένους, όπως την εφαρμογή ενός προγράμματος αμφίδρομης εσωτερικής επικοινωνίας, την εφαρμογή ενός προγράμματος φροντίδας/ευημερίας των εργαζομένων και την ανάληψη πρωτοβουλιών για δίκαιη και διαφανή αναγνώριση συνεισφοράς σε όλο το Συγκρότημα.

Η ΕΑΔΑ έχει κατ'εξουσιοδότηση ευθύνη από το Διοικητικό Συμβούλιο για την εποπτεία της Πολιτικής Αμοιβών σε ολόκληρο το Συγκρότημα με συγκεκριμένη αναφορά στην ανώτερη διεύθυνση, τους επικεφαλής των λειτουργιών εσωτερικού ελέγχου και τους υπαλλήλους των οποίων οι δραστηριότητες έχουν σημαντική επίδραση στο προφίλ κινδύνου του Συγκροτήματος. Η Επιτροπή είναι υπεύθυνη για την επίβλεψη της ετήσιας αναθεώρησης της Πολιτικής Αμοιβών του Συγκροτήματος με τη συμβολή της ΕΔΚ και σχετικών λειτουργιών διαχείρισης κινδύνων η οποία στη συνέχεια προτείνεται στο Διοικητικό Συμβούλιο για επικύρωση. Επιπλέον, το Διοικητικό Συμβούλιο, μέσω της Επιτροπής, είναι τελικά υπεύθυνο για την παρακολούθηση της εφαρμογής της Πολιτικής Αμοιβών του Συγκροτήματος.

Το Συγκρότημα λειτουργεί επί του παρόντος υπό ορισμένους περιορισμούς αμοιβών που καλύπτουν όλους τους εκτελεστικούς συμβούλους, τα ανώτερα στελέχη και τους εργαζομένους. Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το ρόλο της Επιτροπής σε σχέση με την Πολιτική Αμοιβών μπορείτε να βρείτε στην Έκθεση Πολιτικής Αμοιβών στη σελίδα 373.

Η αμοιβή των μη-εκτελεστικών μελών καθορίζεται από το Διοικητικό Συμβούλιο μετά από εισήγηση του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου ενώ η αμοιβή του Προέδρου και της Αντιπροέδρου μετά από εισήγηση της ΕΑΔΑ και υπόκεινται σε έγκριση από τους μετόχους. Κανένας διοικητικός σύμβουλος δεν εμπλέκεται σε αποφάσεις σχετικά με την αμοιβή του.

Η Επιτροπή εποπτεύει τις διαπραγματεύσεις με τη συντεχνία τραπεζικών υπαλλήλων και παρέχει καθοδήγηση και υποστήριξη στη διεύθυνση. Συμβουλεύει το Διοικητικό Συμβούλιο σχετικά με την έγκριση των συλλογικών συμβάσεων και εξετάζει το πλαίσιο των εργασιακών σχέσεων και των συλλογικών συμβάσεων, ώστε να διασφαλιστεί ότι ακολουθούν βέλτιστες πρακτικές και συμβάλλουν στην καλή απόδοση. Η Επιτροπή εξετάζει συχνά προγράμματα εθελούσιας εξόδου / διαχωρισμού της Τράπεζας και των σημαντικών θυγατρικών σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Ανθρώπινου Δυναμικού καθώς και τον σχεδιασμό διαδοχής όλων των Διευθύνσεων και των θυγατρικών εταιριών για ανώτερα διευθυντικά στελέχη σε όλο το Συγκρότημα. Εξετάζει επίσης το ετήσιο πρόγραμμα κατάρτισης, όπως ετοιμάζεται από τη Διεύθυνση Ανθρώπινου Δυναμικού και εγκρίνεται από τον Διευθύνοντα Σύμβουλο και διασφαλίζει ότι το πρόγραμμα δημιουργεί και / ή αναπτύσσει τις σωστές ικανότητες και συμπεριφορές που είναι απαραίτητες για την εκπλήρωση των στρατηγικών προτεραιοτήτων του Συγκροτήματος.

Η Επιτροπή επιθεωρεί και εγκρίνει το περιεχόμενο οποιωνδήποτε ψηφισμάτων που υποβάλλονται για έγκριση στην ΕΓΣ των μετόχων, τα οποία ετοιμάζονται από τη Γραμματέα της Εταιρίας σε συνεργασία με τους νομικούς συμβούλους του Συγκροτήματος σύμφωνα με το Παράρτημα 3 του Κώδικα ΧΑΚ και που αφορούν πιθανά σχέδια για αμοιβή των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου με τη μορφή μετοχών, δικαιωμάτων αγοράς μετοχών ή δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών.

Θέματα που εξετάστηκαν και ενέργειες που λήφθηκαν από την ΕΑΔΑ κατά τη διάρκεια του 2021

<p>Ετήσια αξιολόγηση αμοιβών</p>	<ul style="list-style-type: none"> Ετήσια αναθεώρηση και έγκριση της Πολιτικής Αμοιβών, Έρευνα αποδοχών μη-εκτελεστικών μελών, Εισαγωγή αξιοκρατικής αμοιβής ως ποσοστό του πάγιου μισθού για ενθάρρυνση υψηλών επιδόσεων από το 2022, Προτάσεις μισθών για βασικά ανώτερα στελέχη. 	<ul style="list-style-type: none"> Αυξήσεις μισθών σε βασικά μέλη της διευθυντικής ομάδας για ευθυγράμμιση με την αγορά. Οι αποδοχές μη-εκτελεστικών μελών συγκρίνονται ευνοϊκά με αυτές των μη-εκτελεστικών μελών σε ομότιμες τράπεζες, αλλά η αμοιβή του Προέδρου ήταν σημαντικά χαμηλότερη. – Εισήγηση προς το Διοικητικό Συμβούλιο για αύξηση της αμοιβής του Προέδρου. Έγινε συζήτηση για το πλαίσιο της μεταβλητής αμοιβής, αλλά η απόφαση αναβλήθηκε για αργότερα το 2022.
----------------------------------	---	--

5. Επιτροπές Διοικητικού Συμβουλίου (συνέχεια)

5.2 Επιτροπή Ανθρώπινου Δυναμικού και Αμοιβών (συνέχεια)

Θέματα που εξετάστηκαν και ενέργειες που λήφθηκαν από την ΕΑΔΑ κατά τη διάρκεια του 2021 (συνέχεια)

<p>Γνωστοποιήσεις και Διακυβέρνηση</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ανασκόπηση της Έκθεσης Πολιτικής Αμοιβών στην Ετήσια Έκθεση, • Αναθεώρηση των Όρων Εντολής της Επιτροπής, • Παρακολούθηση της εξέλιξης του κόστους μισθοδοσίας, • Ανασκόπηση ορισμένων Πολιτικών Ανθρώπινου Δυναμικού, • Ρωτήστε το Δ.Σ. 	<ul style="list-style-type: none"> • Η Έκθεση μελετήθηκε και εγκρίθηκε. • Η Επιτροπή εισηγήθηκε τροποποιήσεις των όρων εντολής της για διασφάλιση συμμόρφωσης με τις εξελισσόμενες απαιτήσεις εταιρικής διακυβέρνησης, και την Οδηγία Διακυβέρνησης της ΚΤΚ. • Μια πρωτοβουλία επικοινωνίας του Διοικητικού Συμβουλίου με το προσωπικό μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. • Η εσωτερική αξιολόγηση της απόδοσης του Διοικητικού Συμβουλίου για το 2021 ανέδειξε θετικό αποτέλεσμα όσον αφορά τη συνεχιζόμενη αποτελεσματικότητα της Επιτροπής.
<p>Επισκόπηση Ανθρώπινου Δυναμικού</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Παρακολούθηση του συνολικού αριθμού εργαζομένων και της εξέλιξης του κόστους μισθοδοσίας καθώς και της εξωτερικής διαδικασίας προσλήψεων, • Θεώρηση του στοχευμένου πλάνου εθελούσιας εξόδου, • Έγκριση του Πειθαρχικού Κώδικα, • Ανασκόπηση της Διαχείρισης Ταλέντου και Ανατροφοδότηση από την Επιτροπή Ταλέντου, • Άσκηση μείωσης στρωμάτων ιεραρχίας, • Διαφορά αμοιβών μεταξύ των φύλων, • Εξειδικευμένες προσλήψεις. 	<ul style="list-style-type: none"> • Η Επιτροπή εξέτασε το σχέδιο του Συγκροτήματος που εντόπισε καταργηθείσες θέσεις που προέκυψαν από την αποτελεσματικότητα του ψηφιακού μετασχηματισμού, το κλείσιμο υποκαταστημάτων, τις πωλήσεις δανείων κλπ. Διεξήχθησαν διαβουλεύσεις με τη συντεχνία τραπεζικών υπαλλήλων για να εξασφαλιστεί η συναίνεση της με το σχέδιο στοχευμένης εθελούσιας εξόδου. • Η στρατηγική Ανθρώπινου Δυναμικού για τον προσδιορισμό και τη διαχείριση ταλέντων εξετάστηκε και συζητήθηκε. • Μια πρωτοβουλία για τη μείωση των στρωμάτων ιεραρχίας για μια πιο ευέλικτη οργάνωση, ταχύτερη λήψη αποφάσεων και πιο αποτελεσματική διαδικασία διαχείρισης. • Μια άσκηση για τον προσδιορισμό της διαφοράς αμοιβών μεταξύ των δύο φύλων κατέγραψε μέση και διάμεση διαφορά 14,5% και 9,9% αντίστοιχα, υποδεικνύοντας ότι οι γυναίκες κατέχουν λιγότερες ανώτερες θέσεις, αλλά η Τράπεζα συγκρίνεται ευνοϊκά με άλλες ομότιμες τράπεζες. • Εξειδικευμένες προσλήψεις, κυρίως για θέσεις πληροφορικής και ασφάλειας πληροφοριών για τις οποίες δεν εντοπίστηκε κανένα εσωτερικό ταλέντο.
<p>Εκπαίδευση</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Επισκόπηση του εκπαιδευτικού προγράμματος για το προσωπικό. 	<ul style="list-style-type: none"> • Εξετάστηκε το εκπαιδευτικό πρόγραμμα για να διασφαλιστεί ότι είναι προσαρμοσμένο και ευθυγραμμισμένο με τη στρατηγική του Συγκροτήματος.
<p>Ενασχόληση με τη συντεχνία τραπεζικών υπαλλήλων</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Στενή παρακολούθηση της προόδου των διαπραγματεύσεων και εισήγηση στο Διοικητικό Συμβούλιο για έγκριση της ανανέωσης της Συλλογικής Σύμβασης. 	<ul style="list-style-type: none"> • Η Τράπεζα κατέληξε σε συμφωνία με εκπροσώπους της συντεχνίας για την ανανέωση της συλλογικής σύμβασης. Επικύρωση του νέου συστήματος βαθμίδων, προαγωγές και συνακόλουθες αυξήσεις μισθών στο προσωπικό.

5. Επιτροπές Διοικητικού Συμβουλίου (συνέχεια)

5.2 Επιτροπή Ανθρώπινου Δυναμικού και Αμοιβών (συνέχεια)

Θέματα που εξετάστηκαν και ενέργειες που λήφθηκαν από την ΕΑΔΑ κατά τη διάρκεια του 2021 (συνέχεια)

<p>Αξιολόγηση της απόδοσης, ανάπτυξη και διαδοχή</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ανασκόπηση των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης απόδοσης και των κύριων ευρημάτων, • 360^ο Αξιολόγηση Ανώτατων Διευθυντών, • Έρευνα Διοικητικών Πρακτικών, • Αναθεώρηση της Πολιτικής Αξιολόγησης Απόδοσης. 	<ul style="list-style-type: none"> • Υπάρχει κατάλληλη διαδικασία για την αξιολόγηση της απόδοσης του προσωπικού και της Ανώτατης Διεύθυνσης. • Το Διοικητικό Συμβούλιο ενημερώνεται για τα αποτελέσματα της αξιολόγησης κατά την επανεξέταση του σχεδίου διαδοχής. • Ανασκόπηση των ευρημάτων της Έρευνας Διευθυντικών Πρακτικών σύμφωνα με την οποία οι υφιστάμενοι αξιολογούν τους διευθυντές τους σε 12 διαστάσεις διαχείρισης και οι διευθυντές αυτοαξιολογούνται - τομείς στους οποίους πρέπει να επικεντρωθούν είναι η Διαχείριση Αλλαγής και η παροχή κινήτρων. • Η Πολιτική αναθεωρήθηκε και ενημερώθηκε ώστε να συμπεριλάβει την ενεργό συμμετοχή του Διοικητικού Συμβουλίου στη διαδικασία αξιολόγησης των ανώτατων διευθυντών, από τον καθορισμό στόχων απόδοσης έως την αξιολόγηση της απόδοσης. • Το Σχέδιο Διαδοχής της Τράπεζας εξετάστηκε από την ΕΑΔΑ και την ΕΔΕΔ σε κοινή συνεδρίαση.
<p>Πρακτικές Ανθρώπινου Δυναμικού</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Στρατηγική Ανθρώπινου Δυναμικού, • Έκθεση ενημέρωσης της Διεύθυνσης Ανθρώπινου Δυναμικού (στατιστικά στοιχεία εξόδου, πειθαρχικές υποθέσεις, οικονομική βοήθεια και ευάλωτες περιπτώσεις λόγω πανδημίας), • Εσωτερική Έρευνα Ικανοποίησης Πελατών – Σχέδιο Δράσης, • Έρευνα Γνώμης Προσωπικού, • Οργανισιακός Δείκτης Υγείας (ΟΗΙ), • Ευέλικτες πρακτικές στο χώρο εργασίας, • Covid-19 Pulse Survey, • Ενημέρωση για το έργο Risk Culture. 	<ul style="list-style-type: none"> • Εξετάστηκαν από την Επιτροπή διάφορες πρωτοβουλίες που εισήγαγε η Διεύθυνση Ανθρώπινου Δυναμικού για την ευθυγράμμιση της κουλτούρας με τη στρατηγική. • Για τους εργαζομένους ευάλωτων ομάδων που παρέμειναν στο σπίτι σύμφωνα με τις κυβερνητικές οδηγίες, η Τράπεζα συμφώνησε να συμπληρώσει το κρατικό επίδομα. • Σχέδιο Δράσης για τη βελτίωση του ποσοστού συμμετοχής του προσωπικού στις έρευνες. • Μακροπρόθεσμη προσέγγιση για την υλοποίηση της εξ αποστάσεως εργασίας παράλληλα με το πρόγραμμα μετασχηματισμού. • Ιστοσελίδα Well at Work, που δημιουργήθηκε σε συνεργασία με τους εξωτερικούς ιατρικούς συνεργάτες της Τράπεζας, με εξειδικευμένη ενότητα για το COVID-19 που περιλαμβάνει γενικές συμβουλές, πληροφορίες, βίντεο και ερωτήσεις κ.λπ. • Συνεχιζόμενο έργο ως μέρος των προσπαθειών της Τράπεζας για ενίσχυση της κουλτούρας κινδύνου και ελέγχου.

Προτεραιότητες για την Επιτροπή το 2021 ήταν η καλλιέργεια της εσωτερικής επικοινωνίας με το προσωπικό, η υπογραφή της συλλογικής σύμβασης, το ψηφιακό πρόγραμμα μάθησης για τη διαχείριση ταλέντων και το έργο «Ηθος» με έμφαση στην ενίσχυση της κουλτούρας κινδύνου και ηθικής.

Το Διοικητικό Συμβούλιο ενημερώνεται μέσω της ΕΑΔΑ για τις έρευνες προσωπικού και για την πρόοδο στην υλοποίηση των δράσεων ως απάντηση στα σχόλια του προσωπικού. Η Έρευνα Οργανισιακού Δείκτη Υγείας (ΟΗΙ) διεξήχθη για πρώτη φορά το 2021 και θα επαναλαμβάνεται σε ετήσια βάση, με στόχο την αξιολόγηση της υγείας του οργανισμού, ενώ παράλληλα θα εντοπίζονται τομείς εστίασης και βελτίωσης για το μέλλον. Η Έρευνα Εσωτερικής Ικανοποίησης Πελατών επιτρέπει στους υπαλλήλους να αξιολογήσουν το επίπεδο υπηρεσιών που λαμβάνουν από διάφορα εσωτερικά τμήματα της Τράπεζας. Το 2021 αξιολογήθηκαν διάφορες λειτουργίες ελέγχου και υποστήριξης.

Η Επιτροπή εξέτασε και αναγνώρισε την ισχύ των μηχανισμών που εφαρμόστηκαν για επικοινωνία και αλληλεπίδραση με τους εργαζομένους. Οι μέθοδοι συλλογής και τεκμηρίωσης των απόψεων του εργατικού δυναμικού και ο τρόπος με τον οποίο παρουσιάζονται και εξετάζονται θέματα και απόψεις του εργατικού δυναμικού στο Διοικητικό Συμβούλιο για συζήτηση και διαβούλευση, αξιολογήθηκαν ώστε να ενθαρρυνθεί ένας έγκαιρος ουσιαστικός διάλογος μεταξύ του Διοικητικού Συμβουλίου και του εργατικού δυναμικού. Εκτός από την πρωτοβουλία Ask the CEO που εισήχθη το 2020, η πρωτοβουλία Ask the Board εισήχθη τον Αύγουστο του 2021 ενώ υπήρξε μέτρια χρήση του μέσου αυτού για άμεση επικοινωνία με το προσωπικό. Μόλις το προσωπικό αναγνωρίσει ότι οι απόψεις του εισακούονται και λαμβάνονται μέτρα, αναμένεται περισσότερη χρήση αυτού του μέσου επικοινωνίας.

5. Επιτροπές Διοικητικού Συμβουλίου (συνέχεια)

5.2 Επιτροπή Ανθρώπινου Δυναμικού και Αμοιβών (συνέχεια)

Η εσωτερική επικοινωνία και αλληλεπίδραση ενθαρρύνεται περαιτέρω μέσω της τακτικής μονόδρομης επικοινωνίας από την Τράπεζα προς τους υπαλλήλους μέσω της πύλης των εργαζομένων, μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου σε όλο το προσωπικό και μέσω της πύλης CEO corner.

Το Διοικητικό Συμβούλιο συμφώνησε να υιοθετήσει μια εναλλακτική προσέγγιση από τις μεθόδους επικοινωνίας και αλληλεπίδρασης με το εργατικό δυναμικό που ορίζονται στον Κώδικα ΗΒ. Ο πρωταρχικός λόγος για τη διαφορετική προσέγγιση είναι ότι υπάρχει τακτική αλληλεπίδραση με τη συντεχνία που αντιπροσωπεύει το 97,7% του προσωπικού, οι αμοιβές εντός του Συγκροτήματος βασίζονται σε συλλογικές συμβάσεις συμπεριλαμβανομένων και των αμοιβών της Εκτελεστικής Διεύθυνσης εκτός του Διευθύνοντος Συμβούλου που εργοδοτείται με συμβόλαιο ορισμένου χρόνου ενώ υπάρχουν περιορισμοί στις μεταβλητές αμοιβές για όλους τους εργαζομένους συμπεριλαμβανομένων και των εκτελεστικών διοικητικών συμβούλων. Η Πολιτική Αμοιβών καλύπτει όλους του εργαζομένους συμπεριλαμβανομένων και των εκτελεστικών συμβούλων.

Πληροφορίες που συγκεντρώνονται από έρευνες, τη γραμμή ανώνυμης / εμπιστευτικής αναφοράς και άλλες πληροφορίες από την Ομάδα Εργασίας για την κουλτούρα, πειθαρχικές ενέργειες, παράπονα κλπ αναφέρονται και συζητώνται από την ΕΑΔΑ και την ΕΔ πριν τη συζήτηση τους στο Διοικητικό Συμβούλιο. Το Διοικητικό Συμβούλιο βεβαιώνει ότι η μέθοδος αλληλεπίδρασης με το εργατικό δυναμικό που έχει καθοριστεί είναι μέσω πρωτοβουλιών επικοινωνίας που διευκολύνονται από τη Διεύθυνση Ανθρώπινου Δυναμικού.

Το Πρόγραμμα Ψηφιακού Μετασχηματισμού, με σκοπό την περαιτέρω εξειδίκευση, τον περαιτέρω εκσυγχρονισμό και τη μείωση του λειτουργικού κόστους της Τράπεζας, έχει ύψιστη σημασία για την προστασία της βιωσιμότητας της Τράπεζας. Επιπλέον το σχέδιο αναδιοργάνωσης και η κατάργηση σημαντικού αριθμού θέσεων εργασίας το 2021 επέτρεψε στο Συγκρότημα να προχωρήσει με στοχευμένο πρόγραμμα εθελούσιας εξόδου παρόμοιο με εκείνο του 2020. Το σχέδιο επέτρεψε σε 102 υπαλλήλους να αποχωρήσουν ομαλά, με λήψη αποζημίωσης.

Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το ρόλο της Επιτροπής παρουσιάζονται στην Έκθεση Πολιτικής Αμοιβών, στη σελίδα 373 της παρούσας έκθεσης.

Ο πρόεδρος της Επιτροπής έδινε αναφορά στο Διοικητικό Συμβούλιο μετά από κάθε συνεδρίαση για να διασφαλίζεται ότι όλοι οι Διοικητικοί Σύμβουλοι ήταν πλήρως ενήμεροι για τις εργασίες της Επιτροπής.

5.3 Επιτροπή Ελέγχου

Στις 31 Δεκεμβρίου 2021, η ΕΕ αποτελείται από πέντε ανεξάρτητους μη εκτελεστικούς συμβούλους. Το Διοικητικό Συμβούλιο θεωρεί ότι τα μέλη της ΕΕ διαθέτουν κατάλληλο συνδυασμό δεξιοτήτων και εμπειρίας και έχουν συλλογικά πρόσφατη οικονομική εμπειρία και ικανότητες σχετικά με τον τραπεζικό και χρηματοοικονομικό τομέα στον οποίο δραστηριοποιείται το Συγκρότημα. Το Διοικητικό Συμβούλιο πιστεύει επίσης ότι ο Νίκος Σοφιανός, ο Ιωάννης Ζωγραφάκης και η Πόλα Χατζησωτηρίου έχουν εξειδικευμένες γνώσεις και εμπειρία στην εφαρμογή διαδικασιών εσωτερικού ελέγχου και λογιστικών θεμάτων που σχετίζονται με την Επιτροπή και έχουν σημαντική, πρόσφατη και σχετική οικονομική εμπειρία και μπορούν να θεωρηθούν ως οικονομικοί εμπειρογνώμονες της Επιτροπής Ελέγχου. Η σύνθεση των Επιτροπών είναι πλήρως συμβατή με τον Κώδικα ΧΑΚ, τον Κώδικα του ΗΒ και την Οδηγία Διακυβέρνησης της ΚΤΚ.

Βιογραφικά στοιχεία, συμπεριλαμβανομένης της τεχνογνωσίας, της εμπειρίας και του καθεστώτος ανεξαρτησίας του κάθε μέλους αναφέρονται στην ενότητα 4 της παρούσας έκθεσης.

Η Εκτελεστική Διευθύντρια Διεύθυνσης Οικονομικής Διαχείρισης & Δραστηριοτήτων Απομόχλευσης, ο Διευθυντής Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου, ο Διευθυντής Διεύθυνσης Συμμόρφωσης, οι νόμιμοι ελεγκτές και η Γραμματέας της Εταιρίας παρίστανται τακτικά στις συνεδριάσεις της Επιτροπής. Εκτός από τις προγραμματισμένες συνεδριάσεις, η Επιτροπή πραγματοποίησε συνεδριάσεις μόνο για τα μέλη της. Η Επιτροπή πραγματοποίησε 16 συνεδριάσεις κατά το 2021. Ο πρόεδρος και τα μέλη της Επιτροπής καθώς και η συμμετοχή τους στις συνεδριάσεις παρουσιάζονται πιο κάτω. Ο Νίκος Σοφιανός, ο Ιωάννης Ζωγραφάκης και η Πόλα Χατζησωτηρίου είναι επίσης μέλη της ΕΔΚ. Ο Michael Heger είναι επίσης μέλος της ΕΑΔΑ. Τέτοιες διασταυρούμενες συμμετοχές διευκολύνουν την αποτελεσματική διακυβέρνηση σε όλα τα ζητήματα οικονομίας και κινδύνου. Οι ημερήσιες διατάξεις ευθυγραμμίζονται και η αλληλεπικάλυψη των ευθυνών αποφεύγεται.

5. Επιτροπές Διοικητικού Συμβουλίου (συνέχεια)

5.3 Επιτροπή Ελέγχου (συνέχεια)

Συμμετοχή μελών κατά τις συναντήσεις*της Επιτροπής Ελέγχου κατά το 2021

Νίκος Σοφιανός (Πρόεδρος)	12/12
Arne Berggren	15/16
Michael Heger	15/16
Πόλα Χατζησωτηρίου	16/16
Ιωάννης Ζωγραφάκης	16/16

* Ο αριθμός των συνεδριάσεων της Επιτροπής σε επίπεδο BOC PCL κατά το 2021 ήταν 16. Η συμμετοχή των διοικητικών συμβούλων σε αυτές τις συνεδριάσεις παρουσιάζεται τη σελίδα 339.

Οι κύριες ευθύνες της Επιτροπής Ελέγχου καθορίζονται στους όρους εντολής της, οι οποίοι είναι διαθέσιμοι στην ιστοσελίδα του Συγκροτήματος (www.bankofcyprus.com.cy/group) και αναθεωρούνται ετησίως και εγκρίνονται από το Διοικητικό Συμβούλιο. Ο ρόλος της Επιτροπής, μεταξύ άλλων, είναι:

- Η καταλληλότητα και πληρότητα του συστήματος εσωτερικού ελέγχου και πληροφοριακών συστημάτων του Συγκροτήματος.
- Η διασφάλιση ότι το σύστημα εσωτερικού ελέγχου διαθέτει επαρκείς πόρους.
- Η παρακολούθηση της ακεραιότητας των οικονομικών καταστάσεων και των σχετικών ανακοινώσεων του Συγκροτήματος (συμπεριλαμβανομένων σημαντικών κρίσεων χρηματοοικονομικής αναφοράς που περιλαμβάνονται σε αυτές) και της διαδικασίας χρηματοοικονομικής αναφοράς.
- Η παροχή συμβουλών στο Διοικητικό Συμβούλιο σχετικά με την ακρίβεια και ακεραιότητα των ετήσιων εκθέσεων και λογαριασμών.
- Παρακολούθηση της αποτελεσματικότητας και της λειτουργίας των λειτουργιών εσωτερικού ελέγχου και συμμόρφωσης.
- Η επίβλεψη όλων των θεμάτων που σχετίζονται με τη σχέση μεταξύ του Συγκροτήματος και των εξωτερικών ελεγκτών.
- Παρακολούθηση της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών ανώνυμης / εμπιστευτικής αναφοράς του Συγκροτήματος.

και να υποβάλλει εισηγήσεις στο Διοικητικό Συμβούλιο για τα πιο πάνω θέματα.

Ο ρόλος της Επιτροπής Ελέγχου είναι θεμελιώδους σημασίας προκειμένου να διασφαλιστεί η ακεραιότητα και ακρίβεια της οικονομικής πληροφόρησης της Εταιρίας. Η καλή, ανοιχτή επικοινωνία μεταξύ της Επιτροπής, της Εκτελεστικής Διευθύντριας Διεύθυνσης Οικονομικής Διαχείρισης & Δραστηριοτήτων Απομόχλευσης, του Διευθυντή Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου, του Διευθυντή Διεύθυνσης Συμμόρφωσης και των εξωτερικών ελεγκτών είναι απαραίτητη ώστε να προσδίδει αξία στον οργανισμό. Αυτό επιτυγχάνεται με το να τίθεται η διεύθυνση υπόλογη για την εφαρμογή όλων των συστάσεων του ελέγχου (εσωτερικού και εξωτερικού) και μέσω της πρόσκλησης των αρμόδιων ανώτερων διευθυντών σε συναντήσεις για να ενημερώσουν για την υλοποίηση των συμφωνηθέντων ενεργειών για τις οποίες ευθύνονται. Πέραν από την παροχή διαβεβαίωσης εντός των δομών διακυβέρνησης και ευθύνης του Συγκροτήματος, είναι απαραίτητο η Επιτροπή να συνεισφέρει, να παράγει αποτελέσματα και να προσδίδει αξία στο Συγκρότημα.

Η ΕΕ εξέτασε σε βάθος τα αποτελέσματα σχετικά με τη διαθεσιμότητα και τη συνέχεια των υπηρεσιών πληροφορικής και τις ενέργειες που έλαβε η Τράπεζα για την παρακολούθηση των πελατών που εξέρχονται από το καθεστώς αναστολής πληρωμών κεφαλαίου και τόκων λόγω της πανδημίας Covid-19. Περαιτέρω, η Επιτροπή εξέτασε τα ακόλουθα βασικά σημαντικά λογιστικά και άλλα συναφή ζητήματα κατά την ανασκόπηση των οικονομικών καταστάσεων για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021. Κατά την αντιμετώπιση αυτών των θεμάτων, η Επιτροπή εξέτασε την καταλληλότητα των κρίσεων και των εκτιμήσεων της διεύθυνσης και, όπου κρίθηκε σκόπιμο, συζήτησε αυτές τις κρίσεις και εκτιμήσεις με τους εξωτερικούς ελεγκτές.

5. Επιτροπές Διοικητικού Συμβουλίου (συνέχεια)

5.3 Επιτροπή Ελέγχου (συνέχεια)

Θέματα που εξετάστηκαν και ενέργειες που λήφθηκαν από την ΕΕ κατά τη διάρκεια του 2021

<p>Εξωτερικές Εκθέσεις</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Θεώρηση και εισήγηση για έγκριση των ετήσιων και ενδιάμεσων εκθέσεων, • Θεώρηση και έγκριση των τριμηνιαίων Οικονομικών Αποτελεσμάτων, • Θεώρηση και έγκριση των υφιστάμενων λογιστικών πολιτικών Συγκροτήματος, • Έγκριση της αξιολόγησης για σκοπούς κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων στη βάση της δρώσας οικονομικής μονάδας. 	<ul style="list-style-type: none"> • Η ΕΕ μελέτησε την αξιολόγηση της διεύθυνσης για την καταλληλότητα της σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων του Συγκροτήματος στη βάση της δρώσας οικονομικής μονάδας. Τα θέματα που εξετάστηκαν κατά τη διενέργεια αυτής της αξιολόγησης περιλάμβαναν την απόδοση του Συγκροτήματος, τις προβλέψεις κερδοφορίας, τη χρηματοδότηση και τα κεφαλαιακά πλάνα σε βασικά σενάρια και σενάρια προσομείωσης. • Οι εκτιμήσεις που αξιολογήθηκαν από την Επιτροπή σε σχέση με τη αξιολόγηση της δρώσας οικονομικής μονάδας αναφέρονται επίσης στη Σημείωση 3 των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων.
<p>Εξωτερικοί Ελεγκτές</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Συζήτηση των αποτελεσμάτων του ελέγχου των οικονομικών καταστάσεων, • Αξιολόγηση της ανεξαρτησίας των εξωτερικών ελεγκτών, • Αξιολόγηση μέσω Δεικτών ποιότητας ελέγχου (AQI) της αποτελεσματικότητας της διαδικασίας εξωτερικού ελέγχου, • Έγκριση της αμοιβής για τις υπηρεσίες ελέγχου, φορολογικής συμμόρφωσης και άλλων διαβεβαιώσεων για το έτος, • Έγκριση των επιτρεπόμενων μη-ελεγκτικών υπηρεσιών που ανατέθηκαν στους ελεγκτές, • Ενημέρωση για το πλάνο εξωτερικού ελέγχου του 2021. 	<ul style="list-style-type: none"> • Η σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων απαιτεί από τη διεύθυνση να κάνει ορισμένες κρίσεις ή παραδοχές που επηρεάζουν σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις. Ο εξωτερικός ελεγκτής για καθεμία από αυτές τις λογιστικές εκτιμήσεις, αμφισβήτησε την καταλληλότητα των παραδοχών και των κρίσεων που έγιναν από τη διοίκηση, εκτίμησε την επίδραση της υιοθέτησης εύλογων εναλλακτικών παραδοχών. • Η ΕΕ αξιολόγησε μέσω δεικτών ποιότητας AQIs την αποτελεσματικότητα των εξωτερικών ελεγκτών. • Οι εξωτερικοί ελεγκτές παρουσίασαν το σχέδιο ελέγχου για το έτος που έληξε το 2021. • Οι εξωτερικοί ελεγκτές παρουσίασαν τα συμπεράσματά τους σε σχέση με τις σημαντικές εκτιμήσεις και κρίσεις τα οποία συζήτησαν με τη διεύθυνση. • Οι ελεγκτές ως μέρος της ελεγκτικής προσέγγισής τους σε ευθυγράμμιση με το προηγούμενο έτος περιέλαβαν δοκιμές γενικών ελέγχων πληροφορικής, σε συγκεκριμένα συστήματα πληροφορικής, εντός του πεδίου εφαρμογής των ελέγχων χρηματοοικονομικής αναφοράς που διεξήγαγαν και παρείχαν ενημερώσεις σχετικά με την πρόοδο ανταπόκρισης της διεύθυνσης σε ευρήματα του προηγούμενου έτους. • Έγινε ενημέρωση σχετικά με ευρήματα σε άλλους τομείς του εξωτερικού ελέγχου. Αυτά θα συνεχίσουν να συζητούνται μαζί με τις ενέργειες της διεύθυνσης.
<p>Διακυβέρνηση</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Αναθεώρηση των αναθεωρημένων Όρων Εντολής της ΕΕ, • Έγκριση της Έκθεσης Εταιρικής Διακυβέρνησης, • Έγκριση της Δήλωσης Συμμόρφωσης των Διοικητικών Συμβούλων, • Αμοιβές ανώτατων στελεχών συμμόρφωσης και εσωτερικού ελέγχου. 	<ul style="list-style-type: none"> • Οι Όροι Εντολής αναθεωρήθηκαν ώστε να είναι σύμφωνοι με την Οδηγία Διακυβέρνησης της ΚΤΚ που εκδόθηκε τον Οκτώβριο του 2021. • Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει εξουσιοδοτήσει την ΕΔΕΔ να συντάσσει την Ετήσια Έκθεση Εταιρικής Διακυβέρνησης, αλλά η ΕΕ διατηρεί το καθήκον της να εξετάζει και να εγκρίνει την Ετήσια Έκθεση Εταιρικής Διακυβέρνησης. • Ζητήθηκαν σχετικές διευκρινίσεις και η Επιτροπή έμεινε ικανοποιημένη σε σχέση με την Ετήσια Έκθεση Εταιρικής Διακυβέρνησης και τη Δήλωση Συμμόρφωσης των Διοικητικών Συμβούλων. • Μετά την υπογραφή της συλλογικής σύμβασης και το νέο σύστημα βαθμίδων, επανεξετάστηκαν οι αμοιβές ορισμένων ανώτατων στελεχών των δύο λειτουργιών ελέγχου και έγινε εισήγηση για έγκριση τους από το Διοικητικό Συμβούλιο.

5. Επιτροπές Διοικητικού Συμβουλίου (συνέχεια)

5.3 Επιτροπή Ελέγχου (συνέχεια)

Θέματα που εξετάστηκαν και ενέργειες που λήφθηκαν από την ΕΕ κατά τη διάρκεια του 2021 (συνέχεια)

<p>Εσωτερικοί Ελεγκτές</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ετήσια Έκθεση Ελέγχου, • Θεώρηση του τριετούς πλάνου ελέγχου της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου, • Θεώρηση της ανεξαρτησίας της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου και του Διευθυντή Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου, • Αξιολόγηση της ανεξαρτησίας, της επάρκειας και της αποτελεσματικότητας της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου, • Αξιολόγηση του Διευθυντή Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου, • Θεώρηση του καταστατικού της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου, • Έγκριση του προϋπολογισμού της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου, • Θεώρηση των τριμηνιαίων εκθέσεων δραστηριότητας της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου, • Επισκόπηση των Υπηρεσιών Ελέγχου Πληροφορικών Συστημάτων, • Αξιολόγηση δεξιοτήτων του Εσωτερικού Ελέγχου, • Ενημέρωση σχετικά με καταγγελίες / παράπονα που υποβλήθηκαν μέσω της γραμμής εμπιστευτικής / ανώνυμης αναφοράς, • Έναρξη διαδικασίας Εξωτερικής Αξιολόγησης Ποιότητας 	<ul style="list-style-type: none"> • Συζητήθηκαν τα συμπεράσματα που προέκυψαν από τη δραστηριότητα εσωτερικού ελέγχου, όπως περιγράφονται στην Ετήσια Έκθεση Ελέγχου. • Η αποτελεσματικότητα της λειτουργίας εσωτερικού ελέγχου αξιολογήθηκε ως επαρκής και δόθηκε σχετική βεβαίωση στο Διοικητικό Συμβούλιο. • Εξετάστηκαν οι εκθέσεις διερεύνησης, τα ευρήματα και οι συστάσεις των εκθέσεων εσωτερικού ελέγχου καθώς και η ανταπόκριση και οι ενέργειες της διεύθυνσης.
<p>Συμμόρφωση</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Θεώρηση της Ετήσιας Έκθεσης του Τμήματος Συμμόρφωσης Οικονομικού Εγκλήματος του Συγκροτήματος («FCSCD»), • Θεώρηση της Έκθεσης Διαχείρισης Κινδύνων του FCSCD, • Επισκόπηση της Ετήσιας Έκθεσης Συμμόρφωσης, • Θεώρηση και έγκριση του Σχεδίου Δράσης της Διεύθυνσης Συμμόρφωσης, • Θεώρηση και έγκριση της δήλωσης διάθεσης ανάληψης κινδύνων και των πολιτικών για την καταπολέμηση του ξηπλύματος χρήματος («AML»), • Εξέταση σημαντικών ζητημάτων συμμόρφωσης και αναφορών που υποβάλλονται από τη Διεύθυνση Συμμόρφωσης, • Εξέταση και έγκριση των διαφόρων πολιτικών συμμόρφωσης, • Ενημέρωση για σημαντικές επικείμενες κανονιστικές εξελίξεις. 6η Οδηγία της ΕΕ AML, • Επιτόπιος έλεγχος της ΕΚΤ για την Εσωτερική Διακυβέρνηση και τη Διαχείριση Κινδύνων Συμμόρφωσης, • Έκθεση του Λειτουργού Προστασίας Δεδομένων, • Σύστημα Διαχείρισης Συμμόρφωσης, • Αξιολόγηση του Διευθυντή Διεύθυνσης Συμμόρφωσης, • Λειτουργία ψηφιακού εργαλείου KYC. 	<ul style="list-style-type: none"> • Παρακολούθηση της προόδου συμμόρφωσης με τον Κανονισμό Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων. • Έγινε σε βάθος παρουσίαση του Συστήματος Διαχείρισης Συμμόρφωσης που εφαρμόστηκε πρόσφατα, και η Επιτροπή συζήτησε την αποτελεσματικότητα, τις επιδόσεις και την ανάγκη πλήρους αξιοποίησης του συστήματος. • Συζητήθηκαν τα ευρήματα και οι συστάσεις του ελέγχου της ΕΚΤ και έγιναν ενέργειες για την ενίσχυση των δραστηριοτήτων συμμόρφωσης.

5. Επιτροπές Διοικητικού Συμβουλίου (συνέχεια)

5.3 Επιτροπή Ελέγχου (συνέχεια)

Θέματα που εξετάστηκαν και ενέργειες που λήφθηκαν από την ΕΕ κατά τη διάρκεια του 2021 (συνέχεια)

<p>Εσωτερικοί Έλεγχοι Διαχείριση Κινδύνου και</p>	<ul style="list-style-type: none"> Ετήσια επισκόπηση της αποτελεσματικότητας των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου του Συγκροτήματος, Θεώρηση του σχεδίου δράσης της Πληροφορικής για αντιμετώπιση των ευρημάτων ελέγχου, Συνεχής αλληλεπίδραση με εξωτερικούς ελεγκτές για ανταλλαγή πληροφοριών και αξιολόγηση στο πλαίσιο χρήσης του έργου του Εσωτερικού Ελέγχου, όπως επιτρέπεται από το Διεθνές Πρότυπο Ελέγχου (ISA) 610 «Χρήση της εργασίας των Εσωτερικών Ελεγκτών». 	<ul style="list-style-type: none"> Με βάση το έργο που επιτελέστηκε το 2021, παρέχεται εύλογη διασφάλιση, με έμφαση σε συγκεκριμένα θέματα, για το σχεδιασμό, την επάρκεια και την λειτουργική αποτελεσματικότητα του πλαισίου εσωτερικού ελέγχου, της εταιρικής διακυβέρνησης και των διαδικασιών διαχείρισης κινδύνων του Συγκροτήματος, για τη διαχείριση σημαντικών κινδύνων, στην ανάληψη κινδύνων που ορίζει το Διοικητικό Συμβούλιο. Έμφαση δίνεται στους τομείς της Ψηφιοποίησης, των Πληροφοριακών Συστημάτων και της Διακυβέρνησης Δεδομένων, των τρεχουσών, καθώς και τυχόν μελλοντικών εκθέσεων σε κίνδυνο. Συζητήθηκε η πρόοδος της αντιμετώπισης των ευρημάτων του ελέγχου πληροφορικής όσον αφορά τη διαθεσιμότητα και τη συνέχεια των υπηρεσιών πληροφορικής.
<ul style="list-style-type: none"> Εποπτεία θυγατρικών 	<ul style="list-style-type: none"> Εκθέσεις των επιτροπών ελέγχου των δύο ασφαλιστικών εταιρειών - Γενικές Ασφάλειες Κύπρου και Eurolife. 	<ul style="list-style-type: none"> Ο Πρόεδρος της ΕΕ συμμετείχε σε τακτική βάση στη συνεδρίαση των επιτροπών ελέγχου των δύο ασφαλιστικών εταιρειών και παρείχε καθοδήγηση και συμβουλές για διάφορα θέματα που συζητήθηκαν. Συζήτηση θεμάτων που αντιμετωπίζουν οι δύο ασφαλιστικές εταιρείες. Η Επιτροπή συνέστησε στις ασφαλιστικές εταιρείες να αναπτύξουν νέα ή συμπληρωματικά προϊόντα με αποκλειστικά προνόμια για να τα καταστήσουν ελκυστικά για τους πελάτες.

Η Επιτροπή έχει ασκήσει την εξουσία που της έχει ανατεθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο για τη διασφάλιση της ακεραιότητας των δημοσιευμένων οικονομικών καταστάσεων του Συγκροτήματος, συζητώντας και αμφισβητώντας τις κρίσεις της διεύθυνσης και τις παραδοχές και εκτιμήσεις στις οποίες βασίζονται. Η Επιτροπή εκ μέρους του Διοικητικού Συμβουλίου εξέτασε την Ετήσια Οικονομική Έκθεση του Συγκροτήματος 2021 και τη διαδικασία με την οποία το Συγκροτήμα πιστεύει ότι η Ετήσια Έκθεση συνολικά, είναι δίκαιη, ισορροπημένη και κατανοητή και παρέχει τις απαραίτητες πληροφορίες για τους μετόχους για να αξιολογήσουν τη θέση, την απόδοση, το επιχειρηματικό μοντέλο και τη στρατηγική του Συγκροτήματος. Μετά από εξέταση, η Επιτροπή ενημέρωσε το Διοικητικό Συμβούλιο ότι μια τέτοια δήλωση μπορεί να γίνει στην Ετήσια Έκθεση (σελίδα 50).

Βασική δραστηριότητα για την Επιτροπή είναι η εξέταση σημαντικών θεμάτων που σχετίζονται με την ετήσια οικονομική έκθεση, με βασικές λογιστικές κρίσεις και γνωστοποιήσεις που υπόκεινται σε διεξοδική συζήτηση με τη διεύθυνση και την PricewaterhouseCooper («PwC»). Η Επιτροπή παρέχει ισχυρή πρόκληση σε βασικές κρίσεις πριν από την υποβολή σύστασης προς το Διοικητικό Συμβούλιο ότι όλες οι οικονομικές εκθέσεις θεωρούνται δίκαιες, ισορροπημένες και κατανοητές αξιολογήσεις της οικονομικής θέσης του Συγκροτήματος. Οι σημαντικότερες κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές το 2021 αφορούσαν την ταξινόμηση χρηματοοικονομικών μέσων και τον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών, την εκτίμηση της καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας του αποθέματος ακινήτων και προβλέψεις για εκκρεμείς διαφορές, απαιτήσεις, κανονιστικά και άλλα θέματα. Η οικονομική δραστηριότητα ανέκαμψε έντονα το 2021 παρά τις αβεβαιότητες που έφερε η πανδημία. Η Επιτροπή συζήτησε την καταλληλότητα των τριών διαφορετικών οικονομικών σεναρίων που χρησιμοποιεί το Συγκροτήμα για τον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών από δάνεια και απαιτήσεις πελατών. Περαιτέρω πληροφορίες παρατίθενται στη Σημείωση 5 των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων.

Η Επιτροπή έχει λάβει υπόψη για γνωστοποίηση όλα τα ουσιώδη ζητήματα που έχουν απασχολήσει τη διεύθυνση και τους εξωτερικούς ελεγκτές του Συγκροτήματος κατά τη διάρκεια του έτους.

Οι εκθέσεις που υποβάλλονται στην Επιτροπή από όλες τις επιχειρηματικές μονάδες έδωσαν την ευκαιρία στην Επιτροπή να αμφισβητήσει, να διερευνήσει, να συζητήσει και να ζητήσει διαβεβαιώσεις από τη διεύθυνση, επιτρέποντας στην Επιτροπή να παρέχει μια ανεξάρτητη προοπτική.

5. Επιτροπές Διοικητικού Συμβουλίου (συνέχεια)

5.3 Επιτροπή Ελέγχου (συνέχεια)

Η Επιτροπή εξέτασε, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα σημαντικά ζητήματα κατά την επισκόπηση των οικονομικών καταστάσεων για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021. Για την αντιμετώπιση αυτών των θεμάτων, η Επιτροπή συζήτησε βασικούς τομείς κρίσεων και εκτιμήσεων της διεύθυνσης με τους εξωτερικούς ελεγκτές, PwC. Οι συγκεκριμένοι τομείς προς συζήτηση περιελάμβαναν τα ευρήματά / παρατηρήσεις τους στο πλαίσιο του ελέγχου/επισκόπησης των οικονομικών καταστάσεων του Συγκροτήματος, συμπεριλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, προβλέψεων δανείων και απομείωσης, αξιολόγησης συνεχιζόμενης δραστηριότητας, διαφορών και απαιτήσεων και παρατηρήσεις σε σχέση με τους ελέγχους του Συγκροτήματος στην Πληροφορική .

Συγκεκριμένα θέματα που εξετάστηκαν από την Επιτροπή ήταν: η αποτελεσματικότητα του συστήματος εσωτερικού ελέγχου, η χρηματοοικονομική πληροφόρηση, τα κυριότερα ευρήματα των εσωτερικών ελέγχων και ερευνών σχετικά με τις αδυναμίες του συστήματος ελέγχου και η ανταπόκριση της διεύθυνσης. Η Επιτροπή Ελέγχου έχει λάβει διαβεβαίωση ότι η εκτελεστική διεύθυνση έχει λάβει ή λαμβάνει τις απαραίτητες ενέργειες για την αποκατάσταση οποιωνδήποτε ελλείψεων ή αδυναμιών που διαπιστώθηκαν μέσω της λειτουργίας του συστήματος ελέγχων του Συγκροτήματος και θα συνεχίσει να επανεκτιμά και να αποκαθιστά ελλείψεις και αδυναμίες περαιτέρω όσο χρειάζεται.

Η Επιτροπή έχει την ευθύνη εξέτασης των σημαντικών συναλλαγών οποιασδήποτε μορφής, που διενήργησε η Εταιρία ή οι θυγατρικές της, όπου μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου, ο Διευθύνων Σύμβουλος, μέλος της εκτελεστικής και γενικής διεύθυνσης, η Γραμματέας, ο εξωτερικός ελεγκτής ή μεγαλομέτοχος, έχει άμεσο ή έμμεσο συμφέρον. Η Επιτροπή βεβαιώνει ότι τέτοιες συναλλαγές διενεργούνται μέσα στο πλαίσιο συνήθους εμπορικής πρακτικής (at arm's length) της Εταιρίας.

Η Επιτροπή έλαβε τακτικές αναφορές από την Εκτελεστική Διευθύντρια Διεύθυνσης Οικονομικής Διαχείρισης & Δραστηριοτήτων Απομόχλευσης, τον Διευθυντή Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου και τον Διευθυντή Διεύθυνσης Συμμόρφωσης που παρεβρίσκονται τακτικά στις συνεδριάσεις της Επιτροπής. Υποβλήθηκαν εκθέσεις στην Επιτροπή για θέματα εσωτερικού ελέγχου. Η Επιτροπή έχει τακτικές συζητήσεις με τους εξωτερικούς ελεγκτές, τον Διευθυντή Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου και τον Διευθυντή Διεύθυνσης Συμμόρφωσης χωρίς την παρουσία της διεύθυνσης.

Άλλες ευθύνες

Η ΕΕ και η ΕΔΚ συνεργάζονται στενά και σε κοινές τους συνεδριάσεις αξιολογούν την καταλληλότητα και πληρότητα του συστήματος εσωτερικού ελέγχου. Η ΕΕ έχει κυρίως την ευθύνη να ελέγχει τον τρόπο και το πλαίσιο με το οποίο η διεύθυνση διασφαλίζει και παρακολουθεί την επάρκεια της φύσης, της έκτασης και της αποτελεσματικότητας του συστήματος εσωτερικού ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων των συστημάτων οικονομικής πληροφόρησης, διατηρώντας έτσι ένα αποτελεσματικό σύστημα εσωτερικού ελέγχου.

Ο πρόεδρος της Επιτροπής συνεχίζει να διαδραματίζει το ρόλο του Whistleblower Champion και έχει συγκεκριμένη ευθύνη για την ακεραιότητα, ανεξαρτησία και αποτελεσματικότητα των πολιτικών και διαδικασιών του Συγκροτήματος για την εμπιστευτική / ανώνυμη αναφορά, συμπεριλαμβανομένων και των διαδικασιών για την προστασία των εργαζομένων που εγείρουν ανησυχίες από τυχόν δυσμενή μεταχείριση. Έχει επίσης ορισθεί ως το μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου υπεύθυνο για την εφαρμογή του Νόμου περί Νομιμοποίησης Παράνομου Χρήματος και των σχετικών Οδηγιών.

Ως αποτέλεσμα των εργασιών της Επιτροπής το 2021, δόθηκε διαβεβαίωση στο Διοικητικό Συμβούλιο σχετικά με την ποιότητα και την καταλληλότητα των οικονομικών εκθέσεων του Συγκροτήματος, για θέματα εσωτερικού ελέγχου, συμμόρφωσης και κανονιστικά θέματα, ώστε να διαφυλάσσονται τα συμφέροντα των ευρύτερων εταίρων του Συγκροτήματος.

Η απόδοση της Επιτροπής κατά τη διάρκεια του 2021 αξιολογήθηκε στο πλαίσιο της εσωτερικής αξιολόγησης της αποτελεσματικότητας των επιτροπών. Το συμπέρασμα ήταν ότι η Επιτροπή λειτουργεί αποτελεσματικά και ότι το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να βασίζεται στην ποιότητα των εργασιών της Επιτροπής. Ο πρόεδρος της Επιτροπής έδινε αναφορά στο Διοικητικό Συμβούλιο μετά από κάθε συνεδρίαση για να διασφαλίζεται ότι όλοι οι διοικητικοί σύμβουλοι ήταν πλήρως ενήμεροι για τις εργασίες της Επιτροπής.

Σημειώνεται ότι η Eurolife Ltd και οι Γενικές Ασφάλειες Κύπρου Λτδ επίσης διατηρούν επιτροπή ελέγχου, η οποία υποβάλλει ετήσια έκθεση στην ΕΕ. Ο πρόεδρος της ΕΕ παρακολουθεί περιοδικά τις συνεδριάσεις αυτών των θυγατρικών επιτροπών ελέγχου και υποβάλλει έκθεση στην Επιτροπή και στο Διοικητικό Συμβούλιο.

5. Επιτροπές Διοικητικού Συμβουλίου (συνέχεια)

5.3 Επιτροπή Ελέγχου (συνέχεια)

5.3.1 Αποτελεσματικότητα Διευθύνσεων Εσωτερικού Ελέγχου και Συμμόρφωσης

Οι Διευθύνσεις Εσωτερικού Ελέγχου και Συμμόρφωσης αναφέρονται απευθείας στο Διοικητικό Συμβούλιο μέσω της ΕΕ. Είναι διοικητικά ανεξάρτητες από μονάδες με εκτελεστικές αρμοδιότητες και δεν υπάγονται ιεραρχικά σε άλλη μονάδα της Εταιρίας, εκτός από τον Διευθυντή Διεύθυνσης Συμμόρφωσης ο οποίος αναφέρεται διοικητικά στον Διευθύνοντα Σύμβουλο. Οι δραστηριότητες της Επιτροπής περιλάμβαναν την ανασκόπηση των αναφορών που υποβλήθηκαν από τις Διευθύνσεις Εσωτερικού Ελέγχου και Συμμόρφωσης.

Κατά την παρακολούθηση των δραστηριοτήτων και της αποτελεσματικότητας της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου, η Επιτροπή ενέκρινε το ετήσιο σχέδιο ελέγχου και τον προϋπολογισμό της Διεύθυνσης, συμπεριλαμβανομένων των πόρων, και εξέτασε την πρόοδο σε σχέση με το σχέδιο καθ' όλη τη διάρκεια του έτους.

Η Επιτροπή έλαβε τακτικές εκθέσεις από τον Εσωτερικό Έλεγχο σχετικά με τις δραστηριότητες εσωτερικού ελέγχου σε ολόκληρο το Συγκρότημα, οι οποίες περιγράφουν λεπτομέρειες σχετικά με την προσέγγιση ελέγχου, την επικοινωνία με τη Διεύθυνση και τους τομείς που εντοπίστηκαν κατά τη διάρκεια ελέγχων για περαιτέρω ενίσχυση στο πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων και εσωτερικού ελέγχου του Συγκροτήματος. Αυτές οι εκθέσεις καλύπτουν θέματα που αφορούν την Επιτροπή κατά την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των εσωτερικών ελέγχων. Οι αναφορές βαθμολογούνται με βάση την ισχύ του περιβάλλοντος ελέγχου σε λειτουργία, την επίγνωση της Διεύθυνσης σχετικά με τους κινδύνους που αντιμετωπίζει η επιχειρηματική τους περιοχή και τους ελέγχους που ισχύουν για τον μετριασμό αυτών των κινδύνων. Σε συνδυασμό με τις εκθέσεις εσωτερικού ελέγχου, η Επιτροπή εξετάζει την ανταπόκριση της Διεύθυνσης και την έγκαιρη αποκατάσταση των ευρημάτων που εντοπίστηκαν.

Η Επιτροπή έχει βεβαιωθεί ότι η Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου ήταν αποτελεσματική και διέθετε επαρκείς πόρους μέσω τακτικών συνεδριάσεων και εκθέσεων που υποβλήθηκαν από τον Διευθυντή Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου σε θέματα εσωτερικού ελέγχου, συμπεριλαμβανομένης της αποτελεσματικότητας και της επάρκειας πόρων. Ενέκρινε επίσης την ανάθεση εργασίας σε συμβούλους για την Εξωτερική Αξιολόγηση Ποιότητας του Εσωτερικού Ελέγχου, όπως απαιτείται από τα Διεθνή Πρότυπα Εσωτερικού Ελέγχου («IIA») ανά πενταετία.

Η Επιτροπή εξέτασε τις προγραμματισμένες δραστηριότητες εσωτερικού ελέγχου για το επόμενο έτος. Η ανταπόκριση της Διεύθυνσης σε διαπιστώσεις και συστάσεις του Εσωτερικού Ελέγχου μελετήθηκαν ενώ οι ενέργειες για μετριασμό του κινδύνου παρακολουθούνται. Οι μηνιαίες εκθέσεις που ετοιμάζονται από τον Διευθυντή Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου επιτρέπουν στην Επιτροπή να εστιάσει τη συζήτηση σε συγκεκριμένους τομείς ενδιαφέροντος και στις βαθύτερες αιτίες και να παρακολουθεί την πρόοδο εξυγίανσης με τη πάροδο του χρόνου.

Τακτικές εκθέσεις υποβάλλονται από τη Διεύθυνση Συμμόρφωσης στην ΕΕ για θέματα που σχετίζονται με κανονιστικό κίνδυνο σε ολόκληρο το Συγκρότημα. Η Επιτροπή έλαβε επίσης εκθέσεις από τον Λειτουργό Συμμόρφωσης για το ξέπλυμα χρήματος σχετικά με τη λειτουργία και την αποτελεσματικότητα των συστημάτων και των ελέγχων που έχει θεσπίσει το Συγκρότημα για τη διαχείριση του κινδύνου συμμόρφωσης με οικονομικό έγκλημα και κυρώσεις («ΤΣΟΕ»). Το ΤΣΟΕ παρακολουθεί και αποτρέπει τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, τις κυρώσεις και τη δωροδοκία και τη διαφθορά που αποτελεί βασικό τομέα εστίασης της Επιτροπής. Το σχέδιο αποκατάστασης που έχει εγκριθεί από την ΕΕ σε ολόκληρο το Συγκρότημα για τη δέουσα επιμέλεια πελατών παρακολουθείται αυστηρά. Υπάρχει μηδενική ανοχή σε ξέπλυμα χρήματος και περιστατικά χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και δεν αποδέχεται οποιεσδήποτε παραβιάσεις της σχετικής νομοθεσίας ή παραβιάσεις των εσωτερικών πολιτικών, διαδικασιών και του πλαισίου συμμόρφωσης του Συγκροτήματος.

Η Επιτροπή προτείνει στο Διοικητικό Συμβούλιο τον διορισμό, τη μετάθεση ή την αντικατάσταση του Διευθυντή Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου και του Διευθυντή Διεύθυνσης Συμμόρφωσης. Υποβάλλει έκθεση στο Διοικητικό Συμβούλιο σχετικά με την ανεξαρτησία, την επάρκεια και την αποτελεσματικότητα της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου και της Διεύθυνσης Συμμόρφωσης.

Η Επιτροπή έχει ζητήσει και λάβει διαβεβαιώσεις σχετικά με την επάρκεια πόρων των Διευθύνσεων Εσωτερικού Ελέγχου και Συμμόρφωσης.

5. Επιτροπές Διοικητικού Συμβουλίου (συνέχεια)

5.3 Επιτροπή Ελέγχου (συνέχεια)

5.3.2 Διευθετήσεις σχετικές με τους εξωτερικούς ελεγκτές

Η Επιτροπή εποπτεύει τη σχέση με τους εξωτερικούς ελεγκτές. Κατά τη διάρκεια του έτους, η Επιτροπή εξέτασε τους όρους παροχής υπηρεσιών της PwC, συμπεριλαμβανομένων των αποδοχών, της ανεξαρτησίας, της ποιότητας / απόδοσης του ελέγχου και της αντικειμενικότητας της και εξέτασε τα πλάνα για τον ενδιάμεσο έλεγχο και τον έλεγχο στο τέλος του έτους.

Υπάρχουν κατάλληλες διασφαλίσεις για την προστασία της ανεξαρτησίας και της αντικειμενικότητας της PwC. Η Επιτροπή εφαρμόζει Πολιτική για την Παροχή Υπηρεσιών Μη Ελεγκτικών Υπηρεσιών από τους νόμιμους ελεγκτές του Συγκροτήματος σύμφωνα με την Οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και το Νόμο των Ελεγκτών για τη ρύθμιση της χρήσης των νόμιμων ελεγκτών για μη ελεγκτικές υπηρεσίες. Προκειμένου να διασφαλιστεί η αντικειμενικότητα και η ανεξαρτησία της PwC, η πολιτική διατυπώνει ορισμένους περιορισμούς στην παροχή μη ελεγκτικών υπηρεσιών από την PwC και απαιτεί ότι κάθε ανάληψη υπηρεσιών από τους εξωτερικούς ελεγκτές πρέπει να εγκριθεί εκ των προτέρων από την Επιτροπή. Τριμηνιαία, οι λεπτομέρειες των εγκεκριμένων μη ελεγκτικών υπηρεσιών παρουσιάζονται στην Επιτροπή για επισκόπηση, συμπεριλαμβανομένης της παρακολούθησης της ισορροπίας μεταξύ των υπηρεσιών ελέγχου και επιτρεπόμενων μη ελεγκτικών υπηρεσιών.

Η ΕΕ είναι υπεύθυνη για την εποπτεία όλων των θεμάτων αναφορικά με τη σχέση μεταξύ του Συγκροτήματος και των νόμιμων ελεγκτών του, συμπεριλαμβανομένου του πλάνου εξωτερικού ελέγχου, των όρων παροχής υπηρεσιών, των ελεγκτικών και των μη-ελεγκτικών τελών, των ενδιάμεσων ευρημάτων και των εκθέσεων ελέγχου.

Το Συγκρότημα είναι προσηλωμένο στη διασφάλιση της ανεξαρτησίας και αντικειμενικότητας των νόμιμων ελεγκτών και σε εξαμηνιαία βάση η ΕΕ ελέγχει επισήμως την αποτελεσματικότητα, την ανεξαρτησία και την απόδοση των εξωτερικών ελεγκτών. Η ΕΕ θεωρεί την προσέγγιση και τη στρατηγική των εξωτερικών ελεγκτών για τα πορίσματα του ετήσιου ελέγχου και τυχόν ευρημάτων. Αυτή η διαδικασία υποστηρίζεται από προσαρμοσμένα ερωτηματολόγια που συμπληρώνονται από τα μέλη της ΕΕ και από το σχετικό ανώτερο διευθυντικό προσωπικό. Οι απαντήσεις που λαμβάνονται συγκεντρώνονται και παρουσιάζονται στην ΕΕ για συζήτηση.

Οι εξωτερικοί ελεγκτές δεν παρέχουν υπηρεσίες εσωτερικού ελέγχου στο Συγκρότημα. Η ΕΕ ελέγχει ετησίως μια λεπτομερή ανάλυση των ελεγκτικών και μη-ελεγκτικών τελών σχετικά με υπηρεσίες που παρείχαν οι εξωτερικοί ελεγκτές, για να επιβεβαιώσει την ανεξαρτησία τους και παραπέμπει αυτή την ανάλυση στο Διοικητικό Συμβούλιο. Η Πολιτική Εξωτερικής Πρόσληψης προνοεί περιορισμούς για περιπτώσεις πρόσληψης υπαλλήλων ή πρώην υπαλλήλων του εξωτερικού ελεγκτή.

Οι πληροφορίες για τα τέλη που έχουν καταβληθεί για ελεγκτικές και μη-ελεγκτικές υπηρεσίες, καθώς και λεπτομέρειες για τις μη-ελεγκτικές υπηρεσίες που παρασχέθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους, παρατίθενται στη Σημείωση 15 των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων.

Σύμφωνα με τις διατάξεις της Ευρωπαϊκής Οδηγίας για τους νόμιμους ελέγχους και μετά από μια διαφανή και ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών το 2017, η ΕΕ συνέστησε στο Διοικητικό Συμβούλιο να διορίσει το ελεγκτικό γραφείο της PwC για λογιστικές περιόδους που ξεκίνησαν την 1η Ιανουαρίου 2019. Η ΕΓΣ που έλαβε χώρα στις 25 Μαΐου 2021 ενέκρινε τη συνέχιση των καθηκόντων της PricewaterhouseCoopers ως Ελεγκτές της Εταιρίας και εξουσιοδότησε το Διοικητικό Συμβούλιο να καθορίσει την αμοιβή τους. Η ΕΕ αξιολόγησε την ανεξαρτησία των νέων νόμιμων ελεγκτών πριν από την έναρξη της περιόδου ελέγχου και συνεχίζει να αξιολογεί την ανεξαρτησία τους σε εξαμηνιαία βάση. Η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι ήταν ικανοποιημένη με την ανεξαρτησία, την ποιότητα και τις επιδόσεις της PwC για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021 και εισηγήθηκε στο Διοικητικό Συμβούλιο να προτείνει την PwC για επαναδιορισμό για έγκριση κατά την ΕΓΣ 2021. Ο επικεφαλής συνétaιρος υπεύθυνος για τον έλεγχο είναι ο κος Kevin Egan. Η θητεία της PwC ως νόμιμου ελεγκτή λήγει το 2027. Η απόδοση και η ανεξαρτησία της PwC θα επανεξετάζονται συνεχώς και θα υπόκεινται σε επαναδιορισμό κάθε χρόνο, εν αναμονή της επιλογής μιας νέας ελεγκτικής εταιρείας πριν από την αναχώρησή τους το 2027.

5. Επιτροπές Διοικητικού Συμβουλίου (συνέχεια)

5.4 Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων

Η ΕΔΚ στις 31 Δεκεμβρίου 2021 αποτελείται από τρία ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη και ένα μη ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος. Το Διοικητικό Συμβούλιο θεωρεί ότι η ΕΔΚ αποτελείται από διοικητικούς συμβούλους που διαθέτουν ατομικά και συλλογικά επαρκείς γνώσεις, δεξιότητες και τεχνογνωσία για την πλήρη κατανόηση και παρακολούθηση της στρατηγικής κινδύνου και της διάθεσης κινδύνου του Συγκροτήματος, καθώς και των πρακτικών διαχείρισης και ελέγχου κινδύνου. Η σύνθεση της Επιτροπής είναι πλήρως συμβατή με τον Κώδικα ΧΑΚ και την Οδηγία Διακυβέρνησης της ΚΤΚ, αλλά όχι με τον Κώδικα ΗΒ που απαιτεί όπως κάθε μέλος είναι ανεξάρτητο.

Βιογραφικά στοιχεία, συμπεριλαμβανομένης της τεχνογνωσίας, της εμπειρίας και του καθεστώτος ανεξαρτησίας του κάθε μέλους αναφέρονται στην ενότητα 4 της παρούσας έκθεσης.

Κατά τη διάρκεια του 2021, η Επιτροπή πραγματοποίησε 25 συνεδριάσεις. Ο πρόεδρος και τα μέλη της Επιτροπής καθώς και η συμμετοχή τους στις συνεδριάσεις παρουσιάζονται πιο κάτω.

Συμμετοχή μελών κατά τις συναντήσεις* Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων κατά το 2021:

Ιωάννης Ζωγραφάκης (πρόεδρος)	25/25
Maksim Goldman	24/25
Πόλα Χατζησωτηρίου	25/25
Νικόλαος Σοφιανός	20/20

* Ο αριθμός των συνεδριάσεων της Επιτροπής σε επίπεδο BOC PCL κατά το 2021 ήταν 29. Η συμμετοχή σε αυτές τις συναντήσεις βρίσκεται στη σελίδα 339.

Για να διασφαλιστεί ο συντονισμός με το έργο της ΕΕ, ο κος Σοφιανός, ο κος Ζωγραφάκης και η κα Χατζησωτηρίου είναι επίσης μέλη της ΕΕ. Ο κ. Goldman είναι και μέλος της ΕΑΔΑ. Τέτοιες διασταυρούμενες συμμετοχές διευκολύνουν την αποτελεσματική διακυβέρνηση σε όλα τα ζητήματα οικονομικής διαχείρισης και κινδύνου. Οι ημερήσιες διατάξεις ευθυγραμμίζονται και η αλληλεπικάλυψη των ευθυνών αποφεύγεται. Διεξάγονται τακτικές κοινές συνεδριάσεις της ΕΕ και της ΕΔΚ για να διασφαλιστεί ότι δεν υπάρχουν κενά στην εποπτεία των εσωτερικών ελέγχων και ότι τυχόν περιοχές σημαντικής επικάλυψης αντιμετωπίζονται καταλλήλως.

Ο κύριος σκοπός της Επιτροπής είναι να εξετάζει, εκ μέρους του Διοικητικού Συμβουλίου, το συνολικό προφίλ κινδύνου του Συγκροτήματος, συμπεριλαμβανομένης της απόδοσης σε σχέση με τη διάθεση ανάληψης κινδύνου για όλους τους τύπους των κινδύνων και να διασφαλίζει ότι τόσο το προφίλ κινδύνου όσο και η διάθεση ανάληψης κινδύνου παραμένουν κατάλληλα. Πιο συγκεκριμένα:

- Βοηθά το Διοικητικό Συμβούλιο στην επίβλεψη της εφαρμογής της στρατηγικής κινδύνου του Συγκροτήματος και των αντίστοιχων ορίων που έχουν τεθεί.
- Εντοπίζει, αξιολογεί, ελέγχει και παρακολουθεί χρηματοοικονομικούς και μη χρηματοοικονομικούς κινδύνους (συμπεριλαμβανομένων λειτουργικών, τεχνολογικών, φορολογικών, νομικών κινδύνων, φήμης και συμμόρφωσης) που αντιμετωπίζει το Συγκρότημα σε συνεργασία με τις αρμόδιες επιτροπές του Διοικητικού Συμβουλίου.
- Εξετάζει, αμφισβητεί και προτείνει στο Διοικητικό Συμβούλιο για έγκριση τη συνολική διάθεση ανάληψης κινδύνου του Συγκροτήματος.
- Εξετάζει το συγκεντρωτικό Προφίλ Κινδύνου για το Συγκρότημα και την απόδοση έναντι της διάθεσης ανάληψης κινδύνου και αναφέρει τα συμπεράσματά της στο Διοικητικό Συμβούλιο.
- Προσδιορίζει τον πιθανό αντίκτυπο βασικών θεμάτων και θεμάτων που μπορεί να επηρεάσουν το προφίλ κινδύνου του Συγκροτήματος.
- Διασφαλίζει ότι το συνολικό προφίλ κινδύνου και η διάθεση ανάληψης κινδύνων του Συγκροτήματος παραμένουν κατάλληλα δεδομένου του εξελισσόμενου εξωτερικού περιβάλλοντος, τυχόν βασικών ζητημάτων και θεμάτων που επηρεάζουν το Συγκρότημα και το περιβάλλον εσωτερικού ελέγχου.
- Επιδιώκει να εντοπίσει και να αξιολογήσει μελλοντικούς πιθανούς κινδύνους, οι οποίοι, λόγω της αβεβαιότητάς τους, χαμηλής πιθανότητας και μη εξοικείωσης μπορεί να μην έχουν ληφθεί επαρκώς υπόψη στην επανεξέταση από άλλες επιτροπές του Διοικητικού Συμβουλίου.
- Εξασφαλίζει αποτελεσματική και συνεχή παρακολούθηση και επανεξέταση της διαχείρισης του Συγκροτήματος ή του μετριασμού του κινδύνου, συμπεριλαμβανομένων των διαδικασιών ελέγχου του Συγκροτήματος, της εκπαίδευσης και της κουλτούρας, των συστημάτων και των διαδικασιών πληροφόρησης και επικοινωνίας για την παρακολούθηση και την επανεξέταση της συνεχιζόμενης αποτελεσματικότητάς τους, και
- Εξασφαλίζει την αποτελεσματική διαχείριση όλων των κινδύνων που σχετίζονται με την εξωτερική ανάθεση.

5. Επιτροπές Διοικητικού Συμβουλίου (συνέχεια)

5.4 Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων (συνέχεια)

Η Τράπεζα, όπως και όλα τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, εκτίθεται σε κινδύνους, οι πιο σημαντικοί από τους οποίους είναι ο πιστωτικός κίνδυνος, ο κίνδυνος ρευστότητας και χρηματοδότησης, ο κίνδυνος αγοράς, ο λειτουργικός κίνδυνος και ο κίνδυνος πτώσης των τιμών των ακινήτων. Το Συγκρότημα παρακολουθεί και διαχειρίζεται αυτούς τους κινδύνους μέσα από διάφορους μηχανισμούς ελέγχου και αναθεωρεί τις ενέργειες μετριασμού του κινδύνου που προτείνονται από τη διεύθυνση.

Η Επιτροπή εξετάζει λεπτομερώς τους υφιστάμενους και αναδυόμενους κινδύνους, μέσω μιας ισορροπημένης ημερήσιας διάταξης που εξασφαλίζει επαρκή εστίαση σε μόνιμους τομείς διαχείρισης κινδύνων μέσω του Πλαισίου Κινδύνου του Συγκροτήματος, καθώς και ιδιαίτερη προσοχή στους αναδυόμενους κινδύνους που θεωρούνται ότι έχουν διαρκή σημασία για το Συγκρότημα και τους πελάτες του.

Οι αναδυόμενοι κίνδυνοι περιελάμβαναν τομείς όπως ο κίνδυνος μετασχηματισμού, η διαχείριση δεδομένων, η ανθεκτικότητα της Πληροφορικής και η ασφάλεια στον κυβερνοχώρο, όπου η δυναμική φύση και η σημασία των σχετικών κινδύνων και προκλήσεων συνεχίζουν να εξελίσσονται.

Βασικά θέματα που περιλαμβάνονται:

- Εισήγηση για το πλαίσιο διάθεσης ανάληψης κινδύνου του Συγκροτήματος και Δήλωση Διάθεσης Ανάληψης Κινδύνου. Θεώρηση τυχόν παραβιάσεων της διάθεσης κινδύνου, σχέδια αποκατάστασης και απαιτούμενες επικοινωνίες.
- Εισήγηση Πολιτικών για πιστωτικό κίνδυνο, κίνδυνο αγοράς και ρευστότητας και έγκριση άλλων βασικών πολιτικών κινδύνου.
- Τακτική αξιολόγηση του συνολικού προφίλ κινδύνου του Συγκροτήματος και θέματα αναδυόμενων κινδύνων, απευθείας αναφορά από τον Διευθυντή Διεύθυνσης Διαχείρισης Κινδύνου και τακτική θεώρηση της αναφοράς κινδύνου και του πίνακα ελέγχου της διάθεσης κινδύνου.
- Λήψη αναφοράς σχετικά με την επιχειρησιακή και τεχνολογική ικανότητα του Συγκροτήματος, συμπεριλαμβανομένων συγκεκριμένων ενημερώσεων σχετικά με την ικανότητα κινδύνου στον κυβερνοχώρο, την ανθεκτικότητα της Πληροφορικής, τη Επιχειρηματική συνέχεια της Υπηρεσίας Πληροφορικής και τη Διαχείριση Δεδομένων.
- Εισήγηση του πλάνου διαχείρισης των MEX του Συγκροτήματος, βασικού μοχλού για τη απομόχλευση πιστωτικού κινδύνου και θεώρηση των πτυχών κινδύνου από πωλήσεις MEX.
- Εισήγηση για το ΕΔΑΚΕ και το ΕΔΑΕΡ του 2021 και το πρόγραμμα αποκατάστασης.

Βρίσκεται επίσης σε εξέλιξη εργασία για τον προσδιορισμό των κινδύνων που σχετίζονται με το κλίμα και το περιβάλλον στους οποίους εκτίθεται η Τράπεζα, ώστε να ενσωματωθούν στην υπάρχουσα ταξινόμηση και μητρώο κινδύνων της Τράπεζας και να ενημερώνονται οι διάφορες επιχειρηματικές διαδικασίες της.

Σε κάθε συνεδρίαση, η ΕΔΚ μελετά την έκθεση κινδύνου η οποία προσδιορίζει βασικά ζητήματα και περιλαμβάνει μια άποψη της διάθεσης ανάληψης κινδύνου του Συγκροτήματος, καθώς και κορυφαίους και αναδυόμενους κινδύνους. Η Επιτροπή προβαίνει σε πρόκληση και θεώρηση των κανονιστικών αναφορών του Συγκροτήματος σχετικά με τη διαχείριση κεφαλαίου και την αξιολόγηση της επάρκειας ρευστότητας.

Για να διασφαλιστεί η συνοχή του πεδίου εφαρμογής και της προσέγγισης από τις επιτροπές θυγατρικών εταιριών, η ΕΔΚ έχει καθιερώσει βασικούς όρους εντολής για να καθοδηγήσει τις θυγατρικές εταιρίες κατά την υιοθέτηση των όρων εντολής για τις μη-εκτελεστικές επιτροπές κινδύνου. Απαιτείται επίσης, έγκριση της Επιτροπής για τυχόν προτεινόμενες σημαντικές αλλαγές στους όρους εντολής των επιτροπών κινδύνου των θυγατρικών εταιριών και για τους διορισμούς μελών σε τέτοιες επιτροπές.

Λεπτομερείς πληροφορίες για τη διαχείριση κινδύνων του Συγκροτήματος αναφέρονται στις Σημειώσεις 45 μέχρι 48 των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων και στην ενότητα Επιπρόσθετες Γνωστοποιήσεις Κινδύνων και Διαχείρισης Κεφαλαίων στην Ετήσια Οικονομική Έκθεση 2021.

Η Επιτροπή εντόπισε τον τρέχοντα και τον πιθανό αντίκτυπο βασικών θεμάτων και θεμάτων στο προφίλ κινδύνου του Συγκροτήματος και πραγματοποίησε συζητήσεις σε βάθος προκειμένου να κατανοήσει καλύτερα και να παράσχει καθοδήγηση στη διεύθυνση. Οι ενδελεχείς συζητήσεις επικεντρώθηκαν στη νέα σκοροκάρτα δανειακού προφίλ, καθώς και στο λειτουργικό μοντέλο ασφάλειας πληροφοριών και τη μελλοντική στρατηγική. Το πλαίσιο αξιολόγησης κινδύνου απάτης συζητήθηκε εκτενώς. Τα αποτελέσματα της Διαδικασίας Εποπτικής Εξέτασης και Αξιολόγησης (SREP) και τα θέματα διακυβέρνησης δεδομένων συζητήθηκαν επίσης σε βάθος. Περαιτέρω, η Επιτροπή συζήτησε και ενέκρινε ή εισηγήθηκε για έγκριση μια σειρά από αναδιαρθρώσεις και συμβατικές ή μη διαγραφές.

5. Επιτροπές Διοικητικού Συμβουλίου (συνέχεια)

5.4 Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων (συνέχεια)

Η Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων συζήτησε και ενέκρινε το ημερολόγιο της Επιτροπής για το 2021 και ανέλαβε τις ακόλουθες βασικές δραστηριότητες:

Θέματα που εξετάστηκαν και ενέργειες που λήφθηκαν από την ΕΔΚ κατά τη διάρκεια του 2021

Στρατηγική και Διαχείριση Κινδύνου	<ul style="list-style-type: none"> Πλαίσιο Ανάλυσης Κινδύνου, Ποσοτικοποίηση Κινδύνου ΕΔΑΚΕ και ΕΔΑΕΡ, Ασκήσεις προσομοίωσης, Κεφαλαιακό Πλάνο και πλάνο χρηματοδότησης Ελάχιστων Απαιτήσεων Ιδίων Κεφαλαίων και Επιλέξιμων Υποχρεώσεων, Καταστατικό και προϋπολογισμός της Διεύθυνσης Διαχείρισης Κινδύνου, Εκτίμηση κινδύνου χρηματοοικονομικού πλάνου, Συναλλαγές του χαρτοφυλακίου MEX. 	<ul style="list-style-type: none"> Παρακολούθηση δράσεων του Πλαισίου Διάθεσης Ανάλυσης Κινδύνου και σχετικών δεικτών που αφορούν τις επιχειρηματικές μονάδες. Τα αποτελέσματα των ασκήσεων προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων αναθεωρήθηκαν και η Τράπεζα αποδίδει όμοια με ομότιμες τράπεζες. Ανασκόπηση συναλλαγών πώλησης χαρτοφυλακίου MEX & ακινήτων. Έλεγχος και αμφισβήτηση των σεναρίων και αποτελεσμάτων ΕΔΑΚΕ και ΕΔΑΕΡ.
Λειτουργικός Κίνδυνος	<ul style="list-style-type: none"> Επιχειρηματική συνέχεια, Διαχείριση κινδύνων τρίτων, Διαχείριση κινδύνων απάτης, Διαδικασία Αυτοαξιολόγησης Ελέγχου Κινδύνων («RCSA») Επίπτωση του COVID-19. 	<ul style="list-style-type: none"> Εξέταση κρίσιμων εξωτερικών αναθέσεων. Βελτιώσεις / εξελίξεις στο σύστημα RCSA & δράσεις για ενσωμάτωση της αυτοαξιολόγησης ελέγχου κινδύνων στις επιχειρηματικές δραστηριότητες. Επανεξέταση του Πλαισίου Αξιολόγησης Κινδύνου Απάτης.
Διακυβέρνηση	<ul style="list-style-type: none"> Αναθεώρηση των όρων εντολής της ΕΔΚ και των Επιτροπών Πιστώσεων, Θεώρηση της αποτελεσματικότητας της Επιτροπής, Αξιολόγηση του Διευθυντή Διεύθυνσης Διαχείρισης Κινδύνου και του Διευθυντή Ασφάλειας Πληροφοριών, Αναθεώρηση όλων των πολιτικών. 	<ul style="list-style-type: none"> Αναθεώρηση των Όρων Αναφοράς της ΕΔΚ για ευθυγράμμιση με την Οδηγία Διακυβέρνησης της ΚΤΚ. Αναδιάρθρωση της εστίασης και των προτεραιοτήτων της ημερήσιας διάταξης της Επιτροπής.
Πιστωτικός Κίνδυνος	<ul style="list-style-type: none"> Επισκόπηση πιστωτικού χαρτοφυλακίου, Πιστωτικά ανοίγματα άνω των 100 εκατ., Νέα σκοροκάρτα δανειακού προφίλ, Προβλέψεις κάθε τρίμηνο, Έλεγχος και παρακολούθηση πιστωτικού κινδύνου: <ul style="list-style-type: none"> -Αναθεώρηση του χαρτοφυλακίου υπό μορατόριουμ, -Απόδοση του μηχανισμού MEX & Forborne, -Παρακολούθηση σημαντικών τομεακών κινδύνων χαρτοφυλακίου. 	<ul style="list-style-type: none"> Εστίαση στην ποιότητα του χαρτοφυλακίου. Αναθεώρηση των ορίων έγκρισης. Covid λύσεις. Παρακολούθηση μείωσης χαρτοφυλακίου MEX. Προσαρμοσμένη διαδικασία προβλέψεων λόγω Covid.
Κίνδυνος Αγοράς / Ρευστότητας	<ul style="list-style-type: none"> Όρια πίστωσης (αντισυμβαλλόμενος & χώρα), Όρια κινδύνου αγοράς, Επίπεδα ορίων που σχετίζονται με τον κίνδυνο αγοράς. 	<ul style="list-style-type: none"> Συνεχής παρακολούθηση των εξελίξεων στην αγορά σχετικά με την έκθεση σε ομόλογα / ειδικά σε Κυπριακά κρατικά ομόλογα.
Άλλοι Κίνδυνοι	<ul style="list-style-type: none"> Χαρτοφυλάκιο ναυτιλιακών / κοινοπρακτικών δανείων, Πλάνο ανάκαμψης, Χαρτοφυλάκιο ακινήτων REMU, Απόδοση της Διεύθυνσης Αναδιάρθρωσης και Ανάκτησης Χρεών, Κίνδυνος ακινήτων, Πλαίσιο διακυβέρνησης δεδομένων. 	<ul style="list-style-type: none"> Παρακολούθηση της προόδου, της απόδοσης και της ποιότητας του χαρτοφυλακίου ναυτιλιακών και κοινοπρακτικών δανείων. Διατήρηση εποπτείας στη διαδικασία διακυβέρνησης δεδομένων. Παρακολούθηση της διάθεσης του χαρτοφυλακίου ακινήτων που έχει ανακτήσει η Τράπεζα.

5. Επιτροπές Διοικητικού Συμβουλίου (συνέχεια)

5.4 Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων (συνέχεια)

Θέματα που εξετάστηκαν και ενέργειες που λήφθηκαν από την ΕΔΚ κατά τη διάρκεια του 2021 (συνέχεια)

Ασφάλεια πληροφοριών	<ul style="list-style-type: none"> Αναφορές για την ασφάλεια πληροφοριών, Πλαίσιο αξιολόγησης κινδύνων για την ασφάλεια πληροφοριών, Όρια κινδύνου για καλύτερη διακυβέρνηση, Ωριμότητα ελέγχων ασφάλειας / σχετικό πρόγραμμα αποκατάστασης, Διαρροή δεδομένων και διακυβέρνηση απομακρυσμένης πρόσβασης, Διορισμός νέου Διευθυντή Ασφάλειας Πληροφοριών. 	<ul style="list-style-type: none"> Παρακολούθηση των επανασχεδιασμένων βασικών δεικτών κινδύνου για αποτελεσματικότερη μέτρηση σημαντικών πυλώνων ασφαλείας και βελτιστοποίηση των ορίων της Δήλωσης Ανοχής Κινδύνου. Άνοδος στο βαθμό ωριμότητας ελέγχου ασφάλειας πληροφοριών. Παρακολούθηση περιστατικών ασφάλειας πληροφοριών. Παρακολούθηση των κανονισμών για την ΤΠΕ και της προόδου της Τράπεζας. Έμφαση στην ενδυνάμωση της λειτουργίας Ασφάλειας Πληροφοριών για καλύτερη εκπλήρωση του ρόλου της και παροχή προστιθέμενης αξίας στην Τράπεζα.
Κανονιστική επικοινωνία	<ul style="list-style-type: none"> Έμφαση στην ποιότητα αναφορών στην ΕΚΤ, Παρακολούθηση των πορισμάτων της Διαδικασίας Εποπτικής Εξέτασης και Αξιολόγησης (SREP) και των επιτόπιων επιθεωρήσεων, Εξέταση της κανονιστικής αλληλογραφίας. 	<ul style="list-style-type: none"> Διατήρηση στενής παρακολούθησης ρυθμιστικών θεμάτων.
Εποπτεία θυγατρικών	<ul style="list-style-type: none"> Ετήσιες αναφορές των επιτροπών διαχείρισης κινδύνου των θυγατρικών Ασφαλιστικών εταιριών Eurolife και Γενικές Ασφάλειες Κύπρου. 	<ul style="list-style-type: none"> Εξετάστηκαν οι αναφορές και λήφθηκε απόφαση για περαιτέρω αλληλεπίδραση με τις δύο ασφαλιστικές εταιρίες.

Ο πρόεδρος της Επιτροπής έδινε αναφορά στο Διοικητικό Συμβούλιο μετά από κάθε συνεδρίαση για να διασφαλίζεται ότι όλοι οι διοικητικοί σύμβουλοι ήταν πλήρως ενήμεροι για τις εργασίες της Επιτροπής.

5.5 Επιτροπή Τεχνολογίας

Η Επιτροπή πραγματοποίησε 7 συνεδριάσεις κατά τη διάρκεια του 2021 στο επίπεδο της BOC PCL. Η πρόεδρος και τα μέλη της Επιτροπής καθώς και η συμμετοχή τους στις συνεδριάσεις παρουσιάζονται πιο κάτω.

Συμμετοχή μελών κατά τις συναντήσεις* Επιτροπής Τεχνολογίας το 2021:

Lyn Grobler (Πρόεδρος)	7/7
Ιωάννης Ζωγραφάκης	7/7
Πόλα Χατζησωτηρίου	6/7
Arne Berggren	7/7
Κωνσταντίνος Ιορδάνου	1/1

Σκοπός της Επιτροπής Τεχνολογίας είναι να συνδράμει το Διοικητικό Συμβούλιο στην εκπλήρωση των εποπτικών αρμοδιοτήτων του όσον αφορά τον συνολικό ρόλο της τεχνολογίας στην υλοποίηση της επιχειρηματικής στρατηγικής του Συγκροτήματος, που περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, σημαντικές τεχνολογικές επενδύσεις, την τεχνολογική στρατηγική, τις επιχειρησιακές επιδόσεις και τις τεχνολογικές τάσεις που μπορεί να επηρεάσουν το χαρτοφυλάκιο πελατών ή / και τις υποθέσεις του Συγκροτήματος γενικότερα.

5. Επιτροπές Διοικητικού Συμβουλίου (συνέχεια)

5.5 Επιτροπή Τεχνολογίας (συνέχεια)

Η Επιτροπή έχει εξουσιοδοτηθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο και είναι υπεύθυνη:

- Να εξετάζει και να εγκρίνει τον τεχνολογικό προγραμματισμό και τη στρατηγική του Συγκροτήματος στο πλαίσιο του γενικού πλαισίου στρατηγικής που ενέκρινε το Διοικητικό Συμβούλιο.
- Να εξετάζει και να εγκρίνει σημαντικές επενδύσεις και δαπάνες τεχνολογίας σύμφωνα με τα όρια που έχουν δοθεί στην Επιτροπή, υπό τον όρο τα όρια αυτά να μην εμπίπτουν στα όρια που επιφυλάσσονται για το Διοικητικό Συμβούλιο.
- Να παρακολουθεί και να αξιολογεί υφιστάμενες και μελλοντικές τάσεις στην τεχνολογία που μπορεί να επηρεάσουν τα στρατηγικά σχέδια του Συγκροτήματος, συμπεριλαμβανομένης της παρακολούθησης των γενικών τάσεων του τραπεζικού τομέα.
- Παρακολούθηση της απόδοσης των τεχνολογικών λειτουργιών του Συγκροτήματος, όπως, μεταξύ άλλων, παράδοση έργων, αρχιτεκτονική τεχνολογίας τεχνικών λειτουργιών και αποτελεσματικότητα σημαντικών τεχνολογικών επενδύσεων.
- Παρακολούθηση της εφαρμογής των πολιτικών ασφάλειας πληροφοριών.

Παρά τα πιο πάνω, η αρμοδιότητα για την επίβλεψη των κινδύνων που συνδέονται με την τεχνολογία, συμπεριλαμβανομένης της εκτίμησης κινδύνων και της διαχείρισης κινδύνου, παραμένει με την ΕΔΚ.

Η Επιτροπή παρακολουθεί την πρόοδο του ψηφιακού μετασχηματισμού της Τράπεζας ενώ εξέτασε Βασικούς Δείκτες Απόδοσης που επικεντρώθηκαν στη μέτρηση της αύξησης της χρήσης ψηφιακών καναλιών. Η ψηφιακή αφοσίωση διαμορφώθηκε στο 77,7% προς το τέλος του έτους σε σύγκριση με 73,9% το προηγούμενο έτος. Επίσης η Επιτροπή παρακολούθησε τα έργα που εκτελούνται στη λειτουργία Πληροφορικής για να διασφαλιστεί ότι παρέμειναν εντός λογικών προθεσμιών. Η εφαρμογή ψηφιακού ανοίγματος πελατών ξεκίνησε με επιτυχία. Επίσης, η Επιτροπή εξέτασε και παρακολούθησε σε εξαμηνιαία βάση τον ψηφιακό μετασχηματισμό των ασφαλιστικών θυγατρικών. Το 2021 αναφέρθηκαν 11 περιστατικά μη διαθεσιμότητας συστημάτων από τα οποία τα 8 θεωρήθηκαν σοβαρά. Η βασική αιτία εντοπίστηκε σε όλες τις περιπτώσεις και ελήφθησαν μέτρα για αποφυγή επανάληψης.

Η Επιτροπή εξέτασε την Ετήσια Έκθεση Ασφάλειας Πληροφοριών και ενημερώθηκε για τις βασικές προκλήσεις και την πρόοδο που σημειώθηκε στο λειτουργικό μοντέλο Ασφάλειας Πληροφοριών. Πραγματοποιήθηκε κοινή συνεδρίαση των Επιτροπών Ελέγχου και Διαχείρισης Κινδύνων για να εξεταστούν τα ευρήματα και οι συστάσεις ελέγχου σχετικά με τη διαχείριση κινδύνων ορισμένων μεγάλων έργων.

Η πρόεδρος της Επιτροπής έδινε αναφορά στο Διοικητικό Συμβούλιο μετά από κάθε συνεδρίαση για να διασφαλιστεί ότι όλοι οι διοικητικοί σύμβουλοι ήταν πλήρως ενήμεροι για τις δραστηριότητες της Επιτροπής.

5.6 Επιτροπή Δεοντολογίας

Η Επιτροπή πραγματοποίησε 6 συνεδριάσεις κατά το 2021 στο επίπεδο της BOC PCL. Ο πρόεδρος και τα μέλη της Επιτροπής καθώς και η συμμετοχή τους στις συνεδριάσεις παρουσιάζονται πιο κάτω.

Συμμετοχή μελών κατά τις συναντήσεις της Επιτροπής Δεοντολογίας το 2021:

Ιωάννης Ζωγραφάκης (Πρόεδρος)	6/6
Μαρία Φιλίππου	5/6
Michael Heger	5/6
Maksim Goldman	6/6

Ο ρόλος της Επιτροπής είναι:

- Να υποστηρίζει το Διοικητικό Συμβούλιο στην προώθηση του συλλογικού του οράματος για αξίες, συμπεριφορές και κουλτούρα.
- Να εποπτεύει τις προσπάθειες της διεύθυνσης να προωθήσει μια κουλτούρα δεοντολογίας και την κατάλληλη συμπεριφορά εντός του Συγκροτήματος.
- Να εποπτεύει τον τρόπο με τον οποίο το Συγκρότημα ασκεί τις δραστηριότητές του, εστιάζοντας στην ανάπτυξη μιας πελατοκεντρικής κουλτούρας με γνώμονα την κερδοφορία σε όλες τις δραστηριότητές του,
- Να εποπτεύει τη συμπεριφορά του Συγκροτήματος σε σχέση με τις εταιρικές και κοινωνικές του υποχρεώσεις, συμπεριλαμβανομένου του καθορισμού κατεύθυνσης και πολιτικών ως προς την προσέγγιση του Συγκροτήματος σε θέματα πελατών και κανονισμών, και
- Να επιβλέπει το πλαίσιο για την εφαρμογή θεμάτων ΠΚΔ σε όλες τις λειτουργίες της Τράπεζας και να συμβουλεύει / συντονίζει ανάλογα με την ΕΔΕΔ και την Επιτροπή Βιωσιμότητας.

5. Επιτροπές Διοικητικού Συμβουλίου (συνέχεια)

5.6 Επιτροπή Δεοντολογίας (συνέχεια)

Η Επιτροπή επικεντρώνεται στην παροχή εποπτείας βασικών θεμάτων δεοντολογίας και της λειτουργίας της Πειθαρχικής Επιτροπής, στη λήψη αποφάσεων σχετικά με θέματα συμπεριφοράς και κινδύνου φήμης και στη διαχείριση θεμάτων Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης με σκοπό την οικοδόμηση και διατήρηση της ορθής πελατοκεντρικής κουλτούρας κινδύνου, ελέγχου και οικονομικής ευημερίας.

Η Επιτροπή παρακολούθησε την πρόοδο του έργου «Ηθος» – το οποίο αναμένεται να ευθυγραμμίσει την οργανωτική κουλτούρα με τους στρατηγικούς στόχους της Εταιρίας. Υπό την καθοδήγηση της Επιτροπής δημιουργήθηκαν ροές εργασίας για τον επανασχεδιασμό των αξιολογήσεων απόδοσης, τον εμπλουτισμό πολιτικών και διαδικασιών, τη δημιουργία ενός πίνακα ελέγχου κουλτούρας κινδύνου και την ενίσχυση της κουλτούρας κινδύνου και ελέγχου σε ολόκληρο το Συγκρότημα.

Η επικοινωνία με το προσωπικό είναι συνεχής και περιλαμβάνει μηνύματα, ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, σύντομα βίντεο κλιπ με το σύνθημα «Εγώ είμαι η Τράπεζα» δίνοντας έμφαση στις αναμενόμενες συμπεριφορές και τις παγίδες τις οποίες το προσωπικό πρέπει να αποφεύγει. Έχουν επινοηθεί δείκτες δεδομένων για τη μέτρηση της κουλτούρας κινδύνου του Συγκροτήματος. Επίσης ενημερώθηκε και εγκρίθηκε ο Πειθαρχικός Κώδικας.

Η Επιτροπή ενέκρινε τους όρους εντολής της Επιτροπής Βιωσιμότητας που θα εφαρμόσει τη στρατηγική ΠΚΔ του Συγκροτήματος. Αυτή η μετάθεση στρατηγικής θα προσφέρει διαφάνεια σε όλες τις πτυχές των εργασιών της Εταιρίας, συμπεριλαμβανομένων των προπαθειών της για θετικό αντίκτυπο στην κοινωνία και το περιβάλλον, μέσω της Ετήσιας Έκθεσης Βιώσιμης Ανάπτυξης. Η ηγετική θέση του Συγκροτήματος θα πρέπει να χρησιμοποιηθεί για την προώθηση της ατζέντας ESG της κυβέρνησης και της οικονομίας γενικότερα, μέσω πρωτοβουλιών και προτάσεων προς την κυβέρνηση για τη βελτίωση της Πράσινης Συμφωνίας της.

Η Επιτροπή παρακολουθεί τη συμμόρφωση με τον Κώδικα Συμπεριφοράς και εξετάζει τα πειθαρχικά μέτρα και ελέγχους του Συγκροτήματος, όπως παρουσιάζονται από τη Διεύθυνση Ανθρώπινου Δυναμικού σε ετήσια βάση.

Ο πρόεδρος της Επιτροπής έδινε αναφορά στο Διοικητικό Συμβούλιο μετά από κάθε συνεδρίαση για να διασφαλιστεί ότι όλοι οι διοικητικοί σύμβουλοι ήταν πλήρως ενήμεροι για τις δραστηριότητες της Επιτροπής.

6. Έκθεση Πολιτικής Αμοιβών

Η Έκθεση Πολιτικής Αμοιβών ετοιμάστηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο μετά από εισήγηση της ΕΑΔΑ, σύμφωνα με το Παράρτημα 1 του Κώδικα ΧΑΚ και τον Κώδικα ΗΒ. Παρουσιάζεται στην Ετήσια Οικονομική Έκθεση του Συγκροτήματος για το έτος 2021, μετά την Έκθεση Εταιρικής Διακυβέρνησης. Πληροφορίες σχετικά με την αμοιβή των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου για το έτος 2021 παρουσιάζονται στη Σημείωση 50 των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων του Συγκροτήματος, καθώς και στην ίδια την Έκθεση Πολιτικής Αμοιβών.

7. Σχέσεις με τους Μετόχους

Προτεραιότητα του Συγκροτήματος είναι η επικοινωνία με τους μετόχους. Οι αρμοδιότητες του Προέδρου περιλαμβάνουν την εξασφάλιση αποτελεσματικής επικοινωνίας με τους μετόχους και τη διασφάλιση ότι οι διοικητικοί σύμβουλοι κατανοούν τις απόψεις των μεγάλων επενδυτών. Το Τμήμα Σχέσεων Επενδυτών έχει πρωταρχική ευθύνη για τη διαχείριση και ανάπτυξη της εξωτερικής σχέσης του Συγκροτήματος με υφιστάμενους και πιθανούς θεσμικούς επενδυτές και αναλυτές. Ο Πρόεδρος, ο Ανώτερος Ανεξάρτητος Διοικητικός Σύμβουλος, ο Διευθύνων Σύμβουλος, η Εκτελεστική Διευθύντρια Διεύθυνσης Οικονομικής Διαχείρισης & Δραστηριοτήτων Απομόχλευσης και η Διευθύντρια του Τμήματος Σχέσεων Επενδυτών επικοινωνούν εκτενώς με τους υφιστάμενους μετόχους και τους πιθανούς νέους επενδυτές κατά τη διάρκεια ατομικών ή ομαδικών συναντήσεων και σε roadshows και επενδυτικά συνέδρια. Όλες οι συναντήσεις με τους μετόχους διεξάγονται με τέτοιο τρόπο ώστε να διασφαλίζεται ότι δεν κοινοποιούνται πληροφορίες που τυχόν επηρεάζουν τη χρηματιστηριακή τιμή της μετοχής.

Η κα Αννίτα Παύλου, Διευθύντρια του Τμήματος Σχέσεων Επενδυτών, είναι Υπεύθυνη Σχέσεων Επενδυτών, αρμόδια για την επικοινωνία μεταξύ των μετόχων και του Συγκροτήματος από τις 30 Αυγούστου 2016. Πληροφορίες που αφορούν το Συγκρότημα παρέχονται στους μετόχους και πιθανούς επενδυτές καθώς και σε χρηματιστές και αναλυτές με άμεσο και αμερόληπτο τρόπο και χωρίς κόστος.

7. Σχέσεις με τους Μετόχους (συνέχεια)

Το Συγκρότημα παρέχει στους μετόχους και στους πιθανούς επενδυτές πρόσφατη και κατάλληλη οικονομική πληροφόρηση, συμπεριλαμβανομένων της ετήσιας και ενδιάμεσης οικονομικής έκθεσης και αποτελεσμάτων, ανακοινώσεων και παρουσιάσεων μέσω της ιστοσελίδας του (www.bankofcyprus.com.cy/home-gr/). Η ενότητα του Τμήματος Σχέσεων Επενδυτών στην ιστοσελίδα του Συγκροτήματος ενημερώνεται με όλες τις ανακοινώσεις στο Χρηματιστήριο του Λονδίνου και στο ΧΑΚ μόλις αυτές δημοσιοποιούνται. Επίσης περιλαμβάνει στοιχεία επικοινωνίας με το Τμήμα Σχέσεων Επενδυτών.

Οι διοικητικοί σύμβουλοι λαμβάνουν από τη διεύθυνση ενημέρωση σχετική με σχέσεις επενδυτών σε όλες τις προγραμματισμένες συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου. Τέτοια ενημέρωση περιλαμβάνει συνήθως αναφορές για την αγορά, για την τιμή της μετοχής και ανάλυση της αξίας της, ενημερώσεις σχετικά με εκθέσεις αναλυτών και ανάλυση μητρώου μετόχων.

Μία από τις ευθύνες του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου είναι να βεβαιώνεται ότι οι απόψεις, τα θέματα και οι ανησυχίες των μετόχων επικοινωνούνται αποτελεσματικά στο Διοικητικό Συμβούλιο και να βεβαιώνεται ότι οι διοικητικοί σύμβουλοι κατανοούν τις απόψεις των κύριων μετόχων. Το Διοικητικό Συμβούλιο μελέτησε τις απόψεις των κυριότερων μετόχων για τη στρατηγική και τις επιδόσεις της Εταιρίας και αξιολόγησε το επενδυτικό κλίμα ευρύτερα σε συνεργασία με τους εταιρικούς μεσίτες του Συγκροτήματος. Ο Ανώτερος Ανεξάρτητος Διοικητικός Σύμβουλος, κος Ιωάννης Ζωγραφάκης, είναι διαθέσιμος στους μετόχους σε περίπτωση που έχουν θέματα που δεν έχουν λυθεί διαμέσου των κανονικών καναλιών επικοινωνίας.

Όλοι οι μέτοχοι της Εταιρίας τυγχάνουν ίσης μεταχείρισης. Δεν υπάρχουν κάτοχοι αξιών στους οποίους παρέχονται ειδικά δικαιώματα ελέγχου. Οι μέτοχοι ενημερώνονται έγκαιρα και με ακρίβεια για όλες τις ουσιώδεις αλλαγές που αφορούν το Συγκρότημα, συμπεριλαμβανομένων των οικονομικών καταστάσεων, της απόδοσης, της ιδιοκτησίας και της διακυβέρνησης της Εταιρίας.

Σύμφωνα με τον Ιρλανδικό περί Εταιριών Νόμο 2014, ένας ή περισσότεροι μέτοχοι που κατέχουν τουλάχιστον 3% του εκδομένου κεφαλαίου της Εταιρίας, αντιπροσωπεύοντας τουλάχιστον 3% των συνολικών δικαιωμάτων ψήφου οι οποίοι έχουν δικαίωμα να ψηφίσουν στη Ετήσια Γενική Συνέλευση, έχουν το δικαίωμα: (α) να εγγράφουν θέματα προς συζήτηση στην ΕΓΣ υπό την προϋπόθεση ότι το θέμα συνοδεύεται από δηλώσεις που δικαιολογούν την συμπερίληψη του ή ένα σχέδιο ψηφίσματος για να εγκριθεί και (β) να καταθέτουν σχέδιο ψηφίσματος για ένα θέμα στην ημερίσια διάταξη της ΕΓΣ. Κάθε τέτοια αίτηση πρέπει να παραληφθεί από την Εταιρία το αργότερο 42 ημέρες πριν τη σχετική συνέλευση.

Οποιαδήποτε αλλαγή ή προσθήκη στο Καταστατικό της Εταιρίας είναι έγκυρη μόνο εάν εγκριθεί με ειδικό ψήφισμα σε συνέλευση των μετόχων.

Οι κύριοι μέτοχοι δεν έχουν διαφορετικά δικαιώματα ψήφου από εκείνα των άλλων μετόχων. Στις 31 Δεκεμβρίου 2021, η Bank of Cyprus Holdings Public Limited Company ενημερώθηκε για το ακόλουθο κοινοποιούμενο ενδιαφέρον στο μετοχικό της κεφάλαιο:

• Lamesa Holding S.A	9.27%
• CarVal	8.69%
• Caius Capital	7.96%*
• Senvest Management LLC	5.63%
• European Bank for Reconstruction and Development	5.02%
• Cyprus Popular Bank Public Co Ltd	4.81%
• Eaton Vance Management	3.69%

*Χρηματοοικονομικά μέσα με παρόμοια οικονομική επίδραση σύμφωνα με τον Κανονισμό 17 (1) (β) του Κανονισμού Διαφάνειας 2007 (Οδηγία 2004/1109 / ΕΚ) της Ιρλανδίας όπως τροποποιήθηκε.

Σύμφωνα με το Ιδρυτικό Έγγραφο της Εταιρίας, στην ΕΓΣ της Εταιρίας το 2021:

- Οι Διοικητικοί Σύμβουλοι εξουσιοδοτήθηκαν να παραχωρήσουν μέχρι και 147,245,978 συνήθεις μετοχές αξίας €0.10 έκαστη και επιπλέον 147,245,978 συνήθεις μετοχές αξίας €0.10 έκαστη στην περίπτωση έκδοσης μετοχών χωρίς εφαρμογή των προτιμησιακών δικαιωμάτων σε κατόχους συνήθων μετοχών (όπως καθορίζεται στην πρόσκληση της συνέλευσης).

7. Σχέσεις με τους Μετόχους (συνέχεια)

- Οι Διοικητικοί Σύμβουλοι εξουσιοδοτήθηκαν να εκδώσουν και να κατανέμουν αυτές τις μετοχές ως αν οι πρόνοιες του δικαιώματος προτιμήσεων, σύμφωνα με το άρθρο 1022 του περί Εταιριών Νόμου του 2014, δεν ισχύουν, νοουμένου ότι η εξουσιοδότηση αυτή περιορίζεται στην έκδοση και την παραχώρηση:
 - (i) σε περίπτωση έκδοσης μετοχών χωρίς εφαρμογή των προτιμησιακών δικαιωμάτων σε κατόχους συνήθων μετοχών στο συνολικό αριθμό συνήθων μετοχών αξίας €0.10 έκαστης που δύναται να εκδοθούν δυνάμει τέτοιας Έκδοσης Δικαιωμάτων Προτίμησης Αγοράς Μετοχών (όπως καθορίζεται στην πρόσκληση της συνέλευσης) και (ii) 22,309,997 συνήθων μετοχών €0.10 έκαστη και
 - 22,309,997 συνήθων μετοχών €0.10 έκαστη.
- Οι Διοικητικοί Σύμβουλοι εξουσιοδοτήθηκαν επίσης να εκδώσουν, παραχωρήσουν, χορηγήσουν δικαιώματα προαίρεσης ή άλλως πως διαθέσουν επιπρόσθετο πρωτοβάθμιο κεφάλαιο μετατρέψιμο σε μετοχές ((Additional Tier 1 Contingent Equity Conversion Notes) (AT1 ECNs)) που αυτόματα θα μετατρέπεται ή ανταλλάσσεται με συνήθεις μετοχές, νοουμένου ότι αυτό περιορίζεται στην έκδοση, παραχώρηση, χορήγηση δικαιωμάτων προαίρεσης ή άλλη διάθεση συνήθων μετοχών συνολικού ονομαστικού ποσού €6,662,999 και AT1 ECNs μετατρέψιμων ή ανταλλάξιμων με συνήθεις μετοχές μέχρι τέτοιο μέγιστο συνολικό ονομαστικό ποσό και οι πρόνοιες του δικαιώματος προτιμήσεων, σύμφωνα με το άρθρο 1022 του περί Εταιριών Νόμου του 2014, αναφορικά με αυτή την εξουσιοδότηση δεν ισχύουν.
- Οι Διοικητικοί Σύμβουλοι εξουσιοδοτήθηκαν επίσης να μπορούν να αγοράσουν μέχρι και 44,619,993 συνήθεις μετοχές της Εταιρίας. Οι αγορές αυτές θα μπορούν να πραγματοποιηθούν μόνο σε επίπεδα τιμών τα οποία οι Διοικητικοί Σύμβουλοι θεωρούν ότι εξυπηρετούν γενικά τα συμφέροντα των μετόχων, έχοντας λάβει υπόψη τη συνολική οικονομική θέση της Εταιρίας. Επιπρόσθετα, η ελάχιστη τιμή που μπορεί να καταβληθεί για τις μετοχές αυτές δεν θα είναι μικρότερη από την ονομαστική αξία των μετοχών και η μέγιστη τιμή θα είναι το μεγαλύτερο από το 105% της μέσης αγοραίας τιμής των εν λόγω μετοχών και το ποσό το οποίο προβλέπεται από το Άρθρο 5(1) του Κανονισμού για την Κατάχρηση της Αγοράς της ΕΕ (Προγράμματα Επαναγοράς και Πράξεις Σταθεροποίησης).

Η εξουσιοδότηση αυτή που παρέχεται με το κάθε ένα από τα πιο πάνω ψηφίσματα λήγει είτε με την ολοκλήρωση των εργασιών της ΕΓΣ που θα γίνει εντός του 2022 είτε στις 24 Αυγούστου 2022, όποιο συμβεί νωρίτερα.

Η ΕΓΣ πραγματοποιήθηκε στις 25 Μαΐου 2021 στα κεντρικά γραφεία της Τράπεζας με τους μετόχους να έχουν τη δυνατότητα να παρακολουθήσουν τη συνάντηση με ηλεκτρονικά μέσα και να έχουν τη δυνατότητα ψήφου είτε υποβάλλοντας ένα έντυπο πληρεξουσίου πριν από τη συνεδρίαση ή χρησιμοποιώντας τη δυνατότητα ηλεκτρονικής ψηφοφορίας. Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου (ο οποίος είναι επίσης πρόεδρος της ΕΔΕΔ) και οι πρόεδροι της ΕΕ, της ΕΔΚ και της ΕΑΔΑ ήταν παρόντες για να ακούσουν τις απόψεις των μετόχων και να απαντήσουν σε ερωτήσεις. Όπως είναι η πρακτική, όλα τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου παρακολούθησαν την ΕΓΣ. Στην ΕΓΣ του 2020, ξεχωριστά ψηφίσματα προτάθηκαν για κάθε ουσιαστικά ξεχωριστό θέμα και η ψηφοφορία διεξήχθη με δημοσκόπηση. Για τη διευκόλυνση της συμμετοχής των μετόχων, διατίθετο ηλεκτρονική ψήφος μέσω πληρεξουσίου. Οι ψήφοι λαμβάνονται με δημοσκόπηση για συμπερίληψη όλων των ψήφων.

Τα αποτελέσματα της κάθε ΕΓΣ της Εταιρίας καθώς και λεπτομέρειες των ψήφων υπέρ και κατά κάθε ψηφίσματος είναι αναρτημένα στην ιστοσελίδα του Συγκροτήματος www.bankofcyprus.com και κυκλοφορούν στο Χρηματιστήριο του Λονδίνου και στο ΧΑΚ.

Υπήρξε ένα ψήφισμα με αρνητικές ψήφους άνω του 20%. Ωστόσο, δεδομένου ότι οι ιδιαίτερες απόψεις των μετόχων επί του θέματος ήταν γνωστές και είχαν προηγουμένως ανακοινωθεί συγκεκριμένες ενέργειες, δεν υπήρξε αντίστοιχη ανακοίνωση μετά την ανακοίνωση των αποτελεσμάτων της ψηφοφορίας.

Το Διοικητικό Συμβούλιο εκτιμά την ΕΓΣ ως μια σημαντική ευκαιρία για να συναντήσει τους μετόχους. Η Ετήσια Γενική Συνέλευση της Εταιρίας το 2021 πρόκειται να πραγματοποιηθεί στις 20 Μαΐου 2022. Το σύνολο του Διοικητικού Συμβουλίου αναμένεται να παραμείνει και θα είναι διαθέσιμο για να απαντήσει στις ερωτήσεις των μετόχων.

Έκθεση Πολιτικής Αμοιβών Διοικητικού Συμβουλίου για το έτος 2021

1. Εισαγωγή

Σύμφωνα με τις πρόνοιες του Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης (ο «Κώδικας») που εκδόθηκε από το Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου («ΧΑΚ»)) (5^η (Τροποποιημένη) Έκδοση Ιανουάριος 2019) και ειδικότερα με το Παράρτημα 1 του Κώδικα, η Επιτροπή Ανθρώπινου Δυναμικού και Αμοιβών (η «Επιτροπή») ετοιμάζει την Ετήσια Έκθεση Πολιτικής Αμοιβών του Διοικητικού Συμβουλίου η οποία εγκρίνεται από το Διοικητικό Συμβούλιο και υποβάλλεται στην Ετήσια Γενική Συνέλευση («ΕΓΣ») των μετόχων ως μέρος ης Ετήσιας Έκθεσης του Συγκροτήματος. Η Έκθεση Πολιτικής Αμοιβών του Διοικητικού Συμβουλίου για το 2021 εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο στις 29 Μαρτίου 2022.

Η επιδίωξη του Συγκροτήματος να προσελκύει, να αναπτύσσει, να παρακινεί και να διατηρεί υψηλής αξίας επαγγελματίες θεωρείται θεμελιώδης για την επίτευξη των στόχων και των επιδιώξεων του Συγκροτήματος. Παράλληλα διασφαλίζει ότι τα σωστά άτομα κατέχουν τους σωστούς ρόλους ενώ ταυτόχρονα διαχειρίζεται τη στρατηγική και τις πολιτικές αμοιβών του Συγκροτήματος ώστε να είναι ευθυγραμμισμένη με τα συμφέροντα των μετόχων του.

2. Επιτροπή Ανθρώπινου Δυναμικού και Αμοιβών

Ο κύριος ρόλος της Επιτροπής Ανθρώπινου Δυναμικού και Αμοιβών («ΕΑΔΑ») είναι να διασφαλίζει ότι τα μέλη του προσωπικού συμβάλλουν στη βιώσιμη ανάπτυξη, προλαμβάνοντας τις προκλήσεις και εντοπίζοντας τις ευκαιρίες.

Το Συγκρότημα στοχεύει στη συνεχή αναθεώρηση των πολιτικών και πρακτικών του για τις αμοιβές και όπου χρειάζεται τις τροποποιεί, με στόχο να βεβαιώνεται ότι είναι συνεπείς και προωθούν τη συνετή και αποτελεσματική διαχείριση των κινδύνων.

Κάθε χρόνο, η Επιτροπή προτείνει στο Διοικητικό Συμβούλιο, την Ετήσια Έκθεση Πολιτικής Αμοιβών που αποτελεί μέρος της Ετήσιας Έκθεσης του Συγκροτήματος, η οποία υποβάλλεται στην ΕΓΣ των μετόχων. Η Επιτροπή επίσης εξετάζει τις πληροφορίες που γνωστοποιούνται στη σημείωση αναφορικά με τις Ετήσιες Αμοιβές των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου (Σημείωση 50) των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων του Συγκροτήματος καθώς και την ίδια την Έκθεση Πολιτικής Αμοιβών.

Η σύνθεση της Επιτροπής περιγράφεται στην ενότητα 5.2 της Ετήσιας Έκθεσης Εταιρικής Διακυβέρνησης στη σελίδα 353.

2.1 Όροι Εντολής της Επιτροπής Ανθρώπινου Δυναμικού και Αμοιβών

Ο ρόλος της Επιτροπής περιγράφεται λεπτομερώς στην παράγραφο 5.2. της Ετήσιας Έκθεσης Εταιρικής Διακυβέρνησης στη σελίδα 353. Όσον αφορά τις αμοιβές, η ΕΑΔΑ αναλαμβάνει τα εξής:

- Να προτείνει επαρκή αμοιβή που κρίνεται απαραίτητη για την προσέλκυση και διατήρηση επαγγελματιών υψηλής προστιθέμενης αξίας.
- Να εξετάσει τις ρυθμίσεις αμοιβών των εκτελεστικών διευθυντών του Συγκροτήματος, της ανώτατης διεύθυνσης και την Πολιτική Αμοιβών του Συγκροτήματος, λαμβάνοντας υπόψη τις κατευθυντήριες γραμμές της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών («ΕΑΤ») για τις πολιτικές και τις πρακτικές αμοιβών, την Οδηγία Διακυβέρνησης της ΚΤΚ, τον Κώδικα ΧΑΚ και τον Κώδικα ΗΒ.
- Να εξετάζει την εφαρμογή και την αποτελεσματικότητα της Πολιτικής Αμοιβών και να διασφαλίσει ότι αυτή συμμορφώνεται με το Πλαίσιο Αμοιβών της Οδηγίας Διακυβέρνησης της ΚΤΚ.

Η Επιτροπή διασφαλίζει ότι οι λειτουργίες εσωτερικού ελέγχου μετέχουν στο σχεδιασμό, αναθεώρηση και εφαρμογή της Πολιτικής Αμοιβών και ότι τα μέλη του προσωπικού που μετέχουν στο σχεδιασμό, αναθεώρηση και εφαρμογή της Πολιτικής Αμοιβών και συναφών πρακτικών έχουν τη σχετική πραγματογνωμοσύνη και είναι ικανά να διαμορφώσουν ανεξάρτητη άποψη για τη καταλληλότητα της Πολιτικής Αμοιβών και συναφών πρακτικών, συμπεριλαμβανομένης και της καταλληλότητας τους για σκοπούς διαχείρισης κινδύνων.

Στόχος του Συγκροτήματος είναι η ευθυγράμμιση της Πολιτικής Αμοιβών και των πρακτικών ανθρώπινου δυναμικού με τους μακροπρόθεσμους στόχους, την ανοχή κινδύνου, το κεφάλαιο, τη διαθεσιμότητα ρευστότητας και τα συμφέροντα των μετόχων, ούτως ώστε να διασφαλίζεται ότι η πολιτική αυτή προωθεί και συνάδει με τη συνετή και αποτελεσματική διαχείριση των κινδύνων, χωρίς να ενθαρρύνει την ανάληψη υπερβολικά υψηλών κινδύνων.

Έκθεση Πολιτικής Αμοιβών Διοικητικού Συμβουλίου για το έτος 2021 (συνέχεια)

2. Επιτροπή Ανθρώπινου Δυναμικού και Αμοιβών (συνέχεια)

2.1 Όροι Εντολής της Επιτροπής Ανθρώπινου Δυναμικού και Αμοιβών (συνέχεια)

Στη διαμόρφωση της Πολιτικής Αμοιβών που εφαρμόζει το Συγκρότημα λαμβάνει υπόψη τις πρόνοιες που περιλαμβάνονται στον Κώδικα ΧΑΚ, την Οδηγία Διακυβέρνησης της ΚΤΚ η οποία τέθηκε σε ισχύ τον Οκτώβριο 2021 και ενσωμάτωσε τις απαιτήσεις για τις Πολιτικές Αμοιβών που περιλαμβάνονται στην Ευρωπαϊκή Οδηγία για τις Κεφαλαιακές Απαιτήσεις (CRD IV), τις κατευθυντήριες γραμμές για τις συνετές πολιτικές αμοιβών της ΕΑΤ που εκδόθηκαν το Ιούλιο 2021, άλλες κανονιστικές διατάξεις καθώς και υφιστάμενους κανονιστικούς περιορισμούς σχετικούς με τον τραπεζικό τομέα και το Συγκρότημα συγκεκριμένα.

Η Επιτροπή επιθεωρεί και εγκρίνει το περιεχόμενο οποιωνδήποτε ψηφισμάτων που υποβάλλονται για έγκριση στην ΕΓΣ των μετόχων, τα οποία ετοιμάζονται από τη Γραμματέα της Εταιρίας σε συνεργασία με τους νομικούς συμβούλους του Συγκροτήματος σύμφωνα με το Παράρτημα 3 του Κώδικα και που αφορούν πιθανά σχέδια για αμοιβή των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου με τη μορφή μετοχών, δικαιωμάτων αγοράς μετοχών ή δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών.

Ανώτατη διεύθυνση και άλλα βασικά στελέχη

Η Επιτροπή από κοινού με την Επιτροπή Διορισμών και Εταιρικής Διακυβέρνησης («ΕΔΕΔ») επιθεωρεί και εγκρίνει πακέτα αμοιβών για τους εκτελεστικούς συμβούλους, τους ανώτερους διευθυντές, τους επικεφαλής των λειτουργιών εσωτερικού ελέγχου και άλλα στελέχη που αναφέρονται σε επιτροπές του Διοικητικού Συμβουλίου, συμπεριλαμβανομένων μισθού, συνταξιοδοτικής πολιτικής, δικαιωμάτων προαίρεσης και άλλες μορφές αμοιβών που εισηγείται ο Διευθύνων Σύμβουλος ή οι πρόεδροι των Επιτροπών Ελέγχου και Διαχείρισης Κινδύνου (στις περιπτώσεις των επικεφαλής των λειτουργιών εσωτερικού ελέγχου) σε συνεννόηση με τον Διευθύνοντα Σύμβουλο και τη Διεύθυνση Ανθρώπινου Δυναμικού.

Η Επιτροπή επιθεωρεί και εγκρίνει διορισμούς, μεταθέσεις και απολύσεις Διευθυντών Διευθύνσεων του Συγκροτήματος, ανώτερων διευθυντών και γενικών διευθυντών θυγατρικών εταιριών (εκτός των επικεφαλής των λειτουργιών εσωτερικού ελέγχου) που εισηγείται ο Διευθύνων Σύμβουλος και βεβαιώνεται ότι όλες οι συμβατικές υποχρεώσεις έναντι τους τηρούνται.

Ο πρόεδρος της Επιτροπής είναι διαθέσιμος στους μετόχους στην ΕΓΣ να απαντήσει σε οποιοδήποτε ερωτήσεις αναφορικά με την Πολιτική Αμοιβών του Συγκροτήματος. Η επικοινωνία με το εργατικό δυναμικό περιγράφεται στην ενότητα 5.2 της ετήσιας Έκθεσης για την Εταιρική Διακυβέρνηση.

3 Διακυβέρνηση Πολιτικής Αμοιβών Συγκροτήματος

3.1 Αρχές του Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης

Οι εταιρίες πρέπει να εφαρμόσουν επίσημη και διαφανή διαδικασία για την ανάπτυξη πολιτικής στο θέμα των αμοιβών των Εκτελεστικών Διοικητικών Συμβούλων και για τον καθορισμό των αμοιβών του κάθε διοικητικού συμβούλου ξεχωριστά.

Το ύψος των αμοιβών πρέπει να είναι επαρκές για να προσελκύει και να διατηρεί στην υπηρεσία της Εταιρίας τους διοικητικούς συμβούλους που ενισχύουν τη διοίκηση της Εταιρίας. Μέρος της αμοιβής των εκτελεστικών διοικητικών συμβούλων θα πρέπει να καθορίζεται με τέτοιο τρόπο, που να συνδέει τις αμοιβές με την απόδοση της Εταιρίας και την επίδοση του ατόμου. Η απόφαση, ή οποιαδήποτε άλλη αρχή εξουσιοδοτεί μεταβλητή αμοιβή, πρέπει να τη σχετίζει με την απόδοση.

Η Έκθεση Εταιρικής Διακυβέρνησης της Εταιρίας πρέπει να περιλαμβάνει δήλωση της Πολιτικής Αμοιβών και των συναφών κριτηρίων, ως επίσης και τα σύνολα των αμοιβών των εκτελεστικών και των μη-εκτελεστικών διοικητικών συμβούλων.

Έκθεση Πολιτικής Αμοιβών Διοικητικού Συμβουλίου για το έτος 2021 (συνέχεια)

3. Διακυβέρνηση Πολιτικής Αμοιβών Συγκροτήματος (συνέχεια)

3.1 Κατευθυντήριες γραμμές της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών

Στόχος των Κατευθυντήριων Γραμμών EAT είναι να εξασφαλίσουν ότι οι πολιτικές και οι πρακτικές αποδοχών ενός ιδρύματος είναι συνεπείς και προωθούν συνετή και αποτελεσματική διαχείριση κινδύνου. Το Συγκρότημα επιδιώκει να βεβαιώνεται ότι εφαρμόζει πολιτικές αμοιβών οι οποίες είναι σε συμμόρφωση με κανονιστικές κατευθυντήριες γραμμές, ενώ την ίδια ώρα λειτουργεί κάτω από νομικούς και κανονιστικούς περιορισμούς.

Σύμφωνα με τις Κατευθυντήριες Γραμμές EAT, για την ταυτοποίηση των υπαλλήλων των οποίων οι επαγγελματικές δραστηριότητες θεωρούνται ότι έχουν σημαντικό αντίκτυπο στο προφίλ κινδύνου του Συγκροτήματος, το Συγκρότημα διατηρεί κατάλογο αυτών των υπαλλήλων, οι οποίοι είναι γνωστοί ως Πρόσωπα που Αναλαμβάνουν Σημαντικό Κίνδυνο ο οποίος αναθεωρείται και εγκρίνεται ετησίως από το Διοικητικό Συμβούλιο.

4. Αμοιβές

4.1 Αμοιβές των μη-εκτελεστικών Διοικητικών Συμβούλων

Οι αμοιβές των μη-εκτελεστικών διοικητικών συμβούλων δεν συνδέονται με την κερδοφορία του Συγκροτήματος. Οι αμοιβές είναι ανάλογες με τις ευθύνες και τον χρόνο που διαθέτουν για τις συνεδριάσεις και τη λήψη αποφάσεων για τη διακυβέρνηση του Συγκροτήματος καθώς και για τη συμμετοχή τους σε επιτροπές του Διοικητικού Συμβουλίου και τυχόν συμμετοχές σε διοικητικά συμβούλια θυγατρικών εταιριών του Συγκροτήματος. Η Ετήσια Γενική Συνέλευση των μετόχων της 25ης Μαΐου 2021 ενέκρινε την αύξηση των ετήσιων αποδοχών του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου και των αποδοχών των μελών της ΕΔΕΔ. Οι αποδοχές των υπολοίπων μελών παρέμειναν στα ίδια επίπεδα αμοιβών με αυτά που εγκρίθηκαν από την Ετήσια Γενική Συνέλευση των μετόχων στις 26 Μαΐου 2020.

Η αμοιβή των μη-εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου καθορίζεται και εγκρίνεται από το Διοικητικό Συμβούλιο. Η Επιτροπή προτείνει τις πληρωτέες αμοιβές προς τον Πρόεδρο και την Αντιπρόεδρο, ενώ ο Πρόεδρος προβαίνει σε εισηγήσεις για την αμοιβή των μη εκτελεστικών συμβούλων στο Διοικητικό Συμβούλιο για έγκριση από την Ετήσια Γενική Συνέλευση, λαμβάνοντας υπόψη τους ακόλουθους παράγοντες:

- Το χρόνο που διατίθεται και την προσπάθεια που ασκείται από τους μη-εκτελεστικούς συμβούλους σε συνεδρίες και στη διαδικασία λήψης αποφάσεων του Συγκροτήματος,
- Το αναληφθέν επίπεδο κινδύνου,
- Τις αυξημένες απαιτήσεις συμμόρφωσης και αναφοράς,
- Την υποχρέωση μη σύνδεσης της αμοιβής των μη-εκτελεστικών συμβούλων με τη κερδοφορία του Συγκροτήματος,
- Την υποχρέωση μη συμμετοχής των μη-εκτελεστικών συμβούλων στα συνταξιοδοτικά σχέδια του Συγκροτήματος,
- Την υποχρέωση μη συμπερίληψης δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών ως αμοιβή για τους μη-εκτελεστικούς συμβούλους.

Ούτε ο Πρόεδρος ούτε οποιοσδήποτε διοικητικός σύμβουλος συμμετέχει σε αποφάσεις που σχετίζονται με τη δική του προσωπική αμοιβή.

Έκθεση Πολιτικής Αμοιβών Διοικητικού Συμβουλίου για το έτος 2021 (συνέχεια)

4 Αμοιβές (συνέχεια)

4.1 Αμοιβές των μη-εκτελεστικών Διοικητικών Συμβούλων (συνέχεια)

Οι αμοιβές των μη εκτελεστικών διοικητικών συμβούλων παρατίθενται πιο κάτω:

Θέση	Ετήσιες Αμοιβές (€000)
Πρόεδρος	180
Αντιπρόεδρος	80
Ανώτερος Ανεξάρτητος Διοικητικός Σύμβουλος	70
Μη-Εκτελεστικά Μέλη	45
Πρόεδροι	
Επιτροπής Ελέγχου	45
Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων	45
Επιτροπή Ανθρώπινου Δυναμικού και Αμοιβών	30
Επιτροπή Διορισμών και Εταιρικής Διακυβέρνησης	30
Επιτροπή Τεχνολογίας	30
Επιτροπή Δεοντολογίας	30
Μέλη	
Επιτροπής Ελέγχου	25
Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων	25
Επιτροπής Ανθρώπινου Δυναμικού και Αμοιβών,	20
Επιτροπής Τεχνολογίας	20
Επιτροπής Δεοντολογίας	20
Επιτροπής Διορισμών και Εταιρικής Διακυβέρνησης	20

Επιπλέον, το Συγκρότημα αποζημιώνει όλους τους διοικητικούς συμβούλους για έξοδα που πραγματοποιούν κατά την εξάσκηση των καθηκόντων τους.

Οι μη εκτελεστικοί διοικητικοί σύμβουλοι έχουν επιστολές διορισμού που μπορούν να ελεγχθούν κατά τις κανονικές εργάσιμες ώρες επικοινωνώντας με την Γραμματέα της Εταιρείας.

4.2 Αμοιβές και άλλα Ωφελήματα Εκτελεστικών Διοικητικών Συμβούλων

Η Επιτροπή θεωρεί και εγκρίνει τα πακέτα αμοιβής σε σχέση με την απόδοσή τους. Σύμφωνα με τον Κώδικα ΗΒ, εξετάζονται επίσης οι ακόλουθοι παράγοντες: σαφήνεια, απλότητα, κίνδυνος, προβλεψιμότητα, αναλογικότητα και τέλος ευθυγράμμιση με την κουλτούρα της Εταιρείας. Ο Διευθύνων Σύμβουλος εργοδοτείται από την Τράπεζα Κύπρου Δημόσια Εταιρία Λτδ (BOC PCL). Η Εκτελεστική Διευθύντρια Διεύθυνσης Οικονομικής Διαχείρισης & Δραστηριοτήτων Απομόχλευσης επίσης εργοδοτείται από τη BOC PCL.

Καθώς τα εκτελεστικά μέλη δεν λαμβάνουν καθόλου μεταβλητές αμοιβές, λόγω των περιορισμών που ισχύουν σήμερα, αυτό καθιστά την ετήσια αμοιβή τους πλήρως προβλέψιμη.

Έκθεση Πολιτικής Αμοιβών Διοικητικού Συμβουλίου για το έτος 2021 (συνέχεια)

4. Αμοιβές (συνέχεια)

4.2 Αμοιβές και άλλα Ωφελήματα Εκτελεστικών Διοικητικών Συμβούλων (συνέχεια)

Συμβόλαια Εργοδότησης

Οι αμοιβές (μισθοί και φιλοδωρήματα) των εκτελεστικών μελών καθορίζονται στα συμβόλαια εργοδότησης τους, τα οποία έχουν μέγιστη διάρκεια πέντε ετών, εκτός εάν το εκτελεστικό μέλος είναι διορισμένο μέλος της ανώτερης διευθυντικής ομάδας, οπότε οι όροι απασχόλησης είναι με βάση τις διατάξεις της ισχύουσας συλλογικής σύμβασης, με εξαίρεση τον Διευθύνοντα Σύμβουλο.

Το συμβόλαιο του Διευθύνοντα Συμβούλου είναι για περίοδο πέντε ετών με έναρξη την 1η Σεπτεμβρίου 2019.

Το Συγκρότημα προς το παρόν δεν παρέχει εγγυημένες μεταβλητές αμοιβές ή διακριτικές συντάξεις.

Συμφωνίες Τερματισμού Υπηρεσιών

Το συμβόλαιο του κ. Πανίκου Νικολάου, Διευθύνοντος Συμβούλου συμπεριλαμβάνει ρήτρα τερματισμού με προειδοποίηση έξι μηνών για το σκοπό αυτό είτε από το εκτελεστικό μέλος είτε από την BOC PCL, χωρίς αιτία ενώ η BOC PCL διατηρεί επίσης το δικαίωμα να πληρώσει στο εκτελεστικό μέλος μισθό έξι μηνών αντί της προειδοποίησης για άμεσο τερματισμό. Υπάρχει μια αρχική κλειστή περίοδος τριών ετών κατά τη διάρκεια της οποίας καμία τέτοια προειδοποίηση δεν μπορεί να επιδοθεί είτε από την BOC PCL ή από τον εκτελεστικό σύμβουλο, εκτός εάν υπάρχει αλλαγή του ελέγχου της BOC PCL, όπως αυτή ορίζεται στη συμφωνία παροχής υπηρεσιών, οπότε το εκτελεστικό μέλος μπορεί να δώσει προειδοποίηση και δικαιούται περαιτέρω αποζημίωση, όπως καθορίζεται στη συμφωνία παροχής υπηρεσιών.

Οι όροι εργοδότησης της κας Λειβαδιώτου, Εκτελεστικής Διευθύντριας Διεύθυνσης Οικονομικής Διαχείρισης & Δραστηριοτήτων Απομόχλευσης, βασίζεται κυρίως στις πρόνοιες της ισχύουσας συλλογικής σύμβασης, οι οποίες προβλέπουν ειδοποίηση ή αποζημίωση εκ μέρους της BOC PCL με βάση τα χρόνια υπηρεσίας και γραπτή προειδοποίηση τεσσάρων μηνών από την εκτελεστικό σύμβουλο σε περίπτωση εθελούσιας αποχώρησης.

Φιλοδώρημα

Δεν προτάθηκε φιλοδώρημα για τους εκτελεστικούς διοικητικούς συμβούλους από το Διοικητικό Συμβούλιο για το 2021.

Σχέδια Ωφελημάτων Αφυπηρέτησης

Ο Διευθύνων Σύμβουλος συμμετέχει σε πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών σε μεγάλο βαθμό στην ίδια βάση με τους λοιπούς υπαλλήλους. Η Εκτελεστική Διευθύντρια Διεύθυνσης Οικονομικής Διαχείρισης & Δραστηριοτήτων Απομόχλευσης συμμετέχει σε πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών στην ίδια βάση με τους λοιπούς υπαλλήλους. Τα κύρια χαρακτηριστικά των προγραμμάτων παροχής ωφελημάτων αφυπηρέτησης για το προσωπικό παρουσιάζονται στη Σημείωση 14 των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων του Συγκροτήματος για το έτος 2021.

Δικαιώματα Προαίρεσης Αγοράς Μετοχών

Κατά το 2021 δεν παραχωρήθηκαν οποιαδήποτε δικαιώματα προαίρεσης αγοράς μετοχών στους εκτελεστικούς διοικητικούς συμβούλους.

Άλλα ωφελήματα

Άλλα ωφελήματα που προσφέρονται στους εκτελεστικούς συμβούλους περιλαμβάνουν άλλα ωφελήματα που προσφέρονται στους εργαζομένους, συνεισφορές για ασφάλεια υγείας και ασφάλεια ζωής. Τα σχετικά έξοδα για την Εκτελεστική Διεύθυνση παρουσιάζονται στη Σημείωση 50 των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων του Συγκροτήματος για το έτος 2021.

Έκθεση Πολιτικής Αμοιβών Διοικητικού Συμβουλίου για το έτος 2021 (συνέχεια)

5. Παράθεση πληροφοριών σχετικά με τις Αμοιβές Διοικητικών Συμβούλων για το έτος 2021

	Αμοιβή για υπηρεσίες* €	Αμοιβή για συμμετοχή στο Διοικητικό Συμβούλιο και στις Επιτροπές του €	Συνολικές Αμοιβές για υπηρεσίες €	Αμοιβή και ωφελήματα από Εταιρίες του ιδίου Συγκροτήματος €	Αμοιβή σε μορφή κέρδους ή/και παραχώρηση bonus €	Εκτίμηση της αξίας ωφελημάτων τα οποία θεωρούνται ότι αποτελούν αμοιβή €	Σύνολο αμοιβών και ωφελημάτων €	Ετήσια Συνεισφορά σε ωφελήματα αφυπηρέτησης €
Εκτελεστικοί Σύμβουλοι								
Πανίκος Νικολάου	745.232		745.232			6.435	751.667	61,258
Ελίζα Λειβαδιώτου ¹	90.337	-	90.337	-	-	1,727	92,064	6.769
Μη-Εκτελεστικοί Σύμβουλοι								
Ευστράτιος-Γεώργιος Αράπογλου		215.220	215.220				215.220	
Lyn Grobler	-	154.350	154.350	-	-	-	154.350	-
Arne Berggren	-	113.190	113.190	-	-	-	113.190	-
Maksim Goldman	-	113.190	113.190	-	-	-	113.190	-
Πόλα Χατζησωτηρίου		118.335	118.335				118.335	
Michael Heger	-	113.190	113.190	-	-	-	113.190	-
Κωνσταντίνος Ιορδάνου ²		6.047	6.047				6.047	
Μαρία Φιλίππου	-	118.335	118.335	-	-	-	118.335	-
Νίκος Σοφιανός ²		99.669	99.669				99.669	
Ιωάννης Ζωγραφάκης	-	198.375	198.375	-	-	-	198.375	-
	835.569	1.249.901	2.085.470	-	-	8,162	2,093,632	68,027

* Συμπεριλαμβάνει εισφορές εργοδότη εκτός της εισφοράς σε συνταξιοδοτικές παροχές.

Σημειώσεις:

1. Διορίστηκε Διευθύνων Σύμβουλος στις 6 Οκτώβριου 2021
2. Διορίστηκε στις 29 Νοεμβρίου 2021
3. Διορίστηκε στις 26 Φεβρουαρίου 2021

Έκθεση Πολιτικής Αμοιβών Διοικητικού Συμβουλίου για το έτος 2021 (συνέχεια)

5.1 Αντιπαράθεση πληροφοριών σχετικά με τις Αμοιβές Διοικητικών Συμβούλων και Υπαλλήλων

Ο παρακάτω πίνακας παρέχει πληροφορίες σχετικά με την ετήσια μεταβολή των συνολικών αμοιβών των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου του Συγκροτήματος, σε σύγκριση με την απόδοση του Συγκροτήματος, καθώς και τη μέση μεταβολή των αποδοχών, βάσει πλήρους απασχόλησης, των εργαζομένων, μεταξύ 2020 και 2021.

Ετήσια Αλλαγή	Σημείωση	Ποσοστιαία αλλαγή το 2021	Ποσοστιαία αλλαγή το 2020
Αμοιβές Διοικητικών Συμβούλων-Εκτελεστικοί Σύμβουλοι			
Πανίκος Νικολάου, Διευθύνων Σύμβουλος	1	41%	74%
Χριστόδουλος Πατσαλίδης, Πρώτος Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος	2	δ/ε	-14%
Ελίζα Λειβαδιώτου, Εκτελεστική Διευθύντρια Οικονομικής Διεύθυνσης & Δραστηριοτήτων Απομόχλευσης	3	38%	14%
Αμοιβές Διοικητικών Συμβούλων-Μη-Εκτελεστικοί Σύμβουλοι			
Ευστράτιος-Γεώργιος Αράπογλου (Πρόεδρος)	4	40%	82%
Lyn Grobler	5	14%	48%
Arne Berggren		1%	-4%
Maksim Goldman	6	-3%	-5%
Πόλα Χατζησωτηρίου		8%	13%
Michael Heger		-3%	-4%
Κωνσταντίνος Ιορδάνου	7	δ/ε	δ/ε
Μαρία Φιλίππου		16%	54%
Νίκος Σοφιανός	8	δ/ε	δ/ε
Ιωάννης Ζωγραφάκης		-4%	30%
Anat Bar-Gera	9	δ/ε	-59%
Μέση αμοιβή βάσει πλήρους απασχόλησης των εργαζομένων			
Εργοδοτούμενοι Συγκροτήματος	10	3,7%	-13,4%
Απόδοση Συγκροτήματος			
Λειτουργικά κέρδη στην υποκείμενη βάση		2.2%	-10.0%
Κόστος προς έσοδα αναπροσαρμοσμένο για τον ειδικό φόρο επί των καταθέσεων και άλλα τέλη/εισφορές	11	0 p.p.	+1 p.p.

Σημειώσεις:

1. Διορίστηκε την 1 Σεπτεμβρίου 2019 (συμπεριλαμβανομένης της αμοιβής ως μέλος της Ανώτατης Διεύθυνσης)
2. Παραιτήθηκε στις 31 Οκτωβρίου 2020
3. Διορίστηκε στις 6 Οκτώβριου 2021 (συμπεριλαμβανομένης της αμοιβής ως μέλος της Ανώτατης Διεύθυνσης)
4. Εκλέγηκε Πρόεδρος στις 14 Μαΐου 2019
5. Εκλέγηκε ως Αντιπρόεδρος στις 26 Μαΐου 2020
6. Παραιτήθηκε από τη θέση Αντιπροέδρου στις 26 Μαΐου 2020
7. Διορίστηκε στις 29 Νοεμβρίου 2021
8. Διορίστηκε στις 26 Φεβρουαρίου 2021
9. Παραιτήθηκε στις 26 Μαΐου 2020
10. Δαπάνες εργαζομένων του Συγκροτήματος - σύμφωνα με τις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις (εκτός του Σχεδίου Εθελουσίας Αποχώρησης) (Σημείωση 14). Η μείωση του οικονομικού έτους 2020 σε σχέση με το 2019 οφειλόταν στη μείωση του αριθμού των εργαζομένων μετά από ένα ευρείας κλίμακας σχέδιο εθελουσίας αποχώρησης που εφαρμόστηκε το 2019.
11. Καθορίζεται ως το σύνολο λειτουργικών εξόδων σύμφωνα με την υποκείμενη βάση (εξαιρουμένων των μη επαναλαμβανόμενων στοιχείων, του Σχεδίου εθελουσίας αποχώρησης, του ειδικού φόρου επί των καταθέσεων και άλλα τέλη/εισφορές και προβλέψεις για επιδικίες, υπό διαιτησία διαφορές, κανονιστικά και άλλα θέματα) ως προς το συνολικό εισόδημα.

**Επιπρόσθετες Γνωστοποιήσεις Διαχείρισης
Κινδύνων και Κεφαλαίου** **2021**

Το Συγκρότημα εκτίθεται σε κινδύνους τους οποίους παρακολουθεί, διαχειρίζεται και μετριάξει με διάφορους μηχανισμούς ελέγχου. Πληροφορίες σε σχέση με τους κινδύνους και τη διαχείριση των κινδύνων από το Συγκρότημα αναφορικά με τον πιστωτικό κίνδυνο, τον κίνδυνο αγοράς, τον κίνδυνο ρευστότητας και χρηματοδότησης, τον ασφαλιστικό κίνδυνο, καθώς και τη διαχείριση κεφαλαίου αναφέρονται στις Σημειώσεις 45-49 στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις. Η παρούσα έκθεση περιλαμβάνει επιπρόσθετες γνωστοποιήσεις για τους κύριους και αναδυόμενους κινδύνους και για τη διαχείριση κεφαλαίου.

Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει την ευθύνη για τη θέσπιση ενός Πλαισίου Διαχείρισης Κινδύνων με περιεκτικότητα και συνοχή ούτως ώστε να διασφαλίζεται ο εντοπισμός, η αξιολόγηση, η παρακολούθηση και ο έλεγχος όλων των κινδύνων. Το πλαίσιο παρέχει την υποδομή, τις διαδικασίες και τα αναλυτικά στοιχεία που χρειάζονται για την υποστήριξη της αποτελεσματικής διαχείρισης κινδύνων. Διασφαλίζει επίσης τον εντοπισμό των σημαντικών κινδύνων, περιλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, των κινδύνων που απειλούν το μοντέλο λειτουργίας, τις μελλοντικές επιδόσεις, τη ρευστότητα και τη φερεγγυότητα του Συγκροτήματος. Αυτοί οι κίνδυνοι λαμβάνονται υπόψη για τον καθορισμό της συνολικής επιχειρησιακής στρατηγικής του Συγκροτήματος διασφαλίζοντας την ευθυγράμμιση της με τη διάθεση ανάληψης κινδύνου. Για τη θέσπιση της διάθεσης ανάληψης κινδύνου του, το Συγκρότημα διασφαλίζει ότι λαμβάνεται υπόψη η ανεκτικότητα του στον κίνδυνο ούτως ώστε να διατηρούνται πάντοτε ικανοποιητικά κεφαλαιακά επίπεδα. Για το σκοπό αυτό, η ενοποιημένη έκθεση κινδύνου και ο πίνακας δεικτών διάθεσης ανάληψης κινδύνου παρακολουθούνται και συζητούνται σε τακτική βάση από το Διοικητικό Συμβούλιο και την Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων του Διοικητικού Συμβουλίου ούτως ώστε να διασφαλίζεται ότι το προφίλ κινδύνου είναι εντός της εγκεκριμένης διάθεσης ανάληψης κινδύνου. Σε περίπτωση παραβίασης, το Πλαίσιο Διάθεσης Ανάληψης Κινδύνου παρέχει την αναγκαία διαδικασία κλιμάκωσης για την ανάλυση της σημαντικότητας και της φύσης της παραβίασης, τη γνωστοποίηση στις κατάλληλες αρχές, και τις αποφάσεις για τις αναγκαίες δράσεις αποκατάστασης για αντιμετώπιση του προβλήματος.

1. Πιστωτικός κίνδυνος

Ο πιστωτικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος που απορρέει από την πιθανή αδυναμία ενός ή περισσότερων πελατών να εκπληρώσουν τις πιστωτικές υποχρεώσεις τους έναντι του Συγκροτήματος. Περισσότερες πληροφορίες σε σχέση με τη διαχείριση του πιστωτικού κινδύνου από το Συγκρότημα παρατίθενται στη Σημείωση 45 των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων.

1. Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

Οι πιο κάτω πίνακες παρουσιάζουν την ανάλυση των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες με βάση τα πρότυπα αναφοράς της EAT.

31 Δεκεμβρίου 2021	Μεικτά δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες				Συσσωρευμένες απομειώσεις, συσσωρευμένες αρνητικές μεταβολές στην εύλογη αξία λόγω πιστωτικού κινδύνου και προβλέψεις			
	Μεικτά δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες του Συγκροτήματος ¹	Από τα οποία ΜΕΔ	Από τα οποία έτυχαν ρύθμισης		Συσσωρευμένες απομειώσεις, συσσωρευμένες αρνητικές μεταβολές στην εύλογη αξία λόγω πιστωτικού κινδύνου και προβλέψεις	Από τα οποία ΜΕΔ	Από τα οποία έτυχαν ρύθμισης	
			Συνολικά δάνεια με ρυθμιστικά μέτρα	Από τα οποία ΜΕΔ			Συνολικά δάνεια με ρυθμιστικά μέτρα	Από τα οποία ΜΕΔ
	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες								
Γενικές κυβερνήσεις	45,357	-	-	-	29	-	-	-
Άλλες χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις	127,889	4,771	12,759	4,487	3,393	1,909	1,948	1,658
Μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις	5,209,599	277,309	1,009,094	215,157	144,252	115,869	86,847	79,329
Από τις οποίες: Μικρομεσαίες επιχειρήσεις ²	4,052,571	123,558	734,362	71,269	83,757	60,892	39,263	32,499
Από τις οποίες: Εμπορικών ακινήτων ²	3,968,375	171,215	900,697	136,257	100,301	82,872	69,309	64,282
Μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις ανά κλάδο								
Κατασκευές	512,952	28,418			21,224			
Χονδρικό και λιανικό εμπόριο	964,891	40,457			28,586			
Ξενοδοχεία και εστίαση	1,137,443	4,323			3,351			
Ακίνητα	1,210,664	106,841			31,821			
Βιομηχανία	326,535	14,354			8,094			
Άλλοι κλάδοι	1,057,114	82,916			51,176			
Νοικοκυριά	4,755,100	434,040	430,007	238,066	153,865	136,902	70,667	64,589
Από τα οποία: Στεγαστικά δάνεια ²	3,734,448	369,147	372,141	208,387	112,711	105,764	56,145	52,219
Από τα οποία: Καταναλωτικά δάνεια ²	581,197	54,238	61,824	31,165	28,824	22,167	13,290	11,430
	10,137,945	716,120	1,451,860	457,710	301,539	254,680	159,462	145,576
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που κατέχονται προς πώληση	555,789	553,620	245,452	243,495	305,419	304,665	118,094	117,377
Σύνολο στον ισολογισμό	10,693,734	1,269,740	1,697,312	701,205	606,958	559,345	277,556	262,953

¹ Μη συμπεριλαμβανομένων δανείων και απαιτήσεων από κεντρικές τράπεζες και χρηματοπιστωτικά ιδρύματα.

² Οι αναλύσεις που παρουσιάζονται στις κατηγορίες 'μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις' και 'νοικοκυριά' δεν προστίθενται μεταξύ τους, γιατί συγκεκριμένοι πελάτες μπορεί να καταχωρούνται και στις δύο κατηγορίες.

1. Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

31 Δεκεμβρίου 2020	Μεικτά δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες				Συσσωρευμένες απομειώσεις, συσσωρευμένες αρνητικές μεταβολές στην εύλογη αξία λόγω πιστωτικού κινδύνου και προβλέψεις			
	Μεικτά δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες του Συγκροτήματος ³	Από τα οποία ΜΕΔ	Από τα οποία έτυχαν ρύθμισης		Συσσωρευμένες απομειώσεις, συσσωρευμένες αρνητικές μεταβολές στην εύλογη αξία λόγω πιστωτικού κινδύνου και προβλέψεις	Από τα οποία ΜΕΔ	Από τα οποία έτυχαν ρύθμισης	
			Συνολικά δάνεια με ρυθμιστικά μέτρα	Από τα οποία ΜΕΔ			Συνολικά δάνεια με ρυθμιστικά μέτρα	Από τα οποία ΜΕΔ
	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες								
Γενικές κυβερνήσεις	50,771	1	-	-	1,949	-	-	-
Άλλες χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις	115,668	10,494	17,303	4,568	7,232	5,545	2,604	1,907
Μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις	5,364,716	574,205	499,948	304,406	272,331	245,647	106,238	101,989
Από τις οποίες: Μικρομεσαίες επιχειρήσεις ⁴	3,797,095	387,568	327,344	193,938	230,595	210,511	91,092	87,496
Από τις οποίες: Εμπορικών ακινήτων ⁴	4,042,172	346,607	367,083	193,959	154,807	139,915	77,104	74,009
Μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις ανά κλάδο								
Κατασκευές	614,135	75,550			42,791			
Χονδρικό και λιανικό εμπόριο	997,904	134,135			80,885			
Ξενοδοχεία και εστίαση	1,123,380	19,836			12,766			
Ακίνητα	1,129,066	140,532			30,355			
Βιομηχανία	376,551	45,142			28,185			
Άλλοι κλάδοι	1,123,680	159,010			77,349			
Νοικοκυριά	5,160,342	1,055,706	821,614	544,408	523,938	495,784	231,313	221,722
Από τα οποία: Στεγαστικά δάνεια ⁴	4,059,939	882,336	690,514	465,939	396,275	382,063	185,648	178,570
Από τα οποία: Καταναλωτικά δάνεια ⁴	622,102	133,351	89,725	68,763	82,951	74,473	33,363	32,285
	10,691,497	1,640,406	1,338,865	853,382	805,450	746,976	340,155	325,618
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που κατέχονται προς πώληση	1,341,255	1,312,166	754,795	731,624	848,218	832,419	447,731	434,657
Σύνολο στον ισολογισμό	12,032,752	2,952,572	2,093,660	1,585,006	1,653,668	1,579,395	787,886	760,275

³ Μη συμπεριλαμβανομένων δανείων και απαιτήσεων από κεντρικές τράπεζες και χρηματοπιστωτικά ιδρύματα.

⁴ Οι αναλύσεις που παρουσιάζονται στις κατηγορίες 'μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις' και 'νοικοκυριά' δεν προστίθενται μεταξύ τους, γιατί συγκεκριμένοι πελάτες μπορεί να καταχωρούνται και στις δύο κατηγορίες.

2. Κίνδυνος ρευστότητας και χρηματοδότησης

Ο κίνδυνος ρευστότητας είναι ο κίνδυνος να μην διαθέτει το Συγκρότημα επαρκείς οικονομικούς πόρους για να αποπληρώσει πλήρως ή έγκαιρα τις υποχρεώσεις του.

Ο κίνδυνος χρηματοδότησης είναι ο κίνδυνος να μην διαθέτει το Συγκρότημα σταθερούς οικονομικούς πόρους σε επάρκεια ή η πρόσβαση σε διαθέσιμους οικονομικούς πόρους να μην είναι πάντοτε διαθέσιμη, και κατά συνέπεια το Συγκρότημα να μην μπορεί να τηρήσει τις κανονιστικές του υποχρεώσεις (π.χ. MREL).

Περισσότερες πληροφορίες σε σχέση με τη διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας και χρηματοδότησης από το Συγκρότημα παρατίθενται στη Σημείωση 47 των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων.

2.1 Επιβαρυσμένα και μη επιβαρυσμένα περιουσιακά στοιχεία

Τα επιβαρυσμένα περιουσιακά στοιχεία προκύπτουν από εκχωρημένες εξασφαλίσεις έναντι εγγυημένων χρηματοδοτήσεων και άλλων υποχρεώσεων που απαιτούν εξασφαλίσεις.

Ένα περιουσιακό στοιχείο κατηγοριοποιείται ως επιβαρυσμένο εάν έχει εκχωρηθεί ως εξασφάλιση έναντι εγγυημένων χρηματοδοτήσεων και άλλων υποχρεώσεων που απαιτούν εξασφαλίσεις και, ως εκ τούτου, δεν είναι πλέον διαθέσιμο στο Συγκρότημα για περαιτέρω απαιτήσεις εξασφάλισης ή ρευστότητας. Το σύνολο των επιβαρυσμένων περιουσιακών στοιχείων του Συγκροτήματος ανήλθε σε €4,489,424 χιλ. στις 31 Δεκεμβρίου 2021 (2020: €2,958,877 χιλ.).

Ένα περιουσιακό στοιχείο κατηγοριοποιείται ως μη επιβαρυσμένο εάν δεν έχει εκχωρηθεί ως εξασφάλιση έναντι εγγυημένων χρηματοδοτήσεων και άλλων υποχρεώσεων που απαιτούν εξασφαλίσεις. Τα μη επιβαρυσμένα περιουσιακά στοιχεία αναλύονται περαιτέρω σε περιουσιακά στοιχεία που είναι διαθέσιμα και μπορούν ενδεχομένως να εκχωρηθούν και σε αυτά που δεν είναι άμεσα διαθέσιμα για να εκχωρηθούν. Στις 31 Δεκεμβρίου 2021, το Συγκρότημα κατείχε μη επιβαρυσμένα περιουσιακά στοιχεία ύψους €17,468,507 χιλ. (2020: €15,033,868 χιλ.) τα οποία μπορούν ενδεχομένως να εκχωρηθούν και να χρησιμοποιηθούν για να καλύψουν πιθανές ανάγκες ρευστότητας και μη επιβαρυσμένα περιουσιακά στοιχεία ύψους €1,324,118 χιλ. (2020: €2,173,289 χιλ.) που δεν είναι άμεσα διαθέσιμα στη παρούσα τους μορφή για να εκχωρηθούν ως εξασφάλιση για απαιτήσεις χρηματοδότησης.

Ο πίνακας που ακολουθεί παρουσιάζει την ανάλυση των επιβαρυσμένων και μη επιβαρυσμένων περιουσιακών στοιχείων του Συγκροτήματος και το βαθμό στον οποίο αυτά τα περιουσιακά στοιχεία είναι δεσμευμένα για τις ανάγκες χρηματοδότησης ή για άλλους σκοπούς. Η λογιστική αξία αυτών των περιουσιακών στοιχείων παρουσιάζεται πιο κάτω:

31 Δεκεμβρίου 2021	Επιβαρυσμένα	Μη επιβαρυσμένα		Σύνολο
	Εκχωρημένα ως εξασφάλιση	Ενδεχομένως διαθέσιμα ως εξασφάλιση	Μη άμεσα διαθέσιμα ως εξασφάλιση	
	€000	€000	€000	
Μετρητά και άλλα ρευστά διαθέσιμα	102,463	8,958,427	461,625	9,522,515
Επενδύσεις	1,260,158	859,383	19,622	2,139,163
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	3,126,803	6,248,132	461,470	9,836,405
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται προς πώληση	-	-	358,951	358,951
Ακίνητα	-	1,402,565	22,450	1,425,015
Σύνολο στον ισολογισμό	4,489,424	17,468,507	1,324,118	23,282,049

Επιπρόσθετες Γνωστοποιήσεις Διαχείρισης Κινδύνων και Κεφαλαίου
(Μη ελεγμένες)**2. Κίνδυνος ρευστότητας και χρηματοδότησης (συνέχεια)****2.1 Επιβαρυνμένα και μη επιβαρυνμένα περιουσιακά στοιχεία (συνέχεια)**

31 Δεκεμβρίου 2020	Επιβαρυνμένα	Μη επιβαρυνμένα		Σύνολο
	Εκχωρημένα ως εξασφάλιση	Ενδεχομένως διαθέσιμα ως εξασφάλιση	Μη άμεσα διαθέσιμα ως εξασφάλιση	
	€000	€000	€000	
Μετρητά και άλλα ρευστά διαθέσιμα	78,831	5,389,179	588,089	6,056,099
Επενδύσεις	37,105	1,837,573	38,436	1,913,114
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	2,842,941	6,150,122	892,984	9,886,047
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται προς πώληση	-	-	630,931	630,931
Ακίνητα	-	1,656,994	22,849	1,679,843
Σύνολο στον ισολογισμό	2,958,877	15,033,868	2,173,289	20,166,034

Τα επιβαρυνμένα περιουσιακά στοιχεία αποτελούνται κυρίως από δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες και επενδύσεις σε ομόλογα. Αυτά τα περιουσιακά στοιχεία έχουν εκχωρηθεί κυρίως για σκοπούς του προγράμματος χρηματοδότησης από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) και για το καλυμμένο ομόλογο (Σημειώσεις 30 και 47 των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021 αντίστοιχα). Τα επιβαρυνμένα περιουσιακά στοιχεία περιλαμβάνουν μετρητά και άλλα ρευστά περιουσιακά στοιχεία τα οποία τοποθετούνται σε τράπεζες ως εξασφάλιση σύμφωνα με συμβάσεις ISDA, τα οποία δεν είναι άμεσα διαθέσιμα για χρήση από το Συγκρότημα, αλλά αποδεσμεύονται με τη λήξη των συναλλαγών. Τα μετρητά χρησιμοποιούνται κυρίως για να καλύψουν εξασφαλίσεις που χρειάζονται για (i) παράγωγα και (ii) εμπορικές συναλλαγές και εγγυητικές. Μπορούν επίσης να χρησιμοποιηθούν ως μέρος των συμπληρωματικών περιουσιακών στοιχείων για το καλυμμένο ομόλογο.

Η BOC PCL διατηρεί Πρόγραμμα Έκδοσης Καλυμμένων Ομολόγων σύμφωνα με τον Περί Καλυμμένων Ομολόγων Νόμο της Κύπρου και την Περί Καλυμμένων Ομολόγων Οδηγία της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου (ΚΤΚ). Στο πλαίσιο του προγράμματος για την έκδοση καλυμμένων ομολόγων, η BOC PCL έχει εκδομένα καλυμμένα ομόλογα ύψους €650 εκατ. εξασφαλισμένα με ενυπόθηκα οικιστικά δάνεια στην Κύπρο. Στις 28 Μαΐου 2021, οι όροι των καλυμμένων ομολόγων έχουν τροποποιηθεί για να παρατείνουν την ημερομηνία λήξης στις 12 Δεκεμβρίου 2026 και να θέσουν το επιτόκιο ίσο με το τριμηνιαίο επιτόκιο Euribor πλέον 1.25% σε τριμηνιαία βάση. Τα καλυμμένα ομόλογα διαπραγματεύονται στο Χρηματιστήριο του Λουξεμβούργου και φέρουν όρους conditional Pass-Through. Όλα τα ομόλογα κρατούνται από την BOC PCL. Τα καλυμμένα ομόλογα αποτελούν αποδεκτό περιουσιακό στοιχείο για τις πιστοδοτικές πράξεις του Ευρωσυστήματος και χρησιμοποιούνται ως εξασφάλιση για δανεισμό από την ΕΚΤ.

Τα μη επιβαρυνμένα περιουσιακά στοιχεία που ενδεχομένως να είναι διαθέσιμα για να εκχωρηθούν ως εξασφάλιση περιλαμβάνουν δάνεια και απαιτήσεις στην Κύπρο που παρουσιάζουν καθυστέρηση λιγότερη από 90 ημέρες. Οι καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες παρουσιάζονται ως μη επιβαρυνμένα στοιχεία και μπορούν να εκχωρηθούν, στο βαθμό που υπερβαίνουν το επίπεδο των ελάχιστων απαιτούμενων αποθεματικών. Τα ελάχιστα απαιτούμενα αποθεματικά παρουσιάζονται ως μη επιβαρυνμένα περιουσιακά στοιχεία που δεν είναι άμεσα διαθέσιμα για να εκχωρηθούν ως εξασφάλιση.

Τα μη επιβαρυνμένα περιουσιακά στοιχεία που δεν είναι άμεσα διαθέσιμα για να εκχωρηθούν ως εξασφάλιση αποτελούνται κυρίως από δάνεια και απαιτήσεις για τα οποία υπάρχει συμβατική ή νομική απαγόρευση να επιβαρυνθούν ή τα οποία παρουσιάζουν καθυστέρηση πέραν των 90 ημερών ή για τα οποία υπάρχουν εκκρεμείς αγωγές ή άλλες νομικές ενέργειες εναντίον του πελάτη. Μέρος αυτών των περιουσιακών στοιχείων θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί ως εξασφάλιση για εγγυημένες μορφές χρηματοδότησης, αλλά ταξινομείται συντηρητικά ως μη άμεσα διαθέσιμο για σκοπούς εξασφάλισης. Ακίνητα των οποίων ο νομικός τίτλος δεν έχει μεταβιβαστεί στην Εταιρία ή θυγατρική της, δεν θεωρούνται άμεσα διαθέσιμα για να χρησιμοποιηθούν ως εξασφάλιση.

Τα ασφαλιστικά περιουσιακά στοιχεία που κατέχουν οι θυγατρικές ασφαλιστικές εταιρίες του Συγκροτήματος δεν περιλαμβάνονται στον πιο πάνω ή πιο κάτω πίνακα, αφού κατά κύριο λόγο ανήκουν στους ασφαλιζόμενους.

2. Κίνδυνος ρευστότητας και χρηματοδότησης (συνέχεια)**2.1 Επιβαρυμένα και μη επιβαρυμένα περιουσιακά στοιχεία (συνέχεια)**

Η λογιστική και εύλογη αξία των επιβαρυμένων και μη επιβαρυμένων επενδύσεων του Συγκροτήματος κατά τις 31 Δεκεμβρίου 2021 και 2020 είναι ως ακολούθως:

31 Δεκεμβρίου 2021	Λογιστική αξία επιβαρυμένων επενδύσεων	Εύλογη αξία επιβαρυμένων επενδύσεων	Λογιστική αξία μη επιβαρυμένων επενδύσεων	Εύλογη αξία μη επιβαρυμένων επενδύσεων
	€000	€000	€000	€000
Μετοχές	-	-	208,775	208,775
Ομόλογα	1,260,158	1,267,666	670,230	668,201
Σύνολο επενδύσεων	1,260,158	1,267,666	879,005	876,976

31 Δεκεμβρίου 2020				
Μετοχές	-	-	204,270	204,270
Ομόλογα	37,105	37,601	1,671,739	1,688,644
Σύνολο επενδύσεων	37,105	37,601	1,876,009	1,892,914

2.2 Ρύθμιση ρευστότητας

Το Συγκρότημα πρέπει να συμμορφώνεται με τις πρόνοιες του Δείκτη Κάλυψης Ρευστότητας (ΔΚΡ) σύμφωνα με την Οδηγία Κεφαλαιακών Απαιτήσεων IV (CRD IV) του Κανονισμού Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR) (συμπληρωματικός κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμός (ΕΕ) 2015/61). Το Συγκρότημα πρέπει επίσης να συμμορφώνεται με το Δείκτη Καθαρής Σταθερής Χρηματοδότησης (ΔΚΣΧ) όπως υπολογίζεται στη βάση του Κανονισμού Κεφαλαιακών Απαιτήσεων II (CRR II), που τέθηκε σε εφαρμογή τον Ιούνιο 2021, με ελάχιστη απαίτηση ύψους 100%.

Ο ΔΚΡ έχει σχεδιαστεί για να εστιάζει στη βραχυπρόθεσμη ανθεκτικότητα του προφίλ του Συγκροτήματος αναφορικά με τον κίνδυνο ρευστότητας, διασφαλίζοντας ότι το Συγκρότημα διαθέτει επαρκή υψηλής ποιότητας ρευστά διαθέσιμα για να επιβιώσει σε ασκήσεις προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων διάρκειας 30 ημερών. Ο ΔΚΣΧ αναπτύχθηκε για την προώθηση μιας βιώσιμης δομής λήξης των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2021 και κατά τη διάρκεια του 2021, το Συγκρότημα πληρούσε όλες τις εποπτικές απαιτήσεις ρευστότητας. Στις 31 Δεκεμβρίου 2021, ο ΔΚΡ ανήλθε σε 298% για το Συγκρότημα (σε σύγκριση με 254% στις 31 Δεκεμβρίου 2020) και ήταν σε συμμόρφωση με την ελάχιστη εποπτική απαίτηση ύψους 100%. Στις 31 Δεκεμβρίου 2021, ο ΔΚΣΧ του Συγκροτήματος ανήλθε σε 147% (σε σύγκριση με 139% στις 31 Δεκεμβρίου 2020 σύμφωνα με τα πρότυπα της Βασιλείας III).

Επιπρόσθετες Γνωστοποιήσεις Διαχείρισης Κινδύνων και Κεφαλαίου
(Μη ελεγμένες)**2. Κίνδυνος ρευστότητας και χρηματοδότησης (συνέχεια)****2.3 Ρευστά αποθεματικά**

Ο πίνακας που ακολουθεί παρουσιάζει τα ρευστά αποθεματικά του Συγκροτήματος:

Σύνθεση ρευστών αποθεματικών	31 Δεκεμβρίου 2021			31 Δεκεμβρίου 2020		
	Εσωτερικά Ρευστά Αποθεματικά	Ρευστά αποθεματικά βάσει του ΔΚΡ κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμού (ΕΕ)2015/61		Εσωτερικά Ρευστά Αποθεματικά	Ρευστά αποθεματικά βάσει του ΔΚΡ κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμού (ΕΕ)2015/61	
		Επίπεδο 1	Επίπεδο 2Α		Επίπεδο 1	Επίπεδο 2Α
	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Μετρητά και καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες	9,064,840	9,064,840	-	5,568,431	5,568,431	-
Υπόλοιπα και καταθέσεις με τράπεζες	118,752	-	-	248,839	-	-
Εμπορεύσιμες επενδύσεις	500,930	304,758	147,562	1,409,850	1,240,773	133,073
Διαθέσιμη ρευστότητα με ΕΚΤ	80,786	-	-	762,001	-	-
Σύνολο	9,765,308	9,369,598	147,562	7,989,121	6,809,204	133,073

Τα Εσωτερικά Ρευστά Αποθεματικά παρουσιάζουν τα συνολικά ρευστά περιουσιακά στοιχεία όπως αυτά προσδιορίζονται στην Πολιτική Ρευστότητας της BOC PCL. Τα ρευστά αποθεματικά βάσει του ΔΚΡ σύμφωνα με τον κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμό (ΕΕ) 2015/61 παρουσιάζουν τα ρευστά περιουσιακά στοιχεία βάσει του ορισμού στον προαναφερόμενο κανονισμό, δηλαδή Υψηλής Ποιότητας Ρευστοποιήσιμα Περιουσιακά Στοιχεία (ΥΠΡΠΣ).

Τα υπόλοιπα και καταθέσεις με τράπεζες δεν περιλαμβάνονται στα Ρευστά αποθεματικά σύμφωνα με το ΔΚΡ, καθότι δεν θεωρούνται ΥΠΡΠΣ (είναι μέρος των εισροών του ΔΚΡ).

Οι εμπορεύσιμες επενδύσεις στα Ρευστά αποθεματικά βάσει του ΔΚΡ παρουσιάζονται σε αγοραίες αξίες μειωμένες κατά τους συνήθεις συντελεστές όπως περιγράφονται στον κανονισμό του ΔΚΡ. Οι εμπορεύσιμες επενδύσεις στα Εσωτερικά Ρευστά Αποθεματικά περιλαμβάνουν επιπρόσθετα μη επιβαρυνμένα εμπορεύσιμα ομόλογα και παρουσιάζονται σε αγοραίες αξίες μείον έκπτωση τιμής, βάσει εκπτώσεων τιμής και μεθοδολογίας της ΕΚΤ.

Η μείωση στις εμπορεύσιμες επενδύσεις και στη διαθέσιμη ρευστότητα με την ΕΚΤ κατά το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021 οφείλεται στην αξιοποίηση της διαθέσιμης ρευστότητας με την ΕΚΤ και την επιβάρυνση των ομολόγων ως εξασφάλιση για την πρόσθετη χρηματοδότηση TLTRO που έχει ληφθεί κατά το 2021 (συνολικής ονομαστικής αξίας ύψους €2 δις, ανεβάζοντας το συνολικό ποσό σε €3 δις).

Η τρέχουσα διαθέσιμη ρευστότητα με την ΕΚΤ δεν είναι μέρος των Ρευστών αποθεματικών βάσει του ΔΚΡ.

Η Υπηρεσία Διαχείρισης Διαθεσίμων έχει την ευθύνη για τη διαχείριση των Ρευστών Αποθεματικών.

Ως αποτέλεσμα της έξαρσης της πανδημίας COVID-19, η ΕΚΤ έχει υιοθετήσει ένα ευρύ φάσμα μέτρων πολιτικής για τον μετριασμό των οικονομικών επιπτώσεων της κρίσης και για να διασφαλίσει ότι οι τράπεζες που είναι κάτω από την άμεση εποπτεία της θα μπορούν να συνεχίσουν να εκπληρώνουν τον ρόλο τους για χρηματοδότηση της πραγματικής οικονομίας. Παρατίθεται πιο κάτω συνοπτική περιγραφή των κύριων μέτρων που έχουν άμεση ή έμμεση επίδραση στη ρευστότητα των τραπεζών.

**Επιπρόσθετες Γνωστοποιήσεις Διαχείρισης Κινδύνων και Κεφαλαίου
(Μη ελεγμένες)****2. Κίνδυνος ρευστότητας και χρηματοδότησης (συνέχεια)****2.3 Ρευστά Αποθεματικά (συνέχεια)**

Η ΕΚΤ ανακοίνωσε πως θα επέτρεπε στις τράπεζες να λειτουργούν κάτω από τον ελάχιστο καθορισμένο Δείκτη Κάλυψης Ρευστότητας του 100% τουλάχιστο μέχρι το τέλος του 2021. Στις 17 Δεκεμβρίου 2021, η ΕΚΤ ανακοίνωσε ότι αυτό το ανακουφιστικό μέτρο δεν θα παρατεινόταν πέραν του τέλους του 2021. Το πακέτο των μέτρων χαλάρωσης των εξασφαλίσεων που υιοθετήθηκε, οδήγησε στην ενίσχυση της δανειοληπτικής ικανότητας της BOC PCL στις πράξεις της ΕΚΤ και στη βελτίωση των αποθεμάτων ρευστότητας ως αποτέλεσμα χαμηλότερων εκπτώσεων τιμής που εφαρμόστηκαν στις αποδεκτές από την ΕΚΤ εξασφαλίσεις που κατέχει η BOC PCL, οι οποίες αποτελούνται από ομόλογα και Πρόσθετες Δανειακές Απαιτήσεις (Additional Credit Claims (ACC)). Τα μέτρα χαλάρωσης των εξασφαλίσεων έχουν σχεδιαστεί ως προσωρινά μέτρα (με εξαίρεση τη μείωση των περικοπών αποτίμησης των Πρόσθετων Δανειακών Απαιτήσεων, η οποία είναι μόνιμη), τα οποία θα είναι σε ισχύ μέχρι τον Ιούνιο 2022, και θα αναθεωρηθούν πριν την ημερομηνία αυτή. Επιπρόσθετα, η ΕΚΤ έχει διευρύνει το πεδίο εφαρμογής του πλαισίου των Πρόσθετων Δανειακών Απαιτήσεων, επεκτείνοντας το εύρος των επιλέξιμων δανείων που είναι αποδεκτά ως εξασφάλιση. Αναφορικά με τις υφιστάμενες εξασφαλίσεις, η ΕΚΤ έχει ανακοινώσει αλλαγές στους κανόνες των εξασφαλίσεων, κάνοντας προσωρινά αποδεκτές εξασφαλίσεις με δείκτες διαβάθμισης χαμηλότερες της επενδυτικής βαθμίδας, καθορίζοντας όμως ένα ελάχιστο αποδεκτό επίπεδο διαβάθμισης.

Επιπλέον, το πακέτο μέτρων περιλάμβανε μέτρα που παρείχαν στήριξη της ρευστότητας στο χρηματοπιστωτικό σύστημα της ζώνης του ευρώ, όπως σημαντικές ευνοϊκές τροποποιήσεις στους όρους και τα χαρακτηριστικά των στοχευόμενων πράξεων πιο μακροπρόθεσμης χρηματοδότησης (TLTRO III). Οι ευνοϊκοί όροι δανεισμού στοχευόμενων πράξεων πιο μακροπρόθεσμης χρηματοδότησης (TLTRO III) δεν αναμένεται να παραταθούν μετά τον Ιούνιο του 2022. Επίσης, έχει εισαχθεί μια νέα σειρά επιπρόσθετων στοχευόμενων πράξεων πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης λόγω πανδημίας (Pandemic Emergency Longer-Term Refinancing Operations (PELTROs)). Οι τελευταίες πράξεις TLTRO III και PELTROs έγιναν το Δεκέμβριο του 2021.

3. Άλλοι κίνδυνοι**3.1 Λειτουργικός κίνδυνος**

Ο λειτουργικός κίνδυνος ορίζεται ως ο κίνδυνος από άμεσες ή έμμεσες επιπτώσεις/ζημιές που προκύπτουν από ανεπαρκείς ή μη επιτυχείς εσωτερικές διαδικασίες, ανθρώπινους χειρισμούς και συστήματα, ή εξωτερικά γεγονότα. Το Συγκρότημα συμπεριλαμβάνει στον εν λόγω ορισμό τον κίνδυνο συμμόρφωσης, το νομικό κίνδυνο και τον κίνδυνο φήμης.

Το Συγκρότημα αναγνωρίζει ότι ο έλεγχος του λειτουργικού κινδύνου σχετίζεται άμεσα με αποτελεσματικές και επαρκείς διοικητικές πρακτικές και υψηλού επιπέδου πρακτικές εταιρικής διακυβέρνησης. Προς αυτή την κατεύθυνση, το πλαίσιο διαχείρισης του λειτουργικού κινδύνου στοχεύει στη διατήρηση ενός ισχυρού εσωτερικού πλαισίου διακυβέρνησης και διαχείρισης της έκθεσης σε λειτουργικούς κινδύνους, μέσω ολοκληρωμένων διαδικασιών που διέπουν τον εντοπισμό, την αξιολόγηση, τον έλεγχο και την παρακολούθηση των κινδύνων αυτών.

Οι κύριοι στόχοι της διαχείρισης του λειτουργικού κινδύνου στο Συγκρότημα είναι: (i) η ανάπτυξη της επίγνωσης για το λειτουργικό κίνδυνο και της κατάλληλης κουλτούρας, (ii) η έγκαιρη παροχή επαρκούς πληροφόρησης προς τη διοίκηση του Συγκροτήματος σε όλα τα επίπεδα, σε σχέση με το προφίλ λειτουργικού κινδύνου σε επίπεδο εταιρίας, μονάδας και λειτουργιών, έτσι ώστε να διευκολύνεται η λήψη των αποφάσεων για ενέργειες μετριασμού/ελέγχου κινδύνων, και (iii) ο μετριασμός του λειτουργικού κινδύνου ούτως ώστε να διασφαλίζεται ότι οι λειτουργικές ζημιές δεν οδηγούν σε ουσιώδεις αρνητικές επιπτώσεις στο Συγκρότημα και ότι η επίδραση στην κερδοφορία και στην επίτευξη των εταιρικών στόχων του Συγκροτήματος περιορίζεται.

Λειτουργικοί κίνδυνοι δύνανται να προκύψουν από όλες τις επιχειρηματικές μονάδες και δραστηριότητες του Συγκροτήματος και ως εκ τούτου από τη φύση τους καλύπτουν ένα εξαιρετικά ευρύ φάσμα κινδύνων. Με σκοπό την αποτελεσματική διαχείριση των σημαντικών λειτουργικών κινδύνων, το πλαίσιο διαχείρισης του λειτουργικού κινδύνου που υιοθέτησε το Συγκρότημα βασίζεται στο μοντέλο των τριών γραμμών άμυνας (three lines of defence model), μέσω του οποίου η ανάληψη της ευθύνης για τους κινδύνους επιμερίζεται στις διάφορες μονάδες του οργανισμού. Η πρώτη γραμμή άμυνας αποτελείται από τη διεύθυνση και το προσωπικό που έχουν την άμεση ευθύνη για την καθημερινή διεκπεραίωση των εργασιών και της διαχείρισης του λειτουργικού κινδύνου. Ο επικεφαλής της κάθε επιχειρηματικής μονάδας φέρει την ευθύνη για τον εντοπισμό και τη διαχείριση όλων των κινδύνων που απορρέουν από τις δραστηριότητες της συγκεκριμένης μονάδας, ως αναπόσπαστο μέρος των επιχειρησιακών αρμοδιοτήτων της μονάδας.

3. Άλλοι κίνδυνοι (συνέχεια)

3.1 Λειτουργικός κίνδυνος (συνέχεια)

Η δεύτερη γραμμή άμυνας αποτελείται από τη Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνου, ο ρόλος της οποίας είναι η εποπτεία του λειτουργικού κινδύνου, και η ανεξάρτητη και αντικειμενική επίβλεψη αλλά και αμφισβήτηση των πρακτικών διαχείρισης των λειτουργικών κινδύνων που εφαρμόζονται από το προσωπικό που απαρτίζει την πρώτη γραμμή άμυνας. Η δεύτερη γραμμή άμυνας υποστηρίζεται και από άλλες εξειδικευμένες λειτουργίες ελέγχου και υποστήριξης συμπεριλαμβανομένων της Διεύθυνσης Συμμόρφωσης Συγκροτήματος και της Υπηρεσίας Ασφάλειας Πληροφοριών. Η τρίτη γραμμή άμυνας αφορά στην Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου που παρέχει ανεξάρτητη επιβεβαίωση της ακεραιότητας και αποτελεσματικότητας του πλαισίου διαχείρισης κινδύνων του Συγκροτήματος.

Η επιχειρησιακή ευρωστία αντιμετωπίζεται ως προτεραιότητα και ως εκ τούτου το Συγκρότημα δίνει ιδιαίτερη σημασία στη διαρκή βελτίωση των διευθετήσεων συνέχισης εργασιών, με σκοπό την επιτυχή και έγκαιρη ανάκτηση των εργασιών σε περίπτωση που επισυμβεί ένα καταστροφικό γεγονός, όπως η πανδημία του COVID-19.

Σύμφωνα με το Πλάνο Διαχείρισης Πανδημίας, το οποίο ενεργοποιήθηκε μετά την έξαρση της πανδημίας του COVID-19, έχουν τεθεί σε εφαρμογή διευθετήσεις για τη διασφάλιση της συνέχισης εργασιών, οι οποίες περιλαμβάνουν τη διεξαγωγή των εργασιών των κρίσιμων υπηρεσιών από ξεχωριστές τοποθεσίες πέραν της κύριας επιχειρηματικής τους τοποθεσίας, καθώς και την παροχή δυνατότητας για εξ αποστάσεως εργασία από το σπίτι, όπου αυτό ήταν εφικτό. Όλοι οι συνήθειοι έλεγχοι διενεργούνται και δεν έχουν αναγνωρισθεί επιπρόσθετες ζημιές ή περιστατικά ως αποτέλεσμα της πανδημίας. Η Μονάδα Διαχείρισης Λειτουργικού Κινδύνου κλήθηκε επίσης να αξιολογήσει αυξημένο αριθμό διαδικασιών/μεθόδων και νέων προϊόντων, που προέκυψαν λόγω των ειδικών συνθηκών που σχετίζονται με την πανδημία του COVID-19.

Πέραν των μέτρων που λήφθηκαν για αντιμετώπιση της πανδημίας του COVID-19, οι συνεχείς δραστηριότητες/πρωτοβουλίες που υλοποιήθηκαν με σκοπό την περαιτέρω ενίσχυση της αποτελεσματικής διαχείρισης του λειτουργικού κινδύνου, αφορούσαν, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα: (i) παροχή εκπαίδευσης στα μέλη του προσωπικού και της ανώτερης διεύθυνσης σε σχέση με τη διαχείριση κινδύνων απάτης, (ii) σύνταξη ενός νέου πλαισίου αξιολόγησης των κινδύνων απάτης σύμφωνα με τα πρότυπα COSO και ACFE, πέραν της υφιστάμενης διαδικασίας καταχώρησης λειτουργικών ζημιών, και (iii) συνεχείς αναθεωρήσεις και βελτιώσεις των εσωτερικών πολιτικών και διαδικασιών που άπτονται της διαχείρισης του λειτουργικού κινδύνου, ως επίσης και της σχετικής βάσης δεδομένων (ORM database).

Εν όψει της ραγδαία αυξανόμενης στροφής των πελατών μας προς τα ψηφιακά κανάλια εξυπηρέτησης, η Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνων Απάτης έχει ενδυναμώσει περαιτέρω το πλαίσιο πρόληψης και διαχείρισης της εξωτερικής απάτης της BOC PCL.

Ο κίνδυνος Ανάθεσης Εργασιών σε Τρίτους προκύπτει από την εξάρτηση σε μικρό αριθμό προμηθευτών, ανεπαρκή έλεγχο των προμηθευτών και πιθανή ανεπάρκεια στην ποιότητα ή τη συνέχιση της εξυπηρέτησης. Η 'Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνων Συνεργατών' του Τμήματος Διαχείρισης Λειτουργικού Κινδύνου του Συγκροτήματος, έχει την ευθύνη για την αξιολόγηση του κινδύνου όλων των συμβολαίων ανάθεσης εργασιών σε τρίτους καθώς και των στρατηγικών συμβολαίων, καθώς και των συμβολαίων μεταξύ των εταιριών Συγκροτήματος. Μέρος των ευθυνών της Μονάδας είναι να εντοπίζει και να χειρίζεται αποτελεσματικά πιθανά κενά/αδυναμίες. Η αξιολόγηση του κινδύνου πραγματοποιείται πριν την υπογραφή των συμβολαίων ανάθεσης εργασιών σε τρίτους/ στρατηγικών συμβολαίων/ συμβολαίων μεταξύ των εταιριών Συγκροτήματος, πριν την ανανέωση τους ή μία φορά το χρόνο.

Τα περιστατικά λειτουργικού κινδύνου κατηγοριοποιούνται και καταγράφονται στη βάση καταχώρησης λειτουργικών ζημιών του Συγκροτήματος (RCMS), η οποία αποτελεί επιχειρηματικό εργαλείο ενσωμάτωσης όλων των δεδομένων ελέγχου κινδύνων (π.χ. κίνδυνοι, περιστατικά ζημιών, δείκτες παρακολούθησης κινδύνων), και παρέχει μια ολιστική προσέγγιση σε ότι αφορά τον εντοπισμό κινδύνων, τη λήψη διορθωτικών ενεργειών και τη στατιστική τους ανάλυση. Κατά τη διάρκεια του έτους που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021, καταγράφηκαν 323 περιστατικά με ποσό μεικτής ζημιάς ίσο ή μεγαλύτερο από €1,000 το καθένα, συμπεριλαμβανομένων και περιστατικών προηγούμενων χρόνων (κυρίως νομικών υποθέσεων) για τα οποία οι ζημιές πραγματοποιήθηκαν το 2021 (2020: 314 περιστατικά).

3. Άλλοι κίνδυνοι (συνέχεια)

3.1 Λειτουργικός κίνδυνος (συνέχεια)

Το Συγκρότημα στοχεύει στη συνεχή ενδυνάμωση της κουλτούρας διαχείρισης κινδύνων και την αύξηση της επαγρύπνησης των μελών του προσωπικού για τα θέματα που αφορούν λειτουργικούς κινδύνους μέσω συνεχούς εκπαίδευσης του προσωπικού (τόσο υπό μορφή σεμιναρίων σε τάξη εργαστηρίου, τα οποία αναστάληκαν το 2021 λόγω των συνθηκών του COVID-19, όσο και υπό μορφή ηλεκτρονικής μάθησης).

Το Συγκρότημα διατηρεί επίσης επαρκή ασφαλιστικά συμβόλαια, για κάλυψη απρόβλεπτων σημαντικών λειτουργικών ζημιών.

3.2 Κανονιστικός κίνδυνος

Το Συγκρότημα διεξάγει τις εργασίες του υπό συνεχή κανονιστική επίβλεψη και το σχετικό κανονιστικό κίνδυνο, περιλαμβανομένων των επιδράσεων από αλλαγές σε νομοθεσίες, κανονισμούς, πολιτικές, κώδικες πρακτικής σε εθελοντική βάση και διερμηνείες. Μη συμμόρφωση με τις κανονιστικές απαιτήσεις μπορεί να οδηγήσει, μεταξύ άλλων, σε αυξημένα κόστη για το Συγκρότημα, περιορισμό στην ικανότητα της BOC PCL για δανεισμό και θα μπορούσε να έχει σημαντική αρνητική επίδραση στην επιχειρηματική και χρηματοοικονομική θέση, τα αποτελέσματα των δραστηριοτήτων και τις προοπτικές του Συγκροτήματος.

Υπάρχει ισχυρή δέσμευση από τη διεύθυνση του Συγκροτήματος για ένα συνεχή και διαφανή διάλογο με τους επόπτες (ΟΚΕ, ΕΚΤ και ΚΤΚ). Επιπρόσθετα, μια καθορισμένη Εκτελεστική Συντονιστική Ομάδα παρακολουθεί μέσω του τμήματος Εποπτικών Υποθέσεων την κανονιστική ημερήσια διάταξη για να διασφαλίσει ότι όλα τα κανονιστικά ζητήματα θέτονται έγκαιρα στην προσοχή της διεύθυνσης.

Κανονιστικό Πλαίσιο

Ενιαίος Εποπτικός Μηχανισμός

Στα πλαίσια της πρωτοβουλίας για την Ευρωπαϊκή Ένωση Τραπεζών, ο Κανονισμός του Συμβουλίου (ΕΕ) αριθ. 1024/2013 (Κανονισμός ΕΕΜ) δημιούργησε έναν Ενιαίο Εποπτικό Μηχανισμό (ΕΕΜ) σύμφωνα με τον οποίο έχουν ανατεθεί στην ΕΚΤ βασικά καθήκοντα προληπτικής εποπτείας πιστωτικών ιδρυμάτων στην Ευρωζώνη και σε άλλα κράτη μέλη της ΕΕ που συμμετέχουν στον ΕΕΜ (μαζί με τα κράτη μέλη της Ευρωζώνης, τα "συμμετέχοντα κράτη μέλη στον ΕΕΜ"), με άλλες εποπτικές λειτουργίες να ανατίθενται στις Εθνικές Αρμόδιες Αρχές (ΕΑΑ) των συμμετεχόντων κρατών μελών στον ΕΕΜ.

Η ΕΚΤ ασκεί τις αρμοδιότητες προληπτικής εποπτείας της δυνάμει του Κανονισμού ΕΕΜ σε συνεργασία με τις ΕΑΑ στα συμμετέχοντα κράτη μέλη στον ΕΕΜ. Η σχετική ΕΑΑ στην Κύπρο είναι η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου (ΚΤΚ). Οι ΕΑΑ εξακολουθούν να είναι υπεύθυνες για εποπτικά θέματα που δεν έχουν ανατεθεί στην ΕΚΤ, όπως η επαγγελματική συμπεριφορά, η προστασία των καταναλωτών, η νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, οι υπηρεσίες πληρωμών και η ρύθμιση υποκαταστημάτων τραπεζών τρίτων χωρών.

Ενιαίος Μηχανισμός Εξυγίανσης

Η ΕΕ έχει επίσης εγκαθιδρύσει έναν Ενιαίο Μηχανισμό Εξυγίανσης (ΕΜΕ), δυνάμει του Κανονισμού Ενιαίου Μηχανισμού Εξυγίανσης (ΕΕ) αριθ. 806/2014 στα πλαίσια της πρωτοβουλίας για την Ευρωπαϊκή Ένωση Τραπεζών. Δυνάμει του ΕΜΕ, εφαρμόζεται μια ενιαία διαδικασία εξυγίανσης σε όλα τα πιστωτικά ιδρύματα που είναι εγκατεστημένα σε κράτη μέλη της ΕΕ και είναι συμμετέχοντα κράτη μέλη στον ΕΕΜ. Αυτή η διαδικασία συντονίζεται από το Ενιαίο Συμβούλιο Εξυγίανσης (ΕΣΕ) κι ένα ενιαίο ταμείο εξυγίανσης (ΕΤΕ). Η BOC PCL είναι υπό την εποπτεία του Ενιαίου Εποπτικού Μηχανισμού (ΕΕΜ) και κατά συνέπεια του Ενιαίου Μηχανισμού Εξυγίανσης (ΕΜΕ). Το ΕΣΕ ενεργεί ως η αρχή εξυγίανσης για το Συγκρότημα.

Ο Κανονισμός ΕΜΕ είναι στενά συνδεδεμένος με την Οδηγία της ΕΕ για την Ανάκαμψη και Εξυγίανση Πιστωτικών Ιδρυμάτων και Επιχειρήσεων Επενδύσεων 2014/59/ΕΕ (BRRD). Για πιστωτικά ιδρύματα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ΕΕΜ, το ΕΣΕ αναλαμβάνει ουσιαστικά το ρόλο της εθνικής αρμόδιας αρχής εξυγίανσης που έχει συσταθεί βάσει της Οδηγίας για την Ανάκαμψη και Εξυγίανση Πιστωτικών Ιδρυμάτων και Επιχειρήσεων Επενδύσεων (BRRD) (η οποία, στην περίπτωση του Συγκροτήματος, είναι η ΚΤΚ). Η BOC PCL εποπτεύεται από το ΕΣΕ.

Επιπρόσθετες Γνωστοποιήσεις Διαχείρισης Κινδύνων και Κεφαλαίου (Μη ελεγμένες)

3. Άλλοι κίνδυνοι (συνέχεια)

3.2 Κανονιστικός κίνδυνος (συνέχεια)

Κανονιστικό Πλαίσιο (συνέχεια)

Εποπτεία του Συγκροτήματος

Η BOC PCL είναι ένα σημαντικό πιστωτικό ίδρυμα για τους σκοπούς του Κανονισμού ΕΕΜ και έχει καθοριστεί από την ΚΤΚ ως "Άλλο Συστημικά Σημαντικό Ίδρυμα" (O-SII). Το Συγκρότημα υπόκειται σε από κοινού εποπτεία από την ΕΚΤ και την ΚΤΚ όσον αφορά τις απαιτήσεις προληπτικής εποπτείας. Η BOC PCL ρυθμίζεται περαιτέρω και εποπτεύεται από την ΚΤΚ σε σχέση με θέματα που δεν εμπίπτουν στην εποπτική αρμοδιότητα της ΕΚΤ βάσει του Κανονισμού ΕΕΜ.

Η BOCH και η BOC PCL ρυθμίζονται επίσης από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς Κύπρου (ΕΚΚ) υπό την ιδιότητά της ως η εποπτική αρχή για τη λειτουργία του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (ΧΑΚ) και τον έλεγχο των εκδοτών κινητών αξιών που είναι εισηγμένες στο ΧΑΚ. Επιπρόσθετα, ορισμένα μέλη του Συγκροτήματος ρυθμίζονται επίσης σε αυτόνομη βάση από την ΕΚΚ υπό την ιδιότητά της ως αρμόδια εποπτική αρχή για την παροχή επενδυτικών υπηρεσιών (MiFID)/δραστηριοτήτων διαχείρισης ΟΣΕΚΑ (UCITS), ενώ οι δύο ασφαλιστικές εταιρίες του Συγκροτήματος ρυθμίζονται από την Υπηρεσία Ελέγχου Ασφαλιστικών Εταιριών στην Κύπρο για ασφαλιστικές υπηρεσίες.

Οι μετοχές της BOCH είναι εισηγμένες στη standard κατηγορία του Επίσημου Μητρώου της εποπτικής αρχής κεφαλαιαγοράς του Ηνωμένου Βασιλείου (H.B.) και για διαπραγμάτευση στην Κύρια Αγορά του Χρηματιστηρίου Αξιών του Λονδίνου και επίσης είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου (ΧΑΚ) για διαπραγμάτευση στην Κύρια Αγορά του ΧΑΚ. Ως αποτέλεσμα, η BOCH υπόκειται σε εποπτεία από τις ακόλουθες αρμόδιες αρχές:

- την εποπτική αρχή κεφαλαιαγοράς του Η.Β. σε σχέση με τη συμμόρφωσή της με τον Κανονισμό Κατάχρησης Αγοράς (ΕΕ) αριθ. 596/2014 (ΚΚΑ) και τις ισχύουσες διατάξεις των Κανόνων Εισαγωγής και των Κανόνων Διαφάνειας και Οδηγού Γνωστοποίησης της εποπτικής αρχής κεφαλαιαγοράς του Η.Β.
- το ΧΑΚ σε σχέση με τη συμμόρφωσή της με τις ισχύουσες διατάξεις του Περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου Νόμου 1993-2007 (όπως τροποποιείται) και την Κανονιστική Απόφαση για τους Κανονισμούς περί Παραστατικών Δικαιωμάτων (Κανονιστικές Διοικητικές Πράξεις) (ΚΔΠ 396/2016, 397/2016 και 408/2006) καθώς και τις Κανονιστικές Αποφάσεις του Συμβουλίου του ΧΑΚ αναφορικά με τις αγορές του Χρηματιστηρίου ΚΔΠ 379/2014 (όπως τροποποιούνται),
- την Κεντρική Τράπεζα της Ιρλανδίας (ΚΤΙ) σε σχέση με τη συμμόρφωσή της με τους Κανονισμούς της Οδηγίας για Διαφάνεια (Οδηγία 2004/109/ΕΚ) του 2007 (όπως τροποποιούνται) και τους Κανόνες της Κεντρικής Τράπεζας (Συμπεριφορά της Αγοράς Επενδύσεων) του 2019 (όπου μαζί εφαρμόζουν την Οδηγία Διαφάνειας, (Οδηγία 2004/109/ΕΚ) στην Ιρλανδία) και με τον ΚΚΑ και τους Κανονισμούς της ΕΕ (Κατάχρηση Αγοράς) του 2016 (που εφαρμόζουν, μεταξύ άλλων, ορισμένες πτυχές του ΚΚΑ και των συναφών κατ' εξουσιοδότηση πράξεων στην Ιρλανδία), και
- την ΕΚΚ σε σχέση με τη συμμόρφωσή της με τον ΚΚΑ και τον περί Δημόσιων Προτάσεων Εξαγοράς Νόμο, Ν. 41(Ι)/2007 (που εφαρμόζει την Οδηγία σχετικά με τις Δημόσιες Προσφορές Εξαγοράς (Οδηγία 2004/25/ΕΚ) στην Κύπρο).

Άλλοι Επόπτες των Εποπτευόμενων Εταιριών του Συγκροτήματος

Για κανονιστικά θέματα που δεν σχετίζονται με τις κεφαλαιακές απαιτήσεις του Συγκροτήματος, τα εποπτευόμενα υποκαταστήματα και θυγατρικές της BOC PCL εποπτεύονται από τις αρμόδιες αρχές στις αντίστοιχες δικαιοδοσίες τους και υπόκεινται στους τοπικούς νόμους, οδηγίες, κανονισμούς και κατευθυντήριες γραμμές σε σχέση με τις ρυθμιζόμενες δραστηριότητές τους.

Οι θυγατρικές ασφαλιστικές εταιρίες του Συγκροτήματος συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις της Υπηρεσίας Ελέγχου Ασφαλιστικών Εταιριών, περιλαμβανομένου του ελάχιστου περιθωρίου φερεγγυότητας. Η ρυθμιζόμενη εταιρία του Συγκροτήματος Διαχείρισης ΟΣΕΚΑ και φύλαξης Ταμείων, BOC Asset Management Ltd και η εποπτευόμενη επενδυτική εταιρία του Συγκροτήματος (ΚΕΠΕΥ), The Cyprus Investment and Securities Corporation Ltd (CISCO), συμμορφώνονται με τις εποπτικές κεφαλαιακές απαιτήσεις των νόμων και κανονισμών της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου (ΕΚΚ) κατά τις 31 Δεκεμβρίου 2021.

3. Άλλοι κίνδυνοι (συνέχεια)**3.2 Κανονιστικός κίνδυνος** (συνέχεια)**Κανονιστικό Πλαίσιο** (συνέχεια)**Κανονιστικοί και Νομικοί Κίνδυνοι**

Στο πλαίσιο αυτό, το Συγκρότημα είναι εκτεθειμένο σε μια σειρά κανονιστικών και νομικών κινδύνων:

- Νομοθετικές δράσεις και κανονιστικά μέτρα που ενδέχεται να επηρεάσουν ουσιαστικά το Συγκρότημα και το χρηματοπιστωτικό και οικονομικό περιβάλλον στο οποίο δραστηριοποιείται.
- Οι επιχειρηματικές δραστηριότητες και οι εργασίες του Συγκροτήματος υπόκεινται σε σημαντικούς κανονισμούς και εποπτεία και ενδέχεται να επηρεαστούν αρνητικά από τη μη συμμόρφωση ή τη μη εφαρμογή των κανονιστικών απαιτήσεων και από οποιεσδήποτε δυσμενείς κανονιστικές και κυβερνητικές εξελίξεις.
- Η εφαρμογή των συστάσεων του ΕΕΜ καθώς και των απαιτήσεων προληπτικής εποπτείας της Διαδικασίας Εποπτικής Εξέτασης και Αξιολόγησης (ΔΕΕΑ), ενδέχεται να επηρεάσουν το Συγκρότημα καθώς και την στρατηγική του.
- Η εφαρμογή ενός πιο απαιτητικού και περιοριστικού κανονιστικού πλαισίου (συμπεριλαμβανομένων της Οδηγίας Κεφαλαιακών Απαιτήσεων V (CRD V) και του Κανονισμού Κεφαλαιακών Απαιτήσεων II (CRR II) και της Οδηγίας για την Ανάκαμψη και την Εξυγίανση Πιστωτικών Ιδρυμάτων και Επιχειρήσεων Επενδύσεων II (BRRD II)) σε σχέση με, μεταξύ άλλων, τους δείκτες κεφαλαιακής επάρκειας, τη μόχλευση, τη ρευστότητα και τις απαιτήσεις για γνωστοποιήσεις, παρά το όφελος που θα επιφέρει στο χρηματοπιστωτικό σύστημα, συνεπάγεται επιπρόσθετους κινδύνους για τις τράπεζες.
- Αλλαγές σε νόμους ή κανονισμούς μπορούν επίσης να περιορίσουν ορισμένους τύπους συναλλαγών, να επηρεάσουν τη στρατηγική του Συγκροτήματος και να οδηγήσουν σε τροποποίηση των χρεώσεων των πελατών για τραπεζικά προϊόντα ή συναλλαγές.

Κυριότερες Κανονιστικές Απαιτήσεις Χρηματοοικονομικών Υπηρεσιών**Κανονιστικές Κεφαλαιακές Απαιτήσεις***Κανονισμός/Οδηγία της ΕΕ περί Κεφαλαιακών Απαιτήσεων*

Στις 27 Ιουνίου 2019, μια σειρά μέτρων, το Πακέτο Τραπεζικής Μεταρρύθμισης (Banking Reform Package) τέθηκε σε ισχύ, με διάφορα μεταβατικά και σταδιακά χρονοδιαγράμματα. Το Πακέτο Τραπεζικής Μεταρρύθμισης επικαιροποίησε το πλαίσιο των εναρμονισμένων κανόνων που θεσπίστηκαν μετά τη χρηματοπιστωτική κρίση και εισάγει αλλαγές στα ακόλουθα:

- τον Κανονισμό Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR-EU/575/2013),
- την Οδηγία Κεφαλαιακών Απαιτήσεων IV (CRD IV-2013/36/EU),
- την Οδηγία για την Ανάκαμψη και την Εξυγίανση Πιστωτικών Ιδρυμάτων και Επιχειρήσεων Επενδύσεων (BRRD-2014/59/EU), και
- τον Κανονισμό Ενιαίου Μηχανισμού Εξυγίανσης (SRMR-EU/806/2014).

Περισσότερες λεπτομέρειες για την επίδραση των αλλαγών στους κανονισμούς κεφαλαίου περιλαμβάνονται στο Σημείο 4 'Διαχείριση Κεφαλαίου'.

Ανάκαμψη και Εξυγίανση Πιστωτικών Ιδρυμάτων και Επιχειρήσεων Επενδύσεων

Η Οδηγία για την Ανάκαμψη και την Εξυγίανση Πιστωτικών Ιδρυμάτων και Επιχειρήσεων Επενδύσεων (BRRD) θεσπίζει ένα πλαίσιο για την ανάκαμψη και την εξυγίανση των πιστωτικών ιδρυμάτων της ΕΕ. Ο στόχος της Οδηγίας για την Ανάκαμψη και την Εξυγίανση Πιστωτικών Ιδρυμάτων και Επιχειρήσεων Επενδύσεων (BRRD) είναι να παρέχει στις εποπτικές αρχές εξυγίανσης κοινά εργαλεία και εξουσίες για την αντιμετώπιση τραπεζικών κρίσεων προληπτικά, προκειμένου να διασφαλιστεί η συνέχεια των κρίσιμων χρηματοπιστωτικών και οικονομικών λειτουργιών αυτών των ιδρυμάτων, ενώ παράλληλα να διασφαλίζεται η χρηματοπιστωτική σταθερότητα και η ελαχιστοποίηση της έκθεσης των φορολογουμένων σε ζημιές. Η Οδηγία για την Ανάκαμψη και την Εξυγίανση Πιστωτικών Ιδρυμάτων και Επιχειρήσεων Επενδύσεων (BRRD) περιλαμβάνει την έννοια της απορρόφησης ζημιάς.

3. Άλλοι κίνδυνοι (συνέχεια)**3.2 Κανονιστικός κίνδυνος** (συνέχεια)**Κυριότερες Κανονιστικές Απαιτήσεις Χρηματοοικονομικών Υπηρεσιών** (συνέχεια)**Ανάκαμψη και Εξυγίανση Πιστωτικών Ιδρυμάτων και Επιχειρήσεων Επενδύσεων** (συνέχεια)

Μία από τις απαιτήσεις της Οδηγίας για την Ανάκαμψη και την Εξυγίανση Πιστωτικών Ιδρυμάτων και Επιχειρήσεων Επενδύσεων (BRRD) είναι τα πιστωτικά ιδρύματα και ορισμένες επιχειρήσεις επενδύσεων της ΕΕ να τηρούν μια ελάχιστη απαίτηση ιδίων κεφαλαίων και επιλέξιμων υποχρεώσεων (MREL), με την επιφύλαξη των διατάξεων του Κατ' Εξουσιοδότηση Κανονισμού της Επιτροπής (ΕΕ) 2016/1450. Στις 27 Ιουνίου 2019, ως μέρος του πακέτου μεταρρύθμισης για την ενδυνάμωση της ανθεκτικότητας και δυνατότητας εξυγίανσης των Ευρωπαϊκών τραπεζών, τέθηκε σε εφαρμογή η Οδηγία για την Ανάκαμψη και την Εξυγίανση Πιστωτικών Ιδρυμάτων και Επιχειρήσεων Επενδύσεων ΙΙ, (BRRD ΙΙ) και ενσωματώθηκε στην εθνική νομοθεσία στις 7 Μαΐου 2021 με το Νόμο 96(Ι)/2021 που τροποποίησε τον περί Εξυγίανσης Πιστωτικών Ιδρυμάτων και Επενδυτικών Εταιρειών Νόμο. Επιπρόσθετα, έχουν εισαχθεί ορισμένες πρόνοιες ελάχιστης απαίτησης ιδίων κεφαλαίων και επιλέξιμων υποχρεώσεων (MREL) στον Κανονισμό Κεφαλαιακών Απαιτήσεων ΙΙ (CRR ΙΙ), ο οποίος τέθηκε σε εφαρμογή στις 27 Ιουνίου 2019 ως μέρος του πακέτου μεταρρύθμισης και τέθηκε άμεσα σε ισχύ. Περισσότερες λεπτομέρειες για τους κανονισμούς κεφαλαίου σε σχέση με την ελάχιστη απαίτηση ιδίων κεφαλαίων και επιλέξιμων υποχρεώσεων (MREL), περιλαμβάνονται στο Σημείο 4 'Διαχείριση Κεφαλαίου'.

Η Οδηγία για την Ανάκαμψη και την Εξυγίανση Πιστωτικών Ιδρυμάτων και Επιχειρήσεων Επενδύσεων (BRRD) έχει επίσης σημαντικές χρηματοδοτικές επιπτώσεις για τα πιστωτικά ιδρύματα, που περιλαμβάνουν την εγκαθίδρυση προ-χρηματοδοτημένων ταμείων εξυγίανσης ύψους 1% επί των καλυμμένων καταθέσεων δυνάμει της Ευρωπαϊκής Οδηγίας 2014/49/ΕΕ περί των Συστημάτων Εγγύησης των Καταθέσεων (ΣΕΚ) που θα δημιουργηθούν μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2024.

Φερεγγυότητα ΙΙ

Την 1 Ιανουαρίου 2016 τέθηκαν σε εφαρμογή η Οδηγία 2009/138/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και οι σχετικοί Κανονισμοί αναφορικά με την ανάληψη και την άσκηση δραστηριοτήτων Ασφάλισης και Αντασφάλισης (Φερεγγυότητα ΙΙ). Επιπρόσθετα, από τις 11 Απριλίου 2016, έχει τεθεί σε ισχύ ο περί Ασφαλιστικών και Αντασφαλιστικών Εργασιών και Άλλων Συναφών Θεμάτων Νόμος (Νόμος 38 (Ι)/2016). Η Υπηρεσία Ελέγχου Ασφαλιστικών Εταιριών στην Κύπρο εποπτεύει το απαιτούμενο κεφάλαιο το οποίο πρέπει να διατηρούν οι ασφαλιστικές εταιρίες, με σκοπό να διασφαλιστεί το ελάχιστο περιθώριο φερεγγυότητας. Επιπρόσθετα, καθορίζονται εσωτερικά όρια διάθεσης ανάληψης κινδύνου από τις ασφαλιστικές θυγατρικές εταιρίες του Συγκροτήματος, EuroLife Ltd και Γενικές Ασφάλειες Κύπρου Λτδ, ούτως ώστε να διατηρούν υγιείς δείκτες κεφαλαίου, οι οποίοι να στηρίζουν τους επιχειρηματικούς στόχους. Οι ασφαλιστικές θυγατρικές εταιρίες του Συγκροτήματος διαχειρίζονται την κεφαλαιουχική τους βάση αξιολογώντας σε τριμηνιαία βάση την κάλυψη των κεφαλαιακών απαιτήσεων φερεγγυότητας με υψηλής ποιότητας ίδια κεφάλαια. Και οι δύο θυγατρικές είχαν συμμορφωθεί με τις κεφαλαιουχικές απαιτήσεις που επιβάλλονται από την Υπηρεσία Ελέγχου Ασφαλιστικών Εταιριών στην Κύπρο κατά τη διάρκεια του 2021.

Αποζημίωση επενδυτών

Ο Κυπριακός Οργανισμός Επενδύσεων και Αξιών Λτδ (CISCO) και η BOC Asset Management Ltd (BOCAM) είναι ρυθμιζόμενες εταιρίες που εποπτεύονται από την ΕΚΚ. Και οι δύο εταιρίες είναι μέλη του Ταμείου Αποζημίωσης Επενδυτών (ΤΑΕ) για πελάτες Επενδυτικών Εταιριών. Το ΤΑΕ ιδρύθηκε σύμφωνα με το Άρθρο 59(1) και (2) του Νόμου 144(Ι)/2007 το οποίο προβλέπει για την Παροχή Επενδυτικών Υπηρεσιών, την Άσκηση Επενδυτικών Δραστηριοτήτων, τη Λειτουργία Ρυθμιζόμενων Αγορών και άλλα Συναφή Θέματα ως ένα ταμείο αποζημίωσης επενδυτών για πελάτες εταιριών πέραν των πιστωτικών ιδρυμάτων. Κατά το 2017 ο Νόμος 144(Ι)/2007 αντικαταστάθηκε από τον Νόμο 87(Ι)/2017. Οι αρμοδιότητες και λειτουργίες του ΤΑΕ ρυθμίζονται από τις πρόνοιες της Οδηγίας ΟΔ87-07 για τη Λειτουργία του ΤΑΕ (ημερομηνίας 8 Μαρτίου 2019), η οποία αντικατέστησε την Οδηγία 144-2007-15 της ΕΚΚ για τη Συνέχιση της Λειτουργίας και τη Λειτουργία του ΤΑΕ. Μια πενταμελής Διαχειριστική Επιτροπή, η οποία αποτελείται από τρία μέλη που διορίζονται από τον Υπουργό Οικονομικών και δύο μέλη που εκλέγονται από τη Γενική Συνέλευση των μελών του Ταμείου, διαχειρίζεται το ΤΑΕ.

3. Άλλοι κίνδυνοι (συνέχεια)**3.2 Κανονιστικός κίνδυνος** (συνέχεια)**Κυριότερες Κανονιστικές Απαιτήσεις Χρηματοοικονομικών Υπηρεσιών** (συνέχεια)**Αποζημίωση επενδυτών** (συνέχεια)

Η CISCO είναι υποχρεωμένη να συνεισφέρει ετησίως ποσοστό ύψους 0.5% των επιλέξιμων κεφαλαίων και χρηματοοικονομικών μέσων των καλυπτόμενων πελατών της και εάν η πληρωμή πραγματοποιηθεί μέχρι τις 10 Ιουλίου, υπάρχει έκπτωση 80% στο οφειλόμενο ποσό. Αυτή η πληρωμή δεν προστίθεται πλέον στο υπάρχον μερίδιο της CISCO στο ΤΑΕ το οποίο ανέρχεται στις €748 χιλιάδες και το οποίο έχει φτάσει στο μέγιστο επιτρεπόμενο όριο σύμφωνα με την προηγούμενη Οδηγία για το ΤΑΕ. Αυτό το ποσό εκπίπτει επίσης από τα Κεφάλαια Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) της CISCO σύμφωνα με την Εγκύκλιο E162 του 2016 της ΕΚΚ. Η CISCO υποχρεούται επίσης να καταβάλλει, όταν καλείται από την ΕΚΚ, έκτακτη συμπληρωματική εισφορά, εφόσον η ΕΚΚ κρίνει ανεπαρκή τα υπάρχοντα προς καταβολή αποζημιώσεων μέσα, ιδίως εάν προκύψει περίπτωση διαδικασίας εκκαθάρισης μέλους του ΤΑΕ. Το ποσό της έκτακτης συμπληρωματικής εισφοράς δεν έχει οριστεί (ούτε έχει καθοριστεί κάποιο ανώτατο όριο). Επιπρόσθετα, η CISCO υποχρεούται να τηρεί ελάχιστο αποθεματικό μετρητών ύψους 0.3% των επιλέξιμων κεφαλαίων και χρηματοοικονομικών μέσων των πελατών της κατά το προηγούμενο έτος, σε ξεχωριστό τραπεζικό λογαριασμό, σε περίπτωση που υπάρξει η ανάγκη για έκτακτη συμπληρωματική εισφορά, και το οποίο δεν πρέπει να χρησιμοποιείται για οποιοδήποτε άλλο σκοπό. Το αποθεματικό μετρητών πρέπει να αφαιρείται από τα Κεφάλαια Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) της CISCO. Η BOCAM εξαιρείται από το προαναφερθέν ετήσιο ποσοστό συνεισφοράς, εφόσον η φύλαξη των εν λόγω κεφαλαίων τηρείται από την BOC PCL και την CISCO.

Η Οδηγία της ΕΕ για το Σχέδιο Αποζημίωσης Επενδυτών 97/9/ΕΚ (η 'ICSD') απαιτεί από τα κράτη μέλη να εγκαθιδρύσουν Σχέδια Αποζημίωσης Επενδυτών (ICS) για την προστασία των επενδυτών σε σχέση με οργανισμούς που παρέχουν επενδυτικές υπηρεσίες (οι οποίες μπορεί να είναι επενδυτικές επιχειρήσεις ή πιστωτικά ιδρύματα). Ένα Σχέδιο Αποζημίωσης Επενδυτών προχωρεί συνήθως σε πληρωμές εάν μια επενδυτική εταιρία ή πιστωτικό ίδρυμα που ασκεί επενδυτικές δραστηριότητες αποτύχει.

Στην Κύπρο, το Ταμείο Αποζημίωσης Επενδυτών Πελατών Τραπεζών (το «Ταμείο») ιδρύθηκε σύμφωνα με τον περί ΕΠΕΥ Νόμο του 2002, όπως μετέπειτα τροποποιήθηκε. Το Ταμείο διέπεται από τους κανονισμούς εγκατάστασης και λειτουργίας ενός Ταμείου Αποζημίωσης Επενδυτών για Πελάτες Τραπεζών του 2004 και 2007.

Πενταμελής Διαχειριστική Επιτροπή, που αποτελείται από τον/την Διοικητή και τον Ανώτερο Διευθυντή της Διεύθυνσης Εποπτείας της ΚΤΚ, καθώς και τρία άλλα μέλη που διορίζονται από τον/την Διοικητή της ΚΤΚ, διαχειρίζεται το Ταμείο. Η BOC PCL είναι υποχρεωμένη να καταβάλλει κάθε χρόνο ένα ποσό έως και 0.01% των επιλέξιμων κεφαλαίων και χρηματοοικονομικών μέσων των πελατών της BOC PCL.

Προσωπικά Δεδομένα

Ο Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 της 27ης Απριλίου 2016, αναφορικά με την προστασία των φυσικών προσώπων όσον αφορά την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών (επίσης γνωστός σαν Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων της ΕΕ (ΓΚΠΔ)) εφαρμόζεται σε όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ (περιλαμβανομένης της Κύπρου) από τις 25 Μαΐου 2018. Ο ΓΚΠΔ εισήγαγε υποχρεώσεις στους υπεύθυνους επεξεργασίας δεδομένων και νέα ενισχυμένα δικαιώματα για τα υποκείμενα δεδομένων. Οι απαιτήσεις του ΓΚΠΔ επηρεάζουν την ικανότητα του Συγκροτήματος να συλλέγει, να καταγράφει, να αποθηκεύει, να διατηρεί και να χρησιμοποιεί προσωπικά δεδομένα καθώς και τη μεταβίβαση προσωπικών δεδομένων σε χώρες που δεν διαθέτουν επαρκείς νόμους περί προστασίας δεδομένων.

Υπηρεσίες πληρωμών

Η Οδηγία (ΕΕ) 2015/2366 αναφορικά με υπηρεσίες πληρωμών στην εσωτερική αγορά (PSD II) ενσωματώθηκε στην εθνική νομοθεσία με τον περί της Παροχής και Χρήσης Υπηρεσιών Πληρωμών και Πρόσβασης στα Συστήματα Πληρωμών Νόμο (Νόμος Αρ. 31(Ι)/2018). Η BOC PCL έχει συμμορφωθεί πλήρως με αυτό το Νόμο, έχοντας τροποποιήσει τη συμφωνία και τους σχετικούς όρους και προϋποθέσεις που εφαρμόζονται στις υπηρεσίες πληρωμών που προσφέρει στους πελάτες της.

3. Άλλοι κίνδυνοι (συνέχεια)

3.2 Κανονιστικός κίνδυνος (συνέχεια)

Κυριότερες Κανονιστικές Απαιτήσεις Χρηματοοικονομικών Υπηρεσιών (συνέχεια)

Επενδυτικές υπηρεσίες

Η Οδηγία (ΕΕ) 2014/65/ΕΕ και ο Κανονισμός (ΕΕ) 600/2014 για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων (MiFID II και MiFIR) ενσωματώθηκαν στην εθνική νομοθεσία με τη ψήφιση του περί Επενδυτικών Υπηρεσιών και Δραστηριοτήτων και Ρυθμιζόμενων Αγορών Νόμου 87(Ι)/2017. Το νέο νομοθετικό πλαίσιο ενδυναμώνει την προστασία των επενδυτών και βελτιώνει την λειτουργία των χρηματοοικονομικών αγορών.

Κανονισμός δεικτών αναφοράς (BMR)

Ο Ευρωπαϊκός Κανονισμός αναφορικά με τους δείκτες που χρησιμοποιούνται ως δείκτες αναφοράς σε χρηματοπιστωτικά μέσα και χρηματοπιστωτικές συμβάσεις ή για τη μέτρηση της απόδοσης επενδυτικών κεφαλαίων (BMR) εισάγει ένα καθεστώς για τη διαχείριση των δεικτών που στοχεύει στη διασφάλιση της ακρίβειας και της ακεραιότητας των δεικτών αναφοράς. Η νομοθεσία ισχύει από το 2018, με την επιφύλαξη ορισμένων μεταβατικών διατάξεων που ισχύουν τόσο για τους διαχειριστές δεικτών αναφοράς στην Ευρώπη όσο και σε τρίτες χώρες.

Ο Κανονισμός έχει ευρύ πεδίο εφαρμογής και εφαρμόζεται σε όλους σχεδόν τους δείκτες αναφοράς όπως χρηματοοικονομικούς, επιτοκίων, ρυθμιζόμενων δεδομένων και εμπορευμάτων, εκτός από πολύ περιορισμένες εξαιρέσεις. Παραδείγματα χρήσης δεικτών αναφοράς περιλαμβάνουν την έκδοση ενός χρηματοοικονομικού μέσου που αναφέρεται σε έναν δείκτη ή συνδυασμό δεικτών, τον προσδιορισμό του πληρωτέου ποσού στο πλαίσιο ενός χρηματοοικονομικού μέσου ή μιας χρηματοοικονομικής σύμβασης με αναφορά σε έναν δείκτη ή συνδυασμό δεικτών ή ως συμβαλλόμενο μέρος σε χρηματοοικονομικό συμβόλαιο ή πάροχος δανειακού επιτοκίου. Οι χρήστες δεικτών αναφοράς δεν υπόκεινται σε αυτόνομες ρυθμιστικές απαιτήσεις βάσει του Κανονισμού. Ωστόσο, πρέπει να διασφαλίζουν ότι οι δείκτες αναφοράς που χρησιμοποιούν είναι σύμφωνοι με τις διατάξεις της νομοθεσίας.

Άλλες κανονιστικές απαιτήσεις

Επιπρόσθετα, κατά τη διάρκεια του 2021 τροποποιήθηκαν και υιοθετήθηκαν από το Συγκρότημα ένας αριθμός νόμων και νομοθετικών τροποποιήσεων, όπως αναφέρονται πιο κάτω:

- *Γνωμοδότηση της EAT σχετικά με τους κινδύνους του ML/TF που επηρεάζει τον χρηματοπιστωτικό τομέα της ΕΕ – Μάρτιος 2021.* Οι κίνδυνοι ML/TF που εντόπισε η EAT περιλαμβάνουν αυτούς που ισχύουν για ολόκληρο το χρηματοπιστωτικό σύστημα, για παράδειγμα τη χρήση καινοτόμων χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών, ενώ άλλοι επηρεάζουν συγκεκριμένους τομείς, όπως η μείωση του κινδύνου. Ο κατάλογος περιλαμβάνει επίσης κινδύνους ML/TF που προκύπτουν από ευρύτερες εξελίξεις, όπως η πανδημία COVID-19, η οποία έχει αντίκτυπο τόσο στη συμμόρφωση των εταιρειών για την καταπολέμηση του ξεπλύματος χρήματος όσο και στην εποπτεία των αρμόδιων αρχών. Ως εκ τούτου, η γνωμοδότηση διατυπώνει συστάσεις προς τις αρμόδιες αρχές με στόχο την κάλυψη αυτών των κενών.
- *Οδηγίες ΤΠΕ για ασφαλιστικές εταιρείες.* Στόχος των κατευθυντήριων γραμμών είναι η προώθηση της αύξησης της λειτουργικής ανθεκτικότητας των ψηφιακών λειτουργιών των ασφαλιστικών και ανασφαλιστικών επιχειρήσεων έναντι των κινδύνων που αντιμετωπίζουν. Η λειτουργική ανθεκτικότητα είναι το κλειδί για την προστασία των ψηφιακών περιουσιακών στοιχείων των ασφαλιστικών και ανασφαλιστικών επιχειρήσεων, συμπεριλαμβανομένων των συστημάτων και των δεδομένων τους από τους ασφαλιζόμενους και τους δικαιούχους.
- *Οδηγία για την Εσωτερική Διακυβέρνηση στα πιστωτικά ιδρύματα 2021 – Οκτ. 2021.* Η παρούσα Οδηγία καθορίζει τους εσωτερικούς κανονισμούς, διαδικασίες και μηχανισμούς που πρέπει να εφαρμόζουν τα πιστωτικά ιδρύματα, προκειμένου να διασφαλίζεται η αποτελεσματική και συνετή διοίκηση του πιστωτικού ιδρύματος.
- *Νόμος και οδηγία για τα καλυμμένα ομολόγα – Νοέμβριος 2021.* Τον Νοέμβριο του 2019 δημοσιεύτηκε η Οδηγία 2019/2162 της ΕΕ για την έκδοση καλυμμένων ομολόγων και την δημόσια εποπτεία καλυμμένων ομολόγων και τροποποίηση των Οδηγιών 2009/65/ΕΚ και 2014/59/ΕΕ. Η Οδηγία θεσπίζει κανόνες προστασίας των επενδυτών σχετικά με: 1) τις απαιτήσεις για την έκδοση καλυμμένων ομολόγων, 2) τα δομικά χαρακτηριστικά των καλυμμένων ομολόγων, 3) την εποπτεία καλυμμένων ομολόγων, και 4) τις απαιτήσεις δημοσίευσης σε σχέση με καλυμμένα ομολόγα.

3. Άλλοι κίνδυνοι (συνέχεια)**3.2 Κανονιστικός κίνδυνος** (συνέχεια)**Κυριότερες Κανονιστικές Απαιτήσεις Χρηματοοικονομικών Υπηρεσιών** (συνέχεια)**Άλλες κανονιστικές απαιτήσεις** (συνέχεια)

- Η Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών αναθεώρησε τις κατευθυντήριες γραμμές για την αναφορά σημαντικών περιστατικών στο πλαίσιο του PSD2 – Δεκέμβριος 2021. Αυτές οι κατευθυντήριες γραμμές υποστηρίζουν τους στόχους του PSD2 για ενδυνάμωση της ενοποίησης της αγοράς πληρωμών στην ΕΕ, διασφαλίζοντας τη συνέπεια στην εφαρμογή του νομοθετικού πλαισίου, προωθώντας ίσους όρους για τον ανταγωνισμό, παρέχοντας ένα ασφαλές πλαίσιο για το περιβάλλον πληρωμών και προστατεύοντας τους καταναλωτές.
- Κατευθυντήριες γραμμές για την εξαίρεση από μέτρα έκτακτης ανάγκης βάσει του PSD2 (EBA/GL/2018/07) - Δεκέμβριος 2021. Αυτές οι κατευθυντήριες γραμμές διευκρινίζουν ορισμένα ζητήματα που εντόπισαν οι συμμετέχοντες στην αγορά και οι αρμόδιες αρχές σε σχέση με τις τέσσερις προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούνται για να επωφεληθούν από εξαίρεση που προβλέπεται στο άρθρο 33 παράγραφος 6 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/389 (RTS) σχετικά με τον ισχυρό έλεγχο ταυτότητας πελατών και την κοινή και ασφαλή επικοινωνία (SCA και CSC).
- Κυβερνητικές εγγυήσεις προς πιστωτικά ιδρύματα για προσφορά δανείων σε επιχειρήσεις και ιδιώτες. Θα παρέχονται κρατικές εγγυήσεις για νέα δάνεια που έχουν εγκριθεί από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του Διατάγματος έως τη διακοπή της εφαρμογής του και όχι μετά τις 31 Μαρτίου 2022 και, ανάλογα με τη διάρκεια του δανείου, οι κρατικές εγγυήσεις θα καλύψουν τυχόν ζημιές (70% των ζημιών) για περίοδο 3 μηνών έως 6 ετών από την ημερομηνία του δανείου.
- Target 2 Οδηγία ΚΤΚ. Υποστήριξη της εφαρμογής της νομισματικής πολιτικής του Ευρωσυστήματος και της λειτουργίας της αγοράς χρήματος του ευρώ, ελαχιστοποίηση του συστημικού κινδύνου στην αγορά πληρωμών, δηλαδή η πιθανότητα ένας μεμονωμένος παράγοντας να προκαλέσει κατάρρευση ολόκληρης της αγοράς, διασφάλιση της αποτελεσματικής επεξεργασίας διασυννοριακών πληρωμών σε ευρώ. Με την επίτευξη αυτών των στόχων, το TARGET2 επιτρέπει την ασφαλή και αποτελεσματική ροή των πληρωμών σε όλη την Ευρώπη και συμβάλλει στη σταθερότητα του ευρώ.
- Κανονισμός Ταξινόμιας. Σύστημα ταξινόμιας, που καθορίζει έναν κατάλογο περιβαλλοντικά βιώσιμων οικονομικών δραστηριοτήτων. Στόχος του είναι να παρέχει διαφάνεια σε επενδυτές και επιχειρήσεις και να αποτρέψει το «greenwashing» ορίζοντας τα κριτήρια βάσει των οποίων ένα χρηματοοικονομικό προϊόν ή δραστηριότητα μπορεί να περιγραφεί ως «περιβαλλοντικά βιώσιμο». Οι τράπεζες υποχρεούνται να αναφέρουν «πώς και σε ποιο βαθμό, οι δραστηριότητές τους συνδέονται με δραστηριότητες ευθυγραμμισμένες με την Ταξινόμια» σε σχέση με την Οδηγία για τη δημοσιοποίηση μη χρηματοοικονομικών πληροφοριών και πληροφοριών για την πολυμορφία από ορισμένες μεγάλες επιχειρήσεις και ομίλους (NFRD). Περαιτέρω απαίτηση γνωστοποίησης σε επίπεδο προϊόντος σε ευθυγράμμιση με τον Κανονισμό περί γνωστοποιήσεων αειφορίας στον τομέα των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών (SFDR) ισχύουν για τους Συμμετέχοντες στη Χρηματοπιστωτική Αγορά που εμπορεύονται ή κατασκευάζουν χρηματοοικονομικά προϊόντα στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Τα προϊόντα στο πεδίο εφαρμογής είναι συντάξεις και προϊόντα διαχείρισης περιουσιακών στοιχείων, επενδυτικά προϊόντα που βασίζονται σε ασφάλειες και προϊόντα Εταιρικής & Επενδυτικής Τραπεζικής, συμπεριλαμβανομένων κεφαλαίων τιτλοποίησης, κεφαλαίων επιχειρηματικού κινδύνου και ιδιωτικών μετοχικών κεφαλαίων, διαχείριση χαρτοφυλακίου και δείκτες αμοιβαίων κεφαλαίων.
- Οδηγία 2011/16 του Συμβουλίου της ΕΕ σε σχέση με τις διασυννοριακές φορολογικές ρυθμίσεις (το DAC 6). Η Κυπριακή Κυβέρνηση έχει επιλέξει την εξάμηνη παράταση των προθεσμιών υποβολής εκθέσεων σε σχέση με το καθεστώς αναφοράς DAC 6 που παρείχε στα κράτη μέλη η Επιτροπή της ΕΕ στις 24 Ιουνίου 2020. Η ενσωμάτωση του DAC 6 στην τοπική νομοθεσία ψηφίστηκε από το Κυπριακό Κοινοβούλιο τον Μάρτιο 2021. Οι διατάξεις για την παράταση της προθεσμίας αναφοράς και ανταλλαγής πληροφοριών βάσει του DAC6 ενσωματώνονται στο νέο νόμο. Το Υπουργείο Οικονομικών και το Τμήμα Φορολογίας έχουν εκδώσει δύο ανακοινώσεις, τον Ιούνιο και τον Σεπτέμβριο του 2021, ενημερώνοντας ότι δεν θα επιβάλλονται διοικητικά πρόστιμα για καθυστέρηση υποβολής πληροφοριών σχετικά με το DAC6, αν αυτές υποβληθούν μέχρι τις 30 Νοεμβρίου 2021. Από τις 30 Νοεμβρίου 2021 και έπειτα, όλα τα εμπλεκόμενα μέρη θα πρέπει να υποβάλλουν τις σχετικές πληροφορίες, διαφορετικά θα επιβάλλονται διοικητικά πρόστιμα.

3. Άλλοι κίνδυνοι (συνέχεια)

3.3 Πολιτικός κίνδυνος και γεωπολιτική αβεβαιότητα

Η Κύπρος είναι μια μικρή, ανοιχτή οικονομία βασισμένη στις υπηρεσίες, με μεγάλο εξωτερικό τομέα και υψηλή εξάρτηση από τον τουρισμό και τις διεθνείς επιχειρηματικές υπηρεσίες. Εξωτερικοί παράγοντες που είναι πέρα από τον έλεγχο του Συγκροτήματος, συμπεριλαμβανομένων των εξελίξεων στην Ευρωπαϊκή Ένωση και στην παγκόσμια οικονομία, ή εξελίξεων σε συγκεκριμένες χώρες με τις οποίες η Κύπρος διατηρεί στενούς οικονομικούς και επενδυτικούς δεσμούς, κυρίως το Ηνωμένο Βασίλειο και τη Ρωσία, μπορούν να έχουν σημαντικές επιπτώσεις στην εγχώρια οικονομική δραστηριότητα. Ως αποτέλεσμα της κρίσης στην Ουκρανία, η ανάκαμψη της κυπριακής οικονομίας θα επηρεαστεί αρνητικά. Η Κύπρος έχει σχετικά μεγάλο τουριστικό τομέα (με υψηλό μερίδιο επισκεπτών από τη Ρωσία και την Ουκρανία), και οι προοπτικές οικονομικής μεγέθυνσής της θα εξαρτηθούν από τις εξελίξεις σχετικά με τις κυρώσεις, τη δυνατότητα ανάπτυξης νέων αγορών και την επιδημιολογική της αξιολόγηση. Η έκθεση του χρηματοπιστωτικού τομέα σε εξωτερικές αγορές, μειώθηκε σημαντικά από την τραπεζική κρίση του 2013. Ωστόσο, η οικονομία της Κύπρου θα επηρεαστεί δυσανάλογα από τη διακοπή των εισροών κεφαλαίων και άμεσων επενδύσεων από τη Ρωσία.

Η εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία και η επιβολή κυρώσεων στη Ρωσία, θα έχουν βαθιές επιπτώσεις στη ρωσική οικονομία και σοβαρές μακροοικονομικές επιπτώσεις για την Ευρωπαϊκή Ένωση και την παγκόσμια οικονομία γενικότερα. Ως αποτέλεσμα της κρίσης στην Ουκρανία και των κυρώσεων, οι αλυσίδες εφοδιασμού έχουν διαταραχθεί προκαλώντας ελλείψεις σε γεωργικά προϊόντα και μέταλλα. Οι τιμές της ενέργειας έχουν αυξηθεί και παρόλο που έχουν διακυμάνσεις, οι αγορές ενέργειας παραμένουν σφιχτές και οι τιμές θα παραμείνουν υψηλότερες για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα. Οι πληθωριστικές πιέσεις που δημιουργήθηκαν πριν από το ξέσπασμα του πολέμου έχουν κλιμακωθεί και οι κεντρικές τράπεζες έχουν ξεκινήσει τους περιοριστικούς κύκλους στη νομισματική τους πολιτική. Η Τράπεζα της Αγγλίας αύξησε τα επιτόκια της τρεις φορές κατά το πρώτο τρίμηνο στο 0.75% και ο πληθωρισμός έφτασε στο 5.5% τον Φεβρουάριο. Στις ΗΠΑ, η Ομοσπονδιακή Τράπεζα αύξησε τα επιτόκια της κατά 0.25% στην τελευταία της συνεδρίαση στα μέσα Μαρτίου, και υπέδειξε άλλες έξι αυξήσεις μέσα στο έτος και άλλες τρεις μέσα στο επόμενο έτος. Η ΕΚΤ διατήρησε το βασικό επιτόκιο αναχρηματοδότησης αμετάβλητο στο μηδέν, στη συνεδρίαση του Μαρτίου, αλλά ανέφερε ότι η ποσοτική χαλάρωση πιθανότατα θα τελειώσει νωρίτερα, και ότι τα επιτόκια ενδέχεται να αρχίσουν να αυξάνονται νωρίτερα από το αναμενόμενο. Το δίλημμα πολιτικής που τίθεται λόγω των πληθωριστικών πιέσεων γίνεται ακόμη πιο σοβαρό μετά τον πόλεμο στην Ουκρανία. Ωστόσο, η αύξηση των επιτοκίων για τον περιορισμό του πληθωρισμού θα ενίσχυε την αβεβαιότητα και θα επηρέαζε αρνητικά τις προοπτικές ανάπτυξης. Η νομισματική πολιτική ήταν υπερβολικά επεκτατική για μεγάλο χρονικό διάστημα και έτσι δημιούργησε μια πληθωριστική έφεση στην Ευρωζώνη. Η ευρωπαϊκή απάντηση στην τρέχουσα κρίση θα πρέπει να βασίζεται περισσότερο στη δημοσιονομική πολιτική.

Η εξαιρετικά επεκτατική νομισματική πολιτική της ΕΚΤ μπορεί να διαφοροποιηθεί απότομα εάν συνεχιστούν οι πληθωριστικές πιέσεις. Το βασικό επιτόκιο αναχρηματοδότησης θα παραμείνει στο μηδέν και το καταθετικό επιτόκιο στο -0.5% το επόμενο διάστημα. Με τα πραγματικά επιτόκια στο χαμηλό τους όριο, η νομισματική πολιτική ασκείται μέσω ποσοτικής χαλάρωσης. Για το 2022 η ΕΚΤ ανακοίνωσε σταδιακή μείωση των αγορών περιουσιακών στοιχείων. Αντίστοιχα, οι αγορές περιουσιακών στοιχείων θα πραγματοποιηθούν με βραδύτερο ρυθμό το πρώτο τρίμηνο. Το έκτακτο πανδημικό πρόγραμμα αγορών θα τερματιστεί το δεύτερο τρίμηνο και το πρόγραμμα αγορών περιουσιακών στοιχείων, πιθανότατα θα καταργηθεί σταδιακά μέχρι το τέλος του έτους ή λίγο μετά. Με τις πληθωριστικές πιέσεις να εντείνονται περισσότερο από ό,τι αρχικά είχε προβλεφθεί, και εάν η τρέχουσα άνοδος του πληθωρισμού αποδειχθεί περισσότερο μακροχρόνια από την αναμενόμενη, η ΕΚΤ θα επιταχύνει τον τερματισμό του προγράμματος αγορών περιουσιακών στοιχείων, και θα επιφέρει αυξήσεις επιτοκίων.

Σε μια τέτοια εξέλιξη, θα αυξηθούν οι κίνδυνοι δημόσιου χρέους, περιπλέκοντας την εξυπηρέτησή του, ειδικότερα για περιφερειακές χώρες με υψηλό χρέος όπως η Κύπρος. Ελλείψει στήριξης από τη νομισματική πολιτική, ο κίνδυνος για μια κρίση δημοσίου χρέους, θα μπορούσε να επιστρέψει, αυξάνοντας και τους κινδύνους μετάδοσης για την ευρύτερη ζώνη του ευρώ.

Σε ότι αφορά το προφίλ κινδύνου της Κύπρου, έχουν σημειωθεί ουσιαστικές βελτιώσεις μετά την τραπεζική κρίση. Παραμένουν όμως ακόμα, σημαντικοί κίνδυνοι. Η συνολική αξιολόγηση κινδύνου της Κύπρου, αφορά ένα συνδυασμό που περιλαμβάνει τον κρατικό, τον νομισματικό, τον τραπεζικό, τον πολιτικό και τον διαρθρωτικό-δομικό κίνδυνο. Ο τελευταίος επηρεάζεται ασφαλώς από εξωτερικές εξελίξεις με ουσιαστική δυναμική επίπτωση στην εγχώρια οικονομία.

3. Άλλοι κίνδυνοι (συνέχεια)

3.3 Πολιτικός κίνδυνος και γεωπολιτική αβεβαιότητα (συνέχεια)

Το μεγάλο μέγεθος του δημόσιου χρέους επιβαρύνει σε μεγάλο βαθμό τον κρατικό πιστωτικό κίνδυνο της Κύπρου. Το δημόσιο χρέος αυξήθηκε από 91% του ΑΕΠ το 2019, σε 115% του ΑΕΠ το 2020 λόγω των μέτρων κατά της πανδημίας, και μειώθηκε στο 104% του ΑΕΠ το 2021. Ο διάμεσος λόγος χρέους προς ΑΕΠ στην Ευρωζώνη το 2020 ήταν 75%. Η βιωσιμότητα του χρέους θα εξαρτηθεί από τον ρυθμό ανάπτυξης της οικονομίας, το ισοζύγιο του προϋπολογισμού, αλλά και από τα επιτόκια, που καθορίζουν το κόστος εξυπηρέτησης του χρέους. Τα χαμηλά επιτόκια επί του παρόντος είναι αποτέλεσμα των αγορών περιουσιακών στοιχείων μεγάλης κλίμακας από την ΕΚΤ και άφθονης ρευστότητας στις αγορές κρατικών ομολόγων. Μια αντιστροφή της νομισματικής πολιτικής, ή εξελίξεις που μπορούν να οδηγήσουν στον κατακερματισμό της αγοράς κρατικών ομολόγων στην Ευρωζώνη, όπως μια απροσδόκητη περαιτέρω άνοδος του πληθωρισμού, μπορεί να αυξήσει το κόστος εξυπηρέτησης του χρέους και να διακινδυνεύσει τη βιωσιμότητα του. Ο κίνδυνος κατακερματισμού της αγοράς ομολόγων έχει αυξηθεί ως αποτέλεσμα της κρίσης στην Ουκρανία και της επιβολής κυρώσεων στη Ρωσία.

Στον τραπεζικό τομέα, παρά τη σημαντική πρόοδο μετά την οικονομική κρίση του 2012-2014, σημαντικοί κίνδυνοι εξακολουθούν να υφίστανται. Τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια μειώθηκαν σημαντικά από 48% περίπου των ακαθάριστων δανείων στο τέλος του 2014, σε 15.2% των ακαθάριστων δανείων στα τέλη Οκτωβρίου 2021. Εξακολουθούν όμως να συγκρίνονται δυσμενώς με το μέσο όρο στην Ευρωζώνη που είναι λίγο περισσότερο από 2%. Επίσης, τα δάνεια που βρίσκονταν σε μορατόριουμ μέχρι τα μέσα του 2021, έχουν μέχρι σήμερα αποπληρωθεί σε μεγάλο βαθμό. Ωστόσο, οι δυσμενείς εξελίξεις όπως οι κραδασμοί του πραγματικού τομέα που μπορεί να προκύψουν για παράδειγμα από μια παρατεταμένη πανδημία Covid, ή μόνιμες αλλαγές στις προτιμήσεις ταξιδιών και φιλοξενίας μετά την πανδημία, ή πιο μόνιμη επίδραση από την κρίση της Ουκρανίας, μπορούν να οδηγήσουν σε αύξηση των μη εξυπηρετούμενων δανείων και αποδυνάμωση των τραπεζικών ισολογισμών.

Η Κύπρος υφίσταται πολιτικό κίνδυνο λόγω της μακρόχρονης διαίρεσης του νησιού, καθώς και λόγω του εσωτερικού πολιτικού συστήματος. Η Κύπρος έχει προεδρικό σύστημα, με ισχυρές εκτελεστικές εξουσίες και ένα κατακερματισμένο κοινοβούλιο όπου ο σχηματισμός πλειοψηφίας για τη χάραξη πολιτικής και τη θέσπιση νομοθεσίας, συμπεριλαμβανομένων των μεταρρυθμίσεων, μπορεί να είναι δύσκολος.

Η Κύπρος παραμένει de facto διαιρεμένη από το 1974. Οι επανειλημμένες προσπάθειες για λύση απέτυχαν. Οι θέσεις των δύο κοινοτήτων έχουν σκληρύνει στη πορεία, ειδικά μετά την αποτυχία του τελευταίου γύρου διαπραγματεύσεων που ολοκληρώθηκε με τη πολυμερή διάσκεψη το 2017 μεταξύ των κοινοτήτων, των εγγυητριών δυνάμεων και των Ηνωμένων Εθνών, με επικεφαλής τον ίδιο τον Γενικό Γραμματέα. Από τα τέλη του 2020, τα Ηνωμένα Έθνη έχουν εντείνει τις προσπάθειές τους για τη δημιουργία ενός πλαισίου για έναν νέο γύρο διαπραγματεύσεων, αλλά δεν έχει ακόμα επιτευχθεί πρόοδος προς την κατεύθυνση συμφωνίας ενός πλαισίου για την επανένταξη των συνομιλιών.

Με βάση τα παραπάνω, το Συγκρότημα αναγνωρίζει ότι απρόβλεπτα πολιτικά γεγονότα μπορεί να έχουν αρνητικές επιπτώσεις στις δραστηριότητες, τα λειτουργικά αποτελέσματα και τη θέση του Συγκροτήματος.

3.4 Κίνδυνος ασφάλειας πληροφοριών και κυβερνοχώρου

Ο κίνδυνος ασφάλειας πληροφοριών και κυβερνοχώρου είναι ένας εξ ορισμού σημαντικός κίνδυνος, ο οποίος θα μπορούσε να προκαλέσει σημαντική διαταραχή στις δραστηριότητες του Συγκροτήματος. Τα συστήματα πληροφορικής του Συγκροτήματος υπήρξαν, και θα συνεχίσουν να είναι, εκτεθειμένα στους συνεχώς εξελισσόμενους κινδύνους του εγκλήματος στον κυβερνοχώρο και στις επιθέσεις ασφάλειας πληροφοριών. Οι πελάτες και άλλα τρίτα μέρη στα οποία το Συγκρότημα είναι σημαντικά εκτεθειμένο, περιλαμβανομένων των παρόχων υπηρεσιών προς στο Συγκρότημα (όπως οι εταιρίες επεξεργασίας δεδομένων στις οποίες το Συγκρότημα έχει αναθέσει ορισμένες υπηρεσίες), αντιμετωπίζουν παρόμοιες απειλές.

Παράλληλα, το Συγκρότημα διαθέτει μια εσωτερική εξειδικευμένη ομάδα Ασφάλειας Πληροφοριών η οποία παρακολουθεί σε συνεχή βάση τις τρέχουσες και μελλοντικές απειλές για την ασφάλεια του κυβερνοχώρου (είτε εσωτερικές, είτε εξωτερικές, είτε κακόβουλες, είτε από ατύχημα) και επενδύει σε ενισχυμένα μέτρα ασφάλειας και ελέγχους στον κυβερνοχώρο για να προστατέψει, να αποτρέψει και να ανταποκριθεί επαρκώς σε τέτοιες απειλές για τα συστήματα και τις πληροφορίες του.

3. Άλλοι κίνδυνοι (συνέχεια)

3.4 Κίνδυνος ασφάλειας πληροφοριών και κυβερνοχώρου (συνέχεια)

Το Συγκρότημα συνεργάζεται με τους φορείς της βιομηχανίας, την Εθνική Ομάδα Αντιμετώπισης Ηλεκτρονικών Επιθέσεων (CSIRT) και με ομάδες ανταλλαγής πληροφοριών ούτως ώστε να είναι καλύτερα εξοπλισμένο να αντιμετωπίσει την αυξανόμενη απειλή των εγκληματιών του κυβερνοχώρου.

Επιπρόσθετα, το Συγκρότημα διατηρεί ασφαλιστικά συμβόλαια για κάλυψη ορισμένων πτυχών του κινδύνου κυβερνοχώρου, ενώ υπόκειται σε εξαιρέσεις ορισμένων όρων και προϋποθέσεων.

Κατά τη διάρκεια της πανδημίας του COVID-19, έχουν χρησιμοποιηθεί επιθέσεις προηγμένης κοινωνικής μηχανικής για υποκλοπή διαπιστευτηρίων και διανομή κακόβουλου λογισμικού. Τα συστήματα ασφαλείας κυβερνοχώρου του Συγκροτήματος το έχουν προστατέψει από τέτοιες απειλές και βελτιώνονται συνεχώς με την ενίσχυση των μηχανισμών ανίχνευσης, ανταπόκρισης και προστασίας, προκειμένου να περιορίζονται συνεχώς οι εν λόγω απειλές και να παραμένουν εντός των ορίων διάθεσης ανάληψης κινδύνου του Συγκροτήματος.

Οι τρέχουσες γεωπολιτικές εντάσεις, επίσης μπορούν να οδηγήσουν σε αυξημένο κίνδυνο κυβερνοεπιθέσεων από πρόσωπα σε κράτη του εξωτερικού. Συγκεκριμένα, η εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία και η επιβολή κυρώσεων στη Ρωσία από την Ελβετία, τις ΗΠΑ, την ΕΕ και άλλες χώρες μπορεί να αυξήσει τον κίνδυνο κυβερνοεπιθέσεων.

3.5 Επιχειρηματικός κίνδυνος και κίνδυνος στρατηγικής

Ο επιχειρηματικός κίνδυνος και ο κίνδυνος στρατηγικής προκύπτει από τις αλλαγές στο εξωτερικό περιβάλλον, περιλαμβανομένων των οικονομικών τάσεων και του ανταγωνισμού. Η επιδείνωση του μακροοικονομικού περιβάλλοντος που απορρέει από την πανδημία ή άλλους παράγοντες όπως την κρίση στην Ουκρανία, επιφέρει κινδύνους για την οικονομική απόδοση του Συγκροτήματος.

Το Συγκρότημα αντιμετωπίζει έντονο ανταγωνισμό στις αγορές όπου δραστηριοποιείται στην Κύπρο και σε άλλα μέρη της Ευρώπης. Ο ανταγωνισμός προέρχεται κυρίως από άλλες εμπορικές τράπεζες, τα υποκαταστήματα και τις θυγατρικές ξένων τραπεζών, και από ασφαλιστικές εταιρίες, οι οποίες προσφέρουν καταθετικά, ασφαλιστικά και επενδυτικά προϊόντα. Αντιμετωπίζει επίσης ανταγωνισμό από εταιρίες οικονομικής τεχνολογίας (FinTech). Το Συγκρότημα παραμένει σήμερα ο μεγαλύτερος και ο πιο συστημικά σημαντικός τραπεζικός οργανισμός στην Κύπρο.

Ενδεχόμενη όξυνση του ανταγωνισμού, ως αποτέλεσμα της προσφοράς πιο ανταγωνιστικών επιτοκίων καταθέσεων και χορηγήσεων σε σχέση με αυτά που προσφέρει το Συγκρότημα, ενδεχομένως να δημιουργήσει πίεση στην κερδοφορία του Συγκροτήματος.

Για να μειώσει την έκθεση του στον επιχειρηματικό κίνδυνο και τον κίνδυνο στρατηγικής, το Συγκρότημα έχει θέσει σαφή στρατηγική με βασικούς στόχους. Η στρατηγική έχει αναπτυχθεί εντός των ορίων διάθεσης ανάληψης κινδύνου του Συγκροτήματος και παρακολουθείται στενά σε συνεχή βάση. Το Συγκρότημα παραμένει σε ετοιμότητα να διερευνήσει ευκαιρίες που συμπληρώνουν τη στρατηγική του.

3.6 Νομικός κίνδυνος

Το Συγκρότημα ενδέχεται, από καιρό εις καιρό, να εμπλακεί σε δικαστικές διαδικασίες ή διαδικασίες διαιτησίας οι οποίες πιθανόν να επηρεάσουν τις εργασίες και τα αποτελέσματά του. Ο νομικός κίνδυνος πηγάζει από δικαστικές διαδικασίες που εκκρεμούν ή ενδέχεται να εγερθούν και κανονιστικές έρευνες εναντίον του Συγκροτήματος (Σημείωση 39 των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021). Στις περιπτώσεις όπου δεν ακολουθηθεί ο ενδεδειγμένος χειρισμός των νομικών θεμάτων από το Συγκρότημα, αυτό μπορεί να επιφέρει χρηματοοικονομική ζημιά και/ή ζημιά φήμης για το Συγκρότημα. Στο Συγκρότημα υπάρχουν οι διαδικασίες που διασφαλίζουν την αποτελεσματική και έγκαιρη διαχείριση του νομικού κινδύνου συμπεριλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, αυτού που προκύπτει από τις εξελίξεις στο κανονιστικό πλαίσιο, τα νέα προϊόντα και εσωτερικές διαδικασίες.

Η Νομική Υπηρεσία παρακολουθεί τις εκκρεμείς επιδικίες εναντίον του Συγκροτήματος και για κάθε νομική αγωγή αξιολογεί την πιθανότητα να προκύψει ζημιά για το Συγκρότημα βάσει των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων, καθώς και το ποσό της πιθανής ζημιάς όπου αυτή εκτιμάται ως πιθανή. Επιπρόσθετα, υπάρχει διαδικασία ενημέρωσης του Διοικητικού Συμβουλίου και των επιτροπών της διεύθυνσης αναφορικά με το νομικό κίνδυνο σε σχέση με τις εκκρεμείς επιδικίες και τις τελευταίες εξελίξεις.

3. Άλλοι κίνδυνοι (συνέχεια)

3.7 Ασφαλιστικός κίνδυνος και αντασφαλιστικός κίνδυνος

Το Συγκρότημα, μέσω των ασφαλιστικών θυγατρικών εταιριών η EuroLife Ltd ('EuroLife') και οι Γενικές Ασφάλειες Κύπρου Λτδ, παρέχει ασφαλιστικές υπηρεσίες κλάδου ζωής και γενικού κλάδου αντίστοιχα, και εκτίθεται σε συγκεκριμένους κινδύνους που προκύπτουν από τις εν λόγω υπηρεσίες. Τα ασφαλιζόμενα συμβάντα είναι απρόβλεπτα και ο πραγματικός αριθμός και το ποσό των απαιτήσεων και των ωφελημάτων θα διαφέρει από χρόνο σε χρόνο από την εκτίμηση που έχει καθοριστεί χρησιμοποιώντας αναλογιστικές και στατιστικές τεχνικές. Κατά συνέπεια ο ασφαλιστικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος να επισυμβεί ένα ασφαλιζόμενο γεγονός ενός ασφαλιστικού συμβολαίου και η αβεβαιότητα που υπάρχει αναφορικά με το ποσό και τη χρονική στιγμή της απαίτησης που θα προκύψει.

Το Συγκρότημα μειώνει την έκθεσή του στον ασφαλιστικό κίνδυνο μέσω της διασποράς του χαρτοφυλακίου σε μεγάλο αριθμό ασφαλιστηρίων συμβολαίων. Η μεταβλητότητα του κινδύνου μειώνεται επίσης μέσω της σωστής επιλογής και εφαρμογής στρατηγικής ανάληψης και εκτίμησης κινδύνου (underwriting) καθώς και της χρήσης αντασφαλιστικών διευθετήσεων. Παρόλο που το Συγκρότημα κατέχει αντασφαλιστική κάλυψη, δεν απαλλάσσεται από τις άμεσες υποχρεώσεις του προς τους ασφαλιζόμενους και κατά συνέπεια το Συγκρότημα είναι εκτεθειμένο σε πιστωτικό κίνδυνο σε περίπτωση όπου οι αντασφαλιστές αδυνατούν να τηρήσουν τις συμβατικές τους υποχρεώσεις στα πλαίσια αντασφάλισης. Για αυτό το λόγο αξιολογείται η πιστοληπτική ικανότητα των αντασφαλιστών λαμβάνοντας υπόψη την οικονομική τους ευρωστία και την πιστοληπτική ικανότητα και τα αντασφαλιστικά συμβόλαια παρακολουθούνται και αναθεωρούνται για να διασφαλιστεί η επάρκεια τους σύμφωνα με την πολιτική αντασφάλισης. Επιπρόσθετα, πραγματοποιείται σε συχνή βάση αξιολόγηση του κινδύνου αντισυμβαλλόμενου.

Τόσο η EuroLife όσο και οι Γενικές Ασφάλειες Κύπρου Λτδ πραγματοποιούν ετήσιες προσομοιώσεις ακραίων καταστάσεων (ORSA) που αποσκοπούν να διασφαλίσουν, μεταξύ άλλων, την κατάλληλη αναγνώριση και επιμέτρηση κινδύνων, ένα κατάλληλο επίπεδο εσωτερικού κεφαλαίου σε σχέση με το προφίλ κινδύνου της κάθε εταιρίας, και την εφαρμογή και περαιτέρω ανάπτυξη κατάλληλων συστημάτων διαχείρισης κινδύνου και εσωτερικού ελέγχου.

3.8 Κίνδυνος ψηφιακού μετασχηματισμού και τεχνολογίας

Ο κίνδυνος τεχνολογίας απορρέει από τις διακοπές λειτουργίας των συστημάτων, που επηρεάζουν την εξυπηρέτηση των πελατών, και μπορεί να προκύψει από την ανεπάρκεια, τις βλάβες ή τη μη διαθεσιμότητα των συστημάτων, τη χρήση μη επικαιροποιημένων, παλαιών, και μη συντηρημένων συστημάτων, ή συστήματα τα οποία δεν υποστηρίζουν πλήρως τις λειτουργικές απαιτήσεις. Το Συγκρότημα εφαρμόζει το Πρόγραμμα Ψηφιακού Μετασχηματισμού που έχει καταρτίσει το οποίο περιλαμβάνει την αλλαγή, ή την αντικατάσταση των σημαντικών και/ή μη επικαιροποιημένων συστημάτων.

Τα μοντέλα λειτουργίας των τραπεζών εξελίσσονται ραγδαία τόσο τοπικά όσο και διεθνώς και η διαθέσιμη τεχνολογία έχει ως αποτέλεσμα την επιτάχυνση της μετάβασης των πελατών στα ψηφιακά κανάλια εξυπηρέτησης. Επίσης τα επόμενα χρόνια, αναμένεται ραγδαία εξέλιξη στις ολοκληρωμένες υπηρεσίες μεταβίβασης χρημάτων και πληροφοριών. Η προσαρμογή του Συγκροτήματος σε αυτές τις εξελίξεις θα μπορούσε να επηρεάσει την πραγματοποίηση της στρατηγικής και των χρηματοοικονομικών του πλάνων.

Στα πλαίσια της συνολικής του λειτουργικής στρατηγικής, το Συγκρότημα αξιολογεί και αναπτύσσει τη συμπληρωματική του τεχνολογική στρατηγική, με στόχο την υποστήριξη των εργασιών και τον μετριασμό αυτών των κινδύνων. Οι πολιτικές, τα πρότυπα, η διακυβέρνηση και τα μέτρα ελέγχου του Συγκροτήματος βρίσκονται υπό συνεχή εποπτεία ούτως ώστε να διασφαλίζεται η συνεχής ευθυγράμμιση τους με τη στρατηγική του Συγκροτήματος για ψηφιακό μετασχηματισμό. Για την επίτευξη αυτού του στόχου, το Συγκρότημα συνεργάζεται με κατάλληλους εξωτερικούς εμπειρογνώμονες.

3.9 Κίνδυνοι που σχετίζονται με τη κλιματική αλλαγή

Οι κίνδυνοι που σχετίζονται με την κλιματική και περιβαλλοντική αλλαγή, ενδέχεται να επηρεάσουν τον τομέα των χρηματοοικονομικών υπηρεσιών σε διαφορετικό βαθμό βραχυπρόθεσμα, μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα. Ο βαθμός στον οποίο ο φυσικός κίνδυνος και ο κίνδυνος μετάβασης μπορεί να επηρεάσει μια εταιρεία χρηματοοικονομικών υπηρεσιών μεταβάλλεται ανάλογα με το επιχειρηματικό μοντέλο της εταιρείας, τη βάση πελατών, την τοποθεσία, καθώς και τη διαδικασία μετάβασης σε μια οικονομία χαμηλών εκπομπών άνθρακα.

3. Άλλοι κίνδυνοι (συνέχεια)**3.9 Κίνδυνοι που σχετίζονται με τη κλιματική αλλαγή (συνέχεια)**

- **Ο φυσικός κίνδυνος** αναφέρεται στις οικονομικές επιπτώσεις από τις μεταβαλλόμενες κλιματολογικές συνθήκες, συμπεριλαμβανομένων των συχνότερων ακραίων καιρικών φαινομένων και σταδιακών αλλαγών στο κλίμα, καθώς και την υποβάθμιση του περιβάλλοντος, από τη ρύπανση του αέρα, των υδάτων και της γης, τη καταπόνηση των υδάτων, την απώλεια βιοποικιλότητας και την αποψίλωση των δασών. Ο φυσικός κίνδυνος κατηγοριοποιείται ως «οξύς» όταν προκύπτει από ακραία γεγονότα, όπως ξηρασίες, πλημμύρες και καταιγίδες, και «χρόνιος» όταν προκύπτει από προοδευτικές μεταβολές, όπως η αύξηση της θερμοκρασίας, η άνοδος της στάθμης της θάλασσας, η καταπόνηση των υδάτων, η απώλεια βιοποικιλότητας, η αλλαγή χρήσης της γης, η καταστροφή των βιοτόπων και η έλλειψη πόρων. Αυτό μπορεί να οδηγήσει άμεσα, για παράδειγμα, σε ζημιά σε περιουσία ή μειωμένη παραγωγικότητα, ή έμμεσα να οδηγήσει σε μεταγενέστερα γεγονότα, όπως η διακοπή των αλυσίδων εφοδιασμού.
- **Ο κίνδυνος μετάβασης** αναφέρεται στη χρηματοοικονομική ζημιά που προκύπτει, άμεσα ή έμμεσα, από τη διαδικασία προσαρμογής προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών άνθρακα και πιο περιβαλλοντικά βιώσιμη. Αυτό θα μπορούσε να προκληθεί, για παράδειγμα, από μια σχετικά απότομη υιοθέτηση πολιτικών για τη κλιματική και περιβαλλοντική αλλαγή, τη τεχνολογική πρόοδο ή αλλαγές στην ευαισθησία και τις προτιμήσεις της αγοράς.

Στο Συγκρότημα υπάρχει ομάδα αφοσιωμένη στην ανάπτυξη της ατζέντας του Συγκροτήματος για τη βιωσιμότητα που λαμβάνει υπόψη τη προσέγγιση της Τράπεζας σε περιβαλλοντικά, κοινωνικά και θέματα διακυβέρνησης (ESG), και η Διεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνων είναι στενά ευθυγραμμισμένη με αυτήν τη πρωτοβουλία.

Η διαχείριση των κινδύνων που απορρέουν από τις επιπτώσεις της κλιματικής και της περιβαλλοντικής αλλαγής αποτελεί βασικό τομέα εστίασης στον Πυλώνα «Περιβάλλον» της στρατηγικής ESG του Συγκροτήματος (περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με τη στρατηγική ESG του Ομίλου γνωστοποιούνται στην ενότητα «Επισκόπηση Επιχειρηματικής Δραστηριότητας» στην Έκθεση Συμβούλων). Κατά το 2021, υπήρξε αυξανόμενη έμφαση από τις εποπτικές αρχές στη διαχείριση των κινδύνων που απορρέουν από τις επιπτώσεις της κλιματικής και της περιβαλλοντικής αλλαγής. Σύμφωνα με την οδηγία, ορίζονται 13 εποπτικές προσδοκίες για τα ιδρύματα κατά τη διαμόρφωση και εφαρμογή των πλαισίων επιχειρηματικής στρατηγικής, διακυβέρνησης και διαχείρισης κινδύνων με απώτερο σκοπό την ενθάρρυνση μεγαλύτερης διαφάνειας στις γνωστοποιήσεις των κινδύνων που σχετίζονται με τη κλιματική και τη περιβαλλοντική αλλαγή. Κατά το πρώτο εξάμηνο του 2021, ζητήθηκε από τα σημαντικά ιδρύματα, συμπεριλαμβανομένου του Συγκροτήματος, να προβούν σε αυτό-αξιολόγηση των τρεχουσών πρακτικών τους σε σχέση με τις προσδοκίες της οδηγίας και να υποβάλουν σχέδια υλοποίησης στα οποία θα περιγράψουν με ποιο τρόπο και πότε θα εναρμονίσουν τις πρακτικές τους με την οδηγία. Το Συγκρότημα έχει αναπτύξει ένα ολοκληρωμένο σχέδιο δράσης για αριθμό ετών που καλύπτει καθεμία από τις προτεραιότητες της ΕΚΤ, συμπεριλαμβανομένων των ενεργειών για την αντιμετώπιση των κενών που επισημανθήκαν στην αυτό-αξιολόγηση. Το πλάνο αναπτύχθηκε μετά από συνεργασία με τα ενδιαφερόμενα μέρη του Συγκροτήματος.

Έχει προγραμματιστεί μια σειρά ενεργειών για εφαρμογή κατά το 2022, ως μέρος του προαναφερόμενου σχεδίου δράσης που περιλαμβάνουν:

- Την ολοκλήρωση, βάσει ποιοτικής ανάλυσης, της αναγνώρισης των κινδύνων που απορρέουν από τη κλιματική και τη περιβαλλοντική αλλαγή και την επικαιροποίηση του αρχείου καταγραφής των κινδύνων (risk taxonomy)
- Την αξιολόγηση των αναγκών σε δεδομένα σε σχέση με τους κινδύνους που σχετίζονται με τη κλιματική και τη περιβαλλοντική αλλαγή και τη θέσπιση σχεδίου δράσης για τη συλλογή των πληροφοριών
- Την πραγματοποίηση περαιτέρω εκπαίδευσης σε σχέση με τα ESG κριτήρια σε όλα τα επίπεδα της Τράπεζας
- Την ενσωμάτωση των κινδύνων που σχετίζονται με τη κλιματική και τη περιβαλλοντική αλλαγή στη διαδικασία έγκρισης χορηγήσεων.

Κατά το 2022 το Συγκρότημα θα εξετάσει αυτούς τους κινδύνους σε σχέση με το επιχειρηματικό του μοντέλο ως μέρος της εργασίας για την ολοκλήρωση και το σχεδιασμό ενός πλαισίου για την αξιολόγηση της επίδρασης αυτών των κινδύνων στο Συγκρότημα.

4. Διαχείριση κεφαλαίου

Ο κύριος στόχος της διαχείρισης κεφαλαίου του Συγκροτήματος είναι η διασφάλιση της συμμόρφωσης με τις σχετικές εποπτικές κεφαλαιακές απαιτήσεις και η διατήρηση υγιών δεικτών κεφαλαιακής επάρκειας έτσι ώστε να καλύπτει τους επιχειρηματικούς κινδύνους και να υποστηρίζει τη στρατηγική του και να μεγιστοποιεί την αξία προς τους μετόχους του.

Οι κανονισμοί κεφαλαιακής επάρκειας σε ισχύ, εφαρμόστηκαν μέσω του Κανονισμού Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR) και της Οδηγίας Κεφαλαιακών Απαιτήσεων IV (CRD IV), οι οποίοι τέθηκαν σε ισχύ την 1 Ιανουαρίου 2014 με κάποιες διατάξεις να εφαρμόζονται σταδιακά. Ο Κανονισμός Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR) και η Οδηγία Κεφαλαιακών Απαιτήσεων IV (CRD IV) ενσωμάτωσαν τα νέα πρότυπα της Βασιλείας III, αναφορικά με τα κεφάλαια, τη ρευστότητα και τη μόχλευση, στο νομοθετικό πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ). Ο Κανονισμός Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR) καθορίζει τις εποπτικές απαιτήσεις για τήρηση κεφαλαίων, ρευστότητας και μόχλευσης για πιστωτικά ιδρύματα και είναι άμεσα εφαρμόσιμος σε όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ. Η Οδηγία Κεφαλαιακών Απαιτήσεων IV (CRD IV) ρυθμίζει την πρόσβαση σε δραστηριότητες για λήψη καταθέσεων και θέματα εσωτερικής διακυβέρνησης συμπεριλαμβανομένων των αμοιβών, της σύνθεσης του διοικητικού συμβουλίου και της διαφάνειας. Σε αντίθεση με τον Κανονισμό Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR), τα κράτη μέλη ήταν υποχρεωμένα να ενσωματώσουν την Οδηγία Κεφαλαιακών Απαιτήσεων IV (CRD IV) στη νομοθεσία τους, δίνοντας με αυτό τον τρόπο τη δυνατότητα στην εποπτική αρχή του κάθε κράτους να επιβάλει πρόσθετες απαιτήσεις για κεφαλαιακά αποθέματα.

Στις 27 Ιουνίου 2019, τέθηκαν σε εφαρμογή οι αναθεωρημένοι κανονισμοί για το κεφάλαιο και τη ρευστότητα (ο Κανονισμός Κεφαλαιακών Απαιτήσεων II (CRR II) και η Οδηγία Κεφαλαιακών Απαιτήσεων V (CRD V)). Επειδή πρόκειται για τροποποιητικό κανονισμό, ισχύουν οι υφιστάμενες διατάξεις του Κανονισμού Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR), εκτός εάν έχουν τροποποιηθεί από τον Κανονισμό Κεφαλαιακών Απαιτήσεων II (CRR II). Συγκεκριμένες διατάξεις τέθηκαν άμεσα σε εφαρμογή (κυρίως σε σχέση με την Ελάχιστη Απαίτηση Ιδίων Κεφαλαίων και Επιλέξιμων Υποχρεώσεων (MREL)), αλλά οι περισσότερες αλλαγές τέθηκαν σε εφαρμογή από τον Ιούνιο 2021. Οι βασικές αλλαγές που εισήχθησαν, περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων, αλλαγές στα κριτήρια καταλληλότητας για τα Κεφάλαια Κοινών Μετόχων Κατηγορίας 1 (CET1), τα Πρόσθετα Κεφάλαια Κατηγορίας 1 (AT1), και τα Κεφάλαια Κατηγορίας 2 (T2), εισαγωγή απαιτήσεων για την Ελάχιστη Απαίτηση Ιδίων Κεφαλαίων και Επιλέξιμων Υποχρεώσεων (MREL) και τη δεσμευτική απαίτηση για τον Δείκτη Μόχλευσης (ως ορίζεται στον Κανονισμό Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR)) και τον Δείκτη Καθαρής Σταθερής Χρηματοδότησης (ΔΚΣΧ).

Οι τροποποιήσεις που τέθηκαν σε εφαρμογή στις 28 Ιουνίου 2021 είναι επιπρόσθετες αυτών που τέθηκαν σε ισχύ τον Ιούνιο 2020 μέσω του Κανονισμού (ΕΕ) 2020/873, ο οποίος, μεταξύ άλλων, επέσπευσε την εφαρμογή ορισμένων τροποποιήσεων του Κανονισμού Κεφαλαιακών Απαιτήσεων II (CRR II) προς αντιμετώπιση της πανδημίας COVID-19. Οι κυριότερες τροποποιήσεις του Κανονισμού (ΕΕ) 2020/873 που επηρέασαν τους δείκτες κεφαλαίου του Συγκροτήματος σχετίζονται με την επίσπευση της εφαρμογής του νέου συντελεστή έκπτωσης για ΜΜΕ (χαμηλότερα σταθμισμένα ως προς τον κίνδυνο περιουσιακά στοιχεία (RWAs)), την επέκταση των μεταβατικών ρυθμίσεων του ΔΠΧΑ 9 και την εισαγωγή περαιτέρω μέτρων ελάφρυνσης της επίπτωσης στο δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετόχων Κατηγορίας 1 (CET1) επιτρέποντας στα ιδρύματα να προσθέτουν στο Κεφάλαιο Κοινών Μετόχων Κατηγορίας 1 (CET1) οποιαδήποτε αύξηση στις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές που αναγνωρίστηκαν το 2020 και 2021 σχετικά με τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τους που δεν είναι απομειωμένης πιστωτικής αξίας με την σταδιακή μείωση της αναπροσαρμογής να αρχίζει από το 2022 και προωθώντας την εφαρμογή των αλλαγών στην εποπτική μεταχείριση των άυλων περιουσιακών στοιχείων λογισμικού, όπως τροποποιήθηκε από τον Κανονισμό Κεφαλαιακών Απαιτήσεων II (CRR II) (τέθηκαν σε ισχύ τον Δεκέμβριο 2020). Επιπρόσθετα, ο Κανονισμός (ΕΕ) 2020/873 εισήγαγε προσωρινή χαλάρωση σε σχέση με μη πραγματοποιηθέντα κέρδη ή ζημιές σε ανοίγματα σε κεντρικές και τοπικές κυβερνήσεις ή σε τοπικές αρχές που επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων, και την οποία το Συγκρότημα επέλεξε να υιοθετήσει και εφάρμοσε από το τρίτο τρίμηνο του 2020.

Τον Οκτώβριο του 2021, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υιοθέτησε νομοθετικές προτάσεις για περαιτέρω τροποποιήσεις στον Κανονισμό Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR), στην Οδηγία Κεφαλαιακών Απαιτήσεων IV (CRD IV) και στην Οδηγία για Ανάκαμψη και Εξυγίανση Πιστωτικών Ιδρυμάτων και Επιχειρήσεων Επενδύσεων (BRRD) (το 'Τραπεζικό Πακέτο 2021'). Μεταξύ άλλων, το Τραπεζικό Πακέτο 2021 θα εφαρμόσει ορισμένα μέρη της Βασιλείας III που δεν έχουν ακόμη ενσωματωθεί στη νομοθεσία της ΕΕ. Το Τραπεζικό Πακέτο 2021 περιλαμβάνει:

4. Διαχείριση κεφαλαίου (συνέχεια)

- πρόταση για Κανονισμό (που συνήθως αναφέρεται ως 'Κανονισμός Κεφαλαιακών Απαιτήσεων III (CRR III)') με σκοπό την τροποποίηση του Κανονισμού Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR) όσον αφορά, μεταξύ άλλων, τις απαιτήσεις σχετικά με τον πιστωτικό κίνδυνο, τον κίνδυνο προσαρμογής της πιστωτικής αποτίμησης, το λειτουργικό κίνδυνο, τον κίνδυνο αγοράς και το 'outrput floor',
- πρόταση για Οδηγία (που συνήθως αναφέρεται ως 'Οδηγία Κεφαλαιακών Απαιτήσεων VI (CRD VI)') με σκοπό την τροποποίηση της Οδηγίας Κεφαλαιακών Απαιτήσεων IV (CRD IV) όσον αφορά, μεταξύ άλλων, τις απαιτήσεις σε σχέση με τις εποπτικές εξουσίες, τις κυρώσεις, τα υποκαταστήματα τρίτων χωρών και τους περιβαλλοντικούς, κοινωνικούς και σχετικούς με τη διακυβέρνηση κινδύνους (ESG), και
- πρόταση για Κανονισμό για τροποποίηση του Κανονισμού Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR) και της Οδηγίας για Ανάκαμψη και Εξυγίανση Πιστωτικών Ιδρυμάτων και Επιχειρήσεων Επενδύσεων (BRRD) όσον αφορά, μεταξύ άλλων, τις απαιτήσεις σε σχέση με την προληπτική αντιμετώπιση των συγκροτημάτων G-SII με στρατηγική έναρξης διαδικασίας εξυγίανσης από πολλαπλά σημεία εισόδου και μεθοδολογία για την έμμεση συμμετοχή σε επιλέξιμα μέσα για ικανοποίηση της Ελάχιστης Απαίτησης Ιδίων Κεφαλαίων και Επιλέξιμων Υποχρεώσεων (MREL).

Το Τραπεζικό Πακέτο 2021 υπόκειται σε τροποποίηση κατά τη διάρκεια των νομοθετικών διαδικασιών της ΕΕ, και το πεδίο εφαρμογής του καθώς και οι όροι του ενδέχεται να αλλάξουν πριν από την εφαρμογή του. Επιπλέον, στην περίπτωση των προτεινόμενων τροποποιήσεων της Οδηγίας Κεφαλαιακών Απαιτήσεων IV (CRD IV) και της Οδηγίας για Ανάκαμψη και Εξυγίανση Πιστωτικών Ιδρυμάτων και Επιχειρήσεων Επενδύσεων (BRRD), οι όροι και η ισχύ τους θα εξαρτηθούν, εν μέρει, από τον τρόπο ενσωμάτωσής τους στη νομοθεσία κάθε κράτους μέλους. Γενικά, είναι πιθανό να περάσουν αρκετά χρόνια μέχρι να αρχίσει να εφαρμόζεται το Τραπεζικό Πακέτο 2021 (επί του παρόντος αναμένεται το 2025) και ορισμένα μέτρα αναμένεται να υπόκεινται σε μεταβατικές ρυθμίσεις ή να εφαρμοστούν σταδιακά.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2021 ο δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) του Συγκροτήματος ανέρχεται σε 15.14% και ο δείκτης Συνολικών Κεφαλαίων ανέρχεται σε 20.01% με μεταβατικές διατάξεις. Οι δείκτες κατά τη 31 Δεκεμβρίου 2021 περιλαμβάνουν κέρδη για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021.

Ελάχιστες Απαιτήσεις Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1)	2021	2020*
Πυλώνας I – Απαιτήσεις Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1)	4.50%	4.50%
Πυλώνας II – Απαιτήσεις Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1)	1.69%	1.69%
Απόθεμα Ασφαλείας Διατήρησης Κεφαλαίου (CCB)**	2.50%	2.50%
Απόθεμα Ασφαλείας Άλλων Συστημικά Σημαντικών Ιδρυμάτων (O-SII)	1.00%	1.00%
Ελάχιστες Κεφαλαιακές Απαιτήσεις Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1)	9.69%	9.69%

* Όπως τροποποιήθηκε τον Απρίλιο 2020 από την τροποποιητική απόφαση ΔΕΕΑ της ΕΚΤ μετά την έξαρση του COVID-19

** Σε πλήρη εφαρμογή από την 1 Ιανουαρίου 2019

Ελάχιστες Απαιτήσεις Συνολικών Ιδίων Κεφαλαίων	2021	2020
Πυλώνας I – Απαιτήσεις Συνολικών Ιδίων Κεφαλαίων	8.00%	8.00%
Πυλώνας II – Απαιτήσεις Συνολικών Ιδίων Κεφαλαίων	3.00%	3.00%
Απόθεμα Ασφαλείας Διατήρησης Κεφαλαίου (CCB)*	2.50%	2.50%
Απόθεμα Ασφαλείας Άλλων Συστημικά Σημαντικών Ιδρυμάτων (O-SII)	1.00%	1.00%
Ελάχιστες Απαιτήσεις Συνολικών Ιδίων Κεφαλαίων	14.50%	14.50%

* Σε πλήρη εφαρμογή από την 1 Ιανουαρίου 2019

**Επιπρόσθετες Γνωστοποιήσεις Διαχείρισης Κινδύνων και Κεφαλαίου
(Μη ελεγμένες)****4. Διαχείριση κεφαλαίου (συνέχεια)**

Η ελάχιστη απαίτηση του Πυλώνα I για τον Συνολικό Δείκτη Κεφαλαιακής Επάρκειας ανέρχεται στο 8.00% και αυτό δύναται να επιτευχθεί, επιπρόσθετα από το δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) ύψους 4.50%, μέχρι 1.50% με Πρόσθετα Κεφάλαια Κατηγορίας 1 (AT1) και μέχρι 2.00% με Κεφάλαια Κατηγορίας 2 (T2).

Το Συγκρότημα υπόκειται επίσης σε απαιτήσεις για ρίσκα που δεν καλύπτονται από τις απαιτήσεις του Πυλώνα I (συμπληρωματικές απαιτήσεις Πυλώνα II (P2R)). Το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο επιτρέπει τη χρήση Πρόσθετων Κεφαλαίων Κατηγορίας 1 (AT1) και Κεφαλαίων Κατηγορίας 2 (T2) για κάλυψη μέρους των απαιτήσεων του Πυλώνα II (P2R) και δεν απαιτεί αποκλειστικά τη χρήση Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1).

Η ΕΚΤ έχει παραχωρήσει επίσης μη δημόσια καθοδήγηση για πρόσθετα αποθέματα Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) Πυλώνα II (P2G).

Το Συγκρότημα υπόκειται στην απαίτηση του Πυλώνα I για δείκτη Μόχλευσης 3%.

Οι πιο πάνω ελάχιστοι δείκτες ισχύουν τόσο για την BOC PCL όσο και για το Συγκρότημα.

Η κεφαλαιακή θέση του Συγκροτήματος και της BOC PCL στις 31 Δεκεμβρίου 2021 ξεπερνά τόσο τις κεφαλαιακές απαιτήσεις του Πυλώνα I όσο και τις συμπληρωματικές απαιτήσεις του Πυλώνα II (P2R). Σημειώνεται ωστόσο ότι οι συμπληρωματικές κεφαλαιακές απαιτήσεις για τον Πυλώνα II (P2R) γίνονται σε συγκεκριμένη χρονική στιγμή και συνεπώς υπόκεινται σε αλλαγές με την πάροδο του χρόνου. Επιπρόσθετες πληροφορίες παρατίθενται στο μέρος 'Κεφαλαιακή Βάση' στην Έκθεση Συμβούλων.

Η ΚΤΚ με βάση τις διατάξεις του Μακροπροληπτικής Εποπτείας των Ιδρυμάτων Νόμου του 2015, καθορίζει σε τριμηνιαία βάση το ύψος του ποσοστού Αντικυκλικού Κεφαλαιακού Αποθέματος Ασφαλείας (CCyB), όπως προκύπτει από τη μεθοδολογία που αναφέρεται στον νόμο. Η ΚΤΚ έχει καθορίσει το ποσοστό Αντικυκλικού Κεφαλαιακού Αποθέματος Ασφαλείας (CCyB) για σταθμισμένα σε κίνδυνο ανοίγματα στην Κύπρο στο 0.00% για τα έτη 2020 και 2021 καθώς και για το πρώτο τρίμηνο του 2022. Το Αντικυκλικό Κεφαλαιακό Απόθεμα Ασφαλείας (CCyB) του Συγκροτήματος για το 2021 έχει υπολογιστεί στο 0.00%.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του πιο πάνω νόμου, η ΚΤΚ είναι επίσης η αρμόδια αρχή για τον προσδιορισμό των Άλλων Συστημικά Σημαντικών Ιδρυμάτων (O-SII) και για τον καθορισμό του Αποθέματος Ασφαλείας O-SII γι' αυτές τις συστημικά σημαντικές τράπεζες. Η BOC PCL έχει προσδιοριστεί ως O-SII και η ΚΤΚ έχει καθορίσει το Απόθεμα Ασφαλείας O-SII στο 2.00%, το οποίο έχει αναθεωρηθεί στο 1.50% τον Νοέμβριο 2021 με ισχύ από 1 Ιανουαρίου 2022. Το Απόθεμα Ασφαλείας O-SII έχει τεθεί σε εφαρμογή σταδιακά από την 1 Ιανουαρίου 2019, αρχικά στο 0.50% και θα αυξάνεται κατά 0.50% κάθε χρόνο μέχρι την πλήρη εφαρμογή του. Τον Απρίλιο 2020 η ΚΤΚ αποφάσισε την παράταση της σταδιακής εφαρμογής του Αποθέματος Ασφαλείας O-SII την 1 Ιανουαρίου 2021 και την 1 Ιανουαρίου 2022 κατά 12 μήνες. Κατά συνέπεια και σε συνέχεια της αναθεώρησης στο 1.50%, η πλήρης εφαρμογή του Αποθέματος Ασφαλείας O-SII χωρίς μεταβατικές διατάξεις, μετατίθεται την 1 Ιανουαρίου 2023, αντί την 1 Ιανουαρίου 2022 που είχε αρχικά ορισθεί, κατά 0.25% κάθε έτος.

Με βάση τις τελικές κατευθυντήριες γραμμές της EAT για τη ΔΕΕΑ και των εποπτικών ασκήσεων προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων και τη μεθοδολογία της ΔΕΕΑ 2018 του Ενιαίου Εποπτικού Μηχανισμού (SSM), τα ίδια κεφάλαια που κατέχονται για τις κατευθυντήριες γραμμές του Πυλώνα II (P2G) δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την ικανοποίηση οποιονδήποτε άλλων κεφαλαιακών απαιτήσεων (απαιτήσεις του Πυλώνα I, απαιτήσεις του Πυλώνα II (P2R) ή Συνδυασμένη Απαίτηση Αποθέματος Ασφαλείας (CBR)), και ως εκ τούτου δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν δύο φορές.

Στα πλαίσια των μέτρων χαλάρωσης μετά την έξαρση της πανδημίας του COVID-19, στις 12 Μαρτίου 2020 η ΕΚΤ και EAT ανακοίνωσαν επίσης ότι οι τράπεζες επιτρέπεται να λειτουργούν προσωρινά κάτω από το επίπεδο του κεφαλαίου που προσδιορίζεται στις κατευθυντήριες οδηγίες του Πυλώνα II (P2G), το Απόθεμα Ασφαλείας Διατήρησης Κεφαλαίου (CCB) και του Αντικυκλικού Κεφαλαιακού Αποθέματος Ασφαλείας (CCyB). Τον Ιούλιο του 2020, η ΕΚΤ δεσμεύτηκε να επιτρέψει στις τράπεζες να λειτουργούν κάτω από το επίπεδο κεφαλαίου που προσδιορίζεται στις κατευθυντήριες οδηγίες του Πυλώνα II (P2G) και της Συνδυασμένης Απαίτησης Αποθέματος Ασφαλείας (CBR), τουλάχιστον μέχρι το τέλος του 2022, χωρίς αυτόματη ενεργοποίηση εποπτικών ενεργειών. Τον Φεβρουάριο 2022 η ΕΚΤ ανακοίνωσε ότι δεν θα επιτρέψει στις τράπεζες να λειτουργούν κάτω από το επίπεδο του P2G πέραν του Δεκεμβρίου 2022.

4. Διαχείριση κεφαλαίου (συνέχεια)

Στα πλαίσια της ετήσιας ΔΕΕΑ που πραγματοποιήθηκε από την ΕΚΤ το 2021, και με βάση την τελική απόφαση ΔΕΕΑ για το 2021 που λήφθηκε τον Φεβρουάριο 2022, οι απαιτήσεις του Πυλώνα ΙΙ (P2R) ανήλθαν σε 3.26%, σε σύγκριση με το προηγούμενο επίπεδο του 3.00%. Η επιπρόσθετη απαίτηση του Πυλώνα ΙΙ (P2R) ύψους 0.26% εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των προσδοκιών της ΕΚΤ για προληπτικές προβλέψεις σύμφωνα με το Τροποποιητικό Παράρτημα της ΕΚΤ 2018 και τις μετέπειτα ανακοινώσεις και το δελτίο τύπου της ΕΚΤ τον Ιούλιο 2018 και τον Αύγουστο 2019. Η επιπρόσθετη απαίτηση του Πυλώνα ΙΙ (P2R) λαμβάνει υπόψη το Project Helix 3.

Είναι δυναμική και μπορεί να μειωθεί κατά το 2022 με βάση επικαιροποιημένα στοιχεία για τα ΜΕΔ και το επίπεδο προβλέψεων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής.

Ως αποτέλεσμα, ο ελάχιστος δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) με μεταβατικές διατάξεις του Συγκροτήματος καθορίστηκε σε 10.08% σε σύγκριση με το προηγούμενο επίπεδο ύψους 9.69% (ο οποίος αποτελείται από απαιτήσεις του Πυλώνα Ι ύψους 4.50%, απαιτήσεις του Πυλώνα ΙΙ (P2R) ύψους 1.83%, Απόθεμα Ασφαλείας Διατήρησης Κεφαλαίου (CCB) ύψους 2.50% και Απόθεμα Ασφαλείας των Άλλων Συστημικά Σημαντικών Ιδρυμάτων (O-SII) ύψους 1.25%) και η απαίτηση για τον Συνολικό Δείκτη Κεφαλαιακής Επάρκειας καθορίστηκε σε 15.01% σε σύγκριση με το προηγούμενο επίπεδο ύψους 14.50% (η οποία αποτελείται από απαιτήσεις του Πυλώνα Ι ύψους 8.00%, εκ των οποίων 1.50% μπορεί να είναι υπό μορφή Πρόσθετων Κεφαλαίων Κατηγορίας 1 (AT1) και μέχρι 2.00% υπό μορφή Κεφαλαίου Κατηγορίας 2 (T2), απαιτήσεις του Πυλώνα ΙΙ (P2R) ύψους 3.26%, Απόθεμα Ασφαλείας Διατήρησης Κεφαλαίου (CCB) ύψους 2.50% και Απόθεμα Ασφαλείας των Άλλων Συστημικά Σημαντικών Ιδρυμάτων (O-SII) ύψους 1.25%). Η ΕΚΤ έχει παράσχει επίσης αναθεωρημένη χαμηλότερη μη δημόσια καθοδήγηση για πρόσθετα αποθέματα του δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) με βάση τις κεφαλαιακές απαιτήσεις του Πυλώνα ΙΙ (P2R). Οι νέες απαιτήσεις βάσει της ΔΕΕΑ τέθηκαν σε ισχύ από την 1 Μαρτίου 2022.

Οι θυγατρικές ασφαλιστικές εταιρίες του Συγκροτήματος, οι Γενικές Ασφάλειες Κύπρου Λτδ και η EuroLife Ltd, συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις της Υπηρεσίας Ελέγχου Ασφαλιστικών Εταιριών, περιλαμβανομένου του ελάχιστου περιθωρίου φερεγγυότητας. Η ρυθμιζόμενη εταιρία του Συγκροτήματος Διαχείρισης ΟΣΕΚΑ και φύλαξης Ταμείων, BOC Asset Management Ltd (BOCAM), συμμορφώνεται με τις εποπτικές κεφαλαιακές απαιτήσεις των νόμων και κανονισμών της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου (ΕΚΚ). Η εποπτευόμενη επενδυτική εταιρία του Συγκροτήματος (ΚΕΠΕΥ), ο Κυπριακός Οργανισμός Επενδύσεων και Αξιών Λτδ (CISCO), συμμορφώνεται με τους δείκτες κεφαλαιακής επάρκειας.

Επιπρόσθετες Γνωστοποιήσεις Διαχείρισης Κινδύνων και Κεφαλαίου
(Μη ελεγμένες)**4. Διαχείριση κεφαλαίου (συνέχεια)**

Η κεφαλαιακή θέση του Συγκροτήματος και της BOC PCL (μετά την εφαρμογή των μεταβατικών διατάξεων) παρουσιάζεται πιο κάτω.

Εποπτικά Κεφάλαια	Συγκρότημα		BOC PCL	
	31 Δεκεμβρίου 2021 ⁵	31 Δεκεμβρίου 2020 ⁶	31 Δεκεμβρίου 2021 ⁵	31 Δεκεμβρίου 2020 ⁶
	€000	€000	€000	€000
Μεταβατικά Κεφάλαια Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) ⁷	1,619,559	1,722,751	1,592,455	1,688,296
Πρόσθετα Μεταβατικά Κεφάλαια Κατηγορίας 1 (AT1)	220,000	220,000	220,000	220,000
Κεφάλαια Κατηγορίας 2 (T2)	300,000	192,248	300,000	250,000
Μεταβατικά Συνολικά Ίδια Κεφάλαια	2,139,559	2,134,999	2,112,455	2,158,296
Σταθμισμένα ως προς τον κίνδυνο περιουσιακά στοιχεία – πιστωτικός κίνδυνος ⁸	9,678,741	10,504,937	9,697,351	10,516,023
Σταθμισμένα ως προς τον κίνδυνο περιουσιακά στοιχεία – κίνδυνος αγοράς	-	-	-	-
Σταθμισμένα ως προς τον κίνδυνο περιουσιακά στοιχεία – λειτουργικός κίνδυνος	1,015,488	1,131,438	995,450	1,078,575
Σύνολο σταθμισμένων ως προς τον κίνδυνο περιουσιακά στοιχεία	10,694,229	11,636,375	10,692,801	11,594,598
	%	%	%	%
Δείκτης Μεταβατικών Κεφαλαίων Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1)	15.14	14.80	14.89	14.56
Δείκτης Συνολικών Μεταβατικών Ιδίων Κεφαλαίων	20.01	18.35	19.76	18.61
Δείκτης Μόχλευσης	7.45	9.08	7.35	8.93

⁵ Περιλαμβάνει κέρδη για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021.

⁶ Σύμφωνα με την Ετήσια Έκθεση 2020 και τις Γνωστοποιήσεις του Πυλώνα III του 2020.

⁷ Τα Κεφάλαια Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) περιλαμβάνουν αφαιρέσεις κυρίως λόγω κανονιστικών διατάξεων, που αποτελούνται, μεταξύ άλλων, από άυλα περιουσιακά στοιχεία ύψους €30,032 χιλ. για το Συγκρότημα και €26,452 χιλ. για την BOC PLC στις 31 Δεκεμβρίου 2021 (2020: €27,171 χιλ. για το Συγκρότημα και €24,269 χιλ. για την BOC PCL). Στις 31 Δεκεμβρίου 2021, ποσό ύψους €15,394 χιλ. θεωρείται ότι αποτιμάται κατά συνετό τρόπο για σκοπούς του Κανονισμού Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR) και δεν αφαιρείται από το CET1 (2020: €21,985 χιλ.)

⁸ Περιλαμβάνει τις προσαρμογές πιστωτικής αποτίμησης (CVA).

Επιπρόσθετες Γνωστοποιήσεις Διαχείρισης Κινδύνων και Κεφαλαίου
(Μη ελεγμένες)**4. Διαχείριση κεφαλαίου (συνέχεια)**

Οι δείκτες κεφαλαίου του Συγκροτήματος και της BOC PCL κατά την ημερομηνία αναφοράς χωρίς μεταβατικές διατάξεις παρουσιάζονται πιο κάτω:

	Συγκρότημα		BOC PCL	
	31 Δεκεμβρίου 2021 ^{5,9}	31 Δεκεμβρίου 2020 ^{6,9}	31 Δεκεμβρίου 2021 ^{5,9}	31 Δεκεμβρίου 2020 ^{6,9}
Χωρίς μεταβατικές διατάξεις	%	%	%	%
Δείκτης Κεφαλαίων Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1	13.75	12.94	13.49	12.69
Δείκτης Συνολικών Ιδίων Κεφαλαίων	18.69	16.74	18.43	16.83
Δείκτης Μόχλευσης	6.80	8.01	6.70	7.86

Κατά τη διάρκεια του έτους που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021, ο Δείκτης Κεφαλαίων Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) επηρεάστηκε αρνητικά κυρίως από την αναπροσαρμογή την 1 Ιανουαρίου 2021 της σταδιακής εφαρμογής των μεταβατικών διατάξεων για το ΔΠΧΑ 9, τις προβλέψεις και απομειώσεις, την εποπτική επιβάρυνση που αφορούσε την αξία των περιουσιακών στοιχείων που περιέρχονται στην κυριότητα του Συγκροτήματος μέσω εκποιήσεων ύψους περίπου 32 μ.β. (όπως επεξηγείται περαιτέρω πιο κάτω), το κόστος που αφορά την προσφορά για το Παλιό Ομόλογο Δευτεροβάθμιου Κεφαλαίου μειωμένης εξασφάλισης και τα έξοδα που σχετίζονται με το Σχέδιο Εθελούσιας Αποχώρησης του Συγκροτήματος, και επηρεάστηκε θετικά από τα έσοδα πριν τις προβλέψεις, την επίδραση των συναλλαγών ΜΕΔ, τη μείωση στα εποπτικά στοιχεία και επιβαρύνσεις και τη μείωση των σταθμισμένων ως προς τον κίνδυνο περιουσιακών στοιχείων. Ως αποτέλεσμα των πιο πάνω, ο Δείκτης Κεφαλαίων Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 αυξήθηκε κατά 34 μ.β. κατά το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021.

Η ΕΚΤ, ως μέρος του εποπτικού της ρόλου, έχει ολοκληρώσει επιτόπια επιθεώρηση και επανεξέταση που αφορούσε την αξία των περιουσιακών στοιχείων που περιέρχονται στην κυριότητα του Συγκροτήματος μέσω εκποιήσεων με ημερομηνία αναφοράς την 30 Ιουνίου 2019. Τα ευρήματα αφορούν εποπτική επιβάρυνση η οποία θα μειωθεί, ανάλογα με την πρόοδο που θα σημειώσει η BOC PCL στην πώληση των εν λόγω ακινήτων. Το ποσό αφαιρείται από τα ίδια κεφάλαια από τις 30 Ιουνίου 2021 και είχε ως αποτέλεσμα τη μείωση στον δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) του Συγκροτήματος κατά περίπου 44 μ.β. στις 30 Ιουνίου 2021 που μειώθηκε σε 32 μ.β. στις 31 Δεκεμβρίου 2021 κυρίως μετά τις απομειώσεις που έγιναν.

Τον Απρίλιο 2021, η Εταιρεία προχώρησε με έκδοση Ομολόγου Δευτεροβάθμιου Κεφαλαίου μειωμένης εξασφάλισης ύψους €300 εκατ. (το 'Νέο Ομόλογο Δευτεροβάθμιου Κεφαλαίου') και αμέσως μετά, η Εταιρεία και η BOC PCL υπέγραψαν συμφωνία, σύμφωνα με την οποία η Εταιρεία δάνεισε στη BOC PCL το σύνολο των εσόδων της έκδοσης του Νέου Ομολόγου Δευτεροβάθμιου Κεφαλαίου ύψους €300 εκατ. με ουσιαστικά τους ίδιους όρους και τις προϋποθέσεις του Νέου Ομολόγου Δευτεροβάθμιου Κεφαλαίου. Ταυτόχρονα, η BOC PCL κάλεσε τους κατόχους του υφιστάμενου Ομολόγου Δευτεροβάθμιου Κεφαλαίου Σταθερού Επανακαθοριζόμενου Επιτοκίου ονομαστικής αξίας ύψους €250 εκατ. το οποίο λήγει τον Ιανουάριο 2027 ('Παλιό Ομόλογο Δευτεροβάθμιου Κεφαλαίου'), να προσφέρουν τα Παλαιά Ομόλογα Δευτεροβάθμιου Κεφαλαίου τους για αγορά από τη BOC PCL. Ως αποτέλεσμα, παρέμειναν σε ισχύ Παλαιά Ομόλογα Δευτεροβάθμιου Κεφαλαίου ύψους €43 εκατ.

Ως αποτέλεσμα της έκδοσης Ομολόγου Δευτεροβάθμιου Κεφαλαίου μειωμένης εξασφάλισης ύψους €300 εκατ. και των κυριότερων παραγόντων που επηρέασαν το Κεφάλαιο Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) όπως επεξηγείται πιο πάνω, ο δείκτης Συνολικών Κεφαλαίων του Συγκροτήματος αυξήθηκε κατά 166 μ.β.

Σε συνεδρίαση που πραγματοποιήθηκε στις 30 Νοεμβρίου 2021, το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε να ασκήσει το δικαίωμα της Τράπεζας να εξοφλήσει το υπόλοιπο της ονομαστικής αξίας των Παλαιών Ομολόγων Κεφαλαίου Κατηγορίας 2. Τα Παλαιά Ομόλογα Κεφαλαίου Κατηγορίας 2 που παρέμειναν σε ισχύ εξοφλήθηκαν στις 19 Ιανουαρίου 2022.

⁹ Χωρίς μεταβατικές διατάξεις για ΔΠΧΑ 9 και χωρίς εφαρμογή του προσωρινού χειρισμού ορισμένων μέσων που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων σύμφωνα με το Άρθρο 468 του Κανονισμού Κεφαλαϊκών Απαιτήσεων (CRR).

4. Διαχείριση κεφαλαίου (συνέχεια)

Μεταβατικές διατάξεις

Το Συγκρότημα επέλεξε στο παρελθόν να εφαρμόζει τη 'στατική-δυναμική' προσέγγιση σε σχέση με τις μεταβατικές ρυθμίσεις για την αρχική εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9, όπου η επίδραση της απομείωσης από την αρχική εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 στους δείκτες κεφαλαίου θα απορροφηθεί σταδιακά. Η 'στατική-δυναμική' προσέγγιση επιτρέπει τον περιοδικό επαναυπολογισμό των μεταβατικών προσαρμογών στα δάνεια του Σταδίου 1 και Σταδίου 2, ούτως ώστε να αντικατοπτρίζουν την αύξηση των προβλέψεων των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου. Οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές των δανείων στο Στάδιο 3 παραμένουν στατικές κατά τη μεταβατική περίοδο σύμφωνα με την επίδραση κατά την αρχική αναγνώριση.

Το ποσό που προστίθεται κάθε έτος αναφορικά με το 'στατικό στοιχείο' μειώνεται με βάση ένα συντελεστή στάθμισης μέχρι να επέλθει η πλήρης απορρόφηση της επίπτωσης από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 στον δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) στο τέλος της πενταετίας. Η σωρευτική επίδραση στα κεφάλαια στις 31 Δεκεμβρίου 2020 ήταν 30% και στις 31 Δεκεμβρίου 2021 ήταν 50% της επίδρασης της απομείωσης από την αρχική εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9. Η αύξηση θα φτάσει το 75% (συσσωρευμένα) για το έτος 2022 και θα απορροφηθεί πλήρως (100%) μέχρι την 1 Ιανουαρίου 2023.

Σε συνέχεια των τροποποιήσεων του Κανονισμού Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR) τον Ιούνιο 2020, σε σχέση με το 'δυναμικό στοιχείο', το 100% των προβλέψεων για αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές του ΔΠΧΑ 9 προστίθεται πίσω για τα έτη 2020 και 2021, με το ποσοστό να μειώνεται σε 75% το 2022, σε 50% το 2023 και σε 25% το 2024. Ο υπολογισμός σε κάθε περίοδο αναφοράς πραγματοποιείται έναντι προβλέψεων δανείων που βρίσκονται στα Στάδια 1 και 2 κατά την 1 Ιανουαρίου 2020, αντί την 1 Ιανουαρίου 2018. Ο υπολογισμός του στατικού στοιχείου δεν έχει μεταβληθεί.

Σε σχέση με τον προσωρινό χειρισμό για μη πραγματοποιηθέντα κέρδη ή ζημιές για συγκεκριμένα ανοίγματα που επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων, ο Κανονισμός 2020/873 επιτρέπει στα ιδρύματα να αφαιρέσουν από τον δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) τα συσσωρευμένα μη πραγματοποιηθέντα κέρδη ή ζημιές από τις 31 Δεκεμβρίου 2019, εξαιρουμένων των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που είναι πιστωτικά απομειωμένα. Το σχετικό ποσό αφαιρείται κλιμακωτά, 100% από τον Ιανουάριο μέχρι τον Δεκέμβριο 2020, μειώνεται σε 70% από τον Ιανουάριο μέχρι τον Δεκέμβριο 2021 και σε 40% από τον Ιανουάριο μέχρι τον Δεκέμβριο 2022. Το Συγκρότημα εφαρμόζει την προσωρινή μεταχείριση από το τρίτο τρίμηνο του 2020.

Ελάχιστη Απαίτηση Ιδίων Κεφαλαίων και Επιλέξιμων Υποχρεώσεων (MREL)

Το Δεκέμβριο 2021 η BOC PCL έλαβε ειδοποίηση από τον ΕΣΕ και ΚΤΚ για την τελική απόφαση για τη δεσμευτική υποχρέωση για τήρηση Ελάχιστης Απαίτησης Ιδίων Κεφαλαίων και Επιλέξιμων Υποχρεώσεων (MREL) για την BOC PCL, η οποία καθορίστηκε ως το προτιμητέο σημείο έναρξης εξυγίανσης. Σύμφωνα με την απόφαση, η Ελάχιστη Απαίτηση Ιδίων Κεφαλαίων και Επιλέξιμων Υποχρεώσεων (MREL) καθορίζεται στο 23.74% των σταθμισμένων ως προς τον κίνδυνο περιουσιακών στοιχείων (RWA) και στο 5.91% του Δείκτη Μόχλευσης (LRE) (όπως ορίζεται στον CRR) και η συμμόρφωση πρέπει να επιτευχθεί μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2025. Επιπλέον, η BOC PCL πρέπει να συμμορφωθεί έως την 1 Ιανουαρίου 2022 με την ενδιάμεση απαίτηση ύψους 14.94% των σταθμισμένων ως προς τον κίνδυνο περιουσιακών στοιχείων (RWA) και 5.91% του Δείκτη Μόχλευσης (LRE).

Τα ίδια κεφάλαια που χρησιμοποιεί η BOC PCL για την κάλυψη της Συνδυασμένης Απαίτησης Αποθέματος Ασφαλείας (CBR) δεν είναι επιλέξιμα για την κάλυψη της Ελάχιστης Απαίτησης Ιδίων Κεφαλαίων και Επιλέξιμων Υποχρεώσεων (MREL) που εκφράζεται ως ποσοστό έναντι των σταθμισμένων ως προς τον κίνδυνο περιουσιακών στοιχείων (RWA). Η BOC PCL πρέπει να συμμορφώνεται με την Ελάχιστη Απαίτηση Ιδίων Κεφαλαίων και Επιλέξιμων Υποχρεώσεων (MREL) σε ενοποιημένο επίπεδο που περιλαμβάνει την BOC PCL και τις θυγατρικές της. Η απόφαση υπόκειται σε ετήσια αναθεώρηση από τις αρμόδιες αρχές.

4. Διαχείριση κεφαλαίου (συνέχεια)

Ελάχιστη Απαίτηση Ιδίων Κεφαλαίων και Επιλέξιμων Υποχρεώσεων (MREL) (συνέχεια)

Ο δείκτης Ελάχιστης Απαίτησης Ιδίων Κεφαλαίων και Επιλέξιμων Υποχρεώσεων (MREL) της BOC PCL, υπολογιζόμενος σύμφωνα με τα ισχύοντα κριτήρια επιλεξιμότητας του ΕΣΕ, και βασισμένος σε εσωτερικές εκτιμήσεις, ανερχόταν στο 19.31% των σταθμισμένων ως προς τον κίνδυνο περιουσιακών στοιχείων (RWA) κατά την 31 Δεκεμβρίου 2021 (και στο 18.44% των σταθμισμένων ως προς τον κίνδυνο περιουσιακών στοιχείων (RWA) κατά την 1 Ιανουαρίου 2022) και στο 9.87% του Δείκτη Μόχλευσης (LRE) κατά την 31 Δεκεμβρίου 2021 (και στο 9.56% του Δείκτη Μόχλευσης (LRE) κατά την 1 Ιανουαρίου 2022). Ο δείκτης Ελάχιστης Απαίτησης Ιδίων Κεφαλαίων και Επιλέξιμων Υποχρεώσεων (MREL) που εκφράζεται ως ποσοστό των σταθμισμένων ως προς τον κίνδυνο περιουσιακών στοιχείων (RWA) δεν περιλαμβάνει το κεφάλαιο που χρησιμοποιείται για την κάλυψη του ποσού της Συνδυασμένης Απαίτησης Αποθέματος Ασφαλείας (CBR), το οποίο ανερχόταν στο 3.50% μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2021, αυξήθηκε στο 3.75% στις 1 Ιανουαρίου 2022 και αναμένεται να αυξηθεί στο 4.00% την 1 Ιανουαρίου 2023.

Η απαίτηση Ελάχιστης Απαίτησης Ιδίων Κεφαλαίων και Επιλέξιμων Υποχρεώσεων (MREL) είναι σύμφωνη με τις προσδοκίες και τα σχέδια χρηματοδότησης της Τράπεζας.

5. Εσωτερική Διαδικασία Αξιολόγησης Κεφαλαιακής Επάρκειας (ΕΔΑΚΕ), Εσωτερική Διαδικασία Αξιολόγησης Ρευστοτικής Επάρκειας (ΕΔΑΡΕ), Πυλώνας ΙΙ και Διαδικασία Εποπτικής Εξέτασης και Αξιολόγησης (ΔΕΕΑ)

Το Συγκρότημα ετοιμάζει τις εκθέσεις ΕΔΑΚΕ και ΕΔΑΡΕ σε ετήσια βάση. Και οι δύο εκθέσεις για το έτος 2021 ετοιμάζονται και θα υποβληθούν στην ΕΚΤ μέχρι το τέλος του Απριλίου 2022 αφότου εγκριθούν από το Διοικητικό Συμβούλιο.

Το Συγκρότημα ετοιμάζει επίσης τριμηνιαία αναθεώρηση των αποτελεσμάτων της ΕΔΑΚΕ (με ημερομηνία αναφοράς 30 Ιουνίου και 30 Σεπτεμβρίου), η οποία υποβάλλεται στην Επιτροπή Διαχείρισης Περιουσιακών Στοιχείων και Υποχρεώσεων (ALCO) και στην Επιτροπή Κινδύνων του Διοικητικού Συμβουλίου, λαμβάνοντας υπόψη τις τελευταίες πραγματικές και προβλεπόμενες πληροφορίες. Κατά την διάρκεια της τριμηνιαίας αναθεώρησης, το προφίλ κινδύνου και οι πολιτικές διαχείρισης κινδύνου του Συγκροτήματος αναθεωρούνται και τυχόν ουσιώδεις μεταβολές/εξελίξεις από την ετήσια άσκηση της ΕΔΑΚΕ αξιολογούνται ως προς την κεφαλαιακή επάρκεια.

Τόσο η ετήσια έκθεση ΕΔΑΚΕ για το έτος 2020 όσο και οι τριμηνιαίες αναθεωρήσεις ΕΔΑΚΕ, που έγιναν το 2021, καταδεικνύουν ότι το Συγκρότημα έχει επαρκή κεφάλαια και διαθέσιμους μετριαστικούς παράγοντες για να υποστηρίξει το προφίλ κινδύνου και τις εργασίες του, και που του επιτρέπουν να συμμορφώνεται με τις κανονιστικές απαιτήσεις, τόσο στο βασικό όσο και στο σενάριο ακραίων καταστάσεων.

Το Συγκρότημα ετοιμάζει επίσης τριμηνιαία αναθεώρηση της ΕΔΑΡΕ, μέσω τριμηνιαίων ασκήσεων προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων ρευστότητας και υποβάλλεται στην Επιτροπή Διαχείρισης Περιουσιακών Στοιχείων και Υποχρεώσεων (ALCO) και στην Επιτροπή Κινδύνων του Διοικητικού Συμβουλίου. Αξιολογούνται τυχόν ουσιώδεις μεταβολές από το τέλος του έτους σε σχέση με τη ρευστότητα και τη χρηματοδότηση. Η τριμηνιαία αναθεώρηση προσδιορίζει κατά πόσο το Συγκρότημα διαθέτει επαρκή αποθέματα ρευστότητας για να καλύψει τις εκροές κάτω από σενάρια ακραίων καταστάσεων. Η ανάλυση της ΕΔΑΡΕ του Συγκροτήματος καταδεικνύει ότι η ποσότητα και η ικανότητα αύξησης των πόρων ρευστότητας που είναι διαθέσιμοι στο Συγκρότημα είναι επαρκείς. Τόσο η ετήσια έκθεση ΕΔΑΡΕ για το έτος 2020 όσο και οι τριμηνιαίες αναθεωρήσεις ΕΔΑΡΕ καταδεικνύουν ότι η θέση ρευστότητας της BOC PCL βρίσκεται σε πολύ άνετα επίπεδα. Η BOC PCL διατηρεί αποθέματα ρευστότητας τα οποία είναι επαρκή για να διασφαλίσουν την ικανότητα της να τηρεί τις υποχρεώσεις της όπως προκύπτουν, κάτω από συνθήκες και ακραίες καταστάσεις.

5. Εσωτερική Διαδικασία Αξιολόγησης Κεφαλαιακής Επάρκειας (ΕΔΑΚΕ), Εσωτερική Διαδικασία Αξιολόγησης Ρευστοτικής Επάρκειας (ΕΔΑΡΕ), Πυλώνας ΙΙ και Διαδικασία Εποπτικής Εξέτασης και Αξιολόγησης (ΔΕΕΑ) (συνέχεια)

Η ΕΚΤ, στο πλαίσιο του εποπτικού της ρόλου, διεξάγει την ΔΕΕΑ καθώς και άλλους ελέγχους (επιτόπιους, εξ αποστάσεως, στοχευόμενους και εις βάθος αξιολογήσεις) στο Συγκρότημα. Η ΔΕΕΑ είναι μια ολιστική αξιολόγηση, που περιλαμβάνει μεταξύ άλλων, το επιχειρηματικό μοντέλο του Συγκροτήματος, την εσωτερική διακυβέρνηση και το σύστημα ελέγχου, τους κινδύνους στο κεφάλαιο και την επάρκεια των κεφαλαίων για την κάλυψη αυτών των κινδύνων και τους κινδύνους ρευστότητας και την επάρκεια της ρευστότητας για την κάλυψη αυτών των κινδύνων. Ο στόχος της ΔΕΕΑ είναι να σχηματίσει η ΕΚΤ μια επικαιροποιημένη εποπτική άποψη όσον αφορά τους κινδύνους και τη βιωσιμότητα του Συγκροτήματος και να αποτελέσει τη βάση για εποπτικά μέτρα και το διάλογο με το Συγκρότημα. Ως αποτέλεσμα αυτών των εποπτικών διαδικασιών, θα μπορούσαν να επιβληθούν πρόσθετα κεφάλαια και άλλες απαιτήσεις στο Συγκρότημα ως αποτέλεσμα αυτών των εποπτικών διαδικασιών, συμπεριλαμβανομένης της αναθεώρησης του επιπέδου των συμπληρωματικών προνοιών του Πυλώνα ΙΙ, καθώς οι αξιολογήσεις των κεφαλαιακών απαιτήσεων του Πυλώνα ΙΙ γίνονται σε συγκεκριμένη χρονική στιγμή και συνεπώς υπόκεινται σε αλλαγές με την πάροδο του χρόνου.

Το Συγκρότημα συμμετείχε στην Άσκηση Προσομοίωσης Ακραίων Καταστάσεων της ΕΚΤ για το 2021. Η άσκηση ξεκίνησε στις 29 Ιανουαρίου 2021 με την ανακοίνωση των μακροοικονομικών παραδοχών των ασκήσεων προσομοίωσης. Το βασικό σενάριο για τις χώρες της ΕΕ βασιζόταν στις προβλέψεις των εθνικών κεντρικών τραπεζών που ανακοινώθηκαν το Δεκέμβριο του 2020. Το δυσμενές σενάριο προϋπέθετε την υλοποίηση των κύριων κινδύνων χρηματοπιστωτικής σταθερότητας που είχαν εντοπιστεί από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Συστημικού Κινδύνου (ESRB) και στους οποίους εκτίθεται ο τραπεζικός τομέας της ΕΕ και αντικατοπτρίζει τις πρόσφατες εκτιμήσεις κινδύνου από την ΕΑΤ.

Η ΕΚΤ δημοσίευσε τα αποτελέσματα της άσκησης προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων στις 30 Ιουλίου 2021. Σύμφωνα με τη σχετική δημοσίευση της ΕΚΤ, τα αποτελέσματα της άσκησης προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων 2021, από τα οποία προκύπτει ότι το τραπεζικό σύστημα της ζώνης του ευρώ είναι ανθεκτικό σε δυσμενείς οικονομικές εξελίξεις. Οι τράπεζες ήταν σε καλύτερη θέση στην αρχή της άσκησης από ότι ήταν τρία χρόνια πριν, όμως η μείωση κεφαλαίου σε επίπεδο συστήματος ήταν υψηλότερη. Όπως και τα προηγούμενα χρόνια, στην άσκηση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων δεν υφίσταται θέμα επιτυχίας ή αποτυχίας. Με βάση τις τυπικές της διαδικασίες, η ΕΚΤ λαμβάνει υπόψη την ποσοτική απόδοση στο δυσμενές σενάριο ως παράμετρο όταν θα επανεξετάσει το επίπεδο των κατευθυντήριων γραμμών του Πυλώνα ΙΙ (P2G) κατά την αξιολόγηση της ΔΕΕΑ 2021 και την ποιοτική απόδοση ως ένα μέρος της ολιστικής θεώρησης των απαιτήσεων του Πυλώνα ΙΙ.

Η άσκηση προσομοίωσης βασίστηκε σε μια στατική προσέγγιση του ισολογισμού, λαμβάνοντας υπόψη ως σημείο εκκίνησης τη χρηματοοικονομική και κεφαλαιακή θέση του Συγκροτήματος στις 31 Δεκεμβρίου 2020. Δεδομένης της μεθοδολογίας του στατικού ισολογισμού, η Άσκηση Προσομοίωσης Ακραίων Καταστάσεων 2021 της ΕΚΤ δε λαμβάνει υπόψη τη θετική επίδραση κεφαλαιακών ενεργειών που έπονται της 31 Δεκεμβρίου 2020.

Το Συγκρότημα, το 2022, συμμετέχει στην εποπτική άσκηση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων της ΕΚΤ σε σχέση με τους κλιματικούς κινδύνους, όπου σκοπός της άσκησης είναι να αξιολογήσει κατά πόσον οι τράπεζες είναι προετοιμασμένες να αντιμετωπίσουν τις χρηματοπιστωτικές και οικονομικές διαταραχές που απορρέουν από τους κλιματικούς κινδύνους. Τόσο οι τράπεζες όσο και οι εποπτικές αρχές θα αποκομίσουν γνώσεις από αυτή την άσκηση. Ο σκοπός της άσκησης, είναι να εντοπίσει τις ευπάθειες, τις βέλτιστες πρακτικές και τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι τράπεζες κατά τη διαχείριση των κλιματικών κινδύνων. Είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι δεν τίθεται θέμα επιτυχίας ή αποτυχίας των τραπεζών ούτε υπάρχουν άμεσες επιπτώσεις για τα επίπεδα κεφαλαίου τους. Τα αποτελέσματα θα ενσωματωθούν στη διαδικασία εποπτικού ελέγχου και αξιολόγησης (SREP) από ποιοτική άποψη.

ΟΡΟΙ

Αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές δανείων	Οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές δανείων περιλαμβάνουν: (i) αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες (περιλαμβανομένων αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών για δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που ταξινομούνται ως μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται προς πώληση), (ii) εναπομείνουσα αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες (περιλαμβανομένης της εναπομείνουσας αναπροσαρμογής στην εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση για δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που κατέχονται προς πώληση), (iii) αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για στοιχεία εκτός ισολογισμού (χρηματοοικονομικές εγγυήσεις και ανειλημμένες υποχρεώσεις) που παρουσιάζονται στον ισολογισμό στις λοιπές υποχρεώσεις και (iv) συσσωρευμένη αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία για δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που κατηγοριοποιούνται και επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.
Απόδοση Ενσώματων Ιδίων Κεφαλαίων (ROTE)	Η απόδοση ενσώματων ιδίων κεφαλαίων (Return on Tangible Equity, ROTE) υπολογίζεται ως τα Κέρδη/(ζημιές) μετά τη Φορολογία και πριν τα μη-επαναλαμβανόμενα στοιχεία (όπως ορίζονται) στην υποκείμενη βάση (ετησιοποιημένα) ως προς τον τριμηνιαίο μέσο όρο των ιδίων κεφαλαίων που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας μείον τα άυλα περιουσιακά στοιχεία στο τέλος κάθε τριμήνου.
Δείκτης καθαρών δανείων προς καταθέσεις	Ο δείκτης καθαρών δανείων προς καταθέσεις υπολογίζεται ως τα μεικτά δάνεια (όπως ορίζονται) μείον τις συσσωρευμένες αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές δανείων (όπως ορίζονται) ως προς το σύνολο των καταθέσεων.
Δείκτης κάλυψης ΜΕΔ	Ο δείκτης κάλυψης ΜΕΔ υπολογίζεται ως οι συσσωρευμένες αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές δανείων (όπως ορίζονται) ως προς το σύνολο των ΜΕΔ (όπως ορίζονται).
Δείκτης κόστος προς έσοδα	Ο δείκτης κόστος προς έσοδα υπολογίζεται ως το σύνολο των δαπανών προσωπικού (εξαιρουμένου των Έξόδων αναδιάρθρωσης - Σχέδιο Εθελούσιας Αποχώρησης προσωπικού) (στην υποκείμενη βάση ως συμφιλιώνεται στον πίνακα που παρατίθεται παρακάτω), του ειδικού φόρου επί των καταθέσεων και άλλα τέλη/εισφορές και των άλλων λειτουργικών εξόδων (εξαιρουμένων των Έξόδων συμβούλων και άλλων εξόδων αναδιάρθρωσης - οργανικά, των Έξόδων αναδιάρθρωσης και άλλα έξοδα που σχετίζονται με την πώληση ΜΕΔ' και την 'Καθαρή αναστροφή/(προβλέψεις) για επιδικίες, απαιτήσεις, κανονιστικά και άλλα ζητήματα') (στην υποκείμενη βάση ως συμφιλιώνεται στον πίνακα που παρατίθεται παρακάτω), διαιρούμενο με τα συνολικά έσοδα στην υποκείμενη βάση (όπως ορίζεται παρακάτω).
Δείκτης μόχλευσης	Ο δείκτης μόχλευσης είναι ο δείκτης του συνόλου των ιδίων κεφαλαίων (συμπεριλαμβανομένου των Λοιπών συμμετοχικών τίτλων), μείον τα άυλα περιουσιακά στοιχεία, προς το σύνολο των περιουσιακών στοιχείων όπως αυτά παρουσιάζονται στον ισολογισμό.
Καθαρά δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	Τα καθαρά δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες αποτελούνται από μεικτά δάνεια (όπως ορίζονται) μείον τις συσσωρευμένες αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές δανείων (όπως ορίζονται, αλλά μη συμπεριλαμβανομένων των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών για στοιχεία εκτός ισολογισμού που γνωστοποιούνται στον ισολογισμό εντός των λοιπών υποχρεώσεων).
Καθαρά έσοδα από αμοιβές και προμήθειες ως προς τα συνολικά έσοδα	'Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες μείον έξοδα από αμοιβές και προμήθειες ως ποσοστό του συνόλου των εσόδων (όπως ορίζεται).

Καθαρό επιτοκιακό περιθώριο	Το καθαρό επιτοκιακό περιθώριο υπολογίζεται ως τα καθαρά έσοδα από τόκους (στην υποκείμενη βάση) (ετησιοποιημένα με βάση τις συσσωρευμένες μέρες μέχρι σήμερα) ως ποσοστό του τριμηνιαίου μέσου όρου των τοκοφόρων περιουσιακών στοιχείων (όπως ορίζονται). Στον τριμηνιαίο μέσο όρο των τοκοφόρων περιουσιακών στοιχείων δεν περιλαμβάνονται τοκοφόρα περιουσιακά στοιχεία των μη συνεχιζόμενων δραστηριοτήτων στο τέλος κάθε τριμήνου, όπου ισχύει.
Κέρδη/(ζημιές) μετά τη φορολογία και πριν τα μη – επαναλαμβανόμενα στοιχεία (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας)	Κέρδη/(ζημιές) μετά τη φορολογία και πριν τα μη – επαναλαμβανόμενα στοιχεία (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας) είναι τα λειτουργικά κέρδη (όπως ορίζονται) προσαρμοσμένα για πιστωτικές ζημιές δανείων (όπως ορίζονται), απομειώσεις άλλων χρηματοοικονομικών και μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων, καθαρή αναστροφή/(προβλέψεις) για επιδικίες, απαιτήσεις, κανονιστικά και άλλα ζητήματα, φορολογία και (κέρδη)/ζημιά που αναλογούν σε δικαιώματα μειοψηφίας.
Κέρδη/(ζημιές) μετά τη φορολογία – οργανικά (αναλογούνται στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας)	Κέρδη/(ζημιές) μετά τη φορολογία – οργανικά (αναλογούνται στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας) είναι τα κέρδη/(ζημιές) μετά τη φορολογία και πριν τα μη επαναλαμβανόμενα στοιχεία (όπως ορίζονται) (αναλογούνται στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας), εκτός από "Έξοδα συμβούλων και άλλα έξοδα αναδιάρθρωσης – οργανικά".
Λειτουργικά κέρδη	Τα λειτουργικά κέρδη (στην υποκείμενη βάση) περιλαμβάνουν κέρδη πριν τις πιστωτικές ζημιές δανείων (όπως ορίζονται), απομειώσεις των λοιπών χρηματοοικονομικών και μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων, καθαρή αναστροφή/(προβλέψεις) για επιδικίες, απαιτήσεις, κανονιστικά και άλλα ζητήματα, τη φορολογία, τα (κέρδη)/ζημιές που αναλογούν σε δικαιώματα μειοψηφίας και τα μη επαναλαμβανόμενα στοιχεία (όπως ορίζονται).
Λειτουργικά κέρδη επί του μέσου όρου των περιουσιακών στοιχείων	Τα λειτουργικά κέρδη επί του μέσου όρου των περιουσιακών στοιχείων υπολογίζονται ως τα ετησιοποιημένα (με βάση τις συσσωρευμένες μέρες μέχρι σήμερα) λειτουργικά κέρδη (στην υποκείμενη βάση) (όπως ορίζονται) ως προς τον τριμηνιαίο μέσο όρο των περιουσιακών στοιχείων για τη σχετική περίοδο. Στο μέσο όρο των περιουσιακών στοιχείων δεν περιλαμβάνονται τα συνολικά περιουσιακά στοιχεία των μη συνεχιζόμενων δραστηριοτήτων στο τέλος κάθε τριμήνου, όπου ισχύει.
Μεικτά δάνεια	<p>Τα μεικτά δάνεια αποτελούνται από: (i) μεικτά δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που επιμετρούνται σε αποσβεσμένο κόστος πριν από την εναπομείνουσα αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση (περιλαμβανομένων δανείων και απαιτήσεων από πελάτες που κατηγοριοποιούνται ως μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται προς πώληση) και (ii) δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που κατηγοριοποιούνται και επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων αναπροσαρμοσμένα για τη συσσωρευμένη αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία.</p> <p>Τα μεικτά δάνεια παρουσιάζονται πριν την εναπομείνουσα αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση σε σχέση κυρίως με τα δάνεια που αποκτήθηκαν από τη Λαϊκή Τράπεζα (υπολογίζεται ως η διαφορά μεταξύ του ανεξόφλητου συμβατικού ποσού και της εύλογης αξίας των δανείων κατά την ημερομηνία της εξαγοράς).</p>
Μη εξυπηρετούμενα δάνεια (ΜΕΔ)	<p>Με βάση τα πρότυπα αναφοράς της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών (EAT) και τις κατευθυντήριες γραμμές της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ) προς τις τράπεζες για τα ΜΕΔ, (που δημοσιεύθηκε τον Μάρτιο 2017), ΜΕΔ θεωρούνται αυτά τα ανοίγματα τα οποία ικανοποιούν ένα από τους πιο κάτω όρους:</p> <p>(i) Ο δανειολήπτης έχει αξιολογηθεί ότι δεν είναι πιθανό να εκπληρώσει τις πιστωτικές του υποχρεώσεις χωρίς την εκποίηση της εξασφάλισής του, ανεξάρτητα από την ύπαρξη τυχόν ληξιπρόθεσμων οφειλών ή τον αριθμό των ημερών σε καθυστέρηση.</p>

- (ii) Δάνεια σε αθέτηση ή απομειωμένα δάνεια σύμφωνα με την προσέγγιση που προβλέπεται από τον Κανονισμό Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR), τα οποία θα προκαλούσαν επίσης αθέτηση υποχρέωσης βάσει συγκεκριμένης πιστωτικής προσαρμογής, μείωσης της χρηματοοικονομικής υποχρέωσης και πτώχευσης του οφειλέτη.
- (iii) Σημαντικά ανοίγματα όπως καθορίζονται από την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου (ΚΤΚ), τα οποία είναι ληξιπρόθεσμα πάνω από 90 μέρες.
- (iv) Εξυηρητούμενα, ρυθμισμένα δάνεια υπό επίβλεψη για τα οποία χρειάζονται επιπρόσθετες ρυθμίσεις.
- (v) Εξυηρητούμενα, ρυθμισμένα δάνεια υπό επίβλεψη τα οποία παρουσιάζουν ληξιπρόθεσμες οφειλές πάνω από 30 μέρες εντός της περιόδου επίβλεψης.

Από 1 Ιανουαρίου 2021 εφαρμόζονται δύο νέες εποπτικές κατευθυντήριες γραμμές οι οποίες επηρεάζουν την ταξινόμηση των ΜΕΔ και τον υπολογισμό των ημερών σε καθυστέρηση. Συγκεκριμένα, αυτές οι οδηγίες αφορούν τα ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα για το όριο σημαντικότητας για πιστωτικές υποχρεώσεις σε καθυστέρηση (EBA/RTS/2016/06) και τις κατευθυντήριες γραμμές σε σχέση με την εφαρμογή του ορισμού της αθέτησης υποχρέωσης δυνάμει του άρθρου 178 (EBA/GL/2016/07).

Βάσει του υπολογισμού των ημερών σε καθυστέρηση, οι ημέρες σε καθυστέρηση ξεκινούν να υπολογίζονται όταν οι καθυστερήσεις/υπερβάσεις του δανείου ξεπεράσουν το όριο σημαντικότητας (αντί από την πρώτη μέρα που το δάνειο παρουσιάζει καθυστέρηση/υπέρβαση). Επίσης, οι ημέρες σε καθυστέρηση θα μηδενίζονται όταν οι καθυστερήσεις/υπερβάσεις του δανείου μειωθούν κάτω από το όριο σημαντικότητας. Οι πληρωμές έναντι του δανείου που δεν μειώνουν τις καθυστερήσεις/υπερβάσεις πιο κάτω από το όριο σημαντικότητας, δεν θα επηρεάζουν τον υπολογισμό του αριθμού ημερών σε καθυστέρηση.

Για ιδιώτες οφειλέτες όταν ένα συγκεκριμένο μέρος των δανείων του οφειλέτη, το οποίο πληροί τα πιο πάνω κριτήρια των ΜΕΔ, υπερβαίνει το 20% της μεικτής λογιστικής αξίας όλων των εντός ισολογισμού δανείων του, τότε όλα τα δάνεια του οφειλέτη κατηγοριοποιούνται ως μη εξυηρητούμενα. Σε αντίθετη περίπτωση, μόνο το συγκεκριμένο μέρος των δανείων κατηγοριοποιείται ως μη εξυηρητούμενο.

Για μη ιδιώτες οφειλέτες, όταν το άνοιγμα πληροί τα κριτήρια ΜΕΔ που αναφέρονται πιο πάνω, τότε το συνολικό άνοιγμα του πελάτη ταξινομείται ως μη εξυηρητούμενο.

Σημαντικές καθυστερήσεις/υπερβάσεις ορίζονται ως εξής:

- Έκθεση σε ιδιώτες: Συνολικές καθυστερήσεις/υπερβάσεις πάνω από €100
 - Έκθεση σε μη ιδιώτες: Συνολικές καθυστερήσεις/υπερβάσεις πάνω από €500
- και το ποσό σε καθυστέρηση/υπέρβαση να είναι τουλάχιστον 1% του συνολικού ποσού χρηματοδότησης του πελάτη.

Τα ΜΕΔ παρουσιάζονται πριν την αφαίρεση των συσσωρευμένων αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών δανείων (όπως ορίζονται).

Μη επαναλαμβανόμενα στοιχεία

Τα μη επαναλαμβανόμενα στοιχεία όπως παρουσιάζονται στην 'Μη ελεγμένη Ενοποιημένη Κατάσταση Λογαριασμού Αποτελεσμάτων στην υποκείμενη βάση' τα οποία αφορούν: (i) Έξοδα συμβούλων και άλλα έξοδα αναδιάρθρωσης – οργανικά, (ii) Προβλέψεις/καθαρή ζημιά σχετικά με πωλήσεις ΜΕΔ (βάσει EAT), (iii) Έξοδα αναδιάρθρωσης και άλλα έξοδα σχετικά με πωλήσεις ΜΕΔ και (iv) Έξοδα αναδιάρθρωσης – Σχέδιο Εθελούσιας Αποχώρησης προσωπικού.

Νέα δάνεια	Ο νέος δανεισμός περιλαμβάνει ποσά που έχουν εκταμιευθεί για νέες και υφιστάμενες μη-ανακυκλούμενες διευκολύνσεις (εξαιρουμένων των ρυθμίσεων ή την εκ νέου διαπραγμάτευση των λογαριασμών (αναδιαρθρώσεων)) καθώς επίσης όσον αφορά τους τρεχούμενους λογαριασμούς και τα παρατραβήγματα περιλαμβάνει τη μέση μεταβολή (εάν είναι θετική) του υπολοίπου στην αρχή και στο τέλος της περιόδου. Οι διευκολύνσεις του τομέα 'Ανακτήσεις Χρεών' εξαιρούνται από τον υπολογισμό αφού η μεταβολή στους τρεχούμενους λογαριασμούς και τα παρατραβήγματα σχετίζεται κυρίως με τους δεδουλευμένους τόκους και όχι με νέο δανεισμό.
Πιστωτικές ζημιές δανείων	Οι πιστωτικές ζημιές δανείων αποτελούνται από: (i) πιστωτικές ζημιές για κάλυψη πιστωτικού κινδύνου για δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες, (ii) καθαρά κέρδη από αποαναγνώριση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που επιμετρούνται σε αποσβεσμένο κόστος και (iii) τα καθαρά κέρδη από δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, για το έτος.
Ποσοστό ΜΕΔ	Το ποσοστό δανείων σε ΜΕΔ υπολογίζεται ως τα ΜΕΔ (όπως ορίζονται) ως προς τα μεικτά δάνεια (όπως ορίζονται).
Ρυθμός ψηφιακής υιοθέτησης	Ο αριθμός των ιδιωτών πελατών ψηφιακά ενεργών ως προς τον συνολικό αριθμό των ιδιωτών πελατών. Οι ψηφιακά ενεργοί πελάτες είναι τα άτομα που χρησιμοποιούν τα ψηφιακά κανάλια της BOC PCL (την τραπεζική εφαρμογή για κινητά, τη διαδικτυακή τραπεζική και τις Αυτόματες Ταμειακές Μηχανές (ATMs)) για να πραγματοποιήσουν τις τραπεζικές τους συναλλαγές, καθώς και μέσα διευκόλυνσης διεκπεραίωσης ψηφιακών συναλλαγών, όπως τις κάρτες που εκδίδει η BOC PCL για την πραγματοποίηση ηλεκτρονικών αγορών, βάσει της σκοροκάρτας που έχει αναπτυχθεί εσωτερικά (score card).
Συνολικά έσοδα	Τα συνολικά έσοδα στην υποκείμενη βάση αποτελούνται από το σύνολο των καθαρών εσόδων από τόκους, καθαρών εσόδων από αμοιβές και προμήθειες, καθαρών κερδών από διαπραγμάτευση συναλλάγματος, καθαρών κερδών από συναλλαγές με χρηματοοικονομικά μέσα και πώληση/διάλυση θυγατρικών και συγγενών εταιριών (με εξαίρεση τα καθαρά κέρδη από δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες σε εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων), εσόδων από ασφαλιστικές εργασίες μείον απαιτήσεις και προμήθειες, καθαρών κερδών/(ζημιών) από επανεκτίμηση και πώληση επενδύσεων σε ακίνητα, καθαρών κερδών από πώληση αποθεμάτων ακινήτων και λοιπών εσόδων (στην υποκείμενη βάση). Η συμφιλίωση των ποσών αυτών μεταξύ της βάσης που απαιτείται από τη νομοθεσία και της υποκείμενης βάσης γνωστοποιείται στην Έκθεση Διαχείρισης στο μέρος 'Οικονομικά αποτελέσματα Συγκροτήματος στην υποκείμενη βάση'.
Τοκοφόρα περιουσιακά στοιχεία	Τα τοκοφόρα περιουσιακά στοιχεία περιλαμβάνουν: μετρητά και καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες, συν δάνεια και απαιτήσεις σε τράπεζες, συν καθαρά δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες (περιλαμβανομένων καθαρών δανείων και απαιτήσεων από πελάτες που κατηγοριοποιούνται ως μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται προς πώληση) (όπως ορίζεται πιο κάτω), συν επενδύσεις (με εξαίρεση τις μετοχές και αμοιβαία κεφάλαια).
Χρέωση για πιστωτικές ζημιές δανείων (cost of risk)	Η χρέωση για πιστωτικές ζημιές δανείων (cost of risk) (από την αρχή του έτους μέχρι σήμερα) υπολογίζεται ως οι πιστωτικές ζημιές δανείων (όπως ορίζονται) (ετησιοποιημένος με βάση τις συσσωρευμένες μέρες μέχρι σήμερα) ως προς τον μέσο όρο των μεικτών δανείων και απαιτήσεων από πελάτες (όπως ορίζονται). Ο μέσος όρος των μεικτών δανείων υπολογίζεται ως ο μέσος όρος του αρχικού υπόλοιπου και του τελικού υπόλοιπου, για το έτος.

ΣΥΜΦΙΛΙΩΣΕΙΣ

Για σκοπούς των Όρων και επεξηγήσεων στις Γνωστοποιήσεις Εναλλακτικών Μέτρων Απόδοσης, όπου γίνεται αναφορά σε ΄Σημείωση΄ αφορά στην αντίστοιχη σημείωση στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021.

1. (α) Συμφιλίωση των Μεικτών δανείων και απαιτήσεων από πελάτες

	2021	2020
	€000	€000
Μεικτά δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες στην υποκείμενη βάση (όπως ορίζονται πιο πάνω)	10,856,660	12,261,404
Συμφιλίωση για:		
Εναπομείνουσα αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση (Σημ. 45.4)	(105,678)	(146,602)
Μεικτά δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες σε αποσβεσμένο κόστος που κατέχονται προς πώληση (Σημ. 45.4)	(555,789)	(1,341,255)
Εναπομείνουσα αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση σε δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που κατέχονται προς πώληση (Σημ. 45.4)	(19,090)	(46,675)
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων (Σημ. 23)	(281,868)	(289,861)
Συσσωρευμένη αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία δανείων και απαιτήσεων από πελάτες που επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	(53,700)	(36,408)
Μεικτά δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες σε αποσβεσμένο κόστος στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις (Σημ. 23)	9,840,535	10,400,603

1. (β) Συμφιλίωση των Μεικτών δανείων και απαιτήσεων από πελάτες που κατέχονται προς πώληση

	2021	2020
	€000	€000
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που κατέχονται προς πώληση στην υποκείμενη βάση	574,879	1,387,930
Συμφιλίωση για:		
Εναπομείνουσα αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση σε δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που κατέχονται προς πώληση (Σημ. 45.4)	(19,090)	(46,675)
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που κατέχονται προς πώληση στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις (Σημ. 29)	555,789	1,341,255

2. (α) Συμφιλίωση συσσωρευμένων αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες

	2021	2020
	€000	€000
Αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές δανείων και απαιτήσεων από πελάτες στην υποκείμενη βάση (όπως ορίζονται πιο πάνω)	791,830	1,901,978
Συμφιλίωση για:		
Εναπομείνουσα αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση (Σημ. 45.4)	(105,678)	(146,602)
Συσσωρευμένη αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία δανείων και απαιτήσεων από πελάτες που επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	(53,700)	(36,408)
Αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές δανείων και απαιτήσεων από πελάτες που κατέχονται προς πώληση (Σημ. 45.7)	(305,419)	(848,218)
Εναπομείνουσα αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση σε δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που κατέχονται προς πώληση (Σημ. 45.4)	(19,090)	(46,675)
Προβλέψεις για απομείωση χρηματοοικονομικών εγγυήσεων και ανειλημμένων υποχρεώσεων (Σημ. 34)	(21,945)	(19,658)
Αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για απομείωση δανείων και απαιτήσεων από πελάτες στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις (Σημ. 23)	285,998	804,417

2. (β) Συμφιλίωση συσσωρευμένων αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες που κατέχονται προς πώληση

	2021	2020
	€000	€000
Αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές δανείων και απαιτήσεων από πελάτες που κατέχονται προς πώληση στην υποκείμενη βάση	324,509	894,893
Συμφιλίωση για:		
Εναπομείνουσα αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση σε δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που κατέχονται προς πώληση (Σημ. 45.4)	(19,090)	(46,675)
Αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για απομείωση δανείων και απαιτήσεων από πελάτες που κατέχονται προς πώληση στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις (Σημ. 29)	305,419	848,218

3. Συμφιλίωση ΜΕΔ

	2021	2020
	€000	€000
ΜΕΔ στην υποκείμενη βάση (όπως ορίζονται πιο πάνω)	1,343,308	3,085,646
Συμφιλίωση για:		
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες (ΜΕΔ) που κατέχονται προς πώληση (Σημ. 1 πιο κάτω)	(553,619)	(1,312,165)
Εναπομείνουσα αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση σε δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες (ΜΕΔ) που κατέχονται προς πώληση (Σημ. 2 πιο κάτω)	(19,030)	(47,011)
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων (ΜΕΔ)	(122,972)	(118,479)
Απομειωμένα κατά την αρχική αναγνώριση (ΡΟCΙ) (ΜΕΔ) (Σημ. 3 πιο κάτω)	(70,814)	(227,065)
Εναπομείνουσα αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση σε δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες (ΜΕΔ) που κατηγοριοποιήθηκαν ως στάδιο 3 (Σημ. 45.4)	(3,530)	(9,376)
Μεικτά δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που επιμετρούνται σε αποσβεσμένο κόστος σε Στάδιο 3 στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις (Σημ. 45.4)	573,343	1,371,550
Ποσοστό δανείων σε ΜΕΔ		
ΜΕΔ (ως ο πίνακας πιο πάνω) (€000)	1,343,308	3,085,646
Μεικτά δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες (ως ο πίνακας πιο πάνω) (€000)	10,856,660	12,261,404
Δείκτης ΜΕΔ/Μεικτά δάνεια (%)	12.4%	25.2%

Σημείωση 1: Τα μεικτά δάνεια σε αποσβεσμένο κόστος μετά από την εναπομείνουσα αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση που κατέχονται προς πώληση περιλαμβάνουν δάνεια στο Στάδιο 3 ύψους €474,459 χιλ. (2020: δάνεια στο Στάδιο 3 ύψους €1,130,937 χιλ.) και δάνεια απομειωμένα κατά την αρχική αναγνώριση στο Στάδιο 3 ύψους €79,160 χιλ. (από δάνεια απομειωμένα κατά την αρχική αναγνώριση συνολικού ποσού ύψους €79,255 χιλ.) (2020: δάνεια απομειωμένα κατά την αρχική αναγνώριση στο Στάδιο 3 ύψους €181,228 χιλ. (από δάνεια απομειωμένα κατά την αρχική αναγνώριση συνολικού ποσού ύψους €181,984 χιλ.)) όπως γνωστοποιούνται στη Σημείωση 45.4 των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021.

3. Συμφιλίωση ΜΕΔ (συνέχεια)

Σημείωση 2: Η εναπομείνουσα αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση δανείων και απαιτήσεων από πελάτες που κατέχονται προς πώληση περιλαμβάνει ποσό ύψους €2,079 χιλ. για δάνεια στο Στάδιο 3 (2020: €7,650 χιλ. για δάνεια στο Στάδιο 3) και ποσό ύψους €16,951 χιλ. για δάνεια απομειωμένα κατά την αρχική αναγνώριση στο Στάδιο 3 (από δάνεια απομειωμένα κατά την αρχική αναγνώριση συνολικού ποσού ύψους €16,954 χιλ.) (2020: €39,361 χιλ. για δάνεια απομειωμένα κατά την αρχική αναγνώριση στο Στάδιο 3) (από δάνεια απομειωμένα κατά την αρχική αναγνώριση συνολικού ποσού ύψους €39,381 χιλ.) όπως γνωστοποιούνται στη Σημείωση 45.4 των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021.

Σημείωση 3: Τα μεικτά δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες σε αποσβεσμένο κόστος πριν από την εναπομείνουσα αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση περιλαμβάνουν δάνεια απομειωμένα κατά την αρχική αναγνώριση στο Στάδιο 3 ύψους €70,814 χιλ. (από συνολικό ποσό δανείων απομειωμένων κατά την αρχική αναγνώριση ύψους €159,755 χιλ.) (2020: €227,065 χιλ. δάνεια απομειωμένα κατά την αρχική αναγνώριση στο Στάδιο 3 (από συνολικό ποσό δανείων απομειωμένων κατά την αρχική αναγνώριση ύψους €335,852 χιλ.)) όπως γνωστοποιούνται στη Σημείωση 45.4 των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021.

4. Συμφιλίωση για Μεικτά Δάνεια - Αναπροσαρμοσμένα

	2021
	€000
Μεικτά δάνεια (ως ο πιο πάνω πίνακας 1 (α))	10,856,660
Συμφιλίωση για:	
Μεικτά δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που κατέχονται προς πώληση (Project Helix 3 and Sinope) (Σημ. 29 – Ομάδα εκποίησης 1 και 2)	(555,789)
Εναπομείνουσα αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση σε δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που κατέχονται προς πώληση (Project Helix 3 and Sinope) (Σημ. 45.4)	(19,090)
Μεικτά δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες – αναπροσαρμοσμένα	10,281,781

5. Συμφιλίωση για ΜΕΔ – Αναπροσαρμοσμένα

	2021
	€000
ΜΕΔ (ως ο πιο πάνω πίνακας 3)	1,343,308
Συμφιλίωση για:	
Μεικτά δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες (ΜΕΔ) που κατέχονται προς πώληση (Project Helix 3 and Sinope) (Σημ. 1 του πίνακα 3 πιο πάνω)	(553,619)
Εναπομείνουσα αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση σε δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες (ΜΕΔ) που κατέχονται προς πώληση (Project Helix 3 and Sinope) (Σημ. 2 του πίνακα 3 πιο πάνω)	(19,030)
ΜΕΔ - αναπροσαρμοσμένα	770,659

5. Συμφιλίωση για ΜΕΔ – Αναπροσαρμοσμένα (συνέχεια)

Ποσοστό δανείων σε ΜΕΔ – Αναπροσαρμοσμένα	2021
ΜΕΔ - Αναπροσαρμοσμένα (ως ο πίνακας πιο πάνω) (€000)	770,659
Μεικτά δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες - Αναπροσαρμοσμένα (ως ο πίνακας πιο πάνω) (€000)	10,281,781
Δείκτης ΜΕΔ/Μεικτά δάνεια – Αναπροσαρμοσμένα (%)	7.5%

6. Συμφιλίωση Πιστωτικών Ζημιών Δανείων

	2021	2020
	€000	€000
Πιστωτικές ζημιές δανείων στην υποκείμενη βάση	66,353	148,504
Συμφιλίωση για:		
(Αναστροφή πιστωτικών ζημιών δανείων)/πιστωτικές ζημιές δανείων που σχετίζονται με πωλήσεις ΜΕΔ, οι οποίες παρουσιάζονται στα μη επαναλαμβανόμενα στοιχεία στις Έκθεσεις/καθαρή ζημιά σχετικά με πωλήσεις ΜΕΔ (βάσει ΕΑΤ)', στην υποκείμενη βάση	(12,579)	120,021
	53,774	268,525
Πιστωτικές ζημιές δανείων (όπως ορίζονται) συμφιλιώνονται στη βάση όπως απαιτείται από τη νομοθεσία ως εξής:		
Πιστωτικές ζημιές για κάλυψη πιστωτικού κινδύνου για δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες (Σημ. 16)	40,341	275,080
Καθαρά κέρδη από αποαναγνώριση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που επιμετρούνται σε αποσβεσμένο κόστος (Ενοποιημένη Κατάσταση Λογαριασμού Αποτελεσμάτων)	(3,859)	(2,949)
Καθαρές ζημιές/(κέρδη) από δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες σε εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων (Σημ. 11)	17,292	(3,606)
	53,774	268,525

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΔΕΙΚΤΩΝ

Για σκοπούς των Όρων και επεξηγήσεων στις Γνωστοποιήσεις Εναλλακτικών Μέτρων Απόδοσης, όπου γίνεται αναφορά σε ΄σημείωση΄ αφορά στην αντίστοιχη σημείωση στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021.

1. Καθαρό επιτοκιακό περιθώριο

Η συμπιλώση των επί μέρους παραμέτρων του καθαρού επιτοκιακού περιθωρίου από την υποκείμενη βάση στη βάση που απαιτείται από τη νομοθεσία παρουσιάζεται πιο κάτω:

	2021	2020
1.1. Καθαρά έσοδα από τόκους που χρησιμοποιήθηκαν για τον υπολογισμό του καθαρού επιτοκιακού περιθωρίου	€000	€000
Καθαρά έσοδα από τόκους στην υποκείμενη βάση/στη βάση που απαιτείται από τη νομοθεσία	296,300	329,998

1.2. Τοκοφόρα περιουσιακά στοιχεία	31 Δεκεμβρίου 2021	30 Σεπτεμβρίου 2021	30 Ιουνίου 2021	31 Μαρτίου 2021	31 Δεκεμβρίου 2020
	€000	€000	€000	€000	€000
Μετρητά και καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες (Σημ. 42)	9,230,883	8,750,254	8,227,491	6,926,347	5,653,315
Δάνεια και απαιτήσεις σε τράπεζες (Σημ. 42)	291,632	284,135	436,091	420,593	402,784
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες (Σημ. 23)	9,836,405	9,787,136	9,966,542	9,959,849	9,886,047
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που κατέχονται προς πώληση (Σημ. 29)	250,370	249,667	-	471,628	493,037
Μετρητά που κατέχονται προς πώληση (Σημ. 29)	-	-	-	79,373	68,425
Προπληρωμένες, δεδουλευμένα έσοδα και λοιπά περιουσιακά στοιχεία – Αναβαλλόμενο τίμημα πώλησης (Σημ. 28)	299,766	381,056	378,141	-	-
<i>Επενδύσεις</i>					
Ομόλογα (Σημ. 20)	1,930,388	1,946,811	1,998,076	1,923,324	1,708,844
Μείον: Επενδύσεις που δεν είναι τοκοφόρες	(5,534)	(7,355)	(7,531)	(18,883)	(18,618)
Συνολικά τοκοφόρα περιουσιακά στοιχεία	21,833,910	21,391,704	20,998,810	19,762,231	18,193,834
1.3. Τριμηνιαίος μέσος όρος των τοκοφόρων περιουσιακών στοιχείων (€000)					
- 2021	20,436,098				
- 2020	17,930,637				

1.4. Καθαρό επιτοκιακό περιθώριο	2021	2020
Καθαρά έσοδα από τόκους (ως ο πίνακας 1.1 πιο πάνω) (€000)	296,300	329,998
Τριμηνιαίος μέσος όρος των τοκοφόρων περιουσιακών στοιχείων (ως ο πίνακας 1.3 πιο πάνω) (€000)	20,436,098	17,930,637
Καθαρό επιτοκιακό περιθώριο (%)	1.45%	1.84%

2. Δείκτης κόστος προς έσοδα

2.1. Η συμφιλίωση των επί μέρους παραμέτρων των συνολικών εξόδων που χρησιμοποιούνται στον υπολογισμό του δείκτη κόστος προς έσοδα από την υποκείμενη βάση στη βάση που απαιτείται από τη νομοθεσία παρουσιάζεται πιο κάτω:

	2021	2020
	€000	€000
2.1.1. Συμφιλίωση δαπανών προσωπικού		
Συνολικές δαπάνες προσωπικού στην υποκείμενη βάση	202,487	195,227
<i>Επανακατηγοριοποιήσεις για:</i>		
Δαπάνες προσωπικού – σχέδιο εθελούσιας αποχώρησης και άλλες παροχές τερματισμού, παρουσιάζονται ξεχωριστά στην υποκείμενη βάση (Σημ. 14)	16,146	5,825
Συνολικές δαπάνες προσωπικού στη βάση που απαιτείται από τη νομοθεσία (Σημ. 14)	218,633	201,052

	2021	2020
	€000	€000
2.1.2. Συμφιλίωση Άλλων λειτουργικών εξόδων		
Άλλα λειτουργικά έξοδα στην υποκείμενη βάση	144,587	145,149
<i>Επανακατηγοριοποιήσεις για:</i>		
Λειτουργικά έξοδα και έξοδα αναδιάρθρωσης που σχετίζονται με πωλήσεις ΜΕΔ, τα οποία παρουσιάζονται στα Έξοδα αναδιάρθρωσης και άλλα έξοδα σχετικά με πωλήσεις ΜΕΔ' στην υποκείμενη βάση	16,120	25,925
Καθαρή αναστροφή/(προβλέψεις) για επιδικίες, απαιτήσεις, κανονιστικά και άλλα ζητήματα, που παρουσιάζονται ξεχωριστά στην υποκείμενη βάση	(2,632)	7,202
Έξοδα συμβούλων και άλλα έξοδα αναδιάρθρωσης - οργανικά, που παρουσιάζονται ξεχωριστά στην υποκείμενη βάση	9,113	10,284
Άλλα λειτουργικά έξοδα στη βάση που απαιτείται από τη νομοθεσία (Σημ. 15)	167,188	188,560

	2021	2020 (αναπρο- αρμοσμένα)*
	€000	€000
2.1.3. Ειδικός φόρος επί των καταθέσεων και άλλα τέλη/εισφορές		
Ειδικός φόρος επί των καταθέσεων και άλλα τέλη/εισφορές στην υποκείμενη βάση (Σημ. 15)	36,350	33,656

*Έιδικός φόρος επί των καταθέσεων και άλλα τέλη/εισφορές' στην υποκείμενη βάση για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2020 έχει επαναπροσαστεί για το φόρο της αναβαλλόμενης φορολογικής πίστωσης ύψους €3,445 χιλ., το οποίο περιλαμβάνεται στον Έιδικό Φόρο επί των καταθέσεων και άλλα τέλη/εισφορές' σύμφωνα με την παρουσίαση του τρέχοντος έτους.

2. Δείκτης κόστος προς έσοδα (συνέχεια)

2.2. Η συμφιλίωση των επί μέρους παραμέτρων του συνολικού εισοδήματος (όπως ορίζεται) που χρησιμοποιούνται στον υπολογισμό του δείκτη κόστος προς έσοδα από την υποκείμενη βάση στη βάση που απαιτείται από τη νομοθεσία παρουσιάζεται πιο κάτω:

	2021	2020
	€000	€000
2.2.1. Συμφιλίωση Καθαρών εσόδων από αμοιβές και προμήθειες		
Συνολικά Καθαρά έσοδα από αμοιβές και προμήθειες στην υποκείμενη βάση/στη βάση που απαιτείται από τη νομοθεσία	171,796	144,674
	2021	2020
	€000	€000
2.2.2. Συμφιλίωση Καθαρών κερδών από διαπραγμάτευση συναλλάγματος και Καθαρών κερδών από συναλλαγές με χρηματοοικονομικά μέσα και πώληση/διάλυση θυγατρικών και συγγενών εταιριών		
Συνολικά Καθαρά κέρδη από διαπραγμάτευση συναλλάγματος και καθαρά κέρδη/(ζημιές) από συναλλαγές με χρηματοοικονομικά μέσα και πώληση/διάλυση θυγατρικών και συγγενών εταιριών στην υποκείμενη βάση	24,306	14,650
<i>Επανακατηγοριοποιήσεις για:</i>		
Καθαρές (ζημιές)/κέρδη από δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, που γνωστοποιούνται στις 'Πιστωτικές ζημιές δανείων' στην υποκείμενη βάση (Σημ. 11)	(17,292)	3,606
Καθαρή ζημιά από την πρόωρη εξόφληση του δανειακού κεφαλαίου μειωμένης εξασφάλισης, παρουσιάζεται στα 'Έξοδα συμβούλων και άλλα έξοδα αναδιάρθρωσης - οργανικά' στην υποκείμενη βάση (Σημ. 11)	(12,558)	-
Συνολικά Καθαρά κέρδη από διαπραγμάτευση συναλλάγματος και Καθαρές (ζημιές)/κέρδη από συναλλαγές με χρηματοοικονομικά μέσα και πώληση/διάλυση θυγατρικών και συγγενών εταιριών στη βάση που απαιτείται από τη νομοθεσία (ως πιο κάτω)	(5,544)	18,256
Καθαρά κέρδη από διαπραγμάτευση συναλλάγματος στη βάση που απαιτείται από τη νομοθεσία	16,503	16,535
Καθαρές (ζημιές)/κέρδη από συναλλαγές με χρηματοοικονομικά μέσα και πώληση/διάλυση θυγατρικών και συγγενών εταιριών στη βάση που απαιτείται από τη νομοθεσία (Σημ. 11)	(22,047)	1,721
Συνολικά Καθαρά κέρδη από διαπραγμάτευση συναλλάγματος και Καθαρές (ζημιές)/κέρδη από συναλλαγές με χρηματοοικονομικά μέσα και πώληση/διάλυση θυγατρικών και συγγενών εταιριών στη βάση που απαιτείται από τη νομοθεσία	(5,544)	18,256

2. Δείκτης κόστος προς έσοδα (συνέχεια)

	2021	2020
	€000	€000
2.3 Συνολικά εισοδήματα στην υποκείμενη βάση		
Καθαρά έσοδα από τόκους στην υποκείμενη βάση (ως ο πιο πάνω πίνακας)	296,300	329,998
Συνολικά Καθαρά έσοδα από αμοιβές και προμήθειες στην υποκείμενη βάση (ως ο πιο πάνω πίνακας)	171,796	144,674
Συνολικά κέρδη από διαπραγμάτευση συναλλάγματος και Καθαρά κέρδη/(ζημιές) από συναλλαγές με χρηματοοικονομικά μέσα και πώληση/διάλυση θυγατρικών και συγγενών εταιριών στην υποκείμενη βάση (ως ο πιο πάνω πίνακας)	24,306	14,650
Έσοδα από ασφαλιστικές δραστηριότητες μείον απαιτήσεις και προμήθειες (στη βάση που απαιτείται από τη νομοθεσία)	61,044	56,063
Καθαρά κέρδη από επανεκτίμηση και πώληση επενδύσεων σε ακίνητα και από πώληση αποθεμάτων ακινήτων (στη βάση που απαιτείται από τη νομοθεσία)	11,468	6,690
Καθαρή ζημιά από επανεκτίμηση των επενδύσεων σε ακίνητα που κατέχονται προς πώληση, παρουσιάζονται στις 'Προβλέψεις/καθαρή ζημιά σχετικά με πωλήσεις ΜΕΔ' (στην υποκείμενη βάση)	1,006	-
Λοιπά έσοδα (στη βάση που απαιτείται από τη νομοθεσία)	14,831	14,957
Συνολικά εισοδήματα στην υποκείμενη βάση	580,751	567,032

	2021	2020
	€000	€000 (αναπροσαρμωμένα)
2.4 Συνολικά έξοδα στην υποκείμενη βάση		
Δαπάνες προσωπικού στην υποκείμενη βάση (ως ο πιο πάνω πίνακας)	202,487	195,227
Ειδικός φόρος επί των καταθέσεων και άλλα τέλη/εισφορές στην υποκείμενη βάση (ως ο πιο πάνω πίνακας)	36,350	33,656
Άλλα λειτουργικά έξοδα στην υποκείμενη βάση (ως ο πιο πάνω πίνακας)	144,587	145,149
Συνολικά έξοδα στην υποκείμενη βάση	383,424	374,032
	2021	2020 (αναπροσαρμωμένα)
Δείκτης κόστος προς έσοδα		
Συνολικά έξοδα (ως ο πιο πάνω πίνακας) (€000)	383,424	374,032
Συνολικά εισοδήματα (ως ο πιο πάνω πίνακας) (€000)	580,751	567,032
Συνολικά έξοδα/Συνολικά εισοδήματα (%)	66%	66%

*Έιδικός φόρος επί των καταθέσεων και άλλα τέλη/εισφορές' στην υποκείμενη βάση για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2020 έχει επαναπροσαστεί για το φόρο της αναβαλλόμενης φορολογικής πίστωσης ύψους €3,445 χιλ., το οποίο περιλαμβάνεται στον 'Ειδικό Φόρο επί των καταθέσεων και άλλα τέλη/εισφορές' σύμφωνα με την παρουσίαση του τρέχοντος έτους.

3. Λειτουργικά κέρδη επί του μέσου όρου των περιουσιακών στοιχείων

Οι επί μέρους παράμετροι που χρησιμοποιούνται στον προσδιορισμό του δείκτη λειτουργικών κερδών επί του μέσου όρου των περιουσιακών στοιχείων παρατίθενται πιο κάτω:

	31 Δεκεμβρίου 2021	30 Σεπτεμβρίου 2021	30 Ιουνίου 2021	31 Μαρτίου 2021	31 Δεκεμβρίου 2020
	€000	€000	€000	€000	€000
Συνολικά περιουσιακά στοιχεία που χρησιμοποιούνται στον υπολογισμό του δείκτη λειτουργικών κερδών επί του μέσου όρου των περιουσιακών στοιχείων ως ο Ενοποιημένος Ισολογισμός	24,962,697	24,550,976	24,211,313	23,043,592	21,514,131
Τριμηνιαίος μέσος όρος συνολικών περιουσιακών στοιχείων (€000)					
2021	23,656,542				
2020	21,190,819				

	2021	2020 (αναπροσαρ- μοσμένα)*
Συνολικά εισοδήματα (ως ο πίνακας 2.3 πιο πάνω) (€000)	580,751	567,032
Συνολικά έξοδα (ως ο πίνακας 2.4 πιο πάνω) (€000) (αναπροσαρμοσμένα*)	(383,424)	(374,032)
Λειτουργικά κέρδη (€000)	197,327	193,000
Τριμηνιαίος μέσος όρος συνολικών περιουσιακών στοιχείων (€000)	23,656,542	21,190,819
Λειτουργικά κέρδη επί του μέσου όρου των περιουσιακών στοιχείων (%)	0.8%	0.9%

* Λειτουργικά κέρδη επί του μέσου όρου των περιουσιακών στοιχείων αναπροσαρμοσμένα με το αποτέλεσμα της επαναπαρουσίασης του 'Ειδικού φόρου επί των καταθέσεων και άλλα τέλη/εισφορές' όπως περιγράφονται στον πίνακα 2.4 πιο πάνω.

4. Βασικά κέρδη/(ζημιές) μετά τη φορολογία και πριν τα μη-επαναλαμβανόμενα στοιχεία ανά μετοχή που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας

Οι επιμέρους παράμετροι που χρησιμοποιούνται στον προσδιορισμό των 'Βασικών κερδών/(ζημιών) μετά τη φορολογία και πριν τα μη-επαναλαμβανόμενα στοιχεία ανά μετοχή που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας (€σεντ)' παρέχονται πιο κάτω:

	2021	2020
Κέρδη/(ζημιά) μετά τη φορολογία και πριν τα μη-επαναλαμβανόμενα στοιχεία (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας) στην υποκείμενη βάση (ως ο πίνακας πιο κάτω) (€000)	91,497	(9,477)
Μεσοσταθμικός αριθμός μετοχών που ήταν εκδομένες κατά τη διάρκεια του έτους, εξαιρουμένων των ιδίων μετοχών (€000) (Σημ. 18)	446,058	446,058
Βασικά κέρδη/(ζημιές) μετά τη φορολογία και πριν τα μη-επαναλαμβανόμενα στοιχεία ανά μετοχή που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας (€σεντ)	20.50	(2.12)

Η συμφιλίωση μεταξύ των 'Κερδών/(ζημιών) μετά τη φορολογία και πριν τα μη-επαναλαμβανόμενα στοιχεία (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας)' στην υποκείμενη βάση και στα 'Κέρδη/(ζημιά) μετά τη φορολογία (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας)' στη βάση που απαιτείται από τη νομοθεσία παρέχεται στον πιο κάτω πίνακα:

4. Βασικά κέρδη/(ζημιές) μετά τη φορολογία και πριν τα μη-επαναλαμβανόμενα στοιχεία ανά μετοχή που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας (συνέχεια)**4.1. Συμφιλίωση των Κερδών/(Ζημιών) μετά τη φορολογία-που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας**

	2021	2020
	€000	€000
Κέρδη/(ζημιές) μετά τη φορολογία και πριν τα μη-επαναλαμβανόμενα στοιχεία (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας) στην υποκείμενη βάση	91,497	(9,477)
<i>Επανακατηγοριοποιήσεις για:</i>		
Αναστροφή πιστωτικών ζημιών δανείων/(πιστωτικές ζημιές δανείων) που σχετίζονται με πωλήσεις ΜΕΔ, οι οποίες παρουσιάζονται στα μη-επαναλαμβανόμενα στοιχεία στις 'Προβλέψεις/καθαρή ζημιά σχετικά με πωλήσεις ΜΕΔ' στην υποκείμενη βάση (ως ο πίνακας 6 πιο πάνω)	12,579	(120,021)
Καθαρή ζημιά από επανεκτίμηση των επενδύσεων σε ακίνητα που κατέχονται προς πώληση, παρουσιάζονται στις 'Προβλέψεις/καθαρή ζημιά σχετικά με πωλήσεις ΜΕΔ' (ως ο πίνακας 2.3 πιο πάνω)	(1,006)	-
Απομειωμένη ζημιά που σχετίζεται με αποθέματα ακινήτων του Project Helix 3, παρουσιάζεται ξεχωριστά στα μη-επαναλαμβανόμενα στοιχεία στις 'Προβλέψεις/καθαρή ζημιά σχετικά με πωλήσεις ΜΕΔ'	(19,424)	-
Λειτουργικά έξοδα και αναδιάρθρωση εξόδων που σχετίζονται με πωλήσεις ΜΕΔ, παρουσιάζονται στα 'Έξοδα αναδιάρθρωσης και άλλα έξοδα σχετικά με πωλήσεις ΜΕΔ' στην υποκείμενη βάση (ως ο πίνακας 2.1.2 πιο πάνω)	(16,120)	(25,925)
Δαπάνες προσωπικού – σχέδιο εθελούσιας αποχώρησης και άλλες παροχές τερματισμού, παρουσιάζονται ξεχωριστά στην υποκείμενη βάση (Σημ. 14) (ως ο πίνακας 2.1.1 πιο πάνω)	(16,146)	(5,825)
Έξοδα συμβούλων και άλλα έξοδα αναδιάρθρωσης – οργανικά, παρουσιάζονται ξεχωριστά στην υποκείμενη βάση (ως ο πίνακας 2.1.2 πιο πάνω)	(9,113)	(10,284)
Καθαρή ζημιά από την πρόωρη εξόφληση του Δανειακού κεφαλαίου μειωμένης εξασφάλισης, παρουσιάζεται στα 'Έξοδα συμβούλων και άλλα έξοδα αναδιάρθρωσης – οργανικά' στην υποκείμενη βάση (Σημ. 11) (ως ο πίνακας 2.2.2 πιο πάνω)	(12,558)	-
Κέρδη/(ζημιές) μετά τη φορολογία (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας) στη βάση που απαιτείται από τη νομοθεσία	29,709	(171,532)

5. Απόδοση ενσώματων ιδίων κεφαλαίων (ROTE) μετά τη φορολογία και πριν τα μη-επαναλαμβανόμενα στοιχεία

Οι επιμέρους παράμετροι που χρησιμοποιούνται στον προσδιορισμό της 'Απόδοσης ενσώματων Ιδίων Κεφαλαίων (ROTE) μετά τη φορολογία και πριν τα μη-επαναλαμβανόμενα στοιχεία' παρέχονται πιο κάτω :

	2021	2020
Κέρδη/(ζημιά) μετά τη φορολογία και πριν τα μη-επαναλαμβανόμενα στοιχεία (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας) στην υποκείμενη βάση (ως ο πίνακας 4.1 πιο κάτω) (€000)	91,497	(9,477)
Τριμηνιαίος μέσος όρος των ενσώματων ιδίων κεφαλαίων (ως ο πίνακας 5.2 πιο κάτω) (€000)	1,652,550	1,745,235
Απόδοση ενσώματων ιδίων κεφαλαίων (ROTE) μετά τη φορολογία και πριν τα μη-επαναλαμβανόμενα στοιχεία (%)	5.5%	-0.5%

5. Απόδοση ενσώματων ιδίων κεφαλαίων (ROTE) μετά τη φορολογία και πριν τα μη-επαναλαμβανόμενα στοιχεία (συνέχεια)

5.1 Ενσώματα ίδια κεφάλαια	31 Δεκεμβρίου 2021	30 Σεπτεμβρίου 2021	30 Ιουνίου 2021	31 Μαρτίου 2021	31 Δεκεμβρίου 2020
	€000	€000	€000	€000	€000
Ίδια κεφάλαια που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας (στη βάση που απαιτείται από τη νομοθεσία)	1,838,793	1,845,563	1,825,674	1,843,532	1,830,644
Μείον: Άυλα περιουσιακά στοιχεία (στη βάση που απαιτείται από τη νομοθεσία)	(184,034)	(183,280)	(184,650)	(184,236)	(185,256)
Συνολικά ενσώματα ιδίων κεφαλαίων	1,654,759	1,662,283	1,641,024	1,659,296	1,645,388
5.2 Τριμηνιαίος μέσος όρος ενσώματων συνολικών ιδίων κεφαλαίων (€000)					
- 2021	1,652,550				
- 2020	1,745,235				